

NIEMIECKO-POLSKI
SŁOWNIK GÓRNICZY

Biblioteka
Sejmu Śląskiego.

BERGINGENIEUR FELIX PIESTRAK

**DEUTSCH-POLNISCHES
BERGMÄNNISCHES WÖRTERBUCH**

ANLÄSSLICH DES 50-JÄHRIGEN BESTEHENS
DER K. K. BERGSCHULE IN WIELICZKA
VERFASST
UND DEN POLNISCHEN BERGSCHULEN
GEWIDMET

VOM HOHEN K. K. FINANZMINISTERIUM IN WIEN
SUBVENTIONIERTER ARBEIT

WIELICZKA 1913
IM SELBSTVERLAGE

INŻYNIER GÓRNICZY FELIKS PIĘSTRAK

NIEMIECKO-POLSKI
SŁOWNIK GÓRNICZY

OPRACOWANY
Z OKAZYI 50-LETNIEGO ISTNIENIA
C. K. SZKOŁY GÓRNICZEJ W WIELICZCE
I POŚWIĘCONY
POLSKIM SZKOŁOM GÓRNICZYM

PRACA SUBWENCYONOWANA
PRZEZ WYSOKIE C. K. MINISTERSTWO SKARBU W WIEDNIU

WIELICZKA 1913
W WŁASNYM NAKŁADZIE

Biblioteka
Sejmu Śląskiego

13191

II.

X-42928
13191 II

ALLE RECHTE VORBEHALTEN. — WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE.

PRACOWNIA I.

51-

Polskim Szkołom Górniczym

pracę tę poświęca

Autor.

PRZEDMOWA.

Powołany przed czterema laty do objęcia kierownictwa świeżo zreorganizowanej, a od 1861 roku istniejącej c. k. Szkoły górniczej w Wieliczce, ująłem w program przyszłej mej działalności, obok czynności organizacyjno-dydaktycznych, przedewszystkiem zestawienie niedzownego dla Zakładu niemiecko-polskiego słownika górniczego, a następnie opracowanie najpotrzebniejszych podręczników szkolnych, których szkoła mimo półwiekowego swego istnienia nie posiadała.

Do pracy tej zabrałem się z całą chęcią i zapałem, zwłaszcza, że pracując od lat wielu w zawodzie górniczym odczuwałem głęboko potrzebę takiego słownika, a nadto, że miałem sporo nagromadzonego materiału pod ręką, który należało uporządkować, uzupełnić i w odpowiednią całość ująć.

I jakkolwiek z ciężkiej i mozolnej pracy przyszłej zdawałem sobie jasno sprawę, to przecież nie lękałem się jej, mając na oku dobro powierzonego mi Zakładu, a zarazem górnictwa polskiego, do rozwoju którego jedną przynajmniej cegiełką przyczynić się pragnąłem.

Boć nikt nie zaprzeczy, że szkoła jest podwaliną kultury i bogactwa narodów i czy kształci wychowanków na urzędników, inżynierów, przemysłowców, stygarów lub rzemieślników, spełnia zawsze szczytne prawdziwie zadanie, za które szczerą wdzięczność się jej należy.

Wdzięczność zaś tę okazemy najwymowniej, pielęgnując piękny nasz język ojczysty, używając w mowie i piśmie słów rdzennie polskich, usuwając natomiast i karczując obce naleciałości i dziwolągi językowe.

Rzecz to wprawdzie nie łatwa, a przedewszystkiem w technice górniczej, z różnorodnych języków i narzeczy zlepionej i jedynie może tylko górnikowi, o długoletniej praktyce zawodowej, zrozumiałej i przystępnej. Atoli i owe trudności można zwalczyć i usunąć, przedewszystkiem za pośrednictwem polskich szkół górniczych, a następnie za pośrednictwem inżynierów i stygarów górniczych, przed którymi w czasie praktyki zawodowej tak piękne otwiera się pole działalności.

Już przed laty niespełna pięćdziesięciu pragnął osiągnąć to nestor górnictwa polskiego *Hieronim Łabęcki*, dzieło zaś jego niespożyte, znany nam ogólnie „*Słownik górniczy*“ świadczy chlubnie o autorze, tegoż przywiązaniu do zawodu górniczego i miłości ziemi ojczystej. Słownik Łabęckiego posiada i dziś jeszcze wartość niemałą, bo jakkolwiek

górnictwo i hutnictwo w ciągu ostatnich lat dziesiątków olbrzymio się zmieniło, siłę parową a następnie elektryczność w rydwan swój wprzęgając, to przecież słów tysiące w słowniku tym zawartych nie uległo zmianie najmniejszej, jedynie może poszło w zapomnienie.

Godzi się przeto słowa te z pyłu zapomnienia oprószyć i uzupełnione słowami nowszymi z należnym im pietyzmem górnictwu polskiemu ofiarować.

Ofiarować je górnictwu polskiemu, a przede wszystkim polskim szkołom górniczym, które ucząc młodzież dobywania skarbów w łonie ziemi ukrytych, winny żywe słowo czerpać ze skarbnicy języka ojczystego, jednego z najpiękniejszych i najbogatszych na ziemi.

To też czynię to w nadziei, że z pracy mej odniesie korzyść młodzież przyszłej wszechnicy górniczej w Krakowie, że odniosą z niej korzyść wychowankowie szkół górniczych w Wieliczce, Dąbrowie i Borysławiu, a nadto, że skorzystają z niej inżynierowie i przedsiębiorcy górniczy, z ziemi polskiej bogactwa czerpiący, że praca niniejsza nie pójdzie na marne.

I jakkolwiek z pewnością wiele jej niedostaje, to przecież najlepszymi owiana chęciami niech będzie podwaliną przyszłej polskiej encyklopedyi górniczej, której rychłego opracowania górnictwu ojczystemu z pełni życzę serca.

B. W. Darowski, autor *Słownika kolejowego*, mówi w przedmowie do dzieła swego na str. V następująco: „*Do powyższej przedmowy pozwolę sobie nadmienić, że niemalą trudność miałem w wyborze wyrazów a mianowicie, które z nich umieścić w słowniku a które pominać, bo właściwie wszystkie gałęzie technicznej wiedzy wchodzą w zakres kolejnictwa*“.

To samo należałoby i w przedmowie niniejszej powiedzieć, górnictwo bowiem dzisiejsze, wszelkie działy techniki obejmujące, nie jest wcale nauką oderwaną, jedynie własne słowa posiadającą, owszem nauką zbiorową, w której niemal wszystkie działy techniki są zastąpione, a zatem słowa i wyrażenia w działach jej używane.

Stąd też *Słownik górniczy*, dla techników wszelkich odcieni z pewnością potrzebny, możnaby nazwać Słownikiem technicznym, lub górniczo-technicznym, skoro z jednej strony omawia mineralogię i geologię, to znów miernictwo polne i górnicze, by niebawem zwrócić się ku hutnictwu, maszynoznawstwu, górnictwu, elektrotechnice, budownictwu i t. d., dyscyplinom, z nauką górnictwa tak ściśle związanym.

Nie czynię jednak tego, zatrzymując nazwę *Słownika górniczego*, podobnie jak uczynił to H. Łabęcki, J. Hrabák i E. Hořovský, na których przede wszystkim się wzorowałem i których słowa są podstawą słownika niniejszego.

Znakomite ze wszecch miar dzieło E. Hořovskega „*Německo-česko-ruský hornický a hutnický Slovník*“ było w pracy mej nicią przewodnią, obok bowiem sposobu układu zaczerpnąłem zeń wiele słów w gór-

nictwie czeskiem używanych, które odpowiednio spolszczywszy przystosowałem do ducha języka polskiego.

Przedewszystkiem zależało mi na tem, by słowa podane o ile możności objaśnić, że zaś objaśnienia takie znacznieby objętość dzieła a tem samem i koszt wydawnictwa tegoż zwiększyły, ograniczyłem się do podania obok słów głównych *równoznaczników*, a nadto przy słowach ważniejszych mało znanych, względnie kilka znaczeń posiadających, krótkich objaśnień bądźto w języku polskim lub niemieckim, bądźto w obu językach.

W tekście polskim podałem również obok słowa na miejscu pierwszym stojącego *wyrażenia równoznaczące* a nadto w nawiasie dział techniki, do jakiego zaliczyć je należy. Uzupełnienia na str. 518—536 podane i w pracy podobnej nieodzowne, dotyczą przeważnie słów z mineralogii zaczerpniętych, których przy początkowych literach alfabetu pierwotnie nie uwzględniłem, a które z postępem pracy słownikowej okazały się koniecznymi, tudzież słów niektórych z wiertnictwa naftowego wyjętych, które w czasie druku słownika jeszcze przybyły.

To też zwracam *P. T. Czytelników* na uzupełnienia owe uwagę, prosząc ich z jednej strony o pobłażliwość, z drugiej zaś o poparcie żmudnej i mozolnej pracy niniejszej.

Przy sposobności tej składam Świetnemu c. k. Zarządowi salinarnemu w Wieliczce, Prześwietnej c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie i Wysokiemu c. k. Ministerstwu skarbu w Wiedniu za pomoc pieniężną, wydawnictwu niniejszemu łaskawie udzieloną, najgłębsze podziękowanie.

Wieliczka w maju 1913.

Feliks Piestruk.

SPIS DZIEŁ, ROZPRAW, CZASOPISM I RĘKOPISÓW do zestawienia pracy niniejszej użytych.

- A. Schröter* (tł. F. Piestrak): *Salinarum Wielicensium descriptio*. Kraków 1564.
- H. Łabęcki*: *Górnictwo w Polsce*. Warszawa 1841.
- L. E. Hrdina*: *Geschichte der Wieliczkaer Saline*. Wien 1842.
- L. Zejszner*: *Krótki opis historyczny, geologiczny i górniczy Wieliczki*. Berlin 1843.
- Dr. F. Boczkowski*: *O Wielicze pod względem historyi naturalnej dziejów i kąpieli*. Bochnia 1843.
- M. S. B. Linde*: *Słownik języka polskiego*. Lwów 1854—1860.
- H. Łabęcki*: *Słownik górniczy*. Warszawa 1868.
- Dr. A. Alth*: *Zasady mineralogii*. Kraków 1868.
- H. Walewski*: *Miernictwo kopalniane (rękopis)*. Wieliczka 1870.
- H. Lichtenstein*: *Słownik górniczy*. Lwów 1871.
- Akademia Umiejętności*: *Niemiecko - polski słownik wyrazów prawnych i administracyjnych*. Kraków 1874.
- Dr. A. Gurlt*: *Sammlung bergmännischer Ausdrücke*. Freiberg 1881.
- Dr. T. Żebrawski*: *Słownik wyrazów technicznych dotyczących się budownictwa*. Kraków 1883.
- Dr. A. Gurlt* (tł. W. Kosiński): *Górnictwo i hutnictwo*. Warszawa 1883.
- Towarzystwo politechniczne*: *Słownik kolejowy*. Lwów 1884.
- M. Maślanka*: *Zarys kopalnictwa naftowego*. Stanisławów 1885.
- K. Stadtmüller*: *Podręcznik do konstrukcyi maszyn*. Kraków 1888.
- J. Hrabák*: *Terminologický Slovník hornický*. Praga 1888.
- B. Darowski i I. Kempniński*: *Słownik kolejowy*. Lwów 1889.
- E. Hořovský*: *Německo - česko - ruský hornický a hutnický Slovník*. Praga 1890.
- F. Zechner*: *Leitfaden für den Unterricht im österreichischen Bergrechte an Bergschulen*. Wien 1890.
- Dr. W. Szajnocha*: *Plody kopalne Galicyi*. Kraków 1893.
- I. Dębicki*: *Krótki wykład austriackiego prawa górniczego*. Kraków 1897.
- Czasopismo techniczne lwowskie*: (roczniki 1898—1912).
- F. Piestrak*: *Górnictwo (rękopis)*. Wieliczka 1900.
- F. A. Führer*: *Salzbergbau - und Salinenkunde*. Braunschweig 1900.
- Dr. G. Tschermak* (tł. J. Morozewicz): *Podręcznik mineralogii*. Warszawa 1900.
- Landesgesetz- und Verordnungsblatt für das Königreich Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtume Krakau*. (Lemberg 1900—1912).
- Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem*. (Lwów 1900—1912).
- Przegląd techniczny*. Warszawa (roczniki 1901—1912).
- F. Piestrak*: *Dawne zapiski o wielickiej kopalni soli*. Wieliczka 1902.

- Towarzystwo politechniczne*: Słownik wyrazów technicznych dla rzemieślników. Lwów 1902.
- Redakcja „Chemika polskiego“*: Słownik chemiczny. Warszawa 1902, 1907.
- F. Piestrak*: Kilka słów o Wieliczce i jej kopalniach. Kraków 1903.
- H. Kondratowicz*: Górnictwo. Warszawa 1903.
- E. Wawrykiewicz*: Słowniczek mierniczy. Warszawa 1903.
- F. Włodarczyk*: Materyały do słownictwa górniczego (rękopis). Lwów 1903.
- F. Piestrak*: Illustrierter Führer durch das k. k. Salzbergwerk in Wieliczka. Wieliczka 1904.
- H. Höfer*: Taschenbuch für Bergmänner. Leoben 1904.
- T. Żerański*: Materyały do Słownictwa elektrotechnicznego. Warszawa 1904.
- F. Hartner, J. Wastler, E. Doleżał*: Hand- und Lehrbuch der niederen Geodäsie. Wien 1904, 1905.
- W. Dziakiewicz*: Miernictwo. Kraków 1906.
- Dr. M. Łazarzski*: Zasady geometrii wykresłej. Lwów 1906.
- Dr. M. Neumayr*: Dzieje ziemi. Warszawa 1906 i 1908.
- Przegląd górniczo-hutniczy*. Dąbrowa (roczniki 1906—1913).
- O. Pütz*: Das Spülversatzverfahren. Berlin 1907.
- F. Piestrak*: Szkic monograficzny salin dolińskich. Lwów 1907.
- W. Ehrenfeucht*: Miernictwo. Warszawa 1907.
- S. Konkiewicz*: Krótki podręcznik mineralogii. Warszawa 1907.
- K. Selbach*: Illustriertes Handlexikon des Bergwesens. Leipzig 1907.
- Dr. T. Wiśniowski*: Materyały do polskiego słownictwa geologicznego. Lwów 1907.
- J. N. Franke*: Poradnik dla maszynistów. Lwów 1908.
- F. Piestrak*: Monographische Skizze der k. k. Saline in Dolina. Wien 1908.
- Komitet redakcyjny*: Technik. Warszawa 1908.
- J. Hrabák*: Terminologický Slovník hutnictví. Praga 1908.
- Dr. M. Rosenberg*: Kodeks naftowy. Kraków 1908.
- Związek górników i hutników polskich*: Monografia węglowego Zagłębia krakowskiego. Kraków 1908, 1909, 1910.
- F. Piestrak*: Miernictwo polne (rękopis). Wieliczka 1909.
- Dr. P. Drechsler*: Bergbau und Bergmannsleben in Schlesien. Kattowitz 1909.
- H. Bansen*: Der Grubenausbau. Berlin 1909.
- Dr. J. Niedźwiedzki*: Petrografia. Lwów 1909.
- F. Piestrak*: Saliny w Galicyi i na Bukowinie. Wieliczka 1910.
- F. Piestrak*: Miernictwo górnicze (rękopis). Wieliczka 1910.
- K. Sporzyński*: Fizyka do użytku szkół średnich. Warszawa 1910.
- E. Autenrieth* (tł. S. Patschke): Mechanika techniczna. Warszawa 1910.
- F. Piestrak, A. Folusiewicz, M. Wactawik*: Słowniki techniczne c. k. Szkoły górniczej w Wieliczce. Wieliczka 1910—1913.
- Sekcja elektrotechników Towarzystwa politechnicznego we Lwowie*: Słowniczek elektrotechniczny. Lwów 1911.
- Dr. E. Lommel u. Dr. W. König*: Lehrbuch der Experimentalphysik. Leipzig 1911.
- F. Piestrak*: Przewodnik po Wieliczce i jej kopalniach. Wieliczka 1912.
- K. Stadtmüller*: Niemiecko-polski Słownik techniczny. Kraków 1913.

SKRÓCENIA

przy wielu słowach w nawiasie podane wskazują, do jakiego działu techniki słowo dotyczące należy.

(amalgam.) = amalgamacja.
(arch.) = architektura.
(bedn.) = bednarstwo.
(brw.) = barwierstwo.
(bud.) = budownictwo lądowe.
(bud. most.) = budowa mostów.
(bud. wod.) = budownictwo wodne.
(chem.) = chemia.
(cieś.) = ciesielstwo.
(el.) = elektrotechnika.
(fiz.) = fizyka.
(form.) = formierstwo.
(geogr.) = geografia.
(geol.) = geologia.
(geom.) = geometria.
(górn.) = górnictwo.
(hut.) = hutnictwo.
(inż.) = inżynieria.
(kas.) = kasowość.
(kol.) = kolejnictwo.
(kow.) = kowalstwo.
(kryst.) = krystalografia.
(maszyn.) = maszynoznawstwo ogólne.
(maszyn. górn.) = maszynoznawstwo górnicze.
(maszyn. hut.) = maszynoznawstwo hutnicze.
(mat.) = matematyka.
(mat. wybuch.) = materiał wybuchowy.

(matr.) = materiał.
(mech.) = mechanika.
(met.) = metal lub metalurgia.
(miern.) = miernictwo polne.
(miern. górn.) = miernictwo górnicze.
(min.) = mineralogia.
(narz.) = narzędzie.
(odl.) = odlewnictwo.
(ogrz.) = ogrzewnictwo.
(ośw.) = oświetlenie.
(pr. górn.) = prawo górnicze.
(prob.) = probierstwo.
(rach.) = rachunkowość.
(rob. wod.) = roboty wodne.
(rob. ziem.) = roboty ziemne.
(ślus.) = ślusarstwo.
(soln.) = solnictwo.
(sort.) = sortowanie, przygotowanie.
(stol.) = stolarstwo.
(sygn.) = sygnalizacja.
(taryf.) = taryfowość.
(techn.) = technologia.
(techn. mech.) = techniczna mechanika.
(tel.) = telegraf.
(tok.) = tokarstwo.
(warzel.) = warzelnictwo.
(węgl.) = węglarstwo.
(wierc. ziem.) = wiercenie ziemne.
(wyt.) = wytrzymałość materiałów.

A.

Abakus; nagłówek, tablica kapitelu, głowicy (arch.).

Abarbeiten (reinigen) ein Gußstück; oczyścić (odlew) (hut.).

Abart (Varietät); odmiana (minerałów, skał) (min. geol.).

Abätmen die Kapelle...; wygrzać, wypalić (kapelkę... celem wyczyszczenia) (prob.).

Abbau p. Ätzen (chem. soln.).

Abbänken (einbänken, ausbänken); zbić, zbijać (węgiel, sól obrabana) (górn.).

Abbau (Bau); odbudowa (żył, pokładów) (górn.).

Abbau der Pfeiler; odbudowa filarów, wybieranie filarów (górn.).

Abbau durch Sinkwerke, (Sinkwerksbau); odbudowa przez wyługowanie (soln.).

Abbau mit breitem Blick; odbudowa szerokobierna, szerokim przodkiem (górn.).

Abbau mächtiger Flöze; odbudowa pokładów grubych (górn.).

Firstenquer —, (Firstenquerbau); odbudowa poprzeczna piętrowa.

— **in geneigten Scheiben**; odbudowa warstwami pochyłymi.

— **in horizontalen Scheiben**; odb. warstwami poziomymi.

— **in vertikalen Scheiben**; odbudowa warstwami pionowymi.

Abbau mit Bergversatz; odbudowa z podsadzką (górn.).

— **der Erzgänge**; odbudowa żył rudonośnych.

— **mächtiger Flöze**; odb. pokładów grubych.

— **schwacher Flöze**; odb. pokładów cienkich. p. Strebau.

Abbau ohne Bergversatz; odbudowa bez podsadzki (górn.).

Duckel —, (Duckelbau); odbudowa dukłami.

Kammer —; odb. komorowa.

Pfeiler —; odb. filarowa.

Sinkwerks —, (Sinkwerksbau); odb. z pomocą rozpuszczania.

Abbau schwacher Flöze; p. Strebau, Firstenbau (górn.).

Abbauart p. Abbaumethode.

Abbauen; odbudowywać, dobywać, urabiać (żyły kruszcowe, pokłady) (górn.).

Abbauen feldwärts; odbudowywać w dal, od siebie (górn.).

— **heimwärts**; odbudowywać z dala, ku sobie (górn.).

Abbaufeld (Baufeld); pole kopalniane, wyrobowe, pole odbudowy (górn.).

Abbaugrenze (Baugrenze); granica odbudowy (górn.).

Abbauhöhe (Höhe des Abbaufeldes); wysokość odbudowy (górn.).

Abbauhorizont (Bauhhorizont, Bau-sohle); poziom odbudowy, poziom wyrobowy (górn.).

Abbaukammer; komora odbudowy, komora wyrobowa (górn.).

Abbaukosten; koszta odbud. (górn.).

Abbaulänge; długość odbudowy (górn.).

Abbaumethode (Abbauart, Abbausystem, Abbaufahren); sposób odbudowy, rodzaj odbudowy (górn.).

Abbaumittel (Baumitte!); warstwa wyrobowa, uczestek wyrobowy, p. Mittel (górn.).

Abbauort (Abbaustraße); miejsce odbudowy, miejsce wyrobowe (górn.); p. Abbaustoß, Abbaustrecke.

Abbaupfeiler; filar wyrobowy (górn.).

Abbausohle (Bausohle); p. Abbauhorizont.

Abbaustoß; przodek odbudowy, prz. wyrobowy, ściana odbudowy, ściana wyrobowa (górn.).

Abbaustraße; p. Abbauort.

Abbaustrecke (Vorrichtungsstrecke); chodnik odbudowy, chodnik wyrobowy; p. Vorrichtungsort (górn.).

Abbausystem (Bausystem) p. Abbaumethode.

Abbaufahren p. Abbaumethode.

Abbauverlust; strata (ubytek) przy odbudowie, strata wyrobowa.

Abbauwürdig (bauwürdig); popłatny, godzien odbudowy, wart odbudowy (górn.).

Abbauwürdigkeit (Bauwürdigkeit); popłatność odbudowy (górn.).

Abbauzimmerung (Verhauzimmerung); odbudowa zrobów, wyprawa zrobów (odbudow.) (górn.).

Abbestellen; odwołać zamówienie.

Abbinden; 1) odwiązać (bud.); 2) twarzenie, tężyć (mur.).

Abbinden ein Gezimmer (Schachtkranz, Türstock); odwiązać (odrzwać, wieniec szybowy) (górn.).

Abbindung; więzba (bud.).

Ablasehahn p. Ausblasehahn.

Abblättern p. Ablösen, Blättern.

Ableien p. Abloten.

Abbohren Bohrlöcher; wiercić, wykonać otwory wiertnicze (górn.).

Abbohren eine Gegend, ein Terrain; zbadać teren wierceniem, otworami wiertniczymi (górn.).

Abbohren einen Schacht; szyb wiercić, szyb za pom. wierc. wykonać (górn.).

Abbohrer (Endbohrer); świder końcowy (rozsadzanie skał) (górn.).

Abböschchen (böschchen, dossieren); stokować, skarpować (rob. ziem.).

Abbrand; ogarki, zendra (hut.).

Abbrand (Abgang beim Brennen; ugar (hut. el.).

Abbrechen (abtragen, einreißen); znieść, zburzyć, rozebrać (górn. bud.).

Abbrechen den Betrieb; przerwać (ruch).

Abbreiten eine Platte; rozplaszczyć (kow.).

Abbremsen; spuszczać, opuszczać (z pomocą hamulca) (górn.).

Abbrennen (einlen Sprengschuß, ein Bohrloch); odpalić (nabój, otwór) (górn.).

Abbröcklungsstelle; ospypisko (rob. ziemne).

Abbruch (Uferbruch); urwisko (inż.).

Abbrüsten p. Anbrüsten.

Abdachung; pochył (bud.).

Abdachung eines Terrains p. Abfall, Böschung.

Abdämmen (Wasser, Feuer); zagrozić, zatamować, zagroblić, zaprzec (ogień, wodę) (górn.).

Abdampf (Auspuff des Dampfes); wydech (pary) (maszyn.).

Abdampf (Auspuffdampf); para wydechowa, para odlotowa (maszyn.).

Abdampfen; parować, wyparować, ulotnić się (chem. techn.).

Abdampfgefäß; naczynie do odparowania, parownica (warzel.).

Abdampfprobe; próba odparowania (warzel.).

Abdampfschale; miseczek do odparowania, parownica (chem.).

Abdampfung (das Abdampfen); odparowanie, wyparowanie (chem. warzel.).

Abdampfverfahren; sposób odparowania (warzel.).

Abdanken die Arbeit; wystąpić, podziękować za (robotę), złożyć (robotę).

Abdanken einen Arbeiter; uwolnić, oddalić ze służby (robotnika).

Abdarren (abdörren); prażyć, wyprażyć, ususzyć (metal.).

Abdeckerarbeit p. Abraum.

Abdecken p. Abräumen.

Abdichten; uszczelniać.

Abdörren p. Abdarren.

Abdrehen (abdrechseln); obtoczyć, odtoczyć (techn.).

Abdruck; 1) odcisk (zwierząt, roślin) (geol.); 2) piętno.

Abdünstungshaus p. Gradierhaus.

Abend (Abendgegend, Westen); zachód (górn. miern.).

Abendgang; żyła zachodnia (górn.).

Abendgegend p. Abend.

Abendort; przodek zachodni (górn.).

Abendschicht (Nachtschicht), szychta wieczorna, szychta nocna (górn.).

Abendschlag; przekop zachodni (górn.); p. Schlag.

Abendseits (in Abend); na zachód, ku zachodowi (górn.).

Abendseitsfallend; ku zachodowi nachylony (górn.).

Abendstoß (eines Schachtes, Stollens etc.); bok (ocios) zachodni; p. Stoß (górn.).

Abendstunde; godzina wieczorna (na kompasie 18 h) (górn. miern.).

Aberration; zboczenie (fiz.).

chromatische —; zbocz. rozbarwne, chromatyczne.

Abfachen (abscheiden durch eine Wand); zagrozić, przegrodzić (górn.) p. Abdämmen.

Abfahren; 1) odejść (od roboty); 2) opuścić (działo) (górn.).

Abfahrt (Abgang des Zuges); odjazd (kol. górn.).

Abfahrtsgeleise; tor odjazdowy (kol. górn.).

Abfahrtssignal; sygnał odjazdowy (kol. górn.).

Abfahrtszeit; czas odjazdu (kol. górn.).

Abfall; 1) spadek (wody); 2) upad (żyły, pokładu...); 3) pochyłość, stok (góry); 4) ubytek (kruszeu w topieniu, płukaniu...); 5) odpisanie, wykreślenie (z ksiąg kasowych).

Abfall (Abfallholz); odpadki, okrajki (matr.).

Abfall bei Metallarbeiten; obeinki, odpadki (matr.).

Abfallen; 1) spadać, spływać (o wodzie); 2) upadać, zapadać (o żyłach, pokładach...).

Abfallende Strecke; p. Fallende Strecke.

Abfallrinne; rynna ściekowa, spływowa (bud.).

Abfallrohr (Abflußrohr); spustnica, rura spływowa (ściekowa) (górn.).

Abfallschacht; szyb ściekowy (górn.).

Abfallstück (Fallstück bei dem Erdbohrer); odpadak, spadak, samopadak (górn.).

Abfalltraufe (Traufe); okap (bud.).

Abfangen; 1) podpierać, podeprzeć, podchwycić (strop...); 2) uchwycić, poskromić (wodę); 3) podchwycić, zawiesić (drażki wiertnicze).

Abfanggabel (Abfangegabel b. Erdbohren); p. Bohrgabel.

Abfasen (abkanten); skraweżyć (bud.)

Abfassung; odbiór ze składu.

Abfeilen; zbierać pilnikiem, spłować (kow. ślus.).

Abfeilicht; opiłki (kow. ślus. met.).

Abfeinen (raffinieren); czyścić, rafinować (hut.).

Abfertigung; 1) odprawa; 2) zaspokojenie (żądań, uroszczeń); 3) wyprawienie, wysłanie pisma.

Abflachen; spłaszczyc (żelazo) (kow.).

Abflauen (abspülen); opłukać, spłukać, odmulić (sort.).

Abflaufaß; kadź płukalna (sort.).

Abflauherd (Flauherd); spław płukalny (sort.).

Abfluchten; wyrównać, wylicować (bud.).

Abfluß; 1) odpływ, spływ, (wody); 2) upływ (terminu).

Abflußgraben; rów odpływowy.

Abflußkanal; kanał odpływowy;

Abflußrohr; rura odpływowa, rura odciekowa (maszyn.).

Abfußstollen (Röschel); sztolnia odpływowa (górn.).

Abformen für den Guß; formować, wzorować (odl.).

Abfrischen (ein Gestein behauen); przykrzesać, przyciąć (górn.).

Abfuhr (Geldabfuhr); wniesienie, przesłanie pieniędzy (do kasy) (kas.).

Abfuhr (Zustellung ins Haus); odwóz, odstawa.

Abführen das Wasser; p. Ableiten 1).

Abfüllen p. Wegfüllen.

Abgabe; 1) oddawanie, doręczenie, wydawanie; 2) danina.

Abgabsprotokoll; protokół, zapis oddawczy.

Abgabsverzeichnis; spis, wykaz zdawczo-odbiorczy.

Abgang; 1) odejście, odjazd; 2) zejście, schód; 3) odbył; 4) ubytek, niedobór.

Abgangszeugnis; świadectwo odejścia.

Abgabe; 1) odlociny (spalania), spaliny; 2) wydyszyny (sil. spal.).

Abgebaut; odbudowany, wyrąbany (górn.).

Abgebautes Feld; pole odbudowane (górn.); p. Alter Mann, Altung.

Abgeben eine Richtung; nadawać kierunek (miern.).

Abgelaufener (abgemahlener Stein); kamień omełty (techn. sort.).

Abgelöstes Gestein p. Ablösen.

Abgestemme (Böschung b. Versatz); skarpa, zbocze podsadzki (górn.).

Abgestutzt; odcięty, (ostroslup, stożek) (geom.).

Abgewähren; odpisać udział górniczy (pr. górn.).

Ab- u. zugewähren; przepisanie posiadania w księgach górn. (pr. górn.).

Abgewährzettel; potwierdzenie sprzedaży udziału w kopalni (pr. górn.).

Abgießen (einen Abguß herstellen); odlać, ulać (odl.).

Abgießer p. Gießer.

Abglühen; rozpalić, wyżarzyć (kow.).

Abgraten p. Abfasen.

Abgrenzungspfeiler (Begrenzungspfeiler); filar ograniczający, filar graniczny (górn.).

Abgrund; przepaść (geol.).

Abguß; 1) odlewianie, odlanie; 2) odlew (przedmiot odlany) (odl.).

Abhang (Abfall der Berge); stok, stożystość, zgrzeba (geol.).

Abhängen p. Abkuppeln.

Abhaspeln; zmotać, odmotać (linę z kołowrotu) (górn.).

Abhau (Abhauen); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Abhauen (abfallend arbeiten); pracować upadkowo, prowadzić pochylnię, głębić szyby (górn.).
Abhauen am frischen Feld; rozpocząć odbudowę (górn.).
Abheben p. Abräumen.
Abhitze; powar, gorąco odlotowe, (odchodowe).
Abhobeln; zestrugać (stol.).
Abholz; suszka, drzewo zeszcłe (na pniu).
Abhütten die Grube; zaniedbać kopalnię, spustoszyć kopalnię (górn.).
Abkantern; krawężyc (cieś. stol.).
Abkarren; odtaczkować (górn.).
Abkehr (Abkehrschein, Abkehrzettel); świadectwo odejścia, uwolnienia (od obowiązków) (górn.).
Abkehren (das Wasser ableiten); odprowadzać, odciągnąć wodę, odwodnić (górn.).
Abkehrschein (Abkehrzettel) p. Abkehr.
Abklopfen (beklopfen, befühlen); opukiwać (strop i boki chodnika, to jest badać ich wytrzymałość) (górn.).
Abkohlen der Pfeiler; wybieranie filarów (górn.).
Abkohlen (die verschränte Kohle abbänken); zbić, zbijać, odłupać (górn.).
Abkühlen; chłodzić, ochładzać (tech.)
Abkühlungsfläche; powierzchnia ochładzania, odcieplania (techn.).
Abkuppeln (abhängen, aushängen, loskuppeln); odpręgać, odczepiać wozy (kol. górn.).
Abladegerleise (Entladegerleise); tor wykładowy (kol. górn.).
Abladekosten (Abladegerbühr); wykładowe (taryf.).
Abladeplatz p. Ausladeplatz.
Abladen p. Ausladen.
Abladerampe p. Ausladerampe.
Abladung p. Ausladung.
Ablagerung; 1) uławicenie, uwarstwienie, ułożenie (geol.); 2) p. Lagerstätte.
Ablaß; 1) spust, odpływ (kruszczy z pieca); 2) rów odpływowy.
Ablaßdamm; tama upustowa (w ługowniach, soln.).
Ablaßgrube p. Püttenschacht.
Ablaßhahn (Ablaufhahn); kurek spustowy (maszyn).
Ablaßlutte p. Seihlutte.

Ablaßoffen (Wehroffen); chodnik, piec upustowy (w ługowniach) (soln.).
Ablaßrohr; 1) rura wylewna, wylewka (maszyn); 2) rura upustowa (w ługowniach).
Ablaßwerk; ługownia upustowa (sol.)
Ablassen das Roheisen, p. Abstechen.
Ablation; ablacja (obtapienie lodowca z wierzchu) (geol.).
Ablauf; wpływ, ubieg.
 — **der Frist**; wpływ terminu.
 — **der Haftpflicht**; wpływ poręki.
 — **der Konzession**; wpływ koncesyj.
 — **der Lieferzeit**; wpływ okresu dostawy.
Ablauf; podkrojek (arch.).
Abläufer (Ausläufer); odnoga (żyły kruszczowej) (geol.).
Ablaufhahn p. Ablaßhahn.
Ablaufschurre; wysypnik.
Abläutern die Erze; płukać, myć, czyścić rudę (oddzielać części ziemne) (sort.).
Abläutertrommel p. Waschtrommel.
Ableckbühne (Abtropfbühne); p. Ausbärbühne.
Ablecken (Abtröpfeln der Sole); okap solanki (soln.).
Ableeren der Sole; upuszczenie, odprowadzenie solanki (z ługowni) (soln.).
Ableiten; 1) odprowadzać, odciągnąć (wodę); 2) wyprowadzać, wywodzić.
Ableitung; 1) odprowadzenie (wody); 2) wywód (rachunkowy).
Ableitungsdraht; drut odwod. (el.).
Ableitungsstrom; prąd uchodzący, prąd odwodowy (el.).
Ablenken; zboczyć (o żyły, igły magnesowej) (górn. miern.).
Ablenkung der Magnetonadel; zбочenie igły magnesowej (miern.).
Ablenkung; odchylenie, odchył (miara) (el.).
Ablenkungsmagnet; magnes odchyliczy (el.).
Ablesen (am Kompaß); czytać, przeczytać, odczytać (miern.).
Ablesevorrichtung; urządzenie przeczytowe (miern.).
Ablesung; przeczyt (miern.).
Ablesungsfehler; błąd w przeczytaniu (miern.).
Ab liefern; dostawić, dostarczyć.
Ab lieferungsfrist; okres dostawy.
Ab lieferungshindernis; przeszkoda w dostawie.
Ab lieferungsschein; potwierdzenie odbioru dostawy.

Ablohnung (Ablöhnung); zapłata, odprawa (górn.).

Ablösekeil (Korpatzenkeil); klin kopański (górn.).

Ablösen (von Arbeitern); zmienić się, wymienić się (górn.).

Ablösung (von Gestein); odłupywać się, odpadać, odstawać (górn.).

Ablösung (der Arbeiter); zmiana, wymiana (robotników) (górn.).

Ablösung (Ablösen der Bänder); zbijanie, odłupywanie, odwalanie ław (górn.).

Abloten (absenkeln); pionować (górn. miern.).

Abmessen; odmierzyć, wymierzyć, zmierzyć (miern.).

Abnahme; 1) zmniejszenie, słabnięcie, opadanie, obniżenie, ubytek; 2) odbiór.

Abnehmen; 1) zdejmować; 2) mierzyć (miern.).

Abnehmen das Gedinge p. Gedingabnahme.

Abnehmen (das Streichen, Verfläichen); oznaczać, mierzyć, zdejmować (rozciągłość, upad pokładu) (górn.).

Abnehmer (Empfänger); odbiorca.

Abnützung (Abnutzung von Maschinen, Werkzeugen...); zużycie, sportrzebowanie.

Abnützungskoeffizient; współczynnik zużycia (budynków, maszyn, sprzętów).

Abort (Abtritt); wychodek, ustęp.

Abortkübel (Grubenklosett); klozet kopalniany.

Abplattung; spłaszczenie (ziemi) (geol.).

Abpochen; odtluc, odbić (sort.).

Abprobieren mit der Sicherheitslampe; oznaczać przy pomocy lampy bezpieczeństwa obecność i ilość gazów wybuchowych (górn.).

Abquicken; odrzucić (amalgam.).

Abraiten p. Abrechnen.

Abrasion; abrazja (wdzieranie się morza w ląd) (geol.).

Abraum (Abdeckarbeit); obnażanie, odkrywanie, odkrywka (górn.).

Abraum (Tagbau); odbudowa odkrywkowa, wierzenia, światowa, odkrywka (górn.).

Abräumen (abdecken, aufdecken); odkryć, obnażyć (złoże) (górn.).

Abräumen (in der Grube); zaczyszczać, cudzić (miejsca odbudowy, chodniki z urobku) (górn.).

Abraumförderung p. Tagaufförderung.

Abraumhalde; zwal z odkrywki, zwal odkrywkowy (górn.).

Abraummasse; urobek z odkrywki, urobek odkrywkowy, wierzchni (górn.).

Abraumsalze; sole potasowo magnezowe (pierwotnie w Staffurcie) (soln.).

Abrechnen (abraiten); 1) odrachować, porachować, potrącić; 2) obliczyć się z kim (górn. kas.).

Abrechnung; 1) odliczenie, potrącenie; 2) zamknięcie rachunków (kas.).

Abreißen des Bohrkernes; odłamanie rdzenia (górn.).

Abrinden (das Grubenholz) p. Abschälen.

Abriß (Skizze); wzór, szkic, zarys.

Abrösten p. Rösten.

Abrschung; osunięcie, osuw (geol. kol.).

Abatz; 1) odbyt, pokup; 2) osad; 3) odsadzka (bud.); 4) ława, bankiet; 5) spoczniak, bono; 6) p. Absetzen.

Abständig (von Erzen); gniazdowaty, niestały (o zyle, złożu...).

Abstanzsäge; odsadnica, piła odsadzkowa (narz.).

Abstanzweises Abteufen und Ausmauern der Schächte; pogłębianie i omurowanie szybów ustępami (górn.).

Abtäubern p. Säubern.

Abtäubkasten p. Seihkasten.

Abschälen (abrinden); okorować, ostrugać, oblupać.

Abschalten; odłączyć (el.).

Abschaltung; odłączenie (el.).

Abschärfen (Zuspitzen); zaostrzyć.

Abscheren p. Festigkeit (Schubfestigkeit).

Abschienen; mierzyć (kopalnię) (miern.).

Abschießen (absprengen Bohrlöcher); odstrzelić, odpalić (nabój, otwór nabojewy) (górn.).

Abschlagen (Fördergefäße abnehmen); odpiąć, odwieść, odbierać wózki (z klatki) (górn.).

Abschlagen (die Öffnungen des Meißlers...); zastawiać, zatykać (techn.).

Abschläge; otłuczki (sort.).

arme —; otłuczki chude, rzadkie, mokre.

mittlere —; otłuczki średnie.

reiche —; otłuczki bogate, jędrne.

Abschlägig (z. B. Bescheid); od-mowny.
Abschlagfeder (b. Erdbohren); p. Prellfeder.
Abschlagszahlung; upłata, zapłata cząstkowa.
Abschlämmen; spławić, wypławić (przebiórka rud).
Abschlepper; wozak górny, światowy (górn.).
Abschlitzen p. Schlitzen.
Abschmelzdraht; drut topik. (el.).
Abschmelzstöpsel; korek topikowy (el.).
Abschmelzstrom; prąd roztopczy, roztopiający (el.).
Abschneiden (eines Ganges); urwanie się, ucięcie się żyły, uskok żyły (geol.).
Abschneiderohr; odcinak do rur (górn.).
Abschnitt; 1) odcinek; 2) p. Pfeilerabschnitt.
Abschnitte p. Verschnitte.
Abschnittsdamm; tama, grobla, (w ługowniach) (soln.).
Abschrägen (bei der Zimmerung); zukosić.
Abschrägung; ukos (cieś.).
Abschrämen p. Schrämen.
Abschreiben; 1) przepisać; 2) odpisać, wykreślić.
Abschreibung; umorzenie, umarżanie.
Abschrift; odpis, kopia.
Abschrot; ucinak, ucinadło (met.).
Abschrotten (abhauen); ucinać, uciąć (met.).
Abschützen; zamknąć, wstrzymać przyływ wody (koło wodne, turbina).
Abschwarten (in größeren Breiten abhauen); odrąbać, przybierać, wybierać (filary węgla) (górn.).
Absehen; celownik (miern.).
Absehkreuz (Nivellierkreuz, Visierkreuz); krzyż celowniczy, torowy (miern.).
Abseigern (absenkeln); spionować, zmierzyć głębokość (szybu) (miern.).
Abseigern (absehen); scedzić (hut.).
Abseihkasten p. Seihkasten.
Absender (Aufgeber); nadawca.
Absenkeln; spionować, odpionować (miern.). p. Abseigern.
Abensen p. Absinken.
Absetzen (sich absetzen); 1) zatracać się, ginąć (o złożach, żyłach); 2) zmieniać kierunek (geol.) p. Gänge.

Absetzendes Trum (abgehendes Trum); odzylek, odnoga (żylna) (geol.); p. Gangtrum.
Abside; absyda (sklepienie w bazylikach) (arch.).
Abstinken (absenken, abteufen); głębić, dorażać, bić szyb (górn.).
Abstinken (Gesenk, Abteufen); głębień, pogłębianie (górn.).
Absocken p. Abtropfen.
Absolute Festigkeit p. Festigkeit.
Absolute Höhe; wysokość bezwzględna (miern.).
Absondern; oddzielić, odłączyć.
Absonderung; 1) odłączenie, wyłączenie; 2) oddział, odosobnienie.
Absonderung der Mineralien (Struktur); złożenie wewnętrzne minerałów, budowa wewnętrzna minerałów (min.).
Absonderung (Zerteilung der Gesteine); wewnętrzny kształt skał.
Absorbieren; chłonać, pochłaniać (fiz. chem.).
Absorption; chłonięcie, pochłanianie (fiz. chem.).
Absperrbaum (Barrierenstange); zapora, zapora rogatki, zapadka (kol.).
Absperrrampe (Absperrschranken) p. Barriere.
Absperrren; zamykać, zamknąć.
Absperrschieber; zasuwa (nastawna) (maszyn.).
Absperrungsrohr; rura zaporowa, zamykowa (zapiera dopływ wody) (górn.).
Absperrventil p. Ventil.
Absperrvorrichtung; 1) przyrząd zamykający, zamykadło (tel.); 2) zawieradło (nastawne) (maszyn.).
Abspreizen (abstreben); rozpierać, podierać, stempłować (górn. cieś.).
Absprengen p. Abschießen.
Absprung; wybocze, zboczenie (pokładów) (geol.).
Abstechen das Roheisen; wypuścić, spuścić surowiznę (met.).
Abstechen den Torf p. Torfstechen.
Abstecher (Abstecheisen); przetykacz (met.).
Abstecken (ausstecken); wytyczać, wytykać (miern.).
Absteckstab; tyka, tyeczka (miern.).
Absteckstange; żerdka, żerdź, wiecha (miern.).
Abstempeln; podierać, rozpierać (górn. cieś.).
Abstempelung; ocechowanie.

Abstich (Stich, das Abstechen); spust (wielkiego pieca) (hut.).

Abstich (das Abgestochene); materyał spuszczony.

Abstoßungskraft; odpych (el.).

Abstreben p. Abspreizen.

Abstreifeißeil; pazur (walcow. ze-laza).

Abstrich; szumowiny (kruszczo stopio-nego (met.))

Abtrossen (strossenmäßig abbauen); rąbać zstępująco, przodkiem zstępu-jącym; p. Sohlenbau (górn.).

Abstufen; 1) cechować, znaczyć, ra-mować; 2) wyrąbać okaz (mineralny).

Abstürzen p. Stürzen.

Abstützen p. Abspreizen.

Absud; odwar (warzel.)

Abzisse; odcięta (geom.).

Abzissenachse; oś odciętych (geom.).

Abteilung; przedział (w szybie) (górn.).
Fahr — (Mannsfahrt); przedział dra-binowy.

Förder —; przedział wyciągowy, dobywczy.

Pumpen — (Kunst —); przedział pompowy, wodny.

Abteilungsquerschlag; poprzecznia uczestkowa (podkładowa) (górn.).

Abteufen (absinken); głębić, zgłębiać, bić szyb (górn.).

Abteufen p. Gesenk.

Abteufen und Ausmauern der Schächte in einem Satze; pogłębianie i omurowanie szybów jed-nym ciągiem. (górn.).

Abteufhäuser; górnik szybowy, ko-pacz szybowy, studniarz (górn.).

Abteufmaschine; maszyna głębiąca, pogłębiarska (górn.).

Abteufpumpe p. Pumpe.

Abteufverfahren mit kompie-mierter Luft; pogłębianie (szybów) zapomocą zgęszcz. powietrza (górn.).

Abtragen (ein Gebäude); znieść, ro-zebrać, zburzyć.

Abtragsmasse; skop (rob. ziem.).

Abtreibarbeit p. Getriebearbeit.

Abtreiben; pławić, czyścić (złoto, srebro) (met.).

Abtreiben (auftreiben) p. Herein-treiben.

Abtreiben die Zimmerung (entzim-mern); wyprawę zburzyć, usunąć (górn. cieś.).

Abtreiben (mit Getriebe gehen, zim-mern); palikować, wściankować, wy-prawę wbijaną wykonywać (górn.); p. Getriebe.

Abtreiben (Gold, Silber); pławić, czy-ścić (met.).

Abtreibebefahl p. Getriebepfahl.

Abtreibezimmerung p. Getriebe-zimmerung.

Abtreppung p. Stufenschmatzen.

Abtritt: 1) spocznik, bono; p. Fahr-bühne; 2) p. Abort.

Abtropfbühne p. Ausbärbühne.

Abtun (wegtun, abbrennen, anstecken einen Schuß); odpalić (nabój, otwór nabojowy), odstrzelić (górn.).

Abwägelatte; łąta z krokiewką.

Abwägen (nivellieren); poziomować, niwelować (miern.).

Abwägungskunst (Abwägekunst); poziomowanie, niwelacja (miern.).

Abwärmen (einen Ofen); wygrzać, wysuszyć (met.).

Abwärtsbohren p. Bohren.

Abwärtsförderung (auf Strecken); przewóz upadkowy (pochyliniami), opuszczanie (górn.).

Abwässer; odcieki, ścieki.

Abweichende Schichtung (Diskor-danz), niezgodność w uławiceniu (geol.).

Abweichstein (Prellstein); pachotek (u bram wjazdowych).

Abweichung; odstęp, oddalenie się, odchył (od pionu) (górn.).

Abweichung (Ablenkung, Deklina-tion) der Magnetnadel; zbczenie igły magnesowej (miern.).

Abwerfen (den Bohrer b. Erdbohren); zrzucić (górn.).

Abwerfen (die Schlacke); odbić, od-rzucić (żużel) (met.).

Abwiegen; poziomować, niwelować (miern.).

Abzeichnen; odrysować.

Abziehen; mierzyć godzinnikiem, pół-kolem i łańcuchem miern. (miern.).

Abziehen die Schlacke; ściągac żużel (met.).

Abzucht (Abzugsloch); przeddech, od-dech, otwór przewiewny (hut.).

Abzug; 1) odjęcie, ujęcie; 2) potrące-nie, strącenie; p. Lohnabzug.

Abzug für Mehrgehalt an Kiesel-säure Phosphor und Schwefel; obniżka za nadmiar krzemionki, fos-foru i siarki.

Abzugsgraben (Abzugskanal); rów odciekowy, ściek.

Abzugspapier; papier do odbijania.

Abzugsstrecke; 1) chodnik odpły-wowy, odciekowy; 2) p. Wetterab-zugsstrecke.

Abzweigdose; gniazdo rozdzielcze, gniazdo odgałęźne (el.).

Abzweigkabel; kabel odgałęźiony, odnoga kabla (el.).

Abzweigkasten; pudło odgałęźne (el.).

Abzweigklemme; zacisk rozdzielczy (el.).

Abzweigleitung; odnoga, przewodnik odgałęźiony (el.).

Abzweigmuffe; odgałęźnik.

Abzweigstrom; prąd w odgałęzieniu, w odnodze (el.).

Abzweigung; 1) odgałęzienie, odnoga, bocznicza; 2) rozbieg, rozstajna (kol.).

Acanthit p. Argentit.

Accord p. Akkord.

Acetylen p. Azetylen.

Achat (Agatstein); agat (min.).

Achromatisch; niebarwiący, achromatyczny (fiz. miern.).

Achromatisierung; nierozbarwność (fiz. miern.).

Achsbelastung; obciążenie osi.

Achsbüchse (Schmiernapf) maźnica (maszyn.).

Achsdruk; nacisk na oś, nacisk osi.

Achse; oś.

freie —; oś swobodna (mech.).

Haupt —; oś główna (mech.).

heißlaufende —; oś zagrzana.

Kolineations —; oś wzajemności (mat.).

magnetische —; oś magnetyczna.

optische —; oś optyczna (miern.).

Rad —; oś koła.

zugeordnete —; oś sprzężona (mech.).

Achsenbruch; złamanie, pęknięcie osi.

Achsenfehler; błąd osiowy (n. p. teodolitu) (miern.).

Achsenchmiere; smar osiowy.

Achsialturbine p. Turbine.

Achsgabel (Lagergabel); widełki łożyska, widełki maźnicy (u wózków).

Achslager; panewka osiowa, łożysko osi (u wózków).

Achszapfen; czop, szyłka osi (u wózków).

Achteck; ośmiobok (geom.).

Achtung; bacność (sygn.).

Adaptierung eines Gebäudes; przekształcenie budynku.

Adel; bogaty (pokład) (geol.).

Adel (Erzreichtum eines Ganges); kruszczoność, bogactwo, obfitość rudy (geol.).

Adelaufschlag (Adelaufschluß); odkrycie bogate, odkrycie pokładów bogatych (górn.).

Adelsvorschub (Erzfall); zbogacenie (żyły), gniazdo rudne (górn.).

Ader (Erzader); żyłka, promień (żylny) (geol.).

Adhäsion; przyleganie, przyczepność (fiz.).

Adjustieren; 1) sprawdzić, wyrównać; 2) nastawić, ustawić.

Adlersalz; orlica, sól orłowa (soln.).

Administration; zarząd, zawiądownstwo.

Administrator; zarządca, zawiadowca.

Admissionsdampf; para świeża.

Adressant; adresant.

Adressat; adresat.

Adular (Eisapat); adular (min.).

Aerolith (Meteorit); aerolit, meteoryt (min.).

Aerostatik; aerostatyka (fiz.).

Affinität; powinowactwo (chem.).

After (Pochwerksafter); reszta, ostatki (kruszczu tłuczonego i płukanego) (sort.).

Agent; ajent, sprawnik.

Aggregat; skupienie, agregat (fiz. chem. min.).

Aggregationsform (Aggregationszustand); stan skupienia (fiz. chem. min.).

Ahle; szydło (narz.).

gerade —; szydło proste, rozwierlak prosty.

Reib —; wiertak, drylownik.

Winkel —; szydło wygięte.

Ahndung; karcenie.

Ahorn; klon.

Akkord (Gedinge); ugoda (na wymiar), umowa, akord. (górn. hut.).

Akkordarbeit (Gedingarbeit); robota ugodowa, ugodna; praca w akordzie (górn. hut.).

Akkordarbeiter; robotnik akordowy, na umowę (górn. hut.).

Akkordliste; lista ugodowa, lista zarobku umówionego.

Akkordlohn płaca akordowa, ugodowa.

Akkumulator; akumulator, zasobnik.

Dampf —; akumulator parowy.

elektrischer —; akumulator elektryczny.

Gewichts —; akumulator ciężarowy.

Luft —; akumulator powietrzny.

Akkumulatorenbatterie; bateria akumulatorów, rzesza akumulat. (el.).

Akkumulatorenbetrieb; ruch akumulatorowy (el.).

Akkumulatorenelement; element (ogniwo) akumulatorowy (el.).

Akkumulatorentladung; wyładowanie akumulatorów (el.).

Akkumulatorenladung; ładowanie akumulatorów (el.).

Akkumulatorenklemme; zacisk akumulatora (el.).

Akkumulatorenlokomotive; lokomotywa zasobnikowa, akumulatorowa (el.).

Akkumulatorenraum; akumulatornia, zasobnia akumulatorów (el.).

Akkumulatorenzelle; ogniwo, stado akumulatorowe, garnek akumulatorowy (el.).

Akten; akta.

Aktie; akcya, udział.

Prioritäts —; akcya pierwszeństwa.

Aktiengesellschaft; spółka akcyjna, towarzystwo akcyjne.

Aktionär (Anteilhaber); akcyonaryusz.

Aktiva; stan czynny majątku.

Aktivforderung; wierzytelność, należność.

Aktivitätszulage; dodatek służbowy.

Aktivstand; stan czynny.

Akustik (Tonlehre) akustyka (fiz.).

Akustisches Signal; sygnał akustyczny, głosowy (górn.).

Akzeleration; przyspieszenie (mech.).

Alabandin; p. Manganblende.

Alabaster; alabaster (min.).

Alarmsignal (Notsignal); sygnał niebezpieczeństwa, trwogi, sygnał alarmowy (górn.).

Alaun; ałun (min.).

Alaunbergwerk (Alaungrube); kopalnia ałunu (górn.).

Alaunerde; p. Alaunton.

Alaunhütte (Alaunwerk); ałuniarnia (techn.).

Alaunschiefer; łupek ałunowy (geol.).

Alaunstein (Alunit); ałunit, kamień ałunowy (min.).

Alaunton (Alaunerde); glina ałunowa (geol.).

Albit (Natronfeldspat); albit (min.).

Aleyonien (Pflanzenziere); aleyony (geol.).

Algebra; algebra (mat.).

Algen; algi, wodorosty, wodnice, zielonice, szuwary (geol.).

Alidade; celownica, alidada (miern.).

Alidadenklemme; sprzęg alidady (miern.).

Alkalien; alkalia, sole ługowe (gryzące), ługowce (chem.).

Alkohol; alkohol, wyskok spirytusu (chem.).

Alluvialgebilde; twory napływowe; p. Alluvium (geol.).

Alluvium; aluwjum, przymulenie, przymulisko (geol.).

Almandin (edler Granat); almandyn (granat szlachetny, czerwony) (min.).

Aloeseil; lina aloesowa (górn.).

Alpen (Alpengebirge); Alpy, góry alpejskie (geol.).

Alpenkalk; wapień alpejski (geol.).

Alpine Trias; tryas alpejski (geol.).

Alt (verfallen, verlassen); dawny, opuszczony, porzucony, zaniechany (górn.).

Alte Baue; p. Alter Mann.

Alteisen (altes Eisen); żelazo stare, żelaziwo (matr.).

Alter im Feld; pierwszeństwo nabyte (pr. górn.).

Alter Mann (alte Baue, Altung); dawne zroby, wyrobiska, zrobiska, odbudowa zaniechana (porzucona) (górn.).

Alternativ; 1) przemienny; 2) naprzemian.

Althäuer (Vollhäuer); górnik starszy, kopacz starszy, starszy (senior) (górn.).

Altmaterial; starzyzna (matr.).

Altung; p. Alter Mann.

Aluminium; glin, aluminium (chem.).

Aluminiumbronze; bronz glinowy (met. chem.).

Aluminiumdraht; drut aluminiowy (matr.).

Alveolen; alweoliny (otwornice) (geol.).

Amalgam; amalgam, ortęc, rtęcień. (met. chem.).

Amalgamieren (verquicken); ortęcać, nartęcać, amalgamować (met. chem.).

Amalgamiermühle (Quickmühle); młyn amalgamacyjny (met.).

Amalgamierwerk (Amalgamierhütte); amalgamownia, odciągalnia, ortęcarnia (met.).

Amböß; kowadło (kowal.).

Bank —; kowadło, kowadełko ślarskie.

englischer —; (Horn —, Galgen —); kowadło angielskie.

Flach —; kowadło płaskie.

französischer —, (doppelter Horn —); kowadło francuskie.

Gelenk —; kowadło kolankowe.

Amboß; kowadło (kował.).
Gesenkklotz —; kowadło wykrojone.
gewöhnlicher —; kowadło pospol.
Kettenkirndel —; kowadło jedno-
 rożek.
Klein —; klepadło.
Puckel —; klepadło wypukłe.
Schalen —; klepadło misowe, kowadło misowe.
Schienengesenke —; kowadło wykrojone dla szyn.
Schmiede —; kowadło kuźnicze.
Sperrhorn —; kowadło dwuróg, dwurożek.
Stock —; klepadło nasadowe, kowadło nasadowe.
Winkel —; kowadło kątowe.
Amboßbahn (Amboßfläche); płask kowadła (kował.).
Amboßeinsatz; babka (kował.).
Amboßfuß; noga, pięta kowadła (kował.).
Amboßhorn; róg kowadła, szparóg (kował.).
Amboßkern; jądro kowadła (kował.).
Amboßbrand; rąb kowadła (kował.).
Amboßstock (Chabottenstock); pniak kowadła, podkowadlniak (kował.).
Amelioration; poprawa, ulepszenie.
Amethyst; ametyst (min.).
Amoniak; amoniak (chem.).
Ammoniten; amonity (głównogi) (geol.).
Ammonitenkalk; wapień amonitowy (geol.).
Ammonium; amon (chem.).
Ammonsprengelatine; amonowa żelatyna wybuchowa (górn.).
Ammonsalpetersprengstoffe; strzeliwa saletro amonowe, strzeliwa bezpieczne (górn.).
Amorph; bezpostaciowy (niekryształiczny) (min.).
Amortisation; umorzenie (długów, weksli) amortyzacya.
Ampère (Stromeinheit); amper (el.).
Ampèredraht; amperodrut (el.).
Ampèresekunde; amperosekunda (el.).
Ampèrestunde; amperogodzina (el.).
Ampèrestundenzahl; ilość amperogodzin (el.).
Ampèrestundenzähler; licznik amperogodzin (el.).
Ampèrewindungen; amperozwoje, amperzwoje (el.).
Ampèrewindungszahl; ilość amperozwojów (el.).

Ampèrmetr (Stromzeiger); ampermetr, ampernik, wskaźnik wielkości prądu (el.).
Amphibien (Reptilien); płazy, skrzeki, (ziemnowodne) (geol.).
Amphibol (Hornblende); amfibol (min.).
Amplitude; amplituda (el.).
Amslers-Planimeter; p. Planimeter.
Amtsdiener; woźny.
Analcim; analcym (min.).
Analyse; rozbiór, analiza (chem.).
Analysieren; rozbiierać, analizować (chem.).
Analytische Geometrie; p. Geometrie.
Anbauen (stehenlassen, nicht gewinnen); zostawić, nieodbudowywać (górn.).
Anbaukohl (angebaute Kohle); węgiel zostawiony, nieodbudowany (górn.).
Anblasen (eine Lampe); odmuchać (lampę bezp. zgęszczonem powietrzem). (górn.).
Anblasen einen Ofen; puścić piec (w ruch), zadymać (hut.).
Anbohren; nawiercić (górn.).
Anbot; 1) ofiarowanie, podanie ceny kupna; 2) cena ofiarowana, podana.
Anbrechen (Anbruch machen); znaleźć rudę, natrafić na rudę (górn.).
Anbrennen; przypalić (warzel.).
Anbruch; 1) świt, świtanie; 2) nadłamanie; 3) ustęp, przedział; 4) okazywanie się, objaw pokładu, rudy kruszcowej (górn.).
Anbrüsten (zubrüsten ein Bohrloch, einen Schuß); założyć otwór strzałowy, wysiekać, wygniazdować (miejsce na otwór (górn.).
Anbündeln (Röhren b. Erdbohren); objąć, obchwycić (rury) (górn.).
Andalusit; andaluzyt (min.).
Andesin; andezyn (min.).
Andesit; andezyt (geol.).
Andreaskreuz; krzyż ukośny (dwóch żył kruszcowych) (geol.); p. Scharkreuz.
Anemometer; anemometr, wiatromierz (górn.).
Aneroid; aneroid, barometr sprężynowy.
Schrauben —; aneroid śrubowy.
Zeiger —; aneroid skazówkowy.
Anfahren; ruszać, rozruszać (el.).
Anfahren; 1) iść, schodzić, zejść do kopalni; 2) jechać, zjeżdżać, opuszczać się (do kopalni) (górn.); p. Fahren.

Anfahren (in einer Grube arbeiten); pracować w kopalni, chodzić na dół, (do kopalni) (górn.).

Anfahren (Lagerstätten, Mineralien, Wasser) odkryć, obnażyć, (złoże), przyjsć, natrafić na złoże (żyłę, pokład, wodę...) (górn.).

Anfahrmoment; p. Moment.

Anfahrtschacht; p. Fahrtschacht.

Anfahrstube; p. Anstaltstube.

Anfahrt; p. Grubenbefahrung.

Anfahrt (Einfahrt); schodzenie do kopalni, (na dół), zjazd do kop. (górn.).

Anfahrt am Seile; zjeżdżanie (na linie), zjazd (na linie) (górn.).

Anfall (Eintrag); wrab, pazucha, gniazdo (dla stempla w powale...) (górn.).

Anfangsbohrer (Anfänger); świder początkowy, początnik, nawiertak (górn.).

Anfangsgeschwindigkeit; prędkość, chyżość początkowa (mech.).

Anfangsspannung; napięcie początkowe (el.).

Anfangsstrom; prąd początkowy (el.).

Anflug (Beschlag); nalot, powłoka (skały rudą) (min.).

Anführen das Gezähe; narzędzie przysposobić (górn.).

Angabe (Deklaration); oświadczenie.

Angebot (Offerte); ofiarowanie, podanie, podaż, oferta.

Angehen (Anlassen, Inbetriebsetzung); rozruszanie (maszyn, motorów...)

Angelaufen; nabiegły (niebiesko, żółto) (o metalach, stali...)

Angelband; zawiasa czopowa (ślus.).

Angeld; zadatek.

Angereichert; p. Anreichern.

Angriff (Anhieb) eines Pfeilers; włom, wcięcie, wdzierka (dla wybierania filaru) (górn.).

Angriff (Vorrichtung für den Abbau); przygotowanie, przysposobienie, podział (pola odbudowy) (górn.).

Angriffsmoment; p. Biegunsmoment.

Angriffspunkt (des Freischurfes); miejsce włomu (wyłączności górniczej) (pr. górn.).

Angriffspunkt der Kraft; punkt przytknięcia siły.

Anguß (Gießkopf, Gußzapfen); nadlewek (odl.).

Anhalten; 1) zatrzymać; 2) rozpocząć od czegoś (miern.); 3) utrzymywać się, trwać (ruda).

Anhalten (des Erzes); trwanie (rudy) (górn.).

Anhängewagen; wóz, wagon dodatkowy (górn. el.).

Anhangmasse; domiar, miara dodatkowa, uzupełniająca (pr. górn.), p. Schermasse.

Anhauen (anfangen); zacząć, założyć (chodnik, działo i t. d.) (górn.).

Anhauen (erreichen, auffinden); odkryć, natrafić (żyłę, pokład, szczylinę, wodę) (górn.).

Anhieb; p. Angriff.

Anhub (einer Aufzugs-, einer Fördermaschine); podźwig; p. Endhub, Überhub (maszyn.).

Anhydrit; anhydryt (min.).

Anhydritregion; strefa anhydrytów, grupa anhydrytów (w pokładach stańburckich (geol.).

Anilin; anilina (barw.).

Ankehr (Ankehren, Anwässern der Sinkwerke); nawodnienie ługowni (soln.).

Ankehren (anwässern); nawodnić (ługownię) (soln.).

Ankehrperiode; okres nawadniania (ługowni) (soln.).

Ankehrschurf (Sinkwerk); pochylnia dopustowa, pochylnia kotwicowa (w ługowniach) (soln.).

Ankeilen; sklinować, klinem ściągnąć, przyklinować (górn.).

Anker; twornik (el.).

Flachring —; twornik płaskopierściennoy.

kernloser —; twornik bezrdzeniowy.

Ring —; twornik pierścieniowaty, pierścieniasty.

Stab —; twornik oprętowany.

Stufen —; twornik uzwojony dwójście.

Trommel —; twornik bębnowaty.

Anker; drążek żelazny, torpedowy (torpedowanie otworów wiertniczych) (górn.).

Anker (Zugband); ściąg kotew. (bud.).

Decken —; ściąg podniebienny, podniebiennik.

dreipratziger —; ściąg trzyramienny.

vierpratziger —; ściąg czteroramienny.

zweipratziger —; ściąg dwuramienny.

Ankerbandage; obwiązka twornika (el.).

Ankerbewicklung; uzwojenie twornika (el.).

Ankerbolzen; trzpień kotwy (bud.).

- Ankerdraht**; drut twornikowy (el.).
Ankerkern; rdzeń twornikowy (el.).
Ankerkonstruktion; budowa twornika (el.).
Ankernute; żłóbek twornikowy (el.).
Ankerohr (Ankeröse); ucho kotwy (bud.).
Ankerziegel; przewłoka kotwy (bud.).
Ankerrückwirkung; oddziaływanie twornika, przeciwzbudzenie twornikowe (el.).
Ankehrschachtricht; chodnik dopustowy (w ługowniach) (soln.).
Ankerschaltung; układ twornika (el.).
Ankerschraube; śruba kotwiowa, śruba z kotwą (u wózków).
Ankerspule; cewa twornikowa, zwójka twornika (el.).
Ankerstein; p. Binder.
Ankerstromkreis; obwód prądu w tworniku (el.).
Ankerstromstärke; siła prądu twornikowego (el.).
Ankerwelle; wał twornika (el.).
Ankerwicklung; uzwojenie twornika (el.).
Ankerwiderstand; opór twornika (el.).
Anklammern; sponą (klamrą) ująć, ściągnąć, przyklamrować.
Ankleideraum (Ankleidezimmer); ubieralnia.
Anknüpfungspunkte; punkty węzłowe (miern.).
Ankörnern; naznaczyć punktami, znacznikiem (maszyn.).
Ankrücken (des Salzes); zgarniać, zgartywać, ściągać (soln.).
Ankuppeln; przyprzagnąć, przyłączyć, przypiąć (wózki).
Ankylostomum duodenale (Grubenwurm); ankylostomum duodenale, robak kopalniany (w jelit. ludzkich).
Anlage (elektrische); urządzenie, instalacja (el.).
Anlage (Werksanlage); zakład.
Anlagen; odpądk, ułamki (świdrów, narzędzi...) (matr.).
Anlagekapital; kapitał zakładowy.
Anlagekosten; koszta urządzenia.
Anlagerung; przyleganie, nawarstwienie; p. Auflagerung (geol.).
Anlagsoffen (Hauptpüttenoffen); piec podłużny (w ługowniach) (soln.).
Anlassen; rozruszać, wprawić w ruch (maszynę, motor).
Anlassen (tempern) Stahl, Gußeisen; miękczyć, temperować (hut.).
- Anlassen** (das Gebläse...); puścić, wprawić w ruch (hut.).
Anlassen einen Ofen; p. Anblasen.
Anlasser; rozrusznik (el.).
selbsttätiger —; rozrusznik samodiałający, automatyczny.
Anlasserkontakt; styk rozrusznikowy (el.).
Anlaßfarbe; p. Anlauffarbe.
Anlaßkontakt; styk rozruchowy (el.).
Anlaßkurbel; korba, rączka rozruchowa (el.).
Anlaßmaschine von Ilgner; motor rozruchowy Ilgnera.
Anlaßperiode; okres rozruchu (el.).
Anlaßregulieranker; twornik miarkowany w rozruchu (el.).
Anlaßschalter; wyłącznik rozrusznikowy (el.).
Anlaßschaltung; układ rozruchowy (el.).
Anlaßstrom; prąd rozruchowy (el.).
Anlaßventil; p. Ventil.
Anlaßvorrichtung; przyrząd rozruchowy (el.).
Anlaßwiderstand; opornik rozruchowy (el.).
Anlauf; 1) rozpęd, rozbieg (maszyny); 2) rozruch (el.).
Anlaufeisen; olawa, żelazo olewne, żelazo nabierane (przyczepione) (met.).
Anlaufen p. Ansteigen.
Anlaufen lassen den Stahl; napuszczają stal, (na niebiesko, żółto...) (met.).
Anlauffarbe (Anlaßfarbe); barwa naliciała (stali).
Anlaufstab (Anlaufkolben); drążek olawny, napuszczadło (hut.).
Anlaufstrom; prąd rozruchowy (el.).
Anlegen; 1) przyjąć do roboty, zatrudniać; 2) nałożyć, obarwić rysunek, podmalować; 3) rozdzielić, rozmieścić (robotników przy robotach) p. Belegen; 4) założyć (szyb, sztolnię).
Anmelden p. Freischurf anmelden.
Anode; anoda (el.).
Anomodontia; anomodontia (ziemnowodne) (geol.).
Anordnung p. Disposition.
Anorthit (Kalkfeldspat); anortyt (min.).
Anpassen; dostosować, dostroić.
Anpfahl (bei der Zimmerung); 1) przypora; 2) p. Fußpfahl (cieś.).
Anquellen (des Liegenden) p. Blähen.

Anquenseln Fördergefäße; przypiąć do liny, złączyć z liną (wiadra, beczki...) (górn.).

Anquicken (amalgamieren); amalga-mować, mieszać z rtęcią, ortęcić (złoto, srebro) (met. chem.).

Anrainer; sąsiad graniczny, sąsiad ościenny.

Anreichern; 1) z bogacić (rudę) (sort.); 2) tężyć, nasycić (solankę) (soln.).

Anreicherung der Sole; tężenie, nasycanie solanki (soln.).

Anrichten; 1) przysposobić, przygotować; 2) poszukiwać

Anruf; wezwanie, zawołanie.

Ansagen; 1) zapowiadać; 2) ogłaszać (dniówkę).

Ansatz; 1) nasadka; 2) osad (w kotle); 3) skłonność.

Ansatzband p. Kegelband.

Ansatzgestänge p. Aufsatzgestänge.

Ansatzpunkt (Ansetzpunkt); punkt założenia, rozpoczęcia (wzrostu górniczych) (górn.).

Ansatzrohr (Ansatzstutzen); nasadka, rura nasadczą, przyłącze (u pomp).

Anschaffungskosten; koszta zakupu.

Anscharen p. Scharen.

Anschiebling; przysuwnica (bud.).

Anschließen; 1) obnażyć (żyłę przez odsirzenie) (górn.); 2) osiadać, ścinać się (w kryształ) (min.); 3) zsiąść się (soln.).

Anschlag 1) kosztorys; 2) przyłga (bud.); 3) p. Buffer.

Anschlag (Anschlagbühne, Füllbühne); pomost nakładczy, nakładnia (górn.); p. Füllort.

Anschlagen (aufladen, füllen); narażać, nakładać, napełniać (wózki) (górn.).

Anschlagen einen Lauf; założyć, zakładać poziom (górn.); p. Aufschlagen.

Anschlagort (Anschlag) p. Füllort.

Anschläger; nakładacz, narażacz (górn.).

Anschlagkammer (Anschlagort); p. Anschlag, Füllort.

Anschlagniveau (Anschlagsohle) im Schachte; poziom nadawczy (nakładczy), piętro nadawcze (nakładcze) (górn.).

Anschlagsschiene p. Stockschiene.

Anschlagspunkt p. Aufschlagspunkt.

Anschlingen; przywiązać, przyczepić.

Anschluß; 1) złączyć, przyłączenie, przyłącze (el.); 2) dobieg, łączność; 3) przyłączenie się, nawiązanie (miern.).

Anschlußapparat; przyrząd złączowy (el.).

Anschlußbolzen; sworzeń złączowy (el.).

Anschlußbrett; tablica złączowa (el.).

Anschlußdose; gniazdo złączowe (el.).

Anschlußkontakt; styk złączowy (el.).

Anschlußkranz (Schlußkranz b. der Kuvelage); wieniec kluczowy, zamkowy (górn.).

Anschlußpunkt; miejsce złączowe (el.).

Anschlußstöpsel; wtyczka złączowa (el.).

Anschlußvermessung; pomiar nawiązany (do punktów stałych) (miern.).

Anschlußvisur; celowanie nawiązane, wizura nawiązana (miern.).

Anschlußzug; ciąg nawiązany (miern.).

Anschnarchen der Pumpe; sarkanie pompy (górn.).

Anschnitt (Raitung, Verdienstrevision); przegląd zarobków, przegląd (rewizya) rachunków (górn.).

Anschnittbuch; księga rachunkowa (kas.).

Anschroten p. Erschroten.

Anschuhen einen Pfahl; okuć, obuć (kół, stempel...) (bud. sort.).

Anschüren das Feuer; rozniecić ogień (hut.).

Anschuß von Krystallen p. Anschließen.

Anschütte (bei d. Hängebank); wysyp, odwał (górn.).

Anschüttung; 1) nasyp (inżyn.); 2) nasypka (pod podłogą) (bud.).

Anschütten (eine hydr. Maschine); puścić (w koło), puścić w ruch (maszyn.).

Anschweißen (zusammenschweißen); zgrzewać, spawać (żelazo) (met. kow.).

Anseilen (anbinden); przywiązać.

Anschwellung (Auftriebung) eines Flözes; nadęcie, rozdęcie pokładu (geol.).

Ansetzen p. Anbrüsten, Anschlagen.

Ansetzen (anschrauben); nadstawić, przedłużyć, przykręcić.

Ansetzpunkt p. Ansatzpunkt.

Ansetztürstock (Anstecker, Anstecktürstock, Hebetürstock); odrzwia główne (górn. cieś.).

Ansicht: wystawa, widok, fasada (bud.).

Ansitz (das Ansitzen) p. Ansatzpunkt.

Ansitzarbeit; praca początkowa, rozpoczęcie pracy (górn.).

Ansitzen vor einem Orte; rozpocząć pracę (kopanie) (górn.).

Ansitzer; 1) rozpoczynający pracę; 2) kopiący na obcym gruncie (w opolu) (górn.).

Anstählen; nastalić.

Anstalt; 1) urządzenie, rozporządzenie; 2) zakład, instytut; 3) przygotowanie; 4) zapis (górn.).

Anstaltstube (Zechenstube); izba zborna, dom zborny, izba zapisowa, zapisnia (górn.).

Anstand; 1) ilość, obfitość, bogactwo, mnóstwo (górn.); 2) p. Antehen.

Anstecken einen Schuß; zapalić, odpalić (nabić) (górn.). p. Abtun.

Anstecken die Getriebe; zakładać, wbijać okładziny, wścianki (obudowa wbijana) (górn.).

Anstecker p. Ansetztürstock.

Ansteckgevier; wieniec główny (górn.).

Ansteckjoch; podłużka główna (wieniec szybowego) (obudowa wbijana).

Ansteckstempel; stempel główny (obudowa wbijana).

Anstecktürstock p. Ansetztürstock.

Anstehen (vom Erz, oder Gestein); być, istnieć, znajdować się, przychodzić, występować.

Anstehend; mnogi, bogaty, obfity (górn.).

Anstehendes Erz; 1) ruda obfita; 2) ruda otwarta, obnażona (górn.).

Anstehendes Gestein; skała występująca.

Ansteigen (anlaufen); wstępować, wznosić się (górn.).

Anstellung; posada.

Anstiften; podzegać, podmawiać, podszywać.

Anstifter; podzegan.

Anstrich; 1) powłoka; 2) malowanie.

Ansturz (Aufschüttung); nasyp.

Anstürzen (aufschütten); nasypywać.

Anstürzen p. Anschlagen.

Anstürzer p. Anschläger.

Ante; anta, pilaster narożny (arch.).

Anteil (Kux.); udział (w gwarectwie), kuks (pr. górn.).

Anteilskuxschein; częściowy list udziałowy (górn.).

Anthrazit; antracyt (min.).

Anthrazitbergbau; kopalnictwo antracytu (górn.).

Anthrazitbergwerk (Anthrazitbergbau, Anthrazitgrube); kopalnia antracytu (górn.).

Antidiluvial; przedpotopowy (geol.).

Antifriktionsmetall p. Metall.

Antiklinal; antyklinalny, wygięty (w postaci siodła), rozbieżny (geol.).

Antiklinale; antyklinala, warstwa rozbieżna (geol.).

Antikline (Antiklinalfalte); antyklinala (siodła) (geol.).

Antimon; antymon (min.).

Antimonarsen (Allemontit); allemontyt (min.).

Antimonerz; ruda antymonu (górn. hut.).

Antimonit (Antimonglanz); antymonit, błyszcz antymonu (min.).

Antizipation; zaliczka, przedpłata.

Antrag; wniosek.

Antreiben; 1) popędzać; 2) pobudzać; 3) p. Treiben.

Antrieb; popęd, pobudka, podnieta.

Antrieb (Trieb); napęd (siły).

Elektromotoren —; napęd prądny;

Hand —; napęd ręczny.

Antriebs —; napędowy, napędny, popędny.

Antriebskraft; siła napędowa.

Antriebsmaschine; maszyna napędowa (maszyn.).

Antriebsmoment; moment napędu (mech.).

Antriebsmotor; silnik napędowy (masz.).

Antriebscheibe; koło napędowe, napędne.

Antriebswelle; wał napędowy (maszyn.).

Anwässerung der Sinkwerke p. Ankwähen.

Anweisen; 1) polecić komu, nakazać co; 2) nakazać wypłatę, asygnować płacę; 3) wyznaczyć komu co.

Anweisung; przekaz, upoważnienie.

Anwurf; p. Verputz.

Anzeige; doniesienie.

Anziehschlüssel; p. Schraubenschlüssel.

Anziehungskraft; siła przyciągania, przyciągająca (fiz.).

Anzug des Keiles; zbieżność klina, zwięzienie klina (maszyn.).

Anzünden; 1) rozniecać (ogień pod kotłem); 2) p. Abtun.

Apatit; apatyt (min.).

Aphanit (Grünporphyr); afanit, zieloniec porfirowy (geol.).

Apophyllit; apofylyt (min.).

Apophysen; apofizy (odnogi żył kruszcowych (geol.)).

Apparat; przyrząd (fiz. chem. mech.).

Appretur; wykończenie.

Appreturwerkstätte; wykończalnia.

Approbieren; zatwierdzić.

Aptien; apt, piętro aptyjskie (kreda dolna) (geol.).

Aptychen; aptychy (skorupy amonitowe) (geol.).

Aptychenkalk; wapień aptychowy (geol.).

Aquädukt wodociąg (bud. wod.).

Aquäduktbrücke (Wasserleitungsbrücke); most wodociagowy.

Aquamarin; akwamaryn (min.).

Äquator; równik.

magnetischer —; równik magnetyczny.

Äquidistante (Schichtenlinie); warstwica (miern.).

Äquivalent; równoważnik.

Äquivalente Ausflußöffnung; równoważny otwór wypływu (powietrza).

Äquivalentleitvermögen; przewodnictwo równoważnikowe (el.).

Aragonit; aragonit (min.).

Aräometer (hydrostatische Wage, Senkwage); gęstomierz, areometr (fiz. chem. (soln.)).

Gewichts —; gęstomierz ciężarkowy.

Skalen —; gęstomierz podziałkowy.

Thermo —; gęstomierz termometryczny, z termometrem.

Ärar; skarb (publiczny).

Arbeit; praca, robota (górn.).

— **auf dem Gestein**; praca skalna, kopaćka.

Aufdeck —; p. Abraumarbeit.

bergmännische —; praca górnicza.

Feuersetz —; p. Feuersetzen.

Geding —, (Akkordarbeit); praca ugodowa, ugodna, na ugodę, praca akordowa.

Gruben —, (— unter Tage); praca kopalniana, praca podziemna.

Häuer —; praca kopaćka (rąbanie) kopanie.

Keilhauen —; praca kilofowa, rąbanie.

Arbeit; praca, robota (górn.).

Klopf — (Krumhölser —); praca leżąca.

Nacht —; praca nocna.

obertägige —, (ober Tags —); praca na wierzchu, na świecie.

Schaufel —; praca łopatowa, zgarbianie.

Schlägel und Eisen —; p. Schlägel u. Eisenarbeit.

Spreng —; p. Sprengarbeit.

Tag —; p. Tagarbeit.

Weil —; p. Zustandarbeit.

Arbeit; praca (mech.).

effektive —; praca skuteczna.

elektrische —; praca elektryczna.

mechanische —; praca mechaniczna (mech.).

nutzbare —; praca użyteczna, użytkalna.

virtuelle —; praca przysposobiona (mech.).

Arbeiten; pracować, działać, robić.

Arbeiter; robotnik, wyrobnik.

herrschaftlicher —; robotnik dworski, pański (górn.).

Arbeiterkür (Arbeiterabteilung); oddział roboczy, drużyna robocza.

Arbeiterleistung; p. Leistung.

Arbeiterpersonale (Arbeiterschaft, Mannschaft); personal roboczy, robotnicy, wyrobnicy.

Arbeiterwohnung; mieszkanie robotnicze.

Arbeitgeber; pracodawca.

Arbeitnehmer; robotnik, pracownik.

Arbeitsaufseher; nastawnik, stojak.

Arbeitsaufwand; nakład pracy, zużycie pracy (mech.).

Arbeitsbuch; książka robotnicza.

Arbeitsdampf; para robocza.

Arbeitsdraht; drut roboczy (el.).

Arbeitseinheit; jednostka pracy (mech.).

Arbeitseinstellung; wstrzymanie (roboty) pracy.

Arbeitsfeld; pole robocze.

Arbeitsgerät; narzędzia robocze.

Arbeitsgewölbe (Vordergewölbe) eines Schachtofens; czelusć robocza, piersz piacha (hut.).

Arbeitsjournal; dziennik pracy, dziennik robót (górn. hut.).

Arbeitsleiste; przyłoga, występ roboczy, obróbna (techn. mech.).

Arbeitsloch (Arbeitstür); otwór roboczy, okno (hut.).

Arbeitslohn; zarobek, zapłata.

Arbeitslohnsatz; stopa zarobkowa.

- Arbeitsmaschinen**; robniki, wyrobiarki.
- Arbeitsmessung**; pomiar pracy (el.).
- Arbeitsöffnung**; p. Arbeitsloch.
- Arbeitsordnung**; regulamin służb.
- Arbeitspersonale**; p. Arbeiterpersonale.
- Arbeitsseite** eines Ofens; przednia strona pieca, przodek, czoło pieca (hut.).
- Arbeitsrohr**; rura robocza, górna (wiercenie dyamentami) (górn.).
- Arbeitsschicht**; p. Schicht.
- Arbeitsstärke**; p. Leistung.
- Arbeitsstoß** (Ort); przodek (roboczy) (górn.).
- Arbeitsstrom**; prąd roboczy (el.).
- Arbeitsstunde**; godzina robocza, godzina pracy.
- Arbeitstag**; dzień roboczy, dzień powszedni.
- Arbeitsstisch** (Werkbank) stół roboczy.
- Arbeitstür**; p. Arbeitsloch.
- Arbeitsübertragung**; przenoszenie energii, pracy.
- elektrische** —; przenoszenie energii elektrycznej.
- Arbeitsverdienst**; zarobek.
- Arbeitsverhältnis** (Getriebe); przełożenie.
- Arbeitsverlust**; strata pracy.
- verhältnismäßiger** —; stralność pracy.
- Arbeitsvermögen** (Leistungsfähigkeit); możność pracy.
- Arbeitszeit**; czas roboczy.
- Arbeitszeug**; sprzęty robocze, narzędzia robocze.
- Archaische Bildungen**; twory archaiczne (geol.).
- Archaisches** (azoisches) Zeitalter; epoka, okres archaiczny (geol.).
- Architekt**; architekt, budowniczy (arch.).
- Architektur**; architektura, budownictwo (arch.).
- Architrav**; architrav, nadstupie, brus, podbelcze (arch.).
- Archiv**; archiwum.
- Archivolte**; naczęć, obłak (sklepienia), archiwolta (arch.).
- Area**; przestrzeń, obszar, powierzchnia, grunt, obejm.
- Argentit** (Silberglanz, Acanthit); argentyt, błyszcz srebra (min.).
- Arithmetik**; arytmetyka.
- Arkade**; łęk, arkada (bud.).
- Arkose**; arkosa, piaskowiec przeobrażony (geol.).
- Arktische Fauna**; fauna arktyczna (geol.).
- Arm**; ramię (dźwigni, siły...) (mech.).
- Arm**; ubogi (ruda).
- Armatur**; oprawa (żarówek, łukówek) (el.).
- Armatur** (Ausrüstung); uzbrojenie, sprzęt (pompy, kotła i t. d.).
- Arme Erze**; rudy ubogie, chude (rzadkie), chudzina.
- Armieren**; 1) oprawić; 2) uzbroić (piece, kotły, pompy i t. d.).
- Armfeile**; p. Feile.
- Armrad** (beim Haspel); koło ręczne, koło palczaste (mech.).
- Armradhaspel**; kołowrot z kołem ręcznym, kołowrot kołowy (górn.).
- Armsignal** (Semaphor); ramieniec, semafor (kol.).
- Arretieren**; wstrzymać, hamować.
- Arretierung**; zahamowanie, wstrzymanie (biegu).
- Arschleder**; p. Bergleder.
- Arsen**; arsen (min.).
- Arsenerz** (Arsenikerz), ruda arsenu (min., górn., hut.).
- Arsenhaltig**; zawierający arsen.
- Arsen kies** (Mispickel Arsenopyrit); arsenopiryt, mispikiel, krusz arsenozelazny (min.).
- Arsennickel** (Rotnickelkies, Nickelin); nikielin, czerwony piryt niklowy (min.).
- Arsenopyrit**; p. Arsenkies.
- Arsen silberblende** (Proustit); prustyt (min.).
- Artesischer Brunnen**; studnia, wodotrysk artezyjski.
- Arthropoda** (Gliederiere); stawonogi arthropoda (geol.).
- Artikel** (Gegenstand, Gut, Sendung, Ware); przedmiot towar, wysyłka.
- Asbest**; azbest (min.).
- Asche**; popiół.
- Aschenfall** (Aschenherd, Aschenraum, Aschenkasten); popielnik.
- Aschenfalltüre** (Aschenklappe); zapadka, kłapa popielnika.
- Aschengehalt** (der Kohle); ilość, zawartość popiołu, popielność (min.).
- Aschenherd** (Aschenloch) p. Aschenfall.
- Aschenkasten** p. Aschenfall.
- Aschenkanal**; kanał do wywozu popiołu, kanał popiołowy.
- Aschenkränke**; ożóg, kociuba.
- Aschenpfanne**; panew ogrzewana popiołem (warzeln.).

Aschenregen; deszcz popiołowy (geol.).
Aschenschaukel p. Schlackenschaukel.
Aschenzacken (Hinterzacken eines Frischherdes); ścianka tylna, ścianka zaogniowa (hut.).
Aspe; csika.
Asphalt (Erdpech, Bergpech, Mineralpech, Judenpech); asfalt, smoła ziemna (min.).
Asphaltdraht; drut asfaltowany (el.).
Asphaltkabel; kabel asfaltowany (el.).
Asphaltlack; maź asfaltowa.
Asphaltlager; złożo asfaltu, pokład asfaltu (geol. górń.).
Aspirant; aspirant, ubiegający się o co.
Assekuranz (Versicherung); ubezpieczenie, asekuracja.
Assignation; przekaz, przekazanie (do kogo).
Astatisch; niestateczny, chwiczny.
Asteroiden; asteroidy (drobne ciała niebieskie).
Asterophyllites; asterofylity (skrzyppy) (geol.).
Astholz (Stockholz); drzewo gałęziowe.
Astrakanit; astrakanit (min.).
Astreen (Pflanzentiere); astreje (geol.).
Astronomisch; astronomiczny.
Astronomischer Meridian p. Meridian.
Asymptote; niemaltyczna, asymptota (mat.).
Asynchrongenerator; generator niezgodny, nienadający (el.).
Asynchromotor; motor (silnik) asynchroniczny, motor (silnik) niezgodny (nienadający) (el.).
Äther; eter.
Atmosphäre; atmosfera, powietrzna (fiz. mech.).
Atmosphärischer Druck; ciśnienie atmosferyczne.
Atmosphärische Niederschläge; opady atmosferyczne.
Atomapparat; przyrząd do odrychania (górń.).
Atolle; atole (wyspy koralowe) (geol.).
Atom; atom, niedziałka (chem.).
Atomgewicht; ciężar atomowy (chem.).
Attika; attyka (bud.).
Ätzen (abätzen); 1) wytrawiać, wykwaszać (chem. techn.); 2) rozpuszczać, ługować (soln.).

Ätzkali; potaż żrący (chem.).
Ätzkalk (ungelöschter gebrannter Kalk); wapno (palone niegaszone), tlenek wapniowy (chem. techn. bud.).
Ätzlauge; ług żrący (chem. techn.).
Ätzmaß; miara zługowania (całzina ze stropu zługowana) (soln.).
Ätznatron; soda żrąca (chem.).
Ätzwasser; woda rozpuszczająca, ługująca (soln.).
Auf! nuż!, nuże!, wstań!
Glück —! szczęście Boże!
Aufarbeiten; wyrobić, spotrzebować.
Aufätzen (ein Sinkwerk) p. Ätzen.
Aufbereiten; sortować, rozgatunkować, przyrządzać, obrabiać, uprawiać (węgiel, sól, rudę...) (górń. sort.).
Aufbereitung; sortowanie, rozgatunkowanie, przyrządzanie, obróbka, uprawa (rud, węgla, soli) (górń. sort.).
Hand —; sortowanie ręczne.
Haus —; sortowanie w kopalni.
Luft — (pneumatische —); sortowanie powietrzne.
magnetische —; — magnetyczne.
mechanische —; — mechaniczne.
nasse —; — mokre (na mokro).
trockene —; — suche (na suchu).
vorläufige —; — tymczasowe.
Aufbereitungsanstalt (Aufbereitungswerkstätte, Aufbereitung); sortownia, separacja, obróbka, uprawnia (rud, węgla, soli...) (górń. sort.).
Aufbereitungsprozess; przebieg obróbki (górń. sort.).
Aufbereitungswerkstätte p. Aufbereitungsanstalt.
Aufblähen p. Blähen.
Aufblattung (Zusammenblattung); nakładka (stol. cieś.).
Aufbrausen; burzyć się, kipieć (chem.).
Aufbrechen (Aufbruch) p. Überhohen.
Aufbrechen den Deul; wyłamywać dula (hut.).
Aufbrennen des Salzes; przywarcie soli (do dna panwy) (warzel.).
Aufdämmung (Damm); nasyp (inż.).
Aufdeckarbeit p. Abraum.
Aufdecken (abdecken, abräumen); odkryć, obnażyć, odsłonić (złożo mineralne) (górń.).
Aufenthalt; postój, przestanek.
Auffahren p. Ausfahren.
Auffahren (ausfahren, auslängen, erlängen) eine Strecke; chodnik wykonać, wykończyć, przedłużyć, postąpić z przodkiem (górń.).

Auffahrt p. Ausfahrt.
Auffahrtsstollen; sztolnia wjazdowa (górn.).
Auffahrung (Ausschlag, Menge des Ausgefahrenen); wyłom (górn.). p. Auffahren.
Auffahrung (monatliche Auffahrung); postęp miesięczny (górn.).
Auffangspitze; igła odgromu.
Auffangstange; pręt zbierczy (odgromu).
Auffrischen; odświeżyć, odnowić (powietrze w kopalni) (górn.).
Aufgabe; 1) zadanie; 2) nadanie; 3) p. Aufgeben der Gichten.
Aufgabsbureau; biuro nadawcze.
Aufgabsprotokoll; protokół, zapis nadawczy.
Aufgabsrezepisse; pokwitowanie odbioru towaru, receptis nadawczy.
Aufgeben; 1) zadać, podać; 2) nadać, nasypać; 3) porzucić, zaniechać.
Aufgeben (der Gichten); nabijać, szarżować (hut.).
Aufgeber; 1) nadawca; 2) podawacz, sypacz (górn. hut.); 3) wysyłacz (el.).
Aufgehen des Kalkes; wydajność wapna (bud.).
Aufgeld; zwyżka, ażjo.
Aufgeschwemtes Gebirge (angeschwemmtes Gebirge, Alluvion); skały napływowe (geol.).
Aufgewachsen (von Krystallen); narosły.
Aufgewältigen p. Gewaltigen.
Aufhängebügel; wieszak izolujący (el.).
Aufhängerechen (f. d. Bohrgestänge); grabki, wieszadło (górn.).
Aufhaspeln; wyciągać kołowrotem (górn.).
Aufhauen eine Strecke p. Anschlagen, Anhauen.
Aufhauen (Aufhieb) p. Überhöhen.
Aufhauer p. Durchschlag.
Aufhebung eines Flözes; wspięcie się warstwy (geol.).
Aufholen das Bohrgestänge; wyciągać, wydobywać (przyrząd wiertniczy) (górn.).
Aufkrämmung p. Kamm.
Aufkappen (Kappe aufsetzen); zaciągnąć wciias, kapę, stropnicę (górn.).
Aufkeilen (abkeilen, mit Keilen auf-treiben); odłupać, zbić (górn.).
Aufkeilen (eine Kurbel, ein Rad); uklinować, uklinić.
Aufklappe (Falltür); drzwi zapadowe (górn.); p. Hängebank.

Aufkratzen die Feile; nasiekać pilnik.
Aufladegleise; tor nakładowy (górn. kol.).
Aufladen; nakładać.
Auflader; nakładacz (górn.).
Aufladerampe; pomost ładunkowy, nakładnia, ładownia (górn. kol.).
Auflagerdruck (Stützkraft, Reaktion); odpór, reakcja (mech.).
Auflager; opora, poduszka oporowa (bud. most.).
Auflagerung; uławiczenie, uwarstwienie górne, wierzchnie (geol.).
Auflaßbrief; dokument ustąpienia, list ustąpienia (górn.).
Auflassen (aufgeben, verlassen, preisgeben); opuścić, porzucić, zaniechać (kopalnię, wyrobiska górnicze) (górn.).
Auflässig; opuszczony, porzucony, zaniechany (górn.).
Auflassung; opuszczenie, porzucenie, zaniechanie (odbudow, ługowni, robót itd.).
Auflegen der Förderseile; wymiana, zakładanie lin wyciągowych (nowych) (górn.).
Auflösekasten; skrzynia rozpuszczalna (wytwarzanie solanki) (sofn.).
Auflösen; rozpuścić (chem.).
Auflöslichkeit (Auflösbarkeit); rozpuszczalność (chem.).
Auflösung; 1) rozpuszczenie, roztopienie; 2) roztwór, rozczyń; 3) rozwiązanie, zwinięcie.
Auflösungsmittel (Lösungsmittel); rozczyznik (met. chem.).
Aufmachstätte; p. Aufbereitungsanstalt.
Aufnahme; 1) zdjęcie (miernicze); 2) przyjęcie.
Aufnahmefähigkeit magnetische; podatność magnetyczna (el.).
Aufnahmevermögen magnetisches; skłonność magnetyczna (el.).
Aufnahmebefund; wywód oględzin.
Aufnahmegebäude (Empfangsgebäude); budynek główny (kol.).
Aufnehmen; 1) przyjąć (do roboty); 2) mierzyć, zdejmować (miern.).
Aufnehmer; p. Receiver.
Aufplattung; łączenie na nakładkę; p. Aufblattung.
Aufquellen (des Grubenholzes); butwienie, pęcznienie budulca kopalnianego.
Aufquellen (des Liegenden) p. Blähen.
Aufräumen; p. Aufsäubern.
Aufräumer; wyrównywacz, świder równiak (wiercenie ziemne) (górn.).

Aufrichten (von einem Gange); p. Gänge.

Aufriß (Seigerriß); rzut pionowy (geom. miern.).

Aufstellung des Schachtes; nadstawienie, podwyższenie (zrębu) szybu (górn.).

Aufsatz; 1) artykuł, rozprawa; 2) nasad, nasadka; 3) podchwyt (klatek górniczych) (górn.).

Aufsatzband (Band); zawiasa (ślus.).

Aufsatzgestänge (Ansatzgestänge b. Erdbohren); przedłużnica, przedłużka, nadstawka (górn.).

Aufsatzhülse (Dornhülse); tulejka (miern.).

Aufsatzkranz (Cüvelagekranz, Küvelagekranz); wieniec nasadczy, wieniec obudowy właściwej (obudowa wodoszczelna szybów).

Aufsatzrohr (bei Schachtpumpen); nasadka, rura nasadowa (górn. maszyn.).

Aufsatzstange (b. Erdbohren) przedłużnica, przedłużka, nadstawka (górn.).

Aufsatzvorrichtung (Riegelvorrichtung, Schachtfallen Caps, Kapps), für die Förderchale; podchwyt, podstawka (górn.).

Aufsäubern (aufräumen, räumen); wyczyścić, wycudzić, sprzątnąć (górn.).

Aufschieben (einschieben) Wägen in die Schale; włożyć wózki do klatki, zjechać do klatki (górn.).

Aufschiebling (Anschiebling); przysuwnica, przypustnica (przybitka do krokwi) (bud.).

Aufschießen (durch Schießen lossprengen); odstrzelić (górn.).

Aufschlag; 1) otwór, wkop; 2) odkrycie, odkrywka (górn.).

Aufschlagen (das); założenie, rozpoczęcie (roboty kopalnianej).

Aufschlagen (anschlagen einen Lauf...); założyć, rozpocząć (poziom wyrobisko górnicze) (górn.).

Aufschlagen (errichten, aufbauen); wznieść, zbudować, wystawić (tężnię) (soln.).

Aufschlagspunkt (Anschlagspunkt, Ansatzpunkt); 1) punkt stanowczy, punkt ostateczny; 2) włom (szybu, sztolni); 3) środek miar obranych, punkt rozkładu miar górniczych (górn.).

Aufschließen; otwierać, odkryć, natrafić, napotkać (pokład, żyłę) (górn.).

Aufschließen (auslängen); śledzić, szukać (żyłę, pokład) (górn.).

Aufschluß; 1) objaśnienie, wyjaśnienie; 2) odkrywka, otworzysko; 3) śledzenie, szukanie (żyły, pokładu).

Aufschlußarbeit (Aufschlußbau); praca (robotą) otworowa, odbudowa otworowa; p. Aufschluß.

Aufschlußstrecke (Ausrichtungstrecke); chodnik poszukiwawczy (górn.).

Aufschürfen (erschürfen); znaleźć, odkryć, dokopać się (rudy) (górn.).

Aufschütten; p. Anstürzen.

Aufschüttung; p. Ansturz.

Aufseher; dozorca, strażnik, nastawnik (górn. hut. i f. d.).

Aufsetzen (die Schale); postawić, posadzić (klatkę) (górn.).

Aufsetzen (von Lagerstätten); występować, znajdować się, przychodzić (górn.).

Aufsetzstunde (Ruhestunde); odpoczynek, przestanek, przerwa (górn.).

Aufsetzvorrichtung; p. Aufsatzvorrichtung.

Aufsicht; dozór.

Aufsichtsdienst; służba dozorcza, nadzoru.

Aufsichtsorgan; p. Aufseher.

Aufsichtspersonale; służba dozorcza, dozorecy.

Aufsieden (aufätzen); p. Ätzen.

Aufsiedewinkel; kąt ługowania (w ługowniach (soln.).

Aufsiedung; ługowanie (soln.).

Aufspannen; naciągnąć, napiąć, naciążyć (papier na rysownicy) (miern.).

Aufstand; opis kopalni (urzędowy) (górn.).

Aufstauen (aufstauchen) das Wasser; spiętrzyć wodę (bud. wod.).

Aufsteden ein Sinkwerk; p. Ankehren.

Aufstellen sich; stanąć, ustawić się (miern.).

Aufsteller; ustawiacz, składacz (wazzel).

Aufstellung; ustawienie, ustawienie się (miern.).

Aufstellung (Aufstellungspunkt); stanowisko (miern.).

Aufsuchen (schürfen); szukać, poszukiwać, śledzić (złoże mineralne) (górn.).

Aufsuchung von Minerallagerstätten; poszukiwanie, śledzenie (złóż mineralnych) (górn.).

Auftrag; 1) zlecenie, nakaz; 2) nasyp.

Auftragen; wnosić, przykładać, rysować (miern.).
Auftragen (Erze, Kohlen); podawać, nosić, sypać (hut.).
Auftragrahmen; rama rysownicza (miern.).
Aufstreifen (der Sohle); p. Aufquellen, Aufblähen.
Auftrieb des Wassers; wypór (wody, cieczy).
Auftun (von Gängen Klüften); p. Gänge.
Aufwand (Kosten, Unkosten); nakład, koszt, wydatek.
Aufwärtsförderung (bei geneigten Strecken); wyciąganie, wywożenie; p. Forderung.
Aufwässern; p. Aufätzen.
Aufwerfhammer (Aufwerfer); młot podrzutowy, polak (hut.).
Aufwältigung; przeróbka, przebudowa (chodnika zawalonego) (górn.).
Aufwindung (des Förderseiles); nawinięcie, nawój (liny wyciągowej) (górn.).
Aufziehen; 1) wyciągać (wyciągami); 2) dźwigać (podnośnikami); 3) p. Fördern.
Aufziehen von Radreifen; nasadzenie, naciąganie obręczy na koła.
Aufzug (Aufzugsvorrichtung); wyciąg (maszyn.).
Dampf —; wyciąg parowy.
elektrischer —; wyciąg elektryczny.
Aufzug (bei Elevatoren); dźwig.
Aufzug (eine Förderungstour); wyciąg (zaczyna się podźwigiem, a kończy się dodźwigiem) (górn.).
Aufzughaspel; kołowrót pionowy, kabestan (górn.).
Aufzugsgrube; szybik wyciągowy, oczyszczalny (w ługowniach).
Aufzugsmaschine (b. Erdbohren); wyciągarka (górn.).
Aufzugsmaschine (Winde); dźwigarka (bud.).
Aufzugsort (Aufzugsabteilung, Trum); przedział wyciągowy (górn.).
Aufzugsrad (b. Erdbohren); koto wyciągowe (górn.).
Aufzugsseil; p. Seil.
Aufzugstrommel (Treibwelle); bęben wyciągowy (górn.).
Aufzugsturm; wieża wyciągowa (techn. maszyn.).
Aufzugsvorrichtung; przyrząd wyciągowy, dźwigarka (techn. maszyn.).
Aufzugswirbel (b. Erdbohren); obkretka (wyciągowa) (górn.); p. Wirbel.

Auge; 1) oko; 2) p. Seilgehänge; 3) p. Dille.
Auge (Hammerauge); uszko młotka.
Augenkohle; węgiel oczkowany (min.).
Augenlinse; soczewka oczna (miern.).
Augenmaß; okomiar.
Augensalz; sól oczkowa (w Wieliczce) (min.).
Augenscheinlich machen (entblößen); odkryć, obnażyć, znaleźć (złoże mineralne) (górn.).
Augit (Pyroxen); augit (min.).
Augitfels (Lherzolith); augitowiec, skała augitowa (geol.).
Augitporphyr (schwarzer Porphyr, Melaphyr); porfir czarny, melafir (geol.).
Auktion (Versteigerung); przetarg.
Aureole; krąg świetlny, aureola (lampy bezpieczeństwa) (górn.).
Auripigment (Operment, Rauschgelb); aurypigment, złotolysk żółty, złotokost (chem. min.).
Ausbänken; p. Abbänken.
Ausbärbühne (Ableckbühne, Abtropfbühne); ślimadło (warzeln.).
Ausbären (ausschlagen) das Sudsalz; wybierać, wyczerpać sól (warzonkę z panwy) (warzeln.).
Ausbären (das Auspehren, Ausschlagen) des Sudsalzes; wybór, wybierranie, zsilanie soli (warzeln.).
Ausbärkrücke (Auspehrkrücke); koszar, zgrzebło (narz. warzeln.).
Ausbärseite (der Pfannen); strona wyboru, strona zsilania soli (warzeln.).
Ausbärstange; żerdź, żerdka (panwiowa) (warzeln.).
Ausbärwagen; wózek na warzonkę, wózek panwiowy (warzeln.).
Ausbau (Grubenausbau); obudowa (górn.).
eiserner —, (Eisenausbau); obudowa żelazna, wyżelezienie.
gemauerter —, (Grubenmauerung); obudowa murowa, murowanie.
gemischer —; obudowa mieszana.
hölzerner — (Zimmerung); obudowa drewniana, wydrzewienie.
luftdichter —; obudowa szczelna.
verlorener —; obudowa stracona, tymczasowa.
wasserdichter — (Küvelage); obudowa wodoszczelna.
Ausbau wasserdichter; obudowa wodoszczelna (górn.).
 — **in Eisen**; obudowa wodoszczelna żelazna.

Ausbau wasserdichter in Holz: obudowa wodoszczelna drewniana.

— **in Lettenstempfung;** obudowa wodoszczelna z uszczelnieniem item.

— **in Mauerung;** obudowa wodoszczelna murowa.

— **in Stampfbeton;** obudowa wodoszczelna betonowa.

Ausbau (Abbau); p. Abbau, Verhau.

Ausbauen (mit Holz, Stein, Eisen); obudować, wyprawić; obudową (wyprawą) zabezpieczyć (górn.).

Ausbauen (zu Ende abbauen); wydobyć, wyrąbać (górn.).

Ausbauholz (Grubenhholz); budulec kopalniany (górn.).

Ausbeißen (ausgehen, ausstreichen); wychodzić, wysterczać, (żyła, pokład) (geol. górn.).

Ausbessern; naprawiać, łątać.

Ausbeute; 1) zdobycz, zarobek, czysty dochód; 2) korzyść, zysk, plon, uzysk; 3) urobek.

Ausbeutebergwerk (Ausbeutegrube, Ausbeutezeche); kopalnia popłatna, zyskowna (górn.).

Ausbeuten; użytkować, dobywać z kopalni; p. Gewinnen.

Ausbiß (Ausstrich, Ausstreichen, Ausgehendes); wychodnia, wystercze (żyły, pokładu) (geol. górn.).

Ausblasehahn (Abblasehahn); kurek spustowy (kocioł).

Ausblaselutte; lutnia powietrzna, wydychowa, wiatrowód wydychowy (górn.).

Ausblasen einen Ofen (außer Betrieb setzen); piec zgasić, wystudzić (hut.).

Ausblasen eines Schufes; sponąć bez wybuchu, wyfuknąć (górn.).

Ausblaserohr; rura wydychowa (hut.).

Ausblühen (auswittern); zwietrzeć (geol.).

Ausbohren; wywiercić (górn. techn. odlew.).

Ausbohrer; p. Abbohrer.

Ausbrechen (aushauen); wylamać, wyrąbać, wyrobić (podszybie, chodnik...) (górn.).

Ausbrennen; wypalić, wyzarzyć (górn. hut.).

Ausbringen (gewinnen); dobyć, wydobyć, wydostać, wynieść (górn.).

Ausbringen (das); wydajność, wyrób.

Ausbruch (Eruption) eines Vulkanes; wybuch (geol.).

Ausbüchsen (ausfüttern); wypuzdrować, wyłożyć (górn.).

Ausdämmen; p. Verdämmen.

Ausdampfung; odparowanie.

Ausdechselung (Einkerben der Schwellen); wrąb podkładów, zacios podkładów (górn. kol.).

Ausdehnbar; ciągiły, rozciągliwy (fiz.).

Ausdehnbarkeit; ciągliwość, rozciągliwość, rozszerzalność (fiz.).

Ausdehnung; 1) rozszerzanie; 2) wydłużenie, odkształcenie; 3) rozciągłość (pokładu, warstw); p. Expansion.

Ausdehnungskraft; siła rozprężania (fiz.).

Ausdehnungsvermögen; rozprężliwość (fiz.).

Ausdörren; p. Darren.

Ausdünstung; wyparowanie, para (fiz.).

Auseinandergehen (von zwei Gängen oder Flözen); rozchodzić się (geol.).

Ausfahren (Strecken...); p. Auffahren.

Ausfahren (aus der Grube); wyjechać, wyjść (z kopalni) (górn.).

Ausfahrt (Ausfahung); wyjazd, wyjście (z kopalni) (górn.).

Ausfahung der Strecken; p. Auffahrung.

Ausfahrtstollen; sztolnia wyjazdowa (górn.).

Ausfällen; p. Füllen.

Ausfassen (Gezähle, Materialien); pobrać, powziąć, przyjąć.

Ausfedern (mit Keilen auseinander treiben); rozbić, rozszczepić (skałę) (górn.).

Ausfluß; 1) wylot (gazów); 2) wpływ (wody).

Ausflußkoeffizient; współczynnik wpływu (cięży).

Ausfordern (herausfordern); wyciągnąć, wydobyć, wywieść (szybem, sztolnią) (górn.).

Ausförderung (Herausförderung); wyciąganie, wydobywanie, wywożenie (wywóz) (górn.).

Ausfugen; testować (bud.).

Ausführung; 1) wyprowadzenie; 2) wykonanie, uskutecznienie.

Ausfüllen (versetzen); wypełniać, zasypywać, zasadzać, podsadzać (górn.).

Ausfüllung; 1) wypełnienie; 2) podsypka, podsadzka (górn.).

Ausfüllungsmasse des Ganges (Gangausfüllung); żyłovina, masa żylna (geol.).

Ausfüttern (verrohren) b. Erdbohren; rurować, zarurować, wypuzdrować (górn.).

Ausfütterung (Furnier); obłogi (drzwi, okien) (stol.).

Ausgabe; rozchód, wydatek.

Ausgabenkontrolle; sprawozdanie rozchodów, wydatków (kas.).

Ausgabsjournal; dziennik rozchodu (kas.).

Ausgehauenes Feld; wyrobisko, zroby (górn.).

Ausgehen; p. Ausbeissen.

Ausgehendes; p. Ausbiß.

Ausgewinnen (vollständig abbauen); wydobyć, wyrąbać (górn.).

Ausgewinnung (Auskohlung) eines Kohlenpfeilers; p. Verhau.

Ausgleichswagen (Gegengewichtswagen); wózek wyrównujący, przeciwważny, odciążający, przeciwwaga, suka (maszyn. górn.).

Ausgleichung des Seilgewichtes; p. Seilgewichtsausgleichung.

Ausgleichung von Fehlern; wyrównanie błędów (miern.).

Ausgleichsbatterie; bateria wyrównawcza (el.).

Ausgleichsdynamo; dynamo (prądnicą) wyrównawcza (el.).

Ausgleichsmaschine; maszyna wyrównawcza (el.).

Ausgleichsmotor; motor (prądnik) wyrównawczy (el.).

Ausgleichsstrom; prąd wyrównania, prąd wyrównawczy (el.).

Ausgleichswiderstand; opór wyrównawczy (el.).

Ausgleichung; wyrównanie (mech. miern.).

Ausgleichventil; wentyl (zawór) wyrównawczy (pogłębienie szybów z użyciem zgęszczonego powietrza).

Ausglühen; wyżarzyć, żarem wypalić (met. hut.).

Ausglühung; wyżarzenie, wpał, żar (met. hut.).

Ausguß; wylew (wody).

Ausgußkasten (Wasserkasten) bei Schachtpumpen; skrzynia wodna, wylewnia (górn.).

Ausgußrohr (Ausgußröhre); rura odpływowa, wylewka.

Aushalten (andauern); p. Anhalten.

Aushalten (ausscheiden, ausklauben); wybierać, przebierać (rudę, węgiel, sól w kopalni).

Aushängen (ausförderñ); wyciągać, wydobywać (z szybu) (górn.).

Aushängen (am Füllorte); składać na podszybiu (górn.).

Aushängen (vom Förderseil losmachen); odpiąć, odczepić (górn.); p. Abkuppeln.

Aushauen (verhauen); rąbać, wyrąbać (filar) (górn.).

Aushauer; wycinacz, wybijak (narz.).

Aushelfer; pomocnik.

Aushieb (Verhau); 1) rąbanie, odbudowa; 2) wyrobisko; 3) p. Pfeiler-aushieb.

Aushilfe; 1) zapomoga; 2) pomoc.

Aushöhlung; wydrążenie, żłobkowość, żłobowina.

Aushub (Erdaushhebung); wykop, wykop ziemny (rob. ziem.).

Auskehlen (einkehlen, ausscharen); wyżłobić, wygniazdować (górn. cieś.).

Auskehlung (Schar b. d. Türstockzimmerung); gniazdo, wyżłobienie (górn. cieś.).

Auskehren; wymiatać, wymieść (sort.).

Auskeilen (sich auskeilen, ausspitzen); wyklinić się, cieńczeć (pokłady i żyły) p. Verdreck.

Auskeilen der Schichten; wyklinianie się warstw, umykanie, cieńczenie warstw (geol.).

Auskesseln (sich kesseln); obwalić się, zawalić się, zapaść się (o szybie) (górn.).

Ausklauben (aushalten); wybierać, przebierać (sól, rudę, węgiel) (sort.).

Ausklaubegut (Ausklaubicht); przebiórki, wybiórki (sort.).

Auskleiden (verkleiden); opierzyć (górn. bud.).

Auskleidung (Verkleidung); opierzenie (górn. bud.).

Auskleinen (kleinen, zerkleinern); rozłtuc, rozdrabniać (łtuc młotkiem i wybierać skalę płoną) (hałdę) (górn.).

Ausklopfen; kołatać, wzywać kłotką do wyjazdu (z kopalni) (górn.).

Auskohlen; p. Ausgewinnen.

Auskohlung (der Pfeiler); p. Ausgewinnung.

Auskolkung (Ausriß); wyrwa (bud. wod.).

Auskrempen (umbördeln); zaoblic (wywinąć brzeg rury u kotłów).

Auskränzen den Schacht; wyprawić, obudować szyb całodrzewiem (na suto) (górn.).

Auskrücken des Salzes; wybieranie (wybór) soli (warzel.).

Auskutten; p. Aushalten, Ausklauben.
Ausladen (abladen); wyłożyć, wypróżnić, wyładować.
Ausladeplatz (Abladeplatz); wyładowisko.
Auslader (der Leydner Flaschen); rozbrajacz (butelek lejdejskich) (el.).
Ausladerampe (Abladerampe); wykładnia (górn. kol.).
Ausladung; wysięg (łożyska, żorawia) (maszyn.).
Ausladung (Abladung); wyładowanie, wyłożenie (górn. kol.).
Auslängen; 1) iść, postępować (żyłą, pokładem), śledzić (żyłę, pokład); p. Aufschließen; 2) przedłużyć (chodnik) (górn.).
Auslängen; (Auslängeort, Aufschlußstrecke); chodnik poszukiwawczy (górn.).
Auslauf (Auslaufgeleise) auf der Halde; wybieg, tor wybieżny, tor zwałowy (górn.).
Auslaufen; biedz, wybiegać, p. Fördern.
Auslaufer (Ausläufer); p. Förderer.
Ausläufer (eines Ganges); odnoga, gałąź żyły, odżytek (geol.).
Auslaufkarren (Laufkarren); taczki (górn.).
Auslaufmethode; metoda zaniku (ruchu) (el.).
Auslauekammer (Sinkwerk); ługownia (soln.).
Auslaugen; ługować, wyługować (chem. techn. soln.).
Auslauekasten; ługownica (soln.).
Auslaugung; wyługowanie, ługowanie (chem. techn. soln.).
Ausleger (des Drehkranes); wysięgnica (pozioma) (maszyn.).
Auslegermast; słup z wysięgiem, słup wysięgowy.
Auslenken (eine Strecke); skrócić (chodnik), zbczyć (z chodnikiem) (górn.).
Auslenkung; skrócenie (chodnika), zbczenie (z chodnikiem) (górn.).
Auslesen; wybierać, przebierać, odrzucać (górn. sort.).
Ausletten (verletten, verstauchen); utkać, ubić iłem, wyłować (górn.).
Auslochen (Erze nahe an der Erdoberfläche u. unregelmäßig gewinnen); wygrzebywać, wykopywać (górn.).
Ausloohnen (d. Arbeiter bezahlen); wypłacić, dać zapłatę.

Auslöschen des Meilers; gaszenie, duszenie milerza.
Auslöseschloß (Auslösevorrichtung); wymykadło (górn.).
Auslösen; p. Abwerfen.
Auslöser (h. Erdbohren); wysuwka, wymyk, wychwył (górn.).
Auslösevorrichtung p. Auslöseschloß.
Ausloten (der Mauer...); wyjście z pionu (muru...) (bud.).
Ausmaß; wymiar, miara (geom. miern.).
Ausmauern; wymurować (bud.).
Ausmauerung; wymurowanie (bud. górn.).
Ausmessen (vermessen); wymierzyć (miern.).
Ausmessung (Vermessung); wymierzenie, rozmierzenie (miern.).
Ausnützung (eines Wagens); wyzysk (wozu).
Auspauschen (erzhaltige Gangmassen auspauschen); rozdrobić, rozkruszyć (górn.).
Auspfänden p. Verpfänden.
Auspfeifen (von einem Schusse); wyfuknąć, iść na ślepo, niedopisać (górn.).
Auspflocken; wypalikować (miern.); p. Ausstecken.
Auspfüßen (pflützen); wyczerpać (wodę) (górn.).
Auspuff; wydech (pary) (maszyn.).
Auspuffdampf; para wydechowa (maszyn parowych).
Auspuffdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Auspuffleitung; przewód wydechowy (maszyn parowych).
Auspufftopf; garnek wydechowy (sitników spalinowych).
Auspuffventil p. Ventil.
Auspumpen; wypompować, wyczerpać (górn. techn.).
Ausrangierung; wyłączenie, wyrzucenie z pociągu (kol.).
Ausrichten (aufschließen); 1) otwierać, przygotować (pole); 2) śledzić, rozdzielić (żyły, pokłady); (górn.) p. Aufschließen.
Ausrichten (aufsuchen) p. Aufsuchen.
Ausrichtung; 1) przygotowanie, otwarcie, (poziomów, złóż mineralnych); 2) śledzenie (żył, pokładów) (górn.) p. Aufschluß.
Ausrichtung (Aufsuchung) p. Aufsuchung.

Ausrichtungsschlag (Ausrichtungsstreeke); chodnik przygotowawczy (górn.).

Ausrücken (Maschinenteile); rozłączyć (części maszyn).

Ausrückkupplung; sprzęgło rozłączne (maszyn.).

Ausrückmechanismus (Ausrückvorrichtung); sprzęgnik (maszyn.).

Ausrückmuff; nasuwka rozłączna, wychwył (maszyn.).

Ausrückscheibe p. Losscheibe.

Ausrüstung; 1) p. Armatur; 2) wyposażenie, zaopatrzenie, urządzenie.

Ausrüstungsgegenstände; przybory.

Aussäubern; wyczyścić.

Aussachten; wydołować, wykonać zagłębienie (na powierzchni ziemi) (górn.).

Ausschalen (innen verschalen); opieprzyć, obić (deskami) (górn. cieś.).

Ausschalten; wyłączyć (el.).

Ausschalter; wyłącznik (el.).

Minimal —; — niedomiarowy.

Selbsttätiger —; wyłącznik samodiałający, automatyczny.

Ausschaltklemme; sponka, sponka wyłącznika (el.).

Ausschaltstöpsel; kołeczek, kołeczek wyłącznika (el.).

Ausschaltung; wyłączenie (el.).

Ausschaltwiderstand; opornik wyłącznikowy (el.).

Ausscharen p. Auskehlen.

Ausscheiden p. Aushalten, Scheiden.

Ausschieben (Wägen aus der Schale); wytoczyć, wypchnąć, wyciągnąć (wózki z klatki) (górn.).

Ausschlacken; 1) żużel wybrać, wyłamać; 2) kruszec czyścić (met.).

Ausschlag; 1) odchył, przewaga (wagi); 2) odchylenie, odchył (igły magnesowej); 3) p. Auffahrung.

Ausschlag (Ausschläge b. Sudsalsz); wynoszki, wybiórki (warzel.).

Ausschlagearbeit (das Ausschlagen, das Kutteln); tłuczenie, rozdrabnianie (sort.).

Ausschlagefäustel (Schlägel); rozbijak, perlik, pucka (sort.); p. Fäustel.

Ausschlagehaus (Ausschlageplatz); wytłucznia, miejsce wytłuczne (sort.).

Ausschlageisen p. Durchschlag.

Ausschlagen; 1) nie przyjąć, rzec się czego; 2) wykuć, wyłamać (chodnik do pewnego kresu) (górn.); 3) czyścić (zbiorniki z mułu) (sort.); 4) wytłuc, wytłukiwać (tłuczenie

i przebijanie minerału) (sort.); p. Erzaufbereitung, Erzwände; 5) p. Ausbären (warzel.).

Ausschlagen (das) wytłukiwanie (tłuczenie i przebijanie minerału) (sort.); p. Erzaufbereitung, Erzwände.

Ausschlagwinkel; kąt odchylenia (bud. miern.).

Ausschlämmen; pławić, wypławić, spławić (sort.).

Ausschmandung (des Bohrloches); łyżkowanie, czyszczenie (otworu wiertniczego) (górn.).

Ausschneiden, sich p. Auskeilen.

Ausschnitt; 1) wycięcie (cieś.); 2) wycinek (koła) (geom.).

Ausschöpfen; wyczerpać (wodę, solankę...).

Ausschöpfkelle (Gießkelle); łyżka do odlewu, czerpaczka, warzęcha (narz.).

Ausschram p. Schrambank.

Ausschram (das Ausgeschrämte); miał szramowy, miał wrębowy (górn.).

Ausschrämen; wyrąbać, wyszramować (górn.).

Ausschürfen (aufschürfen); znaleźć, wykopać (górn.).

Ausschuf (einer Gesellschaft); wydział.

Ausschuf (ein mangelhaftes Produkt); brak.

Ausschufholz; drzewo (drewno) wybrakowane.

Außenlasche; łubek zewnętrzny (kol.).

Außenleiter (Außenleitung); przewód (przewodnik) zewnętrzny, przewód (przewodnik) roboczy (el.).

Außenpolmaschine; maszyna o bieżniach zewnętrznych (dośrodkowych) (el.).

Äußere Deckung; przystłonięcie zewnętrzne (stawida) (maszyn).

Ausseigern (aussaigern); 1) wycedzić, wysączyć; 2) wyciec podczas topienia (met.).

Aussetzen; 1) odroczyć; 2) uprzętnąć (nieużyteczne kamienie) (górn.); 3) p. Ansetzen.

Aussieden; wywarzyć (warzel.).

Aussitzen (ausfahren am Knechte, im Gurt); wyjechać w pętlicy, wyjechać na siodle (górn.).

Aussolen (aussoolen); ługować (solu.); p. Auslaugen.

Aussolung (Aussoolung); ługowanie (soln.); p. Auslaugung.

Aussoolungskessel (Aussoolungskessel); kotły, dzwony, komory wyługowane (w soli) (soln.).

Ausspitzen (von Lagerstätten) p. Auskeilen.

Ausstattung p. Ausrüstung 2).

Austecken den Deul p. Ausbrechen.

Ausstecken; 1) wyznaczyć; 2) wytknąć, wytyczyć (miern.).

Aussteinen (Steinigen der Pfannen); zbijanie omoków (przywarów pauiowych) (warzel.).

Ausstrahlung der Wärme (des Lichtes); rozpromieniowanie ciepła, (światła) (fiz.).

Ausstrecken (sich erstrecken); rozpościerać się, wychodzić (o żyłach) (geol.).

Ausstrecken (ausrecken) das Eisen; wyciągać żelazo (kow. hut.).

Ausstreichen p. Ausbeifßen.

Ausstrich p. Ausbiß.

Ausströmung; 1) wypływ (pary, cieczy); 2) wylot (gazów).

Ausströmungsrohr; 1) rura wypływowa (dla pary i cieczy); 2) rura wylotowa (dla gazów).

Aussturz p. Anschütte.

Ausstürzen (ausleeren); wysypać, wypróżnić (wiadra, beczki...) (górn.).

Ausstürzen (versetzen) Grubenbaue; zasypać, zawalić, zasadzić (wrobiska) (górn.).

Ausstürzer p. Stürzer.

Aussturzvorrichtung (Wipper) für Grubenwägen; wywrot (górn.).

Aussud; wywar (warzel.).

Austonnen einen Schacht p. Vertonnen.

Austorfen (Torflager aus gewinnen); kopać, dobywać torf.

Austorfung (Ausbeutung eines Torfmoors); kopanie, dobywanie torfu.

Austrag (bei Pochwerken...); wynios, wysyp, wypust (sort.).

Austränken (ersäufen) einen Grubenbau; zalać, zatopić (wrobisko, kopalnię) (górn.).

Austreiben p. Ausfördern.

Austreten (zu Tage) p. Ausbeifßen.

Auswässern (das Salzgebirge); p. Ätzen.

Auswechseln; wymieniać.

Auswechslung (das Auswechseln) der Zimmerung; wymiana (wyprawy) (górn.).

Ausweiche (Ausweichplatz, Ausweichstelle); mijanka, rozjazd (kol. górn.).

Ausweichgeleise; tor rozjazdowy (kol. górn.).

Ausweis; wykaz.

Ausweiten (erweitern); rozszerzyć.

Auswerk (Sonnenwerk); wyparnik (solankowy) (soln.).

Auswittern (vom Gestein, Kohlen, Salz); zwietrzeć, rozpaść się.

Auswittern (ausblühen); wykwitnąć (chem. min. geol.).

Auswitterung (vom Gestein, Kohlen, Salz); zwietrzenie, rozpadnięcie się.

Auswitterung; wykwit (chem. min. geol.).

Ausziehen; 1) wyciągnąć, wyrwać; 2) wyłączyć, wyłągować (chem.); 3) p. Ausfördern.

Ausziehen (das) der Wetter; wpływ powietrza (górn.).

Auszieherschacht (Auszugschacht, ausziehender Wetterschacht); szyb wydychowy, wyciągający, powietrzny (górn.).

Ausziehestollen; sztolnia wydychowa, wyciągająca, powietrzna (górn.).

Ausziehstrecke (ausziehende Wetterstrecke, Wetterabzugsstrecke); chodnik wydychowy, powietrzny (górn.).

Auszimmern (verzimmern); wyprawić, wydrzewić, obudować (górn.).

Auszimmerung (Verzimmerung); wyprawa, wydrzewienie, obudowa (górn.).

Auszug; wyciąg, wypis.

Auszugsrohr (ausziehbares Saugrohr) bei Schachtpumpen; rozsuwna rura ssąca (górn. maszyn.).

Auszugsstrecke p. Ausziehstrecke.

Automatisch; samodiałający, automatyczny.

Automatwiderstand; opornik samodiałający, automatyczny (el.).

Automobil; samojazd, samochód.

elektrisches —; samochód elektryczny.

Avanturin; awanturyn (min.).

Aviso; zawiadomienie, awizacja.

Axonometrie (Parallelperspektive); półperspektywa, aksonometrya.

Axt (Zimmeraxt); siekiera (narz.).

Axt (Stofaxt); cieślca (narz. cieś.).

Azetylengas; acetylen, gaz acetylenowy.

Azetylenlampe; lampa acetylenowa.

Azetylen sicherheitslampe; acetylenowa lampa bezpieczeństwa (górn.).

Azimut (Streichwinkel); odpołudnik, azymut, kąt kierunkowy (miern.).

Azimutalkreis; koło azymutalne (miern.).
Azimutaltransporteur; transporter (kątomierz) azymutalny (ćwierćkołowy) (miern.).
Azimutalwinkel; kąt kierunkowy, azymutalny (miern.).

Azoische Bildungsperiode (Formation); utwór (formacya) azoiczny, utwór (formacya) beżżyciowy (geol.).
Azoische Felsen; skały azoiczne, skały beżżyciowe (geol.).
Azurit p. Kupferlasur.
Azurstein p. Lasurstein.

B.

Backe; szczyka, policzek (hamulca, imadła); p. Bremsbacke, Bremsklotz.
Backen (Packen) eines Kohlenflözes; p. Bank.
Backen (Wangen, Seitenwände) eines Schachtofens; ściany boczne, boki (pieca szybowego).
Backen (Nachschneiden) eines Meißelbohrers; rozszerzacz (górn.).
Backen (bei Steinkohlen) spiekać się.
Backenbremse; p. Bremse.
Backend (die Kohle ist backend); spiekający się, koksujący.
Backenquetsche; p. Steinbrecher.
Backensteine (Backenstücke); bocznice (wielkopieczowe) (hut.).
Backfähigkeit (der Steinkohlen); spiekalność (węgli kam.) (min.).
Backkohle (backende Kohle); węgiel spiekający się, koksujący (min.).
Backkoks (Backcoaks); koks spiekający się (min. techn.).
Backstein (gebrannter Ziegel); cegła palona (techn.).
Backsteinbrennerei (Ziegelhütte); cegielnia (techn.).
Backsteinmauerwerk (Ziegelmauerwerk); mur ceglany, mur z cegły (bud.).
Baculites; baculites (skorupy proste amonitów kredowych (geol.).
Bad; kąpiel.
Badeanstalt; zakład kąpiel., łaźienki.
Badener-Tegel; tegel badeński (geol.).
Badesalz; sól łaźiebna (warzel).
Bagger (Baggermaschine); pogłębiarka, draga (bud. wod.).
Dampf —; pogłębiarka parowa.
Eimerketten —, (Kübel —); pogłębiarka kubłowa.
Hand —, (Baggerschaufel); pogłębiacz.
Pumpen —; pogłębiarka ssąca.
Schaufel —; pogłębiarka czerpakowa, łyżkowa.

Stielbagger; pogłębiarka workowa, siatkowa.
Baggerarbeit (Baggerung) pogłębianie (podwodne) (bud. wod.).
Baggerbetrieb; czerpanie mechaniczne, dragowanie (bud. wod.).
Baggern (ausbaggern); pogłębiać, wybagniać (rzeke) (bud. wod.).
Baggertorf (Sumpftorf, Schlammtofr); torf błotny, torf czerpany (geol.).
Baggerung; p. Baggerarbeit.
Bähen (ein Schwefelmännchen); upalić lont (nasiarkowany).
Bahn (Eisenbahn, Förderbahn); kolej, droga, droga żelazna.
doppelgeleisige —; kolej dwutorowa.
Drahtseil —; kolej linowa, kolejka linowa.
eingeleisige —; kolej jednotorowa.
einschienige —; kolej jednotorowa.
Eisen —; kolej żelazna, droga żelazna.
elektrische —; kolej elektryczna, kolejka elektryczna.
Feld —; kolej polowa, wojenna.
Flügel —, (Seiten —); kolej boczna, szlak boczny.
Haupt —, (Voll —); kolej główna, pierwszorzędna.
Holz —; kolej o torze drewnianym.
Industrie —; kolej przemysłowa.
Interims —, (Hilfs —, provisorische —); kolej tymczasowa, robocza.
Lokal —; kolej miejscowa, mała.
Lokomotiv —; kolej parowozowa.
Nachbar —, (Anschluß —); kolej sąsiednia.
Pferde —; kolej konna.
Privat —; kolej prywatna.
Schlepp —; kolej dojazdowa.
schmalspurige —; kolej wąskotorowa.
Seilbahn mit feststehendem Tragseil; kolejka polinowa.

Seilbahn mit laufendem Tragseil; kolejka nalinowa.
Sekundär —, (Vizinal —); kolej drugorzędna.
Straßen —; kolej nadrożna.
Transversal —; kolej poprzeczna.
unterirdische —; kolej podziemna.
Verbindungs —; kolej łącząca.
Vereins —; kolej związkowa.
Zahnrad —; kolej ząbionia.
Bahn; p. Schram.
Bahn (Hammerbahn, Fäustelbahn); płatnia (młota).
Bahnabzweigung (Abzweigung, Zweigbahn); odnoga kolei, bocznica kolejowa (kol.).
Bahnachse; oś kolei (kol.).
Bahnaufseher (Bahnmeister); szlakowy, nadzorca szlaku, dozorca drogowy (kol.).
Bahne (Schlechte, Schnitt); szczelina (pokładu).
Bahnen; p. Schrämen.
Bahnerhaltung (Instandhaltung); utrzymanie kolei.
Bahnerhaltungsdienst; służba drogowa, szlakowa (kol.).
Bahnhof; dworzec, dworzec kolejowy.
Güter —, (Frachten —); dworzec towarowy.
Kohlen —; dworzec węglowy.
Personen —; dworzec osobowy.
Rangier —; dworzec zestawowy.
Zentral —; dworzec główny, centralny.
Bahnhofsanlage; założenie dworca.
Bahnhofsgebäude (Stationsgebäude); budynek dworcowy, stacyjny (kol.).
Bahnhofsgeleise (Stationsgeleise); tor stacyjny (kol.).
Bahnhofshalle; wiata dworcowa, podsienie dworcowe (kol.).
Bahnkörper; p. Unterbau.
Bahnlinie; p. Bahnstrecke.
Bahnpersonale (Eisenbahnpersonale); służba kolejowa, personal kolejowy.
Bahnplanum (Planie, Krone); torowisko, plant drogi żelaznej, korona nasypu lub wykopu (kol.).
Bahnschiene; p. Schiene.
Bahnschweller (Eisenbahnschweller); p. Schwelle.
Bahnseil (b. der Seilbahn); p. Führungsseil.
Bahnstrecke (Bahnlinie, Strecke); szlak kolejowy, linia kolejowa (kol.).
Bahnstrecke (Eisenbahnstrecke); chodnik kolejowy (górn.).

Bahnübergang; p. Rampe.
Bahnwächter; strażnik kolejowy, dróżnik kolejowy (kol.).
Bahnwagen (Rollwagen); wózek, kolejowy.
Bahwechsel p. Wechsel.
Baisalz (Baysalz) p. Seesalz, Meer-salz.
Bajonettfassung; obsadka wychwyto-wa (el.).
Bajonettshalter; wyłącznik wychwytowy (el.).
Bajonettverschluß; zamknięcie wychwytowe (el.).
Balanzier (Schwengel); wahacz (maszyn.).
Balanzierdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Balanziergebläse; dmuchawa wahadłowa (hut. maszyn.).
Balata; balata (rodzaj gutaperki).
Balg (Blasbalg); miech (kowl. hut. maszyn.).
Balgdeute (Balgdü-e); dysza miechowa.
Balggebläse; dmuchawa miechowa (hut. maszyn.).
Balgenhaupt (Balgenkopf, Balgkopf); głowica miecha (kow.).
Balgrohr p. Balgdeute.
Balken; belka, bierwiono, bierzmo (bud.).
armierter —; belka podpięta.
ausgewechselter —; belka przejęta.
freiauffliegender —; belka swobodnie podparta.
Balkenbrücke (Brücke mit geraden Trägern); most belkowy (bud.).
Balkendamm; tama belkowa (osuszanie kopalni).
liegender —; tama leżąca.
stehender —; tama stojąca.
Balkenlage (Tramlage); belkowanie (bud.).
Balkennadel; igła beleczkowa (magnesowa) (miern.).
Balkenträger (gerader Träger, Balken); dźwigar prosty, belka, bierwiono (bud. most.).
Balkentür; drzwi belkowe (osuszanie kopalni).
Balkenwage (Schnellwage); przemieszanie, bezmian, waga rzymska.
Ballast (Belastungsgewicht) der Dampfkrane; naciąg.
Ballen p. Kolli.
Ballenkunst (ältere Paternoster-kunst); starodawne czerpadło (górn.).

Ballenzinn p. Rollzinn.

Ballon; bania, balon, (szklany) (chem.).

Balustrade; poręcz ozdobna, balustrada (bud.).

Balvanenhauer p. Bandhauer.

Balvanensalz (Banksalz); sól bałwanowa, w bałwanach (Wieliczka).

Band (Aufsatzband); zawiasa (ślus.).

Angel —; zawiasa czopowa.

Fisch —; zawiasa francuska, wpuszczana.

Kreuz —; zawiasa krzyżowa.

Lang —; zawiasa polska.

Winkel —; zawiasa kątowa.

Band (Salzband); kłapeć, kłapetek solny (Wieliczka).

Band (Tragband, Kopfband); miecz (bud.).

Bandachat; agat wstęgowy, agat prążkowany (min.).

Bandage (Randbandage, Radreifen, Tyre); obręcz koła, bandaż (kol.).

Bandage (Verband); opatrunek, opaska, bandaż (chirurg.).

Bandbremse; hamulec pasowy, hamulec taśmowy (maszyn).

Band Eisen; żelazo taśmowe, żelazo pasowe, taśmownik, bednarka.

Banderz p. Kupferkies (Chalkopyrit).

Bandgurt; pas taśmowy, poziomy (bud. most.).

Bandhacke (Gezimmerbeil); topór ciesielski, zwyczajny (cieś.).

Bandhaken; kruczek, skobel, hak zawiasowy.

Bandhauer (Balvanenhauer); rębacz, burtowy (w Wieliczce).

Bandjaspis; jaspis wstęgowy (min.).

Bandkegel (Dorn des Stützkegels, Stützkegeldorn); trzpień zawiasy (ślus.).

Bandmaß p. Meßband.

Bandsäge p. Säge.

Bandseil (Flachseil); lina płaska, taśmowa (górn.).

Bandseilstrang (Flachseilstrang); plecieniec.

Bank (Backen) eines Kohlenflözes; słoń, ława (pokładu węgla).

Ober — (Oberbacken); słoń górny, wierzchni.

Unter — (Unterbacken); słoń dolny, spodni.

Bank (Drehbank); tokarka.

Bolzen —; tokarka do swożni.

Egalisier —; tokarka pociągowa.

Fuß —; tokarka nożna.

Plan —; tokarka krążkowa.

Hobelbank; stół stolarski.

Schnitz —; stół kołodziejski.

Zieh —; ciągarka.

Bankeisen; kruc ścienny (bud.).

Bankeisennagel; uszak, gwóźdź uszak.

Bankett; pobocze, burta, bankiet (bud. kol.).

Bahnplanum —; pobocze torowiska.

Damm —; pobocze nasypu.

Schotter —; pobocze podłoża.

Straßen; pobocze drogi.

Bankett (Berme, Böschungabsatz); ława, ławeczka, burta, (berma) (bud. kol.).

Bänkig (in Bänken vorkommend); słojuwały (geol.).

Banksalz p. Balvanensalz.

Bär (Bohrklotz b. Erdbohren); obciążnik.

Bär (Rambär, Rammblock, Rammklotz); baba (ciężar o pal uderzający) (bud.).

Baracke; barak, budynek tymczasowy (bud.).

Bären p. Ausschlagen des Salzes.

Bärer p. Sieder.

Barium p. Baryum.

Barometer (Wetterglass); barometr, ciśniomierz (fiz.).

Feder — (Dosen —); p. Aneroid.

Gefäß —; barometr naczynkowy.

Heber —; barom. lewarkowy.

Metal —; barom. sprężynowy.

Reise —; barom. przENOŚNY.

Zeiger —; barom. skazÓWKOWY.

Barometerstand; stan barometryczny, ciśnienie barometryczne.

Barometrische Höhenmessung; pomiar wysokości barometrem, poziomowanie barometrem (miern.).

Barometrograph; barometrograf, barometr samopiszący (fiz.).

Barre; grobla (geol.).

Barre (Ingot, Einguß) p. Ingot.

Barriere (Absperrrampe, Absperreschranken); rogatka (kol. górn.).

Barrierenriffe; rafy baryerowe (geol.).

Bärsack; worek panwiowy, zagłębienie panwiowe (warzel.).

Bärseite p. Bärstatt.

Bärstange (Bärstück) p. Bohrklotz.

Bärstatt (Pehrstatt, Bärseite); bok (strona) wyboru warzonki (warzel.).

Bart p. Straube.

Bart (einer Hacke, Keilhaue); broda (siekiery, kilofa).

Bärtrog; koryto ściekowe, ślimadłowe (warzel).
Barte (Beil); toporek górniczy, laska górnicza.
Baryt (Schwerspat); baryt, spat ciężki (min.).
Baryum (Barium); bar (chem.).
Basalt; bazalt, słupień (geol.).
Basaltbimsstein; pumeks bazaltowy (geol.).
Basaltgang; żyła bazaltowa (geol.).
Basaltporphyr (Aphanit); afanit (geol.).
Basalttuff; tuf bazaltowy, lava bazaltowa (geol.).
Bascul (Basquill); zasuwa z chybotką (ślus.).
Base (Basis); zasada (chem.).
Baseologie; bazeologia (nauka o fundamentach).
Basis; podstawa (geom. miern. bud.).
Basisch; zasadowy (chem.).
Bassin (Becken, Mulde); kotlina, zagłębienie (geol.).
Bassin (Reservoir, Wasserbehälter); zbiornik.
Bassinkondensator; otwarty skraplacz zanurzony (maszyn).
Bast; łyko.
Bastkohle (Art Braunkohle); węgiel łykowy (geol.).
Bastseil; łyczak.
Batholithen; batolity (masy skał głębinowych) (geol.).
Batterie; bateria (el.).
Akkumulatoren —; bateria akumulatorów.
elektrische —; bater. elektryczna.
galvanische —; bater. galwaniczna.
Puffer —; bateria wyrównawcza.
Batterie von Kesseln; rzesza kotłów.
Batterieglas; słój bateryjny (el.).
Batteriepol; biegun baterji (el.).
Batteriespannung; napięcie baterji (el.).
Batteriestrom; prąd baterji (el.).
Batteriewiderstand; opór baterji (el.).
Bau (Bauwerk, Bauten); budowla, budynek (bud.).
Bau in der Grube, (Grubenbau); praca, robota, kopanie (górn.); p. Grubenbau.
Bau (Abbau); odbudowa, dobywanie; p. Abbau.
Baubteilung; oddział budowniczy (bud.).
Baubteilung (Abbauabteilung); oddział wyrobowy, ucząstek wyrobowy (górn.).

Bauamt; urząd budowniczy.
Bauart p. Abbauart.
Bauanschlag; kosztorys.
Baubedarf; potrzeby budowlane (bud.).
Baubewilligung; pozwolenie na budowę.
Bauch (Kohlensack b. Hochofen); przestron (wielkopiecowy) (hut.).
Bauch (einen Bauch werfen); p. Auftun.
Baue alte p. Alter Mann.
Bauen; budować, stawiać, wznosić (bud.).
Bauen (Bergbau treiben); pracować w kopalni, kopać, zajmować się górnictwem (górn.).
Bauen (abbauen); odbudowywać, kopać, dobywać (górn.); p. Abbauen.
Baufällig; wąty, upadkiem grożący, chyłący się do upadku.
Baufeld p. Abbaufeld.
Bauführer; kierownik budowy.
Baugrenze p. Abbaugrenze.
Baugrund; grunt budowlany.
Bauhaft (bauhaftig, baulich); otwarty, utrzymany, w dobrym stanie (górn.).
Bauhaft p. Abbauwürdig.
Bauhafthalten (erhalten); utrzymywać w dobrym stanie, w ruchu, w odbudowie (kopalnię) (górn.).
Bauhaft bleiben; utrzymywać się w ruchu, trwać w odbudowie (górn.).
Bauhaft sein; być w ruchu, znajdować się w ruchu; p. Bauhaft.
Bauholz; budulec, drzewo budowlane (bud.).
BauhORIZONT p. AbbauhORIZONT.
Baukonstruktion; konstrukcja, zestrój, ustrój, zespół, zeskład (budowlany) (bud.).
Baukosten; kosztła, koszty budowy (kas.).
Baukunde (Baukunst, Bauwissenschaft); budownictwo.
Baulänge; długość użytkowa.
Baum; drzewo.
Baumacht; agat krzewiasty (min.).
Baumannesches Gehänge; zawiesz Baumanna, kłódka linowa Baumanna (górn. masz.).
Baumaterial (Baustoff); materiał budowlany, tworzywo budowlane (bud.).
Baumeister; budowniczy.
Baumethode p. Abbaumethode.
Baumittel p. Abbaumittel.
Baumöl (Olivenöl); oliwa, olej oliwny.
Baumstein p. Mokkastein.

Baumscher Rost; ruszt Bauma (napelnianie wagonów kolejowych węglem).

Baumwolle; bawełna.

Schieß —; — strzelnicza.

Baumwollenseil p. Seil.

Baordnung; przepisy budowlany, regulamin budowlany.

Bauplan (Bauriß); plan budowlany.

Bauschel (Bäuschel) p. Päuschel.

Bäuschelkunst p. Büschelkunst.

Bauschutt (Mauerschutt); rum, rumowisko, gruz.

Bausohle p. Abbausohle.

Baustätte p. Baugrund.

Baustein (Werkstein); kamień budowlany (bud.).

Baustoff p. Baumaterial.

Baustystem p. Abbausystem.

Bauteufe; głębokość wyrobowa, wyściągowa (górn.).

Bauüberschlag; kosztorys budowy.

Bauunternehmung; przedsiębiorstwo budowy.

Bauvorschriften; przepisy budowlane.

Bauwerk; budowla (bud.).

Bauwerkeisen; żelazo mostowe.

Bauwesen; budownictwo (bud.).

Bauwürdig p. Abbauwürdig.

Bauwürdigkeit p. Abbauwürdigkeit.

Bauxit (Beauxit); boksyt (min.).

Bauziegel; cegła, cegła budowlana (bud.).

Baysalz p. Seesalz.

Beamte; urzędnik.

Beanspruchung; naprężenie (mech.).

zulässige —; naprężenie bezpieczne, dozwolone.

Beanspruchung der Leitung; obciążenie przewodu (przewodnika) (el.).

Bearbeiten (Steine, Metall); obrócić, obrabiać (kamień, metal) (techn.).

Bearbeitung obrabianie, obróbka (techn.).

Beaugenscheinigen; oglądać osobiście.

Beauxit p. Bauxit.

Becherkette (Becherwerk, Becherschöpfwerk) p. Paternoster.

Becken (Bassin, Mulde); kotlina, łęk, zagłębienie (geol.).

Becquerelstrahlen; promienie Becquerel'a (el.).

Bedeckung; przykrycie, osłona.

Bedienung einer Maschine; obsługa maszyny.

Bedingen; zamówić, zgodzić, zastrzedz sobie.

Beeidet; zaprzysiężony.

Beerdigungskosten; koszta pogrzebowe.

Befahrbar p. Fahrbar.

Befahren die Grube; zjechać do kopalni, przechodzić, przejść kopalnię (górn.).

Befahren (besichtigen) die Grube; zwiedzić, oglądać kopalnię (górn.).

Befahrung der Grube (Grubenbefahrung); 1) obchód, objazd (kopalni); 2) zwiedzenie, obejrzenie (kopalni) (górn.).

Befestigung; 1) utwierdzenie, wzmocnienie (nasypu); 2) utwierdzenie, umocowanie, złączenie.

Befestigungsschraube p. Schraube.

Befeuerung der Siedepfannen; opalanie panew (warzel).

Beförderung p. Transport.

Befühlen (bestufen) das Gestein p. Beklopfen.

Befund aufnehmen; spisać wywód oględzin.

Begehen ein Grundstück; obejść grunt.

Begehungskommission; komisja obchodowa, obchodząca, obzorna.

Begleiten; towarzyszyć, sąsiadować (min. geol.).

Begleiter; towarzysz, sąsiad (min. geol.).

Begrenzen; ograniczyć, omieścić (górn.).

Begrenzungspfeiler (Abgrenzungspfeiler); filar graniczny (górn.).

Begrenzungsstrecke (Abgrenzungsstrecke) eines Sicherheitspfeilers; chodnik odgraniczający filar ochronny (górn.).

Begrenzungsstrecke (Grenzstrecke, Grenzort); chodnik graniczny (górn.).

Behälter (Reservoir); zbiornik (techn.).

Beharrungsvermögen (Trägheit); bezwładność (mech.).

Beharrungszustand; stan ustalenia (el.).

Behauen (bestufen) das Gestein; obrąbać, przysiekać, obsiekać (skałę) (górn.).

Behelmen p. Bestecken.

Behörde; władza.

unterstehende —; władza niższa.

vorgesetzte —; władza przełożona.

Behördlich autorisierter Bergingenieur; urzędownie autoryzowany inżynier górniczy.

Beigang (Nebengang); żyła sąsiednia, sąsiad (żyły głównej) (geol. gór.).
Beil (Breitbeil), topór ciesielski, skłut.
Hand —; topór ręczny, toporek.
Beilage; 1) dodatek, załącznik; 2) przykładka, dokładka.
Beilehn; nadanie poboczne.
Beiliegend; w załączeniu.
Beilstein p. Nephrit.
Beimengung (bei Min. Gesteinen, Erzen, Metallen); domieszka.
Beim (im Schrame); noga, piętka, filarek (w wrębie) (gór.).
Beim (beim Salzbergbau); noga, filar (soln.).
Beisitzer; asesor, spółradca (jako członek sądu).
Beißer (Brechstange); piętak (narz.).
Beißzange; obcęgi nożycowe, krające, kleszcze krające (narz.).
Beistellen; dostawić, dostarczyć.
Beiteleisen; ostrze dłuta, ostrze dłutowe.
Beitrag; składka, danina, zasilek.
Konkurrenz —; składka konkurencyjna, składka z rozkładu.
Sustentations —; zasilek na utrzymanie.
Beitrum (Nebentrum) p. Nebengang.
Beiwagen (Nebenwagen); wóz dodatkowy.
Beize (Beizmittel); wytrawa, wykwas (chem. techn.).
Beizen (abbeizen; wytrawić, wykwasować (chem. techn.).
Beizmittel p. Beize.
Bejahen; twierdzić, potwierdzić.
Beklopfen (befühlen) mit dem Fäustel die First, das Ort...; opukiwać, oklepywać (gór.).
Belageisen (Zoresseisen); żłobownik spłaszczony (bud.).
Belastung (Inanspruchnahme); obciążenie (bud. mech.).
Achs —; obciążenie osi.
äußerste —; obciążenie krańcowe.
gleichmäßige —, (gleichförmige —); obciążenie równomierne, jednostajne.
konstante —; obciążenie stałe.
normale —; obciążenie prawidłowe.
partielle —; obciążenie częściowe.
Probe —; obciążenie próbne.
totale —; obciążenie całkowite, zupełne.
variable —; obciążenie zmienne.
zufällige —; obciążenie przypadkowe.

zulässige Belastung; obciążenie bezpieczne, dozwolone, dopuszczalne.
Belastungsfläche; powierzchnia obciążona.
Belastungsgewicht p. Ballast.
Belastungsstrom; prąd obciążający, roboczy (el.).
Beleg; 1) dowód; 2) załącznik.
Belegen (ein Ort, eine Strecke mit Arbeitern); osadzić, obsadzić, obłożyć (przodek, chodnik robotnikami) (gór.).
Belegschaft (Belegungsmannschaft, Belegung); robotnicy, załoga robocza, osada robocza (gór.).
Belegung (Belegen das); obsadzenie, obłożenie, (miejsca roboczego robotnikami) (gór.).
Belegungsmannschaft p. Belegschaft.
Belehnen p. Verleihen.
Belehnung p. Verleihung.
Belehnungsurkunde p. Verleihungsurkunde.
Belemnites; belemnit (geol.).
Belemniten; belemnitelle (skamieliny przewodnie najgórniejszej kredy) (geol.).
Belettern (belittern) Schächte; zaopatrzyć szyb drabinami, zawiesić w szyb drabiny (gór.).
Beleuchtung der Grube (Grubenbeleuchtung); oświetlenie kopalni (gór.).
Beleuchtungsanlage; urządzenie oświetlenia, zakład oświetlenia.
Beleuchtungskörper; oprawa, świecznik (el.).
Beleuchtungsmaterial, (Leuchtmaterial, Lichtstoff), świetliwo (matr.).
Beleuchtungsstärke; naświetlenie, natężenie oświetlenia (el.).
Bellerophon; bellerophon (ślirik sylurski) (geol.).
Bellerophonkalk; wapień bellerophonowy (geol.).
Bemänglung; 1) wytknięcie omyłek, usterek; 2) zarzut.
Benannte Zahl p. Zahl.
Benetzung; zwilżanie (fiz.).
Benützbare; użytkowy (o minerałach).
Benzin; benzyna (techn. chem.).
Benzinlampe; lampa (lampka) benzynowa (gór.).
Benzinmotor p. Verpuffungsmotor.
Beobachtung; spostrzeżenie (miern.).
Beobachtungsfehler; błąd spostrzegawczy (miern.).

Berasen; zamurawić, odarniować (rob. ziem.).

Beräumen (nach dem Schusse); odlupać, oderwać (skałę po odstrzeleniu) (górn.).

Berchtesgadner Wehre; tama berchtesgadeńska (soln.).

Berechnung; obliczenie.

Berechtigung; upoważnienie, uprawnienie.

Bereitschaft; pogotowie.

Berg; 1) góra (geol.); 2) kopalnia.

Berg —; górnicy.

Bergakademie; akademja, wszechnica górnicza.

Bergälteste (der); górnik starszy (górn.).

Bergamt; urząd górnicy.

Bergamt halten (von Bergarbeitern); gawędzić (zamiast pracować) (górn.).

Berganlagen (Montanwerke); zakłady górniczne (górn.).

Berganteil (Anteil, Aktie); udział (gwarka w gwarectwie).

Berganzug (Bergkleid); strój, ubiór górnicy.

Bergarbeit; praca, robota górnicza (górn.).

Bergarbeiter; robotnik górnicy, górnik, kamiennik (górn.).

Bergart (Gesteinsart); 1) skała, rodzaj skały; 2) ziemia, skała kruszowa (geol.).

Bergassessor; asesor górnicy (urzędnik górnicy w Niemczech).

Bergbank p. Hängebank.

Bergbau; 1) górnictwo, kopalnictwo, praca górnicza; 2) kopalnia, zakład górnicy; p. Bergwerk.

Bergbauangelegenheit; sprawa dotycząca górnictwa, sprawa górnicza.

Bergbaubeamte p. Bergbeamte.

Bergbauberechtigung p. Bergberechtigung.

Bergbaubesitzer p. Bergwerksbesitzer.

Bergbaubetrieb (Bergwerksbetrieb); 1) prowadzenie górnictwa, trudnienie się, zajmowanie się górnictwem; 2) przemysł górnicy; 3) odbudowa górnicza, kopalnictwo, ruch kopalniany (górn.).

Bergbaudienstbarkeit; służebność górnicza (górn.).

Bergbaufristung; spoczynek robót górnicych (górn.).

Bergbauhilfskasse (Berggewerkschaftskasse); górnicza kasa zapo-

mogowa, górnicza kasa gwarecka (w Niemczech utrzymuje szkoły górnice, udziela pożyczek i t. d.).

Bergbauholz p. Grubenholz.

Bergbaukosten (Bergwerkskosten); koszta, wydatki górnice, nakład na górnictwo (górn.).

Bergbaukunde (Bergbaukunst, Bergwerkskunde); wiedza górnicza, nauka górnicza, nauka o górnictwie, górnictwo (górn.).

Bergbaukundig p. Bergwerkskundig.

Bergbaukundiger; znawca górnicy (górn.).

Bergbaukunst p. Bergbaukunde.

Bergbaulust; zamiatowanie, ochota do górnictwa.

Bergbau treiben (führen, betreiben); górnictwo uprawiać, prowadzić, zajmować się górn., kopać (górn.).

Bergbauunternehmer (Bergwerksunternehmer); przedsiębiorca górnicy.

Bergbauunternehmung; przedsiębiorstwo górnice.

Bergbauverleihung; 1) nadanie miar górnicych; 2) lenno górnice (pr. górn.).

Bergbeamte (Bergbaubeamte, Bergwerksbeamte); urzędnik górnicy.

Bergbedarf p. Bergwerksbedarf.

Bergbehörde; władza górnicza, urząd górnicy (górn.).

Bergberechtigung (Bergbauberechtigung); uprawnienie górnice (pr. górn.).

Bergbetrieb p. Bergbaubetrieb.

Bergblau (Kupferblau, Lasurblau); błękit górny, błękit miedzi, błękitokrusz (chem.).

Bergbohrer (Handbohrer, Sprengbohrer, Bohrer); świder górnicy, świder ręczny (górn.).

Bergbuch; księga górnicza (pr. górn.).

Bergbuchführung; prowadzenie księgi górnicych (pr. górn.).

Bergbuchsstand; stan ksiąg górnicych (pr. górn.).

Bergbutter (Steinbutter); tusta glinka górnicza (min.).

Bergdicke (Etage) beim Sinkwerksbetrieb; miąższość (grubość) warstw międzypiętrowych (soln.).

Bergdirektor; dyrektor górn. (górn.).

Bergdistrikt (Bergwerksdistrikt, Bergrevier); okręg, dzielnica górnicza, rewir górnicy (górn.).

Berge (taubes Gestein); skała płonna, skała jałowa, runy (górn.).

Bergedamm (Versatzscheider); przegroda kamienna (górn.).

Berggeförderstrecke; chodnik rumowożny (górn.).

Bergförderung; 1) wyciąganie rumów (szybem); 2) przewóz rumów (w kopalni, na powierzchni...) (górn.).

Bergeigentum; własność górnicza.

Bergeisen (Setzeisen, Stufeisen, Eisen); żelazo, żelazko, klin górniczny (górn.).

Bergemühle p. Bergmühle.

Bergerfordernis p. Bergwerksbedarf.

Bergerz (fein eingesprengetes Erz, Kleinerz); ruda drobna, drobina rudna, rudnina (górn.).

Bergersatz p. Bergersatz.

Bergfach (Bergwesensfach, Montanfach); zawód górniczny, górnictwo (górn.).

Bergfall; zapadnięcie się góry, urwisko (geol.).

Bergfäustel p. Fäustel.

Bergfertig (arbeitsunfähig); do pracy niezdatny, inwalida górniczny (górn.).

Bergfeste; półka, skała ochronna, ochronnik (górn.); p. Schutzpfeifer.

Bergfett p. Erdöl.

Bergflachs (Amianth); amiant, len górny, len dziki (min.).

Bergfossilien; kopaliny (min.).

Bergfrei; swobodny, wolny (dla zakładania kopalń) (górn.).

Bergfreies; pole swobodne (górn.); p. Frei...

Bergfreiheit; swoboda górnicza, wolność zakładania kopalni (górn.).

Bergfrone p. Frone.

Berggebäude p. Grubengebäude.

Berggebet; modlitwa górnicza.

Berggebrauch; zwyczaj górniczny (górn.).

Berggefälle; wyrób, wytwór górnicy (górn.) p. Gefälle.

Berggeist; duch górniczny.

Berggelb (Gelberde) p. Ocker.

Berggeräte p. Berggezähe.

Berggericht; sąd górniczny (górn.).

Berggerichtsbarkeit; jurysdykcja górnicza, sądownictwo górniczne, władza sądowa górnicza (górn.).

Berggeschrei (Erzgeschrei); krzyk, radość górnicza (z powodu odkrycia złóż mineralnych) (górn.).

Berggeschworener; ławnik, przysięgły górniczny (górn.).

Berggesetz; ustawa górnicza (pr. górn.).

Berggesetzgebung; prawodawstwo, ustawodawstwo górniczne (pr. górn.).

Berggesinde; czeladź górnicza (górn.).

Berggewerke p. Gewerke.

Berggewerkschaftskasse p. Bergbauhilfskasse.

Berggezähe (Bergeräte, Bergzeug); narzędzia górniczne, naczynie górniczne (górn.).

Bergglas p. Bergkrystall.

Berggrenze (Markscheide); granica górnicza, miedza (górn.).

Berggrün (Mineralgrün, Kupfergrün); zielen górna, kopalna p. Malachit.

Berggruß; pozdrowienie górniczne.

Berghabit (Bergmannstracht, Bergkleid); ubiór, strój górniczny (górn.).

Berghäckel; siekierka, laska górnicza (górn.).

Berghalde (taube Halde, Gesteinshalde); zwał kamienny, skalny, hałda (górn.).

Berghammer p. Spitzhammer.

Bergharz p. Asphalt.

Berghaspel; kołowrót górn. (górn.).

Berghäuer (Häuer); kopacz, rębacz, hawerz (górn.).

Berghauptmann; starosta górniczny.

Berghauptmannschaft; starostwo górniczne.

Berghaus (Zechenhaus); zbór, dom zborny, cechownia (górn.).

Berghenne; skromna strawa górnicza (chleb, ser i wodzianka) (górn.).

Bergherr (Bergwerksbesitzer); właściciel kopalni, gwarek.

Bergholz (Holzasbest); asbest drzewiasty (min.).

Bergholz p. Grubenholz.

Berghunt p. Grubenhunt.

Bergingenieur; inżynier górniczny.

behördlich autorisierter —; urzędownie autoryzowany inż. górn.

Bergingenieur-Assistent; górnicy inżynier asystent.

Berginspektor; inspektor górniczny.

Berginvalid; inwalida górniczny (z powodu kalectwa do służby niezdatny).

Bergjunge (Junge, Grubenjunge); chłopiec, młodzian górniczny (górn. sort).

Bergkalk (Kohlenkalk, Kohlenkalkstein); wapień górski, wapień węglowy (geol.).

Bergkappe; kaptur, czapka górnicza (górn.).

Bergkarren p. Karren.

Bergkasten p. Kasten.

Bergkeil p. Fimmel.
Bergkern (Kernsalz); sól ziarnista, sól jędrna (w Alpach) (soln.).
Bergkessel; kotlina góraska (geol.).
Bergkette; pasmo gór, łańcuch gór (geol.).
Bergkittel (Grubenhemd); koszulka, kitła górnicza (kaftan z pelerynką).
Bergkleid (Bergmannskleid); strój górniczy, odzież górnicza, ubiór górniczy.
Bergknappe (Knappe, Bergarbeiter); górnik, rudnik, robotnik górniczy (górn.).
Bergknappenmeister; rudny, dozorca górniczy (górn.).
Bergknappschaft (Knappschaft); 1) górniczy, załoga górnicza; 2) bractwo górnicze (górn.).
Bergknappschaftskasse (Knappschaftskasse, Bruderlade); kasa bractwa górniczego, kasa bratnia, bracka (górn.).
Bergkommissär; komisarz górniczy (górn.).
Bergkommission; komisya górnicza (górn.).
Bergkompaß (Grubenkompaß); kompas, godzinnik górniczy (miern.).
Bergkratze (Kratze); zgrzebło, grabie, graca (narz.).
Bergkrystall; kryształ górny (min.).
Bergkübel (Kübel); wiadro, kubek (górn.).
Bergkundig p. Bergwerkskundig.
Bergkuppe; wierzchołek góry, czub góry (geol.).
Berglacher (Lachter); sążeń górniczy (dawna miara górnicza) (miern.).
Bergland; podgórze (geol.).
Bergläufig; po górniczemu, sposobem górniczym (górn.).
Bergleder (Bergmannsleder); natylnik, skóra górnicza, (górn.); p. Arschleder, Fahrleder, Grubenleder, Leder.
Berglehen; lenno, nadanie górnicze (górn.).
Berglehne; zbocze góry, stok góry (geol.).
Bergleute (pl. von Bergmann); górniczy.
Berglied; pieśń górnicza.
Bergmann; górnik.
 — **von der Feder**; górnik uczony.
 — **vom Feuer**; górnik ogniowy.
 — **vom Leder**; górnik z dziada pradiada.
Bergmännisch; 1) górniczy; 2) po górniczemu, sposobem górniczym.

Bergmännlein (Bergmönch, Bergzweig, Berggeist); gnom, garbusik, karzełek, duch górniczy (górn.).
Bergmannrohr; rurka Bergmanna (el.).
Bergmannschaft (Mannschaft, Knappschaft); górnictwo, górniczy (górn.).
Bergmannskleid p. Bergkleid.
Bergmannsleder p. Bergleder.
Bergmannsstand; stan górniczy.
Bergmannstracht; strój górniczy; p. Bergtracht.
Bergmaschine (Bergwerksmaschine); maszyna górnicza (maszyn.).
Bergmaschinenlehre (Bergmaschinenkunde); nauka o maszynach górniczych, maszynoznawstwo górnicze.
Bergmaterialien; materyały, potrzeby górnicze.
Bergmehl p. Kieselgur.
Bergmeister; górmistrz.
Bergmittel (Gesteinsmittel zwischen zwei Flözen); warstwa płonna (geol. górn.).
Bergmittel (taubes Zwischenmittel); przerost płonny (geol. górn.).
Bergmühle (Gesteinsmühle); łom podziemny, młyn górniczy (górn.).
Bergökonomie (Bergwirtschaft); gospodarka górnicza (górn.).
Bergöl (Erdöl, Rohöl); olej skalny, nafta, ropa (min.).
Bergordnung; regulamin górniczy, porządek górniczy (górn.).
Bergpech p. Asphalt.
Bergpersonale; górniczy, personal górniczy.
Bergphysikus (Bergarzt); lekarz górniczy.
Bergpolizei; policya górnicza.
Bergprobierer; probierz górniczy.
Bergprat; radca górniczy.
Bergrechnung; rachunki górnicze.
Bergrecht; prawo górnicze.
Bergreferendar; referendarz górniczy (w Niemczech).
Bergregal(e) (Bergwerksregal); królewsczyzna górnicza, regał górniczy (pr. górn.).
Bergreihen; pieśni górnicze.
Bergrevier (Bergdistrikt, Bergwerksdistrikt); okręg, dzielnica górnicza, rewir górniczy (górn.).
Bergrolle (Bergschutt) p. Rolle.
Bergrotel p. Rötel.
Bergrücken (Gebirgskamm); grzbiet gór (geol.).
Bergsaft p. Asphalt.

Bergsagen; podania, opowiadania górnicze.
Bergsalz; sól kamienna (min.).
Bergschaden; szkoda górnicza (uszkodzenia na powierzchni ziemi, spowodowane odbudową w kopalni).
Bergschläge (Pfeilerschüsse); ciśnienie nagłe (górn.).
Bergschmand p. Grubenschmand.
Bergschmied; kowal górniczy.
Bergschmiede (Grubenschmiede, Zeichenschmiede); kuźnia gór. (górn.).
Bergschraffer; kreskowanie (przedstawienie kształtu terenu) (miern.).
Bergschreiber; pisarz górniczy.
Bergschule; szkoła górnicza.
Bergschüssig; z ziemią zmieszany, nieczysty (górn.).
Bergschutt (Haldenschutt) p. Rolle.
Bergschwaden p. Schwaden.
Bergseife (Seifenstein); mydleniec, mydło górne (min.).
Bergseil p. Förderseil.
Bergsetzer p. Bergversetzer.
Bergspiegel (Zauberspiegel); zwierciadło czarowne, czarodziejskie (górn.).
Bergspitze; szczyt góry, szczyt górski (geol.).
Bergstadt; miasto górnicze.
Bergstatistik; statystyka górnicza.
Bergsteiger (Grubensteiger) p. Steiger.
Bergstürze (Abrutschungen); usypiska, piargi (geol.).
Bergsucht; niemoc górnicza.
Bergsystem; całokształt gór (geol.).
Bergteer p. Erdteer.
Bergtracht (Bergmannstracht); ubiór górniczy, strój górniczy (górn.).
Bergtrog (Säubertrog); niecka, niecałka (górn.).
Berg- und Hüttenakademie; akademii górniczo-hutnicza.
Berg- und Hüttenfach; zawód górniczo-hutniczy.
Berg- und Hüttenchule; szkoła górniczo-hutnicza.
Berg- und Hüttenwesen; górnictwo i hutnictwo.
Berguniform p. Bergtracht.
Bergunternehmer; przedsiębiorca górniczy.
Bergversatz p. Versatz.
Bergversatzschacht; szyb rumowy (do spuszczenia rumów służący) (górn.).
Bergversatzung p. Bergversatz.
Bergversetzen p. Versetzen.

Bergversetzer; zasypywacz, zasadzacz, zakładacz (górn.).
Bergverständnis p. Bergwerkskundig.
Bergverwalter; zarządca górniczy.
Bergverwaltung; zarząd górniczy.
Bergverwandte p. Bergwerksverwandte.
Bergverweser p. Bergverwalter, Betriebsleiter.
Bergveste p. Bergfeste.
Bergvolk; ogół górniczy, górniczy.
Bergvorschule; przygotowawcza szkoła górnicza.
Bergwachs p. Erdwachs.
Bergwand; 1) ściana góry, skały; 2) ziemia (minerałokrywająca) (geol.); 3) bałwan, kulak, bryła (górn.).
Bergwerk (Berggebäude, Grube, Zeche, Werk); kopalnia, żupa (kruszcowa, solna), góry, bania (górn.).
Bergwerks-; górniczy.
Bergwerksabgabe (Bergwerkssteuer); podatek górniczy, danina górnicza.
Bergwerksanlage; 1) zakład kopalniany; 2) urządzenie kopalni (górn.).
Bergwerksbedarf (Bergwerkserfordernis, Bergbedarf); potrzeby górnicze (górn.).
Bergwerksbesitzer (Bergherr); właściciel kopalni, gwarek.
Bergwerksbetrieb p. Bergbaubetrieb.
Bergwerksdirektion; dyrekcja górnicza.
Bergwerksdirektor; dyrektor górniczy, dyrektor kopalni.
Bergwerksdistrikt p. Bergdistrikt.
Bergwerkseigentum; własność górnicza, majątek górniczy.
Bergwerkseigentümer p. Bergwerksbesitzer.
Bergwerkserfordernis p. Bergwerksbedarf.
Bergwerkserzeugnis (Bergwerksprodukt, Montanprodukt); wytwór, wyrób, produkt górniczy (górn.).
Bergwerksgemeinschaft (Bergwerksgesellschaft, Gewerkschaft); spółka górnicza, stowarzyszenie górnicze, gwarectwo (górn.).
Bergwerksindustrie (Montanindustrie); przemysł górniczy (górn.).
Bergwerkskosten p. Bergbaukosten.
Bergwerkskunde p. Bergbaukunde.
Bergwerkskundig (bergbaukundig, bergkundig, bergverständlich); biegły w górnictwie, obeznany z górnictwem (górn.).

Bergwerksmaschine p. Bergmaschine.
Bergwerkskonzession; koncesya kopalniana (górn.).
Bergwerksmaß; miara górnicza; p. Grubenmaß, Tagmaß.
Bergwerksmineralien; minerały użyteczne, górniczne.
Bergwerksmiteigentumsgesellschaft; spółka górnicza (górn.).
Bergwerksökonomie (Bergwirtschaft); gospodarka górnicza (górn.).
Bergwerksprodukt p. Bergwerkserzeugnis.
Bergwerksproduktenverschleißdirektion; dyrekcya sprzedaży wytworów górnicznych (w Wiedniu).
Bergwerksregal p. Bergregal.
Bergwerkssteuer p. Bergwerksabgabe.
Bergwerksunternehmer; przedsiębiorca górniczny.
Bergwerksverständig p. Bergwerkskundig.
Bergwerksverwandte (Bergverwandte); członkowie kopalni, naleźni kopalniani (właściciel, urzędnicy, robotnicy i t. d.) (górn.).
Bergwerkswissenschaft p. Bergbaukunde.
Bergwesen; górnictwo.
Bergwirtschaft (Bergwerkswirtschaft, Bergökonomie); gospodarstwo górniczne, gospodarka górnicza (górn.).
Bergwissenschaft p. Bergbaukunde.
Bergwolle p. Amianth.
Bergzeichen (Schlägel und Eisen); godło górniczne, znak górniczny.
Bergzeug p. Berggezähe.
Bergzimmerling (Bergzimmermann, Grubenzimmerling); cieśla górniczny, cieśla dolny (górn.).
Bericht; sprawozdanie.
Berichtigung (Rektifikation) des Instrumentes; prostowanie, poprawienie, wyregulowanie instrumentu (miern.).
Berieselung (des Kohlenstaubes); zraszanie (pyłu węglowego) (górn.).
Berlinerblau; błękit pruski (chem. techn.).
Berme (Böschungssabsatz eines Straßen- o. Bahndammes); ława, ławeczka, ustęp, berma (rob. ziem.).
Bernstein (gelbes Erdharz, Succinit); bursztyn (min.).
Beruhigungswiderstand; opór uśmierający (el.).

Berührung p. Kontakt.
Berührungsebene (Behrungsfläche); powierzchnia styczna (kryst. geom.).
Berührungselektrizität (Kontakt-elektrizität); galwanizm (el.).
Berührungslinie; styczna (kryst. geom.).
Berührungspunkt; punkt zetknięcia, punkt styczności (kryst. geom.).
Beryll; beryl (min.).
Besatz (Besetzung der Bohrlöcher); przysypka, przybitka (nabojowa) (górn.).
Besatzmaterial (Besetzmateriale); materiał przybitkowy, naboiwo (górn.).
Beschädigung; uszkodzenie, zepsucie się.
Beschaffenheit (Gattung, Qualität); jakość, stan, właściwość (towaru...)
Bescheinigung (Zertifikat); kwit, poświadczenie, świadectwo.
Beschicken (chargieren) einen Ofen; zasypywać (piec) (hut.).
Beschlag; 1) okucie; 2) p. Anflug.
Beschickung (Einsatz, Gicht); zasyp (wielkiego pieca, żeliwiarka) (hut.).
Beschlagen; 1) okuć; 2) przyciesać (drzewo).
Beschleunigung (Akzeleration); przyspieszenie (mech).
Flächen —; przyspieszenie polowe.
Tangential —; przyspieszenie po stycznej.
Winkel —; przyspieszenie kątowe.
Zentripetal —; przyspieszenie dośrodkowe.
Beschlußbohrer p. Abbohrer.
Beschlußfassung; powięzcie uchwały.
Beschotterung (Schotterung); zwirowanie (kol.).
Beschuhen (Stempel); okuć, trzewikiem opatrzyć.
Beschwerdebuch; księga zażaleń.
Besen; miotła (matr.).
Besenputz p. Stepputz.
Besetzen (laden); nabijać (górn.).
Besitz; posiadanie.
Besondere Zahl p. Zahl.
Bessemerbirne (Besemerconverter, Converter); gruszka besemerowska (hut.).
Bessemerfarbe; farba besemerowska (matr.).
Bessemerwerk (Besemerhütte, Besemerei); besemernia (hut.).
Bestandteil; część składowa.

Bestätigung; potwierdzenie, zatwierdzenie, stwierdzenie.

Bestecken (bestielen, behelmen); oprawić (siekiere, kilof).

Bestecken (ein Bohrloch) p. Besetzen.

Besteg (Geleit) eines Ganges; smuga, warstwa ilasta (geol. górń.).

Bestellschein (Bestellschreiben); zamówienie, obstalunek.

Bestimmung; przeznaczenie, oznaczenie, postanowienie.

Bestimmung der Stückgröße durch Absieben (Klassieren); określenie wielkości kawałków przesiewaniem (sort.).

Bestimmungsstation (Adreßstation, Zielstation); stacya kresowa.

Bestufen p. Befühlen.

Beton (Steinmörtel); beton (bud.).
Eisen —; żelbet, żelazobeton.
hydraulischer —; beton wodotrwały.
Luft —, (Kalk —); beton wapienny.
Stampf —; beton ubijany.

Betongründung; betonowanie, robota betonowa (bud.).

Betonieren; betonować (bud.).

Betonpflaster; pokład z betonu na palach (bud.).

Betonreservoir; zbiornik betonowy (na wodę, solankę...).

Betonschüttung; pokład z betonu (bud.).

Betreiben (Bergbau, Grubenbau); trudnić się, zajmować się górnictwem, wykonywać górnictwo, kopać, dobywać (górń.).

Betreiben eine Strecke; prowadzić, pędzić chodnik (górń.).

Betrieb; 1) zajmowanie się, trudnienie się czem, prowadzenie czego; 2) ruch, obrót (w przemyśle); 3) ruch, obciążenie (el.); 4) p. Bergbaubetrieb, Grubenbetrieb, Salinenbetrieb, Streckenbetrieb i t. d.

Betrieb (Betriebsverwaltung, Verwaltung); zawiadownictwo, zarząd ruchu, ruch.
kommerzieller —; zawiadownictwo handlowe, wydział handlowy.
technischer —; zawiadownictwo techniczne, zarząd techniczny, wydział techniczny ruchu.

Betriebsanlage; zakład, wyrobnia.

Betriebsauslagen p. Betriebskosten.

Betriebsbeamte; urzędnik ruchu, urzędnik wykonawczy.

Betriebsbericht; sprawozdanie ruchu, sprawozdanie obrotowe.

Betriebschef (Betriebsvorstand); naczelnik ruchu.

Betriebsdienst (Verkehrsdienst); służba ruchu (kol.).

Betriebsdirektor; dyrektor ruchu.

Betriebsfähig; zdatny do ruchu, sposobny do ruchu, w dobrym stanie.

Betriebsfond p. Betriebskapital.

Betriebsführer (Betriebsleiter); zawiadowca, kierownik ruchu.

Betriebsinspektor; inspektor ruchu.

Betriebskapital (Betriebsfond); kapitał obrotowy (górń. hut.).

Betriebskosten (Betriebsauslagen); wydatki (koszta) ruchu, wydatki (koszta) obrotowe.

Betriebskraft; siła robocza (napędna).

Betriebsleiter p. Betriebsführer.

Betriebsleitung; kierownictwo ruchu.

Betriebsmaschine; maszyna robocza.

Betriebsmaterialien; materiały ruchu, potrzeby ruchu, materiały wyrobowe.

Betriebsmittel; tabor (ruchu) (kol. górń.).

Betriebsmotor; motor (silnik) roboczy (maszyn.).

Betriebsperiode; okres ruchu.

Betriebsplan; plan ruchu.

Betriebsraum p. Betriebsstätte.

Betriebsreglement; regulamin ruchu.

Betriebsicherheit; bezpieczeństwo ruchu.

Betriebsspannung; napięcie normalne (el.).

Betriebsstätte (Betriebsraum); 1) pracownia, wyrobnia; 2) miejsce sprzedaży.

Betriebsstörung; przeszkoda w ruchu.

Betriebsverwaltung p. Betrieb.

Betriebsvorstand p. Betriebschef.

Betriebswasser (Aufschlagwasser, Industrierwasser); woda napędna, woda przemysłowa (mech. techn.).

Betriebszweige; gałęzie ruchu.

Bett eines Flusses; łożysko (rzeki).

Bettung (Steinsatz); podłoże (kol.).

Beurlaubung; udzielanie urlopu, urlopowanie.

Bevollmächtigen; upełnomocnić, uwładnić.

Bevollmächtigter; pełnomocnik, uwładniony.

Bevollmächtigung; upelnomocnienie, uwładnienie.
Bewässern (b. Salzbergbau); nawodnienie (ługowni) (soln.).
Bewässerung (der Zimmerung); polewanie, skrapianie (górn.).
Bewegung; ruch (mech. maszyn).
beschleunigte —; ruch przyspieszony.
drehende —; ruch obrotowy.
fortschreitende —, (progressive —); ruch postępowy.
geradlinige —; ruch prostolinijny.
gleichförmige —; ruch jednostajny.
gleichförmig beschleunigte —; ruch jednostajnie przyspieszony.
gleichförmig verzögerte —; ruch jednostajnie opóźniony.
hin und hergehende —; ruch powrotny, ruch powrotny.
kreisförmige —; ruch kołowy.
schwingende —, (oszillierende —); ruch wahadłowy.
stete —; ruch ciągły.
verzögerte —; ruch opóźniony.
wechsellnde —; ruch zmienny.
Bewegungsenergie (kinetische Energie); energia kinetyczna (fiz.).
Bewegungsgröße; wielkość rozprędu (mech.).
Bewegungsschraube; śruba napędowa, napędzca (kol.).
Beweisaufnahme; przeprowadzenie dowodu.
Bewerber; kandydat, aspirant, ubiegający się.
Bewettern (Grubenbaue); przewietrzać (wytrobiska górnicze, kopalnię) (górn.).
Bewetterung der Grube (Grubenventilation); przewietrzanie kopalni.
diagonale —; przewietrzanie przekątne.
zentrale —; przewietrzanie środkowe.
Bewetterungsapparat p. Ventilator.
Bewetterungsmethode; sposób przewietrzania.
Bewilligung; zezwolenie.
Bezeichnung; oznaczenie.
Beziehen; ociosać, przyciosać (cieś. górn.).
Bezüge; pobory (urzędnika), pensya, płaca.
Bezugsakten; akta przedmiotowe, akta odnośne, akta stosowne.
Bierschwanz p. Dachziegel gewöhnlicher.

Bickfordscher Sicherheitszylinder; lont (stupina) bezpieczeństwa Bickforda (górn.).
Biegemaschine (zum Biegen von Metallplatten); giętarka.
Biegezanqe; giętница (narz.).
Bięgsam; giętki, gibki (fiz. min. met.).
Bięgsame Welle; wał giętki, gibki (wierciarki elektryczne).
Bięgsamkeit; giętkość, gibkość (fiz. min. met.).
Biegung (das Biegen); zgięcie, zginanie.
Biegung (Knickung, Windung, Falte, Haken) der Schichten, der Flöze; pogięcie, pofałdowanie warstw, pokładów (geol.).
Biegunęsfestigkeit p. Festigkeit.
Biegunęsmoment; moment gnący, przeginający, moment zgięcia (wyt.).
Biegunęspröbe; próba gięcia (wyt.).
Biegunęspannung; gięcie (wyt.).
Bienenwachs; wosk pszczelny (matr.).
Bifilaraufhängung; zawieszenie dwunitekowe (el.).
Bifilarwicklung; nawinięcie przeciwobwodowe (el.).
Bikonkaw; dwuwklęsły (fiz.).
Bikonvex; dwuwypukły (fiz.).
Bilanz; bilans (zestawienie, porównanie stanu czynnego z biernym).
Bild; obraz (fiz. miern.).
Bildung p. Formation.
Bildung (der Salzlager); powstawanie, tworzenie się (pokładów solnych) (geol.).
Bildungsepoche (Bildungsperiode); okres tworzenia się, powstawania (geol.) p. Formation.
Bimsstein; pumeks, gąbczak (min.).
Bindedraht; drut do wiązania, wiązalkowy (matr.).
Bindemittel; spoiwo, lepiszcze (w kamieniach).
Binder; wiązark (bud.).
Binder (Strecker); główka, cegła wiążąca, przewiązka, przejmka (bud.).
Bindfadengradierung p. Seilgradierung.
Binge p. Pinge.
Binnengewässer; wody śródlądowe (geol.).
Binnenland; nadbrzeże ochronione, zalewisko ochronione (rob. wod.).
Binnenmeer (Binnensee); morze śródlądowe (geol.).
Binom; dwumian (mat.).

Binomische reinkubische Gleichung; równanie dwumienne stopnia trzeciego (mat.).

Binomische reinquadratische Gleichung; równanie dwumienne stopnia drugiego (mat.).

Binomischer Satz; dwumian Newton'a (mat.).

Biotit (Meroxen, Magnesiaglimmer); biotyt, mika ciemna magnez. (min.).

Bipyramide p. Skalenoëder.

Birke; brzoza.

Birkenholz; brzezina.

Birne (Birmenapparat) p. Bessemerbirne.

Birnenausschalter; wyłącznik gruszkowy (el.).

Birnenkontakt; przycisk gruszkowy (el.).

Bismut p. Wismut.

Bittererde (Talkerde, Magnesia, Magnesiumoxyd); tlenek magnezowy, magnezya palona (chem.).

Bitterlauge p. Mutterlauge.

Bittersalz (schwefelsaures Magnesium, Epsomit); sól gorzka, siarczan magnezowy, epsomit (min. chem.).

Bittersole p. Mutterlauge.

Bittschrift; prośba (na piśmie), suplika, petycja.

Bittsteller; proszący, suplikant, petent.

Bitum (Bitumen); bitum naturalny, żywica, smoła ziemna (min.).

Bituminit p. Kännelkohle.

Bituminös; bitumiczny, smolnawy, smolisty, żywiczny.

Blackband (Kohleneisenstein); żelaziak węglowy, sferosydyt (min.).

Blähen (sich aufblähen, auftreiben, quellen); wzdąć się, wzdymać się, pęcznić (górn.).

Blähung (des Liegenden, der Schle); nadymanie, wzdymanie, wzdęcie, pęcznienie (górn.).

Blankett; blankiet, papier z nagłówkiem.

Blanksalz; sól ziarnista, warzonka ziarnista (nieformowana) (warzel.).

Blasbalg (Blasebalg); miech (kow.).

Blasbalgspitze; dysza miecha (kow.).

Blase; pęcherz, bąbel (w odlewie).

Blase (b. d. Libelle) p. Luftblase.

Blasen; dąć, wiać, dmuchać.

Blasender Ventilator p. Wetterbläser.

Blaseofen (Blaaofen, Bauernofen); dymarka, ognisko dymarskie opławkowe, ognisko katalońskie (hut.).

Bläser (schlagende Wetter bei ihrer Entwicklung); wydmuch gazowy, fontanna gazowa (z szczeliny) (górn.).

Bläser p. Wetterbläser.

Blasrohr (Lötrohr); dmuchawka (narz.).

Blastoideen; blastoidy (szkarłupnie) (form. weglowa) (geol.).

Blatt p. Überblattung.

Blatt (Gezäheblatt); ostrze (siekiery, kilofa i t. d.) (narz.).

Blattkohle (eine Art Kännelkohle); węgiel listkowy, płatkowy (w Czechach) (min.).

Blätter; blaszki (geol.).

Blätterdurchgänge; przejścia blaszkowe (kierunek łupliwości kryształu) (min.).

Blättererz p. Nagyagit.

Blättrig (blättrig) von Struktur; listkowy, blaszkowaty, łupkowy (min. geol.).

Blätterkohle (Laubkohle, Schieferkohle); węgiel łupkowy, listkowy (min.).

Blättern (abblättern, sich ablösen); łupać się, odłupywać, odpadać.

Blattfederkontakt; styk o sprężynie taśmowej (el.).

Blattgold (Blättergold, geschlagenes Gold); złoto malarskie, płatkowe, pozłotka (met.).

Blättrig p. Blätterig.

Blattsilber (Schlagsilber); srebro płatkowe, srebro malarskie (met.).

Blattzinn (Stanniol); cyna płatkowa, cynfolia (met.).

Blau; niebieski, błękitny, modry.

Blaueisenerz (Blaueisenspat, Vivianit); wiewianit (min.).

Blaufeuier p. Blauofen.

Blaukupfer p. Kupferlasur.

Blauföfen (Blaaofen, Flußofen, Halbhochofen); piec półwiełki, piec niski (hut.).

Blech; blacha (met.).

Blei —; blacha ołowiana.

Dach —; blacha dachowa.

Eisen —; blacha żelazna.

Fein —; blacha cienka.

geschlagenes — (Hammer —); blacha kuta.

gewalztes — (Walz —); blacha walcowana.

Grob —; blacha gruba.

Kessel —; blacha kotłowa.

Knoten —; blacha węzłowa.

Kupfer —; blacha miedziana.

Messing —; blacha mosiężna.

Blech; blacha (met.).
Panzer —; blacha pancierzowana, pancerna.
plattiertes —; blacha platerowana.
Riffel —; blacha karbowana.
Schwarz —; blacha (żelazna) czarna.
Stahl —; blacha stalowa.
verbleites —; blacha połowiona.
vernickeltes —; blacha poniklona.
verzinktes —; blacha cynkowana.
verzintes —; blacha cynowana.
Weiß — (verzintes Eisen —); blacha biała, pobielana.
Well —; blacha falista.
Zier —; blacha wzorzysta.
Zink —; blacha cynkowa.
Blechabfall (Blechschnitte, Blechabschnittel); odpadki, odcinki blachy (met. techn.).
Blecharbeit; blacharstwo.
Blecharbeiter (Blechschiemied); blacharz.
Blechesse (Blechkamin, Blechschornstein); komin blaszany.
Blecfabrik p. Blechhammerwerk.
Blecfhammer; młot blachowy (met.).
Blecfhammerwerk (Blecfhammer, Blecfhütte); blachownia, blacharnia (met.).
Blecfkamin p. Blechesse.
Blecfmantel (Eisenblecfmantel); płaszcz blaszany (maszyn.).
Blecfschere (Metallschere); nożyce blacharskie, nożyce blachowe (ręczne) (narz.).
Blecfschmied (Klempner); blacharz.
Blecfschmiede p. Blecfhammerwerk.
Blecf schnitzel p. Blecfabfall.
Blecf schornstein p. Blechesse.
Blecf tafel; arkusz blachy (met.).
Blecf trog; niecki blaszane (górn.).
Blecf walze; walce blacharskie, blachowe.
Blecf walzwerk (Blecf walzenstrecke, Blecf walzenstraße); walcownia blachy (met.).
Blecf zange; kleszcze blacharskie (narz.).
Blei; ołów (met.).
Block —; ołów w bryłach, w gruzkach.
Frisch —, (Weich —); ołów oczyszczony, rafinowany, miękki.
gediegen —; ołów rodzimy, samorodny.
Hart —; ołów twardy (antymonowy).
Jungfern —; ołów panieński.
Mulden —; ołów w gęsiach.

Blei; ołów (met.).
Probiere —; ołów probiereczy.
Reich —; ołów jedrny, srebro zawierający.
Roll —; ołów w zwojach.
Walz —; ołów walcowany.
Werk —, (Roh —); ołów surowy, surowiec ołowiu.
Bleiadier (schmaler Bleigang); żyła ołowiana (geol.).
Bleiakкумуляtor; akumulator ołowiovy (el.).
Bleianschuf; kryształki ołowiu (min. geol.).
Bleiarbeit (Bleigewinnung); wyrób ołowiu (met.).
Bleiarbeiter (Bleihüttenmann); ołownik.
Bleiarmerung; obołowienie (el.).
Bleiarartig; ołowiasty, ołowisty.
Bleiasche (Bleischaum, Bleikrätze); popiół ołowiany.
Bleibergrubau; górnictwo ołowiu, kopalnictwo ołowiu, dobywanie rud ołowianych (górn.).
Bleiberwerk (Bleierzgrube, Bleigrube, Bleizeche); kopalnia ołowiu, góry ołowiane (górn.).
Bleiblech p. Blech.
Bleiblick; błysk ołowiu (met.).
Bleichkalk (Chlorkalk); chlorek wapnia (chem.).
Bleidraht; drut ołowiany (matr.).
Bleidruse; druzo ołowiu (min.) p. Druse.
Bleien (ableien, loten, einloten, senkeln, absenkeln) p. Absenkeln.
Bleierde; ołowianka (min.).
Bleiern (von Blei); ołowiany.
Bleierz; ruda ołowiana, ołowiak (min. górn. hut.).
Bleierzgang p. Bleigang.
Bleierzgrube p. Bleiberwerk.
Bleifaden; drucik topikowy (el.).
Bleifahlerz p. Bournonit.
Bleigang (Bleierzgang); żyła ołowiu, żyła ołowiana (geol. górn.).
Bleigehalt (des Erzes); zawartość ołowiu (w rudzie).
Bleigewinnung; wyrób ołowiu (met.).
Bleigießer; ołownik.
Bleigießerei; odlewnia ołowiu, ołownia (met.).
Bleiglanz; błyszc ołowiu, galena (min.).
Bleiglätte (Glätte); glejta ołowiana, tlenek ołowiu (met.).
Bleigrube p. Bleiberwerk.

Bleihaltig (bleihältig); ołów zawierający, ołowiny.

Bleihochofen (Bleichachtofen); piec wysoki, piec szybowy (do topienia ołowiu) (met.).

Bleihütte (Bleiwerk); ołownia, huta ołowiu (met.).

Bleikabel; kabel obołowiony (el.).
asphaltiertes —; kabel asfaltowany.
bandarmiertes —; kabel opancerzony.
blankes —; kabel goły.

Bleikomposition (Bleilegierung); stop ołowiany, kompozycja ołowiana (met.).

Bleikönig (Bleiregulus); treść ołowiana, królik ołowiany (met.).

Bleilamelle; pasek topikowy (el.).

Bleilech p. Bleistein.

Bleilot (Lot, Bleisenkel, Bleischnur, Senkblei, Senkel, Lotschnur); pion, ołowianka (bud. miern.).

Bleimantel; opona ołowiana (el.).

Bleimantelumhüllung; powłoka opony ołowianej (el.).

Bleimennige (Minium); minia, minia ołowiowa (min. chem.).

Bleioxyd; tlenek ołowiu (chem.).

Bleipatrone; wstawka topikowa, bezpiecznikowa (el.).

Bleiplatte; płyta ołowiana (matr.).

Bleiplombe p. Plombe.

Bleiregulus p. Bleikönig.

Bleiröhre; rura ołowiana (met.).

Bleirost p. Mennige.

Bleischwärze p. Schwarzbleierz.

Bleischweif (dichter Bleiglanz); ołowiec (min.).

Bleischweif; wykwit ołowiu (górn.).

Bleisicherung; bezpiecznik ołowiany (el.).

Bleispat p. Cerussit.

Bleisulfid p. Schwefelblei.

Bleistöpsel; korek ołowiany topikowy, bezpiecznikowy (el.).

Bleivitriol; wityriol ołowiu, siarczan ołowiany (chem.).

Bleiwage (Setzwage); poziomnica ciesielska, krokiewka (bud.).

Bleiweiß; biel ołowiana (chem. techn.).

Bleiwerk p. Bleihütte.

Bleizeche p. Bleibergwerk.

Blendberg; ił tłusty, ił plastyczny (dla tam w ługowniach) (soln.).

Blende (Grubenblende, Grubenlicht); lampka górnicza, latarnia górnicza, kaganek górn. (w Freibergu) (górn.).

Blende (Schutzwand, Schießwand), zasłona, ściana ochronna (górn.).

Blende (Wetterblende, Wetterverschaltung), przepiężenie powietrzne, zasłona powietrzna (górn.) p. Wettertür.

Blende (Zinkblende); blenda cynkowa, sfaleryt (min.).

Bletze (Plötz); klin gruby, kliniak (górn.).

Bleuelstange p. Pleuelstange.

Blick p. Anbruch.

Blick (Ortsstoß, Arbeitsstoß); czóło, przodek, ściana (górn.) p. Abbau mit breitem Blick.

Blick (Bleiblick); błysk ołowiu (met.).

Blick (Silberblick); błysk srebra (met.).

Blindboden; podłoga ślepa (dawana pod posadzkę) (bud.).

Blindgebirge (blindes Gebirge); górotwór w sól ubogi (soln.).

Blindflansch; przykrywa kołnierza (u rur).

Blindgeleise (Stockgeleise); tor martwy, tor ślepy (kol.).

Blindschacht (blinder Schacht); p. Grubenschacht.

Blindtreiben (blindes Treiben); wyciąganie, ciągnięcie podziemne (górn.).

Blitzableiter; odgrom, gromochron (bud.).

Blitzentladung; wyladowanie piorunowe, gromowe (el.).

Blitzröhre; rurka piorunowa, rurka gromowa (fiz.).

Blitzröhre (Blitzsinter); fulguryt, strzałka piorunowa, piorunowiec (min.).

Blitzsaugspitze; ostrze odgromu (gromnika) (el.).

Blitzschutzsicherung; ochronnik (odgromnikowy) (el.).

Blitzschutzvorrichtung; odgromnik (el.).

Blitztafel; płyta odgromnikowa (el.).

Block (erratischer Block) p. Wanderblock.

Block (Ingot), bałwan, blok (żelaza) (met.).

Blockblei (Blei in Blöcken); ołów w bryłach (met.).

Blocksalz; sól w bałwanach (soln.).

Blockverband (englischer Ziegelverband); układ spojów kowadełkowy, blokowy, wiązanie blokowe (bud.).

Blockwalzwerk (Blockstrecke); walcownia bałwankowa (walcownictwo żelaza).

Blockwand (Gehrsatz); węgieł (bud.).
Blockzange; kleszcze samochwyty (hut.).

Blockzinn; cyna w bryłach, w gruzłach (met.).

Blutstein (roter Glaskopf) p. Hämatit.

Bobine; cewa, bobina, (bęben dla lin płaskich) (górn.).

Bobine (Drahtspule); cewa, cewka drucziana, zezwój (el.).

Bock (Gerüstbock); kozioł, kobylica (bud.).

Füge — (Fugbank); koziołek (stolarski).

Bock (Schemel, Verziehschemel); koziołek mierniczy (miern.).

Bock (Ständer); stojak (bud. maszyn.).

Bockpfeftendach p. Dach.

Bockwinde; wspornica śrubowa, dźwigarka do parowozów (kol.).

Boden (Dielenboden, Fußboden); podłoga (bud.).

Boden (Erdboden); grunt, ziemia (geol.).

angeschwemmter —; grunt napływowy.

durchlässiger —; grunt przepuszczalny.

fester —; grunt stały.

fetter —; grunt tłusty, mastnica.

gewachsener —; grunt naturalny, nieruszany.

Kiesel —, grunt krzemienisty, szczerkowy.

lehmiger —; grunt gliniasty.

lockerer —; grunt lekki.

preßbarer —; grunt ściśliwy.

sandiger —; grunt piaszczysty.

sumpfiger —; grunt rzadki, bagnisty.

Stein —, (Steingrund); grunt skalisty.

unpreßbarer —; grunt nieściśliwy.

Boden (Unterstes einer jeden Sache); dno, spód, spodek, podłoga.

Bodenbleche einer Sudpfanne; denne blachy panwiowe, spodnie blachy panwiowe (warzel).

Bodenfläche (der Pfanne); powierzchnia dna (panwy) (warzel).

Bodenhelle; naświetlenie nawierzchni (el.).

Bodenplatte p. Bodenzacken.

Bodensalz; sól kuchenna (z morskiej wody wywarzona) (warzel).

Bodensenkung (Erdfall); zapadanie się ziemi, zapadlina (górn.).

Bodenstein (eines Ofens oder Hochofens); spodek, kamień spodni (pieca, wielkiego pieca) (hut.).

Bodenstock; calizna niezługowana, pień niezługowany (w ługowniach).

Bodenzacken (Bodenplatte, Frischboden, Feuerboden); płyta spodkowa, spodek (met.).

Bogen (Kreisbogen); łuk, krzywizna, (geom. bud.).

Bogenabsteckung; wytykanie łuku, tyczenie łuku (miern.).

Bogengeleise (Kurvengeleise); tor w łuku, tor łukowy (kol.).

Bogengerüst (Bogengestell, Bogenlehre, Lehrgerüst, Lehrbogen); krążyna (obłak z desek lub dyli wyginanych) (bud.).

Bogenhöhe eines Gewölbes p. Bogenstich.

Bogenlampe; łukówka, lampa łukowa (el.).

Dauerbrand —; łukówka trwało-palna.

Differential —; łukówka różnicowa sprzężona.

Effekt —; łukówka barwna.

Hauptstrom —; łukówka głównikowa, jednoobwodowa.

Nebenschluß —; łukówka bocznikowa.

Quecksilber —; łukówka rtęciowa.

Bogenlampenarmatur; oprawa lampy łukowej (el.).

Bogenlampenkohlen; węgle do lamp łukowych (el.).

Bogenlampenmast; słup do lamp łukowych (el.).

Bogenlampenspule; cewa lampy łukowej (el.).

Bogenlampentransformator; przetwornik do lamp łukowych (el.).

Bogenlicht; światło łukowe (el.).

Bogenlichtbeleuchtung; oświetlenie łukowe (el.).

Bogenöffnung (Bogenweite, Spannweite eines Bogens); rozpiętość łuku (bud.).

Bogenpfeil p. Bogenstich.

Bogenrohr (Bogenstück); krzywka (maszyn.).

Bogenspektrum; widmo łuku (el.).

Bogenstellung; arkadowanie (bud.).

Bogenstich (Bogenhöhe, Bogenpfeil, Pfeilhöhe eines Bogens); wysokość łuku, strzałka łuku (bud.).

Bogenträger; dźwigar łukowy (bud.).
Bogenweite p. Bogenöffnung.

Boghead (Bogheadkohle, Art Kännelkohle); boghed, węgiel boghedski (min.).

Bohle (Pfoste, Planke); brus, dyl, bal (cieś.).

Bohlenbelag; pomost brusowy, dyłowy (cieś. górń.).

Bohlenbogen p. Bogengertüst.

Bohlenschrot; żrąb dyłowy, brusowy (górń.).

Bohlenschrotzimmerung; wyprawa dyłowa (dylami), obudowa dyłowa (dylami) (górń.).

Bohlenschutz; ochrona dyłowa, zasłona dyłowa (górń.).

Bohlenwand; szachulec, ściana budowana w słupy (bud.).

Bohnerz (Roggenerz); ruda bobowa (żelazna), bobownik (min.).

Bohranlage; wiertarnia (górń.).

Bohrapparat (Bohrzeug); przyrząd wiertniczy, wiertadło (górń.).

Bohrarbeit (Bohren); wiercenie.

Bohrbär (Bohrklotz, Schwerstange); obciążnik (górń.).

Bohrbetrieb p. Bohrarbeit.

Bohrbogen (Drehbogen); pałak wiertarski, smyczek.

Bohrbrett; napierśnik (ślus. stol.).

Bohrbühne; pomost wieżowy, wiertniczy, stanowisko wiertacza (górń.).

Bohrbündel p. Bündel.

Bohrbrunnen p. Artesischer Brunnen.

Bohrdeckel (Bohrkranz, Bohrscheibe); 1) wieniec, tarcza otworowa; 2) wieko (przy wierceniu ziemnym); 3) p. Bohrschere (górń.).

Bohrdocke (Schwengeldocke b. Erdbohren); koza, kozioł (górń.).

Bohrduckel (Bohrschächtchen, Vorschacht); jama, bania, studnia górnicza, dukła wiertnicza, belkotka (górń.).

Bohreisen (Bergbohrer, Sprengbohrer, Steinbohrer; żelazko świdrowe, świder, świder dłutowy (górń.).

Bohren; wiercić, świdrować.

Bohren (Bohrung, Bohrarbeit, Bohrbetrieb); wiercenie (górń.).

drehendes — (rotierendes —); wiercenie obrotowe.

einmännisches —; wiercenie jednoręczne.

maschinelles —; wiercenie maszynowe.

stoßendes —; wiercenie udarowe.

zweimännisches —; wiercenie dwuręczne.

Bohren mit dem Seile p. Seilbohren.

Bohren mit Hohlgestänge p. Röhrenbohren.

Bohren mit steifem Gestänge p. Gestängebohren.

Bohren und Schießen p. Bohr und Schießarbeit.

Bohrer (b. der Sprengarbeit); świder; p. Bergbohrer, Handbohrer, Sprengbohrer.

Bohrer (Erdbohrer); świder (poszukiwania górnicze).

Erd —; świder ziemny.

Flügel —; świder rozszerzacz.

Hohl —; świder wydrążony, świder zwinięty.

Kern —; świder próbny, próbnik.

Löffel —, (Schaufel —); świder łyżkowy.

Meißel —; świder dłutowy, dłuto.

Spiral —; świder spiralny, kręcony.

Stoß —; świder udarowy.

Ventil —; świder czerpakowy, czerpak.

Bohrer; świder, świderek, wiertak (narz.).

Drill —, (Meißel mit Vorbohrer); przedwiertak.

Fiedel —; świder smyczkowy.

Gewind —, (englischer —); świder gwinciarzski, angielski.

Hohl —; świder zwinięty.

Holz —; świder drzewny, ciesielski.

Kronen —, (gezahnte Büchse); świder koronowy, świder wielościenny.

Kolben —; świder graniasty.

Kreuz —; świder krzyżowy.

Schlicht —, (Kaliber —); świder kalibrowy.

Schnecken —; świder ślimakowaty.

Schneid —; świder narzynak.

Schrauben —; świder śrubowy.

Spitz —; wiertak zwyczajny.

Spund —; świder beczkowy, świder bednarski.

Stein —; świder kamieniarski.

Trill —; świder furkadłowy, furkacz.

Universal —; świder rozsuwany.

Versenk —; nawiertnik.

Winkelreibe —; rozwiertak kątowy.

Zapfen —; wiertak czopowy.

Zentral —, (Zentrum —); świder centralny, środkowiec.

Bohrerkopf; głowa świdra.

Bohrfäustel p. Fäustel.

Bohrfund; natraf wiertniczy, odkrycie wierceniem dokonane (górń.).

Bohrgabel (Abfanggabel beim Erdbohren); widełki podchwytcze (górń.).

Bohrgeräte (Bohrgezähe); narzędzia wiertnicze.
Bohrgerüst (Erdbohren); 1) żóraw wiertniczy; 2) p. Bohrturm.
Bohrgesellschaft; towarzystwo wiertnicze.
Borgestänge (Bohrstangen); żerdki, drażki wiertnicze, przewód wiertniczy (górn.).
Bohrgestell p. Gestell.
Bohrgezähe p. Bohrgeräte.
Bohrhammer; taran udarowy, młotek wiertniczy (poruszany zgęszczonym powietrzem) (górn.).
Bohrhauer; wiertacz.
Bohrhitze (Bohrschauer, Schauer); urok (poczet uderzeń młotkiem między dwoma przerwami) (górn.).
Bohrhütte (Bohrkaue, Bohrhaus); jata wiertnicza, wiertarnia (górn.).
Bohrkern (Gesteinskern); rdzeń, słupek skalny.
Bohrkeule; tłuczek, gruszka wiertnicza (do rozbijania ciał twardych na dnie otworu).
Bohrklotz p. Bohrbär.
Bohrkluppe p. Kluppe.
Bohrknarre p. Ratsche.
Bohrkopf p. Bohrerkopf.
Bohrkran; żóraw wiertniczy (górn.).
Bohrkranz p. Bohrdeckel.
Bohrkrätzer (Krätzer, Raumlöffel); zgrzebelko, skrobaczka (górn.).
Bohrkrätzer (Spiralkrätzer, Fuchschwanz, Seilfänger); śrubownica, kleszcze (górn.).
Bohrkrätzer von Gajski; kleszcze Gajskiego (górn.).
Bohrkrone (b. Diamantbohren); koronka wiertnicza, koronka świdrowa (wiercenie dyamentami).
Bohrkrückel p. Krückel.
Bohrkunst (Bohrtechnik); nauka o wierceniu, wiertnictwo.
Bohrloch (Erdbohrloch); otwór wiertniczy, otwór świdrowy, ziemny (górn.).
Bohrloch (Sprengbohrloch); otwór naboju, otwór strzałowy (górn.).
Bohrlochpumpe (Bohrlochspumpe); pompa solankowa (soln.).
Bohrlöffel (Schmandlöffel); łyżka, czerpak (górn.).
Bohrmaschine; wiertarka (techn. mech.).
Hand —; wiertarka ręczna.
horizontale —; wiertarka pozioma.
Lager —; wiertarka do łożysk.
Langloch —; wiertarka pociągowa.

Radialbohrmaschine; wiertarka żórawiowa.
Radreifen —; wiertarka do obręczy.
transportable —; wiertarka przenośna.
Wand —; wiertarka naścienna.
Zylinder —; wytaczarka.
Bohrmaschine (b. d. Sprengarbeit); wiertarka (górn.).
elektrische —; wiertarka elektryczna.
Hand —; wiertarka ręczna.
Perkussions —; wiert. udarowa.
Rotations —; wiertarka obrotowa.
Bohrmehl; mączka świdrowa, miał świdrowy; p. Bohrschmand (górn.).
Bohrmeißel (Meißelbohrer b. Erdbohren); dłuto, świder dłutowy (górn.).
Bohrmeister (Krückelführer); wiertacz.
Bohrmethode (Bohrsystem); sposób wiercenia.
Bohrnadel p. Raumnadel.
Bohrpfeife (Pfeife, Büchse); piętka (górn.).
Bohrpost (Satz); zbiór świdrów, zał. świdrów (górn.).
Bohrprobe; próba wiertnicza (górn.).
Bohrprotokoll (Bohrbuch, Bohrregister); protokół wiertniczy, księga wiertnicza, rejestr wiertniczy.
Bohrratsche p. Ratsche.
Bohrröhre (Futterröhre); rura wiertnicza (górn.).
Bohrsack p. Sackbohrer.
Bohrsäule; noga, słup, stojak wiertarki.
Bohrschacht; szyb wiercony (górn.).
Bohrschauer p. Bohrhitze.
Bohrscheibe p. Bohrdeckel.
Bohrschere (b. Erdbohren); imadło żerdkowe, ściskacz żerdkowy.
Bohrschmand (Bohrschlamm); błoto świdrowe, łyżkowina, namul p. Bohrmehl.
Bohrschneide (Bohrspitze); koniec świda, ostrze świda, pióro (narz.).
Bohrschuh; trzewik rurowy (rurowanie otworów wiertniczych).
Bohrschwengel (Drückel); wahacz, dźwignia wiertnicza (górn.).
Bohrseil; lina wiertnicza (górn.).
Bohrspäne (Drehspäne); owiertki, wywierciny, wióry, otoczki.
Bohrspindel (Bohrstange); pręt świda, drażek świda.
Bohrspreize (b. Maschinenbohren); rozpora (świdrowa).

Bohrstamper p. Stamper.
Bohrstange p. Bohrgestänge.
Bohrstock p. Bohrtäucher.
Bohrstücke p. Bohrzeug.
Bohrsystem p. Bohrmethode.
Bohrtäucher (Senkröhre, Bohrstock)
 b. Erdbohren; kadłub, rura kierow-
 nicza (górn.).
Bohrturm; wieża wiertnicza (górn.).
Bohr- und Schießarbeit (Spreng-
 arbeit); praca (robota) wiertniczo-
 strzelnicza, rozsadzanie (górn.).
Bohr- und Schießgeräte; narzędzia
 wiertniczo-strzelnicze (górn.).
Bohrung (das Bohren); wiercenie
 (górn.).
Tief —; wiercenie głębokie.
Bohrverfahren; sposób wiercenia.
Bohrversuch; próba wiercenia.
Bohrvorrichtung; urządzenie wiert-
 nicze, przyrząd wiertniczy (górn.).
Bohrwagen; wózek wiertniczy
 (górn.).
Bohrwerk p. Bohranlage.
Bohrwider; taran wiertniczy (górn.).
hydraulischer — von Wolski;
 hydrauliczny taran Wolskiego.
Bohrwirbel p. Wirbel.
Bohrzange p. Bohrkluppe.
Bohrzeug (Schaft und Bohrstücke);
 przyrząd wiertniczy, narzędzia wiert-
 nicze (górn.).
Bollette; boleta, ceduła.
Bolzen (Durchsteckbolzen); sworzeń,
 (nit z otworem do przetkania zaty-
 czki) p. Nietenbolzen, Schrauben-
 bolzen.
Bolzen (Polzen, stehender Stempel);
 słup, słupek, stojak (górn. cieś.).
Bolzen (Schraubenbolzen); trzpień
 (śrubowy) (maszyn.).
Bolzenschrot p. Schrot.
Bolzenschrotzimmerung (Bolzen-
 zimmerung); wieńcowa wyprawa
 słupkowa, wieńcowa wyprawa na
 słupkach, wyprawa (obudowa) słup-
 kowa (w szybach) (górn.).
**Bolz Zimmerung mit Wandru-
 ten**; wyprawa słupkowo kątownico-
 wa (w szybach) (górn.).
Bon; bon, (pisemne upoważnienie do
 otrzymania zamówionego przed-
 miotu).
Bonebedschichten; bonebed (po-
 kład kostny) (geol.).
Booster (Spannungserhöher); doda-
 tnicza, prądnicza dodatkowa (el.).
Bootshaken p. Feuerhaken.
Bor (Boron); bor (chem.).

Borax; boraks (techn.).
Borax (Tinkal); boraks rodzimy, tyn-
 kal (min.).
Borazit; boracyt (min.).
Bordblech (bei Pfannen); blacha
 boczna, blacha brzeźna (panwy)
 (warzel.).
Bord (Pfannenbord); brzeg panwy,
 kraj panwy; p. Prannt (Branft).
Bordsalz (gelbes Salz); przywar bo-
 czny, sól żółta (warzel.).
Bordschwelle; próg boczny (w zbior-
 nikach solankowych).
Bordstücke einer Sudpfanne p. Bord-
 blech.
Börteln (bördeln) Ränder der Bleche;
 wywijać (met.).
Böschen p. Abböschchen.
Böschung (Dossierung) eines Dammes,
 einer Mauer; stok, skarpa, oplaz,
 skos, nachylenie (rob. ziem. bud.).
Böschungsabsatz p. Berme.
Böschungsverhältnis; stoczystość
 (rob. ziem.).
Böschungswinkel (natürlicher Bö-
 schungswinkel); kąt zesypu (rob.
 ziem. bud.).
Böse Wetter p. Wetter.
Bossenwerk; bonie, boń (rowki
 w ścianach zewnętrznych murów)
 (arch.).
Bossieren (abspitzen) einen Bruch-
 stein; przyciąć, przyciosać kamień
 (bud.).
Bottich; kadź, stągiew.
Bouilleur (Sieder, Siederrohr) bei
 Dampfkesseln; ogrzewalnik, parow-
 nik, opłomka, wygrzewnik, kotlik
 (maszyn.).
Bouilleurkessel (Siederkessel,
 Dampfkessel mit Siederöhren, mit
 Bouillern); 1) kocioł z ogrzewalni-
 kami; 2) kocioł z parownikami (opłom-
 kami) (maszyn.).
Boulangérit; bulanżeryt (min.).
Bournonit (Schwarzspieglanzerz,
 Spießglanzbleierz); burnonit, szaro-
 miedniak ołowiany (min.).
Boussole p. Bussole.
Boysalz; sól morską, krupiasta, gra-
 dówka.
Brachiopoden; ramienionogi, bra-
 chiopoda (mięczaki dwuskorupowe)
 (geol.).
Brahme (Brahne) p. Senkel.
Brahme hängen (Senkel hängen);
 wyznaczać kierunek, godzinę (górn.).
Bramme (Brame); bałwan, blok pła-
 ski (żelaza) (hut.).

Brand; pożar, ogień.

Gruben —; pożar kopalni, pożar dolny.

Brandarbeit p. Feuersetzen.

Branddamm; tama ogniowa, tama pożarna (górn.).

Brandfeld; pole gorejące, płonące (górn.).

Brandige Wetter; powietrze płonące, pożarne, palne (górn.).

Brandkohle; węgiel nieczysty, kamienisty (min.).

Brandmauer (Feuermauer); mur ogniochronny, przeciwpożarny, grodziżar (bud.).

Brandröhren (Rakete); przepalniczka, rakiетка (górn.).

Brandschiefer (bituminöser Schiefer-ton); łupek palny, żywiczny (min.).

Brandsetzen p. Feuersetzen.

Brandsilber (Feinsilber); srebro palone, srebro ogniem czyszczone (met.).

Brandstein (Backstein) p. Ziegel.

Brandwetter p. Brandige Wetter.

Branft (Pranft) p. Pfannenbord.

Branen (das Kupfer, das Roheisen); palić, wytapiać, wygrzewać (miedź, żelazo surowe) (met.).

Braunleierz p. Pyromorphit.

Brauneisenerz (Brauneisenstein. Limonit); żelaziak brunatny, limonit (min.).

Brauneisensteinknollen; gruzły, nacieki żelaziaka brunatnego (min.).

Braunerz (verwitterter Brauneisenstein); żelaziak brunatny zwietrzały (min.).

Braunit (Hartbraunstein); braunit, tlenek manganowy (min.).

Braunkohle; węgiel brunatny, węgiel bury, burowęgiel (min.).

Braunkohlenbergbau; górnictwo węgla brunatnego, kopalnictwo węgla brunatnego (górn.).

Braunkohlenbergwerk (Braunkohlengrube, Braunkohlenbergbau); kopalnia węgla brunatnego (górn.).

Braunkohlenflöz; pokład węgla brunatnego (geol. górn.).

Braunkohlenformation; formacja, utwór węgla brunatnego (geol.).

Braunkohlengrube p. Braunkohlenbergwerk.

Braunkohlenlager; złożo, pokład węgla brunatnego (geol.).

Braunstein (Pyrolusit); manganiaszary, dwutlenek manganu, braunsztyt (min.).

Brause; natrysk (skraplanie pary) (maszyn.).

Brausebad; kąpiel natryskowa.

Breccie; druzgot, brekcya (geol.).

Breccienartige Struktur p. Struktur.

Breccienmarmor; marmur zlepieniec, okruczowiec (geol.).

Brechbaum (Brecheisen) p. Brechstange.

Brechen (losarbeiten, gewinnen) Steine; łamać, dobywać (górn.).

Brechen p. Übersichbrechen.

Brechen (vorkommen) von Mineralien; występować, znajdować się, okazywać się.

Brechmaschine p. Steinbrecher.

Brechmaul (bei der Backenquetsche); szczęki.

Brechstange (Brecheisen, Brechbaum); łanulec (narz.).

Breitaxt (Breitbeil); topór ciesielski, zwyciężajny (narz.).

Breiteisen; płaskownik szeroki (matr.).

Breiten; płaszczyc, rozplaszczać, wyciągnąć (met.).

Breitseite (Breitenscherme); bok szerokości (miary górniczej).

Breithacke p. Breithaue.

Breithammer; młot płaszczący (hut.).

Breithaue (Lettenhaue, Breithacke); motyka (techn. górn.).

Breitspurig; szerokotorowy (kol.).

Bremsbacke; szczęka hamulca (maszyn.) p. Bremsklotz.

Bremsband; taśma hamulcowa, pas hamulcowy (maszyn.).

Bremsberg (Bremsstrecke); pochylnia hamulcza, pochylnia (górn.).

beiderseitiger —, (doppelflügeliger —); pochylnia hamulcza dwustronna.

doppeltrümiger —, (doppelspuriger —); pochylnia hamulcza dwutorowa.

einseitiger —, (einflügeliger —); pochylnia hamulcza jednostronna.

eintrümiger —, (einspuriger —); pochylnia hamulcza jednotorowa.

Bremsbergabbau; odbudowa z pochylni (górn.).

Bremsbergausbau; obudowa pochylni hamulczej (górn. cieś.).

Bremsbergbetrieb; ruch na pochylni hamulczej.

Bremsbergförderung; przewóz po pochylni (pochylnią), p. Bremsförderung (górn.).

Bremserghöhe; wysokość pochylni (górn.).

Bremsergpfeiler (Sicherheitspfeiler); filar pochylni, filar ochronny pochylni (górn.).

Bremsergverschluss; zamknięcie pochylni hamulczej (górn.).

Bremserbock (Gestellwagen); wózek podstawny, kołyska (górn.).

Bremserdiagonale p. Diagonalbremserberg.

Bremserdrückel; dźwignia hamulcza (górn. maszyn.).

Bremserdynamometer (Pronyscher Zaum); hamownica, hamownica Prony'ego (maszyn.).

Bremser (Bremsvorrichtung); hamulec (maszyn.).

Backen —, (Klotz —); hamulec klockowy, kłodowy.

Band —; hamulec taśmowy, pasowy.

Dampf —; hamulec parowy.

Differential —; hamulec różnicowy.

durchgehende —; hamulec zespolony.

einseitige —, (einklötzige —); hamulec jednostronny, hamulec jednoklockowy.

elektrische —; hamulec elektryczny.

Hand —; hamulec ręczny.

Hebel —; hamulec dźwigniowy, dźwignia.

hydrostatische —, (hydraulische —); hamulec wodny.

Keil —; hamulec klinowy.

Ketten —; hamulec łańcuchowy.

pneumatische —, (Luftdruck —); hamulec powietrzny, hamulec pneumatyczny.

Sicherheits —; hamulec bezpieczeństwa.

Schrauben —; hamulec śrubowy.

selbsttätige —, (selbstwirkende —); hamulec samodzielny, hamulec samoczynny.

Vakuum —; hamulec próżniowy, hamulec ssący.

Bremser; 1) hamować; 2) p. Abbremsen (górn.).

Bremser; hamulczy.

Bremserfallstrecke (Bremsförderstrecke); p. Bremsberg.

Bremserförderung (Abbremsen); spuszczenie, opuszczanie hamulcze, opuszczanie po pochylni przy pomocy hamulca (górn.).

Bremserhaspel; kołowrót hamulczy (górn. maszyn.).

Bremserhebel; dźwignia, dźwignia hamulcza (maszyn.).

Bremserkammer; komora hamulcza, hamownia (górn.).

Bremserkettenrutsche; łańcuchowa zesuwnia hamulcza (ładowanie węgla).

Bremserklotz (Bremsbacke, Bremschuh); kłoczek hamulcowy, kłoczek hamulca (maszyn.).

Bremserkraft; siła hamowania (mech.).

Bremserleistung; moc hamowana (mech.).

Bremsermagnet; magnes hamulcowy (el.).

Bremsermaschine (Bremswerk, Bremsvorrichtung); przyrząd hamulczy, hamulec (maszyn.).

Bremserrad p. Bremserscheibe.

Bremserring; koło hamulcze (maszyn.).

Bremserschacht (seigerer Bremschacht); szyb hamulczy (górn.).

Bremserscheibe (Bremsrad); tarcza, koło hamulcze (maszyn.).

Bremserschuh; sanki hamulcowe, oprawa kłody hamulcowej; p. Bremsbacke (maszyn.).

Bremserspindel; wrzeciono hamulca, śruba hamulcowa (górn. kol.).

Bremserstrecke p. Bremsberg.

Bremserstube p. Bremskammer.

Bremservorrichtung (Bremsapparat) p. Bremser.

Bremservorrichtung (b. d. Winkelmeßinstrumenten); kleszcze (miern.).

Bremserwagen; wóz z hamulcem, wóz hamulcowy.

Bremserweg p. Bremsberg.

Bremserwerk p. Bremsvorrichtung.

Bremserzugstange; ciężki hamulcowy, pręt hamulcowy.

Bremserbarkeit; palność.

Bremserdauer; 1) czas palenia się; 2) czas świecenia.

Bremser; 1) wypalać (wapno, gips); 2) prażyć (rudę).

Bremser (Lampenbrenner); palnik (ośw.).

Flach —; palnik płaski.

Rund —; — okrągły.

Bremserholz; drwa, drzewo opałowe, paliwo.

Bremsermaterial (Brennstoff); paliwo, opał (matr.).

Bremserort (Setzort); palenisko (przy rozsadzaniu ogniem).

Bremserpunkt (Fokus); ognisko (fiz.).

Bremserstahl p. Zementstahl.

Bremserstoff p. Brennermaterial.

Brennweite; odległość ogniskowa (fiz.).
Brett; deska, tarcica.
Kisten —; deska podsufitka ($\frac{3}{4}$ cal.).
Schal —; — jednocalowa, calówka.
Spund —; deska półtoracalowa, półtorówka.
Tischler —; deska $1\frac{1}{4}$ calowa, stolarska.
Bretterplanke (Bretterzaun); parkan.
Brettlfläche; powierzchnia deski, płask deski.
Brettnagel; deskal, gwóźdź deskowy.
Brettsäge (Brettschneidersäge); piła tracka (narz.).
Brettschneider; tracz.
Briart' Rätter (Briart' Gitter); ruszł Briarta (ładowanie węgla).
Briefkopierbuch; kopjał listów, księga odpisu listów.
Briggsche Logarithmen (gemeine Logarithmen); logarytmny briggowski, zwyczajne (mat.).
Brikett (Kohlenziegel, Kohlenstein); cegiełka węglowa, brykieta (techn.).
Brikettierung (Brikettfabrikation); cegiełkowanie (miału węglowego, warzonki...) (techn.).
Brikettpresse; prasa cegiełkowa.
Brikettsalz; sól cegiełkowa (warzel).
Brillant; brylant (dyament oszlifowany).
Brisant (von Sprengstoffen); gwałtownie działający, silny.
Britanniametall (brittisches Metall); metal brytański, srebro angielskie (met.).
Britsche (Pritsche); strzecha (tężnica), dach (tężniczy) (tężenie solanki).
Britschengradierung p. Gradierung.
Bröckelgebirge (Lebergestein); próchnica (Wieliczka).
Bröcklig (vom Gestein); kruchy.
Broden (Dampf); para (warzel).
Brodenfang (Dampffang, Dunstfang); parnik (warzel).
Brom; brom (chem.).
Bronze (Erz, Metall); bronz, spíž (met.).
Aluminium —; bronz glinowy, nagliniowy.
Phosphor —; bronz nafasforzony.
Bronzearbeit p. Messingarbeit.
Bronzearbeiter p. Messingarbeiter.
Bronzedraht; drut bronzowy (matr.).
Bronzieren; bronzować (techn.).
Bronzit; bronzyt, spížowiec (min.).
Brouillon; notatnik, szkic, bruljon.

Bruch; ułamek (mat.).
Dezimal —; ułamek dziesiętny.
echter —; ułamek właściwy.
gemeiner —, (gewöhnlicher —); ułamek zwyczajny.
periodischer —; ułamek nieskończony, ułamek okresowy.
unechter —; ułamek niewłaściwy.
Bruch (des Gesteins, Minerals); przełam.
ebener —; przełam równy.
erdiger —; przełam ziemisty.
hakiger —; przełam zadziorowy.
muschliger — (muschelartiger —); przełam muszłowy.
unebener —; przełam nierówny.
Bruch (eines Metalls); złom, przełom.
ebener —; złom równy.
erdiger —; złom ziemisty.
faseriger —; złom włóknisty.
feinfaseriger —; złom drobnowłóknisty.
feinkörniger —; złom drobnoziarnisty.
grobfaseriger —; złom grubowłóknisty.
grobkörniger —; złom gruboziarnisty.
hakiger —; złom zadziorowy.
körniger —; złom ziarnisty.
muschliger —; złom muszłowy.
rauer —; złom ciemno-szary.
sehniger —; złom żyłkowany.
seidenfeiner —; złom jedwabisty.
unebener —; złom nierówny.
Bruch des Seiles p. Seilbruch.
Bruch (Einbruch, Verbruch, Einsturz); zapadlina, zawał, załom, zawalisko (górn.).
Bruchbau; odbudowa gruzowa, zwałiskowa, załamowa (górn.).
Bruch Eisen p. Pauscheisen.
Bruchfeld (verbrochenes Feld); zawalisko, zawał (górn.).
Bruchfelder; pola zapadlinowe, zapadania (geol.).
Bruchfläche; powierzchnia przełamu, przełam (min.).
Bruchhaken p. Raubhaken.
Brüchig (vom Gestein); łomny, łomliwy.
Brüchig (spröde, von Metallen); kruchy.
Brüchiges Eisen p. Eisen.
Bruchlinien; linie przełomowe (geol.).
Bruchort (Bruchstrecke); 1) zawalisko; 2) p. Bergmühle (górn.).
Bruchpfeiler; filar załamowy (górn.).

Bruchquerschnitt (gefährlicher Querschnitt); przekrój niebezpieczny (wyt.).

Bruchsicherheit; spólczynnik bezpieczeństwa, bezpieczeństwo (wyt.).

Bruchsilber; odpadki, okruchy srebra (met.).

Bruchstein; kamień łamany, kamień łomny, orcel (min. bud.).

Bruchsteinmauer (Bruchsteinmauerwerk); mur kamienny dziki, mur dziki (bud.).

Bruchstrecke p. Bruchort.

Bruchstrich; kreska ułamkowa (mat.).

Bruchstück (von Min. Met.); ułomek, złamek, szczątki.

Bruchwasser (Sumpfwasser); woda bagienna (geol.).

Bruchwinkel (bei Bodensenkungen); kąt załamu (górn.).

Brücke; most (bud. most.).

Aquädukt —, (Wasserleitungs —); most wodociągowy.

Eisenbahn —; most kolejowy.

eiserne —; most żelazny.

fliegende —; (fliegende Fähre, Gier —); most samolot, prom.

Flut —, (Inundations —); most na zalewie, powodziowy.

gedeckte —; most kryty.

Geh —, (Lauf —, Steg); most dla pieszych, kładka, ława.

gewölbte —; most sklepiony.

Gitter —; most kratowy.

Hängewerks —; most wieszarowy.

Häng und Sprengwerk —; most wieszarowo-rozporowy.

hölzerne —, (Holz —); most drewniany.

Hub —; most podnoszony.

Ketten —; most łańcuchowy.

Ponton —; most czajkowy, pontonowy.

provisorische —, (flüchtige —, interimistische —); most tymczasowy.

Sprengwerks —; most rozporowy.

steinerne —, (Stein —); most kamienny.

Straßen —; most drogowy.

Ziegel —, (Backstein —); most ceglany.

Zug —, (Aufzieh —); most zwodzony.

Brückenbau; mostownictwo (bud. most.).

Brückenbelag; pokład (mostu) (bud. most.).

Brückenfeld; przeszło mostu (bud. most.).

Brückengeländer; poręcz mostu (bud. most.).

Brückenjoch; jarzmo mostowe (bud.).

Brückenpfeiler; filar mostowy (bud. most.).

Brückensicherung; bezpiecznik mostkowy (el.).

Brückenwage p. Wage.

Brudergeld (Büchsegeld) p. Büchsenpfennig.

Bruderlade (Knappschaftskasse); kasa bratnia, kasa bracka, kasa wspólnej pomocy otroków, związek bratni (bracki) (górn.).

Bruderladematrikel; rodowód otroków, spis członków kasy brackiej (górn.).

Brünieren (bräunen) das Eisen, den Stahl; brunirować, nadtleniać żelazo, stal.

Brunne (Bronne, Pronne); brózda, zasiiek, załom (w skale) (górn.).

Brunnen (brunnenführen, brunnenhauen); brózdować, zasiekać (robota klinomotowa) (górn.).

Brunnen (gegrabener Brunnen); studnia.

Brunnen (artesischer Brunnen, Bohrbrunnen); studnia artezyjska, studnia wiercona.

Brunnen (Quelle); krynica, źródło, źródół.

Brunnengräber (Brunnenmeister); studniarz.

Brunnensole p. Quellsole.

Brunnenziegel (Gewölbziegel, Kesselziegel); cegła klinowa, klinówka, studniówka, cembrówka, sklepówka (bud.).

Brunnenwasser; woda źródłana, studzienna, twarda.

Brust (Brüstung); zasiiek, nawiertek (przy wierceniu otworu) (górn.).

Brust; p. Stoß, Arbeitsstoß.

Brust (b. Vorsumpf) ustęp, berma.

Brust (Ofenbrust); pierś pieca, strona przednia (robocza) pieca (hut.).

Brustbohrer (Brustleier) p. Kurbelbohrer.

Brustbrett; napierśnik wiertarski.

Brüsten (anbrüsten, zubrüsten); zasiekać, wykonać zasiiek, nawiertek; p. Anbrüsten (górn.).

Brustlappen (Brustpremsse); kotła piersiowa, pancerz piersiowy (w Wieliczce).

Brustmauer eines Schachtofens p. Brust.

Brüstung; 1) pobiedrze, parapet (bud.); 2) nawiertek (przy wierceniu otworu) p. Brust.

Brutto; ryczałt, brutto.

Bruttoeffekt; skutek ryczałtowy.

Bruttoeinnahme; dochód surowy, całkowity, brutto (kas.).

Bruttogewicht (Bruttolast, totale Last); ciężar brutto, ryczałtowy (wraz z opakowaniem).

Bryozoen; mszywoły (bryozoa) (geol.).

Buche; buk.

Buchenkohle; węgiel bukowy.

Buchhaltung (Buchführung); buchalterya, księgownictwo (kas.).

doppelte —; buchalterya podwójna, włoska.

einfache —; buchalterya pojedyncza.

Büchsböhrer (Bohrbüchse, Büchse, Glockenbohrer); świder dzwonowy, dzwonic (wierc. ziem.).

Büchse; 1) puszka, pudełko; 2) kasa dla chorych; 3) p. Büchsböhrer.

Büchse (Pfeife) p. Bohrpfefie.

Büchsen (nachbüchsen ein Bohrloch); wydrążyć (otwór świdrowy) (górn.).

Büchsenpfennig (Büchsendgeld); skladowe (górn.).

Buckel; garb; siodło, grzbiet płonny (geol. górn.).

Budget (Voranschlag, Haushalt); budżet, etat (dochodów i rozchodów).

Buffer (Puffer, Stoßapparat); zderzak, odbijak (kol. górn.).

Bufferscheibe (Bufferteller); tarcza tłuczka zderzakowego, talerz buforowy, tarcza buforowa (górn. kol.).

Bufferstange (Bufferführungsstange); trzon tłuczka zderzakowego, dźwąg kierowniczy tłuczka, trzon buforowy (górn. kol.).

Bug (Kurbelbug, Kurbelarm, Kurbelknie); ramię korby (maszyn.).

Bügel; kabłąk, pałąk (sprzęgła) (górn. kol.).

Bügel (Raitel, Reifen, Reif); obręcz (górn.).

Bügel (einer Kurbel, Treibstange, eines Lagers); strzemię (maszyn.).

Bügelkontakt; ślizg pałąkowy (el.).

Bügelsäge (Spannsäge); piła obłąkowa, kabłąkowa (narz.).

Bügeschacht (Reifenschacht, Reifschacht); szyb obręczowy (wyprawy obręczami) (górn.).

Bühne (Damm, Deich, Einbau); tama, gac, grobla, zająz (rob. wod.).

Buhnenböschung; stok grobli, oplaz (rob. wod.).

Bühne (Fahrbühne im Schacht); spoczynnik, przestanek, bono (górn.).

Bühne (Arbeitsbühne, Kasten); pomost roboczy, powała robocza, rusztowanie (górn.).

Bühne (Hauptbühne, Sicherheitsbühne); pomost główny, ochronny, bono główne, ochronne (w szybie) (górn.).

Bühne (Fahrkunstbühne, Tritt); stopień (maszyn. górn.).

Bühnensalz; sól pomostowa (odpady solne przy przeróbce karnalitu).

Bühnenwagen p. Gestellwagen.

Bühnenlager (Bühnenlager, Bühnloch); gniazdo, wręb, zacięcie (górn. cieś.).

Bulge (Bulche); miech skórzany, worek skórzany, byk, bulga (do czerpania wody i dobywania urobku) (górn.).

Bulier p. Bouilleur.*

Bund (Wulst b. Bohrgestänge); nasadka.

Bündel; snopki (żelaza) (met.).

Bündel (Bohrbündel, Gestängebündel); ścisakcz żerdkowy, pierścień żerdkowy, (wiercenie ziemne) (górn.).

Bündel (Röhrenbündel); ścisakcz rurowy, pierścień rurowy (rurowanie otworów wiertniczych) (górn.).

Bundgatter p. Gatter.

Bundgespärre (Dachgebinde, Dachbund); wiązanie dachowe, więźba dachu (bud.).

Bundtram (Zugbalken, Dachbindebalken); jęta (bud.).

Grat —, (Gratbalken); jęta narożna.

Ixen —; jęta koszowa.

Bunsenement; stos Bunsena (el.).

Buntbleierz (Pyromorphit); pyromorf (min.).

Buntkupfererz (Bornit); bornit (min.).

Buntsandstein (bunter Sandstein); piaskowiec pstry (geol.).

Bunze (Bunzen) p. Punze.

Bureau (Kanzlei); biuro.

technisches —; biuro techniczne.

Bureaudiener (Kanzleidiener); woźny.

Bürette (Meßröhre); miarówka, biuretka (chem.).

Bürste; 1) szczotka; 2) szczotka, zdawa (el.).

Bürstenabhebevorrichtung; przyrząd do odcychlania szczotek (el.).

Bürstenapparat; przyrząd szczotkowy (el.).
Bürstenbrücke; połączenie szczotek (el.).
Bürstenfassung; oprawa szczotek (el.).
Bürstenhalter; grabki (u prądnic) (el.).
Bürstenkabel; kabel szczotkowy (el.).
Bürstenklemmen; zaciski szczotkowe (el.).
Bürstenspannung; napięcie między-szczotkowe (el.).
Büschelkunst (Püschelkunst); staro-dawne czerpadło (górn. maszyn.).

Buschen (wedeln); wiać, przewiewać (przez poruszanie gałęzią, ubiorem, płachtą) (górn.).
Bussole; busola (fiz. el. miern.).
Bütte (Bütten) p. Pütte.
Buttenspritze; sikawka przenośna.
Buttersalz; sól masłna (do solenia masła).
Butzen (Putzen); buła, gniazdo rudne (geol.).
Butzenförmig; bulasty.
Butzenweise (in Butzen vorkom-mend); bułami, w bułach (geol.).
Butzenwerk (Putzenwerk); buły, gniazda rudne (geol.).

C.

Cadmium (Kadmium); kadm (chem.).
Calamin p. Galnei (Kieselzink).
Calamit; kalamit (min.).
Calceola sandalina; calceola san-dalina (koral) (geol.).
Calcination p. Kalzination.
Calcinieren p. Kalzinieren.
Calcit p. Kalkspat.
Calcium p. Kalzium.
Calculieren p. Kalkulieren.
Caliber p. Kaliber.
Calibrieren p. Kalibrieren.
Calo p. Kalo.
Calorie p. Kalorie.
Calotte p. Kalotte.
Cambrische Formation p. Kambri-sche Formation.
Campagne p. Kampagne.
Cännelkohle p. Kännelkohle.
Canon; kaniony (wąwozy, jary prze-paściste) (geol.).
Capacität p. Kapazität.
Capell-Ventilator p. Ventilator.
Capelle p. Kapelle.
Capellengold p. Kapellengold.
Capellensilber p. Kapellensiber.
Capillarität p. Kapillarität.
Caps p. Aufsatzvorrichtung.
Carbid; węgiel wapnia, karbid (techn. chem.).
Carbon p. Karbon.
Carbonisation p. Karbonisation.
Carbonit; karbonit (mat. wybuch. bezpieczny) (górn.).
Cardium (Conchiferen); cardium (geol.).
Carnallit (Karnallit); karnalit (min.).

Carnallitlager; pokład karnalitu (geol.).
Carnallitregion; strefa, pas, war-stwa karnalitu (geol.).
C-Eisen (U-Eisen); ceownik (bud.).
Cement p. Zement.
Cementanstrich p. Zementanstrich.
Cementdamm p. Zementdamm.
Cementfabrik p. Zementfabrik.
Cementformstein p. Zementform-stein.
Cementieren p. Zementieren.
Cementkalk p. Zementkalk.
Cementkupfer p. Zementkupfer.
Cementmauerung p. Zementmaue-rung.
Cementmauerwerk p. Zement-mauerwerk.
Cementmörtel p. Zementmörtel.
Cementplatte p. Zementplatte.
Cementstahl p. Zementstahl.
Cementverputz p. Zementverputz.
Cementwasser p. Zementwasser.
Cenomanbildung (Cenomanien); cenoman, piętro cenomańskie (for-macyi kredowej) (geol.).
Centesimalwage p. Zentesimalwage.
Zentimeter (Zentimeter); centymetr (mat.).
Zentimeter-Gramm-Sekunden-Einheit; jednostka centymetro-gramo-sekundowego układu miar (el.).
Zentimeter-Gramm-Sekunden-System; układ centymetro-gramo-sekundowy (el.).
Centralbewegung p. Zentralbewe-gung.

Centralkonstruktion p. Zentraldirektion.
Centrale p. Zentrale.
Centrale und diagonale Bewetterung p. Zentrale und diagonale Bewetterung.
Centralkondensation p. Zentral-kondensation.
Centralpunkt p. Zentralpunkt.
Centralumschalter p. Zentral-umschalter.
Centralvulkan p. Zentralvulkan.
Centralweichenplatte p. Zentral-weichenplatte.
Centrieren p. Zentrieren.
Centriervorrichtung p. Zentrier-vorrichtung.
Centrifugalkraft p. Zentrifugalkraft.
Centrifugalmaschine p. Zentrifugal-maschine.
Centrifugalpumpe p. Zentrifugal-pumpe.
Centrifugalregulator p. Zentrifugal-regulator.
Centrifugalventilator p. Zentrifu-galventilator.
Centrifuge p. Zentrifuge.
Centrifugentrocknung p. Zentrifu-gentrocknung.
Centripetal p. Zentripetal.
Centripetalkraft p. Zentripetal-kraft.
Centrum p. Zentrum.
Centrumborher p. Zentrumborher.
Cephalopoden; głowonogi (cephalo-poda) (geol.).
Ceratiten (Cephalopoden); ceratyty (geol.).
Ceratitenschichten; warstwy cera-tytowe (geol.).
Cerithium (Gastropoden); cerithium (geol.).
Cerussit (Bleikarbonat); ceruzyt, biała ruda ołowiana (min.).
Cession p. Zession.
Chabasit (rhomboëdrischer Kuphon-spat); szabazyt (min.).
Chablone p. Schablone.
Chablonziegel p. Formziegel.
Chabotte (Schabotte, Amboßfutter); szabota, oprawa kowadła (kow.).
Chabottenstock (Schabattenstock, Amboßstock); pień kowadła, podsta-wa kowadła, kłodzisko (kow.).
Chalcedon; chalcedon (min.).
Chalkopyrit (Kupferkies); chalkopi-ryt, piryt miedziany (min.).
Chamoisit (Chamosit); chamoisit, sza-moazyt (min.).
Chamotte p. Schamotte.

Chamottestein (Chamotteziegel)
 p. Schamotteziegel.
Charakteristik (der Dynamomaschi-ne); znamienina (prądniczy) (el.).
Charge eines Ofens (Ofencharge, Beschickung); zasyp pieca (hut. met.).
Chargieren (beschieken einen Ofen); wsadzać do pieca (hut. met.).
Chargiervorrichtung; wsadzarka (bloków, bałwanów do pieca) (hut. maszyn.).
Charnier p. Scharnier.
Charnierband p. Scharnierband.
Chef (Vorsteher, Dienstherr); naczel-nik, szef.
Chemie; chemia.
Chemikalien; chemikalia, przetwo-ry i wytwory chemiczne (chem. techn.).
Chemisch; chemiczny.
Chemisches Laboratorium; pracownia chemiczna, laboratorium chemiczne.
Chemische Verbindung; połączenie chemiczne (chem.).
Chemiker; chemik.
Chiastolith (Hohlspat); chiastolit (min.).
Chiastolithschiefer; łupek chiasto-litowy (geol.).
Chilialpeter p. Natronalpeter.
Chinasilber; srebro chińskie (met. techn.).
Chlor; chlor (chem.).
Chlorammonium (Salmiak); chlorek amonowy, salmiak (chem. min.).
Chlorat (chlorsaures Salz); chloran (chem.).
Chlorcalcium p. Chlorkalzium.
Chlorid (Chlorverbindung); chlorek (chem.).
Chlorit (Ripidolith, Talkglimmer); chloryt, zieleniec (min.).
Chloritschiefer; łupek chlorytowy (geol.).
Chlorkalium; chlorek potasu, sylwin (chem. min.).
Chlorkalk (Bleichkalk); wapno bie-lące (chem.).
Chlorkalzium; chlorek wapnia (chem.).
Chlormagnesium; chlorek magnezu, chlorek magnezowy (chem.).
Chlormagnesiumlauge; roztwór chlorku magnezu (zamrażanie szy-bów) (górn.).
Chlornatrium (Kochsalz); chlorek sodu, sól kuchenna (chem. min.).

Chondriten (Algen); chondryty (geol.).
Chrom; chrom (chem.).
Chromat (chromsaures Salz); chromian (chem.).
Chromatische Abweichung p. Aberration.
Chromelement; stos chromowy (fiz.).
Chromerz; ruda chromowa (min. met.).
Chromit (Chrom Eisen, Chromeisenerz); chromit (min.).
Chrysoberyll (Cymophan); chrysoberyll (korund) (min.).
Chrysolith; chryzolit (min.).
Chrysopras; chryzopraz (chalcedon jasno zielony) (min.).
Cimentieren p. Zimentieren.
Cimentierung p. Zimentierung.
Cimentierungskasten p. Zimentierungskasten.
Cinnabarit (Zinnober); cynober (min.).
Circular p. Zirkular.
Circularsäge p. Zirkularsäge.
Circulierherd (bei Salzsiedepfannen) p. Zierkulierherd.
Circulierpfanne p. Zirkulierpfanne.
Cisterne p. Zisterne.
Cisternenwagen p. Zisternenwagen.
Clarkelement; stos Clarka (el.).
Klasse p. Klasse.
Classierapparat p. Klassierapparat.
Classieren p. Klassieren.
Classierungstrommel p. Klassierungstrommel.
Classification p. Klassifikation.
Clausthalit (Selenblei); klaustalit (min.).
Coak (Coaks, Coax) p. Koks.
Coctur p. Saline.
Coctursalz p. Sudsalz.
Coefficient p. Koeffizient.
Cohäsion p. Kohäsion.
Coke (Cokes, Coks) p. Koks.
Colcothar (Kolkothar, Totenkopf, Eisenoxyd); kolkotar, tlenek żelaza (chem.).
Cölestin (Zölestin); celestyn, modryn, niebiesciec (min.).
Collodiumwolle p. Kollodiumwolle.
Colophonit (Kolophonit, Pechgranat); kolofonit (min.).
Combination p. Kombination.
Commerz — p. Kommerz —.
Communicierende Gefäße p. Kommunizierende Gefäße.
Compact p. Kompakt.
Compass p. Kompaß.

Compassaufnahme p. Kompaßaufnahme.
Compassbüchse p. Kompaßbüchse.
Compassring p. Kompaßring.
Compassnadel p. Kompaßnadel.
Compensationsrohr (Compensator) p. Kompensationsrohr.
Componente p. Komponente.
Composition (Metallcomposition); p. Komposition.
Compound-Dampfmaschine p. Dampfmaschine.
Compound-Dynamo p. Compoundmaschine.
Compounderregung; wzbudzenie dwuobwodowe (el.).
Compoundierung; dozwojenie (el.).
Compoundmaschine; maszyna o wzbudzeniu dwuobwodowym, maszyna dozwojona (el.).
Compoundwicklung; uzwojenie dla wzbudzenia dwuobwodowego (el.).
Compoundschächte; szyby sprężone (o wieńcach ku środkowi wystających, z murem na nich wzniesionym) (görn.).
Compression p. Kompression.
Compressor p. Kompressor.
Comprimieren p. Komprimieren.
Comprimierte Luft p. Komprimierte Luft.
Comptoir (Kontor); kantor, biuro handlowe.
Concav p. Konkav.
Concentration p. Konzentration.
Concentrieren (die Salzsole) p. Konzentrieren.
Concentriert p. Konzentriert.
Concentrisch p. Konzentrisch.
Concession p. Konzession.
Concordant p. Konkordant.
Concretion (Mineralconcretion) p. Konkretion.
Condensation p. Kondensation.
Condensator p. Kondensator.
Condignation (Etage, Stock); piętro (görn.).
Conditionsgedinge p. Konditions-gedinge.
Conglomerat p. Konglomerat.
Conisch p. Konisch.
Consistenz p. Konsistenz.
Construction p. Konstruktion.
Construieren p. Konstruieren.
Contact p. Kontakt.
Contactgang p. Kontaktgang.
Contactlager p. Kontaktlager.
Contactlagerstätte p. Kontaktlagerstätte.

Continent (Festland) p. Kontinent.
Continuierlich p. Kontinuierlich.
Conto p. Konto.
Contraction p. Kontraktion.
Contredampf p. Kontredampf.
Kontremutter p. Kontremutter.
Conus (Gastropoden); conus (geol.).
Conus (Kegel) p. Konus.
Convergent p. Konvergent.
Converter (Convertor) p. Bessemerbirne.
Convex p. Konvex.
Conveyor p. Schüttelrinne.
Convolut p. Konvolut.
Coordinationen p. Koordinaten.
Copie p. Kopie.
Copieren p. Kopieren.
Copierpapier p. Kopierpapier.
Cornetsches Leseband; przebiera-dło pasowe Corneta, pas przebieralny Corneta (ładowanie węgla) (sort.).
Cornvallkessel; kocioł kornwalijski (maszyn.).
Corrosiv p. Korrosiv.
Cosecans (Kosekante); cosecans, do-sieczna (geom.).
Cosinus (Kosinus); cosinus, dostawa (geom.).
Cotangens (Kotangente); cotangens, dotyczna (geom.).
Coulisse p. Kulisse.
Coulistensteuerung p. Kulissen-steuerung.
Coulomb; kulon, kulomb (el.).
Coulombmeter; kulonomierz, kulo-nometr (el.).
Cours p. Kurs.
Crinoiden; liliowce, lilie morskie (crinoidea) (geol.).

Crookessche Röhren; rurki Croo-kesa (el.).
Crownglas; kronglas (szkło sodowo-wapienne, do szkielek optycznych uży-wane).
Crustaceen (Schaltiere); skorupiaki (geol.).
Cubation (Cubatur) p. Kubation.
Cubieren p. Kubieren.
Cubisches Gedinge p. Kubisches Gedinge.
Cubus p. Kubus.
Culm (Culmformation) p. Kulm.
Cupolofen p. Kuppelofen.
Cuprit (Rotkupfererz); kupryt, czer-wona ruda miedziana (min.).
Cuvelage (Cuvelierung); p. Küve-lage.
Cuvelagekranz; p. Aufsatzkranz, Küvelagekranz.
Cuvelagering p. Küvelagering.
Cuvelieren p. Küvelieren.
Cyanit (Kyanit, Disthen); cyanit, dysten, błękitciec (min.).
Cyathocrinus (Pflanzentiere); cya-thocrinus (geol.).
Cyathophyllum (Pflanzentiere); cya-thophyllum (geol.).
Cykloide p. Zykloide.
Cyklidenverzahnung p. Zykloiden-verzahnung.
Cylinder p. Zylinder.
Zylinderboden p. Zylinderboden.
Zylinderbohrer p. Zylinderbohrer.
Zylinderdarre p. Zylinderdarre.
Zylinderdeckel p. Zylinderdeckel.
Zylindermantel p. Zylindermantel.
Cyrtoceras; cyrtoceras (głównogio) (geol.).

D.

Dach; dach, strzecha (bud.).
Bockfetten —; dach płatowy na kozłach.
Bohlenbogen —; dach krążynowy.
Bogen —; dach kabłąkowy.
Helm —, (Haube —); dach heł-mowy.
Kegel —; dach stożkowy.
Kehlbalken —; dach jętkowy.
Kuppel —; dach kopułowy.
Mansard —, (gebrochenes —); dach Mansarda, piętrzysty.
Pfetten —, (Fetten —); dach płat-owy, dach leżniowy.

Dach; dach, strzecha (bud.).
Pult —; dach jednochylny, dach jednookapowy.
Sattel —; (Giebel —); dach dwu-chylny, dach dwuokapowy.
Scheddach, (Parallel —); dach wie-lokrotny.
Sparren —; dach krokwiowy.
Tonnen —; dach chylny, dach ko-lebczasty.
Turm —, (Turmhaube); dach wie-zowy.
Walm —, (Schopf —); dach cztero-chylny, dach dwuścięty.

Dach; dach, strzecha (bud.).
Zahnsäge —; dach wielogrzbietowy.
Zelt —; dach brogowaty, dach namiotowy.
Dach (Flözdach, Decke); nadkład (geol. gór.); p. Hangendes.
Dachbindebalken p. Bundtram.
Dachblech; blacha dachowa (met.).
Dachbund (Dachgebinde, Bundgespärre); wiązanie dachowe, więźba dachu (bud.).
Dachdecker; pokrywacz, dekarz (bud.).
Dachdeckung (Dacheindeckung); krycie dachu (bud.).
Dachfenster; okno dachowe, dynmik (bud.).
Dachfirst (Dachfirste); szczyt, grzbiet dachu, kalenica (bud.).
Dachfläche; poła, płaszczyna dachu (bud.).
Dachgebirge p. Hangendgebirge.
Dachgeschoß; poddasze (bud.).
Dachgespärre (Dachgebinde, Dachwerksatz); więźba dachu (bud.).
Dachgestein (Hangendgestein); skała nadkładowa, kamień nadkładowy (geol. gór.).
Dachgradierung (Pritschengradierung, Staffelgradierung); tężenie dachowe, strzechowe, stopniowe (soln.).
Dachkehle p. Ixe.
Dachkohle (b. Steinkohlenbergbau); węgiel nadkładowy.
Dachkonstruktion; ustrój wiązania dachowego, konstrukcyja dachu (bud.); p. Konstruktion.
Dachpappe (Teerpappe, Steinpappe); smołowiec, tektura smołowcowa, papa (bud.).
Dachpfanne p. Paßziegel.
Dachpfannenarbeiter; dachówkarz (bud.).
Dachpiette p. Pfette.
Dachrinne; obdasznica, okapnica, rynna (bud.).
Dachröhre (Abfallrohr, Fallrohr); rura ściekowa, rura spustowa (bud.).
Dachschiefer (Schiefer zum Dachdecken); łupek dachowy (bud.).
Dachschiefer (Hangendschiefer); łupek nadkładowy, wierzchni (pokładu węgla) (geol. gór.).
Dachschindel p. Schindel.
Dachseite; połąc dachu (bud.).
Dächsel p. Dixel.
Dachsparren (Sparren); krokiew (bud.).

Dachspitze; szczyt dachu, chochoł (bud.).
Dachstein p. Dachziegel.
Dachsteinkalk; wapień dachówkowy (geol.).
Dachstempel p. Firstenstempel.
Dachstuhl (Dachgebinde, Dachbund); stolec dachu, krzesło dachu.
liegender —; stolec leżący.
stehender —; — stojący (bud.).
Dachstuhlsäule (Stuhlsäule); słup stolcowy dachu (bud.).
Dachstuhlschwelle; ława, podwalina stolcowa (bud.).
Dachtraufe (Abfalltraufe); okap (bud.).
Dachwalm p. Walm.
Dachziegel (Dachstein); dachówka, cegła dachowa (bud.).
Falz —; dachówka zakładkowa.
First —, (Mönch); dachówka szczytowa, grzbietowa.
gewöhnlicher —, (Platt —, Biber-schwanz); dachówka zwyczajna, karpówka.
Hohl —, (Hohlziegel); dachówka stokowa, gąsior.
Kehl —, (Nonne, Rinnen —); dachówka żłobkowata, koszowa.
römischer —; dachówka rzymska.
Paß —, (Dachpfanne, Esstein); dachówka holenderska, esówka.
Quadrat —; dachówka kwadratowa, kwadratówka.
Dahmenit; dahmenit (mat. wybuch. bezp.).
Damm (Aufdämmung, Anschüttung); nasyp (inż.).
Damm p. Branddamm, Keildamm.
Damm (Deich, Einbau); tama, gać, grobla (rob. wod.).
Dammbankett; pobocze nasypu (inż.).
Dambau p. Teichdambau.
Dammböschung; stok nasypu, stok grobli, opłaz (inż.).
Dammblatt (Damm Brett, Streichbrettchen, Streichholz); zgarniaczka (form. odl.).
Damm Brett (Schütze); zasuwa, sławidło (w upuście stawu, kanału).
Dammbruch; przerwanie tamy, grobli.
Dämmen (verdämmen) d. Fluß; zagroblić, zagrozić, zatamować groblą.
Dämmen (ausdämmen); ugnieść, wyrównać, wygładzić formę piaskową (form. odl.).

Dammerde (Humus, Ackererde); wierzchnica, ziemia rodzajna, ornica, (geol.).

Dammflügel; skrzydło tamy, grobli (soln.).

Dammgrube (Gießgrube); dół odlewniczy, dół formierski (met. odl.).

Dammkrone; wierzch nasypu, korona nasypu grobli (inż. górń.).

Dammstein (Damm, Wallstein) des Hochofens; babka, (kamień zamykający z przodu skrzynię zaprawy wielkopiecowej) (hut.).

Dammtür; drzwi tamowe (soln.).

Dammverblenden; ościenianie tamy (soln.).

Dammwehr (Dammwehre); tama (w ługowniach).

gemeines —, (Ebenwehr); tama pospolita.

offenes —, (Halleiner —, Dürnberger —); tama otwarta (tama hallejska, tama dürenberska).

Salzkammern —; tama królewskiego solnej.

Dampf; para (fiz. maszyn.).

Ab —; para odlotowa.

abgesperrter —; para odcięta.

ausgedehnter —; para rozprężona, rozszerzona.

ausgenützter —; para zużyta.

Auspuff —; para wydechowa.

feuchter —, (nasser —); para wilgotna.

gesättigter —; para nasycona.

Hochdruck —; para wysokopiętna.

kalter —; para zimna.

Kondensierter —; para skroplona

Kontre —, (Gegen —); para wsteczna, zwrotna.

Niederdruck —; para niskopiętna.

überhitzter —, (trockener —);

para przegrzana, sucha.

ungesättigter —; para nienasycona.

Wasser —; para wodna.

Dampfableitung; odlot pary.

Dampfableitung (Dampfabflußrohr); przewód parowy odlotowy, przewód odpływu pary, rura parowa odlotowa (maszyn.).

Dampfabsperrentil; parowy wentyl (zawór) nastawny (maszyn.).

Dampfakkumulatör p. Akkumulatör.

Dampfbad; łaźnia (parowa).

Dampfbildung; wytwarzanie się pary (fiz.).

Dampfbremse; hamulec parowy (maszyn.).

Dampfdiagramm (Indikatordiagramm); wskaza (nakres lub wykres parowy) (maszyn.).

Dampfdicht (Luftdicht, hermetisch); szczelny, pary nieprzepuszczający.

Dampfdichte (spezifisches Gewicht des Dampfes); gęstość, ciężar właściwy pary (fiz.).

Dampfdom (Dom, Dampfkuppel); zbieralnik pary, zbiornik pary, kopała, kołpak, dzwon parowy parowozu (maszyn.).

Dampfdrehkran p. Kran.

Dampfdruck; ciśnienie pary (fiz. maszyn.).

Dampfdruckwasserheber; przetłocznik parowy (maszyn.).

Dampfdynamo; prądnica parowa (el.).

Dampfeinlaßventil p. Drosselklappe.

Dampfelektriermaschine; parowa maszyna elektryczyna (el.).

Dampfentnahmerohr; odbiornica pary (maszyn.).

Dampfang p. Dunstfang.

Dampfzeuger (Dampfgenerator) p. Dampfkessel.

Dampfführungsrohr (Dampfverteilungsrohr); przywód pary, przywód pary z kotła, przewód do napływu pary (maszyn.).

Dampfgebläse; dmuchawa parowa (hut. maszyn.).

Dampföpel p. Göpel.

Dampfhammer; młot parowy (hut. maszyn.).

Dampfhaspel; kołowrót parowy, dźwigarka parowa (górń. maszyn.).

Dampfheizung; ogrzewanie parowe (ogrz.).

Hochdruck —; ogrzewanie wysokopiętno.

Mitteldruck —; ogrzewanie średniopiętno.

Niederdruck —; ogrzewanie niskopiętno.

Dampfhemd p. Dampfmantel.

Dampfkasten p. Schieberkasten.

Dampfkessel (Dampfzeuger); kocioł parowy; p. Kessel.

Dampfkesselarmatur; osprzęt kotła par. (armatura) (maszyn.).

Dampfkesselblech (Kesselblech); blacha kotłowa (met.).

Dampfkesseldampfraum; przestrzeń parowa (prześciana nadwodna) kotła parowego (maszyn.).

Dampfkesselinmauerung; obmu-
rze kotła parowego.
Dampfkesselexplosion; wybuch ko-
tła parowego.
Dampfkesselfeuerung p. Feuerung.
Dampfkesselheizfläche; powierzch-
nia ogrzewana (ogrzewalna) kotła
par. (maszyn.).
Dampfkesselkohle (Dampfkohle,
Kesselheizkohle, Kesselkohle); wę-
giel kotłowy (min. techn.).
Dampfkesselprüfung; sprawdzanie
kotła parowego.
Dampfkesselsysteme; ustroje ko-
tłów parowych
Dampfkesseluntersuchung; bada-
nie kotła parowego.
Dampfkesselwasserraum; prze-
strzeń wodna, przestrzeń podwodna
kotła parowego.
Dampfkolben; tłok parowy (ma-
szyn.).
Dampfkolbenführung p. Kolben-
führung.
Dampfkraft; siła parowa, siła pary
(fiz. maszyn.).
Dampfkunst; wywadniarka parowa
(maszyn. górń.).
Dampfkuppel p. Dampfdom.
Dampfleitung; przewód parowy, pa-
rowód (maszyn. techn.).
Dampfleitungsrohr (Dampfrohr);
rura parowodowa, rura parowa (ma-
szyn. techn.).
Dampfmanometer; manometr pa-
rowy (fiz.).
Dampfmantel (Dampfheind); ogrze-
wek parowy, płaszcz parowy (ma-
szyn.).
Dampfmantel (Dunstdeckel) p. Pfan-
nenmantel.
Dampfmaschine; maszyna parowa,
silnik parowy, silnica parowa.
Auspuff —; maszyna par. wydy-
chowa.
Balanzier —; maszyna par. z wa-
haczem, wahadłowa.
Betriebs —; maszyna par. przemy-
słowa, fabryczna.
Compound —, (Verbund —); ma-
szyna parowa sprzężona.
doppeltwirkende —; maszyna par.
o działaniu obustronnem.
einfachwirkende —; maszyna
parowa o działaniu jednostronnem.
Einzylinder —; maszyna parowa
jednocylindrowa.
Expansions —; maszyna par. roz-
prężna.

Dampfmaschine; maszyna parowa.
feststehende —, (stationäre —, Sta-
bilmaschine); maszyna par. stała.
Hochdruck —; maszyna par. wy-
sokoprężna.
horizontale —; maszyna par. po-
zioma.
Kondensations —; maszyna par.
skraplaczowa, z kondenzacją.
Mehrzylinder —; maszyna par.
wielocylindrowa.
Mitteldruck —; maszyna par. śre-
dnioprężna.
Niederdruck —; maszyna parowa
niskoprężna.
oszillierende —; maszyna parowa
wahadłowa.
rotierende —; maszyna par. obro-
towa.
schnelllaufende —; maszyna par.
szybkobieg.
sehr schnelllaufende —, maszy-
na par. bystrobieg.
Tandem —, (Verbund —); maszyna
par. sprzężona, spółloczyskowa.
transportable —, (Lokomobile);
maszyna par. przenośna, lokomobila.
umsteuerbare —; maszyna par.
nawrotna.
vertikale —; maszyna par. pionowa.
Volldruck —, (— ohne Expansion);
maszyna par. bez rozprężania, bez
ekspansyi.
Zweizylinder —; maszyna parowa
dwucylindrowa.
Zwillings —; maszyna par. podwój-
na, bliźniacza.
Dampfmaschinenförderung; wy-
ciąganie, wydobywanie, wywożenie
maszyną parową (górń.).
Dampfpanne (Dampfsiedepfanne);
panew parowa (parą ogrzewana)
(warzel.).
Dampfpeife; gwizdawka parowa,
świstawka parowa (sygn.).
Dampfpumpe; pompa parowa (ma-
szyn.).
unterirdische —; wywadniarka
podziemna, bezzerdzinowa.
Dampftramme; kafar parowy (ma-
szyn. bud.).
Dampfraum (im Kessel); przestrzeń
parowa (maszyn.).
Dampfverminderungsventil (Dampfdruck-
verminderungsventil); wentyl (za-
wór) redukcyjny, tłumiący (maszyn.).
Dampfregulator; regulator, miar-
kownik, poskramiak parowy (ma-
szyn.).

Dampfrohr (Dampfröhre); rura parowa.

Dampfsäule (Fumarolle); dymica (gazy wulkaniczne z ziemi się odbywające) (geol.).

Dampfschaukelbetrieb; czerpanie łopata parowa (górn.).

Dampfschere; nożyce parowe (hut. techn. maszyn.).

Dampfschiebebühne; przesuwница parowa (kol.).

Dampfschieber (Dampfverteiler, Steuerschieber); suwak parowy (maszyn.).

Dampfschlot p. Dunstschlot.

Dampfsiedepfanne p. Dampfpfanne.

Dampfsiedung; warzenie parowe, warka parowa (warzel.).

Dampfstrahl; strumień pary (fiz.).

Dampfstrahlapparat p. Dampfstrahlpumpe.

Dampfstrahlgebläse; dyszak parowy (maszyn.).

Dampfstrahlpumpe (Dampfstrahlapparat, Injektor); smoczek parowy, injektor (maszyn.).

Dampfstrahlventilator (Exhaustor von Körting); wentylator ssący, ekschaustor, wywietrznik parowy, wydyszak parowy (maszyn.).

Dampftrockenpfanne; susząca panew parowa (warzel.).

Dampftrocknung; suszenie parowe, suszenie parą (warzel.).

Dampfturbine; turbina parowa (maszyn.).

Aktions —, (Strahldampf —); turbina odrzutna (rozpedowa).

Reaktions —, (Überdruck —); turbina naporowa (reakcyjna).

Dampfüberdruck; nadprężność pary (fiz. maszyn.).

Dampfüberhitzer; przegrzewacz pary (maszyn.).

Dämpfung; tłumienie (el.).

Dampfvakuumpumpe (Pulsometer); tętnik, pompa tętnicza, pulsometr (maszyn.).

Dampfventil (Steuerventil); wentyl, zawór parowy, przepustnik pary (maszyn.).

Dampfverbrauch; rozchód, zużycie pary (maszyn.).

Dampfverteiler p. Dampfschieber.

Dampfverteilung; rozrząd, rozdział pary (maszyn.).

Dampfverteilungsrohr p. Dampf-führungsrohr.

Dampfwagen (Dampfwaggon); wagon, parowóz (kol.).

Dampfwärme; ciepłota pary, ciepło pary (fiz. maszyn.).

Dampfzuleitung (Nacheinströmung); dółot pary (maszyn.).

Dampfzylinder; cylinder parowy, cylinder maszyny parowej (maszyn.).

Dänisches Spülbohren; wiercenie z przepłukiwaniem sposobem duńskim (górn.).

Daniellelement; stos, element Daniella (el.).

Darrbühnen; suszydła (warzel.).

Darre (Darrhaus, Darrkammer, Trockenkammer); suszarnia, (warzel. techn.).

Darren (dörren, trocken); suszyć.

Darstellende Geometrie; geometrya wykreślna (geom.).

Darrstube p. Darre.

Darrvorrichtung; suszydło (techn.).

Dasymeter; dazymetr, baroskop (fiz.).

Datum; data, dan (dzieńznaczony).

Daube (Faßdaube); kleпка (bedn.).

Dauerbelastung; obciążenie ciągłe (el.).

Dauerbetrieb; obciążenie trwałe (el.).

Dauerbrandbogenlampe; łukówka długopalna (el.).

Dauerspannung; napięcie ciągłe (el.).

Daumen (Däumling) einer Welle, eines Getriebes; ksiuk, palec (maszyn.).

Davylampe (Davy'sche Lampe, Sicherheitslampe); lampka Davy'ego (górn.); p. Sicherheitslampe.

Debet; winien, jest dłużny, stan długu, dług (kas.).

Debit (Absatz, Vertrieb); rozprzedaż, odbył.

Decke p. Dach (Flözdach).

Decke (Plafond); pułap, strop, sufit (bud.).

Decke (Meilerdecke); okrywka mile-rza (węgl.).

Deckel; pokrywa, pokrywka, wieko, dno.

Decken; pokrywy (geol.).

Deckenanschluß; złącze sufitowe (el.).

Deckenkohle; węgiel przystropany (górn.).

Deckenschalung (Suffitbrett); podbitka, podsiębitka, sufitówka (bud.).

Deckgebirge; warstwy nadkładowe (geol.).

Decklade (Vorhang); zasłona, firanka (warzel.).

Deckreisig; splawina (drobne gałzki do pokrycia milerza) (węgl.).

Deckungsleiste (b. d. Dacheindeckung); listwa (w pokryciu dachu) (bud.).

Deckungssignal; sygnał ochronny (sygn.).

Declination p. Deklination.

Decoupirsäge p. Säge.

Defektwerden; uszkodzenie.

Deflation; zmiatanie, deflacja (geol.).

Deformation (Formveränderung); odkształcenie, deformacja.

Dehnbar; ciągiły, rozciągliwy, rozszerzalny (fiz. met.).

Dehnbarkeit; ciągłość, rozciągliwość, rozszerzalność (fiz. met.).

Dehnung; wydłużenie (wytr.).

Deich; grobla, tama, wał (inż.).

Deichsel; dyszel.

Dejektionskegel; stożek napływowo-
dojcecyjny (geol.).

Dekadenkasten; opornik dziesiętny skrzynkowy (el.).

Dekadenrheostat (Dakadenwiderstand); opornik dziesiętny (el.).

Dekarbonieren (entkohlen); odwęglić (chem. met.).

Deklaration (Erklärung); oświadczenie.

Deklinationsbussole; busola (miern.).

Deklination (Abweichung) der Magnetnadel zbowzenie, deklinacja (miern. gór.).

Deklinationkarte; mapa deklinacyjna (miern.).

Deklinatorium; deklinatorium (przyrząd do mierzenia zbowzenia) (fiz.).

Dekrepitation; pęknięcie, trzeszczenie (fiz. chem.).

Dekret; dekret.

Deltabildung; powstawanie delty, tworzenie się delty (geol.).

Deltametall; p. Metall.

Deltoid; deltoid (geom.).

Deltoiddodekaëder (Deltoëder, Deltoidzwoelfflächner); dwunastościan deltoidowy (kryst.).

Deltoidikositetraëder p. Ikositetraëder.

Deltoidzwoelffläch (Deltoidzwoelfflächner) p. Deltoiddodekaëder.

Demant p. Diamant.

Demolieren (niederreißen); zburzyć, znieść, usunąć (budynek).

Demontieren (zerlegen); rozebrać, rozłożyć, rozstawić.

Denaturieren; przeistaczać,

Denaturierung (des Salzes); przeciszczenie (soli) (sort.).

Denaturierungsmittel; środek przeistaczający, przymieszka przeistaczająca.

Densimeter; areometr gęstościowy, denzymetr (fiz.).

Denudation; denudacja (obnażanie) (geol.).

Departement; 1) departament (część kraju); 2) wydział (w urządzeniu biurowym).

Depesche (Drahtnachricht, Drahtung); depesza (wiadomość przesłana telegraficznie).

Dephosphorisation p. Entphosphorung.

Depolarisation; depolaryzacja (el.).

Deposit; skład, depozyt.

Depot (Niederlage); skład.

Material —; skład materyałów.

Depotplatz (Lagerplatz); składowisko.

Depression (Unterdruck); depresja (fiz. maszyn.).

Depressionsmesser (Druckmesser, Manometer); manometr (fiz. maszyn.).

Depressionsventilator; wentylator depresyjny (maszyn. gór.).

Deputat (Einkommensteil); deputat, ordynary, dodatek do płacy (np. w soli, węgla i t. p.).

Deputatsalz; sól deputatowa.

Derb (kompakt); zbity, jędrny (min. geol. gór.).

Derberz (derbes Erz); ruda jędrna, czysta, bogata (min. geol. gór.); p. Erzige Zeuge, Erzwände.

Desinfektion; odwonienie, odkażenie, desynfekcja.

Desintegrator p. Schleudermühle.

Deskriptive Geometrie (darstellende Geometrie); geometria wykreślna (geom.).

Desoxydation (Reduktion); odtlenienie (chem.).

Desoxydieren; odtlenić (chem.).

Dessindraht p. Draht fassonierter.

Destillat (Destillationsprodukt); dystylat (chem. techn.).

Destillation; przekrapianie, dystylacja (chem. techn. met.).

nasse —; przekrapianie.

trockene —; wygazowanie.

Destillieren; przekrapiać, dystylować (chem. techn. met.).

Desulfuration p. Entschwefelung.

Detail; szczegół.

Detailaufnahme; zdjęcie szczegółowe (miern.).

Detailausführung; wywód szczegółowy, wykonanie szczegółowe.

Detailplan; plan szczegółowy (miern.).

Detailzeichnung; rysunek szczegółowy (inż. górń.).

Determinante (Bestimmungszahl); wyznacznik (mat.).

Deul (Luppe); dul, ocyl, opławek, kłab (met.).

Deul roh und gar aufbrechen; wyłamywać dula na surowo (met.).

Deutsches Gestänge; tor niemiecki (katownikowy); p. Gestänge.

Deutscher Grubenhunt; wózek niemiecki, pies niemiecki (górn.) p. Hunt.

Devey'sche Differentialsteuerung; stawidło różnicowe Deveya (wywadniarki) (maszyn. górń.).

Devinkulieren; znieść ostrzeżenie (na papierach obiegowych) (kas.).

Devon (Devonformation); dewon, formacja dewońska (geol.).

Dexel (Texel, Krummhacke); ciesak, dziuplin, bartnica (narz.).

Dexelfläche; powierzchnia zaciosa-wa, wrąb podkładu (kol. górń.).

Dexelhacke p. Dexel.

Dexellehre p. Schwellenlehre.

Dexeln (Einkerben der Schwellen); robienie zaciosów (kol. górń.).

Dezimalbruch; ułamek dziesiętny (mat.).

Dezimalsystem; układ dziesiętny (mat.).

Dezimalwage; waga dziesiętna (fiz.).

Dezimalzahl; liczba dziesiętna (mat.).

Diabas (Grünstein); dyabaz (geol.).

Diabasporphyr; porfir diabazowy (geol.).

Diagenese; diageneza (przerodzenie) (geol.).

Diagonalbrensberg; pochylnia hamulcza ukośna, przekątna (górn.).

Diagonale; przekątnia (geom.).

Diagonale (Diagonalstrecke); chodnik przekątny, ukośnica, chodnik ukośny (górn.).

Diagonale Bewetterung p. Bewetterung.

Diagonaler Pfeilerabbau; odbudowa filarowa przekątnia (górn.).

Diagonaler Strebebau p. Stoßbau.

Diagramm; 1) wykres (teor); 2) nakres (rysowany przyrządem); 3) wskaz, wskazanie.

Diallag; dyalag (min.).

Dialogit (Diallogit) p. Manganspat.

Diamagnetit; diamagnetyt (min.).

Diamant (Demant, oktaëdrischer Diamant); dyament (min.).

Diamantbohren (Diamantbohrung); wiercenie dyamentami, dyamentowe (wierc. ziemn.).

Diamantbohrer; świder dyamentowy (wierc. ziemn.).

Diamantbohrmaschine; wiertarka dyamentowa (górn.).

Diamantbord (Diamantbort) p. Diamantpulver.

Diamantglanz (der Mineralien); połysk dyamentowy.

Diamantgrube; kopalnia dyamentów (górn.).

Diamatkrone (beim Erdbohren); koronka dyamentowa (górn.).

Diamantpulver (Diamantbord, Diamantbort, Diamantstaub); proszek dyamentowy (techn.).

Diamantrohrbohrmethode; p. Diamantbohren.

Diamantrohrenbohrer p. Diamantbohrer.

Diamantspat (der blättrige gemeine Korund); korund zwyczajny (min.).

Diamantstaub p. Diamantpulver.

Diametral (zuwiderlaufend); przeciwnieległy, diametralny.

Diaphorit p. Rhodonit.

Diaphragma; przepona, diafragma (fiz. miern.).

Diaphragmenströme; prądy przeponowe (el.).

Diät (Taggeld); płaca dzienna, dyety.

Diätenklasse; klasa, stopień, ranga (urzędu).

Diatomeacerde; ziemia okrzemkowa (geol.).

Diatomeen (Infusorien); okrzemki, diatomy (geol.).

Dichroismus (Zweifarbigkeit); dwubarwność (kryst. min.).

Dichromatisch; dwubarwny (kryst. min.).

Dicht (von Flüssigkeiten); gęsty (fiz. chem.).

Dicht (von festen Körpern); ściśły (fiz. chem.).

Dicht (kompakt) b. Mineralien, Gesteinen; zbity (min.).

Dichte (Dichtheit, Dichtigkeit); 1) gęstość; 2) ściśłość.

Dichten; 1) zgęszczać (chem. techn.); 2) utykać (bud.); 3) uszczelnić (maszyn.).

Dichtung (das Dichten, die Dichtmachung); 1) zgeszczanie (chem. techn.); 2) utykanie (bud.); 3) uszczelnianie (maszyn).

Dichtungsmaterial p. Liderungsmaterial.

Dichtungsplatte (Dichtungsring); uszczelka (matr.).

Dichtungsring (b. Dampfkolben); pierścień samoprężny, pierścień uszczelczy (maszyn).

Dickhäuter (Pachydermata); zwierzęta gruboskórne, pachydermata (geol.).

Didymit; dydymit (min.).

Diebel p. Döbel.

Diele (Dielenbrett); tarcica, dyl (bud.).

Dielektrizität; dielektryczność (nieprzewodzenie elektryczności).

Dielenboden p. Boden.

Dielen Nagel (Querkopfdielen Nagel); gwóźdź głowacz, plesznik.

Dienst (Dienststelle); służba.

administrativer —, (Verwaltungs —); służba administracyjna, zawiadowcza, wewnętrzna.

Aufsichts —; służba dozorowa, służba nadzoru.

Betriebs —, (Verkehrs —); służba ruchu.

Exekutiv —, (äußerer —); służba wykonawcza, służba zewnętrzna.

Expeditions —, (Transport —); służba przewozowa, wysyłkowa.

kommerzieller —; służba handlowa, służba kupiecka.

Werkstätten —; służba warsztatowa.

Dienstabzeichen; znak służbowy, odznaka służbowa.

Dienstbuch; książka służbowa.

Dienstkleid; odzież służbowa, mundur.

Dienstordnung; regulamin służbowy.

Dienstpragmatik; przepis służbowy, pragmatyka służbowa.

Dienstübergabe; oddanie służby.

Dienstübernahme; objęcie służby.

Dienstzeit; okres służbowy, czas służby.

Dienstzeugnis; świadectwo służbowe.

Dieselmotor; motor Diesel'a, silnik Diesel'a (silnik spalinowy) (maszyn.).

Differential; różniczka (mat.).

Differentialbremse p. Bremse.

Differentialflaschenzug p. Flaschenzug.

Differentialgalvanometer; galwanometr różnicowy (el.).

Differentialgleichung; równanie różniczkowe (mat.).

Differentiallampe; lampka różnicowa (el.).

Differentialpumpe p. Pumpe.

Differentialrechnung; rachunek różniczkowy, różniczkowanie (mat.).

Differentialschaltung; połączenie różnicowe (el.).

Differentialstrom; prąd różniczkowy (el.).

Differentialwicklung; uzwojenie różnicowe (el.).

Differentialschwimmer; pływak różniczkowy (w ługowniach) (soln.).

Differentialzentrifuge p. Zentrifuge.

Differenz (Unterschied); różnica (mat.).

Diffraction; dyfrakcja, uginanie się, zbieżenie (promieni światła) (fiz.).

Diffusion (der Flüssigkeiten, der Gase); dyfuzja, przenikanie, (samodzielne mieszanie się płynów, gazów) (fiz.).

Diffusor; dyfuzor, kanał wentylatora (przewietrznika) (górn.).

Dilatationsblech (Temperaturblech); rozstępka, blaszka rozstępowa (górn. kol.).

Dille (Dülle, Tülle); tuleja, tulejka.

Diluvialgletscher; lodowiec dyluwialny (geol.).

Diluvialtheorie; teoria potopowa, dyluwialna (geol.).

Diluvium (Diluvialformation, Diluvialbildung, Diluvialgebirge, Diluvialgruppe, System des Diluvium); dyluwium, plejstocen, formacja dyluwialna (czwartorzędowa) (geol.).

Dimension (Ausdehnung, Umfang, Maß); wymiar (miern.).

Dimorph (zweigestaltig); dwukształtny (kryst.).

Dimorphie (Dimorphismus); dwukształtność (kryst.).

Dinosaurium (Säugetier); dinozaur (geol.).

Diopsid; dyopsyd (min.).

Dioptr (Visier); przeziernik (miern.).

Objektiv —; przeziernik przedmiotowy.

Okular —; przeziernik oczny.

Dioptrilineal; celownica, celownik, dioptra (miern.).

— mit Fäden; celownica z przeziernikami.

Diorit (Hornblendegrünstein); dyoryt (geol.).
Dioritschiefer; łupek dyorytowy (geol.).
Diphanit; dyfanit (min.).
Dippel p. Dobbel.
Direktion; dyrekcya.
Bau —; dyrekcya budowy.
Berg —; dyrekcya górnicza.
Betriebs —; dyrekcya ruchu.
Eisenbahn —; dyrekcya kolei, kolejowa.
Finanzlandes —; krajowa dyrekcya skarbu.
Direktionsrohr p. Bohrtäucher.
Direktor; dyrektor.
Disjunktionsströme; prądy przerwania (el.).
Diskontieren (eskomptieren); odtrącać, odrachować, dyskontować (kas.).
Diskonto (Eskonto); dyskont, eskont, przedpłata weksła (kas.).
Diskordant (in der Lagerung); niezgodny (geol.).
Diskordanz (Ungleichartigkeit der Lagerung); niezgodność (w uławiceniu) (geol.).
Disintegrator p. Desintegrator.
Dismembrator; dysmembrator, rozdrabniacz (w młynach solnych).
Dispersion (Farbenzerstreuung); rozszczepienie (fiz.).
Disposition (Einteilung, Bestimmung, Anordnung); dyspozycya, zarządzenie.
Disposition (Plan); dyspozycya, rozkład.
Dissipator; dyssypator (w młynach solnych).
Dissoziation; dysocycya, rozkojarzenie.
elektrolitische —; dysocycya elektrolityczna.
Distanz (Abstand, Entfernung); odległość, odstęp, dystans.
Distanzmesser; dalmierz (miern.).
Distanzscheibe p. Distanzsignalscheibe.
Distanzsignal; sygnał wjazdowy, przedstacyjny, ostrzeg przedstacyjny (sygn.).
Distanzsignallaterne (Wendescheibenlaterne); latarnia ostrzegowa (sygn.).
Distanzsignalscheibe (Distanzscheibe, Wendscheibe); tarcza sygnałowa, ostrzegowa (sygn.).
Disthen (Cyanit, Kyanit, Saphirspat); błękitiec, dysten (min.).

Disziplinargewalt; władza karce-nia, karność służbowa.
Disziplinarat; rada dyscyplinarna, senat dyscyplinarny.
Disziplinarstrafe; skarcenie, kara porządkowa.
Disziplinarverhandlung; rozprawa porządkowo-karna, dyscyplinarna.
Divergent (divergierend); rozbieżny (geom.).
Divergenz; rozbieżność, rozbieg (geom.).
Divergieren; rozchodzić się, odchy-lać się (geom.).
Divergierend p. Divergent.
Dividende (Gewinnanteil); dywidenda, zysk udziałowy.
Dividieren; dzielić (mat.).
Dividend; dzielna (mat.).
Division; dzielenie (mat.).
Divisor; dzielnik (mat.).
Dobbel (Döbel, Döbel, Dübel, Dü-bel, Diebel, Dippel); zaporek, klin, zczepik (bud. cieś.).
Dochtkohle; węgiel rdzeniowy, urdzenioy, knotowy (el.).
Docimasia p. Probierekunst.
Docke (Hohldocke); przesuwница, po-jeżdżacz (tok.).
Dodekaëder (Zwölfflach, Zwölf-flächner); dwunastościan (kryst.).
Dogger; dogger (jura średnia, brunatna) (geol.).
Dohnfach p. Tonnerfach.
Dokument (Urkunde); dokument, akt.
Dolerit; doleryt (geol.).
Dolomit; dolomit (min. geol.).
Dolomitisierung; dolomityzacya (geol.).
Dom p. Dampfdom.
Doma (horizontales Prisma); doma, daszek (kryst.).
Domäne; dobra skarbowe, narodowe, królewszczyzna.
Donnerkeile p. Steinklammer.
Donfach (Donnfach) p. Tonnenfach.
Donlage p. Tonnlage.
Donlällig p. Tonnlällig.
Doppelbahn (doppelspurige Eisenbahn); kolej dwutorowa (kol. gór.).
Doppelbetrieb (Parallelbetrieb) p. Doppelstreckenbetrieb.
Doppelbogenlampe; lampa o łuku podwójnym (el.).
Doppelbrechung (des Lichtes); zała-manie podwójne (fiz.).
Doppeldismembrator; dysmembra-tor (rozdrabniacz) podwójny (młyny solne).

Doppeldynamo; dynamo dwuprądowa, prądnica dwuprądowa (el.).
Doppelflöz (Gabelflöz); pokład rozdwojony, rozsochaty, podwójny (geol. gór.).
Doppelgang; żyła rozdwojona, żyła podwójna (geol. gór.).
Doppelhaue (Doppelkeilhaue, Doppelspitze, Zweispitze); oskard, dwunosak; (narz.) p. Keilhaue.
Doppelhauer (Vollhauer); kopacz, żeleznik starszy (gór.).
Doppelherzstück (Doppelkreuzung); rozjazd rozarty, podwójny, krzyżownica roz warta (kol.).
Doppelhub; dwuskok (maszyn.).
Doppelkeilhaue p. Doppelhaue.
Doppelkollektor; kolektor, zbieracz podwójny (el.).
Doppelleiter; dwuprzewód, dwuprzewodnik (el.).
Doppelliegen (Überschiebung, Übersprung, Wechsel); przesunięcie, przerzut (geol.).
Doppelmaß; miara górnicza podwójna, dwójmiara (pr. gór.).
Doppelmuffe (Gasrohrmuffe); złączka (do rur) (maszyn.).
Doppelplungerpumpe p. Pumpe.
Doppelpyramide; ostrosłup podwójny (kryst.).
Doppelröhrenapparat (Winderhitzungsapparat); nagrzewnica rurowa podwójna (hut.).
Doppelrost (bei Siedepfannen); ruszt podwójny (warzel.).
Doppelschacht (Zwillingsschacht); szyb podwójny, czteroklatkowy, bliźniaczy (gór.).
Doppelschaltung; połączenie podwójne (el.).
Doppelschiebersteuerung p. Steuerung.
Doppelschraube; śruba podwójna (ślus.).
Doppelsitzventil (doppelsitziges Ventil) p. Ventil.
Doppelspat (Kalkspat mit doppelter Strahlenbrechung); kalcyt dwójłomny (min.).
Doppelspitze p. Doppelhaue.
Doppelspurig (zweispurig); dwutorowy (kol.).
Doppelstrecke (Parallelstrecke); chodnik podwójny (gór.).
Doppelstrommaschine; maszyna dwuprądowa (el.).
Doppel-T-Anker; twornik dwuteowy (el.).

Doppel-T-Eisen (I-Eisen, H-Eisen); dwuteownik (met.).
Doppelte Kratze; nakładanie podwójne, przekładanie, narażanie dwukrotne, zrażanie dwukrotne (gór.).
Doppeltür; drzwi podwójne (bud. gór.).
Doppelventilator; wentylator podwójny (maszyn. gór.).
Doppelwerk; ługownia podwójna (soln.).
Doppelwicklung; uzwojenie podwójne (el.).
Doppelwirkend; działający obustronnie, dwójczynny (maszyn.).
Doppelwirkende Maschine; maszyna o działaniu obustronnem (maszyn.).
Doppelweiche (doppelte Weiche); rozjazd podwójny, dwustronny, zwrotnica podwójna, dwustronna (kol. gór.).
Doppelzapfen (Zwillingszapfen); czop podwójny (bud.).
Doppelzellenschalter; ładownica podwójna (el.).
Dorn (Dobel, Bolzen); trzpień (bud.).
Dornen (Dornenbündel); ciernie (tężenie solanki).
Dornengerüst (Ständerwerk); wiązanie cierniowe, szkielet cierniowy (soln.).
Dorngradierhaus; tężnia cierniowa (soln.).
Dorngradierung p. Gradierung.
Dornhülse (Aufsatzhülse); tulejka (miern.).
Dornlatte (b. Gradierwerken); łąta cierniowa, łąta tężniowa (soln.).
Dornsäulen (Dornensäulen bei Gradierwerken); słupy cierniowe, słupy tężniowe (soln.).
Dornstein (Dornenstein); kamień cierniowy, tężniowy (soln.).
Dornwacke (b. Dorngradierung); warka cierniowa, tężniowa (soln.).
Dornwand (Dornenwand, Gradierwand); ściana cierniowa, tężniowa (soln.).
Dörrapparat; przyrząd suszarniany, suszarnia (warzel.).
Dörrauswüchse; wysuszki, narostki (na topkach solnych) (warzel.).
Dörren p. Darren.
Dörrkammer (Dörrpfiesel); suszarnia (warzel.).
Dörrkanal (Dörrung der Salzharmanen); kanał suszący (warzel.).

Dörrkränze (Dörrung der Hurmanen); kręgi suszarniane (warzel.).
Dörrpfiesel p. Dörrkammer.
Dörrsalz; sól suszona (warzel.).
Dose; gniazdo (el.).
Dosenanschlusfrossette; złącze gniazdowe (el.).
Dosenausshalter; wyłącznik gniazdowy (el.).
Doseneinheit (des Widerstandes); opornik gniazdowy o jednostce oporu (el.).
Dosenlibelle p. Libelle.
Dosensicherung; bezpiecznik gniazdowy (el.).
Dosentelephon; telefon kolisty.
Dossierbrett (Scharwage); chyłomierz, krokiewka (bud.).
Dossieren p. Abböschchen.
Dossierung p. Böschung.
Dotation (Aussteuer, Schenkung); uposażenie, dotaeya.
Doublieisen p. Publiereisen.
Dozimasia p. Probierekunst.
Draht; drut (met.).
Blei —; drut ołowiany.
Bronze —; drut brązowy.
Eisen —; drut żelazny.
Form —, (Fasson —, Dessin —); drut kształtowy.
gewalzt —; drut walcowany.
gezogener —; drut ciągnięty, ciągniony.
Kesselschmied —; drut kotlarski.
Kupfer —; drut miedziany.
Prüf —; drut dozorowy (el.).
Stahl —; drut stalowy.
Telegraphen —; drut telegraficzny.
Drahtantwort; odpowiedź telegraficzna.
Drahtarbeiter (Drahtzieher); druciarz.
Drahtband p. Drahtriemen.
Drahtbandseil; lina płaska druciana (górn.).
Drahtbank p. Drahtziehbank.
Drahtbürste (Kratzbürste); szczotka druciana.
Draht Eisen (dünnes Rundeisen aus welchem Draht gemacht wird); żelazo drutowe (met.).
Drahtfabrik (Drahtwerk, Drahtziehwerk, Drahthütte, Drahtmühle, Drahthammer, Drahthammerwerk); drutownia, druciarnia (techn.).
Drahtfabrikation (Drahtzieherei); druciarstwo, wyrób drutu (met.).
Drahtfeder; sprężyna druciana (techn.).

Drahtgatter (Drahtgitter); krata druciana, rzeszoto, sito druciane (sort.).
Drahtgeflechte; plecionka druciana (techn.).
Drahtgitter p. Drahtgatter.
Drahtglas; szkło na siatce.
Drahthammer (Drahthammerwerk) p. Drahtfabrik.
Drahthütte p. Drahtfabrik.
Drahtklemme; zacisk drutowy, do drutów (el.).
Drahtklinke (Klinke) p. Drahtlehre.
Drahtlehre (Drahtmaß, Drahtklinke); drutomierz (techn.).
Drahtleitung; przewód druciany (el.).
Drahtmaß p. Drahtlehre.
Drahtmühle p. Drahtfabrik.
Drahtnagel (Kettennagel); szpilka (miern.).
Drahtnagel p. Drahtstift.
Drahtnetz; siatka druciana (techn.).
Drahtriemen (Drahtband, Regale); promień drutu, promień druciany.
Drahtseil; lina druciana (górn.).
Eisen —; lina z drutu żelaznego.
flaches —; lina druciana płaska.
Gußstahl —; lina z stali lanej.
Stahl —; lina z drutu stalowego.
verschlossenes —; lina z drutu kształtowego.
Drahtseilantrieb; napęd liną drucianą.
Drahtseilbahn (Seilbahn, Luftbahn); kolej linowa, wisząca (techn.).
Drahtseilfabrik; fabryka lin drucianych.
Drahtseilgestänge; ciągadła druciano-linowe, ciągadła z lin drucianych (górn. maszyn).
Drahtseilleitungen (im Schachte); wodzidła linowe, ślizgi, (ślizy) linowe (górn.); p. Führungsseile.
Drahtsieb; sito druciane, rzeszoto (sort.).
Drahtspirale; ślimacze druciane (el.).
Drahtspule; cewa, cewka druciana, zwojnica (el.).
Drahtstift (Drahtnagel); ćwiek, druciak.
Drahtwalzwerk p. Walzwerk.
Drahtwerk p. Drahtfabrik.
Drahtwiderstand; opór w drucie (el.).
Drahtwinde p. Drahtziehbank.
Drahtwindungen; zwoje drutu.
Drahtzange; kleszcze drutowe, kleszcze do drutu (ślus.).
Drahtzaun; ogrodzenie druciane.
Drahtziehbank (Drahtbank, Ziehbank, Schleppzangenbank); druciarka.

Drahtziehen; ciągnąć drut, wyciągać drut.
Drahtzieher; druciarz.
Drahtzieherei; 1) p. Drahtfabrik; 2) p. Drahtfabrikation; 3) druciarstwo (jako przemysł).
Drahtziehwerk p. Drahtfabrik.
Drahtzug (Drahtwerk) p. Drahtfabrik.
Drahtzugbarriere p. Zugbarriere.
Drain (Drainröhre, Sickerrohr); dren, sączka, sączek, rura drenowa (inż.).
Sammel —, (Haupt —); dren zbierający, zbioreczy.
Umfangs —; dren obwodowy.
Drainage (Trockenlegung, Entwässerung); drenowanie, odsączanie, osuszanie (gruntów) (inż.).
Drainieren (entwässern); drenować, odsączać.
Drainierung p. Drainage.
Drainmeister; drenarz (inż.).
Drainröhre p. Drain.
Drahlzüge; wyżłobienia podłużne (maszyn).
Drechsler (Dreher); tokarz.
Drechserei (Dreherei); tokarstwo.
Drehachse; 1) oś obrotowa; 2) oś obrotu; 3) oś wirowania; 4) oś kręcenia.
Drehbank (Drechselbank); tokarka (ślus.).
Drehbarriere; rogatka obrotowa (kol.).
Drehbaum; zaporą obrotowa (zamknięcie toru) (kol.).
Drehbogen p. Bohrbogen.
Drehbohren (drehendes Bohren); wiercenie obrotowe (górn.).
 — **mit Wasserspülung**; wiercenie obrotowe z przepłukiwaniem.
Drehbohrer; świder obrotowy (górn.).
Drehbohrmaschine; wiertarka obrotowa (górn.).
elektrische —; wiertarka obrotowa elektryczna.
Drehbrücke; most obrotowy, obracany.
Drehbündel (Bohrkrückel) p. Krückel.
Dreheisen (Drechseisen); zabieracz (w tokarce).
Drehen (drechseln, ausdrehen); wytaczać (wewnątrz), wytoczyć.
Drehendbohren p. Drehbohren.
Dreher (Drechsler); tokarz.
Dreherei; tokarnia (zakład wyrobów toczonych).
Dreherhandwerk (Dreherei); tokarstwo (rzemiosło).

Dreherherz; opaska tokarni (tok.).
Drehfeld; pole wirujące, obrotowe (el.).
Drehfeldmotor; motor (silnik) o polu wirującym, obrotowym (el.).
Drehgeschwindigkeit; prędkość, szybkość obrotu.
Drehherd (rotierender Kehrherd); stół płuczkowy obrotowy, spławek obrotowy (sort.).
Drehkante; krawędź obrotu, krawędź wywrotu.
Drehknopfausschalter; wyłącznik pokrętny, guzikowy (el.).
Drehknopfumschalter; przełącznik pokrętny, guzikowy (el.).
Drehkran p. Kran.
Drehling p. Drilling.
Drehmoment p. Moment.
Drehplatte (Förderplatte) p. Wendplatte.
Drehpunkt (Stützpunkt); punkt obrotu, punkt podpory (mech.).
Drehrichtung; kierunek obrotu.
Drehschalter; wyłącznik pokrętny (el.).
Drehscheibe; obrotownica, pomost obrotowy, tarcza obrotowa (kol. gór.).
Drehscheibengrube; dół obrotownicy (kol. gór.).
Drehschleifstein; brus, toczydło, toczak.
Drehspäne p. Bohrspäne.
Drehspule; cewka obrotowa (el.).
Drehstahl; nóż tokarski.
Drehstrom (Dreiphasenstrom); prąd trójfazowy, trójprąd (el.).
Drehstromanlage; urządzenie trójprądowe (el.).
Drehstromdynamo p. Drehstromgenerator.
Drehstromgenerator (Drehstromerzeuger, Dreiphasenstromgenerator, Drehstromdynamo); trójprądnicą (el.).
Drehstrommaschine; maszyna (silnica) trójprądowa (el.).
Drehstrommotor (Dreiphasenstrommotor); trójprądnik, silnik trójprądowy (el.).
 — **mit Kaskadenschaltung**; trójprądnik zespolony.
Drehstromnetz; sieć trójprądowa (el.).
Drehstromschaltung; układ trójprądowy.
Drehstromsystem; system trójprądowy (el.).
Drehstromtransformator; przetwornik trójprądowy (el.).

- Drehstromzähler**; miernik trójprądowy (el.).
- Drehstromzentrale**; elektrownia trójprądowa (el.).
- Drehumschalter**; przełącznik obrotowy (el.).
- Drehungsachse** p. Drehachse.
- Drehungspunkt** p. Drehpunkt.
- Drehungsfestigkeit** p. Festigkeit.
- Drehungsspannung**; kręcenie (wyt.).
- Drehwerkstatt**; tokarnia (górn. hut. ślus.).
- Dreidrittelarbeit**; praca trójzmienna (górn.).
- Dreieck**; trójkąt (geom.).
- eben** —; trójkąt płaski.
- gleichschenkliges** —; trójkąt równoramienny.
- gleichseitiges** —; trójkąt równoboczny.
- Kugel** —, (sphärisches —); trójkąt kulisty, sferyczny.
- rechtwinkliges** —; trójkąt prostokątny.
- spitzwinkliges** —; trójkąt ostrokątny.
- stumpfwinkliges** —; trójkąt rozwartokątny.
- ungleichseitiges** —; trójkąt różnoboczny.
- Dreieckig**; trójkątny.
- Dreiecksmessung** (Dreiecksvermessung, Triangulation); trójkątowanie, tryangulacja (miern.).
- Dreieckschaltung**; połączenie w trójkąt (el.).
- Dreiecksseite**; bok trójkąta (geom.).
- Dreiecksverkettung**; sprzężenie w trójkąt (el.).
- Dreiecksvermessung** p. Dreiecksmessung.
- Dreiflächengradierung** (kombinierte kubische Gradierung); tężenie trójpłaszczyznowe, trzystronne (soln.).
- Dreifuß** (Hebegerüste); trójnóg, koziel, słoń (bud.).
- Dreifuß** (Stativ); trójnóg, statyw (miern.).
- Dreikanteisen** (dreikantiges Eisen); żelazo trójgranne (met.).
- Dreileiteranlage**; instalacja, urządzenie trójprzewodowe (el.).
- Dreileiterkabel**; kabel potrójny, trójżyłowy (el.).
- Dreileitermaschine** (Dreileiterdynamo); prądnica trójbiegunowa, dynamo trójbiegunowa (el.).
- Dreileiternetz**; sieć trójprzewodowa (el.).
- Dreileiterschalttafel**; tablica rozdzielcza trójfazowa, rozdzielnica trójfazowa (el.).
- Dreileiterschaltung**; układ sprądowy trójprzewodowy (el.).
- Dreiteilersystem**; układ trójprzewodowy, system trójprzewodowy (el.).
- Dreimalachtfach** (Dreimalachtfächner) p. Triakisoktaeder.
- Dreiphasenstrom** (Drehstrom); prąd trójfazowy, trójprąd (el.).
- Dreiphasenstromgenerator** p. Drehstromgenerator.
- Dreiphasenstrommotor** p. Drehstrommotor.
- Dreireihenschalter**; ładownica potrójna (el.).
- Dreischienensystem**; system trójfazowy (el.).
- Dreiwälzensystem** (Walzentrio, Trio); walce potrójne, trójka walcowa (maszyn. hut.).
- Dreiweghahn** p. Hahn.
- Dreizylindermaschine**; maszyna trójcyldrowa (maszyn.).
- Drillbohrer** (Bauchbohrer, Ausreiber); wiertak, świder korbowy, drylownik (narz.).
- Drilling** (Drehling, Trilling, Stockgetriebe, Kumpfstock); cewie, latarka (w młynach), (krążek z kołkami) (maszyn.).
- Drilling** (Drillingskristall) p. Trilling, Trillingskristall.
- Drillingsmotor** p. Verbrennungsmotor.
- Drillingspumpe**; pompa trojcaza (maszyn.).
- Drillschraube** p. Fangmutter.
- Drittel** (Drittteil, Drittelschicht); jedna trzecia, szychta ośmiogodzinna (górn.).
- Drittelarbeit** (Arbeit in Dritteln); praca jednozmienna; p. Dreidrittelarbeit, Zweidrittelarbeit (górn.).
- Drittelschicht**; szychta ośmiogodzinna (górn.).
- Drosselklappe** (Dampfeinlaßventil, Drosselventil, Einlaßventil); przepustnica, dławik (maszyn.).
- Drosseln** (den Dampf); dławić (parę) (maszyn.).
- Drosselspule**; cewka dławikowa, dławik, tłumnica (el.).
- Drosselung** (des Dampfes); dławienie (pary) (maszyn.).
- Drosselventil** p. Ventil.

Druck (Pression); ciśnienie (fiz. mech.).
absoluter —; ciśnienie bezwzględne.
atmosphärischer —; ciśnienie atmosferyczne.
Dampf —; ciśnienie pary (mech.).
Erd —; ciśnienie ziemi.
hoher —, (Hoch —); ciśnienie wysokie.
hydraulischer —; ciśnienia hydrauliczne.
hydrodynamischer —; ciśnienie hydrodynamiczne (mech.).
hydrostatischer —; ciśnienie hydrostatyczne.
Nieder —; ciśnienie niskie (mech.).
nützlicher Dampf —; ciśnienie pary skuteczne, ciśnienie pary pożyteczne.
relativer Dampf —; ciśnienie pary względne.
totaler —; ciśnienie całkowite.
Wasser —; ciśnienie wody.
wirklicher —; ciśnienie rzeczywiste.
Druckabfall; strata ciśnienia (w przewodach) (mech.).
Druckbaum (am Bohrschwengel); dzierzak, drąg naciskowy (górn.).
Druckbogen; arkusz druku.
Drükel (Krafthebel) p. Druckhebel.
Drückelpumpe (Hebelpumpe, Handpumpe); pompa dźwigniowa, pompa ręczna (maszyn.).
Drücker (Falle, Klinke); klamka, spust (ślus.).
Druckfestigkeit (Festigkeit gegen Druck, rückwirkende Festigkeit) p. Festigkeit, Zerknickungsfestigkeit.
Druckhaft; cisaący (górn.).
Druckhebel (Drükel); dźwignia naciskowa (mech. maszyn.).
Druckhöhe; wysokość ciśnienia (mech.).
Druckhöhe (einer Pumpe); wysokość tłoczenia (pompy) (maszyn.).
Druckkeil; klin wciskowy, wtłoczny (mech.).
Druckklappe (Druckventil) p. Ventil.
Druckknopfschalter; wyłącznik przyciskowy (el.).
Druckkraft; nacisk, siła cisaąca, siła nacisku (mech.).
Druckleitung; przewód tłoczny (u pump) (maszyn.).
Druckluft (Preßluft, komprimierte Luft); powietrze zgęszczone (fiz.).
Druckluftlokomotive; lokomotywa powietrzna, pneumatyczna (maszyn.).

Druckmesser p. Manometer.
Druckprobe; próba na ciśnienie (kotły).
Druckpumpe (Druckwerk, Drucksatz); pompa tłocząca (maszyn.).
Druckring (b. Senkschächten); pierścień naciskowy, wieniec naciskowy (szyby opuszczane) (górn.).
Druckrohr (Druckröhre); rura tłocząca, tłoczna, tłoczca (maszyn.).
Druckrolle (b. der Seilförderung); krążek cisaący (przewóz linowy) (górn.).
Drucksatz (Druckpumpe im Schachte); zespół tłoczcy (pompowy) (górn. maszyn.).
Druckschraube (Stellschraube); śruba naciskowa, martwica (maszyn.).
Drucksorte; druki.
strengverrechenbare —; druki pod rachunkiem, do wyrachowania.
Druckspannung; 1) ciśnienie (wyt.); 2) prężność.
Drucktaster; przycisk (el.).
Druckventil p. Ventil.
Druckventilator p. Ventilator.
Druckverlust (Dampfverlust in Dampfmotoren); strata prężności (maszyn.).
Druckverlust (in Rohrleitungen); strata ciśnienia, strata na ciśnieniu (mech.).
Druckwasserkrän p. Kran.
Druckwelle p. Welle.
Druckwerk p. Druckpumpe.
Druckwindkessel p. Windkessel.
Drum (Drum) p. Trum.
Druse (Geode); czerep, druzo, geoda, skorupa kryształowa (geol.).
Drusenöhrlung (Drusenraum); druzowina (geol.).
Drusig; skorupkowy, czerepowy (geol.).
Dübel; 1) klocek, kołek, wsadka (el.); 2) p. Döbel.
Dublereisen (doppelt geschweißtes Eisen); żelazo dwukrotnie spawane (met.).
Duckel; dukla (szybik mały, nieobudowany) (górn.).
Duckelbau; odbudowa dukłowa, odbudowa dolowa (górn.).
Duktil (dehnbar) p. Dehnbar.
Duktilität p. Dehnbarkeit.
Dülle p. Dille.
Dumbholz, (Dumpholz, Fahrtfröschel); podpora drabinowa (górn.).
Dünen; wydmy, diuny (geol.).

Dungsaltz (Düngesaltz); sól nawozowa, sól sprawna (techn. górń.).

Dunkelrotglühhitze; żar ciemnoczerwony (hut.).

Dunkelrotgültigerz p. Pyrrargyrit.

Dünnschliff; szlif, płytką cienką, (przezroczystą płytką min., skały) (min. geol.).

Dunstdeckel p. Pfannenmantel.

Dunstfang (Dunstschlot, Brodenfang, Dampfngang, Schwadenfang); parnik (warzel.).

Duowalze; dwójka walcarska (maszyn. hut.).

Duowalzewerk (zweipaarige Walzenstrecke); walcownia dwójkowa, zespół dwuwalcowy (maszyn. hut.).

Düppel (Dippel) p. Dobbel.

Durchbauen p. Durchfahren.

Durchbiegung; ugięcie, przegięcie (wyt.).

Durchbohren (das Gestein); przewiercić (górn.).

Durchbrechen p. Durchfahren.

Durchbruch; 1) p. Durchhieb; 2) przerwanie, przedarcie się (wody).

Durchfahren (durchhauen, durchbrechen, durchlängen, durchhörttern, durchbauen, durchschroten); przejść, przebić, przełamać, przekopać (górn.).

Durchfahren (einen Schacht, eine Grube); przejechać, przejść, (szyb, kopalnię), p. Fahren.

Durchfahrtsprofil (lichtes Profil, Lichttraumprofil); światło przejazdu (kol.).

Durchfall p. Siebdurchfall.

Durchfallen (von Gängen); skrzyżowanie upadkowe (żył) (geol.).

Durchfallkreuz (zweier Gänge); p. Fallkreuz.

Durchfluß (der Flüssigkeit); przepływ (cieczy) (mech.).

Durchfluß (des Gases); przelot (gazu).

Durchfuhr (Transito); przejem, przewóz

Durchführung; przepust (el.).

Durchgangsventil p. Ventil.

Durchhang; zwis (przewodu elektrycznego) (el.).

Durchhauen p. Durchfahren.

Durchhieb (Durchbruch); przebitka, przecinka, przełom (górn.).

Durchkreuzen (durchsetzen) von Gängen; przebiegać, przecinać, krzyżować (geol.); p. Scharen.

Durchkreuzung (das Durchkreuzen, Durchsetzen) von Gängen; przecięcie się, skrzyżowanie się (żył) (geol.).

Durchlängen p. Durchfahren.

Durchlaß; przepust (kol. bud.).

gedeckter —, (Deckeldohle); przepust kryty.

gewölbter —; przepust sklepiony.

Röhren —; przepust rurowy, trąba.

Siel —, (Siel, Schützensiel); przepust zamykany.

Durchlässig; przepuszczalny, prześlakalny; p. Luftlässig, Wasserlässig.

Durchlaufende Post; poczta pobieżna (przez rachunki przeprowadzona).

Durchmesser (Diameter); średnica (geom.).

Durchhörttern p. Durchfahren.

Durchröschen; przekopać ściek wodny, przekopać rów wodny (górn.).

Durchscheinend; światło przepuszczający, prześwietlający, przejrzysty, (fiz. min.).

Durchschieben; przepychać, wypychać (z klatki wózkiem pustym wózek pełny) (górn.).

Durchschlag; przebiecie (el.).

Durchschlag (Durchhieb); przebitka, przekop, przełom (górn.).

Durchschlag (Durchtreiber); przebijak, rozeń (kow.).

Hand —; przebijak ręczny, przebijak palcaty, przebijak kolcowy.

Schmiede —; przebijak kowalski.

Stiel —, (Durchschlaghammer); przebijak trzonowy.

Durchschlagen (einen Durchschlag machen); przebić (górn.).

Durchschlagen (ein Fernrohr); przetrzucić (lunetę) (miern.).

Durchschlägig werden; przebić się (górn.).

Durchschlagspunkt (Durchschlagsort); punkt przebicia (się), miejsce przebicia (się), przebitka (górn.).

Durchschlagszug; ciąg przebitkowy, wytyczenie przebitki (miern.).

Durchschlitzen; przeciąć, zaciąć (górn.).

Durchschnitt (Schnitt); przekrój, przecięcie, profil (inż.).

Durchschnittspreis; cena średnia, cena przeciętna.

Durchschroten p. Durchfahren.

Durchschub p. Schließe.

Durchschürfen; przeszukać, przegładnąć (górn.).

Durchsenken (durchsinken, durchteufen); przegłębić, przebić (górn.).
Durchsenkung (eines Zugorganes); zwisanie (ciągną).
Durchsetzen; przynikać, przecinać, p. Durchkreuzen, Scharen (geol.).
Durchsichtig; przezroczysty (fiz. min.).
Durchsichtigkeit; przezroczystość (fiz. min.).
Durchsickern (durchsintern); przeciekać, przesączać się (geol.).
Durchsieben p. Sieben.
Durchsinken (durchteufen) p. Durchsenken.
Durchsintern p. Durchsickern.
Durchstich (Einschnitt); przekop (inż.).
Durchstoßöffnung; przepych (otwór do czyszczenia kolanek rurowych przy podsadce płynnej) (górn.).
Durchteufen (durchsinken) p. Durchsenken.
Durchtränken p. Imprägnieren.
Durchtreiber p. Durchschlag.
Durchwachsenes Eisenerz; ruda żelazna poprzerastana (górn.).
Durchwerfen (durchsieben); rafować, przerzucać, przesiewać (sort.).
Durchwurf (Durchwurfgitter, Durchwurfsieb); arfa, harfa, rafa (sort.).
Dürr; pusty, płonny, jałowy (geol. górn.).
Dürre Kluff p. Kluff.
Dürrenberger Wehre p. Wehre.
Dürrerz (dürres Erz); ruda czystosrebrna, ruda bezołowna; p. Silberdürrerz.
Düse (Deute, Düte); dysza (maszyn. hut.).
Hochofen —; dysza wielkopiecowa.

Schmiedefeuerdüse; dysza kuźnienna.
Dyakis-Dodekaëder; dwunastościan podwójny (kryst.).
Dyas (Dyasformation, Perm); dyas, formacja permiska (geol.).
Dyaskohle (permische Kohle); węgiel permiski (geol.).
Dynamik (Bewegungslehre); dynamika (mech.).
 — **flüssiger Körper** (Hydro —); dynamika cieczy.
 — **starrer Körper**; dynamika ciał sztywnych.
Dynamit; dynamit.
 — **Nr I**; — Nr I (silny).
 — **Nr II**; — Nr II (średni).
 — **Nr III**; — Nr III (słaby).
Gelatine —; dynamit żelatynowy.
Dynamitpatrone; nabój dynamitowy, patron dynamitowy (górn.).
Dynamo (Dynamomaschine, Generator); dynamo, dynamomaszyna, prądnica (el.).
Dynamomaschine mit Selbsterregung; dynamomaszyna (dynamo, prądnica) samowzbudna (el.).
Dynamomaschine mit Sondererregung; dynamomaszyna (dynamo, prądnica) obcowzbudna (el.).
Dynamolager p. Lager.
Dynamometamorphose; dynamometamorfizm (geol.).
Dynamometer (Kraftmesser); siłomierz, dynamometr (mech.).
Dynamon; dynammon (mat. wybuch.).
Wetter —; dynammon powietrzny.
Dynamoregulator; miarkownik, regulator prądnicowy (el.).
Dyne; dyna (el.).

E.

Ebene; równina, równia (geol.).
Ebene; płaszczyzna, równia (geom.).
Grund —, (Vergleichs —); płaszczyzna podstawowa (geom.).
Horizontal —; płaszczyzna pozioma.
Projektions —; płaszczyzna rzutów (geom.).
schiefe —, (geneigte —); równia pochyla (mech.).
Vertikal —; płaszczyzna pionowa.

Ebenschurf (Ebenschürfl, Ebentel) in den Laugwerken; chodnik poziomy dopustowy (soln.).
Ebensohle (söhlige Ebene, Sohle, Horizontalebene); równia, poziom, płaszczyzna pozioma, długość pozioma (górn. miern.); p. Sohle.
Ebensöhlig (söhlig); p. Horizontal.
Ebentel p. Ebenschurf.
Ebenwehr p. Dammwehr gemeines.
Ebonit (Hartgummi); ebonit (kautczuk wulkaniczny) (matr.).

Echinodermen (Stachelhäuter); szkarłupnie (geol.).
Echinolampas; echinolampas (szkarłupnie) (geol.).
Echter Bruch; ułamek właściwy (mat.).
Ecke; wierchołek (geom.).
Ecke (Kante); węgiel, narożnik (bud.).
Ecke (Kristallecke); naroże (kryształu) (kryst.).
Ecke (Schachtecke); kąt, róg szybu (górn.).
Eckeisen p. Winkeleisen.
Eckpfahl (bei der Getriebearbeit); pal narożny, kół narożny (górn.).
Eckpfeiler; filar narożny, narożnik (bud. górn.).
Ecksäule (Wagenkastenecksäule); węgiar, słup narożny klatki wozowej.
Eckversteifung (des Kessels); usztywniak narożny (kotła) (maszyn.).
Economiser p. Ekonomiser.
Edel (reich); 1) bogaty, szlachetny (o rudach i żyłach); 2) drogi, drogocenny (o metalach i kamieniach).
Edelsalze (Kali und Magnesiumsalze); sole szlachetne, potasowe (geol.).
Edelsole (edle Sole); solanka bogata, nasycona (soln.).
Edelstein; drogi kamień (min.).
Edisonfassung; obsadka Edisona (el.).
Edisonlampe; lampka Edisona (el.).
Edles Erz; ruda bogata (min. górn. hut.).
Edles Gebirge; skały, góry rudne (geol.).
Eder Gang; żyła bogata, szlachetna (geol.).
Edles Mittel (reiches Mittel); warstwa bogata, szlachetna, uczałek bogaty, szlachetny (geol. górn.).
Eder Anbruch; objaw bogaty, natraf bogaty (rudy) (górn.).
E-Eisen; ceownik (met.).
Effekt (Erfolg); skutek.
Effekt (elektrischer Effekt, elektrische Leistung); moc elektryczna (el.).
Effekt (mechanischer Effekt, Arbeitsstärke); moc, efekt pracy (mech.).
Effekt (Nutzeffekt); sprawność, skutek użyteczny (mech.).
Effekten (Habseligkeiten); ruchomości, sprzęty.
Effekten (Wertpapiere); papiery obiegowe, wartościowe.
Effektiv; rzeczywisty, istotny.
Effektive Spannung; napięcie rzeczywiste, zastępcze (el.).

Effektivwert; wartość skuteczna (el.).
Effektuieren (verwirklichen, vollziehen); wykonać.
Effloreszenz (von Mineralien); wykwitanie, wykwit (min.).
Effloreszieren (von Mineralien); wykwiatać.
Effusion (Ausströmung); wpływ (fiz.).
Egalisierwiderstand; opór wyrównujący (el.).
Eiche (Eichbaum); dąb.
Eichamt; urząd miar i wag.
Eichen (ausmessen); porównać, sprawdzać miarę i wagę.
Eichholz (Eichenholz); dębina.
Eichung; sprawdzenie (miar i wag).
Eigenart (der Mineralien); własność (minerałów).
Eigengewicht; ciężar własny (bud.).
Eigenlehner; kopacz (górnik przypuszczony do gwarectwa i pracujący w kopalni) (górn.).
Eigentumsrecht; prawo własności.
Eilgut (Eilgutsendung); przesyłka pospieszna.
Eilgutfrachtbrief; list przewozowy przesyłek pospiesznych.
Eilguttransport; woźba pospieszna.
Eilguttarif; taryfa przesyłek pospiesznych.
Eilzug (Kurierzug, Schnellzug); pociąg pospieszny.
Eimer; wiadro, kubeł.
Eimerkette (Eimerkunst, Eimerwerk, Noria, Paternosterwerk mit Eimern); podnośnik kubełkowy (maszyn.).
Einachsiger; jednoosiowy (kryst.).
Einankerumformer; przetwornica jednotwornikowa (el.).
Einbänken (abbänken); zbić, zbijać (obrąbany przodek, zbój) (górn.).
Einbau (das Einbauen); wbudowanie, wzniesienie, ustawienie (górn.).
Einbau (Tageinbau); włom, wkop (górn.).
Einbau (Zugang in eine Grube); wchód, wejście (górn.).
Einbau (Damm, Deich) p. Buhne.
Einbauen (Gezimmer, Pumpen u. s. f.); wbudować, ustawić (górn. bud.).
Einbeiniger Türstock p. Halber Türstock.
Einbeißen (einfressen, eindrücken) vom Zimmerholze; włoczyć, wgrzyźć się (górn.).
Einbrechen (hereinbrechen, zusammenbrechen); zawałić się, zapaść się, załamać się (górn.).

Einbrechen (in die Firste); włamać się (w strop) (górn.).

Einbrechen (vorkommen, von Mineralien); znajdować się, występować przychodzić (górn.).

Einbrechen (vom Wasser); wdrzeć się, wtargnąć (górn.).

Einbringen (einbauen); wbudować, postawić, wnieść (górn. bud.).

Einbringen (eine Tiefe einbringen); osiągnąć, dosięgnąć, dojść (górn.).

Einbringen Stollen, Strecken, Schächte (bis zu einer bestimmten Stelle bringen); doprowadzić (górn.).

Einbruch (Bruch) p. Verbruch.

Einbruch (b. Pfeilerabbau); wdzierka (odbudowa filarów) (górn.).

Einbruch (im Ortsstoß); włom, wrąb, otwór (górn.).

Einbruch machen; włamać, włamać się (górn.).

Einbruchsort (Sitzort); przodek, czoło włomowe (górn.).

Einbruchstoß (Ulm); bok włomowy (górn.).

Einbühnen (einen Stempel); osadzić, zagnieździć, w gniazdo zapuścić (górn.).

Eindämmen (Wasser, Grubenbrand); zagroblić, zatamować, zagrodzić (wodę, ogień) (górn.).

Einfache benannte Zahl; liczba mianowana pojedyncza (mat.).

Einfacher Muschelschieber p. Muschelschieber.

Einfache Winkelmessung; pomiar kątów zwyczajny, pomiar kątów sposobem zwyczajnym (miern.).

Einfach T-Eisen p. T-Eisen.

Einfachwirkend; działający jednostronnie, o działaniu jednostronnem (maszyn.).

Einfahren p. Anfahren, Fahren.

Einfahrer; urzędnik górniczy (w Niemczech).

Einfahrt (das Einfahren); wjazd, zjazd, spuszczenie się na dół, schodzenie na dół (górn.).

Einfahrtsgelaise; tor wjazdowy (górn. kol.).

Einfahrtstollen (Fahrstollen); sztolnia wjazdowa, wchodowa (górn.).

Einfahrtsweiche (Einfahrtswechsel); zwrotnica wjazdowa, rozjazd wjazdowy (kol.).

Einfallen (verflächen) von Lagerstätten; upadać, zapadać (górn.).

Einfallen (das Verflächen); upad (pokładu) (górn.).

Einfallen (von Grubenwettern); wpływać, wpadać (górn.).

Einfallen (einströmen, von Wässern) p. Einbrechen.

Einfallend p. Tonnläufig.

Einfallende (einfallende Strecke, Fallort, Abhau, Tonnlage); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).

Einfallhaken; zapadka.

Einfallschacht (einfallender Wetterschacht) p. Wettereinziehschacht.

Einfallslot; prostopadła padania (fiz.).

Einfallswinkel; kąt padania (fiz.).

Einfetten p. Schmierem.

Einfuern (einheizen); zapalić (w piecu).

Einflammrohrkessel; kocioł jednopłomienicowy (maszyn.).

Einflügelig (einseitig); jednostronny (górn.).

Einflügeliger Bau; dobywanie, odbudowa jednostronna (górn.).

Einfluß; wpływ.

Einfördern (eintreiben, einlassen); spuszczać (szybem) (górn.).

Einfriedung (Einzäunung); ogrodzenie (bud.).

Einfuhr (Wareneingang, Import); przywóz, wprowadzenie (towaru).

Einführungsstelle; wpust (el.).

Einführungsstück; przewłoka (el.).

Einführungsstülle; tulejka wprowadnicza (el.).

Einfüllen (füllen) p. Anschlagen.

Eingabe; podanie.

Eingang; wchód, wstęp, wejście. **verbotener** —; wstęp wzbroniony.

Eingangstür (Haustür); drzwi wchodowe.

Eingehen (verkommen); ustać, upaść; p. Verfallen.

Eingelagert; zalegający, ulawiony (geol.).

Eingleisige (einspurige) Bahn; kolej jednotorowa (kol.).

Eingesprengt (von Erzen im Gestein); wprysnięty, rozsiany (geol.).

fein —; drobno wprysnięty.

grob —; grubo wprysnięty.

Eingestrichener Türstock p. Hilfstürstock.

Eingewachsen (von Kristallen); wrosły, przerosły.

Eingleichen (ebnen, einebnen) die Sohle; wyrównać (górn.).

Eingreifen (von Zahnrädern); chwycić, wechwytywać, zachodzić (maszyn.).

Eingriff der Räder; wechwył kół (maszyn.).

Eingriffsbogen der Zähne; łuk wechwytu zębów (maszyn.).

Eingriffsdauer der Zähne; trwanie wechwytu zębów (maszyn.).

Eingriffslinie der Zähne; linia przyporu zębów (maszyn.).

Eingriffsstrecke der Zähne; łuk przyporu zębów (maszyn.).

Einguß (Gußloch); wlew (maszyn. odl.).

Einhängen p. Einlassen.

Einheit; jednostka (mat.).

Gewichts —; jednostka ciężaru.

Längen —; jednostka długości.

Einheitsgalvanometer; galwanometr jednostkowy (el.).

Einheitskerze; świeca jednostkowa (el.).

Einheitspreis; cena jednostkowa (taryf.).

Einheizen p. Einfeuern.

Einhüllungskurve; krzywa obwiednia (mech.).

Einkalkung (Kalkbespritzung); owapnienie (pokropienie wapnem gazszonem).

Einkapselung; okapturzenie (el.).

Einkassieren (einheben); odbierać pieniądze, powziąć do kasy (kas.).

Einkehlen p. Auskehlen

Einkommen (einkommen mit dem Orte); dojść z przodkiem, osiągnąć przodkiem (górn.).

Einkommensteuer; podatek dochodowy.

Einladen (aufladen) p. Anschlag.

Einlage (Hanfeinlage, Hanfseele); dusza, wkładka konopna (techn.).

Einlage (Drahteinlage) in der Litze; wkładka (druciana) (techn.).

Einlagerung (von Mineralien); 1) ułożenie, uwarstwienie, zaleganie; 2) międzywarstwa, warstwa średnia (geol.).

Einlagerung der Waren; złożenie towaru na skład.

Einlagsbogen; arkusz dodatkowy.

Einlaß p. Einströmung.

Einlassen der Siedesole; napuszczanie solanki (do panwy) (warzel.).

Einlassen (einhängen); spuszczać (drzewo do kopalni) (górn.).

Einlassen (sich in den Schacht); opuszczać się do szybu, p. Anfahren, Fahren (górn.).

Einlaßschacht (Hängschacht); szyb spustowy, wpustowy (górn.).

Einlaßventil p. Ventil.

Einlaufplatte; płyta wbiegowa (górn.).

Einlegeschiene; szyna wkładkowa (pochylnie hamulcze) (górn.).

Einleiterkabel; kabel jednożyłowy (el.).

Einlichtampe; lampa jednoświetlna (el.).

Einlochankerwicklung p. Wicklung.

Einlösen (Gold, Silber); zmieniać, wymieniać.

Einlösen (Erze b. d. Hütte); wymieniać, oddawać, odwozić (rudę do huty).

Einlöser; wykupnik (urzędnik zajmujący się wykupem złota lub srebra wytworzonego).

Einlösung; 1) wykup, wykupno (gruntów); 2) wymiana (złota i srebra); 3) oddawanie, odwóz, sprzedaż (rudy), p. Erzeinlösung

Einlösungssamt; urząd wykupniczy, wykupczy.

Einlösungsrecht; prawo wykupna, prawo wykupu.

Einlösungstarif (Erzeinlösungstarif); taryfa wymiany, wymienna.

Einlösungswürdig; wymienny.

Einlösungswürdig (schmelzwürdig); topny.

Einlösungswürdig (verschleißwürdig); sprzedajny.

Einmännisch p. Bohren einmännisches, Haspel einmännischer.

Einmündungsröhre; wlewka (warzel.).

Einnahme; dochód (rach.).

Brutto —; dochód surowy, całkowity, brutto.

Netto —; dochód czysty.

Einnahmekontrolle; kontrola dochodów, sprawdzanie dochodów (kas.).

Einnahmejournal; dziennik poborów, księga dochodów.

Einpacken (verpacken); zapakować, zawinąć, zjuczyć.

Einpassen (anpassen); dostosować, dostroić, dopasować (maszyn.).

Einpfützen (das Sumpfwasser); przelewać wodę z rząpia do rząpia (górn.).

Einphasenanker; twornik jednofazowy (el.).

Einphasengenerator; prądnicza jednofazowa (el.).

Einphasenmaschine; maszyna, silnica jednofazowa.

Einphasenmotor; motor, silnik jednofazowy (el.).
Einphasenstrom; prąd jednofazowy (el.).
Einphasensystem; system jednofazowy (el.).
Einphasentransformator; przetwornik jednofazowy (el.).
Einphasenumformer; przetwornica jednofazowa (el.).
Einphasenwicklung; uzwojenie jednofazowe (el.).
Einreichungsprotokoll; protokół podawczy.
Einreihung; wstawienie, zaszeregowanie.
Einrennen (einschmelzen); roztopić (met.).
Einrichtung; urządzenie.
Ein- und Ausrückhebel; dźwąg przesuwniczy, przesuwniak (maszyn).
Einrücken; zaczepiać, wsuwać (maszyn).
Einrückmuff (Einrückungsmuff); nasuwka przesuwna, nasuwka wsuwna (maszyn).
Einsatz. wsad, nabój (hut.).
Einsatzband; zawiasa francuska wpuszczana (ślus.).
Einsatzhärten (Einsatzhärtung, Oberflächenhärtung) p. Härten durch Einsetzen.
Einsatzöffnung (Eintragöffnung); otwór wsadowy (hut.).
Einsatztür (eines Hüttenofens); czełuch wsadowa (otwór do wsadzania bałwanów do pieca).
Einsaugekasten (Einsiehkasten); p. Seihkasten.
Einsaugen (Einsaugung der Luft); wsysanie powietrza (maszyn).
Einschalter; włącznik (el.).
Einschaltung; włączenie (el.).
Einschaufeln p. Einschippen.
Einschieben p. Aufschieben.
Einschießen (einfallen); upadać, zapadać (pokład upada) (geol.).
Einschippen (einschaufeln); zgarnąć, nagarnąć (łopatą).
Einschlag (Einschlagspunkt); p. Anschlagspunkt.
Einschlagen p. Anschlagen einen Lauf, Anlegen 4).
Einschlagen (eintreiben) einen Pfahl; wbić (pal.).
Einschläger; 1) p. Schürfer; 2) p. Anschläger.
Einschlagspunkt p. Aufschlagspunkt.

Einschlagwerk (Einschlagswerk); ługownia zbiornikowa (dawne ługownie na zbiorniki użyte) (soln.).
Einschlämmen (trüben), mącić, zamącić (sort.).
Einschluß (Mineraleinschluß, Erzeinschluß); wrostek, inkluzya (geol.).
Einschmelzen; przetopić, przetapiać, stopić (met.).
Einschmelzen (des Roheisens); przetop (surowca) (met.).
Einschneiden (das celowanie, weinanie (miern.).
Rückwärts —; celowanie wstecz.
Seitwärts —; celowanie w bok.
Vorwärts —; celowanie naprzód, wprzód.
Einschnitt (Durchstich); przekop (inż.).
Einschnittböschung; stok przekopu (inż.).
Einschreibbuch; księga wpisu, księga wpisowa.
Einschreibgebühr; wpisowe (taryf.).
Einschubleiste (Gratleiste, Feder, Klammer, Holzklammer); spona, szpona, szpada, zwora, listwa zasuwana (stol. cieś.).
Einsiehkasten p. Seihkasten.
Einseitiger Winkel; kąt jednostronny (geom.).
Einsenkröhre (Senkröhre) p. Bohrtäucher.
Einsenkung (Erdeinsenkung); zapadlina (geol. rob. ziem.).
Einsetzen (von Lagerstätten) p. Einfallen, Fallen.
Einsetzen (beschicken einen Ofen) p. Chargieren.
Einsitzen (auf einem Sattel oder Knecht einfahren); zjeżdżać, spuszczać się na siodle (do kopalni) (górn.).
Einspielen (b. einer Libelle); górować, równać się (środek bańki i libeli) (miern.).
Einsprengung (geol.) p. Imprägnation.
Einspritzhahn; kurek wtryskowy (maszyn).
Einspritzkondensator; skraplacz wtryskowy (bezprzeponny) (maszyn).
Einspritzrohr; rura wtryskowa (maszyn).
Einspritzstrahl (einer Kondensationsdampfmaschine); natrysk, strumień wodotryskowy (maszyn).

Einspritzung; wtryskiwanie, wstrzykiwanie (techn.).
Einspurig; jednotorowy.
Einstampfen (das Salz zur Formung); ubijać (warzonkę) (warzel).
Einsteigeplatz; miejsce wsiadania.
Einsteigloch (Einsteigöffnung, Mannloch); właz, łaz, otwór roboczy (maszyn.).
Einstellen; 1) wstawić; 2) wstrzymać co, zawiesić, zastanowić.
Einstellen (ein Instrument); nastawić (na zero) (miern.).
Einstemmen (einstämmen einbrechen, mit dem Ausbrechen beginnen); włamać się, załamać się, rozpocząć włom (górn.).
Einstreichen (Hilfsgezimmer); wsunąć, wstawić (odrzwia pomocnicze) (górn. cieś.).
Einstrich (Spreize); rozpóra, poprzeczka, belka przedziałowa (w szymbach) (górn. cieś.).
Einströmung (b. Flüssigkeiten); dopływ (cieczy) (mech.).
Einströmung (b. Gasen); wlot (gazów) (maszyn.).
Einströmungsrohr (Einlaßrohr); rura wpustowa, przyplływowa, przewód wpływu (maszyn.).
Einströmungsventil (Einlaßventil) p. Ventil.
Einwurf (Bruch, Einbruch) p. Verbruch.
Einstürzen; zaważyć się, zapaść się (górn.).
Einsümpfen (Kalk, Lehm); moczyć, namoczyć, gnoić (wapno, glinę) (bud.).
Eintauchtiefe; zanur (maszyn).
Einteilung; podział.
Eintrag (Anfall); nasada (wyrównane miejsce pod wyprawę) (górn. cieś.).
Eintragbühne; nasypnia, powała nasypowa (sort.).
Eintragen (aufgeben); wnieść, dodawać, wsypywać, (sort. hut.).
Eintragen (in ein Buch); wpisać, zapisać, wciągnąć (do książki).
Eintragkasten; jaszczek nasypowy (sort.).
Eintragöffnung (Füllöffnung, Chargieröffnung) p. Einsatzöffnung.
Eintreiben (einlassen) p. Einfördern.
Eintreiben (einen Pfahl) p. Einschlagen.
Eintreiben (einen Stempel); zaciągnąć, utwierdzić (stempel, rozpórę) (górn. cieś.).
Eintritt (Eingang); wstęp.

Eintritt erlaubt; wstęp dozwolony. — **verboden**; wstęp wzbroniony.
Eintrümig (eintrümmig); jednoprzędziowy (o szybie) (górn.).
Ein- und Ausfahrt; jazd i wyjazd (górn.).
Ein- und Ausrückvorrichtung; przyrząd wsuwny i wysuwny (maszyn.).
Ein- und Ausrückmuff; nasuwka przesuwna (wsuwna) i wysuwna (maszyn.).
Einwaggonieren p. Verladen.
Einwaggonierung p. Verladung.
Einwässerungsstollen (Wasserstollen); sztolnia nawadniająca (soln.).
Einwerfen (Ablösen) der Bänder; zbijanie, odrywanie, odwalanie (kłapci solnych) (soln.).
Einzapfen (verzapfen); zaczopować (stol. cieś.).
Einzäunung p. Einfriedung.
Einzelkessel; kocioł samotny (masz.).
Einzelkondensation; skraplanie samotne (maszyn.).
Einzelleiter (Einzelleitung); przewód pojedynczy (el.).
Einziehen (Einströmen) der Wetter; wpływ, wciąganie powietrza (do kopalni) (górn.).
Einzieken (einen Balken, eine Kappe); zaciągnąć, wbudować (cieś.).
Einziehen (der Bohrröhren) p. Verrohren.
Einziehschacht (Einfallsschacht, einziehender, einfallender Wetter-schacht) p. Wettereinziehschacht.
Einziehstollen p. Wettereinziehstollen.
Einzylinderkessel p. Kessel.
Einzylinderdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Einzylindermotor p. Verbrennungsmotor.
Eis; lód (geol.).
festländisches —; lód lądowy.
Fluß —; lód rzeczny.
Glätscher —; lód lodowcowy.
Grund —; lód denny, gruntowy.
Meer —; lód wody słonej.
Eisberg; góra lodowa (geol.).
Eisen (gediegenes Eisen, oktaëdrisches Eisen, tellurisches Eisen); żelazo rodzime (min.).
Eisen (meteorisches Eisen, Meteor-eisen); żelazo meteoryczne, powietrzne (min.).
Eisen (Roheisen); surowiec, surowizna, surówka; p. Roheisen (met.).

Eisen (Schmiedeeisen, schmiedbares, hämmerbares Eisen); żelazo kowne, kujne, kowalne, kute (met.).
altes —; żelazo stare, żelaziwo.
doppeltgeschweißtes —; p. zweimalgeschweißtes —.
faulbrüchiges —; żelazo mocno-lamliwe, kruche.
feinkörniges —. (Feinkorn —); żelazo drobnoziarniste.
galvanisiertes —, (verzinktes —); żelazo galwanizowane.
geschmeidiges —; żelazo giętkie.
geschmiedetes —, (gehämmeretes —); żelazo kute, kowalskie.
geschweißtes —; żelazo spawane.
gewaltes —, (gezogenes —, Walz —); żelazo walcowane.
grobkörniges —, (Grobkorn —); żelazo gruboziarniste.
hadriges — p. unganzes —.
hämmerbares — p. schmiedbares —.
häutiges — p. unganzes —.
homogenes —, (Homogen —, Fluß —); żelazo zlewne, zleiwio.
kaltbrüchiges —; żelazo zimnokruche, lamliwe na zimno.
kaltgehämmertes —; żelazo chłodnokute.
körniges —; żelazo ziarniste.
planiertes —, (überschmiedetes —); żelazo przekute.
rohbrüchiges —, (Rohbruch); żelazo surowołomne.
rotbrüchiges —, (Rotbruch); żelazo gorącokruche, ogniokruh, rozprach.
schiefriges — p. unganzes —.
schlackenreiches —; żelazo żużłowe, żużliste.
schmiedbares —, (hämmerbares —); żelazo kujne.
sehniges —, (faseriges —, Zug —); żelazo żyłaste, włókniste.
stahlartiges —; żelazo staliste, twardé.
überhitztes —, (verbranntes —); żelazo przegrzane, przepalone.
unganzes —, (schiefriges —, hadriges —); żelazo zendrowate, plamiste.
verbranntes — p. überhitztes —.
verzinktes — p. galvanisiertes —.
zweimalgeschweißtes —, (doppeltgeschweißtes —, Dublier —); żelazo dwukrotnie spawane.

Eisen (Schmiedeeisen nach der Fassung und im Handel); żelazo (w handlu).
Bund —; żelazo snopkowe.
C —, (E —, U —); ceownik.
Doppelt-T —, (H —, I —); dwuteownik.
eckiges —, (Eck —, Winkel —) p. Winkeleisen.
fassoniertes —, (Fassung —, profiliertes —); żelazo fasonowe, kształtowe, modelowe, wzorówka, kształtownik.
flaches —, (Flach —, Flachstab —); żelazo płaskie, płaskownik.
Fabreif —; żelazo obręczowe, bednarskie.
geschnittenes —, (Schneid —); żelazo cięte, krajane.
Gitter —; żelazo kratowe, kratówka.
Halbrad —; żelazo półobręczowe.
halbrundes —, (Halbrund —); żelazo półokrągłe, półkrągownik.
H —, (Doppelt-T —); dwuteownik.
hohles —, (Hohl —); żelazo dęte, puste.
I —; p. Doppelt-T —.
Kaliber —; żelazo wymiarowe.
keilförmiges —, (Keil —); żelazo klinowate.
L — p. Winkeleisen.
profiliertes — p. fassoniertes —.
Quadrant —; ćwierciownik.
Quadrat —, (Vierkant —); czworogrannik, kratówka.
rundes —, (Rund —); żelazo okrągłe, krągownik.
Sechskant —; sześciogrannik.
Stab —; surownik, żelazo drążkowe, żelazo w prętach.
Stanzen —; żelazo prętowe, prętówka.
T —, (Einfach-T —); teownik.
U —; p. C —.
verkäufliches —, (Handels —, Kommerz —); żelazo handlowe, grube.
vierkantiges — p. Quadrat —.
Winkel —, (eckiges —, L —); kątownik, żelazo kątowe.
Z —; zetownik.
Zores —, (Belag —); żłobownik.
Eisen (Bergeisen, Setzeisen, Stuf-eisen, Spitzeisen); żelazo, żelazko, klin górniczy (górn.).
Eisenabbrand p. Eisenabgang.
Eisenabfälle (Abfalleisen); odpadki żelazne (met.).
Eisenabgang (Eisenabbrand); zgar (w $\frac{0}{100}$), zgorzyny (w kg) (met. hut.).

Eisenaalaun p. Federalaun.
Eisenaamiant (Eisenaasbest, Hüttenabfall im Hochofen); amiant wielkopiecowy.
Eisenaapatit p. Zwieselit.
Eisenaarbeit p. Schlägel- und Eisenaarbeit.
Eisenaarbeit (Eisenaerzeugung); wyrób żelaza (hut.).
Eisenaarbeit (als Produkt); wyrób żelazny, wytwór żelazny.
Eisenaarbeit (in d. Schmiede, Schlosserei); obróbka żelaza.
Eisenaarbeiter; 1) hutnik; 2) kowal, ślusarz.
Eisenaarmierung; opancerzenie żelazne (el.).
Eisenaartig; żelazisty.
Eisenaasbest p. Eisenaamiant.
Eisenausbau (eiserner Ausbau, eiserner Zimmerung, Eisenzimmerung); obudowa żelazna, wyprawa żelazna (chodników, szybów i t. p.) (górn.).
Eisenaahn (Bahn, Schienenweg); droga żelazna p. Bahn.
Eisenaahnbetrieb (Eisenaahnverkehr); ruch kolejowy.
Eisenaahndienst; służba kolejowa.
Eisenaahnfahrbetriebsmittel (Fahrbetriebsmittel); tabor kolejowy, środki przewozowe.
Eisenaahnhunt (Grubeneisenaahnwagen); wózek kopalniany, p. Grubenhunt, Förderwagen.
Eisenaahnkran p. Kran.
Eisenaahnoberbau p. Oberbau.
Eisenaahnpersonale; służba kolejowa, personal kolejowy.
Eisenaahnquerschwelle; podkład poprzeczny, próg.
Eisenaahnschiene p. Schiene.
Eisenaahnschienenwalzwerk; walcownia szyn (met.).
Eisenaahnschwelle (Bahnschwelle, Schwelle, Schwellen, Sleeper, Steg); podkład kolejowy, próg.
Eisenaahnstation; stacya kolejowa.
Eisenaahnverkehr p. Eisenaahnbetrieb.
Eisenaahnwagen (Eisenaahnwagon, Waggon) p. Wagen.
Eisenaahnwesen; kolejnictwo.
Eisenaahnzug (Bahnzug, Zug); pociąg kolejowy, pociąg.
Eisenaandarmierung; opancerzenie taśmą żelazną (el.).
Eisenaabeißscher Führungssektor; wycinek kierowniczy Eisenaabeissa (maszyny wrębowe).

Eisenaerzbergbau p. Eisenaerzbergbau.
Eisenaerzwerk p. Eisenaerzbergwerk.
Eisenaeschlag (Eisenaeschläge, Beschlag, Beschläge); okucie (ślus.).
Eisenaebeton; żelazobeton, żelbet, więźbień (bud.).
Eisenaebiau (Blaueisenaerz, Vivianit); wiwianit, żelazo błękitne (min.).
Eisenaebloch (Schwarzblech); blacha żelazna (met.).
geprüftes —, (gerunzeltes —, gewelltes —) p. Weißblech.
verbleites —; blacha żelazna olowiona, podowiona.
verzinktes —; blacha żelazna cynkowa.
verzinttes — p. Weißblech.
Eisenaeblochmantel p. Blechmantel.
Eisenaeblichtafel; arkusz blachy żelaznej (met.).
Eisenaeblock (Ingot); bałwan żelaza, ingot (met.).
Eisenaebblüte; kwiat wapienny (min.).
Eisenaebcarbonat p. Eisenaekarbonat.
Eisenaebraht; drut żelazny (met. techn.).
Eisenaebrahtarmierung; opancerzenie drutem żelaznym (el.).
Eisenaebrahtbandseil (Eisenaebrahtflachseil); lina żelazna płaska (met. techn.).
Eisenaebrahtfabrikation; wyrób drutu żelaznego (met. techn.).
Eisenaebrahtmühle p. Drahtfabrik.
Eisenaebrahtseil p. Drahtseil.
Eisenaepidot p. Pistazit.
Eisenaerz (Eisenaestein); ruda żelazna (żelaza), żelaziak (min.).
Eisenaerzbergbau (Eisenaesteinbergbau, Eisenaerzbergbau); kopalnictwo, dobywanie rudy żelaznej (górn.).
Eisenaerzbergmann; rudnik.
Eisenaerzbergwerk (Eisenaesteinbergwerk, Eisenaerzgrube, Eisenaesteingrube, Eisenaesteinzeche, Eisenaesteche, Eisenaerzbergwerk); kopalnia rudy żelaznej, żelazne góry (górn.).
Eisenaerzflöz (Eisenaesteinflöz, Eisenaerzlager); pokład rudy żelaznej (geol.).
Eisenaerzgang (Eisenaesteingang, Eisenaerzgang); żyła żelazorudna, żyła żelaza (geol.).
Eisenaerzgrube (Eisenaesteingrube) p. Eisenaerzbergwerk.
Eisenaerzlagerstätte (Eisenaesteinlagerstätte); złożo rudy żelaznej (geol.).

Eisenerzrösten (Eisenerzröstung, Eisensteinrösten, Eisensteinröstung); prażenie rud żelaznych (met.).

Eisenerzrösten (Eisenerzrösten, Eisensteinrösten); prażak Rudy żelaznej (met.).

Eisenerzröstung p. Eisenerzrösten.

Eisenfabrik p. Eisenwerk.

Eisenfabrikat; wyrób żelazny (met.).

Eisenfabrikation; wyrób żelaza (met.).

Eisenfänger mit Schraubenwirkung (b. Erdbohren); kleszcze śrubowe, chwytacz śrubowy, chwytacz węzłownicowy (wierc. ziem.).

Eisenfarbe; barwa żelazna, kolor żelazny (min. met.).

Eisenfeilspäne (Eisenfeilicht); opiłki żelaza (techn.).

Eisenfels; łupek miko-żelazny, itabirynt (geol.).

Eisenfrischen (Eisenfrischerei); uszczerzanie żelaza (met.).

Eisenfrischfeuer (Eisenfrischherd) p. Frischfeuer.

Eisengang p. Eisenerzgang.

Eisengans (Eisenganz, Gans, Ganz); gąska surowizny, gęś surowizny (met.).

Eisengehalt (der Erze); zawartość żelaza.

Eisengestänge (b. Pumpen); żerdziny żelazne (maszyn.).

Eisenzimmer (Eisenzimmer) in Strecken; odrzwia żelazne (górn.).

Eisenzimmer (Eisenzimmer) in Schächten; wieniec żelazny (szybowy) (górn.).

Eisengießerei (Eisengießereibetrieb); odlewnictwo żelaza, żeliwnictwo (met. techn.).

Eisengießerei (Eisengußhütte); odlewnia żelaza, żeliwnia (met. techn.).

Eisenglanz (Glanzeisenerz); błyszcz żelaza (min.).

Eisenglimmer (schuppiger Eisenglanz); łuszczczyk żelazny, mika żelazna (min.).

Eisengranat p. Almandin.

Eisengrau (von Farbe); siwy jak żelazo.

Eisengrube p. Eisenerzbergwerk.

Eisenguß (Eisengußware); leizna (met. techn.).

schmiedbarer —, (hämmerbarer —); leizna kowalna, żelazo kutolane.

Eisengußfabrik (Eisengußhütte, Eisengußwerk) p. Eisengießerei.

Eisenhaltig; żelazisty, żelazo zawierający (min. met.).

Eisenhammer p. Eisenhammerwerk.

Eisenhammer (Hammer zum Schmieden des Eisens); młot fryszerski, kuźniczy, kuźnicowy (met.).

Eisenhammerschlag (Hammersinter, Schmiedesinter, Eisensinter, Schmiedezunder, Zunder) p. Hammerschlag.

Eisenhammerwerk (Eisenhammer); kuźnica, huta żelaza, fryszerka (met.).

Eisenhauer (Bandhauer); żeleźnik, burtowy (w Wieliczce).

Eisenhochofen p. Hochofen.

Eisenhochofenschlacke p. Hochofenschlacke.

Eisenhut (eiserner Hut eines Ganges); kapelusż żelazny, nakrycie rud od zewnątrz (geol.).

Eisenhütte p. Eisenwerk.

Eisenhüttenkunde; nauka hutnictwa, nauka kuźnictwa żelaza.

Eisenhüttenmann; hutnik żelaza.

Eisenhüttenwerk p. Eisenwerk.

Eisenhüttenwesen; hutnictwo, kuźnictwo żelaza (met.).

Eisenhydroxyd (Eisenhydrat); wodorotlenek, wodzian żelazowy (chem.).

Eisenindustrie; przemysł wyrobów żelaznych.

Eisenkalk p. Spateisenstein.

Eisenkarbonat; 1) węglan żelaza; 2) p. Spateisenstein.

Eisenkies (Pyrit, Schwefelkies); iskrzyk, piryt (żelazny) (min.).

Eisenkitt (Rostkitt); kit żelazny (techn.).

Eisenkonstruktion; konstrukcyja, zestrój, zespół, zeskład żelazny (bud.).

Eisenlebererz; piryt zwietrzały (min.).

Eisenluppe; lupa, łupa żelaza (met.).

Eisenmantel; pancierz żelazny, opona żelazna (el.).

Eisenmulm (erdiges Roteisenerz, erdiges Magneteisen); żelaziak czerwony ziemisty (min.).

Eisenocker; ochra żelazna (min.).

Eisenoxyd; tlenek żelazowy (chem.).

Eisenoxydul; tlenek żelazawy (chem.).

Eisenoxyduloxyd, tlenek żelazawo-żelazowy (chem.).

Eisenproduktion; wytwórczość, producyja żelaza.

Eisenriemen (Riemeneisen, Riemen, Eisenbügel); rzemień klinowy, rzemień żelazkowy, pasek żelazny, nawlekadło (do nawleknięcia klinów, żelazek) (górn.).

Eisenrost; rdza (żelaza) (chem.).

Eisenröstofen p. Eisenerzröstofen.

Eisensandstein; piaskowiec żelazisty (geol.).

Eisensau (Sau, Wolf, Hartling) im Hochofen; zamróz (met.).

Eisenschiene; szyna żelazna (met.).

Eisenschlacke; żużel żelazny (met.).

Eisenschmelzer; dymarz.

Eisenschmied (Schmied); kowal.

Eisenschmiede (Schmiede); kuźnia (kow.).

Eisenschornstein (Blehschornstein); komin żelazny.

Eisenschüssig (eisenhaltig); żelazisty.

Eisenseil p. Eisendrahtseil.

Eisensorte; gatunek żelaza.

Eisenspäne; wióry żelazne.

Eisenspat (Spateisenstein); spat żelazny, syderyt (min.).

Eisenstab; sztaba żelazna, pręt żelazny (met.).

Eisenstange; drażek żelazny, żerdź żelazna (met. techn. górn.).

Eisenstärke (Eisendicke); grubość żelaza (form. odl.).

Eisenstaßfurchit; stasfurtyt żelazisty (min.).

Eisenstein p. Eisenerz.

Eisensteinbergbau p. Eisenerzbergbau.

Eisensteinbergwerk (Eisensteingrube) p. Eisenerzbergwerk.

Eisensteinflöz p. Eisenerzflöz.

Eisensteingang p. Eisenerzgang.

Eisensteingrube p. Eisenerzgrube.

Eisensteinlager; pokład rudy żelaza.

Eisensteinrösten (Eisensteineröstung) p. Eisenerzrösten.

Eisensteinröstofen p. Eisenerzröstofen.

Eisensteinzeche p. Eisenerzbergwerk.

Eisenstück; kawałek, złamek żelaza.

Eisensulfat; siarczan żelazawy (chem.).

Eisensulfid; siarczek żelazawy (chem.).

Eisensumpferz (Sumpferz, Morasterz); ruda żelazna bagienna (min.).

Eisenton; glina żelazista (geol.).

Eisentongebirge; utwór górski gliny żelazistej (geol.).

Eisentür; drzwi żelazne.

Eisenverlust; strata w żelazie (el.).

Eisenvitriol (grüner Vitriol, Eisensalz, Stahlsalz, schwefelsaures Eisenoxydul); 1) wityryl żelaza, siarczan żelazawy, koperwas; 2) p. Melanterit (min.).

Eisenware (Eisenzeug, Eisenwerk); towar żelazny, z żelaza (w handlu).

Eisenwalzwerk; walcownia żelaza (met.).

Eisenwerk (Eisenhütte, Eisehüttenwerk, Eisenfabrik); huta żelaza, kuźnica.

Eisenwerk (Eisenzeug) p. Eisenware.

Eisenwerksdirektion; dyrekcya hutnicza, kuźnicza (met.).

Eisenwerksdirektor; dyrektor hutniczy, kuźniczy.

Eisenwerksverwalter; zarządca hutniczy, kuźniczy.

Eisenzeche p. Eisenerzbergwerk.

Eisenzeug; 1) p. Eisenware; 2) narzędzia żelazne (górn.).

Eisenzimmer p. Eisengezimmer.

Eisenzimmerung p. Eisenausbau.

Eisenzinkspat; smitsonit żelazisty (min.).

Eisern (von Eisen); żelazny.

Eisfelder; pola lodowe (geol.).

Eisformation (Eisperiode, Eiszeit); okres lodowy, epoka lodowa (geol.).

Eisgradierung; tężenie lodowe (soln.).

Eishöhlen; grotty lodowe (geol.).

Eiskalorimeter; kalorymetr lodowy (fiz.).

Eiskeller (Eisgrube); lodownia.

Eisperiode (Eiszeit) p. Eisformation.

Eispunkt p. Gefrierpunkt.

Eissalz; sól lodowata (w Wieliczce).

Eiszeit (Eisperiode) p. Eisformation.

Ejektork; przetryskiwacz (parowy) (maszyn.).

Eklolit (Omphazitfels, Smaragditefels); eklolit (geol.).

Ekonomiser (b. Dampfkesseln); ekonomajzer, podgrzewacz (wody zasilającej) (maszyn.).

Ekrasit; ekrazyt (mat. wybuch.).

Elastisch; sprężysty, elastyczny.

Elastische Linie; odkształcona, ós sprężyste odkształcona (wyt.).

Elastizität (Federkraft); sprężystość, elastyczność (fiz.).

Elastizitätsgrenze (Tragmodul); granica sprężystości, elastyczności (wyt.).

Elastizitätskoeffizient; współczynnik sprężystości (mech.).

Elastizitätsmodul (elastischer Widerstand); opór sprężysty (odwrotność współczynnika sprężystości) (mech.).

Elastizitätsprobe (Probe auf Biegung, Probe auf relative Festigkeit); próba sprężystości, próba wytrzymałości na zgięcie (wyt.).

Elaterit (elastisches Erdpech, elastischer Erdharz); elateryt, smoła ziemna sprężysta (min.).

Elektrisch; elektryczny (fiz.).

Elektrischer Akkumulator p. Akkumulator.

Elektrische Batterie; bateria elektryczna (el.).

Elektrische Beleuchtung; oświetlenie elektryczne.

Elektrische Bohrmaschine; wiertarka elektryczna (górn.).

Elektrischer Funke; iskra elektryczna (el.).

Elektrische Grubenlampe; lampka elektryczna (kopalniana) (górn.).

Elektrischer Haspel; kotowrót elektryczny (górn.).

Elektrische Induktion; wzniecenie elektryczne, indukcya elektr. (el.).

Elektrische Kapazität; pojemność elektryczna (el.).

Elektrische Kraftanlage; urządzenie, zakład wytwarzania energii elektrycznej (el.).

Elektrische Kraftübertragung; przesył pracy elektryczny (el.).

Elektrische Ladung; nabój elektryczny (el.).

Elektrische Leistung p. Leistung.

Elektrisches Licht; światło elektryczne (el.).

Elektrische Maßeinheit; jednostka elektryczna (el.).

Elektrische Salzwage; elektryczna waga solna (soln. warzel.).

Elektrischer Steuerungsdruckknopf; elektryczny przycisk nastawniczy (el.).

Elektrischer Strom; prąd elektryczny (el.).

Elektrische Spannung; napięcie elektryczne (el.).

Elektrische Untergrundbahn; elektryczna kolej podziemna.

Elektrische Zündung p. Zündung.

Elektrisiermaschine; maszyna elektryzacyjna, elektryczna (fiz. el.).

Elektrisierung; elektryzacja, elektryzowanie (el.).

Elektrizität; elektryczność (el.).

atmosphärische —; elektryczność atmosferyczna.

freie —; elektryczność wolna, swobodna.

galvanische —; elektryczność galwaniczna.

gebundene —; elektryczność uwięziona, związana.

gleichnamige —; elektryczność równoimienna.

negative —; elektryczność odjemna.

positive —; elektryczność dodatna.

statische —; elektryczność statyczna.

tierische —; elektryczność zwierzęca.

ungleichnamige —; elektryczność różnoimienna.

Elektrizitätsart; rodzaj elektryczności.

Elektrizitätseinheit; jednostka ilości elektryczności (el.).

Elektrizitätsentwicklung (Elektrizitätserzeugung); wytwarzanie elektryczności (el.).

Elektrizitätslehre; nauka o elektryczności.

Elektrizitätsleiter; przewodnik elektryczności (el.).

Elektrizitätsmenge; ilość elektryczności, nabój elektryczności (el.).

Elektrizitätsquelle; źródło elektryczności (el.).

Elektrizitätswerk (elektrische Zentrale); elektrownia (el.).

Elektrizitätszähler; elektromierz, miernik elektryczny (el.).

Elektrode; elektroda (el.).

Ableitungs —; elektroda ostojna.

Lösungs —; elektroda rozczylna.

negative —; elektroda odjemna.

positive —; elektroda dodatna.

Elektrodenplatte; płyta elektrodowa (el.).

Elektrodynamik; elektrodynamika.

Elektrodynamometer; elektrodynamometr (el.).

Elektrolokomotive; lokomotywa elektryczna.

Elektrolyse (Zersetzung durch den elektr. Strom); elektroliza (el.).

Elektrolyt; elektrolit (el.).

Elektromagnet; elektromagnes (el.).

Elektromagnetische Maschine; maszyna elektromagnetyczna (el.).

Elektromagnetismus; elektromagnetyzm (el.).

Elektromagnetspule; cewa elektromagnesu (el.).
Elektromagnetkern; rdzeń elektromagnesu (el.).
Elektrometallurgie; elektrometallurgia.
Elektrometer (Elektrizitätsmesser); elektromierz, elektrometr (el.).
Elektromotor (durch E. getriebene Maschine); motor (silnik) elektryczny, prądnic (el.).
Elektromotorische Gegenkraft; zwrotna siła elektrobodźcza, przeciwdziałająca siła elektrobodźcza (napiecie prądochłonne, przeciwnapięcie) (el.).
Elektromotorische Kraft; siła elektrobodźcza, elektromotoryczna (napiecie prądowórcze) (el.).
Elektron; elektron (el.).
Elektronegativ; elektroujemny (el.).
Elektrophor (Elektrizitätsträger); elektrofor (el.).
Elektropositiv; elektrododatny (el.).
Elektroskop (Elektrizitätsanzeiger); elektroskop (el.).
Elektrotechnik (Lehre von d. technischen Anwendung der Elektrizität); elektrotechnika (el.).
Element; 1) element, żywioł; 2) pierwsze początki (nauki).
Element (Grundstoff); pierwiastek (chemiczny) (chem.).
Element (Bestandteil der Maschinen); część, element maszyn (maszyn.).
Element (Flächenelement); cząstka (powierzchni).
Element; stos (ogniwo, element) (el.).
galvanisches —; stos galwaniczny.
konstantes —; stos stały.
primäres —; stos pierwotny.
sekundäres —; stos wtórny.
thermoelektrisches —; stos termoelektryczny.
Elementarmagnet; magnes cząsteczkowy (el.).
Elementarströme; prądy cząsteczkowe (el.).
Elevationsschraube; śruba elewacyjna (miern.).
Elevator (Aufzugmaschine, Aufzug); elevator, podnośnik, wyciąg (maszyn.).
Elimination (Ausscheidung); wyłączenie (geol.).
Elimination der Unbekannten; rugowanie niewiadomej (mat.).
Elle; łokieć.

Elliot's Waschrinne; oddzielacz, separator rynienkowy Elliota (sort.).
Ellipse; elipsa (geom.).
Ellipsoid (ein Drehungskörper); elipsoid, elipsoida (geom.).
Email (Schmelzglas); szkliwo, polewa, emalja (techn.).
Emailieren (überschmelzen); emaljować, polewać (techn.).
Emanation (Ausfluß); emanacja, wpływ (światła z ciała świecącego) (fiz.).
Emballage (Verpackung, Umhüllung); opakowanie, owinięcie, osłona.
Emission (Ausgabe von Aktien, von Obligationen); emisja, wypuszczenie akcji, udziałów, obligacji (kas.).
Emissionstheorie; emisyjna teoria (światła) (fiz.).
Emissionsventil (Anlaßventil, Ausblasventil); wentyl (zawór) wycustowy (maszyn.).
Emolument (Nebenbezug, Nebeneinkunft, Nutzen); emolument, dochód uboczny, pożytek.
Empfang; przyjęcie, otrzymanie, odbiór.
Empfänger (Abnehmer, Adressat); odbiorca.
Empfangsbestätigung (Empfangsschein); poświadczenie odbioru, dowód odbioru.
Empfangs- und Gegensein; potwierdzenie wzajemne.
Empfindlich; czuły (igła magnesowa, libela, waga...).
Empfindlichkeit (der Libelle, der Magnetnadel); czułość.
Empfindlichkeitsgrad; stopień czułości (el.).
Enalosaurier; enalosaury (jaszczury) (geol.).
Encrinus (Encrinites); encrinus, pokwit (szkarłupnia pokwitowa) (geol.).
Encrinitenkalk; wapień enkrynitowy (geol.).
Endbohrer p. Abbohrer.
Endgeschwindigkeit; prędkość końcowa (mech.) p. Geschwindigkeit.
Endhub (einer Aufzugs- einer Fördermaschine); dodźwig.
Endlauge (b. Verarbeitung der Kaliumsalze); ług końcowy, ostateczny (soln.).
Endosmose; endosmoza, przenikanie (prześląkanie płynu rzadszego do gęstsze go przez błonę) (fiz.).
Endpunkt der Linie; punkt końcowy szlaku kolejowego, kres szlaku (sygn.).

Endspannung; napięcie końcowe (el.).
Endstation (Endbahnhof); stacya końcowa, krańcowa.
Endverschluß; końcówka kablowa (el.).
End-zu-Endmotor; motor (silnik) spalinowy o łożach przeciwnych (maszyn.).
Energie (Tatkraft, Kraft); energia, zdolność do wykonywania pracy.
kinetische —, (lebendige Kraft); energia kinetyczna (mech.).
potentielle —; energia potencjalna (mech.).
Energieaufwand; zużycie, nakład energii (mech. el.).
Energiemenge; ilość energii (mech. el.).
Energiemessung; pomiar energii (mech. el.).
Energiequelle; źródło energii (mech. el.).
Energieübertragung; przeniesienie energii (el.).
Energieumsetzung (Energieumwandlung); przetwarzanie energii (el.).
Energieumwandler; przyrząd do przetwarzania energii (el.).
Energieverbrauch; zużycie energii, węgiel (żarówek, łukówek) (el.).
Energieverlust; strata energii (mech. el.).
Enfilade (lange Zimmerreihe); przestraż, amfilada (bud.).
Engpaß (Paß); przełęcz, wąwóz (geol.).
Enquete (Untersuchung, Erhebung, Ermittlung); 1) ankieta, badanie, wywiad; 2) komisya rozeznawcza.
Enstatit; enstatyt (min.).
Entblößen (eine Lagerstätte); odkryć, obnażyć (złoże użyteczne) (górn.).
Enteignung (Expropriation); wywłaszczenie (przymusowe).
Enteignungsrecht; prawo wywłaszczenia.
Enterben (einen Stollen); wydziedziczyć (sztolnię przez założenie sztolni głębszej) (górn.).
Entfallen (von Gängen oder Klüften); rozchodzić się (geol.).
Entfernung; oddalenie, odległość, odstęp.
Entgegenarbeiten (entgegentreiben); pracować naprzeciw siebie, prowadzić chodnik ku chodnikowi, p. Gegenbau (górn.).
Entglasung; odszklenie (geol.).
Entgleisung; wykolejenie (kol.).

Entkohlung (Dekarbonisation); odwęglanie (żelaza, stali) (chem. met.).
Entladefrist (Entladezeit); termin (okres) wyładowania, termin (okres) wyłożenia (górn. kol.).
Entladegeleise p. Abladegeise.
Entladen; wyładowywać, wyprądzać (el.).
Entlader; wyładowywacz, wyprądniacz (el.).
Entladestrom; napięcie wyładowe (el.).
Entladestation; stacya wyładowcza (el.).
Entladestrom; prąd wyładowczy, wyładowania (el.).
Entladezeit; czas, trwanie wyładowania (el.).
Entladung; wyładowanie (el.).
alternierende —; wyładowanie przemienne, drgające.
atmosphärische —; wyładowanie atmosferyczne.
kontinuierliche —; wyładowanie ciągłe.
oszillierende —; wyładowanie drgające, wahadłowe.
Entladung (Abladung) p. Ausladung.
Entladungsperiode; okres wyładowania (el.).
Entlassschein (Abkehrschein) p. Abkehr.
Entlasteter Schieber; suwak odciążony (maszyn.).
Entlastetes Ventil p. Ventil.
Entlastung (Erleichterung); ulżenie, odciążenie.
Entlastungsbogen (Entlastungsgurte); obłak, łęk odciążający, przesklepka (bud.).
Entlastungsrippe; trzpienek do podwieszenia (el.).
Entleerung (des Sinkwerkes); wypróżnienie (ługowni) (soln.).
Entlüftungsröhr (Windpfeife); rura powietrzna (w tamach kopalnianych).
Entmagnetisierung; odmagnesowanie (el.).
Entnahmetür (Ausziehoffnung); czełusć wyciągowa (otwór do wyjmowania gorących batwanów) (hut.).
Entöler (Ölabscheider); odtłustnik (skraplacze) (maszyn.).
Entphosphorung (Dephosphorisation); odfosforzenie (chem. met.).
Entschädigung; odszkodowanie.
Entscheiden; 1) rozstrzygnąć, rozwiązać, rozstrząsać spór; 2) postanowić, zdecydować się na co.

Entscheidung: rozstrzygnięcie, rozsądzenie, wyrok, decyzja.
Entschwefelung (Desulfuration); odsiarczenie (chem. met.).
Entsilberung (des Bleies); odsrebrzenie (ołowiu) (met.).
Entsilizierung (des Roheisens); odkrzemienie (met.).
Entstaubung; odpylanie.
Entstehung (der Salzlager); powstanie, tworzenie się (pokładów soln.) (geol.).
Entwässerung (Trockenlegung); odwodnienie, osuszenie.
Entwässerungsgraben (Entwässerungskanal, Abzugsgraben); rów odciekowy, ściek.
Entwässerungsröhr; rura odwadniająca (ogrz.).
Entwässerungsstrecke (Wasserabzugsstrecke, Wasserlosungsstrecke); chodnik odwadniający, chodnik wodny (górn.).
Entweichen des Dampfes; uchodzenie pary (maszyn.).
Entwerfen (projektieren); projektować, wykreślić, ułożyć.
Entwertung; uniszczenie.
Entwurf (Projekt); 1) projekt, plan; 2) pomysł, zarys (inż.).
Entzimmern p. Abtreiben die Zimmerung.
Entzündbarkeit (Entzündlichkeit); zapalność.
Entzündlich; zapalny.
Entzündung; zapalenie.
Entzündungstemperatur; temperatura zapalenia (zapalenia się).
Eozäne Bildung (eozäne Formation, Eozänformation, Eozänperiode); eocen, formacja eocenska (geol.).
Epidot (prismatoidischer Augitspat); epidot (min.).
Epigenetisch; późniejszy, epigenetyczny (żyły kruszcowe) (geol.).
Epigenit; epigenit (min.).
Epizykloide (Aufradlinie); epicykloida (geom.).
Epoche (Formation); epoka, okres, formacja (geol.).
Epsomit (Epsomsalz, Bittersalz); epsomit, sól gorzka (min.).
Equiseten; skrzypy (geol.).
Erbauen (Mineralien, Lagerstätten); 1) dojść, dotrzeć do (rudę, żyły, złoża); 2) dobywać (rudę, i t. d.) (górn.).
Erbauen (Wasser) p. Erschroten.
Erbbereiten (zum Erbe bereiten); pomiar ostateczny (miern. górn.).

Erbkux; udział dziedziczny, kuks dziedziczny (przyznawany właścicielowi ziemi) (pr. górn.).
Erblindung (des Sinkwerkes); ociemnienie ługowni (całkowite zafłowanie ługowni) (soln.).
Erbohren (durch Bohrarbeit auffinden); dowiercić się (minerału użytecznego, wody) (górn.).
Erbrechen (dudch bergm. Arbeit auffinden, erreichen); dojść, dotrzeć do (rudę, złoża); odkryć (rudę) (górn.).
Erbreitern; rozszerzyć.
Erbreiterung; rozszerzenie.
Erbrecht (Haupterschacht, meist Wasserhaltungsschacht); szyb dziedziczny, szyb główny (górn.).
Erbsenstein (Pisolith); grochowiec (min.).
Erbsensteinartig; grochowcowy (min.).
Erbstollen (Hauptstollen); sztolnia dziedziczna, główna, p. Revierstollen (górn.).
Erdarbeit (Erdbau); robota ziemna (bud. górn.).
Erdarbeiter; robotnik ziemny, ziemniokop (bud.).
Erdart; rodzaj ziemi, gatunek ziemi (geol.).
Erdartig; ziemisty, ziemny (min. geol.).
Erdaushebung (Abtrag); wykop, przekop (rob. ziem.).
Erdausschalter; wyłącznik przyziemienia (el.).
Erdbeben; trzęsienie ziemi (geol.).
Erdbewegung (Erdtransport); wywóz ziemi (kol. górn.).
Erdbohren (Erdbohrung); wiercenie ziemne (górn.).
Erdbohrer; świder ziemny (górn.).
Erdbohrer (Sonde, Visitierreisen); świder ziemny, sonda (wiercenie ziemne).
Erdbohrloch; otwór wiertniczy ziemny (górn.).
Erdbohrtechnik; technika wiercenia ziemnego (górn.).
Erdbohrung p. Erdbohren.
Erdldruck; ciśnienie, napór, parcie ziemi (inż. górn. geol.).
Erde; ziemia (geol.).
Erdeinsenkung p. Einsenkung.
Erden; zziemiać, doziemiać (el.).
Erdfall (Erdsturz); zapadnięcie się ziemi, rozpadlina (geol.).
Erdförderung; przewóz ziemi (rob. ziem.).

Erdfachs (Amiant, Bergwolle); amiant, len górny (min.).
Erdgas; gaz ziemny, rodzimy (geol.).
Erdgeschoß (Parterre); poziom, przyziemie, parter (bud.).
Erdgewinnung; dobywanie ziemi.
Erdharz; żywica ziemna, mineralna, (min.) p. Bernstein.
Erdhaue p. Lettenhaue.
Erdig (von Beschaffenheit und Struktur); ziemisty (min.).
Erdiges Eisenerz; ruda żelazna ziemista (min.).
Erdkabel; kabel podziemny (el.).
Erdkegel; stożek ziemny (zostawiany przy robotach grabarskich).
Erdkohle (erdige Braunkohle); węgiel brunatny ziemisty (min. geol.).
Erdleitung; przewod uziemiający (el.).
Erdmagnetismus; magnetyzm ziemski (fiz.).
Erdoberfläche; powierzchnia ziemi (geol.).
Erdöl (Steinöl, Petroleum, Naphtha); olej skalny, ropa, nafta (min.).
Erdölführende Schicht; warstwa ropodajna (geol.).
Erdpech p. Asphalt.
elastisches — p. Elaterit.
Erdplatte; płyta ziemna (el.).
Erdreservoir; zbiornik ziemi (górn. soln.).
Erdriß (Kluft); rozpadlina (geol.).
Erdsalz (Steppensalz, Wüstensalz); sól ziemna, stepowa, pustynna (min. geol.).
Erd-schicht; warstwa ziemna, ziemi (geol.).
Erd-schluß; zziemienie, przyziemienie, zwarcie z ziemią (el.).
Erd-schlußanzeiger; wskaźnik zwarcia z ziemią (el.).
Erd-schlußprüfung; stwierdzanie zziemienia (el.).
Erd-spannung; napięcie doziemne (el.).
Erd-talg; łój mineralny (min.).
Erd-talk (erdiger Talk); łojek ziemisty (min.).
Erd-teer (Bergteer); dziegieć ziemny (min.).
Erd-torf (Torferde); torf ziemisty (min. geol.).
Erd-ung; zziemienie, doziemienie, uziemienie (el.).
Erd-wachs (Bergwachs, Ozokerit); wosk ziemny, ozokeryt (min.).
Erd-winde (vertikale Winde); kołowrót stojący, pionowy (maszyn.).

Eremit; eremit (min.).
Erfolg; skutek, powodzenie.
Erforschen; badać, wysledzić, poszukiwać.
Erg; erg (praca wykonana przez 1 dyne wzdłuż drogi 1 cm.) (mech.).
Ergänzen; uzupełnić, dopełnić.
Ergänzungsfarbe; barwa dopełniająca (fiz.).
Ergänzungskegel; stożek uzupełniający, odcięty (geom.).
Ergiebig; obfity, wydajny, wydajny, (geol. gór.).
Ergiebigkeit (eines Lagers, Bergbaues); wydajność (pokładu) (górn. geol.).
Ergraben; dokopać się, p. Erhauen.
Erhaltungsbau (Grubenerhaltung); utrzymanie (kopalni) (obudowa, czyszczenie, odwadnianie) (górn.).
Erhalten (unterhalten Strecken, Zimmerung u. s. f.); utrzymywać (w dobrym stanie) (górn.).
Erhaltung der Energie; zachowanie energii (mech.).
Erhaltungskosten; koszta utrzymania.
Erhauen (durch Häuerarbeit gewinnen); dobyć, wyřabać (minerał użyteczny) (górn.).
Erhauen (mit Häuerarbeit erreichen); dojść, dotrzeć, osiągnąć, dokopać się (minerał) (górn.).
Erhebung; dochodzenie, śledztwo.
Erhebung (Hebung) der Berge; wzniesienie się, podniesienie się gór (geol.).
Erhebungssystem der Berge; następstwo podniesień gór (geol.).
Erhitzen; rozpalic, rozgrzać, rozżarzyć (techn. hut.).
Erhöhung; podniesienie, wzniesienie, podwyższenie.
Erhöhung des äußeren Schienenstranges p. Geleiserhöhung.
Erinnerung; przypomnienie.
Erker; wyzierz, wykusz (bud.).
Erklärung; oświadczenie, objaśnienie, wytłumaczenie.
Erkreuzen p. Verkreuzen (Verqueren).
Erlag; złożenie (kaucyi).
Erlagsgebühr; składowe, depozytowe (kas.).
Erlagschein; poświadczenie złożenia (kas.).
Erlängen (erstrecken) Grubenbaue; przedłużyć, prowadzić dalej, pędzić dalej (chodnik, odbudowę) (górn.).

Erlaß; reskrypt, rozporządzenie.
Erläuterung; wyjaśnienie, objaśnienie (ustawy, rachunku).
Erle (Erlenbaum); olcha, olsza.
Erledig; załatwić.
Erladigung; załatwienie.
Erliegen (verfallen); uleść, upadąć.
Erlöschen; ustać, wygasnąć, umrzeć się.
Erlöschung (der Schurfberechtigung); zgaśnięcie, ustanie (pr. górń.).
Ermittlung; 1) wypośrodkowanie; 2) wykrycie, wyśledzenie.
Erobern (gewinnen); dobyć (minerał użyteczny) (górn.).
Eröffnen (einen Bau, eine Lagerstätte); otworzyć (dziąło, złożę), (górn.) p. Ausrichten.
Eröffnung (des Baues); otwarcie (odbudowy) (górn.) p. Ausrichtung.
Erörtern; roztrząsać, wyjaśnić.
Erörtern (mittels Ortsbetriebes auffinden); osiągnąć przodkiem (żyłę) (górn.).
Erosion; erozya, żłobienie (geol.).
Erosionstäler; doliny erozyjne (geol.).
Erratische Blöcke (Wanderblöcke Findlinge); głazy narzutowe, przybłądne (nanesione przez wodę, lód, lodowce) (geol.).
Erregerbatterie; bateria wzbudzająca, wzbudnicza (el.).
Erregerdynamo; prądnicza wzbudzająca, wzbudnicza (el.).
Erregermaschine; maszyna wzbudzająca, wzbudnicza (el.).
Erregerstrom; prąd wzbudzający (el.).
Erregung; wzbudzenie (prądu) (el.).
Ersatz; 1) zwrot, wynagrodzenie; 2) dopełnienie, uzupełnienie.
Ersatzkohlenlampe; łukówka z węglami samozamiennymi (el.).
Ersatzkosten; koszta zwrotne.
Ersatzmann; zastępca.
Ersatzstück (Ersatzteil); część wymienna, zapasowa (maszyn.).
Ersatzwiderstand; opór zamienny, opornica zamienna (el.).
Ersaufen, (ersäufen, ansäufen, ertränken, austränken, inundieren, unter Wasser setzen); nawodnić, zatopić kopalnię (górn.).
Ersaufen, (ersäufen, unter Wasser gesetzt werden); nawodnić się, zatonać (górn.).
Erscheinung; zjawisko (fiz.).

Erschlagen (erreichen) den alten Mann; przebić się do dawnych zrobów (wyrobisk) (górn.).
Erschließen p. Aufschließen.
Erschroten (Lagerstätten, Wasser); dokopać się, natrafić (na pokład, wodę) (górn.).
Erschürfen (aufschürfen); znaleźć, odkryć (górn.).
Ersinken (erteufen); dogłębić się, dotrzeć do (żyły, pokładu) (górn.).
Ersoffen; zalany (o kopalni) (górn.).
Erstarren; skrzepnąć, skamienieć (fiz. geol. met.).
Erstarrungsgestein (Eruptivgestein); skała wybuchowa, skrzepła (geol.).
Erstehen bei der Lizitation; nabyć, kupić na licytacyi.
Erstehet (Erwerber); nabywca.
Erstrecken p. Erlängen.
Ertel (Welldaumen einer Hammerwelle); palec (maszyn. hut.).
Erteufen p. Ersinken.
Ertrag; dochód, przychód, pobór; p. Einnahme.
Ertränken (ertrinken) p. Ersaufen.
Eruption (Ausbruch); wybuch (geol.).
Eruptionsgang (Eruptivgang); żyła wybuchowa (geol.).
Eruptivgestein p. Erstarrungsgestein.
Erweiterung (der Bohrung); roztożenie (techn.).
Erweiterung (der Bohrlöcher); rozszerzanie (otworów wiertniczych) (górn.).
Erweiterungsbohrer (Nachnahmebohrer); rozszerzacz (wierc. ziem.).
Erwerbsteuer; podatek zarobkowy.
Erz; ruda (min. górń. hut.).
armes —; ruda uboga.
derbes —, (gediegenes —, Derb —); ruda jędrna, czysta, bogata.
edles —, (edle Geschicke); ruda bogata.
eingesprengtes —; ruda wprysnięta.
klares —; ruda drobna.
reiches —, (reichhaltiges —, frommes —); ruda bogata.
Erz (Bronze, Metall); bronz, spiż (met.).
Erzabbau; odbudowa rudy, dobywanie rudy (górn.).
Erzadel; bogactwo rudne, obfitość rudy (geol. górń.).
Erzanbruch (Anbruch); objaw rudy, znalezienie rudy (górn.).

Erzanbruch (Anbruch) haben; rudę znaleźć (górn.).

Erzart; gatunek rudy, odmiana kruszcu (geol. górn.).

Erzaufbereitung (Aufbereitung der Erze); gatunkowanie, sortowanie rud p. Aufbereitung.

mechanische —; gatunkowanie mechaniczne.

vorläufige —; gatunkowanie tymczasowe.

Erzbank; warstwa rudna (geol.).

Erzbau p. Erzbergbau.

Erzbergbau (Metallbergbau, Erzbau); kopanie, dobywanie rudy, rudnictwo (górn.); p. Erzbergwerk.

Erzbergmann (Erzmann); górnik kruszcowy, górnik rudny, rudnik.

Erzbergwerk (Erzgrube, Erzzeche, Erzbergbau); góry rudne, kruszcowe, kopalnia rudy (górn.).

Erzbringer (Erzträger, Erzmacher); rudonośnik, odżyłek rudonośny, odnoże żyły rudonośne (geol.).

Erzbutzen (Erzputzen); buły kruszcowe (geol.). p. Erznest.

Erzdistrikt (Erzrevier); okręg rudny (geol. górn.).

Erzdruse; czerep, skorupa, druzo, geoda kruszcowa (geol.).

Erzeinlösung; wymiana, oddawanie, odwóz, sprzedaż rudy (górn.).

Erzeinschluß p. Einschluß.

Erzeugen (produzieren); wyrabiać, wytwarzać (techn.).

Erzeugende Linie; linia tworząca (geom.).

Erzeugnis (Produkt); produkt, wyrób, wytwór.

Erzeugung (Produktion); wytwórczość, wytwarzanie, produkcja (techn.).

Erzeugungswerk p. Laugwerk.

Erzfall p. Adelsvorschub, Erzmittel.

Erzfeld; pole rudne (geol. górn.).

Erzflöz (Erzlager); pokład rudny (geol.).

derbes —; pokład rudny jednorodny.

Erzförderung (in Strecken); przewożenie, przewóz rudy (górn.).

Erzförderung (in Schächten); wyciąganie, wydobywanie, wywożenie rudy (górn.).

Erzformation; formacja rudonośna, utwór rudonośny (geol.).

Erzführend (erzhaltig, erzlig); rudonośny, kruszczorodny, kruszczodajny, kruszny (geol.).

Erzführung; kruszczorodność, kruszczodajność, rudonośność (geol.).

Erzgang; żyła kruszcowa, rudna (geol.).

Erzgartierung p. Gattierung.

Erzgebirge (erzführendes Gebirge); góry kruszcowe (geol.).

Erzgedinge; ugoda kruszcowa (zależna od ilości wydobytego kruszcu) (górn.).

Erzgefälle; 1) rudy wydobyte (wymienne, sprzedajne); 2) wytwórczość rud.

Erzgehalt (Erzhalt); zawartość, ilość kruszcu, zakruszczenie (geol.).

Erzgräuel (Erzgraupen); krupy rudne (sort.).

Erzgrube p. Erzbergwerk.

Erzhalde; zwal rudny, rudozwał (górn.).

Erzhalt p. Erzgehalt.

Erzhaltend (erzhaltig, erzlig) p. Erzführend.

Erzhältig; rudny, rudniasty, zakruszczone (geol.).

Erzhaltige Zeuge (Geschicke) p. Erzige Zeuge.

Erzhauer; rudnik, rudokop (górn.).

Erzhaufen (Erzhaufwerk, Roherz, Loos); kupa rudna (górn. sort.).

Erzhaus p. Erzmagazin.

Erzig (erzhaltend) p. Erzführend.

Erzige Zeuge; rudniny (górn.) p. Erzwände, Erzklein.

Erzprägung; wpryśnięcie rudne (geol.).

Erzkammer p. Erzmagazin.

Erzklein; ruda drobna, miał rudny, rudnina (górn.) p. Erzige Zeuge.

Erzkluft (edle Klufft); szczelina (żyła) rudonośna, szczelina (żyła) rudna (górn.).

Erzkram p. Erzmagazin.

Erzlager (Erzflöz); pokład rudny, kruszcowy (geol.).

Erzlager (Erzlagerstätte); złożo kruszcowe, rudne (geol.).

Erzleer; bezrudny, jałowy (geol. górn.).

Erzlieferungsvertrag; umowa na dostawę rudy.

Erzlinse; soczewka rudna (geol.).

Erzmacher p. Erzbringer.

Erzmagazin (Erzgewölbe, Erzhaus, Erzkammer, Erzkram); rudarnia, skład rudny (górn.).

Erzmann p. Erzbergmann.

Erzmehl (Scheidemehl); miał rudny, mąka rudna (sort.).

Erzmittel; warstwa rudna (część rudonośna żyły) (górn.).
Erzmühle; młyn kruszcowy, rudomłyn (sort.).
Erznest; gniazdo rudne (geol.).
Erzniere; nerka rudna (geol.).
Erzpochwark; tłuczka rudy (sort.).
Erzpost; dawka rudy (hut.).
Erzprobe; próbka rudna (prob.).
Erzputzen p. Erzbutzen.
Erzquetsche (Erzquetschwerk, Erzquetschmaschine, Erzwalzwerk); gniotownik, łamacz rudny (sort.).
Erzquetschen (das); gniecenie, łamanie, kruszenie rudy (sort.).
Erzreich p. Erzführend.
Erzrevier p. Erzdistrikt.
Erzröstung (Rösten der Erze); prażenie rud (hut.).
Erzscheiden (scheiden); rudę oddzielać, klepać (sort.).
Erzscheider (Scheider); oddzielnik, klepacz (rudy) (sort.).
Erzscheidung (Scheiden der Erze); oddzielanie, klepanie, wyklepywanie rudy (sort.).
Erzschlacke p. Rohschlacke.
Erzschlamm (das); przemywanie, oczyszczanie z mułu, szlamowanie rud (sort.).
Erzschlich; miał rudny, ruda mączna (sort.) p. Schlich.
Erzschmelzen; topienie rud (hut.).
Erzschmelzofen p. Schmelzofen.
Erzseifen p. Seifen.
Erzseparation p. Separation.
Erzsetzen (Setzen der Erze); osadzanie rud (sort.).
Erzspeise; bronz (met.).
Erzstaub; pył rudny (sort.).
Erzstock; skład rudny, rudoskład, (geol.) p. Stock.
Erzstraße (Erzstrasse); żrąb, ustęp, przodek rudny (górn.).
Erzstufe p. Stufe.
Erzteufe; głębina, głębokość rudna (geol.).
Erzträchtig (erzhaltig) p. Erzführend.
Erzträger p. Erzbringer.
Erzvorkommen; występowanie rudy (geol.).
Erzwalzwerk p. Erzquetsche.
Erzwände (erzhaltige Wände); grudy rudne (górn.).
Berg —, (Pochgang —, Pochgang); grudy rudne ubogie, rzadkie.
Derb —; grudy rudne jędrne, bogate.
Mittel —; grudy rudne średnie, grube.

Erzwäsche (das Waschen der Erze); płókanie, przemywanie rud (sort.).
Erzwäsche (Erzwaschwerk); płóczka rudna, płóczka kruszcowa (sort.).
Erzzeche p. Erzbergwerk.
Erzzerkleinerung; rozdrabnianie rud (sort.).
Erzzone; strefa rudna, pasmo rudne (geol.).
Esbohrer; świder esowy (górn.).
Esche (Eschenbaum); jasion, jesion.
Eskomplieren p. Diskontieren.
Eskonto p. Diskonto.
Espe (Aspe, Zitterpappel); osika.
Esse (Schornstein, Kamin, Rauchfarg, Schlot); komin.
Esse (Schmiedesse, Feueresse, Esskugel); ogień, ognisko kowalskie (kow.).
Esse (Überhöhen) p. Übersichbrechen.
Essenklappe (Register); przykrywa kominowa, zasuwa, klapa (hut.).
Esskugel p. Esse (Feueresse).
Estrich; polepa, klepisko (bud.).
Estrichplatte p. Pflasterziegel.
Etablissement (Anstalt); zakład.
Etage (Sohle, Bausohle, Horizont, Lauf); piętro, poziom (górn.).
Etagenbau (etagenartiger Abbau); odbudowa piętrowa (górn.).
Etagenbruchbau; odbudowa załamowa piętrowa (w kopalniach dyamentów) (górn.).
Etagengestell (Etagenschale, Etagenkorb); klatka piętrowa (górn.) p. Schale.
Etagenkorb p. Etagengestell.
Etagenringventil p. Ventil.
Etagenrost (b. Saizpfannen); ruszt piętrowy (warzel.).
Etagenschale p. Etagengestell.
Etat; 1) poczet (urzędników); 2) etat (dochodów i wydatków krajowych).
Eugenglanz p. Polybasit.
Eustatische Bewegungen; ruchy eustatyczne (geol.).
Ewige Teufe; głębokość wieczna, nieskończona, niezmiernona, bezdenie, bezdno (górn.) p. Teufe.
Evolute; rozwinięta (geom.).
Evolvente; rozwijająca, ewolwenta (geom.).
Evolventenverzahnung; uzębienie podług rozwijającej, uzębienie ewolwentowe (maszyn).
Excenter p. Exzenter.
Exekution; egzekucja (ściągnięcie przymusowe należności skarbowych).
Exhaustor p. Dampfstrahlventilator.

Exhibieren (einreichen, zustellen, einhändigen); podawać, wniesć do urzędu.

Exhibitenprotokoll; dziennik podawczy.

Exkavator (Bagger); pogłębiarka, draga (rob. wod.).

Ex officio (Ex offio); urzędownie, z urzędu.

Exosome; egzozmoza (mieszanie się płynów gęstszego z rzadszym za pomocą przesiąkania przez oddzielającą je błonę, ściankę porowatą) (fiz.).

Expandieren (vom Dampf); rozprężyć się, rozszerzać się (fiz.).

Expansibel (ausdehnbar); rozprężalny, rozszerzalny (fiz.).

Expansibilität (Ausdehnbarkeit); rozprężalność, rozszerzalność (fiz.).

Expansion; rozprężanie (pary) rozszerzalność, ekspansja (fiz.).

stete —; rozprężanie stałe.

variable —, (wechselnde —); rozprężanie zmienne.

Expansion (Maß der Expansion); rozpręż (pary) (fiz. maszyn.).

Expansionsdampfmaschine; maszyna parowa rozprężna, z rozprężeniem, z ekspansją (maszyn.).

einfache —; maszyna par. jedno-prężna.

dreifache —; maszyna par. trój-prężna.

vierfache —; maszyna par. czwór-prężna.

zweifache —; maszyna par. dwu-prężna.

Expansionsgrad; stosunek rozprężania (mech.).

Expansionschieber; suwak rozprężak, suwak zmieniać, suwak rozprężniczy (maszyn.).

Expansionssteuerung; stawidło zmieniaćkowe (do rozprężu zmiennego) (maszyn.).

Expansivkraft (Ausdehnungskraft); siła prężności, rozprężliwości (fiz.).

Expedit (Expeditor); ekspedytor, wysyłkowy.

Expeditieren (absenden); wysyłać, wyprawiać.

Expedit; urząd wysyłkowy, ekspedyt.

Expeditio (Abfertigung); wysłanie, wysyłka, ekspedycja.

Experiment (Versuch); doświadczenie, próba.

Expert (Sachverständiger); znawca, biegły.

Explodierbar; wybuchowy.

Explodieren (zerplatzen, losgehen); wybuchać, eksplodować (fiz.).

Explosion; wybuch, eksplozja (fiz. techn. górn.).

Explosion von Schlagwettern; wybuch gazów wybucujących (górn.).

Explosion eines Dampfkessels; wybuch kotła parowego (maszyn.).

Explosion (Verpuffung) bei Verbrennungsmotoren; wzbuch.

Explosionsdamm p. Wetterdamm.

Explosionskalorimeter (zur Untersuchung der Sprengstoffe); kalorymetr wybuchowy (górn.).

Explosionstür; drzwi przeciwwybuchowe (górn.).

Explosiv (Explosivstoff, Sprengmittel); materiał wybuchowy.

Explosiv (explosionsfähig); wybuchowy.

Exponent; wykładnik (mat.).

Potenz —; wykładnik potęgowy.

Wurzel —; wykładnik pierwiastkowy.

Export (Ausfuhr); wywóz, eksport.

Expres-Bohrsystem; wiercenie sposobem „Ekspres“ (górn.).

Expropriation (Enteignung); wywłaszczenie (przymusowe).

Extragrobsalz; sól gruboziarnista (ekstra) (warzel.).

Extraholz (Wechselschwelle, Wechselholz); podkład poprzeczny rozjazdowy, zwrotnicowy (kol.).

Extrakt (Auszug); wyciąg, wypis.

Extrastrom; przetężenie, ekstrapąd (el.).

Excelsior-Bohrrohren; rury wiertnicze „Excelsior“ (górn.).

Exzenter (Exzentrisk, Exzenterische Scheibe, exzentrische Scheibe); mimośród, ześród (maszyn.).

Exzenterbügel p. Exzentering.

Exzentergabel p. Exzenterstange.

Exzenterkreis (Schieberkreis); koło mimośródowości (maszyn.).

Exzentering (Exzenterbügel, Exzenterreifen); pierścień mimośródowy, pierścień ześrodu (maszyn.).

Exzenterischeibe p. Exzenter.

Exzenterstange (Exzentriskstange, Exzentergabel); trzon mimośrodu, ześrodu (maszyn.).

Exzentrisk p. Exzenter.

Exzentrisk-Meißel; świder (dłuto ekscentryczny, ześród (górn.).

Exzentrisk; mimośródowości (geom.).

Exzentrizität; mimośródowości (geom. maszyn.).

F.

Fabianscher Freifallbohrer p. Freifallbohrer von Fabian.

Fabrik; fabryka (techn.).

Fabrikant; fabrykant, rękodzielnik.

Fabrikat (Erzeugnis, Ware); wyrób fabryczny, fabrykat.

Fabrikation (massenhafte Verfertigung, Herstellung); wyrób, fabrykacja (techn.).

Fabriksalz (Salz für Fabrikzwecke); sól fabryczna.

Fabrikskohle (Kohle für die Fabriken); węgiel fabryczny.

Fabriksstempel; odcisk fabryczny.

Fabrikszeichen (Fabrikmarke, Werkzeichen); cecha wyrobu, cecha fabryczna, znamię fabryczne, piętno.

Fabry'scher Ventilator (Fabry'sches Wetterrad); wentylator (przewietrznik) Fabry'ego (górn. maszyn.).

Façade p. Fassade.

Fach (Feld); przęsto (bud. inż.).

Fächergebläse p. Zentrifugalgebläse.

Fächerrad (Fächertrommel) p. Setzrad.

Fachprüfung; egzamin zawodowy.

Fachwerk (Fachwerkswand); ściana rozworowa, ściana w rozwory, mur pruski (bud.).

Fachwerk (Gerippe); kratowie (bud.).

Fachwerk (Vertiefung); zatłoka stropowa, kaseton (arch.).

Fachwerksgewölbe; sklepienie zatłoczne (bud.).

Fachwerksträger p. Träger.

Fachwerkswand p. Fachwerk.

Fackel; pochodnia (matr.).

elektrische —; pochodnia elektryczna.

Naphtha —; pochodnia naftowa.

Pech —, (Wind —); pochodnia smołowa.

Wachs —, (Kammer —); pochodnia woskowa.

Façon p. Fassung.

Fadenkreuz; krzyż nitkowy, włoskowy (miern.).

Fadenmikrometer; mikrometr nitkowy (miern.).

Fadenplanimeter; planimetr nitkowy (miern.).

Fahlband (Fallband); falband (warstwy z pyrytami... wpryśniętymi) (geol.).

Fahlerz (Tetraedrit); ruda płowa, tetraedryt, szaromiedziak (min.).

Fahlgrau (von Farbe); płowo-szary (min.).

Fahrabteilung (Fahrtrum, Fahr-schacht, Fahrung); oddział drabinowy, przedział drabinowy (w szybie) (górn.).

Fahrarm; wodzidło (planimetra) (miern.).

Fahrbahn (der Straße); jezdnia.

Fahrbar (befahrbar); jezdny, dostępny, przechodny, przystępny (szyb) (górn.).

Fahrbogen; arkusz objazdowy, sprawozdanie tygodniowe (co do zwiedzania kopalni) (górn.).

Fahrbrett (Achselbrett, Krummholz); deseczka zjazdowa (górn.).

Fahrbuch (Zechenbuch); księga dolna, objazdowa, księga zwiedzania kopalni.

Fahrbühne (Fahrtbühne, Absatz, Abtritt, Ruhebühne, Wechsel); spocznik, pomościć, bono (w szybie) (górn.).

Fahrdeckel; przykrywa wchodowa, drzwi wchodowe (szybu).

Fahrdienstpersonale (Zugspersonale); służba pociągowa.

Fahrdraht; drut (przewód) ślizgowy, drut (przewód) roboczy (el.).

Fahren; 1) jechać, zjeżdżać, wjeżdżać, wchodzić, spuszczać się (do kopalni); 2) chodzić, stąpać (po kopalni); p. Anfahren, Ausfahren, Einfahren.

Fahren (verfahren) eine Schicht; odbyć, ukończyć (szybę) (górn.).

Fahrgeschwindigkeit; prędkość, chyżość, szybkość jazdy (górn.).

Fahrgestänge (Gestänge bei der Fahrkunst); ciągała zjazdowe (górn. maszyn.).

Fahrhut (Fahrkappe, Bergkappe); kaptur, czapka górnicza (górn.).

Fahrkleid; odzież kopalniana, ubranie kopalniane.

Fahrkontakt; ślizg (el.).

Fahrkorb p. Förderschale.

Fahrkunst (Fahrkunstmaschine, Fahrmaschine); zjeżdżalnia, schody ruchome, spust górniczy (górn. maszyn.).

Fahrkunstbühnen (Tritte); stopnie schodów ruchomych, zjeżdżalni (górn. maszyn.).

Fahrkunstmaschine p. Fahrkunst.
Fahrkunstschacht; szyb z schodami ruchomymi (górn.).

Fahrleder p. Bergleder.

Fahrleitung; przewodnik ślizgowy, zdawny (el.).

Fahrloch (in der Bühne); przechód, przełaz (w przestanku, pomoście) (górn.).

Fahrmaschine p. Fahrkunst.

Fahrort; chodnik zstępny, przekop zstępny (górn.).

Fahrplan (Fahrordnung); rozkład jazdy, ruchu pociągów.

graphischer —, (Graphikon); rozkład wykreslny jazdy, wykres rozkładu jazdy.

Fahrpreis (Fahrgeld); cena jazdy, cena biletu jazdy (kol. górn.).

Fahrpreistabelle (Tarifstabelle); cennik jazdy, taryfa osobowa (kol. górn.).

Fahrschacht; 1) szyb wjazdowy, zjazdowy; 2) p. Fahrabteilung; 3) p. Fahrstrecke (b. steilem Verflächen) (górn.).

Fahrschalter; nastawnica (el.).

Fahrschein; zezwolenie na zjazd, zezwolenie zjazdowe (górn.).

Fahrsignal (freie Fahrt, Freifahrt-signal); sygnał jazdy (kol. górn.).

Fahrstollen; sztolnia zjazdowa, przechodnia (górn.).

Fahrstrecke; chodnik przechodni (górn.).

Fahrstuhl (Aufzug); dźwig, lift.

Fahrt (Fahrung) p. Ein- u. Ausfahrt.

Fahrt (schmale Strecke im Bergversatz zur Förderung u. Wetterführung) p. Förderfahrt, Wetterfahrt.

Fahrt (Sprossenfahrt, Grubenleiter); drabina (szybowa) (górn.).

Fahrtabteilung p. Fahrabteilung.

Fahrtbühne p. Fahrabteilung.

Fahrtfröschel (Dumbholz) p. Fahrt-spreize.

Fahrtgriff (Fahrtklammer); uchwyt drabinowy, spona drabinowa (górn.).

Fahrtaken (Fahrthaspe, Fahrhaspe); kuna, hak drabinowy (górn.).

Fahrtabhängaken (Fahrthaken); wieszak drabinowy (do zawieszenia drabin w szybie) (górn.).

Fahrthaspe p. Fahrthaken.

Fahrt Hindernis; przeszkoda w jeździe (kol. górn.).

Fahrtklammer p. Fahrtgriff.

Fahrtichtung; kierunek jazdy (kol.).

Fahrtrum (Fahrtrumm) p. Fahrabteilung.

Fahrt-schacht; 1) szyb drabinowy; 2) p. Fahrschacht (górn.).

Fahrt-schenkel; bok drabiny, listwa drabinowa (górn.).

Fahrt-spreize (Fahrtfröschel, Fröschel, Dumbholz); podpora drabinowa (w szybie) (górn.).

Fahrt-sprosse; szczebel (drabin szybowych) (górn.).

Fahrüberhauen; chodnik dowierzchni, komin przechodowy, przełazowy (górn.).

Fahrtung; 1) p. Ein- u. Ausfahrt; 2) Fahrabteilung.

Fahrtzeit; czas jazdy (kol. górn.).

Fäkalien (Abfuhrstoff, Kot, Unrat); odchody, kał.

Faktor; czynnik (mat.).

Faktura (Warenrechnung); rachunek kupiecki, faktura (rach.).

Fall; spadek, spadanie (ciał) (fiz. mech.).
freier —, (Freifall); spadek swobodny, spadanie swobodne.

Fall (Neigung, Verflächen, Einfallen, Fallen) der Schichten; upad, nachylenie warstw (geol. górn.).

Fallapparat p. Freifallapparat.

Fallblock p. Rammbar.

Fallbremse p. Fangvorrichtung.

Falle; 1) p. Gezimmerfeld; 2) Fallscheibe, Falltür.

Fallen p. Einfallen, Verflächen.

Fällen (ein Lot fällen) p. Absenkeln.

Fällen (einen Punkt vom Tage in die Grube fällen); przenieść (punkt z powierzchni na dół) (miern.).

Fällen (eine Senkrechte fällen); spuścić prostopadłą (geom.).

Fällen (durch ein Reagens niederschlagen); strącić (chem.).

Fallende Strecke p. Strecke.

Fallfangschere (Fangschere, Fingerfalle, Zangenfanghaken, Kloben, Wolfsrachen, Fangrachen); nożyce, wmyki (pochwytny) (wierc. ziemne).

Fallgestänge (Schlaggestänge, Untergestänge); żerdki (drażki) wiertnicze udarowe (górn.).

Fallhöhe; wysokość spadania (mech.).

Fallkreuz (Durchfallkreuz zweier Gänge); upadkowy krzyż żylny (geol.).

Falllinie (Fallungslinie von Lagerstätten); linia nachylenia, upadu (geol.).

Fallmaschine von Atwood; machina spadkowa Atwooda (mech.).

Fallort (einfallende Strecke, Abhauen, Flachort, Tonnlage, Senkort); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Fallrichtung (Falllinie) bei Lagerstätten; kierunek upadu, nachylenia (pokładu, żyły) (geol.).
Fallrohr (bei Gradierwerken); rura spustowa, spływowa, spustnica (soln.).
Fallscheibe (Fallschirm, Falle) am Bohrklotz; koszyk obciążnikowy, spadochron (górn.).
Fallstück p. Abfallstück.
Falltür; 1) drzwizwodowe; 2) p. Hängelbank.
Fällung (das Fällen, Niederschlagen); strącanie (chem. met.).
Fällungslinie p. Falllinie.
Fällwinkel (Neigungswinkel, Verflächungswinkel); kąt nachylenia, upadu (geol.).
Falte (Biegung, Haken) der Gebirgsschichten; fałda (geol.).
Antyklinal —, (Sattel —); fałda antyklinalna.
aufrechte —, (stehende —); fałda stojąca.
Fächer —; fałda wachlarzowata.
Knie —; fałda kolanowa.
liegende —; fałda leżąca, płaszczowina.
schiefe —; fałda skośna.
Synklinal —, (Synkline); fałda synklinalna (łęg, niecka).
Faltenbildung; tworzenie się, powstawanie fałd (wygięć) (geol.).
Faltengebirge; góry sfałdowane (geol.).
Faltenverwerfung; przesunięcie fałdowe (geol.).
Faltung p. Falte.
Falz (Anschlag); przyłga (cieś.).
Falz (Nut); wpust, rowek, żłobek (cieś.).
Falz (Wulst); zagiętka (bud.).
Falzeisen; zakładniak (narz.).
Falzen; zakładać, zaginać (blach. kow.).
Falzziegel p. Ziegel.
Fangbacke (Fangdaumen) b. Schachtgestänge p. Fanghorn.
Fangbirne; gruszka rurowa (wyciąganie rur z otworów wiertniczych) (wierc. ziem.).
Fangbüchse (Klappenbüchse, Fangmutter mit Klappen); chwytacz cylindryczny (wiercenie ziemne).
Fangbügel; kabłąk ochronny (el.).
Fangdamm; grodza (bud.).
Fang Eisen (b. Schachtgestänge) p. Fanghorn.

Fangen p. Abfangen.
Fangfeder (Federfalle) p. Fangschere.
Fangfederhaken; oszczep chwytczy (wiercenie ziemne).
Fangfrosch (beim Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fangfuß (beim Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fanggabel (bei d. tonnlägigen Aufwärtsförderung); widelki samochwytnie (górn.).
Fanggestänge; żerdki chwytcze (wiercenie ziemne).
Fanghaken p. Glückshaken.
Fanghaken (bei d. tonnlägigen Abwärtsförderung); hak samochwytny.
Fanghölzer (b. Schachtgestänge) p. Fanghorn.
Fanghorn (Fangfrosch, Fangdaumen, Fangfuß, Fangholz, Fangeisen) beim Schachtgestänge; łapadło żerdzinowe, żabka żerdzinowa (górn. maszyn.).
Fanghorn (an Kreuzen und Balanziers); róg chwytczy (maszyn.).
Fanginstrument (b. Erdbohren); przyrząd ratunkowy, chwytczy, łapak (górn.).
Fangklaue (b. Erdbohren); szpon chwytczy.
Fanglager (b. Kunst u. Fahrgestänge); poduszka żerdzinowa (górn. maszyn.).
Fangmutter (Fangschraube, Schraubentute, Schraubenfangglocke, Trompete, Faßschraube, Drillschraube); mutownik, zaczepnik, dzwon śrubowy (wiercenie ziemne).
Fangrachen p. Fallfangschere.
Fangscheibe (b. Kunst und Fahrgestänge); poduszka żerdzinowa, tarcza chwytcza (górn. maszyn.); p. Fanglager.
Fangschere; 1) p. Federfalle; 2) p. Fallfangschere.
Fangschraube p. Fangmutter.
Fangschuh p. Geißfuß.
Fangschürze (beim Fahrgestänge); łańcuch chwytczy (górn. maszyn.).
Fangvorrichtung (Fallbremse, Sicherheidsvorrichtung der Förderschale); samochwyt, chwytadło, łapadło (górn. maszyn.).
Farad; farad (pojemność elektr.) (el.).
Farbe; barwa, kolor (fiz. chem. techn.).
Farben; barwić, farbować (brw.).
Farbsignal; sygnał barwny (sygn.).
Farbenspiel; gra barw (fiz. min.).

Farbenwandlung (Farbenwechsel); zmiana barw (fiz. min.).
Farbenzerstreuung (Dispersion); rozszczepienie barw (fiz.).
Färber; barwierz.
Färberei; barwiarnia.
Farbkörper (Farbstoff, Pigment); barwnik (brw.).
Färbung; barwienie (brw.).
Farn (Farnkraut); paproć (geol.).
Faschine (Reisigbündel); faszyna, wiązka (bud. wod.).
Senk —; faszyna nadziewana, zatapiała.
Faschinenbau (Packwerksbau); roboty faszynowe, roboty wiążkowe (bud. wod.).
Faschinenmesser (Bindmesser); tasek (narz.).
Faschinenpflock; kołek faszynowy, kołek wiążkowy (bud. wod.).
Fase; ścin, ścinka, grań (stol. cieś.).
Faser; włókno.
Faserapatit p. Phosphorit.
Faserbaryt; baryt włóknisty (min.).
Faserbraunkohle; włóknisty węgiel brunatny (min.).
Faserölestin; celestyn włóknisty (min.).
Fasergips (faseriger Gips, Federgips); gips włóknisty (min.).
Faserig (von Struktur); włóknisty.
Faseriges (seidenglänzendes) Steinsalz; sól kamienna włóknista (soln.).
Faserisolation; izolacja włókienna (el.).
Faserkalk (faseriger Kalk); wapień włóknisty (min.).
Faserkohle (Rußkohle, faserige Holzkohle, faseriger Anthrazit); węgiel włóknisty, antracyt włóknisty (min.).
Fasersalz; sól włóknista (min.).
Faserschicht p. Schicht.
Faserschwefel (faseriger Schwefel); siarka włóknista (min.).
Fasertorf (Rasentorf, Moostorf); torf włóknisty (min.).
Faß; beczka, kadź (sort. techn.).
Fassade (Vorder- Stirn- Schauseite); widok, wystawa, fasada (arch. bud.).
Faßbinder (Böttcher); bednarz.
Faßdaube (Daube); klepka (bedn.).
Faßerz p. Faßvorrat.
Fasselsalz (Faßlsalz); warzonka beczkowa, sól (warzona) beczkowa.
Fassen; 1) p. Ausfassen; 2) wypełniać, utykać; 3) ująć, uchwyć (wodę).

Fässersalz (Tonnensalz); sól (kamienna) beczkowa (w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Fässertrocknung (Trocknung des Salzes in Fässern); suszenie soli w beczkach (warzel.).
Fasson (Form, Gestalt bei techn. Produkten); wzorzec, model, kształt, fason.
Fassondraht p. Draht.
Fassoneisen p. Eisen.
Fassoneisenwalzwerk; walcownia kształtowników (hut. maszyn).
Faßreifeisen p. Eisen.
Faßstatt (Füllort, Erweiterung des Ablaßoffens der Laugwerke); szczyzna oczyszczalna (w piecach upustowych przy tamach) (soln.).
Faßschraube p. Fangmutter.
Faßtrübe; zgręzy, męty beczkowe (sort.).
Fassung (Abnahme); powzięcie, odbiór.
Fassung (der Glühlampen); oprawa, obsadka (żarówek) (el.).
Fassungsrippel; trzpionek obsadkowy (el.).
Fassungsraum (Fassungsvermögen eines Grubenwagens u. s. f.); pojemność, objemność, objętość (techn.).
Faßvorrat (Faßerz, Faßmehl, Faßsand, Faßschlich, Siebdurchfall); opłóczki beczkowe, beczkowina (sort.); p. Schlich.
Faßwäsche (Absonderung in Bottichen); 1) płókanie w kadziach (beczkach); 2) płóczka beczkowa (sort.).
Faul (vom Gestein); zgnily, zwietrzały, kruchy; p. Feig.
Faulbrüchig (vom Eisen) p. Eisen.
Faulen; gnić.
Fauler Gang; żyła płonna (geol.).
Faule Wetter p. Wetter.
Fäulnis; zgnilizna.
nasse —; pruchnienie, gnicie.
trockene —; zetlenie.
Fäustel (Bohrfäustel, Handfäustel, Schlägel); 1) młotek, perlik, kijania; 2) pucka; 3) p. Scheidefäustel (górn. sort.).
Fäustelhelm; trzonek (młotka).
Faustschelleisen; przykładak nitowniczy, zaklepnicy (kow. słus.).
Fauveilsche Handbohrung; wiercenie ręczne sposobem Fauvell'a.
Fayence (Halbporzellan); fajans.
Fayenceton; glina fajansowa (min.).
Fazies; facya (geol.).
Feder; 1) pióro; 2) sprężyna.

Federalaun (Federsalz, Eisenalaun, Halotrichit; halotrychit (min.).
Federausschuß; krystalizacya piezrzasta (chem.).
Federbalken; odrzutnia (pogłębianie szybów sposobem Kind-Chaudrona).
Federbarometer; barometr sprężynowy (fiz.).
Federblatt; pas sprężyny, taśma sprężyny.
Federbolzen; trzpień sprężyny, sworzeczeń sprężyny.
Federbohrer (Federnachbohrer); rozszerzacz sprężynowy (wiercenie ziemne).
Federdynamometer; dynamometr sprężynowy, siłomierz sprężynowy (mech.); p. Federwage.
Federerz (Plumosit, Heteromorphit); plumozyt, heteromorfit (min.).
Federfalle (Fangfeder, Fangschere); pasć, zaczepnik, koronka (wiercenie ziemne).
Federgalvanometer; galwanometr sprężynowy (el.).
Federfußstahl; stal sprężynowa lana (met.).
Federgips p. Fasergips.
Federhaken; 1) karabinek; 2) p. Kluppe.
Federhammer; młot sprężynowy (techn.).
Federhart (elastisch); sprężysty, elastyczny.
Federharz p. Elaterit.
Federhobel (Spundhobel); strug wypustnik, strug wypustowy (stol.).
Federkeil (Keilfimmel, Lütticher Keil); trójklin dobywezy, klin lit-tychski (górn.).
Federkontakt; styksprężynowy (el.).
Federkraft p. Elastizität.
Federn (elastisch sein); uginać się, sprężynować (fiz.).
Federnachbohrer p. Federbohrer.
Federregulator p. Regulator.
Federrohr p. Kompensationsrohr.
Federsalz p. Federalaun.
Federpiel; gra sprężyny, gra sprężynowa (u wozów).
Federstahl; stal sprężynowa, resorowa (met.).
Feder und Nut; wypust i wpust (cieś. stol.).
Federwage (Federdynamometer); waga sprężynowa (fiz.).
Federweiß; łojek (talk) sproszkowany, gips sproszkowany, miałki (min. techn.).

Federwiderhaken (3 bis 4 armige Kluppe); chwytacz czterospężynowy (wiercenie ziemne).
Federzirkel; cyrkiel sprężynowy, ze sprężyną (inż.).
Fegesalz (Kehrsalz); zmiotki solne (soln.).
Fehlausweis (negative Anzeige); wykaz próżny.
Fehlboden (Fehldecke); powała ślepa, wsuwanka (bud.).
Fehler (Irrtum); błąd, myłka, omyłka (miern.).
Ablesungs —; błąd w przeczytaniu.
Fehlerdreieck; trójkąt błędu (miern.).
Feierabend; porobocie.
Feiern (nicht arbeiten, nicht anfahren); świętować, próżnować, być beczynnym, zaniedbać szczytę (górn.).
Feig (unhaltbar); niepewny (o skale), słaby (o drzewie).
Feilbietung; przetarg, licytacya.
Feile; pilnik (techn.).
Arm —; pilnik dwuręczny, gruby.
Bogen —; pilnik wstęgowy.
Dreieckschrot —; zdzierak trójkątny.
Dreikantschlicht —; gładzik trójkątny.
Flach —, (Ansatz —); pilnik płaski.
Flachschlicht —; gładzik płaski.
Flachschrot —; zdzierak płaski.
Flachrohr —; równak płaski.
Halbrundschlicht —; gładzik półokrągły.
Hand —; pilnik ręczny.
Rundschlicht —; gładzik okrągły.
Rundschrot —; zdzierak okrągły.
Rundrohr —; równak okrągły.
Säge —; pilnik nązębek, pilnik piłowy.
Schärfapparat —; nacinka.
Schlicht —; gładzik.
viereckige —; pilnik czworoboczny.
Vor —, (Bastard —); pilnik drobny, pilnik średni.
Feilenfabrik; pilnikarnia (techn.).
Feiler (Feilenhauer); pilnikarz (techn.).
Feilenstahl; stal pilnikowa (met.).
Feilicht (Feilspäne, Feilstaub); opiłki (techn.).
Feilkloben; imadełko, trzymaczka (ślus.).
Feilspäne p. Feilicht.
Feinblech; blacha cienka (met.).
Feineingesprengt; drobno wprysnięty (geol.).

Feineisen (schwaches Stabeisen, Kleineisen); żelazo kształtowe cienkie, prętówka (met.).

Feineisenfeuer (Feinfeuer, Affinierfeuer, Raffinierfeuer, Weißofen); rafineria żelaza, ognisko rafinowe do żelaza (met.).

Feineisenwalzwerk (Feinstreckwalzwerk, Feinwalzwerk, Feinstrecke); walcownia na żelazo prętowe, walcownia cienka (met.).

Feinen (feinieren, feinmachen, affinieren, raffinieren); czyścić, rafinować (met.).

Feinergehalt; zawartość rudy drobnej (geol.).

Feingehalt; ilość czystego złota lub srebra (n. p. w pieniądzach).

Feingold; złoto czyste (met.).

Feinieren p. Feinen.

Feinkorneisen (Feinkorn, feinkörniges Eisen); żelazo drobnoziarniste (met.).

Feinkörnig; drobnoziarnisty (min. geol. met.).

Feinkupfer (Garkupfer); miedź czysta (met.).

Feinmachen der Metalle p. Feinen.

Feinpochen p. Zählpochen.

Feinpocher (Feinpochwerk); tłuczka na drobne ziarno (sort.).

Feinquetsche (Feinquetschwerk); łamacz drobny (na drobne ziarno) (sort.).

Feinregulierung; miarkowanie czułe (miern.).

Feinsalz; sól miąka, warzonka miąka (warzel.).

Feinsalzpflanne p. Störpflanne.

Feinsalzsiedung; warzenie na sól miąka (warzel.).

Feinscheiden (der Erze); przebieranie, przebiórka (rud) (sort.).

Feinsicherung; bezpiecznik dla prądów małych (el.).

Feinsilber (Brandsilber, raffiniertes Silber); srebro czyste (met.).

Feinstahl (Gerbstahl); stal rafinowana (met.).

Feinstellschraube (Feinschraube, Feinstellvorrichtung); śruba nastawnicza, nastawnica drobna, (czuła) (miern.).

Feinstellung (b. Meßinstrumenten); nastawienie drobne, małe (miern.).

Feinstraße (Feinstrecke) p. Feineisenwalzwerk.

Feinstreckeisen; żelazo prętowe (met.).

Feinstreckwalzwerk p. Feineisenwalzwerk.

Feinverputz (feiner Verputz); wyprawa gładka, tynkowanie gładkie (bud.).

Feinwalzen (Feineisenwalzen); walce drobne, wymiarowe, kalibrowe (maszyn. hut.).

Feinwalzwerk p. Feineisenwalzwerk.

Feinzeug; miaczyzna, drobina (sort.).

Feld; pole (el.).

elektrisches —; pole elektryczne.

erdmagnetisches —; pole magnetyczne ziemskie.

magnetisches —; pole magnetyczne.

Feld (Fach); przesło (bud. most.).

Feld (Grubenfeld); pole kopalniane, górnicze.

ausgehauenes —, (ater Mann); wyrobisko, zroby.

freies —; pole nienadane.

unverritztes —; pole nieruszane.

Feld (Gezimmerfeld) p. Zimmerfeld.

Feldanordnung; układ biegunów (el.).

Feldarbeiten; roboty w polu (miern.).

Felderdecke; strop wnękowy, pułap wnękowy (bud.).

Felderregung; wzbudzenie pola (el.).

Feldesaufschluß; otwarcie pola górniczego, otwarcie kopalni (górn.).

Feldessperre p. Feldsperre.

Feldgänze (unverritztes Feld); pole nietknięte, panięskie, calizna (górn.).

Feldgeschleppe (Feldgestänge, Feldkunst-Geschleppe, obertägige Stangenkunst, Stangenleitung, Stangen-gang); ciągadła (polne), (światowe) (u pomp) (górn. maszyn.).

Feldintensität; natężenie pola magnetycznego (el.).

Feldmagnet; biegun wzbudzający (el.).

Feldmaß p. Maß.

Feldmeßkunst p. Geodäsie.

Feldort (Feldstrecke, Ausrichtungsstrecke, Längort); p. Ausrichtungsschlag.

Feldort (Ort, Stoß, Brust); czoło, przy-czołek, przodek (przekopu, chodnika) (górn.).

Feldortsbetrieb; prowadzenie chodnika poszukiwawczego, przodkowanie poszukiwawcze (górn.).

Feldschmiede (transportables Schmiedefeuher); kuźnia polna, kuźnia przenośna (kow.).

Feldspat (Orthoklas); skaień, feldspat (min.).

Feldspierre (Feldessperre); 1) zamknięcie pola (górniczego), zakaz prowadzenia pola (górniczego); 2) pole zastrzeżone, niedostępne (wskutek nabycia prawa poszukiwania na niem) (pr. górn.).

Feldsperrren; zostawić odłogiem (górn.).

Feldspule; cewka biegunowa (el.).

Feldstärke; natężenie pola (magnetycznego) (el.).

Feldstein; 1) kamień polny; 2) p. Felsit; 3) p. Grenzstein.

Feldstrecke; 1) Feldort; 2) p. Firstenlauf.

Feldvermessung; pomiar pola (miern.).

Feldverschärfung; kończyzna pola górniczego (pr. górn.).

Feldwärts abbauen; dobywać, odbudowywać w dal, (od siebie) (górn.).

Feldweg; droga polna.

Felge (Radfelge); dzwono koła.

Fels p. Felsen.

Felsabhang; urwisko (geol.).

Felsart (Felsgestein, Felsenstein, Gestein); skalina, skała (geol.).

Felsboden; opoka (geol.).

Felsen (Fels); skała (geol.).

Felsenader; żyła skalista (geol.).

Felsenwerk; miał skalny, kamienny (geol.).

Felsit (Felsitfels, Petrosilex, Feldstein); felzyt (geol.).

Felsitpechstein; smołowiec felzytowy (geol.).

Felsmasse (Gestein); masa skalna, skała (geol.).

Felstück; urwa, bryła skalna (geol.).

Fenster; okno.

Fensterbrett; podoknica, deska parapetowa (bud.).

Fensterbrüstung; podoknie (bud.).

Fensterflügel; skrzydło okienne (bud.).

Fensterfutter p. Fensterrahmen.

Fensterglas (Fensterscheibe); szyba, szklina.

Fensterladen; okiennica (bud.).

Fensterpfeiler; międzyścieże (bud.).

Fensterpfosten; laska (filarek kamienny w oknie) (bud.).

Fensterrahmen (Fensterfutter); rama okienna, oknica (bud.).

Fensterreiber (Vorreiber); zakrętka (bud.).

Fensterrouleau (Fenstervorhang); stora.

Fensterscheibe p. Fensterglas.

Fensterschirm (Jalousie); skrzelica, skrzelina okienna, żaluzya (bud.).

Fenstersprosse; szczeblina (bud.).

Fernleitung; przewód dalekośny (el.).

Fernrohr; luneta, dalekowiedz (fiz. miern.).

astronomisches —; luneta astronomiczna.

holländisches —, (das Galileische —); luneta holenderska, luneta Galileusza.

terrestrisches —, (Erd —); luneta ziemska.

— **zum Durchschlagen**; luneta przerzucalna.

— **zum Umlegen**; luneta przekładalna.

Fernrohrablesung; przeczyt luntowy (miern.).

Fernrohrdioptr; celownica z lunetą (miern.).

Fernschalter; wyłącznik poruszany z oddalenia (el.).

Fernsprecher (Telephon); telefon (el.).

Fernsprechleitung (Telephonleitung); przewód (przewodnik) telefoniczny (el.).

Fernsprechlinie (Telephonlinie); linia telefoniczna (el.).

Fernwirkung; działanie z oddalenia (el.).

Ferromangan (Manganeisen, Eisenmangan); 1) ferromangan, surowiec manganowy; 2) żelazo lane (żeliwo) namanganione (met.).

Ferrosilizium; żelazo lane (żeliwo) nakrzemione (met.).

Fertig! gotów!, ruszaj!, naprzód! (sygn.).

Fertigen; podpisać (dokument).

Fertigkeit; biegłość, wprawa, zręczność.

Fertigwalzwerk (Vollendwalzwerk); walcownica wykończająca (maszyn. hut.).

Fest; stały (fiz.).

Feste p. Bergfeste.

Festes Gestein; skała zwięzła (górn.).

Festhalten der Förderwagen; ustalenie wózków (na klatkach) (górn.).

Festigkeit; wytrzymałość (mech.).

absolute —, (Zerreiß —, Zug —); wytrzymałość bezwzględna, wytrzymałość na ciągnięcie, na rozciąganie.

Festigkeit; wytrzymałość (mech.).
Arbeits —; wytrzymałość ustawiczna, robocza.
Biegungs — p. relative —.
drehende —, (Torsions —); wytrzymałość na skręcenie.
relative —, (Biegungs —, Bruch —); wytrzymałość względna, na wygięcie, na wyboczenie, na złamanie.
rückwirkende —, (Druck —, Zerknickungs —); wytrzymałość odporna, na ciśnienie, na zgniecenie, na wyboczenie.
Schub —, (— gegen Abscheren); wytrzymałość na ścinanie, na przesuwanie.
Schwingungs —; wytrzymałość na drganie, wytrzymałość dwustronna.
Torsions — p. drehende —.
Trag —; wytrzymałość spoczynkowa, statyczna.
Ursprungs —; wytrzymałość pierwotna, początkowa.
Zug — p. absolute —.
zusammengesetzte —; wytrzymałość złożona.
Festigkeitsprobe (Festigkeitsversuch); próba wytrzymałości (maszyn.).
Festland (Kontinent); ląd (geol. geogr.).
Festscheibe; koło czynne, robocze, żywe (maszyn.).
Feststehender Kran p. Kran.
Feststellung; stwierdzenie.
Festungsachat; agat rozwalinowy (min.).
Festungskobalt p. Speiskobalt.
Festungsverband (Stromverband); układ spojów twierdzy, wiązanie forteczne (bud.).
Fett (b. Min. Gest.); tłusty.
Fettes Erdreich; rzędzina, ziemia tłusta, iłowata (geol.).
Fette (Pfette); leźnia, platew (bud.).
Fettglanz (der Mineralien); połysk tłusty (min.).
Fettkohle (fette Kohle, Art Steinkohle); węgiel tłusty (min.).
Fettstückkohle (Stücke der Fettkohle); kawałkowy węgiel tłusty.
Feuchtigkeit; wilgoć, wilgotność.
Feuchtigkeitsgehalt; zawartość wilgoci.
Feuchtigkeitsgrad der Luft; wilgotność powietrza.
Feuer; ogień (fiz. chem.).
Feuer (Herd); ognisko, żarowisko, palenisko p. Frischfeuer, Schmiedefeuer.

Feuer (Grubenbrand) p. Grubenbrand.
Feuerbeständig p. Feuerfest.
Feuerblech p. Stichflammenblech.
Feuerblende; przegroda, zasłona, ściana przeciwpożarna (górn.).
Feuerblende p. Pyrostilpnit.
Feuerboden eines Frischherdes p. Frischboden.
Feuerbrücke (Flammenbrücke, Fuchsbrücke, Herdbrücke) eines Flammofens; próg płomienny, przewał paleniskowy (hut.).
Feuerbüchse (b. Dampfkesseln); kotłownia paleniskowa.
Feuerbüchse (Firebox, Feuerkiste, Feuerkasten) bei Lokomotiven; skrzynia paleniskowa, ogniszce.
Feuerdamm; tama ogniowa, tama przeciwpożarna (górn.).
Feuerdeimer; wiaderko (pożarowe).
Feuerfest (feuerbeständig); ogniotrwała.
Feuerfester Ton; glinka ogniotrwała (geol.).
Feuerfester Ziegel (Schamotteziegel); cegła ogniotrwała (bud.).
Feuergase (Überhitze); gazy ogniowe, odlociny (spalania) (warzel. hut.).
Feuergewölbe (b. Befuerung der Pfannen); sklepienie ogniowe (warzel.).
Feuergrube (Herdgrube) beim Frischfeuer; ogniszce (hut.).
Feuerhaken; ośeka, bosak (narz.).
Feuerherd; ognisko, ogniszce (techn. hut.).
Feuerkessel (Feuerkorb); kosz ogniowy (górn.).
Feuerkesseln; topić (lód w szymbach) (górn.).
Feuerkiste p. Feuerbüchse.
Feuerküche (Küche, Feuerung); palenisko (warzel.).
Feuerlinie (Senkellinie); linia świetlna, kierunek podług pionów (górn. miern.).
Feuerlöschapparat; przyrząd pożarny (przeciwpożarny).
Feuerlöschordnung; regulamin pożarny (przeciwpożarny).
Feuerlöschrequisiten (Feuerlöschgerätschaften); narzędzia pożarne, (przeciwpożarne), narzędzia ogniowe.
Feuerlose Lokomotive; parowóz bezpaleniskowy.
Feuermauer (Brandmauer); mur ogniochronny, przeciwpożarny, ogniochron.
Feuermelder; pożarowski.

Feuern (anfeuern) einen Ofen; zapalić, podpalić (w piecu) (techn. hut.).

Feueropal; opal świetlny (min.).

Feuerpfanne (durch Feuerung unmittelbar geheizte Pfanne); panew (ogniowa) (warzel.).

Feuerquelle; ogniotrysk (geol.).

Feuerraum (Feuerungsraum, Herd); palenisko, ognisko, ogniszcze (techn. hut.).

Feuerrohr p. Flammrohr.

Feuerrost p. Rost.

Feuerrot; jak ogień czerwony (min.).

Feuerschürer; ogniennik (warzel.).

Feuerschuttmittel; środek ogniochronny.

Feuerseite der Pfanne; strona ogniowa, paleniskowa (panwy) (warzel.).

Feuerschwaden (feuriger Schwaden) p. Schlagwetter.

Feuersetzen (Feuersetterarbeit, Brandarbeit); wypalanie, dobywanie ogniem, praca ogniowa (górn.).

Feuersetzen (mit Feuer setzen); wypalać, ogniem dobywać (górn.).

Feuerspieß p. Schürreisen, Schürhaken.

Feuerspritze; sikawka, sikawka pożarna.

Feuerstahl (Feuerzeug); krzesiwo..

Feuerstein; krzemień (min.).

Feuertürwand (Heiztürwand) bei Lokomotiven; ściana tylna paleniska.

Feuerung (Dampfkesselfeuerung); palenisko.

Innen —; palenisko wewnętrzne.

Füll —; palenisko zasypne.

— **mit künstlichem Zug**; palenisko przedmuchowe.

— **mit künstlichem Zug durch Sauggebläse**; palenisko wydmuchowe.

Unter —; palenisko podolne.

Unterwind —; palenisko nadmuchowe.

Vor —; palenisko odprzednie, zewnętrzne.

Feuerung (Heizung) der Öfen; palenie, opalanie (techn.).

Feuerung der Pfannen; opalanie, ogrzewanie panew (warzel.).

stehende —; opalanie jednostajne.

streichende —; opalanie kierunkowe.

Feuerungsraum p. Feuerraum.

Feuerwache (Feuerwehr); straż pożarna, straż ogniowa.

Feuerwächter; stróż ogniowy, strażnik ogniowy, pożarny.

Feuerweitertragen (Feuer weiter tragen); dalsze niesienie ognia, przedłużanie kierunku (miern. górn.).

Feuerzange p. Zange.

Feuerzeug; krzesiwo, podpałka.

Feuerzug (Rauchkanal) der Dampfkessel; kanał spalinowy.

Feuerzugregler (Zugregler); miarkownik paleniska, miarkownik ciągu.

Fichte (Föhre); sosna.

Figurant; pomocnik (mierniczy), figurant.

Figurierfahne p. Meßfahne.

Filter; filtr, przesącznik (chem.).

Filterdamm; tama przepuszczalna, przesączalna (górn.).

Filtration (Durchseihung); cedzenie, filtrowanie, przesączanie (chem.).

Filtrierapparat; cedzidło (chem.).

Filtrieren (durchsiehen); cedić, filtrować, przesączać (chem.).

Filtrierstein (Filtriersandstein, Filtrierkalkstein); cedzeniec, alkarazas (geol.).

Filz; wołok, pilśń (matr.).

Filzring; krążek pilśniowy, pierścień pilśniowy (maszyn.).

Fimmel (Bergkeil); klin żelazny, klin skalny.

behelmt —, (Bergeisen); żelazko, żelazo (górn.).

Fimmeln (mit dem Fimmel arbeiten); klinować (górn.).

Fimmelfäustel (Fimmelpäuschel); pucka (górn.).

Finalisieren (abschließen); ukończyć, do skutku przywieść, uskutecznić.

Finanzbehörde; władza skarbowa.

Finanzkommissär; komisarz skarbu.

Finanzlandesdirektion; krajowa dyrekcya skarbu.

Finanzministerium; ministerstwo skarbu.

Finanzprokurator; prokuratora skarbu.

Finanzrat; radca skarbu.

Ober —; starszy radca skarbu, nadradca skarbu.

Finanzsekretär; sekretarz skarbu.

Finanzwache; straż skarbowa.

Finanzwesen; skarbowość.

Finden (findig werden); odkryć, znaleźć (górn.).

Finder; znaleźca (żyły kruszcowej).

Findgrube p. Fundgrube.

Findig p. Fündig.

Findling (Findlingsblock, erratischer Block, Wanderblock) p. Erratische Blöcke.

Findling (Fundstück eines Minerals); okaz.

Fingerfalle p. Fallfangschere.

Fingerhaken p. Geißfuß.

Firn (Ferner); lodnik, lodozwał, firn (geol.).

Firnis (Lackfirnis, Lack); pokost (techn.).

Öl —, (Leinöl —); pokost olejny.

Sikkativ —, (Trockenöl —); pokost szybkoschnący.

Terpentinöl —; pokost terpentynowy, olejkowy.

Weingeist —; pokost wyskokowy.

Firnissen; pokostować (techn.).

First (Abbauort, Firstenstoß, Firstentreppe) p. Firstenstoß.

First (Dachfirst) p. Dachfirst.

First (Firste, Förste); strop, powała (wyrobiska górniczego) (górn.).

First (Abbauort, Firstenstoß, Firstentreppe); występ, ściana występowa, przodek występowy (górn.).

Firstbalken (Firstpfette); płatew grzbietowa, leźnia grzbietowa (bud.).

Firstenartig; schodowy, występowy (górn.).

Firstenartiger Abbau p. Firstenbau.

Firstenbau (Förstenbau); odbudowa stropowa, odb. schodowa w stropie, odb. odwrotna (cienkich pokładów węgla lub żył kruszcowych) (górn.).

Firstenbohrloch; otwór (świdrowy) stropowy (górn.).

Firstenbrand (Firstenbrennen); wypalanie występów, dobywanie występów ogniem (górn.).

Firstendruck; ciśnienie stropowe (górn.).

Firstenerz; ruda stropowa (górn.).

Firstengewölbe (bei der Streckenmauerung); sklepienie stropowe (górn.).

Firstenkappe; stropnica, kapa, wczas (górn. cieś.).

Firstenkasten; rusztowanie występowe, pomost występowy (górn.) p. Bühne.

Firstenkastenbau; odbudowa (dobywanie) występowa z rusztowania (z pomostu) (górn.).

Firstenkohle (Firstkohle); węgiel wierzchni, stropowy (górn.).

Firstenlage (Firstenschichte); warstwa wierzchnia, stropowa (górn.).

Firstenlauf (Feldstrecke); chodnik nadsztolniowy, stropowy (górn.).

Firstenmauerung; omurowa stropowa, omurowanie stropu (górn.).

Firstenmittel; warstwa stropowa (górn.).

Firstenort p. Firstenstrecke.

Firstenpfahl (Firstpfahl); wścianka stropowa, palik stropowy (górn. cieś.).

Firstenrauben (Hochrauben) bei Kohlenflößen; stropowanie (górn.).

Firstenrückbau (Abbau mit Firstenrückbau); stropowanie wsteczne (górn.).

Firstensalz; sól stropowa (w stropie dobywana) (soln.).

Firstenstempel (Dachstempel); rozpora podstropowa, podstropiek (górn.).

Firstenstirn (Brust, Firstenstoß); zbój występowy, przodek (górn.).

Firstenstoß (abgesetzter Firstenstoß, Firste, Abbauort); czoło (przodek) schodu, występu, rębny schodowego (odbudowa schodowa) (górn.).

Firstenstraße; schód, występ, występ rębny (odbudowa schodowa) (górn.).

Firstenstrecke (Firstenort) beim Firstenbau; chodnik stropowy, górny, wierzchni (górn.).

Firstentreppe p. First (Abbauort).

Firstenverzug (Firstenverpfählung); ościankowanie, oklinowanie stropowe (górn. cieś.).

Firstenweise; do góry, w górę, pod powałę (górn.).

Firstenzimmerung (b. Strecken); wyprawa stropowa, obudowa stropowa (górn. cieś.).

Firstkohle p. Firstenkohle.

Firstpfahl p. Firstenpfahl.

Firstziegel (Gratziegel, Hohlziegel, Mönch); gąsior, cegła szczytowa, cegła grzbietowa (bud.).

Fischband (Einsetzband); zawiasa francuska, wpuszczana (ślus.).

Fischbauchträger p. Träger.

Fischgräte (Häringsgrätenverband); trójnit, jedlinka, oścień (układ cegieł, desek i t. d. na wzór szpilek w jodłowej gałęzi) (bud.).

Fischgrätfußboden (Fußboden in Fischgrätenform); podłoga w trójnit, w jedlinkę, w oścień (bud.).

Fischträger (Linsenträger); belka osekłkowata (bud.).

Fiskalpreis; cena fiskalna, cena wywołania.

Fiskus; 1) skarb publiczny; 2) zarząd dóbr skarbowych; 3) obrońca praw skarbowych.

Fixe Fron p. Fron.

Fixpunkt (Markzeichen, Festpunkt); punkt stały, znamię stałe (miern. górń.).

Fixpunktnagel (Krampe, Senkel-eisen); gwóźdź pionu, skobelek pionu (miern.).

Fjord (Meerbusen); fjord (zatoka o skalistych brzegach) (geogr. geol.).

Flach; płaski (geom.).

Flach (flachfallend, schwach geneigt); lekko spadzisty, położysty (górń. miern.).

Flache p. Flachort.

Fläche; powierzchnia (geom.).

Flache Höhe; wysokość pochyła, długość pochyła (górń. miern.).

Flacheisen p. Eisen.

Flache Linie (tonnlägige Linie); linia pochyła (miern. górń.).

Flache Nadel; igła płaska (miern. górń.) p. Nadel.

Flächenbeanspruchung (b. Lagern); moc ciśnienia (maszyn.).

Flächenbeschleunigung; przyspieszenie polowe (mech.).

Flächeneinheit; jednostka powierzchni (geom.).

Flächengeschwindigkeit; prędkość polowa (mech.).

Flächengradierung; teżenie powierzchniowe (soln.).

Flächeninhalt; obszar, ogół powierzchni (geom.).

Flächenlager; łożysko płaskie, siodełko płaskie ruchome, (nieruchome) (bud. most.).

Flächenmaß; miara powierzchni (geom.).

Flächenprofil; obrys pól (miern.).

Flacher Gang p. Gang.

Flacher Riß p. Riß.

Flache Schnur; ciąg (sznur) mierzniczy poziomy lub pochyły (miern.).

Flaches (Flachort) p. Flachort.

Flaches (flacher Flözflügel); pokład lekko spadzisty, położysty (górń.).

Flachmeißel (gerader Meißel); dłuto szerokie (ślus.).

Flachort (flaches Ort, Flachstrecke, Flaches, Fläche); chodnik pochyły (górń.).

Flachort (Abhauen, Fallort, abfallende o. einfallende Strecke); chodnik upadkowy, pochylnia (górń.).

Flachpfanne (rechteckige Planpfanne); panew płaska (warzel.).

Flachringanker p. Anker.

Flachringmaschine; prądnik o płaskim tworniku pierścieniowym (el.).

Flachriß p. Riß.

Flachs; len (matr.).

Flachschacht (flacher Schacht, Schlepsschacht, Tonlagsschacht, Tonnlage, Donlage); szyb pochyły (górń.).

Flachschiene p. Flacheisen.

Flachschiene (Plattschiene, flache Eisenbahnschiene); szyna płaska (met.).

Flachseil (Bandseil); lina płaska, lina taśmowa.

Hanf —; lina płaska konopna, lina taśmowa konopna (górń.).

Flachseilstrang p. Bandseilstrang.

Flachsöl p. Leinöl.

Flachstäbe (Flachstabeisen) p. Flacheisen.

Flachstahl; stal płaska, szynowa (met.).

Flachstrecke p. Flachort.

Flachwalzen; walce gładkie (techn. met.).

Flachzange (Plattzange); kleszcze płaskie, pospolite (narz.).

Flachziegel p. Ziegel.

Flader (Maser); słój (w drzewie).

Fladerig (fladericht, flaserig, faserig, aderig); włóknisty (o minerałach i skałach) (min. geol.).

Flamme; płomień (fiz. chem.).

entleuchtete —; płomień nieświecący, p. bezświatły.

Gicht —; płomień gichtowy.

Oxydations —; płomień utleniający.

Reduktions —; płomień odtleniający.

Timpel —; płomień krzyżakowy.

Flammen; płomieniem się palić, płonąć (fiz. chem.).

Flammenbogen; łuk świetlny (el.).

Flammenbogenlampe; łukówka płomienna (el.).

Flammenbogenlicht; światło łukowe płomienne (el.).

Flammenbrücke (b. Flammofen) p. Feuerbrücke.

Flammend; płomienisty, płonący.

Flammerscheinung (an Sicherheitslampen); zjawisko świetlne, płomienne (górń.).

Flammenfeuer (Flammfeuer); ogień płomienny, zar płomienny.

Flammengasse p. Flammenloch.

Flammengewölbe (eines Flammofens) p. Herdgewölbe.

Flammenloch (Flammloch, Flammengasse b. Flammofen); okno płomienne (hut.).

Flammenröstofen p. Röstofen.
Flammfeuer p. Flammenfeuer.
Flammkohle (Steinkohle); węgiel płomienny (min.).
Flammloch p. Flammenloch.
Flammofen (Reverberierofen); płomieniak (hut.).
Flammrohr (Feuerrohr, Rauchrohr, Siederohr); rura płomienna, płomienica (kotły).
Flammrohrkessel p. Kessel.
Flammrohrpfanne; panew płomienicowa (warzel).
Flammschachtofen; płomienny piec szybowy (hut.).
Flasche (Flansch); kołnierz, krysa (maszyn.).
aufgesetzte —; kołnierz.
lose —; obroża.
Flanschenformstück; kształtka kołnierzowa, z kołnierzem (maszyn.).
Flanschenkupplung; sprzęgło kołnierzowe (maszyn. el.).
Flanschenrohr; rura krykowa, kołnierzowa, rura z wyłogiem (maszyn.).
Flasche; butelka, flaszka, gąsiorek.
Flasche (des Flaschenzuges) p. Kloben.
Flasche (Leidenerflasche, Kleistsche Flasche); butelka lejdejska (fiz.).
Flasche (Steingutflasche); kamionka, bańka.
Flaschenelement von Bunsen; ogniwo (flaszkowe) Bunsena (fiz. el.).
Flaschenzug (Rollenzug, Klobenzug); wielokrążek, wciąg (maszyn.).
Differential —; wielokrążek różnicowy.
gewöhnlicher —; wielokrążek zwykły.
Schrauben —; wielokrążek ślimakowy.
umgekehrter —, (I astrollenzug); wielokrążek bierny zwykły.
Flaserig p. Fladerig.
Fließgold; piasek złoty; p. Waschgold.
Flexur; fleksura, zgięcie (geol.).
Fliegende Bremse; hamulec przenośny (pochylnie hamulcze) (maszyn. górn.).
Fliegende Partie (fliegende Rotte); drużyna przelotna, oddział przelotny.
Fliehkraft (Zentrifugalkraft); siła odśrodkowa (mech.).
Fliehort (Fluchtort, Schutzort); miejsce ochronne, ucieczkowe, ucieczka, przytułek (górn.).
Fliese p. Pflasterziegel.
Fließ p. Schwimmsand.

Fließloch (b. Schmelzöfen); otwór wypustowy, wypust (hut.).
Fließstein (Fliese) p. Pflasterziegel.
Flintglas; szkło kryształowe czyste, flintglaz (fiz.).
Flora der Vorwelt; flora kopalna (geol.).
Floß (Flosse, Gans, Massel); gęś surowiznowa, gęś wielkopiecowa (met.).
Floßeisen (weißes Roheisen) p. Roheisen.
Flosse (Floß) p. Floß.
Flößen p. Pauschen.
Flossenfüßer p. Pteropoden.
Floßholz (Treibholz); budulec spławiany, drewno tratwowe.
Flöz; pokład, warstwa (geol.).
flachfallendes —; pokład lekko spadzisty.
schwebendes —; pokład leżący.
seigeres —, (stehendes —); pokład stojący.
Flözablagerung; uławicenie, ułożenie pokładu (geol.) p. Ablagerung.
Flözartig (flözweis, in Flözen vorkommend); warstwowy, pokładowy (geol.).
Flözbacken (Flözpacken); ława pokładu, ława pokładowa (geol.).
Flözbergbau (Flözbau); dobywanie pokładów, odbudowa pokładów (górn.).
Flözbergmann; górnik pokładowy, górnik pokłady odbudowujący (górn.).
Flözdicke (Flözmächtigkeit); miąższość, grubość pokładu (geol.).
Flözeinfallen (Flözfallen); nachylenie, upad pokładu (geol.) p. Verflachen.
Flözflügel; skrzydło pokładu, ubocze pokładu (geol.).
Flözgebirge (die sekundären Formationen: Trias, Jura u. Kreide); góry, utwory warstwowe, drugorzędowe (geol.).
Flözgestein p. Schichtungsgestein.
Flözhalen; haki warstw, pokładów (geol.).
Flözhund p. Schlepphund.
Flözalkstein; wapień drugorzędny (geol.).
Flözkarle; mapa pokładów (górn. miern.).
Flözkörper (Flözmasse); miąż pokładowy, warstwowy, masa pokładowa, warstwowa (geol.).
Flözlage (Flözschicht); pokład poziomy (geol.).

Flözleer; bezpokładowy (geol.).
Flözmächtigkeit p. Flözdicke.
Flözmasse p. Flözkörper.
Flözpacken p. Flözbacken.
Flözrücken (Rücken); grzbiet pokładu (geol.).
Flözsandstein; piaskowiec drugorzędny (geol.).
Flözschicht p. Flözlage.
Flözschmitz; warstewka pokładu (geol.).
Flöztrum (Flöztrum); warstewka boczna pokładu (geol.).
Flözverhalten; stan, zachowanie się pokładu (geol.).
Flözwechsel (Wechsel); uskok pokładu (geol.).
Flözweise; pokładami, pokładowo.
Flözzug (Flözstreckung); rozpostarcie (warstwy) pokładu (geol.).
Flözzug (Gruppe von Flözen); pasmo (warstw) pokładów (geol.).
Flucht (Gebäudeflucht); lice, czoło, front budowy (bud.).
Flüchtig; lotny (fiz. chem.).
Flüchtig (feig, brüchig, unhaltbar) vom Gestein; słaby, kruchy, niepewny, niestały (górn.).
Fluchtort p. Fliehort.
Fluchtstab (Absteckstab); tyka, tyczka miernicza (miern.).
Fluder, Fluter p. Gefluder.
Flugasche; popiół lotny, popiołek.
Flügel; 1) skrzydło; 2) p. Flügelort, Flügelstrecke.
Flügelanemometer; anemometr skrzydełkowy (fiz. górń.).
Flügelbahn (Seitenbahn); kolej boczna, szlak boczny, odgałęzienie, odnoga, bocznica drogi żelaznej (kol.).
Flügelbohrer (Flügelmeißel, Meißelbohrer mit beweglichen Nachschneiden); rozszerzacz dłutowy (górn.).
Flügelgebläse p. Zentrifugalgebläse.
Flügelherd; spławek skrzydłowy, stół płózkowy skrzydłowy (sort.).
Flügelmeißel p. Flügelbohrer.
Flügelmutter; nasrubeł motylkowaty (maszyn. i t. d.).
Flügelort (Flügelstrecke, Streckenflügel, Flügel, Nebenort); chodnik boczny, skrzydło chodnika, odnoga chodnika (górn.).
Flügel Schlag; przekop boczny (górn.).
Flügelrad; skrzydło wiatrakowe.
Flügel schraube; śruba motylkowata, skrzydlata (maszyn. i t. d.).

Flügelstollen (Seitenstollen, Stollenflügel, Flügel); sztolnia boczna, skrzydło sztolni, odnoga sztolni (górn.).
Flügelstrecke p. Flügelort.
Fluggestübbe p. Flugstaub.
Flugsand; piasek lotny, piasek mialki, kurzawka (geol.) p. Tribsand.
Flugstaub (Fluggestübbe, Ofenrauch, Hüttennieht, Nicht); dym hutniczy, pył hutniczy, popiół kruszcowy (lotny) (hut.).
Fluor; fluor (chem.).
Fluoreszenz; fluorescencya (świecenie pod wpływem niewidzialnych promieni) (fiz.).
Fluorit (Flußspat, Fluß); fluoryt, fluspat, topnik (min.).
Fluorkalzium; fluorek wapniowy (chem.).
Fluorwasserstoff (Fluorwasserstoff-säure); fluorowodór (chem.).
Flur (Hausflur); sień (bud.).
Fluß; 1) rzeka; 2) p. Fluorit; 3) p. Flußmittel, Zuschlag.
Flußbett; koryto rzeki, łożysko rzeki (bud. wod.).
Fluß eisen (Flußschmiedeeisen, Ingoteisen); żelazo zlewne, zleiwó (met.).
Fluß eisenblech; blacha z żelaza zlewnego (met.).
Fluß erde (erdiger Flußspat); fluoryt ziemisty (min.).
Fluß erze; rudy samotopne (hut.).
Fluß gebiet (Stromgebiet, Sammelgebiet); dorzecze, dolina rzeki, porzecze (inż.).
Fluß gold; złoto rzeczne (min.).
Flüssig; płynny, ciekły (fiz. chem.).
Flüssige Luft; powietrze płynne.
Flüssigkeit; płyn, ciało płynne (fiz. chem.).
Flüssigkeitsanlasser; rozrusznik płynowy (el.).
Flußkrümmung; zakręt, zakolenie, kolano rzeki (bud. wod.).
Flußmetall (Ingotmetall); kruszec zlewny, metal zlewny (met.).
Flußmittel (Zuschlag); top, przyprawa (hut.).
Flußofen p. Blauofen.
Flußregulierung; regulacya rzeki (bud. wod.).
Flußspat p. Fluorit.
Flußstahl (Ingotstahl); stal zlewna, staliwo (met.).
Flußstein (derber o. dichter Flußspat); fluoryt zbity (min.).
Flußterassen; progi rzeczne (geol.).

Flußwasser; woda rzeczna.
Flut (Überschwemmung); powódź, wylew (bud. wod.).
Flut (des Meeres); przyptyw, wzbieranie (morza).
Flut (wilde Flut) p. Pochflut.
Flux; ciek (el.).
Flysch (Flysche, Flisch); flisz (geol.).
Focher p. Wetterfocher.
Föhre (Kiefer); sosna.
Fokus (Brennpunkt); ognisko (fiz.).
Fokusröhre (b. Röntgenröhren); rurka ogniskowa (fiz.).
Folgepol; biegun następczy (el.).
Fond; fundusz.
Foraminiferen; otwornice (geol.).
Foraminiferenschlamm; muł otwornicowy (geol.).
Förderabteilung (Fördertrumm, Treibabteilung); 1) przedział wyciągowy, przedział dobywczy (w szybach); 2) przegroda przewozowa (w chodnikach) (górn.).
Förderapparat p. Fördervorrichtung.
Förderarbeit; praca przewozowa, wywozowa p. Förderung.
Förderaufseher (Förderungsaufseher); nadwoźny, starszy woźny (górn.).
Förderbahn; droga żelazna przewozowa, kolej przewozowa (górn.).
Förderdampfmaschine; wyciągarka parowa, maszyna parowa wyciągowa (górn. maszyn.).
Förderer (Fördermann); 1) wpychacz (przy szybie); 2) wozak (w chodnikach); 3) biegacz (przy wózkach węgierskich lub niemieckich); 4) ciągarz (przy kołowrocie).
Fördererz; ruda wywozowa (górn.).
Förderfahrt (im Bergversatz); chodnik przewozowy (w podszadce) (górn.).
Fördergefäß (zur Streckenförderung); naczynie przewozowe, wywozowe (górn.).
Fördergefäß (zur Schachtförderung); naczynie wyciągowe, wywozowe (górn.).
Fördergerippe p. Förderschale.
Fördergerüst (Seilscheibengerüst, Schachtgerüst) p. Seilscheibengerüst.
Fördergeschwindigkeit; 1) chyżość (prędkość) wyciągania; 2) chyżość (prędkość) przewozu; 3) chyżość (prędkość) jazdy (górn. kol.).
Fördergestänge (Laufgestänge); łaawy (górn.) p. Lauf.
Fördergestell; 1) p. Gestellwagen; 2) p. Förderschale.

Fördergöpel (Fördermaschine); kołowrót wyciągowy (maszyn. górn.).
Fördergurt (Traineur); przenośnik taśmowy (górn. sort.).
Fördergut; materiał wywozowy, woziwo (górn.).
Förderhaken; hak wyciągowy (wiercenie ziemne).
Förderhaspel (Berghaspel) p. Haspel.
Förderhöhe (Hubhöhe); poziom, wysokość podnoszenia (maszyn. górn. i t. d.).
Förderhorizont (Fördersohle); 1) poziom przewozowy, wywozowy; 2) poziom wyciągowy (górn.).
Förderhund (Förderhund, Grubenhund) p. Förderwagen.
Förderkarren (Laufkarren); taczka, taczki (górn.).
Förderkasten; skrzynia wyciągowa, skrzynia wywozowa, przewozowa (górn.).
Förderkette; łańcuch wyciągowy (górn.).
Förderkohle (unsortierte Steinkohle); węgiel wyciągowy, wywozowy (górn.).
Förderkorb p. Förderschale.
Förderkorb (Seiltrommel, Seilkorb); bęben wyciągowy, linowy (górn. maszyn.).
Förderkosten; 1) koszta przewozowe; 2) koszta wywozowe, wyciągowe (górn.).
Förderkübel; wiadro wyciągowe, kubel wyciągowy (górn. maszyn.).
Förderlänge (b. Strecken); długość woźna (górn.).
Förderlänge (b. Schächten) p. Fördererteufe.
Förderleute (Förderpersonale, Fördervolk); 1) wpychacze; 2) wozacy; 3) ciągarze (górn.) p. Förderer.
Fördermann p. Förderer.
Fördermaschine; wyciągarka, wyciąg kopalniany, maszyna wyciągowa (górn.) p. Förderdampfmaschine, Förderturbine, Förderwasserrad.
Fördermaschinenlokale (Fördermaschinenstube); maszynownia, silnicznia wyciągowa (wywozowa) (górn. maszyn.).
Fördermaschinenschachtfeld; wyciągowe pole szybowe (górn.).
Fördermasse (Fördermaterial); materiał przewozowy, (wywozowy), woziwo, urobek (górn.) p. Fördergut.
Fördern; wspierać co (kogo).
Fördern (abfördern) in Strecken; wozić, odwozić, przewozić (górn.).

Fördern (ausfördern, herausfördern) in Schächten; dobywać, wyciągać, wywozić (górn.).

Fördern (ziehen) Wasser; ciągnąć, wozić (wodę) (górn.).

Förderplatten (Wechselplatten, Wendepfatten); płyty zwrotnicze (górn.).

Förderpunkt (Förderschacht); miejsce wywozu, szyb wyciągowy (górn.).

Förderquantum; ilość wyciągowa, wywozowa, przewozowa (górn.).

Förderquerschlag; przekop przewozowy (wywozowy), poprzecznia przewozowa (wywozowa) (górn.).

Förderinne; przencznik drgawkowy, żłób drgawkowy przenośny (górn.).

Förderrolle (Füllrolle, Rolle); zsypanie komin zsypany (górn.).

Fördersalz; sól wyciągowa (kamienina) (soln.).

Förderschacht (Treibschacht, Ziehschacht); szyb wyciągowy, wywozowy, dobywczy (górn.).

Förderschachtfeld; pole szybu wywozowego, pole wywozowe (górn.).

Förderschale (Schale, Fördergerippe, Fördergerüst, Fördergestell, Förderkorb, Förderstuhl); klatka, klatka wyciągowa, kosz wyciągowy (maszyn. górn.).

Förderschicht; szycha wywozowa, wyciągowa (górn.).

Förderschnecke; przenośnik ślimakowy, ślimak (górn. sort.).

Förderseil (Treibseil); lina wyciągowa (górn.).

Fördersohle p. Förderhorizont.

Förderstollen; sztolnia wywozowa, dobywcza (górn.).

Förderstrecke; chodnik przewozowy (górn.).

einspurige —; chodnik przewozowy jednotorowy.

zweispurige —, (doppelspurige —); chodnik przewozowy dwutorowy.

Förderstuhl p. Förderschale.

Förderteufe (Fördertiefe); głębokość wyciągowa wywozowa (górn.).

Fördertonne (Treibtonne); beczka wyciągowa, wiadro wyciągowe (szybowe) (górn.).

Fördertrog (Bergtrog, Trog); niecka, niecułka

Fördertrommel (Seiltrommel, Seilkorb, Treibkorb); bęben, bęben linowy, bęben wyciągowy (maszyn. górn.).

Fördertrumm p. Förderabteilung.

Förderturbine; turbina wyciągowa (maszyn. górn.).

Förderung (bergmännische Gewinnung); dobywanie (górn.).

Förderung (Horizontalförderung obertags); woźba dzienna, przewóz na świecie (powierzchni) (górn.).

Förderung (mittels Aufzüge); dzwiganie, wyciąganie, ciągnięcie.

Förderung nach abwärts; spuszczenie (na dół, do kopalni) (górn.).

Förderung nach aufwärts p. Förderung (Schachtförderung).

Förderung (Schachtförderung, Treiben); wyciąganie, wydobywanie, wywożenie (szybem) (górn.).

Förderung (Stollenförderung); wywożenie, wywóz (sztolnią) (górn.).

Förderung (Streckenförderung); przewóz, odwóz (górn.).

Lokomotiv —; przewóz lokomotywowym.

maschinelle —; przewóz maszynowy, mechaniczny.

rollende —; przewóz kołowy.

rutschende —; przewóz suwaczkami. żłobami.

Förderung (Strecken und Kettenförderung); przewóz łańcuchowy (górn.).

— **mit aufgelegter Kette ohne Ende**; przewóz zapomocą łańcucha nadwozowego.

— **mit unterlaufender endloser Kette**; przewóz zapomocą łańcucha podwozowego.

Förderung (Strecken- und Seilförderung); przewóz linowy (górn.).

— **mit Seil ohne Ende u. kontinuierlicher Bewegung**; przewóz bez przerwy zapomocą liny bez końca.

— **mit Seil u. Hinterseil**; przewóz zapomocą liny przedniej i tylnej.

— **mit Seil ohne Ende u. unterbrochener Bewegung**; przewóz z przerwami zapomocą liny bez końca.

Förderung (von Wasser); 1) wyciąganie, ciągnięcie wody (szybem);

2) wożenie, przewożenie wody (poziomo) (górn.).

Förderungsaufseher p. Förderaufseher.

Fördervolk p. Förderleute.

Fördervorrichtung (Förderapparat); przyrząd wyciągowy, woźny, wywozowy, przewozowy (górn.).

Förderwagen (Förderhund, Förderhant, Grubenhund); wózek kopalniany, dolny, górniczy (górn.).

Förderwasserrad; wodne koło wyciągowe (maszyn. gór.).

Förderzeit; doba (czas) wyciągania, przewożenia, wywozu (górn.).

Form (Gestalt); kształt (min.).

Form (Gußform); forma odlewnicza, do odlewów (odl.).

Form (Metallform); kadłub do odlewów (odl.).

Form (Gebläseform, Windform, Kanne); forma, skrzynka piecowa, skrzynka dyszy, dysza (hut.).

Formalhauer; kruszak (w Wieliczce) (soln.).

Formalsalz (Formalstein); kruch (solny), sól kruchowa (w Wieliczce i Bochni) (soln.).

Formänderung; odkształcenie (wyl.).

Formation (geologisches System, Schichtengruppe, Bildungsperiode der Erde); formacja, utwór (geol.).

Formationsepoche; okres formacji, okres utworu (geol.).

Formationsglied (Gebirgsglied); ogniwo górotworu, piętro (geol.).

Formatstück (Stufe); okaz (górn.).

Formauge (Auge der Form, Formmündung, Formloch, Formöffnung); oko formy (hut.).

Formbank (Formtisch); ława formierska (form.).

Formblech; blacha kształtowa (met. techn.).

Formbrett (Modellbrett); deska formierska (form.).

Formeisen (Fassoneisen) p. Eisen.

Formel; wzór (mat.).

Formen (abformen) für den Guß p. Abformen.

Formenrüssel p. Formmaul.

Former (Förmer); formierz, kadłubnik (form. odl.).

Formerde p. Formlehm.

Formerei (Förmerei, das Formen); formowanie, kadłubowanie (form.).

Formerei (Formhaus) p. Formhaus.

Formfaktor; spódczynnik przebiegu (krzywwej) (el.).

Formflasche p. Formkasten.

Formgewölbe (Blasegewölbe, Windgewölbe) des Schacht- o. Hochofens; czeluść formowa (hut.).

Formhaus (Förmerei); formiarnia formownia (form.).

Formierung der Akkumulatoren; przetwarzanie akumulatorów (el.).

Formierung der Salzhurmanen; formowanie topek solnych (warzel.).

Formkasten; kazub (usprzęt ogniska fryszerskiego) (hut.).

Formkasten (Formflasche, Formlade, Gießkasten, Gießblade); skrzynka formierska, odlewnicza (form.).

Formkern (Kern); jądro, dusza, rdzeń, karń formowa (form. odl.).

Formlade p. Formkasten.

Formlehm (Formerde); glina formierska (form.).

Formloch p. Formauge.

Formlos (amorph); bezpostaciowy, niekryształiczny (min.).

Formmantel (Mantel, Überform); płaszcz formy (form.).

Formmaschine; maszyna do formowania, formowadło (form.).

Formmasse (Masse); piasek formierski tusty (gliniasty) (form.).

Formmaul (Formrüssel, Rüssel, Auge) der Gebläseform; ryj formy (koniec formy do ogniska wchodzący) (hut.).

Formmündung p. Formauge.

Formrüssel p. Formmaul.

Formsalz (geformtes Salz); sól formowana; p. Stöckel, Fuderl, Hurmane.

Formsand; piasek formierski, formowy (form.).

fetter — p. Formmasse.

Formspieß p. Formstörer.

Formstein (Formstück); kamień wiatrowy, kamień formowy (hut.).

Formstörer (Formspieß); formak, formyzel (hut.).

Formstück (Formstein) p. Formstein.

Formstück (b. Röhren); kształtówka, kształtka (maszyn.).

Flanschen —; kształtówka kohnierzowa.

gußeisernes normales —; kształtówka z żelaza łanego normalna.

kupfernes —; kształtówka miedziana.

Muffen —; kształtówka kielichowa.

Formtisch; stół formierski, formowy (form.).

Formular; wzór, zbiór przepisów, zbiór prawideł.

Formzacken (Formabbrand, Formplatte) eines Frischfuers; całka podformowa, ostawa podformowa (met.).

Formziegel (Fassoziegel, Schablonziegel); cegła modelowa, kształtówka (bud.).

Forstamt; urząd leśny.

Förste p. First.

Forsterit; forsteryt (min.).

Forstgesetz; ustawa leśna.

Forstkunde (Forstwissenschaft); nauka leśna, leśnictwo.

Forstwesen (Forstwirtschaft); leśnictwo, gospodarstwo leśne.

Fortschaftung p. Transport.

Fossil; 1) mineralny, kopalny (min. górń.); 2) skamieniały (geol.).

Fossil (Mineral); minerał, nierost, ciało kopalne (min.).

Fossil (Versteinerung, Petrefakt); skamieniałość, skamielina (geol.).

Foucaultströme (Wirbelströme); prądy Foucault'a, prądy wichrowe (el.).

Fournier — p. Furnier —.

Fracht (Frankatur, Transportkosten); koszta przewozowe, przewoźne.

Frachtbrief; list przewozowy, list przesyłkowy.

Frachtgebühr (Frachtgeld, Transportgebühr, Porto); przewozowe, przewoźne, woźbowe, cena przewozu (taryf.).

Frachtgut (Gut, Ware, Sendung); przesyłka powolna, towarowa, przesyłka o małej chyżości.

Frachtsatz; zasada taryfowa, stopa taryfowa (taryf.).

Frachtsendung p. Frachtgut.

Frachttarif p. Gütertarif.

Frachtwagen p. Güterwagen.

Fraine (Maschinengestell); rama, ostoja, podstawa maszyn (maszyn.).

Frankatur; należność przewozowa opłacona z góry, przewozowe przedpłatne, woźbowe opłacone z góry (taryf.).

Frankierung; opłata, opłacenie przewozowego z góry (taryf.).

Franklinsche Tafel; tablica Franklina (fiz. el.).

Franko; opłatnie.

Fräsen; 1) żłobić; 2) zbierać (techn.).

Fräser (Fräsräder); pilnik obrotowy (ślus. techn.).

Fräsmaschine; pilarka (techn.).

Fraueneis p. Gipspat.

Frei (freistehend); wolnostojący, oddzielnie stojący (górn.).

Frei (nicht verliehen); swobodny, wolny, nienadany (pr. górń.).

Freibau; kopalnia o dochodach równych rozchodom (górn.).

Freiberger Aufstellung; ustawienie sposobem freiberskim (miern.).

Freie Bewegung; ruch swobodny (mech.).

Freie Fläche; powierzchnia otwarta, odkryta (przy odbudowie) (górn.).

Freier Fall p. Freifall.

Freie Rostfläche p. Rostfläche.

Freies (Bergfreies); pole wolne (przez skarb dla celów kopalnictwa oddane) (górn.).

Freifahren; 1) oglądać urzędowo, zwiedzać kopalnię; 2) nadawać (pr. górń.).

Freifahrung; 1) oględziny urzędowe (górn.); 2) objazd, obejrzenie, zwiedzenie kopalni (górn.); 3) p. Verleihung.

Freifahrungsbuch; księga urzędowych oględzin kopalni, księga objazdowa kopalni (pr. górń.).

Freifall (freier Fall); 1) spadek swobodny, spadanie swobodne; 2) spad (droga przebyta podczas spadania) (fiz. mech.).

Freifallapparat (Freifallinstrument, Freifallschere, Abfallapparat); przyrząd wolnospadowy, wolnospad, luznospad, nożyce ogniowe (zwyczajne) (wierc. ziem.).

Freifallbohren (das) p. Freifallbohrung.

Freifallbohrer; świder wolnospadowy, luznospadowy, odpadak (wiercenie ziemne) p. Abfallstück.

Freifallbohrer von Fabian; świder wolnospadowy (luznospadowy) Fabiana (wierc. ziem.).

Freifallbohrung (Freifallbohren); wiercenie wolnospadowe, luznospadowe (wierc. ziem.).

Freifallinstrument (Freifallstück) p. Freifallapparat.

Freifallröhrenbohrer (Freifallbohrer mit Schlammauftrieb); świder rurowy wolnospadowy (wierc. ziem.).

Freifallschere p. Freifallapparat.

Freifallschere (von Kind); nożyce Kinda, kleszcze Kinda (wierc. ziem.).

Freifallseilbohrer (Freifallbohrer für Seilbohren); świder linowy wolnospadowy (wierc. ziem.).

Freifallstück p. Freifallinstrument.

Freifallwasserbohrung (Röhrenbohrung mit Freifallbohrer und Schlammauftrieb); wiercenie wolnospadowe z przepłukiwaniem (otworu) (wierc. ziem.).

Freigedinge; akord bezterminowy, ugoda bezterminowa (górn.).

Freigeld; zarobek czysty.

Freigold (gelegien Gold); złoto rodzime (geol.).

Freihandzeichnung; rysunek z wolnej ręki, rysunek wolnорęczny, odręczny.

Freikarte; bilet jazdy bezpłatnej.
Freikux; kuks (udział) wolny, swobodny (wolny od wpłat i należności i przypadający właścicielom gruntu, kościołom, gminom i t. d.) p. Erbkux.
Freileitung; przewód (przewodnik) powietrzny, napowietrzny, nadziemny (el.).
Freileitungssicherung; bezpiecznik przewodu (przewodnika) powietrznego (napowietrznego) (el.).
Freimachen (das zu gewinnende Gestein); przygotować (skłaść do odbudowy przez usunięcie przeszkód), uwolnić (górn.).
Freimachen (ein verliehenes Grubenfeld); uwolnić (pole nadane od pretensji posiadania) (górn.).
Freischurf; wyłączność górnicza (pr. górn.).
Freischurfanmeldung; zgłoszenie wyłączności górniczej, zgłoszenie poszukiwania wyłącznego (pr. górn.).
Freischurfanmeldungs - Bestätigung; potwierdzenie zgłoszenia wyłączności górniczej, dokument wyłącznościowy (pr. górn.).
Freischurfbuch; księga wyłączności górniczych (pr. górn.).
Freischürfen (das); poszukiwanie wyłączne (pr. górn.).
Freischürfer; poszukujący, poszukiwacz uprzywilejowany (w okręgu wyłącznościowym) (pr. górn.).
Freischurfgebühr; należność wyłącznościowa, wyłącznościowe (pr. górn.).
Freischurfkreis; wyłączne koło poszukiwawcze (pr. górn.); p. Schurfkreis.
Freischurfstreitigkeit; spór o wyłączności górnicze (pr. górn.).
Freistehend (frei); wolno stojący, oddzielnie stojący (o wieżach nadszybowych) (górn.).
Freistrahlturbine p. Turbine.
Freitragger; belka jednym końcem osadzona, zresztą swobodna (wyt.).
Freizügigkeit (der Bergleute); prawo wolnego przesiedlania się, przechodność, służbowolność (górników) (górn.).
Fremderregung; wzbudzenie odrębne, niezależne (magnesów) (el.).
Frequenz; częstość (okresów) (el.).
Frequenzmesser; licznik częstości (el.).
Fries (Borten); fryz, nadbrusie, średnik (część belkowania) (arch.).

Fries (Rahmstück); otoczyna, fryz, obłogi (bud. stol.).
Friesboden (Kapuzinerboden); podłoga krzyżowa, półposadzka (bud).
Friktion (Reibung); tarcie (fiz.).
Friktionsdampfkabel; parowy kołowrót cierny (wymiana lub zakładanie lin wyciągowych) (górn.).
Friktionsgehänge; zawieszki cierne, kłódka linowa cierna (połączenie lin z naczyniami wyciągowymi) (górn.).
Friktionsgetriebe (Friktionsantrieb); napęd cierny (maszyn.).
Friktionshammer (mech. Stempelhammer); młot cierny (maszyn. techn.).
Friktionskupplung p. Kupplung.
Friktionsrad (Friktionsscheibe, Reibungsrad); koło cierne (maszyn.).
Friktionsrolle; krążek cierny (maszyn.).
Frisch; świeży, żywy, rzeski.
Frischarbeit p. Frischen (das).
Frischblei (Weichblei, Glättblei); ołów rafinowany, ołów czysty (met.).
Frischeisen (gefrischtes Eisen, Herdfrischeisen); żelazo czyste, oczyszczone, rafinowane, uszczerzone (met.).
Friscen (Friscarbeit, Frischerei, Frischmethode, Frischprozeß); świeżenie, fryszowanie, uszczerzanie żelaza (met.).
Frischer (Arbeiter beim Herdfrischen); fryszer, fryszer, uszczerzacz (met.).
Frischer Anbruch; świeże nadłamanie, świeże okazanie się (objaw rudy i t. d.) (górn.).
Friscerei p. Frischen.
Frisches Feld p. Unverritztes Feld.
Frische Wetter p. Wetter.
Frischfeuer (Frischherd, Eisenfrischherd, Zerrenfeuer, Zerrenherd); ogień fryszerski, ognisko fryszerskie, fryszerka (met.).
Frischmethode p. Frischen.
Frischofen p. Puddlingsofen.
Frischprozeß p. Frischen.
Frist; termin.
Fristen; 1) spoczywać; 2) leżeć odłogiem; 3) czekać (górn.).
Fristenzeche; kopalnia czasowo zastanowiona (górn.).
Fristgeld; opłata za spoczynek, spoczynkowe (pr. górn.).
Fristung; 1) przedłużenie terminu, odłożenie, odkład; 2) spoczynek; 3) czekanie, wyczekiwanie; 4) termin (zawieszenia robót górniczych).
Frittrohr; oporówka (el.).

Frone (Frohne, Bergfrone, Bergzehend); dziesięcina górnicza, danina górnicza, obora, pańszczyzna górnicza (górn.).

fixe —; dziesięcina górnicza stała, stała należność lenna.

Froner (Frohner); dziesięcinę płacący; poddany (górn.).

Frosch (Fröschel, Hebdaumen, Hebdäumling) auf der Hammerwelle, Pochwelle; ksiuk, palec (maszyn. górn.).

Fröschel (Fahrfröschel) p. Fahrtspreize.

Froschkammer (kleine Klammer); żabka, skobliczka (bud.).

Froschlampe (Fröschel); kaganek (górn.) p. Grubenlampe.

Frost; mróz.

Frostmauer; mur lodowy, warstwa zamarnięta, powłoka lodowa (zamrażanie szybów) (górn.).

Frühgang p. Morgengang.

Frührenaissance; wczesny styl odrodzenia (arch.).

Frühschicht (Morgenschicht); szychta ranna (górn.).

Fuchs; nowicyusz, świeżo na wszechnicę zapisany (lis).

Fuchs (im Bohrloch); skrzywienie (przy wierceniu), piętko, fajka (górn.).

Fuchs (Fuchskanal) im Flammofen; czopuch, przelot dymny (hut.).

Fuchsbrücke (eines Flammofens) p. Feuerbrücke.

Fuchskanal p. Fuchs.

Fuchsschwanz p. Krätzer.

Fucoidensandstein; piaskowiec fukoidowy (geol.).

Fuderl (Stöckerl, Salzstöckel); zapiekanka (sól warzona) (warzel.).

Fudersalz (Stöckelsalz); sól zapiekana, sól topkowa (warzona) (warzel.).

Fuderstöcke; beczki na sól, solówki (warzel.).

Fugbank (Stoßbank); kozielek (stol.).

Fuge (Mauerfuge); spój, spoina (bud.).

Lager —, (Bettungs —); spój pokładowy, poziomy, warstwowy.

Stoß —, (Seiten —); spój pionowy.

Fuge (Falz, Nut); wpust, rowek, złobek (cieś. stol.).

Fugeisen; żelazko, kopystka (do testowania spoin w murze) (narz.).

Fugenstellung; wymijanie spojów, naprzemianległość spojów (bud.).

Fühlen (befühlen) p. Beklopfen.

Führen; prowadzić, kierować, wodzić (stosownie do znaczenia).

Führerstand (Maschinenwärterstand); stań, stanowisko maszynisty.

Führung (Gleitbahn), wodzidło, kierownica (maszyn.).

Dampfkolben — p. Kreuzkopfführung.

Gerad —, (Lenker); prostowód.

Gelenk —; wodzidło zawiasowe.

Kreuzkopf —, (Dampfkolben —); wodzidło krzyżulcowe.

Schienen —; wodzidło proste.

Führungsbäume (im Förderschacht) p. Führungslatten.

Führungsbewegung; ruch unoszenia (mech.).

Führungsbügel eines Riegels; konik zasuwy.

Führungslatten (Führungsbäume, Leitbäume, Gleithölzer, Spurlatten) im Förderschacht; prowadnice, wodzidła (drewniane), ślizy (ślizgi) drewniane (górn.).

Führungsrolle; krążek przewodniczy (el.).

Führungsschienen (im Förderschacht); prowadnice żelazne (szynowe), wodzidła żelazne (szynowe), ślizy (ślizgi) żelazne (szynowe) (górn.).

Führungsschlitten; sanki kierownicze (wyciąganie w beczkach, kubłach i t. d.) (górn.).

Führungsseile (Schachtführungsseile); prowadnice, wodzidła, ślizy (ślizgi) linowe.

Führungsseile (Bahnseile bei den Seilbahnen); liny naddrożne, wodzące (maszyn. górn.).

Führungsstange; drążek kierownicy, drążek wodzidła (maszyn.).

Führungskopf (Gleitklotz, Gleistück, Kulissenstein); wodzik jarzmowy, kulisowy, przesuwek (maszyn.).

Fuhrwerk (Straßenfahrzeug); pojazd drogowy, wóz drogowy, wóz pospolity.

Fulgurit (Blitzsinter) p. Blitzzöhre.

Füllbank (Füllbühne) p. Füllort.

Füllen (anschlagen); napełniać, nakładać, narażać (górn.).

Füller (Anschläger); nakładacz, narażacz (górn.).

Füllfeuerung p. Feuerung.

Füllmasse; natłoczyny (el.).

Füllmauer (Trümmermauer); mur nasypowy, mur nadziany (bud.).

Füllöffnung (Eintragöffnung) p. Ein-satzöffnung.

Füllort (Anschlag, Anschlagkammer, Faßstatt, Füllbank, Fühlbühne); nakładnia, narażnia, szerzyzna podszybowa, podszybie (górn.).

Füllort (Schachtfüllort); podszybie (górn.).

Füllortsausbau; obudowa podszybia (górn.).

Füllortsmauerung; omurowanie podszybia (górn.).

Füllortplatten (Wendeplatten) p. Förderplatten.

Füllortszimmerung; wyprawa, wydrzewienie podszybia (górn.).

Füllperiode (Ankehrperiode) des Laugwerkes; okres nawadniania, napełniania ługowni (soln.).

Füllrolle p. Förderrolle.

Füllrumpf (Füllrichter); kosz zasobowy, nasypny, nasypnik (górn. sort.).

Fülltrog (Bergtrog); niecka, niecułka.

Füllung; 1) napełnienie; 2) wnęka (pole ujęte w otoczeniu) (bud.); 3) p. Gangmasse.

Füllung des Werkes; nawodnienie ługowni (soln.).

Füllungstür (Tür auf Fries und Füllungen); drzwi wnękowe, ramowe, otoczynowe, drzwi na wnęki i otoczeniu (stol.).

Füllungsverhältnis; stosunek napełnienia (maszyn.).

Fumarolen; fumarole (wydechy pary wodnej z kraterów) (geol.)

Fund; znalezienie, odkrycie (górn.) p. Bohrfund.

Fundament (eines Bauwerkes, einer Maschine); fundament, podstawa, posada (bud.).

Fundament (Grundlage); fundament, zasada (na której coś się opiera).

Fundamentanker (Grundanker); kotwa fundamentowa, przyciąg fundamentowy (bud.).

Fundamentgrube; dół fundamentowy (bud.).

Fundamentieren (gründen); fundamentować, posadowić (bud.).

Fundamentierung (Gründung); fundamentowanie, posadowienie (bud.).

Fundamentplatte; płyta fundamentowa, podwalinowa (bud.).

Fundamentschraube; śruba fundamentowa, posadowa (bud.).

Fundeid; przysięga na odkrycie kopalni (górn.).

Fundgrube; kopalnia odkrytych kopalni (górn.).

Fündig (findig werden) p. Finden.

Fundort, (Fundpunkt, Fundstelle); miejsce znalezienia, odkrycia, natrafu (górn.).

Fundrecht (Finderrecht); prawo znaleźne (pr. górn.).

Fundschaht; szyb odkrywczy (górn.)

Fundstelle p. Fundort.

Fundstück (Fundstufe, Fundwahrzeichen); okaz, okaz znaleziony (górn.).

Fünfeck (Pentagon); pięciobok (geom. kryst.).

Fünfeck-Zwölflächner p. Pentagon-Dodekaëder.

Fünfleitersystem; system (układ) pięcioprzewodnikowy (el.).

Funke (Funken); iskra (fiz. chem.).
elektrischer —; iskra elektryczna.
galvanischer —; iskra galwaniczna.

Funkenbildung; iskrzenie, powstawanie iskier (el.).

Funkenentladung; wyładowanie iskrowe (el.).

Funkenentzieher (Funkenlöscher); tłumik iskier, iskrochron (el.).

Funkenfang (Funkenfänger, Funken-sieb); odiskiernik, iskrochron, iskrochron (przykrywa, sito na kominie parowozu).

Funkeninduktor; iskiernik, cewa indukcyjna (el.).

Funkenmikrometer; mikrometr iskrowy (el.).

Funkensprühen (das); iskrzenie (hut.).

Funkenstrecke; przeskok iskier, skok iskier (el.).

Funkentelegraphie; telegrafia iskrowa (el.).

Funkenzündung; zapalenie iskrowe (el.).

Funktion (Größe, Wert); funkcja (mat.).

Funktion (Verrichtung, Tätigkeit, Dienststellung, Amt); czynność, urząd, zajęcie, posada, funkcja.

Funktionär (Beamter, Angestellter); urzędnik, sprawujący urząd, służbę.

Furnier (Blattholz, Dünnbelag); obłog, obłogi (stol.) p. Steinfurnier.

Furniersäge; piła obłogowa (narz.).

Furt; mielizna, bród.

Fürtrag (Latus); zniesienie (rachunków z jednej strony), do przeniesienia (rachun.).

Fusionierung (Trust); trust, zrzeszenie się (przedsiębiorstw).

Fuß (Schuh) als Längenmaß; stopa.

Fuß eines Berges; podnóże góry.

Fußboden; podłoga (bud.).
 — **in Fischgrätenform** p. Fischgrät-
 fußboden.
getäfelter —, (Parkettboden); po-
 sadzka.
Fußbodenbrett; deska podłogowa,
 dennica (w wozach).
Fußbreite der Schiene; szerokość
 stopy szynowej.
Fußlager (Stützlager, Spurlager, Zap-
 fenpfanne, Lagerpfanne); łożysko
 stojące, stopowe (maszyn.).
Fußmatte (Matte); rogoża, rogózka.
Fußpfahl; 1) podkładka, trzewik,
 pałnik (górn.); 2) p. Anpfahl.
Fußsalz p. Kehrsalz.
Fußtritt (Stufe); stopień.
Fußweg; droga dla pieszych, cho-
 dnik.
Fusulina; fuzulina (otwornica) (geol.).
Fusulinenkalk; wapień fuzulinowy
 (geol.).

Futter (Lagerfutter, Metallfutter) eines
 Zapfenlagers; wyprawa łożyska (ma-
 szyn.).
Futter (Fütterung, Ausfütterung, Aus-
 kleidung); wykładzina (n. p. cegłą)
 (bud.), zaprawa (n. p. w gruszcze be-
 sementerowskiej) (hut.).
Futural (Scheide, Hülle, Gehäuse);
 puzdro, pochwa, futerał.
Futtergemäuer (Futtermauer, Ofen-
 futter) eines Hüttenofens; wykładzina
 murowa.
Futtermauer (Stützmauer); mur
 wsporczy, podporowy, oporowy, ta-
 rasowy (bud.).
Futtermauer eines Hüttenofens p.
 Futtergemäuer.
Füttern; 1) wykładać, zaprawiać;
 2) dosypywać, podsypywać (hut.).
Futterröhre (Bohrrohre); rura wiert-
 nicza, wykładzinowa (wiercenie zie-
 mne) p. Bohrröhre.

G.

Gaar p. Gar.
Gabe; datek, dar, danina.
milde —; dar dobroczynny, miło-
 sierny.
Gabbro; gabro (geol.).
Gabbronit; gabronit (min.).
Gabel; 1) widły; 2) Gabelung.
Gabel (Gabelglied); widły, widełki
 (maszyn.).
Gabel — p. Gabelförmig.
Gabelflöz (Doppelflöz); pokład roz-
 dwojony, rozsochaty, warstwa roz-
 dwojona, rozsochata (geol.).
Gabelförmig; widlasty, rozwidlony,
 rozdwojony, rozsochaty, rozszcze-
 piony.
Gabellager; łożysko widełkowe
 (maszyn.).
Gabeln (sich gabeln, von Lagerstät-
 ten); rozszczepiać się, rozdawać się
 (geol.).
Gabelrohr p. Zwieselrohr.
Gabelschraubenschlüssel; klucz
 widłowy, widełkowy, widłak
 (maszyn. kol.).
Gabelung (Gabel) eines Ganges oder
 Flözes; rozszczepienie się, rozdwo-
 jenie (żyły, warstwy) (geol.).
Gabelung (des Schachtgestänges, der
 Pumpenröhren); rozdwojenie się (zer-
 dzin szybowych, rur pompowych).

Gabelverbindung (Anschlitzung);
 łączenie na widły, zwidłowanie (cieś.).
Gagat (Jet, schwarzer Bernstein);
 gagat (min.).
Gaiß — p. Geiß —.
Galaktit; galaktyt (min.).
Galanit (Bleiglanz); błyszcz ołowiu
 (min.).
Galenoide (Glanze); błyszcze (min.).
Galerie (Gang, Wandelgang); galerya
 (bud.).
Gailische Kette (Gelenkkette) p.
 Kette.
Galmei (Kieselgalmei, Kieselzink,
 Zinksilikat); kalamín, galman (min.).
Galmei (Smithsonit, edler Galmei,
 Zinkspat, Zinkkarbonat); smitsonit,
 spat cynkowy (min.).
Galmeirösten; galmaniak (piec
 prażelny szybowy do galmanu) (met.).
Galvanische Batterie p. Batterie.
Galvanisches Element p. Element.
Galvanischer Strom p. Strom.
Galvanisieren (verzinken) das Eisen;
 galwanizować, cynkować żelazo (met.
 techn.).
Galvanisiertes Eisen p. Eisen.
Galvanismus; galwanizm (el.).
Galvanometer; galwanometr (el.).
aperiodisches —; galwanometr
 aperiodyczny.

Galvanometer; galwanometr (el.).
astatisches —; galwanometr astatyczny.

ballistisches —; galwanometr ballistyczny.

Galvanoskop; galwanoskop (el.).

Galvanoplastik; galwanoplastyka (el.).

Gang; żyła (geol.).

angewachsener —; żyła przyrosła.
edler —, (adeliger —); żyła bogata, obfita.

fauler —, (tauber —); żyła płonna, jałowa.

flacher —, (flachfallender —); żyła leżąca. pochylona, ukośna.

Gesteins —; żyła kamiennista, skalna.

Lager —; żyła pokładowa, żyłowarstwa.

Mineral —, (Erz —); żyła mineralna, kruszcowa.

motziger —; żyła krótka.

offener —; żyła odlupana, odstąła.

rauh —; żyła beznadziejna, chuda.

rechtsfallender —, (rechtssinniger —); żyła prawidłowo nachylona, prawidłowa.

schwebender —, (söhliger —); żyła pozioma, leżąca.

seiger —, (stehender —); żyła pionowa, stojąca.

tauber — p. fauler Gang.

tonnlägiger —, (donlägiger —); żyła upadająca.

übersetzer —, (verworfenner —); żyła odrzucona.

verdrückter —; żyła ściśnięta, zwężona.

widersinniger —; żyła odchylona, nieprawidłowa.

der G. beschreitet ein anderes Gefährt; żyła zmienia kierunek.

der G. bleibt in seiner Stunde; żyła zatrzymuje swój kierunek.

der G. führt einen glatten Harnisch; żyła ma gładki pancerz.

der G. führt einen kurzen Strich; żyła jest krótka, nie rozciąga się.

der G. hält sich wieder zu Erz an; żyła bogacieje, uszlachetnia się.

der G. ist fündig; żyła jest kruszconośna, bogata.

der G. ist unfündig; żyła jest bezrudna.

der G. keilt sich aus, schneidet sich aus; żyła wyklinia się.

der G. kommt aus der Stunde; żyła odchyła się od swego kierunku.

Gang; żyła (geol.).

der G. nimmt ab, verunedelt sich; żyła jałowuje.

der G. richtet sich auf oder hebt sich; żyła dźwiga się, stawia się.

der G. schießt auf den Kopf ein; żyła zapada w głąb.

der G. schlägt o. wirft einen Haken; żyła zakrzywia się, haczy się.

der G. stürzt sich; żyła zanurza się, zapada.

der G. tut sich auf; żyła przybiera, wzmaga się.

der G. verdrückt sich; żyła ścieśnia się, słabnie.

der G. verflacht sich; żyła kładzie się.

der G. wird zerschlagen, zertrümmert, zerworfen; żyła rozgałęzia się.

der G. wirft einen Bauch; żyła nadyma się, grubieje.

ein G. verwirft den anderen; żyła odrzuca żyłę drugą.

ein G. schneidet den anderen ab; żyła ucina żyłę drugą.

Gänge entfallen; żyły rozchodzą się.

— **kreuzen sich**; żyły krzyżują się.

— **sammeln sich**; żyły zbiegają się.

— **scharen sich**; żyły łączą się w żyłę jedną.

— **schleppen sich, gefährten sich**; żyły wloką się, ciągną się obok siebie.

Gang —; żylny.

Gang (Betrieb) einer Maschine; bieg, ruch maszynny.

Gang eines Ofens p. Ofengang.

Gang (Betrieb) eines Werkes; ruch zakładu.

Gangablenkung; odchylenie się żyły, odchył żyły (geol.).

Gangart (Ganggestein); żyłovina skała żylna (geol.).

Gangartig (gangweise); żylasty, w postaci żyły (geol.).

Gangartige Lagerstätte; złożo żylaste, w postaci żyły (geol.).

Gangausfüllung p. Gangmasse.

Gangausrichtung (Ausrichtung des Ganges); poszukiwanie, śledzenie żyły (górn.).

Gangbergbau; górnictwo kruszcowe, dobywanie żył kruszczowych (górn.). p. Gangbergwerk.

Gangbergmann; górnik żylny, rudnik (górn.).

Gangbergwerk (Gangbergbau); kopalnia żył, kopalnia kruszczu, góry kruszczowe (górn.).

Gänge (erzhaltige Gänge) p. Wände.
Gangerz; ruda żylna (geol. górn.).
Gangesfüllung p. Gangmasse.
Gangfallen (Verfläichen des Ganges); upad żyły (geol.).
Gangfäustel p. Grobfäustel.
Gangformation; formacja żylna, utwór żylny (geol.).
Ganggebirge; górótwór żylny (geol.).
Ganggestein; skała żylna, żyłowina (geol.).
Ganggold; złoto żyłne (geol.).
Gangharnisch p. Harnisch.
Ganghöhe der Schraube p. Schraubengang.
Gangklufft; szczelina żylna (geol.).
Gangkörper p. Gangmasse, Ganggestein.
Gangkreuz (Kreuz); krzyż żylny (geol.).
Gangkreuzung (Kreuzung zweier Gänge); skrzyżowanie (się) żył (geol.).
Gangmasse (Gangausfüllung, Gangesfüllung); miąż żylny, masa żylna, żyłowina (geol.).
Gangmittel; warstwa żylna, przerost żylny (geol. górn.).
Gangnetz (Trümmerstockwerk, Trümmerstock, Stockwerk); skład piętrzony, skład wpleciony (geol.).
Gangrad (Lauftrad); deptak wewnętrzny (maszyn.).
Gangschweif; ogon żyły, ogon żylny (geol.).
Gangspalte p. Gangklufft.
Gangspiegel p. Harnisch.
Gangstock (stehender Stock); skład żylny, stojący, wielożyła (geol.).
Gangstreichen (Streichen des Ganges); rozciągłość, kierunek żyły (geol.) p. Streichen.
Gangstruktur; złożenie, budowa żył (geol.).
Gangstück (kleines Stück erzhaltiger Gangmasse); okaz żylny (geol. górn.).
Gangsystem; układ żył (kruszcowych) (geol.) p. Gangzug.
Gangtrumm (Trumm eines Ganges); odnoże żyły, żyła boczna, odżytek (geol.).
Gangulmen p. Salbänder.
Gangverhalten; stan, zachowanie się żyły (geol.).
Gangweise p. Gangartig.
Gangzug; pasmo żyłne (geol.) p. Gangsystem.
Ganoiden; ganoidy (ryby kostołuskie) (geol.).

Gans (Eisengans, Roheisengans, Gosensstück); gęś surowiznowa (met.).
Ganz (u zerkłufftet, fest) vom Gestein; zwięzły, pewny, niepopękany (geol. górn.).
Ganz (unverritz, unaufgeschlossen) p. Unverritz.
Ganze (Gänze, ganzes Gestein); cała (geol.).
Ganzer Türstock p. Türstock.
Ganze Zahl p. Zahl.
Gapel p. Göpel.
Gar (gaar, gereinigt, raffiniert, rein) von Metallen; oczyszczony (hut.).
Gar (fertig, beendet, vollständig) von div. Hüttenprozessen; gotów, ukończony, zupełny (hut. soln.).
Gar (vom Ofengang); miarkowany, zupełny, dokładny (hut.).
Garantie (Gewähr, Haftung, Bürgschaft); poręczenie, poręka, rękojmia, zabezpieczenie.
Gararbeit (Garen); czyszczenie, rafinowanie (hut.).
Garaufbrechen (b. d. Herdfrischarbeit); wyłamywanie dula (met.).
Gärben p. Gerben.
Gärbstahl p. Gerbstahl.
Gare (Gaare); 1) czystość, stopień czystości (u metali); 2) dokonczenie, gotowość (hut. soln.).
Gare der Sole; stężenie solanki, warzelność solanki (warzel.).
Garen (gar werden); czyścić, oczyszczać, rafinować (met.).
Garerz; ruda doprażona, czysta (hut.).
Gargang (garer Gang) des Hochofens; bieg miarkowany, zupełny, dokładny, zdarny (wielkiego pieca) (hut.).
Garkupfer (Feinkupfer, Spleißkupfer, Rosettenkupfer); miedź oczyszczona, miedź czysta i ciągła (met.).
Garmachen (Garmachung) des Rohkupfers, Schwarzkupfers; czyszczenie, przetapianie czarnomiedzi (met.).
Garnitur (Anzug); ubiór, ubranie, garnitur.
Garnitur (Ausrüstung, Zubehör); dobór przedmiotów, garnitur.
Garniturteile; części dodatkowe.
Garofen (der große Garherd); piec oczyszczalny, rafineryjny, garowy (do czyszczenia miedzi) (met.).
Garrösten (Gutrösten) der Erze; uprażenie, doprażenie rud (hut.).
Garsalz; sól czysta, sól wywarzona do czystości (warzel.).

Garsole (Gutsole, Siedesole, gradierte Salzsole); solanka stężona, warzelna (soln. warzel.).

Garstören der Sole; burzenie solanki (przez wprowadzanie do panwy solanki świeżej) (warzel.).

Garvens' Expresspumpe; pompa Garvens'a „Express“ (maszyn. gór.).

Gas (Brenngas); gaz (techn.).

Hochofen —; gaz wielkopiecowy.

Industrie —; gaz roboczy.

Leucht —; gaz świetlny, świetlny.

Motoren —, (Kraft —); gaz silniczy.

Natur —; gaz palny rodzimy.

Wasser —; gaz wodnoczadowy.

Gas (Grubengas) p. Grubengas, Schlagwetter.

Gasanalyse; rozbiór, analiza gazu (chem.).

Gasanstalt (Gaswerk, Gasfabrik); gazownia (techn.).

Gasausströmung (Gasentwicklung); wypływ, wywiązywanie się, tworzenie się gazu (gór.).

Gasbatterie; bateria gazowa (el.).

Gasbehälter; gazieniec (techn.).

Gasbeleuchtung; oświetlenie gazowe (techn.).

Gasbereitung p. Gasfabrikation.

Gasbrenner; palnik gazowy (techn.).

Gasbrunnen; bełkotka (geol.).

Gascok p. Gaskoks.

Gasdruck; ciśnienie gazu (techn. gór.).

Gasdynamo; prądnica gazowa, dynamo gazowa (el.).

Gasentwicklung; wydzielanie gazów (chem. gór.).

Gasentziehungsapparat p. Gasfang.

Gaseruption (Eruption von Schlagwetter); wybuch gazu (gór.).

Gaserzeugung p. Gasfabrikation.

Gasfabrik p. Gasanstalt.

Gasfabrikation (Gaserzeugung, Gasbereitung); wyrób gazu, gazownictwo (techn.).

Gasfang (Gichtgasfang, Gasentziehungsapparat) beim Hochofen; czadnia wielkiego pieca (met.).

Gasfeuerung (Gasheizung); ogrzewanie gazowe, opalanie gazowe (techn. warzel.).

Gasflamme; płomień gazowy (hut.).

Gasflamofen; płomieniak gazowy, płomienny piec gazowy (hut.).

Gasförmig; gazowy (fiz. chem.).

Gasgemisch; mieszanina gazów, mieszanica gazów (techn. gór.).

Gasgenerator (Generator); gęzownica, gaziarka, generator gazu (techn.).

Gasgewinde; gwint gazowy, gwint dla rur gazowych (maszyn.).

Gasglühlicht; światło gazowo żarowe.

Gasheizung p. Gasfeuerung.

Gaskohle; węgiel gazowy (min. techn.).

Gaskoks (Gascok); koks gazowy (techn.).

Gaskraftmaschine (Gaskraftmotor); silnik gazowy, motor gazowy (maszyn.).

Gasleitung; przewód gazowy (techn.).

Gasleitungsröhre (Gasröhre); rura (rurka) gazowa, gazówka (techn. maszyn.).

Gasmesser; miernik gazu (techn.).

Gasofen; gaziak (techn. hut.).

Gasometer; gazieniec, gazometr, gazomierz (techn.).

Gasregenerator (Regenerator für Gas); odzysknicza gazu, regenerator gazu (techn.).

Gasretorte; wygaźnica (techn.).

Gasrohr (Gasröhre) p. Gasleitungsröhre.

Gasrohrmuffe (Doppelmuffe); złączka (do rur).

Gastropoden; brzuchopławy, brzuchopełzy, brzuchonogi, ślimaki (geol.).

Gaswerk p. Gasanstalt.

Gatter; trak (techn.).

Bund —; trak wielopiękawy.

Voll —; trak całopienny.

Gatter (Gitter, Gitterwerk); rzeszota, kratownica (sort.).

Gattersäge; piła trakowa, piła traczna (techn.).

Gattieren (mischen) die Erze; dobierać, mieszać rudy (hut.).

Gattierung (Mischung) der Erze; dobieranie, mieszanie rud (hut.).

Gattung; gatunek, rodzaj, jakość, pochodzenie.

Gault; gault (kreda dolna) (geol.).

Gay-Lussacsches Gesetz; prawo Gay Lussaca (fiz.).

Geadert (von Mineralien); żyłkowany (min.).

Gebälk (Balkenwerk); belkowanie (arch.).

Gębarung; 1) zawiadywanie, zarząd; 2) obrót.

Geld —; zawiadywanie pieniędzmi.

Kassa —; zawiadywanie kasowością.

Material —; zawiadywanie materiałami.

Gebarungsausweis; wykaz obrotu, wykaz gospodarki.

Gebäude (Bauwerk); budynek, budowla (bud.).

Gebäude (Grubengebäude) p. Bergwerk.

Gebiet; okrag, obwód, obręb.

Gebiet (Fach); zakres.

Gebilde p. Gebirgsbau.

Gebirge (Berge); góry, skały (geol.).

angeschwemmes —, (aufgeschwemmes —); góry napływowe.

fließendes —, (laufendes —) p. schwimmendes Gebirge.

Flöz —; góry warstwowe, drugorzędowe.

frisches —, (uverritztes —); góry nietknięte, calizna.

geschichtetes —; góry uwarstwione, uławiczone.

hangendes —; góry nadkładowe.

liegendes —; góry podkładowe.

rolliges —, (lockeres —); góry sypkie.

schwimmendes — p. Schwimmsand.

Übergangs —; góry przechodowe, pierwotnowarstwowe, ościenne.

Ur —; góry pierwotne, plutoniczne.

vulkanisches —; góry wulkaniczne, wybuchowe.

zerklüftetes —; góry rozpadlinowe, popękane.

Gebirge (Formation); utwór, górotwór, formacja (geol.).

Gebirgig; górzysty (geol.).

Gebirgsabfall (Gebirgsabhang, Gehänge); stok, pochyłość góry (geol.).

Gebirgsart p. Gestein, Steinart.

Gebirgsbau (Gebirgsbildung, Gebirgsformation); utwór gór, formacja (geol.).

Gebirgsbildende Erscheinung;

zjawisko górotwórcze (geol.).

Gebirgsbildende Kraft; siła górotwórcza (geol.).

Gebirgsdruck; ciśnienie, nacisk skał (górn.).

Gebirgsebene; równina górską (geol.).

Gebirgserhebung; wzniesienie, podniesienie gór (geol.).

Gebirgsformation p. Gebirgsbau.

Gebirgsfuß; podnóże gór (geol.).

Gebirgsgegend; okolica górską (geol.).

Gebirgsstein p. Gestein.

Gebirgsglied (Formationsglied); ogniwogórotworu (geol.).

Gebirgsgrat (Gebirgskamm); grzbiet góry (geol.).

Gebirgshöhe; szczyt, wierzchołek góry (geol.).

Gebirgsjoch; jarzmo gór, jarzmo górskie (geol.).

Gebirgskamm p. Gebirgsgrat.

Gebirgskette (Gebirgszug); pasmo gór, łańcuch gór (geol.).

Gebirgskeil; klin skalny (skała płonna, dzieląca złoża mineralne na dwie części (geol. górn.).

Gebirgskunde (Urognosie); góroznawstwo (geol.).

Gebirgsland p. Gebirgsterrain.

Gebirgsmasse; miąż gór (geol.).

Gebirgsmittel p. Bergmittel.

Gebirgspaß (Engpaß); przesmyk, wąwóz (geol.).

Gebirgsplatte (Hochgebirge); płaskoszczyt (geol.).

Gebirgsrücken; grzbiet góry (geol.).

Gebirgsschichten; warstwy górskie, ziemne (geol.).

Gebirgsstörung; zaburzenie, przewrót, zmiana gorotworu (geol.).

Gebirgssystem; całokształt, system gór (geol.).

Gebirgsterrain (Gebirgsland, Gebirgsgegend; okolica, kraina górską, teren górski (geol.).

Gebirgszug p. Gebirgskette.

Gebirgszweig; odnoga gór (geol.).

Gebläse (Gebläsemaschine); dmuchawa (maszyn. hut.).

Hochofen —; dmuchawa wielkopiecowa.

Hüttenwerk —; dmuchawa hutnicza, kuźnica.

Schraubenrad — (Schraubenventilator); dmuchawa śrubowa.

Zylinder —; dmuchawa tłokowa.

Gebläsegasrösten p. Röstofen.

Gebläsekammer (Gebläsestube, Gebläseraum); miechownia (hut.).

Gebläsemaschine p. Gebläse.

Geböhr; narzędzia wiertnicze (górn.).

Gebräch p. Gebrech.

Gebräu; war soli (ilość solanki naraz odparowanej) (warzel.).

Gebrech (gebräch, brüchig) vom Gestein; łomny, kruchy (górn.).

Gebrochener Schacht p. Schacht.

Gebürcke (Bühne); pomost, spocznik, rusztowanie (odbud. stropowa) (górn.).

Gebühr; 1) należytość, powinność; 2) taksa, opłata.

Gebundene Elektrizität p. Elektrizität.

Gedenkbuch; księga pamiątkowa, pamiętnik.
Gediegen; rodzimy, samorodny (min. met.).
Gediegen Gold; 1) złoto rodzime, lite, szczerze (min.).
Gediegen Silber; 1) srebro rodzime, lite, szczerze (min.).
Geding (Gedinge, Akkord); ugoda, umowa, akord (górn.).
General — (Haupt —); ugoda główna, powszechna.
Häuer —; ugoda kopacka, akord kopacki.
kombiniertes —; ugoda skombinowana.
Konditions —; ugoda warunkowa.
kubisches —; ugoda sześcienna.
Prämien —; ugoda premiowa, odmienna.
Schnur —; ugoda sznurowa, metrowa.
Strecken —; ugoda piecowa, akord piecowy.
Geding (Gedinge, Akkord); ugoda, umowa, akord (górn.).
im — arbeiten; pracować w akordzie, akordowo.
ins — geben; dać, przydzielić do akordu.
 — **abnehmen**; akord, ugode wymierzyć, odebrać.
 — **setzen** (— stellen); akord, ugode wyznaczyć, ustanowić.
Gedingabnahme; odbiórka, wymierzanie akordu (górn.).
Gedingarbeit (Arbeit im Gedinge, im Akkord); praca ugodowa, ugodna, na ugode, praca w akordzie (górn. hut.).
Gedingarbeiter (Gedinger); robotnik ugodowy, akordowy (górn. hut.).
Gedingbuch; księga ugód, akordów, księga ugodowa, akordowa (górn.).
Gedinge p. Geding.
Gedinger p. Gedingarbeiter.
Gedinggeld (Gedinglohn); płaca ugodowa, akordowa (górn. hut.).
Gedinghäuer; kopacz (rębacz) ugodowy, akordowy; kruszak, żeleznik (w Wieliczce, Bochni...) (górn.).
Gedingliste (Gedingtabelle); lista ugodowa, wykaz robót ugodowych p. Akkordliste.
Gedingschicht; szychta (zmiana) ugodowa, akordowa (górn. hut.).
Gedingsetzung (Gedingstellung); wyznaczanie, ustanawianie, dawanie ugody, akordu (górn.) p. Geding.

Gedingstufe (Gedingstufe); znak, znaczek ugodowy (akordowy) (górn.).
Gedingträger (Kühhführer); rzeźnik, starszy drużyny, starszy (górn.).
Gedrücktes Gewölbe p. Gewölbe.
Gefährlicher Querschnitt (Bruchquerschnitt); przekrój niebezpieczny, rozłamujący się (wyt.).
Gefährte (Nebengang) p. Beigang.
Gefälle (Einkünfte, Gebühren, Abgaben); dochody niestałe (konsumcyjne), podatki, opłaty.
Gefälle (Erzeugung); wyrób, wytwór, p. Erzgefälle.
Gefälle (Fall, Neigung) einer Bahn, Strecke; pochyłość, spadziłość drogi, spadek, schył.
Gefälle (Flußgefälle); spadek rzeki.
Gefälle (b. Salzbergbau); zwady, odpadki (ze stropu ługowni) (soln.).
Gefällsbruch (Gefällwechsel); zmiana pochyłości (inż.).
Gefällsmaterialien; materiały przetworowe.
Gefällsübertretung; przestępstwo defraudacyjne.
Gefällsverwässerung (Wässerung der Gefälle) b. Salzbergbau; nawadnianie zwałów, odpadków stropowych (w ługowniach) (soln.).
Gefäß; naczynie.
kommunizierendes —; naczynie łączące, skojarzone (fiz.).
Gefäßbarometer; barometr naczynkowy (fiz.).
Gefäßofen; piec naczynny (hut.).
Geflammt (von Mineralien); płomienisty (min.).
Gefleckt (von Mineralien); centkowany, nakrapiany (min.).
Gefluder (Fluder, Gerinne, Fludgerinne, hölzerne Wasserleitung); żłób, rynna odpływowa, pogródka, łotok.
Gefriermethode (Gefrierverfahren); sposób zamrażania (przy głębieniu szybów w kurzawce) (górn.).
Gefrierpunkt (Eispunkt); punkt zamrażania, marznięcia (fiz.).
Gefrierrohre (Gefrieröhren); rury zamrażalne (przy zamrażaniu szybów) (górn.).
Gefrierverfahren p. Gefriermethode.
Gefüge (Struktur) bei Min. Gesteinen; złożenie, budowa, zespół (min. geol.).
Gegabelt; rozszczepiony, rozdwojony.
Gegenbau; działo (odbudowa) naprzeciwległe, działo (odbudowa) wsteczne (górn.) p. Gegenort.

Gegenbeweis; dowód przeciwny, odwód.

Gegendamm; przyspa (rob. ziem.).

Gegendampf (Contredampf, Kontradampf); para wsteczna, zwrotna (maszyn.).

Gegendruck (des Dampfes); przeciwpężność (pary).

Gegendruck (des Wassers); przeciwcisnienie (wody).

Gegenflügel einer Mulde; skrzydło przeciwnie, przeciwskrzydło (geol.).

Gegenforderung; wzajemna pretensya, należytość.

Gegengewicht; odciażek, przeciwwaga (mech.).

Gegengewichtsbalanzier (Contrebalanzier, Kontrabalanzier); przeciwwahacz (maszyn.).

Gegengewichtswagen (Gewichtswagen); wózek odciażający, przeciwwaga (górn.).

Gegenkeil p. Stellkeil.

Gegenkraft; siła zwrotna, siła przeciwdziałająca (fiz. mech.).
elektromotorische —; przeciwdziałająca siła elektrobodźcza (el.).

Gegenkurbel; korba wykręcona (maszyn.).

Gegenkurve; przeciwluk (miern.).

Gegenlenker; nawodzik, odwodzik (maszyn.).

Gegenmutter p. Kontramutter.

Gegenort; przodek naprzewięgły, wsteczny, przeciwprzodek (górn.).

Gegenprobe; próba przeciwna, sprawdzenie próby (prob.).

Gegenquittung (Kontraquittung, Gegenschein); kwit wzajemny, przeciwkwit. (kas.).

Gegenschaltung; układ przeciwpądowy (el.).

Gegenschaukel (b. einem Wasserrad); przeciwszyba (maszyn.).

Gegenschein p. Gegenquittung.

Gegensehiene p. Stockschiene.

Gegenseitige Induktion p. Induktion.

Gegenstand (Gut, Ware); przedmiot, towar.
brennbarer —; towar zapalny.
explodierbarer —; towar wybuchowy.

Gegenstrebe; odstrzał, odpora, miecz, krzyżulec (bud.).

Gegenstrom; przeciwpąd, pąd zwrotny (el.).

Gegenstromkondensator; skraplacz przeciwpądowy (maszyn.).

Gegenstunde; godzina przeciwna, opaczna (miern. górn.).

Gegentrum (Gegentrumm); przeciwległa część żyły (geol.).

Gegenüberliegender Winkel p. Winkel.

Gegenwindungen des Ankers; zwoje zwrotne twornika, przeciwwzwoje (el.).

Gegenwirkung (Reaktion); odpór, reakcyja (fiz. mech.).

Gegenzug; ciąg wsteczny, przeciwny (miern.).

Gegerbter Stahl; p. Gerbstahl.

Gehalt; 1) płaca, pensya; 2) wartość monety; 3) p. Erzgehalt, Metallgehalt.

Gehaltsabzug; potrącenie z płacy.

Gehaltsliste; arkusz płacy, lista płacy.

Gehaltssperre; wstrzymanie płacy.

Gehaltsregulierung; regulacyja płacy, sprostowanie płacy.

Gehaltsstufe; stopień płacy.

Gehaltszulage; dodatek do płacy.

Gehänge p. Seilgehänge.

Gehänge (Gebirgsabhang) p. Gebirgsabfall.

Gehäuse; 1) oprawa, osłona, obsada, pudło; 2) kadłub (el.); 3) p. Rollengehäuse.

Gehäusewicklung; uzwojenie kadłuba (el.).

Geheimer Bergrat; tajny radca górniczy.

Geheimer Oberbergrat; tajny nadradca górniczy.

Gehen (im Gange sein) von einer Maschine, einem Werk; iść, być w ruchu.

Gehen (zutage gehen) p. Ausbeissen.

Gehen (zu Bruche gehen); zawalić się, zapaść się (górn.).

Gehilfe; pomocnik.

Gehrmass; węgelnica uciosowa, wspornica uciosowa (stol.).

Gehrsatz (Blockwand); węgiel (bud.).

Gehrung; ucios (cieś).

Geiser p. Geysir.

Geißfuß (Kuhfuß); rać, drag łapczasty.

Geißfuß (Fangschuh, Fingerhaken); rać, kozia noga, chwytacz widlasty (wierc. ziem.).

Geißlersche Röhren; rurki Geisslera (el.).

Gekrätze (Krätze); skrzeczki, grzyzy (resztki kruszcu po wytopieniu) (hut.).

Gekrempter Boden; dennica (u kółów).

Gekröpfte Welle p. Welle.
Gekrösestein; kiskzowiec, bezwodny trzewiowy (min.).
Geländer; poręcz (bud.).
Gelatine (Sprenggelatine); żelatyna wybuchowa (matr.).
Gelatine-Carbonit; karbonit-żelatynowy (matr. wybuch. bezp.).
Gelbbleierz (Wulfenit, Molybdänbleispat, pyramidaler Bleibaryt); wulfenit, żółcień ołowiu (min.).
Gelatine-Dynamit; (Neudynamit); dynamit żelatynowy, nowy dynamit (matr.).
Gelbeisenerz (Vitriolgelb); ruda żelazna żółta, żelaziak żółty (min.).
Gelbeisenstein (gelber Eisenocker, gelber Glaskopf, Xanthosiderit); ksantocyderyt, limonit żółty (min.).
Gelberde (Melinit); glinka żółta, melinit (min.).
Gelbes Salz; sól żółta (min.).
Gelbgießer (Bronzearbeiter); mosiężnik, bronzownik, ludwisarz (met. techn.).
Gelbgießerei (das Verfahren); mosiężnictwo, bronzownictwo, ludwisarstwo (met. techn.).
Gelbgiesserei (Fabrik); ludwisarnia, odlewnia mosiądzu (met. techn.).
Gelbkupfer (Messing); mosiądz (met. techn.).
Gelbkupfererz; p. Kupferkies.
Geld; pieniądze.
bares —; gotówka.
Geldgebarung p. Gebarung.
Geldstrafe (Pönale), grzywna, kara,
Geldtag; dzień wypłaty, wypłata.
Geleis (Geleise, Eisenbahngeleise); tor, tor kolejowy (kol. górń.).
Ablade — (Entlade —); tor wyładawczy, do wyładowywania.
Ankunfts —; tor przyjazdowy.
Auflade —; tor nakładowy, ładunkowy.
Ausfahrts —; tor wyjazdowy.
Bogen —; tor łukowy, w łuku.
Einfahrts —; tor wjazdowy.
Formierungs — (Rangier —); tor zestawniczy, zestawowy.
freies —; tor wolny, próżny, otwarty.
Haupt — (durchgehendes —); tor główny.
Industrie —; tor przemysłowy, fabryczny.
Lade —; p. Aufladegleise.
Mutter — (Stamm —); tor rdzenny, nawieźny.

Geleis (Geleise, Eisenbahngeleise); tor, tor kolejowy (kol. górń.).
Neben — (Seiten —); tor boczny, postronny, bocznica.
Stock — (Blind —, Sturz —); tor ślepy, martwy.
Strecken — (kurrentes —); tor szlakowy, na linii.
Verteilungs —; tor rozdziałowy.
Wegenschuppen —; tor wozowni.
Werkstätten —; tor warsztatowy.
Geleisabsperrvorrichtung (Stoßvorrichtung); zapór torowy, odbój (kol.).
Geleiserhöhung (Geleisüberhöhung, Erhöhung des äußeren Schienenstranges); wywyższenie toku zewnętrznego w łukach, podwyżka toku zewnętrznego, przechyłka toru (kol.).
Geleiserweiterung (Spurgeleiserweiterung); rozszerzenie toru (kol.).
Geleiskrümmung; łuk toru kolejowego (kol.).
Geleislehre (Spurmaß); prawidło torowe, toromierz (górń. kol.).
Geleissperre (gesperrtes Geleis); zamknięcie toru, zapora na torze (kol.).
Geleisüberhöhung p. Geleiserhöhung.
Geleisweite (Spurweite); prześwit, szerokość toru (kol.).
Gelenk eines Ganges p. Besteg.
Gelenk, przegub (mech.).
Kampfer —; przegub węzłowiowy.
Scheitel —; przegub zwornikowy.
Gelenkführung; wodząca, kierownica zawiasowa, wodzidło zawiasowe (maszyn.).
Gelenkkette (Gallische Kette) p. Kette.
Gelenkquarz p. Itakolumit.
Gelenkrohr; rura przegubowa (maszyn.).
Gelenkschraube; śruba przegubowa (wiercenie z przepłukiwaniem).
Gelenkstange; drażek przegubowy (nożyce Kinda) (wierc. ziem.).
Gelenksträger p. Träger.
Gelenkventil p. Ventil.
Geleucht (Geleuchte); światło, świetliwo (górń.) p. Ölgeleucht.
Geleuchtausmaß; wymiar światła, świetliwa (górń.).
Gelignit; gelignit (matr. wyb. silny).
Gelochtes Blech; blacha dziurkowana (met.).
Gelörsch (Gelörsche, Gelürsche); szyb płytki, szybik (górń.).

Gemäuer (Mauerwerk); mury (bud.).
Gemeine (Berggemeine); towarzystwo, towarzystwo górnicze (górn.).
Gemeine Logarithmen (Briggische Logarithmen); logarytmy zwycajne, logarytmy Briggowskie (mat.).
Gemeiner Bruch (gewöhnlicher Bruch); ułamek zwycajny (mat.).
Gemeiner Flaschenzug; wielokrążek zwykły, kluba (mech.).
Gemeines Dammwehr p. Dammwehr.
Gemeinschaftlicher Teiler; wspólny podzielnik (mat.).
größter —; największy wspólny podzielnik.
Gemerke p. Stufe.
Gemischte Zahl p. Zahl.
Gemme; giemna, kamień drogi, rżnięty (min.).
Genauigkeit; dokładność, ścisłość.
Genehmigung (Genehmhaltung); przyzwolenie, potwierdzenie, zatwierdzenie.
Generalbefahrung p. Hauptbefahrung.
Generaldirektor; dyrektor główny.
Generaleinfallen; nachylenie, upad ogólny (przeciętny) (geol. górn.).
Generalgedinge p. Hauptgedinge.
Generalkarte; mapa ogólna (miern.).
Generalnivellement; poziomowanie ogólne (miern.).
Generalstreichen p. Hauptstreichen.
Generalstreik; strejk ogólny, powszechny, bezrobocie ogólne.
Generalversammlung; zgromadzenie walne, ogólne.
Generator (Dynamomaschine); generator, prądnicca (el.).
asynchroner —; generator asynchroniczny, niezgodny.
mehrphasiger —; generator wielofazowy, wieloprądowy.
Generator (Gasgenerator) p. Gasgenerator.
Generatorgas; gaz czadnicowy, gaz z czadnicy (techn.).
Genossenschaft; 1) spółnictwo, udział (w czem); 2) stowarzyszenie.
Genüsse und Bezüge; pożytki i dochody.
Geodäsie (Feldmeßkunst); geodezya, nauka mierzenia ziemi, miernictwo polne (miern.).
Geode; czerep, geoda (min.).
Geognosie; geognozya, ziemioznawstwo.
Geographie; geografia, opis ziemi.

Geographische Breite; szerokość geograficzna (miern.).
Geographische Koordinaten; współrzędne geograficzne (miern.).
Geographische Länge; długość geograficzna (miern.).
Geographische Meile; mila geograficzna (miern.).
Geoid; geoida, geoid (powierzchnia bryły ziemskiej).
Geologie; geologia, nauka o budowie i tworzeniu się skorupy ziemskiej.
chemische —; geologia chemiczna.
dynamische —; geologia dynamiczna.
physische —; geologia fizyczna.
historische —; geologia historyczna.
topographische —; geologia topograficzna.
Geologische Epoche (geologische Formation); epoka, okres, formacja geologiczna (geol.).
Geologische Karte; mapa geologiczna (geol.).
Geologische Orgeln; organy geologiczne (powstawanie dolin) (geol.).
Geometer; miernik, mierniczy, geometra (miern.).
Geometrie; geometrya.
analytische —; geometrya analityczna.
darstellende —; geom. wykresna.
ebene —, (Planimetrie); geometrya płaska, planimetrya.
kinematische —; geom. kinematyczna.
körperliche —, (Stereometrie); stereometrya.
praktische —; geometrya praktyczna, miernictwo.
Geometrischer Körper; ciało geometryczne, bryła geometryczna (geom.).
Geometrisches Höhenmessen; geometryczny pomiar wysokości (miern.).
Geometrisches Mittel; średnia geometryczna (geom. mat.).
Geometrisches Nivellieren; poziomowanie geometryczne, niwelacja geometryczna (miern.).
Geothermische Tiefenstufe; stopień geotermiczny (geol.).
Gepäcksträger (Packer); posługacz tłumokowy, tłumokowy, tragarz.
Gepäckswagen (Packwagen); wóz pakunkowy, tłumokowy, bagażowy (kol.).

Gepreßter Ziegel p. Ziegel.
Geputztes Blech; blacha wykończona (met.).
Gerade (gerade Linie); prosta, linia prosta (geom.).
projizierende —; prosta rzucająca.
Gerade entgegengesetzte Zahl p. Zahl.
Geraderichten; prostować.
Gerader Stoß p. Stoß.
Geradflankenverzahnung p. Verzahnung.
Geradführung (Lenker); prostowód (maszyn.).
Geradlinige Bewegung; ruch prosty, prostoliniowy (fiz.).
Geräte; 1) sprzęty; 2) narzędzia; 3) przyrządy.
Gerben (gärben, raffinieren) den Stahl; stal przeciągać, rafinować (met.).
Gerbstahl (Gärbstahl, gegerbter Stahl); stal przeciągana, rafinowana (met.).
Gereift (von Mineralien); wstępowany (min.).
Gergel (Zarge, Kimme); wator (u beczki), żłobek, rowek.
Geringes Erz; ruda słaba, ruda rzadka (górn. hut.) p. Erzige Zeuge.
Gerinne (offene Wasserleitung für hydr. Maschinen); pogródka, żłób, lotok p. Geflüder.
Gerinnjoch (Gerinnkranz) p. Rinnenkranz.
Gerinnstein; najlepsza odmiana rudy cynowej, osadzającej się na żłobku tłuczki.
Gerippe; szkielec (bud. górn. stol. cieś.).
Gerippe (Fachwerk); kratowie (bud.).
Gerippe (Fördergerippe) p. Förder-schale.
Geripptes Rohr; rura żebrowa, żebrowka (techn.).
Gerölle (Geschiebe, Rollstücke); żwir gruby, otoki, otoczaki, druzgoty (geol.).
Gersdorffit (Arsennickelglanz, Nickelarsenikglanz, Arsenikschwefelnickel); gersdorffit, błyszcz niklu, nikiel szary (min.).
Gerüst (Arbeitsgerüst); rusztowanie, powała (bud. górn.).
Gerüst (Gesteil, Bock); kobylica, kozioł (bud. górn.).
Gerüst (beim Walzwerk); walcarka (techn.).
Gesamtarbeit (gesamte Arbeit); praca całkowita (mech.).

Gesamtarbeitsaufwand; całkowita praca włożona.
Gesamtbeanspruchung (Gesamtbelastung); obciążenie całkowite (el.).
Gesamtbetrag; ilość ogólna, suma.
Gesamtdiagramm; wykres zjednoczony, rankinizowany (maszyn.).
Gesamteffekt (Gesamtleistung); moc całkowita, całkowity efekt pracy.
Gesamteffälle; spad całkowity p. Gefälle.
Gesamtrostfläche (totale Rostfläche); całkowita powierzchnia rusztu, całkowite pole rusztu (maszyn.).
Gesamtspannung; napięcie całkowite (el.).
Gesamtwiderstand; opór całkowity, wynikowy (el.).
Gesättigt; nasycony (fiz. chem.).
Gesättigte Sole; solanka nasycona (warzel.).
Gesättigter Wasserdampf; para wodna nasycona (fiz.).
Gesätz (flaches Abhauen); chodnik upadkowy, pochylnia (górn.).
Geschäftsauweis; wykaz spraw, czynności.
Geschäftsführer; zawiadowca interesów (handlu, fabryki).
Geschäftsführung; zawiadywanie interesami.
Geschäftsgang; bieg, tok interesów, spraw, czynności.
Geschäftszahl; liczba dziennika podawczego.
Geschältes Holz; drzewo okorowane, oskórowane (bud.).
Geschichtet; uwarstwiony, uławicony (geol.).
Geschichtetes Gestein; skała uwarstwiona, uławicona (geol.).
Geschichtete Lagerstätte; złożo uwarstwione, uławicone (geol.).
Geschick (bei Bohrlöchern) p. Vor-gabe.
Geschicke (Erze); ruda (górn.) p. Erz.
edle —; ruda bogata.
grobe —; ruda uboga, powszednia.
Geschicke (erzführende Klüfte, Gänge); żyły rudne (geol.).
Geschiebe p. Gerölle.
Geschiedenes Erz p. Scheiderz.
Geschirrholtz; drzewo narzędziowe.
Geschleppe (Stangenkunst) p. Feld-geschleppe.
Geschmack (der Mineralien); smak (minerałów).
Geschmeidig (von Metallen); ciągly, podatny, giętki, kowny.

Geschmeidigkeit (der Metalle); ciągłość, podatność, giętkość, kowalność, klepalność, kowność (kruszczu).

Geschwefelt; siarkowy, siarkowaty, nasiarkowany (min. met.).

Geschweißt; spawany, spojony (met.).

Geschwindigkeit; prędkość, chyżość, szybkość (mech.).

Anfangs —; prędkość początkowa.

beschleunigte —; prędkość przyspieszona.

End —; prędkość końcowa.

Flächen —; prędkość połowa.

Führungs —; prędkość unoszenia.

gleichförmige —; prędkość równomierna.

Normal —; prędkość prawidłowa, właściwa, normalna.

Seiten —; prędkość składowa.

Umdrehungs —; prędkość obrotowa.

Umfangs —; prędkość obwodowa.

verzögerte —; prędkość opóźniona.

Winkel —; prędkość kątowa.

zulässige —; prędkość dozwolona, dopuszczalna, największa.

Geschwindigkeitsachse; oś chyżości (mech.).

Geschwindigkeitsmesser (Tachometer); prędkomierz, tachometr.

Geschwindstellung (bei Gradierwerken); szybkozmian (w tężniach) (soln.).

Geschworener p. Berggeschworener.

Gesellschaft; społeczeństwo, społeczność, towarzystwo p. Aktiengesellschaft.

Gesellschaftsrechnung; rachunek spółki (mat.).

Gesenk (Abteufen); szybik, komin, głębienie (górn.).

Gesenk (für Schmiede); wykroj (kow.).

Ober —; wykroj górny.

Unter —; wykroj dolny.

Gesenkbau p. Unterwerksbau.

Gesetz; 1) ustawa; 2) prawo.

Berg —; ustawa górnicza.

Handels —; ustawa handlowa.

Landes —; ustawa krajowa.

Reichs —; ustawa państwa.

Gesetzbuch; ustawa, księga praw, kodeks.

allg. bürgerliches —; powszechna ustawa cywilna, kodeks cywilny (pr.).

Gesichtsfeld (des Fernrohrs); pole widzenia (miern.).

Gesichtsmaske; maska (górn.).

Gesims; gzyms, krajinik, zdobnik (bud.).

Balken —, (Kordon —); gzyms przedziałowy.

Decken —; gzyms stropowy, sufitowy.

Fenster —, (Fensterverdachung); gzyms okienny, kapitel okienny.

Haupt —, (Schluß —); gzyms główny, gzyms okapowy.

Sockel —, (Fuß —); gzyms cokułowy.

Tür —, (Türverdachung); gzyms drzwiowy, kapitel drzwi.

Gesimshobel; gzymsownik (bud.).

Gesimsstein (Gesimsziegel); gzymsówka, cegła gzymsowa (bud.).

Gesimsteil; część gzymsu (arch.).

krönender —; nadgzymsowanie, część górna gzymsu.

Gespänge; rozpor (przy wyprawie drewnianej) (górn.).

Gespann p. Schachtgevier.

Gespannholz p. Joch.

Gesprenge (Gespränge); 1) ustep, odsadzka (w podłodze chodnika); 2) chyba, chybiecie (miern.).

Gespünd (Fluder) p. Gefluder.

Gestalt (Form) der Mineralien; kształt (minerałów) (min. kryst.).

Gestaltig (höflich) von Erzlagerstätten; pełen nadziei, nadzieiny (geol. górn.).

Gestaltlosigkeit (von Mineralien); bezkształtność, bezpostaciowość (min.).

Gestaltung; 1) kształtowanie czego; 2) jakość, utwór.

Gestämme (b. d. Erdbohren); nasadka p. Bund.

Gestänge (Feldgestänge) p. Feldgeschleppe.

Gestänge (Laufgestänge) p. Laufgestänge.

Gestänge (Leitungsgestänge); stojaki, rozpor (el.).

Gestänge (Stangenleitung, Stangen-gang); ciągadła (górn.) p. Bohr-gestänge, Schachtgestänge, Pumpen-gestänge.

Gestängeausgleichung (b. Pumpen); zrównoważenie ciężaru żerdzin (maszyn górn.).

Gestängebohren (Gestängebohrung, Stangenbohren, Bohren mit steifem Gestänge); wiercenie na sztywnym przewodzie (wierc. ziem.).

Gestängebohrer; świder ziemny, diuto (wierc. ziem.).

Gestängebohrung p. Gestängebohren.

Gestängebolzen (Gestängeschraube, Laschenbolzen) b. Pumpengestänge; sworzeń żerdzinowy (ciągadłowy) (górn.).

Gestängebolzen (Gestängeeinstrich, Gestängespreize, Laufspreize) b. Fördergestänge p. Laufspreize.

Gestängebrett p. Laufbrett.

Gestängebündel p. Bündel.

Gestängeeinstrich p. Laufspreize.

Gestängefahrt (Laufgestänge) p. Laufbrett.

Gestängeförderung; wyciąganie przewodu wiertniczego, żerdeł wiertniczych (wierc. ziem.).

Gestängegabel; widełki wiertnicze, podchwytycze p. Bohrgabel.

Gestängekreuz (Stangenkreuz, Kunstkreuz, Kunstwinkel, Winkelkreuz) b. Schachtpumpen p. Kunstwinkel.

Gestängekunst (Stangenkunst); pompy żerdzinowe (ciągadłowe (maszyn. górn.).

Gestängekunst p. Geschleppe.

Gestängelasche (Gestängeschiene); łubek ciągadłowy, spona ciągadłowa (maszyn. górn.).

Gestängemaschine (Wasserhaltungsmaschine mit Gestänge); wywadniarka żerdzinowa (maszyn. górn.).

Gestängeriegel; p. Laufspreize.

Gestängeschiene p. Gestängelasche.

Gestängeschloß (Stangenschloß, Laschenschloß); złącze żerdzinowe, zamek żerdzinowy (maszyn. górn.).

Gestängeschlüssel (Bohrschlüssel, Stangenschlüssel); klucz żerdkowy (wierc. ziem.).

Gestängeschraube p. Gestängebolzen.

Gestängespreize p. Gestängebolzen.

Gestängewagen; wózek żerdkowy (do zawieszenia żerdeł) (wiercenie szybów).

Gestängewalze (Rolle); wałek ciągadłowy, żerdzinowy (maszyn. górn.).

Gestängewirbel der Stellschraube p. Wirbel.

Gestänghub; dźwig, wznios przewodu (żerdeł) (wierc. ziem.).

Gestängsrechen; grabki (do zawieszania żerdeł) (wierc. ziem.).

Gestängsteuer; należność za połączenie ciągadłami, ciągłowe, prętowe (górn.).

Gestängtour; zbiór, zespół żerdeł (wierc. ziem.).

Gestängsverbinding; łączenie żerdeł (wiertniczych) (wierc. ziem.).

Gestehungskosten (Selbstkosten); wydatki wyrobowe, wydatki własne, wydatki ogólne (górn. hut. i t. d.).

Gestehungspreis; cena wyrobowa, wyrobu (górn. hut. i t. d.).

Gestein (Gebirgsenstein, Bergart, Felsart); skała, kamień (geol.).

beibrechendes —; skała występująca, okazująca się.

eingelagertes —; skała zalegająca.

eruptives —, (Eruptivgestein); skała wybuchowa, skrzepła.

festes —; skała zwięzła.

gemengtes —, (ungleichartiges —); skała różnorodna.

geschichtetes —, (sedimentäres —); skała uwarstwiona.

gleichartiges —, (einfaches —); skała jednorodna.

hartes —; skała twarda.

kristallinisches —; skała krystaliczna.

loses —; skała sypka.

mandelsteinartiges —; skała migdałowata.

massiges —; skała masywna, lita.

metamorphisches —; skała przeobrażona, metamorficzna.

oolithisches —, (rogenartiges —); skała ikrowcowa.

porphyrtartiges —; skała porfirowata, porfirowa.

rolliges —, (schüttiges —); skała sypka.

schieferiges —; skała łupkowa.

sedimentäres —, (Sediment —); skała osadowa, uwarstwiona.

taubes —, (Berge); skała płonna, jadowa.

Trümmer —, (klastisches —); skała okruczowa, klastyczna.

ungleichartiges — p. gemengtes Gestein.

weiches —; skała miękka.

Gesteinarbeit (Gesteinsarbeit, Arbeit auf dem Gestein, Steinarbeit); praca w kamieniu, w skałe, praca skalna, kopałka (górn.).

Gesteinarbeiter (Gesteinsarbeiter, Gesteinhäuer); kamieniarz, skalnik (górn.).

Gesteinbohrer; świder skalny (górn.).

Gesteinbohrmaschine; wiertarka skalna, skalna maszynka wiertnicza (górn.).

Gesteineisen (Bergeisen); żelazko (górn.).

Gesteingang; żyła kamienista, skalna, jałowa (geol.).
Gesteinsarbeit p. Gesteinarbeit.
Gesteinsart p. Bergart.
Gesteinsbohrer p. Gesteinbohrer.
Gesteinsbohrmaschine p. Gesteinbohrmaschine.
Gesteinsbohrtechnik (Bohrtechnik); technika wiercenia w kamieniu, w skale (górn.).
Gesteinsbohrung; wiercenie w kamieniu, w skale (górn.).
Gesteinsbrust, występ, odsadzka (pogłębianie szybów).
Gesteingang p. Gesteingang.
Gesteinsgewinnung; dobywanie, łamanie skały; p. Gewinnungsarbeit.
Gesteinsgezáhe; narzędzia skalne (górn.) p. Gezáhe.
Gesteinshau (Gesteinskeilhaue); nosak skalny, spiczak skalny (górn.).
Gesteinsháuer p. Gesteinsarbeiter.
Gesteinskern p. Bohrkern.
Gesteinskluft (taube Klufft); żyła kamienista, jałowa (geol.).
Gesteinslager; złożo kamieniste, skalne (geol.).
Gesteinslehre (Steinkunde, Lithologie); skałoznawstwo, litologia (geol.).
Gesteinsmittel (Zwischenmittel, Bergmittel, Mittel) in einem Flöz, Lager; przerost (skalny, jałowy) (geol.).
Gesteinsprengen; rozsadzanie skały (górn.).
Gesteinsschwebe p. Schwebe.
Gesteinsstrom; deszcz kamienny (geol.).
Gestell (Bohrgestell) einer Bohrmaschine; podstawa, spód, stojak (górn.).
Gestell (eines Schachtofens, Hochofens); zaprawa, gar (hut.).
Ober —; zaprawa górna, nadskrzynia.
Unter —; zaprawa dolna, skrzynia.
Gestelle (Fördergestelle) p. Fördereschale.
Gestellförderung; wyciąganie klatkowe, w kłatkach (górn.).
Gestellplatte; płyta podstawowa (bud.).
Gestellwagen (Fördergestelle, Gestelle); podwozik, wózek podstawny, podstawnik, kołyska (górn.).
Gestöcke p. Stockwerk.
Gestreckter Winkel p. Winkel.
Gestreift (von Mineralien); prążkowany, strefiasty (min.).
Gestreeftes Blech; blacha żłobkowana (met.).

Gestübbe (Gestübe, Gestüppe); miał, zalepa, kurzawa, kстыb (mieszanka miału węglowego i piasku) (hut.).
Gesuch; próśba.
Getriebe (Drehling, Drilling); koło cewne (maszyn.).
Getriebe (Getriebrad, Triebbrad, das angetriebene Rad); koło pędzone, gnane (maszyn.).
Getriebe (Triebwerk, Transmission) p. Transmission.
Getriebe (Zahnrüdergetriebe); koła zębate (maszyn.).
 — **mit innerer Verzáhnung**; koła zębate wewnątrz użębione.
 — **mit zylindrischer Verzáhnung**; koła zębate stożkowe, zwykłe, walcowate.
konisches — (Ráderwerk); koła koła zębate stożkowe (stożki zębate).
Getriebe (Getriebefeld); pole obite, ościankowane, okładzinami wyłożone (pole między dwoma odrzwiami głównymi) (górn. cieś.).
Getriebe (Getriebezimmerung, Abtreibezimmerung, Getriebearbeit, Abtreibearbeit, Zimmerung mit Getriebe); obudowa wbijana, wyprawa (oprawa) wbijana (górn. cieś.).
Getriebearbeit (Abtreibearbeit); wbijanie wścianek, wykonanie obudowy wbijanej, praca (roboty) gnana, praca (roboty) pospieszna (górn.) p. Getriebezimmerung.
Getriebefeld p. Getriebe.
Getriebehassel (Getriebehassel, Vorgelegehassel, Hassel mit Vorgelege); kołowrót mechaniczny (maszyn. górn.).
Getriebeffahl (Abtreibeppfahl, Treibeppfahl, Triebppfahl, Getriebe); okładzina, wścianka, palik, drewno darte (górn. cieś.).
Getrieberöhren; rury wbijane (zamrażanie szybów).
Getriebezimmerung p. Getriebe (Getriebezimmerung).
Getriebrad p. Getriebe (Getriebrad).
Getriebezimmer (mit Getriebe vorgehen); p. Abtreiben, Gewaltigen.
Geviere (Gevierte); 1) p. Schachtgeviere; 2) p. Türstockgeviere; 3) p. Hasselgeviere.
Geviert (ein gevierter Grubenbau); kopalnia wymierzona (górn.).
Gevierzimmerung; obudowa wieńcowa, wydrzewienie wieńcowe (szybu) (górn.).

Gewäge (Breachstange); łamulec (narz.).

Gewältigen (Grubenwässer); zmódz wodę, ściągnąć wodę, odwodnić kopalnię (górn.).

Gewältigen (herausschaffen, entleeren einen Bau von Bergen, Wasser); zmódz, pokonać, usunąć, wypróżnić (górn.).

Gewältigen (wiederaufnehmen); podjąć na nowo, odnowić (sztolnię kopalnię) (górn.).

Gewältigung; 1) zmożenie; pokonanie; 2) odnowienie (górn.) p. **Gewältigen**.

Gewerbeordnung; ustawa przemysłowa.

Gewerbesalz p. **Industriesalz**.

Gewerbeschule; szkoła przemysłowa.

Gewerke (Bergwerkseigentümer); gwarek, spółnik, kopacz, górnik, (opędzający kosztą prowadzenia kopalni) (górn.).

Gewerkenbuch; księga gwarków (górn.).

Gewerkenliste; spis gwarków (górn.).

Gewerkentag; wiec gwarków, zebranie, zgromadzenie gwarków (górn.).

Gewerkschaft; gwarectwo, stowarzyszenie górników, stowarzyszenie kopaczy, spółka górnicza (górn.).

Gewerkschaftliche Zechen; kopalnie gwareckie (górn.).

Gewicht (Gewichte zum Wiegen); ciężarek, ciężarka.

Gewicht (Last); ciężar.

absolutes —; ciężar bezwzględny, absolutny.

Atom —; ciężar atomowy, niedziałkowy.

Brutto —; ciężar surowy, brutto, z opakowaniem.

Eigen —; ciężar własny.

festgestelltes —; ciężar sprawdzony.

geschätztes —; ciężar oceniony.

Lauf —; ciężar przesuwalny.

Netto —; ciężar czysty, użyteczny, netto (samego towaru).

Normal —; ciężar prawidłowy, normalny.

spezifisches —; ciężar właściwy, gatunkowy.

wirkliches —; ciężar rzeczywisty.

Gewichtsakkumulator; gromadnica, zapasnica ciężarowa (maszyn.).

Gewichtsaräometer p. **Aräometer**.

Gewichtseinheit; jednostka ciężaru, wagi (fiz. mat.).

Gewichtsmaß; miara ciężaru (mat.).

Gewichtsverlust (Manko); zanik, ubytek dozwolony (brak na miarze lub wadze).

Gewindbohrer (Schraubenbohrer, Mutterbohrer, Schneidbohrer); gwintownik, mutownik, naśrubnik (techn.).

Gewinde (Schraubengewinde); gwint, gwint śruby, skręt śruby, wykrój (maszyn.).

doppeltes —; gwint podwójny.

dreifaches —; gwint potrójny.

einfaches —; gwint pojedynczy.

erweitertes —; gwint rozszerzony.

flaches —; gwint płaski.

Gas —; gwint gazowy.

halbiertes —; gwint połówkowy.

linkes —; gwint lewy.

mehrfaches —; gwint wielokrotny.

rechtes —; gwint prawy.

rundes —; gwint okrągły.

scharfes — (dreieckiges —); gwint ostry, trójkątny.

Whitworthsches —; gwint Whitworth'a.

Gewindebacke (Schneidbacke); gwintnica, narzynki (techn.).

Gewindschneide (Gewindeschneidkluppe); gwintownica (techn.).

Gewindeschneidmaschine (Schraubenschneidmaschine); gwinciarka, śrubownica (techn. ślus.).

Gewinn; zysk, korzyść, wygrana (procesu).

Gewinnbar; dobywalny, urabialny (skała) (górn.).

Gewinnbarkeit; wydobywalność, dobywalność, urabialność (górn.).

Gewinnen (abbauen, brechen, erbauen, erobern); dobywać, dobyć, wydobyć, urabiać (górn.).

Gewinnerarbeit p. **Gewinnungsarbeit**.

Gewinnung (das Gewinnen); dobowanie, wydobywanie, otrzymywanie, urabianie (górn.).

Gewinnungsarbeit (Gewinnerarbeit, Häuerarbeit); praca (robota) dobywczą, urabianie (minerałów) (górn.) p. **Häuerarbeit**, **Arbeit auf dem Gestein**, **Gesteinarbeit**.

Gewinnungsart (der Mineralien); sposób dobowania, urabiania (minerałów) (górn.).

- Gewinnungskosten**; wydatki na urabianie, dobywanie, kosztą urabiania, dobywania (minerałów) (górn.).
- Gewölbaufguß**; zalewa, polewa sklepienia (bud.).
- Gewölbe**: sklepienie (bud.).
- bömisches Kappen** — (Platzel —); sklepienie żaglaste.
- Fachwerks** —; sklepienie żatłoczne.
- gedrücktes** —; sklepienie spłaszczone.
- gotisches** —; sklepienie gotyckie.
- Kappen** —, (Ohr —); sklepienie wyciętowe, łączaste.
- Kegel** —; sklepienie stożkowe.
- Kloster** —, (Hauben —, Walm —); sklepienie klasztorne, kopankowate.
- Kreuz** —; sklepienie krzyżowe.
- Kugel** —; sklepienie czaszkowate.
- Kuppel** —, (Kessel —); sklepienie kopulaste, baniaste.
- Mulden** —; sklepienie nieckowate.
- Muschel** —, (Chor —, Nischen —); sklepienie wnękowe.
- Ring** —; sklepienie pierścieniowe.
- Rippen** —, (Netz —); sklepienie żebrowe.
- Schnecken** —; sklepienie ślimakowate.
- Spiegel** —; sklepienie zwierciadłowe.
- Tonnen** —, (Kufen —); sklepienie obłe, kolebczaste, beczułkowe.
- überhöhtes** —; sklepienie wspięte.
- verkehrtes** —; sklepienie odziemne.
- Gewölbemauer** (Gewölbemauerwerk); mury sklepieniowe (bud.).
- Gewölbemauerung**; murowanie sklepienia, sklepienie, przesklepienie (bud.).
- Gewölberüstung** (Bogenlehre) p. Bogengerüst.
- Gewölbstein** p. Gewölbsstein.
- Gewölbsachse**; oś sklepienia (bud.).
- Gewölbsbogen**; łuk sklepienia (bud.).
- Gewölbsdicke** (Gewölbsstärke); grubość sklepienia (bud.).
- Gewölbsfläche äußere** p. Gewölbsrücken.
- Gewölbsfläche innere** p. Gewölbsleibung.
- Gewölbsfuß**; noga sklepienia, wysklepka, opora sklepienia (bud.).
- Gewölbshöhe** p. Gewölbspfeil.
- Gewölbsleibung** (innere Gewölbsfläche); podniebienie sklepienia, lice sklepienia (bud.).
- Gewölbsnachmauerung**; wymurowanie pach sklepienia (bud.).
- Gewölbspfeil** (Gewölbshöhe, Bogenstich); strzałka sklepienia, wysokość sklepienia (bud.).
- Gewölbsrippe** (Gratrippe), żebro sklepienia (bud.).
- Gewölbsrücken** (äußere Gewölbsfläche); grzbiet sklepienia, lice sklepienia (bud.).
- Gewölbsschlußstärke**; grubość sklepienia w kluczu (bud.).
- Gewölbsspannweite**; rozpiętość sklepienia, rozpona sklepienia (bud.).
- Gewölbsstärke** (Gewölbsdicke); grubość sklepienia (bud.).
- **im Widerlager**; grubość sklepienia w oporze.
- Gewölbsstein** (Gewölbstein, Gewölbschlußstein); zwornik, kliniec, klucz sklepienia (bud.).
- Gewölbstirn**; czoło sklepienia (bud.).
- Gewölbsziegel** (Brunnenziegel, Kesselziegel); cegła klinowa, klinówka studniówka, cembrówka, sklepówka (bud.).
- Gewölbszwickel** (Gewölbschenkel, Bogenschenkel); pach sklepienia (bud.).
- Gewolkt** (von Mineralien); obłoczkowy (min.).
- Geysir** (heiße Springquelle); gejzer (wytrysk wody wrzącej) (geol.).
- Gezähe** (Berggezähe, Grubengezähe, Bergzeug); narzędzia, naczynia górnicze (górn.).
- Gezähkammer** (Gerätekammer); komora narzędzi, składownia narzędzi górniczych (górn.).
- Gezähkasten** (Gezähstadel); skrzynka na narzędzia (górn.).
- Gezeug** (gangbares Gezeug); części ruchome maszyn górniczo-hutniczych (górn.).
- Gezeug** (veraltet); 1) p. Gezähe; 2) Kunstzeug.
- Gezeugstrecke** p. Grundstrecke.
- Gezimmer**; 1) p. Zimmerung; 2) p. Türstock; 3) p. Schachtgeviere.
- Gezimmerbeil** p. Bandhacke.
- Gezimmerfeld** p. Zimmerfeld.
- Gicht** (die obere Öffnung eines Schacht — o. Hochofens); gardziel, gichta (hut.).
- Gicht** (Gichtsatz, Satz, Charge); zasy, nadanie, nabój (hut.).
- Gichtaufzug**; gichtociąg, wyciąg gichtowy (hut.).
- Gichtboden** (Gichtbühne, Beschickungsboden); ganek gichtowy (hut.).

Gichtbrücke; most, pomost gichtowy (hut.).
Gichtbühne p. Gichtboden.
Gichtdeckel p. Gichtglocke.
Gichtebene p. Gichtplateau.
Gichten; 1) nadawać, zasypywać (hut.) 2) p. Gichtung.
Gichtengang (Niedersinken der Gichten); schodzenie nabożów (hut.).
Gichtenturm p. Gichtturm.
Gichtflamme; płomień gichtowy, zasypowy (hut.).
Gichtgas; gaz (czad) gichtowy, zasypowy (hut.).
Gichtgasfang p. Gasfang.
Gichtglocke (Gichthut, Gichtdeckel); dzwonidło, dzwon gichtowy, zasypowy (hut.).
Gichthund p. Gichtwagen.
Gichtmantel (Gichtmauer, Gichtschirm); nadpiecek (hut.).
Gichtplateau (Gichtplattform, Gichtebene); pomost, ganek, platforma gichtowa, zasypowa (hut.).
Gichtplatte (b. Frischfeuer); trzon gichtowy, blacha gichtowa (met.).
Gichtrauch (Gichtstaub, Gichtsand); dym, proch, pył, piasek gichtowy (zasypowy) (hut.).
Gichtschirm p. Gichtmantel.
Gichtschwamm (zinkischer Ofenbruch, Zinkschwamm, Ofengalmei); grzyb, osad wielkopiecowy (przy topieniu rud, cynk zawierających) (hut.).
Gichtseite (eines Frischherdes) p. Windseite.
Gichtstaub p. Gichtrauch.
Gichtturm (Gichtenturm); wieża gichtowa (zasypowa) (hut.).
Gichtung (Begichtung, das Gichten) eines Schacht — o. Hochofens); nadawanie, zasyp (hut.).
Gichtwagen (Gichthund); wózek gichtowy, zasypowy (hut.).
Gichtzacken (Windzacken, Windabbrand) eines Frischfeuers; całka gichtowa (zasypowa), całka przeciwwiatrowa (hut.).
Gibel (Gipfel, Scheitel); szczyt (bud.).
Giebeldach p. Satteldach.
Giebfeld (Tympanon); tympan (arch.).
Giebelmauer; mur szczytowy (bud.).
Giebelwand; ściana szczytowa (bud.).
Giebelzinne; naszczytek (arch.).
Gießbuckel p. Gießkelle.
Gießen; lać, odlewać (met. odl.).
Gießen (das); cdlowanie (met. odl.).

Gießer (Abgießer); odlewacz, lejarz, konwisarz (met. odl.).
Gießerei (das Gewerbe); odlewnictwo (met. odl.).
Gießerei (das Gießen); odlewanie, lanie (met. odl.).
Gießerei (Gußhütte); odlewnia (met. odl.).
Gießereikoks; koks odlewniczy (odl. techn.).
Gießereikran; żóraw odlewniczy (odl. techn.).
Gießereiroheisen (Gußroheisen) p. Roheisen.
Gießflasche (Flasche) p. Gießkasten.
Gießform p. Gußform.
Gießgrube (Dammgrube); dół odlewniczy, formierski (odl.).
Gießhütte (Gußhütte, Gußwerk, Gießerei); odlewnia (odl.).
Gießkasten (Gießflasche, Gießlade, Formkasten); skrzynka odlewnicza, formierska (odl.).
Gießkelle (Gießbuckel, Gießlöffel); czerpaczka, nalewaczka (met. odl.).
Gießkran; żóraw rozlewniczy (odl.).
Gießkopf (Gußkopf, Anguß, verlornener Kopf, Gießzapfen); nadlew, nadlew (odl.).
Gießkunst (Gießerei); odlewnictwo (odl.).
Gießlade (Gießladen) p. Gießkasten.
Gießloch (Gußloch) p. Einguß.
Gießlöffel p. Gießkelle.
Gießmaterial (Gießstoff); leiwo (odl.).
Gießmeister (Gußmeister); odlewniczy (odl.).
Gießpfanne; lejnica, łyża lejarska, panew odlewnicza (odl.).
Gießputzer; obcinak (odl.).
Gießsattel; dół odlewniczy (odl.).
Gießstecher; kolec, przektuwak (odl.).
Gießzapfen (Gußzapfen); 1) p. Gießkopf; 2) p. Gußlochzapfen.
Gifterz; ruda arsenu (min.).
Giftkies (Arsenopyrit) p. Arsenkies.
Gigantolith; gigantolit (min.).
Gilbertit; gilbertyt (min.).
Gillingit; gillingit (min.).
Giltstein p. Topfstein.
Giobertit; giobertyt (min.).
Gips (Gyps); gips (min.).
blättriger —, (spätiger —, Blätter —, Selenit) p. Gipsspat.
dichter —, (feinkörniger —) p. Gipsstein.
erdiger —, (mehligiger —, Gipserde, Gipsgur); gips ziemisty.

Gips (Gyps); gips (min.).
faseriger —, (Faser —, Feder —); gips włóknisty.
körniger —, (sandiger —); gips ziarnisty.
schaumiger —, (Gipsblüte, Schnee —); gips pienisty.
spätiger — p. blätteriger —.
wasserfreier —, (Anhydrit); anhydryt, bezwodny.
Gips (Gyps); gips (techn. bud.).
abgestandener —; gips odstały.
gebrannter —, (Gipskalk); gips palony.
gemahlener —, (Gipsmehl); gips męły, mączka gipsowa.
grober —, (ungesiebter —); gips gruby, nieprzesiany.
totgebrannter —; gips przepalony.
ungebrannter — (roher —); gips surowy, niepalony.
Gipsabdruck; odcisk gipsowy (techn.).
Gipsabguß; odlew gipsowy (techn.).
Gipsarbeit; 1) wyrób gipsowy, robota gipsowa; 2) sztukateria, gipsatura (bud.).
Gipsarbeiter (Gipser, Gipsgießer); gipsownik (techn.).
Gipsästrich p. Gipsestrich.
Gipsbesatz; przybitka (nabojowa) gipsowa (górn.).
Gipsbewurf; wyprawa gipsowa, z narzutem gipsowym (bud.).
Gipsblume (Gipsblüte) p. Gips (schaumiger).
Gipsbrei; gips rozrobiony, masa gipsowa (techn. bud.).
Gipsbrennen; palenie gipsu (techn.).
Gipsbrenner; wypalacz gipsu (techn.).
Gipsbrennerei; 1) wypalanie gipsu; 2) gipsiarnia.
Gipsbruch; łom gipsu, gipsowy.
Gipsen (vergipsen, begipsen); gipsować, gipsem powlekać, obrzucać (techn.).
Gipser p. Gipsgießer, Gipsarbeiter.
Gipserde p. Gips (erdiger).
Gipsestrich (Gipsästrich); polepa gipsowa (bud.).
Gipsform (Gußform aus Gips); forma gipsowa (techn.).
Gipsformerei; formowanie gipsowe (techn.).
Gipsgießer p. Gipsarbeiter.
Gipsgrube (Gipsbruch); kopalnia gipsu.
Gipsgut (Gipsgur) p. Gips (erdiger).
Gipskalk p. Gips (gebrannter).

Gipskitt; kit gipsowy, spoiwo gipsowe (techn.).
Gipsleberstein (Stinkgips); gips cuchnący (min.).
Gipsmehl; 1) p. Gips (erdiger); 2) p. Gips (gemahlener).
Gipsmergel; margiel gipsowy (geol.).
Gipsmörtel (Stuckmörtel); zaprawa gipsowa (bud.).
Gipsmühle; młyn gipsowy (techn.).
Gipsofen; piec gipsowy, do wypalania gipsu (techn.).
Gipsputz p. Gipsverputz.
Gipschutt (Gipsbrocken); odpadki gipsowe (bud.).
Gipsspat (spätiger oder blätteriger Gips, Selenit, Frauenglas, Fraueneis, Marienglas); selenit, gips lodowaty, blaszkowaty (min.).
Gipsstein (dichter Gips); kamień gipsowy, gips drobnoziarnisty (min.).
Gipsverputz (Gipsputz); wyprawa gipsowa (bud.).
Girant (der Wechselübertragende); żyrant, przekazujący Wechsel osobie trzeciej, rzącyciel weksla.
Girardpumpe; pompa Girarda, wywadniarka Girarda (maszyn. gór.).
Girieren (einen Wechsel an einen anderen zur Bezahlung übertragen); żyrować, przekazać, ustąpić Wechsel osobie drugiej.
Giro (Wechselübertragung); żyro, przekazanie, polecenie weksla.
Gismondin; gismondin (min.).
Gitter (Gitterwerk, Gatter); 1) kratka (bud.); 2) rzeszoto (sortl.).
Gittereisen (Quadratischeisen); żelazo kratowe, kratówka (met.).
Gittermast; słup kratówkowy (bud. el.).
Gitterträger p. Träger.
Gitterwerk (Gitterbalken); kratownica (bud. most.).
engmaschiges —; kratownica siatkowa.
mehrtelliges —; kratownica wielokrotna.
Gitterwerksträger p. Träger.
Glagerit; glageryt (min.).
Glanz der Mineralien; połysk, blask (min.).
fetter —; połysk tłusty.
glasiger —, (Glas —); połysk szklisty.
Halbmetall —; połysk półmetaliczny, metaliczny niedoskonały.
matter —; połysk matowy.
metallischer —; połysk metaliczny.

Glanz der Mineralien; połysk, blask (min.).
perlmutterartiger —; połysk perłowy.
seidener —; połysk jedwabisty.
Wachs —; połysk żywiczny.
Glanzblende hexaëdrische p. Mangablende.
Glanzbraunstein p. Hausmannit.
Glanze (Galenoide); błyszczące (min.).
Glanzeisenerz (Glanzeisenstein) p. Eisenglanz.
Glänzend (von Min. Met.); błyszczący, świecący, lśniący.
stark —; silnie błyszczący.
wenig —; słabo błyszczący.
Glanzerz (Silberglanz) p. Argentit.
Glanzkobalt p. Kobaltglanz.
Glanzkohle; węgiel lśniący, smolisty (min.).
Glas; szkło (techn.).
Fenster —, (Fenstertafel); szkło okienne.
Lampen —, (Zylinder —); szkło do lampy, kominek.
Laternen —; szkło do latarki.
massives —; szkło pełne.
mattes —; szkło matowe.
Milchglas —, (Bein —); szkło mleczne.
Oval —; szkło owalne.
schiefes —; szkło wchrowate.
Spiegel —; szkło zwierciadlane.
Wasser —, (Glaslack); szkło wodne, werniks szklany.
Wasserstands —, (Wasserstandszeiger); szkło wodowskazowe, wodowskazne.
Glasartig; jak szkło, podobny do szkła (chem. techn.).
Glasbirne; bańka (żarówka), gruszka szklana (el.).
Glaser; szklarz (techn.).
Glaserit (Arcanit); glazeryt, arkanit (min.).
Gläsern; szklany.
Glaserz (Silberglanz) p. Argentit.
Glasfabrik (Glashütte); huta szklana, szklownia (techn.).
Glasfabrikation; wyrób szkła, szklarstwo (techn.).
Glasglanz (von Mineralien) p. Glanz.
Glashart; twardy jak szkło.
Glashärte (vom Stahl); twardość szkła.
Glashütte p. Glasfabrik.
Glasieren (lasieren); laserować, powlekać (techn.).
Glasig (glasicht); szklisty.

Glasindustrie; przemysł szklarski (techn.).
Glasiertes Ziegel; cegła polewana (bud.).
Glasisolator; izolator szklany (el.).
Glaskopf (brauner Glaskopf, faseriger Brauneisenstein); limonit włóknisty, żelaziak brunatny włóknisty (naciekowy) (min.).
Glaskopf (roter Glaskopf, faseriger Roteisenstein, Hämatit); hematyt włóknisty, żelaziak czerwony (min.).
Glaskopf (schwarzer Glaskopf) p. Psilomelan.
Glasopal p. Hyalith.
Glaspapier; papier naszkłony.
Glasprisma; groniastostup szklany, przyzmat szklany (fiz.).
Glasscheibe; szyba szklana.
Glasschörl (Glasstein, Axinit); akcy-nit (min.).
Glástür (verglaste Tür); drzwi oszklo-
 ne (bud.).
Glasur; polewa, szkliwo, glazura (techn.).
Glasurerz (Hafnererz, Alquifoux); alkwife, błyszcz garncański (błyszcz ołowiu sproszkowany) (min. techn.).
Glaszylinder (Lampenzylinder); szkło (szkiełko) do lampy, kominek.
Glätte (Bleiglätte); glejta, tlenek ołowiu (met.).
gelbe —, (Silber —, Frisch —); glejta żółta, massykot.
grüne —, (mittlerer Abstrich); glejta zielona.
rote —, (Gold —, Schuppen —); glejta czerwona, złota.
schwarze —, (Fuß —, erster Abstrich); glejta czarna.
Vorschlag —, (reiche —, Scheide —); glejta bogata.
Glätten (polieren); gładzić, polerować, szlifować (techn.).
Glätthaken; glejtak (met.).
Glauberit (hemiprismatisches Bithynsalz); glauberyt (min.).
Glaubersalz (prismatisches Glaubersalz, Mirabilit); mirabilit (min.).
Glaubersalz (wunderbares Glaubersalz, Wundersalz); sól glauberska (chem.).
Glaubersalzsee; jezioro zawierające sól glauberską, jezioro z solą glauberską (geol.).
Glauch (taub, unhaltig); płonny, jałowcy (górn.).
Glauconia (Cephalopoden); glaukonion (geol.).

- Glaukodot** (Kobaltarsenkiel); glaukodot (min.).
- Glaukolith**; glaukolit (min.).
- Glaukonit**; glaukonit (min.).
- Glaukonitsand** (Grünsand); piasek glaukonitowy (geol.).
- Glaukophan**; glaukofan (min.).
- Glaukopyrit**; glaukopiryt (min.).
- Gleichachsig**; równoosiowy (kryst.).
- Gleichachsiges System**; układ równoosiowy (kryst.).
- Gleicharmig** (vom Hebel); równoramienny (mech.).
- Gleichartig**; jednorodny (min. geol.).
- Gleiche**; równia (bud.).
- Gleichförmig** (homogen); jednostajny, jednorodny (fiz.).
- Gleichförmige Bewegung** p. Bewegung.
- Gleichförmigkeit** (Isomorphie, Isomorphismus); równopostaciowość (min.).
- Gleichförmigkeit** der Schichtung; odpowiedniość uławicenia, jednakość ułożenia warstw (geol.).
- Gleichgewicht**; równowaga (fiz. mech.).
- indifferentes** —; równowaga obojętna.
- labiles** —; równowaga niestabilna, nietrwała.
- stabiles** —; równowaga stabilna, trwała.
- Gleichgewichtsboden**; dno równoważące (obudowa szybów sposobem Chaudrona).
- Gleichgliedriges System** p. Kristallsystem.
- Gleichheit**; równość, równoważność (mat.).
- Gleichkantig**; równokrawędziowy (kryst.).
- Gleichlaufend** (parallel); równoległy (geom.).
- Gleichmäßig**; równy, stosowny, jednostajny, równomierny (zależnie od znaczenia).
- Gleichmäßig verteilte Belastung**; obciążenie równomiernie rozpostarte (mech.).
- Gleichnamig**; jednoimienny, równomienny (kryst.).
- Gleichpoldynamo** (Gleichpolmaschine); prądnicą równobiegunową (el.).
- Gleichrichten** (des Wechselstromes); przepładnianie, sprładnianie, przemiana (el.).
- Gleichrichter**; przepładnica, sprładniarka, przemiennik (el.).
- Gleichschenklig**; równoramienny (geom.).
- Gleichschenkliges Dreieck**; trójkąt równoramienny (geom.).
- Gleichschlägel**; równiak (pałka do równania soli w beczce) (soln.).
- Gleichseitig**; równoboczny.
- Gleichseitiger Zylinder**; walec równoboczny (geom.).
- Gleichseitiges Dreieck**; trójkąt równoboczny (geom.).
- Gleichstrom**; prąd stały (el.).
- Gleichstromanker**; twornik prądu stałego (el.).
- Gleichstromanlage**; instalacja o prądzie stałym (el.).
- Gleichstrombetrieb**; ruch o prądzie stałym (el.).
- Gleichstrombogenlampe**; lampa łukowa prądu stałego (el.).
- Gleichstromdynamo**; prądnicą o prądzie stałym (el.).
- Gleichstromerregung**; wzbudzenie prądem stałym (el.).
- Gleichstromgenerator** (Gleichstromerzeuger); prądnicą prądu stałego (el.).
- Gleichstrommaschine**; maszyna, silnica prądu stałego, sprładnica (el.).
- Gleichstrommotor**; motor, silnik prądu stałego, sprładnik (el.).
- Gleichstromschaltung**; układ, połączenie prądu stałego, układ sprładowy (el.).
- Gleichstromtransformator**; przetwornik prądu stałego (el.).
- Gleichstromumformer**; przetwornicą prądu stałego (el.).
- Gleichstromzentrale**; elektrownia prądu stałego (el.).
- Gleichung**; równanie (mat.).
- binomische rein kubische** —; równanie dwumienne stopnia trzeciego.
- binomische rein quadratische** —; równanie dwumienne stopnia drugiego.
- Gleichwertige Ausflußöffnung** p. Äquivalente Ausflußöffnung.
- Gleichzeitiges Abteufen und Ausmauern des Schachtes**; jednocześnie pogłębianie i omurowanie szybu (górn.).
- Gleitbacken** p. Kreuzkopfschlitten.
- Gleitbahn**; 1) suwaczka (górn.); 2) p. Führung.
- Gleiten**; ślizgać się (maszyn.).
- Gleitende Reibung**; tarcie posuwiste, tarcie przy ślizganiu (mech.).

Gleitfläche (Gleitungsfläche); powierzchnia kierownicy, powierzchnia ślizgowa (maszyn.).

Gleithölzer p. Führungslatten.

Gleitkeil; klin przesuwowy (wiercenie dyamentami) (górn.).

Gleitklotz p. Kulissenstein.

Gleitlager, łożysko przesuwowe, przesuwane, siodełko przesuwane (podłużne przesunięcie dźwigaru) (bud.).

Gleitschuhe (Leitschuhe); trzewiki, szpony ślizgowe (u klatek) (górn.).

Gleitstück (in der Kulissee) p. Führungskopf.

Gleitungsventil p. Ventil.

Gletscher; lodowiec (geol.).

Gletscherseen; jeziora lodowcowe (geol.).

Gletschertheorie; teoria lodowcowa (geol.).

Gletschertone; ił lodowcowy (geol.).

Gletschertore; bramy, wrota lodowcowe (geol.).

Glied; wyraz (mat.).
äußeres —; wyraz skrajny.
inneres —; wyraz środkowy.

Glied (Kettenglied); ogniwo łańcucha.

Gliederkuppel (Kettenkuppel); sprzęgło łańcuchowe (kol. górn.).

Gliedertiere (Krebstiere, Crustacea); skorupiaki (geol.).

Glimmer; łyszczyk, mika (min.).
gemeiner —, (Muscovit); muskowił, mika biała, potasowa.
schwarzer —, (Biotit, Meroxen); biotyt, mika ciemna, magnezjowa.

Glimmenkondensator; kondensator łyszczykowy (el.).

Glimmerporphyr; porfir łyszczykowy (geol.).

Glimmerschiefer; łupek łyszczykowy (geol.).

Glinkit; glinkit (min.).

Globigerina; globigeryna (otwornica) (geol.).

Globigerinenkalk; wapień globigerynowy (geol.).

Globigerinenschlamm; ił globigerynowy (geol.).

Glockenbau (b. d. Salzgewinnung); odbudowa dzwonowa (soln.).

Glockenbohrer (beim Erdbohren) p. Büchsbohrer.
gezahnter —; p. Zahnbohrer.

Glockenbronze p. Glockenmetall.

Glockenfänger p. Fangmutter.

Glockengut p. Glockenmetall.

Glockenisolator; izolator dzwonkowy (el.).

Glockenmaschine (Glockenventilator, Glockensatz); wentylator dzwonowy, przewietrznik dzwonowy (maszyn. górn.).

Glockenmetall (Glockenbronze, Glockengut, Glockenspeise); spiż dzwonowy, bronz dzwonowy (met.).

Glockenmühle (Kaffeemühle, Kegelmühle); młyn dzwonowy, stożkowy (sort.).

Glockensatz p. Glockenmaschine.

Glockensignal; sygnał dzwonkowy (górn. kol.).

Glockensignalapparat (Glockenzug); dzwonidło, dzwonek (górn.).

Glockenventil (Haubenventil, Doppelsitzventil) p. Ventil.

Glück auf! (Bergmannsgruß); szczęście Boże!

Glücksbau (Suchstrecke, Suchort); chodnik poszukiwawczy (górn.).

Glückshaken (Fanghaken, einfacher Krätzer); sierpnik, zaczepnik (wierc. ziem.).

Glücksrute p. Wünschelrute.

Glühen (glühend sein); żarzyć się (chem. chut.).

Glühen (glühend machen) p. Ausglühen.

Glühend (glühendes Eisen, glühende Kohle); żarzący się, rozżarzony.

Glühfaden; włókno, nić żarowa (el.).

Glühfarbe des Eisens; barwa żaru żelaza (kow. hut.).

Glühfeuer; ogień żarzący się, żar (chem. hut.).

Glühfrischen p. Trockenfrischen.

Glühherd; ognisko żarowe (hut.).

Glühhitze (Glut); żar, żarzenie się (fiz. hut.).

Rot —, (Rotglut —); żar czerwony, ciemny.

Schweiß —, (Schweißglut —); żar jarzący, żar spajania.

Weiß —; żar biały, jasny.

Glühkörper (Glühstoff); żarzywo (el.).

Glühlampe; żarówka, lampa żarowa (el.).
offene —; żarówka bezpróżniowa.

Glühlampenarmatur; oprawa żarówki (el.).

Glühlampenfassung; obsada żarówki (el.).

Glühlampenfuß; szyjka żarówki (el.).

Glühlampensockel; trzonek żarówki (el.).

Glühlicht; światło żarowe (el.).

- Glühlichtanlage**; urządzenie oświetlenia żarowego (el.).
- Glühlichtbeleuchtung**; oświetlenie żarowe, żarówkowe (el.).
- Glühofen**; piec żarowy, wyżarzak (hut.).
- Glühspan** (Hammerschlag, Hammersinter, Schmiedezunder, Zunder); młotowina, żużel, zendra (met. kow.).
- Glühstahl**; stal żarowa, surowiec kowny, kowalny (met.).
- Glühstoff** p. Glühkörper.
- Glühstrumpf**; kołpaczek żarowy (el.).
- Glühung** (das Glühen); żarzenie się (hut.).
- Glühzünder**; zapalnik żarowy (górn. el.).
- Glühzündler** (Zündrohr); zapłonka (sil. spal.).
- Glühzündung**; zapalanie żarowe (górn. el.).
- Glut** p. Glühhitze.
- Glyzerin** (Ölstüß); gliceryna.
- Glycinerde** (Beryllerde); glucyna (chem.).
- Gnadengabe**; dalek z łaski, łaskawizna.
- Gnadengesuch**; prośba w drodze łaski.
- Gneis**; gnejs (geol.).
Ur —; gnejs podstawowy.
- Gneisgranit**; granit gnejsowy (geol.).
- Gnom** (Erdgeist, Kobold); gnom, garbusik, duch zakłęty, kobold, skarbnik (górn.).
- Gnomon** (Instrument zur Bestimmung der Mittagslinie); gnomon (miern.).
- Gold**; złoto (met. chem. min.).
- gediegen** —; złoto rodzime, lite.
- Schlag** —, (Blatt —); złoto malarzkie, pozłótka.
- vererztes** —; złoto rudne, zrudniałe.
- Goldader** p. Goldgang.
- Goldalluvion**; napływ złotonośny (geol.).
- Goldamalgam**; amalgam złota (min. met.).
- Goldamalgamiermühle** p. Quickmühle.
- Goldarbeit**; 1) złotnictwo; 2) wyrób ze złota (met. techn.).
- Goldarbeiter** (Goldschmied); złotnik.
- Goldauflösung** (Goldlösung, Goldsolution); rozczyn złota (chem. met.).
- Goldausbeute** (Goldgewinn); uzysk złota (górn. met.).
- Goldbach**; potok złotonośny (geol.).
- Goldbergbau**; kopalnictwo złota, dobywanie złota (górn.).
- Goldbergwerk** (Goldgrube, Goldmine, Goldwerk, Goldzeche, Goldbergbau); kopalnia złota, góry złote (górn.).
- Goldblättchen** (Blattgold); złoto listkowe (w listkach), złoto bite (met. techn.) p. Gold.
- Goldblech**; blacha złota (met. techn.).
- Goldbronze** (echte Goldbronze, Muschelgold, bronz złoty, złoto tarte (met. techn.).
- Golddraht**; drut złoty (met. techn.).
- Golden** (von Gold); złoty, ze złota.
- Goldertz**; ruda złota (min. górn. hut.).
- Goldertzführend** (goldertzhältig); złotorudny, złotonośny (geol.).
- Goldertzlager** (Goldertzlagerstätte); złoża złotorudne, złotonośne (geol.).
- Goldfaden**; nitka złota, nić złota (met. techn.).
- Goldfirnis** (Goldlack); pokost złoty (techn.).
- Goldflimmer** (Goldfitter); płatki, blaszki złote (techn.).
- Goldführend** (goldhaltig); złotonośny (geol.).
- Goldführung**; złotonośność (geol.).
- Goldgang** (goldführender oder goldertzführender Gang, Goldader); żyła złota, żyła złotonośna, złotorudna (geol.).
- Goldgehalt** (Goldhalt) der Erze, der Legierung; zawartość złota, ilość złota.
- Goldgekrätz** p. Goldkrätze.
- Goldgeschiebe**; złoto piaskowe (geol.).
- Goldgewinnung**; dobywanie złota (górn.).
- Goldglätte** (rote Glätte, Schuppen-glätte); glejta czerwona, glejta złota (met.).
- Goldglimmer** (Katzengold); złotopiaszek, kocie złoto (min.).
- Goldgräber** (Bergmann); górnik, złotokop.
- Goldgrube** p. Goldbergwerk.
- Goldhalt** p. Goldgehalt.
- Goldhaltig** p. Goldführend.
- Goldindustrie**; przemysł złotniczy (górn.).
- Göldisch** (von Silbererzen) p. Göldisch.
- Goldkies** (goldhaltiger Schwefelkies); iskrzyk złocisty (min.).
- Goldkönig**; królik złoty, złoto lite, czyste (ziarno przez topienie rudy w tygielku próbowym lub na węglu otrzymane) (met. prob.).

Goldkrätze (Goldgekrätz, Schawine); opilki, odpadki złote (met. techn.).
Goldlager; pokład złota (geol.). p. Golderzlager.
Goldlebererz; zwietrzały iskrzyk złocisty (min.).
Goldlegierung; stop złota (met.).
Goldlösung p. Goldauflösung.
Goldlot (Goldschlaglot); lut złotniczy, spójkowie złotnicze (techn.).
Goldmetall p. Gold.
Goldmine p. Goldbergwerk.
Goldmühle (Goldamalgamiermühle) p. Quickmühle.
Goldmünze; moneta złota.
Goldplattierung; powlekanie złotem (met. techn.).
Goldprobe; próba złota (met. prob.).
Goldproduktion; wytwórczość, produkcja złota.
Goldquarzgang; złotonośna żyła kwarcowa (geol.).
Goldreich (von Min. Met.); bogaty, obfitujący w złoto (złotohojny).
Goldreichtum (von Lagerstätten); bogactwo złota (złotohojność) (gór.).
Goldsand (goldführender Sand); piasek złotonośny, piasek złoty (geol.).
Goldscheider; złotopławnik, oddzielać złota (met.).
Goldscheidewasser (Königswasser); woda królewska (chem.).
Goldsecheidung; oddzielanie złota (chem. met. prob.).
Goldschläger; złotarz (met. techn.).
Goldschlägerei (das Goldschlagen); wybijanie, wyklepywanie złota listkowego (met. techn.).
Goldschmied; złotnik.
Goldschwefel (Antimonsulfid); siarczek antymonu, antymon surowy (chem.).
Goldseife (Seife auf Gold); usyp, gruzowisko złotonośne (geol.).
Goldseifenwerk (Goldseifen, Goldwäsche, Goldwaschwerk); płóczka złota (gór.).
Goldseifner (Goldwäscher); płóczkarz złota (gór.).
Goldsolution p. Goldauflösung.
Goldstaub; pył, proch złoty (geol.).
Goldstufe; okaz złota (min.).
Goldsuchen (das); poszukiwanie złota, śledzenie za złotem (gór.).
Goldsucher; poszukujący złota, śledzący za złotem (gór.).
Goldware; towar złoty (met. techn.).

Goldwäsche (Goldwäscherei); 1) płókanie złota, przemywanie piasku złotonośnego; 2) p. Goldwaschwerk.
Goldwaschen; płókać, przemywać, spławić złoto (gór. sort.).
Goldwäscher p. Goldseifner.
Goldwäscherei p. Goldwäsche.
Goldwaschwerk (Goldwäsche); płóczka złota (gór. sort.).
Goldwerk; 1) p. Goldbergwerk; 2) p. Goldwaschwerk.
Goldzeche p. Goldbergwerk.
Goniatites (Cephalopoden); goniatites (geol.).
Goniometer (Winkelmesser); goniometr, kątomierz, graniomierz (kryst.).
Göpel (Göppel, Gapel); kołowrót, kierat, goniarnia.
Dampf —, (Förderungsdampfmaschine); kołowrót parowy.
Hand —, (Haspel, Handhaspel); kołowrót ręczny, kołowrót.
Pferde —; kołowrót konny, kierat.
Turbinen —, (Förderungsturbine); kołowrót turbinowy, turbina zwrotna.
Wasserrad —; kołowrót kołowodny, wodny.
Wassersäulen —, (Förderungswassersäulenmaschine); kołowrót słupowodny.
Göpelbahn p. Göpelherd.
Göpelförderung; wyciąganie kieratowe, kołowrotowe (gór.).
Göpelhaus (Göpelhütte, Göpelstube, Göpelturm, Treibhaus, Treibkaue); kołowrotnia, kieratnia (maszyn. gór.).
Göpelherd (Herd, Göpelbahn, Rennbahn, Umlauf); trop, szlak, obieg koński (maszyn. gór.).
Göpelhütte p. Göpelhaus.
Göpelist p. Göpeltreiber.
Göpelkaue p. Göpelhaus.
Göpelkorb (Göpeltrummel); bęben kołowrotowy (gór. maszyn.).
Göpeltschacht; szyb kołowrotowy (gór.).
Göpelseil; lina kołowrotowa (maszyn. gór.).
Göpelspille (Göpelspindel, Göpelwelle); wrzeciono kołowrotowe, wał kołowrotowy (maszyn. gór.).
Göpelstube p. Göpelhaus.
Göpelstuhl; stolec kołowrotowy (maszyn. gór.).
Göpeltreiber (Treiber, Göpelist); goniarz, poganiacz kołowrotowy, trybarz (gór.).
Göpeltrummel p. Göpelkorb.

Göpelturn p. Göpelhaus.
Göpelwelle p. Göpelspille.
Goslarit (weißer Galizenstein, Zinkvitriol); goslaryt (min.).
Gosse (b. Pochwerk) p. Pochrolle.
Gossenstück (Gussenstück) p. Gans (Ganz).
Göthit (Nadeleisenerz, Rubinglimmer, Pyrrhosiderit); göthit (min.).
Gotischer Baustil; styl gotycki (arch.).
Gotisches Gewölbe; sklepienie gotyckie (bud.).
Graben; rów, przekop.
gedeckter —; rów kryty.
offener —; rów otwarty.
Seiten —; rów boczny, rów postronny.
Wasser —; rów wodny, odpływowy.
Graben (in Gräbereien gewinnen); kopać.
Gräben; grabeny, zapadliny grabenowe (geol.).
Grabenböschung; stok rowu.
Grabensohle; dno rowu.
Graber (Gräber, Arbeiter in einer Gräberei); kopacz.
Gräberei (die Arbeit); kopanie (w odkrywkach, w usypach) (górn.).
Gräberei (der Ort d. G.); kopalnia, odbudowa wierzchnia, odkrywkowa, kopanina, rudokop (górn.).
Grad; stopień.
Gradbogen; półkole stopniowane, zawieszalne, spadomierz (miern. górn.).
Gradientenzeiger (Neigungszeiger, Niveaubruchzeiger); skażnik pochylności drogi, słupek spadkowy, spadkoskaz (kol.).
Gradieranstalt p. Gradierwerk.
Gradieren (die Salzsole); teżyć, stopniować (solankę) (soln.).
Gradierte Salzsole p. Garsole.
Gradierer; teźnik (soln.).
Gradierfall; spadek teżenia, spadek w teźni (soln.).
Gradiergebäude (Gradierhaus) p. Gradierwerk.
Gradiermethode; sposób teżenia (soln.).
Gradierung (Konzentration der Salzsole); teżenie solanki (soln.).
Bindfaden —, (Strick —, Seil —); teżenie linowe.
Dach —, (Britschen —, Pritschen —, Staffel —); teżenie stopniowe, strzechowe.
Dorn —, (Tröpfel —); teżenie cieniowe, kropelkowe, kropliste.

Gradierung (Konzentration der Salzsole); teżenie solanki (soln.).
Eis —; teżenie lodowe.
Kulissen —; teżenie jarzmowe.
Sonnen —; teżenie słoneczne.
Tafel —; teżenie tablicowe.
Gradierverlust (Salzverlust b. Gradieren); ubytek soli przy teżeniu, ubytek teźniczy (soln.).
Gradierwand (Dornenwand); ściana teźnicza, cierniowa (soln.).
Gradierwandfläche; powierzchnia teźnicza (soln.).
Gradierwerk (Gradierhaus, Gradieranstalt, Gradiergebäude); teźnia (soln.).
einwandiges —; teźnia jednościenna.
mehrwandiges —; teźnia wielościenna.
zweiwandiges —; teźnia dwuścienna.
Gradierwerk (zur Dampfkondensation); chłodnica (maszyn.).
geschlossenenes —; chłodnica sztucznie przewietrzana.
offenes —; chłodnica teźniowata.
Grädigkeit (der Sole); stopniowość, procentowość (solanki) (soln.).
Grädigkeitsaräometer (Pfundigkeitsaräometer); gęstomierz (areometr) stopniowy, gęstomierz (areometr) procentowy (fiz. warzel.).
Graduator; stopniownik (el.).
Grahamit; grahamit (min.).
Gramenit (Graminit); graminit (min.).
Gramm; gram (mat.).
Grammatit (Tremolit u. Calamit); grammatyt, amfibol szary (min.).
Grammering; pierścień Gramme'a (el.).
Gran; gran (prob.).
Granalien; ziarna kruszcowe (met.).
Granat; granat (min.).
böhmischer —, (Pyrop); granat czeski, pyrop.
edler —, (roter —, Karfunkel, Almandin); granat szlachetny, almandyn.
gemeiner —; granat pospolity.
schwarzer —, (Melanit); granat czarny, melanit.
weißer —, (Leuzit); granat biały, leucyt.
Granatblende p. Zinkblende.
Granatfels (Granatit); granatyt (geol.).
Grand (Besatzgrand, Besetzung der Bohrlöcher) p. Besatz.
Grand (grober Sand); piasek gruby.

Grand (Wasserrinne); koryto (sort.).
Granit; granit (geol.).
Granitgebirge; góry, skały granitowe (geol.).
Granitit; granityt (geol.).
Granulation p. Granulierung.
Granuliereisen (granuliertes Roheisen) p. Roheisen.
Granulierkupfer; miedź ziarnista (met.).
Granuliertes Zinn p. Körnerzinn.
Granulierung (Granulation); drobienie, ziarnowanie, granulowanie (kruszców) (met.).
Granulit; granulit (geol.).
Graphikon (graphischer Fahrplan); wykres rozkładu jazdy, tablica wykreslna ruchu pociągów, grafikon (kol.).
Graphit (Reißblei, Wasserblei); grafit (min.).
Graphitbau; dobowanie grafitu (görn.).
Graphitbergbau (Bergbaubetrieb); kopalnictwo grafitu (görn.).
Graphitbergbau (Graphitbergwerk); kopalnia grafitu, góry grafitowe (görn.).
Graphitgneis; gnejs grafitowy (geol.).
Graphitrheostat (Graphitwiderstand); opornik grafitowy (el.).
Graphitschiefer; łupek grafitowy (geol.).
Graphittiegel (Reißbleitiegel, Passauer o. Ipser Tiegel); tygiel, tygiel-ek grafitowy (chem. prob. met.).
Graptolithen (Pflanzentiere); graptolity (mięczaki jednoskorupowe, głowopławe) (geol.).
Grastorf p. Wiesentorf.
Grat (Dachgrat, Walmgrat); narożnik dachu, krawędź narożna dachu (bud.).
Gratblech; osnówka (bud.).
Gratbalken (Stichbalken); podstopek krokwi, sztych (bud.).
Gratbogen p. Kreuzbogen.
Gratbundtram (Gratbalken); jęta narożna (bud.).
Gratleiste p. Einschubleiste.
Gratsparren (Ecksparren); krokiew narożna, krawężnica (bud.).
Gratziegel p. Firstziegel.
Grauantimonerz (Antimonglanz) p. Antimonit.
Graubraunstein (Graubraunsteinerz) p. Manganit, Pyrolusit.
Graueisen (graues Roheisen) p. Roheisen.

Graugiltigerz (lichtes Fahlerz, Arsenfahlerz); tetraedryt arsenowy, jasny (min.).
Graukalk (magerer Kalk) p. Kalk.
Graumanganerz p. Manganit, Pyrolusit.
Graupe (Graupen, Gräupel); grzły, orzechy, grapie (rudy) (sort.).
Grausalz p. Pfannenstein.
Grausalzabschlagen p. Pfannensteinabschlagen.
Grausalzhammer p. Pfannensteinhammer.
Grausilber p. Selbit.
Grauspießglanzerz (Grauspießglanzerz, Antimonit); antymonit, błyszcz antymonu (min.).
Grauwacke (Grauwackensandstein); szarowaka, szarogłaz, piaskowiec szarowakowy, sylurski (geol.).
Grauwackeformation (Grauwackengebirge, System der Grauwacke); formacja szarogłazowa, pas szarogłazowy (geol.).
Grauwackenkonglomerat; zlepienie szarowakowy, szarogłazowy (geol.).
Grauwackensandstein p. Grauwacke.
Grauwackenschiefer; łupek szarowakowy, szarogłazowy (geol.).
Gravitation; ciężenie (powszechnie) grawitacja (mech.).
Gravitationsgesetz; prawo ciężenia (mech.).
Gravitationskonstante; stała ciężenia (mech.).
Greenokit (Schwefelkadmium); greenokit (grinokit) (min.).
Greenovit p. Titanit.
Greifer (Greifbagger); chwytacz pogłębiarski (wiercenie szybów).
Greifzirkel; cyrkiel chwylny, kalibrowy.
Greisen (Granit ohne Feldspat mit Zinnerz); grejzen, hialomikt (geol.).
Grengesit; grengazyt (min.).
Grenzausmessung; wymierzanie granic (miern.).
Grenze; granica.
Grenzmarke (Grenzpflock, Grenzpfahl); granicznik, rubieżec, słupek graniczny (miern.).
Grenzpfiler; filar graniczny (görn.).
Grenzspannung; naprężenie skrajne, naprężenie krańcowe (wyt.).
Grenzstein (Markstein, Lochstein, Feldstein); kamień graniczny, granicznik kamienny (miern.).

Grenzstrecke; chodnik graniczny (górn.).
Grenzturbine p. Turbine.
Gries (Grieß, Kies) p. Kies.
Gries (Grieß, Grießkohle, Gruß, Grußkohle); 1) węgiel drobny; 2) orzeszek węglowy; 3) węgiel kostkowy; 4) węgiel krupiasty (krupica) (zależnie od miejscowości) (górn.).
Griff (Handgriff); rączka, rękojeść.
Griff (Heft); trzonek (dłuta, młotka i t. d.).
Grisometer; grizometr (rozbiór gazu kopalnianego).
Grisoutit; grizutyna (materiał wybuchowy).
Grob; gruby (górn. hut.).
Grobblech; blacha gruba (met.).
Grobdraht; drut gruby (met.).
Grobe Fehler; błędy grube (miern.).
Grobe Gänge (grobe Geschicke) p. Geschicke.
Grobeingesprengt; grubowpryśnięty (geol.) p. Eingesprengt.
Grobeisen; żelazo kształtowe grube (met.).
Grobeisenwalzwerk (Grobstreckwalzwerk, Grobstraße, Grobwalzwerk, Grobstrecke); walcownia na żelazo grube, walcownia gruba (met.).
Grober Sand p. Kies.
Grobes Salz p. Grobsalz.
Grobfäustel p. Großfäustel.
Grobeile; pilnik gruby (techn.).
Grobkalk; wapień gruboziarnisty (geol.).
Grobkohle (Großkohle, Stückkohle); węgiel gruby, kawałkowy (min. górn.).
Grobkörnig (von Min. u. Gesteinen); gruboziarnisty, działawisty.
Grobmörtel (Gußmörtel, Beton); beton (bud.).
Grobsalz (grobes Salz); sól gruboziarnista (warzel.).
Grobsalzgewinnung; wytwarzanie roli gruboziarnistej (warzel.).
Grobsalzpflanne p. Senkpfanne.
Grobsalzvakuumpflanne; panew próżniowa dla warzonki gruboziarnistej (warzel.).
Grobschmied (Schmied); kowal.
Grobssicherung; bezpiecznik dla prądów wielkich (el.).
Grobstraße (Grobstrecke) p. Grobeisenwalzwerk.
Grobstreckwalzwerk (Grobwalzwerk) p. Grobeisenwalzwerk.
Groppit; groppit (min.).

Groroilith; groroilit (min.).
Größe; wielkość (mat.).
gerade proportionierte —; wielkość wprost proporcjonalna.
verkehrt proportionierte —; wielkość odwrotnie proporcjonalna.
Großfäustel (Grobfäustel, Treibfäustel); młot (wielki), perlik, pucka (górn.).
Großkohle p. Stückkohle.
Großluckig (vom Roheisen); silnie porowaty.
Großmotor; motor, silnik duży (maszyn.).
Größter Kugelkreis; koło wielkie (w kuli) (geom.).
Grossular (grüner Granat, Wiluigranat); grossular, granat zielony, agrestnik (min.).
Grothit; grotyt (min.).
Grotte (Höhle); jaskinia, pieczara, grotta (geol.).
Grube; 1) dół; 2) kopalnia.
Gruben —; kopalniane, dolny, podziemny.
Grubenarbeit (Bergarbeit, bergmännische Arbeit); praca (robota) kopalniana, praca (robota) podziemna, dolna (górn.).
Grubenarbeiter (Bergarbeiter); robotnik kopalniany, robotnik dolny, górnik (górn.).
Grubenaufnahme; zdjęcie, zmierzenie kopalni (miern.).
Grubenaufschluß; odkrywka kopalniana p. Aufschluß.
Grubenaufseher; dozorca kopalni, dozorca dolny (górn.).
Grubenausbau; obudowa, wyprawa kopalni (górn.) p. Ausbau.
Grubenbahn (Grubeneisenbahn); kolej (kolejka) kopalniana, podziemna (górn.).
Grubenbau (Grubenbetrieb); kopalnictwo (górn.) p. Bergbaubetrieb.
Grubenbau (Grubengebäude, Bau); wyrobisko górnicze, działło.
schachtförmiger —; wyrobisko szybowe.
stollenförmiger —; wyrobisko sztolniowe, chodnikowe.
Grubenbauholz p. Grubenholz.
Grubenbeamte; urzędnik kopalniany, dolny, górniczy (górn.).
Grubenbefahrung (Anfahrt) p. Befahrung.
Grubenbeil (Kaukamm); toperek kopalniany, dolny, górniczy, siekierka kopalniana (górn.).

Grubenbeleuchtung; oświetlenie kopalni (górn.).
stationäre —; oświetlenie stałe.
tragbare —, (transportable —); oświetlenie przenośne.
Grubenbericht; sprawozdanie kopalniane.
Grubenbesuch; zwiedzanie kopalni.
Grubenbetrieb; ruch kopalniany, zawiadostwo kopalniane, kopalnictwo (górn.).
Grubenbild p. Grubenriß.
Grubenblende (Blende, Grubenlicht) p. Blende.
Grubenbrand (Grubenfeuer); pożar kopalni, pożar w kopalni, pożar dolny (górn.) p. Brand.
Grubeneinfahrt; wjazd, zjazd do kopalni (górn.).
Grubeneisenbahn p. Grubenbahn.
Grubenerhaltung p. Erhaltbau.
Grubenerz; ruda dolna, ruda wyklepana (górn.) p. Scheiderz.
Grubenfahrt p. Anfahrt, Befahrung, Fahrt.
Grubenfeld (verliehenes Feld); pole kopalniane, dolne, górnicze (górn.).
Grubenfeldmaß; miara kopalniana, wymiar kopalniany (górn.).
Grubenerförderung; przewóz, woźba kopalniana (górn.) p. Förderung.
Grubengas; gaz kopalniany, gaz zapalny, powietrze wybuchające (górn.) p. Schlagende Wetter.
Grubengebäude; 1) budynki (budowle, zabudowania) kopalniane, górnicze; 2) p. Bergwerk; 3) p. Grubenbau (górn.).
Grubengefälle; dochody wyrobowe kopalniane (górn.).
Grubengesinde; czeladź kopalniana, dolna (górn.).
Grubengezähle p. Gezähle.
Grubenthalde (Gesteinshalde) p. Berghalde.
Grubenhau (Zechenhaus) p. Berg-haus.
Grubenhauhalt; gospodarstwo kopalniane, dolne (górn.).
Grubenhauwerk p. Hauwerk.
Grubenhemd p. Bergkittel.
Grubenholz (Grubenbauholz); budulec kopalniany (górn.).
Grubenhunt (Grubenhund, Hund, Grubenwagen); wózek kopalniany (górn.) p. Förderwagen, Hunt.
Grubenhutmann (Hutmann) p. Grubensteiger.

Grubenjunge (Bergjunge, Junge) p. Bergjunge.
Grubenkabel; kabel kopalniany (el.).
Grubenkarte p. Grubenriß.
Grubenskaue p. Kaue.
Grubenkittel (Grubenhemd) p. Bergkittel.
Grubenkleid (Bergmannskleid, Berg-habit) p. Bergkleid.
Grubenklein; 1) ruda drobna, rudnina; 2) węgiel drobny, drobnina; 3) p. Erzklein, Kohlenklein.
Grubenklosett; klozet kopalniany (górn.).
Grubenkompaß p. Bergkompaß.
Grubenkosten; koszta kopalniane, wydatki kopalniane (górn.).
Grubenlampe (Grubenlicht); lampka kopalniana, górnicza, kaganek górniczy.
geschlossene — p. Sicherheitslampe.
offene —; lampka otwarta, lampka o świetle otwartem.
Grubeneder (Leder) p. Bergleder.
Grubenleiter (Betriebsleiter); kierownik ruchu, zawiadowca kopalni (górn.).
Grubenleitung (Betriebsleitung); kierownictwo, zawiadostwo kopalni (górn.) p. Betriebsleitung.
Grubenletten; ił kopalniany (górn. soln.).
Grubenlicht (Geleucht) p. Grubenlampe.
Grubenluft; powietrze kopalniane (górn.).
Grubenmaß; miara górnicza (pr. górn.).
Grubenmaßverleihung; nadanie miar górniczych (pr. górn.).
Grubenmaterial; materiały kopalniane.
Grubenmauerung; obudowa murowa, murowanie kopalniane (górn.) p. Ausbau.
Grubenmaurer; murarz kopalniany (górn.).
Grubenplan p. Grubenriß.
Grubenquerschnitt; przekrój kopalni (górn.).
äquivalenter —, (gleichwertiger —, Grubenweite); przekrój równoznaczny, otwór równoznaczny.
Grubenrevier; okręg kopalniany, rewir kopalniany p. Bergrevier.
Grubenriß (Grubenkarte, Grubenplan, Grubenbild); mapa kopalniana, plan kopalni (górn.).

Grubensäuberung p. Säuberung.
Grubenschacht (Blindschacht, Gesenk, Abteufen); szybik, szyb ślepy, komin (górn.).
Grubenschiene (Grubeneisenbahnschiene); szyna kopalniana (górn.).
Grubenschmand (Bergschmand, Schmand); błoto kopalniane, muł kopalniany (górn.).
Grubenschmiede p. Bergschmiede.
Grubenschotter; żwir kopalny (geol.).
Grubenseil (Förderseil); lina kopalniana, wyciągowa (górn.).
Grubensteiger (Steiger, Grubenhutmann, Hutmann) p. Steiger.
Grubenstock (Bodendicke) bei Rollwehren; calizna (soln.).
Grubentheodolit; teodolit kopalniany, górniczy (miern.).
Grubentscherper p. Tschערper.
Grubenventilation; przewietrzanie, wentylacja kopalni (górn.).
Grubenventilator (Handventilator, Handfocher) p. Ventilator.
Grubenveranstaltung; zarządzenie, ułożenie, rozpis, przygotowanie pracy kopalnianej (górn.).
Grubenverwalter (Bergverwalter); zarządca kopalni (górn.).
Grubenverwaltung (Bergverwaltung); zarząd kopalni (górn.).
Grubenvorstand; naczelnik, zawiadowca kopalni (górn.).
Grubenwagen p. Grubenhunt, Hunt.
Grubenwasser; woda kopalniana, zaskórna, sącznica, woda podziemna (górn. geol.).
Grubenwasserhaltungsmaschine; maszyna wodociągowa kopalniana, wywadniarka kopalniana (maszyn. górn.).
Grubenwehre p. Wehre.
Grubenweite p. Grubenquerschnitt.
Grubenwerk; zakład kopalniany p. Bergwerk.
Grubenwetter (Wetter); powietrze kopalniane (górn.).
Grubenwetterzug; strumień (prąd) powietrza kopalnianego (górn.).
Grubenwurm p. Ankylostomum duodenale.
Grubenzimmerling (Zimmerling, Zimmerhauer); cieśla górniczy, kopalniany p. Schachtzimmerling.
Grubenzimmerung (Zimmerung); wyprawa, wydrzewienie kopalni (górn.) p. Ausbau.
Grubenzug p. Zug.

Grünauit p. Saynit.
Grünbleierz (Pyromorphit); ołowiak zielony (min.).
Grund; 1) grunt, ziemia, gleba, rola; 2) dno, spód (rzeki); 3) fundament; 4) przyczyna, powód.
Grundbalken (Grundschwelle, Grundbaum, Grundholz); przycieś, podwalina (bud.).
Grundbuch; księga gruntowa.
Grundeigentümer; właściciel ziemi, gruntu.
Grundeinheit; jednostka zasadnicza.
Grundeinlösung; wykupno gruntów.
Grunderschichten; warstwy gruntzkie (geol.).
Grundformel; prawidło zasadnicze (mat.).
Grundfläche; 1) podstawa (geom. bud.); 2) powierzchnia zasadnicza (kryst.).
Grundform (Grundgestalt) der Mineralien; kształt zasadniczy (min. kryst.).
Grundgebirge; 1) p. Urgebirge; 2) warstwy dolne, spodnie, podkładowe (geol.).
Grundholz p. Grundbalken.
Grundieren; gruntować, podłożyć, dać podkład (pokostem, farbą).
Grundkreis; 1) koło podstawowe (mat.); 2) obwód zasadniczy (koła zębatego) (maszyn.).
Grundladen p. Grundsohle.
Grundlage (Basis); podstawa (bud.).
Grundlinie; podstawa (geom.).
Grundmasse; ciasto skalne (masa zasadnicza) (geol.).
Grundmauer (Fundament); fundament (bud.).
Grundmauerwerk; mur fundamentowy, podbudowa, podmurowanie (bud.).
Grundpreis (Grundtaxe); cena zasadnicza (taryf.).
Grundriß (Horizontalprojektion); rzut poziomy (geom.).
Grundsatz; zasada, prawidło.
Grundschieber (Verteilungsschieber) p. Schieber.
Grundschwelle (Grundschweller); podwalina, przycieś (bud. górn. cieś.).
Grundsohle (Grundschwelle, Grundholz, Grundladen); podkład (górn. cieś.).
kurze —; próg.
lange —, (Längenschwelle); podkład podłużny.
Grundstein (Eckstein, Kropfstein); kamień węgielny (bud.).

Grundsteuer: podatek gruntowy, ziemski (łanowe).

Grundstoff (chemisches Element); pierwiastek chemiczny (chem.).

Grundstrecke (Sohlenstrecke, Gezeugstrecke, Sohlenlauf); chodnik główny, spodni (górn.).

Grundstreckenpfeiler; filar ochronny głównochodnikowy, filar głównochodnikowy (górn.).

Grundtaxe p. Grundpreis.

Grundüberlassung; odstąpienie ziemi, gruntu.

Gründung; założenie, fundowanie.

Grundwage p. Setzwage.

Grundwasser; woda zaskórna, denna (geol.).

Grundzahl; liczba zasadnicza, wartość zasadnicza (mat.).

Grundzins; czynsz z gruntu, czynsz gruntowy, ziemny.

Grundzug; zarys.

Grüneisenerde (grüne Eisenerde, Bismutoferrit); bizmutoferryt (min.).

Grüneisenerz (Grüneisenstein, Kraurit); żeleziak zielony, krauryt (min.).

Grünerde p. Seladonit.

Grünerit (Grünerit); gruneryt, gryneryt (min.).

Grünkupfererz p. Kupfergrün.

Grünsalz; sól zielona (w Wieliczce).

Grünsalzgebirge; górotwór soli zielonej (Wieliczka) (geol.).

Grünsalzkörper; skład, ciało, gniazdo soli zielonej (w Wieliczce) (geol.).

Grünsandstein (Grünsand, glaukonitischer Sandstein); piaskowiec zielony, angielski (geol.).

Grünspan (Spangrün, Spanischgrün); zieleń miedziana, grynszpan, siarczan miedzi (chem. techn.).

Grünstein (Diorit u. Diabas); zieleń, zielonoskał (geol.).

Gruppenkolben; tłoki zrzeszone (maszyn.).

Gruppenventile; wentyle, zawory zrzeszone (maszyn.).

Grus (Gruß) p. Gries.

Gryphaea (Conchiferen); gryphaea, zagłoba, dziobacz (małża bezgłowa jednomuszkulowa) (geol.).

Gryphitenkalk; wapień gryfitowy (geol.).

Guanit; guanit (min.).

Guarinit; guarynit (min.).

Gugel p. Überbrechen.

Guhr — p. Gur.

Guibal-Ventilator; wentylator, Guibal'a, przewietrznik Guibal'a (maszyn. górn.).

Güldisch (göldisch, goldhaltig) von Silbererzen; złotoñośny, złoto w sobie zawierający (min.).

Gültig; wartościowy, wartość mający.

Gümbelit; gymbelit (min.).

Gummi; guma, lep.

arabisches —; guma arabska.

vulkanisiertes —; guma wulkanizowana.

Gummiaderleitung; przewodnik w gumie bez szwu (el.).

Gummiband; taśma gumowa.

Gummibandleitung; przewodnik w taśmie gumowej (el.).

Gummibeutel; płuco gumowe (siln. spalin.).

Gummidynamit; dynamit gumowy (żelatynowo-benzolowy).

Gummierz (Gummit); gummit, klejowiec (min.).

Gummigutt (gelber Farbstoff); gumiguta.

Gummiisolation; izolacja gumowa (el.).

Gummiriemen; pas gumowy (maszyn.).

Gummischlauch; wąż gumowy.

Gummischutzhülse; rurka ochronna z gumy (el.).

Gumpe (Gumpen) p. Pochtrog.

Gumpenwasser (dickes, trübes Wasser); męty, woda mętna (sort.).

Gur (Guhr); rozczyń skalny, rozczyń kamienny (geol.) p. Kieselgur.

Gurdynamit p. Kieselgurdynamit.

Gurhoffian; gurhoffian (min.).

Gurolit; gurolit (min.).

Gurt (Gurtung); pas (bud. most.).

Band —; pas taśmowy, poziomy.

Mittel —, (mittlere Gurtung); pas środkowy.

Ober —, (obere Gurtung); pas górny.

Unter —, (untere Gurtung); pas dolny.

Gurtbogen (Tragbogen); podłęczce (łuk podpierający inne sklepienie) (bud.).

Gurte p. Mauerbogen.

Gurtgesims (Band); pas (arch.).

Guß (das Gießen); odlewanie (met. odl.).

Guß (Gußware); odlew (met. odl.).

Hart —; odlew utwardzony, hartowany.

Guß (Gußware); odlew (met. odl.).
schmiedbarer —, (Temper —); odlew kowalny, odwęglony.
Stahlform —; odlew zlewny, stalowy.
Guß (Gußstück, Stück, Wolf, Luppe) p. Luppe.
Gußblase; bąbel, wzdęcie (w odlewie) (met. odl.).
Gußeisen; żelazo lane, leizna żelaza (met.).
Hart —; żelazo utwardzone, hartowane.
schmiedbares —; żelazo kowalne, kowne, odwęglone.
Gußeisenbruch; druzg żelaza lanego (met.).
Gußeisenstange (Gußplatte); zlewek, odlew, sztaba lana (odl.).
Gußform (Gießform, Form); forma odlewnicza (odl.).
Gußgerinne (Gußrinne, Einguß); nalewnica, żłobek odlewniczy (odl.).
Gußhaut (auf dem Gußstück); naskórek (odlewniczy) (odl.).
Gußmaterial; leiwo.
Gußhütte (Gußwerk) p. Gießerei.
Gußkasten p. Gießkasten.
Gußkopf (Anguß) p. Anguß, Gießkopf.
Gußloch (Gießloch, Einguß, Eingußloch, Eingußöffnung) p. Einguß.
Gußlochzapfen (Gußzapfen, Gießzapfen); czop (czopek) wlewowy, odlewniczy (odl.).
Gußmodell (Modell); model odlewniczy (odl.).
Gußmörtel (Grobmörtel, Beton); beton (bud.).
Gußnaht (Gußreif, Bart); szew (odlewniczy) (odl.).
Gußofen; piec odlewniczy (odl.).
Gußpfanne p. Gießpfanne.
Gußplatte p. Gußeisenstange.
Gußrad; koło lane (maszyn.).
Gußreif p. Gußnaht.
Gußrinne p. Gußgerinne.
Gußroheisen (Gießereiroheisen) p. Roheisen.
Gußröhre (gußeiserne Röhre); rura lana.
Gußschale (Schale, Coquille, Gußform, Kapsel metallene); kadłub odlewniczy (odl.).

Gußstahl (Tiegelgußstahl); stal lana, tyglowa (met.).
Gußstahlblech; blacha ze stali lanej (met.).
Gußstahldraht; drut ze stali lanej (met.).
Gußstahldrahtseil p. Drahtseil.
Gußstahlfabrik (Gußstahlwerk, Fabrik für Tiegelgußstahl); fabryka stali lanej, huta stali lanej, stalownia (met.).
Gußstahlkönig; królik stali lanej, królik stali tyglowej (met.).
Gußstück (Gußware) p. Guß.
Gußware; odlew, towar lany, odlewany (met.).
Gußwerk; 1) p. Gußhütte; 2) Gußstück.
Gußzapfen; 1) p. Gußlochzapfen; 2) p. Anguß.
Gut; 1) dobro; 2) majątek; 3) towar.
Gut (Klaubgut) p. Material.
Gutachten (das); opinia, zdanie.
Gute Wetter p. Wetter.
Gütermagazin (Frachtenmagazin, Warenmagazin, Güterschoppen); skład towarowy, magazyn towarowy, towarnia, składownia.
Guterz; ruda bogata (górn. hut.).
Güterverhältnis; spólczynnik wydajności.
elektrisches —; wydajność elektryczna, sprawność elektryczna.
wirtschaftliches —; sprawność ekonomiczna.
Guthaben (das); należność, reszta z obrachunku.
Gütertarif (Frachttarif); taryfa towarowa, cennik przewozu towarów.
Güterwagen (Frachtwagen); wóz towarowy.
Güterzufuhr; dowóz towarów.
Güterzug (Lastzug); pociąg towarowy.
Gutrösten (der Erze) p. Garrösten.
Gutsole p. Garsole.
Gutsprechen die Sole; uznać solankę jako nasyconą, stężoną, warzelną (warzel.).
Guttapercha; gutaperka (matr.).
Gutensteiner Kalk; wapień gutenstyński (geol.).
Gyps p. Gips.
Gymnit; gymnit (min.).
Gyrolith; gyrolit (min.).

H.

Haarhygrometer p. Hygrometer.
Haarkies (Nickelkies, Millerit); milledryt (min.).
Haarkupfer (Mooskupfer, Kupferwolle); miedź włosista (met.).
Haarpinsel; włosnik, pędzel włosiany, pędzel z włosów.
Haarröhrchen; rurki włoskowate (fiz.).
Haarsalz (Halotrichit, Keramohalit); sól włosiasta, włosy solne (min.).
Haarschlacke p. Schlackenwolle.
Haarsilber; srebro rodzime włosiaste, włosy srebrne (min.).
Haarzirkel p. Zirkel.
Haases Schachtabteufen; pogłębianie szybów sposobem Haasego (pale rurowe) (górn.).
Haben (das); mienie, należytość.
Häckchen p. Berghäckel.
Hacke; siekiera, siekierka (narz.).
Haderig (hadrig) von Eisen p. Eisen hadriges.
Hafnefjordit; hafnefjordyt (min.).
Hafnererz p. Glasurerz.
Haftbarkeit (Haftpflicht, Haftung, Garantie); poręczenie, poręka, rękojmia, odpowiedzialność, gwarancja.
Haften (haften bleiben) vom Eisen; przywierać (żelazo przywiera do walców) (techn.).
Haftung p. Haftbarkeit.
Haftzeit (Garantiezeit); okres poręki, trwanie poręki.
Hahn (Wechsel); kurek (techn. maszyn.).
Ablauf —, (Ablauf —); kurek wypustowy, spustowy.
Dampf —; kurek parowy.
Dreiweg —; kurek trójdrogowy.
Durchgangs —; kurek przepustowy.
Einspritz —, (Speise —); kurek zasilający, wpustowy, wtryskowy.
Manometer —; kurek manometru.
Probier —; kurek probierczy, próbny, dozorczy, kruczek.
Reinigungs —, (Schnelldampf —, Sturmwechsel); kurek przewiewny, cylindrowy, podcylindrowy.
Schieberkasten —; kurek do suwaków, suwakowy.
Spritz —, (Spritzwechsel); kurek natryskowy, nastrzykowy.

Hahn (Wechsel); kurek (techn. maszyn.).
Wärm —, (Wärmwechsel); kurek do ogrzewania.
Wasser —; kurek wodny.
Wasserstands —; kurek wodowskazy.
Zweiweg —; kurek zwykły, przelotowy.
Zylinder —, (Zylinderwechsel); kurek cylindera.
Hahnbrei (Hahnebrei); woda zagliniona, zakredziona, breja gliniana (wyrób blachy).
Hahnenbalken (Spitzbalken); grzęda (belka dachowa położona najbliższej grzbietu) (bud.).
Hahnfassung (der Glühlampe); obsadka (obsada) z włącznikiem (el.).
Hahnluftpumpe; pompa powietrzna (pneumatyczna) kurkowa (fiz.).
Haidingerit (prismatisches Euklashaoid); hajdyngeryt (min.).
Haken; 1) hak, kruk, czep; 2) p. Biegung, Falte (geol.).
Hakenachse (Schnurachse); oś hakowa (wieszadła) (miern. górn.).
Hakenband p. Kegelband.
Hakenblatt (Verzahnung); zamek, łączenie (cieś.).
gerades —; zamek prosty, nakładka zwyczajna z zębem.
gerades — mit Versatzung; zamek z wpustem, łączenie na wpust, łączenie czopowe.
 — **mit dem Keil**; zamek z klinem, łączenie klinowe.
schräges —; zamek ukośny, nakładka ukośna z zębem.
schräges — mit Grat; zamek ukośny z grotem, łączenie ukośne z grotem.
Hakeneisen (im Handel); żelazo hakowe.
Hakenkamm (Verzahnung, Verschränkung); wrąb zębaty, wrąb z zębem (cieś.).
Hakennagel p. Schienennagel.
Hakenstahl (Drehhaken, Schrotmeißel, Kreuzmeißel); dluto krzywe, haczykowane (tok.).
Haken werfen (von Gängen); zakrzywiać się, haczyć się (geol.).
Halbachtmalsechsfächner p. Dyakis-Dodekaeder.

Halbdreimalachtflächner p. Deltoiddodekaëder.
Halbdurchsichtig; półprzezroczysty (min.).
Halbe Gezeugstrecke; poziom średni (odbudowa żył) (górn.).
Halbe Mauerung; murowanie połowiczne, omurowa połowiczna (w chodnikach) (górn.).
Halber Biberschwanz; półkarpówka (bud.).
Halber Türstock (einbeiniger Türstock); półodrzwia, półpara (górn.) p. Türstock.
Halbes Gezimmer; 1) półodrzwia, półpara; 2) wieniec połowiczny (w szybach) (górn.) p. Gezimmer, Geziere.
Halbfett (halbfette Kohle, Steinkohle); półtłusty (węgiel półtłusty).
Halblächner (Hemiëder); postać półścienna, hemiedryczna, półścian (kryst.).
Halbgar; półgotowy, niedokończony (met.).
Halbgasfeuerung; opalanie, ogrzewanie półgazowe (techn. warzel.).
Halbgeschoß (Zwischenstockwerk, Antresol, Mezzanin); międzypiętrze, półpiętrze, antresola (bud.).
Halbhochofen p. Blauofen.
Halbholz p. Halbrundholz.
Halbieren; połowić, przepołowić (mat. geom.).
Halbiert (vom Roheisen); połowiczny, mieszany, pstry (met.).
Halbjahr; półrocze.
Halbkreis; półkole (geom.).
Halbkreistransporteur p. Transporteur.
Halbkugel; półkula (geom.).
Halbkuppel (Chorgewölbe, Muschelgewölbe, Nischengewölbe); sklepienie wnękowe (bud.).
Halbleiter; półprzewodnik (el.).
Halblöhner (Bergjunge); półlennik, półlennikowy, chłopiec, młodzian górniczy (górn.).
Halbmesser (Radius); promień (geom.).
Halbmetalle; półmetale, półkruszcze (chem.).
Halbmondmeißel (Hohlmeißel, Hohl-eisen); dębacz, żłobak, piesznia, rera (narz.).
Halbopal; półopal (min.).
Halbparabelträger; dźwigar niezbieżny, parabolnica przycięta (bud. most.).

Halbpfeiler (Wandpfeiler, Pilaster); pilaster, filar uwieżły, w mur wcielony (arch.).
Halbprodukt; półwyrób, półwytwór, półprodukt (hut. techn.).
Halbradeisen p. Eisen.
Halbrundeisen (halbrundes Eisen) p. Eisen.
Halbrundholz (Halbholz); półczyzna półczyzna, poła (bud.).
Halbsäule; półsłupie, półkolumna, słup uwieżły (arch.).
Halbschatten; przycień, przycienie.
Halbsechsmalachtflächner p. Hexakistetraëder.
Halbstahl p. Mock (Mockstahl).
Halbstufen p. Mittlererze.
Halbviermalsechsfächner p. Pentagondodekaëder.
Halbviermalzwanzigflächner p. Trigondodekaëder.
Halbwallonenfrischarbeit (Halbwallonenschmiede); świeżenie (uszczerzanie, fryszowanie) półwałonkie, półwałonka (met.).
Halbwalm (Halbwalmdach); dach półszczytowy (bud.).
Halbzweimalzwölfłächner p. Skalenoëder.
Halde; warpa, zwał, hałda (kupa skały pionnej) (górn. hut.).
Haldenberge (Haldengestein); skała pionna, rummy (górn.).
Haldenerz; ruda ze zwału, ruda zwałowa (górn.).
Haldenbrand; pożar zwału, gorzenie zwału (górn.).
Haldenkuttung; przebieranie, przeszukiwanie zwału, kręzlowanie (górn.) p. Kuttan.
Haldenplatz (Haldensturz, Halde); zwałiszcze, warpowisko, warpisko (górn. hut.).
Haldenschutt (Bergschutt) p. Rolle.
Haldensturz; 1) zwał, wysyp; 2) p. Haldenplatz.
Haldenvorrat; zasób zwałowy, zasób na zwał (górn. hut.).
Haldenzeuge; zwałiny, odwalny p. Haldenberge.
Haldenzug; zwały dawne, rząd zwałów dawnych (górn.).
Halle; wiata, hala, podsienie.
Bahnhofs —; wiata dworcowa.
Maschinen —; wiata maszynowa, maszynownia.
Vor —; przedsiönek.
Halleiner Wehre p. Wehre.
Hallerde p. Pfannenstein.

Hallit; hallit (min.).
Halloysit; halloizyt (min.).
Hallstätter Kalk; wapień halstacki (geol.).
Halm (Zündhalm, Strohalm, Raketchen); żdźbło, zapalnik żdźbłowy (górn.).
Halochalcit; halochalcyt (min.).
Halogene (corpora halogenia) p. Haloide.
Haloide (Haloidstoffe, Halogene, Salz-bildner); haioidy, halogeny, soli-rody, chlorowce (chem.).
Halotrichit (Eisenalaun, Haarsalz, Keramohalit); halotrychit, sól wło-sista, keramohalit (min.).
Haloxylin; haloksylin (materyał wy-buchowy).
Hals der Bessemerbirne; gardziel gruszki besemerowskiej (met.).
Hals der Muffel (Vorlage der Muffel); szyja mufli (hut. prob.).
Halse p. Röhrenbündel.
Halslager p. Lager.
Halt! stój! (sygn.).
Halt (Gehalt) p. Metallgehalt.
Halten (bauhafthalten, erhalten); utrzymywać, (w stanie należywym, dobrym), utrzymywać w ruchu (górn.).
Halten (enthalten); zawierać.
Halten (Stunde halten); zachowywać, utrzymywać kierunek (górn. miern.).
Halten (Wasser halten); zmódz, pokonać, poskromić wodę (górn.) p. Gewältigen.
Haltestelle (Haltestation, Halte-punkt); przystanek drogi żelaznej (kol.).
Haltig (hältig, Erz enthaltend); rudeę zawierający, rudonośny, rudziasty (min. chem. met.).
Haltiges (Erz haltiges); rudziastość (górn.).
Haltigkeit der Erze p. Erzgehalt.
Haltsignal (Halt!); sygnał zatrzymu-jący, sygnał „stój“! (sygn.).
Halurgie (Salzsudwesen, Salinenwe-sen); solnictwo (soln.).
Hamartit; hamartyt (min.).
Hämatit (Roteisenerz, Roteisenstein); hematyt, żelaziak czerwony (min.).
Hammer; młot, młotek (techn.).
Abriecht —; młot równiak.
Aufwerf —, (Aufwerfer); młot pod-rzutowy.
Ball —, (für Schmiede); wykrążnik.
Beil —; wyłócznik.
Breit —; 1) młot blachowy; 2) obuch.

Hammer; młot, młotek (techn.).
Dampf —; młot parowy.
Eisen —; młot fryszerski, kuźniczy, kuźnicowy.
Feder —; młot sprężynowy.
Friktions —, (Reibungs —); młot cierny.
Gradevorschlag —; przybijak podłużny.
Hand —; młotek ręczny.
Hau —; młot pilnikarski.
Holz —; goczka, dołniak.
Hufeisen —; młot rowkownik.
Kehl —; młot wkleśniak.
Kohlen —; młot weglarski.
Kreuzschläge —, (für Schmiede); młot poprzeczny.
Loch —; przebijak kowalski.
Markier —; młot znacznik.
Maschinen —; młot mechaniczny, maszyna do kucia.
Maurer —, (Stock —); młot mu-rarski.
Mutter —; młot dziurownik (okrągły).
Niet —; młoteczek zaklepiak, nitownik.
Puddel —, (Zäng —); młot pu-dlingowy.
Reck —; młot toporniczny.
Schell —; młot nagłówniak, młot nitarski.
Schlicht —; młot gładzik.
Schmiede —, (Faust —); młot jednoręczny.
Schrot —; przecinak kowalski.
Schwanz —; młot podrzutowy, młot przyciskowy z ogonem.
Setz —; młot przykładowy, przy-kładak, pobijak.
Spann —, (Gleichzieh —); młot równiak, gładzik.
Spitz —, (für Schmiede); młot dziubak.
Stiel —; młot wahakowy.
Stirn —; młot czołowy, młot waha-kowy z nosem.
Teller —; młot wałkowaty.
Vorschlag —, (Zuschlag —); młot kowalski dwuręczny, przybijak, berlik.
Wasser —, (hydraulischer —); młot wodny, hydrauliczny.
Hammer (Hammerschmiede); p. Ham-merwerk.
Hammerarbeit p. Schmiedearbeit.
Hammerbahn; płatnia (młota).
Hämmerbar p. Schmiedbar.
Hämmerbarkeit p. Schmiedbarkeit.

Hammerbeil; toporek, siekierka (górn. soln.).
Hammerblech (gehämmertes, geschlagenes Blech); blacha kuta (met.).
Hammerdurchschlag p. Durchschlag.
Hammerfinne (Finne, Pinne); ostrze młota.
Hammergar (hammergares Kupfer) p. Raffinatkupfer.
Hammerhelm (Hammerhelb, Hammerhelf, Hammerstiel); toporzysko, stylisko (młota) (maszyn. hut.).
Hammerhütte p. Hammerwerk.
Hammerkopf (Hammerklinge); głowa młota, głowica młota.
Hämmern (schmieden, treiben, schlagen); klepać, młotować, kuć (met. techn.).
Hammerpochwerk; tłuczka młotowa (sort.).
Hammerpreller; odbijak młotowy (maszyn. hut.).
Hammerschlag (Schlag des Hammers); uderzenie młota, udar młotowy.
Hammerschlag (Eisenhammerschlag, Hammersinter, Glühspan); młotowina, zendra (odpadki przy kuciu) (met.).
Hammerschmied; 1) kowal; 2) kowal młotowy, kuźniak (kow. met.).
Hammerschmiede p. Hammerwerk.
Hammerschwanz (Hammerschweif); ogon młota, ogon młotowy (maszyn. hut.).
Hammersinter p. Hammerschlag.
Hammerstiel p. Hammerhelm.
Hammerstock (Chabottenstock) p. Ambößstock.
Hammerwasserrad; młotowe koło wodne (maszyn. hut.).
Hammerwelle (Daumenwelle, Paukenwelle, Grindel); wał młotowy (maszyn. hut.).
Hammerwerk (Hammerhütte, Hammer, Frischhütte); kuźnica, młotownia, hamernia, fryszerka (met.).
Hammerwerk (Hammerpochwerk) p. Hammerpochwerk.
Hand —; ręczny.
Handamboß; nastrąznica (kowadełko gwoździarskie).
Handanlasser; rozrusznik ręczny (el.).
Handarbeit; robota ręczna, praca ręczna.
Handaufzug; dźwиг ręczny (z napędem ręcznym), dźwiżek.

Handbagger (Baggerschaufel); pogłębiak łyżkowaty, czerpak (rob. wod.).
Handbarriere (Einlegbarriere); rogatka zakładana, ręczna (kol.).
Handbeil; toporek, cioska (cieś.).
Handbergeversatz; podsadzka ręczna (górn.).
Handbohren (das); wiercenie ręczne (górn.).
Handbohrmaschine; wiertarka ręczna (górn.).
Handbremse; hamulec ręczny (maszyn.).
Handdrehbohren (das); wiercenie obrotowe ręczne (górn.).
Handdurchschlag; przebijak ręczny, palcaty, kołcowy (ślus.).
Handeisen (Kommerzeisen); żelazo handlowe (met.).
Handelssalz; sól handlowa (soln.).
Handfahrt; schodzenie do kopalni po drabinie (górn.).
Handfäustel p. Bergfäustel, Fäustel.
Handgriff (Handhabe); rękojeść, rękojeć, pochwyt, uchwyt, antaba.
Handhacke p. Zimmeraxt.
Handhammer p. Hammer.
Handhaspel (Haspel); kołowrót ręczny (maszyn. górn.).
Handkarren (Schubkarren, Karren); taczki (górn.).
Handkompaß (Taschenkompaß); kompas ręczny (górn. miern.).
Handkraft; siła ręczna.
Handkrückel p. Krickel.
Handlampe; lampa ręczna.
Handlanger; wyrobnik, pomocnik; p. Tagelöhner.
Handlaterne; latarka ręczna.
Handluftpumpe; ręczna pompa powietrzna, pneumatyczna (fiz.).
Handpresse; tłoczarka ręczna (techn.).
Handpumpe (Hebelpumpe, Drückelpumpe); pompa ręczna (poruszana siłą ludzką) (maszyn.).
Handpumper (Pumper); pompiaz.
Handrad; kółko pokrętcze, pokrętko (do przesuwania obrotnic) (kol.).
Handramme; baba ręczna, taranek (bud.).
Handreicher; pomocnik kopacki, handrycharz (górn.).
Handriß (Skizze); szkic, zarys (odręczny).
Handsackbohrer; świder ręczny z workiem (wiercenie szybów).
Handsäge; piła, piłka ręczna (narz.).

Handscheidung p. Scheidung, Erzscheidung.

Handschlägel p. Schlägel.

Handschram; wrąb ręczny, szram ręczny, bruzda (górn.).

Handschrämen; wcinanie się ręczne, rąbanie ręczne, szramowanie ręczne, bruzdowanie (górn.).

Handschrämmaschine; maszyna wrębowa ręczna, wcinarka ręczna (maszyn. górn.).

Handswengel p. Schwengel.

Handspritze; sikawka ręczna.

Handstein (Handstück, Handstufe); okaz (rudy, minerału) (min.).

Handstoßbohren (das); wiercenie ręczne udarowe.

Handstück p. Handstein.

Handventilator; wentylator ręczny, przewietrznik ręczny, młynek (maszyn. górn.).

Handzeichnung; rysunek odręczny, szkic.

Hanf; konopie (matr.).

Hanfseelage p. Hanfseele.

Hanferz (Bergflachs); amiant, len górny (min.).

Hanfflachseil p. Flachseil.

Hanfflechte (Hanfzopf) bei Liderungen; splot, plecionka, warkocz konopny (maszyn.).

Hanfgurte; pas parciany.

Hanfkolben (Kolben mit Hanfliderung); tłok z szczelnym konopnem (maszyn.).

Hanfliderung; szczelnie konopne, pakunek konopny (maszyn.).

Hanföl; olej konopny, siemienny.

Hanfzalz (Samensalz); ziemiarka, (sól nieczysta w ziarnkach w Wieliczce) (soln.).

Hanfseele (Hanfseelage); dusza konopna (w linie) (techn.).

Hanfseil; lina konopna (techn. górn.).

Hanfseiltrieb; napęd liną konopną (maszyn.).

Hanfzopf p. Hanfflechte.

Hängbogen (Hängebügel, Hängering); wieszadło, obłak zawieszony (u kompasu) (miern.).

Hängbrücke (hängende Brücke); most wiszący.

Häng- und Sprengwerkbrücke (Zwangwerkbrücke); most wieszakowy rozporowy.

Hängeanschluß; złącze wiszące (el.).

Hängeanschlußdose; gniazdo złącza wiszącego (el.).

Hängearm; kinkiet.

Hängebank (Hängbank, Schachttür, Falltür); wrota szybowe (górn.).

Hängebahn (Seilbahn, Drahtseilbahn); kolej wisząca, linowa (górn. kol.).

Hängebank (Hängbank, Schachtmündung, Tagkranz); ujście, wlot (wylot), zrab szybu, wieniec wlotowy szybu (górn.).

Hängeeisen; 1) strzemie (bud.); 2) zawieszanie panwiowe, wieszadło panwiowe (warzel).

Hängekompaß p. Hängkompaß.

Hängelager p. Lager.

Hängelampe; lampa wisząca.

Hängelibelle p. Libelle.

Hängen (einhängen, einlassen); spuszczać (szybem).

Hängen der Stunde; wyznaczenie godziny (kierunku) (miern.).

Hangend (im Hangenden befindlich); nadkładowy (górn.).

Hangendabbau (Abbau im hangenden Flöz o. Lager); odbudowa nadkładowa, odbudowa w nadkładzie (górn.).

Hangendes (das Hangende, Dach, Decke); nadkład (geol. górn.).

Hangendflöz; pokład nadkładowy, warstwa nadkładowa, wierzchnia (geol. górn.).

Hangengang; żyła nadkładowa, żyła w nadkładzie (geol.).

Hangendgestein (Hangendgebirge); skała nadkładowa (geol. górn.).

Hangendkluft; szczelina nadkładowa (geol. górn.).

Hangendnachnahme; przybieranie nadkładu, przybiórka nadkładu (górn.).

Hangendquerschlag (Hangendschlag); przekop nadkładowy (do nadkładu), poprzecznia (przecznica) nadkładowa (do nadkładu) (górn.).

Hangenschacht; szyb w nadkładzie, szyb nadkładowy (górn.).

Hangenschiefer p. Dachschiefer.

Hangenschlag p. Hangendquerschlag.

Hangendstoß (Unterstoß); bok nadkładowy, upadowy, sciana nadkładowa, upadowa (górn.).

Hangendstrecke; chodnik nadkładowy (górn.).

Hangendtrumm (hangendes Trumm); odżyłek w nadkładzie, odżyłek nadkładowy (geol. górn.).

Hängeniveau (von Borchers); półkole zawieszne (Borchersa) (miern.).

Hängeplatte; płaza (bud.).
Hängepumpe p. Pumpe.
Hängesäule; słup wiszący, storczyk (bud.).
Hängeschacht (Hängschacht) p. Einlaßschacht.
Hängeseil (Hängseil); lina zbytnia, lina zwisająca (górn.).
Hängewerk; stolec wiszący, wiązanie wiszące, wiażar wiszący (bud. mech.).
Hängewerksbrücke; most wiszarowy (bud. most.).
Hängewerksträger; wieszak, dźwigar wiszący, nadsciąg (bud.).
Hängezeug (Hängzeug); wieszadło, zawiesz (miern.).
Hilfs —; wieszadło pomocnicze.
Hängezeug (Hängzeug, Hänginstrument, Hängekompaß); kompas zawieszny (górn. miern.).
Hängkompaß p. Hängezeug.
Hängschloß (Vorhängschloß); kłódka.
Hängstange; żerdka zawieszna, zawiesznica (górn.).
Hängtasche (am Förderseile); zawieszanie kieszonkowe, kłódka kieszonkowa (górn.) p. Seilgehänge.
Harfe p. Fadenplanimeter.
Harke (Kohlenkral); grabie do węgla.
Harmotom (Kreuzstein, paratomer Kuphonspat); harmotom (min.).
Harnisch (Gangharnisch, Gangspiegel) Spiegelfläche, Rutschfläche eines Ganges; pancierz, powierzchnia zwierciadlana, uskokowa, gładź żylna (geol. górn.).
Harringtonit; haryngtonit (min.).
Harrisit; haryzyt (min.).
Hart; twardy.
Hartanlaufen des Stahls; niebezpieczenie stali (met.) p. Anlaufen lassen den Stahl.
Härtbar (vom Eisen und Stahl); utwardzalny.
Härtbarkeit (Härtefähigkeit) vom Eisen und Stahl; utwardzalność, hartowność.
Hartblei (Antimonblei); ołów twardy, antymonowy (met.).
Hartbraunstein p. Braunit.
Hartbrüche p. Härtlinge.
Härte; twardość (fiz. min. met.).
Härtefähigkeit p. Härtbarkeit.
Härtegrad; stopień twardości (fiz. min. met.).
Härtemischung (zum Härten von Stahlwaren); mieszanina utwardzalna (techn.).

Härtmittel; środek utwardzający (met.).
Härten (Eisen, Stahl); utwardzać, hartować (żelazo, stal) (met.).
Härten (Härtung) des Eisens, des Stahls; hartowanie, utwardzanie (żelaza, stali) (met.).
Härten durch Einsetzen (Einsetzen. Harteinsetzen, Einsatzhärten, Oberflächenhärtung); powierzczone cementowanie żelaza, nastalanie żelaza (met.).
Härteskala (Härteskale); skala twardości (fiz. min.).
Härtewasser; woda (płyn) do utwardzania, hartowania (met.).
Hartfloß p. Spiegelfloß.
Hartgummi p. Ebonit.
Hartguß (Kapselguß, Schalenguß, Coquillenguß); odlewianie na twarde (z formy zimnej, surowiznowej) (met. odl.).
Hartguß (Hartgußware); odlew twarde, utwardzony (met. odl.).
Hartin (Psathyrit); hartyn (min.).
Hartit; hartyt (min.).
Hartkobalterz (Hartkobaltkies) p. Skutterudit.
Härtling (pl. Härtlinge, Hartbrüche); zamróz (hut.) p. Eisensau.
Hartlot (Schlaglot, Strenglot); spójkowie miedziane, twarde, trudnotopliwe (met. techn.).
Hartlötten; lutować, spajać na twarde.
Hartmanganerz p. Psilomelan.
Hartmeißel (Meißel); nasiek, śrubel, siekacz (narz.).
Hartmetall (Weißmetall); stop twarde, panewkowy.
Hartsalz (Gemenge von Kieserit, Steinsalz, Chlorkalium); sól twarda (w Stassfurt) (soln.).
Hartschlagen (Härten durch Schlagen, Kalihämmern); klepanie na zimno, kucie na zimno (rodzaj hartowania, utwardzania żelaza, miedzi i t. d.) (met.).
Hartstück p. Kupferblock.
Härtung p. Härten.
Harterrennen (Weißmachen) des Roheisens; bielenie, rafinowanie surowizny (met.).
Hartzinn (Weißmetall); cyna twarda (met.).
Harz; żywica (min.).
Harzer-Wettersatz p. Wettersatz.
Haselgebirge (Salztongebirge); żuber, il solonośny, solny (geol.).

Haspe; 1) spona, klamra; 2) zakrętka; 3) kruk, hak, kuna (techn.).

Haspel (Förderhaspel, Berghaspel); kołowrót (maszyn górń.).

Dampf —; kołowrót parowy.

einmännischer —; kołowrót jednomożny.

elektrischer —; kołowrót elektryczny.

Hand —, (Horn —, Kurbel —); kołowrót ręczny, korbowy.

Luft —; kołowrót powietrzny.

Pferde —; kołowrót konny, wrot, kierat.

Vorgelege — p. Getriebehaspel.

Wassersäulen —; kołowrót słupowodny.

zweimännischer —; kołowrót dwumożny.

Haspelbaum (Haspelwelle, Rundbaum); wał kołowrotowy, bębenek (maszyn. górń.).

Haspelseisen; panewka kołowrotowa (maszyn. górń.).

Haspeler p. Haspler.

Haspelförderung (das Haspel, das Haspelziehen); wyciąganie kołowrotowe, wyciąganie (ciągnięcie) kołowrotem (górń.).

Haspelgerüst (Haspelgestell); stolec kołowrotowy (górń.).

Haspelgeviere; zrab kołowrotowy, wieniec kołowrotowy (górń.).

Haspelhorn; korba kołowrotowa (maszyn. górń.).

Haspelknecht p. Haspler.

Haspelkübel; wiadro kołowrotowe (górń.).

Haspeln; wyciągać, ciągnąć kołowrotem (górń.).

Haspeln (das) p. Haspelförderung.

Haspelpumpe; pompa kołowrotowa (maszyn. górń.).

Haspelrad; koło kołowrotowe (maszyn. górń.).

Haspelschacht; szyb kołowrotowy (górń.).

Haspelschachtfeld; pole kołowrotowe (górń.).

Haspelseil; lina kołowrotowa (górń.).

Haspelstätte (Hornstatt, Hornhaspelstätte); szerzyzna kołowrotowa, kołowrotnia, kołownia (górń.).

Haspelstützen; podpory, stojaki, storezyny kołowrotowe (górń.).

Haspelwelle p. Haspelbaum.

Haspelziehen p. Haspeln, Haspelförderung.

Haspelzieher p. Haspler.

Haspler (Haspeler, Haspelzieher, Haspelknecht); ciagarz, kołowrotowy (górń.).

Hatchettin; haczetyn (min.).

Haube (Helmdach) p. Helmdach.

Haube (Treibhut, Hut) eines Treiberherdes; kołpak pieca odciagalnego (trybowego) (met.).

Haubengewölbe p. Gewölbe.

Haue p. Keilhaue.

Haueisen; brok (górń.).

Haueisen (Knappeseisen, Spitzhammer); czakan (górń.).

Haueisenhülse; pochwa brokowa (górń.).

Hauen (Kohle, Erz); kopać, rąbać, dobywać (węgiel, ruda) (górń.).

Hauer (Häuer); rebacz, kopacz, rudokop, węglokop, żeleznik (hawierz, hawerz) (górń.).

Häuerarbeit (Gewinnerarbeit); robota (praca) kopacka, kopanie, rąbanie (górń.).

Häuerausschlag; urobek (górń.).

Häuergedinge; ugoda kopacka, akord kopacki (górń.) p. Schnurgedinge.

Häuergezähe; narzędzia kopackie (górń.).

Hauerit (Mangankies); haueryt (min.).

Häuerkür; drużyna kopacka (górń.).

Häuerleistung; sprawność kopacka (skuteczność pracy kopacza) (górń.).

Häuerlohn; płaca kopacka (górń.).

Häuerschicht; szychta, zmiana kopacka (górń.).

Haufenverkohlung; zwęglanie w milerzach, kupach, stosach (węgl.).

Haufwerk p. Hauwerk.

Haugeld; zapłata kopacka, zarobek kopacki (górń.).

Hauptabzugsstrecke (Hauptwetterstrecke); główny chodnik powietrzny (górń.).

Hauptantriebswelle p. Welle.

Hauptbefahrung (Generalbefahrung); objazd główny, inspekcja główna (kopalni przez urzędnika górniczego) (górń.).

Hauptbreit (b. Kehrherd); dno nadawcze, spód nadawczy (sort.).

Hauptbuch; księga główna, księga wykazów hipotecznych.

Hauptbühne (Schachtbühne, Schutzbühne) im Schachte; pomost główny, ochronny, bono główne, ochronne (górń.).

Hauptdiagonale; główny chodnik przekątni, ukośnica główna (górń.).

Hauptdrain (Sammeldrain); dren zbierający, dren zbiorczy (rob. wod.).
Hauptebene; płaszczyzna główna.
Hauptebnau; włom główny, włom wspólny (pr. górń.).
Hauptförderschacht; główny szyb wyciągowy (górn.).
Hauptfördersohle (Hauptförderhorizont); główny poziom przewozowy, poziom główny (górn.).
Hauptförderstrecke; główny chodnik przewozowy (górn.).
Hauptgang; żyła główna (geol. górń.).
Hauptgedinge (Generalgedinge); ugoda główna, ugoda powszechna, akord powszechny (górn.).
Hauptgeleise (durchlaufendes Geleise); tor główny (kol.).
Hauptgeschoß (erstes Stockwerk); piętro główne (bud.).
Hauptgestänge (Schachtgestänge) b. Schachtpumpen; żerdziny (ciągadła) główne, szybowe (maszyn. górń.).
Haupthorizont p. Hauptsohle.
Hauptkarte; mapa główna (górn.).
Hauptklemmen; zaciski główne (el.).
Hauptlauf p. Hauptstrecke.
Hauptleitung; przewód główny, przewodnik główny (el.).
Hauptlenker; wodzik (maszyn.).
Hauptmängel; wady istotne, usterki istotne (rachun.).
Hauptmauer (Vordermauer); mur główny, licowy, frontowy (bud.).
Hauptnormale p. Normale.
Hauptoffen (Hauptpüttenoffen, Offen, Strecke); piec, chodnik główny (soln.).
Hauptort p. Hauptstrecke.
Hauptpunkt; punkt główny (optyka).
Hauptpüttenoffen p. Anlagsoffen.
Hauptquerschlag; przekop główny (od szybu ku pokładowi) (górn.).
Hauptschacht; szyb główny (górn.).
Hauptschachtricht (Tagstrecke, Stollen); chodnik główny, odszybowy (ługownie) (soln.).
Hauptschalter; wyłącznik główny (el.).
Hauptschalttafel; główna tablica rozdzielcza (el.).
Hauptschluß; obwód główny (prądu głównego) (el.).
Hauptschlußlampe; lampa prądu głównego (el.).
Hauptschlußmaschine (Hauptstrommaschine, Serienmaschine, Reihenmaschine); maszyna szeregową prądu głównego, prądnica głównikowa, maszyna jednoobwodowa (el.).

Hauptschlußmotor; motor prądu głównego (el.), p. Hauptstrommotor.
Hauptschlußschaltung; połączenie jednoobwodowe (el.).
Hauptschnitt (b. Kristallen); przekrój główny (kryst.).
Hauptschwinge (b. Pumpengestänge) p. Hauptlenker, Schwinge.
Hauptsohle (Haupthorizont, Haupttage); poziom główny, piętro główne (górn.).
Hauptspannung; 1) naprężenie główne, pierwszorzędne (wyt.); 2) napięcie robocze (el.).
ideale —; naprężenie główne zastępcze, wyteżenie największe (wyt.).
Hauptstollen; sztolnia główna (górn.).
Hauptstrecke (Hauptort, Hauptlauf, Grundstrecke); chodnik główny (górn.).
Hauptstreichen (Generalstreichen); rozciągłość główna, ogólna, przeciętna (geol.).
Hauptstrombogenlampe p. Bogenlampe.
Hauptstromdynamo (Hauptstromgenerator); prądnica jednoobwodowa, sprądnica głównikowa (el.).
Hauptstrommaschine p. Hauptschlußmaschine.
Hauptstrommotor; prądnik głównikowy, motor (silnik) jednoobwodowy (el.).
Hauptstromspule; cewa prądu głównego (el.).
Hauptstromwicklung; uzwojenie szeregowo (el.).
Hauptstromwindungen; zwoje prądu głównego (el.).
Hauptsturmstrebe (b. Gradierwerken) p. Windstrebe.
Hauptträger; dźwigar główny (bud.).
Haupttrumm (Erbrumm) eines Ganges; gałąź, odnoga główna, odzylek główny (geol. górń.).
Haupttür (Eingangstür); drzwi główne, wchodowe (bud.).
Haus; dom (bud.).
gemauertes —; dom murowany.
hölzernes —; dom drewniany.
Wohn —; dom mieszkalny.
Hausbrandkohle (Haushaltkohle, Hauskohle, Steinkohle zum Hausbedarf); węgiel domowy.
Hausmannit (Glanzbraunstein, Scharfmanganerz, Schwarzmanganerz, Schwarzbraunstein); hausmanit, braunsztyń czarny (min.).

Hausmeister; odźwierny.
Hausschwamm (Holzschwamm); grzyb domowy, drzewny, pleśń drzewna.
Haussteuer; podatek domowy.
Haustein (Quaderstein, Werkstück); cios, kamień ciosowy (bud.).
Hausteinmauerwerk; mur z kamienia ciosowego (bud.).
Hauwerk (Grubenhauwerk, Haufwerk, Berggefälle, Grubengefälle); urobek (ilość urobionego minerału) (górn.).
Hauyn (dodekaëdrischer Amphigen-spat); hauyn (min.).
Haydenit; haydenit (min.).
Hayesin; hayezyn (min.).
Hebdäumling p. Hebedaugen.
Hebearn p. Hebedaugen.
Hebebaum (Wuchtbaum, Brechstange); drąg, dźwignia, podważka (bud.).
Hebebock (Boek, Hebezeug, Winde); kozieł, słoń, trójnóg (do podnoszenia ciężarów) (bud.).
Hebedaugen (Hebdäumling, Hubdaugen, Hebearn, Hebekopf, Hebling, Daumen, Welldaumen, Ertel, Wellkamm); palec, ramię, przycisk, ksiuk, wyskok (kołek osadzony na wale, obracany maszyną parową lub kołem wodnym) (maszyn.).
Hebeisen (Brechstange); łamulec, drąg żelazny (bud.).
Hebekopf p. Hebedaugen.
Hebel; dźwignia (mech.).
gegabelter —; dźwignia rozdwojona, rozwidlona.
gerader —; dźwignia prosta.
Knie —, (Winkel —); dźwignia dwuramienna, łamana.
Hebelade (Heblade, Daumkraft, Fußwinde mit Schraube; dźwignik stolarski, lewar stolarski).
Hebelarm; ramię dźwigni, ramię siły (mech.).
Hebelausschalter; wyłącznik drążkowy (el.).
Hebelbremse; hamulec dźwigniowy, drążkowy (maszyn.).
Hebelhammer (Helmhammer, Stielhammer); młot wahakowy.
Hebelpumpe p. Drückelpumpe.
Hebelschalter; łącznik drążkowy, dźwigniowy (el.).
Hebelstütze (Hebelunterlage, Klotz); podpórka, podkładka dźwigni (mech. bud.).
Hebelumschalter; przełącznik drążkowy, dźwigniowy (el.).

Hebelwerk p. Hebezeug.
Hebemaschine (Hebevorrichtung, Hebezeug); dźwignica (maszyn.).
Heben; podnieść, podnosić, dobywać, ciągnąć.
Hebepumpe p. Hubpumpe.
Heber (Saugheber); przesysak, ssawa (fiz. mech.).
Heberbarometer p. Barometer.
Heberwäsche; płóczka ssawna (sort.).
Hebetatze (Tatze) p. Hebedaugen.
Hebetürstock p. Ansetztürstock.
Hebevorrichtung p. Hebemaschine.
Hebe- und Druckwerk p. Hub- und Druckpumpe.
Hebezapfen p. Hebedaugen.
Hebezeug p. Hebemaschine.
Heblade p. Hebelade.
Heblatte (eines Pochstempels) p. Hebetatze.
Hebler; hakownik (pomocnik walcownika).
Hebling p. Hebedaugen, Hebetatze.
Heblingswelle; wał palczasty (maszyn.).
Hebronit; hebronit (min.).
Hebung (der Schichten, des Gebirges); podniesienie się, wzniesienie się, wyskok (warstw, gór) (geol.).
Hedenbergit; hedenbergit (min.).
Hedyphan; hedyfan (min.).
Hefnereinheit; jednostka Hefnera (el.).
Hefnerkerze; świeca jednostkowa Hefnera (el.).
Heft (Griff); trzonek.
Heften; przyczepić do czego, przypiąć, spinać.
Heidengebirge (taubes Deckgebirge); pokłady płonne nadkładowe, pokłady wylugowane (soln.).
Heimbauen (heimwärtsbauen, zurückbauen); dobywać, rąbać, odbudowywać wstecz (ku szybowi, przekopowi, sztolni) (górn.).
Heimsagen; zrzec się, porzucić.
 — **ein Gewerbe**; złożyć rzemiosło.
 — **ein Privilegium**; zrzec się przywileju.
Heimwärts (zurück); wstecz, napowrót (górn.).
Heintzit (Kaliborit); kaliboryt (min.).
H-Eisen (Doppel-T-Eisen, I-Eisen); dwuteownik (bud.).
Heißlaufen (der Welle); zagrzanie się (wału) (maszyn.).
Heißluftapparat p. Winderhitzungsapparat.

Heißluftdörrung (Dörrung des Stöckelsalzes); suszenie żarowo powietrzne (soln.).

Heißluftmotor; motor (silnik) żarowo powietrzny (maszyn.).

Heißwasserquelle (Therme); cieplica, terma (geol.).

Heizapparat; ogrzewalnik (el.).

Heizen (einen Ofen, Kessel); ogrzewać, opalać (techn.).

Heizer (Schürer); palacz (techn.).

Heizfläche (Feuerfläche, Erwärmungsfläche); powierzchnia ogrzewana (tech.).

dampfberührte —; nadwodna powierzchnia ogrzewana.

direkte —; bezpośrednia powierzchnia ogrzewana.

feuerberührte —; powierzchnia ogrzewana spalinami.

indirekte —; pośrednia powierzchnia ogrzewana.

unmittelbare —; powierzchnia opłomieniona.

wasserberührte —; podwodna powierzchnia ogrzewana.

Heizgase (pl.); gazy grzejne (techn.).

Heizhaus (Heizhausgebäude, Lokomotivschuppen); parowozownia, parowoznia, remiza parowozowa, ogrzewalnia parowozów (kol.).

Heizkanal (des Dampfkessels); kanał spalinowy (kotła parowego).

Heizkörper; grzejnik (ogr.).

Platten —; grzejnik płyciasty.

Rippen —; grzejnik żebrowany.

Heizkraft (Heizvermögen, Heizungsvermögen) des Brennmaterials; siła ogrzewcza, zdolność ogrzewawcza.

Heizloch (Heizöffnung, Ofenloch, Schürloch); czelusć (techn.).

Heizmaterial (Heizstoff); paliwo, opał (techn.).

Heizraum (Heizstätte); palenisko (techn.).

Heizrohr (Heizröhre) eines Dampfkessels; płomieniówka.

Heizrohrkessel p. Kessel.

Heizstätte p. Heizraum.

Heiztür (eines Ofens); drzwiczki paleniska (techn. hut.).

Heizung; opalenie, ogrzewanie (techn.).

Heizungsanlage; zakład ogrzewczy.

Heizvermögen (Heizungsvermögen) p. Heizkraft.

Heizwert (eines Brennstoffes); wartość opałowa, ciepłikowa (paliwa) (techn.).

Hektar (100 Ar); hektar (100 arów) (mat. miern.).

Hektowatt; hektowatt (el.).

Hektowattstunde; hektowattogodzina (el.).

Helfigevier p. Hilfsgevier.

Helfigezimmer p. Hilfsgezimmer.

Helfstempel p. Hilfsstempel.

Helfizimmer p. Hilfsgezimmer.

Heliostat; heljostat (przyrząd optyczny do kierowania promieni słonecznych na jeden i ten sam punkt).

Heliotrop (Sonnenwendstein); heliotrop (chalconid ciemno-zielony) (min.).

Helium; hel (chem.).

Helix (Schnerkelschnecke); helix, zakręt (mięczak brzuchopławy) (geol.).

Helligkeit; jasność, światło (fiz.).

Helm (Stiel) eines Werkzeuges; toporzysko, stylisko (górn. hut.).

Helmdach (Haube); dach hełmowy, strzelisty (bud.).

Helmhammer p. Hebelhammer.

Helminth; helmint (min.).

Helmring (Helbring) eines Schwanzhammers; skuwka, blacha ramiennikowa (maszyn. hut.).

Helmstange; igła wieżowa (bud.).

Helvetan; helwetan (min.).

Helvin (tetraëdrischer Granat); helwin (min.).

Hemidodekaëder p. Skalenoëder.

Hemiëder p. Halbflächner.

Hemiëdrie; półścienność, hamiedrya (kryst.).

Hemiëdrische Form (hemiëdrische Gestalt); postać półścienna, hemidryczna (kryst.).

Hemihexakisoktaëder p. Hexakis-tetraëder.

Hemiikositetraëder p. Trigondodekaëder.

Hemimorphit (Calamin, Kieselsinkerz); hemimorfit, kalamín (min.).

Hemioktaëder p. Tetraëder.

Hemiprisma; półsłup, hemipryzma (kryst.).

Hemiprismatisch; półsłupowy, hemipryzmatyczny (kryst.).

Hemiprysmatisches System p. Kristallsystem.

Hemipyramide; półpiramida, hemipiramida (kryst.).

Hemitetrakisoktaëder p. Pentagondodekaëder.

Hemitriakisoktaëder p. Deltoiddodekaëder.

Hemmen (sperren) ein Rad; hamować (maszyn.).

Hemmschuh (Schlittenbremse); hamulec sankowy, suka (podkładany pod koła powozów na drogach zwy- czajnych).

Hemmung (das Hemmen, Bremsen); hamowanie (maszyn.)

Henkel (Gehäng); obłak, pałak (u wiadra) (górn.).

Henoëdrisches System p. Kristall- system.

Henry; henry (el.).

Henwoodit; henwudyt (min.).

Hepatitis (Leberstein); hepatyt (min.).

Hapatopyrit; hepatopyryt (min.).

Herausfördern p. Ausfördern.

Herausförderung p. Ausförderung.

Heraustreiben (herausfördern) p. Ausfördern.

Hercynit; hercynit (min.).

Herd (Bad); kotlina ogniska (kuzien- nego).

Herd (Feuer); ognisko (techn.).

Schmiede — (Schmiedefeu- er) ognisko kowalskie.

transportabler Schmiede —, (Feldschmiede); ognisko kowalskie przenośne, kuźnia przenośna.

Herd (Feuerraum, Heizraum) beim Dampfkessel; palenisko, palowisko, ognisko.

Herd (Gestell, Untergestell, Eisenka- sten) beim Hochofen; trzon, zaprawa, skrzynia (część spodnia wielkiego pieca).

Herd (Herdraum, Feuerraum) beim Flammofen; żarowisko (techn.).

Herd (Waschherd); stół płóczkowy, spławek, pławnisko (sort.).

bewegter —; stół płóczkowy ru- chomy.

Dreh —; stół płóczkowy obrotowy.

kontinuierlich wirkender —; stół płóczkowy bez przerwy dzia- łający.

liegender — (festliegender —); stół płóczkowy leżący.

schwinger —, (Schaukel —, Schüttel —); stół płóczkowy drgaw- kowy, wstrząsany.

Herdaukleidung p. Herdfutter.

Herdbacken (Herdboden) b. Wasch- herd; boki, bocznice (stołu płóczko- wego) (sort.).

Herdboden (Herdsohle, Herdfläche) beim Waschherd; spód (dno) stołu płóczkowego (sort.).

Herdboden p. Herdbacken.

Herdbrücke (beim Flammofen) p. Feuerbrücke.

Herderit (Allogonit); herderyt (min.).

Herdfläche (beim Waschherd) p. Herd- boden).

Herdfhut; mętnia (sort.).

Herdfutgerinne (Abzugsgerinne); żłób odpływowy, odciekowy (sort.).

Herdförmerei; formowanie w przed- hucie (form. odl.).

Herdfutter (Herdaukleidung, Herd- gestübbe); zalepa ogniskowa (hut.). p. Gestübbe.

Herdfutter (Herdaukleidung) aus feuerfestem Material; zaprawa ognio- trwała (hut.).

Herdgerüst (b. Stoßherd) p. Herd- stuhl.

Herdgestübbe p. Herdfutter.

Herdgewölbe (Flammengewölbe); sklepienie ogniskowe, płomienne (hut.).

Herdgießerei; odlewanie w przed- hucie (odl.).

Herdguß (das Verfahren) p. Herd- gießerei.

Herdguß (das Produkt); odlew przed- hutny (odl.).

Herdmauerung; omurowanie ogni- ska (hut.).

Herdraum; 1) ognisko; 2) p. Herd (techn. hut.).

Herdsohle (eines Flammofens); spód ogniska, kotlina ogniska (hut.).

Herdsohle (eines Waschherdes) p. Herdboden.

Herdstock; obmurowanie spodu, kot- liny ogniska (hut.).

Herdstuhl (Herdgerüst, Stoßherdger- üst); stolec stołu płóczkowego, stol- ec spławkowy, pławniskowy (sort.).

Herdstock p. Planpfannen- trocknung.

Herdtrübe; męty stołowe, spławkow- e, pławniskowe (sort.).

Herdwäsche; 1) p. Herdwaschen; 2) Schlammhaus, Schlammwerk (sort.).

Herdwaschen (Verwaschen auf Herden, Herdwäsche, Schlämmen, Schlammarbeit); płókanie na stołach, spławianie (sort.).

Herdwasser; woda płóczkowa (sort.).

Hereinbrechen (zu Bruche gehen, einbrechen, hereingehen); zawalić się, załamać się (górn.).

Hereinbrechen (hereintreiben) p. Hereinschlagen.

Hereinbringen (eine Kohlenbank) p. Einbänken.

Hereingehen (herabstürzen) p. He- reinbrechen.

Hereingewinnen(Hereingewinnung) der Mineralien; rąbanie, urabianie (minerałów) (górn.).

Hereinkeilen (mit Keilen herein-treiben); sklinować, odklinować, zbić klinem (górn.).

Heireinreißen; oderwać (skałę odłupań) (górn.).

Hereinschießen (mit Schießarbeit hereinbringen); odstrzelić (górn.).

Hereinschlagen (hereintreiben, hereinbrechen, niederbrechen); zbić (ławę soli, węgla) oderwać, odłupać (ścianę odparzoną, słabą..) (górn.).

Hereintreibearbeit (Hereintreiben); zbijanie, zbitka, praca (robota) klinowa, wyłomowa (górn.).

Hereintreibemaschine; maszyna klinowa (urabianie minerałów) (górn.).

Hereintreiben p. Hereinschlagen.

Herkunft; pochodzenie.

Hermannit; hermannit (min.).

Hermetisch (luftdicht, dampfdicht); hermetyczny, szczelny.

Heronsball; bania Herona (fiz.).

Herrerit; hererit (min.).

Herschelit; herszelit (min.).

Herrschaftliches (das Vormaß) bei dem Schnurgedinge; pańskie (górn.).

Herstellung; wykonanie, wygotowanie, uskutecznienie.

Herzrad (Herzscheibe, exzentrische Herzscheibe); serdecznik, koło sercowe, mimośród sercowy (maszyn.).

Herzschraube (b. Medizinstrumenten); śruba sercowa (miern.).

Herzstück (Herz, Kreuzungsstück); rozjazd, krzyżownica (bud. kol.).

Herzstückspitze (Herzspitze); dziób krzyżownicy, rozjazdu, ostrze rozjazdu (bud. kol.).

Herzynischer Kalk; wapień hercyński (geol.).

Hessit (Tellursilber, unteilbares Tellur); hesyt, tellurek srebra (min.).

Hessonit (Essonit, Kaneelstein); hesonit, kamień cynamonowy (granat szlachetny żółtawy) (min.).

Heteposit (Hetepozit) p. Heterosit.

Heterogen; różnorodny, odmienny.

Heterogenit; heterogenit (min.).

Heteroklin; heteroklin (min.).

Heteromorph; różnopostaciowy (kryst.).

Heteromorphie(Heteromorphismus); różnopostaciowość (kryst.).

Heteromorphit (Federerz, Plumcsit); heteromorfit, plumosyt (min.).

Heterosit; heterozyt (min.).

Heubachit; heubachit (min.).

Heulandit (Stilbit, Blätterzeolith, hemiprismatischer Kuphonspat); heulandyt, stylbit (min.).

Hexacrinus (Pflanzenier); hexakryn (liliowce dewońskie) (geol.).

Hexaëder (Sechsfächner, Würfel); sześcián, kostka (kryst.).

Hexaëdrisch; sześcienny.

Hexaëdrisches System p. Kristall-system.

Hexagonal-Dodekaëder (Hexagonal-dodekaëder); p. Quarzoid.

Hexagonales System p. Kristall-system.

Hexagonales Prisma; graniastosłup sześcienny (geom.).

Hexakisoktaëder (Achtundvierzigflach); czterdziestościan (kryst.).

Hexakistetraëder (Sechsmalvierflächner, Sechsmalvierflach, Hemi-hexakisoktaëder); czworoscian poszostny, sześćczworoscian, heksakistetraeder (kryst.).

Hieb; nacięcie, nacinanie, nasiekanie (techn. mech.).

einfacher —; nacięcie pojedyncze.

Feilen —; nacięcie pilników.

feiner —; nacięcie drobne, gęste, delikatne.

grober —, (Bastard —); nacięcie grube.

Kreuz —; nacięcie krzyżowe.

mechanischer —; nacięcie mechaniczne.

Mittel —; nacięcie średnie.

Raspel —; nacięcie zadziorowe.

Hieroglyphen; hieroglify (geol.).

Hilfeleistung; pomoc dana, danie pomocy.

erste — bei Unglücksfällen; danie (niesienie) pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych.

Hilfsarbeiter; pomocnik.

Hilfsbau; urządzenie pomocnicze.

Hilfsbau (Hilfsbauwerk); budowa pomocnicza (bud.).

Hilfsbau (Zubau); dobudowa pomocnicza (przodek, chodnik pomocniczy) (górn.).

Hilfsdynamo; prądnica pomocnicza (el.).

Hilfsgevier (Helfgevier, Mittelgevier); wieniec pomocniczy (w szybie) (górn.).

Hilfsgezimmer (Helfgezimmer, Helfzimmer, Hilfspaar); 1) odrzwia pomocnicze; 2) p. Hilfsgevier (górn.).

Hilfshängezeug p. Kompaßstäbchen.

Hilfsleitung; przewód (przewodnik) pomocniczy (el.).
Hilfsmittel; środek pomocniczy.
Hilfsort; przodek pomocniczy (górn.).
Hilfspaar p. Hilfsgezimmer.
Hilfsspol; biegun pomocniczy (el.).
Hilfsschacht; szyb pomocniczy (górn.).
Hilfssignal; sygnał o pomoc.
Hilfssteiger; stygar (szytgar) pomocniczy.
Hilfsstempel (Helfstempel); stempel pomocniczy (obudowa wbijana) (górn.).
Hilfsstollen; sztolnia pomocnicza (górn.).
Hilfsstrecke; chodnik pomocniczy (górn.).
Hilfstürstock (Helftürstock, Helfzimmer, Helfgezimmer, Hilfspaar); odrzwia pomocnicze (obudowa wbijana) (górn.).
Hilfswerkzeuge; narzędzia pomocnicze.
Hilfszins; opłata za dozwolone służebności górnicze (pr. górn.).
Himbeerspat p. Manganspat.
Himmel (Werkshimmel); niebo, strop (w ługowniach) (soln.).
Himmelbruch (der Laugwerke); załom, opad, zawałisko stropu (w ługowniach solnych) (soln.).
Himmelsmehl (erdiger Gips); gips ziemisty (min.).
Himmelsnagel (in den Laugwerken); zerownik stropowy, stropowskaz (w ługowniach) (soln.).
Himmelsverätzung; ługowanie stropu (soln.).
Himmelsverwässerung (der Laugwerke); nawadnianie podstropne (soln.).
intermittierende —; nawadnianie podstropne w przerwach.
Hinabtransformation; przetwarzanie w niż (el.).
Hinauftransformation; przetwarzanie w wyż (el.).
Hinausrest; dopłata (rachun.).
Hindernis; przeszkoda.
Hintereinanderschaltung; łączenie szeregowo, połączenie szeregowo (w szereg) (el.).
Hinterglied; następnik (mat.).
Hintergrund; tło.
Hintermann; odbieracz (walcownik, odbierający szynę z pod walców wychodzącą) (walc.).
Hinterschlich; opłóczki ostatnie (sort.).

Hinterseil (bei der Seilförderung); lina tylna (górn.).
Hinterseite (Rückseite) eines Hüttenofens; strona tylna (hut.).
Hinterwand (Rückwand, Brandmauer) eines Schachtofens; ściana tylna (hut.).
Hinterzacken (beim Frischherd) p. Aschenzacken.
Hin- und Herbewegung; ruch nawrotowy (mech.).
Hin- und hergehend; poruszający się naprzód i wstecz, tam i z powrotem (mech.).
Hinwegtun (den Schuß) p. Wegtun.
Hippurites; hippurites (małża bezgłowa ramionopława w formacji kredowej) (geol.).
Hisingerit; hisingeryt (min.).
Hitzdrahtinstrument; przyrząd (mierniczy) cieplikowy (el.).
Hitze; 1) żar; 2) grzanie (przy robocie kowalskiej); 3) wsad do płomieniaka; 4) spust (w gruzce Besemera i w piecu martynowskim); 5) bitka (przy biciu pali); 6) p. Bohrlitze.
Hitzegrad; stopień żaru (fiz. techn. hut.).
Hjelmit; hjelmit (min.).
Hobel; strug, wiórnik, hebel (stol.).
Backen —; strug z przykładką.
Band — (Speichen —); strug dwuręczny.
Binder —; strug bednarski.
Doppel —, (Doppelfüge —); strug dwójnik, strug podwójny.
Fasson —; strug deseniowy.
Fasson — **verstellbar**; strug deseniowy rozsuwalny.
Falz —; strug krawędziowy.
Feder —; strug wypustnik.
Fug —; strug spajak.
Gesims —; strug kątnik.
Grat —; strug zasuwniak.
Grund —; strug wybiornik.
Hohlkehl —; strug żłobień.
Karnies —; strug zdobniak, strug otoczynowy.
Kehl —; strug krajnik.
Kim —; strug wătornik.
Lang —; strug spuszc.
Nut —; strug wpustniak.
Plattbank —; strug płatkowniak.
Platten —; strug kątnik płytkowy.
Putz —; strug wygladniak.
Raubank —; strug gładz.
Rund —; strug otoczniak.
Schief —; strug ukośnik.

Hobel; strug, wiórnik, hebel (stol.).
Schlicht —; strug wyrówniak.
Stab —; strug wałkowniak.
Stemm —; strug wygiętniak.
Streich —; strug wyciętniak.
Schrot —; strug zdzierniak.
Wand —; strug bocznik.
Wangen —; strug odsadnik.
Zahn —; strug zębak.
Zug —; strug pociągniak.
Hobelbank; stół stolarski, warsztat stolarski (stol.).
Hobeisen; żelazko struga, dółtko struga (stol.).
Hobelgehäuse (Hobelkasten); drzewiec struga, osada struga (stol.).
Hobelmaschine; 1) wiórarka (do drzewa); 2) strugownica (do metalu, o suwającej się stolnicy); 3) strugarka (o suwającym się nożu-shaping).
Hobeln; strugać, heblować.
Hobelspäne; wióry, stróżyny, heblowiny (stol.).
Hobelwerkstätte (Hoblerei); strugarnia, heblarnia (stol.).
Hochbau; budownictwo (bud.).
Hochbau (Eisenbahnhochbau); budowa nadtorowa (bud. kol.).
Hochbauten; 1) budynki nadziemne; 2) budowy nadziemne (bud. inż. itd.).
Hochdruck; ciśnienie wysokie, prężność wysoka (mech.).
Hochdruckdampfkessel (Hochdruckkessel); kocioł parowy wysokoprężny (maszyn.).
Hochdruckdampfmaschine; (Hochdruckmaschine); p. Dampfmaschine.
Hochdruckdampfturbine; turbina parowa wysokoprężna (maszyn.).
Hochdruckmaschine p. Hochdruckdampfmaschine.
Hochdruckpulsometer; tętnik wysokoprężny, pulsometr wysokoprężny (maszyn.).
Hochdruckventilator; wentylator wysokoprężny, przewietrznik wysokoprężny (maszyn.).
Hochdruckzentrifugalpumpe; pompa odśrodkowa wysokoprężna (maszyn.).
Hochdruckzylinder; cylinder wysokoprężny, cylinder mały (maszyn.).
Hochebene (Hochland); wyżyna (geol.).
Hochmanganhältig (vom Roheisen); wysokomanganowy (met.).
Hochofen (Hohofen); piec wielki (hut.).

Hochofen mit freistehendem Schacht; piec wielki bezoponowy.
Hochofenanlage (Hochofenhütte); zakład wielkopieczowy, huta wielkopieczowa (hut.).
Hochofenbetrieb; ruch wielkopieczowy (hut.).
Hochofenbodenstein; spodek wielkiego pieca, kamień spodni wielkopieczowy (hut.).
Hochofenbrust; pierś wielkiego pieca (hut.).
Hochofencampagne p. Hochofenkampagne.
Hochofengang; bieg wielkiego pieca (hut.).
Hochofengase (Gichtgase); czad wielkopieczowy (hut.).
Hochofengasfang; czadnia wielkiego pieca (hut.).
Hochofengasmotor p. Verpuffungsmotor.
Hochofengasrohr; czadówka wielkopieczowa (hut.).
Hochofengebläse; dmuchawa wielkopieczowa (maszyn. hut.).
Hochofengestell; gar wielkopieczowy, zaprawa wielkopieczowa (hut.) p. Gestell.
Hochofengicht; gardziel, gichta wielkopieczowa (hut.) p. Gicht.
Hochofengichtaufzug; dźwig wielkopieczowy p. Gichtaufzug.
Hochofengichtöffnung; paszcza wielkopieczowa (hut.).
Hochofengichtplattform; pomost zasypowy wielkopieczowy (hut.) p. Gichtplateau.
Hochofenguß (Eisenguß, Gußeisen erster Schmelzung); odlew wielkopieczowy (met.).
Hochofenhütte p. Hochofenanlage.
Hochofenindustrie (Hochofenbetrieb); przemysł wielkopieczowy (hut.).
Hochofenkampagne; okres biegu wielkiego pieca (hut.).
Hochofenkohlensack (Kohlensack, Bauch des Hochofens); przestron wielkiego pieca (hut.).
Hochofenmauer (Rauchgemäuer eines Hochofens); omurowanie wielkiego pieca (hut.).
Hochofenmeister (Betriebsführer des Hochofens); majster, mistrz wielkopieczowy (hut.).
Hochofenprozeß; przebieg wielkopieczowy (hut.).
Hochofenrasten (Rasten des Hochofens); spadki wielkopieczowe (hut.).

Hochofenroheisen (Gußeisen erster Schmelzung); surowizna wielkopiecową, surowiec wielkopiecowy (met.).

Hochofenschacht; szyb wielkiego pieca (hut.).

Hochofenschlacke (Eisenhochofenschlacke); żużel wielkopiecowy (hut.).

Hochöfner; hutnik wielkopiecowy (hut.).

Hochschule; wszechnica, uniwersytet.

— **für Bodenkultur**; wszechnica ziemiańska.

montanistische —, (Bergakademie); wszechnica górnicza, akademія górnicza.

technische —, (Polytechnikum); wyższa szkoła techniczna, politechnika.

Hochschüler (Hörer der Hochschule, Akademiker); słuchacz wszechnicy, uniwersytetu, akademik.

Hochspannung; napięcie wysokie (el.).

Hochspannungsanlage; urządzenie o prądzie napięcia wysokiego (el.).

Hochspannungsklemme; zacisk do wysokiego napięcia (el.).

Hochspannungswechselstromdynamo; przemiennica wysokonapięta, rozprądnica wysokonapięta (el.).

Höchstleistung; moc krańcowa.

Hochwasser; woda wysoka, przybór wody, powódź.

Hochwasserstand (hoher Wasserstand); wysoki stan wody.

Hochwipfelbruch; przełam szczytowy (geol.).

Hocksche Dampfmaschine; motor parowy Hocka (dla wentylatorów) (maszyn.).

Hoffnungsbau; 1) praca (roboty) próbna, nadziejna, poszukiwawcza, odkrywkowa; 2) odbudowa próbna, nadziejna, poszukiwawcza, odkrywkowa (górn.).

Hoffnungsort; 1) przodek próbny, nadzieiny, poszukiwawczy; 2) chodnik próbny, nadzieiny, poszukiwawczy (górn.).

Hoffnungsschacht; szyb próbny, nadzieiny, poszukiwawczy (górn.).

Hoffnungsschlag; przekop (chodnik) próbny, nadzieiny, poszukiwawczy, odkrywkowy (górn.).

Höflich (artig, hoffnungsvoll) p. Gestaltig.

Hofrat; radca dworu.

Höhe; wysokość.

Druck —, (einer Pumpe); wysokość tłoczenia (pompy).

Fall —; wysokość spadania (mech.).

flache —, (eines Kohlenpfeilers); wysokość pochyła, długość pochyła (górn.).

Förder —, (Hub —); wysokość podnoszenia.

Geschwindigkeits —; wysokość odpowiadająca danej prędkości (mech.).

Saug —, (einer Pumpe); wysokość ssania (pompy).

Zahn —; wysokość zęba (maszyn.).

Hohe Metalle; kruszce szlachetne (złoto i srebro) (górn.).

Höhenbestimmung; oznaczenie wysokości (miern.).

Hohendahlscher Zünder; zapalnik, zapłonnik Hohendahla (urabianie minerałów) (górn.).

Höhenkreis p. Vertikalkreis.

Höhenkurve p. Schichtenlinie.

Höhenmarke; znamię wysokości, znak wysokości (miern.).

Höhenmessung (Hypsometrie); pomiar wysokości (miern.).

barometrische —; barometryczny pomiar wysokości.

trigonometrische —; trygometryczny pomiar wysokości.

Höhenunterschied; różnica wysokości.

Höhenwinkel; kąt wysokości, kąt wzniesienia (miern.).

Hohlbohrer; 1) dęczak; 2) świder wydrążony, łyżkowy (wiercenie ziemne); p. Bohrer.

Hohldachziegel p. Dachziegel.

Höhle; jaskinia (geol.).

Knochen —; jaskinia kościanowa.

Tropfstein —; jaskinia sopleńcowa.

Hohleisen (hohles Eisen); żelazo dęte (met.).

Hohleisen (Hohlmeißel); p. Hohlmeißel.

Höhlenausfüllung (Hohlraumausfüllung); wypełnienie jaskini (geol.).

Höhlensalpeter p. Kalksalpeter.

Hohlgestänge (Röhrengestänge); przewód próżny, pusty, rurowy, przedki próżne, puste, rurowe (wierc. ziem.).

Hohlguß (Kernguß, Guß über den Kern); odlew próżny, odlew jądrowy (odl.).

Hohlkehle des Spurkranzes; żłobek obręczy, żłobek obrzeża, żłobek koła.

Hohlraden (bei der Sprengarbeit) p. Raumschießen.

Hohlrinne (konkave Linse); soczewka wklęsła (fiz.).

Hohlmaß; miara pojemności, objętości (do rzeczy sypkich i płynnych).

Hohlmeißel (Hohleisen); dłubacz, piesznia, żłobak, rera (cieś).

Hohlplattentür; drzwi z blachy dętej, kotłowej (osuszanie kopalń) (górn.).

Hohlrad; koło wewnętrznie użębione (maszyn.).

Hohlräume; wydrążenia, pieczary, pustki (geol. górn.).

Hohlraumausfüllungen; wypełnienie wydrążeń, pieczar, pustek (geol.).

Hohlspat p. Chiastolith.

Hohlspiegel (Konkavspiegel); zwierciadło wklęsłe (fiz.).

Hohlweg; wąwóz (geol.).

Hohlziegel (Hohlstein); cegła drążona, cegła dęta (bud.).

Hohlzapfen; czop wydrążony (masz.).

Hohlzirkel p. Zirkel.

Holländisches Fernrohr; p. Fernrohr.

Höllenstein (Silbernitrat); kamień piekielny, azotan srebra (chem.).

Holm (Kappholz); oczep, kaptur (belka osadzona na palach stojących lub słupach) (rob. wod.).

Holmesit (Holmit, Clintonit); klintonit (min.).

Holoëder (Vollgestalt, Homoëder, Pantoëder); postać całościenna, holoedryczna, całościanna, pełnościanna (kryst.).

Holoëdrie (Homoëdrie, Pantoëdrie); holoedrycja, całościanna (kryst.).

Holoëdrisch (homoëdrisch, pantoëdrisch); holoedryczny, całościenny, całkowity (kryst.).

Holosterikbarometer (Federbarometer, Dosenbarometer, Aneroid); aneroid, barometr sprężynowy (fiz.).

Holz; drewno (drzewo ścięte) (matr.).

Holz (Baum); drzewo.

Aspen —, (Eспен —); drzewo osikowe.

Bau —; drzewo budowlane, budulec.

behauenes —, (bearbeitetes —); drzewo obrobione, obciosane.

Birken —; drzewo brzoźowe, brzoźzina.

bituminöses — p. Lignit.

Holz (Baum); drzewo.

brandiges —, (angestocktes —); drzewo zgniłe.

Brenn —; drzewo opałowe, drwa.

Buchen —; drzewo bukowe, buk, buczyna.

Eichen —; drzewo dębowe, dębina.

Fein —, (Kunstschreiner —); drzewo stolarskie.

Fichten —, (Rottannen —); drzewo sosnowe, sosna.

glattes —, (schieres —); drzewo czyste, drzewo bez sęków.

Gewerbe —; drzewo rękodzielnicze.

geworfenes; — drzewo spaczone, spaczyste.

gesundenes —; drzewo zdrowe.

Gezähe —; drzewo narzędziowe.

Gruben —, (Zimmer —); drzewo kopalniane, budulec kopalniany.

grünes —, (frisches —); drzewo wilgotne, świeże, mokre.

hartes —; drzewo twarde.

harzreiches —; drzewo żywiczne, smolne.

Laub —; drzewo liściaste.

lufttrockenes —, (ausgewittertes —); drzewo wyschłe, suche.

Nadel —; drzewo szpilkowe, iglaste, choina.

Nutz —; drzewo użytkowe.

Schlag —; drzewo porębne, rębne.

Schnitt —, (Säge —, Brett —); drzewo rznięte, tarte.

Spalt —, (Scheiter —); drzewo szczapowe, szczapa, polano.

Sparren —; drzewo krokwiowe.

Tannen —, (Tannenbaum, Tanne); drzewo jodłowe, jodła, jedlina.

trockenes —; drzewo suche.

unbehaunenes —; drzewo nieobrobione.

vermorschtes —, (Schwamm —); drzewo spróchniałe, zbutwiałe.

weiches —; drzewo miękkie.

Weißbuchen —, (Weißbuche); drzewo grabowe, grabina.

wurmstichiges —; drzewo robaczywe, czerwiawe.

Holzasbest (gemeiner Asbest, Bergholz); asbest drzewiasty, drzewo górne (min.).

Holzausbau (hölzerner Ausbau); p. Ausbau.

Holzbahn p. Bahn.

Holzbalg (hölzerner Balg, Spitzbalg); miech drewniany (maszyn. hut.).

Holzbalken; belka drewniana (bud.).

Holzbearbeitungsmaschine; obrabiarka do drzewa.

Holzblende (Blende aus Holz); przepierzenie drewniane, przegroda drewniana (górn.).

Holzbohrer p. Bohrer.

Holzbohrmaschine; świdrownica.

Holzbrücke p. Brücke.

Holzdam; tama drewniana (górn.).

Holzdübel; zczepik, klin, kołek drewniany (bud. cieś.).

Holzfeuerung (der Pfannen); opalanie drzewem (warzel.).

Holzgeld; drzewne (górn.).

Holzgestänge (der Schachtpumpen); żerdziny drewniane (maszyn. górn.).

Holzgezimmer; p. Holzzimmer.

Holzhobelmaschine; wiórarka.

Holzhorden (zur Salztrocknung); półki, ruszty drewniane (warzel.).

Holzkasten (Holzpfiler, Holzstoß, Stützkasten, Versatzkasten); kaszt drewniany, kaszt oporowy, filar drewniany (górn. cieś.).

Holzklammer p. Einschubleiste.

Holzklemme; zacisk drewniany.

Holzkohle; węgiel drzewny.

mineralische —, (Anthrazit); p. Faserkohle.

Holzkohleneisen p. Holzkohlenroheisen.

Holzkohlenklein (Kohlenlösche); miał węglowy (węgl. hut.).

Holzkohlenmeiler (Kohlenmeiler) p. Meiler.

Holzkohlenroheisen (Holzkohleneisen); surowizna węglodrzewna (met.).

Holzkonstruktion; konstrukcyja drewniana, zestrój, ustrój, zespol, zekład drewniany (bud.).

Holzkübel (zum Ausschlagen des Salzes); koryto (drewniane) (warzel.).

Holzkupfererz p. Olivenerz.

Holzmoor p. Wäldermoor.

Holzopal; opal drzewny, drzewo skamieniałe (min.).

Holzpaar p. Türstockpaar.

Holzpflanne mit Flammröhren; p. Flammrohrpflanne.

Holzpfeiler p. Holzkasten.

Holzpflaster; bruk drewniany, klockowy (bud.).

Holzrauben; wrywanie, wychwytywanie, rabunek drzewa (kopalnianego) (górn.).

Holzschlag; cięcie lasu, zrąb.

Holzschraube; śruba drzewna, wkrećka.

Holzschuh (Klotzschuh); trzewik drewniany, sandał, treпка.

Holzschwamm p. Hausschwamm.

Holzstein; drzewo skamieniałe (min.).

Holzstoß p. Holzkasten.

Holztorf p. Wäldertorf.

Holztür; drzwi drewniane.

Holzverband (Holzverbindung, Zimmerverband); wiązanie ciesielskie, więźba ciesielska (cieś. górn.).

Holzverbrauch (b. Salzsieden); zużycie, spotrzebowanie drewna (warzel.).

Holzverdämmung; zagrodzenie, zagroblenie, zatamowanie drewniane (górn.).

Holzverkohlung; zwęglanie drzewa (węgl.).

Holzverzug (Verzug, Holzverpfählung, Verladung) p. Verpfählung.

Holzwerk (Zimmerwerk eines Gebäudes); zrąb (bud. cieś.).

Holzzahn; ząb drewniany (maszyn.).

Holzzimmer; warstwiec (bud.).

Holzzimmer (Holzgezimmer); zrąb: odrzwia (w chodniku), wieniec (w szybie) (górn. cieś.).

Holzzimmerung (hölzerner Ausbau) p. Ausbau.

Holzzinn (Holzzinnerz, faseriges Zinnerz); cyniak drzewny (min.).

Homichlin; homichlin (min.).

Homoöder p. Holoöder.

Homoödrie p. Holoödrie.

Homoödrisch p. Holoödrisch.

Homogen (gleichartig); jednorodny, jednolity (fiz.).

Homogeneisen (homogenes Eisen, Flußeisen); żelazo jednolite, jednorodne, żelazo zlewne (met.).

Homogenkohle; węgiel jednolity (bez knota) (el.).

Homogenstahl; (homogener Stahl, Flußstahl); stal jednolita, jednorodna, stal zlewna (met.).

Honigstein (Mellit); miodowiec, melit (min.).

Honorar (Vergütung); wynagrodzenie, honorarium.

Hopeit (Zinkphyllit); hopeit (min.).

Horbachit; horbachit (min.).

Horden; półki, ruszty (w suszarniach soli (warzel.).

Hordetrocknung (des Sudsalzes); suszenie na półkach, suszenie na rusztach (warzel.).

Horizont; poziom, widnokrag, horyzont (miern.).

scheinbarer —; poziom pozorny. **wahrer** —; poziom rzeczywisty.

Horizont (Lauf, Sohle, Etage); poziom, piętro (górn.).

Horizontal (söhlig); poziomy (miern.).

Horizontale (horizontale Linie, wagrechte Linie); pozioma, linia pozioma (geom.).

Horizontale Fläche; powierzchnia pozioma (geom.).

Horizontale Strecke; chodnik poziomy (górn.).

Horizontalförderung; przewóz poziomy, p. Förderung.

Horizontalintensität; napięcie poziome (el.).

Horizontalkreis; koło poziome (miern.).

Horizontalprojektion (Grundriß) p. Projektion.

Horizontalschub; 1) napór poziomy, 2) rozpór (łuku, sklepienia).

Horizontalstellung (von Meßinstrumenten); ustawienie poziome (miern.).

Horizontalturbine p. Turbine.

Horizonthöhe; wysokość poziomów, odstęp poziomów (od siebie).

Horizontiervorrichtung (der Meßinstrumente); nastawa (miern.).

Horn (beim Haspel) p. Haspelhorn.

Hornamboß; szparob, rogai (kow.) p. Amboß (Sperrhornamboß).

Hornbleierz; ołów rogowy (min.) p. Kerasin.

Hornblende (Amphibol); hornblenda, blenda rogowa, rogowiec, amfibol (min.).

Hornblendefels (Hornblendegestein, Amphibolit); amfibolit (geol.).

Hornblendeschiefer (Amphibolitschiefer, Amphibolschiefer); łupek amfibolowy (geol.).

Hörnerbleiter; ochronnik różkowy (el.).

Horner Schichten; warstwy horneńskie (geol.).

Hornorz (Silberhornorz) p. Kerargyrit

Hörnesit; hernezyt (min.).

Hornhaspel (Kurbelhaspel) p. Haspel (Handhaspel).

Hornhaut; rogówka (w oku).

Hornkobald; kobalt rogowy (min.).

Hornquecksilber (Kalomel) p. Quecksilberhornorz.

Hornschiene p. Knieschiene.

Hornsilber (Silberhornorz) p. Kerargyrit.

Hornstatt (Hornstätte, Haspelstätte, Hornhaspelstätte); szczyzna kołowrotowa, kołowrotnia, kołownia (górn.).

Hornstattoffen (in den Salzgruben); chodnik kołowrotowy, piec kołowrotowy (soln.).

Hornstein; rogowiec (min.).

Horste; horsty (geol.).

Zwillings —; horsty bliźniące.

Hortonolit; hortonolit (min.).

Honghit; honghit (min.).

Hövelit p. Sylvin.

Hoyer (Fallblock, Läufer, Rammbar, Rammblock, Rammklotz) p. Bär, Rammbar.

HP (englisch: Horse-power) moc konia, siła konia.

Huantajayit; huantajayit (min.).

Hub; skok, wznios (podniesienie), udźwig, p. Kolbenhub.

Hub (des Hammers); rozmach młota (maszyn. hut.).

Hubbegrenzung; ograniczenie skoku (maszyn.).

Hubdaumen p. Hebedaumen.

Hubhöhe; wysokość skoku (maszyn.).

Hubhöhe (Förderhöhe); wysokość podnoszenia (maszyn.).

Hubmagnet; magnes do podnoszenia (el.).

Hübnerit; hibneryt (min.).

Hubpause; przerwa w podniesieniu, przerwa w skoku (maszyn. górn.).

Hubpumpe (Hebepumpe, Hubsatz, Saugpumpe); pompa podnosząca (maszyn.).

Hubpumpenkolben; tłok pompy podnoszącej (maszyn. górn.).

Hubrohr (b. Pumpen); rura podnosząca (maszyn.).

Hubsatz (Hubpumpe); zespół pomp podnoszących (maszyn. górn.).

Hub- und Druckpumpe (Hub- und Drucksatz); pompa podnosząco tłocząca (maszyn. górn.).

Hubventil (Hebungsventil) bei Pumpen; wentyl (zawór) podnoszący (maszyn. górn.).

Hubverlust; niedoskok (strata na skoku tłoka) (maszyn.).

Hubverminderer; reduktor skoku (maszyn.).

Hubzähler; liczydło, liczydełko skokowe (maszyn.).

Hudsonit; hudsonit (min.).

Hufeisen; podkowa (kow.).

Hufeisenbogen; łuk w podkowie (hud.).

Hufeisenmagnet; magnes podkowiasty.

Hufeisenstab p. Hufstab.

Hufmesser; strug kowalski (do przystrugiwania kopyt) (kow.).

Hufnagel; podkowiak, gwóźdź podkowny (met. techn.).

Hufnagleisen; żelazo na podkowiaki, żelazo na gwóźdź podkowny (met. techn.).

Hufschmied; podkowacz (techn.).

Hufschmiedeisen p. Hufstab.

Hufstab (Hufstabeisen, Hufeisenstab, Hufschmiedeisen); żelazo podkowne, żelazo na podkowy (met. techn.).

Hufstollen; ocyl (kow.).

Hülle (Mantel, Umhüllung) eines Maschinenteiles; płaszcz, okrywa, osłona, otulina (kotła, cylindra) (maszyn.).

Hülse (Büchse); pochwa, tuleja (maszyn.).

Humanitätsanstalt; zakład dobroczynny, humanitarny.

Humanitätszweck; cel dobroczynny, humanitarny.

Humboldtillith (Melilith); humboldtilit, melilit (min.).

Humboldtin p. Oxalit.

Humboldtit; humboldyt (min.).

Humit; humit (min.).

Humus (Schwarzerde); czarnoziem, próchnica (czarna ziemia urodzajna) (geol.).

Hund (Hunt, Grubenhund, Förderhund, Grubenwagen, Förderwagen); pies, wózek kopalniany, skrzynia (górn.).

deutscher —; pies niemiecki.

ungarischer —; pies węgierski.

Hundeförderung (Wagenförderung); przewóz w wózkach, przewóz wózkowy (górn.).

Hundegestänge (Grubengeleise); tor kopalniany (górn.) p. Geleis.

Hundegestänge (Hundelauf); łąwy wózkowe (górn.).

Hundekasten (Wagenkasten); skrzynia wózkowa, skrzynka wózkowa (górn.).

Hundelauf p. Hundegestänge.

Hundeläufer p. Hundestößer.

Hunderad (Wagenrad); kółko wózkowe (górn.).

Hunderterzirkel; cyrkiel odsetkowy (miern.).

Hundeschmierer; wózkowy (górn.).

Hundestößer (Hundstößer, Hundeläufer, Wagenstößer, Wagenförderer); odpychacz, wypychacz, wozak (górn.).

Hundleitnagel (Hundspurnagel); sworzeń torowy (górn.).

Hundrücken (Hundsteg); siodło (górn.).

Hungerstein p. Pfannenstein.

Hunt p. Hund.

Hureaulit (Hureolit); hureaulit, huroolit (min.).

Hurmane (Salzhurmane); topka, główka soli, hurman (warzel.).

Hurmanenform, forma solna, topkowa (warzel.).

Huron (huronische Formation); formacja hurońska (form. archaiczna Ameryki półn.) (geol.).

Huronit; huronit (min.).

Hut (eiserner Hut, Eisenhut) p. Eisenhut.

Hut (eines Treibherdes) p. Haube.

Hütchen (einer Magnethülse); kapeluszyk (miern.).

Huthaus p. Zechenhaus.

Hutmänn (Huttmann, Steiger) p. Grubensteiger.

Hütte (Hüttenanlage, Hüttenwerk); huta, zakład hutniczy (hut.) p. Gußhütte, Schmelzhütte, Walzhütte.

Hüttenabfälle; odpadki hutnicze (hut.).

Hüttenamt; urząd hutniczy (hut.).

Hüttenanlage p. Hütte. -

Hüttenarbeit; praca hutnicza (hut.).

Hüttenarbeiter; hutnik (hut.).

Hüttenaufseher; dozorca hutniczy (hut.).

Hüttenbeamte; urzędnik hutniczy (hut.).

Hüttenbetrieb; hutnictwo (hut.).

Hüttendirektor; dyrektor huty, dyrektor hutniczy (hut.).

Hüttenerz; ruda hutnicza (hucie dostarczona).

Hüttenfabrikat p. Hüttenprodukt.

Hüttengewerke; gwarek hutniczy, spółnik hutniczy (hut.).

Hüttengewerkschaft; gwarectwo hutnicze (hut.).

Hütteningenieur; inżynier hutniczy (hut.).

Hüttenkosten; wydatki hutnicze, nakład hutniczy (hut.).

Hüttenkunde (Hüttenkunst); wiedza hutnicza, nauka hutnicza, nauka o hutnictwie, hutnictwo (hut.).

Hüttenleute (Hüttenmänner); hutnicy (hut.).

Hüttenmann; hutnik (hut.).

Hüttenmaschine; maszyna hutnicza (hut.).

Hüttenmeister; hutniczy, hutmistrz (hut.).

Hüttenricht p. Hüttenrauch.
Hüttenofen; piec hutniczy (hut.).
Hüttenordnung; porządek hutniczy, regulamin hutniczy (hut.).
Hüttenprozeß; przebieg hutniczy, proces hutniczy (hut.).
Hüttenprodukt (Hüttenfabrikat); wyrób hutniczy (hut.).
Hüttenrauch (Hüttenricht, Flugstaub); popioły kruszcowe, pył hutniczy (hut.).
Hüttaentausend; 250 sztuk (hut.).
Hüttenverwalter (Hüttenverweser); zarządca hutniczy (hut.).
Hüttenwerk p. Hütte.
Hüttenwesen; hutnictwo (hut.).
Hüttenzentner; centnar hutniczy (150 funtów) (hut.).
Hyacinth (Hyazinth); hyacynt (min.).
Hyalith (Hyalith, Głasopal); hyalit, opal szklany (min.).
Hyalomelan; hyalomelan (min.).
Hyalophan; hyalofan (min.).
Hyalosiderit (Eisenchrysolith); hyalocyderyt (min.).
Hydrargillit; hydrargilit (min.).
Hydrat; wodzian (chem.).
Hydraulisch; hydrauliczny, wodny.
Hydraulische Bremse p. Bremse.
Hydraulische Druckhöhe; hydrauliczna wysokość ciśnienia.
Hydraulische Presse; prasa, tłocznia, tłoczarka hydrauliczna (t. j. napędzana wodą) (maszyn.).
Hydraulische Wasserhaltungsmaschine; wywadniarka hydrauliczna, hydrauliczna maszyna wodociągowa (maszyn. górń.).
Hydraulischer Abbau; odbudowa hydrauliczna (działaniem wody) (górń.).
Hydraulischer Kalk (Wasserkalk); wapno hydrauliczne, wodotrwałe (bud.).
Hydraulischer Mörtel (Wassermörtel); zaprawa hydrauliczna, zaprawa podwodna (bud.).
Hydraulischer Widder (Stoßheber); taran wodny, hydrauliczny (maszyn.).
Hydraulisches Gegengewicht (b. Wasserhaltungsmaschinen); odciążek hydrauliczny (wywadniarki) (maszyn. górń.).
Hydroborazit; hydroboracyt (min.).
Hydroborokalzit (Hayesin, Borokalzit); hydroborokalcyt (min.).
Hydrocerit; hydroceryt (min.).
Hydrodolomit; hydrodolomit (min.).

Hydrofluocerit; hydrofluoceryt (min.).
Hydrogen p. Wasserstoff.
Hydrohämait; hydrohematyt (min.).
Hydrokasterit; hydrokasteryt (min.).
Hydromagnesit; hydromagnezyt (min.).
Hydromanganokalzit; hydromanganokalcyt (min.).
Hydromechanik; hydromechanika.
Hydrometer; hydrometr (fiz. mech.).
Hydrophan (Weltauge); hydrofan, opał wodny, oko świata (min.).
Hydrophit; hydrofit (min.).
Hydropit; hydroplit (min.).
Hydrostatik; hydrostatyka, statyka cieczy.
Hydrostatischer Druck; ciśnienie hydrostatyczne.
Hydrostatische Wage; waga hydrostatyczna (fiz.).
Hydrotachylit; hydrotachylit (min.).
Hydrotalkit; hydrotalkit (min.).
Hydroxyd (Oxydhydrat); wodorotlenek (chem.).
Hydrozinkit; hydrocytnit (min.).
Hygiene (Gesundheitslehre); hygiena, nauka o zachowaniu zdrowia, zdrowieństwo.
Hygrometer (Feuchtigkeitsmesser); wilgociomierz, hygrometr (fiz.).
Haar —; wilgociomierz włoskowaty
Hygroskop; hygroskop (wskazuje przybytek lub ubytek wilgoci) (fiz.).
Hygroskopie des Salzes; hygroskopijność soli (własność pochłaniania wilgoci powietrza).
Hygroskopisch; hygroskopijny (fiz.).
Hyalithes; hyolithes (ślimak) (geol.).
Hyperbel; hyperbola (geom.).
gleichseitige —; hyperbola równoboczna.
Hyperboloid; hyperboloid (geom.).
Hyperoxyd (ÜbEROxyd) p. Superoxyd.
Hypersthen (Paulit, labradorische Hornblende); hypersten, paulit (min.).
Hypersthenit (Hypersthenfels, Paulitfels); hyperstenit (geol.).
Hyposklerit; hyposkleryt (min.).
Hypotenuse; przeciwprostokątnia (geom.).
Hypothek (Insatz); hipoteka.
Hypothekenurkunde; dokument hipoteczny.
Hypothekenverschreibung; zapis hipoteczny.
Hypothese (unerwiesene Annahme, Vermutung); przypuszczenie, domysł, hipoteza.

Hypoxanthit (terra die Siena); hypoksyantyt, terra die Siena (min.).
Hypozykloide; hypocykloida (geom.).
Hypsometrie p. Höhenmessung.

Hystatit (hystatisches Eisenerz, Titan-eisen von Arendal); hystatyt (min.).
Hysteresis; hystereza, uporność magnetyczna (el.).

I.

Iberit; iberyt (min.).
Ichthyophthalm (Fischaugenstein, blättriger Apophyllit); ichtyoftalm, rybje oko (min.).
Ichtyosaurus; ichtyosaurus, rybojaszczur (w formacyi jurajskiej) (geol.).
Identisch (ebenderselbe, gleichbedeutend); tożsamy, równoznaczny, jednoznaczny, identyczny.
Identität (Nämlichkeit, Gleichheit, Einerleiheit); tożsamość, jednoznaczność, identyczność.
Idokras (Vesuvian, pyramidaler Granat); idokraz, wezuwian (min.).
Idrialin; idrialin (min.).
Idrialit (Quecksilberbranderz); idrialit (min.).
I-Eisen (Doppelt-T —); dwuteownik (met.).
Igeltransformator; przetwornik jeźzowaty (el.).
Iglesiasit; iglezyazyt (min.).
Igloit; igloit (min.).
Iguanodon; iguanodon (należy do ornitopodów formacyi jurajskiej i kredowej) (geol.).
Ikosaëder (Zwanzigflächner); dwudziestościan (kryst.).
Ikositesseraëder (deltoidisches Ikositesseraëder) p. Ikositetraëder.
Ikositetraëder (Vierundzwanzigflächner, Deltoidikositetraëder, deltoidisches Ikositesseraëder); dwudziesto-czterościan deltoidowy (kryst.).
Ildefonsit (Harttantalierz); ildefonsyt (min.).
Illuminator (b. Grubentheodoliten); oświetlacz (miern.).
Ilmenit (Titaneisenerz); ilmenit, żelaziak tytanowy, nigryn (min.).
Ilmenorutil; ilmenorutyl (min.).
Ilwait; ilwait, liewryt (min.).
Imaginär (unmöglich, scheinbar); urojony (mat.).
Imaginäre Größe; wielkość urojona (mat.).
Imitation (Nachahmung); naśladowanie.

Immatrikulation (Eintragung, Einschreibung, Aufnahme); wpis, immatrykulacya (wpisanie w poczet studentów wszechnicy).
Immersion (b. Mikroskopen); immersya, zanurzenie, pogrążenie (n. p. w płynie) (fiz.).
Immobilien (unbewegliche Güter, Liegenschaften); nieruchomości.
Impedanz; impedancya, zawada, opór podniecony (el.).
Import p. Einfuhr.
Imprägnation (Einsprengung) des Nebengesteins; wprysnięcie (rudy w skale) (geol.).
Imprägnation (des Grubenholzes); nasycenie, napuszczenie, napojenie, impregnacya (budulca kopalnianego).
Imprägnieren (sättigen); nasycić, napuścić, napoić, impregnować (chem. techn.).
Imprägniert (ingesprengt); wprysnięty (o rudach) (geol.).
Impuls (Antrieb); popęd, impuls (mech.).
Inanspruchnahme p. Belastung.
Inbetriebsetzung; puszczenie w ruch (maszyny).
Incrustation p. Inkrustation.
Index (Inhaltsverzeichnis); skorowidz, spis rzeczy, indeks.
Index (Zeiger); wskazówka, wskaźnik (geom. maszyn.).
Indianit; indyanit (min.).
Indifferent; obojętny (chem.).
Indigo (dunkelblauer Farbstoff); indygo, indycht (brw.).
Indigolith (Indikolith, blauer Turmalin); indygotit, turmalin niebieski (min.).
Indigopapier (blaues Abzugpapier); papier niebieski do odbijania.
Indikator; wskaziec, (wskaźnik) indykator (maszyn.).
Indikatordiagramm p. Dampfdiagramm.
Indium; ind (chem.).
Individuum (Einzelwesen, Person); osoba, jednostka.

Indizieren; wskazać, wskazywać, indykować (maszyn).

Indizierte Leistung (der Dampfmaschine); moc wskazana (maszyny parowej) (maszyn).

Indizierte Spannung; prężność wskazana (maszyn).

Indorsaterlaß; polecenie odręczne.

Indorso (auf der Rückseite); napis na odwrotnej stronie dokumentu.

Indossament (Übertragung, Überweisung, Übertragungsvermerk); indos (odstąpienie weksła zaznaczone na odwrotnej jego stronie) (rach.).

Indossant (Wechselüberschreiber); indosant, odstępujący weksel (rach.).

Indossement p. Indossament.

Indossent p. Indossant.

Indossieren (überschreiben, überweisen); indosować (napiem wewnątrz zaznaczonym, przekazać komu weksel) (rach.).

Indossierung (Wechselübertragung); indosowanie, przekazanie weksła (rach.).

Induktanz; induktancja (el.).

Induktion (Stromerregung); indukcja, wzniesienie (el.).

dynamoelektrische —; indukcja dynamoelektryczna.

elektrische —; indukcja elektryczna.

elektromagnetische —; indukcja elektromagnetyczna.

elektrostatische —; indukcja elektrostatyczna.

gegenseitige —; indukcja wzajemna.

magnetische —; indukcja magnetyczna.

magnetoelektrische —; indukcja magnetoelektryczna.

remanente —; indukcja szczątkowa.

Selbst —; samoindukcja, samowzniet.

unipolare —; indukcja jednobiegunowa.

Induktionsapparat (Induktor); przyrząd indukcyjny, induktor, twornik (el.).

Induktionserscheinung; zjawisko indukcji (el.).

Induktionsfrei; nieindukcyjny (el.).

Induktionsmaschine; maszyna indukcyjna (el.).

Induktionsmotor; motor (silnik) indukcyjny (el.).

Induktionsspule; cewka indukcyjna (el.).

Induktionsstrom (Nebenstrom); prąd wzniesiony, wzbudzony, indukcyjny (el.).

Induktionswirkung; działanie indukcyjne (el.).

Induktiv; indukcyjny, samowznietny (el.).

Induktiver Leiter; przewód (przewodnik) samowznietny (el.).

Induktor p. Induktionsapparat.

Industrie (Großgewerbe); przemysł. **Berg** —, (Montan —); przemysł górniczy.

Industriebahn; kolej przemysłowa.

Industriebetrieb; przemysłowość, ruch przemysłowy.

Industriegas; gaz roboczy (techn.).

Industriegeleise; tor przemysłowy, tor fabryczny.

Industriell (gewerblich, gewerbereich); przemysłowy, dotyczący przemysłu.

Industrieller (Gewerbtreibender); przemysłowiec.

Industriesalz (Gewerbesalz); sól przemysłowa, sól do celów przemysłowych (soln.).

Induziert; indukowany, wzniesiony (el.).

Infiltration; wsiąkanie, przesiąkanie, infiltracja (fiz. chem.).

Inflexion (der Lichtstrahlen); infleksja (załamywanie się promieni światła) (fiz.).

Influenz; influencja, wpływ, oddziaływanie.

elektrische —; influencja elektryczna.

Influenzelektrizität; elektryczność influencyjna (el.).

Influenzmagnetismus; magnetyzm influencyjny (el.).

Influenzmaschine; maszyna influencyjna (el.).

Infusion (Aufguß); nalanie, nalew, infuzya (chem.).

Infusorien; wymoczki, infusoria (zwierzątka mikroskopijne) (geol.).

Infusorienerde p. Kieselgur.

In Gang setzen; rozruszać (maszyn.).

Ingenieur; inżynier.

Berg —; inżynier górniczy.

Hütten —; inżynier hutniczy.

Maschinen —; inżynier budowy maszyn, inżynier mechanik.

Ober —; inżynier naczelny, inżynier starszy, nadinżynier.

Ingenieur; inżynier.

Sektions —; inżynier oddziału, naczelnik oddziału.

Straßen —; inżynier komunikacji.

Straßen und Wasser —; inżynier dróg i mostów.

Ingot p. Block.

Ingoteseisen p. Flußeisen.

Ingotmetall p. Flußmetall.

Ingotstahl p. Flußstahl.

Inhalt; 1) treść, osnowa, myśl; 2) objętość, pojemność, bryłowatość.

Injektion (Einspritzung); wstrzykiwanie (fiz.).

Injektor p. Dampfstrahlpumpe.

Inkammeration; wcielenie doskarbu.

Inkasso (Einziehung, Geldeingang); przyjęcie do kasy, odbiór należności, inkaso (kas.).

Inklination; nachylenie, inklinacja. **magnetische** —; nachylenie magnetyczne.

Inklinationsbussole; busola nachyleń magnetycznych.

Inklinationsnadel; igła inklinacyjna, igła nachyleń magnetycznych.

Inklusive (einschließlich); włącznie, łącznie.

Inkontrierungsausweis; wykaz pozycji związkowych (kas.).

Inkrustation (Überkrustung); naskorupienie, okamieniałość (liści, kwiatów) (geol.).

Innenfeuerung (der Dampfkessel); palenisko wewnętrzne.

Innenfeuerungskessel p. Kessel.

Innenlasche (innere Lasche); łubek wewnętrzny (kol.).

Innenpolmaschine; prądnica (maszyna) o biegunach wewnętrznych (odśrodkowych) (el.).

Innenrohrschneider; przecinacz rurowy (wierc. ziem.).

Innerer Schacht; szyb wewnętrzny (górn.) p. Grubenschacht.

Innerer Widerstand; opór wewnętrzny (el.).

Innerer Winkel p. Winkel.

Inneres Glied p. Glied.

Inoceramen-Schichten; warstwy inoceramowe (geol.).

Inoceramus; inoceramus (małża bezgłowa jednomuszkulowa w form. kredowej) (geol.).

Insatzhärtung (Einsatzhärten); p. Härten durch Einsetzen.

Insekt p. Talg.

Inspektion (Schau, Aufsicht); dozór, dozorowanie.

Inspektionslokale; izba dyżurnych, czuwalnia, inspekcya.

Inspektor; inspektor.

Berg —; inspektor górniczy.

Inspizieren (beaufsichtigen, besichtigen, prüfen); doglądać, dozorować, pilnować.

Installation (Anlage); urządzenie, instalacja, zład.

Installation (Bestallung); instalacja, wprowadzenie w urzędowanie.

Instandhaltung; utrzymanie w całości (w dobrym stanie) np. budynków, dróg (górn. hut. i t. d.).

Instanz (Rechtszug); instancja (stopniowanie władz).

Instradieren (leiten); wskazać drogę, wybrać, wyznaczyć drogę.

Instradierung (Marschroute); wskazanie kierunku drogi, marszruta, dyrektywa.

Instruktion (Vorschrift); przepis, instrukcja.

Instrument (Werkzeug, Gerät); przyrząd, narzędzie, instrument.

Intabulation; wpisanie do ksiąg hipotecznych, zahipotekowanie, intabulacja.

Integralstrom; prąd całkowity (el.).

Integral; całka (mat.).

Integralformeln; wzory całkowite (mat.).

Integrierender Teil; część istotna całości.

Intensität (Stärke); natężenie (el.).

Interferenz (der Wellen); interferencja (krzyżowanie, przecinanie się fal światła, głosu, wody) (fiz.).

Interimsbahn p. Bahn.

Interessent (Beteiligter); uczestnik, strona, interesowany.

Interkalarzinsen; odsetki narosłe podczas budowy.

Intermittierende Wässerung; nawadnianie w przerwach (soln.).

Interpolation (Einschaltung); interpolacja (mat.).

Interruptor; przerywacz (el.).

Intervall; odstęp, przedział, pauza, interwał (fiz.).

Intervenieren (einschreiten); pośredniczyć.

Intervention (Dazwischentreten); pośredniczenie, wdanie się, interwencya.

Intimieren; 1) doręczyć; 2) zawiadomić; 3) obwieścić.

Inundation (Überschwemmung); wylew, powódź.

Inundation (Unterwasseretzen); zalanie, zalew (kopalni) (górn.).

Inundationsgebiet (Überschwemmungsgebiet); zalewisko (rob. wod.).

Inventar (Vorratsverzeichnis); spis zasobów, spis inwentarza, inwentarz.

Inventar (Bestand); inwentarz, sprzęty.

Inventur; spisywanie inwentarza, inwentycja.

Inversor; przełącznik (el.).

Ion (pl. Ionen, Ionten); jon (atom jednego ze składników, na które rozpada się elektrolit pod wpływem prądu elektrycznego) (el.).

Iridium; iryd (chem. min.).

Iridosmium (Sisserskit, Sysserskit); irydo-osm (min.).

Irisieren (der Mineralien); tęczowanie, iryzacja (min.).

Irit; iryt (min.).

Irregulär (unregelmäßig); nieprawidłowy.

Irritieren (die Magnetnadel); drażnić, niepokoić (igłę magnesową).

Irrtum (Fehler); błąd, myłka, omyłka.

Isobare (Luftdruckgleiche); izobara (wykresowa jednakowego ciśnienia).

Isochromatisch; izochromatyczny, (jednakowo) równozabarwiony (fiz.).

Isochron (gleichzeitig); równoczesny (mech.).

Isochronismus; równoczesność, izochronizm (mech.).

Isodynamen (Linien gleicher magnetischer Anziehungen); izodynamy, linie izodynamiczne.

Isogonen (Linien gleicher Abweichung der Magnetnadel); izogony, linie izogoniczne.

Isohypse (Schichtenlinie); izohypsa, warstwica (linia jednakowych wzniesień nad morze) (miern.).

Isoklas; izoklaz (min.).

Isoklinen (Linien gleicher Neigung); izokliny, linie izokliniczne.

Isolation; izolacja (el.).

Isolationmessungen; pomiary izolacji (el.).

Isolationsprüfer; przyrząd do sprawdzania izolacji (el.).

Isolationsstoff; materiał izolacyjny (el.).

Isolationsvermögen; zdolność izolacyjna (el.).

Isolationswiderstand; opór izolacji (el.).

Isolator; izolator, odosobniak, odosobniacz (el.).

Isolatorstütze; trzpień izolatora (el.).

Isolatorträger; podpora izolatorów (el.).

Isolierband; taśma izolacyjna (el.).

Isolierbuchse; tuleja izolacyjna (el.).

Isolieren (absondern); izolować, odosobnić (el.).

Isolierfähigkeit; zdolność izolacyjna (el.).

Isolierglocke; izolator dzwonkowy, kolpak porcelanowy (el.).

Isolierhülle; odzież (osłona przewodu elektrycznego) (el.).

Isolierklemme; dybki (el.).

Isoliermasse; masa izolacyjna, masa izolująca (el.).

Isoliermaterial (Isolierstoff); materiał izolacyjny (el.).

Isoliernippel; trzpień izolujący (el.).

Isolierring; pierścień izolacyjny (el.).

Isolierrohr; rurka izolacyjna (el.).

Isolierrolle; izolator krążkowy, krążek izolacyjny, grzybek.

Isolierschmelz; stołek izolujący (el.).

Isolierschicht; warstwa izolująca, warstwa izolacyjna.

Isolierstoff (der Dampfleitungen); materiał otulczy, materiał na otulinę.

Isolierung; izolowanie (el.).

Isolierung (der Dampfleitungen) otulanie (przewodów parowych).

Isolierungsart; rodzaj izolacji, sposób izolacji (el.).

Isolierungsröhren (b. d. Erdbohren); rury izolacyjne (wierc. ziem.).

Isomer (gleichzeitig); izomeryczny, jednoskładny (ciała o jednakowym składzie chemicznym, a różnych właściwościach) (chem.).

Isomerie; izomerya, jednoskładność (chem.).

Isometrisches System p. Kristallsystem.

Isomorph (gleichgestaltig); równopostaciowy, izomorficzny (min.).

Isomorphie (Isomorphismus); równopostaciowość, izomorfia (min.).

Isoplere; izoplera (wykresowa przy stałej objętości).

Isopyr; izopyr (min.).

Isoseisten; izosejsty (linie jednakowego wstrząśnienia) (geol.).

Isostasie; izostaza, równowaga skorupy ziemskiej (geol.).

Isotherme; izoterma (wykresowa przy jednakowej temperaturze).

Itakolumit (elastischer Sandstein, Gelenkquarz); itakolumit (min.).

Ittnerit; itneryt (min.).
Ixe (Dachkehle); kosz dachu (bud.).
Ixenbundtram; jęta koszowa (bud.).

Ixiolith (Ixonolith); iksyolit (min.).
Ixolyt; ikсолit (min.).
Ixsparren (Kehlsparren Ecksparren); krokiew koszowa (bud.).

J.

Jacke (Puffjacke, Grubenhemd) p. Bergkittel.

Jacobis Rührbohrer; świder płużny Jakobiego (wiercenie szybów).

Jacobsit; jakobsyt (min.).

Jade p. Saussurit (min.).

Jadeit; jadeit (min.).

Jahresertrag; przychód roczny, dochód roczny.

Jahresfrist; termin roczny.

Jahresring; słoń (drzewa).

Jahrgang; bieg roku, rok.

Jalousie (Fensterschirm, Rolladen); skrzelice, skrzeliny okienne, zardrostki, żaluzje (bud.).

Jalpait; jalpait (min.).

Jamesonit (axotomer Antimonglanz); jamesonit (min.).

Jandusbogenlampe; lampa łukowa Jandusa (el.).

Jarolimeksche Zündung; zapalenie sposobem Jarolimka (urabianie skał materyalami wybuchowymi).

Jarosit; jarozyt (min.).

Jaspis; jaspis (min.).

Basalt —; jaspis bazaltowy.

Porzellan —; jaspis porcelanowy.

Jaspopal (Eisenopal, Opaljaspis, Opaleisenstein); opal jaspisowy (min.).

Jaulingit; jaulingit (min.).

Jefferisit; żeferysyt (jefferisit) (min.).

Jeffersonit; jeffersonit (min.).

Jenkinsit (Hydrophit); jenkinsit (min.).

Jetztzeit (Alluvium); utwory terażniejsze, aluwjum (geol.) p. Alluvium.

Joch (Brückenjoch); jarzmo mostowe (bud.).

einfaches —; jarzmo mostowe zwykłe.

zusammengesetztes —; jarzmo mostowe złożone.

Joch (Gebirgsjoch); jarzmo gór, jarzmo górskie (geol.).

Joch (Querhaupt) p. Kreuzkopf.

Joch (Schachtjoch, Spannholz);

jarzmo szybowe (górn. cieś.).

kurzes —, (Einstrich, Jochkappe); przeczka, poprzeczka.

langes —, (Joch); dłużka, podłużka.

Jochbrücke (Pfahlbrücke); most jarzmowy, most na palach (bud. most.).

Jochkappe (pl. Jochkappen, kurze Jöcher, Einstriche, Haupthölzer, Heithölzer); przeczka, poprzeczka, rozpora (górn. cieś.) p. Einstrich.

Jod; jod (chem.).

Jodargyrit p. Jodit.

Jodblei; jodek ołowiu, szwarcembergit (min.).

Jodit (Jodargyrit, Jodsilber); jodyt (min.).

Jodkalium (Kaliumjodid); jodek potasu (chem.).

Jodquecksilber (Coccinit); kokcynit, jodek rtęci (min.).

Jodsilber (Silberjodit); jodek srebra (chem.).

Jodsilber (Jodargyrit) p. Jodit.

Johannit (Uranvitriol, hemiprismatisches Euchlorsalz); johanit (min.).

Johlit; jolit (min.).

Johnstonit (Überschwefelblei); dzonstonit (galena ziemista zmieszana z siarką) (min.).

Jordanit; jordanit (min.).

Jossait; jossait (min.).

Joule; dżaul (jednostka mocy elektrycznej) (el.).

Journal (Register); dziennik (bud. górn.).

Einahme —; dziennik poborów.

Jud (Judhanf) p. Jute.

Judenpech p. Asphalt.

Julianit; julianit (min.).

Junge (jugendlicher Arbeiter); pacholę, wyrostek, robotnik młodociany (górn.) p. Bergjunge.

Jungensteiger p. Scheidesteiger.

Jungferblei (Jungferoblei, Rührblei) p. Blei.

Junghäuer p. Lehrhäuer.

Junkerit; junkeryt (min.).

Jura (Juraformation, Jurabildung, Juragebirge, System des Jura); jura, formacja jurajska (geol.).

alpin —; jura alpejska.

borealer —; jura borealna.

Jura (Juraformation, Jurabildung, Juragebirge, System des Jura); jura, formacja jurajska (geol.).
brauner —, (mittlerer —, Dogger); jura brunatna, średnia, dogger.
mitteleuropäischer —; jura śród-kowo-europejska.
schwarzer —, (unterer —, Lias); jura czarna, dolna, lias.
weißer —, (oberer —, Malm); jura biała, górna, malm.
Juragebirge; 1) góry Jura; 2) p. Jura (geol.).
Jurakalkstein; wapień jurajski (geol.).
Juraperiode; okres jurajski (geol.).
Justieren (die Meßinstrumente); sprawdzać, naprawiać, sprostować, rektyfikować (miern.).
Justierbrett (Justierbrettchen); deszczułka rektyfikacyjna (miern.).
Justierer (Monteur, Aufsteller); zestawca, monter (maszyn).

Justierschräubchen; śrubka rektyfikacyjna (miern.).
Justierung; sprawdzenie, rektyfikacja (miern.).
Justierwerkstätte (Montierwerkstätte); zestawnia, montownia (maszyn.).
Justizministerium; ministerstwo sprawiedliwości.
Jute (Jud, Judhanf); juta, konopie indyjskie (matr.).
geteerte —; juta smołowana.
Jutefaser; włókno jucieane.
Jutekabel; kabel w jucie (el.).
Juteumspinnung; opona jutowa, oprzędzenie jutowe (el.).
Juwel (Edelstein); klejnot, drogi kamień (min. techn.).
Juwelier; jubiler, złotnik (min. techn.).
Juxte (Juxta, Ausweisjuxte); księga sznurowa, wykaz sznurowy, zapis grzbietowy.

K.

Kabel; kabel (el.).
armiertes —; kabel opancerzony.
asphaltiertes —; kabel asfaltowany.
bandarmiertes —; kabel otaśmiony.
blankes —; kabel nagi, goły.
Blei —; kabel obołowiony.
einfaches —; kabel pojedynczy.
eisenbandarmiertes —; kabel opancerzony taśmą żelazną.
konzentrisches —; kabel spółśrodkowy.
verseiltes —; kabel skręcony.
Kabel (Kabelseil, Kabeltau, Tau); lina.
Kabelanschluß; złącze kablowe (el.).
Kabelleitung; przewodnik (przewód) kablowy (el.).
Kabelschuh; końcówka kabla, nasadka kablowa (el.).
Kabelseil p. Kabel.
Kabinett (Arbeitszimmer, Neben-zimmer); gabinet.
Kachel; kafel (bud.).
Kadmium (Cadmium); kadm (chem.).
Kaff (Pochwerksafter) p. After.
Kaffeemühle (Glockenmühle, Kegelmühle); młyn dzwonowy, stożkowy (sort.).

Käfiganker; twornik klatkowy (el.).
Käfigwicklung; uzwojenie klatkowe (el.).
Kahn; czółno.
Kahnförderung; spławianie w czółnach, łodziach (górn.).
Kainit; kainit (min.).
Kakoxen; kakoksen (min.).
Kalait p. Kallait.
Kalamiten; kalamity (skrzypy kopalne, skamieniałe) (geol.).
Kalbeis; cielęta lodowe, bryły lodowe (geol.).
Kaleidoskop; kalejdoskop (fiz.).
Kalfatern (wasserdicht machen); utykać, uszczelniać (konopiami).
Kalfaterung (Dichtung mit Werg-schnüren); utykanie, uszczelnianie (konopiami).
Kali (Kaliumoxyd); tlenek potasu (chem.).
Kalialaun (gemeiner, weißer Alaun); ałun potasowy (min.).
Kaliber (Einschnitt, Matrice); wykrój (w walcach) (maszyn. hut.).
Kalibereisen p. Eisen.
Kaliberring (Patrice); wyskok (na walcach wierzechnich) (maszyn. hut.).
Kaliborit (Heintzit); kaliboryt (min.).

- Kalibrieren** (das richtige Maß geben); kalibrować, dawać wymiar należyty (met.).
- Kalibrierte Kette** p. Kette.
- Kalibrierung**; wzorcowanie, kalibrowanie (el.).
- Kalifeldspat**; feldspat potasowy (min.).
- Kalifornisches Spritzverfahren**; odbudowa sposobem kalifornijskim przez natryskiwanie (górn.).
- Kaliglas**; szkło potasowe (chem. techn.).
- Kaliglimmer** (Silberglimmer, Muscovit, Phengit); łyszczyk potasowy (min.).
- Kaliharmotom** p. Phillipsit.
- Kalihydrat** p. Kaliumhydroxyd.
- Kalilauge**; wodorotlenek potasu (chem.) p. Ätzlauge.
- Kalisalpeter** (Salpeter); saletra potasowa (min.).
- Kalisalze** p. Kaliumsalze.
- Kalisyndikat**; stowarzyszenie (syndikat) producentów soli potasowych.
- Kalium** (Kalimetall); potas (chem.).
- Kaliumdüngesalz**; nawozowa sól potasowa.
- Kaliumhydroxyd** (Kalihydrat, Ätzkali); wodorotlenek potasowy, potaż (chem.).
- Kaliumoxyd** p. Kali.
- Kaliumsalzbergwerk**; kopalnia soli potasowych (górn.).
- Kaliumsalze** (Kalisalze); sole potasowe (min. chem.).
- Kaliumsalzlager**; pokład soli potasowych (geol.).
- Kalk** (Kalkerde, Ätzkalk); wapno (bud.).
- abgestandener** —, (abgestorbener —, Staub —); wapno odleżałe, (zwietrzałe, martwe).
- fetter** —, (Fett —, Weiß —); wapno tłuste, białe.
- gargebrannter** —; wapno dopalone.
- gebrannter** —; wapno palone.
- gelöschter** —; wapno gaszone, ogniotrwałe.
- hydraulischer** —, (Wasser —); wapno wodotrwałe, hydrauliczne, podwodne.
- magerer** —, (Grau —); wapno chude, szare.
- Portland** —; wapno portlandzkie.
- totgebrannter** —; wapno przepalone.
- ungelöschter** —, (lebendiger —); wapno niegaszone, skaliste.
- Kalk** (Kalkerde, Ätzkalk); wapno (bud.).
- Zement** —, (Romanzement); wapno cementowe, cement rzymski.
- Kalk** (Kalkstein); wapień (min. geol.).
- Ammoniten** —; wapień amonitowy.
- Aptychen** —; wapień aptychowy.
- Dachstein** —; wapień dachówkowy.
- Fusulinen** —; wapień fuzulinowy.
- Kiesel** —; wapień krzemionkowy.
- Kohlen** —, (Berg —); wapień węglowy
- Korallen** —; wapień koralowy.
- Muschel** —; wapień muszlowy.
- Nummuliten** —; wapień numulitowy.
- Süßwasser** —; wapień słodkowodny.
- Wellen** —; wapień falisty.
- Kalkalabaster** (spätiger Kalksinter); alabaster wapnisty (min.).
- Kalkartig**; wapnisty.
- Kalkbaryt** (Kalkschwerspat); baryt wapnisty (min.).
- Kalkbespritzung** (Einkalkung); owapnienie, wapnienie (pokrapianie wapnem gaszonym).
- Kalkbett** p. Kalkkasten.
- Kalkboden**; ziemia wapienna, wapniasta (geol.).
- Kalkbrei** (Kalkpaste); śmietana wapienna (bud.).
- Kalkbrennen** (das); wypalanie wapna (techn.).
- Kalkbrenner**; wypalacz wapna, wapieniarz, wapielnik (techn.).
- Kalkbrennerei**; 1) p. Kalkbrennen; 2) wapiennictwo (przemysł).
- Kalkbrennkohle** p. Kalkkohle.
- Kalkbrühe** p. Kalkbrei.
- Kalkbruch** (Kalksteinbruch); łom wapienny (techn.).
- Kalkepidot** (Zoisit); epidot wapnisty (min.).
- Kalke** p. Pauspapier.
- Kalkerde**; 1) wapno, p. Kalk; 2) p. Kalkboden.
- Kalkfeldspat**; feldspat wapienny (min.).
- Kalkglimmer** p. Margarit.
- Kalkgranat** p. Grossular.
- Kalkgrube** (Kalkkloch); wapieniarka, dół wapienny (na wapno) (mur).
- Kalkhältig**; wapiasty, wapno zawierający.
- Kalharmotom** p. Phillipsit.
- Kalkhydrat** p. Kalziumhydroxyd.
- Kalkig**; wapiasty, wapnisty.
- Kalkkasten** (Kalkbucht, Kalkbett, Löschkasten); skrzynia do gaszenia wapna, gaśnica (bud.).

Kalkkohle (Kalkbrennkohle); węgiel wapielny, węgiel do wypalania wapna.

Kalklöschchen (Löschchen des Kalkes); gaszenie wapna (bud.).

Kalkmalachit; malachit wapienny (min.).

Kalkmehl (trocken gelöschter Kalk); mąka wapienna.

Kalkmergel; opoka, margiel wapienny (geol.).

Kalkmesotyp p. Skolerit.

Kalkmilch (Kalkhydrat); mleko wapienne (bud.).

Kalkmörtel (Kalksandmörtel); zaprawa wapienna (bud.).

Kalknatronfeldspat; feldspat sodowo-wapienny (min.).

Kalknieren; buły wapienne (geol.).

Kalknitrat p. Kalksalpeter.

Kalkofen; wapiennik, wapielnik, piec do wypalania wapna (techn.).

Kalkpaste p. Kalkbrei.

Kalkpatrone; patron wapienny (urab. skał mat. wybuch.).

Kalkpyramide p. Skalenoëder.

Kalksalpeter (salpetersaures Kalzium, Kalknitrat, Mauersalpeter); azotan wapnia, saletra wapienna, saletra murowa (chem. min.).

Kalksandmörtel p. Kalkmörtel.

Kalksandstein; piaskowiec wapnisty (geol.).

Kalkschiefer; łupek wapienny (geol.).

Kalkschlackenstein; żuźlowiec (hut.).

Kalkschw erspat p. Kalkbaryt.

Kalksinter; naciek wapienny, nawar wapienny (geol.).

Kalkspat (Kalzit); spat wapienny, kalcyt (min.).

Kalkstein; wapień, kamień wapienny (min. geol.).

Kalksteinbruch p. Kalkbruch.

Kalktuff; martwica wapienna, tuf wapienny (min. geol.).

Kalkulieren (berechnen, überschlagen); obliczać, obrachowywać.

Kalkulieren (überlegen); rozważać, obmyślać.

Kalkuranglimmer (Kalkuranit) p. Uranit.

Kalkvolborthit; folbortyt wapienny (min.).

Kalkwasser; woda wapienna (chem.).

Kalkzuschlag; domieszka wapienna, dodatek wapienny (hut.).

Kallait (Kalait, Türkis); kalait, turkus (min.).

Kallochrom p. Rotbleierz.

Kalo (Calo, Verlust); ubytek, strata.

Kalorie (Wärmeeinheit); ciepłostka, kalorya.

Kalorifer (Lufterhitzer, Winderhitzer); nagrzewnica, kaloryfer (ogr. hut.).

Kalorimeter (Wärmemesser); kalorymetr, ciepłomierz (fiz.).

Kalotte (Kugelabschnitt, Kugelhaube); czasza kulista, czasza sferyczna, odcinek kuli (geom.).

Kaltbruch; chłodnołomność, zimnokruchość (met.).

Kaltbrüchig; chłodnołomny, zimnokruchy (met.) p. Eisen (kaltbrüchiges).

Kältemaschine; oziębiarka (maszyn.).

Kalthämmern (Kaltschmieden, Hartschlagen) p. Hartschlagen.

Kaltlager (der Pfannen); zastój, spoczynek (panew) (warzel.).

Kaltlegen (ausblasen, niederblasen, ausschuren) einen Ofen p. Ausblasen.

Kaltschmied; mosiężnik, kotlarz (techn.).

Kaltwasserzisterne; zbiornik na wodę zimną (maszyn.).

Kaltwasserpumpe; 1) pompa do wody zimnej; 2) pompa oziębiająca (maszyn.).

Kaluszit (Syngenit); kałuszyt (min.).

Kalzinieren (verkalken, durchglühen); prażyć, wypalać, zwapnić, kalcynować (techn.).

Kalzinierofen (Röstofen); piec prażelny, prażak (techn.).

Kalzium; wapń (chem.).

Kalziumhydroxyd (Kalkhydrat, gelöschter Kalk); wodorotlenek wapienowy (wapno gaszone) (chem.).

Kalzit (Kalkspat); kalcyt, spat wapienny (min.).

Kambrische Formation; formacja kambrzyjska (geol.).

Kamelhaarriemen p. Riemen.

Kameradschaft p. Kür.

Kamin (Esse, Rauchfang, Schlot, Schornstein); komin (bud.).

Kamin Kühler; chłodnica z kominem (maszyn.).

Kaminmauer; 1) mur kominowy; 2) p. Scheidemauer (bud.).

Kaminstein (Kaminziegel); cegła kominówka (bud.).

Kamm (Gebirgskamm); grzbiet góry (geol.).

Kamm (Aufkämmung, Verkämmung); wrąb, wręb, zacięcie, zacios (cieś.).
Haken —; wrąb zębaty, wrąb z zębem.
Kreuz —, (kreuzförmige Überscheidung); wrąb krzyżowy.
Schwabenschwanz —, (schwabenschwanzförmige Verkämmung); wrąb w kanię, w jaskółczy ogon.
Kammer; alkowa, alkierz, bokówka (bud.).
Kammer (Weitung, Verhau); komora, szczyzna, działo, działko (górn.) p. Abbaukammer.
Kammeral; skarbowy.
Kammeralwesen; skarbowość.
Kammerapparat (gemauerter Winderhitzungsapparat); nagrzewnica komorowa, ceglana (hut.).
Kammerbau (Weitungsbau); odbudowa komorowa, szczyznowa (górn.).
Kämmererit; kemereryt (min.).
Kammförmig; grzebieniasty (min. geol.).
Kammkies; piryt grzebieniasty (min.).
Kammlager p. Lager.
Kamhrad (Zahnrad mit Kämmen); koło palczaste, koło zębate drewniane (koło z zębami drewnianymi) (maszyn.).
Kammwalzen (b. Walzwerk) p. Krauseln.
Kammzapfen; czop grzebieniasty, zwora grzebieniasta, czop pierścieniowy (maszyn.).
Kampagne; bieg, okres ruchu, okres wyrobu.
Sud —; warka.
Kämpfer (Kämpferschicht, Anfall); węzłowie, nasadnik, węzłownik (część muru, na której wspiera się sklepienie) (bud.).
Kämpferdruck (Umhüllungslinie); odpór węzłowny, obwiedna oddziaływań (stat. bud.).
Kämpferdrucklinie; linia przecięcia się oddziaływań (stat. bud.).
Kämpferstein (Widerlagerstein); węzłownik (sklepienia) (bud.).
Kampylit; kampylit (min.).
Kanadisches Bohren; wiercenie kanadyjskie, wiercenie sposobem kanadyjskim (wierc. ziem.).
Kanal (Wasserleitung); kanał.
schiffbarer —; kanał spławny (górn.).
Kanaldarre; suszarnia kanałowa (warzel.).

Kanalstrahlen; promienie kanałowe (el.).
Kanalwage; poziomnik wodny (miern.).
Kandel (zur Solenleitung); rynna (soln.).
Kaneit (Arsenmangan, Arsenikmangan); kaneit (min.).
Kaneelstein p. Hessonit.
Kannelieren (riefen, auskehlen); żłobkować.
Kännelkohle p. Blattelkohle.
Kanngießer (Zinngießer); konwiarz, cynownik, cynarz.
Känozoische Formation (tertiäre Periode, Tertiärgebirge); formacja kenozoiczna, okres kenozoiczny, trzeciorzędowy (geol.).
Kantapparat (b. Eisenwalzen); przesuwałdo (maszyn. hut.).
Kante; krawędź (geom. min. kryst.).
Kanten (auf die Kante stellen); przewracać.
Kanten (mit Kanten versehen); przyciąć, przyciosać graniasto (cieś. itd.).
Kantenriß (am Eisen); pęknięcie na brzegach.
Kantig; graniasty.
Kantriegel p. Schubriegel.
Kanzlei (Amtsstube); kancelarya.
Kanzleibeamter; urzędnik kancelaryjny.
Kanzleidiener; woźny.
Kanzleipauschale; ryczałt na potrzeby biura, ryczałt biurowy, kancelaryjny.
Kanzleipersonale; służba kancelaryjna, biurowa.
Kanzellist; kancelista.
Kaolin (Porzellanerde, Porzellanton); kaolin, ziemia porcelanowa (min. geol.).
Kapazität (elektrische Aufnahmefähigkeit); pojemność elektryczna (el.).
Kapazität (Fähigkeit, Größe); zdolność, wielkość.
Kapazitätsbatterie; bateria magazynowa (el.).
Kapazitätseinheit; jednostka pojemności (el.).
Kapazitätsmessung; pomiar pojemności (el.).
Kapelle (Capelle, Treibscherben); kapelka (chem. met. prob.).
Kapellengold (Blickgold); złoto kapelkowe, złoto odciągane (chem. met. prob.).
Kapellenofen (Probiermuffelofen); piec kapelkowy (chem. met. prob.).

Kapellensilber (Blicksilber); srebro kapelkowe, odciągane (chem. met. prob.).

Kapillarelektrometer; elektrometr włoskowaty (el.).

Kapillarität (Haarröhrchenanziehung); włoskowatość (fiz.).

Kapital (Geldsumme, Grundvermögen); kapitał, iszczizna.

Kapnit; kapnit (min.).

Kappe (Bergkappe) p. Bergkappe.

Kappe (kurzes Schachtloch) p. Joch.

Kappe (Türstockkappe, Überberg); stropnica, weias, kapa (górn. cieś.).

Kappengewölbe p. Gewölbe.

Kappensteg (Kehleinstrich); rozpora (pod stropnicą) (górn. cieś.).

Kappenstück (Anpfahl); przypora (górn. cieś.).

Kappenzimmerung; obudowa (wydrzewienie) stropnicami, obudowa (wydrzewienie) kapami (górn.).

Kappholz p. Holm.

Kapsel; 1) opona, osłona, kaptur; 2) p. Sprengkapsel, Zündkapsel.

Kapselgebläse (rotierendes Kolbengebläse) p. Root'scher Ventilator.

Kapselmotor; motor (silnik) okapturzony (el.).

Kapselrad p. Fabry'scher Ventilator.

Kapuzienerboden p. Friesboden.

Karat (kleines Goldgewicht); karat.

Karätig; karatowy.

Karbolsäure; kwas karbolowy (chem.).

Karbon (Kohlenstoff); węgiel (chem.).

Karbon (Steinkohlenformation); karbon, formacya węglowa (geol.).

Ober —, (produktives —); karbon górny.

Unter —, (Kohlenkalk u. Kulm); karbon dolny.

Karbonat; karbonat (dyament czarny do wierceń używany) (min.).

Karbonat (kohlensaures Salz); węglan (chem.).

Karbonisation (Verkohlung); zwiększenie (chem. techn.).

Karbonit (Carbonit); karbonit (materiał wybuchowy bezpieczny).

Karborundum; karborundum (masa bardzo twarda z węgla i krzemu).

Kardinalpunkte; punkty zasadnicze, kardynalne (fiz.).

Kare; cyrki dolinowe, kare (geol.).

Karelinit; karelinit (min.).

Karinthin; karyntyn (min.).

Karmin; karmin, czerwień (brw.).

Karminrot (v. Farbe); karminowy (min.).

Karminspat; karminit (min.).

Karnallit — p. Carnallit.

Karneol; krwawnik, karniol (żółtawo czerwony chalcedon) (min.).

Karnies (Gesimskranz); karnes (gzems z łuku wypukłego i wklęsłego) (arch.).

Karpathensandstein; piaskowiec karpacki (geol.).

Karpholith; karfolit (min.).

Karphosiderit; karfosyderyt (min.).

Karren; żłoby (utwór krasowy) (geol.).

Karren; taczkość.

Karren (einrädriger Karren, Laufkarren, Schubkarren); taczka, taczki.

Karren (zweirädriger Karren); kara, bieda, wózek dwukołowy (górn.).

Karrenfelder; pola żłobów (geol.).

Karrenförderung (Karrenlaufen, Karren, Laufkarrenförderung, Schubkarrenförderung); taczkowanie, przewóz w taczkach (górn.).

Karrenführer p. Karrenläufer.

Karrenläufer p. Karrenförderung.

Karrenläufer (Karrenführer, Karrenschieber, Schlepper); taczkarz, wozak (górn.).

Karrenrad (Karrenradel); kółko taczek, kółko taczkowe (górn.).

Karrenschieber p. Karrenläufer.

Karrenspritze; sikawka dwukołowa.

Karrenstrecke; chodnik taczkowy, droga taczkowa (górn.).

Karstenit (Anhydrit, Muriazit); karstenit, anhydryt (min.).

Karstrichter; doliny krasowe (geol.).

Karte; mapa (miern.).

geographische —; mapa geograficzna.

Katastral —; mapa katastralna.

Militär —; mapa wojskowa.

Kartell (Ring); kartel, (zmowa producentów na niekorzyść konsumentów).

Kartieren; mapować, kreślić, rysować (miern.).

Kartisch p. Kortisch.

Kartischarbeit p. Kortischarbeit.

Kascholong (Cascholong); kaszolong, chalcedon mętny (min.).

Käse; 1) p. Torfziegel; 2) serek (cegiełka pod tygiel w ciągowym piecu podstawiana) (prob.).

Kaselowsky - Pumpe; pompa Kaselowsky'ego (o wysokim ciśnieniu) (maszyn.).

Kaskadenbatterie; bateria stopniowa, układ baterii w kaskadzie (el.).

- Kaskadenschaltung**; połączenie stopniowe (el.).
- Kaskadenumformer**; przetwornica stopniowa (el.).
- Kassaabschluss** p. Rechnungsabschluss.
- Kassaausweisung**; asygnacja kasowa (piśmienne polecenie wypłaty) (kas.).
- Kassabuch**; księga kasowa (kas.).
- Kassadeckung**; pokrycie kasowe (kas.).
- Kassagebarung** p. Gebarung.
- Kassaschluß**; zamknięcie kasy (kas.).
- Kassenrest**; pozostałość kasowa, rezydent kasowy (kas.).
- Kassenstand**; stan kasy (kas.).
- Kassenwesen**; kasowość (kas.).
- Kassier**; kasyer, skarbnik (kas.).
- Kassiterit** (Zinnstein, Zinnerz); kasyteryt, kamień cynowy, cyniak (min.).
- Kasten**; 1) skrzynia, skrzynka; 2) p. Formkasten, Gießkasten; 3) p. Schieberkasten.
- Kasten** (b. Wasserrad) p. Radzelle.
- Kasten** eines Grubenwagens p. Hundekasten.
- Kasten** (Gehäuse einer Rolle) p. Rollengehäuse.
- Kasten** (Versatzkasten) p. Holzkasten.
- Kastenerforderung**; przewóz (wywóz, wyciąganie) w skrzyniach (górn.).
- Kastenerformerei** (Ladenformerei); formowanie skrzynkowe, formowanie w skrzyniach (form.).
- Kastengebläse**; dmuchawa skrzyniasta (maszyn. hut.).
- Kastenkunst** (Eimerkunst) p. Eimerkette.
- Kastenrad** p. Schöpfrad.
- Kastenschlag** (Schlagen vor Kästen, Kastenschlagen) p. Kastenzimmerung.
- Kastestempel** p. Tragstempel.
- Kastenvorwärmer** (Kastenvorwärmfanne); podgrzewacz skrzynkowy (warzel.).
- Kastenzimmerung** (Kastenschlag) b. Firsten und Strossenbau; wyprawa występowa, kasztowanie występowe (górn. cieś.).
- Kastor** (Petalit); kastor (min.).
- Katalonisches Feuer** p. Luppenfeuer.
- Katapläit**; katapleit (min.).
- Katarakt**; przyłumiak (prędkości) (maszyn.).
- Katarakt** (Wasserfall, Stromschnelle); katarakta, próg, wodospad (geol.).
- Kataraktsteuerung** p. Steuerung.
- Kataster**; kataster (rejestr podatku gruntowego).
- Katastralaufnahme**; zdjęcie katastralne (miern.).
- Katastralkarte**; mapa katastralna.
- Katastralvermessung**; pomiar katastralny (miern.).
- Katastrophen** (Kataklysmen); katastrofy, kataklizmy (gwałtowne przezwroty w przyrodzie) (geol.).
- Kathete** (Lotseite, Anseite im rechtwinkligen Dreiecke); przyprostokątnia (geom.).
- Kathetometer**; katetometr (fiz.).
- Kathode** (Stromausführer); katoda (el.).
- Kathodenstrahlen**; promienie katodalne (el.).
- Kathophthalm** p. Schillerquarz.
- Kation** (der zur Kathode gehende Bestandteil); kation (el.).
- Katoptrik** (Spiegellehre); katoptryka (część optyki).
- Katze** (Laufkatze, Laufwagen); kot (żorawia) (maszyn.).
- Katzenauge** p. Schillerquarz.
- Katzengold** (Goldglimmer); kocie złoto (meroksen) (min.).
- Katzensilber** (Glimmer); kocie srebro (muszkowit) (min.).
- Kaue** (Grubenskaue); jata kopalniana, szafas kopalniany (nad szybem, obok sztolni) (górn.).
- Kaue** (Schachtkau); szafas, jata, kleta (nadszybowa) (górn.).
- Kauenwärter**; szafasny (górn.).
- Kaufblei** (Frischblei, Weichblei) p. Blei.
- Käufer**; kupujący, nabywca.
- Kaufpreis**; cena kupna.
- Kaufvertrag**; umowa o kupno, kontrakt kupna.
- Kaufzink** p. Rohzink.
- Kaukamm** (Kühkamm) p. Grubenbeil.
- Kausche**; chomonto, strzemień linowe (połączenie liny z klatką) (maszyn. górn.).
- Kausimkies** p. Lonchidit.
- Kaustik** (Brennlinie); linia ogniskowa (fiz.).
- Kaution** (Bürggeld, Haftgeld); kaucya, zabezpieczenie, zakład, zastaw.
- Kautschuk** (Federharz); kauczuk, gutaperka (matr.).
- Kautschukrohr**; rurka kauczukowa.
- Kautschukschlauch**; wąż kauczukowy.

Kegel; stożek (geol.).

Dejektions —, (Schutt —); stożek napływowo, dejekcyjny.

Schlacken —; stożek żuźlowy.

Kegel (Konus); stożek, ostrokrąg (geom.).

abgestutzter —; stożek ścięty.

Ergänzungs —; stożek uzupełniający, odcięty.

Kegelband (Aufsatzband, Hakenband); zawiąsa z krukiem.

Kegeldach; dach stożkowy (bud.).

Kegelfläche; powierzchnia stożkowa, ostrokągowa (geom.).

Kegelform (Kegelgestalt); kształt stożkowy, postać stożkowa (geom.).

Kegelförmig (konisch); stożkowy, ostrokągowy (geom. min.).

Kegelgewölbe p. Gewölbe.

Kegelherd; spławek stożkowy, pławnisko stożkowe, stożkowy stół płóczkowy (sort.).

Kegelmühle (Glockenmühle); młyn stożkowy, dzwonowy (sort.).

Kegelrad (Winkelrad, konisches Rad); koło stożkowe, ostrokążne (maszyn.).

Kegelräderwerk (Winkelräderwerk); kołoskład stożkowy, ostrokążny (maszyn.).

Kegelreflektor; reflektor stożkowy (el.).

Kegelröhren (Keilröhren, konische Röhren); rury stożkowe, blaszanki stożkowe (wierc. ziem.).

Kegelscheibe; stożek pasowy (maszyn.).

Kegelturbine p. Turbine.

Kegelventil p. Ventil.

Kehlbalken; jętka (bud.).

Kehle (Kehlung); krajnik, kielunek (arch.).

Kehleinschnitt (Schar); p. Auskehlung.

Kehleinstrich (Kehlholz, ausgekehrter Einstrich); wyżłobiona rozpóra, wyżłobiona poprzeczka (górn. cieś.).

Kehlhobel; strug krajnik (stol.).

Kehlleiste (Kehlstoß); pięćka odwrotna (u gzemśów) (arch.).

Kehlsparren (Ixsparren, Ecksparren); krokiew koszowa (bud.).

Kehlstoß p. Kehlleiste.

Kehlziegel (Nonne); cegła koszowa, koszówka (bud.).

Kehr (pl. Kehren); chodnik poprzeczny, poprzecznia (w ługowniach) (soln.).

Kehre (Weiche) p. Weiche.

Kehren (abkehren, auskehren); zmiatać, wymiatać, wymieść (sort.).

Kehrerz; zmiotki rudne (sort.).

Kehrherd (Kehrlutte); stół płóczkowy zamiatalny, spławek zamiatalny, pławnisko zamiatalne (sort.).

Kehrherdarbeit (Arbeit auf liegenden Herden); przemywanie, praca (robota) na stołach płóczkowych leżących (sort.).

Kehricht; śmiecie.

Kehrichtgrube; śmietnik.

Kehrlutte p. Kehrherd.

Kehrrad (eines Wasserradgöpels); koło obrotowe (maszyn. górn.).

Kehrradgöpel (Wasserradgöpel, Wassergöpel); kołowrót wodny (maszyn. górn.).

Kehrsalpeter (Mauersalpeter) p. Kalksalpeter.

Kehrsalz (Fegsalz, Fußsalz); zmiotki solne, wymiotki solne, deptanka (sól drobna nieczysta) (soln.).

Kehrscheibe; koło linowe powrotne (przewóz linowy) (górn.).

Kehrturbine (beim Turbinengöpel); turbina obrotna (maszyn. górn.).

Kehrwalzen p. Reversierwalzen.

Kehrwalzwerk p. Rever-ierwalzwerk.

Keil; klin. (mech. górn.).

Befestigungs —; klin osadczy.

Flach —, (Schluß —); klin jednowpustny.

Kopätzen —; klin kopacki (górn.).

Nachstell —; klin nastawczy.

Nasen —; klin łbiasty.

Nuten —; klin dwuwpustny.

Reibungs —, (Hohl —); klin żłobkowy.

Schließ —, (Setz —); klin oporowy.

Spitz —; śpiczak.

Verbindungs —; klin łączny.

Zug —, (Treib —, Stell —, Gegen —); klin ustawniczy.

Keil (Spitz, Eisen) p. Bergeisen.

Keilanzug; zbieżność, zwężenie klina.

Keilarbeit; praca (robota) klinowa, klinowanie (górn.).

Keilberg p. Sohlberg.

Keilbremse; hamulec klinowy.

Keildamm (Keilverspündung); tama klinowa, sferoidalna (osuszanie kopalni) (górn.).

Keileisen (keilförmiges Eisen); rusztownik, żelazo rusztowe (met.).

Keilen; klinować (górn.).

Keilfäustel (Treibfäustel); pucka, perlik (górn.).

Keilfimmel p. Federkeil.
Keilflächner tetragonaler p. Sphenoid.
Keilförmig; kliniasty, klinowaty.
Keilförmiges Eisen p. Keileisen.
Keilgevier p. Keilkrantz.
Keilhaue (Haue, Spitzhaue); kilof, spiczak, czakan (górn.).
Doppel —; oskard.
Gesteins —; skalnik.
Kerb —, (Schlitzhaue); kilof odciosowy.
Schramm —; kilof podciosowy.
Keilhauenarbeit; robota (praca) kilofowa, łupanie (górn.).
Keilhauenspitze; ocyl, brok, ostrze kilofa (górn.).
Keilhaut p. Yttrotitanit.
Keilkette p. Kette.
Keilkrantz (verkeilter Kranz, Picotagekranz, Keiljoeh, Picotagejoeh, Keilgevier); wieniec okliniony (w sztybach) (górn.).
Keilkrantzbett; leże wieńca klinowego (obudowa szybów wodoszczelna) (górn.).
Keillager (b. Schachtpumpen); łożysko klinowe (maszyn. górn.).
Keilrad p. Rad.
Keilring; pierścień klinowy, pierścień z klinem (maszyn.).
Keilröhren p. Kegelhöhren.
Keilrücken; głowa klina, grzbiet klina (maszyn.).
Keilschlitz; zasiłek klinowy (górn.).
Keilschraube (Splintbolzen); śruba klinowa, śruba z klinem (maszyn.).
Keilstein (Wölstein); zwornik, kliniec, kamień sklepienia (bud.).
Keilverbindung; złączenie klinowe (maszyn.).
Keilverspündung (Keilverspünden) p. Keildamm.
Keilziegel (Gewölbziegel, Brunnenziegel, Kesselziegel); cegła klinowa, klinówka, studniówka, cembrówka, sklepówka (bud.).
Kelle (Formkelle); kielnia formierska (odl.).
Kelle (Gießkelle, Pfanne); czerpaczka (odl.) p. Gießkelle.
Kelle (Kellenbohrer) p. Lettenbohrer.
Kelle (Maurerkelle); kielnia (bud.).
Keller; piwnica (bud.).
Kellergeschoß; podziemie, suterena (bud.).
Kellerhals (Kellerhalsmauerung); sklepienie ukośne, sklepienie sztywne (bud.).

Kellerloch; okienko piwniczne (bud.).
Kellermauer; mur piwniczny (bud.).
Kannelkohle (Kännelkohle) p. Blattelkohle.
Kenngotit; kengotyt (min.).
Kennziffer (Charakteristik); cecha (logarytmu) (mat.).
Kephalopoden (Kopffüßer); głowopławy, głowonogi, głowopęzły (mięczaki ślimakowe jednoskorupowe) (geol.).
Keramohalit (Halotrichit); keramohalit (min.).
Kerargyrit (Chlorsilber, Silberhornerz, Hornsilber, Hornerz, hexaëdrisches Perlkerat); kerargiryt, chlerek srebra, srebro rogowe (min.).
Kerasin (Bleihornerz, Hornbleierz Hornblei, Phosgenit, orthotomer Bleibaryt); kerazyn, ołów rogowy, fosgenit (min.).
Kerate; rogowce (min.).
Kerbe (Einschnitt, Schlitz); wcinka, zacinka (górn.).
Kerben (schlitzten, schneiden); zaciąć, zasiękiwać (górn.).
Kerbeisen (gekerbte Stange) p. Zahnstange.
Kerbhaue (Kerbkeilhaue, Schlitzhaue) p. Schlitzhammer.
Kerbolz (Rabisch); karb (dwie deszczułki razem nacinane stanowiące dowód i sprawdzenie dla rachujących) (górn.).
Kermesit (Kermesan p. Pyrostibit).
Kern; rdzeń, jądro; p. Bohrkern, Formkern.
Kernbohren (Kernbohrung); wiercenie rdzeni, wiercenie rdzenne (wierc. ziem.).
Kernbohrer (Kernbohrapparat, Zapfenbohrer); 1) świder rdzenny, wydrążony, obwiertak; 2) dłuto próbnik (wierc. ziem.).
Kerndrücker p. Kernkasten.
Kernfänger (b. d. Diamantbohrung); chwytacz rdzeni, chwytacz rdzenny (wierc. ziem.).
Kernbrecher p. Kernlöffel.
Kernguß (Guß über den Kern, Hohlguß); 1) odlewanie rdzeniowe, próżne; 2) odlew rdzeniowy, próżny (odl.).
Kernfläche (Querschnittkern); jądro przekroju, ośrodek przekroju (mech.).
Kernkasten (Kerndrücker, Kernformkasten, Kernpresse); rdzenica, skrzynka rdzeniowa, rdzenna (form. odl.).
Kernlinie; ojedrna (stat. bud.).

Kernloch: otwór porzdeniowy (odl.).
Kernlöffel (Kernbrecher, Zapfenlöffel); odrywacz (rdzenny) (wierc. ziem.).

Kernmauer (Kernmauerwerk) eines Schachtofens p. Kernschacht.

Kernnagel; przypinka (odl.).

Kernpresse p. Kerndrucker.

Kernpunkt; punkt rdzenny (wyt.).

Kernring (Stahlring); pierścień rdzeniowy (do odłamania rdzenia) (wierc. ziem.).

Kernriß (Spalt im Holz); szczelina w drzewie, pęknięcie rdzenne.

Kernrohr; rura rdzeniowa, rdzenna (wierc. dyament.).

Kernrösten (Kernröstung); prażenie jądrowe (hut.).

Kernsalz p. Bergkern.

Kernschacht (Kernschachtmauer, Kernmauer, Kernmauerwerk, Ofenfutter, Schachtfutter, Futtergemäuer, Futtermauer); wykładzina, futrówka, koszula piecowa (hut.).

Kernschlamm (röscher Schlamm, Filz); muł rudny (sort.).

Kernschlammherd (Filzherd); stół (płóczkowy) mułowy, spławek mułowy, pławnica mułowa (sort.).

Kernschlich (Köpfel, Stirn, Haupt); muł jądry, muł rdzenny (sort.).

Kernschluß; połączenie z rdzeniem (el.).

Kernspindel (Kernstange); wrzeciono rdzeniowe, (form. odl.).

Kernstück (Keilstück, falscher Kern); jąderko formowe (form. odl.).

Kernstütze; podpinka (odl.).

Kerntransformator; przetwornik z rdzeniem (el.).

Kernzylinder (Schraubenkern); rdzeń śruby (maszyn.).

Kerolith: kerolit (min.).

Kerstenit (Wismutkobaliterz, Wismutkobaltkies); kerstenit (min.).

Kerze; świeca.

elektrische — von Jablotschkoff; świeca elektryczna Jabłoczkowa (el.).

Normale —; świeca wzorcowa (el.).

Paraffin —; świeca parafinowa.

Stearin —; świeca stearynowa.

Wachs —; świeca woskowa.

Kerzeinheit; świeca jednostkowa (el.).

Kerzenfassung; oprawa świecowa (el.).

Kerzenstunde; świecogodzina (el.).

Kessel (Auskesselung) p. Pinge.

Kessel (Dampfkessel); kocioł, kociel (maszyn.).

beweglicher —, (transportabler —); kocioł ruchomy, kocioł przenośny.

Cornwall —, (Walzen — mit innerer Feuerung); kocioł kornwalijski.

Einflammrohr —; kocioł jednopłomienicowy.

Einzylinder —; kocioł jednowalcowy, jednowalczasty.

Flammrohr —, (Seitrohr —, Wellrohr —, Rauchrohr —); kocioł płomienicowy.

Heizrohr —; kocioł płomieniówkowy.

Hochdruck —; kocioł wysokoprężny.

Lokomobil —; kocioł lokomobilowy.

Lokomotiv —; kocioł parowozowy.

Mehrzylinder —, (mehrfacher Walzen —); kocioł wielowalcowy, wielowalczasty.

Niederdruck —; kocioł niskoprężny.

Rauchrohr — p. Flammrohrkessel.

Röhren —; kocioł rurowy.

Sieder —, (Dampf — mit Siedern); kocioł walcowy z ogrzewaczami p. Bouilleurkessel.

stehender —; kocioł stojący.

Wagen —, (Koffer —); kocioł skrzyniowy.

Wasserrohr —, (Siederrohr —); kocioł opłomkowy, wodnorurkowy.

Zweiflammrohr —; kocioł dwupłomienicowy.

Zwerg —, (Klein —); kociołek, kocioł o małej zawartości.

Zylinder —, (Walzen); kocioł walcowy, cylindrowy, walczasty, walczak.

Kesselarbeit (Kesselschmiedekunst); kotlarstwo (techn. maszyn.).

Kesselarmatur (Kesselausrüstung) p. Armatur.

Kesselbatterie; zespół kotłów (maszyn.).

Kesselblech (Dampfkesselblech); blacha kotłowa (met.).

Kesselblechwalzwerk (Kesselblechstraße); walcownia blachy kotłowej (maszyn. hut.).

Kesselbrüche; przełamy, załamy, zapadliny kotlinowe (geol.).

Kesseleinmauerung; wmurowanie, obmurowanie kotła (techn. bud.).

Kesselexplosion; wybuch kotła parowego.

Kesselfabrik p. Kesselschmiede.
Kesselfeuerung (Kesselheizung); palenisko kotłowe.
Kesselgewölbe (Kuppel); sklepienie kopulaste, baniaste (bud.).
Kesselhaus (Kesselstube, Kesselstätte); kotłownia.
Kesselheizkohle (Kesselkohle) p. Dampfkesselkohle.
Kesselheizung p. Kesselfeuerung.
Kesselmantel (Kesselbekleidung); okrywa kotła, osłona kotła, płaszcz kotła.
Kesselmauerwerk; obmurze kotłowe (techn. bud.).
Kesseln; szyb wyżarzyć (przewietrzanie) (górn.).
Kesseln sich (einen Kessel bilden) p. Auskesseln.
Kesselnetzung; nitowanie kotłowe, nicenie kotłowe.
Kesselofen; piec kotłowy (odl.).
Kesselpfanne; panew kotłowa (wazzel).
Kesselprobe (Probieren eines Dampfkessels); próba kotła.
Kesselreinigung; czyszczenie, przemywanie kotła.
Kesselschlamm (b. Dampfkessel); muł kotłowy.
Kesselschmied (Kesselschläger); kotlarz.
Kesselschmieddraht; drut kotlarski (met.).
Kesselschmiede (Kesselfabrik); kotłarnia (techn.).
Kesselspeisewasser; woda zasilająca kocioł.
Kesselspeisung; zasilanie kotła (parowego).
Kesselstein; kamień kotłowy, kotłowiec, nawar.
Kesseltal; kotlina (geol.).
Ketscher (Gestellwagen), p. Gestellwagen.
Kette; łańcuch (maszyn. bud. most. i t. d.).
Anker —; łańcuch kotwiczny.
Gallische —, (Gelenk —); łańcuch przegubowy.
galvanische —; łańcuch galwaniczny (el.).
geschlossen —, (— ohne Ende); łańcuch bez końca.
kalibrierte —; łańcuch dokładny.
Keil —; łańcuch klinowy (kliny zrzeszone).
Last —; łańcuch dźwigny.
Meß —; łańcuch mierniczy (miern.).

Kette; łańcuch (maszyn. bud. most. i t. d.).
Trag —; łańcuch mostu wiszącego (bud. most.).
Treibgelenk —; łańcuch napędny.
Kettenbahn (Kettenförderbahn); kolej łańcuchowa (górn.).
Kettenbarriere; rogatka łańcuchowa (kol.).
Kettenbremse (Gliederbremse); hamulec łańcuchowy.
Kettenbrücke; most łańcuchowy.
Kettenförderung (auf hor. o. geneigten Bahnen); przewóz łańcuchowy (górn.).
Kettenförderung (vertikale od. ansteigende Förderung); wyciąganie łańcuchowe (górn.).
Kettengabel; widełki łańcuchowe, widły łańcuchowe (górn.).
Kettengebirge; łańcuchy górskie, pasma górskie (geol.).
Kettengebläse (Paternostergebläse); dmuchawa łańcuchowa (maszyn. hut.).
Kettengelenk (Kettenglied, Kettenring); ogniwo łańcucha (maszyn.).
Kettenkunst p. Paternosterkunst.
Kettenkuppel (Kettenkupplung); sprzęgło łańcuchowe (maszyn.).
Kettenlinie; linia łańcuchowa, krzywa łańcuchowa (mech.).
Kettennagel; szpilka miernicza (miern.).
Kettenpumpe p. Scheibenkunst.
Kettenrad; koło łańcuchowe (maszyn.).
verzahntes —; koło uzębione.
Kettenräderwerk; kołoskład łańcuchowy (maszyn.).
Kettenregel; rachunek łańcuchowy (mat.).
Kettenring p. Kettengelenk.
Kettenscheibe; tarcza łańcuchowa, koło łańcuchowe (maszyn.).
Kettenschlauch; wąż łańcuchowy (przeprowadza wodę pod ciśnieniem 50—60 atm.) (górn.).
Kettenstab; kostur (miern.).
Kettentrommel; bęben łańcuchowy (maszyn. górn.).
Keuper (Keuperformation); kajper (tryas górny) (geol.).
mittlerer —, (Gyps —); kajper średni, kajper pstry.
oberer —, (Rhät); kajper górny, ret.
unterer —, (Kohlen —); kajper dolny, kajper ilasty.
Keupersandstein; piaskowiec pstry (geol.).

Kibdelophan (Titaneisen aus Gastein); kibdelofan (min.).

Kiefer (Föhre); sosna.

Kiel eines Pocheisens p. Pochkiel.

Kienruß; sadza, czerń sadzowa.

Kienstock (Darrling); przyrąk kruszcowy (miedzi, ołowiu) (met.).

Kies (grober Kies) p. Gerölle.

Kies (Kiessand, Gruß, Griefß, grober Sand); żwir, dziarń, dziarstwo, (żersć, drzastwo) (geol.).

Kies (Schwefelkies) p. Eisenkies.

Kiesader (Schwefelkiesader); żyła pirytu (geol.).

Kiesboden; żwirowisko (geol.).

Kiesbrennen; prażenie pirytów (hut.).

Kiesel (Kieselstein); krzemień (min.).
runder — p. Gerölle.

Kiesel (Silizium); krzem (chem.).

Kieselartig; krzemienisty.

Kieselboden; krzemienica, grunt krzemieniasty (geol.).

Kieselerde (Siliziumbioyd); krzemionka, ziemia krzemiona (chem. geol.).

Kieselfluorwasserstoff (Kieselfluorwasserstoffsäure); fluorowodór, kwas fluorowodorowy (chem.).

Kieselgalmel p. Kieselzink.

Kieselglocke (gezahnter Glockenbohrer, Zahnbohrer); świder dzwonowy zębaty, dzwoniec zębaty (wierc. ziem.).

Kieselgur (Kieselguhr, Infusorien-erde); ziemia okrzemkowa, krzemionkowa (min.).

Kieselgurdynamit (Gurdynamit); dynamit okrzemkowy, krzemionkowy (mat. wybuch.).

Kieselhaltig (kieselig); krzemienisty, krzemionkowy.

Kieselkalk (kieselig Kalk); wapień krzemionkowy (geol.).

Kieselkupfer p. Kupfergrün.

Kieselmalachit p. Kupfergrün.

Kieselmangan (Kieselmanganerz, Kieselmanganspat) p. Rhodanit.

Kieselnieren; buły krzemieniste (geol.).

Kieselsand; krupowiec, piasek ziarnisty, dziarstwo (geol.).

Kieselsandstein; piaskowiec krzemienisty (geol.).

Kieselsäure (Siliziumsäure); kwas krzemowy (chem.).

Kieselschiefer (Phtanit, lydischer Stein, Lydit); łupek krzemienisty, lydyt (min. geol.).

Kieselsinter (Kieseltuff, Kieselgur); nawar krzemionkowy (geol.).

Kieselzink (Kieselzinkerz, Kieselgalmel, Calamin, Hemimorphit); kalamín, galman krzemowy, hemimorfít (min.).

Kieserit; kizeryt (min.).

Kieseritregion; piętro kizerytowe (geol.).

Kiesfilter; filtr (przesącznik) żwirowy, cedzidło żwirowe (mech.).

Kiesgrube; dół żwirowy, kopalnia żwiru.

Kiesig (Kiessand enthaltend); żwirowy.

Kiesig (Schwefelkies enthaltend); piryt zawierający, pirytowy.

Kieslauge; woda krzemionkowa, cementowa (górn. techn.).

Kiessand p. Kies.

Kiesung; uznanie dochodzonej własności górniczej i jej zabezpieczenie (pr. górn.).

Kilbrickenit; kilbrekenit (min.).

Killinit; kilinit (min.).

Kilogramm; kilogram (1000 gramów, kg).

Kilogrammmer (Meterkilogramm); kilogramometr, kilogrammtr (praca zużyta na podniesienie jednego kilograma do wysokości jednego metra).

Kilogrammigteitsaräometer; gęstościomierz (areometr) kilogramowy (fiz. chem. soln.).

Kilometer; kilometr (1000 metrów).

Kilometerpfahl; słup kilometrowy.

Kilovolt; kilowolt (el.).

Kilowatt; kilowat (el.).

Kilowattstunde; kilowatogodzina (el.).

Kilowattzähler; miernik kilowatów (el.).

Kimme p. Gergel.

Kinderbewahranstalt; ochronka (dla dzieci).

Kindscher Freifallbohrer; świder wolnospadowy (luźnospadowy) Kinda, luźnospad, (wolnospad) Kinda (wierc. ziem.).

Kinetische Energie p. Energie.

Kippe (sächsische Köppe) p. Kippwäsche.

Kippen (das Fernrohr); pochylić, przechylić (lunetę) (miern.).

Kippen der Gichten (Rücken und Kippen der Gichten); zeskakiwanie nabożów wielkopieczowych (jest skutkiem nieregularnego schodzenia nabożów, zatrzymywania i zasklepiania się) (hut.).

Kippen (einen Förderwagen); wywrócić, wypróżnić wózek kopalniany (górn.).

Kipper p. Kippwagen.

Kippgefäß (Kippkasten) zur Solmesung; naczynie wywrotne, skrzynka wywrotna (soln.).

Kippkarren; kara wywrotna, bieda wywrotna (górn.).

Kiplager; łożysko przegibne (maszyn.).

Kippmoment p. Moment.

Kippregel (Perspektivlineal); celownica lunetowa, kierownica lunetowa (miern.).

Kippstuhl; stół wywrotowy (walcow. żelaza).

Kippvorrichtung (Kipper); wywrot (górn.).

Kippwagen (Kipper); wózek wywrotny, wywrot, koleba (górn.).

Kippwäsche (Köppwäsche, sächsische Kippe, Harzer Erzwäsche); płóeczka spadkowa, płóeczka saska (sort.).

Kirchhoffsche Sätze; prawa Kirchhoff'a (el.).

Kirschrotglühhitze (Kirschrotglut); żar wiśniowy (hut.).

Kirschrotziegel; cegła wiśniówka (bud.).

Kirwanit; kirwanit (min.).

Kistenstahl (Brescianstahl); stal bresciańska (met.). p. Stahl.

Kitt; kit, zlep, spoiwo (techn.).

Asphalt —; kit asfaltowy.

Beschlag —; (feuerfester —); kit ogniotrwały.

Blei —; kit ołowiany.

Eisen — (Rost —); kit żelazny.

Feuer —, (Brand —); kit gorący.

Glaser —, (Fenster —); kit okienny.

Holz —; kit stolarski.

Minium —; kit miniowy.

Zement —, (hydraulischer —); kit cementowy.

Kittel (Grubenhemd) p. Bergkittel.

Kitten (verkitten); kitować (techn.).

Kjerulfín; kjerulfín (min.).

Klaffer; sążeń (1-896 m).

Klafftergedinge; ugoda (akord) sążniowa (górn.) p. Schnurgedinge.

Klammer (Eisenklammer); klamra żelazna, spona żelazna (bud.).

Klammer (Holzklammer, Feder, Einschubleiste) p. Einschubleiste.

Klammer (Steinklammer, Donnerkeil); spona kaniasta (drzewo lub żelazo płaskie wycięte w ogon kani) (bud.).

Klämmig (klemmig, kleimig) vom Gestein; zwięzły (górn.).

Klamsieren; przebierać, kłęzować (górn. sort.).

Klang; dźwięk (fiz.).

Klanganalyse; analiza dźwięków (fiz.).

Klappe (Klappenventil, Klappventil, Scharnierventil); klapa, przepust, pastka (maszyn.).

Klappenbüchse (b. Erdbohren) p. Fangbüchse.

Klappenventil p. Klappe.

Klaprothit; klaprotyt (min.).

Klar; 1) czysty, 2) drobny (górn.). (drobny węgiel, kamień...)

Klärbassin (Klärkasten, Klärsumpf); zbiornik oczyszczający, odbłotniak (soln. sort.).

Klärbütte; kadź oczyszczająca (sort.).

Klarkohle; węgiel miałki (górn. hut.).

Klärpfanne; panew oczyszczająca (warzel.).

Klärsumpf; rzap oczyszczający (górn.) p. Klärbassin.

Klasse; 1) klasa, rząd; 2) porządek, oddział; 3) gatunek, sorta.

Klassensteuer; podatek klasowy, pogłówny.

Klassierapparat; sortownik (sort.).

Klassieren; gatunkować, sortować.

Klassierung; (das Klassieren); gatunkowanie (sort.).

Klassifikation der Mineralien; klasyfikacja, porządkowanie, grupowanie minerałów (min.).

Klassifikation (Klassierung) der Kohle; sortowanie, gatunkowanie węgla (sort.) p. Kohlenaufbereitung.

Klaubarbeit (Klauben, Ausklauben); przebieranie, przebiórka (sort.).

Klaubarbeiter; przebiieracz (sort.).

Klaubband (Leseband); przebiieradło taśmowe, taśma do przebierania (sort.).

Klaubbühne (Klaubebühne) p. Klaubtisch.

Klauben; przebierać (rudę, sól, węgiel) (sort.).

Klauber (Klaubjunge); przebiieracz (sort.).

Klaubericht; przebiórki (sort.).

Klauberin (Klaubmädchen); przebiieraczka (sort.).

Klauberz; 1) ruda przebierna (do przebierania nadająca się); 2) ruda przebiierana, przebrana.

Klaubetafel (Klaubtafel) p. Klaubtisch.

Klaubetisch p. Klaubtisch.

Klaubwäsche; przebiernia (sort.).
Klaubgut (Klaubmaterial); przebierni, przebiórki (sort.).
Klaubtisch (Klaubetisch, Klaubetafel, Klaubebühne, Lesetisch); stół przebierny, stół do przebiernia (sort.).
rotierender —; stół przebierny obrotowy, kołotok.
Klaue; szpon (techn.). p. Steinklaue.
Klauenschraube p. Steinschraube.
Klaupanner; krążek wyprężający szponowy (wiercenie dyamentami).
Klebrigkeit; lepkość.
Kleesalz; sól oczkowa (soln.).
Kleiderkammer; szatnia.
Kleiderrechen (Kleiderstock); wieszadło.
Klein; p. Grubeklein, Kohlenklein.
Kleindraht (zweimal gezogener Draht); drut cienki (met.).
Kleineisen (Feineisen, schwaches Stabeisen); żelazo słabe, prętówka (met.).
Kleineisen (Dünneisen, schwaches Eisenblech); blacha żelazna cienka (do cynowania przeznaczona) (met.).
Kleinen (kleinern); drobić, rozdrabniać (sort.).
Kleinerz; ruda drobna, podrudek, drobina rudna (sort.).
Kleinhäuer (Formalhäuer); kruszak (w Wieliczce) (soln.).
Kleinkohle; węgiel drobny (sort.).
Kleinkörnig (v. Min. Gest. Met.); drobnoziarnisty.
Kleinklückig (vom Roheisen); porowaty (met.).
Kleinmaterial; przybory, materiały drobny.
Kleinmotor; motor (silnik) drobny (maszyn. el.).
Kleinverschleiß; sprzedaż drobna.
Klemmapparat (Klemmvorrichtung); przyrząd zaciskowy, zwieradło (mech.).
Klemmbrett; tablica zaciskowa (el.).
Klemme; 1) ściskacz; 2) zacisk (el.); 3) spręż (miern.).
Klemmenspannung; napięcie międzyzaciskowe nap. u zacisków (el.).
Klemmfeder; sprężyna zaciskowa.
Klemmisolator; izolator zaciskowy (el.).
Klemmrolle; krążek zaciskowy (el.).
Klemmschraube; śruba zaciskowa (el.).
Klemmvorrichtung p. Klemmapparat.

Klemmwagen (Zugführerwagen); wózek zaciskowy, konduktorski (przewóz linowy) (górn.).
Klempner (Spengler); blacharz.
Klempnerarbeit (Spenglerarbeit); robota blacharska (techn.).
Klempnerei (Spenglerei); blacharstwo.
Kletterweiche; rozjazd przeskokowy, zwrotnica przeskokowa (kol.).
Kleysche Maschine; wywadniarka Kleya (maszyn. górn.).
Klima (Luftbeschaffenheit einer Gegend); klimat.
Klinge (Ziehklinge); skrobaczka, cykla, cyklina (stol.).
Klingel; dzwonek.
elektrische —; dzwonek elektryczny.
Klingelleitung; przewód, (przewodnik) dzwonekowy (el.).
Klingstein p. Phonolith.
Klinker (Klinkziegel); cegła zendrówka, szkłówka, klinkier (bud.).
Klinkhaken; zapadka (obrotnicy itd.) (kol.).
Klinochlor; klinochlor (min.).
Klinohumit (Humit); klinohumit (min.).
Klinoklas (Abichit); klinoklaz (min.).
Klinometrisches System p. Kristallsystem.
Klinorhombisches System p. Kristallsystem.
Klinoromboëdrisches System p. Kristallsystem.
Klinse; szpara, rozpadlina (geol.).
Klippe; 1) ostra skała (stercząca z morza lub z gór); 2) skałka (geol.).
Klipsteinit; klipsztajnit (min.).
Kloben; imadło, ścisła, cieśnia, kleszcze (ślus.).
Feil —, (Hand —, Handstock); imadło ręczne, imadełko, trzymaczka.
Heft —; imadło trzonkowe.
Stand —, (Fuß —, Schraubstock mit einem Fuß); imadło z podpórką.
Tisch —, (Bankschraubstock); imadło warsztatowe.
Kloben (b. Erdbohren) p. Fallfangschere.
Kloben (Rollkloben, Flasche, Block); blok, krążek (fiz. maszyn.).
Klobengehäuse p. Rollengehäuse.
Klobenniet (Rollenbolzen); oś krążka (maszyn.).
Klopbühne (Bärstätte, Pritsche, Ableckbühne) p. Ausbärbühne.
Klopfe; klekotka (górn.).

Klopfgestänge (Klopfwerk); klekotka szybowa (górn.).
Klopfsignal; sygnał przez uderzenie (górn.).
Klostergewölbe p. Gewölbe.
Klotz; kłoda, kłoc, pniak, pień.
Brems —; kłoda hamulcowa, kłoczek hamulcowy, kłoczek hamulca.
Klotzbremse (Backenbremse) p. Bremse.
Klötzeldamm (Keilverspündung) p. Keildamm.
Klötzeltvertäfelung; wyłożenie klockami, zabezpieczenie klockowe (bud. górn.).
Klötzeltzimmerung (Stöckelzimmerung, Stöckelmauerung); wyprawa klockowa, obudowa klockowa, wydrzewienie klockowe (górn.).
Kluft (b. Erdbohren) p. Kluppe.
Kluft (schmaler Gang); żyła, żyłka (geol.).
edle — p. Erzkluft.
faule — p. Lettenkluft, Schmierkluft.
taube p. Gesteinskluft.
Kluft (Spalte, Riß im Gestein); szczelina, rozpadlina (geol.).
Kluft (Verwerfungskluft, Sprung); szczelina uskokowa (geol.).
Klüften sich; rozszczepiać się (geol.).
Klüftig (zerklüftet); popękany, szczelinowaty (min. geol.).
Klüftigkeit (vom Gestein); szczelinowatość (min.).
Kluftsaltz (Salzspat); szpak, szpak solny, spat solny (w Wieliczce) (min.).
Klumpen; bryła, kłęb, gruda (rudy, ziemi i t. d.) (górn.).
Kluppe (Kluft, Bohrkluppe, Federhaken, Federwiderhaken, 3 bis 4 armige Kluppe); chwytacz czterosprężynowy, chwytacz kotwiczny (wiere. ziem.).
Kluppe (Nietenkluppe); zaklepadło (ślus.).
Schneid —; gwintownica, skrętak, zwojownica.
Knacker (Backenquetsche) p. Steinbrecher.
Knagge (Führer, Dübel); szczęki tokarni (tok.).
Knall (Detonation); huk, trzask (fiz. chem.).
Knallgas; gaz piorunujący, wybuchowy (chem.).
Knallgaspatrone; patron gazu piorunującego (górn.).

Knallgasvoltmeter; woltametr o gazie piorunującym (el.).
Knallkapsel (Knallsignal, Petarde); słonka wybuchowa, piorunująca, sygnałowa, petarda (sygn.).
Knallgold; złoto piorunujące, strzelające (chem.).
Knallquecksilber; rtęć piorunująca (chem.).
Knallsilber; srebro piorunujące (chem.).
Knappe p. Bergknappe.
Knapp Eisen (Knappeneisen) p. Hau-eisen, Spitzhammer (w kopalniach soli).
Knappschaft (Die Gemeinschaft der bei einem Bergwerk, einer Hütte beschäftigten Arbeiter); załoga górnicza, załoga hutnicza, górnicy, hutnicy (górn.).
Knappschaft (Bruderladegemeinschaft); bractwo górnicze (górn.).
Knappschaftsältester; przewodniczący bractwa górniczego, starszy bractwa górniczego (górn.).
Knappschaftsausschuß; wydział bractwa górniczego (górn.).
Knappschaftskasse p. Bruderlade.
Knappschaftsstatut (Knappschaftsordnung, Bruderladestatut); statut bractwa górniczego (górn.).
Knappschaftsverband (Knappschaftsverein); stowarzyszenie bractwa górniczego, bractwo górnicze (górn.).
Knarre p. Ratsche.
Knauer (walnuß — bis faustgroße Gesteins oder Erzstücke); orzeszki, nerki skalne (geol.).
Knauerig; orzeszkowaty, nerkowaty (geol.).
Knebel; przetyczka, krępulec, zapych.
Knebel (Knecht, Sattel); pętlica, szląg, siodło (górn.).
Knebelfahren (auf dem Knebel fahren, Knechtfahren); zjeżdżanie w beczkach, w pętlicach (górn.).
Knebelit; knebelit (min.).
Knecht; pacholek stolarski (do opierania desek przy struganiu); 2) p. Knebel.
Kneipzange; kleszczyki, kleszcze (ślus.).
Knickfestigkeit (relative Festigkeit); p. Festigkeit.
Knicksicherheit; bezpieczeństwo na wybočenje (wyt.).
Knickspannung; boczenie (wyt.).
Knickung; wybočenje (wyt.).

Knickung der Gebirgsschichten p. Biegung der Schichten.

Knie (eines Maschinenteiles); kolano (maszyn.).

Knie (Knierohr) p. Knierohr.

Kniebügel (Knieband, Knieleder); nakolanek (górn.).

Kniehebel (Winkelhebel); dźwignia dwuramienna (maszyn.).

Knieleder p. Kniebügel.

Knierohr (Knieröhre, Kniestück, Bogenrohr, Knie); kolanko, krzywka, rura kolankowa (maszyn. bud.).

doppeltes — p. S-rohr.

Knieschienen (Flügelschienen, Hornschienen); skrzydła rozjazdu, skrzydła krzyżownicy (szyny wygięte) (kol.).

Knistern (von Mineralien); trzaskać, trzeszczeć.

Knistersalz; sól trzaskająca, sól trzeszcząca (min.).

Knistergold (Flittergold) p. Rauschgold.

Knistersilber p. Rauschsilber.

Knochenbreccie; druzgot kostny (geol.).

Knochenhöhle; jaskinia kościcowa (geol.).

Knollen; buły, gruzły (geol.).

Knollig (von Gestalt); bulasty, gruzlasty (min. geol.).

Knopf; guzik, przycisk (el.).

Knopfausschalter; wyłącznik guzikowy (el.).

Knoppereisen p. Krauseisen.

Knorpel (Knörpelkohle); węgiel kawałkowy, orzeszek (sort.).

Knörper; kawałki rudy (wielkości pięści) (sort.).

Knoten; węzeł (mech. bud. most.).

beweglicher —, (loser —); węzeł ruchomy, luźny.

fester —; węzeł stały.

genietet —; węzeł nitowany.

Knoten (Konkretionen) p. Konkretion.

Knotenpunkt; punkt węzłowy (el.).

Knotenpunktspannung; napięcie w punkcie węzłowym (el.).

Knotenverbindung; łączenie węzłowe, połączenie węzłowe (bud. most.).

Knüppel (Knüppeleisen, Zaggel); kęs (kawałek żelaza o przekroju rombu i bokach łukowych) (met.).

Knüppelholz (Rundholz, Stangenholz); kraglak, okraglak (bud.).

Koak (Koaks) p. Koks.

Kobalt; kobalt (chem.).

Kobaltarsenikkies (Kobaltarsenikkies); arsenopiryt kobaltowy (min.).

Kobaltbergwerk (Kobaltgrube, Kobaltzeche); kopalnia kobaltu (górn.).

Kobaltbeschlag (erdige Kobaltblüte); nalot kobaltowy, kobalt ziemisty (min.).

Kobaltblau (Kobaltultramarin); błękit kobaltu, modralka (chem. techn.).

Kobaltbleierz; galenit kobaltowy (min.).

Kobaltblüte (Kobaltblumen, Erythin, roter Erdkobalt, Kobaltarsenik); kwiat kobaltowy, erytryn (min.).

Kobalterz; ruda kobaltu (min.).

Kobaltglanz (Glanzkobalt, Kobaltin); błyszcz kobaltu, kobaltyn (min.).

Kobaltgrube p. Kobaltbergwerk.

Kobaltgrün (Rinnmann's-Grün); zieleń kobaltu (chem. techn.).

Kobaltin p. Kobaltglanz.

Kobaltkies (Kobaltnickelkies, Linneit, Siegenit); piryt kobaltowy, piryt kobaltowo-niklowy, zygienit, lineit (min.).

Kobaltmanganerz (Kobaltschwärze, schwarzer Erdkobalt, Asbolan); asbolan, czarny ziemisty kobalt (min.).

Kobaltmulm (Erdkobalt); kobalt ziemisty (min.).

Kobaltnickelkies p. Kobaltkies, Linneit.

Kobaltocher (gelber oder brauner Erdkobalt); ochra kobaltowa (min.).

Kobaltschwärze p. Kobaltmanganerz.

Kobaltspat p. Sphärokobaltit.

Kobaltvitriol (Bieberit, roter Vitriol); biberyt (min.).

Kobaltzeche p. Kobaltbergwerk.

Kobelit (Kobellit); kobelit (min.).

Kobold p. Gnom.

Kochen der Akkumulatoren; pryskanie akumulatorów (el.).

Kochsalz; sól kuchenna (min.).

Kochsalzlösung; roztwór soli kuchennej.

Koeffizient der gegenseitigen

Induktion; współczynnik indukcji wzajemnej (el.).

Koeffizient (Erfahrungswert); współczynnik (mech.).

Ausdehnungs —; współczynnik rozszerzalności.

Ausfluß —; współczynnik wypływu.

Dehnungs —; współczynnik rozciągłości.

Korrektions —; współczynnik poprawczy.

Reibungs —; współczynnik tarcia.

Koeffizient (Erfahrungswert); współczynnik (mech.).
Rollwiderstands —; współczynnik oporu przy toczeniu.
Schub —; współczynnik przesuwalności.
Stoßelastizitäts —; współczynnik sprężystości przy uderzeniu.
Widerstands —; współczynnik oporu.
Zapfenreibungs —; współczynnik tarcia czopowego.
Koeffizient der Selbstinduktion; współczynnik samoindukcji (el.).
Kofferkessel (Wagenkessel, kofferförmiger Dampfkessel); p. Kessel (Wagenkessel).
Kofferpfanne (Sattelpfanne) b. Verarbeitung des Karnallits; panew skrzyniowa, siodłowa (chem.).
Kohärer; koherer falowskaz, odbieracz (el.).
Kohäsion (Zusammenhalt); spójność, zczepność.
Kohk p. Koks.
Kohl p. Kohle mineralische.
Kohle; węgiel.
animalische —, (tierische —, Tier —, Knochen —); węgiel zwierzęcy.
mineralische —, (Mineral —, das Kohl); węgiel mineralny, p. Anthrazit, Steinkohle, Braunkohle, Lignit.
vegetabilische —, (Pflanzen —, Holz —); węgiel roślinny, drzewny.
Kohle; węgiel (el.).
homogene —; węgiel jednolity.
negative —; węgiel odjemny.
obere —; węgiel górny.
positive —; węgiel dodatny.
untere —; węgiel dolny.
Kohle anbauen; pozostawić warstwę węgla (górn.).
Kohlenabbau; odbudowa węgla (górn.) p. Steinkohlenabbau.
Kohlenabbrand; ugar węgla (el.).
Kohlenablagerung; ułożenie, udawienie, uwarstwienie węgla kamiennego (geol.).
Kohlenabstand; rozsuniecie węgla (el.).
Kohlensaufbereitung; sortowanie, rozgatunkowanie, przyrządzenie, obróbka, uprawa, oczyszczanie węgla mineralnych (górn.).
Kohlenbank; słoń węglowy, ława węgla (górn.) p. Bank.
Kohlenbassin (Kohlenbecken, Kohlenmulde); zagłębienie węglowe, kotlina węglowa (geol.).

Kohlenbein (Bein) im Schrame; noga węglowa, piętka węglowa, filarek węglowy w wrębie (górn.).
Kohlenbergbau; górnictwo węglowe, kopalnictwo węglowe, dobywanie węgla kamiennego (górn.).
Kohlenbergbaugesellschaft; towarzystwo kopalń węgla.
Kohlenbergmann; węglokop, górnik węglowy (górn.).
Kohlenbergwerk (Kohlenwerk, Kohlenzeche, Kohlenbergbau); kopalnia węgla, góry węglowe (górn.).
Kohlenbildung p. Kohlenformation.
Kohlenbleispat p. Weißbleierz.
Kohlenblende (Anthrazit); antracyt (min.).
Kohlenbohrmaschine; wiertarka węglowa, wiertarka do węgla (górn.).
Kohlenbrechapparat (Kohlenbrecher, Kohlenbrechmaschine); rąbado węglowe (górn.).
Kohlenbrennen (Köhlen, Verkohlen, Verkohlung); zwęglanie (drzewa), wypalanie węgla.
Kohlenbrenner (Köhler); 1) węglarz, kurzacz; 2) słuchacz drugiego roku akademii górniczej (górn.).
Kohlenbrennerei (Köhlerei); 1) zwęglanie (drzewa); 2) węglarnia (miejsce wypalania węgla); 3) węglarstwo (przemysł zwęglania drzewa).
Kohlenbrust; zbój węglowy (górn.).
Kohlenbügel; pałak węglowy (el.).
Kohlenbürste; szczotka węglowa (el.).
Kohlendampf; dym węglowy, czad węglowy (z węgla) (techn.).
Kohleneisen (gekohltes Eisen) p. Kohlenstoffeisen.
Kohleneisenstein (Blackband); żelaziak węglowy, sferosydyt (min.).
Kohlenfaden; włókno węglowe (el.).
Kohlenfadenlampe; żarówka węglowa (el.).
Kohlenfeld; pole węglowe (górn.).
Kohlenfeuer; ogień węglowy (techn.).
Kohlenfeuerung (Kohlenheizung); palenie, opalanie węglem (kamiennym) (techn.).
Kohlenflöz; pokład węglowy, warstwa węglowa (geol.).
Kohlenflözschram; wrąb (szram) w pokładzie węglowym (górn.).
Kohlenfördermaschine; wyciągar-ka węglowa, maszyna węglociągowa (górn. maszyn.).
Kohlenförderschacht (Kohlen-schacht); szyb węglociągowy (górn.).

Kohlenförderstrecke; chodnik węglowożny (górn.).

Kohlenförderung; 1) przewóz, odwóz węgla (poziomo); 2) wyciąganie, ciągnięcie węgla (pionowo); 3) spuszczenie, opuszczanie węgla (po pochylniach) p. Förderung.

Kohlenformation (Kohlenbildung, Kohlengebirge); formacja węglowa, utwór węglowy (geol.).

Kohlenführend; węglonośny (geol.).

Kohlengas (Grubengas); gaz węglowy (górn.) p. Grubengas.

Kohlegebirge p. Kohlenformation.

Kohlegestütze (Kohlenstütze, Kohlenlöschke); miał węglowy p. Gestütze.

Kohlegewerkschaft; gwarectwo węglowe (górn.).

Kohlegewinnung; odbudowa, dobywanie węgla (kamiennego) (górn.).

Kohlegezähe; narzędzia węglowe (do węgla) (górn.) p. Gezähe.

Kohlelicht; zasyp (nabój) pusty, zasyp (nabój) węglowy (hut.).

Kohlelühlampe elektrischer; żarówka o włóknie węglowym (el.).

Kohlelut; żar węglowy (techn.).

Kohलगrenzpfiler; graniczny filar węglowy (górn.).

Kohलगries p. Gries (Grießkohle).

Kohलगrube p. Kohlenbergwerk.

Kohlehandel; handel węglem, handel węglami.

Kohlehaue; kilof (nosak) węglowy, kilof (nosak) do węgla (górn.).

Kohlehaue; węglokop, górnik węglowy, węglarz (górn.).

Kohlehaumaschine (Kohle-schrammaschine); wcinarka węglowa, maszyna wrebowa do węgla (górn.).

Kohlehaus (Kohlenschuppen); węgielnia.

Kohlehöhe (Höhe eines Kohlenabbaufeldes); wysokość węglowa, wysokość pola odbudowy węgla (górn.).

Kohlehund (Kohlenwagen, Kohlenförderwagen); wózek węglowy (górn.) p. Hund.

Kohlecalc (Kohlecalcstein); wapień węglowy (geol.).

Kohlecalcspat (Anthrakonit); antrakonit (min.).

Kohlekarbonit; karbonit węglowy (materiał wybuchowy).

Kohlekarren (Schubkarren zur Kohlenförderung); taczki węglowe, taczki na węgle (górn.).

Kohlekarrenstrecke; chodnik węglowożny, chodnik do taczkowania węgla (górn.).

Kohleklassierung; gatunkowanie węgla (sort.) p. Klassierung.

Kohleklein (Kleinkohle); węgiel drobny, drobnina węglowa, miał węglowy (górn.) p. Gries (Grießkohle).

Kohlekorb; kosz na węgle, kosz węglowy (górn.).

Kohlekorper (eines Steinkohlenflözes); caliza węglowa (górn.).

Kohlekrücke; kociuba węglowa, pogrzebacz węglowy (techn.).

Kohleladeplatz; miejsce nakładania węgla (górn.).

Kohlelage; warstwa węglowa (geol.).

Kohlelager (Kohlenflöz); pokład węglowy (geol.).

Kohlelöschke; miał węglowy p. Kohlegestütze.

Kohlemagazin; skład węgla, magazyn węglowy.

Kohlemeiler (Meiler); milerz, mieilerz (węgł.).

Kohlemeilern (Kohlemeilerung) p. Meilerverkohlung.

Kohlemittel; warstwa węglowa (górn.) p. Mittel.

Kohlemühle; młyn węglowy, młyn na węgle (górn. sort.).

Kohlenmulde p. Kohlenbassin.

Kohlenoxyd (Kohlenoxydgas, Kohlenmonoxyd); tlenek węgla (chem.).

Kohlepfiler; filar węglowy (górn.).

Kohlepol; biegun węglowy (el.).

Kohlepresse; tłoczarka węglowa, prasa węglowa (górn. techn.).

Kohlepreßstein (Brikett); cegielka węglowa, brykieta (techn.).

Kohlerevier (Steinkohle-revier, Braunkohle-revier); okręg węglowy, rewir węglowy (górn.).

Kohlerolle (Kohlenrutsche, Kohle-schutt); suwaczka (zesuwnia) węglowa, komin węglowy (górn.).

Kohlerumpf; kosz węglowy (górn.).

Kohlesack (eines Hochofens); przestron (hut.).

Kohlesandstein; piaskowiec węglowy (geol.).

Kohlesäure; kwas węglowy (chem.).

Kohlesäurehaltig; zawierający kwas węglowy.

Kohlesäuresalze (kohle-saure Salze, Karbonate); węglany (chem.).

Kohlenschacht p. Kohlenförder-schacht.

Kohlenschaufel; łopata do węgla (górn. techn.).
Kohlenschiefer (Schieferton der Steinkohlenformation); łupek węglowy (geol.).
Kohlenschiefer (Schieferton mit beigemengter Kohle, bituminöser Schiefertone) p. Brandschiefer.
Kohlenschlamm; muł węglowy (sort.).
Kohlenschmitz; warstewka węglowa (geol.).
Kohlenschrämmaschine p. Kohlenhaumaschine.
Kohlenschuppen p. Kohlenhaus.
Kohlenschutt p. Kohlenrolle.
Kohlenseparation (Klassierung der Kohle, verbunden mit Klaubarbeit, Kohlensortierung); separacya (rozbiór) węgla (sort.) p. Separation.
Kohlenseparation (die Vorrichtung); separacya, zakład separacyjny, urządzenie separacyjne (sort.) p. Separation.
Kohlensetzen; osadzanie węgla (w sitach wiszących) (sort.).
Kohlensorte (Kohlensortiment); gatunek, klasa, sorta węgla (górn.).
Kohlensortierung; rozgatunkowanie, klasyfikacya, sortowanie węgla (górn. sort.) p. Kohlenseparation.
Kohlenspitze; ostrze węgli (el.).
Kohlenstab (Kohlenstift); pręt węglowy (el.).
Kohlenstätte (Kohlstätte, Meilerstätte); węglowisko, mieścisko, kotliua (węgl.).
Kohlenstaub (I.ösche); miał węglowy, gista (węgl. górn. form.).
Kohlenstaub ausschlagen p. Löschboden austampfen.
Kohlenstein p. Kohlenpreßstein.
Kohlenstift; laska węglowa, pręt węglowy (el.).
Kohlenstoff (Karbon); węgiel (pierwiastek chemiczny) (chem.).
Kohlenstoffarm (vom Roheisen); ubogi w węgiel, małowęglowy (met.).
Kohlenstoffeisen (Kohleneisen, gekohltes Eisen, Eisenkarburet); żelazo węglowe (chem.).
Kohlenstoffhaltig; węgiel zawierający (met.).
Kohlenstoffreich (vom Roheisen); obfity w węgiel (met.).
Kohlenstoß (Abbaustoß); przodek węglowy, zbój węglowy (górn.).
Kohlenstoß (Ulm); bok węglowy (chodnika) (górn.).

Kohlenstrecke; 1) chodnik węglowy; 2) p. Kchlenförderstrecke (górn.).
Kohlensulfid (Schwefelkohlenstoff, Schwefelalkohol); siarczek węgla (chem.).
Kohlenverhau; zroby węglowe. wyrobisko węglowe (górn.).
Kohlenverschleiß; sprzedaż węgla.
Kohlenverdampfung; ulatnianie się węgli (el.).
Kohlenwagen; 1) p. Kohlenhund; 2) p. Kohlenwaggon (kol.).
Kohlenwaggon; wóz węglowy, węglarka (kol.).
Kohlenwand (im Abbau); ściana węglowa (w odbudowie) (górn.).
Kohlenwäsche (die Anstalt); płóczka węglowa (sort.).
Kohlenwäsche (das Verfahren); płókanie węgla (sort.).
Kohlenwasserstoff (Kohlenwasserstoffgas); węglowodór, gaz węglowodorowy (chem.).
leichter —, (Methan, Sumpfgas, Grubengas, Schlagwetter); węglowodór lekki, metan p. Grubengas.
schwerer —; (Aethylen, Leuchtgas); węglowodór ciężki, etylen p. Leuchtgas.
Kohlenwerk p. Kohlenbergwerk.
Kohlenwetterdynamit; powietrzny dynamit węglowy.
Kohlenzeche p. Kohlenbergwerk.
Kohlenziegel p. Kohlenpreßstein.
Kohlzinner p. Lebererz.
Köhler p. Kohlenbrenner.
Köhlerei p. Kohlenbrennerei.
Kohlstätte p. Kohlenstätte.
Kohlung; zwęglanie (chem. met.).
Koinzidenz; koincydencya, spotkanie się, zejście się (linii, powierzchni) (miern.).
Kokkolith; kokolit (min.).
Koks (Koke, Kohk, Coak, Coaks, Coke, Cok); koks (górn. techn.).
Back —; koks tłusty, zlewający się i wzdęty.
Sand —; koks sypki.
Sinter —; koks kruchy, spiekowy.
Koksarbeiter p. Kokser.
Koksanstalt (Koksofenanlage, Kokse-rei); koksownia (techn.).
Koksausbringen (aus der Steinkohle); wydobywanie, wyrób koksu (techn.).
Koksbereitung (Koksfabrikation, Kokserei, Koksen, Verkokung, Verkoksung); koksowanie (techn.).

Koksblech; blacha wyrabiana na koksie (met.).

Kokscharowit; kokscharowit (min.).

Kokscinder p. Kokslösche.

Kokseisenhochofen (Kokshochofen, Koksofen); wielki piec koksowy (met.).

Koksen; koksować (techn.).

Kokser (Koksarbeiter); koksarz (techn.).

Koksfabrikation (Kokserei) p. Koksbereitung.

Koksgicht; zasyp koksowy, nabój koksowy (hut.).

Koksheizung; opalanie koksem (techn.).

Kokshochofen; wielki piec koksowy (hut.).

Kokskohle; węgiel koksowy, węgiel tusty (górn.).

Koksklein; koks drobny (techn.).

Kokslösche (Kokscinder, Koksklein); koks drobny, koks mialki (techn.).

Koksofen; koksownica, koksownia, piec koksowy (górn. techn.).

Koksofengas (Kokofengas); gaz koksowniany (techn.).

Koksroheisen (mit Koks erblasenes Roheisen); surowizna koksowa, surowiec koksowy (met.).

Koksstein (Cokestein); cegła koksowa, koksówka (bud.).

Koksung p. Koksbereitung.

Kokswagen (Kokswaggon); wóz koksowy, koksiak (kol.).

Koktur p. Saline.

Kolbe (Kolben); kolba, bania, retorta, (chem.).

Kolben; tłok (maszyn.).

Dampf —; tłok parowy, tłok maszynowy parowej.

Differential —; tłok różnicowy.

durchbrochener —, (durchlochter —, Ventil —); tłok wentylowy, tłok klapowy.

Gruppen —; tłoki zrzeszone.

Hanf —, (— mit Hanfliderung); tłok konopny, tłok z szczelnym konopnem.

hohler —; tłok wydrążony.

massiver —, (Massiv —, Voll —); tłok pełny.

Metall —, (— mit Metalliderung); tłok obrczowy, tłok z szczelnym obrczowem.

offener —; tłok wklęsły.

Scheiben —; tłok tarczowy.

Pumpen —, (Mönchs —); tłok pompowy, tłok pompy.

Kolben; tłok (maszyn.).

Taucher —; nurnik.

Treib —; tłok wywadniarki, tłok maszyny wodociągowej.

Ventil — p. durchbrochener Kolben.

Kolben (Kolbeneisen, Zaggel, Knüppel); kolba, żelazo kolbowe (żelazo pudłowe pod młotem pudłowym na równoległościany zbite) (met.).

Kolbenbewegungen; ruchy tłoka (t. j. wysuw i wsuw) (maszyn.).

Kolbenbohrer, świder graniasty (jedno lub kilkuostrzowy) (wierc. ziem.).

Kolbendeckel; pokrywa tłoka (maszyn.).

Kolbenfeder; sprężyna tłokowa (maszyn.).

Kolbenförmig (von Mineralien); pałeczkowy (min.).

Kolbenführung (Kreuzkopfführung) p. Führung.

Kolbengebläse; dmuchawa tłokowa (maszyn. hut.).

Kolbengeschwindigkeit; prędkość tłoka (maszyn.) p. Geschwindigkeit.

Kolbenhub (Kolbenspiel); skok tłoka, suw tłoka (maszyn.).

Kolbenkörper p. Kolbenstock.

Kolbenliderung; 1) szczelnivo tłoka; 2) uszczelnienie tłoka (maszyn.).

Kolbenmaschine; maszyna tłokowa (maszyn.).

Kolbenmühle (Mörserapparat); młyn tłuczkowy (sort.).

Kolbenpumpe p. Pumpe.

Kolbenreibung; tarcie tłokowe, tarcie tłoka (maszyn.).

Kolbenregulator; miarkownik tłokowy (hut.).

Kolbenring (Kolbenpackung); pierścień uszczelczy tłoka (maszyn.).

Kolbenrohr (Kolbenröhre einer Pumpe, Pumpenzylinder, Pumpenstiefel, Stiefelrohr, Stiefelröhre, Stiefel); rura tłokowa, pochwa tłokowa (u pompy), cylinder pompowy (maszyn.).

Kolbenscheibe p. Kolbenstock.

Kolbenschieber p. Schieber.

Kolbenschmierwase (Kolben-schmierhahn); maźniczka tłoka (maszyn.).

Kolbenstange; trzon tłokowy, drąg tłokowy (tłoczysko) (maszyn.).

Kolbenstangenkopf p. Kreuzkopf.

Kolbenstopfbüchse; dawnica tłokowa, uszczelnica tłokowa (maszyn.).

Kolbensteuerung; rozrząd (sterowanie) tłokowy, rozwód tłokowy (maszyn.).

Kolbenstock (Kolbenscheibe, Kolbenkörper); krążek tłoka, talerz tłoka (maszyn.).

Kolbentür (bei Pumpen); drzwiczki tłokowe (maszyn.).

Kolbenventil (Ventil eines Pumpenkolbens) p. Ventil.

Kolbenweg; droga tłoka (maszyn.).

Kolbenweglinie; wykresowa drogi tłoka (maszyn.).

Kolbenwettermaschine (Kolbenwetterpumpe, Kolbenwetersatz); przewietrznik tłokowy, wentylator tłokowy (maszyn. górń.) p. Wetersatz.

Kolkothar p. Colkothar.

Kollationieren (vergleichen); porównywać, kolacyonować, sprawdzać (kopię z oryginałem).

Kollaudieren (amtlich überprüfen); kolaudować (sprawdzać zgodność wykonanej budowy z planem i kosztorysem) (bud.).

Kollaudierungsprotokoll; protokół kolaudacyjny, protokół sprawdzenia robót (według planu i kosztorysu) (bud.).

Kollektivlinse; soczewka zbierająca (fiz.).

Kollektor; kolektor, zbieracz (el.).

Kollektorlamelle (Kollektorsegment); działka kolektora (el.).

Kollergang (Kollermühle, Läufermühle, Trottmühle, Trottgang, Rollwerk, Radwalzen, Radquetsche, Quetschmühle); gniotownik, tarło, miazdzarka (sort.) p. Quetsche.

Kollermühle p. Kollergang.

Kolli (pl. von Kollo, Packstücke); koli, bal, tobół (paka towarów).

Kollimationsfehler; błąd kolimacyjny (niedokładność nastawienia przyrządów mierniczych) (miern.).

Kollimator; kollimator (w spektroskopie (fiz.).

Kollodiumwolle (Schießbaumwolle); bawełna strzelnicza.

Kollyrit (Collirit); koliryt (min.).

Kolonie (Ansiedlung); kolonia, osada.

Arbeiter —; kolonia robotnicza.

Kolonne; kolumna, słup (miern.).

Kolonnenmagnet; magnes słupowy (el.).

Kolophoneisenerz p. Pittizit.

Kolophonit (Pechgranat); kolofonit (min.).

Kolophonium (Geigenharz); kalafonia, żywica sucha (matr.).

Kolorierte Manier p. Manier.

Kommanditgesellschaft; spółka komandytowa.

Kommasation (Zusammenlegung von Grundstücken); komasacya (połączenie rozrzuconych gruntów, drogą zamiany, w jedną całość).

Kommerziell (kaufmännisch); komercyjny, handlowy, kupiecki.

Kommission; komisya (wydział wybrany celem załatwienia pewnej czynności).

Begehungs —; komisya obchodząca, obchodowa.

Kommissär; komisarz.

Berg —; komisarz górniczy.

Oberberg —; starszy komisarz górniczy.

Kommunikat (Mitteilung); zawiadomienie, komunikat.

Kommunikation (Verbindung); związek, komunikacya.

Kommunikation (Verkehrsweg); komunikacya, droga komunikacyjna.

Kommunikationsmittel; środki komunikacyjne, środki przewozowe.

Kommunizierendes Gefäß p. Gefäß.

Kommutator (Stromwender); komutator, zwrotnik, przerzadnik (el.).

Kommutation (Kommutierung); komutacya, komutowanie, przemienianie, zwrotnikowanie (el.).

funkenlose —; komutacya beziskrowa.

Kompakt p. Derb.

Komparationsmethode; sposób porównania (mat.).

Komparator; komparator, sprawdzacz (miern.).

Kompaß (Bergkompaß, Markscheiderkompaß); kompas, godzinnik górniczy (górń. miern.).

Freiberger —; kompas freiberski.

Hänge —, (Häng —) p. Hängezeug.

rechtssinniger —; kompas prawidłowy, prawobieżny.

Steiger —; kompas stygarski, sztygarski.

Taschen —; (Hand —); kompas kieszonkowy, ręczny.

widersinniger —; kompas nieprawidłowy, lewobieżny, opaczny.

Kompaßachse; oś kompasowa (miern. górń.).

Kompaßaufnahme (Verziehen); zdjęcie kompasem, pomiar kompasem (miern. górń.).

Kompaßbüchse; puszka kompasowa, pudełko kompasowe (miern. górń.).

Kompaszkreis (Stundenkreis, Stundenring) p. Stundenring.
Kompasznadel; igła kompasowa (miern.).
Kompasring; pierścień kompasowy (miern.).
Kompasstäbchen (Hilfshängezeug); drążek kompasowy, sztabka kompasowa, wieszadło pomocnicze (miern. górń.).
Kompaszüge; ciągi kompasowe (miern. górń.).
Kompensation; zrównoważenie, kompensacya (el.).
Kompensationsmagnet; magnes kompensacyjny (el.).
Kompensationspendel p. Rostpendel.
Kompensationsrohr (Federrohr, Kompensator) bei Rohrleitungen; wydłużka (maszyn.).
Kompensationspule; cewka kompensacyjna (el.).
Kompensationswicklung; uzwojenie kompensacyjne, równoważące (el.).
Kompensator; kompensator (el.).
Kompetent (Mitbewerber); ubiegający się o co, kandydat.
Komplementwinkel; kąt dopełniający (geom.).
Komplementäre Farben; barwy dopełniające (fiz.).
Komplex (Umfang, Bestand); kompleks, całość, skład, ogół, całokształt.
Komponente (Teilkraft, Seitenkraft); składowa (mech.).
Normal —; składowa normalna.
Tangential —; składowa styczna.
Komposition (Metallkomposition); stop, aliaż, kompozycya metalowa (met.).
Kompositionsmetall (Hartmetall, Lagermetall) p. Hartmetall.
Kompressibel; sprężalny, zgęszczalny (fiz.).
Kompression; sprężanie, zgęszczanie (fiz. mech.).
Kompressionskolben (einer Luftkompressionsmaschine); tłok zgęszczający, ściskający (maszyn.).
Kompressionsmaschine p. Kompressor, Luftkompressionsmaschine.
Kompressionspumpe p. Pumpe.
Kompressionszylinder (einer Luftkompressionsmaschine); cylinder zgęszczający, ściskający (maszyn.).
Kompressor (Luftkompressor, Luftkompressionsmaschine, Kompres-

sionsmaschine); sprężarka, kompresor (maszyn.).

Komprimieren (zusammendrücken, dichten); zgęszczać, stłoczyć, sprężyć (mech. tech.).

Komprimierte Luft (Preßluft); powietrze zgęszczone (mech. techn.).

Komprimierte Welle p. Welle.

Konarit; konaryt (min.).

Kondensanz; kondensacya (el.).

Kondensation (Kondensierung); skraplanie, kondensacya (fiz. chem. mech.).

Einzel —; skraplanie samotne.

Misch —; skraplanie bezprzeponne.

Oberflächen —; skraplanie naprzeponne.

Zentral —; skraplanie skupione.

Kondensationsdampfmaschine p. Dampfmaschine.

Kondensator; 1) skraplacz, zgęszczalnik, kondensator (pary); 2) pojemnik, kondensator (el.).

Kondensatorentladung; wyładowanie kondensatora (el.).

oszillatorische —; wyładowanie kondensatora wahadłowe, oscylacyjne.

Kondensatorspannung; napięcie kondensatora (el.).

Kondensatorpf p. Kondenswasserableiter.

Kondenswasserableiter (Kondenswassertopf, Kondenstopf); odwadniacz (maszyn.).

Konditionsgedinge p. Geding.

Konduktanz; konduktancya (el.).

Kondukteur (Schaffner, Zugsbegleiter); konduktor kolejowy, pociągowy.

Kondukteurwagen; wóz konduktorski, wóz pociągowego.

Konduktor; p. Leiter.

Konglomerat (Trümmergestein); zlepieniec, konglomerat (min. geol.).

Kongruent; przystający (geom.).

Kongruenz (Deckung, Gleichähnlichkeit); przystawanie (trójkątów) (geom.).

Kongruenzsatz (der Dreiecke); przypadek przystawania (trójkątów) (geom.).

Kongsbergit; konsbergit (min.).

Konichalcit; konichalcyt (min.).

König (Metalkönig, Korn, Regulus); król, królik, ziarno (drobna ilość metalu otrzymana przez topienie rudy w tygielku próbowym lub na węglu) (met.).

Königin (Königit, Brochantit, Krisuvigit); brochantyt (min.).

Königsstange; trzon główny, trzon królewski (połączenie klatki z liną).

Königswasser (Goldscheidewasser); woda królewska, kwas azotowo-solny (chem.).

Konisch (kegelförmig); stożkowaty.

Konisches Rad p. Kegelrad.

Konit; konit (min.).

Konizität; stożkowatość.

Konkav (hohl, ausgehöhlt); wklęsły.

Konkavlinse; soczewka wklęsła (fiz.).

Konkavspiegel; zwierciadło wklęsłe (fiz.).

Konkordant (in der Lagerung); zgodny (geol.).

Konkretion (Mineralkonkretion, Gesteinskonkretion); konkrety (skupienie kuliste) (min. geol.).

Konkurrenz (Mitbewerbung); konkurencja, ubieganie się.

Konkurs (Wettbewerb, Stellenausschreibung); konkurs, ubieganie się.

Konkurs (Zahlungseinstellung); upadłość, kryda.

Konkursausschreibung; rozpisanie konkursu.

Könleinit (Könlit); kenleinit (min.).

Konsens (Genehmigung, Einwilligung, Erlaubnis); pozwolenie, zezwolenie, konsens.

Konservierung (Instandhaltung, Schonung) p. Instandhaltung.

Konsignation (Verzeichnis); spis, wykaz, konsygnacja.

Konsistenz (Bestand, Dichtigkeit); trwałość, gęstość, tęgość (fiz. chem.).

Konsole (Freitragler, Tragstein); wspornik, wspornica, konsola, krokoszyn (dźwigar poziomy jednym końcem w mur zapuszczony) (bud.).

Konsolidation (Festigung, Festlagerung, Sicherung); konsolidacja, ustalenie, złączenie, zlanie, upewnienie.

Konsollager p. Lager.

Konsonanz (Einklang, Wohlklang); zgodność, konsonans (fiz.).

Konstante (Festwert); stała.

Konstruieren (bauen, entwerfen, herstellen); konstruować, budować, składać z oddzielnych części.

Konstrukteur (Erbauer, Entwurfsverfertiger); konstruktor, zestawca.

Konstruktion; konstrukcja, zestrój, ustrój, zespół, zeszkład (bud.).

Konstruktionsteile; części zespolone, zestrojone, składowe, ustrojowe, konstrukcyjne.

Konsultationsprotokoll; protokół narady, wywód narady.

Konsumanstalt; zakład spożywczy.

Konsument (Verbraucher, Abnehmer, Käufer, Kunde); konsument, spożywca.

Konsumstelle; miejsce zużycia.

Konsumverein (Wareneinkaufsverein); stowarzyszenie spożywcze, kółko spożywcze.

Kontakt (Berührung, Stromschließer); styk (el.).

Schleif —; styk ślizgowy.

Kontaktarm; ramię zdawne (el.).

Kontaktbuchse; tuleja stykowa (el.).

Kontaktbügel; pałak zdawny, ślizgowy (el.).

Kontaktbürste; szczotka ślizgowa (el.).

Kontaktdraht; drut roboczy (el.).

Kontaktelktrizität; elektryczność zetknięcia (el.).

Kontaktfeder; sprężyna stykowa (el.).

Kontaktfläche; powierzchnia styku, powierzchnia stykowa (el.).

Kontaktgang; żyła zetknięcia, żyła graniczna, kontaktowa (między skałą uwarstwioną, a masywą) (geol.).

Kontaktlager; pokład zetknięcia, pokład kontaktowy (geol.).

Kontaktlagerstätte; złożo zetknięcia, złożo kontaktowe (geol.).

Kontaktmetamorphose; zmiana, metamorfoza, przeobrażenie kontaktowe (geol.).

Kontakttring; pas kontaktowy (geol.).

Kontaktrolle; krążek zdawny, stykowy, ślizgowy (el.).

Kontaktshiene; szyna ślizgowa, stykowa (el.).

Kontaktstecker (Kontaktstöpsel); zatyczka stykowa (el.).

Kontaktvoltmeter; woltomierz stykowy (el.).

Kontaktwirkungen; działania kontaktowe (geol.).

Kontierung (Buchung); kontowanie (zaciąganie wypłat z dziennika do księgi kontowej) (rach.).

Kontinuieren (fortfahren, setzen); kontynuować, prowadzić dalej, ciągnąć dalej.

Kontinuierlich (andauernd, durchgehend, beständig); ciągły, trwały, ustawiczny.

Kontinuierlicher Balken (kontinuierlicher Träger); belka wieloprzęsłowa, dźwigar wieloprzęsłowy (mech.).

- Kontinuerlicher Träger** p. Kontinuerlicher Balken.
- Kontinuerliche Wässerung**; ługowanie ciągłe, ustawiczne, ługowanie bez przerwy (soln.).
- Kontinuität** (Stetigkeit, Zusammenhang); ustawiczność, ciągłość, stałość.
- Konto** (Rechnung, Hauptbuch); konto, rachunek, księga główna (rach.).
- Kontobuch** (Rechnungsbuch); księga kontowa, rachunkowa (rach.).
- Kontokorrent** (laufende Rechnung); rachunek bieżący (rach.).
- Kontor** (Schreibstube, Geschäftsraum) p. Comptoir.
- Kontrakt** (Vertrag); kontrakt, ugoda, umowa.
- Kontraktion** (Zusammenziehung); skurczenie, ściągnięcie się, zwężenie (fiz.).
- Kontraktionstheorie**; teoria kontrakcyjna (geol.).
- Kontraquittung** p. Gegenquittung.
- Kontrebalanzier** (Kontrebalance); odciążek, przeciwwaga (żerdziny pompowe) (maszyn.).
- Kontredampf** (Gegendampf); para wsteczna, zwrotna (maszyn.).
- Kontremutter** (Gegenmutter, Stellmutter); nakrętka, dośrubek, nasrubeł zabezpieczający (maszyn.).
- Kontrollapparat**; przyrząd porównawczy, kontrolujący (el.).
- Kontrolle** (Revision, Überwachung, Aufsicht); kontrola, sprawdzanie, wgląd.
- Kontroller**; nastawnica (walcowa) (el.).
- Kontrolleur** (Aufseher, Nachprüfer); kontrolor, dozorca.
- Kontrollieren** (überwachen); kontrolować, sprawdzać, wglądać, dozorować.
- Kontumaz** (Beobachtungssperre); kontumacya, kwarantanna (środki ostrożności zarządzone przez władzę lekarską przeciw wawleczeniu zarazy).
- Kontumaz** (Versäumnis); kontumacya, zaocność.
- Kontusion** (Quetschung); stłuczenie, kontuzya (uszkodzenie ciała bez skaleczenia).
- Konus** (Kegel); stożek, ostrokrąg (geom.).
- Konvektion**; krążenie ciepła, konwekcyja (fiz.).
- Konvention** (Abkommen, Vertrag, Ring); konwencya, układ.
- Konventionalstrafe** (Verzugsstrafe, Vertragsstrafe); 1) kara umowna; 2) grzywna ugodowa.
- Konventionelle Zeichen**; znaki konwencyonalne, powszechnie przyjęte (miern.).
- Konvergent** (konvergierend); zbieżny (geom.).
- Konvertor** (Gleichrichter); przeprądnicza (el.) p. Gleichrichter.
- Konvex** (erhaben, linsenförmig); wypukły (fiz.).
- Konvexlinse**; soczewka wypukła (fiz.).
- Konvexspiegel**; zwierciadło wypukłe (fiz.).
- Konwolut** (Bündel, Pack); plik, zwój (aktów).
- Konzentrieren** (versammeln, sättigen, anreichern); skupiać, gromadzić, nasycać p. Anreichern.
- Konzentrisch** (mit gemeinsamem Mittelpunkt); współśrodkowy (geom.).
- Konzentrische Kreise**; koła współśrodkowe (geom.).
- Konzession**; 1) koncesya, konsens, nadanie, zezwolenie; 2) ustępstwo.
- Konzessionär** (Berechtigter, Bestätigter); koncesyonaryusz, uprawniony, upoważniony.
- Koordinaten** (pl.); współrzędne (geom. miern.).
- Polar** —; współrzędne biegunowa.
- Koordinatenberechnung**; obliczenie współrzędnych (miern.).
- Koordinatensystem**; układ współrzędnych (geom. miern.).
- Kopal** (Baumharz); kopal, żywica drzewna.
- Kopatzenkeil** p. Ablösekeil.
- Köpförderung**; wyciąganie sposobem Koepe'go (maszyn. gór.).
- Kopf** (Kopfstück, oberer Teil bei techn. Gegenständen); głowa, głowica, łbica.
- toter** — (verlorener —) p. Gießkopf.
- Kopfband** (Aufsatzscharnierband); zawiasa składana, narożna (ślus.).
- Kopfschraube**; łbiak śrubowy, śruba bez nasrubeł (maszyn.).
- Kopfstation**; stacya czołowa.
- Kopfstück** (Kopf, Wirbelstück) des Erdbohrers; głowa, główka świdra (wierc. ziem.).
- Kopie** (Abschrift); odpis, przekres, kopia.
- Kopieren** (nachzeichnen, nachahmen); kopiować, przerysowywać (miern.).
- Kopierpapier** p. Pauspapier.

Kopist (Abschreiber); przepisywacz, odpisywacz, kopista.
Koppe (Kuppe); 1) kopiec (góra o kształcie kopca); 2) wierzchołek góry (geol.).
Koppit; kopit (min.).
Koppwäsche p. Kippwäsche.
Koprolith; koprolit (kał kopalny zwierząt) (geol.).
Korallen; korale (geol.).
Korallenachat; agat koralowy (min.).
Korallenerz (Quecksilberlebererz); kruszec koralowy (min.).
Korallenkalk; wapień koralowy (geol.).
Korb (Förderkorb) p. Förderschale.
Korb (Seilkorb, Göpelkorb, Seiltrommel, Fördertrommel); bęben (maszyn. gór.) p. Fördertrommel.
Korb (Tragkorb); kosz, opałka.
Korbstange (Bläuelstange) p. Kurbelstange.
Korbwelle; wał bębnowy wyciągowych (maszyn. gór.).
Koreit (Agalmatolith, Bildstein, chinesischer Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Kork; korek.
Korkstein; korkowiec (bud.).
Korn; ziarno (min. met. sort.).
feines —, (Fein —); ziarno drobne.
grobes —, (Grob —); ziarno grube.
Kornblei (gekörntes Blei, Probiereblei); ołów ziarnisty, probierczy (met. prob.).
Körnen (granulieren); rozdrabniać, ziarnować, granulować (kruszcze) (met.).
Körner; znacznik, punktak, kieł, dzióbak (narz.).
Hand —; znacznik ręczny.
Schmied —; znacznik kowalski.
Körnermikrophon; mikrofon przeskowy, ziarnisty (el.).
Körnerzinn (Kornzinn, granuliertes Zinn); cyna granulowana, cyna ziarnista (met.).
Korngröße; wielkość ziarna, ziarnistość (sort.).
Körnig (von Struktur); ziarnisty.
Körnung (Kornart, die Art des körnigen Bruches); ziarnistość (min. met.).
Körnung (Körnen); rozdrabnianie, ziarnowanie.
Kornzinn p. Körnerzinn.
Körper; ciało (fiz.).
anelektrischer —; ciało anelektryczne.

Körper; ciało (fiz.).
fester —; ciało stałe.
gasförmiger —; ciało lotne.
homogener —, (gleichartiger —); ciało jednolite, jednorodne.
magnetischer —; ciało magnetyczne.
seilartiger —; ciągnio.
starrer —; ciało sztywne.
vollkommen elastischer —; ciało doskonałe sprężyste.
vollkommen unelastischer —; ciało zupełnie niesprężyste.
zwangläufiger —; ciało nieswobodne.
Körpermaß (Raummaß); miara bryłowości, miara objętości.
Körperschaft; stowarzyszenie, korporacja, zgromadzenie.
Körperschluß; zwarcie z szkieletem (el.).
Korreferent (Mitberichterstatter); współreferent, referent przydany.
Korrektion (Berichtigung); sprostowanie, poprawienie, poprawka.
Korrektionsstrom; prąd wyrównawczy (el.).
Korrosiv (ätzend, auflösend); gryzący, rozpuszczający (chem. soln.).
Körtings Pulsometer; tętnik (pulsometr) Koertinga (maszyn.).
Kortisch (Kartisch, gebratene Blattel); grąp (surowizna w ognisku fryzerskiem w kłęb zebrana) (met.).
Korund; korund (min.).
Korundellit; korundelit (min.).
Korundophillit; korundofilit (min.).
Korynit (Antimon — Arsennickelglanz); korynit (min.).
Koschenillrot (kochenillrot); koszenilowy (min.).
Kosmisch (das Weltall betreffend); kosmiczny, tyżący się wszechświata.
Kosmischer Staub; pył kosmiczny (geol.).
Kosmogenie (Weltentstehungslehre); kosmogonia, (nauka zajmująca się przeszłością wszechświata, jego powstaniem i rozwojem).
Kosmographie (Weltbeschreibung); kosmografia, opis wszechświata (nauka opisująca ciała niebieskie i ziemię jako jedno z tych ciał).
Kössener Schichten; warstwy koesseńskie (geol.).
Kosten (Unkosten) p. Aufwand.
Kostenanschlag (Kostenvoranschlag); kosztorys.
Kostenaufwand; nakład.

Kosteberechnung; obliczenie kosztów.

Kote (Kothe, Kotte, Salzkothe, Kot) p. Sudhaus.

Kote (Maßzahl, Höhenpunkt); kota, wymiar.

Kotierte Projektion p. Projektion.

Kotschubeyit; koczubeit (min.).

Kotter (Erzkram) p. Erzmagazin.

Köttigit; ketygit (min.).

Kotunnit; kotunit (min.).

Ko ipholit p. Prehnit.

Krabbe (Kriechbieme); czołganek (listek rzeźbiony w drzewie lub kamieniu do zdobienia gżemsów itd.) (arch.).

Krabben; kraby (skorupiaki z rzędu dziesięcionogich, krótkoogonowych) (geol.).

Krablit (Baulit); krablit (min.).

Krack (Kracke, Drusenraum, große Druse, Kluft); druzowina, szczelina (geol.).

Kräckig p. Klüftig

Kraft; siła (fiz. mech.).

Abstoßungs —, (Repulsions —); siła odpychająca.

Arbeits —; siła robocza, robocizna.

äußere —; siła zewnętrzna.

Beschleunigungs —, (beschleunigende —); siła przyspieszająca.

biegende —; siła zgięcia.

Bindungs —, (bindende —); 1) siła połączeń; 2) siła złączenia.

Dampf —; siła parowa, siła pary.

Druck —; 1) siła ciśnienia; 2) siła ściskająca.

elektrische —; siła elektryczna.

elektromagnetische —; siła elektromagnetyczna.

elektromotorische —; siła elektromotoryczna, elektrobodźczą.

Feder —; siła resoru, sprężyny.

gegenelektromotorische —; siła elektromotoryczna zwrotna.

gegenresultierende —, (Gegenresultante); siła równoważąca.

Hebel —; siła dźwężka.

Heiz —; siła ogrzewania, siła ogrzewczą, zdolność ogrzewania.

horizontale Scher —; siła ścinająca, podłużna.

innere —; siła wewnętrzna.

konstante —, (beständige —), siła stała.

lebendige —; siła żywa, praca rozpadu, energia rozpadu.

magnetische —; siła magnetyczna.

Kraft; siła (fiz. mech.).

magnetisierende —; siła magnetyzująca.

magnetomotorische —; siła magnetomotoryczna.

Momentan —; siła chwilowa.

motorische —, (Treib —, Trieb —); siła motoryczna, poruszająca, popędowa.

Nominal —; siła mianowana, nominalna (w koniach parowych).

Normal —; siła normalna.

Nutz —; siła skuteczna.

Pferde —, (Pferdestärke); siła konia, koń parowy.

Quer —, (Transversal —); siła tnąca, poprzeczna.

resultierende —, (Mittel —, Resultante); siła wypadkowa, wynikowa.

Schwer —, (Schwere); siła ciężenia, ciężkości.

Spann —; siła naprężenia.

stetige —; siła ciągła.

Stoß —, (— des Zusammenstoßes); siła uderzenia.

Tangential —, (tangierende —); siła styczna.

thermoelektrische —; siła termoelektryczna.

Trägheits —; siła bezwładności.

Transversal — p. Querkraft.

Treib —, (Trieb —); p. motorische Kraft.

verlorene —; siła stracona.

verzögernde —; siła opóźniająca.

widerstehende —; siła odporna.

Zentrifugal —, (Flieh —); siła odśrodkowa.

Zentripetal —, siła dośrodkowa.

Zerdrehungs —, siła skręcenia.

zerreißende —; siła rozrywająca.

Zug —; 1) siła pociągowa; 2) siła rozciągająca.

zusammengesetzte —; siła złożona.

Kraftanlage (Krafterzeugungsanlage); silnicznia, zakład siłotwórczy.

elektrische —; silnicznia elektryczna.

Kraftanstrengung (Kraftaufwand); natężenie sił, usilność (mech.).

Kraftarm; ramię siły (mech.).

Kraftaufnehmer (Receptor) p. Kraftmaschine.

Kraftäußerung; jawienie się siły, objaw siły (mech.).

Kraftbedarf; zapotrzebowanie siły.

Kräftefunktion; funkcyja sił (mech.).

Kräftepaar; para sił (mech.).
Kräfteparallelogramm; równoległobok sił (mech.).
Kräfteplan (Kräftepolygon); wielobok sił (mech.).
Krafterzeugung; wytwarzanie siły.
Krafterzeugungsanlage p. Kraftanlage.
Kraftgas; gaz silniczy. motorowy (gaz do silników, motorów przeznaczony).
Kraftlinie; oś sił (mech.).
Kraftlinien; linie sił (el).
elektrische —; linie sił elektrycznych.
erdmagnetische —; linie sił magnetyzmu ziemskiego.
magnetische —; linie sił magnetycznych, szlak magnetyczny.
Kraftmaschine (Umtriebsmaschine, Betriebsmaschine, Kraftaufnehmer, Motor); silnik, motor (maszyn.).
Kraftmesser p. Dynamometer.
Kraftübertragung; przesył pracy, przenoszenie energii (maszyn.) p. Transmission.
Kraftübertragungs-Anlage; zakład (urządzenie) elektrycznego przesyłania pracy (el).
Kragstein (Tragstein) p. Konsole.
Krahl (Kral, Kräl, Krail); grabie, grabki (górn. sort.).
Kralle; szpon, pazur.
Krallenfassung; obsada szponowa (el).
Krampe; skobel, skobelek.
Krampe (Schlagkrampe); podbijak (narz.).
Spitz —; oskard, czekan, czagan.
Krampe (Senkeleisen) p. Fixpunkt-nagel.
Kramper (Haukrampenarbeiter); podbijacz pokładów (kol.).
Kramptiegel (Schlußziegel); dachówka załamanka (bud.).
Kran (Kranich); żóraw (maszyn.).
Dampf —; żóraw parowy.
Dampfdreh —; żóraw obrotowy (obrotny) parowy.
Dreh —; żóraw obrotowy, obrotny.
Druckwasser —, (hydraulischer —); żóraw hydrauliczny.
Eisenbahn —; żóraw kolejowy.
elektrischer —; żóraw elektryczny.
festehender —, (fixer —); żóraw stały, nieruchomy.
freistehender Wasser —; żóraw wodny odosobniony.

Kran (Kranich); żóraw (maszyn.).
Gieß —; żóraw rozlewniczy.
Gießerei —; żóraw odlewniczy.
Hand —; żóraw ręczny.
Handdreh —; żóraw obrotowy (obrotny) ręczny.
hydraulischer — p. Druckwasserkran.
Lade —; żóraw ładunkowy.
Laufkran (transportabler —, beweglicher —); żóraw przesuwany.
Magazin —; żóraw magazynowy.
Portal —; żóraw bramiasty.
Scheren —; żóraw rozkraka.
Schmiede —; żóraw kuzienny.
Transmissions —; żóraw transmisyjny, przewodowy.
Verlade —; żóraw ładowniczy.
Wand —; przyścienny.
Wasser —; żóraw wodny.
Krankenanstalt (Krankenhaus); lecznia, zakład dla chorych, szpital.
Krankengeld; zasiłek, płaca w czasie słabości.
Krankenkasse; kasa dla chorych.
Krankenpflege; 1) pielęgnowanie, doglądanie chorych; 2) piecza nad chorymi.
Krankenschicht; szychta (dniówka) słabości.
Krankentrage; nosze dla chorych, lektyka.
Krankenzettel (Krankenschein); kartka słabości, kartka lecznicza.
Krankenwärter (Krankenübergeher); dozorca chorych.
Krankette; łańcuch żórawiowy (maszyn.).
Kranschacht; szyb żórawiowy (kol.).
Kranständer (Kransäule); stojak żórawia, słup żórawia (kol.).
Kranz (Schachtkranz); wieniec (szybowy) (górn.).
Kranzbohrer (b. Diamantbohren); świder wieńcowy (wierc. ziem.).
Kranzschüsse; strzały wieńcowe (stropowe i boczne) (górn.).
Kranzstück (beim polygonalen oder runden Schachtkranz); odcinek wieńcowy, segment wieńcowy (górn.).
Kranzzimmerung; wyprawa (wydrzewienie) wieńcowa, obudowa wieńcowa (górn.).
Krater (feuerspeiender Schlund); krater, otwór wulkanu (geol.).
Krätzblei; ołów surowy (met.).
Kratzbürste; drapka, drapaczka p. Drahtbürste.
Kratze p. Bergkratze.

Krätze (Krätzwerk); 1) p. Gekrätze; 2) p. Goldkrätze, Silberkrätze (met.).
Krätze (krätziger Guß); odlew parazywy, odlew żelazny nieładki (odl.).
Kratzenführer; dozorca młodszycy (górn.).
Kratzer (Krückvorrichtung) b. d. Sudsalzgewinnung; skrobaczka, zgrzebło (warzel.).
Krätzer (Seilfänger) b. Erdbohren; p. Bohrkrätzer.
Krätzer (b. Handbohren) p. Bohrkrätzer.
Krätzer (b. Schachtbohren) p. Krätzinstrument.
Kratzerde (Krückschlamm) p. Salzschlamm.
Kratzinstrument (Krätzer, Schaufelinstrument) bei Schachtbohren; p. Schaufelinstrument.
Kratzkelle (Beschickungskelle); kielnia (nabojowa) (w cynkowni) (met.).
Krätzkupfer (Kupfer vom Krätzschmelzen); miedź surowa (met.).
Krätzsilber; srebro surowe (met.).
Krätzwerk p. Krätze.
Kraurit p. Grüneisenerz.
Krauseisen (krausgeschmiedetes Stabeisen, Knoppereisen, Zaiueisen); żelazo cajnierskie, żelazo fryzowane, prętówka karbowana (met.).
Krauseln (Kammwalzen, Getriebwalzen, Walzengetriebe, Getriebpaare); walce zębate, uzębione (maszyn. hut.).
Krebstiere (Krusteltiere, Crustaceen); skorupiaki (geol.) p. Crustaceen.
Krebsen (bei Grubengasen); szczeń, szumieć, łomotać, bełkotać (górn.).
Kredit (Vertrauen); kredyt, wiarygodność, (zaufanie w przyszłą wypłacalność danej osoby).
Kreide; 1) kreda (min.); 2) p. Kreideformation.
Kreideformation (Kreidegebirge, Kreidesystem, Kreidezeit, Kreideperiode, Kreide); formacja kredowa, utwor (system) kredowy, kreda (geol.).
Kreidekohle (Steinkohle aus der Kreideformation); węgiel kredowy (geol.).
Kreidemergel p. Plänermergel.
Kreideperiode (Kreidezeit) p. Kreideformation.
Kreidesystem p. Kreideformation.
Kreidezeit p. Kreideformation.
Kreidig; kredowy (geol.).

Kreis; koło (geom. mech.).
erzeugender —; koło tworzące, ruchome.
Exzenter —, (Schieber —); kolo mimośrodowe.
Grund —; koło podstawowe, stałe.
Krümmungs —; koło krzywości.
Kurbel —; koło korby.
Rückkehr —; koło powrotowe.
Trägheits —; koło bezwładności.
Wechsel —; koło zmianowe.
Wende —; koło zwrotne.
Kreis elektrischer; obwód elektryczny (el.).
geschlossener —; obwód zamknięty.
magnetischer —; obwód magnetyczny.
offener —; obwód otwarty.
Kreisabschnitt (Kreissegment); odcinek koła (geom.).
Kreisausschnitt (Kreissektor); wycinek koła (geom.).
Kreisbewegung (Rotation); ruch kołowy, ruch obrotowy (mech.).
Kreisbogen (Bogen); łuk, krzywizna (geom. bud.).
Kreisbogenabsteckung p. Bogenabsteckung.
Kreisbogenhöhe; strzałka łuku koła (geom.).
Kreisbogenlänge; długość łuku koła (geom.).
Kreisdiagramm; wykres kołowy.
Kreisel; bąk (fiz.).
Kreiselpumpe p. Pumpe.
Kreiselrad p. Turbine.
Kreiselrätter; sito kołowe, rzeszoto kołowe (sort.).
Kreiselwipper; wywrot kołowy (maszyn. górn.).
Kreisexzentrik; mimośród kołowy (maszyn.).
Kreisfläche; powierzchnia koła (geom.).
Kreisförmig; kolisty (geom.).
Kreisgericht; sąd obwodowy.
Kreislinie; linia kołowa (geom.).
Kreisproß; przebieg kołowy (mech.).
magnetischer —; przebieg magnetyczny (el.).
Kreisring; pierścień koła (geom.).
Kreissäge p. Zirkularsäge.
Kreissektor p. Kreisausschnitt.
Kreissegment p. Kreisabschnitt.
Kreisstrom; prąd kołowy (el.).
Kreistransporteur; transporter (katomierz, przenośnik) kołowy (miern.).

Kreistrieb (Kreisseiltrieb); napęd okrężny linowy (maszyn.).
Kreisumfang; obwód koła (geom.).
Kreisveröffnung p. Veröffnung.
Kreitonit; kreitonit (min.).
Kremersit; kremersyt (min.).
Krenseln (das); kręzlowanie (przeszukiwanie rud ołowianych lub galmanów motykami, w dawnych hałdach pod Olkuszem) (górn.).
Kreuz; 1) p. Gangkreuz (geol.); 2) p. Kunstwinkel (maszyn. górn.); 3) p. Streckenkreuz (górn.); 4) p. Anpfahl (górn. cieś.).
Kreuzband; zawiasa krzyżowa (ślus.).
Kreuzbaum (beim Göpel) p. Rennbaum.
Kreuzbock (Bohrgerüst); żóraw wiertniczy, trójnóg, kozieł (wierc. ziem.).
Kreuzbogen (Kreuzgurt, Gratbogen); obłgak przekątny, łęk przekątny (bud.).
Kreuzbohrer (Kreuzmeißel); świder krzyżowy, krzyżak (górn.).
Kreuzen (sich kreuzen) von Gängen; krzyżować się (geol.).
Kreuzgang; kruzganek (kryty korytarz naokoło dziedzińca wewnątrznego) galerya, ganek, przysionek (arch.).
Kreuzgang (Quergang); żyła poprzeczna (geol.).
Kreuzgestänge (Stollenkreuz); krzyższtolniowy (górn.).
Kreuzgewölbe; sklepienie krzyżowe (bud.).
Kreuzhacke (Kreuzhaue, Kreuzpickel); oskard (techn.).
Kreuzhaspel; kołowrót krzyżowy (maszyn. górn.).
Kreuzjoch (im Füllorte); podwiązka, alcmra (wiązanie ostatnie i najniższe w szybie, na którym spoczywa pokładka, pokrywająca rzep podszybia) (górn.).
Kreuzkamm (kreuzförmige Überschneidung); wrąb krzyżowy (cieś.).
Kreuzluft (Querluft); szzelina krzyżowa, poprzeczna (geol.).
Kreuzkopf (Kolbenstangenkopf, Quershaupt, Joch); krzyżulec, wodzik (maszyn.).
Kreuzkopfbacken p. Kreuzkopfschlitten.
Kreuzkopfführung p. Führung.
Kreuzkopfgleitbahn; tor krzyżulca (maszyn.).
Kreuzkopfschlitten (Kreuzkopfbacken, Gleitbacken); sanki (łyżwy) wodzika, krzyżulca (maszyn.).

Kreuzlibellen; libele krzyżowe, poziomnice krzyżowe (miern.).
Kreuzmaß (der Lokomotive); wymiar ukośny, przekątny (maszyn.).
Kreuzmeißel; 1) siekacz krzyżowy, dłuto płaskie wąskie (narz.); 2) p. Kreuzbohrer.
Kreuzöffnen (b. Salzbergbau); chodniki krzyżowe (w ługowniach) (soln.).
Kreuzpunkt (Kreuzungspunkt, Kreuzung, Durchkreuzung) zweier Bahnen; krzyżowanie się, mijanie się pociągów (kol.).
Kreuzrifebene; boczna płaszczyzna rzutów (geom.).
Kreuzrost (bei Sudpfannen); ruszt krzyżowy (warzel.).
Kreuzschlag; przekop krzyżowy (górn.).
Kreuzschlag (bei Drahtseilen); splot krzyżowy (techn.).
Kreuzschnüre p. Kreuzzüge.
Kreuzstein p. Harnotom.
Kreuzstempel; stempel krzyżowy, stojak krzyżowy (górn. cieś.).
Kreuzstrecke; chodnik krzyżowy (górn.).
Kreuzstück (Rohrkreuzstück); krzyżka (maszyn.).
Kreuzstunde; godzina krzyżowa (miern. górn.).
Kreuztür; drzwi krzyżowe (z układem środkowych otocznin w krzyż) (bud.).
Kreuzung; 1) p. Gangkreuzung; 2) p. Kreuzpunkt.
Kreuzungsmuffe; łącznik rozgałęzieniowy (el.).
Kreuzungsschalter; przełącznik krzyżowy (el.).
Kreuzverband (Kreuzungsverband); układ spojów krzyżowy, wiązanie krzyżowe (cegieł) (bud.).
Kreuzveröffnung (der Laugwerke) p. Veröffnung.
Kreuzzapfen; 1) czop krzyżowy (bud.); 2) p. Kuppelungszapfen.
Kreuzzimmerung; wyprawa krzyżowa, wydrzewienie krzyżowe (górn.).
Kreuzzüge (Kreuzschnüre); ciągi skrzyżowane (miern. górn.).
Kristall; kryształ (min.).
Berg —; kryształ górny.
Rauch — p. Rauchquarz.
Kristallachse; oś kryształu (min.).
Kristallauge; ług krystaliczny (chem.).
Kristallbeschreibung p. Kristallographie.

Kristalldruse; druzza kryształowa, szczyotka kryształowa (min.).

Kristallecke; naroże kryształu (min.).

Kristallfläche; powierzchnia kryształu (min.).

Kristallform (Kristallgestalt); postać kryształowa, postać kryształu (min.).

hemiëdrische —, (Hemiëder, Halbflächner); postać półścienna, hemiedryczna, półścian.

holoëdrische —, (Holoëder, Vollgestalt); postać całościenna, holoedryczna, całościenn, pełnościenn.

Kristallgestalt p. Kristallform.

Kristallglas; szkło kryształowe, kryształ (techn.).

Kristallgruppe; grupa kryształów (min.).

Kristallinisch; krystaliczny (min.).

Kristallisation (Kristallisierung, das Kristallisieren); krystalizacja (min. chem. techn.).

Kristallisationsarbeit (Kristallisationsprozeß, Kristallisation); proces krystalizacyjny, krystalizacja (met.).

Kristallisationskessel (zur Entsilberung des Bleies); kocioł krystalizacyjny (met.).

Kristallisationssystem p. Kristallsystem.

Kristallisationswasser p. Kristallwasser.

Kristallisationswerk; kryształownia (chem. techn.).

Kristallisierbar; krystalizujący, kryształowny.

Kristallisierbarkeit; kryształowność, zdolność krystalizacyjna.

Kristallisieren; krystalizować (min. chem. techn.).

Kristallisiert; skryształizowany.

Kristallkante; krawędź kryształu (min.).

Kristallnetz; siatka kryształowa (min.).

Kristallographie (Kristallbeschreibung); krytalografia (część mineralogii) (min.).

Kristallsalz; sól kryształowa (min.).

Kristallsystem (Kristallisationssystem); układ krytalograficzny (kryst.).

1. **reguläres** —, (regelmäßiges System, Tesseralsystem, Würfelsystem, hexaëdrisches, isometrisches, monometrisches, gleichachsiges, gleichgliedriges, vielachsiges System); układ regularny, równoosiowy, izometryczny, tesseralny.

2. **quadratisches** —, (Quadratsystem, tetragonales System, Tetragonalsystem, pyramidales, monodimetrisches, dimetrisches, viergliedriges, zwei- und einachsiges System); układ kwadratowy, jedno-dwuosiowy, piramidalny, tetragonalny.

3. **rhombisches** —, (orthorhombisches, prismatisches, orthotypes, anisometrisches, trimetrisches, zwei- und zweigliedriges, ein- und einachsiges System); układ rombowy, różnoosiowy, przyrmatyczny, anizometryczny.

4. **monoklines** —, (monoklinisches, monoklinoëdrisches, monoklinometrisches, monosymmetrisches, klinorhombisches, schief rhombisches, klinometrisches, hemiorthotypes, hemiprismatisches, dihenoëdrisches, augitisches, zwei- und eingliedriges System); układ jednoskośny, jednoskośnoosiowy, monokliniczny, monometryczny, augitowy.

5. **triklines** —, (triklinisches, triklinoëdrisches, triklinometrisches, asymmetrisches, klinorhomboidisches, anorthotypes, anorthisches, henoëdrisches, ein- und eingliedriges System); układ trójskośny, trójskośnoosiowy, trykliniczny, anortyczny.

6. **hexagonales** —, (rhombödrisches, monotrimetrisches, sechsgliedriges, drei- und einachsiges System); układ sześcioboczny, heksagonalny, jedno-trójosiowy, romboedryczny.

Kristalwasser (Kristallisationswasser); woda krystalizacyjna (min. chem.).

Kritischer Druck; ciśnienie krytyczne (fiz.).

Kritische Temperatur; temperatura krytyczna (fiz.).

Krokoit; krokoit (min.).

Krokydolith; krokidolit (min.).

Kronenbohrer (Kronbohrer); świder rdzeniowy, koronka (górn.).

Kronenschalter; wyłącznik żyrandolowy, pająkowy (el.).

Kronenwährung; waluta koronowa.

Kronglas p. Cronglas.

Kronleuchter; żyrandol, pająk.

Kronrad (Kammrad), Zahnrad mit Seitenverzahnung); koło palczaste, koło zębate drewniane (maszyn.).

Kröpfen; załamać (kierunek prosty muru zmienić w pewnym punkcie na inny) (bud.).

Kropflade; wspornica gżemsowa (stol.).

Kröpfling (Krümling); skręt, załomek, (krzywa sztuka drzewa lub kamienia w schodach) (bud.).

Kropp (schwebender Pfeilvertrieb); wybieranie filarów upadowe (w kierunku nachylenia pokładu) (górn.).

Krücke (bei der Salzgewinnung); zgrzebło.

Krücke (Bohrkrücke) p. Krückel.

Krücke (Ofenkrücke); pogrzebacz, ożóg.

Krückel (Krücke, Bohrkrücke, Handkrücke); berlica, berla, rączka obrotowa, rączka wiertarska (wierc. ziem.).

Krückelführer p. Bohrmeister.

Krückenstuhl (Krückenstuhl, Stangenhaken, Ochsenfuß, Ziegenfuß, Wirbel); hak wyciągowy, kozia noga, podchwytyk (wierc. ziem.).

Krücken; wyrzeczywać, wygartować, wygarnąć, wybierać.

Krücksalz (der erste, unreine Salzniederschlag); wybiórki solne, sól nieczysta (soln.).

Krückvorrichtung (b. Sudbetrieb); zgarniacz, przyrząd zgarniający (soln.).

Krugit; krugit (min.).

Krumme (die) (krumme Linie); krzywa (geom.).

Krummeisen (b. Pumpen) p. Krumms.

Krümnen (das Eisen); kępować, wyginać, zaginać żelazo (techn.).

Krümmen (Rohrkrümmer, Bogenstück); krzywka (maszyn.).

Krummhacke p. Dixel.

Krummhälserarbeit (Krummhälzerarbeit, Liegearbeit, Klopfarbeit); praca (robota) leżąca (w cienkich pokładach) (górn.).

Krummholz p. Fahrbrett.

Krummhölzerarbeit p. Krummhälserarbeit.

Krummlinig; krzywoliniowy (geom.).

Krummofen; piec krzywy, piec czerpakowy (do topienia ołowiu) (hut.).

Krumms (Krumms, Krumeisen, Krummfuß, Stangenhaken) b. Schachtpumpen; kolanko ciągnące (maszyn. górn.).

Krummspitze; gracka, mała kruzca (drag żelazny do wyłamywania spodków w piecu pudlowym i do robienia lup) (met.).

Krümmung (Kurve); krzywizna, krzywa (miern.).

doppelte —, (Kontrakurve); krzywizna podwójna.

Krümmungshalbmesser (Krümmungsradius); promień krzywizny, promień łuku (miern.).

Krümmungskreis; koło krzywości (geom.).

Krummzapfen p. Kurbel.

Krummzapfenkupplung (Krummzapfenkuppelung); sprzęgło korbowe, kolankowe (maszyn.).

Krummzapfenstange p. Kurbelstange.

Krummzapfenwelle p. Kurbelachse.

Krustenbildung (Krustengebilde) p. Inkrustation.

Kryolith (Eisstein, axotomes Orthoklathaloid); kryolit (min.).

Kryophyllit; kryofilit (min.).

Kryptolith (Phosphocerit); kryptolit (min.).

Kryptozoische Formation (eozoische Formation); epoka kryptozoiczna, eozoiczna, okres kryptozoiczny, eozoiczny (geol.).

Krystall p. Kristall.

Kübel (Bergkübel); wiadro, kubeł (górn.).

Kübel und Seil einwerfen; rozpocząć pogłębianie szybu (górn.).

Kübel und Seil fahren lassen; wstrzymać pogłębianie szybu (górn.).

Kübelfachholz p. Tonnenfachholz.

Kübelkunst p. Wasseraufzug.

Kübelstrecke; chodnik kubłowy (między dwoma kołowrotowymi szymbkami) (górn.).

Kübelwagen; wóz kubłowy (warzel.).

Kubikinhalt (Rauminhalt); objętość sześcienna, bryłowatość (geom.).

Kubikmeter; metr sześcienny.

Kubisches Gedinge (Raummeter-Gedinge); ugoda (akord) kostkowa, ugoda (akord) sześcienna (górn.).

Kubische Gradierung; tężenie sześciennie (soln.) p. Gradierung.

Kubizierung (der Sole); szesćianowanie (solanki) (soln.).

Kubus (Würfel); kostka, sześcian (geom.).

Küche (Feuerküche) bei Sudpfannen; palenisko (warzel.).

Kufe (bei der Salzbereitung); kadź, beczka (soln.).

Kufengewölbe (TonnenGewölbe) p. Gewölbe,

Kugel; kula (geom.).

Kugelabschnitt (Kugelkalotte, Kugelhaube); czasza kulista (odcinek kuli) (geom.).

Kugelausschalter; wyłącznik kulisty (el.).

Kugelausschnitt (Kugelsektor); wy-cinek kuli (geom.).

Kugeldamm; tama kulista (osuszanie kopalń) (górn.).

Kugeldiorit (Kugelfels, Kugelgrünstein); zieleniec kulisty (geol.).

Kugelförmig (kugelig); kulisty.

Kugelgelenk (Kugelscharnier) bei Rohrleitungen; przegub gałkowy (maszyn.).

Kugelgewölbe p. Gewölbe.

Kugelhaube p. Kugelabschnitt.

Kugeljaspis (egyptischer Jaspis); jaspis kulisty (min.).

Kugellager p. Lager.

Kugelmühle (Kugeltrommel); młyn gałkowy (sort.).

Kugelmütze (Kugelhaube) p. Kugelabschnitt.

Kugelporphyr p. Pyromerid.

Kugelschicht; warstwa kulista (geom.).

Kugelsektor p. Kugelausschnitt.

Kugeltrommel p. Kugelmühle.

Kugelventil p. Ventil.

Kugelzone; pas kulisty, sferyczny, strefa sferyczna (geom.).

Kuhfuß p. Geißfuß.

Kühkamm (Kaukamm) p. Grubenbeil. **Kuhl** (Kuhle, Kaule); szybik, dukła (w prowincyi reńskiej) (górn.).

Kühlanlage; chłodownia, chłodzarnia (maszyn.).

Kühlapparat (Kühler); ochładzacz (techn.).

Kühlbett; chłodnia (w walcowni żelaza).

Kühlbottich (Kühleimer) p. Kühlfäß.

Kühlen (abkühlen); chłodzić, ochładzać (techn.).

Kuhlenbau; odbudowa dolowa, ślupowa (węgla brunatnego) (górn.).

Kuhlenwand; ściana międzydołowa, ogrodzenie międzydołowe (górn.).

Kühlfäß (Kühlbottich, Kühleimer); chłodnica (techn.).

Kühlhaus; chłodzarnia (techn.).

Kühlkasten; chłodnica (wielkiego pieca) (hut. techn.).

Kühlmittel; chłodziło (techn.).

Kühlpfanne; panew chłodząca, chłodnica (techn.).

Kühlschlange; chłodnica w alembiku, wąż alembikowy (techn.).

Kühlstrecke (beim Grubenbrand); chodnik chłodzący (górn.).

Kühltrug; koryto kowalskie, gasidło.

Kühlung; chłodzenie, ochładzanie, studzenie, oziębianie (chem. techn.).

Kühnit (Berzelit); bercelit (min.).

Kulisse (Coulisse, Schiebblade, Steuerahmen, Bogenstück, Schleifbogen); jarzmo, kulisa, kierownica stawidla (maszyn.).

geschlossene —, (— mit gekreuzten Stangen); jarzmo krzyżne, jarzmo z drążkami skrzyżowanymi.

offene —, (— mit offenen Exzenterstangen); jarzmo niedokrzyżne, jarzmo z drążkami otwartymi.

Schieberventil —, (— des Schieberventils); jarzmo suwakowe, kulisa suwakowa.

Stephenson'sche —, (Stephenson'sche Kulissensteuerung); jarzmo Stefensona.

Kulissenradierung (der Sole); tężenie jarzmowe (soln.).

Kulissenstein (Gleitstück) p. Führungskopf.

Kulissensteuerung p. Steuerung.

Kulm (Culm, Kulmformation, Kulmgebirge, Kulmschichten); kulm (karbon dolny) (geol.).

Kumpe p. Pochtrog.

Kumpf; 1) p. Büchse, Bohrpfefie (górn.); 2) p. Drilling (maszyn.).

Kündigen (aufkündigen); wypowiedzieć (np. kapitał, mieszkanie, służbę).

Kündigungsfrist; termin wypowiedzenia.

Kunst (Pumpenkunst, Wasserheb-kunst, Wasserkunst, Kunstgezeug, Pumpenwerk, Pumpenzeug); maszyna wodociągowa, wywadniarka (pompa) górnicza, kopalniana (maszyn. górn.).

Kunst (ein Gestängemechanismus) p. Feldgeschleppe, Fahrkunst.

Kunst (beim Pochwerk) p. Pochsatz.

Kunstabteilung p. Pumpenabteilung.

Kunsthauten (pl.); budowle sztuczne, dzieła sztuki (bud.).

Kunstbrennberg; pochylnia hamulca kołyskowa (z użyciem kołysek, wózków podstawnych) (górn.).

Kunstfalle (Federfalle); dzwon, zaczepnik (wierc. ziem.) p. Federfalle.

Kunstförmerei; formowanie wytworne, artystyczne (form. techn.).

Kunstgestänge (Kunststangen, Pumpengestänge, Pumpenstangen, Stangenleitung, Stangenkunst, Stangenwerk); żerdziny pompowe, trzony pompowe (w szybach) (maszyn. górn.).

Kunstzeug (Kunstzeug); p. Kunst.
Kunstkasten p. Satzkasten, Sumpfkasten.

Kunstkreuz p. Kunstwinkel.

Kunstleder; skóra pompowa (maszyn. górn.).

Künstlich; sztuczny.

Künstliche Laugung p. Laugung.

Kunstmeister p. Maschinenwärter.

Kunstphase; faza sztuczna (el.).

Kunstprofil; stokowiec (przy robotach ziemnych z łań ustawiony).

Kunstrad (Zeugrad); kołowrót pompowy, koło pompowe (maszyn. górn.).

Kunstramme (Hakenramme, Haspelramme, Klinkenramme); kafar z wychwytem (bud.).

Kunstsatz p. Pumpensatz.

Kunstschacht (Pumpenschacht, Wasserhaltungsschacht); szyb wodny, szyb pompowy (górn.).

Kunststangen (Pumpenstangen) p. Kunstgestänge.

Kunststeiger; stygar (szygar) maszynowy (dozorca maszyn kopalniarnych) (górn.).

Kunstsumpf (Schachtsumpf, Sumpf); rzap szybowy, rzap pompowy (górn.).

Kunstischlerei; stolarstwo wytworne, artystyczne.

Kunsttorf (Preßtorf) p. Torf.

Kunstturm; wieża wodna, solankowa (soln.).

Kunstwärter (Pumpenwärter); dozorca wodociągów, wodociągowy (górn.).

Kunstwesen; budownictwo górnicze (górn. hut. maszyn.).

Kunstwinkel (Kunstkreuz, Winkelkreuz, Gestängekreuz, Stangenkreuz, Winkelbalanzier); wahacz kątowy, krzyż, gibaczka kątowa (maszyn. górn.).

Kunstzeug (Kunstzeug) p. Kunst.

Kupellation (Kupellieren, Abtreiben auf der Kapelle); kupelacya (oddzielenie srebra od ołowiu) (met. prob. chem.).

Kupfer; miedź (min. met.).

gares —, (rohbares —) p. Garkupfer.

gediegen —, (gediegenes —, natürliches —); miedź rodzima.

granuliertes —, (Kupfergranalien —); miedź ziarnista.

hammerbares —, (Raffinat —) p. Raffinatkupfer.

rohbares —, (gares —) p. Garkupfer.

Schwarz —, (Roh —); miedź czarna, czarnomiedź.

Kupfer; miedź (min. met.).

übergares —, (kaltbrüchiges —); miedź sucha, zimnokrucza.

Zement —; miedź cementowa (wyrobiona strąceniem z roztworu za pomocą żelaza).

Kupferantimonerz p. Kupferantimonglanz.

Kupferantimonglanz (Kupferantimonerz, Wolfsbergit); błyszcz miedziano antymonowy, wolfsbergit (min.).

Kupferbergbau (der Bergbaubetrieb); górnictwo miedzi, kopalnictwo miedzi (kopanie, dobywanie miedzi) (górn.).

Kupferbergbau (Kupferbergwerk) p. Kupferbergwerk.

Kupferbergwerk (Kupferbergbau, Kupfergrube, Kupfererzgrube); kopalnia miedzi, góry miedziane (górn.).

Kupferbindedraht; drut wiązałkowy miedziany (matr.).

Kupferblau; błękit miedzi (min.).

Kupferblech; blacha miedziana (met.).

Kupferbleiglanz (Cuproplumbit); kuproplumbit (min.).

Kupferbleispat (Bleilasur, Linarit, Kupferbleivitriol); linaryt (min.).

Kupferbleistein; matta miedziano-olowiana, kamień (lech) miedziano-olowiany (met.).

Kupferbleivitriol p. Kupferbleispat.

Kupferblende p. Zinkfahlerz.

Kupferblüte (haarförmiges Rotkupfererz, Chalkotrichit); chalkotrychit, kwiat miedziany (min.).

Kupferbraun (Kupferbräune, Ziegelerz); miedź ceglasta, miedziak ceglasty, miedzianka (min.).

Kupferbürste; szczotka miedziana (el.).

Kupferchlorid (Kupferbichlorid, monatomes Chlorkupfer); chlorek miedzioowy (chem.).

Kupferchlorür (diatomes Chlorkupfer); chlorek miedzioawy (chem.).

Kupferdiaspor p. Prasin.

Kupferdraht; drut miedziany (met.).

Kupferisenkies p. Weißkupfererz.

Kupferelektrode; elektroda miedziowa (el.).

Kupfererz; ruda miedziana (min.).

Kupferergang p. Kupfergang.

Kupfererzgrube p. Kupferbergwerk.

Kupfererzschmelzen; topienie rud miedzianych (met.).

Kupferfahlerz; tetraedryt miedziany (min.).
Kupferflinke; błyszcz miedzi (min.) (wyrząd dawny).
Kupferführend; miedzionośny (geol.)
Kupferführung; miedzionośność (geol.).
Kupfergang (Kupfererzgang); żyła miedzi, żyła miedziana (geol.).
Kupfergehalt (Kupferhalt) in Erzen, in Hüttenprodukten; miedzistość, zawartość miedzi, miedziorodność.
Kupfergewinnung (Kupferausbringen); wyrób miedzi, uzysk miedzi (met.).
Kupferglanz; błyszcz miedzi, chalcokozyn (min.).
Kupferglas (Kupferglanz); chalcokozyn (min.).
Kupferglimmer (Chalkophyllit); chalcokofilit, mika miedziana, miedz mikowa (min.).
Kupfergranalien (runde Kupferkörner); ziarna miedzi, miedz ziarnista (met.).
Kupfergrube p. Kupferbergwerk.
Kupfergrün (von Farbe); miedziozielony.
Kupfergrün (Chrysokoll, Chrysokolla, Grünkupfererz, Kieselkupfer, Kieselmalachit); chryzokola, zieleń miedzi, zielonokrusz, malachit krzemionkowy (min.).
Kupferhalt p. Kupfergehalt.
Kupferhaltig (kupferig); miedzisty, miedziorodny (min. met.).
Kupferhammer (Kupferhammerwerk); miedziania (met. techn.).
Kupferhütte (Kupferschmelzhütte, Kupferwerk); huta miedzi, miedziania, miedznia (met.).
Kupferhüttenprozeß; przebieg (proces) miedzianohutniczy (met.).
Kupferig p. Kupferhaltig.
Kupferindig (Covellin); kowelin, krusz miedzi indygowej (min.).
Kupferkarbonat (kohlen-saures Kupferoxyd); węglan miedzi (chem.).
Kupferkessel; kocioł miedziany (techn.).
Kupferkies (Chalkopyrit); chalkopiryty, piryty miedziane, krusz miedziany, żółtokrusz (min.).
Kupferkönig; królik miedzi, miedz czysta (met.).
Kupferlasur (Azurit, hemiprismatischer Lasurmalachit); azuryt, błękit miedzi, miedz błękitna, błękitnokrusz (min.).

Kupferlebererz (Buntkupfererz, Buntkupferkies, Bornit); bornit, miedz pstra, krusz miedzi pstry, piryty miedziane pstry (min.).
Kupferlech p. Kupferstein.
Kupferlegierung; stop (aliaż, kompozycja) miedziany (met.).
Kupferleitung (Kupferleiter); przewód (przewodnik) miedziany (el.).
blanke —; przewód goły, nagi.
isolierte —; przewód izolowany.
verzinte —; przewód cynowany.
Kupferlitze; wiotka miedziana.
Kupferlösung; roztwór miedzi (chem.).
Kupferlot (Schlaglot) p. Hartlot.
Kupfermangan (Kupfermanganerz, Mangankupfer, Chalkomelan, unteilbarer Bithynalophan); miedzianoman-gan, ruda miedziano manganowa, chalkomelan (min.).
Kupfermanganschwärze p. Kupferschwärze.
Kupfern (von Kupfer); miedziany.
Kupfernickel (Nickelin) p. Arsen-nickel.
Kupferoxyd (Kupfermonoxyd, Cupridoxyd); tlenek miedzioowy (chem.).
Kupferoxydul (diatomes Kupferoxyd, Cuprooxyd); tlenek miedziany (chem.).
Kupferpecherz; ruda miedzi smo-lista (min.).
Kupferphospat; fosforan miedzi (chem.).
Kupferpol; biegun miedzioowy (el.).
Kupferquelle; rodzima woda cementowa.
Kupferreich (von Mineralien, Metallen); miedziohojny, w miedz bogaty (obfity).
Kupferrohstein (erster Kupferstein, Rohstein); mata miedziana surowa (met.).
Kupferrost; śnież, rdza miedziana.
Kupferrot (von Farbe); czerwony jak miedz.
Kupferrot p. Rotkupfererz.
Kupfersamterz p. Lettsonit.
Kupferschaum (Tyrolit, Tyrolit, prismatischer Euchlormalachit); tyrolit, miedz piana (min.).
Kupferschiefer; łupek miedzi (geol.).
Kupferschlacke; żużel miedziany (met.).
Kupferschmelzhütte p. Kupferhütte.
Kupferschmied; kotlarz, miedznik (techn.).

Kupferschmiedehandwerk: kolarstwo, miednictwo (techn.).
Kupferschwärze (Kupfermanganschwärze); czerni miedziana, miedzioczerń, miedź czarna (min.).
Kupfersilberglanz p. Silberkupferglanz.
Kupfersmaragd (Diopas. rhomboëdrischer Smaragmalachit); miedź szmaragdowa, miedzioszmaragd, dyoptaz (min.).
Kupferstein (Kupferlech); matta miedziana, kamień miedziany, lech (met.).
Kupfersulfat p. Kupfervitriol.
Kupfersulfid (monatomnes Schwefelkupfer, Schwefelmonosulfid); siarczek miedzi (chem.).
Kupferuranglimmer (Kupferuranit, Chalkolith, grünes Uranerz, grüner Glimmer); chalkolit, uranit miedziany (min.).
Kupferverluste: straty w miedzi (el.).
Kupfervoltameter; voltametr miedziowy (el.).
Kupfervitriol (blauer Vitriol, blauer Galitzenstein, schwefelsaures Kupferoxyd, Kupfersulfat); wityriol miedzi, wityriol niebieski, siarczan miedzi (chem.).
Kupfervitriol (Chalkanthit, blauer Vitriol); chalkantyt, wityriol miedziany, wityriol niebieski, koperwas właściwy (min.).
Kupferwasser p. Zementwasser.
Kupferwerk p. Kupferhammer, Kupferhütte.
Kupferwismuterz (Kupferwismutglanz) p. Wittchit.
Kupferwolle p. Haarkupfer.
Kupferit; kupferyt (min.).
Kupholith p. Prehnit.
Kupphonhaloid hemiprismatisches (Gaylussit); gelusyt, gaylussit (min.).
Kupolofen (Kupolofen, Kuppelofen); piec kupolowy, kupolak (żeliwiak) (służy do przetapiania surowizny na odlewę żelazne) (hut.).
Kuppe (eines Berges); kopuła, czub, jarmułka (okrągły wierzchołek góry) (geol.).
Kuppel; kopuła (sklepienie półkuliste) (bud.).
Kuppelachse (gekuppelte Achse); oś sprzężona (maszyn. kol.).
Kuppelbolzen (Kuppelungsbolzen); sworzeń sprzęgła (kol.).
Kuppelbügel (Kuppelglied); ogniwo sprzęgła, kabłąk sprzęgła (kol.).

Kuppeldach: dach kopułowy (bud.).
Kuppelgewölbe p. Gewölbe.
Kuppelhülse p. Kupplungsmuff.
Kuppelhaken; hak sprzęgła (kol.).
Kuppelkette (Kupplungskette); łańcuch zaprzęgowy, łańcuch sprzęgłowy (kol.).
Kuppeln (Maschinenteile verbinden); sorzegać, spinać (maszyn.).
Kuppelrad (gekuppeltes Rad); koło sprzężone, koło wiązane (maszyn. kol.).
Kuppelstange (Kupplungsstange); trzon sprzęgający, pręt zaprzęgowy, drag sprzęgłowy, sprzęg (kol.).
Kupplung p. Kupplung.
Kuppelungsmuff p. Kupplungsmuff.
Kuppelungsspindel (Kuppelungswelle) p. Kupplungsspindel.
Kuppelungszapfen (Kuppelzapfen, Kreuzzapfen) bei Walzwerken; głowica krzyżowa (zakończenie walca nadlewem o przekroju krzyżowym) (maszyn.).
Kupplung (Kuppelung, Kuppel, Wagenkupplung, Kupplungsvorrichtung); sprzęg kolejniczy (kol.).
Glieder —, (Ketten —); sprzęg łańcuchowy.
Schrauben —, (Schraubenkupplung); sprzęg śrubowy, łącznik śrubowy.
Sicherheits —, (Not —); sprzęg dodatkowy, zapasowy.
steife —; sprzęg sztywny.
Kupplung (Kuppelung) der Wellen; sprzęgło (maszyn.).
Ausrück —; sprzęgło rozłączne.
Friktionen —, (Reibungen —); sprzęgło cierne.
Hülsen —; sprzęgło łubkowe z pierścieniami.
Kreuzgelenk —; sprzęgło przegubowe.
Muffen —; sprzęgło nasuwkowe.
Scheiben —; sprzęgło tarczowe.
Sellersche —; sprzęgło zaciskowe Sellera.
steife —, (feste —); sprzęgło sztywne, stałe.
sternförmige —; sprzęgło gwiaździste.
Walzwerk —; sprzęgło walcarskie.
Zahn —, (Klauen —); sprzęgło kłowe.
Kupplungsmuff (Kuppelungsmuff, Kuppelmuff, Muff, Kuppelungshülse, Kuppelhülse, Brechkopf); pochwa łącznikowa, nasuwka sprzęgłowa (maszyn.).

Kupplungsspindel (Kuppelungsspindel, Kuppelungswelle, Kupplungswelle); wał sprzęgowy (maszyn.).

Kupplungsstange p. Kuppelstange.

Kupplungsvorrichtung p. Kuppelung.

Kupplungswelle p. Kupplungsspindel.

Kür (Arbeiterkühr, Kameradschaft); drużyna (robocza), oddział (roboczy).

Kürarbeiter; oddziałowy, (robotnik oddziałowy), drużynowy (robotnik drużynowy).

Kürenwechsel; zmiana robotników, zmiana drużyn roboczych.

Kurbel (Krummzapfen); korba, wrotek (maszyn.).

Gegen —; korba wykręcona.

gekröpfte —, (gekröpfte Welle); kolano korbowe.

Hand —; korba ręczna.

Maschinen —; korba maszynowa.

Sicherheits —; korba bezpieczeństwa, zabezpieczona.

Kurbelachse (Kurbelwelle, Krummzapfenwelle); oś korbowa (maszyn.).

Kurbelantrieb (Kurbeltrieb); napęd korba, napęd korbowy (maszyn.).

Kurbelarm (Kurbelbug, Kurbelknie, Krummzapfenarm); ramię korby (maszyn.).

Kurbelbohrer (Brustleier, Wendelbohrer); wiertak, świder korbowy (narz.).

Kurbelhammer; młot korbowy (techn. maszyn.).

Kurbelhaspel p. Haspel (Handhaspel).

Kurbelknie p. Kurbelarm.

Kurbellager p. Lager.

Kurbelmeßbrücke; mostek mierniczy korbowy (el.).

Kurbelnabe; piasta korby (maszyn.).

Kurbelrheostat; opornik korbowy (el.).

Kurbelschleife; krzyżulec na korbie (maszyn.).

Kurbelstange (Krummzapfenstange, Bläuelstange, Pleuelstange, Triebstange, Lenkstange, Schubstange); korbówód, goleń korby, goleń korbowa, trzon popędowy (maszyn.).

Kurbelstoßbohrmaschine; wiertarka udarowa korbowa (górn.).

Kurbeltrieb p. Kurbelantrieb.

Kurbelschalter; przełącznik korbowy (el.).

Kurbelwarze p. Kurbelzapfen.

Kurbelwelle p. Kurbelachse.

Kurbelzapfen (Kurbelwarze); czop korby, czop korbowy (maszyn.).

Kürführer p. Gedingträger.

Kurrende p. Zirkulare.

Kurs (Geltung, Preis, Lauf, Lehrgang); 1) kurs (monety), cena, wartość papierów publicznych; 2) przebieg; 3) kurs (nauki).

Kurve p. Krümmung.

Kurvengeleise p. Bogengeleise.

Kurvenstrang; tok krzywizny, tok łuku, tok krzywej,

äußerer —; zewnętrzny tok krzywizny.

innerer —; wewnętrzny tok krzywizny.

Kürzen (das); skracanie, upraszczanie (ułanków) (mat.).

Kurzes Joch p. Joch (Schachtjoch).

Kurzflammig; krótkopłomienny.

Kurzherd (Art Kehrherd); stół płockowy (spławek, pławnisko) zamiatałny krótki (sort.).

Kurzpfeilerbau p. Pfeilerbau kurzer.

Kurzschließen; zwierać, skrótować (el.).

Kurzschluß; zwarcie, skrót (el.).

Kurzschließer; zwiernik (el.).

Kurzschlußanker; twornik zwarty.

Kurzschlußkontakt; styk zwiernikowy (el.).

Kurzschlußschaltung; połączenie na zwarcie (el.).

Kurzschlußspannung; napięcie przy zwarcu, napięcie zwarcia (el.).

Kurzschlußstöpsel; wtyczka zwiernikowa (el.).

Kurzschlußstrom; prąd zwarcia (el.).

Kurzschlußvorrichtung; urządzenie zwiernikowe.

Kussinskit p. Talkapatit.

Kutten (ausklauben, auslesen) Erze aus den Halden; przeglądać, przebierać (stare zuwały) (górn. sort.).

Küvelage (Küvelierung); obudowa (szybów) wodoszczelna, obudowa (szybów) wodonieprzenikliwa (górn.).
eiserne —, (wasserdichter Ausbau in Eisen); obudowa wodoszczelna żelazna.

hölzerne —, (wasserdichter Ausbau in Holz); obudowa wodoszczelna drewniana.

Küvelagekranz p. Aufsatzkranz.

Küvelieren (cuvelieren); obudować (szyby) wodoszczelnie (górn.).

Kux; kuks, (kus, kęs) (udział w kopalni, w gwarectwie, zwykle $\frac{1}{128}$) (pr. górn.).

Kuxkränzler; zaprzysiężony sprzedawca udziałów (pr. górń.).
Kuxschein; list kuksowy, list udziałowy (pr. górń.).

Kyanit p. Cyanit.
Kymatin (Art Asbest); kimatyn, cy-matyn (min.).
Kyrosit; kirosyt (min.).

L.

Lab (Mutterlauge); ług macierzysty, ług pokrystaliczny (warzel.).
Labil (schwankend, unsicher); chwiejny.
Laboratorium; pracownia, laboratoryum (chem. prob.).
Labrador (Labradorit, Labradorstein, Labradorfeldspat, Labradorfeldstein, polychromatischer Feldspat); labradoryt (min.).
Labstube; izba ługowa, zbiornik ługowy (soln.).
Labyrinthdichtung (Labyrinthdichtung); 1) szczelnio (szczeliwo) grzebieniaste; 2) uszczelnienie szczeliwem (szczelniewem grzebieniastem) (maszyn.).
Lachter (altes bergm. Längenmaß); łatr (sążeń).
Lachtergedinge; ugoda łatrowa (sążniowa), akord łatrowy (sążniowy).
Lachterstab; łatrowka, sążniówka.
Lachtloch (Lachtloch, Schlackenauge, Schlackenloch) beim Frischfeuer; dziura wypustowa, otwór wypustowy, wypust (met.).
Lack p. Firnis.
Asphalt —; pokost smołowy, smołowcowy.
Lackieren; pokostować, lakierować.
Lackierer; pokostownik, pokostnik, lakiernik.
Lade; 1) p. Bruderlade; 2) p. Formlade, Gießlade; 3) p. Laden (sort.).
Ladeaufseher (Lademeister); nakładczy.
Ladebühne (Verladebühne) p. Laderampe.
Ladeeisen (Ladeisen) p. Ladstock.
Ladefähigkeit (Fassungsvermögen) p. Fassungsraum.
Ladegebühr (Aufladegebühr, Verladegebühr); ładunkowe, nakładowe (taryf.).
Ladegleise p. Geleis.
Ladehebel; ładownik (el.).
Ladeholz (Legholz) p. Pfahlholz.
Lademaschine (Dynamo); prądnica ładownicza, naprądnica (el.).
Lademaß; obrysie ładunkowe (kol.).

Laden; 1) nakładać, ładować (n. p. towar) p. Füllen; 2) p. Besetzen; 3) ładować, naskrzać, nabijać, naprądniać (el.).
Laden (beim Pochwerk) p. Ladenhölzer.
Laden (Fensterladen) okiennica (bud.).
Ladenförmerei p. Kastenförmerei.
Ladenhölzer; bale (na których układa się podsadzkę w odbud. poprzecz.) (górń.).
Ladenhölzer (Leitungshölzer, Pochladen, Laden, Pochleitungen) beim Pochwerk; listwy stęporowe (sort.).
Ladenwasser (beim Naßpochwerk) p. Pochwasser.
Ladenwassergerinne (Satzrinne) p. Pochrinne.
Ladepfatz (Ladungsplatz, Verladeplatz); ładowisko.
Ladeprofil p. Normalladeprofil.
Ladepumpe; pompa dawkowa (silniki gazowe).
Laderampe (Rampe, Ladebühne); ładownia, nakładnia, pomost ładunkowy, rampa ładunkowa (górń. kol.).
Laderraum (Fassungsvermögen) p. Fassungsraum.
Laderequisiten (Ladeutensilien, Verladeutensilien); przyrządy ładownicze.
Ladepériode; okres ładowania, naprądniania (el.).
Ladespannung; napięcie ładowania, naprądniania.
Ladespieß (Ladespitz) p. Raumnadel.
Ladestation; stacya naładowcza (kol.).
Ladestock p. Ladstock.
Ladestrom; prąd ładowania, naprąd (el.).
Ladestromstärke; wielkość prądu ładowania, wielkość naprądu (el.).
Ladeseit; czas (trwanie) ładowania (naprądniania) (el.).
Ladholz (Ladeholz) p. Pfahlholz.
Ladnadel p. Raumnadel.
Ladstock (Ladestock, Ladestößel, Ladeeisen, Stampfer, Bohrstampfer, Staucher, Besetzer); ładownik, nabijak, stępor (górń.).

Ladung; 1) ładowanie, nakładanie (czynność); 2) ładunek, ładuga (towar nałożony); 3) nabijanie (otworu strzałowego); 4) nabój (w otworze strzałowym); 5) ładunek, nabój (elektryczny).

Ladungsgrenze; granica, kres ładowania (el.).

Ladungsmenge; ilość naboju (materiału wybuchowego) (gór.).

Lage (eines Ortes); położenie.

Lage (Schicht); warstwa (geol.).

Lagerförmige Struktur p. Struktur.

Lager (Flöz); pokład (geol.).

flachfallendes —; pokład lekko spadzisty.

horizontales —; pokład poziomy.

schwebendes —; pokład leżący.

seigeres —, (stehendes —); pokład stojący.

Lager (Magazin, Niederlage); skład, magazyn.

Lager (Lagerumpf); łożysko (maszyn. most).

Achs —; łożysko osi.

Bock —; łożysko kozłowe.

festes —; łożysko stałe.

Frikationsrollen —; łożysko z krążkami ciernymi.

Fuß —, (Spur —); łożysko stopowe, stojące, sztorcowe.

Gabel —; łożysko widełkowe.

Gleit —; łożysko przesuwowe.

Hals —; łożysko naszyjne.

Hänge —; łożysko wiszące.

Hauptwellen —; łożysko wału głównego.

heißlaufendes —; łożysko rozgrzane.

Kamm —; łożysko grzebieniaste, odporowe.

Kipp —; łożysko przegibne (mostu).

Konsol —; łożysko wspornikowe.

Kugel —; łożysko kulkowe.

Kurbel —, (Kraftmaschinen —); łożysko przykorbowe (silnika).

Rollen —; łożysko wałkowe.

Sellersches —; łożysko Sellersa (z wahlwemi panwiami).

Steh —, (Trag —); łożysko siodłowe.

Spur — p. Fußlager.

Transmissions —; łożysko pędniane.

Walzen —; łożysko walcowe.

Wand —; łożysko ścienne.

Wellen —, (Achsbüchse); łożysko wału.

Zapfen —; łożysko czopa.

Lagerart; rodzaj pokładu, słojuwina (geol.).

Lagerartig p. Lagerförmig.

Lagerbalken; belka łożyskowa.

Lagerbaum p. Tragstempel.

Lagerbau (Bergbau auf Lagern); kopalnictwo pokładowe, dobywanie pokładów (gór.).

Lagerbuch; księga majątku, wykaz majątku.

Lagerbuch (Magazinsbuch); księga magazynowa, składowa.

Lagerbüchse p. Lagergehäuse.

Lagerbügel; strzemię maźnicze, szpona, szpaga maźnicza, podponka oprawy łożyska, podwiązka (wóz).

Lagerdeckel; nakrywa łożyska, przykrywa łożyska (maszyn. wóz).

Lagerdocht p. Lagersaugdocht.

Lagerfrist; okres składowy (taryf.).

Lagerfuge (Bettungslagerfuge, Ruhefuge); spój pokładowy, spój warstwowy (bud.).

Lagerfutter (Lagerschalen, Futterstücke, Metallfutter) eines Zapfenlagers; panewka (panew) łożyska, wykładzina (wyprawa) łożyska (maszyn.).

Lagergabel (Lagerschere) p. Achsgabel.

Lagergang; żyła pokładowa, żyłowarstwa, warstwożyła (geol.).

Lagergebühr p. Lagerzins.

Lagergehäuse (Lagerbüchse, Achsbüchse, Schmierbüchse, Achsschmierbüchse); oprawa łożyska, pudło łożyska, maźnica (wóz).

Lagergehäuseschraube (Lagerschraube); śruba maźnicy, śruba oprawy łożyska (wóz).

Lagerhaft; 1) położysty (n. p. kamień); 2) warstwowany, warstwowy, uwarstwiony (geol.).

Lagerhals (Halszapfen) einer Welle; szyja, szyjka (wału) (maszyn.).

Lagerhaus p. Magazin.

Lagerholz; 1) wywrotki, leżaki, wykęty (poobalane drzewo w lesie); 2) legar (bud.).

Lagerkomposition (Kompositionsmetall, Hartmetall, Lagermetall); stop panewkowy, stop twardy.

Lagerkörper p. Lagerständer.

Lagermasse; miąż pokładu, miąż pokładowy (geol.).

Lagern (Grubenmaße); kłaść, układać (miary) (pr. gór.).

Lagerpfanne; 1) p. Lagerfutter, Lagerschale; 2) p. Fußlager.

Lagerplatte (Zapfenlagerplatte, Lager-schwelle, Schwellenplatte); płyta łożyskowa (maszyn.).

Lagerplatz (Depôtplatz); skladowisko.

Lagersaugdocht (Schmierdocht, Lagerdocht, Schnürdocht); knot maźnicy (matr.).

Lagerschale p. Lagerfutter.

Lagerschere p. Lagergabel.

Lagerschmiernute: żłobek panewki (maszyn.).

Lagerschwelle (eines Zapfenlagers) p. Lagerplatte.

Lagerständer (Ständer, Lagerkörper, Lagersitz, Unterlager); spód łożyska, kadłub łożyska (maszyn.).

Lagerstätte: złożo (geol.).

aufgelagerte —; złożo nawarstwione.

besondere —; złożo szczególne.

eingelagerte —; złożo zalegające.

geschichtete —; złożo uwarstwione, uławiczone.

massige —; złożo masywne, bryłowe.

metamorphische —; złożo metamorficzne.

nutzbar —; złożo użyteczne.

oberflächliche —; złożo powierzchniowe, powierzchniowe.

plattenförmige —; złożo płaskie.

regelmäßige —; złożo foremne.

stockförmige —; złożo bryłowe, kłębowe.

unregelmäßige —; złożo nieregularne, nieregularne.

ursprüngliche —; złożo pierwotne.

Lagerstättenlehre (Lagerstättenkunde); nauka o złożach (mineralnych) (geol.).

Lagerstock (liegender Stock) p. Stock.

Lagerung; rozkład, rozpięcie (miar górniczych (pr. gór.).

Lagerung; ułożenie (uławiczenia, uwarstwienie) (geol.).

diskordante —, (ungleichförmige —); ułożenie niezgodne.

konkordante —, (gleichförmige —); ułożenie zgodne.

transgredierende —, (übergreifende —); ułożenie przypierające.

Lagerung (der Dampfkessel); sadowienie (kotłów).

Lagerungskarte p. Massenkarte.

Lagerungsverhältnisse; stosunki ułożenia, zalegania (pokładów) (geol.).

Lagerwand; calizna skalna, ściana skalna (geol. gór.).

Lagerzins (Lagergebühr, Lagergeld); skladowe, magazynowe (należytość za trzymanie towaru na składzie) (taryf.).

Lagerzug; ciąg pokładów, łańcuch pokładów (geol. gór.).

Lagonit; lagonit (min.).

Lagune (Küstensumpf); laguna (geol.).

Laist; namuł, sap, sapisko, błoto, il jałowy (w ługowniach) (soln.).

Laistwehre; tama sapiskowa, tama błotna (soln.).

Lackmuspapier; papier lakmusowy (chem.).

Lakkolithe; lakkolity, kamienie cysternowe (kopulaste masy trachitu tkwiące pomiędzy warstwami skał osadowych) (geol.).

Lamelle; 1) płytka, deseczka (celowniczy) (miern.); 2) nakładka (wstęga do kątowników dla wzmocnienia przymocowana) (bud. most.); 3) pasmo, blaszka, działka (kolektora) (el.).

Lamellenbohrer (Lamellenmeißel); świder podwójny, dłuto podwójne (dla wielkich średnic) (wierc. ziem.).

Lamellenmagnet; magnes blaszkowy (el.).

Lamellibranchiata; małże blaszkoskrzelne (geol.).

Lampe; lampa, lampka.

aërostatische —; lampa aerostacyjna, o ciśnieniu powietrza.

Azetylen —; lampa acetylenowa.

Azetylensicherheits —; acetylenowa lampa bezpieczeństwa (gór.).

Feder —, (Moderateur —); lampa sprężynowa, łokowa, lampa z miarkownikiem.

Gas —, (Dampf —); lampa gazowa, bezknotowa.

Gruben — p. Grubenlampe.

Hänge —; lampa wisząca.

hydrostatische —; lampa hydrostatyczna, lampa o ciśnieniu cieczy.

Ligroin —; lampa ligroinowa.

Steh —, (Tisch —); lampa stojąca, stołowa.

Wand —; lampa ścienna.

Lampe elektrische; lampa elektryczna (el.).

— **selbstregulierende**; lampa elektryczna samomiarkownicza.

Lampenarm (Lampenträger); podlampek, kroksztyn lampowy.

Lampenarmatur; oprawa lampy.

Lampenaufziehvorrichtung; wydźwignik lampy.

Lampenausschalter; wyłącznik lampowy (el.).
selbsttätiger —; wyłącznik lampowy samoczynny.
Lampenbrenner p. Brenner.
Lampenbrennstunde; lampogodzina (el.).
Lampendocht; knot do lampy (matr.).
Lampeneinfassung (Lampenfassung); oprawa lampy, obsada lampy.
Lampenfuß (Lampengestelle); podstawa lampy, podlampek.
Lampenfuß (b. Glühlampen); szyjka (zarówki) (el.).
Lampengehäuse; kadłub lampy.
Lampenglas p. Lampenzylinder.
Lampenglocke; klosz, abażur szklany u lampy.
Lampenkammer (Lampenstube); lampiarnia, lampownia (górn.).
Lampenklemme; zacisk do lampy (el.).
Lampenkörper (Ölbehälter); zbiornik na świetliwo, kaganiec lampowy.
Lampenputzer p. Lampist.
Lampenschirm (Lampensturz); daszek lampowy, abażur (osłona zakładana na lampę w celu skupienia światła).
Lampensockel (bei Glühlampen); główka zarówki (el.).
Lampenspannung; napięcie w lampie (el.).
Lampenstube p. Lampenkammer.
Lampenstrom; siła prądu w lampie (el.).
Lampenstunde; lampogodzina (el.).
Lampentransformator; przetwornik do lamp (el.).
Lampenwärter p. Lampist.
Lampenzylinder (Lampenglas, Zylinderglas); szkło (szkiełko) do lampy, kominek.
Lamperie; lamperya (bud.).
Lampist (Lampenputzer, Lampenwärter); lampiarz, lampowy (górn. kol.).
Lanarkit (prismatoidischer Bleibaryt); lanarkit (min.).
Lancasterit; lankasteryt (min.).
Landesarchiv; metryka krajowa, archiwum państwa.
Landesfürstlich; monarszy, książęcy, skarbowy.
Landesfürstliches Freie p. Freies.
Landesgericht; sąd krajowy.
Landessprache; język krajowy, język ojczysty.
Landesvermessung; pomiar krajów, pomiar poziomy (miern.).

Landjoch (Stirnjoch); jarzmo przybrzeżne, naczółkowe (bud. most.).
Landkarte; mapa krajowa, mapa geograficzna (miern.).
Landpfeiler (Widerlager); przyczółek (filar lub jarzmo mostowe z jednej strony przypierające do brzegu) (bud. most.).
Landschaft; krajobraz.
Landseebecken (Binnenseebecken, Binnenbecken, Sumpfbecken); kotłowna słodkowodna (geol.).
Landstraße; gościniec, trakt bity.
Landwirtschaft; gospodarstwo wiejskie.
Langband (Geradeband); zawiasa polska, zawiasa pasowa polska (ślus.).
Langbeinit; langbeinit (min.).
Länge; długość (mat.).
 — **des Hubs**; długość skoku (maszyn.).
virtuelle —; długość wyrównana (sprowadzona do prostej i poziomu) (inż.).
Längen (auslängen) p. Auffahren.
Längenansicht; widok podłużny (bud.).
Längendurchschnitt (Längenschnitt); przekrój podłużny (bud. geom.).
Längeneinheit; jednostka długości (geom.).
Längenmaß; miara długości (geom.).
Längenmessung (Längenvermessung); pomiar długości (miern.).
Längenprofil (Längendurchschnitt); profil podłużny, przekrój podłużny (bud. geom.).
Längenriegel; średnic, belka podłużna (w zbiornikach solankowych) (soln.).
Längenschlag; podłużnia, chodnik podłużny (górn.) p. Schlag.
Längenschnitt p. Längendurchschnitt, Längenprofil.
Längenseite (Längenscherm); bok długości (miar górniczych) (pr. górn.).
Längenverhieb (Längsverhieb, streichender Verhieb); rąbanie podłużne, kierunkowe, wybieranie (filarów) podłużne, kierunkowe (górn.).
Langflammig; długopłomienny.
Langgliederig; długooogniwy, o długich ogniwach (o łańcuchu) (maszyn.).
Langit; langit (min.).
Langhobel p. Hobel.
Langholz; drzewo (drewno) podłużne (bud.).
Langjoch (langes Joch); p. Joch.

Langoffen; piec podłużny, wałowy, chodnik wałowy (ługownie) (soln.).
Längort (Auslängort, Auslängen, Feldort) p. Auslängen.
Langpfeilerbau p. Pfeilerbau langer.
Langsamgehend (von Maschinen); wolnobieżny.
Langschwelle; podkład podłużny (kol.) p. Straßbaum.
Längsdilatation; wydłużenie (mech.).
Längsriß (beim Eisen); pęknięcie podłużne.
Längsdoma; daszek podłużny (brachydoma) (kryst.).
Längsrösche (beim Schürfen); rów podłużny (poszukiwawczy) (görn.).
Lanthan; lantan (chem.).
Lanthanit (Hydrocerit); lantanit (min.).
Lanzettbogen; dwulucze ostre (arch.).
Lapillen; lapilli, rapilli (kamyczki dziurkowate z kraterów wyrzucane) (geol.).
Lapis lasuli p. Lasurstein.
Lappe p. Lasche.
Lärche (Lärchenbaum); modrzew.
Larderellit; larderelit (min.).
Lardit (Agalmatolith, Bildstein, chinesischer Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Larve (beim Dorngerüst); zacięcie (soln.).
Lasche (Gestängelasche); spona, złączka (maszyn.).
Lasche (Schienenlasche, Kuppelungs-lasche, Kuppelungslappe, Lappe); łubek, łubka (kol.).
äußere —, (Außen —); łubek zewnętrzny.
flache —, (gerade —); łubek płaski.
innere —, (Innen —); łubek wewnętrzny.
Stuhl —; łubek siodełkowy.
Winkel —; łubek kątowy, oporowy.
Laschenbohrer (Meißelbohrer mit Ohrenschniden); dłuto (świder) z bocznymi ostrzami, świder uszaty, uszak (wierc. ziem.).
Laschenbohrer mit Nachschneiden (Meißelbohrer mit Ohren und Nachschneiden); świder uszaty z rozszerzaczami, uszak rozszarżający (wierc. ziem.) p. Meißelbohrer.
Laschenbolzen (Laschenschraube); sworzeń łubkowy (łubczy), śruba łubkowa (łubcza) (kol.).

Laschenkette (Gallische Kette); łańcuch łubczy (maszyn. bud. most. itd.) p. Kette.
Laschennietung p. Nietung.
Laschenschloß p. Gestängeschloß.
Laschenschraube p. Laschenbolzen.
Laschenschraubenschlüssel; klucz łubkowy, łubczy (kol.).
Lasieren (leicht überziehen); powlekać, laserować (pokrywanie przedmiotów farbą olejną, zmieszana w połowie z lakiernem).
Lasionit p. Wavellit.
Lasfeisen p. Sticheisen.
Lasse (pl. Lassen) im Stein p. Schlechte.
Last; ciężar p. Gewicht.
konzentrierte —; ciężar skupiony.
tote —; ciężar jałowy, nieużyteczny, martwy.
verteilte —; ciężar rozłożony.
Last (Ladung eines Wagens); ładunek, ładuga, nakład wozu.
Lastkette p. Kette.
Lastseil p. Seil.
Lasurblau (von Farbe); lazurowy (min.).
Lasurigbleivitriol (Caledonit, paramer Bleibaryt); kaledonit (min.).
Lasurit p. Lasurstein.
Lasurspat (Lazulith); lazulit, spat błękitny (min.).
Lasurstein (Lasurit, Lasur, Lapis lazuli, dodekaëdrischer Amphigen-spat); lazuryt, kamień lazurowy, lazur (min.).
Latente Energie; energia (praca) utajona.
Latente Wärme; ciepłik (ciepło) utajony.
Laterne (Leuchte, Traglampe); latarnia, latarka.
Distanzsignal —, (Wendescheiben —); latarnia ostrzegowa.
freistehende —; latarnia słupowa.
Hand —; latarka ręczna.
Hänge —; latarnia wisząca.
Signal —; latarnia sygnałowa.
Wand —; latarnia ścienna.
Wächter —, (Bahnwärtersignal —); latarka strażnicza sygnałowa.
Laternenstütze (Laternenträger); podlaterek, podpórka latarniowa.
Latierbaum; przewora (w stajni końskiej).
Latrinestoff (Abfuhrstoff, Fäkalien); odchody, kał.
Latrobit (Diploït); latrobit (min.).

Latte: łąta (bud. cieś. miern.).
Meß —; łąta miernicza (miern.).
Nivellier —; łąta niwelacyjna (miern.).
Setz —, (Abwäge —); łąta z krokwką (miern.).
Staketen —; łąta sztachetowa, sztachetnik.
Lattenhöhe: wysokość łąty (miern.).
Lattennagel; gwóźdź łątny (łątowy), łąciak (łątniak) (bud.).
Lattenprobe; próba łątowa, łątna (miern. gór.).
Lattenzaun (Staket); ogrodzenie łątowe, ogrodzenie z łąt, sztachety (bud.).
Latung (Belattung); łączenie (dachów) (bud.).
Latus (Fürtrag); zniesienie, do przeniesienia (rachun.).
Laubholz; drzewo liściaste.
Laubkohle p. Blätterkohle.
Laubsäge; piłka zakrętowa, piłka cienka.
Lauchgrün (von Farbe); czosnkowy, żółto-zielony (min.).
Lauersche Frikionszündung; zapalanie cierne sposobem Lauera (gór.).
Lauf; bieg, przebieg.
Lauf (Förderbahn); droga przewczowa (gór.) p. Hundegestänge.
Lauf (Laufbrett) p. Laufbohle.
Lauf (Haupt- oder Förderstrecke); chodnik główny (od szybu prowadzony) (gór.).
Lauf (Sohle, Etage, Horizont); piętro, poziom (gór.).
Laufachse (Tragachse); oś potoczna, oś nośna (kol.).
Laufbohle (Laufbrett, Laufdiele, Laufpfoste, Lauf, Gestängebrett); chodnica, tratwak, łąwa (gór. warzel.).
Laufbrensberg; pochylnia naturalna, bezkołyskowa (nachylenie do 30°) (gór.).
Laufbrücke (Gehbrücke, Steg); kładka, łąwa.
Laufdiele p. Laufbohle.
Läufer (Rotor); wirownik, wirnik (el.).
Laufer (Läufer, Hundstößer); wozak, biegacz (gór.).
Laufer (Lauferstein); wozówka, przeżma (bud.) (cegła, kamień lub cios wzduł do lica).
Laufer (Läuferstein, der obere Mühlstein); biegacz, biegun, kamień wierzchni (sort.).

Läufer (Walzenzapfen) p. Laufzapfen.
Läuferfeld: pole wirownika (el.).
Läufermühle p. Kollergang.
Läufferrute; świeca (sztuka drzewa pionowo w kafarzę stojąca, po której baba wyciąga się i spada) (bud.).
Läuferstrom; prąd w wirowniku (el.).
Läuferwicklung; uzwojenie wirownika (el.).
Läuferwiderstand; opór wirownika (el.).
Lauffähig; zdatny do drogi, sposobny do jazdy (wóz w dobrym stanie) (gór. kol.).
Lauffläche des Rades p. Radlauf-fläche.
Laufgestänge (Gestänge, Gestänge-fahrt, Lauf); chodnice, łąwy (gór.).
Laufgewicht p. Gewicht.
Laufkarren p. Karren.
Laufkarrenförderung p. Karren-förderung.
Laufkarte; mapa poziomów, mapa poziomowa (miern. gór.).
Laufkatze p. Katze.
Laufkran; suwnica dźwigarkowa, p. Kran.
elektrischer —; suwnica elektryczna, suwnica z prądnikiem.
Hand —; suwnica ręczna.
Seil —; suwnica z napędem linowym, napędzana liną.
Wellen —; suwnica z napędem wałowym, napędzana wałem.
Laufkreis des Rades; okrąg toczny koła (kol.).
Laufpfoste p. Laufbohle.
Laufrad (Gangrad); deptak wewnętrzny (koło obracane przez stąpanie po jego obwodzie) (maszyn.).
Laufrad (Schlepprad, loses Rad); koło wolne, luźne, potoczne (kol.).
Laufrad (Läufer, Rotor); wirnik (maszyn. el.).
Laufädchen p. Losscheibe.
Laufriemen p. Treibriemen.
Laufrohr (für Förderzwecke); rura przenośnicza (gór.).
Laufseil; lina szynowa, toczna (ko-leje linowe).
Laufseil (Laufseile, Achselseil); szelka, szła, szleja (do noszenia urobku) (gór.).
Laufspreise (Gestängebolzen, Gestängespreise, Tragwerkssteg, Steg); rozpora chodnicowa, rozpora łąwowa (tratwakowa), podkład chodnicowy, podkład łąwowy (tratwakowy) (gór.).

Laufunfähig; niezdatny do drogi, niesposobny do jazdy (wóz w złym stanie) (górn. kol.).

Laufwechsel (Weiche); rozjazd, zwrotnica (kol. górn.).

Laufzapfen (Läufer, Walzenzapfen) beim Walzwerk; szyja walcowa, szyjka walcowa (maszyn. hut.).

Laugbottich (Laugefaß, Laugenfaß, Laugenbütte, Lauggefäß); kadz na ług, ługownik (chem. techn.).

Lauge; ług (chem. techn.).

Laugeanstalt p. Laughütte.

Laugen; ługować (chem. techn.).

Laugenartig; ługowaty (chem.).

Laugenasche; popiół ługowy (wyługowany) żoła, łuzyny (chem.).

Laugenbütte (Laugenfaß) p. Laugbottich.

Laugerei (Laugenbereitung, Laugen, Laugung, Auslaugung); ługowanie (chem. techn. soln.).

Laugerei (Lauganstalt) p. Laughütte.

Laugensalze p. Alkalien.

Laughütte (Laugeanstalt, Laugenhäus); ługarnia, ługownia (chem. techn.).

Laugung (Auslaugung); ługowanie (soln.) p. Laugerei.

intermittierende —; ługowanie przerywane.

kontinuierliche —; ługowanie ciągłe.

künstliche —; ługowanie sztuczne.

wilde —; ługowanie dzikie, przypadkowe.

Laugwerk p. Sinkwerk.

Laugwerksbetrieb; ługownictwo (soln.).

künstlicher —; ługownictwo sztuczne.

wilder —; ługownictwo dzikie.

Laugwerksole (künstliche Sole); solanka sztuczna (soln.).

Laumontit (Laumonit, Lomonit, diatomer Kuphonspat); lomonit, lomontyt (min.).

Laurentinische Formation (Gneisformation); formacja laurentyjska (geol.).

Laurit; lauryt (min.).

Laut (vom Gestein); odstały, dźwięczny, głośny (zwłaszcza w stropie) (górn.).

Laut sein (lauten, sich fühlen) vom Gestein; odstawać, dźwięczeć (górn.).

Läuterarbeit (das Läutern, Abläutern, Läuterwaschen, die Läuterung, Läuterwäsche); płókanie, mycie,

czyszczenie rudy (oddzielanie części ziemnych) (sort).

Läutergraben (Durchlaß mit Rechen); dół mułowy (sort.).

Läutern; 1) p. Abläutern (sort.); 2) p. Raffinieren (chem. techn.); 3) bielić (surowiznę) (met.).

Läutersieb (Abläutersieb, Schwenzsieb); sito oddzielające, przemywalne (sort.).

Läutertrommel (Abläutertrommel, Waschtrommel); bęben oddzielający (sort.).

Läuterung p. Läuterarbeit.

Läuterwäsche (das Läuterwaschen) p. Läuterarbeit.

Läuterwäsche (die Anstalt); prądło (sort.).

Läuterwasser (Waschwasser, Abläuterwasser); woda płóczkowa, opłókująca (sort.).

Läutewerk elektrisches; dzwonek elektryczny (el.).

Lava; lawa (geol.).

Block —, (Schollen —); lawa blokowa.

Fladen —, (Gekröse); lawa trze-wiowa.

Lavafontäne; lawotrysk (geol.).

Lavagänge; żyły lawowe (geol.).

Lavastalaktiten; stalaktyty lawowe (geol.).

Lavavulkane; wulkany lawowe (geol.).

Lavendblau (von Farbe); lawen-dowy (min.).

Lavendulan; lawendulan (min.).

Lavezstein p. Topfstein.

Lavieren (verwaschen); lawować (rozmywać pędzlem tusz i t. d.).

Laxmannit; laksmanit (min.).

Lazulith (Blauspat, prismatischer Lazurspat); lazulit, spat błękitny, klaprotyn (min.).

Lazurit (Lazurstein) p. Lasurit, Lasurstein.

Leadhillit (Ternärbleierz, axotomer Bleibaryt); leadhillit, maksyt (min.).

Lebacher Schichten; warstwy le-bachskie (perm) (geol.).

Lebendige Kraft p. Kraft.

Lebensgefährlich; z niebezpieczeń-stwem życia połączony, niebezpie-czny.

Leberblende (Schalenblende, Zinkblende); blenda wątrobowa, skorupowa (min.).

Leberbraun (von Farbe); wątrobia-ny, barwy wątrobianej (min.).

- Lebererz** (Quecksilberlebererz, Kohlenzinnober); wątrobnica, rtęć wątrobowa (min.).
- Leberkies** (Hepatopyrit); piryt wątrobowy, hepatopyrit (min.).
- Leberopal** p. Menilit.
- Lech** (Stein, Schwefelmetall); lech, matta, kamień (met.).
- Leckbühne** (Abtropfbühne) p. Ausbärbühne.
- Lecken** (Flicken, Ausbessern) der Pfannen; łatanie, naprawianie (panew) (warzel.).
- Lecksalz** (Leckstein, Leckerstein) Salzaufbrennung auf dem Boden der Siedepfannen; sól lizalna, sól do lizania (warzel.).
- Leckwerk** (Gradierhaus) p. Gradierwerk.
- Lecontit**; lekontyt (min.).
- Leder**; 1) skóra (matr.); 2) p. Bergleder; 3) p. Kunstleder.
- Lederbalg** (ledernes Balgegebläse, Blasebalg, Balg); miech kowalski, miech skórzany (maszyn. hut.).
- Lederbüchse** (Stopfbüchse mit Lederscheiben); dławnica skórzana (maszyn.) p. Stopfbüchse.
- Ledererit**; ledereryt, gmelinit (min.).
- Lederhose** p. Lederschlauch.
- Ledern**; skórzany, ze skóry.
- Lederriemen** p. Riemen.
- Lederschlauch** (lederner Schlauch, Lederhose); wąż skórzany (techn. maszyn.).
- Ledersprung**; skok przez skórę, (uroczystość wpisania się w poczet akademików górniczych) (górn.).
- Lederstulp** (beim Kolben); natłoczka skórzana, cholewa skórzana (maszyn.).
- Ledertreibriemen** p. Riemen.
- Lederung** p. Liderung.
- Ledige Schicht** p. Zustandschicht.
- Ledrette** (wasserdichtes Papier, Holzleder) zur Verpackung der Salzbrikette; skóra drewniana, ledreta (soln.).
- Leedsit**; leedsyt, lidsyt (min.).
- Leelit**; leelit, lilit (min.).
- Leerbahn** (Schienengeleise in dem die leeren Förderwagen laufen); tor pusty, tor dla wózków pustych (górn.).
- Leere Gicht** (Kohlengicht) p. Kohlengicht.
- Leerfördern** (vollständig abbauen einen Pfeiler); wyrąbać, wywieść zupełnie, usunąć zupełnie (górn.).
- Leergang** (Leerlauf) einer Maschine; bieg jałowy, luźny (maszyn.).
- Leergespärre**; wiązanie dachu puste, jałowe (para krokwi bez wiązania) (bud.).
- Leerherd**; stół płóczkowy małośny (sort.) p. Herd.
- Leerlauf** p. Leergang.
- Leerlaufverluste**; straty przy biegu jałowym (maszyn. el.).
- Leerschaltung**; połączenie na bieg jałowy (el.).
- Leerscheibe** (Losscheibe, Ausrückscheibe); koło luźne, jałowe (maszyn.).
- Legalisieren** (bestätigen, bescheinigen); legalizować, uwierzytliwić, uprawomocnić.
- Legebrettchen** (Setzbrettchen, Justierbrettchen); deszczułka (deseczka) rektyfikacyjna (miern.).
- Leg Eisen** (Keilbeilagen, Quetten); wkładki (kliny półokrągłe klina iglicowego) (górn.).
- Legieren** (verbinden, zusammenschmelzen); stopić razem, połączyć (chem. met.).
- Legierung** (Metallegierung); stop, aliaz, splyn (kompozycya metalowa).
- Lehen** p. Lehn.
- Lehm** (Leimen, magerer Ton, Ziegelton); glina (geol.).
- Lehmartig** (lehmig); gliniasty (geol.).
- Lehmboden** (Lehmerde, Lehmland, lehmiger Boden); grunt giłniasty (geol.).
- Lehmestrich** (Estrich); polepa, klepisko (bud.).
- Lehmform**; forma gliniana (form.).
- Lehmförmerei**; formowanie w glinie (form.).
- Lehmgrube** (Tongrube); glinisko, glinianka.
- Lehmguß**; 1) odlewanie w glinie (czynność); 2) odlew w glinie (wyrób) (odl.).
- Lehmig** (lechtig); gliniasty, glinkowaty ilowaty (geol.).
- Lehmlager**; pokład gliny (geol.).
- Lehmmörtel** p. Mörtel.
- Lehmnudel** p. Lettennudel.
- Lehmpatzen** (Lehmstein, Leimenstein, Luftziegel); surowka, pacówka, cegła surowa, cegła niepalona (bud.).
- Lehmpropf** (Propf); zalepa gliniana, zatyczka gliniana (w wielkim piecu i t. d.) (hut. odl.).
- Lehmstein** p. Lehmpatzen.
- Lehmwand**; ściana gliniana (bud.).

Lehmwerk (Lehmgebäude, Lehmhütte); lepianka (bud.).
Lehn (das Lehn, das Lehen); lenno, feudum (dobra w lennośc dane).
Lehn (die Lehn, die Lehen); 1) lenność, dannictwo, hołdownictwo (stosunek lennika do dawcy lenna i jego prawa); 2) inwestytura (uroczyste nadanie lenna).
Lehn (Lahn, Berglahn); łąn (7 łątrów kwadratowych) (pr. górń.).
Lehn (Lahn, Berglehn, Belehnung); nadanie kopalni czyli pola 7 łątrów kwadratowych (pr. górń.).
Lehnbrief; list lenny, patent na lenno.
Lehne; 1) poręcz (krzesła); 2) stok, pochyłość (góry).
Lehrbogen (Lehrbiege) p. Bogengerüst.
Lehrbrief; list wyzwolenia, list wyzwolin.
Lehre (Lehr, Schablone); prawidło, sprawdzian, modła, szablon (narz.).
Blech —; prawidło blachowe, skala blachowa.
Bogen —; krążyna (bud.).
Dexel —, (Schwellen —); prawidło do zaciosów.
Draht —; prawidło do drutów.
Geleise —, (Spurmaß); prawidło torowe (toromierz).
Räderspur —; prawidło do kół (wóz.).
Schmiede —; prawidło kuzienne.
Lehre (bei Gestängeführungen) p. Lehlager.
Lehrgeld; zapłata za naukę.
Lehrgerüst p. Bogengerüst.
Lehrgezimmer; zrąb (wieniec, odrzwia) wzorowy, zrąb za wzór służący (górn. cieś.).
Lehrhauer (Jungbauer); kopacz początkujący, kopacz młodszy, uczeń kopacki (górn.).
Lehrkörper (Lehrpersonale); grono nauczycielskie, nauczyciele.
Lehrlager (Lehre) bei Gestängeführungen; rama kierownicza (maszyn. górń.).
Lehrpersonale p. Lehrkörper.
Lehrröhre (Direktionsrohr, Bohrstock) p. Bohrtäucher.
Lehrstand; stan nauczycielski.
Lehrzeit; czas (okres) nauki, termin.
Lehrzimmerling; cieśla początkujący, cieśla młodszy, szprygiel (górn.).
Lehuntit; lehuntyt (min.).

Leibrente; pensya dożywotnia, dochód dożywotni.
Leibung (Spaletwand, Spalettwand); ościeżyna, glify (w grubości muru powierzchni otaczająca oścież.) (bud.).
Leibung (innere Gewölbsfläche) p. Gewölbsleibung.
Leichter Kohlenwasserstoff p. Kohlenwasserstoff.
Leichtflüchtig; łątwołotny (fiz. chem.).
Leichtflüssig (leichtschmelzig); łątwotopny (chem. met.).
Leichtlösbar; łątvo rozłączalny (maszyn.).
Leichtschmelzbar (leichtschmelzig); łątwotopliwy, łątwotopny (chem. met.).
Leichtschmelzbarkeit; łątwotopliwość, łątwotopność (chem. met.).
Leidener Flasche p. Flasche.
Leidenfrostscher Versuch; doświadczenie Leidenfrosta (kropla wody toczy się na rozżarzonej blasze przed ulotnieniem) (fiz.).
Leier (Leyer, Drahtleier, Leierwerk, Ziehscheibe, Drahtrolle); bębenek drutowy (techn.).
Leihbibliothek; pożyczalnia książek.
Leihur; nadający (prawo poszukiwania) (pr. górń.).
Leim; klej (matr.).
Fisch —, (Hausenblase); klej rybi.
flüssiger —; klej płynny.
Kleber —; klej roślinny.
Tischler —, (Horn —); klej stolarski.
Leine; lina, linka, linewka.
Leinenmeßband; taśma płócienna (miern.).
Leinöl (Flachsöl, Leinsamenöl); olej lniany (matr.).
Leinölfirnis p. Firnis.
Leinwand; płótno (matr.).
Wachs —, (Wachstuch); płótno nawoskowane, cerata.
L-Eisen (Winkeleisen); kątownik (bud.).
Leiste; listwa (bud.).
Arbeits — p. Arbeitsleiste.
Einschub —, (Grat —) p. Einschubleiste.
Hand —, (Brustlehne, Geländerholz); listwa poręczowa, pas poręczowy, poręcz właściwa (bud. most.).
Leistenblech (beim Hochofen); blacha kopytowa (blacha pionowa od strony spustu, chroniąca babkę) (hut.).

Leistengraben p. Masselgraben.

Leistung; 1) uskuteczenie, dokazanie, wykonanie czego; 2) świadczenie; 3) sprawność.

Leistung (Arbeitsstärke, Effekt); moc, sprawność, skutek, efekt (mech. el.).

Arbeiter —; moc użytkowa robotnika, sprawność.

Brems —; moc hamowana, moc tarcia.

effektive —; moc sprawna, skuteczna.

elektrische —; moc elektryczna.

indizierte —; moc wskazana, indykowana.

Nutz —; moc użytkowa, użyteczna, skutek użyteczny.

scheinbare —; moc rzekoma.

Strom —; moc prądu.

Leistungseinheit; jednostka mocy (el.).

Leistungsfähigkeit (Arbeitsvermögen); zdolność robocza, możliwość pracy (mech. el.).

Leistungsfaktor; współczynnik mocy (el.).

Leistungszeiger (Wattmeter); woltomierz, wskaźnik mocy, watnik, woltomierz (el.).

Leitbaum (pl. Leitbäume) p. Führungslatten.

Leiten (führen); prowadzić, przewodniczyć, kierować.

Leiten (fortpflanzen) die Elektrizität; przewodzić (el.).

Leiter (Grubenleiter) p. Fahrt.

Leiter (Konduktor); przewodnik (ciało przewodzące elektryczność) (el.).

Leiter (Leitung, Leitungsdraht); przewód (prądu elektrycznego) (el.).

Leitergang; żyła drabinkowa (geol.).

Leitersystem; układ przewodów, system przewodów (el.).

Leistungsfähigkeit p. Leistungsfähigkeit.

Leitfossilien; skamieniałości (skamieliny) przewodnie (geol.).

Leitholz; odbojnicza drewniana (drzewo wzdłuż szyn, zabezpieczające je od zasypania żwirem na przejazdach) (kol.).

Leitkorb; koszyk kierowniczy (wierc. ziem.).

Leitkreis; koło kierownicze (geom.).

Leitkupfer; miedź przewodowa, przewodnikowa (el.).

Leitlinie (Direktrix); kierownica, kierująca, wodząca (geom.).

Leitnagel (Spurnagel, Spurrolle) beim Grubenhund; sworzeń (gwóźdź) torowy, zakolnik (górn.).

Leitnagelhund (deutscher Hund) p. Hund.

Leitrolle (Leitungsrolle, Leitscheibe, Seilrolle); krążek kierowniczy (maszyn.).

Leitschaufel (bei Turbinen); łopata kierownicza (maszyn.).

Leitschiene; szyna odbojowa, odbojnicza (zabezpieczająca koła od zbożenia z właściwej szyny) (kol. gór.).

Leitschuhe (bei den Förderschalen) p. Gleitschuhe.

Leitseil (Führungsseil) p. Führungsseile.

Leitsparren (Leitbäume) im Förderschacht) p. Führungslatten.

Leitspindel (bei einer Drehbank); śruba wodząca (u tokarki).

Leitstange (Triebstange) p. Kurbelstange.

Leitstrahl (Radiusvektor); promień wodzący (fiz.).

Leitung; prowadzenie, przewodniczenie, przewodnictwo, kierownictwo, zarząd, ster.

Leitung (Führung) von Maschinenteilen; kierowanie (maszyn.).

Leitung (Führung, als Maschinenteil) p. Führung (Gleitbahn).

Leitung (Leitungsdraht); przewód (przewodnik) elektryczny (el.).

blanke —; przewód nagi, goły.

geschlossene —; przewód obwodu zamkniętego.

isolierte —; przewód izolowany.

offene —; przewód obwodu otwartego.

oberirdische —; przewód nawiętrzny.

unterirdische —; przewód podziemny.

verzinte —; przewód cynowany.

wasserdichte —; przewód nieprzemakalny.

Leistungsanschluss; złącze przewodowe (przewodnikowe) (el.).

Leitungsdraht p. Leitung.

Leistungsfähigkeit (Leistungsvermögen); przewodność, przewodnictwo (el.).

Leitungsgestänge; stojaki, wspory (el.).

Leitungshölzer (für Pochstempel) p. Ladenhölzer.

Leitungsmaterialien; materiały przewodowe, przewodnikowe (el.).

Leitungsprüfer; przyrząd do badania przewodów, przewodników (el.).
Leitungsquerschnitt: przekrój przewodu (przewodnika) (el.).
Leitungsring; przewód (przewodnik) kołowy (el.).
Leitungsrohr (Leitungsrohre) für Gase, Dampf, Flüssigkeiten; p. Gasleitungsrohre, Dampfleitungsrohr, Wasserleitungsrohr.
Leitungsschema; wzór, zarys sieci przewodów (przewodników) (el.).
Leitungsschiene; szyna przewodowa (przewodnikowa) (el.).
Leistungsvermögen p. Leitungsfähigkeit.
Leistungswiderstand; opór przewodu (przewodnika) (el.).
Lemielle'scher Ventilator (Kolbenrad von Lemielle); wentylator, przewietrznik Lemiella (maszyn. górń.).
Lemnische Erde (Bol, Bolarerde, fetter Ton, Siegelerde); ziemia lemniejska, bolus, ziemia pieczętna (min.).
Lenker (Geradführung); prostowód (maszyn.).
Lenker (Hauptlenker, Lenkerstange); wodzik (maszyn.).
Lenker (Bohrkrückel) p. Krückel.
Lenkerstange p. Lenker (Hauptlenker).
Lenkerstange (Schubstange); korbówód, goleń korbowa (maszyn.) p. Kurbelstange.
Lenzin; lencyn (min.).
Leonhardt; leonardyt (min.).
Leonit; leonit (min.).
Leopoldit (Sylvin); leopoldyt (min.).
Lepidodendron; lepidodendron (roślina karbonu z korą pięknie kratkowaną) (geol.).
Lepidokrokit (schuppig faseriger Brauneisenstein); lepidokrokit (min.).
Lepidolith (Lithionglimmer, Lithionit); lepidolit, łuszczonek, łuszczeń, motylak, mika potasowo-litynowa (min.).
Lepidomelan; lepidomelan (mika czarna) (min.).
Lepolith; lepolit (min.).
Lepontinische Decke; facya lepontyńska (geol.).
Lerbachit (Selenquecksilberblei, Selenmerkurblei); lerbachit (min.).
Leseband p. Klaubband.
Lesetisch p. Klaubtisch.
Letten; ił, ciaglica, glina ciężka, rędzina, leksztyn (geol.).

Lettenbesatz (Lettenbesetzung); przysypka, przybitka, nabojka iłowa (górn.).
Lettenbesteg; łupina, smuga ilasta, warstwa ilasta (rodzaj skorupy, żyłę kruszczową od otaczających skał zwykle oddzielający) (geol.).
Lettenboden (Lehmboden); grunt ilasty (geol.).
Lettenbohrer (Trockenbohrer, Lettenstampfer); zacieracz (górn.).
Lettenbohrer (schneckenförmiger Lettenbohrer, Kellenbohrer, Kelle, Schneckenbohrer) p. Bohrer (Schneckenbohrer) (wierc. ziem.).
Lettenbohrer (bandförmiger Lettenbohrer, Schlangenbohrer, Schraubenbohrer, Spiralbohrer) p. Bohrer (Spiralbohrer) (wierc. ziem.).
Lettenammwehr (Lettenamm); tama iłowa (soln.).
Lettengerüst (Lettenverschlag); ościankowanie iłowe (tam od strony ługowni) (soln.).
Lettenhaue (Breithaue); motyka (techn. górń.).
Lettenkluft (Schmierkluft, faule Kluft); szczelina ilasta (geol.).
Lettenkohle; węgiel ilasty (geol.).
Lettenudel (Lehmnudel, Wolger); przybitka iłowa, nabojka iłowa (górn.).
Lettenpüttenwehr (Lettenpüttenwehre); tama iłowa kominowa, tama iłowa szybkowa (soln.).
Lettenchiefer; iłotupek (geol.).
Letteneschmitz (lettiges Zwischenmittel); przerost iłowy (geol.).
Lettenstampfer p. Lettenbohrer.
Lettenstauchung (Verstauchung); zacieranie iłem (otworu strzałowego) (górn.).
Lettenverstauchung; ościankowanie, utkanie, obicie iłem (tam w ługowniach) (soln.).
Letting (lehmig); iłowaty, ilasty (geol.).
Lettsomit (Kupfersamterz); letsomit, międz aksamitna (min.).
Letzt Schicht p. Schicht.
Leuchtenbergit; leuchtenbergit (min.).
Leuchtgas; gaz świetlny, świetliwny (techn.).
Leuchtgasmotor p. Verpuffungsmotor.
Leuchtjunge (Leuchtbursche, Vorleuchter); świeczny (chłopiec w kopalni przyświecający) (górn.).

- Leuchtkohle** (Kännelkohle, Kennelkohle, Cannelkohle); węgiel kannel-ski (min.).
- Leuchtkraft**; świetlność, siła światła, napięcie światła (fiz. techn.).
- Leuchtmaterial** p. Beleuchtungsmaterial.
- Leuchtöl** (Brennöl); olej świetlny, palny (techn.).
- Leuchtvermögen**; zdolność świetlna (fiz. techn.).
- Leucit** (Amphigen); leucyt, amfigen (min.).
- Leucitflach** (Leucitoëder, Leucitoid); leucytoedr (kryst.).
- Leukophan**; leukofan (min.).
- Leukopyrit**; leukopiryty, piryt biały (min.).
- Levyn** (makrotyper Kuphonspat); lewin (min.).
- Lherzolith** (Augitfels); lertzolit, skała augitowa (geol.).
- Lias** (Liasformation) der untere oder schwarze Jura; lias, formacja liasowa (jura czarna, dolna) (geol.).
- Liaskalk**; wapień liasowy (geol.).
- Liassandstein**; piaskowiec liasowy (geol.).
- Libelle** (Wasserwage); libela, poziomnica (miern.).
- Dosen** —; libela pudełkowa, libela okrągła.
- Hänge** —; libela wisiorkowa.
- Reiter** —; libela nasadkowa.
- Röhren** —; libela podłużna.
- Setz** —; libela stolikowa.
- Libellenachse**; oś libeli (miern.).
- Libellenbasis**; spodarka libeli (miern.).
- Libellenempfindlichkeit** (Empfindlichkeit der Libelle); czułość libeli (miern.).
- Libenerit**; libeneryt (min.).
- Libethenit** (Phosphorkupfer, diprismatischer Olivenmalachit); libetenit (min.).
- Licht** (Geleuchte); światło (fiz.).
- Bogen** —; światło łukowe, Volty, płomienne.
- elektrisches** —; światło elektryczne.
- Gas** —, (Gasbeleuchtung); światło gazowe, oświetlenie gazowe.
- Glüh** —; światło żarowe.
- Licht** (im Lichten, im Inneren); w świetle (n. p. średnica rury w świetle i t. d.).
- Lichtanlage elektrische**; 1) urządzenie, instalacja oświetlenia elektrycznego; 2) zakład oświetlenia elektrycznego (el.).
- Lichtbedarf**; zapotrzebowanie światła.
- Lichtbogen**; łuk świetlny.
- elektrischer** —; łuk elektryczny, łuk prądny.
- Lichtbogenbildung**; utworzenie, powstanie łuku świetlnego.
- Lichtbogenlänge**; długość łuku świetlnego.
- Lichtbogenwiderstand**; opór łuku świetlnego.
- Lichteffect**; wydajność świetlna, efekt świetlny.
- Lichteinheit** (Normalkerze); światłostka, świeca wzorcowa, jednostkowa (el.).
- Lichterzeugung**; wytworzenie światła.
- Lichthof**; świetlnik (bud.).
- Lichtintensität** (Lichtstärke); siła światła, napięcie światła.
- Lichtloch** (Lichtsacht); świetlnik, rozwidnik, okno świetlne (szyb pomocniczy, przy prowadzeniu sztolni).
- Lichtmaterial** (Lichtstoff) p. Beleuchtungsmaterial.
- Lichtmühle** p. Radiometer.
- Lichtpausverfahren**; sposób przerysowywania światłnego (przy pomocy światła).
- Lichtraum**; światło (powierzchnia otworu) (bud.).
- Lichtraumprofil** p. Durchfahrtsprofil.
- Lichtstärke** p. Lichtintensität.
- Lichtströktigerz** (lichtes o. arsenikalisches Rotgiltigerz, arsenische Silberblende, Arsenisilberblende, Arseniksilberblende, Proustit); prustyt, srebro czerwone jasne, blenda arsenowo srebrna (min.).
- Lichtsacht** p. Lichtloch.
- Lichtweite** p. Spannweite (lichte).
- Liderkammer** (Liderkasten, Wechselkasten) bei Pumpen; skrzynka wentylowa (maszyn. górń.).
- Lidern** (beledern, dichten); szczelnić, uszczelniać (maszyn.).
- Liderung** (Lederung, Dichtung, Packung, Stopfung) einer Stopfbüchse u. s. f.; uszczelnianie (maszyn.).
- Liderungskolben** (Kolben der Wasserhaltungspumpen); tłok szczeliwny (maszyn.).
- Liderungsmaterial** (Packungsmaterial, Dichtungsmaterial); szczelniwo, szczeliwo (matr.).

Liderungsring; pierścień uszczelniający, uszczelczy (maszyn).

Liderungskranz; wieniec uszczelczy (maszyn.).

Liderungszopf (von Hanf); warkocz uszczelczy (konopny) (maszyn.).

Liebigit; libigit (min.).

Lieferant (Händler); dostawca.

Liefern; dostarczyć, dostawić.

Lieferung; dostawa, dostarczanie.

Lieferungsbedingungen (Lieferungsbedingungen); warunki dostawy.

Lieferungsgrad; 1) stopień wydajności (n. p. podnośnic i przelewnic) (maszyn.); 2) skuteczność (sprawność) objętościowa (n. p. sprzężarek) (maszyn.).

Lieferungstermin (Lieferungszeit); okres (termin) dostawy, czas dostawy.

Lieferungsvertrag; układ dostawy.

Lieferzeit (Lieferungszeit) p. Lieferungstermin.

Liegearbeit p. Krummhälserarbeit.

Liegendabbau (Abbau im Liegenden); odbudowa podkładowa, odbudowa w podkładzie (górn.).

Liegende (Liegendes); podkład, spąg (geol. górn.).

Liegende Dammwehre p. Wehre.

Liegendflöz; warstwa podkładowa, pokład dolny (geol. górn.).

Liegendgestein (Sohlgestein, Sohlengestein); skała podkładowa (geol. górn.).

Liegendherd (liegender Herd); stół płockowy leżący (sort.) p. Herd.

Liegendnahme; przybieranie podkładu, przybórka podkładowa (górn.).

Liegendquerschlag; przekop (poprzecznia) podkładowy, w podkładzie, przekop (poprzecznia) ku podkładowi (górn.).

Liegendschiefer; łupek podkładowy (geol. górn.).

Liegendschlag p. Liegendquerschlag.

Liegendstoß (Oberstoß) bei Flözen; bok podkładowy, wierzchni (górn.).

Liegendstrecke; chodnik podkładowy (górn.).

Liegendtrumm (liegendes Trumm); odżytek w podkładzie, odżytek podkładowy (geol. górn.).

Liegend-Wetterquerschlag; przekop podkładowy powietrzny (górn.).

Liévrít (diprismatisches Melanerz); liewryt, ilwait (min.).

Lignit (holzige o. holzförmige Braunkohle, bituminöses Holz); lignit, drzewiak (min. geol.).

Lignitbergbau; kopalnictwo lignitowe, dobywanie lignitu (górn.).

Lignitbergwerk (Lignitgrube, Lignitbergbau); kopalnia lignitu (górn.).

Ligroin; ligroina (produkt dystylacji oleju skalnego).

Ligurit; liguryt (min.).

Lillit; lilit (min.).

Limbus (Horizontalkreis); limbus, koło podziałkowe, stopniówka (koło poziome o obwodzie zaopatrzonem w podziałkę) (miern.).

Limitieren (beschränken, begrenzen); limitować, ograniczać, ściśle oznaczać.

Limitosalz; sól limitowa, darowizna solna (ilość soli co do ilości ściśle oznaczona).

Limonit p. Brauneisenerz.

Linarit (Bleilasur, diplogener Lasurmalachit, Kupferbleispat, Kupferbleivitriol); linaryt (min.).

Lindakerit (Lindakerit); lindakeryt (min.).

Linde; lipa.

Lindenbast (Baststrick); powróż łyeczany, łyeczak (prawie do końca XV stulecia w kopalniach wielickich używany) (górn.).

Lindsayit (Lindseit, Linseit); lindsait (min.).

Lineal; linia, liniał (miern.).

Linear (geradlinig); prostolinijny.

Linearperspektive; perspektywa kreślna.

Linearplanimeter; planimetr liniowy, linijny (miern.).

Linie; linia (geom. mech. bud. i t. d.).

Abstand —; linia dróg (mech.).

Ausgleichungs —; linia wyrównania (mech.).

elastische —; linia sprężysta, odkształcona (mech.).

erzeugende —; linia tworząca (geom.).

gebrochene —; linia łamana (geom.).

geneigte —; linia pochyła.

gerade —, (Gerade); linia prosta, prosta (geom.).

Geschwindigkeits —; linia prędkości (mech.).

Gewölbsscheitel —; linia szczytowa sklepienia (bud.).

horizontale —, (Horizontale); linia pozioma, pozioma.

Linie; linia (geom. mech. bud. i t. d.).
Kämpferdruck —; linia przecięcia się oddziaływań (stat. bud.).
Ketten —; linia łańcuchowa, krzywa łańcuchowa (mech.).
kontinuierliche —; linia ciągła.
Kraft —; oś sił (mech.), linia sił (el.).
krumme —, (Kurve); linia krzywa, krzywa (geom.).
Leit —, (lenkende —); linia kierownicza (geom. mech.).
Mittel —; linia środkowa.
parallele —, (parallele Gerade); linia równoległa (geom.).
punktierte —; linia kropkowana.
Richtungs —; linia kierunku, kierunkowa.
Schrauben —; linia śrubowa, helisa (geom.).
senkrechte —, (Perpendikel); linia prostopadła (geom.).
strichulierte —; linia kreskowana.
Telegraphen —; linia telegraficzna.
Vertikal —, (Lotlinie); linia pionowa.
volle —; linia pełna.
Widerlags —, (Widerstand —); linia oporu sklepienia (stat. bud.).
windschiefe —; linia wichrowata (geom.).
Wirkungs —; linia działania (mech.).
Visier —; linia celowa (miern.).
Linienpektrum; widmo liniowe (fiz.).
Linienchutz; ochrona linii (el.).
Linienstrom; prąd w linii (el.).
Linkenbachherd; stół płóczkowy Linkenbacha (sort.) p. Herd.
Linienzieher p. Reißfeder.
Linkhändig; mańnik lewą ręką, wardawy, lewak (górnik lewą ręką kilofem robiący) (górn.).
Linneit (Kobaltnickelkies, Kobaltkies); lineit, piryt kobaltowy, błyszcz kobaltu (min.).
Linoleum (Korkteppich); linoleum.
Linse; soczewka (fiz.).
achromatische —; soczewka achromatyczna, niebarwiąca.
aplanatische —; soczewka aplanatyczna (bez wady kulistości).
konkave —, (Hohl —); soczewka wklęsła.
konvexe —, (erhabene —, gewölbte —); soczewka wypukła.
Linseit p. Lindsayit.
Linsenerz (Lirokonit) p. Lirokonit (min.).

Linsenerz (ein Toneisenstein); ruda żelazna soczewkowata (min.).
Linsenförmig; soczewkowaty (geol.).
Linsenförmige Lagerung (linsenförmige Ablagerung); ułożenie soczewkowate (geol.).
Linsenträger (Fischträger) p. Träger.
Liparit (Trachytporphyr); liparyt (geol.).
Liquid (flüssig, zahlbar); płatny, wyplatny (kas.).
Liquidation (Gebührenrechnung); likwidacja, obliczenie, obrachunek.
Liquidation (Auflösung, Zahlungsunfähigkeit); likwidacja, zwinięcie interesu handlowego, fabrycznego.
Liquidieren; 1) likwidować, obliczać; 2) likwidować, zwinąć interes handlowy, fabryczny.
Lirokonit (Linsenerz, prismatischer Lirokonmalachit); lirokonit, miedz soczewkowa (min.).
Liste; lista, spis, wykaz, arkusz.
Akkord —; lista ugodowa, wykaz robót ugodowych.
Gehalts —; lista płacy, arkusz płacy.
Lohn —, (Zahlungs —); lista zarobkowa, lista zarobku.
Liter; litr (ciężar jednego decymetra sześciennego wody).
Lithionfeldspat p. Petalit.
Lithionglimmer p. Lepidolith.
Lithionith p. Lepidolith.
Lithiophorit; lityoforyt (min.).
Lithium; lit (chem.).
Lithographie (Steindruck); litografia.
Lithographischer Schiefer; łupek litograficzny (geol.).
Lithographischer Stein; kamień litograficzny (geol.).
Lithospäre (Gesteinshülle); litosfera (twarda skorupa ziemi) (geol.).
Lithothamnium; lithothamnium (wodrośty kamienne) (geol.).
Litze (Seillitze); wiotka, skrętka (w powrozie, linie) (techn.).
Lizenz (Erlaubnis); konsens, zezwolenie, pozwolenie.
Lizitation (Versteigerung); przetarg, licytacja.
Lizitieren (versteigern); 1) sprzedawać przez licytację (drogą urzędu), licytować; 2) kupować na licytacji (względnie nabywcy).
Loch (Siebloch, Masche); oko, oczko (sort.).
Lochanker; twornik dziurowany, pusty (el.).

Locheisen (Durchtreiber); przebijak, rozeń (kow.) p. Durchschlag.
Locheisen (Nachbohrer) beim drehenden Bohren; przybieracz obrotowy (wierc. ziem.).
Lochen (der Bleche); wyłaczanie dziur, przebijanie (met. techn.).
Löchern (einen Durchschlag machen, durchschlagen); przebić, przebić się (górn.).
Löcherung (das Löchern, Durchschlag); przebitka (górn.).
Lochgedinge (Zollgedinge); akord (ugoda) otworowy (górn.).
Lochmaschine (Perforiermaschine); przebijarka, dziurkarka (techn.).
Lochpfeifer (Pfeifer, Ausreißer); wyswiśtu strażowy, nabojuowy (przy wyrzuceniu przez nabój przybitki) (górn.).
Lochsäge (Stichsäge); piła nożówka (do wyrzynania dziur w płytach służąca) (narz.).
Lochstein (Markstein, Schnurstein); miedzianik, granicznik, kamień graniczny, palik, słupek (miern. gór.).
Lochstein (poröser Ziegel); cegła żarzona, dziurowana, gąbczasta (bud.).
Lochweite (Maschenweite); wielkość oczka (sita) (sort.).
Lochzirkel; cyrkiel kalibrowy (do mierzenia dziur).
Locker (lockern); pulchny, syпки, mialki.
Lockerer Eisenerz (toniges Eisenerz); ruda żelazna gliniasta, ilasta (geol.).
Lockerer Erdreich; grunt lekki (geol.).
Löffel (Bohrlöffel, Schmandlöffel); łyżka, czerpak (wierc. ziem.).
Löffelbetrieb p. Löffeln.
Löffelbohrer (Hohlbohrer, Schappenbohrer, Schappe, Tonbohrer, Tonlöffel); świder łyżkowy, łopień (wierc. ziem.).
Löffelhaken (B. Erdbohren); hak chwytczy, kotwica chwytcza (wierc. ziem.).
Löffelhaspel (Löffelwelle); kołowrót łyżkowy (wierc. ziem.).
Löffeln (reinigen, säubern, schmanden, schmanten) ein Bohrloch; łyżkować, czerpać, czyścić, szlamować (otwór wiertniczy) (wierc. ziem.).
Löffeln (Löffelbetrieb); łyżkowanie, czyszczenie (otworu wiertniczego) (wierc. ziem.).
Löffelräumer (Krätzer) p. Bohrkrätzer.

Löffelschere (Löffelschieber, Löffelwechselschieber); nożyce łyżkowe, suwak łyżkowy (wierc. ziem.).
Löffelseil (Schmandförderseil); lina łyżkowa, czerpakowa (wierc. ziem.).
Löffelwechselschieber p. Löffelschere.
Löffelwelle p. Löffelhaspel.
Logarithmentafel; tablica logarytmiczna (mat.).
Logarithmieren; logarytmować (mat.).
Logarithmus; logarytm (mat.).
gemeiner —, (Brigg'scher —); logarytm zwyczajny, logarytm Briggowski (o zasadzie = 10).
natürlicher —; logarytm naturalny.
Lohn; zapłata, płaca (górn. hut. i t. d.).
Lohnarbeit; robota najemna, najemnicza.
Lohnliste (Lohnregister) p. Liste.
Lohnsatz; stopa zarobkowa.
Lohnstag (Löhnungstag); dzień wypłaty, wypłata (górn. hut. i t. d.).
Löhnung der Arbeiter; wypłata robotników (górn. hut. i t. d.).
Lohnzettel; kartka wypłaty, kartka płatnicza (na której się zapisuje pobraną płacę) (górn. hut.).
Lokal (örtlich); miejscowy.
Lokal (Lokale, Raum); lokal, mieszkanie, miejsce.
Lokalbahn p. Bahn.
Lokalbatterie; bateria miejscowa (el.).
Lokomobile (fahrbare Dampfmaschine); lokomobila, maszyna parowa przenośna (maszyn.).
Lokomotivaufseher; dozorca lokomotyw, parowozowy.
Lokomotivbahn p. Bahn.
Lokomotive; lokomotywa (parowóz) (kol. gór.).
Benzin —; lokomotywa benzynowa.
Berg —, (Bergmaschine); lokomotywa górską, dla kolei górskiej.
elektrische —; lokomotywa elektryczna.
geheizte —, (angeheizte —); lokomotywa w parze, z parą.
Güterzugs —; lokomotywa towarowa, ciężarowa.
halbwarme —; lokomotywa ciepła.
Hilfs —; lokomotywa pomocnicza.
kalte —; lokomotywa zimna.
Personenzugs —; lokomotywa osobowa.
Rangier —; lokomotywa zestawcza, manewrowa.

Lokomotive; lokomotywa (parowóz) (kol. gór.).
Reserve —; lokomotywa zapasowa, rezerwowa, lokom. w odwodzie.
schiebende —, (tauchende —); lokomotywa pchająca.
Straßen —; lokomotywa drogowa, szosowa.
Tender —; lokomotywa tendrowa, jaszczkowa, tendrówka.
Vorspann —; lokomotywa przyprężona.
zugführende —, (Zugmaschine); lokomotywa pociągowa.
Lokomotivförderung; przewóz lokomotywowy, lokomotywami (górn. hut. kol. i t. d.).
Lokomotivführer (Maschinenführer); maszynista (kol. gór.).
Lokomotivgestell (Lokomotivrahmen, Fraime); rama, ostoja, podstawa lokomotywy (maszyn.).
Lokomotivheizer (Heizer, Feuermann); palacz (kol. gór. hut.).
Lokomotivkessel; kocioł parowozowy (maszyn.).
Lokomotivpark; tabor parowozów, tabor lokomotyw.
Lokomotivpfeife; świstawka parowozowa, parowozu, lokomotywy.
Lokomotivplattform (Führerstand); pomost (pokład) parowozowy, pomost na parowozie, na lokomotywie.
Lokomotivschuppen p. Heizhaus.
Lokomotivwerkstätte (Lokomotiv-reparaturwerkstätte); warsztaty lokomotyw, parowozownia, pracownia parowozowa.
Lölingit (Arseneisen, Arsenikeisen, Arsenikalkies, axotomer Arsenikkies, weicher Giftkies); lelingit (min.).
Lomonit (Lomontit) p. Laumontit.
Lonchidit (Kausimkies); lonchidyt (min.).
Longitudinalschwingung (Längsschwingung); drganie podłużne (fiz.).
Lösbar (von Kupplungen); wysuwny, rozsuwny, rozłączny (maszyn.).
Losbremsen; odhamować, zwolnić hamulec.
Lösche; 1) p. Kohlenlösche; 2) p. Kokslösche.
Löschén (Feuer, Kalk); gasić (ogień, wapno) (techn.).
Löschen (eine Schuld); wymazać, wykreślić, ekstabulować.
Löschfaß p. Löschtrog.
Löschgerät (Feuerlöscherätschaf-ten) p. Feuerlöscherquisiten.

Löschgrube (Feuergrube, Aschen-grube, Reinigungsgrube, Putzgrube); popielnica, podłaz (kol.).
Löschkaken; pogrzebacz, koczurga, kosior (kow.).
Löschkasten p. Kalkkasten.
Löschordnung; porządek (regulamin) pożarny.
Löschspieß (Löschspitz); gasidło, leszpis (kow.).
Löschtrog (Wassertrog); koryto wodne, koryto kowalskie, gaśnica (kow.).
Löschung der Pfannen (Löschén der Pfannen); gaszenie, pogas panew (warzel.).
Löseessel; kocioł do rozpuszczania (techn.).
Lösen (aufschließen) Lagerstätten, Baue, Bergwerke; otwierać (złoża, odbudowy, kopalnie) (górn.).
Lösen (Wasser lösen); zmódz, ściągnąć, wyczerpać wodę, odwodnić.
Lösen (Wetter lösen); zmódz powietrze, zarządzić przewietrzanie, przewietrzać (górn.).
Lösestunde; godzina zmiany (robotników) (górn. hut.).
Losflansche (lose Flansche); obroża (maszyn.).
Loskorb; bęben wolny, bęben luźny (maszyn. gór.).
Loskuppeln (einen Maschinenteil); wysunąć, rozsunąć, p. Abkuppeln.
Löslich (in einer Flüssigkeit); rozpuszczalny (chem. fiz.).
Löslichkeit; rozpuszczalność (chem. fiz.).
Löß; loess, löss, glina mamutowa, glina nawiana, glina eoliczna (geol.).
Lößmännchen; kukiełki lössowe (geol.).
Lößterrassen; tarasy lössowe (geol.).
Losscheibe (Leerscheibe, Laufrad, Schlepprad); koło wolne, luźne, jałowe (maszyn.).
Losschrauben (abschrauben, aufschrauben); odśrubować, śrubę odkręcić.
Losung (Werfen des Loses); losowanie.
Losung (Erkennungszeichen); hasło.
Lösung p. Auflösung.
Lösung (das Lösen, Aufschluß); otwarcie (złoża, kopalni) (górn.).
stollenweise —, (— durch einen Stollen); otwarcie sztolni, otwarcie sztolniawie.
tiefbauweise —, (— durch einen Tiefbau); otwarcie szybu głębokiego, otwarcie głębokim szybem.

Lösung alter Grubenbaue; przebiecie się z zrobami dawnymi (górn.).
Lösung des Wassers p. Wasserlösung, Wasserhaltung.
Lösung der Wetter p. Wetterlösung, Wetterführung.
Lösungsmittel; rozczynnik (met. chem.).
Lösungsort; przodek otworowy, chodnik otworowy (górn.).
Lösungsquerschlag (Lösungsschlag); przepok otworowy, poprzecznia otworowa (górn.).
Lösungsstollen; sztolnia otworowa (górn.).
Loswerden des Rades; zluzowanie koła (posunięcie się koła na osi).
Lot (Gewicht); łut (12·672 gramów).
Lot (Lötmittel); spójkowie, spoiwo, lut, lutowie (met. techn.).
Hart —, (Schlaglot, Strenglot); spójkowie miedziane, twarde, trudno-topliwe.
Schnell —, (Weichlot, Weißlot, Zinnlot); spójkowie cynowe, miękkie, łatwotopliwe.
Lot (Senkel) p. Bleilot.
Löteisen p. LötKolben.
Loten (einloten, absenkeln, senkeln, abbleien, bleien) p. Absenkeln.
Löten; lutować, spajać (chem. techn.).
Lotgabel; pionownik, widelki pionujące (miern.).
Lötigkeit (Prozentgehalt) der Sole; procentowość (solanki) (soln.).
LötKolben (Löthammer); lutownica, spawnik, lutownik (drażek miedziany używany przy lutowaniu) (narz.).
Lötlampe; lutownica płomienna, lampka lutownicza.
Lötmittel p. Lot.
Lotrecht (bleirecht, senkrecht); pionowy, prostopady.
Lötrohr; dmuchawka (chem. min.).
Lötung (das Löten); spajanie, lutowanie (chem. techn.).
Lötung (die gelötete Stelle); spój (miejsce spojone, zlutowane) chem. techn.).
Lötzinn; cyna lutownicza, cyna do lutowania (met. techn.).
Löweit; leweit (löveit) (min.).
Löwigit; lewigit (löwigit) (min.).
Lowry (Lori, offener Güterwagen); wóz odkryty, lora (kol.).
 — **mit Wänden**; wóz ze ściankami.
 — **ohne Wände** (Plateaulowry); wóz pomostowy.
Loxklas; loksoklaz (min.).

Luchssaphir (Wassersaphir, unechter Saphir); szafir wodny (min.).
Ludlamit; ludlamit (min.).
Ludwigit; ludwigit (min.).
Luft; powietrze (fiz.).
atmosphärische —; powietrze atmosferyczne (fiz.).
Gebläse —, (Wind); powietrze tłoczone, wiatr (hut.).
Gruben —; powietrze kopalniane, dolne (górn.).
heiß —, (erhitzte —, heißer Wind); powietrze gorące, ogrzane.
kalte —, (kalter Wind); powietrze zimne, chłodne.
komprimierte —, (kondensierte —); powietrze zgęszczone (mech.).
primäre —; powietrze czadujące (gaz.).
sekundäre —; powietrze dopalające (gaz.).
Luftakkumulator; akumulator (gromadnica zapaśnica, zasobnik powietrzny (maszyn.)).
Luftaufbereitung; wianie, przewiewanie, sortowanie powietrzne (sort.).
Luftbahn p. Seilbahn.
Luftbehälter; zbiornik powietrzny (techn.).
Luftblase (Blase der Libelle); bańka (powietrzna) (miern.).
Luftbläser (Windbläser, Gebläse); wentylator (przewietrznik) tłoczący, nawietrznik (maszyn. gór.).
Luftdicht; szczelny, nieprzepuszczający powietrza.
Luftdruck; ciśnienie powietrza (fiz.).
Luftdruckbremse p. Bremse (pneumatische).
Luftdruckeisenbahn (pneumatische Eisenbahn, röhrenförmige Eisenbahn); kolej tubowa, rurowa, pneumatyczna.
Luftelektrizität; elektryczność powietrzna (el.).
Lüften; 1) przewietrzać; 2) zwolnić (hamulec, śrubę).
Luftheritzung (Winderhitzung) Erhitzen der Gebläseluft, des Windes; ogrzewanie powietrza tłoczonego, wiatru (hut.).
Luftheritzungsapparat (Winderhitzungsapparat, Winderhitzer, Windheizapparat, Heißluftapparat, Heißluftofen); nagrzewnica, przyrząd do ogrzewania powietrza (wiatru) (hut.).
Luftflügelbremse; hamulec wiatraczkowy (pochylnie hamulcze) (maszyn. gór.).

Luftförderhaspel p. Lufthaspel.
Luftgraben; rów powietrzny, kanał powietrzny (techn. warzel.).
Lufthahn; kurek powietrzny, sapek (maszyn.).
Lufthaspel (Luftförderhaspel); kołowrót powietrzny (napędzany powietrzem zgęszczonym) (maszyn. górń.).
Luftisolation; odosobnienie powietrzne, izolacja powietrzna.
Luftisolierschichte; przerwa odosobniająca (bud.).
Luftkammer; komora powietrzna (pogłębianie szybów) (górń.).
Luftkanal; kanał powietrzny, prze-dech (bud.).
Luftkessel (Windkessel); kocioł powietrzny, wietrznik, dzwon powietrzny (maszyn.).
Luftkompression (Luftzusammenpressung); zgęszczanie (sprężanie, kompresja) powietrza (fiz.).
Luftkompressionsmaschine (Luftkompressor) p. Kompressor.
Luftklappe; kłapa (przepust) powietrza (maszyn.) p. Klappe.
Luftkondensator; kondensator powietrzny (el.).
Luftleitung; przewód (przewodnik) napowietrzny (el.).
Luftleitung (Windleitung); przewód powietrzny, dmuchowy (techn.).
Luftloch (Luftabzugsrohr) p. Luftrohr.
Luftloch (Luftkanal) in einem Bauwerk zum Abzuge der Feuchtigkeit u. s. w.; kanał powietrzny, przeddech, wydech (hut.).
Luftloch (Luftschtacht) im Stollen; otwór (okno, komin, szyb) powietrzny (górń.).
Luftmörtel (gewöhnlicher Mörtel); zaprawa napowietrzna, zaprawa zwykła (bud.).
Luftperspektive; perspektywa powietrzna.
Luftpumpe; pompa powietrzna (fiz. maszyn.).
Luftraum; 1) przestrzeń powietrzna; 2) cieśnina, szczelina (powietrzna) (el.).
Luftregenerator; regeneratory powietrzny, odzyskownica powietrzna (hut.).
Luftregulator (Windregulator, pneumatischer Regulator); miarkownik (regulator) powietrzny (maszyn.).
Luftrohr (Luftröhre, Luftleitungsröhre); rura powietrzna, przewód rurowy powietrzny.

Luftrohr (Luftabzugsrohr, Luftloch) in der Gußform; ziew (małe otwory w formach do odpływu powietrza w czasie odlewania).
Luftsattel; siedło napowietrzne, otwarte, domniemane (geol.).
Luftsaugepumpe (Wasserluftpumpe); pompa wodno-powietrzna (fiz.).
Luftsauger (Windsauger, Ventilator); wentylator (przewietrznik) ssący (maszyn.).
Luftschtacht (Windschtacht, Wetter-schtacht); szyb powietrzny (górń.).
Luftscheule (beim Abteufen der Schächte mit komprim. Luft); komora powietrzna (górń.).
Luftscheule (Wetterscheule); zapora powietrzna, zastawa powietrzna (górń.).
Luftsetzmaschine; maszyna osadzająca (osadowa) powietrzna (sort.).
Luftspalt; szczelina powietrzna (el.).
Luftstöcke (bei Solleleitungen); rurki powietrzne (soln.).
Luftstrahlgebläse; dyszak (smoczek, strumienica) powietrzny (maszyn.).
Luftthermometer; termometr (ciepłomierz) powietrzny (fiz.).
Lufttransmission; doprowadzanie (przesył) powietrza (zgęszczonego).
Lufttrockenhaus (für Salz, Torf, Ziegel u. s. w.); suszarnia powietrzna (techn. warzel.).
Lufttrocknung (des Salzes); suszenie powietrzne, za pomocą powietrza (warzel.).
Lüftung p. Ventilation.
Luftwiderstand; opór powietrza.
Luftziegel (roher Ziegel, ungebrannter Ziegel); cegła surowa, surówka (cegła niewypalona, lecz dobrze wysuszona) (bud.).
Luftzulaßventil p. Ventil.
Lumachell (Muschelmarmor); lumachella, lumakel, marmur muszlowy (min. geol.).
Lumenmeter; lumenometr (el.).
Lüneburgit; lüneburgit (min.).
Lunette (Schildergewölbe, Stichkappe); wylot sklepienia, kozuba, kozubka, luneta (podrzędne sklepienie, wcinające się w inne, prostopadłe do jego osi) (bud.).
Lunnit (Phosphorchalcit, Phosphorkupfer, Phosphorkupfererz, Pseudomalachit, hemiprismatischer Dystomalachit); lunit, fosforochalcyt, pseudomalachit (kruszec miedzi fosforowej) (min.).

Lunte p. Zündschnur.
Lupe (Vergrößerungsglas); lupa, szkło powiększające (fiz.).
Luppe (Deul, zusammengeschmolzener Eisenklumpen); łupa, oplawek (bryła topionego żelaza) (met.).
Luppenarbeit p. Luppenfrischarbeit.
Luppenfeuer (Luppenfrischfeuer, Luppenherd, Rennherd, Rennfeuer); dymarka, ognisko dymarskie, kolbowe, szplejsowe (met.).
Luppenfrischarbeit (Luppenfrischerei, Luppenarbeit, Rennarbeit); dymarstwo, praca dymarska (sposób robienia żelaza w dymarkach) (met.).
Luppenfrischfeuer p. Luppenfeuer.
Luppenfrischhütte; huta dymarska, dymarka (met.).
Luppenherd p. Luppenfeuer.
Luppenmachen im Puddelofen; targanie, robienie lup w piecu pudlowym (met.).
Luppenmühle (Zängemühle, rotierende Zängemaschine); młyn łupowy (łupowy) gniotownik obrotowy (maszyn. hut.).

Luppenpresse (Luppenquetsche, Luppenquetschwerk, Squeezer, Alligator); gniotownik łupowy, łupowy (maszyn. hut.).
Luppenschmelzer (Rennarbeiter); dymarz (met.).
Luppenstrecke p. Luppenwalzwerk.
Luppenwalzen (Puddelwalzen, Zängwalzen, Rohschienenwalzen, Vorwalzen, Präparierwalzen); walce pudlarskie, pudłowe, początkujące, przygotowawcze (met.).
Luppenwalzwerk (Luppenstrecke, Zängwalzwerk, Puddelwalzwerk, Rohschienenwalzwerk); walcownia pudlarska, pudłowa, początkująca, przygotowawcza (met.).
Lutte (Lotte); 1) lutnia, p. Wetterlutte, Windlutte, Wasserlutte (górn.); 2) p. Sturzlutte, Sturzschutt, Rolle (górn.).
Luffenstrang (zur Wetterführung); lutnie powietrzne (górn.).
Lütticher Keil p. Federkeil.
Luzonit; luzonit (min.).
Lydischer Stein (Lydit, Kieselschiefer); lidy, kamień probierski (min. geol.).

M.

Mächtig; gruby (o pokładzie) (geol.).
Mächtig werden; grubieć, wzmagać się (geol.).
Mächtigkeit; miąższość, grubość (pokładu) (geol.).
falsche —; miąższość fałszywa.
wahre —; miąższość prawdziwa.
Madrepora; madrepora, dziarstwa, tołp (geol.).
Magazin (Lagerhaus, Warenniederlage); skład, magazyn.
Magazinarbeiter; ładarz, nakładacz.
Magazinbeamte; urzędnik magazynowy.
Magazinieren (einspeichern); składać, magazynować.
Magazinierung; składanie, magazynowanie.
Magazinkran; żóraw magazynowy.
Magazinaufseher; magazynier, składowy, dozorca składu.
Magazinsblech (Lagerblech); blacha składowa (met.).
Magdeburger Halbkugeln; półkule magdeburские (fiz.).
Magerkalk (magerer Kalk) p. Kalk.

Magerkohle (magere o. anthrazitar-tige Steinkohle); węgiel chudy (min.).
Magma; magma (ognisto płynna masa wnętrza ziemi) (geol.).
Magnalium; magnalium (stop magnezu z glinem) (met.).
Magnesia p. Magnesiumoxyd.
Magnesiaalaun (Talkerdalaun); alun magnezowy (min.).
Magnesiaglimmer (Biotit); mika magnezowa, łyszczyk łojkowy, magnezowy, biytyt (min.).
Magnesiahydrat p. Magnesiumhydroxyd.
Magnesiakalkzement; cement magnezowo-wapienny (bud.).
Magnesiasalpeter p. Nitromagnesit (min.).
Magnesiacement; cement magnezowy (bud.).
Magnesioferrit p. Magnoferrit.
Magnesit; magnezyt (min.).
dichter —; (kryptokristallinischer —); magnezyt zbity.
kristallinischer —, (phanerokristallinischer —) p. Magnesitspat.

Magnesitapat (Talkapat, Bitterspat); spat magnezowy, spat łojkowy (min.).

Magnesium (Magnium, Talcium, Bittererdemetal, Talkerdemetal); magnez (pierw. chem.) (chem.).

Magnesiumhydroxyd (Magnesiahydrat, Bittererdehydrat); wodorotlenek magnezu, w. magnezowy (chem.).

Magnesiumkarbonat (kohleensaures Magnesium, kohleensaure Magnesia); węgiel magnezu, węgiel magnezowy (chem.).

Magnesiumlampe; lampa magnezowa (fiz.).

Magnesiumoxyd (Magnesia, gebrannte Magnesia, Bittererde, Talkerde, Magniumoxyd); tlenek magnezu, tlenek magnezowy (chem.).

Magnesiumphosphat (phosphorsaures Magnesium, phosphorsaure Magnesia); fosforan magnezu, fosforan magnezowy (chem.).

Magnesiumsulfat (schwefelsaures Magnesium, schwefelsaure Magnesia, schwefelsaure Bittererde, Bittersalz, englisches Salz); siarczan magnezowy, sól gorzka, sól angielska (chem.).

Magnet; magnes (fiz.).

gesättigter —; magnes nasycony.

künstlicher —; magnes sztuczny.

natürlicher —; magnes naturalny.

permanent —; magnes stały.

polloser —; magnes bezbiegunowy.

Magnetachse; oś magnesu (el.).

Magnetausschalter; wyłącznik magnezowy (el.).

Magnetbündel; wiązki magnetyczne (el.).

Magnetdeklination; zboczenie (deklinacja) igły magnesowej (miern. górń.).

Magneteisen (Magneteisenerz, Magneteisenstein, Magnetit, magnetisches Eisenerz); magnetyt, żelazo magnetyczne, żelaziak magnetyczny, magnesowiec (min.).

Magneteisenerz p. Magneteisen.

Magneteisenstein p. Magneteisen.

Magnet-elektrische Maschine p. Magnetomaschine.

Magneterregung; wzbudzenie magnesów (el.).

Magnetfeld (magnetisches Feld); pole magnetyczne (el.).

Magnetgehäuse; kadłub magnesów (el.).

Magnetgestell; 1) magneśnica; 2) podstawa magnesów (el.).

Magnetinduktion; magnesoindukcja, indukcja magnetoelektryczna.

Magnetinduktor; induktor magnesowy (el.).

Magnetische Aufbereitung (der Erze); wzbogacanie (przygotowywanie) magnetyczne, p. Aufbereitung.

Magnetische Deklination; zboczenie (deklinacja) magnetyczne.

Magnetische Erzeugung; wzbudzenie magnetyczne (el.).

Magnetische Induktion p. Induktion.

Magnetische Kraftlinien; linie sił magnetycznych (el.).

Magnetischer Äquator; równik magnetyczny (fiz.).

Magnetischer Detektor (magnetischer Wellenanzeiger); wskaźnik magnetyczny (el.).

Magnetischer Hammer; młotek magnetyczny (el.).

Magnetischer Kreis; obwód magnetyczny (el.).

Magnetischer Meridian (Magnetlinie), południk magnetyczny (miern.).

Magnetisches Magazin (Lamellen magnet); zestaw (zbiór) magnesów, magnes blaszkowy (el.).

Magnetisches Moment; moment magnetyczny (el.).

Magnetisches Observatorium; obserwatorium magnetyczne, spostrzegalnia magnetyczna.

Magnetische Strömung, (magnetischer Fluß); dąż magnetyczny (el.).

Magnetisches Feld p. Magnetfeld.
Magnetisierbarkeit (Magnetisierfähigkeit; zdolność do namagnesowania (el.).

Magnetisierung; magnesowanie, namagnesowanie (el.).

— **durch doppelten Strich**; magnesowanie przez podwójne pociągnięcie.

— **durch einfachen Strich**; magnesowanie przez proste pociągnięcie.

— **durch getrennten Strich**; magnesowanie przez rozbieżne pociągnięcie.

— **durch Influenz**; magnesowanie przez influencję.

— **durch Kreisstrich**; magnesowanie przez pociągnięcie kołowe.

Magnetisierungsarbeit; praca namagnesowania (el.).

Magnetisierungsintensität; moc namagnesowania (el.).

Magnetisierungskraft; siła magnesująca (el.).

Magnetisierungsmethode; sposób namagnesowania (el.).

Magnetisierungsprozeß; przebieg namagnesowania (el.).

Magnetisierungsspirale; ślimacze magnesujące (el.).

Magnetisierungsspule; cewa magnesująca (el.).

Magnetisierungsstärke; moc magnesująca, namagnesowania (el.).

Magnetisierungswechsel; zmiany namagnesowania (el.).

Magnetismus; magnetyzm (el.).
freier —; magnetyzm swobodny, wolny.

gebundener —; magnetyzm uwięziony, związany.

permanenter —; magnetyzm stały.

relativer —; magnetyzm względny.

remanenter —; magnetyzm szczątkowy.

spezifischer —; magnetyzm właściwy, gatunkowy.

wirksamer —; magnetyzm skuteczny.

Magnetit p. Magneteisen.

Magnetkern; rdzeń magnesu (el.).

Magnetkies (Pyrrhotin, rhomboëdrischer Eisenkies); piryt (iskrzyk) magnetyczny, magnetopiryt, pirotyn (min.).

Magnetkurzschließer; zwiernik magnesowy (el.).

Magnetkurzschluß; zwarcie magnesu (el.).

Magnetlinie p. Magnetischer Meridian.

Magnetmagazin p. Magnetisches Magazin.

Magnetnadel; igła magnesowa (miern. górń.).

Balken —; igła magnesowa beleczkowa.

flache —; igła magnesowa płaska.

Magnetnadelinstrumente; instrumenta miernicze igło-magnesowe (miern. górń.).

Magnetoinduktion; magnesoindukcja (el.).

Magnetomaschine (Magnet-elektrische Maschine); magnesomaszyna, maszyna magneto-elektryczna (el.).

Magnetometer; magnetometr, magnesomierz (el.).

Magnetomotorische Kraft; siła magnetomotoryczna, uśił magnetyczny (el.).

Magnetpol; biegun magnesu (el.).

Magnetregulator; miarkownik magnesowy (el.).

Magnetregulierung; miarkowanie magnesu (el.).

Magnetschenkel; ramię magnesu (el.).

— **mit Hauptstromwicklung**; głównik.

— **mit Nebenstromwicklung**; bocznik.

Magnetspule; cewa, cewka magnesowa (el.).

Magnetstab; pręt magnesowy (el.).

Magnetstahl; stal magnesowa (el.).

Magnetstreufeld; pole rozpraszalności magnesu (el.).

Magnetstrom; prąd wzbudzający, magnesowy (el.).

Magnetstromkreis; obwód magnesujący, obwód prądu wzbudzającego (el.).

Magnetstromstärke; wielkość prądu wzbudzającego (el.).

Magnetsystem; układ magnesowy (el.).

Magnettheodolit; teodolit magnetyczny (miern.).

Magnetverschluß (einer Sicherheitslampe); zamek (zamknięcie) magnesowy (magnetyczny) (górń.).

Magnetwicklung; uzwojenie, nawój magnesów (el.).

Magnetwindung; zwoje na magnesie (el.).

Magnium p. Magnesium.

Magnoferrit (Magnesioferrit); magnozyoferyt, magnoferyt (min.).

Magnum Sal (das Große Salz); Magnum Sal, Wielka Sól (dawna nazwa Wieliczki).

Mahlgang; złożenie młynowe, młyńskie, mącznica (ułożenie kamieni) (sort.).

Mahlsalz (gemahlenes Salz); sól meła (soln. sort.).

Mahlwerk p. Pochgänge.

Majestätsgesuch; prośba do tronu.

Majolika (feine Tonware); majolika (towar gliniany polewany).

Makrocephalen - Schichten; warstwy makrocefalowe (geol.).

Makrodiagonale; oś poprzeczna (kryst.).

Malaccazinn (Malakkazinn); cyna malacka (min.).

Malachit; malachit, kamień szlazowy, ruda miedzi zielona, miedniak zielony (min.).

Malachite (pl.); malachitowce (min.).
Malachitkiesel; malachit krzemionkowy (min.).
Malakolith; malakolit (min.).
Malakon; malakon (min.).
Maldonit (Wisumtgold); maldonit.
Maler; malarz.
Malergold; złoto malarskie (techn.).
Malm (Malmformation, der obere oder weiße Jura); malm (geol.) p. Jura.
Malta (Bergteer); dziegieć ziemny (min.).
Malthazit; malthacyt (min.).
Mammut (Riesenelefant); mamut (geol.).
Mammutpumpe; pompa (powietrzna) mamut.
Mancinit; mancynit (min.).
Mandat (Auftrag); zlecenie, pełnomocnictwo.
Mandel (Maß: 15 Stück); mendel, ćwierć kopy.
Mandelförmig; migdałowy (min. geol.).
Mandelstein; migdałowiec (geol.).
Mandelsteinartig; migdałowcowaty (geol.).
Mandelstruktur p. Struktur.
Mangan (Manganesium, Braunsteinmetall); mangan (chem.).
Manganalaun; alun manganowy (min.).
Manganarm (vom Roheisen); mało-manganowy, ubogi w mangan (met.).
Manganate (mangansaure Salze); manganiany (chem.).
Manganbisulfid p. Schwefelmangan.
Manganblende (Manganglanz, hexaëdrische Glanzblende, Alabandin); blenda manganowa, alabandyn (min.).
Manganeisen p. Ferromangan.
Manganeisenphosphat p. Triplit.
Manganepidot (Piemontit, piemontesischer Braunstein); epidot manganowy, piemontyt (min.).
Manganerz; ruda manganowa, ruda manganu (min.).
Manganglanz p. Manganblende.
Mangangranat p. Spessartin.
Manganhältig (vom Eisen); zawierający mangan, manganisty (met.).
Manganhydroxyd (Manganoxydhydrat); wodorotlenek manganowy (chem.).
Manganhydroxydul (Manganoxydulhydrat); wodorotlenek manganawy (chem.).
Manganhyperoxyd p. Mangansuperoxyd.
Manganit (Graubraunstein, Graubraunsteinerz, prismatoidisches Man-

ganerz); manganit, manganecz szary, braunsztyń szary (min.).
Mangankies p. Häuerit.
Mangankiesel (Hartmangan, Rhodonit); krzemionka manganu, rodonit.
Mangankupfererz (Crednerit); kredneryt (min.).
Manganmonosulfid p. Schwefelmangan.
Manganokalzit; manganokalcyt (min.).
Manganophyll; manganofil (min.).
Manganosit; manganozyt (min.).
Manganoxyd (Mangansesquioxyd); tlenek manganowy (chem.).
Manganoxydhydrat p. Manganhydroxyd.
Manganoxydul (Manganmonoxyd); tlenek manganawy (chem.).
Manganoxydulhydrat p. Manganhydroxydul.
Manganoxyduloxyd (Mangantetroxyd); tlenek manganawy manganowy (chem.).
Mangansäure; kwas manganowy (chem.).
Mangansaure Salze (pl.) p. Manganae.
Manganschaum p. Wad.
Manganspat (Dialogit, Rhodochrosit, Himbeerspat, roter Braunschat, Rotmanganerz, makrotyper u. isometrischer Parachrosbaryt); spat manganowy, dyalogit, rodochrozyt, spat malinowy (min.).
Manganstahl; stal manganowa (met.).
Mangansulfid p. Schwefelmangan (2).
Mangansulfür (Mangansulfuret) p. Schwefelmangan (1).
Mangansuperoxyd (Manganhyperoxyd, Manganüberoxyd, Mangan-dioxyd); dwutlenek manganu (chem.).
Manganvitriol (schwefelsaures Manganoxydul, Mangansulfat, Manganosulfat); siarczan manganowy (chem.).
Manganvitriol (Fauserit); wityriol manganowy, fauzeryt (min.).
Manganzinkspat; smitsonit manganowy (min.).
Mangel; 1) niedostatek, brak; 2) wada.
Mängel; 1) niedokładności (rachunku); 2) wady (rzeczy); 3) wytknięcie błędów.
Manier (Art und Weise); sposób, maniera.
kolorierte —; barwienie, obarwienie (rysunku), maniera barwna.
schwarze —; maniera czarna (rysowanie bez obarwiania).

Manifestation (Kundmachung, Kundgebung); manifestacja, demonstracja, protest publiczny.

Manifestationseid (Offenbarungseid); przysięga wyjawienia, przysięga wyjawnicza.

Manipulant (Handlanger, Gehilfe); manipulant, pomocnik.

Manipulation (Handhabung, Handlungsweise, Verfahren); 1) manipulacja, sposób odbywania czynności; 2) zarządzanie.

Manipulationsbeamte; urzędnik manipulacyjny.

Manipulieren (verfahren, sich zu schaffen machen); manipulować, kierować czem zręcznie.

Manko (Mangel, Abgang); zanik, ubytek dozwolony (okazujący się brak na miarze lub wadze wskutek zeschnięcia, przenoszenia i t. p.).

Mann alter p. Alter Mann.

Mann an Mann; jeden obok drugiego (n. p. odrzwia przy odrzwiach) (górn.).

Mannesfahrt p. Mannsfahrt.

Mannesmannrohr; rura (systemu) Mannesmanna (techn.).

Mannesmannverfahren; sposób Mannesmanna (techn.).

Mannheimer Gold p. Similor.

Mannloch (Fahrloch, Einsteigloch) im Dampfkessel, in Röhren, im Damm; właz, łaz, otwór roboczy (maszyn. górn.).

Mannlochbügel; strzemień włazu.

Mannlochdeckel; przykrywa włazu, pokrywa włazu (maszyn.).

Mannschaft (Bergmannschaft, Hüttenmannschaft); załoga (górnicy, hutnicy) (górn. hut.).

Mannschaftsbuch; księga rodowodów, księga wpisu robotników, rodowód górniczy (górn.).

Mannschaftsfahrt (Fahren der Mannschaft); zjazd lub wyjazd załogi (robotników górniczych, górników) (górn.).

Mannschaftsförderung p. Seilfahrt.

Mannsfahrt (Mannesfahrt) p. Fahrabteilung u. Fahrt (Fahrung).

Manometer (Druckmesser, Depressionsmesser); manometr, prężnomierz, ciśnomierz (fiz. maszyn.).

geschlossenenes Luft —; manometr z powietrzem zgęszczonem.

Kolben —; manometr tłokowy.

Kontroll —; manometr maksymalny, kontrolujący.

Manometer (Druckmesser, Depressionsmesser); manometr, prężnomierz, ciśnomierz (fiz. maszyn.).

Metall —; manometr metalowy.

offenes Luft —; manometr z powietrzem wolnem.

Quecksilber —; manometr rtęciowy.

Röhrenfelder — von Bourdon; manometr rurkowy Bourdon'a.

Vakuum —, (Vakuummeter); manometr z próżnią, próżnomierz.

Wellenblech —; manometr blaszkowy.

Manometerhahn (Manometerwechsel); kurek manometru (maszyn.).

Manometrischer Wirkungsgrad eines Ventilators; sprawność manometryczna wentylatora (maszyn.).

Mansfeldischer Räderhund; wózek, pies mansfeldzki (ciągniony przez wyrostka czołgającego się) (górn.).

Manövrierbremse (gewöhnliche Bremse); hamulec zwyczajny (maszyn.).

Manövrierventil; wentyl (zawór) sterowniczy (maszyn.).

Mansarddach p. Dach.

Mansarde (Dachstube, Dachgeschoß); poddasze, izba na poddaszu, mansarda (bud.).

Mantel; 1) płaszcz (formy, cylinder); 2) p. Rauhgemäuer; 3) osłona (el.).

Mantelfläche; pobocznicza (geom.).

Mantelofen; piec płaszczowy, piec oponowy.

Mantelplatten (eines Flammofens); ostawy (do opancerzenia pieca) (hut.).

Mantelring; pierścień (walec) nadskrzyniowy (obudowa szybów sposobem Chaudron'a) (górn.).

Mantelrohr; rura płaszczowa (rura łożwana z wnętrzem cynowem) (techn.).

Manteltransformator; przetwornik (transformator) płaszczowy (el.).

Manual (Handbuch, Tagebuch); manual, księga podręczna, podręcznik.

Manuskript (Handschrift); rękopis, manuskrypt.

Mappe (Riß); mapa (miern.).

Mappieren (Land- oder Grubenkarten zeichnen); mapować, kreślić, rysować (miern.).

Marcelin; marcelin (min.).

Marekanit (edler Obsidian); marekanit (min.).

- Margarit** (Perlglimmer u. Emyrylith, Kalkglimmer); margaryt, mika perłowa, mika wapienna (min.).
- Margarodit**: margarodyt (min.).
- Marialith**: marylalit (min.).
- Marienglas** (Frauenglas, Fraueneis); 1) szkło moskiewskie, kamień moskiewski (wielkie blaszki łyszczyku syberyjskiego) (min.); 2) p. Gipsspat (min.).
- Mariotte - Gay - Lussacsches Gesetz**; prawo Mariotte'a-Gay-Lussaca (fiz.).
- Mariottesche Flasche**; flaszka Mariotte'a (fiz.).
- Mariott'sches Gesetz**; prawo Mariotte'a (fiz.).
- Mark** (Grenze, Grenzland); miedza, granica, kraj graniczny, znak graniczny.
- Mark** (Baummark); rdzeń, twardeł, biel, obłona.
- Mark** (Geldmünze); grzywna.
- Markasit** (Strahlkies, Wasserkies, Speerkies, Haarkies, Kammkies, prismatischer Eisenkies); markasyt, piryt promienisty, piryt wodnisty, piryt spisywy (oszczepowy) (min.).
- Marke** (Blechmarke); marka, znaczek (zaopatrzony liczbą i otrzymywany przez górnika przed zjazdem do kopalni) (górn.).
- Marke** (Fabrikmarke) p. Fabrikszeichen.
- Marke** (Zeichen, Stufe, Stufe); znak (górn.) p. Markscheidestufe.
- Markenkontrolle**; kontrola znaczkowa (markowa), sprawdzanie znaczkowe (markowe) (górników zjeżdżających do kopalni) (górn.).
- Markgedinge** (Erzgedinge, Scheidegedinge) p. Erzgedinge.
- Markierbeil** (Markierhammer); cehówka, znacznik, wybijk (górn.).
- Markiernagel** (Kettennagel); szpilka miernicza (miern.).
- Markscheide** (Marktstatt, Marktätte); rozgraniczenie, granica, linia graniczna (miern. górn.).
- Markscheidekunde**; nauka o miernictwie górnictwem, miernictwo górnictwa, podziemne, kopalniane (miern. górn.).
- Markscheidekunst** (Schinkunst, unterirdische Meßkunst); miernictwo górnictwa, podziemne, kopalniane (umiejętność mierzenia górnictwego) (miern. górn.).
- Markscheiden** (markscheiderisch vermessen, schinen, abschinen, verschinen, verziehen); mierzyć, wymierzać (w kopalni lub na powierzchni) (miern. górn.).
- Markscheider** (Schiner, Abschiner, Schinmeister); miernik (mierniczy) górnictwa, miernik (mierniczy) kopalniane, geometra górnictwa (górn.).
- Markscheiderbock** (Gespreng); chyba, chybieenie (w prowadzeniu chodników dwoma przodkami, jeżeli ich osie się nie zejdą) (miern. górn.).
- Markscheiderbock** (Verziehschemel); stołek, kozioł mierniczy (miern. górn.).
- Markscheiderei** (Lokale); biuro miernicze.
- Markscheiderei** (Markscheidefach); miernictwo górnictwa (miern. górn.).
- Markscheiderisch**; górnictwo-mierniczy, mierniczy.
- Markscheiderkompaß** (Bergkompaß, Grubenkompaß); kompas, gozdziennik górnictwa (miern. górn.).
- Markscheiderlampe**; lampa (lampka) miernicza (miern. górn.).
- Markscheiderpflock**; kołek (palik) mierniczy (miern. górn.).
- Markscheiderschraube**; śruba miernicza (miern. górn.).
- Markscheiderstock** (Absteckstab); tyka, tyczka miernicza (miern. górn.).
- Markscheidertafel**; tabela miernicza (miern. górn.).
- Markscheiderzeug** (Schinzeug); przyrządy (instrumenta) miernicze.
- Markscheiderzug** (Schinzug, Zug); ciąg mierniczy (miern. górn.).
- Markscheidestufe** (Markscheiderstufe, Markscheiderstufe, Marke); znak mierniczy, nacięcie miernicze (miern. górn.).
- Marktatt** (Marktstätte) p. Markscheide.
- Markstein**; granicznik, miedznik, kamień graniczny, palik graniczny; (miern. górn.) p. Lochstein.
- Marksteine setzen**; ustawić miedziki, kamienie graniczne (miern. górn.) p. Verlochsteinen.
- Marktpreistabelle**; wykaz cen targowych.
- Markzeichen** p. Fixpunkt.
- Marmatit** (Eisenzinkblende); marmatyt (min.).
- Marmolith** (hemiprismatischer Pikrosminsteatit); marmolit (min.).

Marmor: marmur (min).
geädert —; marmur żyłkowany.
Karara —; marmur kararyjski.
Muschel —; marmur muszlowy.
Ruinen —; marmur zwaliskowy, ruinowy, rozwalinowy.
Trümmer —; marmur druzgotowy, okrucowcowy.
weisser —; marmur biały.
Zwiebel —; marmur cipolino.
Marmorbruch: marmurołom, łom (kopalnia marmuru (min. techn.).
Marmorschalttafel: tablica rozdzielcza marmurowa (el.).
Marschboden (Marschland, Werder); żuława (niskie wybrzeże rzeki zalewane i pokrywane ilet) (geol.).
Martinblock (Block aus Martinstahl); balwan martinowski (met.).
Martineisen; żelazo martinowskie (met.).
Martinhütte p. Martinwerk.
Martinieren (Martinverfahren); martinowanie (met.) p. Martinprozeß.
Martinofen (Siemens-Martinofen); piec martinowski, płomieniak martinowski (met.).
Martinprozeß (Siemens-Martinprozeß, Martinverfahren); martinowanie, przebieg (proces) martinowski (met.).
Martinschmelzen (Martinieren); martinowanie (met.).
Martinsit; martinsyt (min.).
Martin Stahl (Flammofenflußstahl); stal martinowska (met.).
Martinverfahren p. Martinprozeß.
Martinwerk (Martinhütte); martinownia, huta martinowska (met.).
Mascagnin (prismatisches Ammoniak-salz); ma-kanin (min.).
Masche (Siebmache, Siebloch); oko, oczko (sort.).
Maschenweite (Lochweite); wielkość oczka (sort.).
Maschine; maszyna, machina (mech. techn. maszyn.).
Abkant —; krawężarka.
Abriecht —; obrabiarka, prostownica.
Arbeits —; maszyna robocza.
Atwoodsche —; maszyna Atwooda (mech.).
Auszieh —, (Pfahlausheber); maszyna do wyciągania pali.
Blechbieg —; giętarka dla blachy.
Bohr —; wiertarka p. Bohrmaschine.
Börtel —; zaginarka.

Maschine; maszyna, machina (mech. techn. maszyn.).
Dampf —; maszyna parowa p. Dampfmaschine.
Dexel —; ciosarka.
Dynamo — p. Dynamo.
dynamo-elektrische —; maszyna dynamo-elektryczna (el.).
einfache —; maszyna pojedyncza, prosta (mech.).
elektrische —; maszyna elektryczna, p. Elektrierrmaschine.
Federbieg —; giętarka dla sprężyn, wyginarka.
Feil —; pilnikarka, pilarka.
Form —; formiarka.
Fräs —; frezownica, karbarka, zbierarka.
Fug —, (Nuten —); maszyna do fugowania, do wpustów, wpuszczarka.
Gas —, (Gaskraft —); maszyna gazowa, motor gazowy.
Hammer —, kleparka.
Heißluft — p. Heißluftmotor.
Hobel —; maszyna strugarka.
hydraulische —, (Wassermotor), maszyna hydrauliczna, wodna.
Kehl —, (Gesimshobel —, Leisten —); maszyna do wyrabiania krajników, wykrojarka.
Loch —; przebijarka.
magnetische Sortier —; sortownica magnosowa.
magneto-elektrische —; maszyna magneto-elektryczna.
mehrpilige —; maszyna (silnica) wielobiegunowa (el.).
Mutterfräs —; maszyna mutrowa, mutrownica, naśrubnica.
Niet —, (Nietpresse); maszyna do nitów, nitownica, zaklepiarka.
Räderschneide —; maszyna do wyrzynania zębów, zębiarka, zębownica.
Rohrabschneide —, (— zum Abschneiden der Siederohre); maszyna do obcinania rur płomiennych.
Rohrwalz —; maszyna do uszczelniania rur płomiennych.
Schräm — p. Schrämmaschine.
Schienenbieg —; giętarka dla szyn.
Shapping —; strugarka poprzeczna.
Stemm —; dłubiarka, dłuciarka.
Stoß —; strugarka pionowa.
Wasserhaltungs — p. Wasserhaltungsmaschine.
Werkzeug —; maszyna pomocnicza, narzędziowa, obrabiarka.

Maschine; maszyna, machina (mech. techn. maszyn.).

Wulst —; wyłogarka.

Zahnschneide —; maszyna trybowa, maszyna do wycinania kół zębatych.

Zapfenschneid —; czopiarka.

zusammengesetzte —; maszyna złożona (mech.).

zweipolige —; maszyna (silnica) dwubiegunowa (el.).

Maschinell; maszynowy, silniczny.

Maschinelles Bohren (Maschinenbohren, Maschinenbohrung); wiercenie maszynowe (górn.).

Maschinenanlage; zakład maszynowy.

elektrische —; maszynownia elektryczna.

Maschinenantrieb; napęd maszynowy (maszyn.).

Maschinenarbeit; robota maszynowa, wyrób fabryczny.

Maschinenarbeiter; robotnik fabryczny.

Maschinenaufseher; dozorca maszyn.

Maschinenaufsteller (Maschinenmonteur); ustawiacz, składacz, monter maszyn.

Maschinenbau; budowa maszyn.

Maschinenbauanstalt (Maschinenfabrik); zakład budowy maszyn, fabryka maszyn.

Maschinenbaukunde; maszynoznawstwo.

allgemeine —; maszynoznawstwo ogólne.

Berg —; maszynoznawstwo górnicze.

Hütten —; maszynoznawstwo hutnicze.

Maschinenbetrieb; 1) ruch maszynowy p. Betrieb; 2) napęd maszynowy (maszyn.).

Maschinenbohren p. Maschinelles Bohren.

Maschinenbronze (Maschinenmetall); bronz maszynowy (met.).

Maschinendampf; para maszynowa.

Maschinenelement (Maschinenbestandteil); element maszyn, część składowa maszyn (maszyn.).

Maschinenfabrik p. Maschinenbauanstalt.

Maschinenförderung (maschinelle Förderung); 1) wyciąganie maszynowe (w szybie); 2) przewóz maszynowy (w chodnikach) (górn.) p. Förderung.

Maschinenführer p. Maschinenwärter.

Maschinengestell p. Fraime.

Maschinenhalle (Maschinenlokale, Maschinenraum, Maschinenstube); maszynownia (silnicznia), hala maszyn (maszyn. górń. hut.).

Maschinenhaus; 1) budynek maszyn; 2) parowozownia, ogrzewalnia (kol.).

Maschineningenieur; inżynier mechaniczny, inżynier budowy maszyn.

Maschinenkammer unter Tage (unterirdische Maschinenkammer); maszynownia podziemna, kopalniana, hala maszyn podziemna, kopalniana (maszyn. górń.).

Maschinenkohle (Kesselheizkohle) p. Dampfkesselkohle.

Maschinenkurzschluß; zwarcie (skrót) w maszynie (w silnicy) (el.).

Maschinenlokale p. Maschinenhalle.

Maschinenmetall (Maschinenbronze); bronz maszynowy (met.).

Maschinenpfanne (Pfanne mit mechanischer Austragevorrichtung); panew maszynowa (warzel.).

Maschinenpol; biegun maszyny, biegun silniczy (el.).

Maschinenraum p. Maschinenhalle.

Maschinensatz; dobór maszyn, zespół maszyn, szereg maszyn.

Maschinenschacht; szyb maszynowy (górn.).

Maschinenschaltung; układ obwodów silnicy (el.).

Maschinenschlosser; ślusarz maszynowy, mechanik.

Maschinenschmieröl; olej maszynowy, smar maszynowy (matr.).

Maschinenschram; wrąb, szram maszynowy (górn.).

Maschinenschrämen (das); rąbanie, szramowanie maszynowe (górn.).

Maschinenspannung; napięcie w maszynie (w silnicy) (el.).

Maschinenstube p. Maschinenhalle.

Maschinenteil (Maschinenbestandteil) p. Maschinenelement.

Maschinentorf (Kunsttorf, Preßtorf); torf maszynowy (krajany maszyną).

Maschinentorferzeugung; wyrób torfu maszynowego.

Maschinenwärter (Maschinenführer, Kunstmeister, Maschinist); maszynista, maszynowy, silniczy, dozorca maszyn (maszyn. górń. hut.).

Maschinenwärterstand p. Führerstand.

Maschinenwerkstatt (Maschinenwerkstätte); wyrobnia maszyn, warsztat maszynowy.

Maschinist p. Maschinenwärter.

Maser; 1) słoń (w drzewie); 2) wilk, zamróż (w wielkim piecu) (hut.) p. Eisensau.

Maß (das); miara, wymiar (geom.).

Maß (Grubenmaß, Feldmaß); miara górnicza (pr. gór.).

Maße und Gewichte; miary i wagi.

Masse (fetter Formsand); masa, piasek tłusty (gliniasty, ziarnisty) (form.).

Masse (Menge); 1) masa, mnogość, wielka ilość; 2) mięż.

Masse (Stoff); masa, materya, substancya.

Masseform (Massenform); forma z piasku tłustego (gliniastego, ziarnistego) forma z masy (form. odl.).

Masseformerei (Massenformerei, fette Sandformerei); formowanie w masie, formowanie w piasku tłustym (form. odl.).

Massel (pl. Masseln, Gans) p. Floß.

Massel (Kolbeneisen, gezängte Luppe) p. Kolben.

Masselgraben (Leistunggraben); koryto, bródza podłużna, ściek surowizny (którą surowizna z wielkiego pieca wypuszczona spływa w formy, albo czyle) (met.).

Maseneisen (Schweißisen aus Brucheisen); żelazo pudłowe z żelastwa, pudłownia z żelastwa (z żelaza starego) (met.).

Massenermittlung; obliczanie mas (obliczanie objętości mas ziemnych) (inż.).

Massenförderung; 1) wyciąganie hurtowne (szybem); 2) przewóz hurtowny (chodnikami) (górn.) p. Förderung.

Massegebirge (Rumpfgebirge); góry horstowe, kadłubowe (geol.).

Massegebühr (Massengeld); miarowe, wymierne, należytość miarowa (opłata z miary górniczej) (pr. gór.).

Massengestein (massiges oder massives Gestein, Eruptivgestein) p. Gestein.

Massengestell (Massegestell) eines Schacht oder Hochofens; zaprawa (gar) z masy (pieca szybowego lub wielkiego) (met.).

Massenkarte (Lagerungskarte); mapa rozkładu, mapa miar górniczych (pr. gór.).

Massenkataster; kataster miarowy (pr. gór.).

Massenlagerung; rozkład miar (górnicych) (pr. gór.).

Massennivellement; całkowita bryła, suma brył (linia, której rzędne przedstawiają algebraiczną sumę brył nasyków i wykopów) (stat. bud.).

Massenprofil; rys bryłowości, profil brył, obrys mas (ziemnych) (powierzchnia ograniczona linią, której rzędne są w stosunku powierzchni przekrojów poprzecznych, a odcięte w stosunku odstępu tych przekrojów) (inż.).

Massenverleihung; nadawanie miar (górnicych) (pr. gór.) p. Verleihung.

Massenzustellung (eines Schacht oder Hochofens); zaprawa (szybowego lub wielkiego pieca) z masy ogniotrwalej (met.).

Massicot (Bleigelb, Neugelb, Königsgelb); gleita żółta, masykot (min. chem. techn.).

Massig (von Gesteinen, Lagerstätten); lity, nieumarstwiony (geol.).

Massiv (massig, stark); masywny, lity, pełny, silny.

Massivkolben (massiver Kolben, Vollkolben) p. Kolben.

Maßordnung; porządek miar (mat.).

Maßstab; podziałka, miara, skala (geom.).

verjüngter —; podziałka zmniejszona.

Maßstock (Meterstock, Meternmaßstab); metrówka.

Maßsystem; układ miar (mech.).

absolutes —; układ miar bezwzględny.

technischer —; układ miar techniczny.

Maßtabelle; tablica miar.

Maßvergleichung; porównanie miar.

Mast; słup (el.).

Mastenisolator; izolator słupowy (el.).

Mastix (Harzart); mastyks (żywica wpływająca z krzewu pistacyowego).

Mastsignal (Flügelsignal, Armsignal); sygnał masztowy, s. słupowy (dawany ramieniem przytwierdzonym do słupa sygnałowego) (kol.).

Mastodon (vorweltlicher Elefant); mastodon, stoniowiec (geol.).

Material; materyał, watek.

Bau —; materyał budowlany.

Brenn —; materyał opałowy, paliwo.

Material: materyał, watek.
Gruben —; materyał kopalniany.
Klaub —, (Klaubgut); przebiórki, przebiezki (sort.).
Materialaufnahme; odbiór materyału.
Materialaufwand: spotrzebowanie materyałów, rozchód (wydatek) w materyałach.
Materialausnützung; wyzyskanie materyału.
Materialbeanspruchung (Materialinanspruchnahme); natężenie materyału.
Materialbedarf; zapotrzebowanie materyałów.
Materialbeschaffenheit; jakość materyału, stan materyału.
Materialbestand; zapas materyałów, pozostałość materyałów.
Materialdepot (Materialniederlage); skład materyałów.
Materialersparnis; oszczędność w materyale.
Materialgraben (Seitenentnahme); wykop boczny (wykonany dla użytku ziemi na nasyp) (kol.).
Materialinanspruchnahme p. Materialbeanspruchung.
Materialmagazin; magazyn (skład) materyałów.
Materialpräliminare; wykaz zapotrzebowania materyałów, preliminarz materyałów.
Materialpreis; cena materyału.
Materialprüfung; próba materyałów.
Materialtransport; przewóz materyałów.
Materialverbrauch; zużycie materyału.
Materialverwalter; zarządca materyałów.
Materialverwaltung; zarząd materyałów.
Materialverzeichnis; spis materyałów.
Materie (Stoff); materya, tworzywo (fiz.).
Matlockit; matlokit (min.).
Matrikel (Einschreibbuch); spis, rejestr, metryka.
Geburts —; metryka urodzenia.
Tauf —; metryka chrztu.
Matrize (Stanze, Stampfe, Aushauer, Prägstempel, Gesenk); wykrój, matryca (narzędzie którym wydobywa się przy wytłaczaniu kształt odpowiedni) (maszyn.) p. Gesenk.

Matrize (Matrizenwalze, Unterwalze) eines Walzwerkes; przepust, wałek dolny w parze wałców (maszyn. hut.).
Matt (von Min. Met.); matowy, bez połysku, bez blasku, nieprzezroczysty (min. met.).
Matte Wetter p. Wetter.
Matte (Fußmatte); rogoża, rogózka, mata.
Stroh —; rogoża słomiana, słomianka.
Matteisen (Treibeisen); surowizna ciemna (odmiana białej surowizny) (met.).
Mattgold; złoto matowe, ciemne (met. techn.).
Mattkohle (matte Kohle, nicht glänzende Steinkohle); węgiel niebłyszczący (min.).
Mauer; mur (bud.).
Bankett —; mur poboczny (do podtrzymywania pobocza) (kol.).
Bekleidungs —; mur odziewny.
Bruchstein —, (Bruchsteinmauerwerk); mur dziki, mur z kamienia łamanego.
Feuer —, (Brand —); mur ogniochronny, ogniowy.
freistehende —; mur odosobniony, zagrodowy.
Futter —, (Stütz —); mur oporowy, wsporczy, podporowy, tarasowy.
gemeinschaftliche —; mur wspólny.
gemischte —, (gemischtes Mauerwerk); mur mieszany.
Giebel —; mur szczytowy.
Grund —; mur fundamentowy.
Guß —; mur lany (z zaprawy z gruzem, lanej między ściany drewniane).
Haupt —, (Vorder —); mur główny, licowy, frontowy.
Kämpfer —; mur wezglówny.
Kamin —; mur kominowy.
Keller —; mur piwniczny.
Mittel —; mur środkowy.
Pisé —; mur ziemiolity, ziemiościan.
Quai —; mur przybrzeżny, obrzeż murowany.
Rohziegel —; mur z surówki.
Scheide —; mur przedziałowy, przegrodowy, wewnętrzny.
Schichten —, (Schichtensteinmauerwerk); mur warstwowy.
Schild — p. Stirnmauer.
Stein —; mur kamienny.
Stirn —, (Schild —); mur czołowy, przyczółkowy.

Mauer; mur (bud.).

Stütz — p. Futtermauer.

Trocken —; mur suchy, mur na sucho.

Trümmer —, (Füll —); mur nasypowy, nadziany.

Umfassungs —; mur zewnętrzny.

Verkleidungs —, (Futter —); mur wyścielający, podporowy, oblicowanie.

Ziegel —, (Backsteinmauerwerk); mur ceglany.

Zyklopen —; mur cyklopowy (z kamienia do lica o kształtach pięcioboków lub trójkątów).

Mauerabdeckung (Mauerbedeckung); pokrycie muru (bud.).

Mauerabsatz; odsadzka, uskok, ławeczka (bud.).

Mauerabschnitt (Mauertour) b. der Schachtmauerung; oddział murowy, część murowa (górn.).

Mauerarbeit (Maurerarbeit); robota murarska, murarka (bud.).

Mauerbank (Mauerlatte); leźnia, murłata (belka na murze, na której spoczywają: więźba dachu, belki powalowe, łożyska mostu i t. p.) (bud.).

Mauerbedeckung p. Mauerabdeckung.

Mauerbogen (Gurte); obłak, łęk, archiwolta (wąski pas sklepienia nad otworem, lub jako wzmocnienie innego sklepienia) (bud.).

Mauerbrecher (Sturmbock); baran, taran (dąg z głową do rozbijania murów) (bud.).

Mauerbrettchen (Maurerbrettchen); zacierka murarska, gont murarski.

Mauerbühne; pomost murarski (bud.).

Mauerdamm; tama murowa, murowana (bud. górn.).

Mauerdicke (Mauerstärke); grubość muru (bud.).

Mauerflucht (Mauerfront); lice muru (front) czoło muru (bud.).

Mauerfraß (Mauersalpeter); osutka, sypanie się muru, pleśń murowa, wykwit saletrzany, saletra.

Mauerfront p. Mauerflucht.

Mauerfuge p. Fuge.

Mauerfuß; podmurowanie, noga (stopa) muru szybowego (górn.).

Mauerkelle (Maurerkelle, Kelle); kielnia (bud.).

Mauerkranz (beim Schachtausbau); wieniec podstawowy (drewniany, żelazny) (obudowa szybów) (górn.).

Mauerlatte p. Mauerbank.

Mauern; murować (bud.).

Mauersalpeter (Mauersalz) p. Mauerfraß.

Mauerschichte (Mauerschar); warstwa, pokład (muru) (bud.).

Mauerschmatzen p. Schmatzen.

Mauerschutt (Bauschutt); rum, rumowisko, gruz (bud.).

Mauerstärke (Mauerdicke); grubość muru (bud.).

Mauersteiger; stygar (szytgar) tamowy, tamiarz (dozorca murów) (górn.).

Mauerstein (Ziegel); cegła (bud.) p. Ziegel.

Mauertour p. Mauerabschnitt.

Mauerung; murowanie (bud.).

nasse —; murowanie mokre (na zaprawie).

trockene —; murowanie suche (bez zaprawy).

Mauerung (Grubenmauerung) p. Schachtmauerung, Streckenmauerung (górn.).

wasserdichte —, (gemauerte Kivelage); omurowa wodoszczelna, (obudowa wodoszczelna murowa) (górn.).

Mauerverband (Ziegelverband); wiązanie, więźba, układ spojów (w murze) (bud.) p. Verband.

Mauerwerk; 1) mury, mur; 2) robota murarska (bud.).

Mauget-Lippmanns Schachtbohrverfahren; wiercenie szybów sposobem Maugeta-Lippmanna (górn.).

Mauerer; murarz, mularz.

Maurerarbeit p. Mauerarbeit.

Maurerbrettchen p. Maurerbrettchen.

Mauergehilfe; murarczyk, mularczyk, pomocnik murarski (bud.).

Maurergeräte; narzędzia murarskie, naczynie murarskie (bud.).

Mauerhammer (Stock —); młotek (młot) murarski.

Maurerhandwerk; murarstwo, mularstwo.

Mauerkelle p. Mauerkelle.

Maurermeister; majster murarski, mularski.

Maurerpinsel (Weißpinsel); pędzel murarski, szczotka murarska (bud.).

Maurerpolier; podmajstrzy murarski (bud.).

Mauerstand; zawód murarski.

Maximalausschalter (Maximalautomat, Maximalschalter); wyłącznik nadmiaru prądu, krańcownik dodatkowy, wyłącznik maksymalny (el.).

Maximalbelastung; obciążenie największe, największość obciążenia (el.).

Maximalfehler; błąd największy, maksymalny (miern.).

Maximalgeschwindigkeit; prędkość największa p. Geschwindigkeit.

Maximalleistung; moc największa, największość mocy (maszyn. el.).

Maximalmoment p. Moment.

Maximalpreis (höchster, äußerster Preis); cena najwyższa.

Maximalschalter p. Maximalausschalter.

Maximalschraffenskala p. Schraffenskala.

Maximalspannung; napięcie największe, największość napięcia (el.).

Maximalsteigung; wznios największy (miern.).

Maximalstromausschalter (Maximalschalter) p. Maximalausschalter.

Maximalstromstärke; prąd największy, największość prądu (el.).

Maximaltarif; taryfa najwyższa.

Maximum; największość, maksimum.

Maximum und Minimum; największość i najmniejszość.

Maximum und Minimumthermometer; termometr maksymalny i minimalny (fiz.).

Maxit; maksyt (min.) p. Leadhillit.

Mazeration; moczenie, wytrawianie (chem.).

Mazieren (einwässern); moczyć, wytrawiać (chem.).

Mechanik; mechanika.

— **der Dämpfe**; mechanika par.

— **der Gase**; mechanika gazów.

— **fester Körper**; mechanika ciał stałych.

Aero —; aeromechanika.

analytische —; mech. analityczna.

Elementar —; mech. elementarna.

technische —; mech. techniczna.

theoretische —; mechanika teoretyczna.

Mechaniker; mechanik.

Mechanikus (Verfertiger physikalischer Geräte); mechanik.

Mechanisch (maschinenmäßig, handwerksmäßig, der Mechanik entsprechend); mechaniczny.

Mechanische Wärmetheorie; mechaniczna teoria ciepła (fiz.).

Mechanischer Wirkungsgrad (eines Ventilators u. s. f.); sprawność mechaniczna (mech. maszyn.).

Mechanische Fertigkeit (Handfertigkeit); wprawność mechaniczna, zręczność.

Mechanische Arbeit (äußere Arbeit); praca mechaniczna (mech.).

Mechanismus (Einrichtung, Zusammensetzung, Getriebe, Federwerk, Werk); mechanizm (maszyn.).

Steuerungs —, (Umkehrungs —); mechanizm kierowniczy (maszyn.).

Medikament (Heilmittel, Arznei); lekarstwo, leki, środki lecznicze.

Medikamentenkasten; skrzynka opatrunkowa.

Medikamentenkosten; koszty leków, wydatki na leki (środki lecznicze).

Medjidit; medżidyt (min.).

Meer (See); morze.

Meerbusen; zatoka morska.

Meeresbecken; kotlina morska (geol.).

Meeresboden; dno morza, dno morskie.

Meeresküste; wybrzeże morskie.

Meerespflanze; roślina morska.

Meeresströmung; prąd morski.

Meersaline (Salzgarten, Seesalzgarten); salina morska (soln.).

Meersalz (Seesalz, Baisalz); sól morska (soln.).

Meerschäum; pianka morska, pianka morska (min.).

Meerwasser; woda morska.

Megaampère; megaamper (el.).

Megabit; megabazyt (min.).

Megacoulomb; megakulon (el.).

Megafarad; megafarad (el.).

Meganit; meganit (mat. wybuch.).

Megaohm; megom (el.).

Megavolt; megawolt (el.).

Mehl; mąka, mączka (sort. górń. geol.).

Berg —, (Kieselgur); mączka krzemienista (geol.) p. Kieselgur.

Bohr —, (Schmand); mączka świdrowa, miał świdrowy.

erstes —, (vorderes —, frisches —); mączka pierwsza, przednia (sort.).

Erz —; mączka rudna (sort.).

mildes —, (Filz —); mączka mialka (sort.).

Poch —; mączka tłuczkowa (sort.).

rösches —, (Kern —, Rösches); mączka ziarnista, ostra.

zweites —, (hinteres —, mildes —); mączka druga, tylna (sort.).

Mehlführung (Schmundgerinne, Rinnenführung, Grabenwäsche); przewód mączny (sort.).

Mehlgips; gips ziemisty (min.).

Mehlkasten (Mehlhof, Schlammkasten, Gefällkasten, Gefälle, Grabenhaupt, Grabenbühne); mącznik, skrzynia mączna (sort.).

Mehlkratzer (Raumlöffel) p. Bohrkrätzer.

Mehlrinnen (rösche o. rasche Mehlrinnen, Kernmehlrinnen); żłoby mączne, żłoby na ostrą mąkę (sort.).

Mehlsetzmaschine; maszyna osadzająca mączna, odsadnik mączny (sort.).

Mehlstempel (Austragestempel, Austräger, Ortsstempel, Mehlschüsser) beim Pochwerk; stępor wypustowy, ostatni (sort.).

Mehrausgabe; wydatek zwiększony.

Mehrbetrag; wyżka.

Mehrfachbetrieb; praca różnokierunkowa, wielokierunkowa.

Mehrfachkabel; kabel wielożyłowy (el.).

Mehrfachleitung; przewód (przewodnik) wielożyłowy (el.).

Mehrförmig (von einem Ofen); wielodyszowy (hut.).

Mehrhebelregulator; miarkownik, regulator wielodrążkowy (el.).

Mehrleiteranlage; 1) zakład (wieloprzewodnikowy) wieloprzewodowy; 2) urządzenie (wieloprzewodnikowe) wieloprzewodowe (el.) p. Anlage.

Mehrleitersystem; układ, system (wieloprzewodnikowy) wieloprzewodowy (el.).

Mehrlitzenkabel; kabel wielowiotkowy, wielowitny (el.).

Mehrphasenanker; twornik wielofazowy, wieloprądowy (el.).

Mehrphasengenerator (Mehrphasenmaschine, Mehrphasenstromerzeuger); prądnicą wielofazowa, wieloprądowa, wieloprądnicą (el.).

Mehrphasenmotor; silnik, prądnik, motor wielofazowy (wieloprądowy) (el.).

Mehrphasennetz; sieć wielofazowa (wieloprądowa) (el.).

Mehrphasenschaltung; połączenie wielofazowe (wieloprądowe) (el.).

Mehrphasenstrom; prąd wielofazowy, wieloprąd (el.).

Mehrphasenstromanlage; zakład wieloprądowy (el.).

Mehrphasenstromerzeuger p. Mehrphasengenerator.

Mehrphasensystem; układ, system wielofazowy (wieloprądowy) (el.).

Mehrphasentransformator; przetwornik prądu wielofazowego (wieloprądowy) (el.).

Mehrphasenumformer; przetwornica prądu wielofazowego (wieloprądowa) (el.).

Mehrzylinderdampfmaschine; maszyna parowa wielocylindrowa.

Mehrzylinderkessel p. Kessel.

Mehrzylindermotor (Mehrzylinderverbrennungsmotor) p. Verbrennungsmotor.

Meidingersches Element (Meidinger Element); ogniwo Meidinger'a (el.).

Meile; mila (mat. geogr. miern.).

geographische —; mila geograficzna.

Post —; mila pocztowa.

Meilengeld; milowe.

Meiler (Kohlenmeiler); milerz, milerz (stos drzewa z którego wypalają węgle) (węgl.).

Meilerdecke; okrywka milerza, milerza (z drobnych gałązek i darni obsypanej miałem węglowym) (węgl.).

Meilerholz; drzewo (drewno) węglarskie milerzowe (węgl.).

Meilerkok (Meilerkoks); koks milerzowy (górn. techn.).

Meilerofen (für Holz, Steinkohle); piec milerzowy (mielerzowy), milerz.

Meilerstätte; mieścisko, kotlina, mielerzysko, węgliszce (miejsce zwęglania drzewa) (węgl.).

Meilerung (Meilerverkohlung, Meilerverfahren, Holzkohlenmeilerung, Kohlenmeilern des Holzes); zwęglanie w mielerzach (węgl.).

Meilerverkokung (der Steinkohlen); koksowanie mielerzowe, koksowanie w mielerzach.

Meionit (Mejonit, pyramidaler Eläinspat); mejonit (min.).

Meißel; dłuto, dłutko (techn.).

Dreh —, (Schlicht —); dłuto proste (do obtaczania), nóż stalowy (tok.).

Flach —, (gerader —); dłuto szerokie, ścinak (ślus.).

gebogener —, (Halbrund —); dłuto ślusarskie, piesznia ślusarska.

gekropfter Hohl —; dłuto prostocięte (stol.).

Hand —; nasiek ręczny.

Hohl —, (Hohleisen, Gutsche); dłuto kabłąkowe, dębacz, żłobak, piesznia, rera (cieś.).

Kreuz —; siekacz krzyżowy, wycinak (dłuto płaskie wąskie).

Meißel; dłuto, dłutko (techn.).
Nut —; wpustak.
Rund —; żłobak.
Schrot —, (Stiel —); przecinak trzonkowy, rozcinak.
Zahn —, (Zahneisen, Schraubenschtahl); dłuto zębate, grzebieniaste (do toczenia śrub).
Zimmermanns —, (Stech —, Lochbeitel); dłuto ciesielskie, czopowe, gniazdowe (cieś.).
Meißel p. Meißelbohrer.
Meißelbohrer (Bohrmeißel, Meißel); dłuto, świder dłutowy (wierc. ziem.).
 — **mit Ohrenschnneiden** (Laschenbohrer); dłuto (świder) z ostrzami bocznymi.
 — **mit Ohren und Nachschneiden**; dłuto z ostrzami bocznymi i rozszerzaczami, świder uszaty z rozszerzaczami, uszak rozszerzający.
 — **mit beweglichen Nachschneiden**; rozszerzacz skrzydłowy, dłuto z rozszerzaczami p. Flügelbohrer.
Meißelschneide; ostrze dłuta (narz.).
Meißelstahl; stal dłutowa (met.).
Meistanbot; oferta najwyższa.
Meistbietender; najwyższą cenę podający, najwyższej licytujący.
Meister (Leiter); majster, mistrz, kierownik.
Frisch —, (Abtreib —); dymarz, majster fryzzerski.
Gieß —; majster odlewniczy, lejarz.
Maurer —; majster murarski, mularski.
Schmiede —, (Hammer —); majster kowalski.
Meisterstück (Meisterwerk); 1) arcydzieło, dzieło mistrzowskie; 2) dzieło wyzwolein (na majstra).
Mejonit p. Meionit.
Melaconit (Melakonit); melakonit (min.).
Melanasphalt (Albertit); albertyt (min.).
Melanerz; ruda czarna, czerń rudy (min.).
diprismatisches — p. Liévrít.
dystomes —, (Aeschynit); aeschynit, eszynit.
hemiprismatisches —, (Gadolinit); gadolinit.
prismatisches — p. Polymignit.
pyramidales —, (Fergusonit); fergusonit, tyryt.
tetartopyramidales —, (orthotypes —, Cerin, Allanit); allanit, ortyt.

Melanglanz; błyszcz czarny, srebro czarne (min.).
prismatischer — p. Stephanit.
rhomboëdrischer — p. Polybasit.
Melanglimmer rhomboëdrischer (Cronstedtit); kronsztedyt (min.).
Melangraphit rhomboëdrischer (Graphit); grafit (min.).
Melanit (schwarzer Granat); melanit, granat czarny (min.).
Melanochlormalachit (hemiprismatischer Vanquelinít); wokelinit, vauquelinít (min.).
Melanochroit p. Phönicit.
Melanolith; melanolit (min.).
Melanophlogit; melanoflogit (min.).
Melanosiderit; melanosydyryt (min.).
Melanerit (Eisenvitriol, hemiprismatisches Vitriolsalz); melanteryt, wityryol żelazny (min.).
Melaphyr (schwarzer Porphyry, Augitporphyry); melafir, porfir czarny (geol.).
Melden; donieść komu co, zawiadomić kogo o czem.
Meiden (sich); zgłosić się.
Melichromharz pyramidales (Honigstein); miódowiec, melit (min.).
Melieren (mischen, sprengeln); mieszać.
Melierte Kohlen; węgiel zmieszany (kawałki większe z mniejszymi) (sort.).
Melilith (Humboldtilith, Sommerwillit); melilit (min.).
Melilithschlacke (Humboldtilithschlacke); żużel melilitowy (hut.).
Melinít p. Gelberde.
Melinophan (Melitophan, Meliphanit); melinofan (min.).
Melioration (Verbesserung); melioracya, ulepszenie, poprawienie.
Meliorieren (aufbessern, entwässern); meliorować, poprawiać, odwodnić.
Melonit (Tellurnickel); melonit (min.).
Melopsit; melopsyt (min.).
Membran (Membrane, Haut, Häutchen); błona, przepona (fiz.).
Menaccanit (Menakanit, Menakan, Titanisensand); menakanit (min.).
Mendipit (peritomer Bleibaryt); mendypit (min.).
Meneghinit (Menighinit); meneginit (min.).
Mengeapparat (Menger, Mischungsapparat, Rührwerk); mieszadło, mieszarka, mączidło (sort.).
Mengit; 1) mengit; 2) p. Monazit (min.).
Menilit (Leberopal); menilit, opal bulasty (min.).

Menilitschiefer; łupek menilitowy (geol.).

Mennige (Minium, Bleizinner, Bleirot); minia, minium (min. chem.).

Mennigofen; piec do wypalania minium, piec miniwowy.

Menschenförderung (Manschaftsförderung); zjazd i wyjazd załogi roboczej (do kopalni i z kopalni) (górn.).

Menschenkraft; siła ludzka, siła robotnika.

Margel; margiel, skorupisz, łomikost (geol.).

Dolomit —; margiel dolomitowy.

Kalk —; margiel wapienny.

Kiesel —, (Sand —); margiel krzemienisty, krzemienisty.

Kreide —; margiel kredowy, opoka.

Lias —; margiel liasowy.

Süßwasser —; margiel słodководny.

Ton —; margiel ilasty.

Zement —; margiel cementowy.

Mergelboden (Mergelerde); ziemia marglowa, grunt marglowy (geol.).

Mergelgräberei (Mergelgrube); marglarnia, kopalnia marglu (górn.).

Mergelig; marglowy.

Mergelschiefer; łupek marglowy (geol.).

Meridian (Mittagslinie); południk (miern.).

astronomischer —; południk astronomiczny.

magnetischer —; południk magnetyczny.

Meridianbestimmung (Mittagslinie-Bestimmung); wyznaczenie południka (miern.).

Meridiankonvergenz; zbieżność południków (miern. geogr.).

Meridianrichtung; kierunek południka (miern.).

Merkur p. Quecksilber.

Merkurblende (Cinnabarit, Zinner, peritome Rubinblende); cynober, blenda merkuryalna, rtęciowa (min.).

Merxoxen p. Biotit.

Mesitit (Mesitinspat, rhomboëdrischer Parachrosbaryt); mezytyn (min.).

Mesole (Mesolin); mezol, mezolin (min.).

Mesolith (Kalkerde- und Natronmesotyp); mezolit (min.).

Mesotyp (Faserzeolith); mezotyp (min.).

Kalk — p. Skolezilit.

Kalkerde u. Natron —; p. Mesolith.

Natron — p. Natrolith.

Mesozoische Formation (sekundäre Formation, Periode); formacja mezozoiczna (geol.).

Meßapparat (Meßinstrument); przyrząd pomiarowy, mierniczy (miern. el.).

Meßband (Bandmaß); taśma miernicza (miern.).

Leinen —; taśma płócienna.

Stahl —; taśma stalowa.

Meßbar; wymierny, dający się mierzyć.

Meßbatterie; bateria pomiarowa (el.).

Meßbrücke; mostek pomiarowy (el.).

Meßdraht; drut mierniczy, pomiarowy (miern. el.).

Messen; mierzyć, pomierzyć, wymierzyć (mat. miern.).

Messer; nóż (techn.).

Rasenschneid —; nóż darniarski, darniak.

Support —; nóż tokarski, nóż w strugarkach.

Messerschalter; łącznik nożowy (el.).

Meßfahne (Figurierfahne); chorągiewka miernicza, proporzeczek (miern.).

Meßgefäß (Meßkasten) zur Solmessung; naczynie miernicze, przyrząd (skrzynka) mierniczy (warzel.).

Kipp —; naczynie miernicze wywrotne, przegibne.

Meßgestänge; żerdka miernicza (miern. górn.).

Messing (Gelbkupfer, Gelbguß); mosiądz (met.).

Aluminium —; mosiądz glinowy.

rotes —, (Rotguß, Tombak); tombak.

streckbares —; mosiądz kowny, kujny, kowalny.

Stück —, (Roh —, Arco); mosiądz surowy, nieoczyszczony.

Weiß —; mosiądz biały.

Messingarbeit (Bronzearbeit); mosiężnictwo, brązownictwo, ludwisarstwo (met.).

Messingarbeiter (Bronzearbeiter, Messingschmied); mosiężnik, brązownik, ludwisarz (met. techn.).

Messingblech (Latun, Schlosserlatun); blacha mosiężna (met. techn.).

Messingbrennerei p. Messingfabrik.

Messingdraht; drut mosiężny (met. techn.).

Messingfabrik (Messingbrennerei, Messinghütte, Messinghammer, Messingwerk); mosiężnia, zakład mosiężniczy (met. tech.).

Messingfabrikation; wyrób mosiądzu, mosiężnictwo (met. techn.).

Messinggelb (von Farbe); jak mosiądz żółty, barwy mosiądzu.

Messinggelbe Farbe; barwa mosiężna.

Messinggießerei (Gelbgießerei); 1) odlewanie mosiądzu, mosiężnictwo (czynność); 2) odlewnia mosiądzu, mosiężnia, ludwisarnia (met. techn.).

Messingguß (Messinggußstück, Messinggußware); odlew mosiężny (met. techn.).

Messinghütte p. Messingfabrik.

Messinghammer p. Messingfabrik.

Messingofen; piec do wypalania mosiądzu (techn.).

Messingware; towar mosiężny (met. techn.).

Messingwerk p. Messingfabrik.

Meßinstrument (Meßapparat); instrument (przyrząd) mierniczy, pomiarowy (miern. el. maszyn.).

Meßkasten (zur Solmessung) p. Meßgefäß.

Meßkeil; klin mierniczy (miern.).

Meßkette; łańcuch mierniczy (miern.).

Meßkunst (Vermessungskunde); miernictwo (miern.) p. Geodäsie, Markscheidekunst.

Meßlänge; długość pomiarowa.

Meßlatte (Meßstab); łąta miernicza (miern.).

Meßleitung; przewód (przewodnik) probierczy (el.).

Meßmethode; sposób mierzenia, sposób pomiaru.

Meßpflock (Absteckpfählchen); palik, kołek mierniczy (miern.).

Meßprotokoll; protokół pomiaru (miern.).

Meßrad (Meßrädchen); kołko miernicze (miern.).

Meßschraube; śruba miernicza (miern.).

Meßschraube von Stampfer (Mikrometerschraube); śruba miernicza Stampfera, śruba mikrometryczna (miern.).

Meßstab p. Meßlatte.

Meßstange; żerdka miernicza (miern. górn.).

Meßstock; kostur mierniczy (miern.).

Meßtisch; stół mierniczy (miern.).

Meßtischapparat; przyrząd stolikowy (miern.).

Meßtischaufnahme; zdjęcie stolikowe (miern.).

Meßtischblatt (Meßtischplatte); deska (płyta) stolikowa (miern.).

Meßtransformator; przetwornik pomiarowy, mierniczy, transformator mierniczy (el.).

Meßtrog (Zimentiertrog); skrzynka (przyrząd) miernicza, cechownicza (do mierzenia solanki) (soln.).

Messung; mierzenie, wymierzanie, pomiar (mat. miern.).

Messungsbasis; podstawa miernicza, podstawa zmierzona (miern.).

Messungsfehler; błąd pomiaru (miern.).

Meßverfahren; sposób mierzenia, sposób pomiaru (miern.).

Meßwiderstand; opór pomiarowy (mierzony) (el.).

Mestzenerisen (gemischtes Eisen); żelazo zmieszane (met.).

Metabruszit; metabruszyt (min.).

Metachlorit; metachloryt (min.).

Metacinnabarit; metacynnabaryt, metacynober (min.).

Metal; kruszec, metal (chem. met.).

— **der Alkalien** (Alkali —); kruszec ługowcowy, alkaliczny, potasowiec.

— **der alkalischen Erden** (Erdalkalimetall, Halberdemetall); kruszec ługowcowo-ziemisty, kruszec gryzący, wapniowiec.

— **der Erden** (Erdmetall); kruszec ziemisty, ziemiec, glinowiec.

Antifriktions —; kruszec przeciwi-cierny.

dehnbares —; kruszec kowalny, kujny, kowny.

Delta —; kruszec delta.

edles —, (Edelmetall); kruszec szlachetny.

gediegenes —, (Gediegenmetall, Jungfern —); kruszec rodzimy.

gereinigtes —; kruszec czyszczony, rafinowany.

leichtes —; kruszec lekki.

schweres —; kruszec ciężki.

sprödes —; kruszec kruchy.

unedles —; kruszec nieszlachetny.

plattiertes —; kruszec obkładany, platerowany.

Weiß —; kruszec biały, stop biały.

Zapfenlager —; kruszec panewkowy.

Metallabgang; strata kruszcowa, strata w kruszcu (sort.).

Metallanlasser (Metallanlaßwiderstand); rozrusznik metalowy (el.).

Metallarbeiter; metalownik, metalnik (techn.).

Metallartig (metallähnlich); kruszcowa, metaliczny, metalowy.

Metallatlas p. Metallmohr.

Metallbarometer p. Barometer.

Metallbarren; zlewek kruszcowy (met.).

Metallbergbau (metallischer Bergbau) p. Erzbergbau.

Metallbübel; kolek metalowy (el.).

Metallerz; ruda kruszcowa, metaliczna (geol.).

Metalldraht; drut metalowy (techn.).

Metallfadenlampe; żarówka metalowa, metalówka (el.).

Metallfolie (Folie. Blattmetall); płatek metalowy, folia metalowa (met. techn.).

Metallführend; kruszconośny (geol.).

Metallführung; kruszconośność (geol.).

Metallfutter (eines Zapfenlagers); p. Futter, Lagerfutter.

Metallgehalt (Metallhalt) der Erze, Erzläger; zawartość metalu, kruszców, zakruszczenie (met.).

Metallglanz (metallischer Glanz) der Mineralien; połysk metaliczny (min.).

Metallglas (Schmelzglas, Amause, Email) p. Email.

Metallgold (Goldschaum, unechtes Blattgold); złoto malarskie, płatkowe, fałszywe, pozłotka (met. techn.).

Metallhalt (Metallinhalt); p. Metallgehalt.

Metallhältig; kruszcowy, metal zawierający.

Metallhüttenkunde; hutnictwo kruszców, nauka o hutnictwie kruszców (hut.).

Metallisch; metaliczny, kruszcowy.

Metallisieren (mit Metall überziehen); metalizować, powlec metalem (techn.).

Metallkappe; kołpak metalowy (el.).

Metallklemme; zacisk metalowy (el.).

Metallkolben (Kolben mit Metalliderung) p. Kolben.

Metallkomposition (Komposition); stop metalowy, kompozycja metalowa (techn.).

Metallkönig p. König.

Metalllegierung p. Legierung.

Metalliderung; szczeliwo (szczelnio) metalowe (maszyn.).

Metallmanometer p. Manometer.

Metallmohr (Metalmoor, Metallatlas); gąbka metalowa (met. techn.).

Metalloid (Nichtmetall); metaloid (pierwiastek chemiczny niemetaliczny) (chem.).

Metalloxyd (Base); tlenek metalu (chem.).

Metallreich; kruszcowy, w kruszców obfitujący (geol. chem.).

Metallplattierung; metalowanie, powlekanie metaliczne (kruszcowe) (techn.).

Metallreostat; opornik (reostat) metalowy (el.).

Metallsäge; piłka do metali (narz.).

Metallsalz p. Spisalsz.

Metallschlacke; żużel metalowy (met.).

Metallseifen (pl.); usypy, gruzowiska kruszcowe (geol. górn.).

Metallsilber (unechtes Blattsilber, unechtes Schlagsilber); srebro malarskie, płatkowe, fałszywe (met. techn.).

Metallthermometer; termometr (ciepłomierz) metalowy (fiz.).

Metallurgie; hutnictwo kruszcowe, kruszcownictwo, metalurgia (nauka o sposobach otrzymywania metali z rud) (hut.).

Metamorphisch; metamorficzny, przeobrażony (geol.).

Metallurgisch; metalurgiczny (hut.).

Metamorphische Gesteine; skały metamorficzne, przeobrażone (geol.).

Metamorphische Lagerstätte; złoża metamorficzne, przeobrażone (geol.).

Metamorphismus (Gesteinsumformung); przeobrażenie, metamorfizm (geol.).

Metamorphose (Umgestaltung); metamorfoza, przeobrażenie, przemiana, przekształcenie (geol.).

dynamische —; metamorfoza dynamiczna.

mechanische —; metamorfoza mechaniczna.

Metasomatische Lagerstätte; złoża metasomatyczne, przemienione (geol.).

Metaxit; metaksyt (min.).

Metazentrum; metacentrum (fiz.).

Meteoreisen (meteorisches Eisen); żelazo meteoryczne (min.).

Meteorit (Meteorstein, Aërolith); meteoryt, aerolit (min.).

Meteorstahl (Nickelstahl); stal meteoryczna, stal niklowa (met.).

Meter; m-tr (jednostka miary długości = jednej dziesięciomilionowej części ćwierci południka ziemskiego).

Kurrent —; metr bieżący.

Metergedinge (Schnurgedinge); ugoda metrowa, ugoda sznurowa (górn.).
Meterkilogramm (Kilogrammter); kilogramometr, kilogrammetr (jednostka pracy mechanicznej potrzebnej do podniesienia 1 kg na wysokość 1 m w jednej sekundzie).
Metermaß; miara metryczna, metrowa (mat.).
Metermaßstock (Meterstock, Meterstab); metr, metrowka (miern. i t. d.).
Meterzentner; cetnar metryczny (100 kg).
Methan p. Kohlenwasserstoff.
Methode (Verfahren, Vorgehen, Weg); sposób, metoda.
Methode der gleichen Koeffizienten; sposób (metoda) równych współczynników (mat.).
Methode der kleinsten Quadrate; metoda najmniejszych kwadratów (miern.).
Metrisches System; układ (system) metryczny (mat.).
Mezzanin p. Halbgeschoß.
Miargyrit (Silberantimonglanz, hemiprismatische Rubinblende); miargyryt, błyszcz srebro-antymonowy (min.).
Miete; najem.
Mieten; nająć, najmować.
Miethaus; dom najemny, dom do wynajęcia.
Miethkontrakt (Mietvertrag); kontrakt, umowa najmu.
Mikroampère; mikroamper (el.).
Mikrocoulomb; mikrokulon (el.).
Mikrofarad; mikrofarad (el.).
Mikrogalvanometer; mikrogalwanometr (el.).
Mikrolin; mikrolin (min.).
Mikrolithe; mikrolity (igiełki krystaliczne) (kryst.).
Mikrometer; mikrometr, drobnomierz, leniwka (miern.).
Mikrometerschraube (Feinstellschraube); śruba mikrometryczna, śruba leniwki (miern.).
Mikroohm; mikrom (el.).
Mikroorganismen (Kleinwesen); drobnoustroje (geol.).
Mikrophon (Schallverstärker); mikrofon (w telefonii).
Mikrophonkohle; węgiel mikrofonowy (el.).
Mikrophontransformator; przetwornik mikrofonowy (el.).
Mikrophonwiderstand; opór w mikrofonii (el.).

Mikroseismische Apparate; przyrządy mikrosejsmiczne (geol.).
Mikroskop (Vergrößerungsglas); mikroskop, drobnowidz (fiz.).
Mikroskoptheodolith; teodolit mikroskopowy (miern.).
Mikrosommit; mikrosommit (min.).
Mikrotelephon; mikrotelefon.
Mikrovolt; mikrowolt (el.).
Milchglas (Beinglas); szkło mleczne.
Milchquarz; kwarc mleczny (min.).
Milchweiß (von Farbe); biały jak mleko, mleczny.
Mild (milde) vom Gestein; łupki, miękki, łagodny (geol. górn.).
Mild (milde) b. Pochen; drobny (sort.).
Mildglanzerz p. Polybasit.
Millbar (Millbars, Rohschiene, Luppenstab, Puddelstab) p. Rohschiene.
Milleporen (Korallenstöcke); millepory, skłótwy (w utworach trzeciorzędowych) (geol.).
Millerit (Nickelkies, Haarkies); milleryt, piryt niklowy, piryt włosisty (min.).
Milliampère; miliamper (el.).
Milliampèremeter; miliamperomierz, miliamperometr (el.).
Milligramm; miligram (mg = 0.001 grama).
Millihenry; milihenry (el.).
Millimeter; milimetr (mm = 0.001 m).
Millimeterpapier; papier milimetrowy (kratkowy).
Millivolt; miliwolt (el.).
Millivoltmeter; miliwoltomierz, miliwoltmetr (el.).
Miloschin (Serbian); miłoszyn, serbian (min.).
Mimetesit (makrotyper Bleibaryt); mimetezyt (min.).
Minderwertig; małowartościowy.
Minderwertiges Eisen; żelazo niskogatunkowe (met.).
Mine (unterirdischer Gang); podkop, mina.
Mine (Grube, Zeche) p. Bergwerk.
Minenarbeit; robota kopacka, górnicza (górn.).
Minenarbeiter p. Minenräber.
Minengang; chodnik podkopowy, prowadzący do podkopu (górn.).
Minenräber (Mineur, Minierer); podkopnik, minier, minier, minarz, kopacz.
Minenpulver; proch strzelniczy, wybuchowy.
Minenrichter; stożek strzałowy.
Minenzündung; zapalanie min.

Mineral (pl. Minerale o. Mineralien); minerał, nierost, kopalina (min.).
nutzbares —; minerał użyteczny.
vorhaltenes —; minerał zastrzeżony.

Mineralgang p. Gang.

Mineralisch; mineralny.

Mineralkermes; kermes mineralny (min. chem.).

Mineralkohle; węgiel ziemny, mineralny (min.).

Minerallagerstätte; złożo mineralne (geol.).

Mineralmenge; zasób mineralny (górn.).

bauwürdige —; zasób minerałów popłatnych.

Mineralog (Gesteinkenner); mineralog.

Mineralogie (Mineralienkunde); mineralogia.

Mineralogisch; mineralogiczny.

Mineralöl (Steinöl, mineralisches Öl, Petroleum); olej mineralny, olej skalny (min.).

Mineralpech p. Asphalt.

Mineralquelle; źródło mineralne (geol.).

Mineralsalze (Sammelname für Steinsalz, Kaliumsalse, Bittersalze, Borazit u. s. f.); sole mineralne (geol. górn.).

Mineralwasser; woda mineralna (min.).

Minette; 1) mineta (ruda żelazna oolityczna) (min.); 2) mineta (odmianna porfiru) (geol.).

Miner p. Minengraber.

Minieren (graben, unterwühlen); podkopać, podkopywać.

Minimalausschalter (Minimalautomat, Minimalschalter); wyłącznik zerowy, krańcownik odjemny (el.).

Minimalschraffenskala p. Schraffenskala.

Minimalspannung; napięcie najmniejsze (el.).

Minimalstrom; prąd najniższy (el.).

Minimaltarif; taryfa najniższa.

Minimalthermometer; termometr (cieplomierz) różniczkowy (fiz.).

Minimalwert; wartość najmniejsza.

Minimax; minimaks (przyrząd ręczny do gaszenia ognia).

Minimum; najmniejszość.

Minister; minister.

Ministerial (zum Ministerium gehörig); ministerialny.

Ministerialerlaß; reskrypt (rozporządzenie) ministerialny.

Ministerialrat; rada ministerialny.

Ministerium; ministerstwo.

— **des Äußeren**; ministerstwo spraw zewnętrznych, zagranicznych.

— **des Inneren**; ministerstwo spraw wewnętrznych.

— **des Kaiserlichen Hauses**; ministerstwo domu cesarskiego.

— **für öffentliche Arbeiten**; ministerstwo robót publicznych.

Ackerbau —; minister. rolnictwa.

Finanz —; ministerstwo skarbu.

Handels —; ministerstwo handlu.

Justiz —; ministerstwo sprawiedliwości.

Landesverteidigungs —; ministerstwo obrony krajowej.

Reichskriegs —; ministerstwo wojny.

Minium p. Mennige.

Minuend (Grundzahl); odjemna (mat.).

Minuselektrizität; elektryczność ujemna (el.).

Minusplatte; płyta ujemna (el.).

Minuspol; biegun ujemny (el.).

Minuszeichen; znak odciągania, ujemności (mat.).

Minute; minuta ($\frac{1}{60}$ część godziny — również $\frac{1}{60}$ część stopnia) (fiz. miern.).

Minutiensalz (Salzminutien, Minutien); sól drobna, miłka, okruczowa, rumówka, minucye (solne) (soln.).

Minutiensalzhaue (Kleinhaue, Formalhaue); kruszak (w Wieliczce) (soln.).

Miozän (mitteltertiär); mioceński, mioceńiczny, miocenowy (geol.).

Miozän (miozäne Bildung, miozäne Formation, Miozänperiode); miocen, formacja mioc.ńska (geol.).

Mirabilit (prismatisches Glaubersalz); mirabilit, sól cudowna, sól glauberska (min.).

Mischapparat; przyrząd do mieszania, mieszadło (techn.).

Mischen; mieszać (chem. techn. hut.).

Mischer; 1) mieszacz; 2) mieszadło (do czyszczenia rudy w korycie wodą napełnionem) (sort.); 3) zlewnik (surowki roztopionej w piecu) (met.).

Mischkondensator; skraplacz, kondensator bezprzeponny (maszyn.).

Mischtrichter; lej mieszalny (do mieszania materiału podszadkowego z wodą przy podszadce płynnej).

Mischung (das Mischen); mieszanie (chem. techn. hut.).

Mischung (das Gemisch, Gemenge); mieszanina (chem. techn. hut.).

Mischungsverfahren; sposób (metoda) mieszania (fiz.).

Mischventil p. Ventil.

Mißbrauch; nadużycie.

Mißpickel p. Arsenkies.

Misy; misy (min.).

Mitgewerke; spółwarek, spółwłaściciel (górn.).

Mitisgrün; zielen wiedeńska (barw.).

Mitnehmer; zabierak, zabieracz (maszyn.).

Mitnehmerkupplung; sprzęgło zabiercze (maszyn.).

Mitnehmerscheibe; krążek (tarcza) zabiercza (maszyn.).

Mitsperre; zamknięcie wspólne, dwukluczowe (kas.).

Mittag (Süd); południe (geogr. miern. górn.).

Mittagsseits (mittagwärts, in Mittag); na południe, ku południowi (geogr. miern. górn.).

Mittagsfeldort; chodnik (przygotawawczy) poszukiwawczy południowy (górn.).

Mittagsgang; żyła południowa (geol. górn.).

Mittagsgegend; strona południowa (geogr. miern. górn.).

Mittagskreis (Meridian); koło południkowe, południk (geogr. miern. górn.).

Mittagslinie (Meridianlinie); linia południkowa, południk (geogr. miern. górn.).

Mittagslinie-Bestimmung p. Meridianbestimmung.

Mittagsort; 1) przodek południowy; 2) chodnik południowy (górn.).

Mittagssschicht; szychta (zmiana) poobiednia, popołudniowa.

Mittagsstunde; godzina południowa, południe (12^h kompasu). (miern. górn.).

Mittagwärts p. Mittagseits.

Mittel (Zentrum, Mitte); środek.

Mittel; średnia (mat.).

arithmetisches --; średnia arytmetyczna.

geometrisches --; średnia geometryczna.

Mittel (Teil einer Lagerstätte); warstwa, część, uczałek (geol. górn.).

Abbau --; warstwa wyrobowa.

absätziges --; warstwa gniazdowata.

edles --, (reiches --); warstwa bogata, szlachetna.

Erz --, (erziges --); warstwa kruszcowa, rudna.

Mittel (Teil einer Lagerstätte); warstwa, część, uczałek (geol. górn.).

Kohlen --; warstwa węglowa.

taubes --; warstwa płonna, przerost.

unverritztes --; warstwa nienaruszona, nietknięta, panieńska.

Mittel (Zwischennittel, Bergmittel, Gesteinsmittel, taubes Mittel) in einem Flöz; przerost płonny, jałowy (geol. górn.).

Mittelabstich p. Mittelstich.

Mittelbank (eines Kohlenflözes); słoź średni, ława średnia (pokładu węgla) (geol.).

Mittelbohrer (Nachbohrer); świder średni (dłuższy, lecz cieńszy od początnika) (górn.).

Mitteldruckdampfheizung; ogrzewanie parowe średnioprężne (maszyn. techn.).

Mitteldruckdampfmaschine; maszyna parowa średnioprężna (maszyn.).

Mitteldruckkessel (Mitteldruckdampfkessel); kocioł parowy średnioprężny (maszyn.).

Mitteldruckzylinder; cylinder średnioprężny (maszyn.).

Mittleisenwalzwerk (Mittelwalzwerk, Mittelstreckwalzwerk, Mittelstraße, Mittelstrecke); walcownia na żelazo średnie, walcownia średnio walcująca (maszyn. hut.).

Mittelerz (pl. Mittelerze, Halbstoffen, Schurerze); półruda (ruda lub kruszec średniego gatunku, średniej wartości) (sort.).

Mittelfein; średniocienki, średniodrobny, średnioziarnisty.

Mittelfeines Salz; sól średniodrobna (średnioziarnista), warzonka średniodrobna (średnioziarnista) (warzel.).

Mittelleschirr (beim Feldgestänge); ciągadła średnie (maszyn. górn.).

Mittelgevier p. Hilfsgevier.

Mittelgraben (h. d. Mehlführung); kanał (rząp) średni (w mącznych przewodach) (sort.).

Mittelgrob; średniogrubý (górn. hut.).

Mittelgrobes Salz (mittelgrobes Siedesalz); sól średniogrubą, warzonka średniogrubą (warzel.).

Mittelkohle; węgiel pośredni (przesortowany) (sort.).

Mittelkörnig; średnioziarnisty (górn. hut.).

Mittelkörniges Salz (mittelkörniges Siedesalz); sól średnioziarnista (warzel.).

Mittelkornsetzmaschine; maszyna osadzająca na średnie ziarno, osadzarka średnia (sort.).

Mittelkornsetzsieb p. Mittelsetzsieb.

Mittelkraft (Resultierende); siła wypadkowa, siła wynikowa (mech.).

Mittelländisch; śródziemny (geogr. geol.).

Mittellauf (Mittelläufel, Mittellohle); poziom średni, między poziom, piętro średnie, międzypiętrze, podpiętrze (górn.).

Mittellaufsfeldort (Mittellaufstrecke); chodnik poszukiwawczy (między poziomowy) międzypiętrowy, chodnik międzypiętrowy (górn.) p. Feldort.

Mittellaufsort (Ortsstoß); przodek międzypiętrowy (między poziomowy), przodek chodnika poszukiwawczego (między poziomowego) międzypiętrowego (górn.).

Mittelleiter (Mittelleitung); przewód (przewodnik) zerowy, względny (el.).

Mittelmauer; mur środkowy (bud.).

Mittelpfeiler; filar środkowy (bud. górn.).

Mittelpfosten (eines Fensters); węgar środkowy (bud.).

Mittelpreis; cena średnia.

Mittelpunkt (Zentrum); środek, punkt środkowy (geom. fiz. mech.).

augenblicklicher —, (Drehpunkt); środek chwilowy obrotu.

Krümmungs —; środek krzywizny.

optischer —; środek optyczny.

Schwingungs —; środek wahań.

Stoß —; środek uderzenia.

Mittelpunkt des Freischurfes; środek wyłączności (górnicyj) (pr. górn.).

Mittelrad (Zwischenrad); koło pośrednie, koło środkowe (maszyn.).

Mittelsalz (zum Formen von Stöckeln geeignetes Salz); sól średnia, warzonka średnia (warzel.).

Mittelsatz (bei der Schlämmgrabenarbeit) p. Mittelstich.

Mittelschlägig (mittelschlächtig); śródbiorny, boczny, skokowy, pierśiowy (maszyn.).

Mittelschlächtige Feuerung (der Pfannen); ogrzewanie (opalenie) wewnętrzne, rurowe (gazy ogniowe prowadzone rurami w solance umieszczonemi) (warzel.).

Mittelschlächtiges Wasserrad p. Wasserrad.

Mittelschram p. Schram.

Mittelschüsser (beim Pochwerk) p. Mittelstempel.

Mittelsetzen; osadzanie średnie (w sitach) (sort.).

Mittelsetzsieb (Mittelkornsetzsieb); sito osadowe na średnie ziarno, sito średnio osadowe (sort.).

Mittellohle p. Mittellauf.

Mittellohle (Sole vom ersten, vom zweiten Falle u. s. f. b. d. Dorngradierung); solanka średnia (soln.).

Mittelspannung; napięcie średnie, przeciętne (el.).

Mittelspreize (Mittelsteg, mittlere Laufspreize); rozpora średnia (górn. cieś.).

Mittelstation (Nebenstation, Zwischenstation); stacya pośrednia (kol.).

Mittelstellung (der Meßinstrumente); ustawienie środkowe (miern.).

Mittelstempel (Mittelschüsser, Hilfsstempel, Hilfsschüsser) b. Pochwerk; stopor średni, rozłukujący (sort.).

Mittelstich (Mittelabstich, Mittelsatz) bei der Schlämmgrabenarbeit; osad średni (sort.).

Mittelstraße p. Mitteleisenwalzwerk.

Mittelstrecke (Zwischenstrecke); chodnik średni, pośredni (górn.).

Mittelstrecke (Mittelstraße) p. Mitteleisenwalzwerk.

Mittelstück (Bohrstange); przedłużnica (drażek pośredni między początknikiem a świdrem górniczym) (górn.).

Mittelstück (Mittelstück der Welle, Mittelwelle, Kupplungswelle); pośredek, łącznik, wał pośredni, sprzęgowy (łączy działanie dwóch maszyn) (maszyn.).

Mittelertjär p. Miozän.

Mittelwalzen (Walzen eines Mittelwalzwerks); walce średnie, średnio-walcujące (maszyn. hut).

Mittelwalzwerk p. Mitteleisenwalzwerk.

Mittelwand; ściana środkowa (bud.).

Mittelwasserstand (mittlerer Wasserstand); średni stan wody, woda średnia (rob. wod.).

Mittelwelle p. Mittelstück.

Mittelwert; wartość średnia, pośrednia, przeciętna.

Mitternacht (Nord); północ, strona północna (24^h kompasu) (geogr. miern. górn.).

Mitternachts- (in Mitternacht, mitternachtsseits); północny, ku północy, na północ (geogr. miern. gór.).

Mitternachtsfeldort; chodnik poszukiwawczy północny (górn.).

Mitternachtsgang; żyła północna (geol. gór.).

Mitternachtsort; 1) przodek północny; 2) chodnik północny (górn.).

Mizzonit; mizzonit, mejdzonit, mejzonit (min.).

Mobil (beweglich); ruchomy, przenośny.

Mobilien (Habseligkeiten, Hausrat); ruchomości, sprzęty.

Mobilienabfall; ubytek sprzętów.

Mobilienzuwachs; przyrost sprzętów.

Moccastein p. Mokkastein.

Mock (Mockstahl, Halbstahl, Rückenzeug, Rohstahl); stal połowiczna, surowa, mok (met.).

Model (der Model, Maßstab, Form); miara, forma (mat. arch.) p. Modul.

Modell (Gußmodell); model odlewniczy (modła, podoba) (form. odl.).

Modell (Muster, Formular); wzór, wzorzec.

Modellbrett p. Formbrett.

Modellleur (Modellierer, Modellmacher); modelarz, modelnik, modelownik (form. odl.).

Modellieren; modelować, formować (form. odl.).

Modellieren (das); modelowanie, formowanie (form. odl.).

Modellkammer (Modellmagazin); modelownia (form. odl.).

Modellmacher p. Modelleur.

Modelltischler; stolarz modelowy.

Modelltischlerei; stolarstwo modelowe.

Modelltischlerei (Modelwerkstätte); modelarnia, pracownia modelowa (form. odl.).

Modeln (formen); modelować, formować.

Modeltorf (Formtorf, Streichtorf, Schlagtorf); torf formowany (techn.).

Modeltorferzeugung (Modeln des Torfes); wyrób torfu formowanego (techn.).

Modern (neu, neuartig, heutig); nowoczesny.

Modern (faulen); butwieć, pruchnieć.

Modler (Arbeiter b. Formen der Torfziegel); formacz, formierz (techn.).

Modul (Model, Maßstab); 1) moduł, zamiennik, spółczynnik (mat.); 2)

miara porównawcza stosunków u słupa (arch.).

Mohnsalz; sól makówka, makowica (w Wieliczce) (soln.).

Mokkastein (Moosachat, Baumachat, Baumstein); agat mchowy, krzewiasty (min.).

Molasse (Molassegebirge, Molassegruppe, Molasseformation); molassa (podalpejskie utwory trzeciorzędowe) (geol.).

Molasse (Sandstein); molas (piaskowiec miękki trzeciorzędowy) (geol.).

Moldavit (Bouteillenstein, Wasserchrysolith); moidawit, kamień butelkowy (min.).

Molekül (pl. Moleküle, die kleinsten Teilchen eines Körpers); molekuł, drobina, cząsteczka (chem.).

Molekularbewegung; ruch cząsteczkowy (fiz.).

Molekulargewicht; ciężar cząsteczkowy, molekularny (fiz.).

Molekularkräfte; siły międzycząstkowe (fiz.).

Molekularmagnete; magnesy cząsteczkowe, drobinowe (el.).

Molekularströme; prądy cząsteczkowe, drobinowe (el.).

Möller (Beschickung, Schicht, Vorlauf); namiar, przymieszka (stosunek topów do rud) (hut.).

Möllerbett (Möllerboden, Möllerhaus, Beschickungsboden, Gichtboden, Vormaßboden, Gichtbühne, Schichtsaal, Schichtplatz, Schichtboden); dobie-ralna, mieszalna (hut.).

Möllern (aufmöllern, beschicken); dobierać, mieszać (hut.) p. Beschicken.

Möllern; 1) dobieranie, mieszanie czynności; 2) namiar, przymieszka p. Möller.

Mollstein (Mollstück, Fundstufe, Fundstück); okaz, okaz znaleziony (górn.).

Mollstein (Mollstück, Geschiebe) p. Gerölle.

Molluske (Weichtier); mięczak (geol.).

Molter (länglicher Trog); koryto (warzel.).

Molybdän; molibden (chem.).

Molybdänblei (Molybdänbleierz, Molybdänbleispat) p. Gelbbleierz.

Molybdänerz; ruda molibdenowa.

Molybdänglanz (Molybdänit, Wasserblei, dirhombödrischer Eutomglanz); błyszcz. molibdenowy, molibdenit (min.).

Molybdänocker (Molybdänsäureanhydrit); ochra molibdenowa (min.).

Molybdänsäure; kwas molibdenowy (chem.).

Molybdänsaure Salze; molibdeniany (chem.).

Molybdänsilber p. Tellurwismut.

Moment; moment (mech. el.).

— **der Kraft**; moment siły.

— **des Kräftepaares**; moment pary sił, moment dwojenu.

Anfahr —; moment rozruszny (el.).

Biegungs —, (Angriffs —); moment gięcia, gnący.

Dreh —; moment obrotu.

Kipp —; moment wywracający, wywrotczy.

magnetisches —; moment magnetyczny.

Maximal —; moment największy.

Reibungs —; moment tarcia.

Stabilitäts —; moment stateczności.

statisches —; moment statyczny.

Torsions —, (Dreh —); moment skręcający, moment skręcenia.

Trägheits —, (Massen —); moment bezwładności.

Widerstands —; moment wytrzymałości.

Momentan (augenblicklich, schnell-vorübergehend, flüchtig); chwilowy.

Momentankraft; siła chwilowa.

Momentanwert; wielkość chwilowa (el.).

Momentanwiderstand; oddziaływanie chwilowe (mech.).

Momentanzentrum; środek chwilowy (mech.).

Momentausschalter (Momentschalter); łącznik (wyłącznik) migowy (el.).

Momentumschalter; przełącznik migowy (el.).

Momentunterbrecher; przerywacz natychmiastowy, migowy (el.).

Monatsrapport (Monatsbericht); sprawozdanie miesięczne, raport miesięczny.

Monazit (Mengt, Edwardsit); monacyt, turneryt (min.).

Mönch p. Firstiegel.

Mönchskolben (Plungerkolben, Taucherkolben, massiver Pumpenkolben); nur, nurnik, tłok pełny (bez uszczelnienia) (maszyn.).

Mönchskolbenpumpe (Mönchspumpe) p. Plungerpumpe.

Mondfinsternis; zaćmienie księżyca.

Mondmilch (Montmilch, Bergmilch); mleko górne, mąka skalna (min.).

Mondstahl; dluto półksiężycowe (narz.).

Mondstein; kamień księżycowy (odmiana adularu) (min.).

Moniergewölbe; sklepienie monierowskie, sklepienie Moniera (sklepienie żelaznobetonowe) (bud.).

Monierkonstruktion; ustrój monierowski, ustrój Monier'a (żelaznobetonowy) (bud.).

Moniermauerung; murowanie monierowskie, mur. sposobem Moniera.

Monochord (Schwingungsmesser);

monochord, monokord (fiz.).

Monodimetrisches System p. Kristallsystem (quadratisches).

Monograptus (ein Pflanzentier); monograptus (geol.).

Monoklashaloid (prysmatisches Hopeit); hopeit (min.).

Monoklinisches (monoklinoëdrisches, monoklinometrisches System) p. Kristallsystem (monoklines).

Monolith (Säule aus einem Steine); monolit, jednolit (bud.).

Monom (eingliedrige Zahlengröße); jednomian (mat.).

Monopol (Recht des Alleinhandels, Alleinverschleiß); monopol.

Monopolpreis; cena monopolowa.

Monopolsordnung; ustawa o monopoliach.

Monotis (Conchiferen); monotis (geol.)

Monothionsäure p. Schwefelsäure.

Monotom; jednozielny (kryst.).

Monotrimetrisches System p. Kristallsystem (hexagonales).

Monradit; monradyt (min.).

Monrolith; monrolit (min.).

Montage (Maschinenaufstellung, Maschineneinrichtung); zestawianie, ustawianie, składanie, montowanie (maszyn.).

Montan —, (Berg —); górniczy.

Montanindustrie (Bergwerksindustrie); przemysł górniczy (górn.).

Montanist; górnik, biegły w górnictwie, montanista (górn.).

Montanistieum (Bergwesen, Berg- und Hüttenwesen); zawód górniczy, górnictwo, górnictwo i hutnictwo.

Montanistisch (bergmännisch); górniczy, montanistyczny.

Montanit; montanit (min.).

Montanprodukt (Bergwerksprodukt) p. Bergwerkserzeugnis.

Montanwerke (Berganlagen); zakłady górnicze (górn.).

Montebrasit, montebrasyt (min.).

Monteur (Einrichter, Aufsteller); ustawiacz, zestawca, składacz, monter.

Monticellit; montyczelit (min.).
Montieren (aufstellen, einrichten); zestawiać, ustawiać, składać, montować (maszyn.).
Montierung (Maschinenaufstellung) p. Montage.
Montierungsgerüst; rusztowanie zestawnicze (montownicze).
Montierungskammer; komora zestawnicza (maszyn.).
Montierungsplatz (Montierungswerkstätte); zestawnia, montownia (maszyn.).
Montmilch p. Mondmilch.
Montmorillonit; montmorylonit (min.).
Moor (Sumpf); bagno, trzęsawisko, oparzelisko (geol.).
Moor — (mooricht, moorig); bagienny, bagnisty.
Moorboden (Moorgrund, Moor); grunt bagnisty, torfowisko (geol.).
Moorgegend (Moorland, Moor); okolica bagnista (geol.).
Moorig (bruchig, sumpfig) p. Moor —.
Moorkohle; węgiel bagienny, torfowy (min.).
Moorland p. Moorgegend.
Moortorf; torf (czarny) (geol.).
Moos; 1) mech; 2) p. Tormoor, Torflager.
Moosachat p. Mokkastein.
Moosbüchse; skrajnia z mchem, skrzynia z mchem (obudowa wodoszczelna Chaudron'a) (górn.).
Mooskupfer p. Haarkupfer.
Moosmoor (Wiesenmoor, Grünlandsmoor); torfowisko nizinne (geol.).
Moostorf; 1) torf mchowy; 2) p. Faserorf.
Moräne (Steingeröll am Gletscher, Gletscherwall); morena, rypa, zwal (gruzowisko) lodowcowy (geol.).
Grund —, (Unter —); morena denna.
Mittel —; morena środkowa.
Rand —, (Seiten —); morena boczna.
Stirn —, (End —); morena czołowa.
Morast; bagno.
Morasterz (Moraststein, Sumpferz); żelazo bagniste, ruda błotna (min.).
Morastorf (Sumpftorf, Schlammortf, Baggertorf); torf bagienny, czerpakowy (geol.).
Morenosit (Nickelvitriol); morenozyt, wityrol nikłowy (min.).
Morgen (Ackermaß); morg (55-9872 ha) (miern.).
Morgen (Ost); wschód (geogr. miern. górn.).

Morgen (in Morgen, gegen Morgen, morgenseitig, morgenseits, östlich); wschodni, ku wschodowi (geogr. miern. górn.).
Morgengang (Frühgang); żyła wschodnia (geol. górn.).
Morgenseitig (morgenseits) p. Morgen (in Morgen).
Morgentrumm; odnoże żyły wschodnie, żyła boczna wschodnia, odzylek wschodni (geol. górn.).
Morion; moryon (min.).
Moroxit; moroksyt (min.).
Morphologie (der Kristalle); morfologia (nauka o budowie i kształtowaniu się ciał organicznych) (min.).
Morphologisch; morfologiczny (min.).
Morphologische Eigenschaften (morphologische Kennzeichen) der Mineralien; własności (oznaki) morfologiczne (minerałów) (min.).
Morphotropie; morfotropia (min.).
Morsealphabet; alfabet Morsego (tel.).
Morseapparat; przyrząd Morsego (tel.).
Morsetelegraph; telegraf Morsego (tel.).
Mörser (Reibschale); moździerz (chem. prob.).
Mörserapparat p. Kolbenmühle.
Mörserkeule (Stößel); tłuczek (chem. prob.).
Mörtel (Mauerspeise); zaprawa (bud.).
dünn —; zaprawa rzadka.
fester —; zaprawa gęsta.
französischer —, (Beton); beton.
gewöhnlicher — p. Luftmörtel.
Gips —; zaprawa gipsowa.
hydraulischer —, (Wasser —); zaprawa wodotrwała, podwodna.
Kalk —; zaprawa wapienna.
Kalkzement —; zaprawa wapienno-cementowa, półcementowa.
langsambindender —; zaprawa wolno wiążąca.
Lehm —; zaprawa gliniana.
Luft —, (gewöhnlicher —); zaprawa napowietrzna.
Mauer —; zaprawa murowa.
Putz —; zaprawa tynkowa.
schnellbindender —; zaprawa szybko wiążąca.
Wasser — p. hydraulischer Mörtel.
Zement —; zaprawa cementowa.
Mörtelbereitung; przyrządzanie zaprawy (bud.).
Mörtelbewurf; narzut zaprawą (bud.).

Mörtelgrube; dół z zaprawą (wapienną) (bud.).
Mörtelkasten; fola (bud.).
Mörteltrog; skrzynia wapienna, kajfas (bud.).
Mörtelüberguß; zalewa wapienna (bud.).
Mörtelverputz; wyprawa wapienna (bud.).
Mortier-Ventilator; przewietrznik (wentylator Mortiera) (maszyn. górń.).
Morvenit; morwenit (min.).
Mosaik (getäfelte Verziehrung); mozaika (bud.).
Mosaikfußboden; posadzka mozaikowa (bud.).
Mosaikpflaster; bruk mozaikowy (bud.).
Mosandrit; mozandryt (min.).
Möser p. Wiesenmoor.
Moth; torf, ciemna pulchna ziemia (geol.).
Motivierung (Erläuterung); uzasadnienie.
Motor (Kraftmaschine, Umtriebsmaschine, Betriebsmaschine, Kraftaufnehmer); motor, silnik (maszyn.).
Benzin —; motor benzynowy.
Diesel —; motor Diesela.
elektrischer —, (Elektromotor); motor elektryczny, prądnik.
Gas —, (Leuchtgas —, Gasmachine, Gaskraftmaschine); motor gazowy, maszyna gazowa.
Hochofengas —; motor na czad wielkopiecowy.
Petroleum —; motor naftowy.
Sauggas —; motor wodnoczadowy.
Spirit —; motor spirytusowy.
Verbrennungs —; motor spalinyowy.
Verpuffungs —; motor wzbuchowy.
Wasser —. (Wasserkraft —, hydraulische Maschine); motor wodny, hydrauliczny, maszyna hydrauliczna.
Motoranlasser; rozrusznik (el.).
Motoranschluß; złącz motorowy (el.).
Motordynamo (Motorgenerator); dynamo (prądnicą) silnikowa, przetwornica dwutwornikowa (el.).
Motorenanlage; urządzenie (instalacja) motorów, silników (el.).
Motorenbetrieb; 1) ruch motorów silnikowych; 2) ruch motorami, silnikami (maszyn.).
Motorengas (Kraftgas); gaz motorowy, silniczy, roboczy p. Kraftgas.

Motorgenerator p. Motordynamo.
Motorische Gegenkraft; przeciwsila motoryczna.
Motorische Kraft; siła motoryczna.
Motorstärke; moc motoru, silnika.
Motortransformator; przetwornica (el.).
Motorwagen; wóz motorowy, silnikowy, pędny (maszyn. el.).
Mottramit; motramit (min.).
Muff (bei Wellen, Walzwerken) p. Kupplungsmuff.
Muffe (Verbindungsmuffe, Kupplungsmuffe) der Röhren; nasuwka, objemka, mufa (maszyn.).
Doppel — p. Gasrohrmuffe.
verjüngte —; zwężka.
Muffe (Rohrmuffe); kielich (u rur) (maszyn.).
Muffel (Tiegel); mufla, mniach glinianny (hut.).
Muffelgewölbe (Nische); czeluszc mufłowa, sklepik (przy piecach cynkowych sklepienie z przodu nad muflami) (hut.).
Muffelofen; piec mufłowy (chem. prob.).
Muffelscherben; okraski muflki, muflki pokruszone (hut.).
Muffenkupplung p. Kupplung.
Muffenrohr (Muffenröhre); rura kielichowa (mufowa), rura z rękawem (techn.).
Muffenverbindung (der Röhren); łączenie nasuwkowe, objemkowe.
Mühlbach; młynówka.
Mühle; młyn (sort.).
Mühleisen (Mühlbock); paprzyca (okucie oka w kamieniu młyńskim) (sort.).
Mühlenganlage; 1) urządzenie młyńskie; 2) zakład młynowy (młyński).
Mühlenganzug; wyciąg młyński (sort.).
Mühlenerz; ruda mełta (sort.).
Mühlenwerk (Mühlenbetrieb, Mühlenindustrie); mielnictwo (sort.).
Mühlrad; koło młyńskie (sort. maszyn.).
Mühlstein (Mühlensandstein); żarnowiec, kamień żarnowy (geol. techn.).
Mühlstein (Mühlensandstein); kamień młyński.
oberer —; biegacz.
unterer —; spodak.
Mühlsteinbruch; łom żarnowców, łom kamieni młyńskich (techn.).

Mulde (Becken, Bassin); 1) łęk, niecka, złób, synklina, synklinala, fałda synklinalna; 2) zagłębienie, kotlina (geol. gór.).

Mulde (Mulden); niecka, niecułka, opałka (górn.).

Mulde (Block, Ganzstück) beim Rohblei; gęś (bryła ołowiu) (met.).

Mulden (eine Mulde bilden); zagłębiać się, kotlić się (geol.).

Muldenbildung; tworzenie się (powstawanie) kotlin, utwor kotlinowy, kotlina (geol.).

Muldenflügel; boki (skrzydła) łęku (geol.).

Muldenförmig; kotlinowaty, zagłębiony (geol.).

Muldengewölbe; sklepienie nieckowate (bud.).

Muldenkipswagen; wózek wywrotny, nieckowy, kolebkowy (górn. hut. i t. d.).

Muldenlinie; linia zagłębień, ścieków (geol.).

Muldensattel; siodło kotlinowe (geol.).

Muldental; dolina kotlinowa (geol.).

Muldentiefstes (Zentrum des Beckens); środek (spodek) łęku, kotliny (geol.).

Müll (Mull, Mulm); ziemia prochowa, próchniasta (geol.).

Müllerin (Weißsylvanerz, Weißtellur, Gelberz) p. Weißsylvanerz.

Mullicit (Vivianit) p. Blaueisenerz.

Mulm p. Müll.

Mulmig (mulmicht); mialki, sypki, zwietrzały, próchniasty (geol.).

Multiplikand (Vervielfältigungszahl, Grundzahl); mnożna (mat.).

Multiplikation (Vervielfältigung); mnożenie (mat.).

Multiplikationszeichen; znak mnożenia (mat.).

Multiplikator (Vervielfältiger); mnożnik (mat.).

Multiplikator (Vorrichtung zur Messung geringer Stromstärken); moltiplikator (el.).

Multiplizieren (malnehmen, vervielfachen); mnożyć (mat.).

Multiplum (ein Vielfacher); wielokrotność (mat.).

Mund p. Mundloch.

Mundgezimmer p. Mundzimmer.

Münden; uchodzić, wpadać, wpływać.

Mundieren (ins reine schreiben); odpisywać na czysto, mundować.

Mundklinker (Mundstein); cegła zendrowata, zendrówka (bud.).

Mundleim; klej gumowy, karukowy (który się w ślinie rozpuszcza).

Mundloch (Mund, Mündung); 1) ujście, wylot (chodnika, sztolni) (górn.); 2) wylot, gardziel (pieca) (hut.).

Mundpfeife (Schriilpfeife); świstawka ustna, gwizdek ustny.

Mundstück; ustnik, naustek, naustnik, trestka (ustna), wylot, pyszczek (górn. hut. i t. d.).

Mündung p. Mundloch.

Mundzimmer (Mundgezimmer); zrąb wylotowy, odrzwia (górn.).

Münzamt (Münze, Münzhof, Münzgebäude); urząd menniczny.

Münzanstalt; mennica, zakład menniczny.

Münzdirektor; dyrektor menniczny.

Münze; 1) moneta; 2) p. Münzamt.

Münzen (Münze schlagen); wybijać, bić monetę, pieniądze.

Münzgekrätz (Münzkrätze); odpadki mennicze.

Münzgold; złoto mennicze.

Münzkorn (Korn); ziarno mennicze.

Münzordnung; regulamin (porządek) menniczny.

Münzprobe; próba mennicza, próba monety.

Münzprobieramt; urząd menniczo-probierczy.

Münzschläger; monetnik, moneciarny.

Münzsilber; srebro mennicze.

Münzwardein (Bergwardein, Probierer); probierz, menniczny.

Münzwesen; mennictwo, mincarstwo.

Münzwissenschaft (Münzkunde, Münzkunst); numizmatyka.

Murchisonia; murchisonia (muszla jednoskorupowa skrętowa w formacji dewońskiej) (geol.).

Murchisonit; murczysonit (min.).

Murex (Stachelschnecke); murex, kolec, rozkolec, roztruchan (mięczak brzuchopęty trąbikowy w utworze molassy) (geol.).

Muriazit (Anhydrit, Karstenit); muryacyt (min.).

Muromontit; muromontyt (min.).

Muschel; małżyca, muszla (skorupa mięczaka dwuskorupowego, czyli małży) (geol.).

Muschelartig (muschelförmig); skorupiasty, muszłowy (min.).

Muschelgebirge; góry muszłowe (geol.).

Muschelgewölbe p. Gewölbe.

Muschelgold (echte Goldbronze, Malergold); złoto malarskie (techn.).

Muschelig (muschlig) vom Bruche der Mineralien; muszłowy (min.).

Muschelkalk (Muschelkalkstein); wapień muszłowy, muszłowiec (geol.).

Muschelmarmor (Lumachell); wapień muszłowy, lumachella, lumakel (geol.).

Muschelschieber p. Schieber.

Muschelventil p. Ventil.

Muschelsilber; srebro malarskie (techn.).

Muskovit (Phengit, Kaliglimmer); moskowitz, moskowitz, łyszczyk potasowy (min.).

Musivgold (mosaisches Gold, Judengold, Zinnsulfid); złoto mozaikowe, żydowskie, malarskie (techn.).

Musivsilber; srebro mozaikowe, malarskie (techn.).

Muster; wzór, wzorek, próbka, cecha, model (fabrykanta, rękodzielnika).

Musterarbeiter; przodownik.

Mustereisen p. Eisen (fassoniertes Eisen).

Musterwirtschaft; gospodarstwo wzorowe.

Musterwohnhaus; typ domu mieszkalnego (bud.).

Muten (das Recht zum Bergbau beanspruchen); 1) starać się o kopalnię, zgłosić się, ubiegać się o nadanie górnicze (o poszukiwanie wyłączne) (pr. górń.) p. Schürfen; 2) prosić o lenno.

Muter; 1) starający się, zgłaszający się, ubiegający się (o nadanie górnicze, o kopalnię); 2) trudniący się

kopalnictwem (posiadający pozwolenie na wyłączne poszukiwanie) (pr. górń.).

Mutter p. Schraubenmutter.

Mutterbohrer p. Gewindbohrer.

Muttererde; ziemia ogrodowa.

Muttererz; kruszec surowy (górń. hut.).

Mutterfräsmaschine; mutrownica, maszyna mutrowa, naśrubnica (techn.).

Muttergeleise (Stamm —); tor rdzeny, tor nawiężny (kol.).

Muttergestein; skała macierzysta (górń.).

Mutterlauge (Bitterlauge, Bittersole, Muttersole); ług macierzysty, pokryształacyjny, pokryształiczny (chem. techn. warzel.).

Mutterparzelle; parcela pierwotna (mieru.).

Mutterschlüssel; klucz naśrubkowy, nakrętkowy, naśrubny (maszyn.).

Muttersicherung; ubezpieczenie nakrętki (maszyn.).

Muttersole p. Mutterlauge.

Mutung; 1) prośba, zgłoszenie się, podanie o pozwolenie na poszukiwanie wyłączne (pr. górń.) p. Schurf, Freischurf; 2) prośba o lenno.

Mutungsbewilligung; pozwolenie na poszukiwanie wyłączne (pr. górń.).

Mutungsvorrecht; pierwszeństwo uzyskane nadaniem (wskutek ubieżenia we wniesieniu prośby o nadanie) (pr. górń.).

Myëlin p. Talksteinmark.

Myriameter; miryometr (10 km).

Mysorin; myzoryn (min.).

N.

Nabe (Radnabe); piasta, głowa koła (część środkowa koła, oś otaczająca) (maszyn.).

Nacharbeit p. Zustandarbeit.

Nachbestellung; zamówienie dodatkowe, późniejsze, dalsze.

Nachbohren; przybierać, rozszerzać (otwór wiertniczy) (wierc. ziem.).

Nachbohrer; 1) p. Mittelbohrer; 2) p. Nachnahmebohrer; 3) p. Loch-eisen.

Nachbrechen (einer Lagerstätte, einem Fund); śledzić za złożem, iść za złożem (górń.).

Nachbrechen (nachnehmen, nachreißen); 1) przybierać (stop, boki chodnika i t. p.) (górń.); 2) wyłamywać, pracować dalej.

Nachbrechen (des Hangenden, der Gebirgsmassen); załamywanie się, zapadanie się (nadkładu itp.) (górń.).

Nachbringen (einbringen) Mauerung, Zimmerung; wbudować, postawić, wznieść (górń.).

Nachbringen (eine Strecke, einen Schacht); poprowadzić dalej, przedłużyć (chodnik), pogłębić (szyb) (górń.).

Nachbringen (nachnehmen) p. Nachreißen.

Nachbruch; połam, załam późniejszy (górn.) p. Nachfall.

Nachbüchsen p. Büchsen.

Nachdampf p. Nachschwaden.

Nacheilen; podążać za czem, opóźniać się (maszyn. el.).

Nacheilung (des Stromes, der Spannung); opóźnianie się, niedogon (prądu, napięcia) (el.).

Nacheinströmung (des Dampfes); wlot powrotowy (pary).

Nacherben den Begleitern; zjechać (opuścić się) do kopalni za górnikami (górn.).

Nachfahren; kontrolować pracę górników (wyraz dawny).

Nachfahrer (Einfahrer, Bergbeamter, Betriebsbeamter); urzędnik kontrolujący (górn.).

Nachfall; oсыp, opad, obwał (górn. wierec. ziem.).

Nachfallbohren (das); wiercenie w obwałach (wierec. ziem.).

Nachfrage; popyt, poszukiwanie.

Nachführen (verlängern) eine Strecke, eine Bahn; przedłużyć, poprowadzić dalej, popędzić (chodnik, kolej) (górn.).

Nachfüllwasser; woda pokarmowa, dopełniająca (dopuszczana po zupełnem napełnieniu ługowni) (soln.).

Nachgangssalz (das sich gegen Ende des Siedeprozesses ausscheidende Salz); sól powarowa (gruboziarnista).

Nachgraben; kopać za czem, kopać na nowo.

Nachgreifen p. Nachnehmen.

Nachhang; 1) stronnictwo, zwolennicy, poplecznicy; 2) dodatek.

Nachhärten (Nachhärtung) des Stahls; dotwardzanie, dohartowanie (stali) (met.).

Nachhauen, (nachholen) p. Nachführen, Nachnehmen.

Nachhauer (Balvanenhauer) p. Bandhauer.

Nachklauben; przebierać powtórnie, dodatkowo, na nowo (sort.).

Nachladebetrieb; ruch z doładowywaniem (el.).

Nachladen; doładować, doładowywać, doprądniać (el.).

Nachlaß (Refaktie); opust, obniżka (przewozowego) (kol.).

Nachlassen (anlassen, tempern) den Stahl; miękzyć, odhartować, odwęgląć stal (met.).

Nachlaßkette; łańcuch nastawny, regulujący (wierec. ziem.).

Nachlaßkettenwinde; dźwigarka łańcuchowa, dźwigarka z łańcuchem nastawnym (wierec. ziem.).

Nachlaßschraube (Stellschraube); śruba nastawna, regulująca, zawieszna, zawiesznik (wierec. ziem.).

Nachmauerung (bei Gewölben); wypełnienie pach (sklepienia) (bud.).

Nachmessung; pomiar uzupełniający (miern.).

Nachmittagsschicht; szychta (zmiana) popołudniowa (górn.).

Nachnahme; powziętek, pobranie, zaliczenie.

Nachnahme (Nachnehmen, Nachreißen, Nachschlagen, Nachbrechen, Nachgriff) des Gesteins, der Stöße, des Hangenden u. s. f. przybieranie, przybierka, przybierka (skały, boków, nadkładu i t. d.) (górn.).

Nachnahmesendung; przesyłka za pobraniem.

Nachnahmebacken (beim Meißelbohrer) p. Nachschneiden.

Nachnahmebohrer (Nachnahminstrument, Nachbohrer, Erweiterungsbohrer); rozszerzacz, przybieracz (wierec. ziem.).

— **mit zweierlei Schneiden**; rozszerzacz krzyżowy.

— **mit verstellbaren Schneiden**; rozszerzacz żebrowy.

Nachnehmen (nachreißen, nachschlagen, nachbrechen, nachgreifen); przybierać (skałę, boki, strop chodnika lub podkład, nadkład itd.) (górn.).

Nachpfanne; panew pozaogniowa, panew powarowa (warzel.).

Nachprägen dem Erze; śledzić za kruszcem, szukać kruszcu (górn.).

Nachreißen (nachnehmen); zbijać, zrywać, przybierać (górn.) p. Nachnehmen.

Nachsalz (Nachgangssalz) p. Nachgangssalz.

Nachschicht; szychta (zmiana) nadzwyczajna (górn.) p. Zustandschicht.

Nachschießen; przybierać, przystrzelić (boki, strop, spód chodnika i t. d.) (górn.).

Nachschlagen (hereintreiben) p. Hereinschlagen.

Nachschlagen (zuleiten) die Sole; doprowadzać (świeżą solankę) (warzel.).

Nachschlagsregister; skorowidz, indeks.

Nachschneidbohrer p. Meißelbohrer mit Nachschneiden.

Nachschneiden (Nachnahmebacken, Backen) eines Meißelbohrers; ostrza boczne (świdra dłutowego, dłuta) (wierc. ziem.).

Nachschneider (Nachschneider, Schneideflügel) eines Nachnahmebohrers, des Flügelbohrers; rozszerzaczce, obeinaczce, obeinadła (wierc. ziem.).

Nachschürfen; poszukiwać ponownie, dodatkowo (górn.).

Nachschwaden (pl.); zaduchy, czady powybuchowe (górn.).

Nachströmung (Nacheinströmung); doloł (pary) (maszyn.).

Nachtarbeit; praca nocna, robota nocna.

Nachtarbeiter; robotnik nocny.

Nachtdienst; służba nocna.

Nachteil; 1) strata, uszczerbek, niekorzyść; 2) niedostatek.

Nachteufen; pogłębiać, pogłębić (szyb) (górn.).

Nachtrag; 1) dopłata; 2) dodatek, dopełnienie, uzupełnienie.

Nachtragen; 1) dopłacić; 2) dopełnić, uzupełnić.

Nachträglich; dodatkowy, dodatkowo.

Nachtragsprüfung; egzamin dodatkowy, dopełniający.

Nachtreiben (weiter auffahren), eine Strecke, die Sohlannahme u. s. f.; prowadzić dalej, pędzić dalej, popędzać (górn.).

Nachtreiben (hereintreiben) p. He reinschlagen.

Nachtrocknen (das) des Salzes; dosuszanie soli (warzel.).

Nachtschicht; szychta (zmiana) nocna (górn.).

Nachtsignal; sygnał nocny (dawany w nocy).

Nachtsteiger; stygar (szytgar) nocny (górn.).

Nachtwächter; stróż nocny.

Nachtwächterkontrolluhr; zegar do kontrolowania stróżów nocnych.

Nachwirkung; działanie późniejsze, skutek późniejszy, wynik.

elastische —; opóźnienie sprężyste.

Nachzahlung; dopłata, zapłata dodatkowa, późniejsza.

Nachzeichnen (nachziehen); rysować według wzoru, przerysowywać, kopiować; 2) dorysować, do- mapować.

Nachzerrennen (Zuzerrennen) p. Zerrennen.

Nachziehen p. Nachzeichnen.

Nachziehen (nachmessen); zmierzyć dodatkowo, domierzyć, zmierzyć (miern.).

Nacken (Rücken) der Axt, der Keilhau u. s. f.; obuch.

Nadel; igła.

astatische —; igła astatyczna.

magnetische —, (Magnet —); igła magnetyczna, magnesowa.

Schieß — p. Raumnadel.

Nadelablenkung; odchylenie, odchył igły (el.).

Nadelbaum; drzewo szpilkowe, iglaste.

Nadeleisenerz p. Göthit.

Nadelerz (Aikinit, Patrinitt, prismatoidischer Wismutglanz); kruszec iglasty, ajkinit, patrynit (min.).

Nadelförmig (nadelähnlich, nadelartig); iglasty (min.).

Nadelgalvanometer; galvanometr iglicowy (el.).

Nadelholz; drzewo szpilkowe, iglaste, choina.

Nadelklemmung (Arretierung der Nadel); zahamowanie, wstrzymanie (biegu) igły magnesowej (miern.).

Nadeltelegraph; telegraf iglicowy.

Nadelzeolith p. Natrolith.

Nadir; nadir, podstopnik (ast.).

Nadorit; nadoryt (min.).

Nagel; gwóźdź, ćwiek.

Bankeisen —; uszak.

Boden —, (Fußboden —); gwóźdź podłogowy.

Brett —; deskal, gwóźdź tarciczny.

Dach —, (Pappen —); papiak.

Dielen —, (Querkopf —, flachköpfiger —); głowacz, plesznik.

Draht —; włóczak.

Dübel —; denczak.

halber Brett —, (Schal —); gwóźdź półdeskowy, półtarciczny, półdeskal.

Huf —, (Klepper —); podkownik, gwóźdź podkownik.

Latten —; łaciak, łatniak, gwóźdź łatny.

Rohr —, (Suffit —, Stukkatur —); trzcinak, trzećnal, gwóźdź sufitowy, sufitnik.

Schal — p. halber Brettnagel.

Schienen —, (Haken —); szyniak, szynal.

Schiefer —; łupczak.

Schindel —; gonciak, gontal, gwóźdź gontowy.

Nagel; gwóźdź, ćwiek.
Schloß —; zameczak, gwóźdź zamkowy.
Schrauben —; gwóźdź śrubowy.
Sparren —; krokwiak, gwóźdź krokwiowy.
Tapezier —, (Beschlag —); gwóźdź (ćwiek) obiciowy, tapicerski.
Nagelauzieher p. Nagelzieher.
Nageleisen (Eisen zur Anfertigung der Nägel); żelazo gwoździarskie, ćwiekowe (met.).
Nageleisen (Nagelauzieher) p. Nagelzieher.
Nagelerz (stengeligter roter Toneisenstein, Schindelnägel); hematyt igłowy, pręcikowy (min.).
Nagelfabrik p. Nagelschmiede.
Nagelflu (Nagelflue, Nagelflueh); nagelflu, zlepienie wapienno-krzemiany (oligoceniński i mioceniński) (geol.).
Nagelkopf; główka gwoździa.
Nagelkopffläche; pleszka, pleszka gwoździa.
Nagelkopfschmieden (das); główienie (kow.).
Nagelmacher p. Nagelschmied.
Nagelmaschine; gwoździarka, gwoździownica.
Nageln; przygwoździć, zagwoździć, przybić gwoździami.
Nagelschaft; oście gwoździa, trzpień gwoździa.
Nagelschmied (Nagelmacher); gwoździarz.
Nagelschmiede (Nagelfabrik, Nagelhammer); gwoździarnia, ćwiekownia.
Nagelung; zagwożdzenie, gwożdzenie.
Nagelzieher (Nagelauzieher, Nagelziehring); rak, wyciągacz do gwoździ.
Nagyagererz (Nagyagit, Blättertellur, Blättererz, Tellurglanz, pyramidaler Eutomglanz); nagyagit, ziemian blaszkowy, telur blaszkowy (min.).
Naht; szew.
geschweißte —; szew spawany.
Guß —, (Form —, Gußreif); szew odlewniczy, spój (ślady w sztuce odlanej, powstałe z połączenia części formy).
Namhaftmachung; wyjawienie.
Naphtha (Erdöl, Steinöl, Petroleum); olej skalny, ropa, nafta (min.).
raffinierte —, (Kerosin); nafta oczyszczona, rafinowana.
rohe —, (Rohöl); nafta surowa.
Naphthabergbau; kopalnictwo naftowe (górn.).

Naphthabuch; księga naftowa (pr. gór.).
Naphthafackel; pochodnia naftowa.
Naphthafeld; pole naftowe (górn.).
Naphthagerinnung; dobywanie nafty (górn.).
Naphthagrube; kopalnia nafty (górn.).
Naphthaindustrie (Erdölindustrie, Petroleumindustrie); przemysł naftowy (techn. gór.).
Naphthaleitung; naftowód (techn. gór.).
Naphthaleitungsröhren; rury naftowodne (techn. gór.).
Naphthaquelle; źródło naftowe (geol.).
Naphtharohrleitung; naftowód rurowy (techn. gór.).
Naphthaspringbrunnen (Naphthaspringquelle); naftotrysk (geol.).
Nase (Formnase) der Gebläseform; nos, narost (osadzająca się na oku formy surowizna lub żużle, przeszkadzające przepływowi powietrza do pieca hutniczego) (hut.).
Naseschlacke (beim Nasenschmelzen); żużel (zuzel) narostowy (hut.).
Nasenschmelzen (mit Nase Schmelzen); topienie z narostem (nosem) formy (hut.).
Naß; mokry, wilgotny.
Naßbohren (Bohren mit Wasser); wiercenie mokre, wiercenie na mokro (wierc. ziem. gór.).
Nässe (Nässegehalt) der Erze, Mineralien; wilgoć, wilgotność (prob.).
Nasse Aufbereitung p. Aufbereitung.
Nasse Mauerung p. Mauerung.
Nasses Element; stos (ogniwo, element) mokry (el.).
Naßpochen; tłuczenie mokre (sort.).
Naßpochwerk; tłuczka mokra (sort.).
Naßpressen (Naßpreßmethode, Naßpreßverfahren, Naßpressung); tłuczenie mokre (przy wyrobie cegiełek torfowych i t. d.).
Naßprobe; próba wilgotności (prob.).
Nasturan (Uranpecherz, unteilbares Uranerz); nasturan, ruda uranowa (min.).
Nationale (Stammliste, Standesliste); stan służby, arkuusz osobowy.
Natrium (Sodium); sól (chem.).
borsaures —, (Natriumborat); boran sodowy.
kieselsaures —, (Natriumsilikat); krzemian sodowy.

Natrium (Sodium); sód (chem.).
kohlensaures —, (Natriumkarbonat); węglan sodowy, soda.
phosphorsaures —, (Natriumphosphat); fosforan sody.
salpetersaures —, (Natriumnitrat); azotan sodowy.
schwefelsaures —, (Natriumsulfat); siarczan sodowy.
Natriumalaun (Natronalaun); ałun sodowy (chem.).
Natriumborat p. Natrium borsaures.
Natriumchlorid; chlorek sodowy, sól kuchenna (chem. min.).
Natriumflamme; płomień sodowy.
Natriumhydroxyd (Natronhydrat, Ätznatron); wodorotlenek sodowy (chem.).
Natriumkarbonat p. Natrium kohlensaures.
Natriumnitrat p. Natrium salpetersaures.
Natriumoxyd (Natron, Mineralkali, mineralisches Laugensalz); tlenek sodowy (chem.).
Natriumphosphat p. Natrium phosphorsaures.
Natriumplatinchlorid; chlorek platynowo-sodowy (chem.).
Natriumsalze (Natronsalze); sole sodowe (chem.).
Natriumsulfat p. Natrium schwefelsaures.
Natrokalzit (Gaylussit, hemiprismatisches Kupphonhaloid); gelusyt, gaylussit (min.).
Natrolith (Natronmesotyp, Spreustein, Nadelzeolith); natrolit (min.).
Natron (Natriumoxyd); tlenek sodowy, tlenek sodu (chem.).
ätzendes —, (kaustisches —, Ätznatron); soda żrąca.
borsaures — p. Natrium borsaures.
kieselsaures — p. Natrium kieselsaures.
kohlensaures — p. Natrium kohlensaures.
phosphorsaures — p. Natrium phosphorsaures.
salpetersaures — p. Natrium salpetersaures.
schwefelsaures — p. Natrium schwefelsaures.
Natronalaun p. Natriumalaun.
Natronhabasit (Gmelinit, heteromorpher Kuphonspat); gmelinit (min.).
Natronfeldspat (Albit); albit (min.).

Natronglas; szkło sodowe (chem.).
Natronglimmer p. Paragonit.
Natronhydrat p. Natriumhydroxyd.
Natronmesotyp p. Natrolith.
Natronsalpeter (Chilisalpeter, rhomboëdrisches Nitrumsalz); saletra sodowa, chilijska (min.).
Natronsalpeter (salpetersaures Natron) p. Natrium salpetersaures.
Natronsalze p. Natriumsalze.
Natur (Schöpfung, Welt); natura, przyroda.
Naturaleinkünfte; dochody w naturze.
Naturalstücke; złamki solne, kruchy (w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Naturforscher; naturalista, przyrodnik, badacz przyrody.
Natürliche Farbe; barwa naturalna (fiz.).
Natürliche Sole (Quellsole); solanka naturalna, źródłana (geol. soln.).
Natürlicher Wetterwechsel (natürliche Ventilation); przewiew naturalny (górn.).
Naumannit p. Selensilber.
Nautilus; nautilus, łodzik (mięczak jednoskorupowy głowopławy) (geol.).
Navigabler Stollen (Navigationsstollen); sztolnia spławna (górn.).
Navigationsförderung; przewóz wodą, spławianie (górn.).
Navigationsstollen p. Navigabler Stollen.
Nebenanlage; 1) urządzenie podrzędne, poboczne; 2) zakład podrzędny, poboczny.
Nebenarbeit (Weilarbeit); przymytek, robota nadszychtowa, ochotnicza (za oddzielnym wynagrodzeniem) (górn.).
Nebenausgaben; wydatki drobne, poboczne.
Nebenausgang; wyjście boczne (bud.).
Nebebau; przybudówka, dobudówka (bud.).
Nebestandteil; część składowa, podrzędna.
Nebeneinanderschaltung; połączenie równoległe (el.).
Nebeneingang; wejście boczne.
Nebeneinkünfte (pl.); dochody poboczne, obrywki.
Nebenförderung; wyciąganie przypadkowe, poboczne (górn.).
Nebengang (Gefährte); żyła boczna, sąsiednia, towarzysząca (geol. górn.) p. Bergang.

Nebengebäude; 1) zabudowanie boczne; 2) przybudówka, budynek przyległy, poboczny (bud.).
Nebengebühr; należność poboczna, poboczne.
Nebengeleise p. Geleis.
Nebengesenk; szybkoboczny, boczny (górn.).
Nebengestein; oskał, przyskał, skała przyległa (geol. górn.).
Nebenklüfte; rozpadliny boczne, gałęzie żył, odnogi żył (geol.).
 — **scharen sich**; rozpadliny łączą się, mieszają się.
 — **schleppen sich** —; rozpadliny sprzegają się, towarzyszą sobie.
Nebenort p. Flügelort.
Nebenpfeiler; przyfilarek (wysokofilaru, na którym się wspiera podłęczce) (bud.).
Nebenprodukt; wyrób uboczny, produkt boczny.
Nebensalze; sole uboczne (chem.).
Nebenschicht p. Zustandschicht.
Nebenschließung; zamknięcie bocznikowe (el.).
Nebenschluß; upust, bocznik (el.).
Nebenschlußbogenlampe; łukówka bocznikowa, upustna (el.).
Nebenschlußdynamo (Nebenschlußgenerator); prądnica bocznikowa, upustowa (el.).
Nebenschlußkreis; obwód bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußlampe; lampa bocznikowa, upustna (el.).
Nebenschlußmaschine; prądnica (maszyna) bocznikowa, upustowa, upustna (el.).
Nebenschlußmotor; motor (silnik) bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußregulator; miarkownik (regulator) bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußschaltung; połączenie bocznikowe, upustne, układ bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußspule; cewa bocznikowa, upustna (el.).
Nebenschlußstrom; prąd bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußwicklung; uzwojenie bocznikowe, upustne (el.).
Nebenschlußwiderstand; opór bocznikowy, upustny (el.).
Nebenschlußwindungen; zwoje bocznikowe, upustne (el.).
Nebenschurf (Nebenlauf); chodnik boczny, opolny (górn.) p. Nebenort.

Nebenschürfe; roboty poszukiwawcze, opolne (w sąsiedztwie wykonywane) (górn.).
Nebenspannung; naprężenie drugorzędne, postronne (wyt.).
Nebenstation p. Mittelstation.
Nebensträger (Sekundärträger, Zwischenträger, Langträger); dźwigar drugorzędny, podłużnica (bud.).
Nebenstrumm (eines Ganges) p. Beistrumm.
Nebenverdienst; zarobek uboczny.
Nebenvertrag; umowa dodatkowa.
Nebenwagen p. Beiwagen.
Nebenwinkel (Supplementwinkel); kąt przyległy, spełniający (geom.).
Neffgil p. Ozokerit.
Negativ; 1) ujemny, odjemny; 2) przeczący; 3) odmowny.
Negative Anzeige (Fehlansweis); wykaz próżny.
Negative Zahl; liczba ujemna (mat.).
Negrographie; negrografia.
Neigung (Verflachen, Einfallen, Fallen, Fall) der Schichten; nachylenie, upad, spad, schył (geol.).
Neigungsfehler; błąd nachylenia (miern.).
Neigungsgrad; stopień nachylenia, spadu, upadu.
Neigungsverhältnis; spadek (stosunek nachylenia).
Neigungsweiser (Neigungszeiger) p. Gradientenzeiger.
Neigungswinkel; kąt upadu (geol. miern. górn.) p. Neigung.
Neigungswinkel der beiden Ebenen; kąt dwuścienny (geom.).
Neigungszeiger p. Gradientenzeiger.
Nelkenbraun (von Farbe); goździkowy (min.).
Nemalit; nemalit (min.).
Nenner; mianownik (mat.).
Nennleistung; moc mianowana.
Nennwert (Nominalwert); wartość imienna.
Neocombildung (Neokombildung, Neocomien, Neokomien); utwór neokomski, neokom (kreda dolna) (geol.).
Neogen (Neogenformation); neogen (trzeciorzęd młodszy) (geol.).
Neolith; neolit (min.).
Neotokit; neotokit (min.).
Neotyp; neotyp (min.).
Nephelin (rhomboëdrischer Eläinspat); nefelin, obłocznik (min.).
Nephrit (Beilstein, Punamustein, unteilbarer Adiphanspat); nefryt (min.).

Neptunisches Gestein (sedimentäres Gestein); skała neptuniczna, osadowa, uwarstwiona (geol.).

Neptunismus; neptunizm (teoria powstania ziemi skutkiem działania wody) (geol.).

Neptunist; neptunista (geol.).

Nernstlampe; żarówka Nernsta, nernstówka (el.).

Nernstlicht; światło Nernsta (el.).

Nest (pl. Nester); gniazda, kłęby, buły, nerki rudy (geol.).

Nesterartig (nesterförmig, nesterweis, nestig); gniazdowaty (geol.).

Nesterwerk; gniazda rudne (geol.).

Nettoertrag (Nettoeinnahme); dochód czysty (rach.).

Nettogewicht (Reingewicht) p. Gewicht.

Nettogewinn (Reingewinn); zysk czysty.

Nettolast (Nettogewicht) p. Gewicht.

Netz; sieć (el.).

elektrisches —; sieć elektryczna.
oberirdisches —; sieć nadziemna, napowietrzna.

unterirdisches —; sieć podziemna.

Netzausschalter; wyłącznik sieci (el.).

Netzförmig; siatkowaty.

Netzgewölbe (Rippengewölbe); sklepienie żebrowe (bud.).

Netzhaut; siatkówka (fiz.).

Netzmaschine; maszyna główna, robocza (el.).

Netzschaltung (Dreieckschaltung); skojarzenie (poobwodowe) trójkątne, połączenie w trójkąt (el.).

Netzspannung; napięcie w sieci (el.).

Netzstrom; prąd w sieci (el.).

Netzstromstärke; siła (natężenie) prądu w sieci (el.).

Netzwerkträger (engmaschiger Träger); belka siatkowa, kratownica (bud.).

Neubau; nowa budowla, nowy budynek.

Neubaukonto; kredyt na nowe budowle (rach.).

Neudynamit p. Gelatine-Dynamit.

Neumond; nów (geogr.).

Neuroolith; neuroolit (min.).

Neuropteris; neuropteris (paproć w wapieniu tryasowym) (geol.).

Neusilber (Pakfong, Chinasilber, Perusilber, Argentan); nowe srebro, argentan (met.).

Neutral (unwirksam); obojętny, nieczuły.

Neutrale Achse (Nullinie); oś obojętna (wyt.).

Neutrale Faserschicht; warstwa obojętna (wyt.).

Neutrale Zone; pas obojętny, strefa obojętna (el.).

Neutraler Zustand (unelektrischer Zustand); stan obojętny, nieelektryczny (el.).

Neutralisierung; zobojętnienie, neutralizowanie (chem.).

Newjanskit (Osmiridium); newjańskit, osmio-iryd (min.).

Nibbelgestänge (Nippelgestänge); żerdki gwintkowe (wewnątrz łączone) (wierc. ziem.).

Nicht (Hüttennicht) p. Hüttenrauch.

Nichtige Mutung; śledzenie bezwonne, daremne (górn.).

Nichtigkeit; nieważność.

Nichtleitend; nieprzewodzący.

Nichtleiter; 1) zły przewodnik (fiz.); 2) nieprzewodnik (el.).

Nichtmetall (Nichtmetalle pl.) p. Metallloid.

Nickel; nikiel (chem. met.).

Nickelantimonglanz p. Ullmannit.

Nickelantimonkies p. Ullmannit.

Nickelarsenikkies (Nickelarsenikies) p. Gersdorffit.

Nickelblüte (Nickelocker, Annabergit); annabergit, kwiat niklowy (min.).

Nickelbronze; bronz niklowy (met.).

Nickeisen; żelazo niklowe, żelazonikiel.

Nickelerz (Nickelerze pl.); ruda niklu (min.).

Nickelglanz p. Gersdorffit, Ullmannit.

Nickelgymnit; gimnit niklowy (min.).

Nickelhydroxyd (Nickeloxhydroxyd); wodorotlenek niklu, niklowy (chem.).

Nickelhydroxydul (Nickeloxhydroxydul); wodorotlenek niklawy (chem.).

Nickelin (Rotnickelkies, Arsennickel, Kupfernichel, prismatischer Nickelkies); nikielin, piryt niklowy czerwony, nikiel arsenikowy, miedziokrusz (min.).

Nickelkies p. Millerit.

Nickelocker p. Nickelblüte.

Nickeloxyd (Nickelsesquioxyd); tlenek niklowy (chem.).

Nickeloxydul (Nickelmonoxyd); tlenek niklawy (chem.).

Nickelschwamm; gąbka niklowa (chem.).

Nickelschwärze; czerń niklowa (chem.).

Nickelsmaragd (Emerald-Nickel, Texasit); szmaragd nikłowy, zaratył (min.).

Nickelspeise; spiż nikłowy (met.).

Nickelspießglanz (Nickelspießglanz-erz, Nickelspießglaserz) p. Ullmannit.

Nickelstahl (Meteorstahl); stal nikłowa, nikłowana (met.).

Nickelstein; kamień nikłowy, lech nikłowy (met.).

Nickelsulfat (schwefelsaures Nickel-oxydul); siarczan nikłowy (chem.).

Nickelvitriol p. Morenosit.

Nickelwismutglanz p. Saynit.

Nicolsches Prisma; pryzmat Nicola (fiz.).

Niederblasen (außer Betrieb setzen) einen Ofen; p. Ausblasen.

Niederbrechen p. Hereinschlagen.

Niederbringen (abteufen) p. Absinken.

Niederbruch (Niederbrechen, Einbruch, Bruch, Einsturz) p. Verbruch.

Niederdruck; ciśnienie niskie.

Niederdruckdampf; para niskopiężna, o niskim ciśnieniu.

Niederdruckdampfmaschine (Niederdruckmaschine, Tiefdruckmaschine); maszyna parowa o niskim ciśnieniu, niskopiężna (maszyn.).

Niederdruckdampfturbine; turbina parowa niskopiężna, o niskim ciśnieniu (maszyn.).

Niederdruckkessel (Niederdruckdampfkessel); kocioł parowy o niskim ciśnieniu, niskopiężny (maszyn.).

Niederdruckmaschine p. Niederdruckdampfmaschine.

Niederdruckturbine; turbina niskiego ciśnienia (maszyn.).

Niederdruckzylinder; cylinder niskopiężny, użyty, cylinder o niskim ciśnieniu (maszyn.).

Niederfallen (von Gängen) p. Fallen.

Niedergang (Einbruch, Einsturz) p. Niedergehen.

Niedergehen (Niedergang, Einbruch, Einsturz) der Gebirgsmassen in die abgebauten Räume; 1) zawalenie się, załamanie się; 2) zawalisko (miejsce) (górn.).

Niedergehen (von Gängen) p. Fallen, Einfallen.

Niedergehen (Niedersinken) der Gicht; schodzenie zasypu (naboju) wielkopięcowego (hut.).

Niederlage (Magazin); skład, magazyn.

Niederschlag (Präzipitat, Bodensatz); osad (chem.).

Niederschlag (atmosphärischer Niederschlag); opady wodne, atmosferyczne.

Niederschlagen (fällen, präzipitieren); osadzać, strącać (chem. hut.).

Niederschlagsarbeit (Niederschlagsbleiarbeit, Niederschlagsungsarbeit); robota strącana, strącanie (met.).

Niederschlagsmittel (Fällungsmittel, Präzipitationsmittel); środek strącający, strącalny (chem. met.).

Niederschlagung p. Niederschlagsarbeit, Niederschlagen.

Niedersetzen von Gängen; zanurzanie się, zapadanie żył (geol. górn.).

Niedersinken der Gicht p. Niedergehen.

Niederspannung; napięcie niskie, małe (el.).

Niederspannungsanlage; urządzenie o niskim napięciu (el.).

Niederspannungsklemme; zacisk niskiego napięcia (el.).

Niederspannungsleitung; przewód (przewodnik) niskiego napięcia (el.).

Niederspannungsmaschine; maszyna niskiego napięcia (el.).

Niederspannungsnetz; sieć niskiego napięcia (el.).

Niederspannungswicklung; uzwojenie niskiego napięcia (el.).

Niederspannungswindungen; zwoje niskiego napięcia (el.).

Niederstoß (einer Strecke); bok upadkowy (chodnika) (górn.).

Niederteufen (absinken) p. Abteufen.

Niedertreiben (absinken) p. Abteufen.

Niedertreiben (mit Getriebezumerrung vorgehen) in Schächten p. Abtreiben.

Niederung (Tiefland); nizina, niż, żuława (geol.).

Niederwasser; mała woda, niski stan wody.

Niederziehung (der Gänge, Flöze); osunięcie się (żył, pokładów) (geol.).

Niedrigspannungswechselstromdynamo (Niedrigspannungswechselstromgenerator); rozpradnica (prze-miennica) niskonapięta (el.).

Niere (Gesteinsniere, Nest); nerka, zrost, gniazdo (geol.).

Nierenartig (nierenförmig, nierenweis, nierig); nerkowaty, nerkowy (geol.).

Nierenerz; ruda nerkowa (min.).
Nierenförmig p. Nierenartig.
Nierenstein (Nephrit); nerkowiec, nefryt (min.) p. Nephrit.
Nierenerwerk; nerkowina, pokład nerkowaty (geol.).
Niet (Niete); nit, zakówka, zaklep (techn.).
doppelschnittiges —; nit dwucięty.
einschnittiges —; nit raz cięty.
versenktes —; nit wpuszczony.
Nietambos (Nietbacken, Nietkolben) beim Verrohren; kowadło nitarskie, niciak, kowadło do pobijania rur (wierc. ziem.).
Nietbolzen (Nietnagel, Niete); sworznię nita, trzpień nita (techn.).
Nietbolzenkopf; nakówka nita (techn.).
Nieteisen (Nieteneisen); żelazo nitowe, nitówka (met.).
Nieten (vernieten); nitować, zanitować (techn.).
Nietenbolzen p. Nietbolzen.
Nietenkluppe; trzymadło do nitów, kleszcze nitowe, zaklepadło (techn.).
Nietenkopf (Schließkopf); główka nita, nakówek nita (techn.).
Nietenmaschine; nitarka, nitownica, zaklepiarka (techn.).
Nietenröhren (Bohrrohren aus Blech); blaszanki (wierc. ziem.).
Nietenstelle; zaklepie, zaklepisko.
Nietenvorhalter (Niethalter, Nietkloben); probój, przystawa nitowa, przystawa zaklepną (techn., wierc. ziem.).
Nietenzange; kleszcze nitowe.
Nietenzieher; docisk, przyciągacz, docisnik zaklepný.
Nieter; nitarz.
Nietfest; zanitowany, zaklepany, silnie znitowany.
Nietfeste Verbindung; połączenie stałe za pomocą nitów, połączenie silnie znitowane (maszyn.).
Niethammer; młotek nitowniczy, zaklepnik, nitownik (techn.).
Nietkloben p. Nietenvorhalter.
Nietkolben p. Nietambos.
Nietkopf p. Nietenkopf.
Nietmaschine p. Nietenmaschine.
Nietnagel (Nietschaft) p. Nietbolzen.
Nietung (das Nieten, Vernieten); nitowanie, spajanie nitami (techn.).
dichte —; nitowanie szczelne.
doppelte —; nitowanie podwójne.
einfache —; nitow. pojedyncze.

Nietung (das Nieten, Vernieten); nitowanie, spajanie nitami (techn.).
einschnittige —; nitowanie jedności.
Ketten —; nitowanie łańcuchowe.
Laschen —; nitowanie ze spójką, z łubkiem, z przykładką.
mehrfache —; nitowanie wielokrotne.
verjüngte —; nitowanie w klin.
versenkte —; nitowanie kryte, wpuszczone.
vielreihige —; nitowanie wielorzędne.
vielschnittige —; nitowanie wielocięte.
Nietverbindung; połączenie nitowe, połączenie nitami (techn. maszyn.).
Nietwerkzeug; narzędzia do nitowania, narzędzia nitownicze (techn.).
Nietwinde (Vorhalt); dźwigarka nitarska, podcisk, lewarek (techn.).
Nigrescit; nigrescyt (min.).
Nigrin (Titaneisenerz); nigryn, żelazo tytanowe (min.).
Niob (Niobium); niob (chem.).
Niobit (Columbit, Tantalit von Bodenmais, hemiprismatisches Tantal-erz); niobit, kolumbit (min.).
Nipholith; nifolit (min.).
Nippel (Nibbel); 1) gwintka, (węwnętrzna wkrętka do łączenia rur) (maszyn.); 2) trzpień (el.).
Nische; 1) wnęka, nyża, framuga (zagłębienie w ścianie) (bud.); 2) p. Muffelgewölbe.
Nischengewölbe (Muschelgewölbe, Chorgewölbe); sklepienie wnękowe.
Nitrat (pl. Nitrate, salpetersaure Salze); azotany (chem.).
Nitrit (pl. Nitrite, salpetrigsaure Salze); azotyny (chem.).
Nitrogen p. Stickstoff.
Nitroglycerin (Sprengöl); nitrogliceryna (mat. wybuch.).
Nitrokalzit (Kalksalpeter); nitrokalcyt, saletra wapienna (min.).
Nitromagnesit (Magnesiasalpeter); nitromagnezyt, saletra magnezowa (min.).
Nitrumalsalz; saletra (min.).
prismatisches —, (Kalisalpeter); saletra potasowa.
rhomboëdrisches —, (Natronsalpeter); saletra sodowa.
Niveau (Horizont); poziom.
Niveau (Sohle); piętro (górn.).
Niveaudifferenz; różnica poziomów (w poziomach) (górn.).

Niveaufläche; płaszczyzna poziomu, poziom, równia.

Niveaumärke; marka (znak) poziomowa, marka (znak) wysokości (miern. górń.).

Niveauplan; 1) plan poziomu; 2) plan poziomy (miern. górń.).

Niveauschicht; warstwa pozioma (miern.).

Niveauübergang; przejście poziomowe, przejście w poziomie.

Nivellement (Nivellierung, das Nivelieren); poziomowanie, niwelacja (miern.).

— **aus den Enden**; poziomowanie wprzód.

— **aus der Mitte**; poziomowanie ze środka.

geometrisches —; poziomowanie geometryczne.

trigonometrisches —; poziomowanie trygonometryczne.

Nivellementprofil; profil niwelacyjny, przekrój niwelacyjny (miern.).

Nivellette; niwleeta, poziom nawierzchni, poziom torowiska (płaszczyzna pozioma przechodząca przez wierzch szyn na drodze żelaznej) (kol.).

Nivellierdioptr; przeziernik niwelacyjny (poziomniczy), celownica niwelacyjna (poziomnicza) (miern.).

Nivellieren (ebnen); niwelować, wyrównywać, zrównywać.

Nivellieren (Höhenlage bestimmen); niwelować, poziomować (miern.).

Nivellierfernrohr; luneta niwelacyjna, poziomnicza (miern.).

Nivellierinstrument; instrument niwelacyjny, przyrząd poziomniczy, poziomnik (miern.).

Nivellierkreuz (Nivellierkrücke) p. Absehkreuz.

Nivellierkunde (Nivellierkunst); nauka poziomowania, nauka niwelacji.

Nivellierlatte; łąta niwelacyjna, poziomnicza (miern.).

Nivelliermethode; sposób niwelacji, poziomowania (miern.).

Nivellierpflock; palik niwelacyjny, słupek poziomniczy (miern.).

Nivellierscheibe; tarcza łąty niwelacyjnej, tarcza łąty poziomniczej (miern.).

Nivellierschraube; śruba ustawnicza (miern.).

Nivellierung p. Nivellement.

Nivellierwage; waga niwelacyjna, poziomnicza, śródwaga (miern.).

Nobelit; nobelit (mat. wybuch. bezpieczny).

Nocke (Halle, Kote, Kothe) p. Sudhaus.

Nohlit; nolit (min).

Nomenklatur (Namenverzeichnis); nomenklatura, słownictwo, terminologia.

Nominalwert p. Nennwert.

Nonienablesung; przeczyt (odczyt) noniuszów (miern.).

Nonius (Vernier); noniusz, wernier, drobnomiar.

nachtragender —; noniusz postępowy.

vortragender —; noniusz wsteczny.

Noniusblende; odbłaśnik (reflektor) noniusza (miern.).

Noniusstand; stan noniusza (miern.).

Nonne p. Kehlziegel.

Nontronit; nontronit (min.).

Nord; północ (geogr. górń.).

— **voran!**; północ naprzód! zwracać północ przed siebie! (przy pomiarze kompasem) (miern. górń.).

Nordmarkit; nordmarkit (min.).

Nordpol; biegun północny.

Nordrichtung; kierunek północy.

Noria (Norie, Eimerkunst, Kastenkunst) p. Eimerkette.

Norm (Richtschnur, Regel); prawo, przepis, zasada, reguła, norma.

Normal (entsprechend, mustergültig, üblich); prawidłowy, normalny, wzorowy.

Normalbelastung (normale Belastung); obciążenie zwykle, normalne, ustanowione.

Normaldruck; 1) ciśnienie zwykle, prawidłowe; 2) ciśnienie prostopadłe.

Normale (pl. Normalien, Grundformen); 1) przepis, prawo, rozporządzenie; 2) zbiór przepisów, zbiór rozporządzeń.

Normale (Lotrechte, Lot); normalna, pionowa, węgielna (geom.).

Haupt —; normalna główna (mech.).

Normalelektrode; elektroda normalna, wzorowa (el.).

Normalelement; ogniwo wzorowe, element wzorowy (el.).

Normalfassung; oprawa wzorowa, obsadka normalna (Edisona) (el.).

Normalfrachtsatz; cena zwykła przewożu, woźbowe zwykle.

Normalgalvanometer; galwanometr wzorowy (el.).

Normalgeschwindigkeit; chyżość prawidłowa.

Normalgewicht; 1) ciężar prawidłowy, normalny; 2) autentyk wagi.

Normalien p. Normale.

Normalienbuch; księga rozporządzeń urzędowych, zbiór normaliów.

Normalkerze; świeca (światłostka) olbrotowa, wzorowa, jednostkowa (el.).

Normalkerzenstunde; świeca godzinna normalna (el.).

Normalkraft; siła prostopadła, normalna.

Normalladeprofil (Ladeprofil); światło ładunku, profil ładunkowy, przekrój ładunkowy, zarys wagonu (kol.).

Normalladung; ładowanie normalne, zwykłe (el.).

Normalleistung; moc właściwa (el.).

Normalmaß; 1) miara wzorowa, prawidłowa; 2) autentyk miary.

Normalohm; om normalny, wzorowy (el.).

Normalpreis; cena zwykła, prawidłowa, normalna.

Normalprofil; obrysie (kol.).

— **der Fahrzeuge** —; obrysie taborowe.

— **des lichten Raumes** (Lichtraumprofil, Durchfahrtsprofil); obrysie torowe, obrysie wolnego przejazdu, światło przejazdu.

Normalprofil (Normalquerschnitt); przekrój (profil) wzorowy, normalny (kształtowników) (techn.).

Normalquerschnitt; przekrój normalny p. Normalprofil.

Normalspannung; 1) naprężenie normalne (mech.); 2) napięcie normalne (el.).

Normalspektrum; widmo zwykłe, normalne (fiz.).

Normalspur (Normalspurweite); prawidłowa szerokość toru, normalna szerokość toru, szerokość torowa zwykła (kol.).

Normalstein; cegła normalna (o wymiarach przepisowych) (bud.).

Normalstrom; prąd normalny, zwykły (el.).

Normalstromstärke; wielkość prądu normalna (el.).

Normaltaxe; cena zwykła, prawidłowa, opłata zwykła.

Normalthermometer; termometr normalny (fiz.).

Normalwage; waga wzorowa.

Normalwiderstand; wzorzec oporu, oporowy, opór wzorcowy (el.).

Normalzustand; stan zwykły, normalny.

Normieren (vorschreiben, regeln); normować, regulować, ustalać, porządkować, rozporządzać.

Nosean (Nosian, Nosin, Spinellan); nozean (min.).

Not; 1) potrzeba; 2) zalew kopalni (górn.).

Notausgang; wyjście ratunkowe.

Notausschalter (Notschalter); wyłącznik bezpieczeństwa (el.).

Notbremse (Sicherheitsbremse); hamulec bezpieczeństwa.

Notbrücke (provisorische Brücke); most tymczasowy.

Notbühne (provisorische Bühne); pomost tymczasowy, prowizoryczny (górn.) p. Bühne.

Notdamm; 1) grobla tymczasowa (rob. wod.); 2) tama tymczasowa (górn.).

Note; 1) odezwa (urzędowa); 2) rachunek należytości; 3) uwaga, przypisek.

Notionieren; donieść o przestępstwie skarbowem, nocyonować.

Notkette; łańcuch pomocniczy, zapasowy.

Notkuppel; sprzęgło zapasowe, sprzęgło boczne (kol.).

Notschalter p. Notausschalter.

Notsignal (Alarmsignal); sygnał niebezpieczeństwa, trwogi, sygnał alarmowy.

Nottür; drzwi ratunkowe.

Nucula; nucula, sierospojka (małża bezgłowa dwumuszkulowa) (geol.).

Nuggets (Klumpen); gruzły, bryły (żłota).

Nullachse; oś zerowa (miern.).

Nullauschalter; wyłącznik zerowy, zerownik (el.).

Nullleiter; przewód obojętny, zerowy, przewodnik względny (el.).

Nullipora; nullipora, bezdołnik, kamecznia (rodzaj polipnia czyli korała skamieniałego) (geol.).

Nullinie; 1) linia (oś) zerowa, obojętna (mech.); 2) linia zerowa, granica zerowa (miern.).

Nullmeridian; południk zerowy, pierwszy, początkowy (geogr. miern.).

Nullmethode; metoda zerowa (el.).

Nullpunkt; punkt zerowy, zero.

absoluter —; punkt zerowy bezwzględny (fiz.).

— **der Kulisse**; punkt martwy jarzma.

Nullpunkt der Verkettung; punkt martwy sprzężenia (el.).
Nullpunkt-widerstand; opór w punkcie zerowym (el.).
Nullstellung; położenie zerowe (miern.).
Nullstrich; kreska zerowa (miern.).
Nullstrom; prąd zerowy (el.).
Nullstromausschalter p. Nullaus-schalter.
Nullwasserstand (niedrigster Wasserstand); stan wody najniższy, zero wody.
Nullwert; wartość zerowa, wartość zera.
Nullzirkel (Nullenzirkel); cyrkiel zerowy, mikrometryczny (do kółek małych).
Numerierung (Bezifferung); liczbowanie, numerowanie.
Nummulites; nummulites, pieniążek (z gromady otwornic w formacji kredowej) (geol.).
Nummulitenbildung (Nummuliten-gebilde, Nummulitenformation, Nummulitensystem); utwór nummulito- wy (geol.).
Nummulitenkalk; wapień nummuli- towy (geol.).
Nuß; 1) orzeszek (w zamku); 2) trybik (lewaru); 3) kółko (dźwigarki).
Nußbewegung (Kernbewegung); po- łączenie kuliste, nastawa z orzechem (miern.).
Nußkohle (Knörpelkohle); węgiel orzeszkowy, orzech, orzeszek (górn.).
Nut (Falz); wpust, żłobek, rowek (cieś.).
Nutation (Schwankung); nutacja (wa- hanie się osi ziemi) (astr.).

Nutenanker; twornik żłobkowy (el.).
Nutenkeil; klin dwuwpuszny (ma- szyn.).
Nutenmaschine; wpuszczarka, stru- garka wpustowa (techn.).
Nutfräser; zbierak wpustowy, frez wpustowy (techn.).
Nuthobel; strug wpustniak, rowko- wiec, strug wpustowy.
Nuttalit; nutalit (min.).
Nutzarbeit; praca skuteczna, użyte- czna, pożyteczna (stosownie do myśli).
Nutzbar; użyteczny.
Nutzbares Mineral; minerał użyte- czny (górn. geol.).
Nutzbrenndauer; długość palenia użyteczna (el.).
Nutzeffekt (Nutzleistung) einer Ma- schine; sprawność (praca użytkowa) praca skuteczna, moc użyteczna, pożyteczna p. Effekt.
Nutzlast; ciężar użyteczny, pożytkowy.
Nutzleistung p. Nutzeffekt, Effekt.
Nutzleitung; przewód (przewodnik) roboczy (el.).
Nutzquerschnitt; przekrój użyte- czny, wyzyskany.
Nutzspannung; 1) natężenie uży- teczne, prężność pożytkowa; 2) napięcie robocze (el.).
Nutzstrom; prąd użyteczny, roboczy.
Nutzung; używanie, użytkowanie, użytek.
Nutzungsschädigung; odszko- dowanie za zużycie.
Nutzwasser; woda użytkowa.
Nutzwiderstand; opór pożytkowy, użytkowy (el.).

O.

Oberaufseher; 1) dozorca (strażnik, nastawnik) starszy, nadstrażnik; 2) dozorca (strażnik, nastawnik) górny, wierzchni, światowy (górn.).
Oberaufsicht; nadzór, dozór.
Oberbacken (Oberbank) eines Flö- zes p. Bank.
Oberbärort (Feuerungsseite der Pfan- nen); strona przyogniowa (warzel.).
Oberbassin (auf den Gradierhäusern); zbiornik górny, wierzchni (solu.).
Oberbau; górne piętro, wierzchnia część budynku (bud.).

Oberbau (Eisenbahnoberbau); na- wierzchnia, budowa wierzchnia (część kolei żelaznej obejmująca podłoże t. j. zwirowanie i tory) (kol.).
Oberbaumt; naczelny urząd budo- wnictwa.
Oberbauarbeiter; nawierzchnik, to- rowy, robotnik torowy (kol.).
Oberbaueinsenkung (Sutte); wy- bój torowy (kol.).
Oberbaukleinmateriale (Kleinma- teriale. Kleineisenzeug, Schienen- befestigungsmittel); przybory do

szyn, połączeni szynowe, drobne żelaztwo do szyn (kol.).

Oberbaulangschwelle; podkład podłużny (kol.).

einfache eiserne —; podkład żelazny pojedynczy.

zusammengesetzte eiserne —; podkład żelazny złożony.

Oberbaumeister; starszy budowniczy.

Oberbaunagel (Hakennagel) p. Schiennagel.

Oberbaupartie (Streckenarbeiterabteilung); drużyna torowa, oddział torowy (kol.).

Oberbauquerschwelle; podkład poprzeczny, próg (kol.).

halbrunde —, (unbehauene Querschwelle); podkład półczynowy.

kantige —, (behauene Querschwelle); podkład graniasty, ociosany.

Oberberg (Überberg, Kappe); stropnica, wczas, kapa (górn. cieś.).

Oberberge (hangende Gebirgsschichten); warstwy wierzchnie, nadkładowe (górn.).

Oberbergamt (Oberbergbehörde); naczelny urząd górniczy (górn.).

Oberbergingenieur; starszy inżynier górniczy, nadinżynier górniczy (górn.).

Oberbergkommissär; starszy komisarz górniczy, nadkomisarz górniczy (górn.).

Oberbergmeister; starszy górmistrz, nadgórmistrz (górn.).

Oberberggrat; starszy radca górniczy, nadradca górniczy (górn.).

Oberboden (Sturzboden); ściel powałowa, posowa (bud.).

Oberdampf (bei einem Dampfhammer); para dociskująca (maszyn.).

Oberfinanzrat; starszy radca skarbowy, nadradca skarbowy.

Oberfläche; powierzchnia (geom.).

— **der Erde** (Erdoberfläche); powierzchnia ziemi (geol.).

Oberflächenhärtung (Einsatzhärtung) p. Härten durch Einsetzen.

Oberflächenkondensation; skraplanie naprzeponne, powierzchniowe, kondensacya sucha (maszyn.).

Oberflächenkondensator; skraplacz przeporny, powierzchniowy (maszyn.) p. Kondensator.

Oberflächenkühlung; chłodzenie powierzchniowe.

Oberflächenspannung; naprężenie powierzchniowe (fiz.).

Oberflächentemperatur; ciepłota (temperatura) powierzchni.

Oberflächliche Lagerstätte p. Lagerstätte.

Oberflasche p. Oberkasten.

Oberflöz; pokład górny, pokład wierzchni (geol. górn.).

Oberform p. Oberkasten.

Obergemach; wyższe piętro, pokój na piętrze, pokój na górze (bud.).

Obergeschoß; piętro górne, wyższe (bud.).

Obergesenk p. Gesenk.

Obergerinne (eines Wasserrades); pogródka przypiływowa, górna (maszyn.).

Obergestänge (beim Freifallbohren); żerdki wiertnicze górne, wierzchnie (wierc. ziem.) p. Bohrgestänge.

Obergestell (eines Hochofens); zaprawa górna, nadskrzynie (hut.).

Obergurt (obere Gurtung); pas górny (bud. most.).

Oberhalter (der Dornengerüste); oczep, kaptur (soln.).

Oberhauer (Grubenaufseher, Untersteiger); dozorca przodkowy, dozorca młodszy (górn.).

Oberhäuer (Vollhäuer) p. Althäuer.

Oberhutmann p. Obersteiger.

Oberhüttenamt; naczelny urząd hutniczy (hut.).

Oberingenieur; starszy inżynier, nadinżynier.

Oberirdisch (obertägig) p. Obertägig.

Oberkasten (Oberflasche, Oberform, Formdecke); skrzynka wierzchnia, górna (form. odl.).

Oberkessel; kocioł górny, wierzchni (maszyn.).

Oberkette (bei der Kettenförderung); łańcuch nadwózkowy, górny (maszyn. górn.).

Oberkohl (die angebaute Firstkohle); węgiel wierzchni, górny, stropowy.

Oberkohle; węgiel górny (el.).

Oerkunstmeister; 1) starszy maszynista; 2) inspektor maszyn (górn.).

Oberlech (Armstein, Dünnlech); kamień (lech, matta) górny, wierzchni (met.).

Oberleitung; kierownictwo naczelne, zarząd naczelny p. Leitung.

Oberleitung (Luftleitung); przewód (przewodnik) napowietrzny, nadziemny (el.).

Oberlicht (Oberlichtfenster); oświetlenie, nadświetlnia, ponadświetlnia, światło górne (bud.).

Obermann; dozorca, przełożony.
Obermaschinenmeister; mechanik naczelny, mechanik główny, starszy majster maszyn.
Obermeister; starszy majster, nadmajster.
Obermonteur (Oberaufsteller); starszy zestawca (monter).
Obermünzwardein p. Oberwardein.
Oberpacken (Oberbacken) p. Bank.
Oberrechnungskammer; główna izba obrachunkowa.
Oberschacht (Gicht) p. Gicht.
Oberschar p. Überschar.
Oberschlächtig (oberschlägig); nasiębierny.
Oberschlächtige Feuerung (der Pfannen); ogrzewanie (opalenie) nad-solankowe, górne (warzel).
Oberschlächtiges Wasserrad p. Wasserrad.
Oberschmelzer; szmelcerz (szmelcarz) starszy, przetapiacz starszy, nadszmelcerz.
Oberseil (oberes Seil); lina górna, lina wierzchnia (maszyn. górń.).
Obersieder; warycz (zwarycz) starszy, nadwarycz, nadzwarycz (warzel).
Obersilur; sylur górny (geol.).
Obersteiger (Oberhutmann); starszy stygar (szytygar), nadstygar (nadsztygar) (górń.).
Oberstoß; bok górny, wierzchni (chodnika, filaru) (górń.).
Obertägig (oberirdisch); wierzchni, dzienny, światowy (górń.).
Obertags (übertags, über Tage, oberirdisch); na powierzchni, na świecie (górń.).
Obertertiär p. Pliozän.
Oberwardein (Obermünzwardein); starszy probierz, starszy menniczy.
Oberwasser; woda górna, wierzchnia, nadśluzowa (maszyn.).
Objekt (Gegenstand); przedmiot.
Objektiv (gegenständlich, sachgetreu, unbefangen); obiektywnie, przedmiotowo, rzeczowo.
Objektiv (Objektivlinse, Objektivglas); obiektyw, soczewka przedmiotowa (fiz.).
Objektivdioptr; przeniernik przedmiotowy, celownik (miern.).
Objektivfaden; nitka przedmiotowa, włos przedmiotowy (miern.).
Objektivglas (Objektivlinse) p. Objektiv.
Obligat (obligatorisch, verpflichtend); obowiązkowy, konieczny.

Observatorium (Beobachtungsternwarte); obserwatorium, spostrzegalnia, dostrzegalnia (astr.).
Obsidian; obsydian (geol.).
Ocher p. Ocker.
Ochsenfuß p. Krüchelstuhl.
Ochsenzunge (Dachziegel gewöhnlicher) p. Dachziegel.
Ocker (Ocher); ochra, okra, ugier (min.)
gelber —, (gelber Eisenocker, ockeriger Gelbeisenstein); ochra żółta, żelaziak żółty, żelaziak ochrowy.
Ockergelb (von Farbe); ochrowy, okrowy, jak glina żółty (min.).
Odometer (Meßbräiden) p. Meßrad.
Odontograph; odontograf (przyrząd do wyznaczania i kreślenia zębów u kót zębatach).
Ofen (pl. Öfen); piec (hut. met. prob. techn.).
belgischer Röhrenzink —; piec cynkowy belgijski.
Flamm —, (Reverberierofen); piec płomienny, płomieniak.
Füll —, (Schüttlofen); piec zasypny, piec z paleniskiem zasypnem.
Gas —; piec gazowy, gaziak.
Gefäß —; piec naczynny, naczynowy.
Glüh —; piec żarowy, żarnik.
Hoch —; piec wielki.
Kalk —; piec do wypalania wapna, wapiennik, wapielnik.
Koks —; piec koksowy, koksownica, koksownia.
Krumm —; piec krzywy, czerpakowy.
Kupol —; piec kupolowy, kupolak.
Martin —; piec martinowski, piec Martina.
Muffel —; piec muflowy, płomieniak muflowy.
Probier —; piec próbowy, piecyk probierski.
Puddel —; piec pudlingowy.
Roll —; piec obrotowy, płomieniak przeciwplomienny.
Schacht —; piec szybowy, warstwowy.
schlesisch poln. Muffelzink —; piec cynkowy śląsko-polski.
Schweiß —; piec żarowy do spajania, zlipiak. p. Schweißofen.
Tiegel —; piec tyglowy, tyglak.
Tiegelzink —; piec tygielkowy, cynkowy.
Wärm —; piec grzewczy.
Zementier —; piec cementacyjny, cementarski, nawęglający.

Ofen anblasen p. Anblasen.
Ofen ausblasen p. Ausblasen.
Ofenarbeiter; palacz, piecowy, robotnik przy piecu.
Ofenansätze (metallische Ansätze); przywary piecowe, narostki piecowe (met.).
Ofenaugę (Auge, Augenloch) eines Schachtofens; wziernik piecowy (hut.).
Ofenbau; budowa pieca (hut.).
Ofenboden (Ofensohle, Boden oder Herd eines Ofens); dno pieca, spód pieca (hut.).
Ofenbruch; grzyby wielkopiecowe (osady tworzące się u wylotu wielkiego pieca przy topieniu rud, cynk w sobie zawierających) (hut.) p. Gichtschwamm.
Ofenbrust (Brust, Brustwand, Brustmauer eines Schachtofens); piersz pieca, strona przednia, strona robocza pieca (hut.).
Ofencharge (Beschickung); zasyp pieca (hut.).
Ofenform (Form eines Gebläseofens) p. Form.
Ofenfutter; 1) p. Futter (Fütterung); 2) p. Futtergemäuer.
Ofengabel (Forke, Forkel, Furkel); widełki piecowe, widełki do pieca (hut.).
Ofengalmę (zinkischer Ofenbruch, Zinkschwamm, Tutia) p. Gichtschwamm.
Ofengang (Gang des Ofens); bieg pieca (hut.).
dürrier —, (trockener —); bieg pieca suchy.
Ofengeländer; czeluśnik.
Ofengestell p. Gestell (eines Schachtofens).
Ofengestübbe p. Gestübbe.
Ofengewölbe; sklepienie pieca (hut.).
Ofengicht p. Gicht.
Ofenkachel; kafel piecowy (bud.).
Ofenkampagne (Ofenbetriebszeit); okres (ruchu) biegu pieca, długość trwania (ruchu) biegu pieca (hut.).
Ofenkoke (Ofencoke, Ofenkoks); koks piecowy (górn. techn.).
Ofenkrätz p. Gekrätze.
Ofenkrücke (Krücke); pogrzebacz, ożóg, szorulec.
Ofenlehm; glina piecowa (na piec) (bud.).
Ofenloch (Ofenmund); czeluś, cepuch, czopuch (bud.).
Ofenlochstöpsel; baba cepuchowa, zatyczka piecowa (bud.).

Ofenmantel; 1) płaszcz piecowy; 2) p. Rauhgemäuer.
Ofenmeister; dozorca piecowy (hut.).
Ofenmund (Ofenöffnung p. Ofenloch).
Ofenrast (Rast eines Hochofens) p. Rast.
Ofenrauch p. Flugstaub.
Ofensau (Sau) p. Eisensau.
Ofenschacht (Schacht, Schachtraum) eines Schachtofens; szyb pieca, wnętrze pieca (hut.).
Ofenschieber (Register); zasuwa, zasułka piecowa (hut. bud.).
Ofenschirm; ostawa, osłona, okrywa pieca (bud.).
Ofenschwarz (Reißblei, Wasserblei, Graphit); grafit (min.).
Ofensetzer (Töpfer); zdun, kaflarz (bud.).
Ofensohle; 1) p. Ofenboden; 2) spodek pieca, leżysko mufli, flastrówka (hut.).
Ofensteine; kamienie zaprawy, kamienie zaprawne (hut.).
Ofenstock (Sau, Wolf, Härtling) p. Eisensau.
Ofenstau (Rauchgemäuer) p. Rauhgemäuer.
Ofenverkokung; koksowanie w piecach, koksowanie piecowe (górn. techn.).
Ofenzustellung p. Zustellung.
Offen (Ofen, Strecke) beim Salzbergbau im Haselgebirge; chodnik, piec (soln.).
Offen (nicht verbrochen); otwarty, dostępny (górn. p. Fahrbar).
 — **halten** (Baue, Strecken); utrzymywać w stanie dostępnym.
 — **sein** (von einem Stollen); być dostępnym, stać.
Offene Grubenlampe p. Grubenlampe.
Offenerhaltung (Offenhaltung) der Grubenbaue, Strecken; utrzymywanie w stanie dostępnym (wzrobisk, chodników) (górn.).
Offenhöhe; wysokość chodników, pieców (w ługowniach) (soln.).
Offenmittel; calizna solna, filar solny (między chodnikami ługowni) (soln.).
Offesäuberung; czyszczenie chodników (pieców w ługowniach) (soln.).
Offenverätzung; ługowanie chodnikowe, piecowe, ługowanie przy pomocy chodników, pieców (soln.).
Offenverwässerung; nawodnienie chodników, pieców (w ługowniach).

Offert (Offerte, Anerbieten, Angebot); podaż, zaofiarowanie, oferta.

Öffnen (Gebirge, Lagerstätten) p. Eröffnen, Aufschließen.

Öffnung; 1) otwór; 2) otwarcie, otwórczenie.

— **des Brücke** (Brückenöffnung, Brückenauge, Brückenloch); otwór mostu, rozpięcie mostu.

— **des Einströmungskanales**; otwór kanału (przewodu) wlotowego (maszyn.).

— **des Auströmungskanales**; otwór kanału (przewodu) wylotowego (maszyn.).

— **des Kreises**; otwarcie obwodu (el.).

Öffnungsfunke; iskra przy wyłączeniu, iskra przerwania (prądu) (el.).

Öffnungsstrom; prąd przerwania, współprąd otwarcia (el.).

Ohm (elektrische Maßeinheit); om (el.).

Ohmisch; omowy (el.).

Ohmmeter; omometr (el.).

Ohmsches Gesetz; prawo Ohma (el.).

Ohr (Öhr, Öhre, Öse) beim Gezähe; ucho, uszko (górn.).

Ohrenscheiden (b. Meißelbohrer); ostrza boczne (wierc. ziem.).

Ohrgehölbe (Kappengehölbe); sklepienie wylotowe, łęczaste (bud.).

Okenit; okenit (min.).

Okklusion; okluzya (własność pochłaniania wodoru przez metale) (fiz.).

Ökonomie (Sparsamkeit); ekonomia, oszczędność, gospodarność.

Oktaëder (Achtflach, Achtflächner); ośmiościan (kryst.).

Oktaëdrisch; ośmiościenny (kryst.).

Oktaëdrit (Anatas, pyramidales Titanerz); anataz, oktaedryt, tytan oktaedryczny (min.).

Okular (Okularlinse, Augenlinse) im Fernrohr; okular, szkło oczne, soczewka oczna (fiz.).

Okularauszug; wyciąg okularowy, oczny (miern.).

Okulardiopter; przeziernik oczny, celownik oczny (miern.).

Okularprisma; pryzmat oczny (miern.).

Öl; olej (matr.).

Berg —, (Erd —, Roh —); olej skalny, ropa, nafta.

Brenn —; olej palny, świetlny.

Hanf —; olej konopny, siemienny.

Lein —, (Flachs —, Leinsamen —); olej lniany.

Öl; olej (matr.).

Maschinen —; olej maszynowy.

Oliven —, (Baum —); oliwa.

Rüb —, (Raps —); olej rzepakowy.

Schmier —; olej smarowy, olej do smarowania.

Sikkativ —, (Trocken —); olej szybkoschnący, wysychający.

Terpentin —; olej terpentynowy.

vegetabilisches —, (Pflanzen —); olej roślinny.

Ölabscheider; 1) wyłusznik (z wody); 2) odfusznik (z pary) (maszyn.).

Olafit (Albit und Periklin); olafit (min.).

Ölanstrich; powłoka olejna.

Ölausschalter (Ölschalter); wyłącznik olejowy, olejny (el.).

Ölbehälter; zbiornik (naczynie) na olej (oliwę).

Öbeleuchtung; oświetlenie olejem, oświetlenie olejne (górn.).

Ölbildendes Gas (Aethylen, Leuchtgas) p. Kohlenwasserstoff (schwerer).

Ölbrunnen (Mineralbrunnen); studnia naftowa.

Ölfabrik (Ölmühle); olejarnia, olejnia.

Ölfarbe; farba olejna, pokostowa.

Ölfirnis (Leinölfirnis); pokost olejny.

Ölflasche; oliwiarka, bańka, flaszka na oliwę.

Öflöz; pokład roponośny (geol.).

Ölführend (Mineralöl führend); naftonośny (geol.).

Ölgas; gaz olejny.

Ölgeleuchte; 1) światło olejne; 2) lampa olejna (górn.).

Ölgrün (von Farbe); olejno-zielony (min.).

Ölheizung; opalenie ropą, opalenie ropne (techn. warzel.).

Oligoklas (Natronspodumen, antitomer Feldspat); oligoklaz (min.).

Oligonit (Oligonspat); oligonit (min.).

Oligozän (oligozäne Formation); oligocen, formacja oligoceńska (geol.).

Olivenerz (Olivenit, Olivenkupfer, Holzkupfererz, Pharmakochalcit, prismatischer Olivenmalachit); oliwenit, miedniak oliwkowy (min.).

Olivin (gemeiner Chrysolith); oliwin, chryzolit, kamień złoty (min.).

Olivindiabas; diabaz oliwinowy (geol.).

Olivinfels (Dunit); skała oliwinowa, dunit (geol.).

Ölkanne (Schmierkanne); oliwiarka, oliwniczka, maźniczka.

Ölleinwand; płótno naoliwione (techn.).
Ölmotor; motor (silnik) olejny (maszyn.).
Ölmühle p. Ölfabrik.
Ölpapier (Firnispapier); papier olejny, przezroczysty, kalka olejna, przezrocznik.
Ölprüfer (Ölprüfungsapparat); przyrząd do badania oleju (oliwy) (techn.).
Ölpuffer; zderzak olejny (kol.).
Ölpumpe (Gerykpumpe); pompa olejna (fiz.).
Ölschalter p. Ölausschalter.
Ölschiefer (Bituminit, Brandschiefer); łupek palny, żywiczny, bitumiczny.
Ölschmierbüchse (Ölschmiergefäß, Schmierkanne) p. Ölkanne.
Ölschmierung; smarowanie olejne, smarowanie olejem (maszyn.).
Öltransformator; przetwornik (transformator) olejny (el.).
Ölung; oliwienie, naoliwienie (maszyn.).
Öluntersuchung; badanie oleju (techn.).
Ölvase; naczynie na oliwę, wazon na oliwę (maszyn.).
Omphacit (Omphazit); omfacyt (min.).
Omphacitfels p. Eklogit.
Onegit; onegit (min.).
Onkosin; onkozyn (min.).
Onofrit (Selenschwefelquecksilber); onofryt (min.).
Onyx; onyks, sardonik (odmiana chaledonu) (min.).
Oolith (Oolithenkalk, oolithischer Kalkstein, Rogenstein, Roggenstein); ikrowiec, oolit (wapień o ziarnach ikry rybiej) (min. geol.).
Oolithisch (rogenartig, roggensteinartig); ikrzasty, oolityczny, oolitowy (min. geol.).
Oolithisches Erz (oolithisches Eisen-erz); ruda oolityczna, ikrzasta (min. geol.).
Oosit; oozyt (min.).
Opal (unteilbarer Quarz); opal (min.).
edler —, (Edel —); opal szlachetny.
Feuer —; opal ognisty, świetlny.
gemeiner —; opal zwyczajny.
Holz —; opal drzewny, drzewo skamieniałe.
Jasp —, (Eisen —, Opaljaspis, Opaleisenstein); opal jaspisowy.
Opaleisenstein p. Opal (Jaspopal).
Opalisieren (opaleszieren, schillern); opalizować (mienić się różnemi barwami, jak opal) (min.).

Opaljaspis p. Opal (Jaspopal).
Operat; wypracowanie, dzieło.
Operationsbasis; linia podstawowa (miern.).
Operationsfehler; błąd operacyjny (miern.).
Operment p. Auripigment.
Ophit (edler Serpentin, Pikrolith); ofit (min.).
Optik (Lichtlehre, Sehkunde); optyka (część fizyki traktująca o świetle i wzroku).
Optisch; optyczny.
Optische Achse; oś optyczna (fiz. miern.).
Optischer Mittelpunkt; środek optyczny (fiz. miern.).
Optisches Signal (sichtbares Signal); sygnał optyczny, widzialny (sygn.).
Orangit; oranży (min.).
Ordinäre Schicht p. Schicht.
Ordinate; rzędna (geom. miern.).
Ordinatenachse; oś rzędnych (geom. miern.).
Ordinatenaufnahme; zdjęcie rzędnymi (miern.).
Ordinieren; zapisywać, wyznaczać, ordynować (załogę do pracy w kopalni) (górn.).
Ordnung; 1) rząd (mat.); 2) porządek.
Ordnungsstrafe; kara porządkowa.
Ordre; zlecenie.
Organ; 1) organ (część ciała zwierzęcia lub rośliny); 2) dźwięk głosu, brzmienie (fiz.); 3) urząd, władza; 4) urzędnik, zastępca; 5) czasopismo.
Organisation (Gliederung, Bau, Verfassung); urządzenie, układ, ustrój, organizacja.
Organisch; ustrojowy, organiczny.
Organisieren (einrichten, ordnen); urządzić, wprowadzać w życie, organizować.
Organismen (Lebewesen); organizmy, istoty żyjące.
Orgel (Orgelzimmerung, Versatzung, Orgelversatzung); organy, zesłupie (szereg słupków czyli stempli przy odbudowie filarowej dla podparcia stropu) (górn.).
Orgelstempel; stempel organowy (górn.).
Orgelzimmerung (Orgel); wyprawa organowa, wydrzewienie organowe, organy (górn. cieś.).
Orientieren (ein Meßinstrument); zorientować, skierunkować (instrument mierniczy) (miern.).

Orientieren sich (in der Grube); rozglądać się, obeznąć się, oryentować się (w kopalni) (górn.).

Orientierung (in der Grube); rozgląd, przegląd, oryentowanie się (górn.).

Orientierung (bei einer Vermessung); oryentowanie, kierunkowanie, ustawienie w kierunku (miern.).

Orientierungsfehler; błąd oryentacyjny, błąd kierunkowy (miern.).

Orientierungslinie; linia oryentacyjna, linia kierunkowa, kierunek stały (miern.).

Orientierungsvermessungen; pomiary oryentacyjne, przeglądowe (miern.).

Orientierungsvisur; celowa (wizura) oryentacyjna (miern.).

Ornament (Verzierung); ornament, ozdoba, zdobina (arch.).

Ornamentierung; zdobienie (arch.).

Ornamentik (Kunst des Verzierens); ornamentyka, sztuka zdobnicza, zdobnictwo.

Ornaten-Schichten; warstwy ornatowe (geol.).

Ornatenton; il ornatowy (geol.).

Orographie (Gebirgsbeschreibung); orografia, opis gór (geol.).

Ort (das und der Ort, pl. Örter und Orte, Ortsstoß); przodek, czoło, kres (chodnika) (górn.).

vor — arbeiten (liegen, sein, sitzen ansitzen); pracować w przodku.

vor — kommen; dojść do przodka.

Ort (Lauf, Straße, Strecke); chodnik (górn.).

Ort (Stoß, Brust) p. Feldort.

Ort und Gegenort; przodki naprzeciwległe, przeciwprzodki (górn.).

Ortarbeit p. Ortsarbeit.

Ortbau p. Ortterbau.

Ortbetrieb p. Ortsbetrieb.

Ortbrennen p. Ortsbrennen.

Örtchen (des Bergeisens); ostrze, grot (żelaza) (górn.).

Örtchen (schmales, niederes Ort); przodek mały, wąski (górn.).

Orten (sich orten) p. Ortung angeben.

Örten (örtern, sich örtern, sich scharen) von Gängen, Klüften; łączyć się, schodzić się (o żyłach, szczelinach) (górn.).

Örten (örtern, mit Örtern durchfahren) p. Durchfahren.

Örter (pl. von Ort); przodki (chodnika) (górn.).

obere —, (streichende Abbauörter); chodniki wyrobowe kierunkowe.

Örterbau (Ortbau, Ortsbau, Streckenbau); odbudowa chodnikowa, przed-sobnia (górn.).

Örtern p. Örten.

Orthauer (Ortsbauer); rębacz (kopacz) przodkowy, przodkowy (górn.) p. Hauer.

Orthauwerk (Ortsbauwerk); urobek przodkowy (górn.).

Orthis; orthis (mięczak dwuskorupowy ramionopławy w dewonie) (geol.).

Orthit; ortyt (min.).

Orthoceras; orthoceras, prostoróg (mięczak jednoskorupowy głowopławy w najdawniejszych pokładach osadowych) (geol.).

Orthoceren-Kalk; wapień orthocerasowy (geol.).

Orthochromatisch; ortochromatyczny (klisza na słabe promienie światła, żółte, czerwone, zielone, czuła) (fiz.).

Orthogonal (rechtwinklig); ortogonalny, prostokątny (kryst.).

Orthoklas (Kalifeldspat, orthotomer Feldspat); ortoklaz, skałen potasowy (min.).

Orthorhombisches System p. Kristallsystem.

Orthotyp (rhombische Pyramide, rhombisches Pyramidoëder, rhombischer Pyramidenflächner, Rhombenoktaëder; zwei- und zweigliedriges Oktaëder); piramida pierwotna (kryst.).

Orthotypes System p. Kristallsystem.

Ortkappe (Ortskappe); stropnica (wciás, kapa) przodkowa (górn.).

Ortmäßig (ortsweise, ortweise) vorgehen, auslängen; iść przodkiem, przodkować (górn.).

Ortsarbeit (Ortarbeit, Arbeit vor Ort); praca (robotą) przodkowa, praca w przodku, przodkowanie (górn.).

Ortsbatterie; bateria miejscowa (el.).

Ortsbetrieb (Ortbetrieb, Streckenbetrieb); przodkowanie, prowadzenie (pędzenie) przodka, chodnika (górn.).

Ortsbrennen p. Feuersetzen.

Ortsbrett (pl. Ortsbretter, Zumachebretter, Versatzbretter, Verschalungsbretter) b. der Getriebezimmerung; deska (okładzina) przodkowa (górn.).

Ortsbrust (Brust); zbój przodkowy (górn.).

Ortschickig (ortschiks, ortschick, ortschiefl); ukośny (górn.).

Ortsbauer p. Ortsbauer.

Ortshauwerk p. Orthauwerk.
Ortskappe p. Ort-kappe.
Ortskreuz (Streckenkreuz); krzyż chodnikowy, w chodniku (górn.).
Ortsstempel (Blechstempel, Austragestempel, Austräger) b. Pochwerk; stępor drobiący, ostatni (sort.).
Ortsstunde; godzina przodkowa, godzina w przodku (miern. górn.).
Ortstirn p. Ortstoß.
Ortstoß (Ortsstoß, Ortstirn); 1) przodek; 2) przodek wyrobowy (górn.).
Ortsventilation (Ortswetterführung, Bewetterung des Ortes, der Örter); przewietrzanie (wentylacja) przodkowe, przewietrzanie (wentylacja) przodków (górn.).
Ortsweise p. Ortweise.
Ortung (Örtung); dwa punkty korespondujące na powierzchni i w kopalni (miern. górn.).
 — **angeben** (orten); wyznaczyć położenie punktu ponad lub popod punktem danym.
 — **in die Grube fällen**; przenieść punkt na powierzchni do kopalni.
 — **an den Tag bringen**; przenieść punkt z kopalni na powierzchnię.
Ortung (Ort, streckenartiger Bau); przodek (górn.).
Ortweise (ortmäßig) abbauen; odbudowywać chodniki, odbudowywać chodnikowo (górn.).
Ortzeit; godzina miejscowa, czas południka miejscowego.
Ortziegel (halber Biberschwanz); półkarpówka (cegła) (bud.).
Oryktognosie (Gesteinslehre); oryktognozja, kamienioznawstwo (geol.).
Öse (Öhr); 1) ucho, uszko (u narzędzi); 2) kluczka, skobel, ucho (żelazko we drzwiach, na które klamka zapada).
Osemundeisen (Osmundeisen); żelazo osmundzkie (met.).
Osemundschmiede (Osmundschmiede) Art Herdfrischarbeit; świeżenie, fryszowanie uszczerzanie (żelaza) osmundzkie (met.).
Osemundstahl (Osmundstahl, Blasenstahl); stal osmundzka (met.).
Osmelith; osmelit (min.).
Osmiridium; osmo-iryd (min.).
dunkles —, (Iridosmium, Sysserskit); irydo-osm, sysserskit.
lichtes —, (Osmiridium); newjanskit, osmo-iryd.
Osmium; osm, osmen (chem.).
Osmiumlampe; lampka osmowa (osmiowa) osmówka (osmiówka) (el.).

Osmose; osmoza, przesiąkanie (mieszanie płynów przez dziurkowaną przegrodę) (fiz.) p. Diffusion.
Osmotisch; osmotyczny.
Osmundschmiede p. Osemundschmiede.
Ost (Morgen); wschód (górn.).
Osteolith (Knochenstein, erdiger Apatit); osteolit (min.).
Ostracoden (Krebse); małżoraczki (geol.).
Ostranit; ostranit (min.).
Ostrea (Auster); ostrzyga (małża bezgłowa jednomuszkulowa od utworu permskiego poczynając coraz częściej występująca) (geol.).
Oszillation (Vibration, Schwingung); oscylacja, wahanie się, drganie (mech. geol.).
Oszillationsbewegung; ruch drgający (mech.).
Oszillationslänge; długość oscylacji, rozciągłość drgania (mech.).
Oszillationsperiode; okres oscylacji, okres drgania (mech.).
Oszillator; iskiernik, oscylator, drgacz (el.).
Oszillatorische Entladung (oszillierende Entladung); wyładowanie drgające, wahadłowe (el.).
Oszillieren (hin und her schwingen); oscylować, poruszać się, wahać się, kołysać się, drgać (mech.).
Oszillierend; 1) drgający, wahający się, 2) wahadłowy (maszyn.).
Oszillograph; oscylograf (el.).
Ottrelith; otrelit (min.).
Ottweiler Schichten; warstwy ottweilskie (geol.).
Oval (eirund); owalny, podługowaty, jajowaty.
Ovalkaliber (ovales Kaliber) einer Walze; wykrój owalny (maszyn. hut.).
Ovalzirkel; cyrkiel owalny, eliptyczny, cyrkiel do elipsy.
Owenit (Thuringit); owenit, turyngit (min.).
Oxalit (Humboldtlin, Eisenresin); oksalit, humboldyn (min.).
Oxyd; tlenek (chem.).
Oxydation (Sauerstoffaufnahme); utlenienie, oksydacja (chem.).
Oxydationsflamme (Oxydationsfeuer); płomień utleniający (chem.).
Oxydationsgrad; stopień utlenienia (chem.).
Oxydationsmittel; środek utleniający (chem.).

Oxydationsstufe; stopień utlenienia (chem.).
Oxydationswirkung; działanie utleniające (chem. met.).
Oxydationszone (Verbrennungszone) im Hochofen; strefa (pas) utlenienia (met.).
Oxydhydrat (Hydroxyd); wodorotlenek (chem.).
Oxydierbar; utleniały (chem.).
Oxydieren (säuern, mit Sauerstoff verbinden); utleniać, oksydować, urzadwiać (chem.).
sich —; utleniać się.
Oxydierend; utleniający (chem. hut.).

Oxydierendes Rösten (oxydierende Röstung); prażenie utleniające (hut.).
Oxydul; podtlenek (chem.).
Oxygen p. Sauerstoff.
Oxysalze p. Sauerstoffsalze.
Oxysäuren p. Sauerstoffsäuren.
Ozean (Weltmeer); ocean (wielkie nieprzerwane przestrzenie wód słonych, tworzące morza) (geol.).
Ozeanwasser; woda oceanów (geol.).
Ozokerit (Erdwachs, Bergwachs); ozokeryt, wosk ziemny (min.).
Ozon (riechbarer Sauerstoff); ozon (chem.).

P.

Paar p. Türstock.
Pachnolith; pachnolit (min.).
Pacht; dzierżawa.
Pächter (Pachter); dzierżawca.
Pachtzins (Pachtschilling); dzierżawne, czynsz dzierżawny.
Pachydermen (Pachydermata, Dickhäuter); zwierzęta gruboskórne (geol.).
Pachytrop; pachytrop (el.).
Packen (Backen) eines Kohlenflözes; p. Bank.
Packer p. Gepäcksträger.
Packfong (Argentan, Neusilber); pakfong, nowe srebro (met.).
Packleinwand (Packleinen); pakdak, płótno workowe.
Packraum; 1) pakownia (miejsce do pakowania soli); 2) tłumokarnia (miejsce na tłumoki).
Packung (eines Kolbens, einer Stopfbüchse) p. Liderung.
Packungsbüchse p. Stopfbüchse.
Packungsmaterial p. Liderungsmaterial.
Pagodit (Agalmatolith, Bildstein, chinesischer Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); pagodyt, agalmatolit, obrazkowiec (min.).
Pajsbergit p. Rhodonit.
Paket (Kollo); pakiet, zawiniątko, toboł, tobołek.
Paket (Schweißpaket); pakiet, snopiec (żelaza), pęk, paczka (blach) (met.).
Paketeisen; żelazo pakietowe, snopcowe (met.).
Paketieren; pakietować, snopcować (żelazo) (met.).

Paketierung (Paketieren); pakietowanie, snopcowanie (żelaza) (met.).
Palagonit; palagonit (min.).
Paläogen; paleogen (trzeciorzęd dolny) (geol.).
Paläoniscus; palaeoniscus (ryba skamieniała w pokładach węglowych i łupkach miedzionośnych permu) (geol.).
Paläontologie (Versteinerungslehre); paleontologia, nauka o skamienialościach, skamielinach.
Paläotherium; paleoter, dawnozwierz (zwierzę gruboskórne dawnego świata) (geol.).
Paläozoische Formation (primäre Formation, paläozoische Periode o. Gruppe); formacja paleozoiczna (geol.).
Palladium; paladium, palad (chem. met. min.).
Palladiumgold (Porpezit); złoto paladowe, porpecyt (min.).
Palmöl; olej palmowy.
Pantoëder p. Holoëder.
Pantoëdrie p. Holoëdrie.
Pantoëdrisch p. Holoëdrisch.
Pantograph (Allzeichner); pantograf, przeryśnik, odryśnik (miern.).
Pantometer; pantometr, wszystkomiern (miern.).
Panzerblech; blacha pancerna, pancerzowana, płyta pancierzowa (met.).
Panzerdraht; drut pancierzowy, zbrojny (met.).
Panzerkabel; kabel opancerzony (el.).
Panzerplatte; płyta pancerna, blacha pancerna (met.) p. Panzerblech.

Panzerplattenwalzwerk (Plattenwalzwerk); walcownia płyt pancernych (maszyn. hut.).

Panzerrohr; rurka opancerzona, zbrojna (el.).

Papier; papier (matr.).

Abzug —; papier do odbijania.

Druck —; papier drukarski, wodny.

Glas —; papier szklisty, naszkłony, szklak.

Indigo —, (blaues Abzug —); papier indygowy (niebieski do odbijania).

Kopier —; papier do kopiowania.

Öl —, (Firnis —); papier olejny, przezroczysty, kalka olejna, przezrocznik.

Pack —; papier pakunkowy.

Paus —, (Baus —); papier przezroczysty (do kopiowania) kalka.

rastriertes —; papier liniowany.

Sand —; papier piaskowy, papier napiaskowany, piaseczak.

Schmirgel —; papier ścierny, papier szmerglowy, ściernik.

Schreib —; papier do pisania, papier pisarski.

Tapeten —; papier tapetowy, papier na obicia.

Wachs —; papier woskowany, papier woskowy.

Zeichen —; papier rysunkowy, papier do rysunków.

Papierbogen; arkusz papieru.

Papierdüte (b. d. Salzverpackung); woreczek papierowy, tutka papierowa.

Papierkondensator; kondensator papierowy (el.).

Papierkohle (Blätterkohle); węgiel listkowy, blaszkowy (min.) p. Blätterkohle.

Papierrohr; rurka papierowa.

Papierspat (Kalzit) p. Kalkspat.

Papiertorf (Blättertorf); torf liściowaty, listkowy (min.).

Papinscher Topf (Dampfkochtopf); kocioł Papina (fiz.).

Papp (Kleister, Brei); lepka, zlepka, kłajster.

Pappe; tektura, karton.

Pappel; topola.

schwarze —; topola nadwiślańska.

Zitter —; osika.

Parabel; parabola (geom.).

Parabelabschnitt; odcinek paraboliczny (mech.).

Parabelträger; belka paraboliczna, parabolnica, dźwigar paraboliczny (bud.).

ganzer —; belka paraboliczna zbieżna.

halber —; belka paraboliczna niezbieżna.

Parabolische Bewegung; ruch paraboliczny (mech.).

Paraboloid; paraboloida (geom.).

Paradoxit; paradoksyt (min.).

Paradoxon hydrostatisches; paradoks hydrostatyczny (niezależność ciśnienia na dno od kształtu naczyń) (fiz.).

Paraffin; parafina.

Paraffindraht; drut parafinowany (el.).

Paraffinkerze; świeca parafinowa.

Paragonit; paragonit, mika sodowa, kossait (min.).

Parallachse (scheinbare Verschiebung); dwugład, mimogład, paralaksa (fiz. miern.).

Parallel; równoległy, równoległy.

Parallelbetrieb; ruch równoległy (maszyn.).

Parallele (parallele Gerade, parallele Linie); równoległa, linina równoległa (geom.).

Parallele (Parallelort) p. Parallelstrecke.

Parallele Kräfte (Parallelkräfte); siły równoległe (mech.).

Parallele Nebenleitung; bocznica (przewodu) (el.).

Parallelfächig; o płaszczyznach równoległych (kryst.).

Parallelismus (der Lager); równoleżność, równoległość (pokładów) (geol.).

Parallelkräfte p. Parallele Kräfte.

Parallelkreis (Breitenkreis); równoleżnik (geogr. miern.).

Parallelaufend; równoległy, równoległy.

Parallellinie p. Parallele.

Parallelkondensation; skraplanie współprądowe (maszyn.) p. Kondensation.

Parallelogramm; równoległobok (geom. mech.).

— **der Geschwindigkeiten**; równoległobok prędkości.

— **der Kräfte** (Kräfte —); równoległobok sił.

Paralleloiped; równoległościan (geom. mech.).

— **der Geschwindigkeiten**; równoległościan prędkości.

Parallelort p. Parallelstrecke.
Parallelperspektive (Axonometrie); półperspektywa, perspektywa równoległa, aksonometrya.
Parallelprojektion; rzutowanie równoległe (geom.).
Parallelschaltssystem; sposób (system) łączenia (połączenia) równoległego, obocznego (el.).
Parallelschaltung; łączenie (połączenie) równoległe, oboczne (el.).
Parallelschlag; 1) przekop równoległy; 2) p. Parallelstrecke (górn.).
Parallelschraubstock (Parallelstock) p. Schraubstock.
Parallelstrecke (Parallelort, Parallele, Parallelschlag); chodnik równoległy, rozdzielczy (górn.).
Parallelstrom; spółprąd (el.).
Parallelstromkondensator; skraplacz spółprądowy (maszyn.).
Parallelträger; belka równoległa, dźwigar równoległy, równoleglica (bud.).
 — **mit parabolischen Enden**; belka równoległa z parabolicznym zakończeniem, belka Winklera.
Paralleltrumm; odżytek równoległy, żyła boczna równoległa (geol.).
Parallelveröffnung (der Laugwerke) p. Veröffnung.
Parallelwicklung; nawój równoległy, oboczny, uzwojenie równoległe, oboczne (el.).
Parallelzange; wargale (kleszcze z wargą ruchomą).
Paramagnetisch; paramagnetyczny.
Paramagnetismus; paramagnetyzm.
Parameter; parametr (kryst.).
Parankerit; parankeryt (min.).
Paranthin p. Skapolith.
Parapett (Fensterbrüstung); podoknie, przedoknie, zagłębienie okna (bud.).
Parasit; parazyt (min.).
Parastilbit; parastylobit (min.).
Parere (Gutachten); zdanie, opinia.
ärztliches —; opinia lekarska.
Pargasit (gemeine Hornblende); pargasyt (min.).
Parisierblau; błękit paryski (brw.).
Parisergeib; żółcień paryska (brw.).
Pariserrot; czerwień paryska, minia (brw.).
Pariserschwarz; czerń paryska (brw.).
Parisien; parisien (trzeciorzęd dolny) (geol.).
Parisit; paryzyt (min.).
Park (Wagenpark); tabor wozów.

Parkes Prozeß; parkesowanie (met. ołowiu).
Parkett (Parkettboden, getäfelter Fußboden); parkiet, posadzka (taflowa, wzorzysto ułożona) (bud.).
Partei; strona, stronnictwo, oddział, partya.
Parterre p. Erdgeschoß.
Parterrewohnung; mieszkanie w parterze, mieszkanie parterowe.
Partial (teilweise); częściowy, cząstkowy.
Partialentladung; wyładowanie (wyprądnienie) cząstkowe, częściowe (el.).
Partialturbine p. Turbine.
Partialwelle; wał sprzężony (maszyn.).
Partie (Arbeiterabteilung) p. Arbeiterkü.
Partieführer; 1) przodownik, starszy (przełożony) drużyny roboczej; 2) łojownik, dziesiętnik (górn.).
Partiell; częściowy, udziałowy.
Partikulare p. Reiseartikel.
Partizipieren (teilnehmen, mitgehen); uczestniczyć w czym, podzielać co, partycypować.
Partschin; parczyn (min.).
Parzelle (Grundstück); parcela, cząstka gruntu, dział (miern.).
Parzellenaufnahme; zdjęcie parcel (miern.).
Parzellieren (aufteilen); parcelować, dzielić (dzielić na cząstki majątek ziemski celem sprzedaży).
Paß (Engpaß); przełęcz, wąwóz (geol.).
Passage (Durchgang); przejście, przechód, pasaż, ulica kryta.
Passatwind (ständiger Wind zwischen den Wendekreisen); pasat (wschodni wiatr zwrotnikowy) (geol.).
Passauit (Porzellanspat); pasait, spat porcelanowy (min.).
Passen; 1) przystawać, przylegać; 2) dostawiać, dostosowywać, przystosowywać.
Passepartout (Bilderrahmen aus Papier); pasparto, obramienie, ramka tekturowa.
Passieren; 1) przechodzić, przejeżdżać, mijać; 2) przepuszczać; 3) przyjąć (pozycję rachunkową).
Passierschein (Paß, Geleitbrief); przepustka.
Passiv (untätig, verschuldet); bierny, zadłużony, nieczynny.
Passiva (Schulden); długi.

Passivstand; stan ujemny, bierny, stan długów, wykaz długów.
Paßring; wieniec kluczowy (obudowa szybów wodoszczelna) (górn.).
Paßstück; wkładka dostosowana (techn.).
Passung; dostosowanie, dopasowanie.
Paßziegel (Dachpfanne); dachówka holenderska, esówka (bud.).
Patent; 1) patent, karta przemysłowa, świadectwo; 2) przywilej, pozwolenie na wykonywanie, patent.
Patentbeschreibung; opis patentu, opis wynalazku.
Patentblau (zur Denaturierung des Gewerbesalzes); błękit patentowy (soln.).
Patentgebühr; patentowe.
Patentgesetz; ustawa (patentowa) o patentach.
Patentgußstahl; stal lejna patentowa (met.).
Patentinhaber; właściciel patentu, uprzywilejowany.
Patentieren (gesetzlich schützen); patentować (starać się o patent na wynalazek).
Patentrecht; prawo wynalazku, prawo patentowe.
Patentpulver (grobkörniger Sprengsalpeter, brennbarer Salpeter); proch patentowy, saletra palna (mat. wybuch.).
Patentschutz; ochrona wynalazków, ochrona patentu.
Patentübertretung; naruszenie patentu.
Patentverlängerung; przedłużenie patentu, przedłużenie przywileju.
Patentverschlossenes Seil; lina patentowo-zamknięta (maszyn. górn.).
Patentziegel p. Ziegel.
Paterait; paterait (min.).
Paternoster (Paternosterwerk); różaniec, norya, paternoster, podnośnik kubelkowy (maszyn.).
Paternostergebläse p. Kettengebläse.
Paternosterkunst (Paternosterwerk, Paternoster, Rosenkranzkunst, Kettenkunst); różaniec, norya, paternoster, podnośnica paciorkowa (maszyn.).
Paternosterwerk p. Paternoster, Paternosterkunst.
Patioprozeß (amerikanisches Amalgamationsverfahren); ortęcanie amerykańskie (met.).
Patrinit p. Nadelerz.

Patrize p. Kaliberring.
Patrizenwalze (Oberwalze) eines Walzwerkes; walec górny, ojciec (maszyn. hut.).
Patrone (Form, Muster); patron, wzór, model (techn.).
Patrone (Pulverhülse); patron; p. Dynamitpatrone, Pulverpatrone.
Patronensicherung; bezpiecznik wstawkowy, korkowy (el.).
Pattinsonieranstalt; patynsonownia (met.).
Pattinsonieren (Pattinson'scher Kristallisationsprozeß, Pattinsonprozeß); patynsonowanie (sposób wydobycia srebra z ubogich srebronośnych rud ołowiu) (met.).
Pattinsonkessel (Pattinsonierkessel); kocioł Patinsona (met.).
Paulenwelle p. Hammerwelle.
Paulit p. Hypersthen.
Paulitfels p. Hypersthenit.
Pauschalbetrag; kwota ryczałtowa.
Pauschale (Bauschsumme); ryczałtowe, ryczałt.
Kanzlei —; ryczałtowe kancelaryjne.
Pauscheisen (Alteisen, Brucheisen); żelazo stare, drobne, żelaztvo, żelaziwo.
Pauschel (Päuschel, Peuschel, Bauschel, Bäuschel); perlik, posułt, pucka (młot duży, ciężki) (górn. hut.).
Pauschen (Bauchen, Durchlassen, Flößen, Seigern); przelewanie, cedenie, rafinowanie (cyny) (met.).
Pause (Unterbrechung, Ruhe); przerwa, pauza.
Pause (einer Zeichnung); przerys, pauza.
Pausen (bausen, durchzeichnen); przerysowywać, kalkować, przeprószać.
Pausleinwand (Bausleinwand); kalka płócienna.
Pauspapier (Bauspapier); papier przeźroczysty, papier do kopiowania, kalka.
Pauszeichnung; rysunek odkopowany, odkalkowany, odbity.
Pavillon; pawilon, skrzydło budynku (bud.).
Pech; smoła (przetopiona żywica drzew szpilkowych) (matr.).
Pechblende p. Uranpecherz.
Pecheisenerz (Pecheisenstein, Stilpnoisiderit); ruda żelazna, smolista, stylpnozyderyt (min.).
Pecherz p. Uranpecherz.

- Pechfackel** (Windfackel); pochodnia smołowa, smolna.
- Pechglanzkohle** (Pechkohle, Art Braunkohle); węgiel smolisty (min.).
- Pechgranat** p. Kolophonit.
- Pechkohle**; 1) węgiel smolisty, smołowy, smolak (odmiana węgla kamiennego); 2) p. Pechglanzkohle (min.).
- Pechstein**; smołowiec, kamień smolny (min.).
- Pechtorf** (Specktorf, amorpher Torf); torf tłusty, smolisty, zgnilec smolny (geol.).
- Pechuran** p. Uranpecherz.
- Pecopteris**; pectopteris (roślina paprociowa skamieniała w formacji węglowej) (geol.).
- Pecten** (Kammuschel); pecten, grzebyk, przegrzebka (małża bezgłowa jednomuszkulowa) (geol.).
- Pectunculus**; pectunculus, grzebielinka (małża bezgłowa dwumuszkulowa) (geol.).
- Pedometer** (Schrittzähler); krokomierz, krokownik, pedometr (miern.).
- Peganit**; peganit (min.).
- Pegel** (Wasserpegel, Wasserstandzeiger); wodokaz.
- Pegmatit**; pegmatyt (geol.).
- Pegmatolith** (gemeiner Feldspat); pegmatolit (min.).
- Pehrstatt** p. Bärstatt.
- Pektolith**; pektolit (min.).
- Pelagisch** (pelagische Formation); formacja morska, morsko-wodna (geol.).
- Pelikanit**; pelikanit (min.).
- Peliom** (Cordierit oder Dichroit); peliom (min.).
- Pelluzidität**; przezroczystość (fiz. min.).
- Pelokonit**; pelokonit (min.).
- Pelosiderit** (toniger Siderit, Sphärosiderit); pelosydyt (min.).
- Peltiersche Wärme**; ciepło Peltiera (el.).
- Peltonmotor**; motor (silnik) Peltona (do napędu wentylatorów) (maszyn. górn.).
- Peltonrad**; koło wodne Peltona, turbina Peltona (maszyn.).
- Pelzerventilator**; wentylator Pelzera (maszyn. górn.).
- Pencatit**; penkatyt (min.).
- Pendel** (das u. der); wahadło (fiz. mech.).
- ballistisches** —; wahadło balistyczne.
- Pendel** (das u. der); wahadło (fiz. mech.).
- einfaches** —; wahadło proste.
- elektrisches** —; wahadło elektryczne.
- konisches** —; wahadło stożkowe.
- Kreis** —; wahadło kołowe.
- mathematisches** —; wahadło matematyczne.
- physisches** —; wahadło fizyczne.
- Reibungs** —, (Reibungswage); wahadło cierne.
- Reversions** —; wahadło rewersyjne.
- Sekunden** —; wahadło sekundowe.
- thermoelektrisches** —; wahadło termoelektryczne.
- Zentrifugal** —; wahadło odśrodkowe.
- zusammengesetztes** —; wahadło złożone.
- Zykliden** —; wahadło cykloidalne.
- Pendelbewegung**; oscylacja, ruch wahadła (fiz.).
- Pendelgeschwindigkeit**; prędkość wahadła (fiz.) p. Geschwindigkeit.
- Pendeln** (der Maschinen); wanie się, kołysanie się (maszyn.).
- Pendeln** (der parallel geschalteten Wechselstrommaschinen); okresowanie (równoległe połączonych przeniennic) (el.).
- Pendelrätter**; rzeszoto wahadłowe (sort.).
- rotierender** — **von Karlik**; obrotowe rzeszoto wah. Karlika.
- Pendelregulator**; regulator (miarownik) wahakowy, wahadłowy (maszyn.).
- Pendelsäge**; piła (tarczowa) wahadłowa (techn.).
- Pendelwage**; 1) waga wahadłowa; 2) spadomierz wahadłowy (miern.).
- Pendelzähler**; liczydło (miernik, licznik) wahadłowe (el.).
- Pendetif**; wroźnik (część trójkątna sklepienia kulistego wchodząca klinowato między dwa dościenia) (arch.).
- Penetrabel** (durchdringlich); przenikliwy (fiz.).
- Penetrabilität** (Durchdringlichkeit); przenikliwość (fiz.).
- Penetrant** (durchdringend); przenikający (fiz.).
- Penetration** (Durchdringung); 1) przenikanie (fiz.); 2) przerost (kryst.).
- Penetrationszwillinge**; bliźniaki przerosłe (kryst.).

Penetrieren (durchdringen); 1) przynikać (fiz.); 2) przerastać, przerósć (kryst.).

Pennin; pennin (min.).

Pennit; pennit (min.).

Pennsylvanisches Bohren (pennsylvanisches Bohrverfahren); wiercenie sposobem pensylwańskim (wierc. ziem.).

Pentaëder (Fünfflach); pięciościan (geom.).

Pentacrinites; pentacrinites, pięciokwit (szkarłupnia pokwitowa skamieniała) (geol.).

Pentagon (Fünfeck); pięciokąt (geom. kryst.).

Pentagon (pentagonal); pięciokątny (geom. kryst.).

Pentagonal-Dodekaëder p. Pentagondodekaëder.

Pentagondodekaëder (Pentagonal-Dodekaëder, domatisches Dodekaëder, dachförmiger Zwölfflächner, Zweimalsechseckflach, Kieszwölfflach, Pyritoëder); dwunastościan pentagonalny, pięciokątny, pirytoedr (kryst.).

gebrochenes —, (Dyakisdodekaëder); dwunastościan podwójny, dwudziestoczteroscian trapezoidowy, diptoedr.

Percylit; percylit, boleit (min.).

Peressip (angeschwemmter Damm); tama napływowa (wydobywanie soli morskiej).

Perforiermaschine; dziurkarka (techn.).

Perforieren (durchbohren, löchern); przewiercić, dziurawić (techn.).

Perforiertes Blech; blacha dziurkowana (techn.).

Pergamentpapier (Hauptpapier), papier pergaminowy.

Peridot (Chrysolith u. Olivin); perydot (min.).

Periklas; peryklaz (min.).

Periklin (Albit, heterotomer Feldspat); peryklin (min.).

Periode (Zeitabschnitt); okres, epoka, peryod.

Periode des Stoßes; okres uderzenia (mech.).

Periodengleichheit; równość okresów (el.).

Periodenzahl; częstość (ilość) okresów, częstotliwość drgawek (el.).

Periodisch; okresowy, peryodyczny (mat. el.).

Periodischer Bruch; ułamek (dziesiętny) nieskończony, okresowy (mat.)

Periodische Zahl; liczba (dziesiętna) nieskończona, okresowa (mat.).

Peripherie (Kreisumfang); obwód (geom.).

Peripheriwinkel; kąt obwodowy (geom.).

Peristerit (Albit); perysteryt (min.).

Perkussionsbohren p. Stoßbohren.

Perlglimmer; mika perłowa (min.).

axotomer —, (Pyrosmalith); piro-smalit.

hemiprismatischer —, (Perlglimmer oder Margarit); margaryt.

rhomboëdrischer —, (Clintonit); klintonit.

Perlgrau (von Farbe); perłowy (min.).

Perlken (Schlägel) p. Fäustel.

Perlit; perłowiec (min.).

Perlmutterglanz (der Mineralien); połysk perłowo-macieczny (min.).

Perlsalz; jarka, sól perłowa (sól w ziarnkach wielkości soczewicy albo żyta jarego, przezroczytych, wśród pokładów soli szybkowej występująca w Wieliczce) (soln.).

Perlsinter; opal perłowy (min.).

Perlspat (Braunspat, Dolomit); spat perłowy (dolomit) (min.).

Perlstein (Perlsteinporphyr); perłowiec (geol.).

Perm (Permformation, Dyas, Rotliegendes u. Zechstein); perm, formacja permska, dyas (geol.).

Permanent (beständig, dauernd); stały, trwały.

Permanenter Magnet; magnes stały (fiz.).

Permeabilität; przenikliwość (el.).

magnetische —; przenikliwość magnetyczna.

Perowskit; perowskit (min.).

Perpetuum mobile; ruch ciągły, perpetuum mobile (maszyna wiecznie poruszająca się).

Perron (Bahnsteig); przytorze, peron, deptak (kol.).

Personal (Personale, Beamten, Dienerschaft, Arbeitskräfte); personal (personel), poczet osób.

Personalstand; skład osobowy (władzy, zakładu).

Personalstandesausweis; wykaz osobowo-służbowy.

Personalzulage; dodatek osobisty.

Perspektiv (Fernrohr); dalekowiedz, luneta (fiz. miern.).

Perspektive (Aussicht); widok, perspektywa.

Perspektive (Schaubildkunst); perspektywa (geom.).

Linear —; perspektywa kreślna.

Luft —; perspektywa powietrzna.

Parallel —, (Axonometrie); półperspektywa, perspektywa równoległa, aksonometria.

Perspektivlineal p. Kippregel.

Perspektivpumpe p. Rittingerpumpe.

Perspektivverrohrung; rurowanie wielokrotne (wierc. ziem.).

Perthit; peryt (min.).

Perturbation (Störung); zamieszanie, zaniepokojenie, zakłócenie, perturbacja (geol.).

Petalit (Lithionfeldspat, prismatischer Petalinspat); petalit (min.).

Petralith; petralit (mat. wybuchowy).

Petrefakt (Versteinierung); skamieniałość, skamielina (geol.).

Petrefaktenkunde (Versteinungslehre) p. Paläontologie.

Petrographie (Gesteinskunde, Gesteinslehre); skałoznawstwo, litologia, petrografia (geol.).

Petroleum (Steinöl, Bergöl, Erdöl, Naphtha); olej skalny, ropa, nafta (min. geol.).

Petroleum Brenner; palnik naftowy.

Petroleumglühlicht; światło naftowe żarowe.

Petroleumlampe; lampa naftowa.

Petroleummotor; motor (silnik) naftowy (maszyn.).

Petroleumschacht; szyb naftowy (górn.).

Petroleumrückstand; mazut, odpadki naftowe.

Petroleumwagen; nafciarka (kol.).

Petzit (Tellurgoldsilber); petcyt (min.).

Peuschel p. Pauschel.

Pfad; ścieżka.

Pfaden (Pfühleisen, Pfanne, Auge); panewka, ząbka, łożysko (kołowrotu) (maszyn. gór.).

Pfahl; 1) pal, słup, kół; 2) p. Getriebepfahl.

Pfahlbäume (im Haspelschacht) p. Pfuhlbäume.

Pfählen p. Verpfählen.

Pfahlholz (Ladeholz, Ladholz, Legholz, Ausfüllungsholz); wścianki, deszczyny, kliny, drewno wbijane, okładziny (górn. cieś.).

Pfahlprellbock (Stoßgerüste); odbój palowy (kol.).

Pfahlrost; ruszt palowy, ruszt na palach, krata na palach (bud.).

Pfahlrostfundierung (Pfahlrostgründung); posadowienie (fundowanie) na ruszcie na palach (bud.).

Pfahlschuh; trzewik, grot, but (pala) (bud.).

Pfahlwand; palisada, częstokół, ostrokół (ogrodzenie z kołów obok siebie utkwionych) (bud.).

Pfand p. Pfändung.

Pfändebrett (Pfandbrett); deska wsporcza, fantowa, pomocnicza (górn. cieś.).

Pfändegeviere (Pfandgevier, Helfgevier) p. Hilfsgezimmer.

Pfändekeil (Pfandkeil); klin śpiczasty, pomocniczy, przygłoba (górn. cieś.).

Pfändelatte (Pfandlatte); łąta wsporcza, fantowa, pomocnicza (górn. cieś.).

Pfänden (abspreizen); podpierać, stemplować (górn. cieś.).

Pfändestempel (in der Firste); poprzeczka wsporcza (górn. cieś.).

Pfandholz p. Pfändung.

Pfändung (Pfand) p. Pfändegeviere.

Pfändung (Pfändungsbau); zawarcie (przy odbudowie filarowej, pokładów węgla) (górn. cieś.).

Pfändung (Pfand, Pfandholz, Pfändungsholz); przypory, zapory (deski, wścianki, łąty, kliny i t. d.) (górn. cieś.).

Pfändungsbau p. Pfändung.

Pfanne (Gießpfanne); lejnica, łyża lejarska, panew odlewnicza (odl.) p. Schmelzpfanne.

Pfanne (Siedepfanne, Salzpferne); panew warzelniarna, czerun, cerun (warzel).

flache —; panew płaska.

Dampf —, (Dampfsiede —); panew parowa (parą ogrzewana).

Maschinen —; panew maszynowa (z wybieraniem maszynowem).

rechtdeckige —; p. prostokątna.

Rohrdampf —; p. rurowa (z rurami parowemi).

runde —; panew okrągła.

Sogge —; p. dowarżająca (do zagotowania solanki).

Stör —; p. kipiąca (do burzenia solanki).

Trocken —; p. suszarniana.

Vorwärm —; p. podgrzewalna.

Pfanne (Zapfenlager, Lager); panew, panewka, walnica (maszyn.).

Pfanneisen (Pfanneisen, Pfannenblech); blacha panwiowa (warzel.).

Pfannenaufseher; dozorca warzelni (warzel.).

Pfannenblech p. Pfanneisen.

Pfannenboden; dno panwi (warzel.).

Pfannbord (Brantf, Prantf); bok panwi, bocznica, ściana boczna panwi (warzel.).

Pfannenecken (Ecken einer Sudpfanne); rogi, kąty panwi (warzel.).

Pfannengruppe; grupa panew (warzel.).

Pfannenhammer p. Pfannensteinhammer.

Pfannenhaus p. Pfannhaus.

Pfannenherd; palenisko panwiowe (warzel.).

Pfannenkern p. Pfannenstein.

Pfannenkernverwässerungsstube; izba do rozpuszczania omoków (warzel.).

Pfannenleck; przeciek panwiowy, dziura panwiowa (warzel.).

Pfannemantel (Dunstdeckel, Dampfmantel); płaszcz panwiowy, zasłona panwiowa, płachta, firanka (warzel.).

Pfannenmeister; panwiowy (warzel.).

Pfannenniete (Pfannennagel); nit (zakówka, zaklep) panwiowy (warzel.).

Pfannennietflecke; parplice (warzel.).

Pfannenrost; ruszt panwiowy.

Pfannenschmied; panewnik, kotlarz panwiowy (warzel.).

Pfannensteher; słupek panwiowy (panew podpierający) (warzel.).

Pfannenstein (Hungerstein, Salzstein, Salzschoep, Salzschoepf, Schlotter, Pfannenkern, Grausalz); kamień (przywar) panwiowy, omok, wykowiina, kreż (warzel.).

Pfannenstein und Dornstein (Hallerde) in Württemberg; kamień panwiowy i tężniowy, kamień solny (warzel.).

Pfannensteinabschlagen (Grausalzabschlagen); zbijanie omoku, zbijanka (warzel.).

Pfannensteinhammer (Pfannenhammer, Grausalzhammer); młot (młotek) panwiowy, bijanka, bijka (warzel.).

Pfannenstock p. Pfannstock.

Pfannenziegel; dachówka francuska (wygięta mniej niż gąsior lub koszówka i układana naprzemian wklęsłą i wypukłą stroną) (bud.).

Pfänner (Salzwirker, Salzjunker, Salinenbetreiber, Salinenbesitzer); 1) właściciel warzelni, saliny, żupy; 2) gwarek (soln.).

Pfännerrecht; prawo warzenia soli, prawo żupne (soln. pr. górń.).

Pfännerrolle; obrachunek solny (soln.).

Pfannerschaft; 1) hutnictwo solne, warzelnictwo, żupnictwo; 2) hutnicy solni, żupnicy; 3) gwarectwo (soln.).

Pfannhaus (Pfannenhaus, Sudhaus, Salzkote); warzelnia, wieża (karbary), koktura (warzel.).

Pfannstätte; siedlisko panwi (warzel.).

Pfannstock (Pfannenstock); obmurowanie panwi (warzel.).

Pfeife (Bohrpfeife, Bohrlochspfeife, Büchse); piętka, fajka, worek strzałowy (pozostała część otworu po strzale) (górń.).

Pfeife (Signalpfeife); gwizdawka, gwizdek, świstawka.

Pfeifenstein; kamień fajkowy (min.).

Pfeifenton; glina (glinka) fajkowa (min. geol.).

Pfeifer p. Lochpfeifer.

Pfeil (Pfeilhöhe); strzałka, ugięcie (bud.).

Gewölbs —, (Bogenstich); strzałka sklepienia.

Pfeiler; 1) filar (górń.); 2) słup, filar, pilaster (bud.).

diagonal —; filar przekątny.

großer —, (Mittel); filar duży, calizna.

Kohlen —; filar węglowy.

kurzer —; filar krótki.

langer —; filar długi.

Salz —; filar solny.

schwebender —; filar wznoszący się.

Sicherheits —; filar oporowy, filar bezpieczeństwa.

streichender —; filar kierunkowy.

Pfeilerabbau; 1) p. Pfeilerbau; 2) p. Pfeilerverhau.

Pfeilerabbaustrecke p. Pfeilerstrecke.

Pfeilerabschnitt (Abschnitt eines Pfeilers); pojęcie filaru, odcinek filaru, część filaru (górń.).

Pfeileraushieb; przecinka (przebitka) filarowa (górń.).

Pfeilerbau (Pfeilerabbau); odbudowa filarowa, wybieranie filarów, filarowanie.

diagonal —; odbudowa filarowa przekątnia.

Pfeilerbau (Pfeilerabbau); odbudowa filarowa, wybieranie filarów, filarowanie.

kombinierter — und Strebau; odbudowa filarowa ścienna.

Kurz —; odbud. filarami krótkimi.

Lang —; odbud. filarami długimi.

Quadrat —; odbud. filarami kwadratowymi.

schwebender —; odbud. filarami wznoszącymi się.

streichender —; odbud. filarami kierunkowymi.

streichender — mit Rollöchern; odbudowa filarami kierunkowymi z kominami.

— **mit Bremswegen u. streichenden Abbaustrecken**; odbudowa filarowa z pochylniami i kierunkowymi chodnikami wyrobowymi.

— **mit Hauptdiagonalen u. streichenden Abbaustrecken**; odbudowa filarowa z ukośnicami głównymi i kierunkowymi chodnikami wyrobowymi.

Pfeilerbegrenzungsstrecke (Begrenzungsstrecke eines Sicherheitspfeilers u. s. f.) p. Begrenzungsstrecke.

Pfeilerbruchbau; odbudowa filarowa z załamywaniami, filarowanie załamowe (górn.).

Pfeilerdurchhieb; przebitka filarowa (górn.).

Pfeilerhöhe (die flache Höhe eines streichenden Abbaupfeilers); wysokość filaru, wysokość filarowa (górn.).

Pfeilerhöhe (die flache Höhe eines Pfeilers oder Mittels zwischen zwei Sohlen); wysokość calizny (górn.).

Pfeilerkopf; głowica filaru, nagłówek filaru (architektoniczne zakończenie filaru przeprowadzone w górnej warstwie) (bud.).

Pfeilerort p. Pfeilerstrecke.

Pfeilerrest; pozostałość, reszta, ostatek filaru (górn.).

Pfeilerrückbau; odbudowa filarowa wsteczna, powrotna, dodatkowa (górn.).

Pfeilerstrecke (Pfeilervorrichtungsstrecke, Pfeilerort, Pfeilerabbau-strecke); chodnik filarowy (górn.).

Pfeilerteilungsstrecke; chodnik filarowy rozdzielnicy (górn.).

Pfeiler- und Stoßbau p. Pfeiler- und Strebau.

Pfeiler- und Strebau (Stoßbau), strebbau- o. stoßbauartiger Pfeiler-

bau, kombinierter Pfeiler- u. Strebau (Stoßbau); odbudowa filarowo-ścienna, ścianowanie i filarowanie, wąskobierna odbudowa filarowa (górn.).

Pfeilerverhau (Pfeilerverhieb, Pfeilerabbau, Abbau der Pfeiler); odbudowa filarów, wybieranie filarów (górn.).

Pfeilerverhieb p. Pfeilerverhau.

Pfeilerverwässerung; ługowanie filarów (sołn.).

Pfeilervorrichtung (Vorrichtung, Vorbau); przygotowanie filarów, rozdzielanie filarów (górn.).

Pfeilervorrichtungsstrecke p. Pfeilerstrecke.

Pfeilhöhe strzałka, wysokość strzałki (łuku) (bud.).

Pfeilrad (Pfeilzahnrad); koło daszkowo uzębione, koło z zębami kątowymi (maszyn.).

Pfeilzähne; zęby daszkowe, kątowe (maszyn.).

Pfeilzahnrad p. Pfeilrad.

Pferdebahn (Pferdeisenbahn); kolejonna (górn.).

Pferdeförderstrecke p. Pferdestrecke.

Pferdeförderung; 1) przewóz końmi (w chodnikach); 2) wyciąganie końmi (szybem) (górn.).

Pferdegöpel (Treibgöpel); kołowrót konny, maneż konny, kierat, goniarnia (maszyn. gór.).

Pferdeknecht (Pferdetreiber); poganiacz koni, trybarz, goniarz (górn.).

Pferdekraft (Pferdestärke); moc konia, siła konia, koń mechaniczny.

gebremste —; praca maszyny wyznaczona hamulcem (maszyn.).

Pferdeschlinge; pętlica, szląg do spuszczenia koni (górn.).

Pferdestallung; stajnia końska.

Pferdestärke p. Pferdekraft.

Pferdestrecke (Pferdeförderungsstrecke, Pferdebahnstrecke); droga końska, chodnik koński, chodnik dla przewożu końmi (górn.).

Pferdetreiber p. Pferdeknecht.

Pfette (Dachpfette); płatwa, płatew, leźnia (bud.).

First —; płatwa grzbietowa.

Fettendach (Fettendach); dach płatwowy, leźniowy (bud.).

Pfiesel (Dörrpfiesel, Trockenkammer, Darrkammer); suszarnia (warzel.).

Pfiesel-trocknung; suszenie w suszarniach (warzel.).

Pflanzenabdrücke (Pflanzenreste);
odciski roślinne (geol.).

Pflanzenöl; olej roślinny, oliwa roślinna.

Pflaster; bruk.

Asphalt —; bruk asfaltowy.

Holz —; bruk drewniany.

Stein —; bruk kamienny.

Stöckel —; bruk kostkowy, pieńkowy.

Pflasterarbeit; brukowanie, robota brukarska.

Pflasterer; brukarz.

Pflastern; brukować.

Pflasterstein; brukowiec, kamień brukowy.

Pflasterung; brukowanie.

Pflasterziegel (Fliese, Estrichplatte); cegła posadzkówka, brukówka, cegła posadzkowa, brukowa (bud.).

Pflaumenblau (von Farbe); barwy śliwkowej, śliwkowy (min.).

Pflichtverletzung; przekroczenie obowiązku, uchybienie obowiązkowi.

Pflinz p. Spateisenstein.

Pflock (Absteckpfähchen); palik, kół, kołek (do oznaczenia punktu) (miern.).

Pförtner p. Portier.

Pfoste (Pfosten, Bohle, Planke); brus, dyl, bal (cieś.).

Pfostendamm; tama z brusów, z dyli, tama dyłowa (górn.).

Pfostenrost (Bohlenrost); ruszt z brusów (bud.).

Pfostentür; drzwi dyłowe, drzwi z dyli (bud.).

Pfriem (Pfrieme); szydło (miern. gór.).

Pfropf (Propf, Lehmpropf) p. Lehmpropf.

Pfühlbäume (Pfahlbäume); leźnie kołowrotowe (górn. cieś.).

Pfuhleisen p. Pfadeisen.

Pfund; funt (dawna miara ciężkości = 0.4095 kg = 32 łutom).

Pfündigkeit (der Sole); funtowość (ilość funtów soli w jednej stopie sześcienną solanki) (fiz. warzel.).

Pfündigkeitsaräometer (zur Solenmessung); gęstomierz funtowy (fiz. warzel.) p. Grädigkeitsaräometer.

Pfützeimer (Schöpfpeimer, Pfützstunze); czerpak, wiadro (do czerpania) putnia, węborek (górn.).

Pfützen; czerpać, wylewać wodę (górn.).

Pfützer; 1) rzapiowy, wodny (górn.); 2) rzumpiarz (robotnik wybierający muł w płóczkach) (sort.).

Pfützstunze p. Pfützeimer.

Phacops; phacops (rak) (geol.).

Phacolith; fakolit (min.).

Phänakistoskop (Phantoskop) p. Stroboskop.

Pharmakochalcit p. Olivenerz.

Pharmakolith; farmakolit (min.).

Pharmakosiderit (Würfelerz, hexaëdrischer Lirokonmalachit); farmakosyderyt, ruda żelazna kostkowa, żelaziak kostkowy (min.).

Phase; faza (el.).

Phase der Salzagerbildung; kolej (następstwo) tworzenia się pokładów solnych (geol.).

Phasenanker; twornik fazowy, kilkofazowy (el.).

Phasendifferenz; różnica faz (el.).

Phasenfolge; następstwo faz (el.).

Phasengleichheit; zgodność, równość faz (el.).

Phasenindikator; wskaźnik faz (el.).

Phasenlampe; lampka fazowa, fazówka (el.).

Phasenmesser (Phasenmeter); faznik, fazomierz, fazometr (el.).

Phasenmotor; prądnik fazowy (el.).

Phasenregel; reguła faz (el.).

Phasenregelung (Phasenregulierung); miarkowanie faz (el.).

Phasenregler; miarkownik faz (el.).

Phasenschaltung; połączenie faz (el.).

Phasenschieber; suwak fazowy (el.).

Phasenspannung; napięcie fazowe, robocze (el.).

Phasentransformator; przetwornik fazowy (el.).

Phasenunterschied; różnica faz (el.).

Phasenvergleich; porównywacz faz (el.).

Phasenverschiebung; przesunięcie faz (el.).

Phasenverzögerung; opóźnienie faz, nienadążność faz (el.).

Phasenvoreilung; wyprzedzenie faz, prześcignięcie faz (el.).

Phasenwicklung; nawój fazowy (el.).

Phasenwinkel; kąt fazowy (el.).

Phasenzahl; ilość faz (el.).

Phasenzeiger; wskaźnik faz (el.).

Phasig; fazowy (el.).

Phästin; festyn (min.).

Phenakit (rhomboëdrischer Smaragd); fenakit, fenacyt (min.).

Phengit p. Muscovit.

Phillipsit (Kalkharmotom, Kaliharmotom, Christianit, staurotyper Kuphonspat); filipsyt, chrystyanit (min.).

Philosophenwolle p. Zinkblumen.
Phlogopit; flogopit (min.).
Pholerit; foleryt (min.).
Phönicit (Phönikochroit, Melanochroit); fenicyt, melanochroit (min.).
Phönikochroit p. Phönicit.
Phönix; feniks (mat. wybuch. bezpieczny).
Phonograph (Lautschreiber, Sprachzeichner); fonograf (fiz.).
Phonolith (Klingstein); fonolit, dźwiękowiec (geol.).
Phoronomie (Bewegungsgeometrie); geometrya ruchu, foronomia.
Phosgenit (Bleihornerz, Hornbleierz, Hornblei, Kerasin, orthotomer Bleibaryt); fosgenit, ołów rogowy, kerazyn (min.).
Phosphate (phosphorsaure Salze); fosforany, fosfaty, sole kwasu fosforowego (chem.).
Phosphite (phosphorigsaure Salze); fosforyny, sole kwasu fosforowego (chem.).
Phosphocerit p. Kryptolith.
Phosphor; fosfor (chem.).
amorpher —, (roter —); fosfor bezpostaciowy, czerwony.
Phosphorarm; ubogi w fosfor, mało-fosforowy (min. met.).
Phosphorblei (Phosphorbleispat) p. Pyromorphit.
Phosphorbronze; bronz nafosforzony, fosforowy (met.).
Phosphorchalzit p. Lunnit.
Phosphoreisen (Eisenphosphoret); żelazo fosforowe, żelazofosfor (met.).
Phosphoreisensinter (Diadochit); diadochit (min.).
Phosphoreszenz (das Phosphoreszieren) der Mineralien; fosforescencya, świecenie (min.).
Phosphoreszieren (im Finstern leuchten); fosforyzować, świecić się, błyszczeć (fiz. chem. min.).
Phosphorfrei (phosphorrein); bez-fosforowy (min. met.).
Phosphorgehalt; zawartość fosforu (min. met.).
Phosphorhältig; fosfor zawierający, fosforyczny (min. met.).
Phosphorige Säure; kwas fosforawy (chem.).
Phosphorigsaure Salze p. Phosphate.
Phosphorit (Faserapatit); fosforyt, apatyt włóknisty (min.).
Phosphorkupfer (Phosphorkupfererz) p. Lunnit.

Phosphormetalle (Phosphorete, phosphorhaltige Metalle); fosforzaki (met.).
Phosphorreich; bogaty w fosfor (min. met.).
Phosphorrein p. Phosphorfrei.
Phosphorsäure; kwas fosforowy.
Phosphorsäureanhydrid (wasserfreie Phosphorsäure, Phosphorperoxyd); bezwodnik fosforowy, pięciotlenek fosforu (chem.).
Phosphorsäure-Salze (phosphorsaure Salze) p. Phosphate.
Photicit; fotycyt (min.).
Photoelektrisch; fotoelektryczny.
Photochemie; fotochemia (nauka o chemicznem działaniu światła).
Photogrammetrie; fotogrametria (miern.).
Photographie; fotografia.
Photometer (Leuchtkraftmesser); fotometr, światłomierz (fiz.).
Photosphäre (leuchtende Sonnenoberfläche); fotosfera (światlna powierzchnia słońca) (geol.).
Phototheodolit; fototeodolit (miern.).
Phthanit p. Kieselschiefer.
Phyllit (Urtonschiefer); fillit (geol.).
Physik (Naturlehre); fizyka.
Physikalisch (naturkundlich); fizyczny.
Physiker (Kenner der Naturlehre); fizyk, badacz przyrody.
Physikus (Bezirksarzt); fizyk, lekarz powiatowy.
Phytolite (Pflanzenversteinerungen); fytolity, skamieniałości roślinne (geol.).
Piauzit; piaucyt (min.).
Pickel p. Schrämmhammer.
Pickeringit (Magnesiaalaun); piker-ryngit (min.).
Picotage p. Pikotage.
Picotit; pikotyt (min.).
Picranaleim; pikranalcym (min.).
Pieler Lampe; lampka Pielera (lampka alkoholowa do oznaczenia ilości gazów wybuchowych w kopalni) (górn.).
Piemontit p. Manganepidot.
Piezometer; piezometr (fiz.).
Pigment p. Farbkörper.
Piketts; paliki, kołki miernicze.
Pikieren; klucz, nakłuwać, przekłuwać.
Pikiernadel; nakłuwnik, kłujak (miern.).
Pikotage (Pikotieren, Verkeilen); uszczelnianie klinowe, klinowanie wodoszczelne, pikotaż (górn.).

Pikotagekranz (Keilkranz); wieniec okliniony, wieniec klinowy (górn.) p. Keilkranz.

Pikotieren (verkeilen); uszczelnić klinami, klinować wodoszczelnie, pikotować.

Pikrolith (Serpentin); pikrolit (min.).

Pikromerit; pikromeryt (min.).

Pikropharmakolith; pikrofarmakolit (min.).

Pikrophyll; pikrofil (min.).

Pikrosmin (prismatischer Pikrosminsteatit); pikrosmin (min.).

Pikrosminsteatit; pikrosmin (min.).
hemiprismatischer — p. Marmolith.

prismatischer —; pikrosmin.

tetartoprismatischer — p. Pyralolith.

Pilaster (Wandpfeiler, Halbpfeiler) p. Halbpfeiler.

Pilge (Bulche) p. Bulge.

Pilinit; pilinit (min.).

Pilote (Wasserpfahl, Ramppfahl); pal (bud.).

Pilotieren (Wasserpfähle einschlagen); palować, pilotować (bud.).

Pilz; grzyb, grzybek.

Pilzlampe; żarówka grzybkowata, grzybiasta (el.).

Pinge (Binge, Bünge, Auskesselung); obwał, lej, zapadlisko, kotlisko, duczka (górn.).

Pingenbau; odbudowa duczkami, słupami, odbudowa słupowa (górn.) p. Kuhlenbau.

Pingenzug (Pingenstrich); pasmo obwałów, zapadlisk, kotlik (górn.).

Pinguit; pingwit (min.).

Pinit (rhomboëdrischer Serpentinsteatit); pinit (min.).

Pinitoid; pinitoid (min.).

Pinksalz (Zinnchlorid - Chlorammonium); sól Pinka (chem.).

Pinnhacke; kilof brokowy (z ostrzem wstawionem) (górn.).

Pinnoit; pinnoit (min.).

Pinsel; pędzel, pęzel, kiść, pędzelek.

Haar —; pędzel włosiany, włosnik.

Maler —; pędzel malarski.

Maurer —; pędzel murarski, szczotka murarska.

Piotin (Saponit); piotyn (min.).

Pipette (Saugröhre); cewka, ssawka, pipetka (chem.).

graduerte —; cewka z podziałką, cewka podziałkowa.

Pisanit; pizanit (min.).

Pisé (gestampfte Erde); glina (ziemia) ubita (bud.).

Pisèbau; piza, lepianka (budowa z gliny lub ziemi ubitej) (bud.).

Pisèmauer; mur ziemiolity, ziemiościan (bud.).

Pisoith (Erbсенstein); grochowiec (min.).

Pissophan; pissofan (min.).

Pistatiengrün (von Farbe); pistacyowy (min.).

Pistazit (Eisenepidot); pistacyt (min.).

Pistolenprobe; próba pistoletowa (badanie materiałów wybuchowych) (górn.).

Pistomesit; pistomezyt (min.).

Pitkärandit; pitkerandyt (min.).

Pitotsche Röhre; rurka Pitota (mierzenie strumienia powietrza) (górn.).

Pittinerz; ruda pitynowa, pityn (min.).

Pittizit (Arseneisensinter, Arsenikeisensinter, Eisensinter, Eisenpecherz, Kolophoneisenerz); pitycyt, skrzep arsenowo-żelazny, naciek żelazny (min.).

Plache (Güterdecke, Wagendecke, Deckplache); opona wozowa, płachta wozowa, pokrowiec.

Plachenherd (Planenherd, Planherd); stół płóczkowy płachtowy (sort.) p. Herd.

Plafond (Zimmerdecke); pułap, sufit, strop, powała (bud.).

Plagiëder (trigonales Trapezoëder); plagiedr, ukośnic (kryst.).

Plagioklas; plagioklaz (min.).

Plagionit (hemiprismatischer Dystomglanz); plagionit (min.).

Plan (Zeichnung, Riß); plan, zarys, rysunek.

Situations —; plan, plan położenia (miern.).

Übersichts —; plan ogólny.

Plane (Planne, Plache); płachta (stołu płóczkowego) (sort).

Planenherd (Planherd) p. Plachenherd.

Pläner; plener (wapienie marglowate w formacji kredowej) (geol.).

Planerit; planeryt (min.).

Plänerkalk (Plänerkalkstein); wapień plenerski, opokowy, opoka (geol.).

Plänermergel (Kreidemergel); margiel plenerski, opokowy, kreda marglowa, opoka (geol.).

Plänersandstein (Pläner); piaskowiec plenerski, opokowy, opoka (geol.).

Planherd p. Planenherd.
Planie (Planum) p. Bahnplanum.
Planieren (abgleichen, ebnen); planować, równać (skopywać ziemię) (rob. ziem.).
Planierhammer (Schlichthammer); młot równiak, młot gładzik (met.).
Planierung (Ebning); plantowanie, równanie (rob. ziem.).
Planimeter (Flächenmesser); planimetr, powierzchnik (miern.).
Faden —; planimetr nitkowy, włoskowy.
Polar —; planimetr biegunowy.
Planimetrie (Flächenmeßkunde, Flächenlehre); planimetria, płaskomiernictwo, nauka mierzenia powierzchni (geom. miern.).
Planke; 1) dyl, deska; 2) parkan p. Bretterplanke.
Plankenfeld; przeszło parkanu.
Planenstoßherd p. Planstoßherd.
Planorbis; planorbis, zatoczek, płaskozwit, stoczek (mięczak brzochopełzy ślimaczkowy) (geol.).
Planpfanne (Flachpfanne); panew płaska (warzel.).
Planpfannentrocknung (Herd-trocknung) des Sudsalzes; suszenie panwiowe (warzel.).
Planrätter; rzeszoto płaskie, przesiewadło płaskie (sort.).
Planrost; ruszt płaski, poziomy, zwykły (maszyn.).
Planscheibe; tarcza tokarska (tok.).
Planscheibendrehbank; tokarka krążkowa (tok.).
Plansieb; sito płaskie (sort.).
Planspiegel; zwierciadło płaskie (fiz.).
Plansteuerung; stawidło płaskie (maszyn.).
Planstoßherd (Plannenstoßherd); stół płachtowy wstrząsany, pławnisko płachtowe wstrząsane (sort.) p. Stoßherd.
Planum (Planie) p. Bahnplanum.
Planzeichnen (das); rysowanie planów.
Planzeichner; rysownik planów.
Plasma; plazma (odmiana chalcedonu) (min.).
Plastik; 1) plastyka, rzeźbiarstwo, snyderstwo; 2) wypukłość, ugnietność.
Plastisch; 1) plastyczny, uwypuklony; 2) ugniotny.
Plastizität; plastyczność, ugnietność, podatność (fiz.).
Plateau (Hochebene); wyżyna, piaszkowgórze (geol. geogr.).

Plateau; 1) płaza nasypu lub wykopu (szeroki płaski wierzch nasypu lub dno wykopu); 2) pomost (wozu, wagi i t. d.).
Plateauwagen; wóz pomostowy (kol.).
Platin (Platina); platyna (chem. met.).
gediegenes —, (hexaëdrisches —); platyna rodzima (min.).
Platinchlorid; chlorek platynowy (chem.).
Platinchloridlösung; roztwór (roztwór) chlorku platynowego (chem.).
Platinchlorwasserstoffsäure; kwas platynowo-chlorowodorowy.
Platindraht; drut platynowy.
Platine p. Plattine.
Platinerz (Platinsand); platyniak, ruda platynowa (min. górń.).
Platiniridium; platynoiryd (min.).
Platinmetalle; platynowce (min. chem.).
Platinmohr (Platinschwarz); czerń platynowa (chem.).
Platinsalmiak; salmiak platynowy (chem.).
Platinschwamm; platyna gąbczasta, gąbka platynowa (chem.).
Platinschwarz p. Platinmohr.
Platinseife (Platinseifen); 1) usyp platynowy, gruzowisko platynowe.
Platinseife (Platinseifenwerk); płóczka platyny (sort.).
Platt; płaski, równy.
Plattbankhobel p. Hobel.
Platte (Tafel); płyta (techn. bud.).
Anker —; płyta kotwiczna.
Richt —; równia, równica.
Platte (Scheibe, Unterlagsplatte), podkładka (kol.).
Hoheneger'sche —; blaszka Hohe-negera.
Mittel —; podkładka środkowa.
Stoß —; podkładka końcowa, czółowa, stykowa.
Plattelkohle p. Blattelkohle.
Plätten (platt schlagen oder walzen); płaszczyc, rozplaszczac (met. techn.).
Plattenbrücke p. Wechselplatte.
Plattendicke; grubość płyty.
Plattendolomit; dolomit płytowy (geol.).
Plattenförmig (plattig) vom Gestein; płytowy (geol.).
Plattenförmige Absonderung; dzielenie się, oddzielanie się płytowe (skał) (geol.).
Plattenhammer; płaskownik, płaskownica (młot do klepania blach) (met. techn.).

Plattenhobel p. Hobel.
Plattenkalk; wapień płytowy (geol.).
Plattenkeil; klin płaski (maszyn.).
Plattenkondensator; kondensator płytowy (el.).
Plattform (flaches Hausdach); platforma, dach płaski (bud.).
Plattform (Stand, Stehplatz); platforma, stań, pomost.
Platthämmern (plattschlagen); rozklepać, rozkuć, kuciem rozplaszczyc (met. techn.).
Plattiarbeit; robota platerowana, wykładana.
Plattieren (beplatten); platerować, powlekać (metalem).
Plattierer; platerownik.
Plattiert; okładany, obłożony, platerowany.
Plattierung; platerowanie, okładanie.
Plattig p. Plattenförmig.
Plattine (Platine, Plettine, Rohschiene); kęs płaski, sztorc, żelazo płaskie, rygiel, platyna (met.).
Plättmaschine p. Plättwerk.
Plattnerit (Schwerbleierz); platneryt (min.).
Plattschlagen (plattwalzen) p. Plätten.
Plättwerk (Plättmaschine, kleines Walzwerk); płaszczarka (met. techn.).
Platz; plac, miejsce, nadworze.
Platzaufseher (Tagaufseher); dozorca wierzchni, światowy, dzienny.
Platzelgewölbe (böhmisches Kappengewölbe) p. Gewölbe.
Platzgebühr (Platzgeld); miejscowe, placowe, składowe.
Platzgold; złoto trzeszczące, piorunujące.
Pleistoseistes Gebiet; teren pleistosejstyczny (geol.).
Plenarsitzung; posiedzenie pełne, walne.
Plenarversammlung (Vollversammlung); walne zgromadzenie.
Plenipotenz (unumschränkte Vollmacht); pełnomocnictwo.
Plenum (Gesamtheit, Vollversammlung); ogół, wszysey, pełne (walne) posiedzenie, zgromadzenie.
Pleochroismus (Polychroismus) der Kristalle; pleochroizm, różnobarwność (kryst.).
Pleomorph p. Polymorph.
Pleomorphismus p. Polymorphismus.

Pleonast (Ceylanit, schwarzer Spinell); pleonast, cejanit, spinel czarny (min.).
Plesiosaurus; plesiosaurus, prawiejaszczur, szyjowiec (zwierzę jaszczurowe dawnego świata) (geol.).
Plettine p. Plattine.
Pleuelstange (Pleyelstange) p. Kurbelstange.
Plinian (Arsenkies); plinian, arsenopiryt (min.).
Plinthit; plintyt (min.).
Pliozän (Pliozänformation); pliocen (trzeciorzęd młodszy) (geol.).
Unter —, (Messinian); pliocen dolny.
Ober —, (Arnian); pliocen górny.
Mittel —, (Astian); pliocen środkowy.
Plistozän (Pleistozän); plejstocen (trzeciorzęd najmłodszy) (geol.).
Plombe (Bleiplombe); pieczęć ołowiana, plomba.
Plombenpräger p. Plombierzange.
Plombenverschluß; zapłomowanie, zamknięcie pieczęcią ołowianą.
Plombieren (unter Bleiverschluß legen); plombować.
Plombierung (der Salzsäcke); plombowanie.
Plombierschnur (Plombiersagat); szpagat do plombowania (soln. sort.).
Plombierzange (Plombenpräger); kleszcze plombowe, szczypce plombowe, obcegi do plombowania.
Plombierit; plombieryt (min.).
Plötz (Bletze); klin gruby, kliniak (górn.).
Plückersche Röhren; rurki Plückera (el.).
Plumbokalkzit; plumbokalcyt (min.).
Plumbostib; plumbostyb (min.).
Plumosit p. Federerz.
Plunger (Plungerkolben, Mönchskolben, Mönch, Taucherkolben, Bra-machkolben); nur, nurnik, nurzadło (tłok pełny, walcowy nie posiadający na sobie żadnego uszczelnienia) (maszyn.).
Plungerpumpe (Mönchskolbenpumpe, Mönchspumpe); pompa nurnikowa, pompa z nurem (maszyn.).
Plungerstange; trzon nurnikowy (maszyn.).
Pluspol; biegun dodatny (el.).
Plutonisch; plutoniczny, ogniowy dawny (geol.).
Plutonisches Gebilde (plutonische Formation); utwor plutoniczny, ogniowy dawny (geol.).

Plutonische Gesteine; skały plutoniczne, ogniowe dawne (geol.).

Plutonist; plutonista, wulkanista (dawna szkoła geologów, przypisująca utworzenie się skorupy ziemskiej wyłącznie działaniu ognia) (geol.).

Pneumatik (Aërodynamik); pneumatyka (część mechaniki, obejmująca naukę o równowadze i ruchu gazów).

Pneumatisch (durch Luft bewegt); pneumatyczny, powietrzny (fiz).

Pneumatische Eisenbahn p. Luftdruckeisenbahn.

Pneumatische Förderung; wyciąganie pneumatyczne, powietrzne (górn.).

Pneumatisches Gegengewicht; odciążek pneumatyczny, powietrzny (maszyn. górn.).

Pneumatische Pumpe (Luftpumpe); pompa powietrzna, pneumatyczna (maszyn.).

Pneumatogen; pneumatogen (przyrząd do oddychania) (górn.).

Pneumatophor; pneumatofor (przyrząd do oddychania) (górn.).

Pocharbeit (das Pochen); robota tłuczkowa, tłuczenie (sort.).

Pocharbeiter (Pocher, Pochknecht, Stockknecht); tłuczkarz (sort.).

Pocheisen (Eisen, Pochschuh, Pochstempelschuh, Schuh, Pochkolben, Knotzen); but stępora, but tłuczka (sort.).

Pochen; tłuc, miażdżyć, rozdrabiać (sort.).

Pochen (Pocharbeit); tłuczenie (sort.).

Naß —; tłuczenie mokre.

Tot —, (Zäh —); tłucz. na miałko.

Trocken —; tłuczenie suche.

Pocher (Pocharbeiter); tłuczkarz (sort.).

Pocherz (pl. Pocherze oder Pochgänge, Pochgut, Pochvorrat, Pochzeug, Mahlgut, nasse Abschläge oder Ausschläge); ruda tłuczkowa, tłuczywo, mieliwo, grudy rudne ubogie, rzadkie (sort.) p. Erzwände, Abschläge.

Pocherzschlägel (Auschlagefäustel); rozbijak, puka, perlik (sort.).

Pochfeld (Feld eines Pochwerkes) p. Pochsatz.

Pochflut (wilde Flut); męty płonne, jałowe, wody dzikie (sort.).

Pochgänge p. Pocherz.

Pochgerinne (Ladenwassergerinne, Satzrinne); koryto tłuczkowe (sort.).

Pochgerüst p. Pochstuhl.

Pochgraben; rów tłuczkowy (sort.).

Pochgut p. Pocherz.

Pochhammer; tłuk, młot tłuczkowy (sort.).

Pochhammer (Pochwerk); tłuczkarnia (młotowa lub stęporowa), tłuczka (młotowa lub stęporowa) (sort.).

Pochhaus p. Pochwerk.

Pochhub; skok stępora, tłuczka (sort.).

Pochkasten p. Pochtrog.

Pochkiel (Kiel des Pocheisens); kark buta stępora (sort.).

Pochklein; otluczki (sort.).

Pochknecht p. Pocharbeiter.

Pochkolben (eines Pochstempels) p. Pocheisen.

Pochkummt p. Pochtrog.

Pochlade (Pochladen) p. Pochtrog.

Pochleitungen p. Ladenhölzer.

Pochmaschine; tłuczka (stępa) maszynowa (sort.).

Pochmehl; mączka tłuczkowa, rudna (sort.).

Pochmühle p. Pochwerk.

Pochrad; koło (wodne) tłuczki (sort.).

Pochradwelle p. Pochwelle.

Pochriegel (Riegel, Ladenkeule, Bleuer); kliny stęporowe (sort.).

Pochringe; obręcze, pierścienie tłuczkowe (stęporowe) (sort.).

Pochrolle (Schüttrolle, Rolle, Rollkasten, Gosse); sypnik, skrzynia wyspowa (tłuczki) (sort.).

Pochsatz (Satz, Pochfeld, Kunst); zestaw (zcał) stęporów (sort.).

Pochsäule (pl. Pochsäulen, Rebsäulen); słupek tłuczki, słupek tłuczkowy (sort.).

Pochschale (eines Pochtrogs) p. Pochsohle.

Pochschiefser p. Pochstempel.

Pochschläge (Pochschläge, Pochschlägel, Pocherzschlägel) p. Pocherzschlägel.

Pochschlamm ((Schlamm); muł tłuczkowy (sort.).

Pochschuh (eines Pochstempels) p. Pocheisen (sort.).

steinerner —, (Pochwacke, Pochstein); but stępora kamienny, kończyk kamienny.

Pochschüsser p. Pochstempel.

Pochschwelle (pl. Pochschwellen); próg tłuczki (górn.) (sort.).

Pochsohle (beim Scheiden) p. Scheideplatte.

Pochsohle (Pochschale, Schabatte, Schabotte); spód tłuczki (sort.).

Pochsteiger; stygar (szygar) tłuczni. dozorca tłuczni (sort.).

Pochstein (steinerner Pochschuh) p. Pochschuh.
Pochstempel (Stempel, Pochschiefßer, Pochschüsser, Schiefßer, Schüsser, Schusser); stępor, tłuk, tłuczek (sort.).
Pochstempelschuh p. Pocheisen.
Pochstuhl (Pochgerüst); stolec stęporowy, wiązanie tłuczkowe (sort.).
Pochtasche p. Pochtrog.
Pochtrog (Pochkasten, Pochtasche, Pochlade, Satzlade, Kumpf, Gumpe, Pochkummt); koryto tłuczki (do tłuczenia), stępa (sort.).
Pochtrogschwand p. Pochwand.
Pochtrübe (Pochwerkstrübe); zgręży, męty (z pod stępy albo tłuczki) (sort.).
Pochvorrat p. Pocherz.
Pochwacke (steinerner Pochschuh) p. Pochschuh.
Pochwand (Pochtrogschwand); próg tłuczki (bocznica stępy) (sort.).
Pochwasser (Satzwasser, Ladenwasser); woda tłuczki (tłuczkowa) (sort.).
Pochwelle (Pochradwelle); wał palczasty (tłuczki) (sort.).
Pochwerk (Pochhaus, Stampfwerk, Stoßwerk, Schlagwerk, Pochmühle); tłuczka, tłuczkarńia, stępa (sort.).
Hammer —; tłuczka młotowa.
nasses — p. Naßpochwerk.
Stempel —; tłuczka stęporowa.
trockenes — p. Trockenpochwerk.
Pochwerksafter (After, Flutabgänge) p. After.
Pochwerksatz (Satz) p. Pochsatz.
Pochwerksbetrieb (das Pochen und Schlämmen, die Behandlung der Pocherze, nasse Aufbereitung); ruch tłuczkowy, ruch w tłuczku, rozdrabnianie (sort.).
Pochwerksgold; złoto tłuczkowe (met.).
Pochwerkstrübe p. Pochtrübe.
Pochzeug p. Pocherz.
Podest (Stiegenruheplatz, Treppenabsatz); przystanek, spoczynek (scho-dowy), spocznik, podest (bud.).
Podium (erhöhter Platz, Hochsitz); pomost podwyższony, podium.
Poetsches Gefrierverfahren (Gefrierverfahren von Poetsch) b. Ab-teufen der Schächte im Schwimmsand; sposób zamrażania Poetscha (górn.).
Pointieren p. Visieren.
Pol; biegun (el.).
magnetischer —; biegun magnetyczny.

Pol; biegun (el.).
negativer —; biegun odjemny.
positiver —; biegun dodatny.
Pol (Drehpunkt); biegun (chwilowy punkt obrotu) (mech.).
Beschleunigungs —; biegun przyspieszenia.
Rückkehr —; biegun powrotny, powrotny.
Wende —; biegun zwrotny.
Pol des Kräftepolygons; biegun wieloboku sił.
Polabstand; odległość biegunów (el.).
Polanker; twornik biegunowy (el.).
Polarisation; polaryzacja (el.).
dielektrische —; polaryzacja dielektryczna.
elektrische —; polaryzacja elektryczna.
galvanische —; polaryzacja galwaniczna.
Polarisation (des Lichtes); polaryzacja, biegunowanie (światła) (min.).
Polarisationsapparat; przyrząd polaryzacyjny (fiz.).
Polarisationsebene; płaszczyzna polaryzacji (fiz.).
Polarisationsstrom; prąd polaryzacyjny (el.).
Polarisator; polaryzator (fiz.).
Polarisieren (einen Lichtstrahl in besonderer Art zurückwerfen); polaryzować (fiz.).
Polariskop; polaryskop, biegunoskaz (fiz.).
Polaristrobometer; polarystrobometr (fiz.).
Polarität (entgegengesetztes Verhalten); biegunowość (el.).
Polaritätswechsel; zmiana, (przemiana) biegunowości (el.).
Polaritätszeichen (eines Kabels); znak biegunowy (el.).
Polarkoordinaten; współrzędne biegunowe (geom.).
Polarkreis; koło podbiegunowe (geogr. miern.).
nördlicher —; koło podbiegunowe północne.
südlicher —; koło podbiegunowe południowe.
Polarmethode; sposób biegunowy, sposób współrzędnych biegunowych (miern.).
Polarplanimeter; planimetr biegunowy (miern.).
Polarstern (Nordstern); gwiazda północna, biegunowa, polarna (geogr. miern.).

Poldistanz; 1) odległość biegunów (el.); 2) odległość biegunowa (gwiazdy) (astr. miern.).

Polianit (lichtes Graumanganerz); polianit (min.).

Polier; podmajstrzy, polir.

Bau —; budowniczy.

Schacht —; budowniczy szybowy, polir szybowy.

Polieren (glätten, schleifen); gładzić, wygładzać, polerować, nalsnić (techn.).

Polierfeile (Schlichtfeile); gładzik, pilnik gładzący (techn.).

Polierschaufel (zur Reinigung von Salzstöckeln); łopatka gładząca (wazzel.).

Polierscheibe; krążek szlifierski, toczydło (techn.).

Polierschiefer; łupek szlifierski (geol.).

Polierstahl; gładzik, stalica, gładzidło, gładysz (techn.).

Polierstein; kamień szlifierski (techn.).

Polierwalzen; walce gładzące (maszyn. hut.).

Polierwalzengerüst (Polierwalzwerk, Polierwalzen); walcownia gładząca, zał walców gładzących (maszyn. hut.).

Polinduktion; indukcya biegunowa, wzniesienie biegunowe (el.).

Polintensität; siła (natężenie) biegunowa (el.).

Politur; lśnidło, politura (stol.).

Schellack —; lśnidło szelakowe.

Wachs —; lśnidło woskowe.

Polizeistock p. Sicherheitsmarke.

Polizeivorschrift; przepis policyjny.

Polklemme; zacisk biegunowy (el.).

Pollux; polluks, polucyt (min.).

Polnischer Verband p. Verband.

Polonium; polon (chem.).

Polpaar; para biegunów (el.).

Polprüfer; wskaźnik biegunów (el.).

Polreagenzpapier; papiererek odczynnikowy (el.).

Polschenkel; pieniek biegunowy (magnesowy) (el.).

Polschuh; końcówka (łbica) biegunowa (el.).

Polspannung; napięcie biegunowe, międzybiegunowe (el.).

Polstärke; natęż biegunowa (magnetycznego), siła biegunowa (el.).

Polster (Steg, Gestängebolzen) p. Laufspreize.

Polsucher; wskaźnik biegunów (el.).

Polteilung; podziałka biegunów (el.).

Polumkehr; zmiana (przemiana) biegunów (el.).

Polwechsel; zmiana biegunów (biegunowości), półokres (el.).

Polwechsellzahl; ilość zmian (biegunów) (el.).

Polwender; przełącznik krzyżowy (el.).

Polyadelphit; poliadelfit (min.).

Polyargit; poliargit (min.).

Polyargyrit; poliargiryt (min.).

Polybasit (Schwarzgültigerz, Eugenglanz, Mildglanzerz, rhomboëdrischer Melanglanz); polibazyt (min.).

Polychroismus p. Pleochroismus.

Polychrom p. Pyromorphit.

Polydymit; polidymit (min.).

Polyëder (Vielfach); wielościan (geom. kryst.).

Polygon (Vieleck, Vielseit); wielobok, wielokąt, polygon.

elastisches —; wielobok ugięcia.

geschlossenenes —; wielobok zamknięty (miern.).

Kräfte —; wielobok sił (mech.).

offenes —; wielobok otwarty (miern.).

Seil —; wielobok sznurowy (mech.).

sphärisches —; wielobok sferyczny.

Polygonal (vieleckig); wielokątny, polygonowy, polygonalny.

Polygonalaufnahme; zdjęcie polygonowe, polygonalne (miern.).

Polygonalmethode (Umfangsmethode); sposób (metoda) obwodowy, sposób obwodzenia (miern.).

Polygonausgleichung; wyrównanie wieloboków, polygonów (miern.).

Polygonlinie; linia wieloboku, polygonu (geom. miern.).

Polygonnetz; sieć wieloboków, sieć wieloboczna, polygonowa (miern.).

Polygonometrie; polygonometria, wielobokowanie, zdjęcie wielobokowe (miern.).

Polygonpunkt; wierzchołek wieloboku, polygonu (miern.).

Polygonrechnung; obliczanie wieloboku, polygonu (miern.).

Polygonenschluß; zamknięcie wieloboku, polygonu (miern.).

Polygonenschlußgleichung; równanie zamknięcia polygonu (miern.).

Polygonseite; bok wieloboku, polygonu (geom. miern.).

Polygonwinkel; kąt wieloboku, polygonu, kąt polygonowy (miern.).

Polygonzug: ciąg wielobokowy, polygonowy (miern.).
Polyhalit (prismatisches Brithynsalz); polyhalit (min.).
Polyhalitregion; piętro polyhalitowe (geol.).
Polykras; polikraz (tytano-niobian) (min.).
Polymignit (prismatisches Melanerz); polymignit (min.).
Polymorph (pleomorph); polimorficzny, polimorfny, wielopostaciowy (kryst.).
Polymorphismus (Pleomorphismus); polimorfizm, wielopostaciowość (kryst.).
Polynom (mehrgliedriger Zahlenausdruck); wielomian (mat.).
Polynomisch (vielgliedrig); wielomianowy (mat.).
Polysphärit; polisferyt (min.).
Polyxen; poliksen (min.).
Polzahl; ilość biegunów (el.).
Polzeichen; znak bieguna (el.).
Polzen p. Bolzen.
Pönale (Strafe, Bußgeld); grzywna, penale, kara.
Ponceletrad; koło (wodne) Poncelleta (maszyn.).
Poonahlith p. Punahlith.
Porig p. Porös.
Poriten (Pflanzentiere) poryty (geol.).
Porös (porig, durchlässig); porowaty, dziurkowaty (fiz.).
Porosität (Lockerheit, Durchlässigkeit); porowatość, dziurkowatość (fiz.).
Porpezit p. Palladiumgold.
Porphy; porfir (geol.).
Augit —, (schwarzer —); porfir augitowy, czarny, melafir.
Eurit —; porfir rogowcowy, eurytowy.
Granit —; porfir granitowy.
Grünstein —, (Diorit —); porfir zielonocowy.
Orthoklas —; porfir ortoklazowy.
quarzfreier —; porfir bezkwarcowy.
quarzführender —; porfir kwarcowy.
roter quarziger —; porfir czerwony, kwarcowy.
tonartiger —; porfir ilasty, iloporfir.
Porphyrtartig (von Struktur); porfirowy (min. geol.).
Porphyrit; porfiryt (geol.).
Porphyrtuff; tuf porfirowy (geol.).

Porrekte (Salzporrekte, Salzförderung); wyciąganie (wydobywanie, wywożenie) soli, porrekta solna (górn. soln.) p. Förderung.
Portal (Haupttor, Prachtthür); portal (główne wejście wspaniałej budowli) (bud.).
Portalkran p. Kran.
Portier (Pförtnr, Türsteher, Hausmeister); odźwierny, bramny, portyer.
Portierhaus (Portierloge, Pfortnerhaus); odźwiernia, portyernia.
Portland (Portlandien); piętro portlandzkie (jura górna) (geol.).
Portlandkalk; wapno portlandzkie (bud.).
Portlandzement; cement portlandzki (bud.).
Porto (Briefgeld, Postgeld); 1) listowe, porto (opłata od listu); 2) wozbowe, przewozowe (należytość za przewóz).
Portofrei (gebührenfrei); bezpłatny, wolny od opłaty, bezpłatnie.
Porzellan (Edelweißton); porcelana (techn.).
Porzellaneinführung; fajka porcelanowa (el.).
Porzellanerde (Kaolin, Porzellan-ton); ziemia porcelanowa, porcelanówka, kaolin (min. geol.).
Porzellanfabrik; fabryka porcelany (techn.).
Porzellanfabrikation; wyrób porcelany (techn.).
Porzellanfassung; oprawka (obsadka) porcelanowa (el.).
Porzellanlocke (Isolierglocke, Porzellanisolator); izolator dzwonkowy, porcelanowy, kołpak porcelanowy (el.).
Porzellanindustrie; przemysł porcelanowy (techn.).
Porzellanisolator p. Porzellanlocke.
Porzellanjaspis (Porzellanit); jaspis porcelanowy, porcelanit (min.).
Porzellanklemme; zacisk porcelanowy (el.).
Porzellanofen; piec do wypalania porcelany (techn.).
Porzellanring; obrączka (kółko) porcelanowe (el.).
Porzellanrohr; rurka porcelanowa (el.).
Porzellanrolle; krążek (guzik) porcelanowy (el.).
Porzellanspat p. Passaut.

Porzellanton p. Porzellanerde.
Porzellantrichter; fajka porcelanova (el.).
Porzellantülle; tulejka porcelanova (el.).
Porzellanziegel (Weißtonziegel); cegła porcelanka (bud.).
Pöschelkunst (Püschelkunst) p. Büschelkunst.
Positiv; 1) nadany, ustanowiony; 2) pewny, stały, stanowczy; 3) dodatny.
Positive Zahl; liczba dodatnia (mat.).
Post; 1) poczta (w rachunku); 2) poczta.
Postament (Gestell, Sockel); postument, stóp, podstawa.
Postamt; urząd pocztowy.
Postgebäude; poczta, budynek pocztowy.
Postmeile; mila pocztowa (mat.).
Postrittgeld; pocztowe od konia.
Potential; potencjał, potęga ciała (możebnie największy zasób pracy mechanicznej, który ciało w sobie zawiera) (el.).
Potentialabfall; spadek potencjału.
Potentialfläche; powierzchnia potencjału (el.).
Potentialflaschenzug (Potenzflaschenzug); wielokrażek (wciąg) potencjalny, potęgowy (mech.).
Potentialgalvanometer; galvanometr napięciowy, potencjalny (el.).
Potentialgefälle; spadek (spadek) potencjału (el.).
Potentialmessung; pomiar potencjału (el.).
Potentialwert; wielkość potencjału (el.).
Potentielle Energie p. Energie.
Potenz; potęga (mat.).
dritte —, (Kubus); potęga trzecia, sześćcian.
zweite —, (Quadrat); potęga druga, kwadrat.
Potenzbasis (Potenzgrundzahl); zasada potęgowa (mat.).
Potenzexponent; wykładnik potęgowej (mat.).
Potenzflaschenzug p. Potentialflaschenzug.
Potenzieren (eine Zahl mit sich selbst vervielfachen); potęgować, podnosić do potęgi (mat.).
Potenzierung (einer Zahl); potęgowanie, podnoszenie do potęgi (mat.).
Potenzreihe; szereg potęgowy (mat.).
Pothenotsches Problem; zadanie Pothenota (miern.).

Potomac-Schichten; warstwy (formacya) potomackie (neokoni) (geol.).
Pottasche; potaż (węglan potasu) (chem.).
Pozzuolanerde p. Puzzolane.
Prägeanstalt (Prägeort, Prägstätte, Münze); mennica.
Prägelkatze (Prügelkatze, Katze); żarownia, ognisko, żarowisko (urabianie skał ogniem) (górn.).
Prägemaschine p. Prägwerk.
Prägen; 1) bić, wybijać (monetę); 2) odbijać (rycinę); 3) wytłaczać, wyciskać (pieczęcie).
Pragmatik (Dienstordnung); pragmatyka, regulamin (porządek) służbowy.
Pragmatisch; pragmatyczny, zasadniczy.
Prägung; 1) bicie (monet); 2) odbijanie (rycin); 3) wybijanie (medali); 4) wytłoczenie, wyciśnięcie (pieczęci).
Prägwerk (Prägemaschine); 1) bijarka (monet); 2) wybijarka (medali); 3) odbijarka (rycin); 4) wytłaczarka, wyciskarka (pieczęci).
Prägwerk (Stoßwerk); tłocznia (techn.).
Prahn (Fähre); prom.
Prahn (Prahme, Prahne) p. Brahme.
Präjudiz (Vorurteil); uprzedzenie.
Praktik; praktyka, doświadczenie, biegłość, ćwiczenie, znajomość.
Praktik welsche; praktyka włoska (mat.).
Praktikant (Anwärter, Bewerber); praktykant, uczeń.
Praktische Geometrie; geometrya praktyczna (stosowana), miernictwo (miern.).
Präliminare (Voranschlag); 1) preliminarz, wykaz potrzeb, etat; 2) punkty przedugodne, układy wstępne.
Prall (straff, schwellend, voll); napięty, nadepty.
Prallkraft (Federkraft) p. Elastizität.
Prämie (Belohnung); wynagrodzenie, premia.
Prämiengedinge; ugoda (akord) premiowa, odmienna (górn. hut.).
Pranft (Brannt) p. Pfannenbord.
Pränotation; ostrzeżenie hipoteczne, prenotacya.
Präparieren (vorbereiten); przygotować (techn.).
Präparierwalzen (Präparierwalzwerk, Präparierwalzgerüst, Vorbereitungswalzen, Vorwalzen, Vorwalzwerk); walce przygotowawcze, pudlarskie (maszyn. hut.).

Prasem; praz, prazem (min.).
Präsentiert (präsentatum); podano, weszło (data wejścia dokumentu do biura, na dokumencie zapisana).
Praseolith; prazeolit (min.).
Präses (Vorsteher, Leiter); prezes, przewodniczący (w zgromadzeniu).
Präsident (Vorsitzender, Obmann, Leiter); prezydent, przewodniczący.
Präsidiieren (den Vorsitz haben, leiten); przewodniczyć, przydywować.
Prasin (Pseudomalachit, Kupferdiaspor); prazyn (min.).
Prästation (Leistung); prestacya (o o-wiązek odrobienia jakiej roboty na cele publiczne; wypełnienie nakazanej przez władzę powinności).
Präterieren (übergehen, nicht befördern); pominąć (w awansie).
Präterierung (strafweise Nichtbeförderung); pominiecie (w awansie).
Präventiv (verhütend); zapobiegający.
Präventivausweis; wykaz spodziewanych dochodów i wydatków.
Präventivmittel (Vorbeugungsmittel); środki zapobiegawcze.
Praxis (Ausübung, Anwendung, Brauch); 1) praktyka, zastosowanie; 2) zwyczaj.
Präzeden (früherer Fall); precedens (wypadek poprzedzający inny podobny, mogący zatem służyć za wzór, jak postąpić w takim samym położeniu).
Präzession (Vorrücken der Nachtgleichen); precesya (astr. geol.).
Präzipitat (Niederschlag, Bodensatz); precypitat, osad (chem. met.).
Präzipitation (Fällung, das Niederschlagen, die Niederschlagung); strącanie (chem. met.).
Präzipitationsmittel (präzipitierendes Mittel, Fällungsmittel, Niederschlagsmittel); środek strącalny (chem. met.).
Präzipitieren (fällen, niederschlagen); strącać (chem. met.).
Präzis (scharf, bündig, pünktlich); precyzyjny, ścisły, dokładny, niezawodny, punktualny.
Präzisionsapparat; przyrząd ścisły, dokładny, precyzyjny (techn. el.).
Präzisionsbussole; busola precyzyjna (miern.).
Präzisionsmessung; pomiar ścisły, dokładny (precyzyjny).
Präzisionsnivellement; poziomowanie ścisłe, niwelacya ścisła (miern.).

Präzisionsnivellierinstrument; instrument niwelacyjny (poziomnik) ścisły, instrument do niwelacyi ścisłej (miern.).
Präzisionsplanimeter; planimetr precyzyjny, ścisły (miern.).
Präzisionspolarplanimeter von Coradi; precyzyjny (ścisły) planimetr biegunowy Coradi'ego (miern.).
Präzisionssteuerung; stawidło ścisłe, precyzyjne (maszyn.).
Präzisionswage; waga precyzyjna, (nader czuła).
Predazit (ein Gemenge von Kalkstein und Bruzit); predacyt (min. geol.).
Pregrattit; pregratyt (min.).
Prehnit (Koupholith, axotomer Triphanspat); prenit, kufolit (min.).
Preis; cena.
Durchschnitts —; cena przeciętna, średnia.
Einheits —; cena jednostkowa.
Fahr —, (Fahrgeld); cena jazdy, cena biletu jazdy.
Grund —, (Grundtaxe); cena zasadnicza.
Normal —, (Normaltaxe); cena prawidłowa, normalna, zwykła.
Preisbestimmung; oznaczenie ceny.
Preiserhöhung; podwyższenie, zwiększenie, podwyżka ceny.
Preisermäßigung; zmniejszenie ceny.
Preisgeben (von Kohlenfeilern); zostawić, zaniechać, nieodbudowywać (górn.) p. Anbauen.
Preisliste (Preiskurant, Preistabelle, Preisverzeichnis); cennik, wykaz cen.
Prellbacken (beim Stoßherd) p. Prellfeder.
Prellbock (beim Erdbohren); odrzutnia, odbijak.
Prellbock (Stoßgerüste); odbój, kozioł odbojowy (kol.).
 — **mit Buffern**; odbój z zderzakami.
Pfahl —; odbój palowy.
Verladerampen —; odbójładowni.
Prellbrett (b. Erdbohren u. Stoßherd) p. Prellfeder.
Prelle (beim Stoßherd) p. Prellfeder, Prellvorrichtung.
Preller (Puffer) p. Buffer.
Prellfeder (Prellbacken, Prellbrett, Prellpfoste); sprężyna odbojowa, odbijak (sort.).
Prellfeder (Prellbrett, Preme, Abschlagfeder, Schlagfeder) beim Erdbohren; sprężyna odbojowa, odbójnica, odrzutnia (wierc. ziem.).

Prellholz (Prellklotz) beim Schwanzhammer; odbijak (maszyn. hut.).
Prellpfoste (beim Stoßherd) p. Prellfeder.
Prellscheit (beim Pochwerk) p. Rollknecht.
Prellstein (Abweichstein); pacholek (u bram wjazdowych).
Prellstock (Stauchklotz) beim Stoßherd; odbój (sort.).
Prellung; odrzut, odbicie.
Prellvorrichtung (Prelle, Stauchvorrichtung) b. Erdbohren, Aufbereitung; odbijało, odrzutnia (wierc. ziem. sort.).
Prente (Setzfaß, Setzbütte); skrzynia osadowa (sort.).
Preßbar; ściśliwy, dający się ścisnąć.
Preßbau (Preßverhau); wyrąb całkowity, wyrąb na czysto (górn.).
Presse; prasa, tłocznia, tłoczarka (maszyn.).
hydraulische —, (Wasserdruck —); prasa wodna, hydrauliczna.
Keil —; prasa klinowa.
Kniehebel —; prasa dźwigniowa.
Schrauben —; prasa śrubowa.
Pressen; wyciskać, tłoczyć, wytłaczać (techn.).
Preßhauen; wyrąbać całkowicie, wyrąbać na czysto (górn.).
Preßkolben; tłok ściskowy, tłoczak (maszyn.).
Preßkontakt; styk przyciskowy (el.).
Preßluft p. Komprimierte Luft.
Preßmaschine; 1) wyciskarka, wyciskarka; 2) p. Presse (maszyn. techn.).
Preßmethode (Preßverfahren); sposób wyciskania, wytłaczania, wyciskania (techn.).
Preßschraube; śruba tłoczna, ciśnaka, śruba do ściskania prasy (maszyn. techn.).
Preßtorf (gepreßter Torf, Maschinentorf, Kunsttorf); torf tłoczony (techn.).
Pressung; ciśnienie, wycisk, wyciskanie, prasowanie, spręż, sprężanie.
Preßverfahren p. Preßmethode.
Preußischblau; błękit pruski (barw.).
Preußischbraun; brąz pruski (barw.).
Primär; 1) pierwotny; 2) pierwszorzędny.
Primärdynamo; prądnicą pierwotną (el.).
Primärelement; stos pierwotny, ogniwo pierwotne (el.).

Primärfeld; pole pierwotne (el.).
Primärformation (primäre o. paläozoische Formation); formacja pierwszorzędna, paleozoiczna (geol.).
Primärkreis; obwód pierwotny (el.).
Primärleistung; moc pierwotna (el.).
Primärleitung; przewód (przewodnik) pierwotny (el.).
Primärnetz; sieć pierwotna (el.).
Primärspannung; 1) napięcie, napięcie pierwszorzędne; 2) napięcie pierwotne (el.).
Primärschule; cewa, cewka pierwotna (el.).
Primärstation; stacya pierwotna (el.).
Primärstrom; prąd pierwotny (el.).
Primärwicklung; uzwojenie pierwotne (el.).
Primärwindungen; zwoje pierwotne (el.).
Primzahl (unteilbare Zahl, Stammzahl); liczba pierwsza (mat.).
Prinzip (Grundregel, Grundsatz); zasada.
Prinzzmetall p. Similor.
Prioritätsaktien (Aktien, die früher eingelöst werden als die Stammaktien); akcje pierwszeństwa, udział uprzywilejowany.
Prisma (Dreikant); graniastosłup, przyzma (geom. kryst.).
Prisma; pryzmat, graniastosłup (fiz.) p. Glasprisma.
achromatisches —; pryzmat achromatyczny, bezbarwny.
Nicolsches —; pryzmat Nikola.
Prismatisch (kantförmig, säulenförmig); pryzmatyczny, graniastosłupowy.
Prismatisches System p. Kristallsystem.
Prismenachse; oś pryzmatu (fiz.).
Prismeninstrumente; instrumenta pryzmatowe (miern.).
Prismenkreuz; krzyż pryzmatyczny, węgielnica pryzmatyczna podwójna (miern.).
Pritsche; łożo (walcownictwo żelaza).
Pritsche (abfallendes Bretterdach) b. den Gradierhäusern p. Britsche.
Pritschen (Abpritschen, Abrichten) der Bleche; prostowanie, wyrównanie (blachy) (met.).
Pritschengradierung p. Dachgradierung, Gradierung.
Pritschhammer (Abriethammer); młot równiak, prostowniak (maszyn. hut.).

Privat (nicht öffentlich, außeramtlich, persönlich); prywatny, niepubliczny, nieurzędowy.

Privileg (Privilegium, Sonderrecht, Vorrecht); przywilej, prawo wyłączone.

Probe; 1) próba, doświadczenie; 2) dowód; 3) okaz, wzór, wzorek, próbka; 4) próba (złota, srebra).

Probebelastung; obciążenie próbne, doświadczalne.

Probefahrt; jazda próbna (kol. gór.).

Probegedinge; ugoda (akord) próbna (gór. hut.).

Probegewicht; waga probiercza, ciężar normalny.

Probekugel (Probekügelchen); kulka próbna (el.).

Probemessung; pomiar próbny.

Proben (Probenehmen, Probieren); próbowanie, badanie (prob. soln.).

Probenehmer von Geißler; próbnik Geisslera (soln.).

Probenscheibchen; krążek próbny (el.).

Probestange (Probestab); drąg próbny (do próbowania dula) (met.).

Probestück; próba, okaz, wyrób na próbę.

Probefahrt; obwodzenie próbne (miern.).

Probieren (Probe nehmen, proben); próbować, badać (prob. i t. d.).

Probierer (Wardein); probierz (prob.).

Probiergaden (Probierhaus, Probierkammer, Probierlaboratorium, Probierstube); probiernia, izba probierska (prob.).

Probierhahn p. Hahn.

Probierkunde; nauka o probierstwie, probierstwo (prob.).

Probierkunst; probierstwo, docymaza, sztuka próbowania kruszców (prob.).

Probiernadel (Strichnadel); iglica probierska (prob.).

Probierofen; piec probowy, probierski, probierczy (prob.).

Probierstein (Goldstreichstein); kamień probierczy (prob.).

Probierstube p. Probiergaden.

Probierventil p. Ventil.

Probierzylinder; probierka, probówka (chem.).

Problem (eine noch zu lösende Aufgabe); problem, zagadnienie.

Problematisch (zweifelhaft, fraglich); problematyczny, zagadkowy, wątpliwy, niepewny.

Productus; productus (małża ramionopława) (geol.).

Productus-Kalk; wapień produktosowy (geol.).

Produkt (Erzeugnis); produkt, wyrób, wytwór (techn.).

Produkt (Vielfaches); iloczyn (mat.).

Produktion (Erzeugung); 1) produkcja, wytwórczość; 2) wytwarzanie, wyrabianie, produkowanie; 3) wydobywanie (gór.).

Produktionskosten; koszta wyrobu, koszta producyi.

Produktiv (fruchtbar); produktywny, produkcyjny, płodny, wydajny, zyskowny, wytwórczy, użyteczny (techn.).

Produktivität (Produktionsfähigkeit, Ergiebigkeit); produktywność, wydajność (techn.).

Produzent (Erzeuger, Verfertiger); producent, wytwórca (techn.).

Produzieren (erzeugen); 1) produkować, wyrabiać, wytwarzać; 2) wydobywać.

Produzierung (das Produzieren) p. Produktion 2) 3).

Profession (Beruf); profesja, zawód.

Profession (Handwerk, Gewerbe); profesja, rzemiosło (techn.).

Profil (Profilriß, Seigerdurchschnitt); przekrój, przecięcie, profil (geom. miern.).

— **des lichten Raumes** (Durchfahrtsprofil); światło (przekrój) wolnego przejazdu (kol.).

Längen —; przekrój (profil) podłużny.

Massen —; rys bryłowości; p. Massenprofil.

Quer —; przekrój (profil) poprzeczny.

Verteilungs —, (Transport —); rys rozwozu, profil rozwozu (stat. bud.).

Profilisen (profilirtes Eisen) p. Eisen (fassonirtes).

Progression; postęp, progresja, szereg (mat.).

Progressit; progressyt (mat. wybuch.).

Prohmschacht (Bremsschacht); szyb hamulczy (gór.).

Projekt (Entwurf, Plan); projekt, pomysł, plan (inż.).

endgültiges —; projekt ostateczny.

genehmigtes —, (angenommenes —); projekt zatwierdzony.

generelles —, (Voranschlag); projekt pierwotny.

- Projektierung** (einer Anlage); projektowanie (urządzenia) (techn.).
- Projektion**; rzut (geom. miern.).
- horizontale** —, (Horizontal —, Grundriß); rzut poziomy.
- kotierte** —; rzut topograficzny.
- orthogonale** —, (rechtwinklige —); rzut prostokątny.
- schiefe** —; rzut ukośnokątny.
- vertikale** —, (Vertikal —, Aufriß); rzut pionowy.
- Projektionsachse**; oś rzutów (geom.).
- Projektionsapparat**; przyrząd projekcyjny, rzutownica (geom.).
- Projektionsebene**; płaszczyna rzutowa, rzutnia (geom.).
- Projektionsfläche**; powierzchnia rzutu (geom.).
- Projektionsgalvanometer**; galwanometr projekcyjny, rzutowy (el.).
- Projektionslampe**; lampa projekcyjna, rzutowa.
- Projektionsstrahl**; promień rzucający, rzutowy (geom.).
- Projizieren** (auf eine Ebene übertragen); rzucać, odrzucać, odrzutować (geom.).
- Projizierende** (projizierende Gerade); rzucająca, prosta rzucająca (geom.).
- Projiziert**; rzucony, rzutowany (geom.).
- Prokura** (Vollmacht); pełnomocnictwo, prokura.
- Pronne** p. Brunne.
- Prony'scher Zaum**; hamownica Prony'ego (maszyn.).
- Proportion**; proporcya, umiar (mat.).
- stetige** —; proporcya ciągła.
- Proportional**; proporcjonalny (mat.).
- direkt** —; wprost proporcjonalny.
- indirekt** —; odwrotnie proporcjonalny.
- Proportionale mittlere**; średnia proporcjonalna (mat.).
- Proportionalität**; proporcjonalność, stosunkowość (mat.).
- Proportionalzirkel** p. Reduktionszirkel.
- Prosopit**; prozopit (min.).
- Protobasit**; protobastyt (min.).
- Protogin** (Protogyn, Talkgranit, Chloritgranit, Alpengranit); protogin, granit łojkowy (geol.).
- Protogingneis** (Talkgneis); gnejs protoginowy, łojkowy (geol.).
- Protokoll** (Verhandlungsschrift, Sitzungsbericht); protokół, wywód słowny.
- Protokollieren**; zaciągnąć do protokołu, zaprotokołować.
- Protopterus**; protopterus (ryba) (geol.).
- Protopyramide** (Pyramide erster Art); piramida pierwotna (kryst.).
- Prototyp** (Prototype, Urmuster); prototyp, pierwotny wzór, oryginał.
- Protuberanzen** (Auswüchse, Sonnenhüllenausbrüche); protuberancje, wypukłości, pagórki, wysoki (dokoła obwodu tarczy słonecznej podczas całkowitych zaćmień) (astr. geol.).
- Prostit** (Arsensilberblende, liches Rotgültigerz, rhomboëdrische Rubinblende); prustyt, srebro czerwone jasne, srebrniak czerwony jasny, blenda arsenowo-srebrna (min.).
- Provision**; 1) zasób; 2) prowizja (kupiecka, wekslowa); 3) zaopatrzenie, płaca emerytalna, prowizja (robotników w stanie spoczynku).
- Provisionskasse**; kasa zaopatrzeń.
- Provisorisch** (einstweilig, vorläufig, interimistisch); tymczasowy, prowizoryczny.
- Prozent** (Zinsen, Gewinn vom Hundert); procent, odsetki, prowizja.
- Prozentaräometer**; gęstomierz (areometr) procentowy (fiz. warzel.) p. Grädigkeitsaräometer.
- Prozentgehalt**; zawartość procentowa (w procentach).
- Prozentigkeit**; procentowość.
- Prozentrechnung**; rachunek procentowy (mat.).
- Prozeß** (Vorgang, Rechtsstreit, Entwicklung); proces, przebieg, postępowanie.
- Prüfapparat** (Prüfinstrument); przyrząd probierczy, sprawdzający.
- Prüfdraht**; drut probierczy, dozorowy, sprawdzający (el.).
- Prüfdrahtklemme**; zacisk drutu probierczego (el.).
- Prüfelektrometer**; elektrometr próbny, probierczy (el.).
- Prüfen**; 1) egzaminować; 2) sprawdzać, doświadczać, przeglądać; 3) badać, rozpoznawać.
- Prüfinstrument** p. Prüfapparat.
- Prüfspannung**; napięcie próbne (el.).
- Prüftransformator**; przetwornik próbny (el.).
- Prüfung**; 1) egzamin; 2) sprawdzanie; 3) badanie, rozpoznawanie.
- Prüfung der Dampfkessel** p. Dampfkesselprüfung.

Prüfung der Rechnungen: sprawdzanie rachunków.

Prüfungskommission: komisya dla próby; 2) komisya egzaminacyjna.

Prüfung und Berichtigung (des Instrumentes); sprawdzenie i rektyfikacya (wyregulowanie) instrumentu (miern.).

Prügeleisen (Blechmaterialeisen); żelazo blachowe, żelazo na blachę (met.).

Prügelkatze p. Prägekatze.

Przibramer Grauwacke; szarogłaz przybrański (geol.).

Pseudoapatit; pseudoapatyt (min.).

Pseudogaylussit; pseudogelusyt (min.).

Pseudokristall (Afterkristall, Pseudomorphose); kryształ fałszywy, nibykryształ, pseudomorfoza (kryst. min.).

Pseudolibethenit; pseudolibetenit (min.).

Pseudomalachit p. Prasin.

Pseudomorphose p. Pseudokristall.

Pseudophit; pseudofit (min.).

Pseudotryplit; pseudotryplit (min.).

Psilomelan (Hartmanganerz, schwarzer Glaskopf, Schwarzmanganerz, Schwarzbraunstein, Schwarzeiserstein, unteilbares Manganerz); psilomelan, ruda manganu twarda, mangan twardy, mangan czarny (min.).

Psychrometer (Feuchtigkeitsmesser); psychrometr, wilgociomierz (fiz.).

Pteropoden (Flossenfüßer); skrzydłonogi, pteropoda (nieczaki jednoskorupowe z delikatnymi skorupami) (geol.).

Pucherit; pucheryt (min.).

Puddelarbeiter p. Puddler.

Puddeleisen (Puddlingeisen, gepuddeltes Eisen); żelazo pudlowe, pudlowane, pudlarskie, piecowe (met.).

Puddelfrischen (Puddelfrischerei) p. Frischen, Puddeln.

Puddelhütte (Puddelwerk); pudlingarnia, pudlownia (met.).

Puddelmaschine (mechanischer Puddler, Rührmaschine); pudlarka, pudlingarka (met.).

Puddeln (frischen); pudlować, czyścić, fryszować, świeżyć, uszczerzać (w piecach płomiennych) (met.).

Puddeln (Puddlingsarbeit, Puddelfrischen, Puddlingsfrischen, Puddelfrischerei, Puddlingsfrischerei, Puddelprozeß, Puddlingsprozeß, Ofenfrischerei, Frischen in Flammöfen);

pudlowanie, czyszczenie, fryszowanie, świeżenie, uszczerzanie (w piecu płomiennym) (met.).

Puddelofen (Puddlingsofen, Eisenfrischflamofen); piec pudlingowy, pudling (met.).

Puddelprozeß (Puddlingsprozeß); pudlowanie (met.) p. Puddeln.

Puddelroheisen; surowiec pudlowy (met.).

Puddelschlacke; żużel pudlingowy, pudlowy (met.).

Puddelstab p. Millbar, Rohsiene.

Puddelstahl (Puddlingstahl, gepuddelter Stahl); stal pudlowa, piecowa, pudlarska (met.).

Puddelstahlschiene (Eisenbahnschiene aus Puddelstahl); szyna ze stali pudlowej (met.).

Puddelwalzen p. Luppenwalzen.

Puddelwalzwerk p. Luppenwalzwerk.

Puddelwerk p. Puddelhütte.

Puddingstein (Pudding, Flintkonglomerat); zlepieniec krzemieniowy, rumolep, pudding (geol.).

Puddler (Puddelarbeiter); pudlingarz, pudlarz, pudlownik (met.).

mechanischer —; p. Puddelmaschine.

Puddlingsarbeit p. Puddeln.

Puddlingeisen p. Puddeleisen.

Puddlingsfrischen (Puddlingsfrischerei) p. Puddeln.

Puddlingshütte (Puddelwerk) p. Puddelhütte.

Puddlingsofen (Frischhofen) p. Puddelofen.

Puddlingstahl p. Puddelstahl.

Puddlingswalzwerk (Puddelwalzwerk) p. Luppenwalzwerk.

Puddlingswerk (Puddlingshütte) p. Puddelhütte.

Puffer p. Buffer.

Pufferbatterie; bateria wyrównawcza (el.).

Pufferkolben; tłok zderzaka.

Pufferwirkung; działanie wyrównawcze (el.)

Puffjacke; kaftan górniczy (górn.).

Pulsation; tętnienie, pulsowanie (el.).

— **des Feldes;** tętnienie pola.

— **des Stromes;** tętnienie prądu.

Pulsometer (Dampfvakuumpumpe); pulsometr, tętnik, pompa tętnicza (maszyn.).

Pulldach; dach jednochylny, jednookapowy, jednospadowy, jednopoły, półszczytowy (bud.).

Pultfeuerung (bei den Siedepfannen); 1) palenisko pulpitowe; 2) opalanie pulpitowe (warzel).

Pultofen (Pultfeuerung); piec pulpitowy, palenisko pulpitowe (warzel).

Pulver (Sprengpulver); proch strzelniczy (górn.).

Pulverdampf; dym prochowy (górn.).

Pulverfabrik (Pulverhütte, Pulvermühle); prochownia, fabryka prochu (techn.).

Pulverfaß (Pulvertonne); beczułka (kadź) na proch strzelniczy (techn.).

Pulverförmig (von Min. Gestein.); sproszkowany.

Pulverisation (Zermahlung); zmielenie, sproszkowanie, roztarcie na proch (chem. techn.).

Pulverisieren (zermalmen, zerstäuben); zemleć, sproszkować, rozpylać.

Pulverkammer; 1) prochownia; 2) p. Pulversack.

Pulverladung; nabój prochu (górn.).

Pulvermagazin (Pulverturm); prochownia (górn. techn.).

Pulvermühle p. Pulverfabrik.

Pulverpatrone; nabój prochowy, patron prochowy (górn.).

Pulversack (Pulverkammer im Sprengloche); worek prochowy (górn.).

Pulverturm p. Pulvermagazin.

Pumpe (Pumpwerk); pompa (maszyn.).

Abteuf —; pompa pogłębiarska, pompa kopalna.

Dampf —; pompa parowa.

Dampfstrahl —, (Injektor); smoczek parowy, inektor.

Dampfvakuum —, (Pulsometer); tetnik, pompa tętnicza, pulsometr.

Differential —; pompa różnicowa.

Doppelplunger —; pompa nurnikowa zdwojona.

Druck —, (Drucksatz); pompa tłocząca.

doppeltwirkende —, (Hub —); pompa o działaniu podwójnem.

einfachwirkende —, (Druck —); pompa o działaniu pojedynczem.

Hand —; pompa ręczna.

Hänge —, (Schacht —); pompa zawieszalna, pompa szybowa.

Hub —, (Hebepumpe); pompa podnosząca, pompa dźwigowa.

Kaltwasser —; 1) pompa oziębiająca; 2) pompa do wody zimnej.

Kolben —; pompa tłokowa, pompa o tłoku posuwistym.

Kompressions —; pompa zgęszczająca.

Pumpe (Pumpwerk); pompa (maszyn.).

Kreisel —, (Zentrifugal —, Schleuder —); pompa odśrodkowa, wirowa, centryfugalna, wirówka.

Lenz —; pompa odnurna, przeciwkowa.

Luft —; pompa powietrzna.

Plunger —; pompa nurnikowa, pompa z nurem.

Rotations —; pompa obrotowa, pompa o tłoku obrotowym.

Saug —, (Saugatz); pompa ssąca.

Saug und Druck —; pompa ssąco-tłocząca.

Saug und Hub —; pompa ssąco-podnosząca.

Speise —; pompa zasilająca, zasilak.

Warmwasser —; pompa do wody gorącej.

Zentrifugal —; p. Kreiselpumpe.

Zwillings —; pompa bliźniacza.

Pumpen; pompować (maszyn.).

Pumpenabteilung (Kunstabteilung) im Schachte; przedział pompowy, wodny (górn.).

Pumpenanlage; zakład pompowy (maszyn.).

Pumpeneinbau (im Schachte); ustawienie pomp (w szybie) (maszyn. górn.).

Pumpengesenk; szybik pompowy (górn.).

Pumpengestänge (Pumpenstangen, Kunstgestänge); ciągadła pompowe (maszyn. górn.).

Pumpengestänge (Schachtgestänge, Hauptgestänge); żerdziny (ciągadła) główne, szybowe (maszyn. górn.).

Pumpenhub; skok (tłoka) pompy (maszyn.).

Pumpenkasten (Ventilkasten); skrzynia pomp, skrzynia pompowa (maszyn.).

Pumpenklappe p. Pumpenventil.

Pumpenkolben (Pumpenstempel); tłok pompy (maszyn.).

Pumpenkörper; kadłub pompy (maszyn.).

Pumpenkunst p. Pumpenwerk.

Pumpenlager (Pumpenträger); dźwigary (belki) pompowe (maszyn. górn.).

Pumpenleistung; sprawność pompy.

Pumpenmaschine p. Wasserhaltungsmaschine.

Pumpenrohr (Pumpenröhre); rura pompy, rura pompowa, sycz (maszyn.).

Pumpensatz (Kunstsatz, Schachtsatz, Satz); zestaw pompowy, pompa oddzielna, szybowa (maszyn. górń.).

Pumpensatzhöhe p. Satzhöhe.

Pumpenschacht (Kunstschacht, Wasserhaltungsschacht). szyb pompowy, wodny (górń.).

Pumpenschuh; ssak, ssacz, smok (wentyl ssawny) (maszyn.).

Pumpenschwengel (Schwengel); drążek pompy, gibaczka, machadło u pompy (ręcznej) (maszyn.).

Pumpenstange (Kunststange. Pumpenkolbenstange); drąg pompy, trzon pompy (maszyn.).

Pumpenstangen (pl.) p. Pumpenstange.

Pumpensteigrohr p. Steigrohr.

Pumpenstiefel p. Pumpenzylinder.

Pumpenstock; trzon pompy (rura główna) (maszyn.).

Pumpenventil (Pumpenklappe); wentyl (zawór) pompowy, kłapa (maszyn.).

Pumpenventilgehäuse; skrzynia wentylowa pomp (maszyn.).

Pumpenwärter (Kunstwärter); pompowy, dozorca pompy (maszyn. górń.).

Pumpenwerk (Pumpwerk, Pumpenkunst, Pumpenzeug, Wasserhebungskunst, Wasserkunst, Kunst); p. Kunst (Pumpenkunst).

Pumpenzeug p. Pumpenwerk.

Pumpenzylinder (Pumpenstiefel, Stiefelrohr, Stiefelröhre, Stiefel, Kolbenrohr); cylinder (but, kadłub) pompy (maszyn.).

Pumper (Handpumper); pompiaż (górń.).

Punahlith (Poonahlith, Skolezیت); punalit (min.).

Punamustein (Nephrit); kamień punamu, nefryt (min.).

Punkt; 1) punkt; 2) kropka.

Anfangs —, (der Linie); punkt początkowy szlaku (kol.).

Angriffs —; punkt przyłożenia, punkt zaczepny (mech.).

asymptotischer —; punkt niedobieżny, zbieżny.

Berührungs —; punkt zetknięcia, punkt styczności.

End —, (der Linie); punkt końcowy szlaku (kol.).

Fix —; punkt stały, zamię stałe.

Gefrier —; punkt zamarzania, punkt marznięcia.

Grenz —; punkt graniczny (mech.).

kotierter —; punkt ustalony.

Punkt; 1) punkt; 2) kropka.

Kreuzungs —; punkt matematyczny (skrzyżowania się toków w rozjeździe) (kol.).

magnetischer —; punkt magnetyczny.

materieller —; punkt materyalny (mech.).

neutraler —; punkt obojętny (el.).

Null —; punkt zerowy.

Schmelz —; punkt topienia (temperatura topienia).

Siede —; punkt wrzenia.

Stütz —, (Dreh —, Mittel — der Bewegung); punkt podparcia, podpory, obrotu.

toter —; punkt martwy.

verlorener —; punkt pośredni, pomocniczy, tymczasowy.

Wende —; punkt zwrotny, punkt zwrotu.

zugeordneter —; punkt skojarzony (wyt.).

Punktachät; agat kropkowany (min.).

Punktieren (stricheln, tüpfeln); punktować, kropkować.

Punktiernadel; 1) znacznik, punktarek, punktak; 2) nakłówacz, nakłównik (miern.).

Punktiert; punktowany, kropkowany.

Punktierte Linie p. Linie.

Punktnivellement; niwelacja (poziomowanie) punktów (miern.).

Punze (Punzen, Bunze, Bunzen); 1) wybijak, znacznik (kow.); 2) cecha, punca (poncza).

Punzieren (punzen); wybijać, wybić, znaczyć, cechować (złoto i srebro) (techn.).

Punzierungsamt; urząd probierczy, cechowniczy (met. techn.).

Punzierungsstätte; cechownia (met. techn.).

Pupille (Augenstern, Sehloch); źrenica (fiz.).

Purbeck (Purbeckien); warstwy purbeckie (jura górna) (geol.).

Purpurbende prismatische (Pyrostibit); blenda antymonowa, antymon czerwonny, pirostybit (min.).

Purpurerz (Kiesabbrand); wypalki pirytowe (hut.).

Purpurfarbe; barwa purpurowa, kolor purpurowy.

Purpurrot; czerwień purpurowa (barw.).

Püschelkunst p. Büschelkunst.

Puschkinit; puszkinit (min.).

Pütte (Bütte); szybik (komin) nad-
ługowniany, oczyszczalny, solauko-
wy (soln.).

Püttendammwehr p. Püttenwehr.

Püttenherd (Püttenstatt); szerzyzna
kołowrotowa, kołowrotnia, kołownia
(w ługowniach solnych) (soln.).

Püttenoffen (Püttenlauf); chodnik do-
szybikowy, piec doszybikowy (krótki
chodnik do szybiku nad ługownią
prowadzący) (soln.).

Püttenschacht (Ablaßgrube); szybik
oczyszczalny, odpuszczalny (w ługow-
niach) (soln.).

Püttenstockwehr; tama szybikowa
z zatamowaniem drewnianem (w łu-
gowniach) (soln.).

Püttenwehr (Püttendammwehr, Gruben-
wehr); tama szybikowa, komino-
wa (w ługowniach soli) (soln.).

Putz (Verputz); wyprawa, narzut,
tynk (bud.).

Putzen: 1) czyścić (odlew); 2) wy-
gładzić, oczyścić (drzewo); 3) obrzu-
cać, wyprawiać (mur).

Putzen (Butzen); buła, kłęb, gniazdo
rudne (geol.).

Putzenbau; odbudowa bryłowa
(górn.).

Putzenwerk (Butzenwerk); buty, kłę-
by, gniazda rudne (składy nieregularne,
nieforemne) (geol.).

Putzer (Reiniger); czyściciel, czyści-
ciel (odlewu) (odl.).

Putzerstock (bei der Stöckelberei-
tung); kłoda czyszcząca, wygładza-
jąca (warzel.).

Putzgrube p. Löschgrube.

Putzhadern (Hadern, Lumpen); szma-
ty, gałgany.

Putzhobel p. Hobel.

Putzkanal p. Putzgrube.

Putzplatten; czyściłło, pakuły, szma-
ta do czyszczenia.

Putzmaterial; czyściwo, czyściłło
(materiał ścierny) (matr.).

Putzmittel; czyściłło, środek czysz-
czący.

Putzöl; oliwa do czyszczenia.

Putzwerg (Werg); kłaki, pakuły,
zgrzebie (matr.).

Puzzolane (Pozzolane, Pozzuolan-
erde, vulkanischer Tuff); pucolana,
ziemia puculanowa, popiół wulka-
niczny (geol.).

Pyknit (Stangenstein, schörlartiger
Beryll); piknit (min.).

Pyknometer; piknometr (fiz.).

Pyknotrop; piknotrop (min.).

Pykrochylinsalz prismatisches
(Arcanit); arkanit (min.).

Pyralolith; piralolit (min.).

Pyramidal; piramidalny, ostrosłupo-
wy (geom. kryst.).

Pyramidales System; p. Kristall-
system.

Pyramidalgeschiebe; głaziki pira-
midalne (krawędziowe) (geol.).

Pyramidenventil; wentyl (zawór)
piętrowy (maszyn.).

Pyramide; ostrosłup, piramida (geom.
kryst.).

abgestumpfte —; ostrosłup prosto-
ścięty.

abgestuzte —; ostrosłup odcięty.

dreiseitige —; ostrosłup trójkątny.

rhombische —; ostrosłup rombowy.

trigonale —; ostrosłup trójboczny.

Pyramidenachtfläch (Pyramiden-
achtflächner) p. Triakisoktaeder.

Pyramidenbohrer (Spitzbohrer);
świerd ostrosłupowy, kończasty
(wierc. ziem.).

Pyramidendamm; tama ostrosłupo-
wa, klinowa (górn.).

Pyramiden-Granatoeder (Pyrami-
den-Kantenzöflflach, Achtundvier-
zigflach); czterdziestoośmiościan,
ośmiościan poszóstny (kryst.).

Pyramidenoktaeder p. Triakis-
oktaeder.

Pyramidentetraeder p. Trigondo-
dekaeder.

gebrochenes —; p. Hexakiste-
traeder.

Pyramidenwürfel p. Tetrakishexa-
eder.

Pyrrargillit; pirargilit (min.).

Pyrrargirit (Antimonsilberblende,
dunkles Rotgiltigerz, rhomboëdrische
Rubinblende); pirargiryt, blenda anty-
monowo-srebrna, srebrzak czerwony
(min.).

Pyrenait; pireneit (min.).

Pyrgom; pyrgom, fassait (min.).

Pyrheliometer; pirheljometr (przy-
rząd do mierzenia ilości ciepła sło-
necznego) (fiz.).

Pyrit (Eisenkies, Schwefelkies, hexa-
ëdrisches Eisenkies); piryt, iskrzyk
żelazny, złocisty (min.).

Pyritoeder (Pyritoid) p. Pentagon-
dodekaeder.

Pyrochlor (oktaëdrisches Titanerz);
pirochlor (min.).

Pyrochroit; pirochroit (min.).

Pyroelektrizität; elektryczność
ogniowa, żarowa, pyroelektryczność.

Pyrolusit (Weichmanganerz, Weichbraunstein, Graubraunsteinerz, Graumanganerz, prysmatisches Manganerz, Braunstein); piroluzyt, braunsztyń szary, miękki, mangan miękki (min.).

Pyromerid (Kugelporphyr); piromeryd, porfir kuleczkowy, kulisty (geol.).

Pyrometer (Feuergradmesser, Hitzemesser); pyrometr, żaromierz, ogniomierz (fiz. techn.).

Pyrometrie; pyrometrya.

Pyrometrysch; pyrometryczny.

Pyromorphyt (Polychrom, Buntbleierz, Grün- und Braunbleierz, Phosphorblei, rhomboëdrischer u. brachytoper Bleibaryt); piromorfit, ołowiak zielony (min.).

Pyrop (böhmischer Granat, hexaëdrischer Granat); pirop, granat czeski (min.).

Pyrophyllit; pirofilit (min.).

Pyrophysalit; pirofizalit (min.).

Pyropissit (Wachskohle); piropisył, węgiel woskowy (min.).

Pyroretin; piroretyn (min.).

Pyrorthit; piroryłt (min.).

Pyrosklerit; piroskleryt (min.).

Pyrosmalith (axotomer Perlglimmer); pirosmalit (min.).

Pyrostibit (Kermesit, Antimonblende, Rotspießglanzerz, Rotspießglaserz, Rotantimonerz, Spießglanzblende, Spießglanzsafran, Antimonzinnober, prismatische Purpurblende); pirostybit, kermesyt, blenda antymonowa, antymon czerwoný (min.).

Pyrostilpnit; pirostylpnit, blenda ognista (min.).

Pyroxen; piroksen (min.) p. Augit.

Pyroxylin p. Schießbaumwolle.

Pyrrhosiderit (Sammetblende, Göthit); pirosydyeryt, mika rubinowa (min.).

Pyrrhotin p. Magnetkies.

Q.

Quader (Quaderstein, Quaderstück); cios, kamień ciosowy (bud.).

Quaderbruch; ciosołom, łom ciosów, kamieniołom.

Quadermauer (Quadermauerwerk); mur ciosowy (bud.).

Quadersandstein; cios, piaskowiec ciosowy (geol.).

Quaderstein p. Quader.

Quadrant (Viertelkreis); kwadrant, ćwierciokręg, ćwiercian, ćwierćkole, ćwiartka (miern. geom.).

Quadranteisen (Säuleneisen); ćwierciownik, słupownik (met.).

Quadrantenelektrometer; elektrometr kwadrantowy, elektromierz ćwiartkowy (el.).

Quadrantenelektroskop; elektroskop kwadrantowy, ćwiartkowy (el.).

Quadrantenschaltung; połączenie kwadrantowe (el.).

Quadrat; 1) kwadrat, czworobok; 2) druga potęga liczby (mat.).

Quadranteisen (Vierkanteseisen, vierkantiges Eisen); kratówka, kratownik, kwadratówka, czworogrannik, żelazo kratowe, kwadratowe (met.).

Quadratisch; 1) kwadratowy; 2) podniesiony do potęgi drugiej (mat.).

Quadratkilometer; kilometr kwadratowy.

Quadratklafter; sążeń kwadratowy.

Quadratmeile; mila kwadratowa.

Quadratmeter; metr kwadratowy.

Quadratokaëder (tetragonale oder quadratische Pyramide, viergliedriges Oktaëder); ośmiościan kwadratowy, ostrosłup kwadratowy (kryst.).

Quadratprisma; graniastosłup kwadratowy (kryst.).

Quadratssystem p. Kristallsystem (2)

Quadratwurzel (zweite Wurzel); pierwiastek kwadratowy, drugi (mat.).

Quadratzentimeter; centymetr kwadratowy.

Quadratziegel; dachówka kwadratowa, kwadratówka, kwadratka (bud.).

Quadrat Zoll; cal kwadratowy.

Quadrieren (zum Quadrat erheben); kwadrować, podnosić do potęgi drugiej (mat.).

Quai (Kai, Staden, Hafenufer); nadbrzeże, bulwar.

Quaikran; żóraw nadbrzeżny (maszyn.).

Quaimauer; mur nadbrzeżny, przybrzeżny, obrzeż muirowany (bud.).

Quäle p. Quehle.

Qualifikation (Befähigung, Dienstbrauchbarkeit); kwalifikacya, uzdatnienie.

Qualifikationstabelle; wykaz kwalifikacyjny, wykaz uzdatnienia.

Qualifizieren (beschreiben, schildern); kwalifikować, opisać.

Qualität (Beschaffenheit, Rang, Güte); 1) jakość, gatunek; 2) przymiot, charakter.

Qualitativ; jakościowy.

Qualm (dichter Rauch, Dampf); zaduch, par.

Qualmfang (Dampffang); kapa, parnik, płaszcz panwiowy (warzel.) p. Dunsfang.

Quandel (Richtscheit); średziennik (miejsce w środku milerza, na około którego szczapy się ustawiają) (węgl.).

Quandelkohle; węgiel przepalony (ze środka milerza pochodzący) (węgl.).

Quandelpfahl; tyka średzienna (w milerzu) (węgl.).

Quantität (Größe, Menge); ilość, mnogość.

Quantitativ; ilościowy.

Quantitätsinduktor; induktor ilościowy (el.).

Quantum (Betrag, Maß, Menge); ilość, kwota, suma, miara.

Quart; kwarta = $\frac{1}{4}$ garnca.

Quartal (Vierteljahr); ćwierćrocze, kwartał.

Quartärformation (Quartärgebirge, anthropozoische Periode, Diluvium und Alluvium); formacya czwartorzędna (czwartorzędowa) (geol.).

Quartation (Quartierung, das Quartieren, die Quartscheidung, Scheidung durch die Quart, oder in die Quart); kwartowanie (met. prob.).

Quartieren; kwartować (met. prob.).

Quartierung (Quartscheidung) p. Quartation.

Quarz; kwarc, kwarzec (twardziec zanokcica, zanokcień) (min.).

Quarzader; żyła kwarcowa (geol.).

Quarzamphibolit; amfibolit kwarcowy (geol.).

Quarzartig (quarzführend, quarzig); kwarconośny, kwarcowy (geol.).

Quarzdruse; druza, skorupka kryształów kwarcowych (geol.) p. Druse.

Quarzfels p. Quarzit.

Quarzgestein p. Quarzit.

Quarzit (Quarzfels, Quarzgestein); kwarcyt, krzemieniec (geol.).

Quarzkristall; kryształ kwarcu, kwarc krystaliczny (min.).

Quarzlampe; lampa kwarcowa (el.).

Quarzporphyr (roter Porphyr, Felsitporphyr); porfir kwarcowy, czerwony (geol.).

Quarzsand; piasek kwarcowy (geol.).

Quarzsandstein; żarnowiec, piaskowiec krzemienisty (geol.).

Quarzschiefer; łupek kwarcowy (geol.).

Quarztrachyt; trachit kwarcowy (geol.).

Quarzziegel; cegła kwarcowa, kwarcówka, kamień Dina (bud.).

Quatembergeld; groszowe, opłata ćwierćroczna (urzędników).

Quatembersalz; sól suchedniowa (wydawana szlachcie w Suchedni z żup bocheńskich i wielickich po znizonych cenach) (soln.).

Queckbrei (Amalgam); amalgam, ortęć, rtęćien (met. chem.).

Quecksilber (Merkur); rtęć, żywe srebro, merkuryusz (chem. met.).

Quecksilberausschalter; wyłącznik (przerywacz) rtęciowy (el.).

Quecksilberbarometer; barometr rtęciowy (fiz.).

Quecksilberbergbau; 1) kopalnictwo rtęci; 2) kopalnia rtęci (górn.).

Quecksilberbergwerk (Quecksilbergrube, Quecksilberbergbau); kopalnia rtęci (górn.).

Quecksilberbogenlampe; łukówka rtęciowa (el.).

Quecksilberbrandertz p. Idralit.

Quecksilberchlorid (Quecksilbersublimat); chlorek rtęciowy, sublimat (chem.).

Quecksilberchlorür (diatom. Chlorquecksilber, Kalomel); chlorek rtęciowy, kalomel (chem.).

Quecksilbereinheit (des Widerstandes); jednostka rtęciowa (oporu) (el.).

Quecksilberelement; stos rtęciowy, ogniwo rtęciowe (el.).

Quecksilbererz; ruda rtęci, rtęciak (min. gór. hut.).

Quecksilbergelb; żółcień rtęciowa (barw.).

Quecksilberhaltig; rtęciowy, rtęć zawierający.

Quecksilberhornerz (Hornquecksilber, Chlorquecksilber, Kalomel, pyramidales Perlkerat); rtęć rogowa, chlorek rtęci, kalomel (min.).

Quecksilberkontakt; styk rtęciowy (el.).

Quecksilberlebererz p. Lebererz.
Quecksilberluftpumpe; pompa powietrzna rtęciowa (fiz.).
Quecksilbermanometer p. Manometer.
Quecksilbernitrat; azotan rtęci (chem.).
Quecksilberoxyd (rotes Präzipitat); tlenek rtęciowy (chem.).
Quecksilberoxydul; tlenek rtęciawy (chem.).
Quecksilberruß (Quecksilberstupp, Quecksilberschwarz) p. Stupp.
Quecksilbersäule; słupek rtęciowy, słup rtęci (fiz.).
Quecksilbersublimat p. Quecksilberchlorid.
Quecksilbersulfat (schwefelsaures Quecksilber); siarkan rtęci (chem.).
Quecksilbersulfid (Quecksilbermonosulfid, Einfach-Schwefelquecksilber); siarczek rtęciowy (chem.).
Quecksilberthermometer; termometr (ciepłomierz) rtęciowy (fiz.).
Quecksilberunterbrecher; przerywacz rtęciowy (el.).
Quecksilbervitriol; siarkan rtęciowy (chem.).
Quellerz (Morasterz, Rasenerz); ruda zdrojowa, darniowa, limonit (geol.).
Quehle (Quäle, Quel, Gequehle, Quelle, Gewehle); ściek sztolniowy (górn.).
Quelle; źródło, zdroj, krynica (geol.).
warme —, (heiße —, Therme); źródło gorące, cieplica, terma.
Quellen (Blähen, Aufquellen, Aufreiben) des Liegenden, der Sohle; pęcznienie, wzdymanie się, wzdęcie się (górn.).
Quellenfassung; ujęcie źródła.
Quellengraber; źródlarz.
Quellenreich; źródlisty, zdroisty, obfity w źródła (geol.).
Quellenschutz; ochrona źródeł.
Quellensee; jezioro źródlane (geol.).
Quellsalz (Solsalz); sól źródłana, solankowa (soln.).
Quellsole (Salzquellensole, natürliche Sole); solanka źródłana, rodzima (geol. soln.).
Quellwasser; 1) woda źródłana, zdrojowa; 2) woda przesączająca się.
Quellwasserversorgung; zaopatrzenie wodą źródłaną.
Quensel (Quentzel, Quenzel); kabłak, ucho (u kubła) (górn.).
Quenseleinrichtung p. Schurzkette.

Quenseln (anquenseln) p. Anschlagen (aufladen).
Quenseln (abquenseln) p. Abschlagen (Fördergefäße).
Queraxt (Zwerchaxt); przysiek, ciolsa, cieślica, pierzchnia, siekiera obosieczna (narz.).
Querbalen; szlemię, rozpora, belka poprzeczna (bud.).
Querband; 1) szpona, szpaga, zwora (bud.); 2) poprzecznik (u koła wodnego).
Querbau; odbudowa poprzeczna, przeciwnicowa (górn.).
etagenartiger — von unten herauf, unter Nachführung von Bergversatz; odbudowa poprzeczna piętrowa z dołu do góry, z podszkłą.
Querdamm; tama poprzeczna (górn.).
Querbunker; boczny skład węgla.
Querdraht; drut poprzeczny (el.).
Querdurchschnitt; przekrój poprzeczny.
Quergang (Kreuzgang); żyła poprzeczna (geol. górn.).
Quergestein (Nebengestein); skała otaczająca (geol.) p. Nebengestein.
Querhaupt (der Kolbenstange) p. Kreuzkopf.
Querholz (Querriegel); przeczka, poprzeczka (górn. cieś.).
Querkluft p. Kreuzkluft.
Querklüfte (der Steinkohle) p. Schlechten.
Querkontraktion; zwężenie, zwęż przekroju.
Querkopfnagel p. Dielennagel.
Querkraft p. Kraft.
Quermagnet; magnes poprzeczny (fiz.).
Quermagnetisch (nichtmagnetisch, diamagnetisch); niemagnetyczny.
Quernivellement; niwelacja poprzeczna, poziomowanie poprzeczne (miern.).
Queroffen; piec poprzeczny, przecznica, poprzecznia (w ługowniach) (soln.).
Querort; 1) p. Querstrecke; 2) p. Querschlag.
Querprofil; przekrój poprzeczny, profil, przecięcie poprzeczne (geom. miern. i t. d.).
Querriegel p. Querholz, Riegel.
Querriß; 1) pęknięcie poprzeczne; 2) rzut boczny, krzyżowy (geom.).
Querrissig; poprzecznie popękany.
Querrösche (b. Schürfen); rów poprzeczny (górn.).

Querschlag; przekop, poprzecznia, przecznicza (górn.).

Förderungs —; przekop przewozowy, wywozowy.

Hangend —; przekop nadkładowy.

Haupt —; przekop główny.

Liegend —; przekop podkładowy.

Wetter —; przekop powietrzny.

Querschlägig; poprzeczny, przekopowy (górn.).

Querschlägig (vorgehen...); iść przekopem, iść poprzecznie, pracować, (postępować) poprzecznie (górn.).

Querschlagsbetrieb; prowadzenie (pędzenie) przekopu, poprzeczni (górn.).

Querschlagshäuer; piecowy, kopcacz (rębacz) piecowy, przekopowy (górn.).

Querschnitt; przekrój poprzeczny, profil poprzeczny.

— **der Ausflußöffnung**; przekrój otworu wypływu, pole otworu.

gefährlicher —; przekrój niebezpieczny.

konstanter —; przekrój stały.

lichter —; prześwit (miara przekroju w świetle).

mittlerer —; przekrój środkowy.

veränderlicher —; przekrój zmienny.

wirklicher —; przekrój rzeczywisty.

wirksamer —; przekrój skuteczny.

Querschnittsänderung; zmiana przekroju.

Querschnittsbelastung; obciążenie przekroju.

Querschnittsbestimmung; oznaczenie przekroju.

Querschnittsfläche; powierzchnia przekroju, profil, okrój.

Querschwelle; podkład poprzeczny (kol.).

Querschwellenoberbau; nawierzchnia o podkładach poprzecznych (kol.).

Quersieder (Quersiederrohr); garłacz, płomieniówka poprzeczna (maszyn.).

Querspannung; 1) natężenie poprzeczne; 2) napięcie poprzeczne (el.).

Querstrebe; rozpora poprzeczna (bud.).

Querstrecke (Querort); chodnik poprzeczny (górn.).

Querstück; poprzeczka, poprzecznik, poprzecznicza (bud. maszyn.).

Quersupport p. Support.

Quertal; dolina poprzeczna (geol.).

Querträger; dźwigar poprzeczny, poprzecznicza (spoczywa na dźwigarach głównych) (bud. most.).

Quertrumm; żyła poprzeczna, odżyłek poprzeczny (geol.).

Querverbinder; łącznik poprzeczny (el.).

Querverhieb; rąbanie poprzeczne, wyrab poprzeczny (górn.).

Querversteifung (Querverstrebung); 1) stężenie poprzeczne (czynność); 2) tężnik poprzeczny (bud.).

Querverwerfung; uskok poprzeczny (geol.).

Quervorschub; nasuw (noża) (techn.).

Querwand; ściana poprzeczna, przepierzenie, przegroda (bud.).

Querwindungen; zwoje poprzeczne (el.).

Querzug; 1) przesuwadło podłogowe (w walcow. żelaza); 2) ciąg poprzeczny (miern.).

Querusammenziehung; zwężenie poprzeczne, zwęż poprzeczny (przekroju).

Quetsche (Quetschwerk); gniotownik, łamacz, kruszydło (sort. hut. maszyn.).

Backen —; gniotownik szczękowy, p. Steinbrecher.

konische Walzen —, (konische Kollermühle, Schranzmühle, Quetschwalzenmühle); walcowy gniotownik stożkowy.

Roll —, (Kollermühle); tarło, miazdżarka.

Walzen —; gniotownik walcowy.

Quetschen; gnieść, kruszyć, łamać, płaszczyć (metale) (sort.).

Quetschhaus (Quetschwerk); gniecalnia, kruszarnia (sort.).

Quetschmühle p. Kollergang.

Quetschung; zmiżdżenie, skruszenie, zgnięcie (sort.).

Quetschwalzen (Walzen eines Quetschwerkes); gniotowniki (kruszydła) walcowe, walce kruszące.

Quetschwalzwerk; 1) miazdżarka (kamieni); 2) zgniatarka (młyn do płaszczenia kruszcu) (sort.).

Quetschwerk; 1) p. Quetsche, Erzquetsche, Quetschwalzwerk, Walzenquetsche; 2) p. Schurerz, Waschzeug; 3) p. Quetschhaus; 4) p. Luppenpresse.

Quetten p. Legeisen.

Quickarbeit (Amalgamation, Amalgamierung); amalgamacja, urtęcenie (met.).

Quickbrei (Amalgam); amalgam, ortęć (met.).
Quicken (verquicken) p. Amalgamieren.
Quickerz; 1) ruda rtęci; 2) ruda uboga (tylko w doborze z innemi godna topienia, gdy służy tamtym za roztop) (met.).
Quickgold; amalgam złota (met.).
Quickmetall (Amalgam); amalgam, ortęć, rtęcień (met. chem.).
Quickmühle (Amalgamiermühle, Goldmühle); młyn (młynek) amalgamacyjny (urtęcający), ortęciak (met.).
Quicksand p. Schwimmsand.

Quickwerk (Amalgam); amalgam, ortęć, rtęcień (met. chem.).
Quickwerk (Amalgamierwerk); amalgamownia, odciągarnia, ortęcarnia (met.).
Quirllaß p. Schlämmfaß.
Quittieren (bescheinigen, bestätigen); pokwitować, potwierdzić, poświadczyc.
Quittung (Empfangsschein); pokwitowanie, poświadczenie, kwit.
Quote (Anteil, Beitrag); kwota, ilość, częśćka.
Quotient (Teilzahl, Bruchwert); iloraz (mat.).

R.

Rabatt (Nachlaß); rabat, opust z ceny.
Rabdionit; rabdionit (min.).
Rabisch p. Kerbholz.
Rabitzwände; ściany Rabitza (gipsowe lub cementowe z plecionką drucianą) (bud.).
Rad; koło (maszyn.).
geteiltes —; koło dzielone.
Guß —; koło lane.
Kamm —, (Zahnrad mit Kämmen); koło palczaste, koło zębate drewniane.
Keil —; koło kliniaste.
Kegel —, (konisches —, Winkel —); koło stożkowe, ostrokrężne, koniczne.
Ketten —; koło łańcuchowe.
Kreisel —, (Turbine); koło wirowe, wirówka, turbina.
Lauf —, (Schlepp —, loses —); koło wolne, luźne, potoczne.
Lauf —, (Läufer, Rotor); wirnik, wirownik, rotor (el.).
Pfeil —; koło daszkowo uzębione.
Reibungs —, (Friktions —); koło cierne.
Schwung —; koło zamachowe, rozpedowe, szalone.
Schrauben —, (Schnecken —); koło zębate śrubowe.
Segner'sches —; kółko Segnera, młynek Segnera.
Seil —, (Seilscheibe); koło linowe, tarcza linowa.
Sperr —, (Schieb —); koło zapadkowe.
Stufen — p. Stufenscheibe.
Treib —, (das bewegende —); koło pedowe, poruszające, ruchodawcze.

Rad; koło (maszyn.).
Trieb —, (das in Bewegung gesetzte —); koło pedzone.
ungeteiltes —; koło niedzielone.
Wasser —; koło wodne.
Well — p. Rad an der Welle.
Windmühlen —; koło wiatrakowe.
Zahn —; koło zębate, zazębione.
Zwischen —; koło pośrednie (zębate).
Rad an der Welle (Radwelle, Radwinde, Wellrad); koło na wale, kołowrót (maszyn.).
Radabstand (Radstand); rozstawa kół.
Radachse; 1) oś koła (u wozu); 2) wał koła (u maszyn.).
Radanker; twornik sprychowy (el.).
Radankermaschine; prądnic o tworniku sprychowym (el.).
Radarm; ramię koła (maszyn.).
Radbandage p. Bandage.
Radboden (eines Wasserrades, eines Ventilators); podkole (maszyn.).
Rädchen; kółko, kółeczko.
Raddruck; ciśnienie koła, nacisk koła (na szyny).
Radehaue (Radhaue, Breithaue); motyka (do karczowania) (górn.).
Rädelerz (Bournonit); burnonit, szaromiedniak ołowiany (min.).
Rädersatz; dobór, zespół, zestaw kół (maszyn.).
Rädervorgelege; przystawka kołowa, złożenie kół, pośrednik (maszyn.).
Räderwerk; zestaw kół (tryby, kołoskład) (maszyn.).
Räderwinde; dźwigarka kołowa, winda z kołami zębatymi (maszyn.).

Radfelge (Felge); dzwono (koła).
Radfelgenkranz p. Radkranz.
Radfluder; łożok (prowadzący wodę na koło) (maszyn.).
Radförmig; kolisty, kołowaty, kołowy.
Radgerinne; koryto koła wodnego p. Gefluder, Gerinne.
Radhaue p. Radehaue.
Radhemmung; hamowanie koła.
Radial (strahlenförmig, strahlig); promienny, promieniowy.
Radialanker; twornik promieniowy (el.).
Radialbohrmaschine; wiertarka ramionowa, rozdzielna, żórawiowa (techn.).
Radialdruck; ciśnienie promienne (w kierunku promienia).
Radialpoltype; prądnicza o magnesach leżących w promieniu (el.).
Radialturbine; turbina promieniowa, promiennicza, promienna (maszyn.).
Radiator; 1) radiator, iskiernik, promiennik, promieniec (wysyłacz fal) (el.); 2) ogrzewalnik, grzejnik organkowy, organki (ogrz.).
Radiieren (auskratzen); wycierać (rysunek).
Radiergummi (Schabgummi); guma do wycierania.
Radikal; pierwotnik, rodnia, radykał (chem.).
Radikand (Größe unter dem Wurzelzeichen); ilość podpierwiastkowa, ilość pod znakiem pierwiastka (mat.).
Radioaktiv (die Wirkung des Radiums ausübend); radioaktywny (do wydawania światła bez widocznego ubytku swej masy zdolny).
Radiolarien; radiolarie, promienice (wymoczki) (geol.).
Radiolith; radyolit, brewicyt, kamień plewisty (min.).
Radiometer (Strahlungsmesser, Lichtmühle); radiometr, wiatraczek świetlny, promieniomierz (fiz.).
Radiotelegraphie; radiotelegrafia, telegrafia bez drutu.
Radium; rad, radium (chem.).
Radiumemanation (Radiumausfluß); wpływ, emanacja radu (fiz.).
Radius (Halbmesser); promień (geom.).
Radiusvektor (Leitstrahl); promień wodzący (mech.).
Radix (Wurzel); pierwiastek (mat.).

Radizieren (Wurzel ausziehen, wurzeln); pierwiastkować, wyciągać pierwiastek (mat.).
Radkranz (Radfelgenkranz); wieniec koła, otok, obwód (pierścień zewnętrzny, w który są wpuszczone sprychy).
Radkranz (Radreifen) p. Bandage.
Radkunst (Wasserradkunst); wywadniarka (pompa) z kołem wodnym (maszyn. górń.).
Radlauf; bieg, obieg koła.
Radlauffläche (Lauffläche des Rades); powierzchnia biegowa koła, toczna kołowa, potoczna koła (wóz).
Radlinie (Zykloide); cykloida, toczna.
Radmacher; kołodziej, stelmach.
Radnabe (Nabe); piasta koła (część środkowa koła otaczająca oś).
Radquetsche p. Kollergang.
Radreifeisen p. Reifeisen.
Radreifen (Reif, Reifen) eines Wagenrades; obręcz koła.
Radreifen (Reifen) eines Eisenbahnwagenrades p. Bandage.
Radsatz; zestaw kół, złożenie kół.
Radschauler; łopatka koła (w kole wodnym) (maszyn.).
Radspeiche (Speiche) des Wagenrades; sprycha, śpica, szprycha, promień, ramię koła, (część koła łącząca obwód z piastą).
Radspur; kolej, pokole (na ziemi wyrpęte).
Radspurkranz; obrzeże koła, rąbek koła, krysa koła.
Radstand (Radabstand); rozstawa kół.
Radstand (Entfernung der Achsen); rozstawa osi (wóz).
äußerster —; rozstęp osi (odstęp osi skrajnych).
Radstube (Wasserradstube); kołownica, lednica (szerzyzna podziemna w której ustawione są koła wodne podziemnymi wodami poruszane) (maszyn. górń.).
Radwalzen p. Kollergang.
Radwalzwerk; walcownia z kołem wodnym (maszyn. hut.).
Radwelle (Rad an der Welle); koło na wale, kołowrót (maszyn.).
Radwelle (Welle eines Wasserrades); wał koła wodnego (maszyn.).
Radzelle (Zelle eines Wasserrades); korecówka, koreczyzna, komórka, przedziałka, skrzyinka (koła wodnego) (maszyn.).
Raffination (der Metalle) p. Raffinieren.

Raffinatkupfer (raffiniertes o. hammergeares Kupfer); miedź rafinowana, oczyszczona, czysta (met.).

Raffinatsilber (raffiniertes Silber); srebro czyste (met.) p. Feinsilber.

Raffinieranstalt p. Raffinierwerk.

Raffinieren (der Metalle); rafinowanie, oczyszczanie (kruszców) (met.).

— **des Roheisens** p. Weißmachen des Roheisens.

— **des Silbers** p. Silberfeinbrennen.

— **des Stahls** (Gerben des Stahls); rafinowanie, przeciąganie stali.

Raffinierfeuer (Raffinierherd) für Roheisen; p. Feineisenfeuer.

Raffinierofen; piec rafinacyjny, oczyszczający (hut. met.).

Raffinierstahl (gegerbter Stahl) p. Gerbstahl.

Raffiniert; rafinowany, oczyszczony.

Raffiniertes Siedesalz; warzonka rafinowana, oczyszczona (warzel.).

Raffinierwerk (Raffinieranstalt); rafinerya, oczyszczalnia, odczyszczalnia (met.).

Rahmeisen (Rahmeneisen); żelazo ramowe, ramówka (met.).

Rahmen (Fensterrahmen); rama okienna, oknica (bud.).

Rahmen (Gestell); rama, ostoja, podstawa (wozu, klatki) (górn. i t. d.).

Rahmen (Schachtkranz); wieniec, para (w szybach) (górn. cieś.).

Rahmeneisen p. Rahmeisen.

Rahmstück (Fries); otoczyna, fryz, obłogi (bud. stol.).

Raibler Schichten; warstwy raibel-skie (geol.).

Rain (Ackergrenze); miedza (miern.).

Rainstein; słup graniczny, granicznik (miern.).

Raitel p. Bügel.

Raiten (rechnen); liczyć, rachować (górn.).

Raithalde (b. Seifenwerken); warpa (zwał, hałda) usypowa (górn.).

Raitung (Abrechnung); zamknięcie rachunków, obliczenie się, porachowanie się (górn.).

Raketchen (Rakete, Schwärmer, Schwedel); rakiotka (do zapalania nabożów) (górn.).

Rakysche Schnellschlagbohrung p. Schnellschlagbohrung.

Rakysche Wasserspülbohrung p. Wasserspülbohrung.

Ramaseisen (Abfalleisen); stare żelazno, żelazo odpadkowe (met.).

Rambär (Ramblock) p. Bär.

Rambeton; beton ubijany, gruz wbijany w grunt (bud.).

Ramme (Rammaschine, Rammwerk, Hoyer, Schlagwerk); kafar, bitnia (bud.).

Dampf —; kafar parowy.

einläufige —; kafar jednoświecowy.

Kunst —, (Haken —); kafar z wychwytem, kafar dźwigarkowy.

Pulver —; kafar wybuchowy.

Zug —, (Lauf —); kafar sznurowy, pociągowy.

zweiläufige —; kafar dwuświecowy.

Rammeln sich (von Gängen); zbiegać się (geol. górn.).

Rammelsbergit (weißer Arsennickel, Weißnickelerz, Weißnickelkies, Weißarsennickel, weißer Kupfernicker); ramelsbergit (min.).

Rammen; bić, wbijać, ubijać (przy pomocy kafara).

Rammer; kafarnik, bitniarz.

Rammklotz p. Bär.

Rampe (Bahnübergang, Niveauübergang, Wegübersetzung); przejazd w poziomie (przeprowadzenie drogi przez tory w jednym poziomie z nimi).

Rampe (Ladebühne) p. Laderampe.

Rampenschlagbaum p. Schlagbaum.

Rampenwächter; przejazdowy, stróż rogatkowy.

Rand; 1) brzeg; 2) krawędź.

Randanit; randanit (min.).

Randbemerkungen; uwagi na marginesie.

Randklemme (Peripherieklemme); sprzęg (zacisk) obwodowy (miern.).

Randstein; krawężnik (bud.).

Rang; 1) stopień, ranga, dostojęstwo; 2) rząd.

Rangierbahnhof (Formierbahnhof, Zugbildungsbahnhof); dworzec zestawczy, zestawowy, przrządnia (kol.).

Rangierdienst; służba przetokowa (kol.).

Rangieren der Wagen p. Verschieben.

Rangierer (Wagenschieber); przesu-wacz wozów, ustawiciel, przetokowy.

Rangiergeleise (Verteilungseleise); tor rozdziałowy, przetokowy, zestawczy, przrządczy (kol.).

Rangierlokomotive p. Lokomotive.

Rangiermeister; starszy przesu-wacz wozów, starszy przetokowy, ustawiciel pociągów (kol.).

Rangiersignal; sygnał przetokowy, zestawczy (kol.).

Rangsklasse; klasa stopnia służbowego, klasa rangi.

Raphilit; rafilit (min.).

Rapid (b. Sprengstoffen); nagły, gwałtownie działający (górn.).

Rapid-Bohrsystem; wiercenie pospieszne, wiercenie sposobem „Rapid“ (wierc. ziem.).

Rappen; obrzucać, wyprawiać (mur) (bud.).

Rapport (Bericht, Meldung); doniesienie, sprawozdanie, relacja, raport.

Rapportieren (Bericht erstatten, anzeigen); donosić, zdawać sprawę, raportować.

Rapputz; obrzutka, wyprawa żyrowa (bud.).

Raps; rzepak.

Rapsöl (Rüböl); olej rzepakowy (matr.).

Rasen (Grasland, Erdoberfläche); darni, darnina, murawa, powierzchnia ziemi (geol. górn.).

Rasensbekleidung (Rasensbelag, Berasung); darniowanie, odarniowanie, odarnienie, zamurawienie.

Raseneisenerz (Raseneisenstein, Rasenerz, Wiesenerz); żelaziak (żelazo) darniowy, łukowy, poddarniówka (min.).

Rasenerz p. Raseneisenerz.

Rasengang p. Rasenläufer.

Rasenhängebank; żrąb szybu, poziom światłowy (górn.).

Rasenläufer (Wasenläufer, Rasengang, Tagegehänge); żyła poddarniowa (płytko zalegająca) (geol.).

Rasensmesser (Rasenschneidmesser); darnik, nóż darniarski.

Rasenschaufel (Rasenschneidschaufel); łożata do darni, darniówka.

Rasenstecher; rydelek do wybierania darni.

Rasentorf; 1) torf darniowy (według występowania); 2) torf włóknisty (według jakości) (min.).

Raspel; tarnik, napilnik, pilnik zadziorowy (techn.).

dreieckige —; tarnik trójkątny.

flache —; tarnik płaski.

runde —; tarnik okrągły.

Raspeln; nacinać zadziorowo, tarnić, raszpławać (techn.).

Raß (After); muł chudy, jałowy (sort.) p. After.

Rast; spoczynek, wypoczynek, wytechnienie.

Rast (Ofenrast) eines Hochofens; spa-dek, raszt, ruszt (wielkopiecowy) (hut.).

Rast (Ruhebühne) spocznik, przestaniek, pomost spoczynkowy (górn.). p. Fahrühne.

Rate (Teilzahlung); rata (częściowa) wpłata należności w oznaczonych odstępach czasu.

Rateau-Ventilator p. Ventilator.

Ratifizieren (bestätigen, genehmigen); potwierdzić, uznać, ratyfikować.

Ratsche (Bohrratsche, Knarre, Bohrknarre); grzechotka (osada z kołem zębata i zatraskiem) (narz.).

Rätter (Rättersieb); rzeszota, przesiewadło, przesiewarka (sort.).

Rättern (auf Rättern durchsieben, klassieren); przesiewać, rozdzielać przy pomocy rzeszota (sort.).

Rättersieb p. Rätter.

Rätterwäsche; płóeczka rzeszotowa, sitowa, skrzynia sitowa potrząsalna (sort.).

Rätterwerk (Rätteranlage, Rättermaschine, Rätter); przesiewadło (przesiewarka) rzeszotowe, urządzenie rzeszotowe (sort.).

Raubbau (Raubbauen); odbudowa rabunkowa, nieprawidłowa, pładrująca, łupiecka, pładrowanie (górn.).

Raubbauen p. Raubbau, Rauben.

Rauben (das Grubenholz); wrywać, wychwytywać, wybierać, rabować (budulec kopalniany) (górn.).

Rauben (Kohlenpfeiler, Reservepfeiler, Firstenkohle); wybierać, wrybywać, wydobywać (filary węglowe, zapasowe, węgiel stropowy) (górn.).

Rauben (Raubbau treiben, auf den Raub bauen, raubbauen, rauben); rabować, pładrować, odbudowywać (dobywać) sposobem nieprawidłowym, łupieckim, rabunkowym (górn.).

Raubhaken (Bruchhaken beim Holzrauben); targak, wrywak (górn.).

Raubort; przodek rabunkowy (górn.).

Raubstollen; sztolnia rabunkowa (górn.).

Rauch; dym.

Rauchachat; agat dymny (min.).

Rauchentwicklung; wytwarzanie się dymu.

Rauchfang (Esse, Schornstein, Kamin, Schlot); komin (bud. techn.).

Rauchfang (Rauchmantel, Kaminhals, Kaminschurz, Schurz, Kutte); oddymnik; kapa, iskrochron.

Rauchfangverzehrungsapparat; oddymień, dymochłon.

Rauchgase (Abgase, Verbrennungsprodukte); spaliny, gazy spalinowe.

Rauchgemäuer (eines Hüttenofens) p. Rauchgemäuer.

Rauchglocke; czapa (nad kanałem spalinowym.).

Rauchkammer (Rauchkasten); dymnica, dymnisko (część kotła parowego, którą uchodzi dym do komina) (u parowozów).

Rauchkanal (Feuerzug, Essenkanal) der Dampfkessel; kanał dymowy, spalinowy.

Rauchkappe; kapa kuzienna, kowalska, wycadnik (kow.).

Rauchkasten p. Rauchkammer.

Rauchkristall p. Rauchquarz.

Rauchloch; dymnik, czeluście, czopuch, cepuch (bud.).

Rauchlos; bezdymny.

Rauchmantel p. Rauchfang.

Rauchpfanne; panew dymna (ogrzewana spalinami) (warzel.).

Rauchquarz (Rauchkristall, Rauchtopas); kwarc zadymiony (min.).

Rauchrohrkessel p. Kessel.

Rauchschacht p. Rauchgemäuer.

Rauchschieber (bei den Dampfkesseln); zasuwa czopuchowa, dymowa (maszyn.).

Rauchtopas p. Rauchquarz.

Rauchtrockenpfanne; panew suszarniana dymna (warzel.).

Rauchtrocknung (Trocknung des Siedesalzes auf Rauchpfannen); suszenie dymne, spalinowe (warzel.).

Rauchverhüter; dymochron (techn.).

Rauchverzehrer; obezdymiak (kol)..

Rauchverzehrung; obezdymienie, (spalenie dymu, pochłanianie dymu).

Rauchverzehrungsapparat; oddymień, dymochłon (techn.).

Rauchwacke (Zechsteindolomit); waka dymna, dymnowaka, popiół dolomitowy (geol.).

Rauh; 1) chropowaty, szorstki; 2) surowy (o rudzie).

Rauhbank (Rauhbankhobel); strug gładysz, spust, spuszcz, wyładnik, ruban, rubanek (strug do ostatecznego wyrównania) (stol.).

Rauh Eisen erz; ruda żelazna surowa (t. j. nieprażona i nieprzebiekana).

Rauhgemäuer (Rauchmauer, Rauhmauerwerk, Rauchgemäuer, Rauchmauer, Mantel, Rauchschaft, Ofen-

stock); płaszcz (zewnątrzny mur obwodowy pieca wielkiego lub szybowego) (hut.).

Rauhobel (Rauhbankhobel) p. Rauhbank.

Rauhigkeit; chropowatość, szorstkość.

Rauhmauer (Rauhmauerwerk) p. Rauchgemäuer.

Rauchschacht (Rauchschaft) p. Rauchgemäuer.

Rauhverputz (Rauhwerk, Bewurf); wyprawa surowa, wyprawa pod gont (bud.).

Rauhwaschen (das erste Verwaschen, Verwaschen aus dem Rohen, die erste oder trübe Läuterung); płókanie pierwsze, mętne (sort.).

Rauhwerk p. Rauhverputz.

Rauhzink p. Rohzink.

Raum; miejsce, przestrzeń.

schädlicher —, przestrzeń szkodliwa, stracona, nieskuteczna (w cylindrze parowym).

Räumasche; rajmówka (wyskrobki popiołu, wydystylowanego galmanu i prochy cynkowe, z muflii po jej odpędzeniu wyrzucane) (met.).

Raumausnützung; wyzysk miejsca, wyzyskanie przestrzeni.

Raumeisen (Spiralkrätzer) p. Bohrkärter.

Räumen (aufräumen) p. Aufsäubern.

Räumen (beräumen) p. Beräumen.

Räumer; rozwiertnik (ślus.).

Raumgebilde utwór przestrzenny (geom.).

Rauminhalt; pojemność, objętość.

Raumlehre (Geometrie); geometrya;

Räumlich; przestrzenny.

Räumlichkeit; przestrzeń, ubicayca, miejsce, izba, lokal.

Raumkrätzel (Raumlöffel, Mehlkrätzer, Bohrkärter, Krätzer, Bohrlöffel, Löffelräumer); zgrzebelko, skrobaczka (górn.).

Raumlöcher (Zuglöcher); oddechy, przewiewy (kanały w milerzu dla przeciągu powietrza i równego zwegłania się drzewa) (węgl.).

Raumlöffel p. Raumkrätzel.

Raummaß; miara objętości, pojemności.

Raummeter; metr przestrzenny.

Raumnadel (Rüumnadel, Bohrnadel, Ladnadel, Spurnadel, Schießnadel, Zündnadel, Nadel, Ladespieß, Ladespitz); iglica, żygadoło, źgadoło, (druł przegotowujący otwór do założenia przezeń zapalnika) (górn.).

Raumschaffung; 1) uprzątnienie; 2) przybiórka podsadzkowa, przybiórka na podsadzkę (górn.).

Raumschießen (Hohlladen); strzelanie drażone, nabijanie drażone, igliczne (górn.).

Raumteil; część przestrzenna.

Raumvergrößerung; zwiększenie objętościowe.

Rauschen des Zinns (Kritzeln des Zinns); trzeszczenie cyny (oznaka czystości cyny w przeciekach, gdy trzeszczy w zginaniu) (met.).

Rauschgelb (gelbes Rauschgelb); p. Auripigment.

Rauschgelb (rotes Rauschgelb); p. Realgar.

Rauschgold (Flittergold, Knittergold); pozłotka fałszywa, mosiądz płatkowy (met.).

Rauschrot; p. Realgar.

Rauschsilber (Knittersilber); srebrzenie fałszywe, pakfong płatkowy.

Raute (Rhombus); romb (geom. kryst.).

Rautenflach (Rautenflächner); p. Rhomböder.

Rautennadel p. Rhombennadel.

Rautenspat; dolomit kryształowy (min.).

Rautenzwölfflach (Rautenzwölfflächner); p. Rhombendodekaëder.

Rayon (Umkreis, Bereich); obwód, obręb, rejon.

Rayonieren; rajonować, promieniować (miern.).

Razoumoffskin (Razumoffskin); razumowskin (min.).

Reagens (Prüfungsmittel); odczynnik, działacz, reagent (chem.).

Reagenzglas (Prüfröhrchen); probierka, próbówka (chem.).

Reagenzpapier (chemisches Prüfpapier); papier odczynnikowy (chem.).

Reagieren (gegenwirken); oddziaływać, odczyniać, reagować (chem.).

Reaktanz; opór wzniesony, indukcyjny (el.).

Reaktion (Rückwirkung, Gegenwirkung, Rückschlag) oddziaływanie, reakcyja (fiz. chem.).

Reaktion (Stützkraft, Auflagerdruck); odpór, reakcyja (mech.).

Reaktionsrad (Segner'sches Wasserrad); koło naporowe, reakcyjne, kółko Segnera (maszyn.).

Reaktionsturbin p. Turbin.

Realgar (Rubinschwefel, Sandarach, Rauschgold, rotes Rauschgelb, Schwefelrubin, Arsenrubin, rotes Arsen,

rote Arsensblende, rotes Schwefelarsen, rotes Schwefelarsenik); realgar, sandaraka, złołuska czerwony (min.).

Realisieren (verwirklichen); urzeczywistnić.

Realität (Grundeigentum); realność, posiadłość gruntowa, majątek nieruchomości.

Realschule; szkoła realna.

Realschüler; uczeń szkoły realnej.

Realwert (wirklicher Wert); wartość rzeczywista.

Reambulation der Grenzen; sprawdzenie granic (miern.).

Rebsäule (b. Pochstuhl) p. Pochsäule.

Receiver (Aufnehmer, Zwischenbehälter) b. einer Compounddampfmaschine; przelotnia, pośrodek, zbiornik (maszyn.).

Receiverdampf; para przelotna.

Receiverdampfmaschine; maszyna parowa z przelotnią (maszyn.).

Receiverspannung; prężność w przelotni (maszyn.).

Rechen (Harke); grabie.

Rechen (Aufhängerechen, Hänge) f. d. Bohrgestänge; grabki, wieszadło (wierc. ziem.).

Rechenschieber (Rechenstab); suwak rachunkowy, zasuwka logarytmiczna (mat.).

Rechentafel; tablica do rachowania (miern.).

Rechnung; rachunek.

Betriebsausgabe —, rachunek wydatków ruchu.

Geld —, rachunek pieniężny.

Material —, rachunek materiałów,

Monats —, rachunek miesięczny.

Reise —, (Reisepartikulare); rachunek kosztów podróży.

Waren —, (Faktura); rachunek kupiecki, faktura.

Rechnungsabschluss; zamknięcie rachunku, bilans (rach.).

Rechnungsabsolutorium; uznanie rzetelności rachunku, przyjęcie rachunków, zatwierdzenie rachunku.

Rechnungsanstand (Rechnungsbemänglung); zarzut rachunkowy.

Rechnungsbasis; podstawa obliczona (miern.).

Rechnungsbeamte; urzędnik rachunkowy.

Rechnungsbeleg; alegat, załącz (dowód) do rachunku (rach.).

Rechnungsbemänglung p. Rechnungsanstand.

Rechnungsdepartement; wydział obrachunkowy, oddział rachunkowy (rach.).

Rechnungserläuterung; objaśnienie, uzupełnienie rachunkowe.

Rechnungserledigung; 1) załatwienie rachunku, 2) zatwierdzenie rachunku.

Rechnungersatz; dopłata rachunkowa, zwrot rachunkowy (rach.).

Rechnungsfehler; 1) błąd w liczeniu, 2) pomyłka (usterka) w rachunku.

Rechnungsführer; rachmistrz.

Rechnungskammer; izba obrachunkowa (rach.).

Rechnungskontrolle; kontrola rachunku (rach.).

Rechnungsleger; zdawca rachunków, składający rachunki, rachmistrz (rach.).

Rechnungslegung; złożenie rachunku (rach.).

Rechnungstabelle; tablica rachunkowa (rach.).

Rechnungsüberschlag; obliczenie (kalkulacja) tymczasowe (rach.).

Rechnungsvorgang; przebieg obliczenia.

Rechnungswesen; rachunkowość.

Recht; 1) prawo; 2) ustawa; 3) sprawiedliwość; 4) słuszność.

Rechteck; prostokąt (geom.).

Rechteckig; prostokątny (geom.).

Rechte-Hand-Regel; правило (reguła) prawej ręki (el.).

Rechter Teil (der Gleichung); strona prawa (równania) (mat.).

Rechter Winkel; kąt prosty (geom.).

Rechte Zimmerung p. Zimmerung.

Rechtfallend (rechtsinnig oder rechtsinnig fallend), prawidłowo nachylony (geol. gór.).

Rechtsgängig; prawoskrętny, o prawym skręcie, gwincie (maszyn.).

Rechtsinnig (rechtsinnig); 1) prawidłowy (o upadzie) (geol.); 2) postępowy, prawobieżny, prawy (o podziłce) (miern.).

Rechtskonsulent doradca prawny.

Rechtskräftig; prawomocny.

Rechtsverhältnisse; stosunki prawne.

Rechtsweg; droga prawna, droga prawa.

Rechtsweg (Parallelweg); droga przyszlakowa (kol.).

Rechtsweweiche; rozjazd (zwrotnica) prawozwrotna (kol.).

Rechtwinklig; prostokątny (geom.).

Rechtwinkliges Dreieck; trójkąt prostokątny (geom.).

Rechtwinkliges Paralleloiped; prostopadłościan (geom.).

Rechtzeitig; w porę, w terminie, w właściwym czasie.

Reckeisen; fryzowane żelazo kute, żelazo drobne, w pręcikach (met.).

Recken (strecken) Metalle, Eisen; wyciągać, rozciągać, płaszczyc (hut.).

Reckhammer (Streckhammer, Zainhammer, Bandhammer); klepacz, młot płaszczący, toporniczny, cajnarski (maszyn. hut.).

Reckschmied 1) kowal młotowy, 2) p. Zainer.

Reckwalzwerk (Streckwerk); p. Stabeisenwalzwerk.

Redruthit (Chalkosin, Kupferglanz); blyszcz miedzi, chalkozyn (min.).

Reduktion (Desoxydation); odtlenienie, redukcja (chem. met.).

Reduktion (Verminderung, Umrechnung, Verjüngung) uproszczenie, redukcja (mat.).

Reduktionsbuchse; tulejka reducyjna, zmniejszająca (el.).

Reduktionsfaktor; 1) zamiennik; 2) współczynnik zniżający.

Reduktionsflamme; płomień odtleniający (chem. met. prob.).

Reduktionsmaßstab p. Verjüngungsmaßstab.

Reduktionsmittel; środek odtleniający (chem. met.).

Reduktionsmuffe (verjüngte Muffe); zwężka (maszyn.).

Reduktionsniveau; poziom reducyjny, zredukowany (miern.).

Reduktionsresultante; wypadkowa sił przeniesionych (mech.).

Reduktionstafel (Reduktionstabelle); tablica zamienna.

Reduktionstransformator; przetwornik zmniejszający (napięcie) (el.).

Reduktionsventil (Reduzierventil) p. Ventil.

Reduktionszirkel (Proportionalzirkel); cyrkiel reducyjny, zmniejszający, proporcjonalny.

Reduktionszone (im Hochofen); strefa odtlenienia (met.).

Reduzierbarkeit; 1) przemienność; 2) odtlenialność.

Reduzieren (desoxydieren); odtleniać, redukować (chem. met.).

Reduzieren (zurückführen, umrechnen, vermindern); redukować, upraszczać, sprowadzać (do) (mat.).

Reduzierventil p. Ventil.

Reel (wirklich); rzeczywisty.

Reeles Bild (wirkliches Bild, Sammelbild); obraz rzeczywisty (fiz.).

Refaktie; 1) refakcja (strącenie z należności z powodu uszkodzenia dostarczonych towarów); 2) p. Nachlaß.

Referat (Bericht, Vortrag); sprawozdanie piśmienne, referat.

Referent; referent, sprawozdawca.

Salinen —, referent salinarny.

Referieren (Bericht erstatten, berichten); oznajmić, uwiadomić, donosić, zdawać sprawę.

Reflektieren (Lichtstrahlen zurückwerfen); odbijać, reflektować (fiz.).

Reflektor (Strahlenwerfer, Scheinwerfer); reflektor, odblasznik.

Reflektorlampe; lampa reflektora.

Reflexion; 1) refleksja, odbłask, odbłask (światła); 2) odbicie (głosu).

Reflexionsebene; płaszczyzna odbicia (fiz.).

Reflexionsgesetz; prawo odbicia, odbijania (fiz.).

Reflexionsgoniometer; goniometr optyczny (fiz. kryst.).

Reflexionsprisma (total reflektierendes Prisma); zwierciadło pryzmatyczne (fiz. miern.).

Reflexionspiegel; reflektor (fiz.).

Reflexionswinkel (Zurückwerfungswinkel, Ausfallwinkel). kąt odbicia.

Refraktion (Strahlenbrechung); refrakcja, załamanie światła (fiz.).

Refraktor (dioptrisches Fernrohr, Linsenfernrohr); refraktor (luneta z samych soczewek złożona) (fiz.).

Regal (Regale, Königsrecht, Hochheitsrecht); 1) prawo koronne, monarsze, królewskie, majestatu; 2) regalia (niektóre dochody skarbowe).

Berg —; królewsczyzna górnicza, regał górniczy-(pr. gór.).

Rege (feig vom Gestein p. Flüchtig).

Regel; reguła, prawidło, zasada.

Regelation; regulacja (zamarzanie lodu) (geol.).

Regeldetri (Dreisatzrechnung); reguła trzech (mat.).

Regelmäßig równomierny, równokształtny, foremny, prawidłowy.

Regenerativfeuerung (Siemens'sche Feuerung, Siemensfeuerung); palenie regeneracyjne, (hut.).

Regenerativofen (Siemensofen, Regeneratorofen); regeneratorka, Siemensówka, piec Siemens'a (hut.).

Regenerator (Erneuerer); regeneratorka, odzyskownica, odnawiacz (hut.).

Wärme —, (Wärmespeicher); odzyskownica ciepła, gromadnica ciepła.

Regenmenge; ilość deszczu, opad deszczu.

Regenmesser; ombrometr, deszczomierz.

Regenwasser; deszczówka.

Regie (Selbstunternehmung); zarząd (zawiadostwo) własne, na własną rękę.

Regiebau (Bau im Selbstbetrieb); budowa we własnym zarządzie.

Regiekonto; konto (rachunek) zarządu (rach.).

Regiekosten (Regieaufwand); koszta zarządu, nakład zarządu.

Register; 1) spis, lista, wykaz; 2) zasuwa (dymowa) p. Essenklappe; 3) rejestr (w zamku).

Registratur (Schriftenkammer, Aktenraum); registratura, archiwum.

Registrierapparat (Selbstschreiber); rejestrator, przyrząd zapisujący.

Registrieren (eintragen, buchen); zapisywać, wykreślać.

Reglement (Vorschrift, Bestimmung, Dienstordnung); regulamin, regulamin służbowy (zbiór przepisów).

Regler p. Regulator.

Regnier-Maschine (Compoundwasserhaltungsmaschine Syst. Regnier); wywadniarka (kopalniana) Regnieria (maszyn. gór.).

Regreß (Rückforderung, Ersatzanspruch); regres, żądanie, (poszukiwanie) zwrotne.

Regul (Regulus); p. König.

Regulär (regelmäßig); regularny, prawidłowy (kryst. min.).

Reguläres Kristallsystem p. Kristallsystem.

Regulativ (Vorschrift, Geschäftsordnung); regulacja, przepis, postanowienie.

Regulator (Regler); regulator, miarkownik.

astatischer —; regulator astatyczny, niesłateczny (maszyn.).

Dampf —; poskramiak parowy.

Feder —; regulator sprężynowy.

labiler —; regulator chwiejny.

Pendel —; regulator wahakowy, wahadłowy.

Schwungrad —; regul. zamachowy.

statischer —; regulator statyczny.

Wind —; regulator wiatrowy, wiatrozbior.

Regulator (Regler); regulator, miarkownik.

Zentrifugal —; regulator odśrodkowy.

Zentrifugalpendel —; regulator odśrodkowo-wahakowy.

Regulatorkugeln; kule regulatora (miarkownika) (maszyn.).

Regulatorpendel; wahak regulatora (miarkownika) (maszyn.).

Regulatorstange; trzon regulatora (miarkownika) (maszyn.).

Regulatorwelle; wał regulatora (miarkownika) (maszyn.).

Regulatorzentrifuge (zur Salztrocknung); wirówka (centryfuga) miarkownicza (warzel).

Regulieren (regeln); miarkować, regulować, kierować.

Reguliermagnet; magnes miarkowniczy (el.).

Regulierschalter; wyłącznik miarkowniczy (el.).

Regulierschleifringanker; twornik z opornikiem międzypierścieniowym (el.).

Regulierschraube; śruba nastawnicza (wierc. ziem.).

Reguliertür (regulierende Wettertür); drzwi (powietrzne) ustawne, rozsowne, okienne (górn.).

Regulierwiderstand; opór ustawny, opornik (opornica) miarkowniczy (el.).

Regulierwindungen; zwoje miarkujące, miarkownicze (el.).

Regulus (Regul) p. König.

Reibahle (Reibbohrer, Bauchbohrer, Ausreiber); wiertak, rozwiertak, świder korbowy, drylownik (narz.).

Reibbohrer p. Reibahle.

Reibbrett (Reibebrett, Reibstock); tarka, zacierka, paca (deszczulka z rękojęścią do wygładzania wyprawy) (mur.).

Reiber (Steinhobel, Erweiterungsbohrer); drapak, rozszerzacz (górn.).

Reibgatter (Reibgitter, Reibgatterwäsche, Reibgitterwäsche, Reibgitterwaschwerk, Fallwäsche); krata do przecierania, płóeczka sitowa, płóeczka spadkowa (sort.).

Reibshale; 1) miseczka do rozcierania; 2) moździerz (chem. prob.).

Reibung (Friktion); tarcie (mech.).

— **der Bewegung**; tarcie w ruchu.

— **der Ruhe**; tarcie w spoczynku, tarcie w bezruchu.

gleitende —, (rutschende —), tarcie posuwiste, tarcie przy ślizganiu.

Reibung (Friktion); tarcie (mech.).

rollende —, (wälzende —); tarcie potoczyste, tarcie przy toczeniu.

Zahn —; tarcie międzyzębne

Zapfen —; tarcie czopowe.

zusätzliche —; tarcie niejako.

Reibungsarbeit (Reibungskraft); praca tarcia.

Reibungsbremse; hamulec cierny (maszyn.).

Reibungselektrizität; elektryczność cierna (w skutek tarcia) (el.).

Reibungsfläche; powierzchnia tarcia.

Reibungshammer; młot cierny (techn.).

Reibungskoeffizient; współczynnik tarcia.

Reibungskraft (Reibungsarbeit); praca tarcia.

Reibungskupplung p. Kupplung.

Reibungsmoment; moment tarcia (mech.).

Reibungsrad p. Friktionsrad.

Reibungscheibe; krążek cierny (techn.).

Reibungsstrommel; bęben przewodowy (maszyn.).

Reibungsverlust; strata (z powodu) tarcia.

Reibungsvorgelege; przystawka cierna, tarciowa (maszyn.).

Reibungswiderstand; opór tarcia.

Reibungswinde; dźwigarka cierna, tarciowa (maszyn.).

Reibungswinkel (Ruhewinkel); ką tarcia (mech.).

Reibungszünder (Friktionszünder); zapalnik cierny (górn.).

Reich p. Edel.

Reichardt p. Reichardt (min.).

Reichblei (silberhaltiges Werkblei); ołów mocznoobrzysty (met.).

Reichenhaller Kalk; wapień reichenhalski (geol.).

Reichgerinne (Reichrinne, reiches Gerinne oder Gerenne); bogate mączne żłoby (w mącznych przewodach) (sort.).

Reichhaltig; bogaty (w kruszec).

Reichhaltiges Erz; ruda bogata, wiele kruszcu zawierająca (górn. hut.).

Reichlich; obfity, dostatni, dostateczny.

Reichrinne p. Reichgerinne.

Reichsgericht; trybunał państwa.

Reichsgesetzblatt; dziennik ustaw państwa.

Reichsmonopol p. Staatsmonopol.

Reichstagsgebäude; parlament.

Reif (Reifen, kreisförmiges Band); 1) obręcz, pierścień; 2) skówa, zwo-
ra (mech. techn.).

Reifeisen; (Radreifeisen, Radreife);
żelazo obręczowe, pasowe, bednar-
skie, cienkie (met.).

Reifen p. Reif.

Reifenholz (Reifholz); drzewo obrę-
czowe, drzewo na obręczę.

Reifenschacht (Reifschacht) p. Bügel-
schacht.

Reifenzimmerung; obudowa (wy-
prawa) obręczowa, wydrzewienie obrę-
czowe (szybu) (górn.).

Reifholz p. Reifenholz.

Reifkloben; trzym skośny, (imadło ze
szczękami pochyłymi) (tok.).

Reifschacht p. Reifenschacht.

Reihe; szereg, rząd, postęp (mat.).

arithmetische —; szereg arytmetyczny, postęp arytmetyczny.

geometrische —; szereg geometryczny, postęp ilorazowy.

Reihenmaschine p. Hauptschluß-
maschine.

Reihenschalter; wyłącznik rzędo-
wy, ładownica szeregową (el.).

Reihenschaltung (Serienschaltung);
połączenie szeregowę, łączenie po-
sobne (el.).

Reihenschlußmaschine; maszyna
szeregową (el.).

Reihenschlußmotor (Serienmotor);
motor (silnik) szeregowy (el.).

Reihentransformator; przetwornik
rzędowy (el.);

Reihenwicklung uzwojenie szerego-
we (el.).

Reineisen (Feineisen); surowiec (su-
rowizna) rafinowany, czyszczony.

Reineisenfeuer p. Feineisenfeuer.

Reineinnahme (Reinertrag); dochód
czysty.

Reingewicht (Nettogewicht) p. Ge-
wicht.

Reingewinn; uzysk, zysk czysty.

Reingrabener Schiefer (Halobien-
schiefer); łupki reingrabenskie (geol.).

Reinigung (Säuberung); czyszczenie,
oczyszczanie.

Reinigung des Salzes p. Salzreini-
gung.

Reinigungsbassin (Reinigungsbe-
cken); zbiornik oczyszczający (wodę)

Reinigungsgrube p. Löschrube.

Reinigungstür (Essentür) wycior
(otwór kominowy służący do wy-
miatania sadzy) (bud.).

Reinmachen; czyścić, oczyszczać.

Reinmachen des Gestells; graco-
wanie, szorowanie (ściągnięcie żuźla
w wielkim piecu przed spustem)
(hut.).

Reinmachergaben (Schlichgaben)
p. Schlammgaben.

Reinscheiden (Erzscheiden); prze-
biórka rud na czysto (sort.). p. Erz-
scheiden.

Reisediäten (Reiseentschädigung);
podróźne, zwrot kosztów podróży,
dyety.

Reisegepäck; tłumok, pakunek po-
dróźny

Reiseartikulare (Reiserechnung);
rachunek (wykaz) kosztów podróży.

Reisig; 1) chróst, suszka (drzewo ze-
schłe); 2) faszyna.

Reißahle; szydło blacharskie.

Reißblei; 1) grafit; 2) ołówek.

Reißbrett (Zeichenbrett); rysownica,
deska rysownicza, stolnica rysun-
kowa.

Reißer (Parallelreißer); znacznik
słupkowy (stol.).

Reißfeder (Linienzieher); grafion,
ryśnik, kreślnik, pióro rysunkowe,
pióro kreślne.

Reißlatte (Latte); łąta (bud. cieś.).

Reißmaß p. Streichmaß.

Reißmesser (Schnittmesser, Zug-
messer, Ziehmesser); strug bednarski,
ośnik (stol.).

Reißmodel p. Streichmaß.

Reißschiene; linia rysownicza, liniał
rysowniczy.

Reißzeug; narząd (przybornik) ry-
sunkowy, rysowadło, sztuciec ryso-
wniczy (zbiór cyrkli).

Reitel (Raitel, Stoßreitel, Prellholz)
beim Hammergerüst; odbijak (deska
lub belka dla wstrzymania rozpędu
w górę młota fryszerskiego) (ma-
szyn. hut.).

Reiterlibelle p. Libelle.

Reitstock; konik (tokarski), koziołek
wręczona (głowica tylna, suwaniec)
(tok.).

Reitstockstuhl (Support); suport,
suwiec, suwnik (tok.).

Reizung elektrische; pobudzenie
elektrycznością (el.).

Rekapitulation (Zusammenfassung,
Wiederholung); zestawienie, powtó-
rzenie, rekapitulacja.

Rekapitulieren (zusammenfassen,
wiederholen); 1) powtórzyć; 2) ze-
brać w krótkości.

Reklamation (Zurückforderung, Beschwerde, Einsprache); reklamacya, upomnienie się, poszukiwanie, poisk.

Reklamieren (zurückfordern, beanspruchen); reklamować, wymagać zwrotu, upominać się.

Rekognoszierung (Auskundschaftung); rekognoskowanie, przeglądanie, rozglądanie się, rozpatrzenie się, zaznajomienie się (z terenem).

Rekognoszierungsaufnahme; pomiar przelotny, rekonesansowy (miern.).

Rekognoszierungs-nivellement; niwelacya (poziomowanie) orientacyjna, przelotna, przeglądowa (miern.).

Rekognoszierungstisch; stolik do zdjęć przelotnych, przeglądowych (miern.).

Rekommandieren (empfehlen, einschreiben); polecać (zapisać list, rekomendować).

Rekonstruktion (Wiederaufbau); rekonstrukcyja, odnowienie, odbudowanie, przebudowanie, przekształcenie.

Rektaszension (gerade Aufsteigung); rektascenzya, wzniesienie (gwiazdy) (astr. miern.).

Rektifikation (Berichtigung); rektyfikacya (miern.) p. Berichtigung.

Rektifikationsbrettchen; deszczułka rektyfikacyjna (miern.).

Rektifikationsschraube (Rektifizierschraubchen); śrubka rektyfikacyjna, poprawcza (miern.).

Rektifizieren (berichtigen) ein Meßinstrument; zrektyfikować, poprawić, wyregulować (miern.).

Rektifizierung (Berichtigung) p. Rektifikation.

Rektifizierschraubchen (Justierschraubchen) p. Rektifikations-schraube.

Rekurs (Berufung, Beschwerde); rekurs, odwołanie się (do wyższej władzy).

Relais (Übertrager, Vorspann); przenośnik, włącznik (tel.).

Relaisstromkreis; obwód przenośnika (tel.).

Relation (Bericht, Beziehung); 1) sprawozdanie, raport, relacya; 2) stosunek.

Relativ (beziehend, bezüglich); względny.

Relative Bewegung (Relativbewegung); ruch względny (mech.).

Relative Festigkeit p. Festigkeit.

Relative Feuchtigkeit (Feuchtigkeitsverhältnis); wilgoć, wilgotność względna.

Relative Höhe (Eigenhöhe); wysokość względna (miern.).

Relative Zahl; liczba względna (mat.).

Relegation; relegacya, usunięcie, wydalenie (akademika z wszechnicy).

Relegieren (ausschließen); relegować, wydzielić.

Relevant (erheblich, wichtig); ważny.

Relieffernrohr; luneta plastyczna (fiz.).

Reluktanz; reluktancya, opór magnetyczny.

Relutum (Bargeld); relutum, gotówka (wynagrodzenie za ubytek czego).

Reluktivität; oporność magnetyczna (el.).

Remanent; pozostały, szczątkowy.

Remanent (Rest); remanent, reszta.

Remanenter Magnetismus; magnetyzm szczątkowy (el.).

Remise (Wagenhaus, Wagenschuppen); remiza, wozownia, szopa.

Remittent (Wechselbegeher); remitent, nabywca weksla, właściciel weksla.

Remittieren (zurückschicken, nachlassen, übermachen); 1) remitować, zwracać, odsyłać napowrót; 2) posyłać weksel; 3) opuszczać coś ze swego żądania (przy wekslach).

Remuneration (Belohnung, Entgelt); remunercacya, jednorazowe wynagrodzenie, zapłata.

Remunerieren (entlohnen); wynagrodzić, remunerować.

Renaissance (Wiederaufleben der Künste und Wissenschaften im 15 und 16 Jahrhundert); renesans, odrodzenie, epoka odrodzenia.

Renaissancestil; styl renesansowy, styl odrodzenia (arch.).

Rengel; łamulec (dług spustowy do odbijania spustu u wielkiego pieca dla wypuszczenia surowca) (hut.).

Renkstange (Brechstange, Hebeisen, Wuchtbaum, Gewäge); dźwignia, dźwig do dźwignia, łamulec (techn.).

Rennarbeit (das Rennen, Luppenfrischarbeit), dymarstwo, praca dymarska (met.).

Rennarbeiter (Luppenschmelzer); dymarz (met.).

Rennbahn (eines Pferdegöpels) p. Göpelherd.

Rennbaum (Tummelbaum, Schwankbaum, Trift); wahacz (kołowrotu konnego) (maszyn. gór.).

Renne p. Rolle.

Renneisen; żelazo dymarskie (met.).

Rennen (schmelzen); topić, przetopić (rudę żelazną) (met.).

Rennfeuer (Rennherd, Luppenfeuer) p. Luppenfeuer.

Rennschmiede; 1) p. Luppenfrischhütte; 2) p. Rennfeuer; 3) p. Rennarbeit.

Rennsälerit; renseleryt (min.).

Rennstahl (Wolfstahl); stal dymarska (met.).

Rennstange (Stoßstange, Brechstange); łamulec, dźwignia (gór.).

Rentabilität (Einträglichkeit); zyskowość, popłatność, rentowność.

Rentabilitätsrechnung; obliczenie zysku, popłatności.

Rente (jährliches Einkommen, Zinsen, Geldertrag); renta, dochód (z ziemi lub kapitału).

Rentieren (verzinsen, bezahlt machen, lohnen); rentować, przynosić dochód, opłacać się.

Reparatur (Ausbesserung, Erneuerung); naprawa, odnowienie, wznowienie (bud.).

Reparaturbedürftig (schadhaft); wymagający naprawy, uszkodzony.

Reparaturkosten; koszta naprawy.

Reparaturwerkstätte; naprawnia (kolejowa), warsztat reparacyjny.

Reparieren (ausbessern); naprawić, wyporzadzić, odnowić, reparować.

Repertorium (Verzeichnis); skorywidz, repertoryum.

Repetieren der Sole (bei der Gradierung); tężenie repetycyjne, powtarzające, powtórne (soln.).

Repetieren (Repetition) der Winkel; powtarzanie, repetycja (pomiaru kątów) (miern.).

Repetitionsmethode; sposób (metoda) powtarzający, repetycyjny, wielokrotny (miern.).

Repetitionstheodolit; teodolit powtarzający, repetycyjny (miern.).

Repetitionswinkelmessung; sposób powtarzający (repetycyjny) pomiaru kątów (miern.).

Repetitionszahl; liczba powtórzeń, repetycji, ilość powtórzeń (miern.).

Repräsentant (Vertreter); przedstawiciel, reprezentant.

Reproduzieren (vervielfältigen); odtwarzać, reprodukować.

Reptil (pl. Reptilien, Kriechtier); gad (geol.).

Repulsionskraft (Abstoßungskraft); siła odpychająca (mech.).

Repulsiv (abstoßend); odpychający.

Requisit (Erfordernis, Zubehör, Gerät); ogół przedmiotów, przyrząd, narzędzie, rekwizyta.

Reservatfeld p. Vorbehaltfeld.

Reserve (Rückhalt, Aushelf); zapas, rezerwa.

Reservedampfmaschine; maszyna parowa zapasowa (maszyn.).

Reservekessel; kocioł zapasowy (maszyn.).

Reserveleitung; przewód (przewodnik) zapasowy (el.).

Reserve Lokomotive; lokomotywa zapasowa (maszyn.).

Reservemaschine; maszyna (machina) zapasowa (maszyn.).

Reservesohle; piętro ochronne, zapasowe (gór.).

Reserveteile; części zapasowe.

Reservewagen (Bereitschaftswagen); wóz zapasowy.

Reservoir (Behälter); zbiornik (techn.).

Reservoirwagen; wóz zbiornikowy, wóz ze zbiornikiem (techn.).

Residuum (Rückstand); pozostałość, osad (z płynu, z roztworu).

Residuum magnetisches, pozostałość magnetyczna, namagnesowanie szczątkowe (el.).

Reskript (schrifflicher Erlaß); reskrypt, rozporządzenie wyższej władzy.

Resolution (Beschluß, Entschließung); postanowienie, uchwała, odpowiedź stanowcza, rezolucja.

Resonanz (Wiederklang, Nachhall); rezonans, oddźwięk (fiz.).

Resonator; głośnik, rezonator (fiz.).

Respe; niecki (na węgle).

Respektive (beziehungsweise); względnie.

Ressen (graben, hauen); kopać, ryć (gór.).

Rest; 1) reszta (mat.); 2) osad (chem.).

Restaurieren (wiederherstellen, erfrischen); odnawiać, odświeżać, restaurować.

Restriktion (Einschränkung); 1) ograniczenie; 2) zastrzeżenie.

Restringieren (einschränken); 1) ograniczać; 2) zastrzedać.

Resultante (Resultierende, Mittelkraft); wypadkowa, wynikowa (mech.)

Resultat (Ergebnis, Endwert); rezultat, wynik, wypadek, skutek.
Resultieren (sich ergeben, folgen); wynikać, wynikać.
Resultierende p. Resultante.
Resultierendes Kräftepaar; wypadkowa para sił (mech.).
Retinalith; retynalit (min.).
Retinasphalt p. Retinit.
Retinit (Retinasphalt); retynit (min.).
Retirade (Abtritt, Abort); wychodek, ustęp.
Retorte; 1) retorta (chem.); 2) wygaźnica (w gazowniach).
Retortenkohle; węgiel wygaźnicowy, retortowy (techn.).
Retortenofen (Retortofen); piec wygaźnicowy (techn.).
Retournieren (zurücksenden); zwrócić.
Retourzepisse p. Rezepisse.
Rettungsapparat; przyrząd ratunkowy, ochronny (górn.).
Rettungsgestänge; żerdki ratunkowe, przewód ratunkowy (wierc. ziem.).
Rettungsgürtel; pas ratunkowy (górn.).
Rettungskasten; skrzynka ratunkowa, opatrunkowa (górn. hut.).
Rettungstür p. Sicherheitstür.
Rettungswesen; ratownictwo.
Reussin; reussyn (min.).
Reute (Reuthalde, Raithalde, Seifenthalde); warpa (zwał) usypowa, gruzowiskowa (górn.).
Reverberation (der Strahlen); odbijanie (promieni) (fiz.).
Reverberierofen (Flammofen); piec płomienny, płomienniak (hut.).
Revers (Rückseite, Kehrseite, Wappenseite, Schriftseite) einer Münze; rewers, odwrotna strona (monety).
Revers (Verpflichtungsschein, Bürgschein); rewers, zobowiązanie, skrypt.
Reversierbogen (Steuerungsbogen, Führungsbogen des Steuerhebels, Reversierkamm); łuk zębaty, łuk stawidła (maszyn.).
Reversierbürsten; szczotki zwrotne (el.).
Reversierdampfmaschine; maszyna parowa zwrotna, maszyna parowa o ruchu zwrotnym (maszyn.).
Reversierhebel (Umsteuerungshebel); dźwignia stawidłowa, drążek stawidła, nawrotnik (maszyn.).
Reversierkamm p. Reversierbogen.
Reversiermechanismus p. Reversiervorrichtung.

Reversierstange (Steuerungsstange); trzon stawidła, drążek stawidłowy (maszyn.).
Reversiervorrichtung (Reversiermechanismus); przyrząd nawrotozcy (ma-zyn. el.).
Reversierwalzen (Kehrwalzen); walce rewersyjne, zwrotne (maszyn. hut.).
Reversierwalzwerk (Wendewalzwerk, Kehrwalzwerk); walcownia rewersyjna, zwrotna (maszyn. hut.).
Reversionslatte (Wendelatte); łąta rewersyjna, zwrotna, podwójna, obracalna (miern.).
Reversionslibelle; libela do przekładania, libela dwustronna (miern.).
Revidieren (durchsehen, mustern, prüfen); przeglądać, badać, przetrząsać, sprawdzać, rewidować.
Revier; okręg, rewir p. Bergrevier, Erzrevier, Kohlenrevier.
Revier —; okręgowy.
Revierbeamte; urzędnik okręgowy.
Revierbergamt; urząd górniczy okręgowy (górn.).
Revieregerke; gwarek okręgowy, gwarek należący do związku okręgowego (górn.).
Reviersteiger; stygar (szytgar) kopalniany, rewirowy.
Revierstollen; sztolnia okręgowa (górn.) p. Erbstollen.
Revindikation; rewindykacja: 1) odzyskanie napowrót, odebranie; 2) domaganie się zwrotu własności.
Revision (Durchsicht, Prüfung); rewizja, przegląd, przeglądanie, sprawdzanie.
Revisionsschacht; szyb kontrolny, rewizyjny.
Rezepisse (Empfangsschein); dowód doręczenia, dowód zdawczy, poświadczenie odbiorcze, recepis.
Rezeptor; receptor, odbieracz (el.).
Rezeß; reces: 1) odłożenie, odwołka; 2) cofnięcie się, odstąpienie od procesu lub sporu; 3) zrzeczenie się praw lub pretensyi; 4) ułożenie się zgodne.
Rezipient; 1) zbiornik, odbieralnik (chem.); 2) dzwon (szklany) fiola (fiz.).
Reziprozität (Gegenseitigkeit); wzajemność (fiz.).
Rhagit; ragit (min.).
Rhät (rhätische Stufe, oberer Keuper); ret, piętro retyckie, kajper górny, grupa bonebed (między formacją tryasową a jurajską) (geol.).

Rhätizit; retyzyt (min.).
Rheometer (Strommesser); reometr, prądomierz (galwanometr) (el.).
Rheoskop; reoskop, galwanoskop, prądowskaz (el.).
Rheostat; opornik, reostat (el.).
Rheostatdraht; drut opornikowy (el.).
Rheotan; reotan (el.).
Rheotandraht; drut reotanowy (el.).
Rheotom; reotom, przerywacz (el.).
Rhexit; reksyt (mat. wybuch.).
Rhodium (Rosenmetall); rod (chem.).
Rhodizit; rodycyt (min.).
Rhodochrom (dichter Kämmererit); rodochrom (min.).
Rhodochrosit (Manganspat); rodochrozyt, spat manganowy (min.).
Rhododendron (Rosenbaum); rododendron, różanecznik (geol.).
Rhodonit (Pajsbergit, Mangankiesel, Kieselmangan, Kieselmanganspat, Kieselmanganerz, diatomer Augit-spat); rodonit, pajsbergit (min.).
Rhombendodekaëder (reguläres R., Rautenzwölfflach, Rauten-Zwölfflächner, Granatoid, Granatoëder, Granatdodekaëder, einkantiges Tetragonal-Dodekaëder); dwunastościan rombowy, dodekaedr rombowy (kryst.).
Rhombennadel (Rautennadel); igła (magnesowa) rombowa (fiz. miern. górń.).
Rhombenoktaëder (Orthotyp); ośmiościan rombowy (kryst.).
Rhombisch (rautenförmig); rombowy (geom. min.).
Rhombisches System p. Kristallsystem.
Rhomboëder (Rautenflach, Rautenflächner); rombościan, romboedr (geom. kryst.).
Rhomboëdrisch; rombościenny, romboedryczny (min.).
Rhomboëdrisches System p. Kristallsystem.
Rhomboid (Langsäule; vorschobenes Rechteck); romboid, nierównoległobok (geom. kryst.).
Rhombus (Raute); romb, ukośnik, kwadrat spłaszczony (geom.).
Rhykolith (Sanidin); rykolit (min.).
Richtbank p. Richtplatte.
Richten; 1) prostować (np. blachę); 2) regulować, wyrównać; 3) układać i składać (belki przy budowie); 4) ustawiać (mielerz.).
Richtig; dokładny, trafny, należyty.

Richtigstellung; sprostowanie.
Richtkraft; siła kierownicza.
Richtlatte; łąta kierownicza (do podania dokładnego nachylenia ściany tężni przy jej budowie) (soln.).
Richtmagnet; magnes kierowniczy (el.).
Richtmaschine; 1) wyrównarka (maszyna wyrównująca); 2) prostownica (blach) (techn.).
Richtort; 1) chodnik kierunkowy (górń. soln.); 2) przodek, czoto włomowe (górń.) p. Einbruchsort.
Richtplatte (Abrichtplatte, Richtbank); wyrównia, płaszcz, stół monterski, prawidło.
Richtschacht (Seigerschacht); szyb pionowy, prostopady (górń.).
Richtsheit; 1) liniówka, liniał, prostomierz (łąta murarska); 2) średziennik (w mielerzu) p. Quandel.
Richtschraube; śruba kierownicza, nastawna (techn.).
Richtstollen; sztolnia kierunkowa, przygotowawcza (górń.).
Richtstrecke; chodnik kierunkowy (w skale płonnej) (górń.).
Richtstroh; kłoc, równianka (słoma prosta do poszywania dachów) (bud.).
Richtung; kierunek (miern.).
Richtungswinkel; kąt kierunkowy, azymut (miern.).
Richtungszieger; wskaźnik kierunku prądu, prądowskaz (el.).
Riedler-Exprespumpe; pompa ekspres Riedlera (maszyn. górń.).
Riegel (Riegelband, Querholz); średniec (belka poprzeczna między słupami ściany pruskiej) (bud.).
Riegel (pł. Riegeln, Kappe) eines Schachtgevieres; przeczka, poprzeczka (górń. cieś.).
Riegel (Riegelvorrichtung) p. Aufsatzvorrichtung.
Riegel (beim Pochwerk) p. Pochriegel.
Riegel (Schubriegel); zasuwa, zasuwka (ślus.).
Riegel (Rohschiene, gewalzter Kolben) p. Rohschiene.
Riegelband (Querholz) p. Riegel.
Riegelbauholz p. Riegelholz.
Riegelbäume (Tragstempel) eines Schachtgevieres; legary (wieńca szybowego) (górń. cieś.).
Riegeldamm; tama stemplowa (podszadzka plynna) (górń.).
Riegelhaken; skobel (ślus.).
Riegelholz (Riegelbauholz, Mittelbauholz); budulec średni (bud.).

Riegelvorrichtung (für Förderschalen) p. Aufsatzvorrichtung.

Riegelwand (Fachwerkswand, Fachwand) p. Fachwerk.

Riemen (Riemen ohne Ende, Treibriemen, Laufriemen, Transmissionsriemen); pas (maszyn.).

ablaufender —; pas schodzący (z koła).

auflaufender —; pas wchodzący (na koło).

gekreuzter —, (geschränkter —); pas skrzyżowany.

Glieder —; pas ogniwkowy.

Gummi —; pas gumowy.

halbgekreuzter —, (halbgeschränkter —); pas na pół skrzyżowany.

Kamelhaar —; pas z sierści wielbłądziej.

Last —, pas dźwignicowy.

Leder —; pas skórzany, rzemień.

Ledertreib —; pas skórzany napędny.

offener —; pas obęczowaty, rozarty.

Riemenantrieb; napęd pasowy (maszyn.).

Riemenaufleger; nakładacz pasowy, pasokład (maszyn.).

Riemenaustrücker; przesuwacz, przesuwnik, przesuwadło pasów (maszyn.).

Riemenisen p. Eisenriemen.

Riemenbremse; hamulec pasowy (maszyn.).

Riemengabel; widły pasowe, przesuwnicze (maszyn.).

Riemenleim; klej do pasów (matr.).

Riemscheibe (Riemscheibe, Riemeurad); koło pasowe, przewodowe, transmisyjne (maszyn.).

feste —; koło pasowe stałe, robocze, osadzone.

geteilte —; koło pasowe podzielone.

lose —; koło pasowe luźne, jałowe.

Riemenspanner; dociągacz pasa (kleszcze do ściągania, wiązania i łączenia pasów) (maszyn.).

Riementransmission; przewód (przenośnia, transmisya, pędnia) pasowy (maszyn.).

Riementrieb; napęd pasowy (maszyn.).

Riementrommel; bęben pasowy (maszyn.).

Riemenübertragung; przeniesienie pasowe (maszyn.).

Riemenvorgelege; przystawka pasowa (maszyn.).

Rierner; rymarz.

Riemscheibe p. Riemscheibe.

Rieselkondensator; skraplacz obciekowy (maszyn.).

Rieselkühler; chłodnica obciekowa (maszyn.).

Rieseln; zraszać, zrosić.

Riesenkarr; okara (wóz na wysokich kołach do wielkich ciężarów) (górn.).

Riesentöpfe; kotły olbrzymów (geol.).

Riff; rafa, ławica piaskowa, skała podwodna (geol. geogr.).

Riffel p. Erzfall oder Erzmittel.

Riffelblech (geriffeltes oder geripptes Blech); blacha zeberkowana, karbowana (met.).

Riffkorallen (Korallenriffe); rafy koralowe (geol.).

Rigole (Abzuggraben); odciek, ściek, rów odciekowy.

Rille (Rinne, Furche); rowek, żłobek.

Rillenscheibe; koło żłobkowe, żłobkowane (maszyn.).

Rinde; kora, łub.

Ring; pierścień, obręczka (inaszyn. geom.).

Dichtungs —; pierścień samoprężny, uszczelczy.

Exzenter —, (Exzenterreifen); pierścień mimośrodowy, pierścień zewnętrzny.

Filz —; pierścień pilśniowy, krążek pilśniowy.

Gummi —; pierścień gumowy, krążek kauczukowy.

Kaliber —, (Patrize); wyskok (na walcach wierzchnich) (maszyn. hut.).

Kolben —; pierścień uszczelczy tłoka.

Kreis —; pierścień koła (geom.).

Spann —; 1) pierścień rozprężny; 2) nasuwka kleszczowa, refa, refka.

Stell —; pierścień ustawny, osadczy.

Zylinder —; pierścień walcowy (geom.).

Ring (Kartell); kartel, zmowa, syndykat.

Ringanker; twornik pierścieniowy (el.).

Ringbohrer (gezahnte Büchse, Zahnbohrer) beim Kernbohren; świder pierścieniowy, świder dzwonowy zębaty, dzwonec zębaty (wiere. ziem.).

Ringbreite; szerokość pierścienia (geom.).

Ringflächenausschnitt; wycinek pierścienia kołowego (geom.).
Ringförmig; pierścieniowaty.
Ringgewölbe; sklepienie pierścieniowe (bud.).
Ringisolator; izolator pierścieniowy, pierścionkowy (el.).
Ringklemme; zacisk pierścieniowy (miern.).
Ringleitung (Ringleiter); przewód okrężny, kolisty (el.).
Ringmagnet; magnes pierścieniowy (el.).
Ringmaschine; maszyna o tworniku pierścieniowym (el.).
Ringnippel; trzpienek pierścionkowy (el.).
Ringofen; piec pierścieniowy, kręgowy (techn. hut.).
Ringschaltung; łączenie pierścieniowe (el.).
Ringschmierlager; łożysko samosmarowe z pierścieniami, samosmar pierścieniowy (maszyn.).
Ringschmierung; smarowanie pierścieniowe, pierścienne.
Ringventil; wentyl (zawór) pierścieniowy (maszyn.).
Ringwicklung; uzwojenie napierścienne, pierścieniowe (el.).
Rinne; 1) rynna, rynienka; 2) żłobek (wycięty w czem).
Rinnen; cieć, płynąć, przeciekać.
Rinnenführung p. Mehlführung.
Rinnenherd (Gerinnherd); spławek korytowy, pławnisko korytowe, koryto do oddzielania (sort.).
Rinnenkranz (Rinnenpaar); wieniec żłobkowy, żłobowy (w szybie) (górn. cieś.).
Rinnsal (Talweg, Stromrinne); ściek, linia ścieku, brózda (szereg najniższych punktów doliny, ku którym wody po stokach spływają).
Rinnstein; kamień ściekowy.
Rinnwerk p. Gefluder.
Riolith (Doppelseisilber); ryolit (min.).
Ripidolith (Chlorit); rypidolit, chloryt (min.).
Rippe; 1) grzbiet (łopaty, zgrzebła); 2) żebro, żeberko (sklepienia); 3) wykroj, nacięcie (na walcach).
Rippengewölbe; sklepienie żebrowe (bud.).
Rippenheizelement (Rippenheizkörper); grzejnik żebrowy.
Rippenrohr; żebrówka, rura żebrowa.

Rippenrohrheizung; ogrzewanie żebrówkami.
Rippenroststab; pręt rusztowy żebrowany (maszyn.).
Risalit (Stirnseitenvorsprung); występ, ryzalit (bud.).
Riß (Zeichnung); rysunek, plan, mapa (miern.).
flacher —; rysunek płaski, rzut płaski (na płaszczyznę pokładu).
Riß (Spalte) im Gestein; pęknięcie, rysa, szpara, rozpadlina.
Risse (im Eisen, in Metallen); rysy, szpary, skazy.
Rissig (mit Rissen); porysowany, pępekany.
Rittpumper (Perspektivpumpe); pompa Rittingera (maszyn. gór.).
Rittpingers Trichterherd; stół lejkowy Rittingera (sort.) p. Herd.
Rittpingers Querstoßherd; stół Rittingera wstrząsany poprzecznie (sort.) p. Herd.
Rittpingers Verziehmethode; pomiar sposobem Rittingera (miern. gór.).
Rittpingerit; rytuńgeryt (min.).
Ritz (Spalte) p. Riß.
Ritz (Keilritz); zasiek klinowy (górn.).
Ritzeisen; żelazo, żelazko, klin górniczy, kogutek (górn.).
Ritzen (Ritze einhauen); zasiekać, wykonać zasiek (w skale) (górn.).
Rivotit; rywotył (min.).
Roburit; roburyt (mat. wybuch.).
Rogenartig (rogensteinartig) p. Oolitisch.
Rogenerz p. Oolitisches Erz.
Rogenstein p. Oolith.
Rogensteinartig p. Oolitisch.
Roh (von Min. Met.); surowy.
Rohaufbrechen des Deuls; świeżenie dula, fryszowanie, wylamywanie, podważanie dula (met.).
Rohbarren (Rohzaggel, Eisenzettel); lupa, lupa (met.).
Rohbau; budowla niewyprawiana, testowana, budowla w surowcu, mur nagi (bud.).
Rohblech; blacha surowa, niewykończona (met.).
Rohblei (Werkblei); surowiec ołowiu, ołów surowy, srebrzysty, hutniczy (met.).
Rohbruch (beim Eisen); surowołożność (met.).
Rohbrüchig (faulbrüchig, rohgefrischt) vom Eisen; surowołożny, kruchy (met.).

Roheisen; surowiec żelaza, surowizna, surowka (met.).
 — **in mulden- o. barrenförmigen Stücken** p. Floß.
 — **in runden Platten o. Scheiben** p. Scheibeneisen.
basisches —, (Thomas —); surowiec zasadowy, tomasowski.
blättriges —, (weißes —) p. spiegeliges Roheisen.
blumiges —, (blumiges Floß); surowiec kwiecisty, włóknisty.
buntes — p. halbiertes Roheisen.
dunkelgraues —, (graphitreiches —); surowiec ciemno-szary.
entschwefeltes —; surowiec odsiarkowany.
Frischerei — p. weißes Roheisen.
gares — p. graues Roheisen.
gefeintes —, (Feineisen, Reineisen) surowiec bielony, oczyszczony, rafinowany.
Gießerei —; surowiec odlewniczy.
granuliertes —, (Granuliereisen); surowiec granulowany, drobiony, ziarnowany.
graues —, (Graueisen, gares —); surowiec szary.
grelles —; surowiec jasny, ziarnisty.
grobkörniges —; surowiec gruboziarnisty.
halbiertes —, (buntes —, meliertes —, Forelleneisen); surowiec pstry, połowicznie mieszany.
hämmerbares —, (schmiedbares —); surowiec kowny.
heißerblasenes —; surowiec dęty na gorąco, wytopiony przy gorącym wietrze.
hellgraues —, (lichtgraues —); surowiec jasnoszary.
hochmanganhaltiges —; surowiec wysokomanganowy.
hochsiliziertes —; surowiec szary silnie nakrzemiony.
hochstrahliges —; surowiec biały silnie promienisty.
Holzkohlen —; surowiec węglodrzewny, drzewny.
kalterblasenes —; surowiec dęty na zimno.
kleinluckiges —, (kleinluckiges Floß); surowiec porowaty.
kohlenstoffarmes —; surowiec małowęglowy, surowiec ubogi w węgiel.
kohlenstoffhaltiges —; surowiec węglisty, surowiec węgiel zawierający.

Roheisen; surowiec żelaza, surowizna, surowka (met.).
kohlenstoffreiches —; surowiec obfity w węgiel.
Koks —; surowiec koksowy.
körniges —, (— mit körnigem Bruch); surowiec ziarnisty.
lichtgraues —, (hellgraues —); surowiec jasnoszary.
löchriges —, (luckiges —); surowiec dziurkowany, gąbczasty.
luckiges — p. löchriges Roheisen.
mattstrahliges —; surowiec ciemnopromienisty.
meliertes — p. halbiertes Roheisen.
phosphorarmes —; surowiec małowosforowy.
phosphorhaltiges —; surowiec fosforzysty (fosfor zawierający).
phosphorreiches —; surowiec obfity w fosfor.
schlackenhaltiges —; surowiec żużelowy.
schmiedbares — p. hämmerbares Roheisen.
schottisches —; surowiec szkocki.
schwachhalbiertes —; surowiec słabo połowiczny, słabo nakrapiany.
schwarzes —, (übergares —, totgares —); surowiec czarny, miękki.
schwedisches —; surow. szwedzki.
schwefelhaltiges —; surowiec siarczany, siarkę zawierający.
Silizium —; surowiec nakrzemiony.
spiegeliges —, (blättriges weißes —, Spiegeleisen); surowiec zwierciadlisty, z przelotem łuskowym.
starkhalbiertes —, (meliertes —); surowiec połowiczny, silnie nakrapiany.
Steinkohlen —; surowiec węglokamienny.
steirisches —; surowiec styryjski.
strahliges —, (weißstrahliges —, Weißstrahl); surowiec promienisty, gwiaździsty.
totgares —, (übergares —) p. schwarzes Roheisen.
weißes —, (Frischerei —, Floßeisen); surowiec biały.
weißstrahliges — p. strahliges Roheisen.
Roheisenblattl (Blattel); surowiec krążkowy, surowiec w plackach.
Roheisenbrüche (Fragmente); złamki surowiznowe (met.).
Roheisenfloß p. Floß.
Roheisengans (Roheisenganz) p. Gans.

Roheisenscheibe p. Roheisenblattl.
Roherz (rohes Erz, erzige Zeuge); ruda surowa, nieprażona, rudnina (górn. sort.).
Rohfrischen; świeżenie surowca żelaza (met.) p. Frischen.
Rohgang (roher Gang) des Ofens: 1) bieg zimny (pieca) (gdy redukcya jest za wolna dla braku gorąca); 2) surowy bieg pieca (gdy w zimnym biegu surowa ruda pokaże się przed formami, a surowiec tężeje prędko i jest ostry) (hut.).
Rohkohle (Rotkohle); głównie, drzewo nadwęglone, niedopalone (węgl.).
Rohkupfer (Schwarzkupfer); surowiec miedzi rafinowany, miedź czarna, czarnomiedź (met.).
Rohlech (Rohstein); 1) p. Kupferstein; 2) p. Rohstein.
Rohöl (rohes Erdöl, Bergöl, rohe Naphtha); olej skalny, nafta, ropa (min. techn.).
Rohr (Röhre); rura (maszyn.).
Abfall —, (Fall —); rura spływowa (ściekowa), spustnica.
Ansatz —, (Ansatzstutzen); rura nasadza, nasadka, przyłącze (u pomp).
armiertes —; rura opancerzona.
aufgetriebenes —; rura rozłożona, rura z wyobleniem.
Ausguß —, (Ausleerung —); rura wylewna, odpływowa, wylewka.
Auslaß —, (Ausströmung —); 1) rura wypływowa (dla pary i cieczy); 2) rura wylotowa (dla gazów).
biegsames —; rura giętka.
bolzenförmiges —; rozkraczka.
Dampf —, (Dampföhre); rura parowa.
Druck —, (Drucköhre); rura tłocząca, rura tłoczna, tłoczca.
Einlaß —, (Einströmung —); rura wpustowa, przepływowa.
Fall — p. Abfallrohr.
Flamm —, (Feuer —, Rauch —, Siede —); rura płomienna, płomienica.
Flanschen —; rura kryсова, kołnierzowa, rura z kryszą, z wyłogiem.
geripptes —; rura uźebrowana, żebrówka.
geschweißtes —; rura skuwana.
gezogenes —, (schmiedeeisernes —); rura ciągniona, żelazna.
gußeisernes —; rura z żelaza lane-go, rura żeliwna.
Heiz —, (Heizöhre); 1) rura ogrzewcza, ogrzewająca; 2) płomieniówka.

Rohr (Röhre); rura (maszyn.).

Knie —, (Kniestück); rura kolankowa, krzywka, kolanko.

Kreuz —, (Kreuzröhre); rura krzyżowa.

Leitungs —; rura przewodowa, przewodna.

Manometer —; rura manometryczna.

Muffen —, (Muffenröhre); rura kielichowa, mufowa, rura z rękawem.

Saug —; rura ssawcza, rura ssawna, rura ssąca.

schmiedeeisernes — p. gezogenes Rohr.

Senk —; rurnica.

Speise —, (Füll —); rura zasilająca.

Sprach —; tuba głosowa, gadaczka.

Spritz —, (Einspritzröhre); 1) rura sikawki; 2) rura wtryskowa.

stahlarmiertes —; rura stalowo-pancerzna.

Überlauf —; rura przelewowa.

Wasserleitungs —; rura wodociągowa, przewód wodny.

Wasserzuleitungs —; rura rozprawdzająca wodę.

Rohrabschneider; odcinacz (odcinak, ucinak) do rur (wierc. ziem.).

Rohransatz; nasadka rurowa.

Rohrbiegemaschine; wyginarka rur (techn.).

Rohrblech; blacha rurowa, blacha na rury (met.).

Rohrbruch; pęknięcie rury.

Rohrbruchventil p. Ventil.

Rohrbürste; szczotka rurowa (do czyszczenia rur ogniowych) (narz.).

Rohrdampffanne (Röhrenpfanne); panew rurowa (ogrzewanie solanki odbywa się przy pomocy rur parowych w niej ułożonych) (warzel.).

Rohrdichtung; uszczelnianie rur.

Röhre p. Rohr.

Rohreinlaßschraube; śruba rurowa opuszczalna (do opuszczania rur do otworów wiertniczych) (wierc. ziem.).

Röhrenapparat (Röhrenwinderhitzer, Röhrenwinderhitzungsapparat) beim Hochofen; ogrzewak rurowy (hut.).

Röhrenbohren mit Schlammauftrieb (Röhrenbohren mit Wasserspülung, Bohren mit Hohlgestänge, Wasserbohrung); wiercenie rurowe, wiercenie z przepłukiwaniem, wiercenie wodne (wierc. ziem.).

Röhrenbohrer (Zylinderbohrer); świder rurowy (wierc. ziem.).

Röhrenbüchse; złączka (rura żelazna do łączenia rur drewnianych).
Röhrenbündel (Röhrenschere, Röhrenzange, Klemme) p. Bündel.
Röhrenfahrt (Rohrleitung) p. Röhrenleitung.
Röhrenfahrt (Röhrensatz) p. Röhrentour.
Röhrengestänge p. Hohlgestänge.
Röhrenheber; podnośnik (lewar) rurowy (wierc. ziem.).
Röhrenkessel; kocioł rurowy.
Röhrenkolben (röhrenförmiger Kolben, hohler Mönchskolben) bei Perspektivpumpen; tłok rurowy (maszyn. górń.).
Röhrenleitung (Rohrleitung, Röhrenfahrt); rurociąg, przewód rur (maszyn. techn.).
Röhrenlibelle; libela (poziomnica) rurkowa, podłużna (miern.).
Röhrenmeister; rurmistrz, pompiarz.
Röhrennetz; sieć rur.
Röhrenpfanne p. Rohrdampfpfanne.
Röhrensatz (Röhrenlitze) p. Röhrentour.
Röhrenschere p. Röhrenbündel.
Röhrensicherung; zabezpieczenie rur (maszyn. techn.).
Röhrenstemmer; uszczelniak rurowy.
Röhrentour (Röhrenfahrt, Röhrensatz, Röhrenzug); kolumna (słup, ciąg, przewód) rurowa (wierc. ziem. górń.).
verlorene —; rury stracone, straconki.
Röhrenverbindung; łączenie (połączenie) rur (maszyn.).
Röhrenvorwärmer; podgrzewacz rurowy (maszyn. wärzel.).
Röhrenwalzwerk (Rohrwalzwerk); walcownia rurowa, rurownia (hut. techn. maszyn.).
Röhrenweite p. Rohrweite.
Röhrenwiderstand; moc (wytrzymałość) rury.
Röhrenwinderhitzer (Röhrenwinderhitzungsapparat) p. Röhrenapparat.
Röhrenwischer (Wischer); wycieracz rurowy (pręt żelazny do oczyszczania rur płomiennych) (narz.).
Röhrenzange p. Röhrenbündel.
Röhrenziehbank; ciągnadło rur, wyciągarka rurowa (techn.).
Rohrflansche (Rohrflansch); kołnierz, krysa (rury) (maszyn.).
Rohrformstück; kształtka (maszyn.).
Rohrgießer; odlewacz rur (odl.).

Rohrkühlung; chłodzenie rur (techn. górń.).
Rohrlänge; długość rury.
Rohrleitung p. Röhrenleitung.
Rohrleitungsnetz; sieć rurociągu, sieć przewodów.
Rohrmeister p. Röhrenmeister.
Rohrmuffe (Muffe); kielich, rękaw (u rur) (maszyn.).
Rohrnagel (Suffitnagel); trzciniał, gwóźdź sufitowy, sufitnik.
Rohrmühle; młyn rurowy (sort.).
Rohrnaht; szew rury.
Rohrnormalien; wzory rur.
Rohrösten (Vorrösten, Abschweifeln); prażenie przygotowawcze, zaprażanie, odsiarczenie (hut.).
Rohrpost; poczta pneumatyczna, rurowa.
Rohrprüfung; próbowanie rur.
Rohrstrang; gałąź rur, rurociąg.
Rohrstütze; podpora rury.
Rohrstutzen; nasadka rury.
Rohrumhüllung; otulina (rur parowych).
Rohrverengung; zwężenie rury.
Rohrverlegung; 1) przełożenie rur; 2) prowadzenie rurek (el.).
Rohrverzweigung; rozgałęzienie rur.
Rohrwalzwerk p. Röhrenwalzwerk.
Rohrwand; ścianka rury (maszyn.).
Rohrwandstärke; grubość (ścianki) rury (maszyn.).
Rohrweite (Röhrenweite); średnica rury (w świetle) (maszyn.).
Rohrwirbel; obkrętka (werbel) rurowa (wierc. ziem.).
Rohrzange; szczypce (kleszcze) rurowe, cewiaki.
Rohsalze (Kainit und Karnallit); sole surowe, rodzime (nieoczyszczone).
Rohrschiene (Millbar, Puddelstab, Luppenstab); rygiel, szyna, sztaba surowa (żelazo surowe pudłowe w sztaby wywalcowane) (met.).
Rohrschienenwalzen p. Luppenwalzen.
Rohschienenwalzwerk p. Luppenwalzwerk.
Rohschlacke (Erzschlacke); żużel (zużel) szary, surowy (hut.).
Rohschmelzen (Rohsteinschmelzen) der gerösteten Kupfererze; topienie (lechowanie) rudy (miedzianej) (met.).
Rohschwefel (Tubenschwefel); siarka surowa (chem. techn.).
Rohsole (rohe Sole); surowica, solanka naturalna, rodzima (soln.).

Rohstahl (Schmelzstahl); stal surowa, pospolita (met.).

Rohstahlarbeit (Rohstahlfrischen, Rohstahlfrischmethode, Rohstahlerzeugung, Schmelzstahlbereitung, Schmelzstahlerzeugung); świeżenie, fryszowanie, uszczerzanie stali (met.).

Rohstahleisen (Stahlroh Eisen, Rohstahlfloß, Stahlfloß, Hartfloß, Stahlkuchen, Spiegelfloß, Spiegeleisen); surowiec zwierciadlisty, stalisty, surowka zwierciadlista (met.).

Rohstahlfloß p. Rohstahleisen.

Rohstahlfrischen (Rohstahlfrischmethode) p. Rohstahlarbeit.

Rohstahlluppe; łupa (lupa, dul) stalowa (met.) p. Luppe.

Rohstahlschiene; surowa szyna stalowa (met.).

Rohstein (Rohlech); 1) lech (matta, kamień) surowy; 2) p. Kupferstein.

Rohsteinrösten; prażenie surowego lechu (met.).

Rohsteinschmelzen p. Rohschmelzen.

Rohstoff; materiał surowy, surowizna.

Rohtorf (roher Torf); torf surowy (min. techn.).

Rohziegel (roher Ziegel) p. Luftziegel.

Rohziegelmauer; mur z surowki (bud.).

Rohzink (Rauhzink, Kaufzink); cynk pospolity, surowy, nieoczyszczony (met.).

Rokoko (Zopfstil, Muchelstil) zur Zeit Ludwigs XIV., XV.; rokoko, styl rokoko (arch.).

Rollbarriere; wrota suwane (przesuwające się na krążkach lub kółkach) (kol.).

Rollblech (Rollenblech); blacha zwojowa, zwinięta, blacha w zwojach (met.).

Rollblei (Bleiblech in Rollen); ołów w zwojach (met.).

Rollbrücke (Rollbühne) p. Schiebrücke.

Rolldraht; drut zwojowy, zwinięty (met.).

Rolle; krążek, blok (maszyn.).
doppelte —; krążek podwójny, wielokrążek o dwu krążkach.

Fahr —; krążek zdawny (el.).

feste —, (einfache —, fixe —, Leit —); krążek stały, kierowniczy.

Friktions —; krążek cierny.

Ketten —; krążek łańcuchowy.

Leit — p. feste Rolle.

Rolle; krążek, blok (maszyn.).

lose —, (bewegliche —, Kraft —); krążek ruchomy, przesuwny.

lose gewöhnliche —; krążek przesuwny bierny.

lose umgekehrte —; krążek przesuwny czynny.

Seil —; krążek linowy.

Spann —; krążek wyprężający, naprężający.

Trag —; krążek podporny.

Rolle (Sturzrolle, Rollschacht, Rollloch, Schutt); komin (szybik) sypny, spust (mały szybik wewnętrzny jakby komin, łączący poziom wyższy z niższym) (górn.).

Rolle (beim Pochwerk) p. Pochrolle.

Rolle (Drahtrolle) p. Leier.

Rollen (das); toczenie się (mech.).

unvollkommenes —; toczenie się niedoskonałe.

vollkommenes —; toczenie się doskonałe.

Rollenausschalter; wyłącznik krążkowy (el.).

Rollenblech p. Rollblech.

Rollende Reibung p. Reibung.

Rollenfahrt (bei Salzbergbau) p. Rutsche.

Rollenkontakt; styk (ślizg) krążkowy (el.).

Rollenkupfer p. Rollkupfer.

Rollenlager p. Lager.

Rollenrost; ruszt wałkowy (ładowanie węgla) (górn.).

Rollenzug p. Flaschenzug.

Rollfeder; sprężyna zwinięta (techn.).

Rollgang; przenośnik bębnowy (wałcow. żelaza).

Rollgerinne (beim Pochwerk); żłób (skrzynka) wspanowy (sort.).

Rollig (röllig, geröllig, schüttig) vom Gestein; syпки (geol.).

Rollkasten (an der Mündung einer Sturzrolle); kosz wspanowy, nasypowy, nasypnik (górn.).

Rollkasten (beim Pochwerk) p. Pochrolle.

Rollkran; żóraw przesuwany (maszyn. techn.).

Rollkupfer (Rollenkupfer, gerolltes Kupferblech); miedz zwojowa, zwinięta, miedz w zwojach (met.).

Rolloch (Rollschacht) p. Rolle.

Rollochförderung; sypanie, zsypanie (kominem, szybikiem) (górn.).

Rollmessing (gerolltes Messingblech); mosiądz zwojowy, zwinięty, mosiądz w zwojach (met.).

Rollofen; piec obrotowy, spadzisty, płomieniak przeciwplomieny (hut.).
Rollplanimeter; planimetr walcowy, kołowy (miern.).

Rollquetsche p. Quetsche.

Rollriß; zwój map.

Rollschacht (Rolloch) p. Rolle.

Rollschicht (Rollschichte, Rollsehar); warstwa rębowa, warstwa na rąb (cegła układana szerokością do pionu) (bud.).

Rollschlitten; sanki z kółkami (górn.).

Rollstein (Geschiebe) p. Gerölle.

Rolltisch; stół wałkowy (walcow. żelaza).

Rolltombak (gerolltes Tombakblech); tombak zwojowy, zwinięty, tombak w zwojach (met.).

Rollwagen (Bahnwagen); wózek, wózek kolejowy (o czterech kołach, do przewożenia ludźmi ciężarów po szynach) (kol.).

Rollwehr (Rollwehre, stehende Wehre, Püttenwehre); tama kominowa, szybikowa, stojąca (soln.).

Rollwerk p. Kollergang.

Rollzinn (Ballenzinn); cyna w zwojach, cyna arkuszowa (met.).

Romanstahl (romaner Stahl) in Kärnten u. Krain; stal rzymska (surowa) (met.).

Romanzement p. Zementkalk.

Romanzowit; romancowit (min.).

Romëit; romëit (min.).

Römerit; remeryt (min.).

Römische Dachpfanne; dachówka rzymska (o załamanych brzegach w jedną stronę, które w złożeniu dwóch sztuk nakrywają się osobną żłobiastą sztuką) (bud.).

Römische Wage p. Schnellwage.

Römische Zahl; liczba rzymska (mat.).

Röntgenapparat; przyrząd Roentgena (el.).

Röntgenisation; roentgenizacja (el.).

Röntgenstrahlen (X-strahlen); promienie Roentgena, promienie X, (el.).

Rootscher Ventilator (Kapselgebläse, rotierendes Kolbengebläse, Rootsblower); 1) wentylator (przewietrznik, dmuchawa) Roota (maszyn. górn. hut.).

Rösch (vom Mehl, Erz); ziarnisty, ostry, krupiasty, gruby (sort.).

Rösche (offene Rösche, Tagerösche, Wasserrösche, Abzugsrösche) Graben zur Ableitung des Wassers; rów odciekowy, ściek.

Rösche (Schurfrosche, Schurfgraben); rów poszukiwawczy (górn.).

Rösche (Stollenrösche); roznos, rozkop (kanał otwarty zewnętrzny od ujścia sztolni, którym wody odpływają) (górn.).

Röschen (eine Rösche treiben); kopać rów, rozkopać, rozrowić (górn.).

Röschenmundloch; ujście (wylot) rozkopu, ujście (wylot) roznosu (górn.).

Rösches (rösches Erz, rösches Mehl); ruda (mąka) ziarnista, ostra, krupiasta (sort.).

Röschgewächs p. Stephanit.

Röscherd; stół płótkowy na mąkę ostrą (sort.) p. Herd.

Röschpochen (Grobpochen); tłuczenie krupiate, tłuczenie na grubo (sort.).

Röschsetzen; osadzanie krupiate, ostre, grube (sort.).

Roscoelith; roscoelit (min.).

Roselith; rozelit (min.).

Rosellan; rozelan (min.).

Rosenkranzlagerung (absätzliche Lagerung) bei Flößen; ułożenie (uławicenie, uwarstwienie) gniazdowate (geol.).

Rosenkranzkunst p. Paternosterkunst.

Rosenkupfer p. Rosettenkupfer.

Rosenmetal p. Rhodium.

Rosenquarz; kwarc różowy (min.).

Rosenrot (von Farbe); różowy (min.).

Rosenspat (Rose von Jericho, Manganspat); spat różowy, manganowy (min.).

Rosenstahl; stal różowa (met.).

Rose's Metal (Rose'sches Metall); kruszec (metal) Rosego (met.).

Rosette; 1) róża, różyczka, rozeta (bud.); 2) podkładka, rozetka (el.).

Rosette (eines Rades); gwiazda, rozeta (maszyn. górn.).

Rosette (Kupferrosette); krążek miedziany (met.).

Rosettenkupfer (Rosenkupfer, Scheibenkupfer, Spießkupfer, Garkupfer); miedź krążkowa, rozetowa, oczyszczona, czysta i ciągła (met.).

Rosettieren (Spießßen, Scheibenreiben, Abscheiben, Rosettenreiben); łupanie (ścianianie) krążków miedzianych (met.).

Roßkunst (Vorrichtung zum Wasserheben mit Pferden); odwadniarka konna, czerpadło konne (maszyn. górn.).

Rost; ruszt (bud.).
liegender —, ruszt bez pali.
Pfahl —, ruszt na palach.
Rost (an Eisen u. Stahl); rdza.
Rost (Feuefrost); ruszt, tlenisko.
Plan —; ruszt płaski.
Treppen —; ruszt schodowy, schodkowy, stopniowy.
Röstanlage (Röstanstalt, Rösthau, Röstschnuppen); prażelnia (hut.).
Röstarbeit (Röstungsarbeit, das Röststen); prażenie (hut.).
Röstarbeit (Röstseigerarbeit) p. Röstreaktionsarbeit.
Rostbalken (Rostträger); rusztownica, belka rusztowa, tleniskowa, dźwigar rusztu.
Röstbett; łoże stosu prażelnego (dla rudy żelaznej układane z drzewa szczapowego, przysypywanego węglem) (hut.).
Rostbildung; rdzewienie.
Röstbrenner (Erzbrenner, Röster); prażelnik (ruszciarz, rostarz) (hut.).
Rosten (rostig werden) vom Eisen; rdzewieć (chem.).
Rösten (Erze) prażyć (rudę).
Rösten (das) p. Röstung.
Röster p. Röstbrenner.
Röstzeugnis; wytwór prażenia (hut.).
Rostfläche; powierzchnia rusztu (maszyn).
freie —; powierzchnia rusztu wolna, przewiewie rusztu.
totale —, (gesamte —); powierzchnia rusztu całkowita, pole rusztu.
Röstflamofen p. Röstofen.
Rostfleck (an Metallen); skaza rdzawa, plama rdzawa.
Rostfleckig; rdzawy, zardzewiały.
Rostfuge (Rostspalt); przewiewie, szczelina rusztu (maszyn).
Röstgase (pl.); spaliny pieca prażelnego (hut.).
Röstgewölbe; prażelnik, piec do prażenia rudy (przedział w piecach cynkowych czyli oddzielna czelusia do prażenia galmanu, zwykle w pośrodku między sklepikami mufłowymi leżącą) (hut.).
Rostgrube; komora (lej) rusztowa, zapasowa (ładowanie węgla).
Röstgrube (pl. Röstgruben) dół prażelny (hut.).
Röstgut (Röstmasse) das zu röstende Gut; materiał do prażenia, prażywo.
Röstgut (Röstmasse) das geröstete Gut; materiał uprażony, prażenina (hut.).

Rösthafen (Rosthafen, Erzrösthafen); rudniko (ruszt, roszt, t. j. stopy regularne rudy w bliskości szybu ustawione i do prażenia przeznaczone) (hut.).
Rösthaus (Röstschuppen); p. Röstanlage.
Röstherd p. Röststadel.
Röstig; rdzawy, zardzewiały.
 — **machen** (oxydieren); utleniać.
 — **werden** (rosten, verrosten); rdzewieć, zardzewieć.
Rosthornit; roztornit (min.).
Rostkühlung; chłodzenie rusztu (maszyn).
Röstlänge; długość rusztu (maszyn).
Röstmasse p. Röstgut.
Rostneigung; nachylenie (pochylenie) rusztu (maszyn).
Röstofen; prażak, piec prażelny (hut.).
Clevelander —; prażak klewelandzki.
Fillafercher —; prażak Fillafera
Flammen —, (Röstflamofen); prażak płomienny, płomienny piec prażelny.
Gebälsegas —; prażak dmuchowy.
gemauerter —; prażak mурowany.
Schacht —; prażak szybowy.
Trichter —; prażak lejowaty.
Witkowitz —; wilkowicki.
Rostpendel (Kompensationspendel); wahadło wielodrażkowe, kompensacyjne (fiz.).
Röstperiode; okres prażenia (hut.).
Rostplatte; płyta rusztowa (maszyn).
Röstprozeß (das Rösten); przebieg prażenia, proces prażenia (hut.).
Rostrahmen; rama rusztu.
Rostraum; rusztowisko (maszyn).
Röstreaktionsarbeit (Röstreaktionsprozeß, Reaktions- oder Luftreaktionsarbeit, Röstseigerarbeit, Röstschmelzen, Röstschmelzprozeß); wytapianie ołowiu przez prażenie (met.).
Röstreduktion (Röstreduktionsarbeit, Röstreduktionsverfahren); prażenie i topienie rud (met.).
Röstseigerarbeit p. Röstreaktionsarbeit.
Röstschachtofen (Schachtröstofen); prażak szybowy (hut.).
Röstschmelzen p. Röstreaktionsarbeit.
Röstschuppen p. Röstanlage.
Rostspalt p. Rostfuge.
Rostspat; spat żelazny prażony (hut.).

Rostspieß (Feuerspieß); rożen, pika, graca do rusztów.

Roststab; pręt rusztu, rusztowina, rusztownik, żarnica (maszyn.).

Roststabeisen; żelazo rusztowe, pręt rusztowy.

Roststabträger (Rostträger); rusztownica, dźwigar rusztowy.

Röststadel (Roststadel, Stadel, Rostherd); międzymurki prażelne (dla ochrony od zbytznego wiatru i wilgoci) (hut.).

Röststätte (Röste); prażelnia (miejsce, gdzie stopy czyli ruszty rudy są prażone) (hut.).

Rösttemperatur; temperatura (ciepłota) prażenia (hut.).

Rostträger p. Roststabträger.

Röstung (das Rösten, Röstarbeit, Röstprozeß) der Erze; prażenie (rud).

— **in Gruben**; prażenie w dołach.

— **in Haufen** (Haufenrösten, Zubrennen); prażenie w kupach nieosłoniętych.

— **in Herden** (— in Herdöfen); prażenie w piecach płomiennych.

— **in Öfen** (Ofenröstung); prażenie w piecach.

— **in Stadeln** (Stadelrösten); prażenie w międzymurkach (w komorach wierzchem niepokrytych).

oxydierende —; praż. utleniające.

reduzierende —; prażenie odtleniające.

Röstungsarbeit p. Röstarbeit.

Röstverfahren; sposób prażenia.

Röstverlust; strata skutkiem prażenia (hut.).

Rostwerk; rostwark (ruda przez prażenie nadtopiona) (hut.).

Rotation (Umdrehung, Achsendrehung); wirowanie, krążenie, rotacja (mech.).

Rotationsachse; oś obrotowa (mech.).

Rotationsdispersion; rozszczepienie obrotowe (fiz.).

Rotationsfläche; powierzchnia obrotowa (geom.).

Rotationskörper; bryła obrotowa (geom.).

Rotationskugeln; kule obrotowe (maszyn.).

Rotationsmagnetismus; magnetyzm obrotowy, rotacyjny, magnetyczność krążna.

Rotationspolarisation; polaryzacja kolistą (fiz.).

Rotationspumpe (rotierende Pumpe, Kapselpumpe, Kapselräder); pompa

obrotowa, wirowa, rotacyjna (o tłoku obrotowym) (maszyn.).

Rotationswetterpumpe p. Wetterrad.

Rotantimonerz p. Pyrostibit.

Rotbleierz (Kallochrom, Krokoit, Bleichromat, chromsaures Bleioxyd, hemiprismatischer Bleibaryt); ołów czerwony, krokosz ołowiany, krokoit, kruszec ołowiu czerwony, żółtochrom (min.).

Rotbruch (beim Eisen); gorącokrusz, łamliwość żelaza na gorąco (met.) p. Eisen (rotbrüchiges).

Rotbrüchig (vom Eisen); ogniokruczy, czerwonokruczy, kruchy na gorąco (met.).

Rotbuche; buk (czerwony) buczyna.

Roteisenerz (Roteisenstein, Hämatit); żelaziak czerwony, hematyt (min.).

dichtes —; żelaziak czerwony zbity, hematyt zbity.

erdiges —, (ockriges —, Roteisenocker); żelaziak czerwony ilysty, hematyt ochrowy.

faseriges —, (roter Glaskopf, Blutstein, Hämatit); żelaziak czerwony włóknisty, krwawnica, hematyt włóknisty.

oolitisch —; żelaziak czerwony oolityczny, ikrowcowy.

Roteisenoeker (roter Eisenoeker) p. Roteisenerz (erdiges).

Roteisenerz (erdiges).

Roteisenrahm (Eisenrahm, Eisenschauum); śmietana żelazna, piana żelazna (min.).

Rötel (rote Kreide, Rotkreide); rubryka, lubryka, kreda czerwona (min.).

Roter Glaskopf p. Roteisenerz (faseriges).

Rotes Totliegende p. Rotliegendes.

Rotgießer (Tombakgießer); bronzownik, mosiężnik, ludwisarz (met. odl.).

Rotgießerei; mosiężnictwo, brązownictwo ludwisarsstwo (met. odl.).

Rotgiltigerz (Rotgültigerz, Rotgülden, Silberblende, rhombödrische Rubinblende); srebrniak czerwony (min.).

1. **dunkles** —; (Dunkelrotgültigerz (Rotgiltigerz) Antimonsilberblende, Pyrrargirit); srebro czerwone ciemne, srebrniak czerwony ciemny, blenda antymonowo-srebrna, pirargiryt.

2. **lichtes** —, (arsenikalisches Rotgiltigerz, Lichtrotgiltigerz, arsenische Silberblende, Arseniksilberblende, Proustilt); srebro czerwone jasne, srebrniak czerwony jasny, blenda arsenowo-srebrna, prustyt.

Rotglühend; rozpalony do czerwoności.

Rotglühhitze (Rothglut); żar czerwony, ciemny (met.).

bis zur — erhitzen; rozgrzać do czerwoności.

Rotgülden (Rotgültig, Rotgültigerz); p. Rotgiltigerz.

Rotguß (Rotmetall); spiż, bronz, metal czerwony, mosiądz czerwony, leżna czerwona (met.).

Rothoffit; rothofit (min.).

Rotieren (sich drehen); obracać się, wirować, krążyć.

Rotierungsbewegung; ruch wirowy, obrotowy.

Rotkiefer; świerk.

Rotkohle p. Rohkohle.

Rotkreide p. Rötel.

Rotkupfer p. Rotkupfererz.

Rotkupfererz (Rotkupfer, Kupferrot, oktaëdrisches Kupfererz, Cuprit); miedź czerwona, miedniak czerwony, kruszec miedzi czerwony, kupryt (min.).

haarförmiges —, (Chalkotrichit, Kupferblüte); miedź czerwona włosista, chalkotrychit, kwiat miedziany.

Rotliegendes (rotes Totliegende, rotes totes Liegendes, Totliegendes, neuer roter Sandstein); spągowiec czerwony, martwy spągowiec czerwony, czerwony piaskowiec permiski, nowy czerwony piaskowiec (geol.).

Rotmanganerz p. Manganspat.

Rotmessing p. Tombak.

Rotmetall p. Tombak.

Rotnickelkies p. Arsennickel o. Nickelin.

Rotor (Läufer); wirownik, wirnik, rotor (el.).

Rotorfeld; pole wirnika (el.).

Rotorspule; cewa wirnika (el.).

Rotorwicklung; uzwojenie wirnika.

Rotsalz; sól czerwona.

Rotsandstein; piaskowiec czerwony (geol.).

Rotschlag; 1) czerwonokrusz; 2) kruszec cynkowy.

Rotspießglanzerz (Rotspießglaserz) p. Pyrostibit.

Rotstift (Rotkreide) p. Rötel.

Rottanne (Fichte); sosna.

Rotte; oddział roboczy, drużyna robocza.

Rottenarbeiter; rotny (w Wieliczce) (görn.).

Röttisit; retyzyt (min.).

Rotzinkerz (Zinkit, prismatisches (rhomboëdrisches) Zinkerz); czerwonokrusz, kruszec cynku czerwony, cynkit (min.).

Rubellan; rubelan (min.).

Rubellit (roter Turmalin, Lithion-Turmalin); rubelit (min.).

Rübezahl (Geist des Riesengebirges); gnom, karzełek garbaty (w podaniach mieszkańców gór olbrzymich).

Rubidium; rubid (chem.).

Rubin (edler Rubin, roter Korund, roter Saphir, rhomboëdrischer Korund); rubin, korund czerwony (min.).

Rubin-Balais (Rubinballas, Ballas-Rubin); rubin winny, balas, ballas, rubin blady, cielisty (min.).

Rubinblende (rhomboëdrische) p. Rotgiltigerz.

Rubinblende (hemiprismatische) p. Miargyrit.

Rubinglimmer p. Göthit.

Rubinschwefel p. Realgar.

Rubinspinell (roter oder edler Spinell); spinel rubinowy, czerwony, szlachetny (min.).

Rüböl (Rapsöl); olej rzepakowy.

Rubrik (Aufschrift, Spalte); rubryka, napis, tytuł rozdziału, kolumna.

Rubrikenschema p. Preisliste.

Rückbau; odbudowa wsteczna, powrotna, dodatkowa (görn.).

Rücken; 1) grzbiet (góry, książki); 2) tylec (tylna strona narzędzi ostrych); 3) obuch (siekiery); 4) szczelina, uskolk (geol.).

Rücken und Kippen der Gichten r. Kippen der Gichten.

Rückenflanke (eines Zahnes); bok nieczynny (strona tylna zęba) (maszyn.).

Rückenschlägiges Wasserrad p. Wasserrad.

Rückersatz; zwrot.

Rückgang; 1) ruch wsteczny, ruch wstecz, cofnięcie (się); 2) ruch jałowy (struga).

Rückgangsventil; wentyl (zawór) wsteczny (maszyn.).

Rückgewinn; odzysk.

Rückhalt p. Siebrückhalt.

Rückhaltsbatterie; bateria zapasowa (el.).

Rückkohlung; nawęglanie powrotne (hut.).

Rückkühlung; studzenie, chłodzenie okrężne, wtóre.

Rücklaufend (rückläufig); o ruchu wstecznym, wsteczny.

Rücklauffurbine (Rückwärtsturbinne); turbina dla ruchu wstecznego (maszyn.).

Rückleiter (Rückleitung); przewód (przewodnik) zwrotny, wsteczny (el.).

Rückschein: 1) rewers zwrotny; 2) odbłask (fiz.).

Rückschlag: 1) uderzenie odwrotne, wsteczne; 2) wybuch powtórny (gazów wybuchających w kopalniach).

Rückschlagventil; wentyl (zawór) wsteczny, bezzwrotny, zapornik (maszyn.).

Rückschluß; zwrot.

Rückseite (Hinterseite) eines Hüttenofens; strona tylna (hut.).

Rückstand; 1) zaległość; 2) pozostałość, remanent; 3) odpadki; 4) osad.

Rückstand elektrischer; ładunek pozostały, szcztąkowy (el.).

Rückstandbildung; powstanie ładunku szcztąkowego (el.).

Rückstandladung; ładunek szcztąkowy (el.).

Rückstandsausweis; wykaz zaległości.

Rückstandstrom; prąd szcztąkowy (el.).

Rückstandstromausschalter; wyłącznik prądu szcztąkowego (el.).

Rückstandwirkung; wpływ ładunku szcztąkowego (el.).

Rückstein (Rückenstein, Rückknobben, Hinterknobben) eines Ofenherdes; kamień tylny, słup (w zaprawie wielkopieczowej) (hut.).

Rückstrahlung; refleksya, odbłask, odbicie (fiz.).

Rückstrahlungsvermögen; zdolność refleksyi, odbłasku, odbicia (fiz.).

Rückstrom; prąd zwrotny, szcztąkowy (el.).

Rückstromausschalter; wyłącznik prądu szcztąkowego (el.).

Rückstromautomat; wyłącznik samoczynny prądu szcztąkowego (el.).

Rückstromschalter; wyłącznik wsteczny (el.).

Rückwand (Hinterwand, Brandmauer) eines Schachtofens; zaplecze, mur tylny, ściana tylna, (pieca szybowego).

Rückwärtig; wsteczny.

Rückwärts; wstecz, nazad, wtył.

Rückwärtsablesung; odczyt wstecz (miern.).

Rückwärtsbewegung; ruch wsteczny (mech.).

Rückwärtseinschneiden; weinanie wsteczne, weinanie wstecz (miern.).

Rückwärtsgang (eines Motors); bieg wsteczny (motoru) (maszyn.).

Rückwärtsnivellement; niwelacja, (poziomowanie) wstecz (miern.).

Rückwirken; oddziaływać, oddziaływać.

Rückwirkende Festigkeit p. Festigkeit.

Rückwirkung; 1) reakcja; 2) oddziaływanie, działanie zwrotne; 3) wpływ ładunku szcztąkowego (el.).

Rückzahlung; zwrot zapłaty.

Rudistenkalk; wapień rudystowy (geol.).

Rudisten; rudysty (małże kredowe) (geol.).

Rufapparat; przyrząd sygnałowy (el.).

Rufklappe; klapka sygnałowa (el.).

Rufpeife; fajka sygnałowa (el.).

Rüge; skarcenie.

Ruhe; spoczynek, stan spoczynku, **Ruhebühne** (im Schacht); p. Fahrbühne.

Ruhefuge p. Lagerfuge.

Ruhegehalt; emerytura, pensja wysłużona.

Ruhegenuß; emerytura.

Ruhekontakt; styk spoczynku prądu ciągłego (el.)

Ruhelage; stan spoczynku, bezruch (maszyn.).

Ruhepause; chwila spoczynku, pauza, przestaniek, przerwa.

Ruheplatz (Podest); spocznik, podest, spoczynek schodowy (bud.).

Ruhepunkt; punkt spoczynku, oparcia, równowagi (mech.).

Ruhestand; stan spoczynku, spoczynek.

Ruhestrom; prąd ciągły.

Ruhestrombetrieb; ruch o prądzie ciągłym (el.).

Ruhestromschaltung; układ o prądzie ciągłym (el.).

Ruhewinkel p. Reibungswinkel.

Ruhezeit; czas spoczynku.

Ruhezustand; stan spoczynku.

Ruhmkorffsch'er Funkeninduktor; induktor, iskiernik, cewka indukcyjna Ruhmkorff'a (el.).

Rührapparat (Rührvorrichtung, Rührwerk); mieszadło, mącidło (sort. techn.).

Rührblei (Jungferblei, Jungferblei); ołów rodzimy, panieński (met.).

Rührbohrer; świder wzruszalny (do wiercenia szybów) (górn.).

Rührbütte (Rührfaß, Schlämmfaß, Quirlfaß) p. Schlämmfaß.

Rühren (Umrühren) des Roheisens; burzenie surowizny, (przerabianie w piecu pudlowym surowizny, zadanej jako nabój, a roztopionej na spodku tegoż pieca) (met.).

Rührhaken (Haken, Krücke); krucz, krucza (drag żelazny w końcu spłaszczony i zakrzywiony do przerabiania surowizny w piecu pudlowym) (met.).

Rührmaschine (beim Puddeln) p. Puddelmaschine.

Rührrofen p. Puddelofen.

Rührseite (eines Frischherdes) p. Windseite.

Rührvorrichtung p. Rührapparat.

Rührwerk p. Rührapparat.

Ruinenförmig (von Farbe); rozwalinowy (min.).

Rumpf; 1) kadłub; 2) tułów; 3) kosz.

Rumpfgebirge p. Massengebirge.

Rund; okrągły, kolisty.

Rundbaum (Hasselwelle); wał kołowrotu, bębnek (maszyn. górń.).

Rundbohrer (beim Seilbohren); świder okrągły (wierc. ziem.).

Rundbuddel p. Rundherd.

Rundbrenner; palnik okrągły, pierścieniowaty.

Runddocht; knot okrągły.

Rund Eisen; żelazo okrągłe, krągownik (met.).

Rundfeile; pilnik okrągły, obły.

Rundgesenk; wykrój walcowy, okrągły (kow.).

Rundherd (Rundbuddel); stół płockowy okrągły (sort.), p. Herd.

Rundhöcker; baranie łby (wypukłości okrągłe w łożysku przez lodowiec opuszczonem) (geol.).

Rundholz; kraglak, okrągłak, bierwiono, drzewo kragłakowe (bud.).

Rundmeißel p. Meißel.

Rundofen; piec okrągły (szybowy) (hut.).

Rundpfanne; panew okrągła (warzel.).

Rundschacht (runder Schacht); szyb okrągły (górń.).

Rundschreiben p. Zirkular.

Rundseil (rundes Förderseil); lina okrągła (górń.).

Rundstahl; 1) stal okrągła; 2) wycinak, nóż okrągły, łukowy.

Rundzange; kleszcze (szczypce) krągłe, okrągłe (kow.).

Runge (Stemmleiste eines Wagens); kłonica (zapora boczna u wozu).

Ruscheln (faule Gänge); żyły pienne, jałowe (geol.).

Ruß; sadza, kopeć.

Rüssel (Auge, Formrüssel) einer Gebläseform p. Formmaul.

Rußkohle; węgiel sadzisty (min.).

Rüstbaum (pl. Rüstbäume, Rüstholz, Tragbaum); legar (bierwiono) początkowy, wchodowy (przy zakładaniu szybu) (górń. cieś.).

Rüstbock; kozioł, kobylicza (cieś.).

Rüsten p. Zimmern.

Rüster; 1) brzośt, wiąź; 2) p. Zimmerling o. Zimmerhäuer.

Rüstholz (pl. Rüsthölzer) p. Rüstbaum.

Rustika (Bossenwerk); bonie, boń p. Bossenwerk.

Rüstloch; maculnica (bud.).

Rüststamm; sztandar, słup rusztowy, londyna (bud.).

Rüststange; słup rusztowania, maculec (bud.).

Rüsting (provisorische Zimmerung); wyprawa (wydrzewienie, obudowa) tymczasowa (górń.).

Rute; 1) pręt; 2) p. Wünschelrute.

Rutengänger (Rutenschläger); rudowróż (poszukiwacz złóż mineralnych lub wody przy pomocy różdżki czarodziejskiej) (górń.).

Ruthenium; ruten, rut (chem.).

Rutil (peritomes Titanerz); rudzieniec, rutył (min.).

Rutsche (eine oben offene Rolle) suwaczka, zesuwnia (górń.).

Rutsche (Rutschbahn, Rollenfahrt, Rolle); suwaczka, zsuwalnia (droga do zsuwania się) (górń.).

Rutschen; zsuwać się, usuwać się (geol.).

Rutschen der Gichten; zsuwanie się naboików wielkopieczowych (hut.).

Rutschfähigkeit; usuwistość (gruntu) (geol.).

Rutschfläche (Rutschungsfläche); powierzchnia usuwowa, uskokowa, powierzchnia usuwu (geol.).

Rutschschere (Rutschschere, Wechselschere, Wechselstück, Schieber) beim Erdbohren; nożyce ogniowowe, suwak (wierc. ziem.).

Rutschung; 1) zsuw, usuw; 2) usuwisko (geol.).

Rüttelherd; stół płockowy wstrząsany (sort.), p. Herd.

Rütteln; trząść, potrząsać, wstrząsać.

Ryakolith (Eissspat); ryakolit, spat lodowaty (min.).

S.

Saal; sala, komnata.

Saalband p. Salband.

Saarbrücker-Schatzlarer-Schichten; warstwy saarbrückensko-schatzlarские (geol.).

Saccharit; sacharyt (min.).

Sachkundiger (Sachverständiger); znawca, biegły.

Sachsel p. Saxe, Saxel.

Sachverhalt; stan przedmiotu, sprawy, interesu.

Sack; wór, worek.

Sackelevator (Sackaufzug); elewator (podnośnik, wyciąg) worków.

Sackbohrer (Bohrsack, Bagger); świder z workiem, świder workowy (wierc. ziem.).

Sackpumpe; pompa wiadrowa (maszyn.).

Safflor (Saflor, Zaffer); saflor (prażona ruda kobaltowa) (chem. techn.).

Safflorit (faseriger weißer Speiskobalt, grauer Speiskobalt, Eisenkobalterz, Eisenkobaltkies); safloryt (min.).

Safflorkobalt; ruda saflorowa (min. techn.).

Saftgrün; zielen sokowa (barw.).

Säge; piła (narz.).

Absatz —, (Zapfen —); piła odsadzkowa, odsadnica, czopnica.

Band —; piła pasowa, taśmowa, bez końca.

Bogen —; piła łukowa, kabłącznica, esówka.

Brett —, (Brettschneider —); piła tracka.

Dekupier —, (Ausschneid —); piła do żelaza, wyrzynarka.

Exzenter —; piła mimośrodowa.

Geradblatt —; piła prosta.

Grad —; piła nacięciowa, zasuwnicza.

Hand —; piłka ręczna.

Klob —, (Längen —, Brett —); piła kłocowa, kłodowa, kłodnica, ramówka.

Kreis —, (Zirkular —); piła kołowa, okrągła, obrotowa, cyrkularna, tarczowa.

Laub —; piłka zakrętowa, cienka.

Metall —; piłka (kabłąkowa) do metali.

Säge; piła (narz.).

Nut —; wpustnica.

Örter —, (Spann —); piła krawężna, krawężnica.

Quer — p. Schrotsäge.

Rück —; grzbietnica, płatnica grzbietowa.

Rund —; piła okrągła.

Schließ —; piła czopowa, czopnica, naciętnica.

Schlitz —; szparnica.

Schrot —, (Korb —, Quer —); piła poprzeczna.

Schweif —; piła krzywiznowa, krzywica.

Spann — p. Örtersäge.

Stich —, (Loch —, Spitz —); piła otworowa, otwornica.

Tischler —; piła stolarska, ramowa.

Zapfen — p. Absatzsäge.

Zimmermanns —; piła ciesielska.

zweihändige —; piła dwuręczna.

Sägeblatt (Band der Säge); taśma

(ostrze) piły, piłak, lama.

Sägefeile; pilnik piłowy, nazębiak, nazębek.

Sägegatter; trak, trak tartaczny.

Sägemühle (Sägewerk, Schneidemühle); tartak, piła (techn.).

Sagenit; sagenit (min.).

Sägen; rznąć piłą, piłować, trzeć.

Sägespäne; trociny.

Sahlband p. Salband.

Seife (Seifen) p. Seife.

Saiger — p. Seiger —.

Salband (Sahlband, Saalband, Saum, Seilband, Sohlband, Schaalband, Lettenbesteg, Gangulmen); lupina, okraj, żyłokruch (geol.) p. Lettenbesteg.

Salbänder (sing. Salband, Gangulmen) p. Salband.

Saldieren (Rechnung begleichen); saldować, zapłacić, wyrównać rachunek.

Saldo (Restbetrag, Überschuf); saldo: 1) różnica między przychodem a rozchodem; 2) reszta po stronie: winien lub ma.

Saline (Salzwerk, Salzsudwerk); salina, warzelnia, żupa solna, żupa soli (soln. warzel.).

Salinenarbeiter; robotnik salinarny (soln.).

Salinenaufseher (Salzaufseher); dozorca salinarny (soln.).
Salinenbeamter (Salzbeamter); urzędnik salinarny.
Salinenbetrieb; ruch salinarny, solnictwo (soln.) p. Betrieb.
Salinendirektion; dyrekcya salinarna (soln.).
Salinendirektor; dyrektor salin, dyrektor salinarny.
Salinenkunde (Salzwerkskunde, Halurgie); solnictwo, nauka o kopaniu i warzeniu soli (soln.).
Salinentchnik p. Salinenwesen.
Salinenverband (Salinenkonvention) in Deutschland; związek salin, konwencya salin.
Salinenoberverwalter; starszy zarządca salinarny, nadzarządca salin.
Salinenverwalter (Salzverwalter); zarządca salinarny (soln.).
Salinenverwaltung (Salzverwaltung); zarząd salinarny (soln.).
Salinenwesen (Salzwesen, Salinentchnik); solnictwo, warzelnictwo.
Salinometer (Salzwage) p. Salometer.
Salit; salit (min.).
Salmiak (Chlorammonium); salmiak, chlorek amonowy (chem.).
Salmiak (oktaëdrisches Ammoniak-salz); salmiak, sól amoniacka (min.).
Salmiakelement; ogniwo salmiakowe (el.).
Salmiakgeist (wässriges Ammoniak, Ätzammoniak); amoniak żrący, płynny (chem.).
Salmiaklösung; rozczyń (roztwór) salmiaku (chem.).
Salmiaksalz; sól salmiakowa (chem.).
Salometer (Salinometer, Salzwage); solomierz, słonomierz, słonomiar, gęstomierz (areometr) solankowy (soln.).
Salose (unreines Salz) in Italien; sól nieczysta, saloza (soln.).
Salpeter (Kalisalpeter, salpetersaures Kali, Kaliumnitrat); saletra, azotan potasu (min. chem.).
Salpetergrube; dół saletrowy, saletrarnia.
Salpeterhaltig; saletrowy, saletrzany.
Salpeterhütte (Salpetersiederei, Salpeterwerk); saletrarnia, salitrarnia, warzelnia saletry (chem. techn.).
Salpetersäure (Goldscheidewasser) p. Königswasser.

Salpetersäure (Salpetersäurehydrat, Hydronitrat); kwas azotowy, saletrzany (chem.).
gewöhnliche —, (verdünnte —, Scheidewasser); kwas azotowy rozcieńczony, serwaser.
rote —, (rauchende —); kwas azotowy czerwony, dymiący.
Salpetersaure Salze (Nitrate); azotany (chem.).
Salpetersaures Kalium (salpetersaures Kali) p. Salpeter.
Salpetersiederei p. Salpeterhütte.
Salpetrige Säure; kwas azotawy (chem.) p. Salpetrigsäureanhydrid.
Salpetrigsäureanhydrid (salpetrige Säure) Stickstofftrioxyd; bezwodnik azotawy (chem.).
Salpetrige Salze (pl.) p. Nitrite.
Salz; sól (min. chem.).
See —; sól morską, jeziorna, osadowa, osiada.
Siede —, (Sud —, gesottenes —); sól warzelna, warzonka.
Stein —, (Koch —); sól kamienna, kopalna, kuchenna.
Salzabfälle; odpadki solne (soln. warzel.).
Salzabgabe; 1) wydawanie (sprzedaż) soli; 2) danina solna.
Salzablagerung; ułożenie, uławiczenie, uwarstwienie soli (geol.).
Salzader; żyła solna (geol.).
Salzamt (Salinenamt); urząd solny, żupa.
Salzarbeiter (Salinenarbeiter); robotnik salinarny (soln.).
Salzaufschluß; odkrywka solna (górn.) p. Aufschluß.
Salzausbringen; wydajność soli (górn.).
Salzaufseher p. Salinenaufseher.
Salzausfuhr (Salzexport); wywóz (eksport) soli.
Salzauspehrkrücke (Auspehrkrücke) p. Ausbärkrücke.
Salzausschlagen (Ausschlagen des Salzes, Bären) p. Ausbären.
Salzaustragevorrichtung; przyrząd solny wysypczy, wynośnik (wysypnik) solny (warzel.).
Salzbad; kąpiel solankowa, kąpiel w solance.
Salzbalvan (Salzblock); bałwan soli (słup z soli wykuty kształtu beczki o wadze i wielkości rozmaitej, w Wieliczce i Bochni) (soln.).
Salzband (Band); kłopeć, kłapeć, kłapetek solny (ława solna w Wieliczce

i Bochni przy pomocy klinów lub prochu od calizny odrywana) (soln.).

Salzbeamter p. Salinenbeamter.

Salzbeet; grządka solna (dobywanie soli morskiej).

Salzbergbau; 1) górnictwo solne, kopalnictwo solne, dobywanie soli kamiennej; 2) p. Salzbergwerk.

Salzbergmann; górnik solny, solarz, solnik (górn.).

Salzbergwerk (Salzgrube, Salzbergbau); kopalnia soli, góry solne (żupa solna, salina) (górn.).

Salzbezug; nabycie (pobór) soli.

Salzbildner p. Haloide.

Salzbildung; 1) tworzenie się soli (chem. min.); 2) p. Salzformation.

Salzblock p. Salzbalvan.

Salzblüte; kwiat solny (min.).

Salzboden (Gravier) zur Aufnahme des Seesalzvorrates in Südfrankreich; magazyn solny (soln.).

Salzbohrung; wiercenie za solą (wierc. ziem. górn.).

Salzbrechen (Ausräumen des Salzes aus dem See) in Astrachan; wybór soli (soln.).

Salzbrikettierung; cegiełkowanie (brykietowanie) warzonki (warzel.).

Salzbrocken; kulaki (grudy, gruzły) solne (soln.).

Salzbrockenton (Zuber, Salztongebirge) p. Haselgebirge.

Salzbrodem (Brodem, Broden, Brieden); para, dym, wypar (przy warzeniu soli) (warzel.).

Salzbrühe; rosół (solny), solanka (warzel.).

Salzbrunnen p. Solschacht.

Salzdarre (Trockenkammer); suszarnia soli (warzel.).

Salzdörren (Salzdarren das); suszenie soli (warzel.).

Salze (pl. von Salz); sole (chem. min.).

Salzfaktor; prasół, solarz, solnik, przekupień soli.

Salzfang (bei der Salztrocknung in Trommeln); odpyłacz solny, odpylnik solny.

Salzfaß; solówka, beczka na sól (soln. warzel.).

Salzfege; rafa solna (sort.).

Salzflöz; warstwa solna, pokład solny (geol.).

Salzformation (Salzgebirge, Salzbildung); formacja solna, utwór solny (geol.).

Salzförmer; formacz, formierz (solny) (warzel.).

Salzfragmente (Naturalstücke); złamki solne, kruchy (w Wieliczce i Bochni) (soln.).

Salzführend; solonośny (geol.).

Salzfund; znalezienie soli, odkrycie solne, natraf solny (soln.).

Salzgarten (pl. Salzgärten, Salzteiche, Seesalzwerk, Meersaline); ogród solny, sad solny, salina morska (soln.).

Salzgebäude p. Salzkote.

Salzgebirge (Steinsalzgebirge, Salzformation); górotwór solny, góry solne (geol.) p. Salzformation.

Salzgehalt; 1) (w stałych) ilość soli; 2) (w płynach) stopień słoności, zawartość soli.

Salzgeist (rauchender Salzgeist) p. Salzsäure (wässriger).

Salzgestein; kamień solny (geol.).

Salzgewinnung; dobywanie, wydobywanie, otrzymywanie soli (soln. warzel.).

Salzgewinnungsmonopol; monopol wydobywania soli (soln.).

Salzgräber; solokop, górnik solny.

Salzgraf; żupnik, dozorca w salinie.

Salzgrube p. Salzbergwerk.

Salzgrund; solniszcze, bagno słone (z którego wody służą do warzenia soli) (geol. warzel.).

Salzhaltig (salzlicht); słony, sól zawierający (chem. geol.).

Salzhandel; handel solą.

Salzhandelsmonopol; monopol handlu solą.

Salzhändler; handlarz soli.

Salzhaus p. Salzniederlage.

Salzhaut (Salzkruste) beim Soggen; powłoka (skorupa, szunowiny) solankowa (warzel.).

Salzhorden p. Horden.

Salzhurmane p. Hurmane.

Salzsudhütte p. Sudwerk.

Salzig; słony.

Salzigkeit; słoność.

Salzindustrie; przemysł solny.

Salzindustrieller; przemysłowiec solny.

Salzjunker p. Salzwirker.

Salzkammer; żupa solna, komora solna (soln.).

Salzkammerngut; kameralne dobra skarbowe (w krajach alpejskich).

Salzklein (Salzminutien) p. Minutien-salz.

Salzkloß (Salzklumpen); 1) bałwan (kruch, bryła) soli; 2) sól mokra, zbita (soln.).

- Salzkonvention** (Salinenkonvention) p. Salinenverband
- Salzkörnung** (b. der Sudsalzgewinnung); ziarnistość soli (warzel.).
- Salzkote** (Salzkothe, Salzkotte, Siedehaus, Sudhaus, Pfannhaus, Salzgebäude); warzelnia soli, huta solna, żupa, karbarya (soln.).
- Salzkränze** (Dörrkränze); kręgi suszarniane (warzel.).
- Salzkristall**: kryształ solny (min. chem.).
- Salzkrücke** (Auspehrkrücke) p. Ausbärkrücke.
- Salzkruste** p. Salzhaut.
- Salzkupfererz** (Atakamit, Chlorkupfererz, salzsaures Kupfer, prisma-toidischer Habronemmalachit); atakamit, solan miedzi (min.).
- Salzläden** (an den Pfannenmanteln); deski ociekowe (warzel.).
- Salzlage** (kleiner Salzverhau, kleine Salzkammer); działko solne (soln.).
- Salzlager** (Steinsalzlager); pokład soli, pokład solny (geol.).
- Salzlagerstätte**: złożo solne (geol.).
- Salzlake** p. Salzmorast.
- Salzletten**; il solny (geol.) p. Letten.
- Salzlösung**; roczyn (roztwór) solny (chem. warzel.).
- Salzmagazin** p. Salzniederlage.
- Salzmergel**; margiel solny (geol.).
- Salzminutien** p. Minutiensalz.
- Salzmischung** (zur Denaturierung); mieszanka solna (soln.).
- Salzmittel**; calizna solna, warstwa solna (geol. górń.) p. Mittel.
- Salzmolter** (Molter); koryto solne (w którym topki formują) (warzel.).
- Salzmolterstuhl**; stolec (podstawa) koryta solnego (warzel.).
- Salzmonopol**; monopol solny.
- Salzmorast** (Salzlake, Salzumpf); bagno słone (geol.).
- Salzmühle**; młyn solny.
- Salzmulde**; niecka (niecułka) solna, niecka (niecułka) na sól (soln.).
- Salzniederlage** (Salzmagazin, Salzhaus); skład soli, magazyn soli.
- Salzpfanne** (Salzsiedepfanne, Siedepfanne, Sudpfanne) p. Pfanne.
- Salzpfannenblech** p. Pfanneisen.
- Salzpfänner** p. Pfänner.
- Salzpfleiler**; 1) filar solny (w kopalni soli kamiennej); 2) filar solny (pod panwią wskutek przeciekania warzonki) (warzel.).
- Salzpflanze**; roślina solna.
- Salzporrekte** (Salzförderung); wy-ciąganie soli (szybem), porreкта (w Wieliczce i Bochni) (górń. soln.) p. Förderung.
- Salzpreis**; cena soli.
- Salzprobe**; próbka soli, próbka solna.
- Salzproduktion**; produkcya (wy-twórzość) soli.
- Salzquelle** (Solquelle); źródło słone (geol. soln.).
- Salzquellensole** (Quellsole); solanka źródłana, rodzima (geol. soln.).
- Salzrecht**; prawo solne, prawo do-bywania soli (pr. górń.).
- Salzregal**; regal solny, królewsczyzna solna (pr. górń.) p. Regal.
- Salzreinigung**; czyszczenie soli (sort.)
- Salzsandstein**; piaskowiec solny (geol.).
- Salzsäure** (Chlorwasserstoffsäure); kwas solny, kwas chlorowodorowy (chem.).
- wässerige** —, (flüssige —, rauchen-der Salzgeist); kwas płynny, dymiący.
- Salzschaufel**; łopata do soli (narz.).
- Salzschaum** (Salzschmand) Produkt des Siedebetriebes; piana solna, szumowiny solne (warzel.).
- Salzschieht**; warstwa soli, warstwa solna (geol.).
- Salzschiechten** (das); kopienie soli (układanie kruchów solnych lub topek w stosy) (soln. warzel.).
- Salzschlägel**; pranik, tłuczek, kijania, łopatka, kopystka (do nabijania warzonki w formy) (warzel.).
- Salzschlamm** (Krüekschlamm, Kratzerde) vom Salzsieden; muł solny, błoto solne, wyskrobki solne (warzel.).
- Salzschmand** p. Salzschaum.
- Salzschöpf** (Salzschopp, Schöpf, Schep, Scherp) p. Pfannenstein.
- Salzschweiß**; wypot solny (solanka naturalna, źródłana) (geol.).
- Salzsee** (der); jezioro słone (geol.).
- Salzsieden** (das) p. Salzsiederei.
- Salzsieder** (Sieder); warycz, zwarycz, solowar (robotnik warzący solankę) (warzel.).
- Salzsiederei** (Salzsiedung, Salzsieden, Versieden); warzenie soli, warzelnictwo (praca) (warzel.).
- Salzsiederei** (Salzkote); warzelnia soli (warzel.) p. Salzkote.
- Salzsole** (Sole, Sulze, Sur, Salzwasser); solanka, surowica, woda słona, rosół, murya (soln.).
- in den Salzseen; ropa.

Salzsolenstürzer; koszowy (soln.).
Salzspat p. Kluftsaltz.
Salzspindel p. Solspindel.
Salzstalaktit (Salztropfstein); stalaktyt, sopeł, naciek solny (min.).
Salzstätte; suszarnia soli, suszarnia solna (warzel.).
Salzstaub; pył solny.
Salzstein p. Pfannenstein.
Salzsteppe; step solny.
Salzsteuer; podatek solny.
Salzstock; skład solny, kłęb solny (masa soli wewnątrz ziemi nie tworząca ani pokładu ani żyły) (geol.). p. Stock.
Salzstöckel (Stöckerl, Fuderl) p. Fuderl.
Salzstoßer (Eisenknecht); beczkowy, bijacz (robotnik w Wieliczce i Bochni pakujący sól w beczki) (soln.).
Salzstube; izba solna.
Salzstück; kawałek soli, złamek solny, bryła solna (soln.).
Salzsudhütte p. Siedewerk.
Salzsudwerk p. Siedewerk.
Salzsumpf p. Salzmorast.
Salzteich p. Salzgarten.
Salzton; ilt solny, solonośny (geol.).
Salztrage; nosze solne (do przenoszenia topek solnych do magazynu) (warzel.).
Salzträger; noszacz, noszak, noszerek solny (soln. warzel.).
Salztrocknung; suszenie soli.
Salztrog ((Molter) p. Salzmolter.
Salzverlust (bei der Gradierung); ubytek soli (przy teženiu) (soln.).
Salzverwalter p. Salinenverwalter.
Salzverwaltung p. Salinenverwaltung.
Salzverwendung; użycie, użytkowanie soli (geol.).
Salzwage; 1) waga solna, waga do soli; 2) p. Solwage.
Salzwasser (Salzsole); woda słona, solanka (geol. soln.).
Salzwerk; 1) zawód solny; 2) p. Salzbergwerk; 3) p. Saline (Salzsudwerk).
Salzwerksbeamte; urzędnik żupny, żupnik solny (soln.).
Salzwerkskunde p. Salinenkunde.
Salzwesen p. Salinenwesen.
Salzwerker (Salzjunker, Salzwerksbetreiber, Salzwerksbesitzer) p. Pfänner.
Samarskit (Uranotantal); samarskit (min.).
Samkost p. Zubuř.
Samensalz p. Hanfsalz.

Sammelbatterie; bateria akumulatorów (el.).
Sammelbehälter (Sammelreservoir); zbiornik, łachañ (techn.).
Sammelbrunnen; cysterna, studnia zbiorcza.
Sammeldrain p. Hauptdrain.
Sammellinse (konwexe Linse); soczewka skupiająca, zbierająca (fiz.).
Sammelreservoir p. Sammelbehälter.
Sammelrinne (Austragerinne, Ausgußrinne, Satzrinne, Stockrinne) bei Pochwerken; żłób (koryto) wylewny, wynośny (sort.).
Sammelrohr; rura zbiorcza (zamrażanie szybów) (górn.).
Sammelschienen; szyny zbiorcze, zbiornice (el.).
Sammelschienenenspannung; napięcie zbiornicowe, napięcie na szynach zbiorczych (el.).
Sammelspiegel (Hohlspiegel); zwierciadło skupiające, zbierające, wklęsłe (fiz.).
Sammelteich; staw zapasowy, zbiorczy.
Sammeltrichter; kociołek okapowy (bud.).
Sammblend (Samtblende, Pyrrhosit, Göthit); pirrosydyryt, getyt (min.).
Sammelschwarz (von Farbe); czarny jak aksamit, barwy aksamitnej (min.).
Sammler; akumulator (el.).
hydraulischer —; zasobnik (zbiornik) hydrauliczny.
Sammlung; zbiór.
Samoit; samoit (min.).
Sand; piasek (geol.).
feiner —; piasek drobnoziarnisty, piaseczek.
fetter — (schlammiger —, Lehm —); piasek tłusty, gliniasty.
Flug —, (Staub —); piasek lotny, mialki, kurzawka.
Fluß —, piasek rzeczny.
Form —; piasek formierski.
goldführender —; piasek złotonośny, złotodajny.
grober —, (Gries) p. Kies (Kiessand).
Gruben —, (ordinärer —); piasek kopalny; polny.
Kalk —; piasek wapnisty.
Lehm —; p. fetter Sand.
Quarz —; piasek kwarcowy, krzemionkowy.
scharfer —; piasek ostroziarnisty.

Sand; piasek (geol.).

Schwimmsand (Triebssand); kuzawka, zydz, zyz, żygawica.

Staub —; piasek lotny, mialki.

Triebssand p. Schwimmsand.

vulkanischer —; piasek wulkaniczny.

Sandablagerung; namuł, namulenie (piaskowe) (geol.).

Sandarach (Sandarak) p. Realgar.

Sandbad; kąpiel piaskowa (chem.).

Sandbank; ława (ławica) piaskowa, mielizna, odmiał (geol.).

Sandberg; góra piaskowa (geol.).

Sandbesatz (Sandbesetzung); przybitka (przysypka) piaskowa (górn.).

Sandbettung; podłoże piaskowe (kol.).

Sandboden (Sandgrund); piaszczyzna, grunt piaszczysty (geol.).

Sandbohrer (Sandlöffel); świder łyżkowy, świder do piasku, łyżka (wierc. ziem.).

Sanddamm; tama piaskowa, opona (celem wstrzymania pożaru w kopalni) (górn.).

Sanddurchwurf (Sandsieb); sito do piasku, arfa, harfa, rafa (bud.).

Sanderde; ziemia piaszczysta (geol.).

Sanderz; piaskowiec żelazisty (geol.).

Sandfeld (pl. Sandfelder); pole piaszczyste (geol.).

Sandform; forma piaskowa, forma w piasku (form. odl.).

Sandformer (Förmer); formierz, kadłubnik (form. odl.).

Sandformerei (Sandförmerei); formowanie w piasku, formowanie chude (odl.).

Sandgebirge; górotwór piaskowy, góry piaskowe (geol.).

Sandgräber; piaskarz.

Sandgräberei (Sandgrube); piaskarnia, piaskownia, dół piaskowy, kopalnia piasku.

Sandgrund p. Sandboden.

Sandguß (das Gießen); odlewanie w formy z piasku (odl.).

Sandguß (das Produkt); odlew w formie z piasku (odl.).

Sandheber (Sandlöffel, Zylinderbohrer); łyżka, świder walcowy, piasecznik (wierc. ziem.).

Sandig; piaszczysty.

Sandkohle (magere Steinkohle); węgiel sypki, rozsypany (min.).

gasreiche —; węgiel długopłomienny.

Sandlöffel; 1) p. Sandbohrer; 2) p. Sandheber.

Sandpapier; papier napiaskowany, piaskowy, piaszczysty, piaszczak.

Sandpumpe (Schlammpumpe beim Erdbohren); pompa piaskowa, łyżka amerykańska, czerpak amerykański. (wierc. ziem.).

Sandschicht; warstwa piasku.

Sandschüttung; nasyp piasku, podsyp (popsypka) piaskowy (bud.).

Sandsieb p. Sanddurchwurf.

Sandspülverfahren; sposób zamulania piaskiem (górn.).

Sandstein; piaskowiec (geol.).

alter roter — (roter Übergangs —); piaskowiec dawny czerwony, (dewoński).

Bunt —, (bunter —) piaskowiec pstry (triasowy).

eisenschüssiger —, piaskowiec żelazisty, czerwony.

flözleerer —; piaskowiec płonny.

Grauwacken —, (Grauwacke); piaskowiec szarowakowy, szarowaka.

Grün —; piaskowiec zielony, angielski (kredowy).

Jura —, piaskowiec jurajski.

Karpathen —, (Wiener —) piaskowiec karpacki, wiedeński.

Kohlen — piaskowiec węglowy.

neuer roter —, piaskowiec nowszy czerwony (permski) p. Rotliegendes.

Quader —, piaskowiec ciosowy.

Rot —, (alter roter —); piaskowiec dawny czerwony (dewoński).

Rot —, (neuer roter —); piaskowiec nowszy czerwony (permski); p. Rotliegendes.

Schilf —; piaskowiec trzcinowy.

Stuben —; piaskowy izbowy.

weicher —; p. Molasse.

weißer —, (Lias —); piaskowiec biały (liasu).

Sandsteinbruch; łom piaskowca.

Sandsteingebirge; górotwór piaskowcowy, góry piaskowcowe (geol.).

Sandsteinplatte (zu Trockenpfannen); płyta piaskowcowa (warzel.).

Sandsteinschiefer; łupek piaskowcowy (geol.).

Sandsumpf (pl. Sandsümpfe, wilde Sümpfe) b. d. Mehlführung; rząp płonny, jałowcy (sort.).

Sanidin (glasiger Feldspat); sanidyn, feldspat szklisty (min.).

Sanität (Gesundheit); zdrowie (pospolite, powszechne).

Sanitätswagen; wóz dla rannych, wóz (wagon) sanitarny.

Saphir (blauer Korund); szafir (korund niebieski (min.).

Saphir-Asterie (Asterie, Sternsaphir); szafir gwiazdzisty (min.).

Saphirin; safiry (min.).

Saphirquarz (blauer Quarz, Siderit); kwarc szafirowy (min.).

Saphirspat p. Disthen.

Sard (Sarder); sard (odmiana chalcodonu) (min.).

Sardinian; sardynian (min.).

Sardonyx; sardonik, sardoniks, sardyk (odmiana chalcodonu) (min.).

Sargdeckel; kulak skalny (w nadkładzie węgla) (górn.).

Sarkolith; sarkolit (min.).

Sarmatische Stufe; piętro sarmackie (geol.).

Sartorit p. Skleroklas.

Sassolin (Borsäure, prismatische Borsäure); sasolin, kwas borowy (min.).

Sattel (Gebirgssattel); siodło, fałda antyklinalna (miejsce, gdzie warstwa pokładu łożyska się podnosi a z dwóch boków zanurza się w głąb) (geol.) p. Luftsattel.

Sattel (Fahrsattel, Einsitzgurt, Knebel, Knecht); pętlica, szług, siodło szybowe (górn.).

Sattelformig (sattelförmige Bildung, Sattel); utwór siodłowy, siodło (geol.).

Sattelboden (bei Pfannen); dno siodłowe (warzel.).

Sattelbrücke mit Streben; most belkowy ze zastrzałami (bud. most.).

Satteldach (Giebeldach); dach dwuchylny, dach dwuokapowy.

Sattelflöz; pokład siodłowy (geol.).

Sattelflügel; skrzydło siodła, bok siodła (geol.).

Sattelförmig; siodłowy (geol.).

Sattelgang; żyła siodłowa (żyły pokładowe) (geol.).

Sattellinie; linia siodłowa, grzbietowa (geol. miern.).

Sattelmulde; kotlina siodłowa (geol.) p. Mulde.

Satteln (einen Sattel bilden); tworzyć siodło (geol.).

Sattelpfanne p. Kofferpfanne.

Sattelschiene; szyna siodłowa, siodłowata (kol.).

Sättigen; nasycać (chem. el. soln.).

Sättigung; nasycenie (chem. el. soln.).

Sättigungsgrad; stopień nasycenia, sytości, łęgości (chem. el. soln.).

Sättigungsgrenze; granica nasycenia (chem. el. soln.).

Sättigungskapazität; zdolność nasycenia, nasycalność (chem. el. soln.).

Sättigungskonstante; współczynnik nasycenia (magnetycznego).

Sättigungspunkt; punkt (kres) nasycenia (el.).

Sättigungstemperatur; temperatura (ciepłota) nasycenia (chem. el. soln.).

Sättigungsverhältnis (relative Feuchtigkeit); stosunek nasycenia, wilgoć (wilgotność) względna (fiz.).

Sättigungszustand; stan nasycenia, sytość (chem. el. soln.).

Satz; 1) zdanie, teza, założenie, twierdzenie; 2) miejsce, ustęp (w piśmie); 3) pozycja; 4) zespół (w znaczeniu kompletu); 5) stadło, dobór, zestaw (kół zębatach).

Satz (Erzsatz, Erzgicht, Einsatz, Gicht, Schicht, Charge) p. Gicht.

Satz (Kunstsatz, Schachtsatz, Schachtpumpe) p. Pumpensatz.

Satz (beim Pochwerk) p. Pochsatz.

Satzbeobachtung (Richtungsbeobachtung); pomiar kierunkowy, pomiar (kąta) seryami (miern.).

Satzhöhe (Pumpensatzhöhe, Förderhöhe); wysokość czerpania, wysokość podawania (maszyn. górn.).

Satzkasten (Kunstkasten, Sumpfkasten) bei Schachtsätzen; skrzynia pompowa (maszyn. górn.).

Satzlade (beim Pochwerk) p. Pochtrog.

Satzrinne (Ladenwassergerinne); koryto tłuczkowe (sort.).

Satzschlamm; muł rzapiowy (sort.).

Satzstück (oberes Satzstück, Ausgußstück, Ausgußrohr) bei Schachtpumpen; rura odpływowa, wylewka (maszyn. górn.).

Satzung; statut, postanowienie.

Sau (Ofensau) p. Eisensau.

Säuberarbeit; 1) p. Säuberung;

2) czyszczenie ługowni z ilu. (soln.).

Säuberer (Säuberjunge, Grubensäuberer); zmiatacz, zaczyszczacz (kopalniarny) (górn.).

Säubern (absäubern); czyścić, oczyszczać, cudzić (górn.).

Säuberpütte (Püttenschacht); szybik oczyszczalny (w ługowniach soli) p. Püttenschacht.

Säuberrolle (zur Säuberung des Sinkwerkes); rura oczyszczalna, oczyszczalnik (soln.).

Säubertrog (Bergtrog); niecka, nieculka (górn.).

Säuberung (Säuberarbeit, Grubensäuberung); czyszczenie, zaczyszczenie, cudzenie (kopalni) (górn.).

Säuberungsaufzugsgrube (bei den Grubenwehren); dół oczyszczalny (soln.).

Säubervorrat; zmiotki kopalniane (górn.).

Sauer; kwaśny (chem. met.).

Sauerbrunnen (Sauerquelle); zdrój kwaśny, szczawa, szczawnica (geol.).

Säuerling (Sauerwasser, Sauerbrunnen); szczawa, kwaśnica, woda mineralna kwaśna (min. geol.).

Sauerstoff (Oxygen); tlen (chem.).

Sauerstoffbasen (Oxybasen); zasady tlenowe (chem.).

Sauerstoffhaltig, tlenisty, tlen zawierający (chem.).

Sauerstoffsalze (Oxysalze); sole tlenowe (chem.).

Sauerstoffsäuren (Oxysäuren); kwasy tlenowe (chem.).

Säuerung (Säuerung); kwaszenie (chem.).

Saugdampfstrahlgebläse; wydyszak (ekshaustor), dyszak wysysający (maszyn.).

Saugen (bei Pumpen, Gebläsen, Ventilatoren); ssać.

Saugend; ssący, ssawny, ssawczy.

Sauger (saugende Wettermaschine, Wettersauger); wentylator, (przewietrznik, wywietrznik) ssący (maszyn. górn.).

Sauggasmotor; motor (silnik) wodno-czadowy (maszyn.).

Saugheber p. Heber.

Saughöhe (einer Pumpe); wysokość ssania (maszyn.).

Saugkanal; kanał ssawczy (wentylatora) (maszyn. górn.).

Saugklappe; p. Saugventil.

Saugkolben; (bei Pumpen) p. Saugpumpenkolben.

Saugkopf (Saugkorb, Seichblech, Seiherblech, Seichkasten, Seiherkasten, Seiher, Seiger, Schmundsieb) bei Pumpen; smok, kosz ssawny (maszyn.).

Saugleitung (Saugrohr); przewód ssawny, rura ssawna (maszyn.).

Sauglutte (beim Wetterfocher); lutnia (powietrzna) ssąca (maszyn. górn.).

Saugöffnung (einer Pumpe, eines Ventilators); otwór ssawny, ssący, wysysacz (maszyn.).

Saugpumpe; pompa ssąca (maszyn.).

Saug- und Druckpumpe (doppeltwirkende Pumpe); pompa ssąco-tłocząca (maszyn.).

Saugpumpenkolben (Saugkolben); tłok pompy ssącej, tłok ssący (maszyn.).

Saugrohr (Saugröhre, Sauger) einer Pumpe; rura ssawcza, ssawna, ssąca, rura wznoszenia (maszyn.).

Saugsatz (Saugpumpe im Schacht); zestaw (pompowy) ssący, pompa ssąca (maszyn. górn.).

Saugschwungheber (Saugschwungpumpe) p. Zentrifugalpumpe.

Saugstrahlpumpe; smoczek (maszyn.).

Saugventil (Saugklappe) der Pumpe, des Gebläses; wentyl (zawór) ssawczy, ssawny, ssący (maszyn. górn.).

Saugventilator (saugender Ventilator); wentylator (przewietrznik, wywietrznik) ssący (maszyn. górn.).

Saugventilkasten; skrzynka wentylowa (zaworowa) ssawna (maszyn.).

Saugwerk (Saugpumpenwerk); pompy ssące, zestaw pomp ssących (maszyn.).

Saugwindkessel; powietrznik ssawczy, bania powietrzna ssawna (maszyn.).

Saugwirkung; działanie ssące, ssanie (maszyn. el.).

Säule; 1) stup, kolumna (bud.).
2) stos (el.).

Säule Voltasche p. Voltasche Säule.

Säule Zambonische p. Zambonische Säule.

Säulenbau; 1) budowa słupa (bud.);
2) p. Ulmenbau (górn.).

Säulenisen; żelazo słupowe, ćwierciownik, słupownik (met.).

Säulenelektrometer; elektrometr słupkowy (el.).

Säulenelektroskop; elektroskop słupkowy (el.).

Säulenförmig (vom Gestein); słupowy (geol.).

Säulenfuß; podstłupie, podstawa słupa, noga słupa, baza, piedestał (bud.).

Säulengang p. Säulenhalle.

Säulengestell (einer Bohrmaschine); podstawa (spód, stojak) słupkowa (górn.).

Säulenhalle (Säulengang); kolumnada, filarowanie, krążganek, portyk (arch.).

Säulenweite; międzysłupie (odległość słupów od siebie) (bud.).

Saum: 1) brzeg, kraniec (pola); 2) rąbek (blachy); 3) zawinięcie (naczynia); 4) p. Salband.

Saumholz; krawężnik (na mostach).

Saumschwelle (Grundschwelle, Unterschwelle); podwalina, przycięś (dolna belka pozioma w ścianach drewnianych) (bud.).

Saumspiegel (Grauspiegel, Grauspiegeleisen); surowiec zwierciadlisty szary (met.).

Saupnig; żupnik (dawniejszy tytuł urzędnika górniczego, przelożonego nad kopalniami na gruncie królewskim) (górn.).

Säure; kwas (chem.).

Säurehaltig; kwaśny, kwas zawierający (chem.).

Saurier; jaszczur (zwierzę przedtopowe podobne do jaszczurek, lecz olbrzymie) (geol.).

Saussurit (Jade, prismatischer Adiaphtanspat); sosiuryt, saussuryt (min.).

Sausümpfe (wilde Sümpfe pl.) bei der Mehlführung; rzapie płonne, jałowe (sort.).

Saxe (Saxel, Sachsels, Sichertrog) p. Sichertrog.

Saynit (Grünait, Nickelwismutglanz, Wismutnickelkies); saintit, saynit (min.).

Schabate (Schabotte); 1) p. Chabotte; 2) p. Pochsohle.

Schabeisen; skrobaczka, skrobak. (ślus.).

Schaben; skrobać, zeskrobywać, oskrobywać.

Schaber; 1) skrobak, skrobaczka; 2) skrobacz (u złotników).

Schablone (Lehr) p. Lehre.

Schablone (Muster); wzór, wzorek, wzornik, szablon.

Schablonenwicklung; uzwojenie wzornikowe (el.).

Schablonziegel p. Formziegel.

Schabmesser; zbieracz, zgarniacz (sort.).

Schabvorrichtung; urządzenie do zbierania, do zgarniania (sort.).

Schabotte (Schabate); 1) p. Chabotte; 2) p. Pochsohle.

Schachtbrettbau (schachtbrettformiger oder schachtbrettartiger Abbau); odbudowa szachownicowa, odbudowa w szachownicę (górn.).

Schacht (pl. Schächte oder Schachte); szyb (górn.).

Blind —, (Grubenschacht, Gesenk); szyb ślepy, szybik, konin.

Schacht (pl. Schächte oder Schachte); szyb (górn.).

Bohr —, (abgebohrt —); szyb wiercony.

Brems —, (seigerer Brems —); szyb hamulczy.

Fahr —, szyb wjazdowy, zjazdowy.

Flach —, (flacher —, tonnlägiger —); szyb pochyły.

Förder —, (Treib —, Zieh —); szyb wyciągowy, wywozowy, dobywczy, dobywalny.

gebrochener —; szyb łamany.

Haupt —; szyb główny.

Kunst — p. Wasserhaltungsschacht.

Richt —, (Seiger —); szyb pionowy.

Roll — p. Rolloch.

Schurf —, (Versuchschacht); szyb poszukiwawczy, poszukiwalny.

Tag —; szyb światowy, górny, dzienny.

Tiefbau —; szyb głębiznowy, głębiniowy, najgłębszy.

tonnlägiger — p. Flachscht.

verbrochener —; szyb zapadnięty, zapadły.

Versuch — p. Schurfschacht.

wassereinsaugender —; szyb pożerakowy.

Wasserhaltungs —, (Pumpen —, Kunst —); szyb wodny, pompowy.

Wetter —, (Ventilations —); szyb powietrzny, wentylacyjny, przewiewny.

Schacht (Ofenschacht, Schachtraum) eines Schacht- o. Hochofens; szyb pieca (hut.).

Schacht-; szybowy (górn.).

Schachtabsinken (Schachtabteufen); głębienie (bicie) szybu (górn.).

Schachtteilung (Schachttrumm); przedział szybowy (górn.).

Schachtabteufen (das) p. Schachtabsinken.

Schachtanlage: 1) założenie szybu; 2) zakład szybowy (górn.).

Schachtanslagpunkt (Schachtansatzpunkt); miejsce włomu (rozpoczęcia, założenia) szybu (górn.).

Schachtaufseher; dozorca szybu (górn.).

Schachtausbau (Schachtauskleidung, Schachtverbau); obudowa szybu (górn.); p. Ausbau.

Schachtauskleidung p. Schachtausbau.

Schachtbau: 1) szyb; 2) budowa szybu; 3) wyrobisko szybowe (z szybu rozpoczęte) (górn.).

Schachtbergbau (der Schachtbergbaubetrieb): kopalnictwo (górnictwo) szybowe (górn.).

Schachtbergbau (das Bergwerk); kopalnia (górn.).

Schachtbetrieb (Abteufen und Einrichtung des Schachtes); budowa szybu (górn.).

Schachtbetrieb (Schachtförderung); wyciąganie (wydobywanie, wywożenie) szybem (górn.).

Schachtbohrer; świder szybowy, dużo szybowe (do wiercenia szybów) (górn. wierec. ziem.).

großer —; świder szybowy wielki, większy.

kleiner —; świder szybowy mały, mniejszy.

Schachtbohrgestänge; żerdki wiercnicze szybowe (górn. wierec. ziem.) p. Bohrgestänge.

Schachtbohrturm; wieża wiertnicza szybowa (górn. wierec. ziem.).

Schachtbohrverfahren (Schachtbohrmethode); sposób wiercenia szybów (górn. wierec. ziem.).

Schachtbühne; 1) p. Fahrbühne; 2) p. Hauptbühne.

Schachtcuvelage p. Schachtküvelage.

Schachtdeckel (im Fahr-schacht); drzwi (wieko) zjazdowe (górn.).

Schachtecke (pl. Schachtecken); kąć szybu, róg szybu (górn.).

Schachteinbau; włom (wkop) szybowy (górn.).

Schachteinstrich (Spreize) p. Einstrich.

Schachtfahrt; 1) p. Ein- u. Ausfahrt; 2) p. Fahrt (Sprossenfahrt) (górn.).

Schachtfallen (pl.) p. Aufsatzvorrichtung.

Schachtfeld; pole szybu, pole szybowe (górn.).

Schachtfenster; 'okno szybowe, ujście szybu (górn.).

Schachtflügel (Schachtfeldflügel); skrzydło szybowe, (skrzydło pola szybowego) (górn.).

Schachtfördergefäß p. Schachtgefäß.

Schachtförderung; wyciąganie, wydobywanie, wywożenie szybem.

Schachtfördermaschine p. Fördermaschine.

Schachtförderungsgefäß p. Schachtgefäß.

Schachtführung (Führungsbäume, Spurlatten) p. Führungslatten.

Schachtfutter (Futtermauer) eines Schachtofens p. Kernschacht.

Schachtgebäude (Schachthaus); budynek szybowy, budynek nadszybowy, nadszubyie (górn.).

Schachtgefäß (Schachtfördergefäß, Schachtförderungsgefäß); naczynie wyciągowe, wywozowe (górn.).

Schachtgerüst p. Seilscheibengerüst.

Schachtgestänge (Schachtstangen, Hauptgestänge) bei Schachtpumpen; żerdziny (ciągadła) główne, szybowe (maszyn. górn.).

Schachtgestell (Fördergestell, Förderchale); klatka, klatka (kosz) wyciągowa (górn.).

Schachtgetriebe; okładziny (wścianki, paliki) szybowe (górn.) p. Getriebepfahl.

Schachtgevier(e) (Geviere, Schachtkranz, Schachtgezimmer, Schachtschloß, Umrüste); wieniec szybowy (górn.).

Schachthalle (Schachthaus, Schachtraum, Schachtlokale); nadszubyie, szybownia (górn.).

Schachthaube p. Schachthut.

Schachthäuer (Abteufhäuer); górnik szybowy, kopacz szybowy, studniarz, szybarz, głębiarz (górn.).

Schachthaus; 1) p. Schachtgebäude; 2) p. Schachthalle.

Schachtholz; budulec szybowy (górn.)

Schachthut (Schachthaube, Zechenhut, Bergmannshut); kapelus (kołpak) górniczy (górn.).

Schachtjoch; jarzmo szybowe (górn. cieś.) p. Joch.

Schachtkabel; kabel (lina szybowa) (maszyn. górn.).

Schachtkapps (Schachtfallen) p. Aufsatzvorrichtung.

Schachtkau(e) (Kaue); jata szybowa, szalás szybowy, przystrzesek (górn.).

Schachtkranz p. Schachtgevier(e).

Schachtküvelage (Schachtcuvelage, Schachtkuvelierung, wasserdichter Schachtausbau); obudowa (szybów) wodoszczelna, wodonioprzenikliwa (górn.) p. Küvelage.

eiserne —; obudowa wodoszczelna żelazna.

gemauerte —; obudowa wodoszczelna murowana.

hölzerne —; obudowa wodoszczelna drewniana.

Schachtlatten (Schachtstangen); 1)łaty (szrzyny) szybowe; 2) p. Führungslatten (górn.).

Schachtlattengang p. Tonnengang.

Schachtlokale p. Schachthalle.

Schachtmauer; mur szybowy (górn.).

Schachtmauerung (Schachtausmauerung); murowanie (omurowanie, obmurowanie, omurowa, obudowa murowa) szybu (górn.).

absatzweise —; murów. ustępami.

aufsteigende —; murowanie wstępujące.

wasserdichte —, (gemauerte Schachtküvelage); murowanie wodoszczelne, obudowa wodoszczelna murowa, murowana.

— **in einer einzigen Tour**; murowanie jednym ciągiem, bez przerwy.

Schachtmeister; majster szybowy, nadszybowy (górn.).

Schachtmund (Schachtmündung, Schachtöffnung); ujście (wylot, wychód) szybu (górn.).

Schachtmütze; czapka górnicza, szybowa (górn.).

Schachtofen; piec szybowy (hut.).

tragbarer —; kalbas, kupolak przenośny.

Schachtpfeiler (Schachtsicherheitspfeiler); filar szybowy, filar szybowy ochronny, filar szybowy oporowy.

Schachtpinge p. Pinge.

Schachtplatz; plac szybowy, nadwyrze szybowe (górn.).

Schachtprofil p. Schachtquerschnitt.

Schachtpunkt; punkt (włom, wkop) szybowy, punkt szybu (górn.).

Schachtpumpe; pompa szybowa (maszyn. górn.).

Schachtquerschnitt (Schachtprofil, Schachtscheibe); przekrój (profil, tarcza) szybu (górn.).

Schachtricht (Schachtritt, Schachtricht, Kehr); chodnik główny, przygotowawczy (w ługowniach) (soln.) p. Kehr.

Schachtring (beim eisernen Schachtausbau); pierścień szybowy (górn.).

Schachtrolle (Rollschacht) p. Rolloch.

Schachtröstofen (Röstschachtofen); prażak szybowy (hut.).

Schachtsalz p. Szybikersalz.

Schachtsatz p. Pumpensatz.

Schachtschale p. Förderschale.

Schachtscheibe; 1) p. Schachtquerschnitt; 2) p. Seilscheibe.

Schachtscheider; 1) przepierzenie szybowe, przegroda szybowa, przedział szybu (górn.); 2) przegroda pieca szybowego (hut.).

Schachtschloß p. Schachtgevier.

Schachtseil (Förderseil); lina szybowa, wyciągowa (górn.).

Schachtsenkung; pionowanie szybu (miern. górn.).

Schachtsicherheitspfeiler p. Schachtpfeiler.

Schachtsignal; sygnał szybowy (do zjazdu do kopalni i wyjazdu z kopalni) (górn.).

Schachtsohle (Schachttiefstes); spodek (dno) szybu (górn.).

Schachtstangen p. Schachtgestänge.

Schachtstangengang p. Tonnengang.

Schachtstoß (pl. Schachtstöße, Schachtulm, Schachtwand); bok (ściana, ocios) szybu (górn.).

Schachtsumpf; rzap (toń) szybowy, dno szybu (górn.).

Schachttagkranz p. Tagekranz.

Schachtteufe (Schachttiefe); głębokość szybu (górn.).

Schachttiefstes; 1) p. Schachtsohle; 2) p. Schachtsumpf (górn.).

Schachttonne; beczka (tunna) szybowa (górn.).

Schachtritt p. Schachtricht.

Schachttrumm p. Schachtabteilung und Trumm.

Schachttür (Hängebank); wrota szybowa, rzap szybowy (górn.).

Schachturm; wieża szybowa (górn.)

Schachtulm p. Schachtstoß.

Schachtverschalung (Schachtverschlag); opierzenie szybu (górn.).

Schachtverschluss; zamknięcie (zawarcie) szybu (górn.).

Schachtverwässerung; ługowanie szybowe (soln.).

Schachtwand (pl. Schachtwände) p. Schachtstoß.

Schachtwerk; ługownia szybikowa (soln.).

Schachtwerksbetrieb v. Scherthanner (Überwässerung); nadwadnianie szybikowe sposobem Scherthannera (ługownie) (soln.).

Schachtwerksverwässerung; nawodnienie szybikowe (ługowni) (soln.).

Schachtzimmerling; cieśla szybowy (górn.).

Schachtzimmerung; oprawa (wyprawa, ocembrowanie, wydrzewienie) szybu, obudowa drewniana szybu (górn.) p. Bolzenschrotzimmerung (Bolzenzimmerung).

wasserdichte —, (hölzerner wasserdichter Schachtausbau, hölzerne

- Schachtküvelage. Küvelagezimmerng des Schachtes); oprawa (wyprawa, obudowa) wodoszczelna drewniana (górn.).
- Schadenersatz**; odszkodowanie, wynagrodzenie szkody.
- Schadenersatzpflichtig**; obowiązany do wynagrodzenia szkody.
- Schadenschätzung**; oszacowanie (ocenie) szkody.
- Schädlich**; szkodliwy, stracony, nieskuteczny.
- Schädlicher Raum** p. Raum.
- Schaffer** (Bergschaffer, Steiger); stygar (szytygar) (górn.) p. Steiger.
- Schaft**; 1) osada, rękojeść (narzędzi); 2) trzon, trzonek (noża, młotka); 3) trzpień, szyjka (nita).
- Schaft** (Schaftstück, pl. Schaftstücke, Mittelstücke) bei Bohrern; przedłużnica (górn.) p. Mittelstück.
- Schaft** (Stempelschaft); trzon (drag) stepora, trzon (drag) tłuczka (sort.).
- Schalbrett**; szalówka, obitka, calówka (deska jednocalowa) (cieś.).
- Schale**; czara, czasza, miska, miseczka (chem. prob. techn.).
- Schale** (Förderschale, Fördergestell); klatka, klatka wyciągowa, kosz wyciągowy (maszyn. górn.) p. Förder-schale.
- einfache** —; klatka prosta, klatka zwyczajna.
- Etagen** —; klatka piętrowa.
- **für zwei Wägen**; klatka dwuwozowa.
- **mit Fangvorrichtungen**; klatka samochwytna.
- Schale** (Schalenform) für den Schalen-guß; czyl (forma do odlewu) (odl.).
- Schalenamboß** p. Amboß.
- Schalenblende** p. Leberblende.
- Schaleneisen**; przywar (na spodku pieca pudłowego) (met.).
- Schaleneisenstein** (Eisenniere); żelaziak skorupiasty (min.).
- Schalenfassung**; obsadka z kloszem (el.).
- Schalenförderung**; wyciąganie w kłatkach, wyciąganie klatkowe (maszyn. górn.).
- Schalenform** (Schale) für den Schalen-guß; p. Schale.
- Schalenguß** p. Hartguß.
- Schalengußrad**; koło lane w czylu, koło pełne (odl. kol. górn.).
- Schalenhalter**; łapki, szpony (el.).
- Schalenkeil** (Federkeil, Sprengkeil); klin łamulcowy (górn.) p. Federkeil.
- Schalentransformator**; przetwor-nik płaski (el.).
- Schalholz** (pl. Schalhölzer, Schal-bretter); drzewo do opierzania (górn. cieś.) p. Schalbrett.
- Schalholz** (pl. Schalhölzer, Unter-züge); drzewo podciągowe, podciąg (górn. cieś.).
- Schälholz**; drzewo okorowane, oskórowane (oczyszczone z kory).
- Schalig** (von Struktur); misczkwaty (min. geol.).
- Schall**; głos, brzmienie (fiz.).
- Schallbrett**; odgłośnia, odgłośnica (fiz.).
- Schaldämpfer**; tłumik, odszumnik, głośnik, przytłumiak głosu (fiz.).
- Schallehre** (Akustik); akustyka, nauka o dźwięku (fiz.).
- Schalleiter**; przewodnik głosu (fiz.).
- Schallmesser**; fonometr, dźwięko-mierz (fiz.).
- Schallwelle**; fala głosowa, dźwiękowa (fiz.).
- Schalmesser**; nóż, skrobak (używa-ny w probierni) (prob.).
- Schalstein**; kamień gruchający (min. geol.).
- Schaltanlage**; urządzenie rozdziel-cze, łączne, łączące, łącznica (el.).
- Schaltapparat**; przyrząd wyłączny, wyłącznikowy, rozrządny (el.).
- Schalbrett** p. Schalttafel.
- Schalbühne**; ganek rozdzielczy, roz-tokowy (el.).
- Schaltdose**; gniazdo złączowe, łączne (el.).
- Schalten**; łączyć, wyłączać, włączać, rozrządzać (el.).
- Schalter**; wyłącznik, łącznik (el.).
- selbsttätiger** —; wyłącznik samo-czynny.
- Schalter** (Schiebfenster); zazier, okno zasuwane.
- Schalthebel**; drażek wyłącznikowy, wyłączalny (el.).
- Schaltiere** (Crustaceen); skorupiaki (geol.).
- Schaltjahr**; rok przestępny.
- Schaltkasten**; skrzynka rozdzielcza (el.).
- Schaltplan**; plan łążeń, plan układu połączeń (el.).
- Schaltraum**; rozdzielnia, rozrządnia (el.).
- Schaltschrank**; szafka rozdzielcza (el.).
- Schaltsystem**; system rozrządu, sy-stem łążeń (el.).

Schalttafel (Schaltbrett); tablica rozdzielcza, rozrządna, rozdzielnica, rozrządnicza, rozdzielnica (el.).

freistehende —; tablica rozdzielcza swobodna.

Schalttisch; stół rozdzielczy, łączny.

Schaltung; połączenie, łączenie, rozrządanie (el.).

gemischte —; połączenie mieszane.

Kaskaden —; połączenie stopniowe.

Schaltungsanordnung; układ połączeń, układ łączy (el.).

Schaltungsart; sposób rozrządania, rodzaj połączeń (el.).

Schaltungsplan p. Schaltplan.

Schaltungsschema; szemat (rozrządzenia) układu połączeń, układ połączeń (el.).

Schaltungsskizze; szkic układu połączeń (el.).

Schaltungsweise; sposób wykonania połączeń (el.).

Schaltvorrichtung; przyrząd połączeniowy (el.).

Schaltwerk; przyrząd nastawiczny (el.).

Schaltzelle; stado (ogniwo) odprężne (el.).

Schalung (Verschalung); opierzenie (obicie z desek) (bud.).

Schalwand; deskowina, ściana z desek, przepierzenie (bud.).

Schamotte (Chamotte); szamota, glinika ogniotrwała (techn.).

Schamotteziegel (Schamottestein); cegła ogniotrwała, szamotka, szamotówka, trzopówka, pieka (bud.).

Schappe (Schappenbohrer) p. Löffelbohrer.

Schar; pasmo, układ, gromada.

Schar (Kehleinschnitt, Auskehlung); gniazdo, wyżłobienie (górn. cieś.).

Scharen (sich scharen) von Gängen, Klüften; 1) krzyżować się (przecinać się pod kątem ostrym); 2) łączyć się (geol. górn.).

Schären (pl.) p. Schere.

Scharf; ostry.

Schärfe (beim Gezähe, Werkzeug) p. Schneide.

Scharfeckig; ostrokończysty, ostrokańciasty.

Schärten; ostrzyć, naostrzyć, wyostrzyć (narzędzia).

Scharfkörniges Salz; sól ostroziarnista (warzel).

Scharfmangangerz p. Hausmannit.

Schargang (Scharkluft); żyła ukośna (skrzyżowana ukośnie), żyła zbieżna.

Scharkluft; 1) p. Schargang; 2) szczelina ukośna (skrzyżowana ukośnie), szczelina zbieżna (geol.).

Scharkreuz; krzyż ukośny (żył kruszcowych) (geol.).

Scharlachrot (von Farbe); szkarłatny (min.).

Scharnier (Gelenkband); przegub, zawiasa, kolanko.

Scharnierband; zawiasa składana, odwrócona (ślus.).

Scharnierklöben; ścisc (klamra) zawiasowy, klubka, oboch wyt (maszyn.).

Scharnierschraubstock p. Schraubstock.

Scharnierventil p. Klappe.

Scharnierzirkel; cyrkiel zawiasowy, śpiczasty.

Scharung (das Scharen) von Gängen; krzyżowanie się (żył) (geol.).

einseitige —, (Zusetzen); krzyżowanie jednostronne, półkrzyż.

Scharungslinie; kierunek krzyżowania się (żył kruszcowych) (geol.).

Schatten; cień (geom.).

Schlag —; cień rzucony.

Selbst —, (Eigen —); cień własny.

Schattenkonstruktion; konstrukcja cieniów (geom.).

Schattieren (abstufen, abschatten, abtönen); cieniować.

Schattierung (Schattengebung, Abschattung); cieniowanie.

Schätzen; cenić, ocenić, szacować.

Schätzung; oszacowanie, ocenienie, ocena.

Schätzungspreis; cena szacunkowa.

Schauer (Bohrschauer) p. Bohrhitze.

Schaukel (Schippe, Schüppe); łopata (narz.).

Abschlag —, (Goßeneisen); łopata spustowa (hut.).

Kohlen —, (Kohlenschippe); łopata do węgla, zagarniacz.

Rasenschneid —, (Wasen —); łopata do darni, darniówka.

Schlacken —, (Aschen —); łopata żuźłowa, zuzłowa, zgarniacz, odgarniacz.

Schnee —; łopata do śniegu, śniegówka.

Stich —; rydel, ryskal.

Schaukel (bei der Schlänmarbeit) p. Schaufelsorte.

Schaukel (eines Wasserrades) p. Rad-schaukel.

Schaukelarbeit (das Schaufeln); praca łopatowa, zgarnianie (górn.).

Schaukelbagger p. Bagger.

Schaufelbohrer; świder łopatowy (wierc. ziem.).

Schaufelhelm (Schaufelstiel); stylisko (rękojeść) łopaty.

Schaufelinstrument (Kratzinstrument, Krätzer) beim Schachtbohren; zgrzebło szybowe (górn.).

Schaufelrad (Wasserrad mit Schaufeln); koło łopatkowe, walne (maszyn.).

Schaufelsorte (Schaufel, pl. Schaufeln) bei der Schlämmarbeit; graca, rzapnica (narzędzie w kształcie łopaty zakrzywionej) (sort.).

Schaufelstiel p. Schaufelhelm.

Schaufelventilator; wentylator (przewietrznik, wywietrznik) łopatkowy (maszyn.).

Schaufler (der mit der Schaufel wegfüllt); łopatnik, zgartywacz, szuflarz (górn.).

Schaukelherd (Schüttelherd, schwingender Herd) p. Herd.

Schaukelrätter; rzeszoto drgawkowe, wstrząsane (sort.).

Schauloch (Spähloch); wzier, wziernik (hut. warzel.).

Schaum; 1) piana; 2) szumowiny (met. hut. warzel.) p. Salzschaum.

Schäumen; pienie się, burzyć się (met. hut. warzel.).

Schaumerde p. Schaumkalk.

Schaumig (von Mineralien); pienisty.

Schaumkalk (Schaumerde); wapień pienisty (min. geol.).

Schaumlöffel; warząchew (do szumowania popiołów cynkowych z roztopionego cynku) (met.).

Schauöffnung (Spähloch) p. Schauloch.

Schauritze (Ritze) im Diopter; szpara (miern.).

Schaustufe (Schaustuffe); okaz wystawowy (rudy lub minerału) (min. geol.).

Scheel p. Wolfram.

Scheelbaryt pyramidal p. Scheelit.

Scheelbleierz (Wolframbleierz, Scheelbleispat, Stoltzit, dystomer Bleibaryt); kruszec wolframowo-olowiany, sztolcyt (min.).

Scheelbleispat p. Scheelbleierz.

Scheelerz prismatisches p. Wolframit.

Scheelit (Scheelkalk, Scheelspat, Schwerstein, Tungstein, pyramidaler Scheelbaryt); szelit, kamień ciężki, tunsten (min.).

Scheelkalk p. Scheelit.

Scheelspat p. Scheelit.

Scheererit; szereryt, kenleinit (min.).

Scheffel; szefel (dawna miara objętości w różnych krajach różna, szefel pruski = 54:96 l.).

Schefferit; szeferyt (piroksen manganowy) (min.).

Scheibe; koło, tarcza, krążek (maszyn. kol. techn.).

Antrieb —; koło napędowe, napędne.

Distanzsignal —; tarcza sygnałowa, ostrzegowa (kol.).

exzentrische —; mimośród, krążek mimośrodu.

Fest —; koło czynne, robocze, żywe, stałe, osadzone.

Ketten —; koło łańcuchowe, tarcza łańcuchowa.

Kurbel —; krążek korbowy.

Los —, (Leer —, Laufrad, Schlepprad); koło wolne, luzne, jałowe.

Plan —; tarcza tokarska, krążek tokarski, uchwytница, uchwytka, umocnica.

Riemen —, (Riemenscheibenrad); koło pasowe, transmisyjne, przewodowe.

Signal —; tarcza sygnałowa (kol.).

Schmirgel —; krążek ścierny, szmerglowy, szlifierski, ściernica.

Seil —; koło linowe.

Stufen —, (Stufenrad); koło stopniowe, wertel.

Transmissions —; koło transmisyjne, przewodowe, pędniane.

Wende —; tarcza sygnałowa obrotowa (kol.).

Scheiben (Blatteln); krążki (miedziane, żelazne) (met.).

Scheibenanker; twornik krążkowy, tarczowy (el.).

Scheibenbau; odbudowa (warstwowa) warstwami (grubych pokładów węgla) (górn.).

Scheibenbremse (Bremsseibe); hamulec tarczowy (maszyn. górn.).

Scheibeneisen (Blatteln, Roheisen in Scheiben); surowiec krążkowy.

Scheibenkolben; tłok krążkowy, tarczowy (maszyn.).

Scheibenkunst (Kettenpumpe, Paterosterkunst mit Lederscheiben); czerpak krążkowy, podnośnica paciorkowa (maszyn.).

Scheibenkupfer (Rosettenkupfer, Spießkupfer, Garkupfer); miedź krążkowa (met.).

Scheibenkupplung; sprzęgło krążkowe, tarczowe (maszyn.).

Scheibenmaschine; maszyna z twornikiem tarczowym (el.).

Scheibenmauer; mur ścienny (górn.).

Scheibenmauerung; murowanie ścienne (górn.).

Scheibenrad (Scheibe); koło tarczowe, tarcza (maszyn.).

Scheibenstativ; statyw (trójnóg) krążkowy (miern.).

Scheid- p. Scheide-.

Scheide; 1) pochwa, futerał, puzdro; 2) rozdział, przedział, rozgraniczenie; 3) dział wód.

Scheidarbeit (das Scheiden, die Scheidung, das Erzscheiden) p. Erzscheidung.

Scheidarbeiter (Scheider, Scheidejunge) p. Scheider.

Scheideaufseher p. Scheidesteiger.

Scheidebank; 1) p. Scheidetisch; 2) p. Scheidehaus.

Scheidebogen (Scheidegurt); obłak przedziałowy, łuk przedziałowy (oddzielający dwa przęsła sklepień) (bud.).

Scheideeisen p. Scheidehammer.

Scheideerz (Scheiderz, pl. Scheideerze, Scheidegänge, Scheidewerk) zur Handscheidung bestimmtes Erz; ruda przebieralna, obieralna, wyklepna, rudnina (sort.).

Scheideerz (Proben pl.) bei der Handscheidung gewonnenes Erz; ruda przebrana, obrana, wyklepana (sort.).

Scheidefäustel p. Scheidehammer.

Scheidegänge (Scheidewerk, Scheideerze) p. Scheideerz.

Scheidegedinge p. Erzgedinge.

Scheidegold; złoto czarne (met.).

Scheidehammer (Scheidefäustel, Scheideschlägel, Scheideeisen); młotek rozbiórczy, rozbijak, wyklepak (sort.).

Scheidehaus (Scheidestube, Scheidekammer, Scheidekram, Scheidebank, Kuttbank); przebieralnia, obieralna, rozbiornia (rudna) (sort.).

Scheidhutmann p. Scheidesteiger.

Scheidejunge p. Scheidearbeiter.

Scheidekammer p. Scheidehaus.

Scheidklein (Scheidemehl, Schlagmehl, Erzmehl, Kleinerz); miął rudny, mąka rudna, ruda drobna, podrudek (sort.).

Scheidekram; 1) p. Scheidetisch; 2) Scheidehaus (sort.).

Scheidelinie; 1) granica, linia demarkacyjna, graniczna; 2) dział wód.

Scheidemauer p. Mauer.

Scheidemehl p. Scheideklein.

Scheidemeister p. Scheidesteiger.

Scheidemünze; moneta zdawkowa, drobna.

Scheiden; 1) rozdzielać, rozdzielić, oddzielać, oddzielić, wydzielać, wydzielić; 2) przebierać, obierać (rudę) (sort.); 3) analizować, rozbiierać, rozgatkować (chem.).

Scheiden (Feinscheiden, die Scheidearbeit, Scheidung, Handscheidung, Erzscheidung); przebieranie, obieranie rud (t. j. rozbijanie, czyli wyklepywanie rudy młotkiem i dzielenie jej stosownie do jej składu) (sort.).

Scheideort (Scheideörtchen); miejsce przebierania (obierania) rudy (sort.).

Scheideplatte (Schabatte, Pochsohle); płyta do przebierania (obierania), obłak klepacki (sort.).

Scheideplatz (im Freien); miejsce (plac) przebiórcze, obińcze (sort.).

Scheider (Erzscheider, Scheidearbeiter); przebiacz, obieracz, oddzielnacz, klepacz (rudy) (sort.).

Scheider von Edison; rozdzielacz, separator Edisona (sort.).

Scheider (Wetterscheider); przegroda powietrzna (górn.).

Scheiderz p. Scheideerz.

Scheideschlägel p. Scheidehammer.

Scheidspreize (Spreize) p. Einstrich.

Scheidesteiger (Scheidemeister, Scheidehutmann, Scheideaufseher, Jungensteiger); stygar (szytgar, dozorca) przebiórczy, obińczy, starszy rozdzielacz (sort.).

Scheidestein (Scheidewacke, Setzstein); płyta kamienna do przebierania, obierania, płyta kamienna klepacka (sort.).

Scheidestube p. Scheidehaus.

Scheidetafel p. Scheidetisch.

Scheidetisch (Scheidetafel, Scheidebank); stół do przebierania, obierania, stół klepacki (sort.).

Scheidetrog (Scheidtrog); niecki do przebierania, obierania, niecki przebiórcze (sort.).

Scheidvorrichtung; urządzenie do przebierania, obierania (sort.).

— **mit Dauermagnet**; rozdzielacz (separator) o magnesach trwałych (met.).

Scheidewacke p. Scheidestein.

Scheidewand: ściana przedziałowa, przepierzenie, przegroda (bud. górń.).

Scheidewasser (verdünnte Salpetersäure); kwas azotowy, saletrowy, serwaser (chem.).

Scheidewerk p. Scheidegänge, Scheideerz.

Scheidezweck: cel przebierania, obierania (sort.).

Scheidung: przebieranie, obieranie (sort.).

Erz — p. Scheiden.

Gold- und Silber —; oddzielanie złota od srebra.

nasse —, (— auf nassem Wege); przebieranie (obieranie) mokre.

trockene —, (— auf trockenem Wege); przebieranie suche.

— **durch die Quart o. in die Quart** (Quartation, Quartierung); kwartowanie.

Schein; 1) błask, połysk; 2) pozór; 3) pismo, bilet, dowód pisemny.

Scheinbar; pozorny.

Scheinbare Ausdehnung (relative Ausdehnung) der Flüssigkeit; rozszerzalność pozorna (fiz.).

Scheinbare Größe (eines Gegenstandes); wielkość pozorna (fiz.).

Scheinbarer Horizont; poziom pozorny (miern.).

Scheinbare Ladung; ładunek (nabój) pozorny (el.).

Scheinbild; obraz pozorny (fiz.).

Scheinhaken (Winkelband); narożnik, węgielnik (bud.).

Scheinwerfer; reflektor, najaśniacz, odblasznik.

Scheit (Holzscheit); polano, szczapa.

Scheitel; wierzchołek (geom.).

Scheitel (Giebel); szczyt (bud.).

Scheitellinie: 1) prostopadła, krawędź (geom.); 2) linia szczytowa (bud.).

Scheitelpunkt; punkt wierzchołkowy (geom.).

Scheitelwinkel; kąt wierzchołkowy (geom.).

Scheiterholz p. Spaltholz.

Schellack; szelak (matr.).

Schellackpolitur; politura żywiczna, szelakowa (stol.).

Schelle; dzwonek.

Schellenband; chomonto (skuwka) linowe (maszyn. górń.).

Schema (Muster, Entwurf, Vorbild); wzór, układ, szemat.

Schemel; 1) stołek, stoleczek; 2) p. Verziehschemel.

Schenkel: 1) ramię (kąta); 2) rzeń (el.).

Schenkel (der Fahrt) p. Fahrtschenkel.

Schenkelkonstante; stała rdzeniowa (el.).

Schenkelkreuz; krzyż rdzeniowy (el.).

Schenkelspule; cewka na rdzeniu, cewka biegunowa (el.).

Schenkelwicklung; uzwojenie na rdzeniu (el.).

Schep p. Salzschoöpf.

Scherbenarsenik (gediegen Arsenik, Scherbenkobalt, Näpfchenkobalt); skorupokrusz, kobalt skorupowy (min.).

Scherbenkobalt p. Scherbenarsenik.

Schere; nożyce (hut. techn. maszyn.).

Blech —, (Metall —); nożyce blacharskie, blachowe (ręczne).

Dampf —; nożyce parowe.

Grad —; nożyce proste.

Maschinen —; nożyce maszynowe, mechaniczne.

Metall —; 1) nożyce do metali 2) p. Blechschere.

Rund —; nożyce okrągłe, kabłąkowe, wygięte.

Stock —; nożyce stałe, ramienne, pniakowe, drażkowe, nasadowe.

Tafel —; nożyce drażkowe.

Wasser —; nożyce wodne.

Winkel —; nożyce kątowe.

Schere (pl. Scheren, Scheeren, Schären, schwaches taubes Zwischenmittel im Flöz); przerosł płonny (cienki) (geol. górń.).

Schere (Freifallschere) p. Freifallapparat.

Schere (Wechselschere) p. Rutschschere.

Schereisen; żelazko (ostrze) nożycowe.

Scherenkran p. Kran.

Scherengestänge (Scherenstück, Gabelung des Pumpengestänges); rozwidlenie (rozsocha) ciągadłowe (maszyn. górń.).

Scherenstück: 1) pochwa (nożyce ogniowych) (wierc. ziem.); 2) p. Scherengestänge.

Scherfestigkeit (Schubfestigkeit) p. Festigkeit.

Schermasse (Schermaß, Anhangmasse, Anhangmaß); domiar, miara dodatkowa, uzupełniająca (pr. górń.).

Schernbreite (beim Grubenmaß); szerokość boku, szerokość boczna (pr. górń.).

Schernthanners Schachtwerksbetrieb p. Schachtwerksbetrieb v. Schernthanner.

Scherp p. Salzschoßpf.

Scheuern (reinigen, abreiben); czyścić, ścierać, szorować.

Scheuerofen; szorownia, sorownia (palenisko przy piecu trybowym ołowianym) (hut.).

Schibikersalz p. Szybikersalz.

Schicht (Arbeitsschicht); szychta, zmiana (czas pracy górnika) (górn. hut.).

achtstündige —; szychta ośmiogodzinna.

Früh —, (Morgen —); szychta ranna.

Geding —; szychta ugodowa, akordowa.

herrschaftliche — p. ordinäre Schicht.

kurze —, (sechsstündige —); szychta krótka, sześciogodzinna.

lange —, (zwölfstündige —); szychta długa, dwunastogodzinna.

ledige —, (Zustand —); szychta nadzwyczajna, święteczna.

letzte —; szychta ostatnia, pogrzeb górnika.

Nacht —; szychta nocna.

ordinäre —, (herrschaftliche —, Herren —); szychta zwykła, ordynarna, pańska.

Tages —, (Tag —); szychta dzienna, dniówka.

Über —; szychta nadliczbowa.

— **antreten** (zur Schicht fahren); zacząć (rozpocząć) szychtę.

— **verfahren** (Schicht machen, Schicht tun); skończyć szychtę.

Schicht (Gebirgsschicht); warstwa (geol.).

Schicht (Vorlauf, Beschickung) p. Möller.

Schichtamt (Bergamt); urząd górniczy (górn.).

Schichtarbeit (Schichtenarbeit); robota (praca) szychtowa, robota (praca) w szychtach, w zmianach (górn. hut.).

Schichtarbeiter (Schichtenarbeiter, Schichter, Schichtler, Schichtlöhner, Schichtenlöhner); robotnik szychtowy, szychtarz (górn. hut.).

Schichtdauer; trwanie (długość) szychty (górn. hut.).

Schichten (in Schichten legen, auftragen); kopić, w warstwy układać.

Schichtenarbeit p. Schichtarbeit.

Schichtenarbeiter p. Schichtarbeiter.

Schichtenbiegung (Schichtenbug); pogięcie (pofałdowanie) warstw (geol.).

Schichtenbildung; tworzenie się warstw, uwarstwienie (geol.).

Schichtenbuch (Schichtenverzeichnis, Schichtenzettel, Steigerzettel); księga szychtowa, księga szychet, księga zmian (górn. hut.).

Schichtenbug p. Schichtenbiegung.

Schichtenfall (Fallen der Schichten); upad (nachylenie) warstw (geol.).

Schichtengruppe (Schichtensystem); układ warstw, uwarstwienie (geol.).

Schichtenkopf (Schichtungskopf); wychód (wystercze) warstw (geol.).

Schichtenlinie (Höhenkurve); warstwica (miern.).

Schichtenlohn p. Schichtlohn.

Schichtenlöhner p. Schichtlöhner.

Schichtenmauer; mur warstwowy (bud.).

Schichtenmeister p. Schichtmeister.

Schichtenplan; plan warstwowy, warstwowy (miern.).

Schichtensystem p. Schichtengruppe.

Schichtenwechsel p. Schichtwechsel.

Schichtenzettel p. Schichtenbuch.

Schichter (Schichtler) p. Schichtarbeiter.

Schichtfuge p. Schichtungsfläche.

Schichtlohn (Schichtenlohn); płaca szychtowa, płaca za (na) szychtę (górn. hut.).

Schichtlöhner p. Schichtarbeiter.

Schichtmeister (Rechnungsführer); sychtmistrz, płatnik (górn.).

Schichtmeistersadjunkt; warcabny, warczowny, podstyggar, podsztyggar (w Wieliczce i Bochni) (górn.).

Schichtplatz p. Möllerbett.

Schichtsaal p. Möllerbett.

Schichtung; uwarstwienie, uławiczenie (geol.).

Schichtungsfläche (Schichtungsfuge, Schichtfuge); powierzchnia warstwowa (geol.).

Schichtungsgestein (geschichtetes oder sedimentäres Gestein, Flözgestein); skała osadowa, uwarstwiona (geol.).

Schichtungskluft; szczelina warstwowa (geol.).

Schichtungskopf p. Schichtenkopf.

Schichtwechsel (Schichtenwechsel); zmiana szychty (zmiana załogi roboczej po skończeniu szychty) (górn. hut.).

Schichtweise (in Schichten); warstwami, w warstwach (geol. i t. p.).

Schiebebrücke p. Schiebebühne.

Schiebebühne (Schiebebrücke, Rollbrücke): pomost przesuwany, suwany, przesuwnica (górn. kol.).

Schiebebühnengrube (Schiebebühnenversenkung); dół przesuwniczy (górn. kol.).

Schiebekreuz; krzyż stolikowy (miern.).

Schiebelokomotive (schiebende Lokomotive) p. Lokomotive.

Schieben; suwać, posuwać.

Schieber (Dampfschieber, Dampfverteiler, Steuerschieber); suwak, suwak parowy (maszyn.).

Dreh —; suwak obrotowy, walcowy, wahlkowy.

entlasteter —; suwak odciążony.

Expansions —; suwak rozprężny, rozprężniczy, suwak rozprężak, suwak zmienny.

Flach —; suwak płaski.

geteilter —; suwak dwupołownikowy.

Grund —, (Haupt —, Verteilungs —); suwak rozdzielczy, dolny, główny, suwak niezmienny.

Kanal —; suwak z przewodem.

Kolben —; suwak tłokowy, walcowy.

Muschel —, (einfacher —); suwak muszlowy, nieckowaty, zwykły.

offener —; suwak bezgrzbietny.

Steuer —; suwak sterowniczy, parowy.

Verteilungs — p. Grundschieber.

Schieber (Ofenschieber); zasuwka (zasuwka) piecowa (bud. hut.).

Schieberausschlag; wychylenie suwaka (maszyn.).

Schieberausweichnung; odsuw suwaka (maszyn.).

Schieberbreite; szerokość suwaka (maszyn.).

Schieberbrücke; mostek u suwaka (maszyn.).

Schieberdeckung; nakrycie suwaka (maszyn.).

Schieberdiagramm; wykres suwakowy, wykres suwaka (maszyn.).

Schieberentlastung; odciążenie suwaka (maszyn.).

Schieberfläche; płaszczyna (zwierciadło) suwaka (maszyn.).

Schieberführung; wodzidło suwakowe (maszyn.).

Schiebergebläse (Schnellläufer); dmuchawa suwakowa (maszyn. hut.).

Schiebergehäuse p. Schieberkasten.

Schieberhebel; dźwazek suwakowy (maszyn.).

Schieberhub p. Schieberweg.

Schieberkasten (Schiebergehäuse, Dampfkasten); skrzynka (skrzynia) suwaka (maszyn.).

Schieberkastendeckel; przykrywa skrzynki suwaka (suwakowej) (maszyn.).

Schieberkreis; koło suwakowe (maszyn.).

Schieberlappen; krysa suwaka, kolnierz suwaka (maszyn.).

Schiebermechanismus; mechanizm suwakowy (maszyn.).

Schieberrahmen; rama suwaka (maszyn.).

Schieberregulierung; ustawienie suwaka (maszyn.).

Schieberücken; grzbiet suwaka (maszyn.).

Schieberspiegel; przylgnia suwaka, zwierciadło suwaka, gładź suwakowa (maszyn.).

Schieberstange; dźwazek suwakowy, goleń suwakowa, trzon suwaka (maszyn.).

Schieberstangenkopf; krzyżulec dźwazka suwakowego (maszyn.).

Schieberstellung; 1) ustawienie zasuwki; 2) ustawienie suwaka.

Schiebersteuerung; stawidło suwakowe, rozrząd suwakiem (maszyn.).

Schiebertür (Reguliertür, regulierende Wettertür); drzwi powietrzne zasuwne (górn.).

Schiebertotlage; punkt martwy suwaka (maszyn.).

Schieberüberdeckung (Schieberüberlappung); występ suwaka, pokrycie suwaka (maszyn.).

äußere —; występ suwaka zewnętrzny.

innere —; występ suwaka wewnętrzny.

Schieberventil; wentyl (zawór) suwakowy (maszyn.).

Schieberweg (Schieberhub); droga (bieg, suw, skok) suwaka (maszyn.).

Schiebetür (Schubtür); drzwi przesuwne (jedne), drzwi rozsuwne (para).

Schiebkarre (Schiebkarren) p. Schubkarren.

Schieblade p. Kulisze.

Schiedsgericht; sąd polubowny, rozjemczy.

Schief; pochyły, spadzisty, ukośny.

Schiefe (schiefe Gerade, schiefe Linie); linia ukośna, ukośna (geom.).

Schiefe Ebene p. Ebene.

Schiefer; łupek (geol.).

Alaun —; łupek alunowy.

Amfibol —, (Hornblende —); łupek amfibolowy.

bituminöser —; łupek bitumiczny, smolisty.

Chlorit —; łupek chlorytowy.

Dachstein —; łupek dachówkowy.

Glimmer —; łupek łyszczykowy.

Graphit —; łupek grafitowy.

Kalk —; łupek wapienny.

Kiesel —, (Phtanit, Lydit); łupek krzemionkowy, krzemienisty, lity.

Kohlen —, (Schieferon, Tonschiefer); łupek węglowy.

Kupfer —; łupek miedziowy, łupek miedzi.

litographischer —; łupek litograficzny.

Polier —; łupek polerujący, łupek do polerowania.

Talk —; łupek łojkowy, talkowy.

Ton —; 1) iłolupek; 2) p. Kohlenschiefer.

Tonglimmer —; łupek gliniastomikowy.

Schiefer (im Eisen, pl. Schiefer); łuska.

Schiefer-; łupkowy (geol.).

Schieferartig (in dünnen Schichten); łupkowy, słojujący, cienkowarstwowy (geol.).

Schieferbergbau; kopalnictwo łupkowe, górnicze dobywanie łupków (górn.).

Schieferbergwerk; kopalnia łupku (górn.).

Schieferbrecher; łupkarz.

Schieferbruch (Schiefersteinbruch); łom łupków, łupkarnia, łupkołom.

Schieferdach; dach łupkowy (kryty łupkiem) (bud.).

Schieferdecker; łupkarz, dacharz, pokrywacz (bud.).

Schiefergebirge; górotwór łupkowy, góry łupkowe (geol.).

Schiefergestein (kristallinisch-schieferiges Gestein, Schiefer); skała łupkowa, łupek (geol.).

Schieferhaltig; łupkowy, łupkowy, łupek zawierający (geol.).

Schieferig (von Struktur); łupkowy, łupkowy (min. geol.).

Schieferig (Schiefer enthaltend, schieferhaltig) p. Schieferhaltig.

Schieferig (vom Eisen); łuskowy.

Schieferigkeit (vom Eisen); łuskowatość.

Schieferkohle (Kohle von schieferiger Struktur, Blätterkohle, Splitterkohle); węgiel łupkowy (geol.).

Schieferkohle (Schieferlagen enthaltende Kohle); węgiel łupkowy (geol.).

Schiefermittel (im Kohlenflöz); przerożony łupkowy (geol.).

Schiefern (sich schiefen, sich abblättern) von Mineralien und Gesteinen; łupać się.

Schiefern (vom Eisen u. Met.); łuszczyć się.

Schiefernagel; łupczak, gwóźdź łupkowy (bud.).

Schieferplatte; łupkówka, płyta łupkowa (bud.).

Schieferschicht; warstwa łupku (geol.).

Schieferpat (schaliger Kalkspat); spatek łupkowy (min.).

Schieferstein (Schiefer); kamień łupkowy, łupek (geol.).

Schiefersteinbruch; p. Schieferbruch.

Schiefertafel; tabliczka łupkowa, łupkówka (płyta łupkowa do dachu).

Schieferon; łupek iłowy (geol.).

— **des Kohlengebirges** p. Schiefer (Kohlenschiefer).

bituminöser — p. Brandschiefer.

Schieferung; łupkowatość (geol.).

transversale —; łupkowatość poprzeczna.

Schiefhobel p. Hobel.

Schiefestahl; skośniak, skośnik.

Schiene (Eisenbahnschiene); szyna, rels, tornica (kol.).

breitbasige —, (plattfüßige —, Vignol —); szyna szerokostopowa, płaskostopowa, szyna Vignola.

einköpfige Stuhl —; szyna grzybkowa.

Eisen —; szyna żelazna.

Flach —, (Platt —); szyna płaska.

gestälhte —; szyna nastalona.

plattfüßige — p. breitbasige Schiene.

Spitz — p. Weichenzunge.

Stahl —; szyna stalowa.

Stock —, (Gegen —, Anschlag —); szyna oporowa, opornica.

Stuhl —, (I Schiene); szyna siodełkowa.

Schiene (Eisenbahnschiene); szyna, rels, tornica (kol.).

Vignol — p. breitbasige Schiene.

Zahn —; szyna zębata.

zweiköpfige Stuhl —, (Doppel-T Schiene, Parallel —); szyna dwugłowa.

Schiene (Flacheisen); p. Eisen.

Schienenabfälle; odpadki szynowe (matr.).

Schienenbahn (Schienenweg, Eisenbahn); droga żelazna, kolej żelazna, kolej (kol.).

Schienenbefestigung; przytwierdzenie szyni.

Schienenbefestigungsmittel p. Oberbaukleinmateriale.

Schienenburchig; podłoże szyn (kol.).

Schienendurchbiegung; ugięcie szyn.

Schienen Eisen (Flacheisen); żelazo szynowe (met.).

Schienenfabrikation (Schienenherstellung); wyrób szyn (met.).

Schienenfuß; stopa szyny.

Schienengeleise p. Schienenstrang.

Schienenhaken p. Schienen Nagel.

Schienenhals p. Schienensteg.

Schienenklemme; zacisk szynowy, zbiornicowy (el.).

Schienenkopf; głowa (głowica, korona) szyny.

Schienenlasche (Kuppelungslasche); p. Lasche.

Schienenleitung; przewód (przewodnik) szynowy (el.).

Schienen Nagel (Hakennagel, Oberbaunagel); gwóźdź de szyn, gwóźdź szynowy, hak szynowy, szynal, szyniak (kol.).

Schienenneigung; nachylenie (przechylenie) szyny.

Schienenoberkante; grzbiet (wierzch) szyny (kol.).

Schienenpotential; potencjał szynowy (zbiornicowy) (el.).

Schienenrückleitung; szyna jako przewodnik ujemny (el.).

Schienen Schraube; śruba szynowa (kol.).

Schienen Spannung; napięcie szynowe, napięcie u zbiornic (el.).

Schienensteg (Schienenhals); szyjka (ścianka) szyny, środnik (kol.).

Schienenstoß (Schienenverbindung, Stoßverbindung); połączenie (zestknięcie, styk, złącze) szyn (kol.).

fester —, (ruhender —); połączenie podparte, styk podparty.

freier —, (schwebender —); połączenie międzypokładowe, międzyprogowe, wiszące, styk międzyprogowy.

verlaschter —; połączenie otubkowane, styk otubkowany.

verwechselter —; połączenie naprzemianległe, styk naprzemianległy, styk na przewież.

Schienenstrang (rechte oder linke Schienenreihe, Schienengeleise); tok, tok szynowy, (ciąg toru szynowego lewy lub prawy) (kol.).

Schienenunterkante; stopa szyny (kol.).

Schienenunterlagsplatte; podkładka szynowa, podkładka szyny (kol.).

Schienenverbinder; łącznik szynowy.

Schienenverbindung p. Schienenstoß.

Schienenverbindungsstelle; miejsce złączenia szyn.

Schienenwalzen; walce szynowe, walce do szyn (met. walc.).

Schienenwalzwerk (Eisenbahnschienenwalzwerk); walcownia szyn (met. walc.).

Schienenweg; p. Schienenbahn.

Schießarbeit; (Sprengarbeit mittels Schießen); robota (praca) strzelnicza, strzelanie, rozsadzanie (górn.).

Schießbaumwolle (Schießwolle, Pyroxilin); bawełna strzelnicza, wybuchowa, piroksylina (górn.).

Schießen (mit Schießarbeit sprengen); strzelać, rozsadzać (skałę) (górn.).

Schießer (Pochschießer) p. Pochstempel.

Schießkammer p. Schießwand (górn.).

Schießloch p. Sprengloch.

Schießmann (Schußmann, Schießmeister); strzałowy (górn.).

Schießnadel p. Raumnadel.

Schießnadel (Wolger); przybitka (przysypka, nabojka) łkowa (górn.).

Schießpatrone; nabój strzelniczy, patron strzelniczy (górn.).

Schießpulver (Sprengpulver); proch strzelniczy (górn.).

Schießröhre (Schießröhren, Schießröhr, Schilfzünder, Schilfrohr); zapalnik trzcinowy, trzcina (górn.).

Schießwand (Schußwand, Schießkammer, Schirm, Fluchtort); p. Fliehort.

Schießwolger (Wolger); przybitka (przysypka, nabojka) łkowa (górn.).

Schießwolle p. Schießbaumwolle.

Schießzeug (Sprengzeug, Ladezeug); narzędzia (naczynie) strzelnicze (górn.).

Schiffbarer Stollen (Navigationsstollen); sztolnia spławna (górn.).

Schiftparren (Schifter); kulawka, krokiew kulawa (bud.).

Schiftung; krokwienie (bud.).

Schild; 1) szyld, wywieszka; 2) szyldzik zamkowy, osłonka.

Schildbogen (Schildgurt) p. Wandbogen.

Schildergewölbe p. Lunette.

Schildgurt p. Wandbogen.

Schildmauer p. Mauer (Stirnmauer).

Schilfglaserz (Freieslebenit, peritomier Antimonglanz); frajeslebenit (min.).

Schilfkohle (Braunkohle); węgiel trzeinyowy (min.).

Schilfrohr (Schilfzünder); zapalnik trzeinyowy, trzcina (górn.).

Schillerfels (Gabbro); gabro (geol.).

Schillern (Schielern, Opalisieren); mienienie się, migotanie, opalizowanie (min.).

Schillerquarz (Katzenauge, Kathophthalm); kocie oko (odmiana kwarcu) (min.).

Schillerspat; spat migający (min.), **diatomer** —, (Bastit, Schillerstein); bastyl, kamień migający.

hemiprismatischer —, (Bronzit); bronzyt.

prismatoidischer —, (Hypersthen); hypersten.

Schillerstein p. Schillerspat (diatomer).

Schimbuch p. Zugsbuch.

Schindel (Dachschindel); gont (łupana i strugana deszczułka do krycia dachów z rowkiem z jednej, a ostrzem z drugiej strony) (bud.).

Schindeldach; dach gontowy (kryty gontem) (bud.).

Schindelnagel p. Nagel.

Schindelnägel p. Nagelerz.

Schinen p. Markscheiden,

Schiner (Schinner, Schinmeister) p. Markscheider.

Schinkunst p. Markscheidekunst.

Schinzeug (Markscheiderzeug, Instrumente zum Markscheiden); przyrządy (instrumenta) miernicze (miern. górn.).

Schinzug p. Markscheiderzug.

Schippe; 1) łopata; 2) kielnia (w cynkowni); 3) spływ solanki (pod ślimadłem) (warzel.).

Schirbel (Schürbel, Scherbel, Kolben, abgehaunenes Stück einer Luppe); lupa, łupa, szerbel, szyrbel (dul na kilka części, t. j. lup rozcięty celem dalszego wykuwania) (met.).

Schirm; 1) parasol (miern.); 2) reflektor, daszek (el.); 3) p. Schießwand.

Schirmdach (Vordach); daszek (bud.).

Schirmerit; szyrmeryt (min.).

Schirmwirkung; działanie ochronne (el.).

elektrische —; działanie ochronne elektryczne.

magnetische —; działanie ochronne magnetyczne.

Schlacke żużel, żużel (obce części niekruszczone, w ogniu oddzielone) (hut. met.).

gekörnte —; żużel ziarnowany.

glasige —; żużel szklisty.

Hochofen —; żużel wielkopiecowy.

Puddel —; żużel pudlingowy.

Thomas —; żużel Thomasa.

Schlacken-; żużłowy.

Schlackenabstich (Abstichloch für Schlacken); upust żużłowy (hut.).

Schlackenartig; żużłowaty, żużłasty (min. geol.).

Schlackenblech (beim Frischfeuer) p. Schlackenackern.

Schlackenform; przelewka żużła (wielkopiecowy) (hut.).

Schlackenfrischen p. Schlackenpuddeln.

Schlackenführer (Schlackenläufer); żużlarz, zuzelarz (wywożący żużle) (hut.).

Schlackenhaken; stopak (hak do odciągania żużli zakrzepłych z przed wielkiego pieca) (hut.).

Schlackenhalde; zwal żużli, żużłowisko (hut.) p. Halde.

Schlackenkobalt; kobalt ziemisty, czarny, asbolan (min.).

Schlackenkrücke (Kratze); ożóg (graca) do żużli (hut.).

Schlackenläufer p. Schlackenführer.

Schlackenmörtel (Zementmörtel aus Schlacken); zaprawa żużłowa, cement żużłowy (bud. hut.).

Schlackenpochwerk; tłuczka żużłowa, tłuczka żużli (hut.).

Schlackenpuddeln (Schlackenfrischen, Kochpuddeln, Kochfrischen); pudlowanie żużłowe (met.).

Schlackenschaufel (Aschenschaufel); łopata żużłowa, zgarniacz, odgarniacz (do zgarniania żużli) (hut.).

Schlackenspieß (Sinterspieß) beim Herdfrischen; żużłownik, leszpis (drazek żelazny do próbowania w ognisku fryzzerskiem stanu żelaza i do wypuszczania żużła) (met.).

Schlackenstein; 1) żużłowiec (hut.); 2) cegła żużłowa, żużłowka (bud. hut.)

Schlackenstich; spust żużli (hut.).

Schlackenwolle (Haarschlacke); wena (wata) żużłowa, żużel włosisty, rozwłókniony (hut. met.).

Schlackenacken (Arbeitsacken, Vorderacken, Vorzacken, Vorherdplatte, Sinterabbrand, Sinterblech, Schlackenblech) beim Frischfeuer; całka (ostawa) przodkowa, spustowa (ściana w ognisku fryzzerskiem z otworem do spuszczenia żużli) (met.).

Schlackenzange; kleszcze żużłowe (kow.).

Schlackenziegel p. Schlackenstein 2).

Schlackig (bei Min. und Gesteinen); żużłowaty (min.).

Schlafhaus; dom noclegowy (górn.).

Schlafzimmer; sypialnia, pokój sypialny.

Schlag; 1) uderzenie, raz, cięcie, cios, udar; 2) rażenie (el.); 3) chodnik, przebitka (górn.); 4) przekop, przecznica, poprzecznia (górn.) p. Hangenschlag, Liegendenschlag, Abendschlag Hoffnungs Schlag i t. d.

Schlagbaum (Barrierenbaum, Rampenbaum); zapadka (zapora) rogatki, baryera (kol.).

Schlagbaumbarriere, rogatka zapadowa, zwodziona (kol.).

Schlagbohren (Bohren mit einem Bergbohrer); wiercenie udarowe ręczne (górn.).

Schlagbohrmaschine; wiertarka udarowa (górn.).

Schlägel (Handschlägel, Fäustel, Handfäustel); młotek, perlik, kijania (górn.).

Schlägel (Stößel); dobnia, ubijak, pałka (młot drewniany).

Schlägel (Treibfäustel); posułt, pucka (duży młot dwuręczny) (górn.).

Schlägel und Eisen; klinomłot, młotek czyli perlik i żelazko (dwa młotki skrzyżowane, stanowiące godło górnicze) (górn.).

Schlägel- und Eisenarbeit (Schlägellarbeit); robota (praca) klinomłotowa, rąbana, rąbanie, wykuwanie (górn.).

Schlägeln (mit Schlägel und Eisen arbeiten); pracować (rąbać) klinomłotem, klinomłotować, wykuwać (górn.).

Schlägeln (ausschlagen); tłuc; p. Ausschlagen 4).

Schlägelort; chodnik (wykuty) klinomłotowy (klinomłotem wykonany) (górn.).

Schlägelschotter; żwir tłuczony, tłuczeń, szabur (bud.).

Schlagen; 1) bić, uderzać; 2) klepać (żelazo); 3) formować (cegłę).

Bohrlöcher —; p. Abbohren Bohrlöcher.

Bühnen, Kasten, Tragwerke, Dämme —; zbić (ułożyć, wzniesić) pomosty, kaszty, kładki, tamy i t. d. **in den alten Mann** —; przebić się do dawnych zrobów (z dawnymi zrobami).

Pfähle —; wbijać paliki, wścianki, palikować, wściankować.

Stempel, Türstöcke —, zaciągac (ustawić) stemple, odrzwia.

Stufen —; wyrabac (wysiekać) znaczek, zacięcie (górn.).

Schlagende Wetter p. Schlagwerter.

Schlagler (Modler) p. Modler.

Schlägermühle (Schleudermühle, Disintegrator, Desintegrator); rozdrabniacz, rozbijacz, dezyntegrator (sort.).

Schlagfeder p. Prellvorrichtung.

Schlaggestänge p. Fallgestänge.

Schlaggitter (Schlagrätter, Prellgitter); krata (rafa, rzeszoto) odrzutowa, odskokowa (sort.).

Schlaggold (geschlagenes Gold); p. Blattgold.

Schlagkrampe; podbijak (narzędzie do podbijania podkładów żwirem) (kol.).

Schlagleiste; przymyk (drzwi) (stol).

Schlaglot; 1) spójkowie (lut) złotnicze; 2) p. Hartlot.

Schlagmehl p. Scheideklein.

Schlagpatrone p. Zündpatrone.

Schlagrätter p. Schlaggitter.

Schlagschatten; cień rzucony (geom.)

Schlagsilber (geschlagenes Silber); p. Blattsilber.

Schlagtorf p. Modeltorf.

Schlagweite; długość isker (el.).

Schlagwerk p. Ramme.

Schlagwetter (schlagende Wetter, Feuerschwaden, feuriger Schwaden, Grubengas); powietrze (gazy) wybuchające, zapalne, trujące, zabójcze,

wybuchy zapalne, gaz kopalniany, zapalny (górn.).

Schlagwetterentwicklung (Entwicklung von Schlagwettern); wywiązywanie się (powstawanie) powietrza wybuchającego (górn.) p. Schlagwetter.

Schlagwetterexplosion (Explosion von Schlagwettern); wybuch (eksplozyja) powietrza wybuchającego (gazów wybuchających) (górn.) p. Schlagwetter.

Schlagwettergrube; kopalnia zagazowana, kopalnia z gazami wybuchającymi (górn.).

Schlagwetterkommission; komisya do badania gazów wybuchających (górn.).

Schlagzündvorrichtung; przyrząd zapalczwy (zapalnik) udarowy (górn.).

Schlamm; muł, namuł, żuł (geol.).

Blau —; muł niebieski.

Foraminiferen —; muł otwornicowy.

Rot —; muł czerwony, gębokomorowski.

Schlamm (Grubenschmand) p. Schmand.

Schlamm (Schmund, Schmand, Satzmehle, Schmundmehle, Satzschlämme); muł (sort.).

feiner —, (Feinschlamm); muł mialki.

milder —, (zäher —); muł ziemisty.

röcher —, (Kernschlamm); muł ostry, mialki, rudny p. Kernschlamm.

Schlämmarbeit (das Schlämmen, Verwaschen auf Herden, oder Gräben, Herdwaschen, Wascharbeit); odpławianie, płókanie, szlamowanie (celem oddzielenia przez wodę mułów czyli sziamów, t. j. części lżejszych od rud) (sort.).

Schlammauftrieb p. Wasserspülung.

Schlammtdamm; tama mułowa (osuszanie kopalni) (górn.).

Schlämmen (auf Herden); odpławiać (s)plawiać, wypławiać (sort.). p. Schlämmarbeit.

Schlämmen (schmanden) ein Bohrloch p. Löffeln.

Schlämmer (Arbeiter beim Schlämmen); pławiacz, płóczkarz (sort.).

Schlammfang (pl. Schlammfänge, Sumpfe) bei der Mehlführung; rzap mułowy, osadnik, namulnik (sort.).

Schlammfaß (Rührfaß, Quirlfaß, Rührbütte); kadź mułowa (mieszalna), kadź do maczenia (sort.).

Schlammgerinne; 1) p. Schlammgraben; 2) p. Schlammrinnen.

Schlammgraben (Schlammgerinne, Schlammherd, Trübhapp, Durchlaßgraben); dół mułowy (sort.).

Schlammgrabenarbeit (Arbeit auf dem Schlammgraben); odpławianie, (płókanie, szlamowanie) w dołach mułowych (sort.).

Schlammhaus p. Schlammwerk.

Schlammherd; pławnisko mułowe, hydrauliczne (sort.) p. Schlammgraben.

unbeweglicher —, (Waschherd); skrzynia sitowa nieruchoma (skrzynie podłużne, z sitami w dnach, ustawione nad sobą jak rafy) (sort.).

Schlammig; mulisty, bagnisty (geol. sort.).

Schlammkasten (Mehlkasten, die Gumppe, der Gumpen, das Gefälle) bei Waschherden; macznik, skrzynia maczna, namulnik (sort.).

Schlammlöffel (Schmandlöffel, Schmandheber, Bohrlöffel, Löffel); łyżka, czerpak (wierc. ziem.).

Schlammpumpe p. Sandpumpe.

Schlammrinnen (Schlammgerinne, Schmundrinnen, Schmundgerinne) b. d. Mehlführung; odmulniki, złoby mułowe (sort.).

Schlammssammler; błotnik, osadnik, namulnik.

Schlammeschlich (Schlammeschlieg, Schmundschlich); wyplawki (opłóczki, szlich) mułowe, rzapiove (sort.).

Schlammsumpf; rzap mułowy, kałuża (sort.).

Schlammtoorf (Morasttoorf) p. Baggertoorf.

Schlammversatz; podsadzka plynna (samoczynne zapełnianie wyrobisk górniczych materiałem, strumieniem wody doprowadzanym) (górn.).

Schlammvulkane; wulkany błotne (geol.).

Schlammwäsche; 1) płókanie mułu (sort.); 2) p. Schlammwerk.

Schlammwerk (Schlammwäsche, Schlammhaus); płóczka (pławiarnia) mułowa (sort.).

Schlange; węzownica, chłodnica (chem.).

Schlangenbohrer (Schneckenbohrer, Spiralbohrer, Schraubenbohrer); świder zwity, spiralny, kręty (wierc. ziem. górn.).

Schlangenförmig; węzowaty.

Schlangenrohr; węzownica (chem.).

Schlauch; wąż, kiszka (maszyn. techn.)

Gummi —; wąż gumowy.

Hanf —; wąż konopny, parciany.

Leder —, (Lederhose); wąż skórzany.

Schlauchapparat; przyrząd węzowy (do oddychania) (górn.).

Schläucher (Schlauch) bei Schachtpumpen; wsysacz, sarkacz, kosz (maszyn. górn.).

Schlauchwage; poziomnica węzowa (miern.).

Schlechte (pl. Schlechten, Lassen, Schmitte, Bahnen) der min. Kohle; szczelina, rozpadlina (geol. górn.).

Schlechte Wetter p. Wetter.

Schlechtenbildung (der Kohle, der Flöze); tworzenie się szczelin, pękanie (geol.).

Schlechtig (Schlechten enthaltend); szczelinowaty, popękany (geol.).

Schleifbogen p. Kulisse.

Schleifbürste; szczotka (zdawa) ślizgowa (el.).

Schleifbretter (Streichbretter, Führungen des Schachtgestänges); deski ślizgowe, ślizgi, smyki (maszyn. górn.).

Schleife (Schlinge); pętlica, pętla.

Schleifen; 1) ścierać, gładzić, szlifować; 2) ostrzyć; 3) ślizgać się (o pasach); 4) włożyć, przewłóczyć (ciągar).

Schleifenwicklung; uzwojenie pętlicowe (el.).

Schleifer; toczownik, szlifierz.

Schleiffeder; sprężyna ślizgowa (el.).

Schleifkontakt; styk ślizgowy (el.).

Schleifkübel; p. Schleppkübel.

Schleifmaschine; szlifierka, gładzarka, (toczydło szmerglowe) (techn.).

Schleifmühle; szlifiernia (warsztat szlifierza).

Schleifring; pierścień ślizgowy, zdawny, zbiorczy (el.).

Schleifringanker; twornik z pierścieniami ślizgowymi (el.).

Schleifscheibe p. Schmirgelscheibe.

Schleifschiefer; łupek szlifierni (geol.).

Schleifstein (Wetzstein); ośta, oselka, brus, kamień szlifierni (min. techn.).

Schleiftrog p. Schlepptrog.

Schleiftrogeförderung p. Schlepptrogeförderung.

Schleifvorrichtung; toczydło, przyrząd szlifierni.

Schlenkerbohren (Schlenkern, Tiroler-Bohren); wiercenie zamachowe

(wykonywane świdrem i młotkiem całą długością ramienia) (górn.).

Schleppbahn; kolej dojazdowa, dowozowa (górn. hut.).

Schleppen (Schleppung) der Gänge, Klüfte; włożenie się (żył, szczelin) (geol.) p. Gänge.

Schleppen (schleifen, schleppend fördern); wlec, przewłóczyć (górn.).

Schlepper (Karrenschepper); taczkarz (górn.).

Schlepper (Hundstößer); odpychacz, wozak (górn.).

Schleppförderung; przewłóczenie, włożba (górn.) p. Karrenförderung, Schlittenförderung.

Schlepphaken (Schleppklammer); hak wlokący się, wólczak (górn.).

Schlepphund (Schlepphant); p. Schleppkasten, Schlepptrog.

Schleppkasten (Schleppschlitten, Schlepphund); skrzynia włoczna, sanki (górn.).

Schleppkette (Schleppstrang); łańcuch wlokący się (górn.).

Schleppklammer p. Schlepphaken.

Schleppkreuz (Schleppungskreuz); krzyż włoczny (żył kruszcowych).

Schleppkübel (Schleifkübel); wiadro (kubel) włoczne (maszyn. górn.).

Schlepppumpe (Schleppsaetz); pompa leżąca (w wyrobiskach upadkowych) (maszyn. górn.).

Schlepprad p. Laufrad, Rad.

Schleppsalz (Seesalz); sól jeziorna, wyholowana (soln.).

Schleppsaetz p. Schlepppumpe.

Schleppschacht p. Flachschaht.

Schleppschieber; suwak zabierany (Farkota) (maszyn.).

Schleppschiebersteuerung; stawidło suwakowe z zabrankami (Farkota) (maszyn.).

Schleppschlitten (Schlitten, Schlepphund, Schlepptrog); sanie włoczne (górn.).

Schleppspieß (Schleppstange, Göpelknecht, Knecht, Stachel) beim Pferdögöpel; kolec, bodziec (maszyn. górn.).

Schlepptrog (Schleiftrog, Schleppschlitten, Schlitten); skrzynia włoczna, sanki włoczne (górn.).

Schlepptrogeförderung p. Schlittenförderung.

Schleppung p. Schleppen.

Schleppungskreuz p. Schleppkreuz.

Schlerndolomit; dolomit szlerneński (geol.).

Schleuder; proca (fiz.).
Schleudergebläse p. Zentrifugalgebläse.
Schleudermühle p. Zentrifugalmühle.
Schleuderschaukeln (eines Ventilators); skrzydła wentylatora (maszyn. górń.).
Schleuse; śluza (szluza), upust (rob. wod.).
Schleusenboden; ponur, dno śluzy (rob. wod.).
Schlich (Schliech, Schlieg, Erzschlich); wypławek, opłóczki rudy, miał rudny, ruda mączna, szlich (miał rudy ubogi, przy płókanui rudy odchodzący) (sort.).
Schlichfaß; kadź (beczka) wypławkowa, opłóczkowa, szlichowa (sort.).
Schlichgerinne; żłoby wypławkowe, opłóczkowe, szlichowe (sort.).
Schlichgraben p. Schlammgraben.
Schlichkasten (b. Kehrherd); skrzynka opłóczkowa, szlichowa (sort.).
Schlichsumpf; rzap wypławkowy, opłóczkowy, szlichowy (sort.).
Schlichte (Schwürze) für die Gußformen; czernidło (odl.).
Schlichten (ebnen, glätten); gładzić, wygładzać, równać (mech. techn.).
Schlichten (schichten); składać, układać, kopić (deski, sól w kopalni lub warzelni i t. d.).
Schlichten (schwärzen) die Lehmformen; czernić (form. odl.) p. Schlichte.
Schlichtfeile p. Feile.
Schlichthammer p. Planierhammer.
Schlichthobel (Glätthobel); strug równiak, wyrówniak, równiacz, schlud, skłut, gładzidło, gładzik (stol.).
Schlichtstahl; gładzik (nóż obrabiarki) (techn.).
Schlichtwalzen (Vollendungs walzen, Fertigwalzen); walce wymiarowe, kończące (maszyn. hut.).
Schlichtwalzwerk (Schlichtwalzengerüst, Fertigwalzwerk); walcownia wykończająca (maszyn. hut.).
Schliech p. Schlich.
Schlieg p. Schlich.
Schlier; szlir (miocen) (geol.).
Schließe; przewłoka, klucz kotwy (bud.).
Schließeisen p. Schließhaken.
Schließen; 1) zamknąć, zamykać, zakończyć; 2) wnioskować; 3) kończyć (rok się kończy); 4) zawierać, zawrzeć (kontrakt).

Schließen des Kreises; zamknięcie obwodu (el.).
Schließhaken (Schließeisen); skobel, skubel (ślus.).
Schließekeil; 1) klin oporowy p. Keil; 2) klin przewłokowy.
Schließkopf (Nietenkopf); główka nita, nakówek nita (techn.).
Schließe säge p. Säge.
Schließung; zamknięcie, zawarcie.
Schließungsfunke (Schließungsfunken); iskra zamykająca, iskra przy zamknięciu obwodu (el.).
Schließungskreis; obwód zamknięty (el.).
Schließungsschlag; rażenie (udar) przy zamknięciu obwodu (el.).
Schließungsstrom; współprąd zamknięcia, prąd ze spinania (zamykania) (el.).
Schlinge; pętlica, pętla, zadziernik.
Schlingenkanal; kanał przemykowy (w walcowni drutu).
Schlippenband; zawiasa tarczowa (ślus.).
Schlitten; 1) p. Schlepsschlitten; 2) wózek (tokarki); 3) łyżwy (krzyżulca).
Schlittenapparat; posuwadło (el.).
Schlittenbremse; hamulec sankowy (maszyn.).
Schlittenförderer (Schlepper); sanecznik, włócznik (górn.).
Schlittenförderung (Schlepptrögförderung, Schleiftrogeförderung); przewóz w sankach, sankowanie (górn.).
Schlittengestänge; łąwy sankowe, sanice (górn.).
Schlitz (Schlitze, Kerb, Kerbe, Schnitt); wręb, weinka, zasiłek, zacinka, otwór (górn.).
Schlitz (im Felsen); szczelina, szpara (w skale).
Schlitzaxt (Schlitzbeil, Schlitzhaue, Schlitzkeilhau, Schlitzhammer); kielof odciosowy, zacinaaczka (górn.).
Schlitzbeil p. Schlitzaxt.
Schlitzzen (schneiden, kerben); weinać, wrębywać, zacinać, zasiękać (górn.).
Schlitzhammer (Kerbhaue) p. Schlitzaxt.
Schlitzhaue p. Schlitzaxt.
Schlitzhäuer (Kerbhäuer); rębacz (wrębywacz), zacinaacz, szramacz (górn.).
Schlitzkeilhau p. Schlitzaxt.
Schlitzmaschine p. Schrämmaschine.

Schlitzring; pierścień rozcięty (łokowy) (maszyn.).

Schlitzstrecke; chodnik załomny, zasiekowy, wrębowy, szramowy (górn.).

Schlitzzapfen; czop widlasty, rozwidlony (maszyn.).

Schloß; 1) zamek, pałac; 2) zamek (do zamykania); 3) p. Schachtgevier; 4) p. Gestängeschloß.

Schloßblech; blacha zamkowa (met. techn. ślus.).

Schlosser; ślusarz.

Schlosserarbeit; ślusarka, robota ślusarska (ślus.).

Schlosserblech; blacha ślusarska (met. techn. ślus.).

Schlosserei; 1) ślusarstwo; 2) ślusarnia, warsztat ślusarski (ślus.).

Schlosserfeile; pilnik ślusarski (ślus.).

Schlossergeselle; czeladnik ślusarski (ślus.).

Schlosserhandwerk (Schlosserei); ślusarstwo (ślus.).

Schlosserlatun p. Messingblech.

Schlossermeister; majster ślusarski.

Schlosserwerkstätte (Schlosserei); ślusarnia (ślus.).

Schloßnagel; gwóźdź zamkowy, zawiasowy, zameczak (z okrągłą główką) (ślus.).

halber —; gwóźdź półzamkowy.

Schloßriegel; zasuwka zamkowa, ślusak (ślus.).

Schlot p. Esse.

Schlotte (pl. Schlotten, Kalkschlotten, Wasserschlotten); jaskinia, pieczara, wydrążenie (w górach gipsowych lub wapiennych) (geol.).

Schlotter p. Pfannenstein.

Schlucht; wąwóz, parów, wądół, jar.

Schluckloch; otwór smoczkowy (maszyn.).

Schlund; 1) otchłań, przepaść, otwór pieczary, paszcza; 2) topiel, toń, głęb (w rzecze); 3) popielnik, kanar (hut.).

Schlundröhre (Schlungrohre, Saugrohr) bei hölzernen Schachtumpfen; rura ssąca (ssawca, ssawna) (maszyn. górn.).

Schlüpfung; poślizg, usuw, nienadążność (el.).

Schluß; 1) zamknięcie (rachunku); 2) postanowienie; 3) wniosek.

Schlußbemerkung; uwaga końcowa, ostateczna.

Schlußbilanz; bilanż końcowy (rach. p. Bilanz).

Schlüssel; klucz (do zamku, do narubków); 2) przycisk, klawisz (el.).

Schlüssel (Schlüsseljoch); wieniec kluczowy, zamykowy, zwierająca (górn.) p. Anschlußkranz.

Schlüsselbart; pióro (zab, bródka) klucza (ślus.).

Schlußergebnis; wynik końcowy.

Schlußfolgerung; wniosek końcowy, ostateczny.

Schlußlinie; bok zamykający, linia zamykająca (mech.).

Schlußpfahl (b. der Getriebezimmernung); skośniak (skośna wścianka zamykowa, kluczowa) (górn.).

Schlußrechnung; 1) rachunek końcowy, ostateczny; 2) wnioskowanie.

Schlußsignal; sygnał końcowy, odtyłowy (kol.).

Schlußstein; 1) zwornik, zawornik, klucz sklepienia (bud.); 2) p. Dammstein.

Schlußsteinstärke; grubość zwornika, zawornika (bud.).

Schlußtür (Wettertür, Absperrtür); drzwi zamykowe powietrzne (górn.).

Schlußziegel; końcówka, dachówka załamanka (bud.).

Schmalspurbahn; kolej wązkotorowa (kol.).

Schmalspurig; wązkotorowy (kol.).

Schmaltblau (smalteblau) von Farbe; smaltowy (min.).

Schmalte (Smalte, Smaltfarbe, Blaufarbe, Schmelzblau, Bläue, Waschblau); szmalta, smalta, błękit kobaltu (chem. techn.).

Schmand (Schlamm, Bohrschlamm) p. Bohrschmand.

Schmand (Schmant, Schmund, Bergschmand, Schmunt, Grubenschmand); błoto (muł) kopalniane, grąż (górn.).

Schmanden (schmanten); 1) zawałać się, owałać się (błotem kapalnianem); 2) p. Löffeln.

Schmandförderseil p. Löffelseil.

Schmandheber p. Schlammlöffel.

Schmandig (schmantig, schmundig, schmuntig); błotnisty, błotny (górn.).

Schmandlöffel (Schmantlöffel) p. Schlammlöffel.

Schmandpumpe; łyżka amerykańska (wierc. ziem.).

Schmant- p. Schmand-

Schmanten p. Schmanden.

Schmatzen (Mauerschmatzen, Verzahnung einer Mauer, Zahnsteine); strzępia, zazębianie muru (bud.).

Stufen —, (Abtreppe); strzępia stopniowe.

Zahn —; strzępia zębate.

Schmelz; 1) stop, spławizna; 2) polewa, szkliwo, emalia.

Schmelzarbeit p. Schmelzen.

Schmelzbar; topliwy, topny, topnisty, roztopny (chem. hut.).

Schmelzbarkeit; topliwość, roztopność (chem. hut.).

Schmelzblau p. Schmalte.

Schmelzdraht; drut topny, topikowy.

Schmelzeinsatz; wstawka topliwa, topna, topikowa (el.).

Schmelzen; 1) topić, stopić, wytopić, roztopić, przetopić, pławić (kruszcze); 2) polewać, emaliować.

Schmelzen (die Schmelzung, Schmelzerei, Schmelzarbeit, Schmelzprozeß); topienie (hut.).

oxydierendes —; topienie utleniające.

reduzierendes —; topienie odtleniające.

präzipitierendes —, (niederschlagendes Schmelzen); topienie osadzające się.

solvierendes —, (auflösendes oder verschlackendes Schmelzen); topienie rozpuszczające się.

Schmelzer; wytapiacz, przetapiacz, roztapiacz, szmelcerz; 2) polewacz, powłócznik.

Schmelzerei p. Schmelzen.

Schmelzglas (Email, Schmelz); polewa, szkliwo, emalia.

Schmelzgut (Schmelzmaterial); topniwo (hut.).

Schmelzherd; topnisko (hut.).

Schmelzhütte (Schmelzwerk); topialnia, stapialnia, szmelcownia (hut.).

Schmelzlamelle; wstawka topna, topikowa, pasemko topne, topikowe (el.).

Schmelzmaterial (Schmelzgut); topniwo.

Schmelzmittel; topnik, środek do podniesienia topliwości (hut.).

Schmelzofen; piec stopowy, topielny, szmelcowy (hut.).

Schmelzpatrone; wstawka topna, topikowa (el.).

Schmelzpfropfen (Schmelzstöpsel); korek topny, topikowy (el.).

Schmelzprozeß; proces (przebieg) topienia (hut.).

Schmelzpunkt (eines Körpers); punkt (temperatura) topnienia (fiz. chem. met.).

Schmelzraum (Herd des Schmelzofens); topnisko, ognisko (hut.).

Schmelzsicherung; stopka, bezpiecznik topny, topikowy (el.).

Schmelzstahl p. Rohstahl.

Schmelzstahlbereitung (Schmelzstahlerzeugung) p. Rohsteinarbeit.

Schmelzstein (Dypyr); dypir (min.).

Schmelzstreifen; pasemko (wstawka) topikowe (el.).

Schmelztiegel (Tiegel, Gefäß für Schmelzproben und Tiegelguß); tygielek, tyglik (chem. hut.).

Schmelztiegel (Tiegel eines Schacht- oder Tiegelofens) p. Tiegel.

Schmelzung p. Schmelzen.

Schmelzverfahren (Schmelzen); sposób topienia, przetapiania (hut.).

Schmelzwärme; cieplik (ciepło) topienia (fiz.).

Schmelzwerk p. Schmelzhütte.

Schmelzwürdig (einlösungswürdig); topny, wart (godzien) topienia (hut.).

Schmelzzone (des Hochofens); strefa topienia (hut.).

Schmelzschläge p. Zuschläge.

Schmied (Hammerschmied, Grobschmied); kowal.

Schmiedbar (hämmerbar); kowny, kujny, kowalny (met.).

Schmiedbarkeit (Hammerbarkeit); kowność, kujność, kowalność (met.).

Schmiede (Schmiedewerkstätte); kuźnia (met. techn.).

Berg —, (Gruben —, Zechen —); kuźnia górnicza.

Feld —, (transportables Schmiedefeuer); kuźnia polowa, przenośna.

Grob —; kuźnica.

Klein —; kuźnia ręczna, ognisko kuźnicze.

Zeug —; kuźnia sprzętowa, blacharska.

Schmiedeamboß (Schmiedamboß, Amboß); kowadło (zwyyczajne, kuźnicze) (met. techn.).

Schmiedearbeit (Schmiedarbeit); robota kowalska (met. techn.).

Schmiedebalg, miech kowalski (met. techn.).

Schmiedeeisen (Schmiedeeisen, schmiedbares o. hämmerbares Eisen); żelazo kujne, kowne, kowalne (met.).

Schmiedeeisen (Schmiedeeisen, geschmiedetes Eisen); żelazo kute (met.).

Schmiedeeisenpuddeln (Schmiedeeisenpuddeln); pudłowanie żelaza (met.).

Schmiedeesse; 1) komin kuzienny (kuźni); 2) p. Schmiedefeuer.

Schmiedefeuer (Schmiedeesse, Schmiedeherd); ognisko kuzienne, ogień kowalski (met. techn.).
Schmiedegerätschaft (Schmiedezug); narzędzia kowalskie (met. techn.).
Schmiedegesell; czeladnik kowalski.
Schmiedehammer (Fausthammer, Handhammer); młot kowalski, jedno ręczny (kow.).
Schmiedehandwerk; kowalstwo (met. techn.).
Schmiedeherd p. Schmiedefeuer.
Schmiedekohle; węgiel (drzewny) kowalski.
Schmiedekörner (Schmiedkörner); znacznik (punktak) kowalski (kow.).
Schmiedekran p. Kran.
Schmiedekunst; sztuka kowalska, kowalstwo.
Schmiedemaschine; kowarka, maszyna do kucia (met. techn.).
Schmiedemeister; majster kowalski (met. techn.).
Schmieden; kuć (met. techn.).
Schmiedesinter p. Glühspan.
Schmiedestock; pniak kowalski (kow.).
Schmiedezange; kleszcze kowalskie (kow.).
Schmiedezunder p. Glühspan.
Schmiedezunft; cech kowalski.
Schmiege (Stellwinkel); ukośnica, śmiga, wegielnica ruchoma, stolarska (bud.).
Doppel —; ukośnica podwójna.
Fuß —; ukośnica pozioma.
Lot —; ukośnica pionowa.
Wangen —; ukośnica licowa, polickowa.
Schmierapparat (Schmiervorrichtung); przyrząd do smarowania (maszyn).
Schmierbüchse (Schmiergefäß); maźnica, maźniczka, oliwiarka, smarownica (maszyn.).
Schmierdeckel; pokrywa (wieczko) maźniczki (maszyn.).
Schmierdocht; knot maźniczy (maszyn.).
Schmierdose; puszka na smar, puszka smarowa (maszyn.).
Schmiere (Schmiermaterial, Schmiermittel); smar, smarowidło, maź, (maszyn.).
dückerflüssige —; smar gęsty.
flüssige —; smar ciekły.
feste —, (starre —); smar stały, smar skrzepły.

Schmierien (einfetten); smarować, nasmarować (maszyn.).
Schmierfähigkeit; smarowność.
Schmierfett; tłuszcz, smar (maszyn.).
Schmiergefäß p. Schmierbüchse.
Schmiergeld; należytość (pocztowa) za smarowidło.
Schmierhahn; kurek do smarowania, kurek smarowniczy (maszyn.).
Schmierkanne (Ölkanne); oliwiarka, oliwniczka, maźniczka (maszyn.).
Schmierloch; otwór smarowniczy, maźniczy (maszyn.).
Schmiermaterial (Schmiermittel) p. Schmiere.
Schmiernapf p. Achsbüchse.
Schmiernute (Lagerschmiernute); żłobek (rowek) panewki, żłobek smarowniczy, smarowy (maszyn.).
Schmieröl; olej smarowy, olej do smarowania (maszyn.).
Schmiertropfapparat; wykraplarka smaru (maszyn.).
Schmierung (das Schmierien); smarowanie (maszyn.).
kontinuierliche —; smarowanie ustawiczne.
periodische —; smarowanie okresowe, peryodyczne.
Schmiervase; maźniczka, oliwiarka (maszyn.).
Schmiervorrichtung p. Schmierapparat.
Schmirgel (Smirgel); ścier, szmergel (proszek twardy do polerowania) (min. techn.).
Schmirgelleinwand; płótno ścierne, szmerglowe (maszyn. techn.).
Schmirgeln; szmerglować, czyścić (polerować) szmerglem (maszyn. techn.).
Schmirgelpapier; papier ścierny, szmerglowy, ściernik (maszyn. techn.).
Schmirgelpulver; proszek ścierny, szmerglowy (maszyn. techn.).
Schmirgelscheibe; ściernica, krążek ścierny, szmerglowy, toczak kółowy, krążek szlifierski (techn.).
Schmirgelwalze; walec ścierny, toczak wałkowy (techn.).
Schmitz (Kohlenschmitz, Erzschmitz); warstewka (geol.).
Schmucksteine (Edelsteine); klejnoty, drogie kamienie (min.).
Schmund (Schmunt) p. Schmand.
Schmunderinne (Schmundrinnen) b. d. Mehlführung p. Schlammrinnen.
Schmundig (schmuntig) p. Schmandig.
Schmundschlich p. Schlammshlich.

Schmundsieb (bei Pumpen) p. Saugkopf.
Schmutzsalz (Fegesalz, Kehrsalz schwarzes Salz) p. Kehrsalz.
Schmutzventil; kurek spustowy, wydmuchowy (maszyn.) p. Ausblasehahn.
Schnabel (Ausleger) des Drehkranes; wysięgnica (żórawia) (maszyn.).
Schnapper; 1) zatrzym, zapadka (sprężyna); 2) zamek zaskakujący (ślus.).
Schnappschloß (Fallschloß, Feder-schloß); zamek zatrzaśny, zamek z zapadką (ślus.).
Schnarchen (von Pumpen); sarkacé (maszyn.).
Schnarchklappe (Schnarchventil); sarkacz, wsysacz (wentyl ssawny u pomp) (maszyn.).
Schnattelarbeit (in Österreich) p. Schlägel- und Eisenarbeit.
Schnecke; 1) p. Schraube ohne Ende; 2) p. Transportschnecke.
Schnecken (Gastropoden); brzucho-plawy, brzuchonogi, brzuchopełzy, ślimaki (geol.).
Schneckenantrieb; napęd ślimakowy (maszyn.).
Schneckenbohrer (Spiralbohrer, Schraubenbohrer, Schlangenbohrer, bandförmiger Bohrer); świder ślimakowy, kręty, spiralny, kręcony, śrubowaty (wierc. ziem.).
Schneckenbohrer (schneckenförmiger Lettenbohrer, Kellenbohrer, Kelle, Lettenbohrer); świder ślimakowaty (kręty, kręcony) do gliny (wierc. ziem.).
Schneckenförmig (spiralförmig gewunden); śrubowy, ślimakowy, śrubowaty, ślimakowaty.
Schneckenengewölbe p. Gewölbe.
Schneckenlinie; 1) linia ślimakowata, ślimacza; 2) ślimacznicza Pa-skala.
Schneckenrad; koło ślimakowate (maszyn.).
Schneckenrad (Schöpfrad mit spiralgängen); czerpak ślimakowy (maszyn.).
Schnecke und Schraubenrad; sta-dło ślimacze (t. j. ślimak i ślimacznicza) (maszyn.).
Schneckenstiege; schody kręte (bud.).
Schnee; śnieg (geol.).
Schneebelastung; obciążenie śniegiem.

Schneedruck; ciśnienie śniegu.
Schneegips (Schaumgips); gips śnieżny, pienisty (min.).
Schneeschaufel; łopata do śniegu, śniegówka.
Schneeweiß; śnieżno-biały.
Schneidebacken; narzynki (składane) (tech.).
Schneidbohrer; p. Gewindbohrer.
Schneide (Gezäheshneide); ostrze, rzez. (techn. gór.).
kolbige —; ostrze krótkie.
scharfe —; ostrze długie.
Schneideflügel (eines Nachnahmebohrers); p. Nachschneiden.
Schneidehammer; 1) p. Doppelhaue; 2) p. Schlitzaxt.
Schneideisen; 1) narzynarzka (do kół zębatach); 2) gwincidło (do śrub).
Schneideisen (geschnittenes Eisen); żelazo przecinane (gwoździarskie) (met.).
Schneideisenwalzwerk (Schneidwerk, Eisenspaltwerk, Spaltwerk, Eisenspalterei); przecinalnia, walcownia tnąca, krajająca (met.).
Schneidekranz (beim Senkschacht) p. Senkschuh.
Schneidemühle (Sägemühle); tartak, piła (techn.).
Schneiden; krajać, pokrajać, rznąć, ciąć, obcinać, przecinać.
Schneiden (kerben); p. Schlitzen.
Schneidestein p. Topfstein.
Schneidkluppe p. Kluppe.
Schneidmaschine; 1) przecinkarka; 2) gwinciarka (śrub.) (techn.).
Schneidwalzen (Walzen des Schneidwalzwerkes); walce tnące, krające. (met.).
Schneidwerk p. Schneideisenwalzwerk.
Schneidbohrverfahren; wiercenie pospieszne (wierc. ziem.).
Schnelldampfhahn p. Sturmhahn.
Schnellgehend (schnellaufend); szybkobieżny (maszyn.).
Schnellläufer; 1) szybko bieg (motor); 2) szybko bieg, turbina prędko wirująca (maszyn.).
Schnellot (Weichlot, Weißlot, Zinnlot); spójkowie (spoiwo) cynowe, lut blacharski (met. techn.).
Schnellmeßkunst (Tachymetrie); tachimetria, szybko miernictwo (miern.).
Schnellschlagbohrung; wiercenie udarowe pospieszne (z małym wzniosem) (wierc. ziem.).

Schnellstraße (Schnellstrecke, Drahtwalzwerk, Kurierwalzwerk); walcownia na żelazo drutowe, walcownia pospieszna (met. techn.).

Schnellwage (römische Wage, Balkenwage); przezmian, bezmian, waga rzymska.

Schnellwalzen (Drahtwalzen, Kurierwalzen); walce pospieszne (met. techn.).

Schnellwalzwerk p. Schnellstraße.

Schnellzug; pociąg pospieszny, kuryerski, kuryer (kol.).

Schnellzugslokomotive; lokomotywa pociągu pospiesznego (kol.).

Schnepplzange; łapy, kleszcze kowalskie większe (kow.).

Schnepper (Schnapper); 1) zatrask, zapadka sprężynowa; 2) wychwył, haczyk wahający (maszyn. techn.).

Schnitt; 1) p. Durchschnitt; 2) p. Schnlechte; 3) p. Schlitz.

Schnittholz; 1) budulec tarty, rznięty; 2) drzewo do wyřbu.

Schnittlinie (Sekante); sieczna (geom.).

Schnittmesser (Reißmesser, Zugmesser, Ziehmesser); strug bednarSKI, ośniak, ośnik (stol.).

Schnittpunkt; punkt przecięcia się (geom.).

Schnitzel; obrzynki.

Schnitzer; 1) snycerz, rzeźbiarz; 2) krajak, krajacz, strugacz, nóż stolarski.

Schnitzkunst; rzeźbiarstwo, snycerstwo.

Schnitzmesser (Reißmesser) p. Schnittmesser.

Schnur; sznur, sznurek, powróż.

Verzieh —; sznur mierniczy.

Schnurachse (beim Hängezeug); oś sznurowa (miern. górń.).

Schnüre (Adern); żyłki (rud kruszcowych) (geol.).

Schnüren; 1) sznurować, zesznurowywać; 2) p. Markscheiden

Schnürgedinge; p. Metergedinge.

Schnurlänge; długość sznura, ciągu (miern. górń.).

Schnürldocht p. Lagersaugdocht.

Schnurscheibe (Schnurrad); koło sznurowe, linewkowe, krążek sznurowy (maszyn.).

Schnurspannen (das); napinanie, naciąganie, wyprężanie sznura mierniczego (miern. górń.).

Schnurstein p. Lochstein.

Schnurspanner; naprężacz (napinacz) sznurowy (miern. górń.).

Schnurzug; ciąg sznurowy (miern. górń.).

Schock (60 Stück); kopa.

Schönit (Pikromerit); szenit, pikromeryt (min.).

Schöp (Schöpf, Salzschoep) p. Pfannenstein.

Schopf (beim Salzbergbau); wzdęcie, pęcznienie (stropu lub boków chodnika) (soln.).

Schöpfbau p. Schöpfwerk.

Schöpfbernstein; bursztyn czerpany (min.).

Schopfdach p. Walmdach.

Schöpfen (Wasser oder wässerige Substanzen); czerpać, nabierać (wodę).

Schöpfer (bei der Seesalzgewinnung); skopiec, czerpak (soln.).

Schöpfhäuer (Schopfknappe) beim Salzbergbau; przybieracz (soln.).

Schöpfherd (Sumpf) bei Hoch- oder Schachtöfen; czerpak, rzap (hut.).

Schöpfkanne; wiaderko (koneweczka) do czerpania.

Schopfkappenarbeit (beim Salzbergbau); przybieranie, przybierka, przybiórka (ścian chodnika i t. d.) (soln.).

Schöpfmaschine; czerparka, pompa hydrauliczna (maszyna do czerpania wody) (maszyn.).

Schöpfpütte (beim Salzbergbau) p. Pütte.

Schöpfrad; czerparka, czerpak, koło wiadrowe, czerpakowe (maszyn.).

— **mit Eimern**; czerparka kołowa, wiadrowa.

— **mit Kasten**, (Kastenrad); 1) czerparka komórkowa; 2) koło komórkowe, korytkowe.

— **mit Schaufeln**; czerparka łopatkowa.

— **mit Spiralgängen**; czerparka ślimakowa, p. Schneckenrad.

— **mit Zellen**; 1) czerparka korcówkowa; 2) koło przegródkowe, komórkowe.

Schöpfschaufel; łopatka czerpakowa, szufla holenderska, chlustak (maszyn.).

Schöpfwerk (Schöpfrad u. Paternosterwerk); czerpak mechaniczny, ponośnica, urządzenie do czerpania (maszyn.).

Schöpfwerk (Sinkwerk, in welchem die Sole nach einer höheren Sohle befördert wird); ługownia czerpakowa (soln.).

Schörl (schwarzer oder gemeiner Turmalin); skoryl, turmalin czarny (min.).

Schorlamit (Schorlomit, Ferrotitanit); szorlamit (min.).

Schörlfels p. Turmalinit.

Schörlschiefer p. Turmalinschiefer.

Schornstein (Esse, Schlot, Kamin); komin (techn.).

Schornsteinfuß; podstawa kominowa (bud.).

Schornsteinhohlraum (Schornsteinröhre); draż kominowa (bud.).

Schornsteinkappe (Schornsteinkopf); wierzch kominowa (bud.).

Schornsteinmantel; kaptur (płaszcz) kominowa (bud.).

Schornsteinrohr (Schornsteinröhre); rura (draż) kominowa (bud.).

Schornsteinschaft; trzon kominowy, trzon kominowa (bud.).

Schornsteinsockel (Schornsteinuntersatz); podstawa kominowa, cokół kominowy (bud.).

Schornsteinverband p. Verband.

Schoßgerinne (Schußgerinne, Schußgerenne) b. d. Mehlführung; średnie mączne żłoby (sort.).

Schotter; szuter, (żwir), szaber (geol. bud.).

Fluß —; szuter rzeczny, żwir rzeczny.

Gruben —; szuter kopalny, żwir kopalny.

Schlägel —; szuter tłuczony, tłuczeń.

Schotterbank p. Sandbank.

Schotterbankett; 1) pobocze podłoża, podtorza; 2) pobocze drogi.

Schottergrube; żwirowisko, kopalnia żwiru.

Schottern; żwirować, szutrować.

Schotterstraße; droga bita, szosa.

Schotterung (Beschotterung); żwirowanie, szutowanie.

Schotts; szotty (jeziora podziemne bezodpływowe) (geol.).

Schraffen; kreski (miern.).

Schraffenskala; podziałka (skala) kreskowa, podziałka (szraf) kresek (miern.).

Maximal —; podziałka kreskowa największa, maksymalna.

Minimal —; podziałka kreskowa najmniejsza, minimalna.

Schraffieren (stricheln); kreskować, szrafiować (miern.).

Schraffierung (Strichelung); kreskowanie, szrafiowanie (miern.).

Schräg; ukośny, skośny, ukośnie, skośnie, na ukos.

Schrägbord (bei den Siedepfannen); skośny brzeg (kraj) panwi (warzel.).

Schräge (Schrägheit); skos (miara odchyleń muru od pionu) (bud.).

Schragen p. Schrank.

Schräge Überblattung p. Überblattung.

Schrägschnitt; cięcie, (przecięcie) ukośne.

Schrägzapfen (schräger Zapfen); czop ukośny (cieś.).

Schram; wręb, szram, bruzda (górn.).

Firsten —; wręb wierzchni, stropowy.

Höhen —; wręb boczny.

Mittel —; wręb środkowy, przecinka.

Sohlen —; wręb spodni, podsiek.

Schram (Wasserschram); p. Wasser-saige.

Schrämapparat p. Schrämmaschine.

Schrämarbeit (Schrämen, Schrämhaue, Schramerzeugung, Schramführung); 1) rąbanie, wecinanie, szramowanie, robota rąbana; 2) p. Schlägel- und Eisenarbeit (górn.).

Schrambank (Schram, Schramstreifen, Schramschild, Schrammittel, Schrampacken); przerost szramowy, warstwa szramowa (do szramowania) (górn.).

Schrambolzen (Schramstempel); słupek wrębowy, szramowy (w wrębie ustawiany) (górn.).

Schrämbruch (Schram); włom wrębny, szramowy, szram (górn.).

Schrämisen; żelazko wrębowe, szramowe (górn.).

Schrämen (schrämen, schramhaue, bahnen); rąbać, wecinać, szramować (górn.).

Schrämer p. Schramhäuer.

Schramerzeugung p. Schrämarbeit.

Schramführung p. Schrämarbeit.

Schramfuß p. Bein (im Schrame).

Schrämhammer (Spitzhammer, Berghammer, Hauisen, Knappeneisen, Pickel, Schrämpickel, Wetzkopf); czakan (młot w jednym końcu spiczasty, z drugiego końca obuchem opatrzone) (górn.).

Schramhaue (Schrämhaue); szramaczka, bruzdzidło, kilof podciosowy (górn.).

Schramhäuer (Schrämer); rębacz, wecinacz, szramacz (kopacz) (górn.).

Schramkohle; węgiel szramowy, wrębny, szramowina (górn.).
Schrämkopf (Schrämkrone): ostrze dłuta (wcinacze) (górn.).
Schrämmaschine (Schrämapparat, Schlitzmaschine); maszyna wrębowa, weinacz, weinarka (górn.).
Schrämmaschinenbetrieb; rąbanie (weinanie, szramowanie) maszynowe, mechaniczne (górn.).
Schrammittel p. Schrambank.
Schrampacken p. Schrambank.
Schrampickel p. Schrämhaue u. Schrämhammer.
Schramschicht p. Schrambank.
Schrämspieß; grot szramowy, pika (górn.).
Schramstempel p. Schrambolzen.
Schramstreifen p. Schrambank.
Schräm- und Sprengarbeit (kombinierte Schräm- und Sprengarbeit): robota szramowo-strzelnicza, szramowanie i strzelanie (górn.).
Schrank (Schrage) beim Feuer setzen; stos (drzewa) (górn.).
Schrank (Schrage, Stützkasten, Unterbildkasten) b. d. Zimmerung; kaszt (podporowy) (górn.).
Schranke; 1) baryera, kobylica; 2) rogatka.
Schränkeisen; rozwieracz, rozwierak, (zębów u piły); 2) pilnik piłowy, azębek.
Schränken (aussetzen); rozwierać (zęby u piły).
Schranzmühle; młyn Schranza (sort.).
Schratten; garby (geol.).
Schraffenfelder; pola garbów (geol.).
Schraubank; prasa stolarska (stol.).
Schraube; śruba (maszyn.).
 — **ohne Ende**, (Schnecke); śruba bez końca, ślimak.
Anker —; śruba kotwiowa, śruba z kotwą.
Anzug —; śruba dociągowa.
Befestigungs —; śruba przytwierdzająca, złącza.
Bewegungs —; śruba napędowa, napędza, poruszająca, transmisyjna.
Doppel — (doppelte —); śruba podwójna, śruba o dwu gwintach.
doppelgängige —; śruba dwuzwojowa.
erweiterte —; śruba zgrubiona.
flachgängige — (— mit flachem Gewinde); śruba płaskogwintna, śruba o gwincie płaskim (kwadratowym).
Flügel —; śruba motylkowata.

Schraube; śruba (maszyn.).

Fundament —; śruba fundamentowa, posadowa.

Heft —; śruba zczepna, zczepka.

Holz —; śruba drzewna, wkrećka.

Keil —, (Splintbolzen); śruba klinowa, śruba z klinem.

konische —; śruba stożkowa.

Kopf —; śruba bez naśrubka, łbak śrubowy.

Lager —; śruba łożyskowa, śruba łożyska.

linke —, (linksgängige —); śruba lewa, śruba z gwintem lewym.

mehrfache —; śruba o gwincie wielokrotnym.

Preß —; śruba tłoczna, cisnąca.

rechte —, (rechtsgängige —); śruba prawa, śruba o skręcie prawym.

rundgängige —; śruba o gwincie okrągłym.

scharfgängige —, (— mit scharfem Gewinde); śruba ostrogwintna, śruba o gwincie ostrym, (trójkątnym).

Stein —, (Klauen —); śruba nacięta, zalewna, murowa, do kamieni.

Stell —, (Druck —); śruba naciśkowa, martwica.

Verbindungs —; śruba łączna.

versenkte —; śruba wpuszczona, zagłębiona.

vielgängige —; śruba wielozwojowa.

Zwingen —; śruba stolarska, ściśkacz, zwora.

Schrauben; skręcać, wkrećcać, śrubować, wśrubować.

Schraubenachse; oś śruby (maszyn.).

Schraubenartig (schraubenförmig); śrubowaty, krętny.

Schraubenaneroïd; aneroïd śrubowy.

Schraubenberechnung; obliczenie śrub (maszyn.).

Schraubenbewegung; ruch (śruby) śrubowy (mech.).

Schraubenbohrer; 1) świder śrubowy, gwintownik, gwintnik; 2) p. Schlangenbohrer, Spiralbohrer.

Schraubenbolzen (Schraubenspindel); sworzeń (trzpień) śruby (maszyn.).

Schraubenbremse; hamulec śrubowy (maszyn.).

Schraubenbrücke; mostek (ściśkacz) śrubowy (przy wymianie lin Köpogo) (maszyn. górn.).

Schraubendistanzmesser; dalmierz śrubowy (miern.).
Schraubendrehbank; tokarka do śrub (techn.).
Schraubfangglocke p. Fangmutter.
Schraubenfassung (Schraubfassung); obsadka gwintowa (el.).
Schraubenfeder; sprężyna śrubowa, krętna. zwita (techn.).
Schraubenflaschenzug; wielokrążek (wciąż) ślimakowy (maszyn.).
Schraubenförmig p. Schraubenartig.
Schraubengang (Schraubengang); wysokość, Gwindingang, Ganghöhe der Schraube, Schraubensteigung; krok śruby, spust śruby (maszyn.).
toter —; krok śruby martwy.
Schraubengebläse (Spiral- o. Waldhorngebläse, Cagniardelle); dmuchawa śrubowa (maszyn. huł.).
Schraubengewinde (Schraubenwindung) p. Gewinde.
Schraubenkern; rdzeń śruby (maszyn.).
Schraubenkluppe p. Schneidkluppe.
Schraubenkopf; głowa (łeb) śruby (maszyn.).
flacher —; głowa śruby płaska.
runder —; głowa śruby półkolistą.
Schraubkuppel p. Kupplung (Schraubenkupplung).
Schraubenlinie p. Linie.
Schraubenmutter (Mutter); mutra, muterka, nakrętka, naśrubek (maszyn.).
Schraubennagel; gwóźdź śrubowy.
Schraubepresse; 1) prasa (tłoczarka) śrubowa (do ściskania sklejonnych przedmiotów); 2) wylączarka śrub.
Schraubenrad; koło śrubowe (śrubowato uzębione); 2) wirnik śrubowaty (w przewietrzniku); 3) turbina (maszyn.).
Schraubenradgebläse; wentylator (przewietrznik) śrubowy (maszyn.).
Schraubenrost; ruszt śrubowy (ładowanie węgla) (górn.).
Schraubenschaft; sworzeń śruby (maszyn.).
Schraubenschlüssel (Anziehschlüssel); klucz mutrowy, naśrubkowy, klucz do muter, do naśrubków.
doppelter —; klucz podwójny.
einfacher —; klucz pojedynczy.
französischer —, (Universal —); klucz francuski, rozsuwalny, uniwersalny.

Gabel —; klucz widłowy, widłak (kol.).
Laschen —; klucz łubkowy, łubezy (kol.).
Schraubenschneideisen (Schneideisen, Schraubenblech); gwincidło (do śrub) (techn.).
Schraubenschneidmaschine; gwinciarka, narzynarka gwintów, śrubownica (techn.).
Schraubensenkzeug (für Schachtpumpen); opuszczadło śrubowe (maszyn. górn.).
Schraubenspindel p. Schraubenbolzen.
Schraubensteigung p. Schraubengang.
Schraubentute p. Fangmutter.
Schraubenumdrehung; obrót śruby (maszyn.).
Schraubenventilator; wentylator (przewietrznik) śrubowy (maszyn. górn.).
Schraubenversicherung; zabezpieczenie (zahaczenie) mutry, naśrubka (zapobieżenie samowolnemu odkręcaniu się naśrubka) (maszyn.).
Schraubenwinde (englische Winde); dźwigarka (dźwignik) śrubowa, angielska (maszyn.).
Schraubenwindung; zwój (skręt) śrubowy, zwój (skręt) śruby (maszyn.).
Schraubenzieher; śrubczyk, wkreślak, odkreślak, zaśrubnik.
Schraubenzwinge p. Zwingenschraube.
Schraubkluppe p. Schneidkluppe.
Schraubstock; imadło (śrubsztak) (techn.).
 — **mit einem Fuß** (Handkloben, Fußkloben); imadło z podpórką.
 — **mit Kugelgewinde**; imadło kolankowe.
 — **mit Schraubzwinge**; imadło kle-szczowe.
Bank —, (Tischkloben); imadło warsztatowe.
Parallel —, (Parallelstock); imadło równoległe, amerykańskie, rozsuwalne.
Scharnier —; imadło rozchylné, zawiasowe.
Schraubstockbacken; szęteki imadła (techn.).
Schraubstockhebel; pokrętak imadła (techn.).
Schraubstockspindel; śruba imadła (techn.).

Schraubung p. Verschraubung.
Schrecken (aufschlagen) vom Sprengschusse; wstrząść, naderwać (skałę) (górn.).
Schrei (Stahlschrei); łupa (opławek) stali (met.).
Schreibersit; szrajbersyt (min.).
Schreibfeder; pióro (do pisania).
Schreibkreide; kreda pisząca, pisalna, biała (min. techn.).
Schreibmaschine; maszyna do pisania.
Schreibpapier; papier do pisania, papier pisarski.
Schreibpult; biurko (pulpit, stolik) do pisania.
Schreibzeug; przybory do pisania.
Schrein; szafa.
Schreiner (Tischler); stolarz.
Schreinerei (Tischlerei, Tischlerhandwerk); stolarstwo.
Schrift; 1) pismo; 2) podział kół zębatych (maszyn.).
Schriffterz p. Sylvanit.
Schriftgranit; granit napisowy (min. geol.).
Schrifttellur p. Sylvanit.
Schrillpeife p. Mundpeife.
Schrittmaß; miara kroku.
Schrittzähler p. Pedometer.
Schrobhel; rwacz, zdielniak, skrobacz, skrobak, drapacz (strug) (stol.).
Schrot (abgehauene Eisen- u. Metallstücke); obcińki, odpadki (met.).
Schrot (Bleischrot. Flintenschrot); śrót (do strzelania).
Schrot (Schachtgevier, Schachtzimmerung aus Gevieren, Schrotzimmerung); wieniec (zrąb) szybowy.
ganzer —, (Zimmerung im ganzen Schrot); całodrzewie, wyprawa pełna, suta, wyprawa na suto.
halber —, (Zimmerung im halben Schrot); półodrzewia (w chodnikach), wieniec połowiczny (w szybach), wyprawa półodrzewiowa, połowiczna.
Schroteisen (Hohleisen) p. Hohlmeißel.
Schroten (abhauen) Metall mit dem Meißel; ucinąć, uciąć (met.).
Schroten (Erze grob zerkleinern); rozdrabniać (rozkruszyć) rudę na grubo (sort.).
Schroten (loshauen, zerhauen, zerschlagen); rąbać, odrąbać, przerać, rozbić (górn.).
Schroten (schroten) p. Erschroten.
Schrotfeile; zdzierak (pilnik grubo nacięty) (techn.).

Schrothammer p. Hammer.
Schrothobel p. Hobel.
Schrotleiter; litra, folga (draż do przesuwania w Wieliczce) (górn.).
Schrotmeißel p. Meißel.
Schrotsäge p. Säge.
Schrotstahl; toczniak, zdielniak (nóż obrabiarki) (techn.).
Schrötterit; szreteryt (min.).
Schrotwage p. Setzwage.
Schrotwerk p. Schrotzimmerung.
Schrotzimmerung (Schrotwerk, Schrot); obudowa (oprawa, wyprawa) wieńcowa, zrębowa (górn.).
ganze —; obudowa całodrzewna (chodników), wieńcowa (szybów).
halbe —; obudowa połowiczna, półodrzewiowa (chodników), półwieńcowa (szybów).
Schrubstahl. zdzierak (narzędzie do zdzierania grubego wióra) (techn.).
Schrubbzähne; przybieracze, wyrównywacze (wiercenie szybów) (wierc. ziem.).
Schubfestigkeit (Scherfestigkeit) p. Festigkeit.
Schubkarren (Schiebkarren, Schubtruhe, Laufkarren); taczka, taczki.
Schubkoeffizient; 1) współczynnik przesuwalności; 2) współczynnik ciężca (mech.).
Schubkraft; 1) siła ścinająca, tnąca; 2) siła przesuująca (mech.).
Schublade; szuflada.
Schubort; chodnik (przodek) gruzowy, zwaliskowy (w odbudowie gruzowej) (górn.).
Schubriegel (Riegel); zasuwa, zasułka (ślus.).
eingestemmt —, (Kantriegel); zasuwa wpuszczona, francuska.
gewöhnlicher —; zasuwa zwykła.
— mit Unterlagsplatte; zasuwa oczepowa.
Schubspannung (Scherspannung); naprężenie (natężenie) ścinające.
Schubstange p. Kurbelstange.
Schubstangenkopf; łeb gołeni korbowej, łeb korbowa (maszyn.).
Schubtruhe p. Schubkarren.
Schubtür p. Schiebetür.
Schuh; 1) stopa (miara); 2) but, trzewik (okucie pali i t. d.); 3) siodełko (bud. most.).
Schuld; 1) wina; 2) dług.
Schuldenbuchkonto; konto (rachunek) długów, wierzytelności (rach.).
Schuldschein; oblig, zapis długu, zobowiązanie dłużne.

Schulkux; kuks (udział) szkolny (górn.) p. Kux.

Schulzit; szulecyt (min.).

Schuppe; 1) łuska; 2) zadziór, zadra (na metalu).

Schuppen; szopa, remiza.

Schuppenbau (Schuppenstruktur) der Mineralien; złożenie (budowa, struktura) łuskowa (min.).

Schuppenförmig; łuskowaty, łuszczkowaty.

Schuppenglätte p. Glätte (rote).

Schürbel p. Schirbel.

Schüreisen (Schürhaken, Feuerspieß); pogrzebacz, pogrzebak, grzebak, ożóg (do rozniecenia ognia) (techn. hut.).

Schüren (das Feuerschüren, Beschüren, Lüften des Rostes); rozniecanie ognia.

Schürer (Heizer); palacz, sularz (w hutach cynkowych), ogiennik (w wazelnicach soli).

Schurerz (pl. Schurerze, Quetschwerk, Setzwerk); ruda osadowa, oplotczki rudne (sort.).

Schurf (Schürf) zur Aufsuchung von Lagerstätten; wyrobisko poszukiwawcze, przekop, rozkop, podkop (górn.).

Schurf (beim Salzbergbau); szybik (komin) pochyły (soln.).

Schurfanlage; 1) zakład (instalacja) robót poszukiwawczych; 2) rozkład (porządek) robót poszukiwawczych, poszukiwanie górnicze (górn.).

Schurfarbeit (Schürfen, Schürfung, Sucharbeit, Versucharbeit); robota poszukiwawcza, poszukiwanie, szurfowanie (górn.).

Schurfbau (Hoffnungsbau) p. Hoffnungsbau.

Schurberechtigung; uprawnienie do poszukiwań (górnicznych), prawo poszukiwania (pr. górn.).

Schurfbewilligung (Schurfbrief, Schurflizenz); pozwolenie na poszukiwania (górniczne), list poszukiwalny (pr. górn.).

Schurfböhrloch; otwór wiertniczy (świdrowy) poszukiwawczy (górn. wierz. ziem.).

Schurfbrief (Schurfschein, Schurfbzettel) p. Schurfbewilligung.

Schurfbuch; księga poszukiwań górniczych (pr. górn.).

Schürfen; szukać, poszukiwać, szurfować, zakładać kopalnię (górn.) p. Schurfarbeit.

Schürfer; poszukujący, poszukiwacz (szurfarz, szurfiarz) (górn.).

Schurffeld (Schurfgebiet); pole (okręg, obszar) poszukiwań, pole (okręg, obszar) poszukiwawcze (górn.).

Schurfgeld; poszukiwawcze (opłata za prawo poszukiwania) (pr. górn.).

Schurfgesuch; prośba o pozwolenie na poszukiwania (pr. górn.).

Schurfgraben (Schurfrösche); rów poszukiwawczy, przekop poszukiwawczy (górn.).

Schurfkarte; mapa robót poszukiwawczych (pr. górn.).

Schurfkreis; koło poszukiwawcze (pr. górn.).

Schurflizenz p. Schurfbewilligung.

Schurfplan; plan poszukiwań (górnicznych) (pr. górn.).

Schurfrecht; prawo poszukiwania (górniczego) (pr. górn.).

Schurfrosche p. Schurfgraben.

Schurfschacht (Suchschacht, Versuchschacht); szyb poszukiwawczy, próbny (górn.).

Schurfschein p. Schurfbrief.

Schurfstollen (Suchstollen); sztolnia poszukiwawcza, próbna (górn.).

Schurfstrecke (Suchstrecke, Suchort); chodnik poszukiwawczy, próbny (górn.).

Schürfung; 1) p. Schurfarbeit; 2) p. Schurfbau.

Schurfzeichen; znak wyłącznościowy, znak poszukiwań (górnicznych) (pr. górn.).

Schurfzettel p. Schurfbrief.

Schürgasse p. Schürloch.

Schürhaken p. Schüreisen.

Schürloch (Schüröffnung, Schürgasse, Heizloch); czeluść (hut. techn.).

Schurrbau; odbudowa odkrywkowa, lejkowa (węgli brunatnych) (górn.).

Schurstange p. Schüreisen.

Schurz (Seilschurz) p. Seilgehänge.

Schürzen (das) p. Schwebendstrecke.

Schurfzell; zapaska (fartuch) skórzana (przez rzemieślników używana).

Schurzkette (Zwieselkette, Quenselkette, Vorschlagskette); łańcuch zawieszony (górn.).

Schuß (Sprengschuß); 1) strzał, wystrzał; 2) nabój (górn.).

den Schuß abbrennen (abschießen, wegschießen, anstecken, anzünden, abtun, wegtun, hinwegtun); odpalić nabój.

Schußbäume (im Schacht) p. Schußbühne.

Schußbrett (beim Schlammgraben) p. Streichboden.

Schußbühne (Schutzbühne, Schußbäume) im Schachte; powała ochronna, pomost ochronny, schronisko (na czas rozsadzania skały) (górn.). p. Hauptbühne.

Schüsselherd (Trichterherd); splawek (pławnisko, stół) miskowy, lejkowy (sort.) p. Herd.

Schusser (Schüsser) p. Pochstempel.

Schusserbänke (Pochladen) p. Ladenhölzer.

Schussertafeln; rozpory stęporowe.

Schußgerinne (Schoßgerinne) b. Wassersrad; pogródka prosta (maszyn.).

Schußgerinne (Schußgerenne) p. Schoßgerinne.

Schußkörner (Kamm, Spange) b. d. Schlämmarbeit; osad ziarnisty, wierzchni (sort.).

Schußmann (Schießmeister); strzałowy (górn.).

Schußwand p. Schutzwand.

Schutt (Ziegelschutt, Mauerschutt, Bauschutt); gruz, rumowisko (bud.).

Schutt (Schutte, Sturzschutt, Rolloch, Rollschutt) p. Rolle.

Schüttbeton; beton sypany (bud.).

Schüttboden; ziemia nasypowa (bud.).

Schütteln (rütteln); trząść, potrząsać, wstrząsać.

Schüttelherd p. Schaukelherd.

Schüttelrätter (Schwungrätter); rzeszoto drgawkowe, wstrząsane (sort.).

Schüttelrinne (Förderrinne, Conveyor); przenośnik drgawkowy, żłób drgawkowy przenośny (górn.).

Schüttelrost; ruszt drgawkowy, wstrząsany (maszyn.).

Schüttelsieb; sito drgawkowe, wstrząsane (sort.).

Schüttelwerk; przyrząd wstrząsający, wstrząsak (do trzęsienia siem) (sort.).

Schütten (von festen Körpern); sypać, wysypywać (techn.).

Schüttfeuerung; palenisko zasypne (maszyn.).

Schuttkarren; taczka (do gruzu) (górn.).

Schuttkarrenförderung p. Karrenförderung.

Schüttig p. Rollig.

Schuttkegel; 1) stożek wulkaniczny; 2) stożek usypowy (ruchomy).

Schüttofen; piec zasypny (techn.).

Schüttrolle (b. Pochwerk) p. Pochrolle.

Schüttung (das Schütten); sypanie, nasypywanie.

Schüttung (Schüttungsverhältnis, Maßvergrößerung); sypanie (zwiększenie się jednostki masy danego minerału po wydobyciu).

Schutz; 1) p. Schütze; 2) p. Schutzwand.

Schutzblende (beim Grubenbrand); ściana przeciwpożarna (górn.).

Schutzbrett p. Schütze.

Schutzbrille; okulary (szkła ochronne).

Schutzbühne (Sicherheitsbühne, Schußbühne) im Schachte; pomost (bono, powała) ochronny, warnia (górn.).

Schutzdamm (beim Sinkwerksbetrieb); tama ochronna (soln.).

Schutzdose; gniazdo ochronne (el.).

Schutzdraht; drut ochronny (el.).

Schütze (Schutz, Zieschütze, Stauschütze, Schutzfalle) beim Wasserradgöpel; stawidło, zastawka (maszyn. wod.).

Schützen (die Aufschlagwasser); zastawić, zaprzec (wodę) (maszyn. wod.).

Schützentafel; zasuwka, zastawka (maszyn. wod.).

Schutzgehäuse; osłona (pudło) ochronna (el.).

Schutzgeländer; poręcz ochronna.

Schutzgezimmer; wieniec (zrąb) ochronny (górn.).

Schutzgitter; krata ochronna (techn.).

Schutzglas; szkło (kosz) ochronne (maszyn. el.).

Schutzglocke; klosz ochronny, dzwon ochronny.

Schutzhülse; osłona (rurka) ochronna (el.).

Schutzkappe; przykrywka ochronna (el.).

Schutzkasten; skrzynka (pudło) ochronna (el.).

Schutzkorb (der Glühlampe); kaganiec (żarówka), siatka ochronna, kosz ochronny (el.).

Schutzmantel; płaszcz ochronny, opona ochronna (el.).

Schutzmarke; marka (znak) ochronna, fabryczna.

Schutzmaske (gegen Salzstaub); maska ochronna (soln.).

Schutzmittel; środek (środek) ochronny.

Schutzmutter; mutra (naśrubek) ochronna, kryta (maszyn.).

Schutznetz; siatka ochronna (el.).

Schutzort p. Fliehort.

Schutzpaar; odrzwia ochronne (górn. cieś.).

Schutzpfeiler p. Sicherheitspfeiler.

Schutzraum (Schutzrayon); rejon ochronny (górn. geol.).

Schutzspule; cewka (cewa) ochronna (el.).

Schutztülle; tulejka ochronna (el.).

Schutzumhüllung (Schutzverkleidung); powłoka (osłona) ochronna (el.).

Schutzverkleidung; 1) p. Schutzumhüllung; 2) opierzenie ochronne.

Schutzvorrichtung; 1) ochronnik, przyrząd ochronny, urządzenie ochronne; 2) zawieradło (el.).

Schutzwand (Schußwand); ściana ochronna, ochrona (górn.).

Schwachstrom; prąd słaby, włąty (el.).

Schwachstromanlage; zakład (urządzenie) włątoprądny, zakład (urządzenie) dla prądów słabych (el.).

Schwachstromausschalter (Schwachstromautomat); krańcownik odjemny (el.).

Schwachstromdraht; drut włątoprądny, drut dla prądów słabych (el.).

Schwachstromkabel; kabel dla prądów słabych, kabel włątoprądny (el.).

Schwachstromleitung; przewodnik dla prądów słabych, przewodnik włątoprądny (el.).

Schwachstromschalter (Schwachstromausschalter, Schwachstromautomat); krańcownik odjemny (el.).

Schwachstromtechnik; technika prądu słabego, technika prądów włątych (el.).

Schwaden (Bergschwaden, Stickwetter, Stickgase, Stickluft, böse Wetter); powietrze (wyziewy) duszne, duszące, czad (górn.).

feuriger —, (Feuerschwaden) p. Schlagwetter.

Nach —; zaduchy, czady powybuchowe.

Schwaden (Dunst, Dampf, Broden); para (w warzelniach) (warzel.).

Schwadenfang (Dunstoffang, Dunstschlot, Brodenfang, Dampfang); parnik (warzel.).

Schwadenfangflügel; drzwi parnika, skrzydło parnika (warzel.).

Schwal (Schwall); zamróz, szwał (we fryszerce) (met.).

Schwalbenschwanz; pletwa, kania, jaskółczy ogon (cieś.).

Schwalbenschwanzkamm (Schwalbenschwanzhakenkamm, Schwalbenschwanzblatt, Schwalbenschwanz-einschnitt, schwalbenschwanzförmige Verkämmung oder Überblattung); wrąb w jaskółczy ogon, w kanię, wrąb pletwowy (cieś.).

Schwalbenschwanzüberplattung (Schwalbenschwanzüberblattung); p. Schwalbenschwanzkamm.

Schwamm; 1) grzyb; 2) gąbka; 3) p. Gichtschwamm.

Schwammholz; hubka, drzewo spróchniałe.

Schwammig; gąbczasty.

Schwämmel (Schwemsel, Schwänzel, Schwenzel); chudy muł rzapowy, rzapiovw (sort.).

Schwanenhals; łabędzia szyja, łuk pełzający (bud.).

Schwanenhalsbogen; łuk w łabędzią szyję, sklepienie ukośne (bud.).

Schwankbaum p. Rennbaum.

Schwankung; wahanie.

Schwanz (Pfahlende); koniec, grot (pała, koła) (górn.).

Schwanz (Jochschwanz); wąsy, wypustki (dłużek) (górn.).

Schwanz (eines Schwanzhammers); ogon młota (hutniczego) (hut.).

Schwänzel p. Schwämmel.

Schwanzgevier (Schwanzgezimmer, Schwanzpaar); wieniec wąsaty (szybowy) (górn. cieś.).

Schwanzhammer; młot przyciskowy, skokowy, młot wahakowy z ogonem, młot wodny fryszerski (maszyn. hut.).

Schwanzpaar p. Schwanzgevier.

Schwarte (Schwartling); okrajka, opółka, oszwar, obładra (matr.).

Schwartenpfahl; wścianka (okładzina, palik) okrajkowa (górn. cieś.).

Schwartenschutz; ochrona (ściana, zasłona) okrajkowa (górn. cieś.).

Schwartling p. Schwarte.

Schwarzblech; blacha żelazna, czar-na (met.).

Schwarzblechfabrikation; wyrób blachy żelaznej, czarnej (met.).

Schwarzbleierz (Cerussit); ołów czarny, ruda ołowiu czarna, ziemia ołowiana, ołowianka (min.).

Schwarzblick (Bleileder); błysk czarny (met.).

Schwarzbraunstein p. Psilomelan.

Schwarzdorn (bei der Dorngradierung); tarń, cierń, tarnina, tarka, tarnosiłwa (soln.).

Schwärze (Schlichte) für die Gußformen; czernidło (odl.).

Schwarze Glätte p. Glätte.

Schwarze Manier (Tuschmanier) p. Manier.

Schwarzeisenstein p. Psilomelan.

Schwarzen (Schlichten) der Lehmsformen; czernienie (form. odl.).

Schwarzerde p. Humus.

Schwarzerz; 1) tetraedyt antymonowy, ciemny; 2) p. Manganblende (min.).

Schwarzes Salz p. Schmutzsatz.

Schwarzgiltigerz (Schwarzgiltigerz, Schwarzgülden); 1) tetraedyt antymonowy, ciemny; 2) p. Sprödglasserz (min.).

Schwarzkohle (Steinkohle); węgiel kamienny, węgiel czarny (min.).

Schwarzkupfer (Rohkupfer); miedź czarna, surowa, czarnomiedź (met.).

Schwarzkupferarbeit (Schwarzkupfermachen, Schwarzkupferschmelzen, Rohkupferschmelzen, o. Rohkupfermachen, Kupfermachen o. Kupferschmelzen, Garrostschmelzen); topienie maty na miedź czarną, topienie czarnomiedne (met.).

Schwarzkupfermachen p. Schwarzkupferarbeit.

Schwarzkupferschlacke; żużel czarnomiedny (met.).

Schwarzkupferschmelzen p. Schwarzkupferarbeit.

Schwarzmachen p. Schwarzkupferarbeit.

Schwarzmanganerz p. Psilomelan u. Hausmannit.

Schwarzpulver (Sprengpulver); proch strzelniczy.

Schwarzspießglanzerz (Schwarzspießglaserz) p. Bournonit.

Schwebe (Schwinde) p. Bergfeste.

Abteufen unter der —; głębienie pod rzapiem (pod rzapiową półką, calizną) (górn.).

Schwebebahn; kolej wisząca, napowietrzna (kol.).

Schwebend (steigend, ansteigend); wstępujący, wznoszący się, dowierzchni (górn.).

Schwebende (schwebende Strecke, Schwebendstrecke, Schwebendort, Steigort, steigendes Ort); chodnik wznoszący się, wstępujący, dowierzchni (górn.).

Schwebendes Flöz p. Flöz.

Schwebendort (schwebendes oder steigendes Ort); 1) przodek wznoszący się, wstępujący, dowierzchni (górn.); 2) p. Schwebende.

Schwebendstoß (Steigendstoß); bok (ocios) wznoszący się, wstępujący, dowierzchni (górn.).

Schwebendstrecke p. Schwebende.

Schwedel p. Raketchen.

Schwefel; siarka (min. chem.).

gediegener —, (Gediegen —, natürlicher —, prismatischer —); siarka rodzima, naturalna.

hemiprismatischer — p. Realgar.

prismatischer — p. gediegener Schwefel.

prismatoidischer —, (Operment) p. Auripigment.

Schwefelammonium (Einfach-Schwefelammonium); siarczek amonu (chem.).

Schwefelantimon; siarczek antymonu (chem.).

Schwefelarm; ubogi w siarkę, mało-siarkowy (met.).

Schwefelarsen (Schwefelarsenik, Einfach-Schwefelarsen) p. Realgar.

Anderthalb — p. Auripigment.

Schwefelbaryum (Einfach-Schwefelbaryum); siarczek barowy (chem.).

Schwefelbergbau; górnictwo (kopalnictwo) siarczane, dobywanie siarki. (górn.).

Schwefelbergwerk; kopalnia siarki (górn.).

Schwefelblei (Einfach-Schwefelblei, Bleisulfid, Bleimonosulfid); siarczek ołowiu (chem.).

Schwefelblumen (Schwefelblüten); kwiat siarczany (chem.).

Schwefelchlorid; dwuchlorek siarki (chem.).

Schwefelchlorür (Chlormonosulfid); chlorek siarki (chem.).

Schwefeldioxyd p. Schwefligsäureanhydrid.

Schwefeleisen; siarczek żelaza (chem.).

Schwefelerde (erdiger Schwefel); siarka ziemista (min.).

Schwefelerz; ruda siarczana (min.).

Schwefelfaden p. Schwefelmann.

Schwefelgehalt p. Schwefelhalt.

Schwefelgrube (Schwefelbergwerk); kopalnia siarki (górn.).

Schwefelhalt (Schwefelgehalt); zawartość siarki, siarkowatość (min. met.).

Schwefelhaltig; zawierający siarkę, siarczany (chem. met.).

Schwefelhütte (Schwefelwerk); hutta siarczana, siarkownia.

Schwefelige Säure p. Schweflige Säure.

Schwefelkalium (Einfach-Schwefelkalium, Kaliummonosulfuret, Kaliumsulfuret); siarczek potasowy (chem.).

Schwefelkalcium; siarczek wapniowy (chem.).

Schwefelkies (Kies, Schwefelmetall); iskrzyk, pirytoide (kiz, kamień siarczysty) (min.).

Schwefelkies (Eisenkies, Pyrit); iskrzyk, pirit (żelazny), iskrzyk złocisty (min.).

Schwefelkohle (Schwefelkies haltende Kohle); węgiel pirytowy, iskrzykowy, węgiel siarkę zawierający (geol.).

Schwefelkolhenstoff p. Kohlensulfid.

Schwefelkupfer; siarczek miedzi (chem.).

Schwefelager; pokład siarki (geol. gór.).

Schwefelleber; wątroba siarczana (chem.).

Schwefelmangan; siarczek manganu (chem.).

Schwefelmann (Schwefelmännchen, Schwefelmännel, Schwefelfaden); siarnik, nitka (lont) nasiarkowana (gór.).

Schwefelmilch; mleko siarczane (osad siarki, siarka osadzona) (chem.).

Schwefeln (mit Schwefel behandeln); siarkować nasiarkować.

Schwefelnatrium; siarczek sodowy (chem.).

Schwefelquecksilber; siarczek rtęciowy (chem.).

Schwefelquelle; źródło siarczane, zród siarczany (geol.).

Schwefelrubin p. Realgar.

Schwefelsalze p. Sulfosalze.

Schwefelsäure (Schwefelsäurehydrat, Monothionsäure); kwas siarkowy (chem.).

englische —; kwas siarkowy angielski.

rauchende —, (Nordhauser —, böhmische —, sächsische —); kwas siarkowy dymiący.

wasserfreie — p. Schwefelsäureanhydrid.

Schwefelsäureanhydrid (wasserfreie Schwefelsäure, Schwefeltrioxyd); bezwodnik kwasu siarkowego.

Schwefelsäurefabrik; fabryka kwasu siarkowego (chem. techn.).

Schwefelsäurefabrikation; wyrób kwasu siarkowego (chem. techn.).

Schwefelsäurehydrat p. Schwefelsäure.

Schwefelsaure Salze (Sulfate); siarczany (chem.).

Schwefelsaures Eisenoxyd (Eisenoxydsulfat); siarczan żelazowy (chem.).

Schwefelsaures Eisenoxydul (Eisenoxydulsulfat); siarczan żelazawy (chem.).

Schwefelsaures Kalium (Kaliumsulfat); siarczan potasowy (chem.).

Schwefelsaures Kalzium (Kalziumsulfat); siarczan wapniowy (gips) (chem.).

Schwefelsaures Magnesium p. Magnesiumsulfat.

Schwefelsaures Natrium p. Natrium (schwefelsaures).

Schwefelschlacke; żużel siarkowy (chem. techn.).

Schwefelsilber; siarczek srebra (chem.).

Schwefeltrioxyd p. Schwefelsäureanhydrid.

Schwefelverbindung; związek siarki (chem.).

Schwefelwasserstoff (Schwefelwasserstoffsäure, Einfach-Schwefelwasserstoff, Hydrothionsäure, Wasserstoffsulfid, Wasserstoffmonosulfid); siarkowodór (chem.).

Schwefelwasserstoff - Ammoniak (Schwefelwasserstoff - Schwefelammonium); p. Schwefelammonium.

Schwefelwasserstoffwasser; woda siarkowodorowa (chem.).

Schwefelwerk (Schwefelhütte); zakład siarczany, huta siarczana (gór. hut. techn.).

Schwefelzinn; siarczek cyny (chem.).

Schwefelzink (Zinksulfid, Zinkmonosulfid); siarczek cynku (chem.).

Schwefelzünder (Schwefelzündfaden, Schwefelfaden) p. Schwefelmann.

Schweflige Säure (Schwefeldioxyd); kwas siarkawy (chem.).

Schwefligsäureanhydrid (Schwefeldioxyd); bezwodnik kwasu siarkowego, bezwodnik siarkawy (chem.).

Schwefligsaure Salze (Sulfite, pl.); siarczyny (chem.).

Schweif (das Ausgehende) p. Ausbiß.

Schweif (gefärbte Dammerde am Ausbiß); wychodnia barwna, wysterce barwne (geol.).

Schweifsäge p. Säge.
Schweißarbeit p. Schweißen (das).
Schweißbar: spawalny, zgrzewalny, spójny, zlipny (met.).
Schweißbarkeit; spawalność, spajalność, zgrzewalność, zlipność (met.).
Schweiß Eisen (Schweißschmied Eisen); żelazo spawalne, spawane, zgrzewalne (met.).
Schweiß Eisenblech (Schmied Eisenblech); blacha z żelaza zgrzewalnego (met.).
Schweißen; spawać, zgrzewać, spajać (szwejsować) (met.).
Schweißen (Schweißung, Schweißarbeit); spawanie, zgrzewanie (szwejsowanie) (met.).
Schweißer; zgrzewacz, spawacz (szwejsownik) (met.).
Schweißfehler; błąd w spajaniu (spawaniu, zgrzewaniu) (met.).
Schweißfeuer (Schweißherd); ogień (ognisko) do spajania (spawania zgrzewania) (met.).
Schweißfuge p. Schweißstelle.
Schweißherd p. Schweißfeuer.
Schweißhitze (Schweißwärme); żar jarzący, żar spajania (spawania, zgrzewania) (met. kow.).
Schweißnaht p. Schweißstelle.
Schweißofen; piec żarowy do spajania, zlipniak, zgrzewak, spawak (met.).
Schweißschmied Eisen p. Schweiß Eisen.
Schweißstahl; stal zgrzewalna, spawalna (met.).
Schweißstelle (Schweißnaht, Schweißfuge); spój, szew spojenia (miejsce spojenia, lutowania) (met.).
Schweißung; 1) p. Schweißen (das); 2) p. Schweißstelle.
Schweißverfahren; sposób (spawania) zgrzewania (met.).
Schweißwärme p. Schweißhitze.
Schwellbrettchen (Schwelleisten, Vorleghölzer, Einsetzspangen) b. d. Mehlführung; zakładka (sort.).
Schwelle; 1) przycieś, podwalina; 2) podstopnica, ława stolicowa (bud.).
Schwelle (Oberbauschwelle); podkład, próg (kol.).
Eisenbahn —, (Schweller, Sleeper); podkład kolejowy, próg.
eiserne Quer —, podkład poprzeczny żelazny.
gepreßte —; podkład tłoczony.
hölzerne —; podkład poprzeczny drewniany.

Schwelle (Oberbauschwelle); podkład, próg (kol.).
Lang —; podkład podłużny.
Mittel —; podkład pośredni, środkowy.
Quer —; podkład poprzeczny.
Stoß —; podkład czołowy, końcowy, stykowy, zbiegowy.
Wechsel —, (Extraholz, Wechselholz); podkład rozjazdowy, zwrotnicowy.
Schwellen; 1) wezbrać (o rzecze); 2) napęcznić, napędząć.
Schwellenabstand; odstępek międzypokładowy (kol. gór.).
Schwellenbeil (Krumhacke) p. Dixel.
Schwellenlehre (Dexellehre); prawidło (sprawdzian) do zaciosów. (kol. gór.).
Schweller p. Schwelle.
Schwelleisten p. Schwellbrettchen.
Schwellung; 1) wezbranie (wód); 2) napęcznienie, nabrzmienie.
Schwemmen; 1) spławić (drzewo); 2) myć, przemywać (sort.).
Schwemmgold p. Seifengold.
Schwemmholz; drzewo spławiane.
Schwemmland (Schwemungebirge); ziemia (górotwór) napływowa, namulona (geol.).
Schwemperiode; okres napływu (geol.).
Schwemsel p. Schwämm sel.
Schwengbaum p. Rennbaum.
Schwengel (einer Pumpe); drażek pompowy, gibaczka (maszyn.).
Schwengel (beim Erdbohren) p. Bohrschwengel.
Schwengel (eines Tiergöpels) p. Rennbaum.
Schwengelbock (Schwengeldocke, Schwengelständer, Stau de) beim Schwengelgerüst; koza (koziół) dźwigniowa, wiertnicza (wierc. ziem.) p. Bohrdocke.
Schwengelgerüst; zóraw dźwigniowy, wiertniczy (wierc. ziem.) p. Bohrgerüst.
Schwengelpumpe; pompa z wahaczem, pompa dźwigniowa (maszyn.).
Schwengelständer; 1) stojak wahacza; 2) koziół wiertniczy.
Schwenkbühne; pomost (tarcza) obrotowy, nachylny (pochylnie hamulecze) (górn.).
Schwenzbottich (Abläuterfaß, Ab-lauffaß); kadź oddzielająca, opłukująca, przemywalna (sort.).
Schwenzel p. Schwämm sel.

Schwenzsieb p. Läutersieb.
Schwerbleierz p. Plattnerit.
Schwere; 1) ciężkość, ciężar; 2) p. Schwerkraft.
Schwererde; 1) tlenek barowy (chem.); 2) p. Schwerspat (min.).
Schwerkraft (Schwere, Gravitation); ciężenie, siła ciężenia (fiz. mech.).
Schwerlinie; linia ciężkości (fiz. mech.).
Schwerpunkt (Massenmittelpunkt); punkt (środek) ciężkości (fiz. mech.).
Schwerschmelzbar (strengflüssig); trudnotopliwy (chem. met.).
Schwerspat (Baryt, prismatischer Halbaryt); baryt, spat ciężki, ciężoka, brzemień, brzemieniec (min.).
Schwerstange (Schwerstück, Bohrklotz, große Bohrstange); obciążnik (wierc. ziem.).
Schwerstein p. Scheelit.
Schwibbogen (Strebobogen); obłęk, (łęk) odporowy, przełęcz (przenoszący parcie sklepienia na filar podporowy) (bud.).
Schwimmen; pływać.
Schwimmendes Gebirge (Trieb sand, Schwimmsand, Quicksand); kurzawka, zyd, zyz, żygawica (piasek płynny) (geol.).
Schwimmer; pływak (fiz. warzel.).
Schwimmsand p. Schwimmendes Gebirge.
Schwimmsanddämme; tamy przeciwwkurzawkowe, przeciwwyzowe (osuszanie kopalni) (górn.).
Schwimmsandentwässerungsschacht; szyb do odwodnienia kurzawki (górn.).
Schwinden; 1) kurezyć się (o odlewie); 2) paczyć się (o drzewie).
Schwindmaß; 1) miara skurczenia (kruszc); 2) skurcz (długość skurczenia) (met. odl.).
Schwindung (das Schwinden); 1) skurcz, kurczenie (odlewu); 2) paczanie się (drzewa).
Schwinge; 1) opatka, kobiałka; 2) gibaczka (u ciągadeł polnych).
Schwingen; 1) wywijać, machać (czem); 2) wahać (o wahadle); 3) drgać (o powietrzu i t. d.)
Schwingende Bewegung (Schwingungsbewegung) p. Bewegung.
Schwingsieb; sito wahadłowe (ładowanie węgla) (górn.).
Schwingung; 1) drganie, drgnięcie; 2) wahanie, wahnienie, kołysanie; 3) oscylacja.

Schwingungsamplitude p. Schwingungsweite.
Schwingungsdauer (Schwingungszeit); czas drgania, okres drgań, trwanie drgnięcia.
Schwingungsgalvanometer; galvanomierz wahadłowy, balistyczny (el.).
Schwingungsperiode; okres drgania.
Schwingungsweite (Amplitude der Schwingung); obszerność drgania (wahań) (fiz.).
Schwingungszahl; częstość (ilość, liczba) drgnięć (el.).
Schwingungszeit p. Schwingungsdauer.
Schwitzbad; łaźnia.
Schwund; zanik.
Schwung; rozpęd, zamach (fiz. mech.).
Schwungkraft (Fliehkraft, Zentrifugalkraft); siła odśrodkowa (mech.).
Schwungkugeln; kule (gałki) rozpedowe, kule (gałki) regulatora, miarkownika (maszyn.).
Schwungkugelregulator; regulator (miarkownik) kulowy, gałkowy (maszyn.).
Schwungmaschine (Zentrifugalmaschine); maszyna odśrodkowa (fiz.).
Schwungpumpe (Zentrifugalpumpe); pompa odśrodkowa, wirowa, centryfugalna (maszyn.).
Schwungrad; koło rozpedowe, zamachowe, szalone (maszyn.).
Schwungradbremse; hamulec koła rozpedowego (maszyn.).
Schwungradhaspel; kołowrót (dźwigarka) rozpedowy, kołowrót z kołem rozpedowym (maszyn. górn.).
Schwungradwelle; wał koła rozpedowego (maszyn.).
Schwungrätter p. Schwingsieb und Schüttelrätter.
Schwungschaufler (Schöpfschaufler, Wasserschaufler); łopata czerpakowa, szufa holenderska, chlustak.
Schwingsieb (Wippsieb); sito wahadłowe (sort.).
Sechseck; sześciobok, sześciokąt (geom. kryst.).
Sechsfächner p. Hexaeder.
Sechsgliedriges System p. Kristallsystem.
Sechskant; sześciográn.
Sechskantisen p. Eisen.
Sechsmalachtflächner (Achtundvierzigflach, Hexakisoktaeder); czterdziestoośmiościan (kryst.).

Sechsmalvierflach (Sechsmalvierflächner) p. Hexakistetraëder.

Sechshephenstrom; prąd sześciofazowy (sześcioprąd) (el.).

Sechshephenumformer; przetwornik prądu sześciofazowego (el.).

Sechshephenig; sześcioboczny (geom.).

Sechshephenig; sześciokątny (geom.).

Sechshephenmeter; sekometr (el.).

Sediment; osad (geol.).

Sedimentär (durch Niederschlag entstanden, geschichtet); osadowy, uwarstwiony (geol.).

Sedimentgestein (sedimentäres Gestein, Sedimentärgestein, geschichtetes oder normales Gestein); skała osadowa, uwarstwiona (geol.).

See (der See, Landsee); jezioro (geol.).

Abdämmungs —; jezioro tamowe.

abflußloser —; jezioro bezodpływowe.

Eis —; jezioro lodowcowe.

Krater —; jezioro kraterowe.

Moränen —; jezioro morenowe.

Strand —; jezioro brzeżne.

tektonischer —; jezioro tektoniczne.

See (die See, Meer); morze, ocean (geol.).

Seebachit; zebachit, seebachit (min.).

Seeboden; 1) dno morskie, dno morza; 2) dno jeziora (geol.).

Seerz; ruda jeziorowa (min.).

Seehöhe; wysokość nad poziomem morza (geogr. miern.).

Seeigel; jeż morski (geol.).

Seele (Einlage im Seile); dusza (maszyn.).

Hanf —; dusza konopna.

Seeluft; powietrze morskie (geol.).

Seesaline (Meersaline, Salzgarten, Seesalzgarten, Seesalzwerk); salina morska (soln.).

Seesalz (Meersalz, Baisalz); sól morska (soln.).

Seesalz (Schleppsatz); sól jeziorowa (soln.).

Seesalzgewinnung; dobywanie soli jeziorowej (z jezior) (soln.).

Seesalzwerk p. Seesaline.

Seestrand; plaża, wybrzeże morskie (geol.).

Seewasser (Meerwasser); woda morska (geol.).

Seewind; wiatr morski (geol.).

Segment (Kreisabschnitt); odcinek (koła) (geom.).

Segnersches Reaktionsrad p. Reaktionsrad (fiz.).

Sehne; 1) cięciwa; 2) ścięgno.

Sehnenmethode; tyczenie (łuków) od cięciwy, metoda cięciw (miern.).

Sehnentransporteur; kątomierz cięciwowy (miern.).

Sehnenwicklung; uzwojenie cięciwowe (el.).

Sehnig (vom Eisen); żyłasty, włókniasty.

Sehstrahl; promień widzenia (fiz.).

Sehweite; odległość (dalekość) widzenia (fiz.).

Seichblech (bei Schachtpumpen) p. Saugkopf.

Seide; jedwab.

Seidenglanz (der Mineralien); połysk jedwabisty (min.).

Seife (Waschmittel); mydło.

Seife (Saife, pl. Seifen, Seifenlager, Seifengebirge, Trümmerlagerstätte); usyp, usypnia, zsyłowisko, gruzowisko, górotwór napływowy (geol.).

Seife (Seifen, Seifenwerk); płóczka (złota, platyny i t. d.) (górn.).

Seifen (seifnen); płókać, myć, czyścić (złoto, platynę i t. d.) (górn. sort.).

Seifenabbau (Abbau von Seifen, Seifenbau, Seifenarbeit, Seifnerarbeit, Seifenbetrieb, Seifenwerksbau, das Seifen, das Seifnen); odbudowa usypów, skał napływowych, płókanie (górn. sort.).

hydraulischer —, (hydraulische Seifenausbeutung, hydraulische Gewinnung der Seifen); odbudowa usypów hydrauliczna, płókanie hydrauliczne.

Seifenarbeit p. Seifenabbau.

Seifenarbeiter p. Seifner.

Seifenbau p. Seifenabbau.

Seifenbetrieb p. Seifenabbau.

Seifenherz (Wascherz); ruda płóczkowa, płókania (górn. sort.).

Seifenfeld; pole usypowe, napływowe, płóczkowe (górn. sort.).

Seifengebirge (Seifenlager, Seifen) p. Seife.

Seifengold (Schwemmgold, Waschgöld); złoto płóckane (geol. górn.).

Seifenlager (Seifenlagerstätte); pokład (złoże) usypowy, napływowy (geol.) p. Seife.

Seifenpulver (zur Denaturierung des Salzes); proszek mydlany (soln.).

Seifenstein (Saponit); saponit, mydleniec (min.).

Seifenton; 1) miękisz, mydłak (towarzyszy rudzie żelaznej); 2) mydlarka (towarzyszy soli) (geol.).

Seifenwerk (Flutwerk, Waschwerk) p. Seife.

Seifenwerksbau p. Seifenabbau.

Seifenzinn (Seifenzinnerz, Seifenzinnstein, Stromzinn, Waschzinn, Kassiterit); kasyteryt, kamień cynowy, cyniak (min. górn.).

Seifer p. Seifner.

Seifnen p. Seifen.

Seifner (Seifer, Seifenarbeiter); płótkarz (górn. sort.).

Seifnerarbeit p. Seifenabbau.

Seige p. Wasserseige.

Seiger; 1) p. Bleilot (górn. miern.); 2) p. Seiher.

Seiger (senkrecht, vertikal); pionowy, prostopadły, stojący (górn. miern.).

Seigerarbeit (Seigerprozeß, Seigern, Seigerung, Seigerhüttenarbeit, Seigerhüttenbetrieb, Seigerhüttenprozeß); odtapianie (rodzaj odciągania kruszcu od kruszcu, gdy związek jest łatwotopliwy, przy czym kruszec jeden topliwszy od drugiego (hut.).

Seigerbahn p. Seigerfahrt.

Seigerblei; ołów oczyszczony (met.).

Seigerbremse (seigerer Bremschacht); szyb hamulczy pionowy.

Seigerebene; płaszczyzna pionowa (górn. miern.).

Seigeres Flöz p. Flöz.

Seigerfahrt (Seigerbahn); drabina pionowa (górn.).

Seigerherd; ognisko odtapialne (hut.).

Seigerhöhe; wysokość pionowa (miern. górn.).

Seigerhüttenarbeit (Seigerhüttenbetrieb, Seigerhüttenprozeß) p. Seigerarbeit.

Seigern; 1) odtapiać, wytapiać (hut.); 2) cedzić, odcedzać, filtrować; 3) sączyć; 4) spionować, zmierzyć głębokość (szybu) (miern. górn.).

Seigern (das) p. Seigerarbeit.

Seigerofen; piec odtapialny (hut.).

Seigerprozeß p. Seigerarbeit.

Seigerriß (Aufriß); rzut pionowy (miern. górn.).

Seigerschacht (seigerer Schacht) p. Richtschacht.

Seigerschmelzen p. Seigerarbeit.

Seigersprung; szczelina pionowa (górn.).

Seigerteufe; głębokość pionowa (miern. górn.).

Seigerung p. Seigerarbeit.

Seigerverhauen (Streibbau mit breitem Blick auf Steilen Flözen) p. Stoßbau.

Seiher (Seiger, Seiherblech, Seiherkasten, Saugkorb) bei Pumpen; kosz ssawny (maszyn.).

Seihstein (Filtriersandstein) p. Filtrierstein.

Seihkasten (Abseihkasten); cedzidło (w ługowniach) (soln.).

Seihlutte (Abseihlutte); lutnia sitowa, upustowa (w cedzidle) (soln.).

Seihröhre (Siebröhre) beim Sinkwerksbetrieb; rura sitowa, upustowa (w cedzidle) (soln.).

Seihwasser (Sickerwasser) p. Tagwasser.

Seil; lina (maszyn. techn.).

Aufzug —; lina wyciągowa, lina do dźwigów.

Bast —; lina łyczana, lina z łyka, łyczak.

Baumwollen —; lina bawełniana.

Draht —; lina druciana.

Flach —, (Band —); lina płaska, taśmowa.

Förder —, (Treib —); lina wyciągowa.

geteertes —; lina smolna, maziona.

Hanf —; lina konopna.

Kabel —; lina wielolinkowa.

Last —; lina ciężarowa, lina do dźwigów.

Rund —, (rundes); lina okrągła.

Stahldraht —; lina stalowa.

Transmissions —; lina napędowa, transmisyjna.

verjüngtes —; lina stożkowa.

verschlossenes —; lina zamknięta, zadrutowana.

— **ohne Ende**; lina bez końca.

Seilantrieb (Seiltrieb); napęd linowy, transmisyjna linowa (maszyn.).

Seilaufzug; wyciąg linowy (maszyn. górn. techn. i t. d.).

Seilauge p. Seilgehänge.

Seilausgleichung; zrównoważenie liny (maszyn. górn.).

Seilbahn (Drahtseilbahn, Luftbahn); kolej (kolejka) linowa, wisząca.

Seilband p. Salband.

Seilbohrapparat; przyrząd wiertniczy linowy (wierc. ziem.).

Seilbohren (Bohren mit dem Seile, Seilbohrmethode, chinesisches Bohrverfahren); wiercenie linowe, chińskie (wierc. ziem.).

Seilbohrer; świder na linie, świder linowy, świder do wiercenia linowego (wierc. ziem.).

Seilbohrmethode (Seilbohrverfahren, chinesisches Bohrverfahren, Seil-

- bohren); sposób wiercenia linowego (wierc. ziem.).
- Seilbremse**; hamulec linowy (maszyn.).
- Seilbruch**; przerwanie, urwanie (się) liny (górn.).
- Seilbrücke** (Seilsteg) im Göpelhaus; mostek linowy (maszyn. gór.).
- Seilbügel** p. Seilwirbel.
- Seilbund** (Seilschloß) p. Seilgehänge.
- Seildraht**; drut linowy (maszyn. techn.).
- Seiler**; powroźnik, liniarz.
- Seilfahrt** (Mannschaftsförderung); jazda (linowa) na linie (wyjazd szybem do kopalni i wyjazd szybem z kopalni) (górn.).
- Seilfänger** p. Bohrkrätzer.
- Seilförderung**; 1) wyciąganie linowe (w szybie); 2) przewóz linowy (w chodnikach) (górn.) p. Förderung.
- Seilführung**; linowód (maszyn. gór.).
- Seilfurche** (Seilnut, Seilspur); rowek (dla) liny (maszyn. gór.).
- Seilgehänge** (Gehänge, Seilauge, Seilschlupf, Seilschurz, Schurz, Seilklemme, Seilbund, Seilschloß); kłódka linowa, zamek linowy, oko (zawiesie) linowe (maszyn. gór.).
- Seilgestänge**; ciągnak (żerdziny) linowe (maszyn. gór.).
- Seilgewicht**; ciężar liny.
- Seilgewichtsausgleichung**; zrównoważenie ciężaru liny (maszyn. gór.).
- Seilgradierung** (Strickgradierung, Bindfadengradierung); tężenie linowe (solanka splywa po naciągniętych linach) (soln.).
- Seilhaken**; hak linowy (maszyn. gór.).
- Seilklemme** p. Seilgehänge.
- Seilknoten**; węzeł linowy (maszyn. gór.).
- Seilkorb** p. Seiltrommel.
- Seilkupplung**; 1) sprzęg (lin) linowy; 2) sprzętło linowe (maszyn. gór.) p. Kupplung.
- Seilkurve**; krzywa sznurowa, linowa (krzywa sznura wiszącego) (mech.).
- Seillauf** p. Seilfurche.
- Seillinie**; linia sznurowa (mech.).
- Seillitze** p. Litze.
- Seillöser**; rozluźniacz lin (maszyn.).
- Seilmaschine**; 1) dźwigarka linowa; 2) maszyna linowa (maszyn.).
- Seilpolygon**; wielobok sznurowy (mech.).
- Seilpolygonseite**; bok wieloboku sznurowego (mech.).
- Seilprobe** (Seilprüfung); próba (wytrzymałości) liny (wytr.).
- Seilrad** p. Seilscheibe.
- Seilrille**; rowek (żłobek) dla liny (maszyn.).
- Seilrolle**; 1) krążek linowy; 2) walek linowy (maszyn. gór.).
- Seilschacht**; szyb linowy (górn.).
- Seilscheibe** (Schachtscheibe, Seilrad); tarcza (koło) linowa, linotarcza.
- Seilscheibengerüst** (Schachtgerüst, Fördergerüst); wieża linotarczowa, nadszybowa, wyciągowa (maszyn. gór.).
- Seilschloß** p. Seilgehänge.
- Seilschlupf** p. Seilgehänge.
- Seilschurz** p. Seilgehänge.
- Seilspannung**; naprężenie (napięcie, natężenie) liny.
- Seilspur** p. Seilfurche.
- Seilstärke**; grubość liny (maszyn.).
- Seilsteg** p. Seilbrücke.
- Seilsteifheit** (Seilsteifigkeit); sztywność liny.
- Seiltrieb**; napęd linowy, transmisja linowa (maszyn.).
- Seiltrift** (Leitung des Göpelseils); linowód (górn.).
- Seiltrommel** (Fördertrommel, Trommel, Seilkorb); bęben linowy, wyciągowy (maszyn. gór.).
- kegelförmige** —; bęben linowy stożkowy, stożkowaty.
- Seilturm** (Seilscheibengerüst); wieża nadszybowa (górn.).
- Seiltrommelwelle**; wał bębnowy linowych (maszyn. gór.).
- Seil und Gegenseil**; lina przednia i tylna (przewóz linowy) (górn.).
- Seiltrumm** (Trummseil); lina szybowa (górn. lub dolna) (górn.).
- Seilverbindung**; połączenie linowe, połączenie liny.
- Seilverspleißung**; spłot liny.
- Seilvorgelege**; przystawka linowa, przystawka z liną (maszyn.).
- Seilwalze** p. Seilrolle 2).
- Seilwerk**; powrozy, liny.
- Seilwerkstätte**; powroźnia.
- Seilwinde**; dźwigarka linowa (maszyn.).
- Seilwirbel** (Wirbel, Seilbügel, Kappe); obkrętka (werbel) linowa (wierc. ziem.).
- Seilerreißmaschine**; rozrywarka lin (techn.).
- Seilzwinge**; ściskacz linowy.

Seiser-Schichten; warstwy seisskie (geol.).

Seismograph (Erdbebenanzeiger); sejsmograf (geol.).

Seismometer (Erdbebenmesser); sejsmometr (geol.).

Seite; 1) strona; 2) bok (trójkąta); 3) stronnica.

Seitenablagerung; odkład, odsypka, zapas nasypu (ziemia zbywająca z wykopów, złożona na boku) (rob. ziem.).

Seitenansicht; widok boczny (geom.).

Seitendruck; ciśnienie boczne (mech.).

Seitenebene; płaszczyzna boczna (geom.).

Seitenfassade; widok (wystawa, fasada) boczny (bud.).

Seitenfirstenbau; odbudowa schodowa (występowa) boczna (górn.).

Seitenfläche; płaszczyzna (ściana) boczna (górn.).

Seitenfuge p. Fuge.

Seitengraben; rów boczny, postronny (kol.).

Seitenkamm; wręb boczny (cieś.).

Seitenkipswagen; wózek (koleba) w bok wywrotny, wywrot boczny (górn.).

Seitenkraft (Komponente); siła składowa (mech.).

Seitenmauer; mur boczny (bud.).

Seitenort (Nebenort) p. Flügelort.

Seitenschub; parcie (ciśnienie) boczne.

Seitenstoß; uderzenie boczne.

Seitenstrossenbau; odbudowa schodowa (spągowa) boczna (górn.) p. Strossenbau.

Seitenrumm (eines Ganges) p. Nebengang.

Seitenverschiebung (der Schichten); przesunięcie boczne (warstw) (geol.).

Seitenwand; ściana boczna.

Seitwärtseinschneiden (Seitwärtsabschneiden); weinanie boczne, weinanie w bok (miern.).

Sekante (Schnittlinie); sieczna (geom.).

Sektion; 1) oddział, wydział; 2) sekcja (na mapach).

Sektor (Kreisauschnitt); wycinek (geom.).

Sekundär (in zweiter Linie stehend, untergeordnet); wtórny, wtóry, drugorzędny.

Sekundärbahn (Vizinalbahn); kolej drugorzędna.

Sekundärelement (sekundäres Element); stos wtórny (el.) p. Element.

Sekundärformation (sekundäre Formation) p. Mesozoische Formation.

Sekundärgenerator; przetwornik, (transformator) wtórny (el.).

Sekundärkreis; obwód wtórny (el.).

Sekundärleistung; moc wtórna (el.).

Sekundärleitung; przewód (przewodnik) wtórny (el.).

Sekundärnetz; sieć wtórna (el.).

Sekundärspannung; napięcie wtórne (el.).

Sekundärspule, cewa wtórna (el.).

Sekundärstation; stacya wtórna (el.).

Sekundärstrom; prąd wtórny (el.).

Sekundärträger p. Nebenträger.

Sekundärwicklung; uzwojenie wtórne (el.).

Sekundärwindungen; zwoje wtórne (el.).

Sekundärwirkung; działanie drugorzędne, uboczne.

Sekunde; sekunda ($\frac{1}{60}$ minuty).

Sekundenkilogramm (Sekundenmeterkilogramm); kilogrametr na sekundę (mech.).

Sekundenpendel; wahadło sekundowe (fiz.).

Seladonit (Grünerde, grüne Erde, veroneser Erde, veroneser Grün); seladonit, zielonka, ziemia zielona, werońska, zielonoziem (min.).

Selagit; selagit (geol.).

Selbit (Grausilber, Silberkarbonat); selbit (min.).

Selbstausschaltung; wyłączenie samoczynne, samodzielne (maszyn. górn.), **Selbstausschalter**; wyłącznik samoczynny (el.).

Selbstelektrisierung; samoelektryzacja (el.).

Selbstentladung; samowyladowanie, samowyprądzenie (el.).

Selbstentzündung (der Kohle); samożar, samozapalenie, samowzniet (węgla) (górn.).

Selbsterregung; samowzbudzenie, (el.).

Selbsthemmend; samohamowny (maszyn.).

Selbsthemmung; samohamowność (maszyn.).

Selbstinduktion; samoindukcja, samowzniet (el.) p. Selbsterregung.

Selbstkosten p. Gestehungskosten.

Selbstöler; samosmar, oliwiarka samoczynna (maszyn.).

Selbstregistrierend; samoznaczący, samozanaczający (tj. piszący lub liczący).

Selbstregulierung; samomiarkowanie (maszyn. el.).

Selbstschatten; cień własny (geom.).

Selbstschmelzig; samotopliwy (hut.).

Selbstschmierlager; samosmar, łożysko samosmarowe (maszyn.).

Selbstspanend; samopreżny.

Selbststeuerung; stawidło, (sterowanie) samoczynne, automatyczne (maszyn.).

Selbsttätig (selbstwirkend, automatisch); samoczynny, samoczynnie (maszyn.).

Selbstunterbrecher; przerywacz samoczynny (el.).

Selbstwasser; wody kopalniane, dzikie (górn.).

Selbstzirkulierend; samokrążny.

Selen; selen (chem.).

gediegenes —; selen rodzimy (min.).

Selenblei; 1) selenek ołowiu (chem.); 2) klaustalit (min.).

Selenbleikupfer (Selenkupferblei, Zorgit); zorgit (min.).

Selenit p. Gipsspat.

Selenkobaltblei (Tilkerodit); tilkerodyt (min.).

Selekupfer (Berzelin); berzelin (min.).

Selenkupferblei p. Selenbleikupfer.

Selenkupfersilber (Eukairit); eukairyt (min.).

Selenmerkur p. Selenquecksilber.

Selenmerkurblei p. Selenquecksilberblei.

Selenquecksilber (Tiemannit, Selenmerkur); timanit (min.).

Selenquecksilberblei (Selenmerkurblei, Ierbachit); Ierbachit (min.).

Selenschwefel (Volcanit); wolkanit (min.).

Selenschwefelmerkur (Onofrit, Selenschwefelquecksilber); onofryt (min.).

Selensilber (Naumannit); naumanit (min.).

Selenwismutglanz (Frenzelit); frenzelit (min.).

Selenzelle; ogniwo selenowe (el.).

Sellait; sellait (min.).

Sellersches Lager p. Lager (maszyn.).

Semaphor (Armsignal); ramieniec, semafor (koi.).

Semester (Halbjahr); półroczcie.

Semestralprüfung; egzamin półroczny.

Semilior p. Similor.

Senarmontit; senarmontyt (min.).

Sendedraht; wysylnik (el.).

Sendestation; stacya wysyłająca (el.).

Sendung; posyłka, przesyłka, wysyłka.

frankierte —; posyłka opłacona.

Senior; 1) senior (przełożony stygarów kopalnianych w Wieliczce i Bóchni); 2) senior, starszy, starszejszy (pomocnik stygara i warcabnego w dozorowaniu robót, z pomiędzy robotników starszych wybierany; znaczenie pierwotne) (górn. soln.).

Senkapparat; opuszczacz, przyrząd do opuszczania (obudowa szybów Kind-Chaudrona); 2) p. Senkzeug (górn.).

Senkarbeit (Senken des Schachtausbauens); opuszczanie (obudowy szybowej) (górn.).

Senkausbau (b. Schachtabteufen); obudowa opuszczana (górn.).

eiserner —; obudowa opuszczana żelazna.

Senkel (Senkblei, Bleilot, Lot, Brahne); pion, ołowianka (bud. górn. miern.).

nach dem —; według pionu.

—**schlagen**, (— hängen, Brahne hängen, Stunde hängen); wyznaczać kierunek, godzinę, powiesić pion (miern. górn.).

Senkeleisen (Krampe) p. Fixpunkt-nagel.

Senkeln p. Absenkeln.

Senkelsehnr; sznur (nitka) pion (górn. miern.).

Senken; 1) p. Abteufen; 2) opuszczanie (obudowę szybową lub pompy szybowej).

Senken (sich senken); osiadać o murze, o nadkładzie i t. d. (bud. górn.).

Senkerkeilhaue (beim Abteufen); kilof ciężki, nosak ciężki (górn.).

Senkfmaschine p. Fashine.

Senkflasche (zum Solprobennehmen); fiaska (walec) opuszczana, zatapia (soln.).

Senkkasten (Versenkkasten); skrzynia zatapia, nurkowa, keson (do budowy murów pod wodą zapomocą zgęszczonego powietrza) (rob. wod.).

Senklot (Lot); pion.

Senkmauer; mur opuszczany (górn.).

Senkmauerung (Senkschichtmauerung); murowanie opuszczane, omurowa opuszczana (górn.).

Senkort p. Fallort.

Senkpumpe p. Senksatz.

Senkrecht; prostopady, pionowy.
Senkrechte (senkrechte Linie); prostopada, pionowa (geom.).
Senkrohr (Senkröhre); 1) nurnica; 2) p. Bohrtäucher (wierc. ziem.).
Senksatz (Senkpumpe); 1) pompa opuszczalna; 2) p. Pumpe (Abteufpumpe).
Senkschacht; szyb opuszczany (górn.).
gemauerter —; szyb opuszczany murowy, murowany (z muru).
gußeiserner —; szyb opuszczany lano-żelazny (z żelaza lanego).
Senkschachtmauerung p. Senkmauerung.
Senkschachtverfahren; sposób opuszczania szybów (górn.).
Senkschraube; śruba opuszczająca, naciskowa (górn.).
Senkschuh (Schneidekranz); wieniec zaostroszony, but (trzewik) obudowy opuszczanej (górn.).
Senkstangen (bei Senkpumpen); żerdziny (ciągadła) opuszczane (maszyn. górn.).
Senkung (der Erdoberfläche); osiadanie się (ziemi) p. Bodensenkung.
Senkwage p. Aräometer.
Senkwinde; dźwigarka (lewar) opuszczająca, dźwigarka (lewar) do opuszczania (górn.).
Senkzeug (Senkapparat) für Senkpumpen; opuszczadło (wieszak, zawiesznik) pompowe (maszyn. górn.).
Senkzimmerung; wyprawa opuszczana (górn.) p. Zimmerung.
Senon (Senonien, Senonbildung); senon, piętro senońskie (formacja kredowa) (geol.).
Separat (gesondert); osobny, odrębny, oddzielny.
Separaterregung; wzbudzenie niezależne, obce (el.).
Separatfeuerdarren (zum Trocknen des Formsalzes); suszarnie (ogniowe) oddzielne (warzel).
Separation (Trennung, Scheidung, Absonderung, Sortierung); 1) separacja, oddzielanie, rozdzielanie, odłączanie, rozbiór (kawalków rudy lub węgla według wielkości ziarn rozsortowanych od skały płonnej); 2) p. Separationsvorrichtung.
Separationsanstalt; separacja, rozdzielnia, rozbiornia; zakład separacyjny (sort.).
Separationsapparat p. Separationsvorrichtung.

Separationsmaschine; maszyna separacyjna, separator, rozdzielacz, oddzielnik (sort.).
Separationstrommel (Klassierstrommel); bęben separacyjny, rozdzielczy, oddzielnik (sort.).
Separationsvorrichtung (Separationsapparat); urządzenie separacyjne, rozdzielcze, oddzielnik, separator (sort.).
Separatventilation (Sonderbewetterung); przewietrzanie oddzielne (górn.).
Separieren (absondern, scheiden, trennen, sortieren); separować, oddzielać, rozdzielać, odłączać, rozbiierać (sort.).
Sepia; sepia (barw.).
Sepiabrunn; sepia brunatna, bruń sepii (barw.).
Septarienton; il septaryowy (geol.).
Serbian p. Miloschin.
Sericit; serycyt (min.).
Sericitschiefer; łupek serycytowy (geol.).
Seriendynamo; prądnica szeregową
Serienmaschine (Hauptschlußmaschine, Reihenmaschine); maszyna szeregową (el.).
Serienmotor (Hauptschlußmotor, Hauptstrommotor); motor (silnik) szeregowy, jednoobwodowy, prądnik głównikowy (el.).
Serienschalter; wyłącznik szeregowy, seryjny (el.).
Serienschaltung; połączenie szeregowy (el.).
Serpentin (prismatischer Serpentinsteatit); serpentyn, węzowiec, żmijowiec (min.).
Serpentinastbest (Chrysotil); azbest serpentynowy, chryzotyl (min.).
Serpentine (Schlängelweg); serpentyna, zakręt, zakolenie (drogi, rzeki).
Serpentinschiefer; łupek serpentynowy (min. geol.).
Serpentinsteatit; steatyt serpentynowy (min.).
prismatischer — p. Serpentin.
rhomboëdrischer — p. Pinit.
Serpula; serpuła, rurówka (pierszcienica skamieniała napotykana wśród muszli) (geol.).
Serpulit; serpulit (geol.).
Servitut (Dienstbarkeit, Zwangspflicht); serwitut, służebność.
Servomotor; motor (silnik) pomocniczy (el.).

Sesqui- (anderthalb); półtora (chem.).

Setzabhub (Abhub) beim Siebsetzen; zgarnięcie (zdjęcie) osadowe (sort.).

Setzapparat (Setzvorrichtung, Setzmaschine); przyrząd osadowy, osadzający, osadnik (sort.).

Setzarbeit (Siebsetzarbeit, das Setzen, Siebsetzen); osadzanie (osadzanie na sitach) (sort.).

Setzbühne; stół osadowy, osadzający, stół do osadzania (sort.).

Setzbütte (Setzfaß, Prente); kadź osadowa (sort.).

Setze (pl. Setzen) p. Verwerfung.

Setzeisen; 1) p. Bergeisen; 2) siekacz, przecinak (do przecinania żelaza) (met.).

Setzen; 1) ustawiać (stemple); 2) osadzać (kamienie); 3) osadzać (na sitach) (sort.); 4) obracać (świder).

Setzen (sich setzen); 1) osiadać, osadzać się (o murach, warstwach); 2) ustać się (o płynach).

Setzen (Siebsetzen, Setzarbeit); osadzanie (na sitach) (sort.).

— **mit abgesetzter Arbeit** (gewöhnliches —); osadzanie przerywane, zwykłe.

— **mit Stauchsieb** (im bewegten o. mechanischen Siebe); osadzanie na sicie ruchomem.

— **mit ununterbrochener Arbeit** (kontinuierliches —); osadzanie ciągłe, ustawiczne, osadzanie bez przerwy.

Setzerz; ruda osadowa (sort.).

Setzerzabhub; zgarnięcie (zdjęcie) osadowe pierwsze (sort.).

Setzfaß (Setzbütte, Prente); kadź osadowa (sort.).

Setzgrauen; gruzły (grapie, krupy) osadowe (sort.).

Setzgut (Setzvorrat, Siebsetzvorrat, Setzwerk, Setzzeug); materiał osadowy (sort.).

Setzhammer p. Hammer.

Setzherd (von Rittinger); stół osadowy (Rittingera) (sort.) p. Herd.

Setzkasten; skrzynia osadowa, osadzająca (sort.).

Setzkolben; tłok osadowy (sort.).

Setzkompaß (Taschenkompaß, Handkompaß); kompas (godzinnik) kieszonkowy (górn. miern.).

Setzkopf; głowa (łeb) nita.

Setzlatte (Abwägelatte); łąta z krokiewką (miern.).

Setzlibelle p. Libelle.

Setzmaschine (Siebsetzmaschine, Setzapparat); maszyna osadzająca, osadowa, osadzarka (sort.).

doppelsiebige —; maszyna osadzająca dwusitowa.

pneumatische —; maszyna osadzająca powietrzna.

Setzort p. Brennot.

Setzpfanne (ein in die Pfanne gestellter Kasten); panew wkładkowa, wkładana (warzel).

Setzpumpe; pompa osadowa, osadzająca (sort.).

Setzrad (Stromsetzmaschine, Fächerad, Fächertrommel) bei der Mehlführung; bęben mączny korytkowy (sort.).

Setzsieb; sito osadzające, osadowe (sort.).

Hand —; sito osadzające ręczne.

kontinuierlich abtragendes —; sito ciągle (ustawicznie, bez przerwy) osadzające.

Setzsohle (Saumschwelle); przycieś (bud.).

Setzstein (beim Scheiden) p. Scheidestein.

Setzvorrat p. Setzgut.

Setzvorrichtung p. Setzapparat.

Setzwage (Schrotwage, Grundwage); poziomica, krokiewka, śródwaga (miern.).

Setzwerk (Setzwerksprobe); ruda osadowa (sort.).

Severit; seweryt (min.).

Seybertit (Clintonit, Chrysophan, rhomboëdrischer Perlglimmer); seybertyt, klintonit (min.).

Sextant (Winkelmesser); sekstans (miern.).

Shapingmaschine (Fräsmaschine); strugarka poprzeczna, szeping (techn.).

Shunt (Nebenschluß); bocznik, upust (el.).

Shuntmaschine (Nebenschlußmaschine); prądnica (maszyna) bocznikowa, upustowa, upustna (el.).

Siberit (Sibirit, roter Turmalin); syberyt (min.).

Siccativ- p. Sikkativ-.

Sicherheit; pewność, bezpieczeństwo.

Sicherheitsapparat; przyrząd bezpieczeństwa, bezpiecznik.

Sicherheitsbelastung; obciążenie próbne.

Sicherheitsblende; ściana (zasłona) bezpieczeństwa, ściana (zasłona) ochronna (górn.).

Sicherheitsbühne p. Schutzbühne.

Sicherheitsbremse p. Bremse.
Sicherheitsfahrt; pomost bezpieczeństwa, pomost ruchomy (przy pogłębianiu szybów) (górn.).
Sicherheitsgefährlich; niebezpieczny, grożący niebezpieczeństwem, groźny.
Sicherheitsgrad; stopień bezpieczeństwa.
Sicherheitsgurt; pas bezpieczeństwa.
Sicherheitskette; łańcuch bezpieczeństwa.
Sicherheitsklappe; klapa (przepust, pastka) bezpieczeństwa (maszyn.).
Sicherheitskoeffizient; współczynnik bezpieczeństwa.
Sicherheitslampe (Wetterlampe); lampka (lampa) bezpieczeństwa (górn.).
Sicherheitsmarke (Distanzmarke, Markierpfahl, Polizeistock); miłościotorek, słupek ostrzegawczy, międzytorowy. ukres (kol.).
Sicherheitsmaßregel; środek bezpieczeństwa.
Sicherheitsmauer; mur ochronny (bud. górn.).
Sicherheitsorgane; organy (przedstawiciele) bezpieczeństwa.
Sicherheitspfeiler (Schutzpfeiler); filar ochronny oporowy, filar bezpieczeństwa (górn.).
Grenz —; filar ochronny graniczny.
Schacht —; filar ochronny szybowy.
Strecken —; filar ochronny chodnikowy, filar ochronny chodników.
Sicherheitsrohr; rura bezpieczeństwa, rura zabezpieczająca (maszyn.).
Sicherheitschalter; wyłącznik bezpieczeństwa (el.).
Sicherheits Sprengstoffe (pl.); materiały wybuchowe bezpieczne (górn.).
Sicherheitstür (Rettungstür); drzwi bezpieczeństwa, drzwi ratunkowe, ochronne (górn.).
Sicherheitsventil; wentyl (zawór) bezpieczeństwa (maszyn.).
Sicherheitsverschluß; zamknięcie bezpieczeństwa, zamknięcie zabezpieczone (górn.).
Sicherheitsvorkehrung; zarządzenie bezpieczeństwa.
Sicherheitsvorrichtung; przyrząd bezpieczeństwa, bezpiecznik.

Sicherheitsvorschriften; przepisy bezpieczeństwa, przepisy ochronne.
Sicherheitszünder; zapalnik (palnik, lont, stupina) bezpieczeństwa.
Bickford'scher —; zapalnik bezpieczeństwa Bickforda.
Sicherherd (kleiner Stoßherd, Sichertrog); stół (spławek) probierczy, probierski (sort.).
Sichern; 1) zapewniać, zabezpieczać; 2) myć, oczyszczać (rudę na korytku probierczem).
Sichertrog (Handsichertrog); 1) korytko probiercze, probierskie; 2) p. Sicherherd.
Sicherung; bezpiecznik (el.).
Blei —; bezpiecznik ołowiany.
einpolige —; bezpiecznik jednobiegunowy.
dreipolige —; bezpiecznik trybiegunowy, trójbiegunowy.
Schmelz —; bezpiecznik topny, topikowy, stopka.
Stöpsel —; bezpiecznik korkowy, wtyczkowy, wkrętkowy.
unverwechselbare —; bezpiecznik niezamienny.
zweipolige —; bezpiecznik dwubiegunowy.
Sicherungsbücke; mostek bezpiecznikowy (el.).
Sicherungselement; ogniwo (działka) bezpiecznika (el.).
Sicherungslamelle; pasek bezpiecznikowy (el.).
Sicherungsort (Schutzort) p. Fliehort.
Sicherungspatrone (Sicherungsstöpsel); korek bezpiecznikowy (el.).
Sicherungsschalter; wyłącznik z bezpiecznikiem (el.).
Sicherungsstift; kołek osadczy (maszyn.).
Sicherungsstöpsel p. Sicherungspatrone.
Sickerdole (Sickergraben, Rigole); odciek, ściek, sączek (rob. wod.).
Sickergraben p. Sickerdole.
Sickern; sączyć się, wyciekać.
Sickerrohr p. Drain.
Sickerwasser (Seihwasser, Tagwasser); woda dzienna (z deszczów i roztopów pochodząca) (górn. geol.).
Siderit; 1) Spateisenstein; 2) p. Saphirquarz.
Sideromelan (vulkanischer Obsidian); syderomelan (min.).
Sideroplesit; syderoplezyt (min.).
Sideroschisolith; syderoschizolit (min.).

Siderosilicet; syderosylicyt (min.).
Siderotantalit (Siderotantalit, Kimito-tantalit, Tamela-Tantalit); sydero-tantalit (min.).
Sieb; sito, rzeszoto, przetak (sort.).
bewegliches —; sito ruchome.
Siebapparat (Siebvorrichtung, Siebwerk); przyrząd sitowy, przesiewnik, przesiewacz (sort.).
Siebarbeit; 1) sianie, przesiewanie; 2) p. Siebsetzarbeit, Setzarbeit.
Siebarbeit (siebförmig); sitowaty.
Siebdurchfall; 1) przesiewki; 2) p. Faßvorrat.
Sieben (durchsieben); siać, przesiewać (sort.).
Sieber; przesiewacz (sort.).
Sieberei; przesiewanie, sianie (sort.).
Siebloch (Siebmasche); oko, oczko (sort.).
Siebrad; koło sitowe (sort.).
Siebrost; ruszt sitowy, kratowy (maszyn. sort.).
Siebsetzarbeit p. Setzarbeit.
Siebsetzen; 1) p. Setzen 3); 2) p. Setzen (Siebsetzen).
Siebsetzer; płóczkarz (sort.).
Siebsetzvorrat p. Setzgut.
Siebtrommel (Trommelsieb); bęben sitowy (sort.).
Siebvorrichtung p. Siebapparat.
Siedebetrieb; warzenie (warka) soli (warzel.).
Siededampf; para wrzenia (warzel.).
Siedeeinrichtung; urządzenie do warzenia (soli) (warzel.).
Siedegebäude (Siedehaus) p. Sudhaus.
Siedeherdzug; ciąg paleniskowy (warzel.).
Siedehitze; temperatura (ciepłota) wrzenia (fiz. warzel.).
Siedelot (Salzgehalt); słoność, zawartość soli (warzel.).
Sieden; 1) warzyć, gotować; 2) wrzeć, kipieć (warzel.).
Sieden (das Sieden); 1) warzenie, gotowanie; 2) wrzenie, kipienie (warzel.).
Siedeperiode; okres warzenia (warzel.).
Siedepfanne (Salzpfanne) p. Pfanne.
Siedeprozess (Gebräu, Sudprozess); warzenie (soli), przebieg warzenia, warka (soli) (warzel.).
Siedepunkt; punkt (temperatura, ciepłota) wrzenia (fiz. warzel.).
Sieder; 1) p. Salzsieder; 2) p. Siederrohr oder Bouilleur.
Siederei; warzelnia.

Sidereibetrieb; ruch warzelniczy, warzenie.
Siederessel p. Bouilleurkessel.
Siederohr (Siederöhre) bei Dampf-kesseln p. Bouilleur.
Siederohr (Wasserrohr); opłomka (w kotle).
Siederohrkessel; 1) p. Bouilleurkessel; 2) kocioł płomieniówkowy, opłomkowy (maszyn.).
Siedesalz p. Sudsalsz.
Siedesalzgewinnung p. Sudsalsz-gewinnung.
Siedesole (Garsole, Gutsole) p. Garsole.
Siedetemperatur; temperatura (ciepłota) wrzenia.
Siedeverlust (Salzverlust beim Salzsieden); ubytek warzelniczy (przy warzeniu) (warzel.).
Siedewerk (Sudwerk, Salzsudwerk, Salzsudhütte, Sudhütte, Siedehaus, Sudhaus); zakład warzelniczy, warzelnia, karbarya, wieża, koktura (warzel.).
Siedmeister; karbarz, dozorca (nadzorca) warzelnia (warzel.).
Siegburgit; zygburgit (min.).
Siegelerde (Böl) p. Lemnische Erde.
Siegener Grauwacke; szarogłaz siegeński (geol.).
Siegenit p. Kobaltkies.
Siegensche Einmalschmelzarbeit; fryszowanie (świeżenie) o jednym topieniu, fryszowanie (świeżenie) zygieńskie, styryjskie (met.).
Siegerländer Schachtofen; prażak (piec prażelny) siegerlandzki (hut.).
Siel (Durchlaß, Kanal); 1) śluza wałowa, przepust (zamykany); 2) kanał sciekowy.
Siele (pl. Sielen, Sielzeug, Tragband) p. Laufseil (Laufsiele).
Siemensseinheit des Widerstandes; jednostka oporu Siemens (el.).
Siemensfeuerung (Siemens'sche Feuerung) p. Regenerativfeuerung.
Siemensofen p. Regenerativofen.
Siemensprozess (Siemen's direkte Methode); proces (dymarstwo) Siemens, (sposób wyrobu żelaza i stali bezpośrednio z rudy) (met.).
Siemenspuddelofen; piec pudlingowy (pudling) Siemens (hut.).
Sienna; syena (barw.).
gebrannte —; syena palona.
ungebrannte —; syena niepalona.
Sigillarien; sygilarie (rośliny karbonu) (geol.).

Signal (Zeichen); sygnał, znak, hasło.
akustisches — (hörbares —); sygnał akustyczny, głosowy, słyszalny.
Alarm —, (Not —); sygnał niebezpieczeństwa, trwogi, sygnał alarmowy.
Deckungs —; sygnał ochronny.
Distanz —; sygnał wjazdowy, przedstacyjny, ostrzeg przedstacyjny.
elektrisches —; sygnał elektryczny.
Fahr —, (Freifahrt —, freie Fahrt); sygnał jazdy, sygnał do jazdy.
Farben —; sygnał harwony.
feststehendes —, (fixes —); sygnał stały.
Glocken —, (elektro - akustisches —); sygnał dzwonkowy, elektro - akustyczny.
Halt —, (Halt!); sygnał zatrzymujący, sygnał „stój“!
Hand —; sygnał ręczny.
Haupt —; sygnał główny.
Hilfs —; sygnał o pomoc.
Knall —; sygnał wybuchowy, sygnał splotkowy.
Mast —, (Flügel —, Arm —); sygnał masztowy, słupowy.
optisches —, (sichtbares —); sygnał optyczny, widzialny.
Schluß —; sygnał końcowy, odtylny.
Weichen —, (Wechsel —); sygnał zwrotniczy, sygnał na zwrotnicy.
Zugs —, (— am Zuge); sygnał pociagowy, sygnał na pociągu.
Signalanlage; urządzenie sygnałowe.
Signalapparat (Signalvorrichtung, Signalmittel); przyrząd sygnałowy, urządzenie sygnałowe (sygn.).
Signalfahne; chorągiewka sygnałowa, proporcezyk (sygn.).
Signalglocke; dzwonek sygnałowy (sygn.).
Signalhorn; róg (trąba) sygnałowy.
Signalisieren (Zeichen geben); sygnalizować, sygnałować, dawać sygnały, znaki (sygn.).
Signalisierung; sygnalizacja, sygnałowanie, dawanie znaków (sygn.).
Signalisierungsvorschrift; przepisy sygnałowe.
Signallampe; lampa sygnałowa (sygn.).
Signallaterne; latarnia sygnałowa (sygn.).
Signalmast; maszt (słup) sygnałowy (sygn.).

Signalmittel p. Signalapparat.
Signalpfeife; gwizdawka (gwizdek, świstawka) sygnałowa (sygn.).
Signalruf; nawoływanie sygnałowe.
Signalscheibe; 1) tarcza sygnałowa (sygn.); 2) p. Visierplatte.
Signalstange p. Visierstange.
Signalvoltmeter; woltomierz (woltmetr) sygnałowy (el.).
Signalvorrichtung; przyrząd sygnałowy, urządzenie sygnałowe (sygn.).
Sikkativ (Trockenmittel); sykatywa (techn.).
Sikkativfirnis (Trockenölfirnis); pokost szybkoschnący (techn.).
Silber; srebro (met.).
China — p. Neusilber.
bergfeines —, (Blick —); srebro błyskowe, migocące.
gediegen —, (hexaëdrisches —); srebro rodzime, lite, czyste.
geschlagenes —, (Blatt —); srebro płatkowe, malarskie.
güldisches —, (goldhaltiges —, Goldsilber); srebro złociste.
Neu —, (Pakfong, Chinasilber, Perusilber, Argentan); nowe (chińskie) srebro, argentan.
Silberader (schmaler Silbergang); żyła srebrna, żyła srebra (geol. górn.).
Silberamalgam; 1) amalgam (ortęć) srebra (met.); 2) amalgama srebra (min.).
Silberamalgamation; amalgamacja (ortęcanie) srebra (met.).
Silberantimonglanz p. Miargyrit.
Silberarbeit; robota w srebrze (met. techn.).
Silberarbeiter (Silberschmied); srebrnik (met. techn.).
Silberartig; srebrzysty.
Silberausbringen (Silbergewinnung aus Erzen); otrzymywanie srebra (z rud) (met.).
Silberbarre (Silberbarren, Silberstange); zlewek srebrny, sztaba srebrna (met.).
Silberbergbau; 1) górnictwo srebra, kopalnictwo srebra (kopanie, dobowanie srebra); 2) p. Silberbergwerk (górn.).
Silberbergwerk (Silbergrube, Silbererzgrube, Silbermine, Silberbergbau); kopalnia srebra, góry srebrne (górn.).
Silberblatt (Silberblättchen) p. Blattsilber, Silber (geschlagenes).
Silberblei (silberhaltiges Blei); ołów srebrzysty (met.).

Silberblende (Rotgiltigerz); blenda srebrna, czerwonekruz (min.).

antimonische —, (Antimon —) p. Rotgiltigerz dunkles.

arsenische —, (Arsen —) p. Rotgiltigerz lichte.

Silberblik (Blick, Blicken des Silbers); blysk (mgnienie, blik) srebra (met.).

Silberbrennen (Siberfeinbrennen, Silberfeinen, Feinbrennen o. Feinschmelzen des Blicksilbers, Raffinieren des Silbers); szczyrzenie srebra (met.).

Silberbrenner; wypalacz srebra, brantownik (met.).

Silberbrenngaden (Brennhaus); uszczerzalnia srebra (met.).

Silberbrennherd (Silberfeinbrennherd, Brennofen); piec do szczyrzenia srebra (met.).

Silberchlorid (Chlorsilber); chlorek srebra (chem.).

Silberdraht; drut srebrny (met. techn.).

Silberdürrerz (dürres Silbererz) p. Dürrerz.

Silbererz; ruda srebrna (min.).

Silbererzbau p. Silberbergbau.

Silbererzgang (Silbergang); żyła srebrna (geol.).

Silbererzgrube p. Silberbergwerk.

Silberextraktion; ekstrakcyja srebra (chem. met.).

Silberfahlerz (dunkles Weißgiltigerz); tetraedryt srebrny ciemny (min.).

Silberfeinbrennen p. Silberbrennen.

Silberfeinbrennherd p. Silberbrennherd.

Silberfolie (Silberblättchen); płatek srebrny, srebro płatkowe (met. techn.).

Silberfrei (vom Blei, Kupfer); bezsrebrny, niesrebrny.

Silberführend; srebronośny (geol.).

Silberführung; srebronośność (geol.).

Silbergang p. Silbererzgang.

Silbergehalt (Silberhalt, Silberhaltigkeit) der Erze; srebrzystość, zawartość srebra (w kruszeu) (górn. hut.).

Silbergewinnung p. Silberausbringen.

Silberglanz (hexaëdrischer Silberglanz, Glanzerz, Glaserz, Silberglaserz, Argentit); błyszcz srebra, srebrobłyszcz, szklanokrusz, srebro szkliste miękkie, argentyt (min.).

Silberglätte (gelbe Glätte, Stücken-glätte); glejta srebrna, żółta (met.).

Silberglimmer p. Kaliglimmer.

Silbergold (Goldsilber, goldhaltiges o. güldisches Silber); srebro złociste (min.).

Silbergrube p. Silberbergwerk.

Silberhalt (Silberhaltigkeit) p. Silbergehalt.

Silberhaltig (silberreich); srebronośny, srebrodajny, srebrzysty (min. met.).

Silberhornerz p. Kerargyrit.

Silberhütte; huta srebrna, huta srebra (met.).

Silberkarbonat; 1) węglan srebra (chem.); 2) p. Selbit (min.).

Silberkies; piryt srebrny, argentopiryt (min.).

Silberkönig; król (królik) srebrny (met. prob.) p. König.

Silberkorn; ziarno srebrne (met. prob.).

Silberkrätze; 1) skrzeczeki (gręzy) srebrne (met.) p. Gekrätze; 2) opiółki, odpadki srebra (met. techn.).

Silberkuchen; bochen srebra (met.).

Silberkupferglanz (Kupfersilberglanz, Stromeyerit, isometrischer Kupferglanz); błyszcz miedziano-srebrny, srebro szkliste miedziste, sztromeyerit (min.).

Silberlegierung; stop, (spłyn, aliaz) srebra (met. techn.).

Silberletten; it srebrzysty, srebronośny (geol.).

Silbermine p. Silberbergwerk.

Silbermulm p. Silberschwärze.

Silbern (von Silber); srebrny, srebrzysty.

Silbernitrat (salpetersaures Silberoxyd, Silbersalpeter); azotan srebrowy (chem.).

Silberoxyd; tlenek srebrowy (chem.).

Silberoxydul; tlenek srebrawy (chem.).

Silberplattierung; platerowanie srebrnym, posrebrzanie (met. techn.).

Silberprobe; próba srebra (prob.).

Silberreich; bogaty w srebro, srebrzysty (geol. min.).

Silberrohstein; matta (lech) srebrna surowa (met.).

Silbersalpeter p. Silbernitrat.

Silberschaum (Zinkschaum, Silberzink, Zinksilber); pianka srebrna (met.).

Silberschaum (unechtes Blattsilber, die dünnste Argentanfolie); płatek argentanowy (met. techn.).

Silberschläger; klepacz srebra (met. techn.).

Silberschmelzeinsatz; wstawka topikowa (topna) srebrna (el.).

Silberschmelzsicherung; bezpiecznik topikowy (topny) srebrny (el.).

Silberschwärze (Silbermulm, erdiger Silberglanz); czerni srebra (min.).

Silberspießglanz (Antimonsilber, Spießglanzsilber, Diskrasit, prismatisches Antimon); dyskrazyt, srebro antymonialne (min.).

Silberstahl; stal posrebrzana, srebrzysta (met.).

Silberstufe; okaz (bryła) rudy srebrnej (min.).

Silbersulfat (schwefelsaures Silberoxyd, schwefelsaures Silber, Silbervitriol); siarczan srebra (chem.).

Silbersulfuret p. Schwefelsilber.

Silbersuperoxyd (Silberhyperoxyd); nadtlenek srebra (chem.).

Silbervitriol p. Silbersulfat.

Silbervoltmeter; voltmetr (srebrny) srebrowy (el.).

Silberwährung; waluta srebrna.

Silberweiß; srebrzysto-biały.

Silberwismuterz (Silberwismutglanz) p. Wismutsilber.

Silberwismutspiegel p. Tellurwismutsilber.

Silberzink p. Silberschaum.

Silikat (kieselsaures Salz, Kieselsäuresalz); krzemian (chem.).

Silizierung; nakrzemianie (chem. met.).

Silizierungsgrad (Silizierungsstufe); stopień nakrzemienia (met.).

Silizit sylicyt (min.).

Silizium (Kiesel); krzem (chem.).

Siliziumarm (vom Roheisen); mało-krzemowy (met.).

Siliziumbioxyd p. Kieselerde.

Siliziumbronzes; spż (bronz) nakrzemiony, krzemowy.

Siliziumbronzedraht; drut krzemobronzowy (techn.).

Siliziumdioxyd; dwutlenek krzemu (chem.).

Siliziumeisen (Ferosilizid, Kiesel-eisen, Siliziumroheisen); żelazokrzem, surowiec krzemowy (met.).

Siliziumfluorwasserstoff; kwas fluorokrzemowodorowy (chem.).

Siliziumkarbid (Karbonund, Karborundum); karborundum, karborund, węglik krzemu (chem.).

Siliziumkupfer; miedź krzemowa (met.).

Siliziummangan (Ferromangansilizid); mangan krzemowy (met.).

Siliziumoxyd; tlenek krzemu (chem.).

Siliziumreich (vom Roheisen); silnie krzemowy, w krzem bogaty, w krzem obfity (met.).

Siliziumroheisen p. Siliziumeisen.

Siliziumsäure (Kieselsäure); kwas krzemowy (chem.).

Sillimanit (prismatoidischer Disthen-spat); sylimanit (min.).

Silur (silurische Formation, silurisches Gebirge, Silursystem); sylur, formacja sylurska (geol.).

Ober —; sylur górny.

Unter —; sylur dolny.

Silurkalk; wapień sylurski (geol.).

Similor (Semilor, Mannheimer Gold, Scheingold, Prinzmetall); symilor, złoto manheimskie, metal książęcy (met. techn.).

Simonyit (Blödit oder Astrakanit); symonyit (min.).

Simplexseil; lina skrętkowa (bez duszy) (maszyn. gór.).

Sims p. Gesims-.

Simulation (Verstellung); symulacja, symulowanie, udawanie.

Sinken (absinken, durchsinken) p. Abteufen.

Sinkwerk (Solenerzeugungswerk, Laugwerk, Werk, Auslaugekammer, Sinkwerksanlage); ługownia (solna) (soln.).

angekehrtes —; ługownia nawodniona.

Sinkwerk (Tonnlage, Gesenk zum Sinkwerk führend); pochylnia dopustowa, szybik dopustowy (soln.).

Sinkwerksbau (Sinkwerksbetrieb); ługowanie soli, otrzymywanie solanki przez ługowanie, odbudowa z pomocą rozpuszczania, odbudowa (przez rozpuszczanie) przez wylugowanie (soln.).

Sinkwerksbetrieb p. Sinkwerksbau.

Sinkwerkssole (künstliche Sole, Bergsole); solanka (surowica) sztuczna (soln.).

Sinopit (Bol von Sinope); synopit (min.).

Sinter; nawar (geol.).

Kiesel —; nawar krzemionkowy.

Kalk —; nawar wapienny.

Sinter (Hammersinter) p. Hammer-schlag.

Sinter (Frishschlacke, Weich, Abfall beim Frischen); żużel, zuzel (met.).

Sinterabbrand (beim Frischfeuer) p. Schlackenacken.

Sinterarbeit (Salzburger Sinterarbeit, Sinterfrischarbeit, Sinterfrischen, Sinterfrischerei, Sinterfrischprozeß, Sinterprozeß); świeżenie (fryszowanie, uszczerzanie) surowca (surowiczny) sproszkowanego (met.).

Sinterasche (durch den Rost gefallene, gesinterte Asche); zeskwar, popiół spieczony.

Sinterblech (beim Frischfeuer) p. Schlackenacken.

Sinterfrischarbeit p. Sinterarbeit.

Sinterkohle (Art Steinkohle); węgiel spiekający się, zeskwarny (min.).

Sinterkoks p. Koks.

Sintern; 1) sączyć się, ślimaczyć się; 2) zeskwarzyć, spiekać się.

Sinterprozeß p. Sinterarbeit.

Sinterwasser; woda stalaktytowa, naciekowa (geol.).

Sinus; wstawa, sinus (geom.).

Sinusbussolle; busola wstaw, galwanometr wstaw, wstawnica (el.).

Sinuselektrometer; elektrometr wstaw (el.).

Sinusoide (Sinuslinie); sinusoida, krzywa wstaw.

Sinuszatz; twierdzenie wstaw (geom.).

Sinussstrom; prąd wstawowy, sinusoidalny (el.).

Sinuswelle; fala wstawowa, sinusoidalna (el.).

Siphon (Saugröhre); syfon, lewar.

Siphonabschluß; zamknięcie syfonowe (rur w tamach powietrznych) (górn.).

Siphonrekorder; wykreślnik lewarowy, pisak syfonowy (el.).

Sismondin (Chloritoid); zysmondyn (min.).

Sisserskit (Sysserskit, Iridosmium, dunkles Osmiridium); sysserskit, irydoosm (min.).

Sistieren (einstellen); wstrzymać, zatrzymać, odłożyć na dal.

Situationsplan (Situationsriß); plan sytuacyjny, plan położenia (miern.).

Situationszeichen; znak sytuacyjny, przyjęty (miern.).

Situationszeichnen; 1) rysowanie sytuacji, rysowanie położenia; 2) rysunki sytuacyjne (miern.).

Sitzbrett; ławeczka, siedzenie, deska siedzeniowa (koziółka mierniczego) (miern. górn.).

Sitzort (Einbruchort); chodnik siedzeniowy (w którym górnicy pracują

siedząco lub kłęcząco) (górn.) p. Einbruchsort.

Sitzrecht; rzępa cedzidłowy (w ługowniach) (soln.).

Sitzschlinge (Menschenschlinge, Knecht); szląg (siedzenie z lin skóra obszytych dla spuszczenia się szymbem z pomocą kołowrotu) (górn.).

Sitzung; posiedzenie, obrada, sesja.

Sitzungsprotokoll; protokół (wywód słowny) z posiedzenia.

Skala (Maßstab); podziałka, skala, miara (geom.).

Skalennareometer; gęstomierz (areometr) podziałkowy p. Aräometer.

Skalenlänge; długość podziałki.

Skalenlatte; łąta podziałkowa, łąta z podziałką (miern.).

Skalenmikroskop; mikroskop (drobnowidz) podziałkowy (miern.).

Skalenoëder (hexagonales Skalenoëder, Kalkpyramide, Bipyramide, ungleichkante sechsstellige Pyramide, Drei- und Dreikantner, Hemidodekaëder, Halbzweimalzwoelfflächen); skalenoedr (różnokliniec) heksagonalny (kryst.).

tetragonales —, (ditetragonales —, Disphen); skalenoedr (różnokliniec) tetragonalny.

Skalenteil; jednostka podziałki.

Skalenteilung; podziałka.

Skapolith (Wernerit, Paranthin, pyramidaler Elaßnspat); skapolit, werneryt, parantyn (min.).

Skartierung (Beiseitelegung); wybra-kowanie.

Skioptikon (Zauberlaterne); skioptykon, latarnia czarnoksięska.

Skizze (flüchtiger Entwurf, Umriß); zarys, pierworys, szkic.

Skizzenbrettchen; stolik do szkicowania (miern.).

Skizzieren (leicht entwerfen); szkicować, naszkicować, narysować, nakreślić.

Skleretin (Skleretinit); skleretyn (min.).

Skleroklas (Arsenomelan, Bleiarsenglanz, Sartorit); skleroklaz, sartoryt (min.).

Skleroklas (Dufrenoyisit, Binnit); skleroklaz, diufrenuazyt, binit (min.).

Skolecit (Skolezite, Kalkmesotyp, Mesotyp von Island, harmophaner Kuphonspat); skolecyt, mezotyp wapienny (min.).

Skolopsit; skolopsyt (min.).

Skonto (Eskonto) p. Diskonto.

Skontrieren (die Rechnung prüfen); sprawdzić (rachunek) (kas.).
Skontro (Skontrierung); sprawdzenie (kasy, rachunków) (kas.).
Skorodit (peritomes Flußhaloid); skorodyt (min.).
Skorpion; niedźwiadek (astr.).
Skorza (feiner Pistazitsand); skorca, pistacyt drobnoziarnisty (min.).
Skrubber (Kokswäscher); skrubler (techn.).
Skutterudit (Tesseralkies, Arsenik-kobaltkies, Hartkobaltery, Hartkobaltkies); skuterudyt, piryt tesimalny (min.).
Sleeper (Schlipser) p. Eisenbahnschwelle.
Smalte p. Schmalte.
Smalteblau p. Schmaltblau.
Smaltfarbe p. Schmalte.
Smaltin (weißer Speiskobalt, Arsenik-kobalt, oktaëdrischer Kobaltkies); smaltyn, błękit kobaltu, kobalt biały i szary (min.).
Smaragd; szmaragd (odmiana beryla) (min.).
dirhomoëdrischer —; beryl i szmaragd.
prismatischer —; euklaz, kruszyniec, złamiec.
rhomoëdrischer —; fenakit, fenacyt.
Smaragdgrün (von Farbe); szmaragdowy (min.).
Smaragdit; szmaragdyt (min.).
Smaragdfels p. Eklögit.
Smaragdmalachit; miedniak szmaragdowy, szmaragdyn (min.).
prismatischer —; euchroit.
rhomoëdrischer —; dyoptaz.
Smegmatit; smegmatyt (min.).
Smirgel p. Schmirgel.
Smithsonit p. Zinkspat.
Sockel (Glühlampensockel); trzonek (główna) żarówki (el.).
Socket (Säulenfuß, Unterbau); cokół, odziemie, odzium, odziumek (bud.).
Socketgesims; gzyms cokółowy (bud.) p. Gesims.
Socketmauerwerk; mur cokółowy.
Socketplatte; płyta (podstawna) cokółowa (bud.).
Soda (normales oder neutrales kohlen-saures Natrium); soda (chem.).
Soda (Natron, kohlen-saures Natron, hemiprismatisches Natronsalz); soda (egipska), natron (min.).
Sodabereitung; wytwarzanie sody, wyrób sody (techn.).

Sodafabrik; fabryka sody (techn.).
Sodalager; pokład sody (geol.).
Sodahaltig; sodowy, zawierający sodę.
Sodalith (dodekaëdrischer Amphigen-spat); sodalit (min.).
Sodasalz (Soda); sól sodowa.
Sode p. Sudhaus.
Soden (pl.) p. Torfziegel.
Soggen (Soggeprozeß, Soggeperiode); dowarzanie soli (warka ostateczna i osadzanie się soli) (warzel).
Soggepfanne p. Pfanne.
Soggeprozeß p. Soggen.
Sohlbaum (Sennstock) des Pochstuhls; legar tłuczki (sort.).
Sohlbaum (Tragbaum); legar (zelbon, zelwon) (legary w ściany wpuszczane, na których wieńce szybów spoczywają) (górn. cieś.).
Sohlberg (Keilberg, Zwischenberg); klin skalny (górotwór kliniasty między dwoma odnóżami żyłnemi) (geol.).
Sohle (Abbausohle); podpiętrze (w odbudowach) (górn.).
Sohle (das Liegende) eines Flözes; podkład, podłoże, spąg (geol. górn.).
Sohle (einer Strecke); podłoga, spąg, spód, spodek (chodnika) (górn.).
Sohle (Lauf, Horizont, Etage); piętro (górn.).
Sohle (Niveau); równia, poziom, linia pozioma (miern.).
Sohle (Sohlengestein) p. Sohlgestein.
Sohlenabstand (Abstand zweier Sohlen); odstęp poziomów, wysokość poziomów (górn.).
Sohlenarbeit; robota w spągu, robota spągowa, robota pod nogi (górn.).
Sohlenauftrieb (Sohlendruck); 1) parcie z dołu (stat. bud.); 2) pęcznienie spodku (podłogi) (górn.).
Sohlenbau p. Strossenbau.
Sohlenbildung; rozdział (podział) piętrowy, rozdział na piętra (górn.).
 — **von oben herab**; rozdział piętrowy zstępnny, zstępujący.
 — **von unten herauf**; rozdział piętrowy wstępnny, wstępujący.
Sohlendruck p. Sohlenauftrieb.
Sohlengestein p. Sohlgestein.
Sohlenhöhe; wysokość międzypiętrowa (górn.).
Sohlenlauf p. Grundstrecke.
Sohlenmittel; calizna międzypiętrowa (górn.).
Sohlennachreiben (Sohlennachnahme); przybieranie (podbieranie, przybierka, przybiórka) spodku (podłogi) chodnika (górn.) p. Nachreiben.

Sohlenort p. Sohlstrecke.
Sohlenritz (Sohlenriß, Bühnloch in der Sohle); gniazdo w podłodze, w spodku (górn.).
Sohlenritz (zur Wasserableitung); rowek (górn.).
Sohlenstraße (Sohlstraße) p. Strosse.
Sohlenstrecke p. Sohlstrecke.
Sohlenteufe (Sohlentiefe, Horizonttiefe); głębokość piętrowa, poziomowa, głębokość pietra, poziom (górn.).
Sohlgestein (Sohlgestein, Sohle, Liegendgestein) eines Flözes; skała podkładowa, kamień podstawowy, spodni. spągowy, denny (górn. geol.).
Sohlholz, próg, podwalina, przycięs (górn. bud.).
Söhlig (horizontal, wagrecht); poziomy (miern. górn.).
 — **legen**; układać do poziomu, do wagi.
Söhligie Linie (Sohle, Ebensohle); linia pozioma, długość pozioma (miern. górn.).
Sohnnachnahme p. Sohlennachreißen.
Sohlplatte (Grundplatte, Fußplatte); płyta (ława) fundamentowa, podstawowa, posadowa (bud.).
Sohlstein (Sohlenstein) eines Ofens p. Bodenstein.
Sohlstraße (Schlenstraße) p. Strosse.
Sohlstraßenartig p. Strossenartig.
Sohlstraßenbau p. Strossenbau.
Sohlstraßenverhau p. Strossenverhau.
Sohlstrecke (Sohlenstrecke, Hauptstrecke, Sohlenort, Laufstrecke, Grundstrecke, Gezeugstrecke); chodnik piętrowy, główny (górn.).
Sohlstück (Schwelle); próg (bud. górn.).
Sohlwage p. Setzwage.
Soimonit (Aggregat von Barsowit und Korund); soimonit (min.).
Soissonian (Suessonien); piętro soissonske (eocen) (geol.).
Solaröl; olej parafinowy (min. techn.).
Solbad; kąpiel solankowa.
Solbehälter (Solbassin, Solreservoir, Solstube); zbiornik solankowy (soln.).
Solbergwerk; kopalnia solankowa, kopalnia wytwarzająca solankę (soln.).
Solbohrloch; otwór wiertniczy solankowy (soln. geol.).
Solbrunnen p. Solschacht.
Soldampf; para solankowa (w czasie warzenia soli) (warzel.).

Sole (Salzsole, Salzwasser, Sulze, Sur, Suhr); solanka, strowica, rosól (soln. geol.).
gesättigte —; solanka nasycona.
gradierte — p. Garsole.
künstliche —, (Laugwerks —); solanka sztuczna.
Quell —, (natürliche —); solanka źródłana, naturalna, rodzima.
 — **aus Salzseen**; ropa.
Solenbohrer p. Sollöffel.
Solenerzeugungswerk p. Sinkwerk.
Solengerinne (Solrinne, Solkandel); rynna (złób, łotok) solankowa (soln.).
Solengewinnung (Gewinnung der Salzsole); wydobywanie (wytwarzanie) solanki (soln.).
Solenkasten p. Solkasten.
Solenleitung (Röhrenfahrt); rurociąg solankowy, solankociąg (soln.).
Sollöffel p. Sollöffel.
Solenmessung (Solenzimentierung); sześciannowanie solanki, mierzenie solanki (soln.).
Solenoid (Schraubendraht); solenoid, ślimacze, zwojnica (el.).
Solenspindel p. Solspindel.
Solentube p. Solbassin.
Solenstürzer; koszowy (soln.).
Solenwage p. Solspindel.
Solfatara; solfatara (krater wygasły) (geol.).
Solfatarentätigkeit der Vulkane; działalność solfatarowa wulkanów (geol.).
Solfang (bei Gradierhäusern); zbiornik solankowy (soln.).
Solgerinne (Solrinne) p. Solengerinne.
Solgehaltstafel (Solgehaltstabelle); tablica nasycenia (procentowości) solanki (soln.).
Solgewinnung p. Solengewinnung.
Solheber p. Sollöffel.
Solhebung (aus Bohrlöchern); pompowanie solanki (soln.).
Solidarhaftung; rękojmia solidarna, odpowiedzialność solidarna.
Solkammer (bei der Solgewinnung); komora solankowa (soln.).
Solkandel p. Solengerinne.
Solkasten (Solenkasten, Solbassin); zbiornik solankowy (soln.).
Solkunst p. Solpumpe.
Solleitung p. Solenleitung.
Sollöffel (Solheber, Solenheber); czerpak solankowy, wodochwyt, ropochwyt (do brania prób solanek z dna otworu wiertniczego) (wierc. ziem. soln.).

Soll und Haben: dług i należność (w księgach kupieckich) (rach.).
Solmessung (Kubizierung, Zimentierung der Sole) p. Solenmessung.
Solort (Gewinnungsstelle der Sole in den Solbergwerken); przodek solankowy (soln.).
Solprobe; próbka solanki (soln.).
Solpumpe (Solkunst); pompa solankowa (maszyn. soln.).
Solquelle (Salzquelle); źródło solne, słone, solankowe (soln. geol.).
Solreinigung; czyszczenie solanki.
Solreservoir p. Solbehälter.
Solrinne p. Solengerinne.
Solschacht (Solbrunnen, Salzbrunnen); szyb solankowy, studnia solankowa (soln.).
Solschiff (Solkasten) beim Dorngradierwerk; łódź (skrzynia) solankowa (soln.).
Solspiegel (in der Salzsiedepfanne); zwierciadło solanki (warzel.).
Solspindel (Solenspindel, Salzspindel, Solenwage, Solwage); słońmierz, słońmiar, gęstomierz (areometr) solankowy (soln.).
Solsprudel; wytrysk solanki (geol.).
Solstandsmesser (in den Laugwerken); wodoskaz solny, roposkaz (soln.).
Solstube p. Solbehälter.
Soltrübe; męty solankowe (soln.).
Solution (Lösung); roztwór, rozczyń.
Solverlust; ubytek solanki (soln.).
Solwasser; woda solankowa (soln.).
Solvierungsmittel p. Lösungsmittel.
Sombrevit; sombrevit (min.).
Sommervillit p. Melilith.
Sonde p. Erdbohrer.
Sonderbewetterung (Sonderventilation, Separatventilation); przewietrzanie (wentylacja) oddzielne, niezależne, osobne, odrębne (górn.).
Sondererregung; wzbudzanie niezależne, odrębne, obce (magnesów) (el.).
Sondern; 1) oddzielać, rozdzielać; 2) lecz (spójnik).
Sonderstrom; prąd (strumień) powietrza oddzielny, niezależny (górn.).
Sonderventilation p. Sonderbewetterung.
Sondieren (die Tiefe ergründen, erforschen); sondować, zgłębiać, badać.
Sonnengradierung p. Gradierung.
Sonnensalz (durch freies Verdunsten an der Sonne entstandenes Salz); sól słoneczna (soln.).

Sonnenstein (Art Oligoklas); kamień słoneczny (min.).
Sonnenstrahlen; promienie słoneczne.
Sonnenstrahlung; promieniowanie słoneczne.
Sonnenuhr; zegar słoneczny, kompas (astr. miern.).
Sonnenwerk p. Auswerk.
Sonntagsruhe; odpoczynek (spoczynek) niedzielny.
Sordawalit; sordawalit (min.).
Sorte (Art. Gattung); gatunek, rodzaj, wybór, dobór.
Sortierapparat p. Sortiervorrichtung.
Sortieren (nach Sorten sichten, ordnen); sortować gatunkować, rozgatunkować (sort.).
Sortierung (das Sortieren, Trennung eines Haufwerks in Sorten); sortowanie, gatunkowanie, rozgatunkowanie (sort.).
Sortiervorrichtung (Sortierapparat); przyrząd do sortowania, gatunkowania, sortownik (sort.).
Spachtel; kopystka, łopatką (do farby).
Spadait; spadait (min.).
Spagat (Bindfaden); szpagat, sznurek.
Spähloch (Spählocher, Schauloch, Visierloch) in der Arbeitstür eines Ofens; 1) wziernik, wzier (hut. warzel.); 2) otwór roboczy, sztabrok (hut.).
Spaletwand p. Leibung.
Spalierlatten; przyłatki (1½ cala grube) (bud.).
Spalt; 1) szczelina, luz, przedział (pierścienia); 2) przeciek.
Spaltbar (teilbar); łupliwy (min.).
Spaltbarkeit (Teilbarkeit); łupliwość, łupność (min.).
Spalte; 1) szczelina, szpara, rysa (muru); 2) p. Kluft.
Spalten; łupać, rozłupać, rozłupywać.
Spaltenausfüllung (Spaltenfüllung); wypełnienie szczelin (skalnych) (geol.).
Spaltentäler (Berstungstäler); doliny szczelinowe (geol.).
Spaltenverwerfung; p. Sprung.
Spaltfunkenzünder; zapalnik iskrowy wysoko-oporowy (górn.).
Spaltglühzündung; zapalenie żarowe wysoko-oporowe (zamiast drutu platynowego grafit etc.) (górn.).

Spaltholz (Klößholz, Scheiterholz); szczepa, szczapa, polano, drzewo łupane.

Spaltung; 1) rozłupanie (minerału), rozrabanie (drzewa); 2) rozdwojenie, rozkład (chem.).

Spaltungsfläche (Teilungsfläche); płaszczyna łupliwości (min. kryst.).

Spaltungsform (Teilungsgestalt); postać łupliwa (min. kryst.).

Spaltungsrichtung (Teilungsrichtung); kierunek łupliwości (min. kryst.).

Spandrinne; narożnik, pacha, pachwina (bud.).

Späne (Hobelspäne); wióry, strużyny, heblowiny (stol.).

Feil —, (Feilicht); opilki (techn.).

Spangeleisen (spangliges o. streifiges Roheisen); surowiec prązkowany (met.) p. Roheisen (spiegeliges).

Spange (Kamm, Schußkörner) b. d. Schlammarbeit; osad ziarnisty, wierzchni (sort.).

Spanglig (streifig, mit grauem Saum oder grauer Naht) vom Roheisen; prązkowany (met.).

Spangrün (von Farbe); grynszpanowy (min.).

Spannagel; napinka, przypinka, pluskiewka.

Spannbalken; ściąglica, jęta wieszarowa, ścięgno (bud.).

Spannbogen; łuk wspięty (bud.).

Spanndraht (Spannsēil); drut odciągowy, napinający, lina napinająca, uwięź (komina).

Spanne (Handmaß); piędź.

Spannen; naciągać, napinać, wyprężać.

Spannjoeh; rozpora, pryk, przęzacz (gór. cieś.).

Spannkraft (Expansivkraft, Elastizität); prężność, rozprężliwość, naprężenie, siła napięcia, siła wyprężająca (fiz.).

Spannriegel (Brustriegel, Riegel); rozpora (bud. gór.).

Spannring; 1) pierścień rozprężny; 2) nasuwka kleszczowa (refa, ryfka, ryfa).

Spannrolle (b. Treibriemen); krążek wyprężający, naprężający, prężnik.

Spannsäge; piłka stolarska (narz.).

Spannsäule (beim Maschinenbohren) p. Bohrspreize.

Spannscheibe; koło naprężające, wyprężające (maszyn.).

Spannsēil p. Spanndraht.

Spannung; 1) naprężenie, natężenie (wyt.); 2) prężność (gazów i par); 3) zwięzłość (skal).

zulässige —; naprężenie (natężenie) dozwolone, dopuszczalne, bezpieczne (wyt.).

Spannung (elektrische Spannung); napięcie (el.).

effektive —; napięcie rzeczywiste.

primäre —; napięcie pierwotne.

sekundäre —; napięcie wtórne.

verkettete —; napięcie główne, sprężone.

Spannungsabfall; spadek napięcia (el.).

Spannungsamplitude; amplituda napięcia (el.).

Spannungsänderung; zmiana napięcia (el.).

Spannungsdifferenz (Spannungsunterschied); różnica napięcia (el.).

Spannungsdynamometer; dynamometr napięciowy (el.).

Spannungserhöher; prądnicza dodatkowa, dodatnica (el.).

Spannungserhöhung; zwiększenie (podwyższenie) napięcia (el.).

Spannungsfläche; 1) pole naprężeń; 2) powierzchnia naprężeń (wyt.).

Spannungsgefälle; spad napięcia (el.).

Spannungsgleichheit; równość napięcia (el.).

Spannungsgrad; stopień napięcia.

Spannungsgrenze; granica napięcia.

Spannungsinduktor; induktor napięciowy (el.).

Spannungskoeffizient; 1) sprawność prężności (maszyn); 2) współczynnik naprężenia (natężenia).

Spannungskraft; siła naprężająca.

Spannungskurve; 1) krzywa napięcia (el.); 2) krzywa naprężenia (natężenia).

Spannungsmesser; 1) prądomierz, woltomierz, woltmetr, wskaźnik napięcia, woltnik (el.); 2) manometr; 3) dynamometr, siłomierz, prężnomierz.

Spannungsmessung; pomiar napięcia (el.).

Spannungsregulator; miarkownik (regulator) napięcia (el.).

Spannungsreihe; szereg napięciowy, rząd napięć (el.).

thermoelektrische —; szereg napięciowy termoelektryczny.

Voltsache —; szereg napięciowy Wolty.

Spannungsresonanz; rezonancya napięciowa, rezonancya napięcie (el.).
Spannungsschwankungen; wahania napięcia (el.).
Spannungssicherung; ochronnik od nadmiaru napięcia (el.).
Spannungsspule; cewa (cewka) bocznikowa (el.).
Spannungsteiler; rozdzielnik napięcia (el.).
Spannungsteilerdynamo (Dreileiterdynamo) p. Dreileitermaschine.
Spannungstransformator; przetwornik (transformatorek) napięcia (el.).
Spannungsüberschuß; nadmiar napięcia (el.).
Spannungsunterschied; różnica napięcia (el.).
Spannungsverlust; strata napięcia.
Spannungswandler; przetwornik napięcia, przetwornik pomiarowy (el.).
Spannungszeiger; woltomierz, woltometr, wskaźnik naprężeń (el.).
elektrostatischer —; woltomierz elektrostatyczny.
Spannungszustand; stan napięcia, znajdowanie się pod napięciem (el.).
Spannvorrichtung; naprężacz, przyrząd naprężający (maszyn.).
Spannweite; rozpiętość, rozpona, otworzystość.
Gewölbs —; rozpiętość sklepienia.
lichte —, (Lichtweite); rozpiętość w świetle, prześwit, przelot.
theoretische —, (Stützweite, Tragweite); rozpiętość teoretyczna (stat. bud.).
Sparfeuerung; palenisko oszczędnościowe.
Spargelgrün (von Farbe); szparagowy (min.).
Spargelstein (der spargelgrüne Apallit); kamień szparagowy, szparagowiec (min.).
Sparren (Dachsparren); krokiew (bud.).
Anschifts —, (Anschübling, Knagge); przypustnica, przysuwnica.
ausgewechselter —; krokiew przejęta.
Grat —, (Eck —); krokiew narożna.
halber —; podkrokiew.
Kehl —, (Ix —, Eck —); krokiew koszowa.
Mansarddach —; krokiew Mansarda.
Zwischen —; krokiew jałowa, pusta, międzywiązarowa, niewiązarowa.

Sparrenbau; budowa (wiązanie) krokwi (bud.).
Sparrendach; dach krokwiowy (bud.).
Sparrenfach (Sparre-feld); pole międzykrokwiowe (bud.).
Sparrenholz (Kleinbauholz); budulec mały, krokwiowy, krokwina (bud.).
Sparrenkopf; krokiewnica, krokiewniczka (bud.).
Sparrennagel; gwóźdź krokwiowy, krokwiak.
Sparrenwechsel; przejma krokwiowa, wymian krokwiowy (bud.).
Sparrenzimmerung; wyprawa, (oprawa, obudowa, wydrzewienie) krokwiowa (górn. cieś.).
Sparrig (ausgebreitet); krokwiasty.
Sparrost; ruszt oszczędnościowy.
Sparschaltung; łączenie oszczędne (el.).
Sparschaltungsumformer; przetwornica niedochłonna (el.).
Spartait; spartait (min.).
Spat (pl. Späte, Spatgang) p. Mittagsgang.
Spate (pl.); spaty, szpaty (kamienie łupne, łuskowce) (min.).
Spateisenstein (Eisenspat, Siderit, Stahlstein, Stahlerz, Eisenkalk, Knopprüssel, Flinz, Pflanz, Pflösz, brachytyper Parachrosbaryt); syderyt, spat żelazny, żelaziak spatowy, żelazo spatyczne, ruda stalowa, stalówka (min.).
Spatel (Vogelzunge); łopateczka, łyżeczka, spatula (form.).
Spaten; rydel, ryskal (narz.).
— des Meißels; dłuto świdra.
Spatig (von Struktur); łupny (min.).
Spathiopyrit; spatyopiryt (min.).
Spätrenaissance (Barockstil); późny renesans, barok (arch.).
Speckstein (Steatit, pseudomorpher Glyphinsteatit); talk, łojek, słoniniec (min.).
Specktorf (Pechtorf, amorpher Torf); torf tłusty, smolisty (min.).
Spediteur (Versender, Verfrachter); pośrednik przesyłek towarowych, spedytor.
Speditionsgebühr (Speditionsspesen); należność spedycyjna, koszt spedycyjne.
Speerkies (Sperkies) p. Markasit.
Speiche (Radarm) p. Radspeiche.
Speichenrad; koło sprychowe.
Speicherbatterie; bateria zapasowa (el.).
Speis (Mauerspeise) p. Mörtel.

Speise; 1) domieszka (metalowa) (met. hut.); 2) zaprawa wapienna (bud.).
Speiseapparat (Speisevorrichtung) eines Dampfkessels; zasilacz, przyrząd zasilający (maszyn.).
Speisekabel; kabel zasilający (el.).
Speisekammer; spiżarnia.
Speiseklappe (Speiseventil); wentyl (zawór) zasilający, samoczynny (maszyn.).
Speisekopf; wylew pompy zasilającej, głowica wylewu (maszyn.).
Speiseleitung; 1) przewód (przewodnik) zasilający (el.); 2) p. Speiserohr.
Speisen (einen Dampfkessel); zasilac (kotły parowe wodą) (maszyn.).
Speisenetz; sieć zasilająca (el.).
Speisepumpe; pompa zasilająca (maszyn.).
Speisepunkt; punkt zasilający, dosyłowy (el.).
Speisepunktspannung; napięcie w punkcie zasilającym (el.).
Speiserohr (Speiseröhre, Speiseleitung); rura (przewód) zasilająca (maszyn.).
Speiserufer (Lärmpfeife); świstawka kotłowa, alarmowa, ostrzegacz kotłowy (maszyn.).
Speisesaal (Speisezimmer); jadalnia, sala stołowa, refektarz.
Speisesalz (Tafelsalz); sól jadalna, spożywcza, stołowa (min. techn.).
Speiseventil p. Speiseklappe.
Speisevorrichtung (eines Dampfkessels) p. Speiseapparat.
Speisewasser; woda zasilająca (maszyn.).
Speisezimmer p. Speisesaal.
Speisgelb (von Farbe); brązowy (min.).
Speiskobalt (Arsenikkobalt); smaltyn, smaltyna, kobalt siatkowy, arsenek kobaltu (min.).
grauer —; kobalt szary, p. Safflorit.
weißer —; kobalt biały, p. Smaltin.
Speisung; 1) zasilanie, dopływ (poziemny lub naziemny) (el.); 2) p. Kesselspeisung.
Spektralanalyse; rozbiór widmowy, analiza widmowa, spektralna (fiz.).
Spektralapparat p. Spektroskop.
Spektrometer; widnomierz (fiz.).
Spektroskop (Spektralapparat); spektroskop (fiz.).
Spektrum (Erscheinung); widmo (fiz.).
normales —, (typisches —); widmo normalne.

Spengler (Klempner); blacharz.
Spenglerarbeit (Klempnerarbeit); blacharstwo, robota blacharska.
Spenglerei (Klempnerei); 1) blacharstwo; 2) blacharnia, pracownia blacharska.
Sperkies (Speerokies); p. Markasit.
Sperr (Sperrhaken); zapadka, hamulec, sobaczka (języczek sprężyną przyciskany, wpadający między zęby kółka dla zatrzymania go) (maszyn.).
Sperrbaum; 1) zaporą, baryera (u rogatki); 2) rozwora (u wozu).
Sperre; 1) opieczutowanie sądowe; 2) wstrzymanie płacy; 3) zastawka (u młotów pudłowych) (hut.); 4) zamknięcie (wody).
Sperrren; 1) zamykać, zamknąć (drzwi); 2) zagrozić (przejście); 3) zahamować (koło).
Sperrflüssigkeit; 1) płyn uszczelniający; 2) płyn manometryczny.
Sperrhaken p. Sperr.
Sperrhorn (Hornamboß, Spitzamboß); szparóg, rogol, kowadło dwuróg, dwurożek (kow.).
Sperrklinke (der Winde); zapadka (maszyn.).
Sperrmaß; rozmiar, rozmiar (górn. cieś.).
Sperrad (das Sperr-rad); koło zapadkowe, zatrzymowe, kółko zaporcze, zatrzym (maszyn.).
Sperr- und Bremswerk; wstrzymnik (maszyn.).
Sperrventil; wentyl, (zawór) zamykający (maszyn.).
Sperrvorrichtung (der Magnetnadel); zatrzym (miern. górn.).
Sperrwerk; wechwył, wchwył (maszyn.).
Spesen (Unkosten, Auslagen); koszta, wydatki (u kupców).
Spessartin (Mangan-Tongranat); spessartin (min.).
Spezialbewetterung p. Sonderbewetterung.
Spezialkarte; plan (mapa) szczegółowy.
Spezifisch (eigen); właściwy, gatunkowy, specyficzny.
Spezifische Wärme; ciepło gatunkowe, ciepłk właściwy (fiz.).
Spezifischer Druck; ciśnienie właściwe (mech.).
Spezifischer Widerstand; opór właściwy (el.).
Spezifisches Gewicht, ciężar właściwy, gatunkowy.

- Sphalerit** (Zinkblende, Blende, do-dekaëdrische Granatblende); blenda cynkowa, sfaleryt (min.).
- Sphärisch** (kugelförmig); sferyczny, kulisty (geom.).
- Sphärische Aberration** (Abweichung wegen der Kugelgestalt); zбочenie (aberacya) sferyczne (fiz.).
- Sphärischer Spiegel** (Kugelspiegel); zwierciadło kuliste, sferyczne (fiz.).
- Spärisches Dreieck**; trójkąt sferyczny (geom.).
- Sphärit**; sferyt (min.).
- Sphärocohalit** (Sphärokobaltit, Kobaltspat); sferokobaltyt, spat kobaltowy (min.).
- Sphäroid** (kugelähnlicher Körper); sferoida, figura kulowata (geom.).
- Sphärometer** (zur Messung der Dicke dünner Platten); sferometr (fiz.).
- Sphärosiderit** (Siderit in strahlig-kugeliger Bildung); sferosydyt, ruda żelazna kamionkowa, ruda bułasta (min.).
- Sphärostilbit**; sferostylbit (min.).
- Sphen** p. Titanit.
- Sphenoid** (tetragonales Sphenoid, tetragonales Sphenoëder, tetragonaler Keilflächenner); sfenoid, czworościan tetragonalny, kliniec jednodwuosiowy (kryst.).
- Sphenophyllum**; sphenophyllum (roślina paprociowa skamieniała w pokładach węglowych) (geol.).
- Sphenopteris**; sphenopteris (roślina paprociowa skamieniała w pokładach węglowych) (geol.).
- Sphragid von Lemnos** (Lemnische Erde); sfragid, ziemia lemnejska (min.).
- Splauter** p. Zink.
- Splauterit**; splauteryt (min.).
- Spiegel**; 1) lustro, zwierciadło; 2) zwierciadło (wody); 3) zbój (przodek obrabany naokoło na jeden metr długości (górn.); 4) p. Harnisch.
- Spiegelamalgam** (Spiegelfolie); podłewa zwierciadłowa (techn.).
- Spiegeleisen** (spiegeliges Roheisen, blättriges weißes Roheisen, Spiegelfloß, Hartfloß, Rohstahleisen, Rohstahlfloß); surowiec zwierciadlisty, stalisty, surówka zwierciadlista, stalista (met.).
- hochmanganhaltiges** —; surowiec zwierciadlisty wysokomanganowy.
- Spiegelfernrohr** (Teleskop); teleskop, dalekowiedz katoptryczny.
- Spiegelfloß** (spiegeliges Floß); gęś zwierciadlista (gęś surowca zwierciadlistego) (met.) p. Spiegeleisen.
- Spiegelgalvanometer**; galvanometr zwierciadłowy (el.).
- Spiegelgewölbe**; sklepienie zwierciadłowe (bud.).
- Spiegelinstrument**; instrument (przyrząd) zwierciadłowy, zwierciadłany (miern.).
- Spiegelkreuz**; krzyż zwierciadłany (miern.).
- Spiegellehre** p. Katoptrik.
- Spiegelmetall**; spiz (metal) zwierciadłowy (met.).
- Spiegelroheisen** (Hartfloß) p. Spiegeleisen.
- Spiegelsextant**; sekstans (sekstant) zwierciadłany (miern.).
- Spiegeltangentenbussole**; stycznica zwierciadłowa (el.).
- Spiegelung**; odbzwierciadlenie, reflektowanie, odblask.
- Spiegelwattmeter**; watomierz (watometr) zwierciadłowy (el.).
- Spiegelwinkelmesser** (Kathetometer); katetometr (fiz.).
- Spiel** (Gang) eines Mechanismus; chód, bieg (maszyn.).
- Spielraum** (Zwischenraum); gra, luz, przedział, odstęp, prześwit.
- **zwischen Kolben und Zylinder**; niedosuw.
- Spieß** p. Schtreisen.
- Spießbaum** (die stehende Welle des Göpels) p. Ständerbaum.
- Spießbeckig** p. Spießwinklig.
- Spießbeckige Verwerfung**; uskokośny (geol.).
- Spießglanz** (Antimon); antymon (min.).
- Spießglanzasche** (Antimonasche); popiół antymonowy (hut. chem.).
- Spießglanzbleierz** p. Bournonit.
- Spießglanzblende** p. Pyrostibit.
- Spießglanzblüte** p. Weißspießglanz-erz.
- Spießglanzmetall** (Antimon); antymon (chem. met.).
- Spießglanzocker** (Antimonocker); ochra antymonowa (min.).
- Spießglanzsafran** p. Pyrostibit.
- Spießglanzsilber** (Spießglassilber, Antimonsilber, Diskrasit, prismatisches Antimon); srebro antymonialne, dyskrazyt (min.).
- Spießwinklig** (spießbeckig); ukośny.
- Spille** (Griff am Haspelhorn); rączka korbowa (maszyn.).

Spillenhaspel; kołowrót korbowy (maszyn.).

Spillenrad (Sprossenrad, Spillrad); koło z szczeblami, koło szczeblowe (maszyn.).

Spindel (Schraubenspindel); trzpień śruby (maszyn.) p. Schraubenbolzen.

Spindel (Welle); wrzeciono, wał cienki, wrzecionko.

Spindelbaum (eines Göpels) p. Ständerbaum.

Spindelblitzableiter; odgromnik sworzniowy (el.).

Spindeldocke p. Spindelstock.

Spindeldrehbank; tokarka wrzecionowa (techn.).

Spindelgewölbe; sklepienie helioidalne, skl. św. Idziego (bud.).

Spindelstiege; schody kręte z rdzeniem pełnym (bud.).

Spindelstock (Spindeldocke); głowica, wrzeciennik, koziołek wrzeciona (techn.).

Spindelzellenschalter; ładownica sworzniowa (el.).

Spinell (dodekaëdrischer Korund); spinel (min.).

edler —, (roter —) p. Rubinspinell.

lichtrosenroter — p. Rubin-Balais.

schwarzer — p. Pleonast.

Spinellan p. Nosean.

Spinne (Spinnenbüchse) beim Erdbohren; pająk, chwytacz pająkowaty (wierc. ziem.).

Spiralbohrer p. Schlangenbohrer.

Spiraldübel; kołek druciany, śrubowy (el. techn.).

Spirale (Spirallinie, Schneckenlinie, Schraubenlinie); krzywa zwojowa, węzownica, linia ślimakowa, spirala, ślimak (geom.).

Spiralfeder; sprężyna zwinięta, zwita, spiralna, zwojówka (techn.).

Spiralförmig (schneckenförmig); spiralny, ślimakowaty, kręty.

Spiralgebläse p. Schraubengebläse.

Spiralkorb p. Spiraltrommel.

Spiralkrätzer (Fuchsschwanz) p. Bohrkrätzer.

Spirallinie p. Spirale.

Spiralnippel; trzpienek na ślimaczu (el.).

Spiralpumpe; pompa spiralna, czerparka łopatkowa (maszyn.).

Spiralseil; linia zwita, skręcona, usłojona (maszyn. górn.).

Spiralsieb; sito zwojowe, ślimakowate (sort.).

Spiraltrommel (Spiralkorb); bęben spiralny, węzownicowy (maszyn. górn.).

Spiralwicklung; nawój skrętowy, uzwojenie ślimacze (el.).

Spirifer; spirifer (małża ramionopława w formacji sylurskiej) (geol.).

Spiritus; spirytus, okowita (techn.).

Spirituslampe; lampa spirytusowa (techn.).

Spiritusmotor; motor (silnik) spirytusowy (maszyn.).

Spisasalz (in Wieliczka); sól spizowa, spizowa (uławiconica między składami soli zielonej, a pokładami soli szymbkowej, z ziarkami piasku i cząstkami organicznymi) (geol. soln.).

Spital (Krankenhaus); dom chorych, lecznica, szpital.

Spitzaxt; dziobas, oskard, siekiera kończasta (narz.).

Spitzbalg (Spitzbalgen); miech trójkątny (kow. hut. maszyn.).

Spitzbalken p. Hahnenbalken.

Spitzbogen; ostrołuk, dwułucz, łuk gotycki, strzałkowaty (bud.).

Spitzbogengewölbe (gotisches Gewölbe); sklepienie ostrołukowe, gotyckie (bud.).

Spitzbogenstil (gotischer Stil); styl gotycki (arch.).

Spitzbohrer; 1) p. Bohrer; 2) Pyramidenbohrer.

Spitze; 1) kończyzna, ostrze, grot (kilofa); 2) wierzchołek; 3) żelazo, żelazko, klin (górn.).

Spitzeisen (für Steinmetze); dłuto koleczaste, koleczak.

Spitzeisen (Setzeisen) p. Bergeisen.

Spitzen (schärfen); ostrzyć.

Spitzenwirkung (Wirkung der Spitzen); działanie ostrzy, działanie kończynowe (el.).

Spitzer Winkel; kąt ostry (geom.).

Spitzgerinne (Reihe Spitzkästen) b. d. Mehlführung; żłoby piramidalne (sort.).

Spitzhacke (Spitzhaue) p. Keilhaue.

Spitzhammer; dziobak, nosaciec, (młotek kamieniarski).

Spitzhammer (Berghammer, Haueisen, Schrämmhammer, Knappeneisen); czakan (młot duży, w jednym końcu spiczasty, z drugiego końca obuchem opatrzone) (górn.).

Spitzhaue (Spitzhacke) p. Keilhaue.

Spitzkasten (Spitzkastenapparat) von Rittinger; skrzynia (piramidalna) ostrosłupowa Rittingera (sort.).

Spitzkeil; klin grotowy, kończasty, ostry (górn.).

Spitzkorb (b. d. Sudsalzerzeugung); kosz ostrosłupowy, skrzynia ostrosłupowa (warzel.)

Spitzkrampe (Spitzhaue); oskard, czakan, czagan (narzędzie do łupania skały, muru i ziemi).

Spitzkratze; motyka (narz.).

Spitzlutte (pl. Spitzluten); lutnie ostrosłupowe (Rittingera) (sort.).

Spitzschiene p. Zunge.

Spitzstahl; obtocznik, obtocznik, nóż kończasty (tok).

Spitzwinklig; ostrokątny (geom.).

Spitzwinkliges Dreieck; trójkąt ostrokątny (geom.).

Spitzzange; 1) kleszcze (szczypce, obcążki) spiczaste; 2) kleszcze kabłąkowe.

Spitzzirkel p. Zirkel.

Spleißen; 1) łamać, łupać; 2) wiązać, splatać (liny); 3) odlewać (surowiec w czylach).

Spleißen (Scheibenreißen) p. Rosettieren.

Spleißkupfer p. Rosettenkupfer.

Spleißofen (Kupferspleißofen); piec szpleisowy, piec do miedzi (met.).

Spließhölzer (Ledeholz, Ausfüllungsholz) p. Pfahlholz.

Sp lint; biel, obłona (w drzewie); 2) zawłoczka, lon, przetyk, przetyczka, zatyczka; 3) drzazga, wiór.

Splinthammer (Spalthammer); rozcinacz (do rozcinania żelaza na gorąco) (kow.).

Splitterig (vom Bruch der Mineralien); zadziorowy (min.).

Spodumen (Triphan, prismatischer Triphanspat); spodumen, tryfan (min.)

Spondylus; spondylus, kłopotek, zawiąsnik, pielgrzymek (małża bezgłowa jednomuskułowa w kredzie wierzchniej) (geol.).

Sprachrohr; tuba (głosowa), gadaczka.

Spreifhaken; ośeka kurzaeka, sprysak (do ściągania okrywki z miernika zetłonego) (węgl.).

Spreize; 1) rozpora, podpora; 2) p. Einstrich.

Spreizen (abspreizen, abstreben); rozpierać, podpierać, stemplować (górn. cieś.).

Spreizenschlagen (das); bicie rozpór (miern.).

Sprengarbeit (das Sprengen, Bohren und Schießarbeit); strzelanie, rozsa-

danie (skały prochem, dynamitem i t. d.) robota strzelnicza, strzelana, strzelka (górn.).

kombinierte — p. Schrä- und Sprengarbeit.

Sprengbohrer (Bergbohrer, Handbohrer); świder górniczy, ręczny (górn.).

Sprengbohrloch (Sprengloch) p. Bohrloch.

Sprengen (schießen); strzelać, rozsadzać (skałę prochem, dynamitem i t. d.) (górn.).

Sprenggelatine; żelatyna wybuchowa (mat. wybuch.).

Sprengkapsel (Kapsel, Zündkapsel, Zündhütchen); kapsla (spłonka) wybuchowa, zapalca (górn.).

Sprengkeil (Schalenkeil, Federkeil); klin rozryweży, dobyweży, łamulcowy (górn.) p. Federkeil.

Sprengkraft (Brisanz); siła rozsadzająca, miążdżąca, siła (gwałtowność) wybuchu.

Sprengloch (Sprengbohrloch) p. Bohrloch.

Sprengmaterial p. Sprengmittel.

Sprengmittel (Sprengstoff, Sprengmaterial, Explosivstoff); materiał wybuchowy, strzeliwo (górn.).

Sprengöl (Nitroglyzerin); nitrogliceryna (mat. wybuch.).

Sprengpatrone; nabój (patron) wybuchowy (górn.).

Sprengpulver (Schießpulver, Pulver); proch strzelniczy, wybuchowy (mat. wybuch.).

Sprengsalpeter; saletra strzelnicza, wybuchowa (mat. wybuch.).

komprimierter —; saletra strzelnicza zgęszczona.

Sprengschuß (Schuß); strzał, wystrzał (górn.).

Sprengstoff p. Sprengmittel.

Sprengstoffmagazin; prochownia, skład materiałów wybuchowych (górn.).

Sprengstoffuntersuchung; badanie materiałów wybuchowych (górn.).

Sprengtechnik; technika robót wybuchowych (górn.).

Sprengtechniker; technik robót wybuchowych.

Sprengung (Sprengen) p. Sprengarbeit.

Sprengwedel; kropacz, kropidło (wiechień na drażku osadzony do zakrapiania ognia we fryszlerce) (kow. met.).

Sprengwerk (Sprengwerksbalken, Sprengwerksträger); rozpornica, dźwigar rozporowy, wiązanie rozporowe (bud.).
einfaches —; rozpornica zwykła.
doppeltes —; rozpornica podwójna (z rozporą).
polygonales —; rozpornica wieloboczna.
symmetrisches —; rozpornica symetryczna.
zusammengesetztes —; rozpornica złożona, wielokrotna.
Sprengwerkbander; wiazar rozpornicowy, rozporowy (bud.).
Sprengwerkdachstuhl; stolec dachowy rozporowy (bud.) p. Dachstuhl.
Sprengwerksbalken p. Sprengwerk.
Sprengwerksbrücke; most rozporowy (bud. most.).
Sprengwerksdach; dach rozporowy (bud.).
Sprengwerksträger p. Sprengwerk.
Sprengzeug (Sprengrequisiten); narzędzia (naczynia) strzelnicze (górn.).
Spreu; osypka, plewa.
Spreukupfer p. Streukupfer.
Spreustein (Bergmannit); kamień plewisty, bergmannit (min.).
Springbrunnen; wodotrysk, fontanna (geol.).
Springen; 1) skakać; 2) pękać.
Springfeder; sprężynka odskakująca (maszyn. techn.).
Springkontakt; styk sprężynowy (el.).
Springquelle; źródło (zdrój) wytryskujące (geol.).
Springshalter; wyłącznik sprężynowy (el.).
Springschloß; zamek odskoczny, zatrask (ślus.).
Springschlüssel; klucz suwny sprężynowy (wierc. ziem.).
Springstände; stanowiska omijane (miern.).
Spritzanwurf p. Rapputz.
Spritzarbeit; 1) natryskiwanie (przy wytwarzaniu solanki); 2) malowanie przez nakrapianie.
Spritzbewurf p. Rapputz.
Spritzbohrverfahren; wiercenie przez natryskiwanie, wiercenie prądem wody (bez dłuta) (wierc. ziem.).
dänisches —; wiercenie duńskie.
Spritze; sikawka (górn. hut. i t. d.).
Butten —; sikawka przenośna.

Dampf —; sikawka parowa.
Feuer —; sikawka pożarna.
Hand —; sikawka ręczna.
Handfeuer —; sikawka pożarna ręczna.
Karren —; sikawka dwukołowa.
Wagen —; sikawka czterokołowa.
Spritzenschlauch; wąż sikawki.
Spritzenstiefel; cylinder sikawki.
Spritzflasche; tryskawka, opłóczka, oblejka, pisetka (chem.).
Spritzhahn (Spritzwechsel); kurek natryskowy (maszyn.).
Spritzverfahren (bei der Solgewinnung); natryskiwanie (soln.).
Spritzwasser (zur Solgewinnung); woda natryskowa (soln.).
Spritzwasserleitung; wodociąg natryskowy (do celów natryskowych) (górn. soln.).
Spritzwerk (bei der Solgewinnung); 1) urządzenie natryskowe; 2) ługownia natryskowa (soln.).
Spritzwurf p. Rapputz.
Spröde (von Min. Met.); kruchy, łamliwy, ostry.
Sprödes Erz; ruda ostra (dająca ostre czyli kruche żelazo) (hut. górn.).
Sprödglanzerz (Sprödglasserz) p. Stephanit.
Sprödigkeit; kruchość.
Sprosse (pl. Sprossen) einer Fahrt p. Fahrtsprosse.
Sprosseneisen; żelazo szczeblinowe, szczeblinownik (met.).
Sprossenrad p. Spillennrad.
Sprudel (Sprudelbrunnen); źródło tryskające, wytrysk wody (geol.).
Sprudeln; bić, silnie wypływać, wytryskać.
Sprudelquelle; źródło tryskające (geol.).
Sprudelstein; kamień szprudlowy, karlsbadzki, źródleniec (min.).
Sprühen (von Metallen); pryskać.
Funken —; iskry sypać.
Sprühkupfer p. Streukupfer.
Sprung (pl. Sprünge, Spaltenverwerfung); uskok (geol.) p. Verwerfung.
Sprungfeld; pole uskokowe, pole uskokow (geol. górn.).
Sprunggebirge; górotwór uskokowy (geol. górn.).
Sprunghöhe (Verwerfungshöhe); wysokość uskoku (geol.).
flache —; wysokość uskoku pochyla.
seigere —; wysokość uskoku pionowa.

Sprungkluft (Verwerfungskluft); szczelina uskokowa (geol. górń.).

Sprungweite; szerokość (dalekość) uskoku (geol.).

Spülbohren (Spülbohrung); wiercenie z przepłókiwaniem (wierc. ziem.).

Spule; 1) cewa, cewka, zwojka, zwojnica (el.); 2) kołowrotek, motowidło (miern.).

primäre —; cewa pierwotna.

sekundäre —; cewa wtóra.

Spülen; 1) płókać, wymywać; 2) pławić (sort.).

Spulenblitzableiter; odgromnik cewkowy, zwojowy (el.).

Spulenbreite; szerokość cewy (el.).

Spulenwicklung; nawój cewy, zwojnicy (el.).

Spulenwiderstand; opór cewy, zwojnicy (el.).

Spülgraben p. Schlammgraben.

Spülklosett; wychodek (klozet) spłókiwalny (bud.).

Spüleleitung (bei der Spülbohrung); przewód (rurociąg) płóczny (wierc. ziem.).

Spülpumpe (bei der Spülbohrung); pompa płóczna (wierc. ziem.).

Spülstrom; prąd (wody) płóczący, płóczny (sort.).

Spültrübe; 1) męty płóczne (sort.); 2) podsadzka plynna (górn.).

Spülung (des Bohrloches); przepłókiwanie (otworu wiertniczego) (wierc. ziem.).

Spülversatz (Schlammversatz); podsadzka plynna (górn.).

Spülversatzverfahren (Schlammversatzverfahren); sposób zamulania podsadzka plynna (wyrobisk górniczych) (górn.).

Spülwasser; 1) woda płóczna (sort. wierc. ziem.); 2) woda zamulająca (przy podsadze plynnej) (górn.).

Spund (Spundzapfen); czop, szpunt (do zatkania otworu beczki).

Spund (Feder); wpust, pióro (stol.).

Spundloch (Austrageloch, Austragöffnung) beim Naßpochwerk; otwór wyspoczy (sort.).

Spundbrett; półtorówka, deska 1¹/₂ calowa (matr.).

Spundmaschine; wpuściarka (do desek i bali) (stol.).

Spundwand; rozgroda, palisada drewniana, ściana palikowa, szczelna.

Spur; 1) ślad, trop; 2) tor kolejowy, droga kolejowa; 3) szerokość toru, prześwit toru; 4) p. Stich.

Spuren (Spurschmelzen, Konzentrationsschmelzen, Konzentrationsarbeit); wytapianie matty miedzianej (met.).

Spurerweiterung p. Geleiserweiterung.

Spurherd (eines Schachtofens) p. Spurtiegel.

Spurkranz (Radkranz) eines Wagenrades; obrzeże (rąbek, krysa) obręczy, obrzeże (rąbek, krysa) koła (górn.).

Spurlager (Fußlager) p. Lager.

Spurlatte (Spurlatten) im Förderschacht p. Führungslatten.

Spurlehre p. Spurmaß.

Spurlinie; prosta śladu (geom.).

Spurmaß (Spurlehre) p. Geleislehre.

Spurmaß der Räder (Radstand, Radabstand); rozstawa kół.

Spurnadel p. Raumnadel.

Spurnagel (beim Grubenhund) p. Leitnagel.

Spurofen (Augenofen); piec spustowy (hut.).

Spurpunkt; punkt śladu (geom.).

Spurrinne; żłobek (maszyn.).

Spurrolle (beim Grubenhund) p. Leitnagel.

Spurrost; lech (matta) miedzi trzykrotnie prażony (met.).

Spurschmelzen p. Spuren.

Spurstein (gespurter Kupferstein, Konzentrationsstein, Doublierstein); matta surowa powtórna (met.).

Spurtiegel (Spurherd, Vorherd, Vortiegel) eines Schachtofens; przedskrzynie, przedtrzonie, przodek ogniska pieca szybowego (hut.).

Spurweite (Geleisweite); szerokość (prześwit) toru (kol. górń.).

Spurzapfen (Stehzapfen, Stützapfen); czop stojący, stopowy (maszyn.).

Squeezer p. Luppenpresse.

S-Rohr (doppeltes Knierohr); esówka, rura esowata (maszyn.).

Staatsangehöriger; poddany, obywatel państwa.

Staatsbahn (Staatseisenbahn); kolej państwowa, droga żelazna państwowa (kol.).

Staatsbeamte; urzędnik państwowy, rządowy, publiczny.

Staatsdienst; służba państwowa, rządowa, publiczna.

Staatsgebäude; budynek (gmach) państwowy, rządowy.

Staatsgewerbeschule; państwowa szkoła przemysłowa.

Staatsmonopol (Reichsmonopol); monopol państwowy, rządowy, skarbowy.

Staatsprüfung; egzamin państwowy.

Staatssaline; salina państwowa, rządowa (soln.) p. Saline.

Staatsstraße; gościniec państwowy, droga rządowa.

Staatswirtschaft; gospodarstwo państwowe, ekonomia polityczna.

Stab; pręt (mech. met. el. i t. d.).

bipolarer —; pręt dwubiegunowy.

notwendiger —; pręt niezbędny (mech.).

überzähliger —; pręt zbyteczny.

Stab (Stange, Barre); sztaba (met. techn.).

Eisen —, (Eisenstange); sztaba żelazna, pręt żelazny.

Rost —; pręt rusztu, rusztowina, rusztownik.

Stahl —, (Stahlstange); sztaba stalowa, pręt stalowy.

Stabanker p. Anker.

Stabeisen (Stangeneisen, Kommerzeisen); żelazo prętowe, sztabowe, drążkowe, surownik.

grobes — p. Grobeisen.

schwaches — p. Feineisen.

Stabeisenwalzen (Walzen zur Darstellung des Stabeisens); walce wyciągające, sztabowe (maszyn. hut.).

Stabeisenwalzwerk (Stabwalzwerk); walcownia na żelazo prętowe, walcownia sztabowa (maszyn. hut.).

Stäbenausfüllung; laskowanie (bud.)

Stabförmig; pręcikowaty, prętowaty.

Stabil (standfest, standfähig, feststehend, dauerhaft); stały, trwały, pewny, mocny, niezmienny, stateczny.

Stabilität (Standfähigkeit, Standfestigkeit, Dauerhaftigkeit); stałość, pewność, stateczność, trwałość, ostojność, stojność (równowagi).

Stabilitätsmoment; moment stateczności, stałości (mech.).

Stabkraft; siła (działająca) w pręcie (mech.).

Stabmagnet; magnes prętowy (el.).

Stabmagnetismus; magnetyzm prętowy (el.).

Stabspannung; naprężenie (natężenie) w pręcie (mech.).

Stabstahl; stal sztabowa (met.).

Stabverbindung (Stabsystem); układ prętów (mech.).

bewegliche —; układ prętów chwiejny (mech.).

starre —; układ prętów sztywny.

Stabwalzwerk p. Stabeisenwalzwerk.

Stabwicklung; uzwojenie prętowe, nawój prętowy (el.).

Stachel; kolec, oścień.

Stachel (b. Pferdegöpel) p. Schleppe-spieß.

Stacheldraht; drut kolczasty (met.).

Stachelhäuter (Echinodermata, Echinodermen); szkarłupnie (jedna z gromad promieniaków) (geol.).

Stadel; 1) komora prażarska (hut.) p. Röststadel; 2) p. Gezähkasten.

Stadelrösten (Stadelröstung, Röstung in Stadeln); prażenie (rud) w stosach, w międzymurkach (hut.).

Stadtbahn; kolej miejska.

Stadtbauamt; urząd budownictwa miejskiego.

Stadtbaumeister; budowniczy miejski.

Stadtbauplan; plan budowy miasta.

Stadtgebäude; budynek miejski.

Stadtplan; plan miasta.

Stadtshule; szkoła miejska.

Stadtvermessung; pomiar miasta (miern.).

Staffelgradierung p. Dachgradierung.

Staffelit; stafelit (min.).

Staffelmessung; pomiar schodkowy, stopniowy, schodkowanie (miern.).

Staffelstich (bei der Torfgewinnung) p. Treppenstich.

Staffelwalzen p. Stufenwalzen.

Staffelwalzwerk p. Stufenwalzwerk.

Staffelzeug; przyrząd schodkowy, stopieńkowy (miern.).

Stahl; stal (met.).

angelassener —; stal napuszczana.

Bessemer —; stal bessemerowska, stal Bessemera.

Blasen —, (aufgeschwelter —); stal bąblasta, pęcherzykowata.

Damaszener —, (damaszierter —); stal damasceńska, dziwerowana.

Feder —; stal sprężynowa, resorowa.

Feilen —; stal pilnikowa.

Fluß —, (Ingotstahl); stal zlewna, staliwo.

gehärteter —; stal hartowana.

Glüh —; stal żarowa, surowiec kowny.

Guß —, (gegossener —); stal lana, tyglowa.

Martin —; stal martinowska, stal Martina.

nachgelassener —; stal odpuszczona.

Stahl; stal (met.).

Nickel —; stal niklowa, niklowana.

Puddel —, (gepuddelter —); stal pudlowa, pudlarska.

Raffinier —, (Gerb —, Fein —, Edel —); stal przyciągana, rafinowana, oczyszczona.

Roh —, (Schmelz —, Frisch —); stal surowa, pospolita, naturalna, świeżona.

Rund —; stal prętowa, stal w prętach.

Schweiß —, (schweißbarer —); stal zgrzewalna, spawalna, spójna.

Silber —; stal srebrzysta, stal biała polerowana.

Streck —, (gewalzter —); stal walcowana.

temperierter —; stal odwęglana.

Tiegelguß —; stal lana, tyglowa.

ungehärteter —; stal niehartowana.

weicher —; stal miękka.

Werkzeug —; stal narzędziowa.

wilder —, (Willer); stal dzika.

Wolfram —; stal wolframowa, specjalna.

Zement —, (zementierter —, Brenn —); stal nawęglana, cementowana.

Stahlarbeit (Erzeugung des Stahls); wyrób (wytwarzanie) stali (met.).

Stahlabfall; odpadki stali, odpadki stalowe.

Stahlarbeit (Stahlfabrikat); wyrób stalowy, wyrób ze stali (met.).

Stahlarmierung; opancerzenie stalowe.

Stahllartig; stalisty, stalny.

Stahlband; taśma stalowa.

Stahlblech; blacha stalowa (met.).

Stahlblock (Ingot); balwan (blok) stali (met.).

Stahlbrennen; wyrób stali nawęglanej, cementowanej (met.).

Stahldachel p. Stahlhütte.

Stahldeul p. Stahlhütte.

Stahldraht; drut stalowy (met. techn.)

Stahldrahtseil p. Drahtseil.

Stählen (Gezähe); stalić, nastalić, hartować, stwardzać.

Stahlerz (Stahlstein, reiner Spatund Brauneisenstein); ruda stalowa, stalówka, syderyt (górn. hut.).

Stahlfabrik p. Stahlhütte.

Stahlfabrikat (Stahlarbeit); wyrób stalowy, wyrób ze stali (met.).

Stahlfeuer p. Stahlfrischfeuer.

Stahlfloß (Rohstahlfloß, Hartfloß) p. Spiegelfloß.

Stahlformguß (Stahlguß); odlew zlewny, stalowy (met. odl.).

Stahlfrischen (Stahlfrischerei, Stahlfrischmethode, Stahlfrischprozeß); świeżenie (fryszowanie) stali (met.).

Stahlfrischfeuer (Stahlfeuer); ogień fryszerski (ognisko fryszerskie, fryszzerka) na stal (met.).

Stahlgerben p. Gerben (den Stahl).

Stahlgerbfeuer p. Stahlraffinierfeuer.

Stahlgießerei; 1) odlewanie (lanie) stali (sposób); 2) odlewnia stali, stalownia (met. techn.).

Stahlgrau (von Farbe); stalowo-szary, stalowy, barwy stalowej (min.).

Stahlguß; 1) odlewanie (lanie) stali (sposób); 2) odlew stalowy (wyrób).

Stahlhammer; 1) młot stalowy; 2) stalownia (met.).

Stahlhammerwerk p. Stahlhütte.

Stahlhütte (Stahlfabrik, Stahlwerk, Stahlhammerwerk); stalownia, huta stalowa (met.).

Stahlindustrie; przemysł stalowy (met.).

Stahlkeil; klin stalowy.

Stahluppe (Stahldachel, Stahldeul, Stahlschrei, Schrei); dul (tupa, lupa) stalowy (met.).

Stahlmagnet; magnes stalowy (el.).

Stahlmantel; 1) płaszcz stalowy; 2) opona stalowa (el.).

Stahlmeßband; taśma stalowa (miern.).

Stahlpanzer; pancierz stalowy.

Stahlpanzerrohr; rurka stalowo-pancerna (el.).

Stahlpanzerung; opancerzenie stalowe.

Stahlpuddeln; pudlowanie stali (met.).

Stahlraffinierfeuer (Stahlgerbfeuer); rafinowe ognisko do stali (met.).

Stahlraffinierhammer (Stahlraffinierhütte); rafinerya stali (met.).

Stahlrails p. Stahlschiene.

Stahlrohisen p. Rohstahleisen.

Stahlrohr; rura stalowa.

Stahlschiene (Stahlrails); szyna stalowa (kol.).

Stahlschmiede; kuźnia stalowa, stalownia.

Stahlschrei (Schrei) p. Stahlhütte und Schrei.

Stahlstein p. Stahlerz.

Stahlware; towar stalowy (met. techn.).
Stahlwalzwerk; walcownia na stal, walcownia stalowa (met.).
Stahlwasser (eisenhaltiges Wasser); woda żelazista, stalista (min.).
Stahlwerk p. Stahlhütte.
Staket p. Lattenzaun.
Stalagmit (Tropfsteinkegel); stalagmit, naciek (na dnie groty) (min. geol.).
Stalaktit (Tropfstein); stalaktyt, sopeł, sopleńiec (u stropu groty) (min. geol.).
Stalaktitengewölbe; sklepienie sopełnicowe (bud.).
Stalaktitenhöhle; grotta stalaktytowa (geol.).
Stall (Stallung); stajnia.
Gruben —, (Grubenstallung); stajnia kopalniana, podziemna.
Stallmeister; stajenny.
Stallmeistereikonto; kredyt na utrzymanie stajni, rachunek stajenny.
Stamm; pień.
Stammende; odziomek.
Stammholz; drzewo pienne, odziomkowe.
Stammstärke; grubość pnia.
Stampfbau (Pisemauer); mur ziemio-
 lity, ziemiościan (bud.).
Stampfbeton; beton ubijany (bud.).
Stampfe; 1) ubijaczka, stępka, stępka (wałek drewniany do ubijania piasku na modelu) (form.); 2) p. Matrize.
Stampfe (Stampfmühle) p. Stampfwerk.
Stampfen (Erdreich, Dämme stampfen); ubijać (bud.).
Stampfen (mit Stampfen zerkleinern, pochen); tłuc (techn. sort.).
Stampfer (Stößer) zum Stampfen von Erdreich; dobnia, ubijak, obijak (bud.).
Stampfer (Arbeiter beim Stampfen); ubijacz, stępkarz, stępnik, tłuczkarz.
Stampfer (Stempel eines Stampfwerkes); stępor, stępor, tłuk (sort.).
Stampfer (Bohrstampfer) p. Ladstock.
Stampfers Nivellierinstrument; instrument niwelacyjny Stampfera, poziomnik Stampfera (miern.).
Stampfmühle p. Stampfwerk.
Stampfwerk (Stampfmühle, Stampfe); stępa, słuczka techn.).
Stampiglie; pieczętka.
Stand; 1) stan; 2) skutek; 3) stań, stanowisko (maszynisty).

Stand des Wassers (Wasserstand); stan wody, wodostan, wysokość poziomu wody.
Ständer; 1) stojak, stojec, sztender (stupek pionowy); 2) postument, podstawa filara, słup podporowy (bud.); 3) p. Lagerständer; 4) p. Walzenständer; 5) stator, stojnik (el.).
Ständerbaum (Spießbaum, Spindelbaum, die stehende Welle eines Pferdegöpels); wał pionowy (wrzeciono) kołowrotu konnego (maszyn. górń.).
Ständerfeld; pole statora (stojnika) (el.).
Ständergerüst (eines Walzwerkes) p. Walzengerüst.
Ständerspule; cewa statora (stojnika) (el.).
Ständerwerk der Gradierhäuser (Dornengerüst); rusztowanie słupowe, układ słupowy (soln.).
Ständerwicklung; uzwojenie statora (stojnika) (el.).
Standhaft (vom Gebirge); trwały, stały, pewny (górń.).
Standhöhe; wysokość stanowiska (miern.).
Ständig; stały.
Standlinie (Basis); podstawa, linia główna, linia stanowiska (miern.).
Standort; 1) siedziba, siedlisko; 2) p. Standpunkt.
Standpunkt (Standort); stanowisko (miern.).
Standrohr; 1) stojak rurowy, rura stojąca, stojakowa; 2) rura bezpieczeństwa (wyrównywująca ciśnienie wody w pompie) (maszyn.).
Stange; 1) żerdź, tyka, drąg, drązek; 2) trzon (maszyn.).
Bohr — p. Bohrgestänge.
Kolben —; trzon tłokowy, drąg tłokowy (maszyn.).
Schub — p. Kurbelstange.
Stängelgneis (Stengelgneis); gnejs precikowy (geol.).
Stängelig (stänglig, stangenförmig); precikowy (min.).
Stängelkreide; kreda laseczkowa, krajana (min. techn.).
Stangen (Stangenleitung) p. Gestänge.
Stangenbarriere; rogatka drażkowa (kol.).
Stangenblitzableiter; odgromnik słupowy.
Stangenbohren p. Gestängebohren.
Stangenbohrer; dęczak (do wiercenia rur) (narz.).

Stangenbügel (Stangenkopf, Lager-sitz); głowica trzona (kol.).

Stangenbündel (Bohrbündel) p. Bündel.

Stangeneisen p. Stabeisen.

Stangenförmig (von Mineralien) p. Stängelig.

Stangengang p. Stangenleitung.

Stangengold (Gold in Stangen); złoto prętowe, złoto w prętach (met.).

Stangenhaken; 1) p. Krückelstuhl; 2) p. Krumms.

Stangenkohle (stängeliger Anthrazit); węgiel słupkowaty (min.).

Stangenkreuz (Gestängekreuz) bei Schachtpumpen p. Kunstwinkel.

Stangenkunst p. Gestängekunst.

Stangenleiter; ostrew, półdrabek, drabina drążkowa p. Steigbaum.

Stangenleitung (Stangengang, Stangenwerk) p. Feldgeschleppe.

Stangenmessung; pomiar łałami.

Stangenprobe; próba moździerzowa (materiałów wybuchowych) (górn.).

Stangenrätter; rzeszoto prętowe, drążkowe (sort.).

Stangenrechen p. Rechen (wierc. ziem.).

Stangenschacht; szyb ciagadłowy, żerdzinowy (wodny, pompowy) (górn.).

Stangenschloß p. Gestängeschloß.

Stangenschlüssel (Gestängeschlüssel, Bohrschlüssel); éwiertniak, lewokrét, klucz żerdzkowy, (klucz do przykręcania lub odkręcania przedłużnic) (wierc. ziem.).

Stangenschwefel; siarka laseczkowa, siarka w laseczkach (min. techn.).

Stangensilber; srebro prętowe, srebro w prętach (met.).

Stangenspat (stängeliger Schwer-spat); baryt pręcikowy (min.).

Stangenstahl; stal sztabowa, stal w sztabach (met.).

Stangenstein p. Pykmit.

Stangentour p. Stangenzug.

Stangenverbindung; połączenie żerdzi, żerdek, drągów, trzonów i t. d.

Stangenwerk p. Stangenleitung.

Stangenzeug p. Stangenzug.

Stangenzinn; cyna prętowa, cyna w prętach (met.).

Stangenzirkel; 1) cyrkiel drążkowy, prętowy, drążkownik; 2) otwornik drążkowy, éwiertniak stolarski.

Stangenzug (Stangenzug, Stangentour); ciąg (rząd, zespół) żerdek wiertniczych (wierc. ziem.).

Stannate (zinnsaure Salze); cyniany (chem.).

Stannin p. Zinnkies.

Stanniol (Blattzinn, Zinnfolie, Zinnblatt); staniol, cynfolia, listek cynowy, cyna płatkowa (met. techn.).

Stanniollamelle; pasemko staniołowe, cynfoliowe (el.).

Stannit; stannit (mieszanina kasyterytu i kwarcu) (min.).

Stanze (Stampfe) p. Matrize.

Stanzen (hohl prägen, mit der Stampfe ausschlagen); wytłaczać, wyciskać, wybijać.

Stapeln; układać, składać.

Stapelplatz; plac składowy, składowisko.

Stapelschacht (Blindschacht) p. Grubenschacht.

Stärke; 1) moc, siła; 2) grubość; 3) natężenie (el.); 4) skrobia, mączka, krochmal.

Stärkegrad; stopień siły.

Starkstrom; prąd silny, mocny (el.).

Starkstromanlage; urządzenie (zład, instalacja) o prądzie silnym, mocnym (el.).

Starkstromausschalter; wyłącznik prądu silnego, mocnego (el.).

Starkstromautomat; krańcownik prądu silnego, mocnego (el.).

Starkstromkabel; kabel dla prądu silnego, mocnego (el.).

Starkstromleitung; przewód, (przewodnik) dla prądu silnego, mocnego (el.).

Starkstrommotor; motor (silnik) o prądzie silnym, mocnym (el.).

Starkstromnetz; sieć dla prądów silnych, mocnych (el.).

Starkstromschalter p. Starkstrom-ausschalter.

Starkstromtechnik; technika prądów silnych, mocnych (el.).

Starkstromumschalter; przełącznik prądu silnego, mocnego (el.).

Starr; sztywny, stały.

Starres System; układ sztywny (mech.).

Staffurtit (Borazit); stasfuryt (min.).

Statik (Gleichgewichtslehre) statyka. **graphische** —, (Grapho —); statyka graficzna, grafostatyka.

Station; stacya, przystanek (kol.).

Anfangs —; stacya początkowa.

Durchfahrts —, (Durchgangs —); stacya przejazdowa.

elektrische —; stacya elektryczna, elektrownia.

Station; stacya, przyslanek (kol.).
End —; stacya końcowa, krańcowa.
Güter —, (Güterbahnhof); stacya towarowa, dworzec towarowy.
Mittel —, (Neben —, Zwischen —); stacya pośrednia.
Personen —; stacya osobowa, dworzec osobowy.
Umlade —; stacya przekładowa.
unterirdische —; stacya podziemna.
Wasser —; stacya wodna.
Winkel —; stacya kątowna, narożna.
Ziel —; stacya kresowa.
Zwischen — p. Mittel —.
Stationär (feststehend, dauernd); stacyjny, miejscowy, stały.
Stationäre Dampfmaschine p. Dampfmaschine (feststehende).
Stationierung (Stationieren); stacyonowanie, zdejmowanie z obwodu (miern.).
Stationsausgleichung; wyrównanie stanowisk (miern.).
Stationsblitzableiter; odgromnik stacyjny (el.).
Stationsdienst; służba stacyjna.
Stationsgebäude; budynek stacyjny, dworzecowy.
Stationsgeleise; tor stacyjny, porządkowy (kol.).
Stationspunkt; punkt stanowiska (miern.).
Stationsschutz; ochrona stacyi (el.).
Stationsspannung; napięcie stacyjne, napięcie na stacyi (el.).
Stationsvorstand; naczelnik stacyi, zawiadowca stacyi (kol.).
Statisch (zur Gleichgewichtslehre gehörend); 1) statyczny (równoważny); 2) statycznie (równoważnie).
 — **bestimmt**; statycznie wyznaczalny.
 — **unbestimmt**; statycznie niewyznaczalny.
Statistisches Moment p. Moment.
Statistik (Zahlenzusammenstellung, Zählwissenschaft); statystyka.
Stativ (Gestell, Ständerfuß); statyw, trójnog, stojak, podstawa, nogi (przyrządu) (miern.).
Dreifuß —; statyw trójnożny, trójnog.
Scheiben —; statyw (trójnog) krążkowy.
Stock —; statyw prętowy, laskowy, laska.
Zapfen —; statyw czopowy.
Stativkopf; głowa (krążek) statywu, trójnoga (miern.).

Stativscheibe; krążek statywu, trójnoga (miern.).
Stator; stator, stojnik (el.).
Statorfeld; pole statora, stojnika (el.).
Statorspule; cewa (cewka) statora, stojnika (el.).
Statorwicklung; uzwojenie statora.
Status (Personalstand); stan osobowy.
Statusbogen; arkusz osobowy.
Statut (Satzung); statut.
Stau (künstliche Hemmung des Wasserlaufes); spiętrzenie (wody).
Staub; pył, kurz.
Stauberde; próchnica sucha (geol.).
Staubabsaugung (bei der Kohlenverladung); odpylenie.
Stauben des Meilers; prochowanie milerza (obsypanie milerza miątem węglowym, czyli dawanie obsypki na darniowaniu) (węgl.).
Staubentzündung; zapalenie pyłu.
Stäuber; rozpylacz (techn.).
Staubertz; ruda przesiana (sort.).
Staubfeuerung; palenisko dla miálu węglowego.
Staubkammer; odpylnia (techn. soln.).
Staubkohle (Kleinkohle, Lösche); miál węglowy (górn.).
Staubreiniger; odpylacz.
Staubröstung; prażenie miálu (hut.).
Staubsand; piasek lotny, miálki (geol.) p. Flugsand.
Staubsieb; sito kurzowe, pyłowe, sito do miálu (sort.).
Staubsturm; burza piaszczysta (geol.).
Staubtrommel (bei der Salzvermahlung); bęben kurzowy, pyłowy, sitowy (soln. sort.).
Stachen; 1) zgrubiać, pogrubiać (żelazo); 2) ubijać (sól w beczki); 3) splaszcząć (metale).
Stacher p. Ladstock.
Stauchgezáhe; ubijaczki (górn.).
Stauchklotz (Prellstock) beim Stoßherd; odbój (sort.).
Stauchsetzmaschine (Maschinenstauchsieb, Stauchsetzsieb, Stauchsieb); maszyna osadowa wisząca, ruchoma (sort.).
Stauchsetzsieb (Stauchsieb); sito osadowe wiszące, ruchome (sort.).
Stauchvorrichtung (Prelle) p. Prellvorrichtung.
Staudamm; grobla (przewał, wał) spiętrzająca (wodę).
Stauen (das Wasser); spiętrzać, wstrzymać, tamować (wodę).

Stauhöhe (des Wassers); wysokość spiętrzenia (wody).

Staurolith (prismat. idischer Granat); staurolit, kryżeń, granatnik (min.).

Stauung (Stauen, Anstauung, Anspannung) des Wassers; spiętrzenie (wody).

Stauwasser; woda spiętrzona, zastawiona (rob. wod.).

Stauwerk; jaz, zastawka, budowla tamowa (rob. wod.).

Stearin (gereinigter Talg); stearyna, łojan, łojna (matr.).

Steatit p. Speckstein.

Stechbolzen; nit rozpierający (do połączenia dwu ciał nieprzylegających do siebie) (maszyn.).

Stechseisen (Sticheisen, Abstichspieß); przetykacz, sztachla, sztachulec (hut.).

Stechen des Torfes (Abstechen des Torfes) p. Torfstechen.

Stechen (abstechen, ablassen) einen Schmelzofen; przetkać, przebić spust pieca, wypuścić stop z pieca (hut.).

Stechen der Form (Düsenneigung); nachylenie dysz (hut.).

Stecher; dłutnik, grawer, sztycharz (wycinający rylcem na kruszcu).

Stecher (Brenndorn); przebijak (żelazko szpiczasto zakończone do wybijania dziur na zimno w blasze lub na gorąco w żelazie) (kow. techn.).

Stechheber; lewar prosty, smoczek (fiz.).

Stechherd (eines Schachtofens) p. Stichtiegel.

Stechmeißel; dłuto zwyczajne.

Steckanschluß; złącze wtyczkowe (el.).

Steckdose; gniazdo wtyczkowe (el.).

Stecker; wtyczka (el.).

Steckkontakt; styk zatyczkowy, zatycznik (el.).

Steckvorrichtung; przyrząd wtyczkowy, wtykowy (el.).

Steg; 1) kładka, ława, mostek; 2) listwina (bud.); 3) srodnik (teownika, szyny, i t. p.); 4) ścieżka.

Steg (Gestängebolzen) p. Laufspreize.

Stechbolzen; 1) nit rozpierający; 2) zespórka (maszyn.); 3) rozpórka (bud. most.).

Stehend (steil) von Flözen, Gängen; stromy, stojący (geol. gór.).

Stehender Kessel; kocioł stojący (maszyn.).

Stehender Stuhl; stolec stojący, krzesło stojące (bud.).

Stehendes Lager (seigeres Lager); pokład stojący (geol.).

Steher p. Pfannensteher.

Stehlager p. Lager.

Stehplatz; stań.

Steif; tęgi, sztywny.

Steifigkeit (Steifheit); sztywność, tęgość (fiz.).

Steigbaum (Raucher, Stangenleiter, Einbaum); ostrew (słup przy ścianie budynku ze szczelami, po których na dach dostać się można).

Steigbaum (Trette, Treppe, Steige); schody (kopackie), drabina jednoboczna, szczeblica (górn.).

Steigen (anlaufen) p. Ansteigen.

Steigend; 1) wzrastający (mat.); 2) wznoszący się, dowierzchni (górn.) p. Schwebend.

Steigendstoß p. Schwebendstoß.

Steiger (Grubensteiger, Hutmann, Grubenhutmann); stygar, sztygar, dozorca kopalni (górn.).

Kunst —; stygar maszynowy.

Ober —; starszy stygar, nadstygar.

Poch —; stygar tłuczki, tłuczni.

Unter —; młodszy stygar, podstygar.

Wasch —; stygar płóczki.

Wetter —; stygar powietrzny, wiatrowy.

Steigerhängezeug (Steigerhängezeug, Steigerkompaß) kompas stygarski (sztygarski) (miern. gór.).

Steigerjournal; dziennik stygarski.

Steigerkompaß p. Steigerhängezeug.

Steigkasten; szybik jazdowy, jezdny, włazowy (w ługowniach) (soln.).

Steigleitung; pion, przewód (przewodnik) pionowy (el.).

Steigort (steigendes Ort) p. Schwebende.

Steigrohr; 1) rura wznosna, podnośnica; 2) nasadka, rura nasadowa (maszyn. gór.). p. Aufsatzrohr.

Steigung; 1) wzniesienie, wznios, (drogi, chodnika); 2) wspięcie (strzałka) łuku; 3) krok (śruby).

Steigungsverhältnis; 1) stosunek wzniesienia (miern.); 2) wznios (el.).

Steigungswinkel; 1) kąt wzniesienia (drogi, chodnika); 2) kąt wspięcia (śruby), kąt pochyłości (linii śrubowej) (maszyn.).

Steigventil (Druckventil); wentyl (zawór) tłoczny, tłoczcy (maszyn.).

Steil (schroff); stromy, spadzisty, przykry.

Steilfallend (von Gängen, Flözen); stromy, stromo-spadzisty (geol. gór.).

Stein; kamień (bud.).

Bau —, (Werkstein); kamień budowlany.

Bruch —; kamień łamany, łomny, orcel.

Eck —, (Grund —, Kropf —); kamień węgielny.

gebrannt —; cegła.

Grund —, (Fundament —); kamień fundamentowy.

Kunst —, (geformter —); kamień sztuczny.

Natur —; kamień rodzimy, naturalny.

Pflaster —; kamień brukowy, brukowiec.

Quader —, (Hau —, Werkstück); kamień ciosowy, cios.

roher —, (unbehauener —); kamień nieobrobiony, nieociosany.

Schichten —, (lagerhafter —); kamień warstwowy.

Schluß —, (Gewölbschlußstein); zawornik, klucz sklepienia.

Wölb —, (Keil —); zwornik, kliniec, kamień sklepienia.

Stein (Hochofenstein); kamień (w prawie wielkopiecowej) (hut.).

Back —; kamień boczny, baksztyn.

Boden —; kamień spodni, spodek.

Form —; kamień wiatrowy, formowy.

Rast —; kamień rasztowy, spadkowy.

Rück —; kamień tylny.

Wind —; kamień przeciwwiatrowy, wiatrak.

Stein (Lech); kamień, lech, matta (hut.).

abgedörrter —, (Abdörrstein); lech srebrno-miedziowy.

blauer —, (Blaustein); lech niebieski, miedziowy.

gespurter — p. Spurstein.

roher — p. Rohstein.

weißer — p. Weißstein.

Steinart (Gestein); skała, kamień (geol.).

Steinartig p. Steinicht.

Steinbau; 1) budowanie kamieniem; 2) budynek kamienny, budynek z kamienia (bud.).

Steinbearbeitung; obróbka kamieni.

Steinbock; koziorożec (astr.).

Steinboden; ziemia (grunt) kamiennista, skalista (geol.).

Steinbohrer (Sprengbohrer) p. Bergbohrer.

Steinbrechen (Steinbruchbetrieb); łamanie kamienia, skały.

Steinbrecher (Arbeiter im Steinbruch); kamiennik, skalnik, łamacz kamieni.

Steinbrecher (Backenquetsche, Brecher, Brechmaschine, Knacker, Steinbruchmaschine, Steinbruchmaschine); gniotownik (szczękowy), łamak (łamarka) kamieni (sort.).

Steinbrechmaschine (Steinbruchmaschine) p. Steinbrecher.

Steinbruch (Steingrube); kamieniołom, łom, (łam) kamienny, łamowisko kamieni (min. techn.).

Steinbrucharbeiter p. Steinbrecher.

Steinbruchmaschine p. Steinbrecher.

Steineisen; świder dwubierny, dwugrotowy (górn.).

Steinern (von Stein); kamienny.

Steinflachs (Amiant, Erdflachs) p. Bergflachs.

Steinfliese; płyta kamienna (bud.).

Steinfundament; fundament kamienny (bud.).

Steinfurniere; obłogi kamienne (bud.).

Steingestell (eines Schacht- oder Hochofens); zaprawa (podstawa) kamienna (pieca szybowego lub wielkiego) (hut.).

Steingrube p. Steinbruch.

Steingut (Fayenzeerde); fajans, glina fajansowa, glinka kamionkowa (min.).

Steingutrohr; rura kamionkowa (bud.).

Steinhart; twardy jak kamień.

Steinhärte; twardość kamienia.

Steinhaue; spiczak, kilof skalny (narz.).

Steinhauer (Steinmetz, Steinmetzer); kamieniarz (bud.).

Steinhaufen; kupa kamieni.

Steinhobel (Reiber); drapak, rozszerzacz (otworu świdrowego) (górn.).

Steinicht (steinartig); kamieniasty, twardy jak kamień.

Steinig (Stein enthaltend); kamienisty, pełen kamieni, kamienny.

Steinigen der Pfannen p. Aussteinen.

Steinkalk; wapno kamienne, skaliste (bud.).

Steinkarren; taczki do kamieni.

Steinkerne; jądra kamienne (geol.).

Steinkitt; kit kamienny, kamieniarzki (bud.).

Steinklammer (Donnerkeil); spona (szpona) kamiasta (drzewo lub żelazo płaskie wycięte w ogon kani) (bud.).

Steinklaue (Steinzange); kleszczaki, szpony (przrząd do dźwigania kamieni) (techn.).

Steinkohle (Schwarzkohle); węgiel kamienny, węgiel kopalny czarny, węgiel czarny, czarnowęgiel (min.). **backende** —, (Back —); węgiel spiekający się, spiekalny, koksujący. **dichte** —; węgiel kamienny zbity. **fette** —; węgiel kamienny tłusty. **geformte** —, (künstliche —, Brikkett); cegielka węglowa, brykieta. **halbfette** —; węgiel kamienny średnio-tłusty.

halbmagere —; węgiel kamienny średni.

harte —; węgiel kamienny twardy, węgiel-błyskowy.

magere —, (Sinterkohle); węgiel kamienny chudy.

Steinkohlenabbau (Kohlenabbau); odbudowa węgla kamiennego (górn.).

Steinkohlenablagerung p. Kohlenablagerung.

Steinkohlensaufbereitung; sortowanie węgla kamiennych (sort.) p. Aufbereitung.

Steinkohlenbank (Kohlenbank); stóg kamiennie-węglowy, ława węgla kamiennego (geol. górn.).

Steinkohlenbassin (Steinkohlenbecken, Steinkohlenmulde); zagłębienie (kamiennie) węglowe, kotlina (kamiennie) węglowa (geol.).

Steinkohlenbecken p. Steinkohlenbassin.

Steinkohlenbergbau; 1) górnictwo (kamiennie) węglowe, kopalnictwo (kamiennie) węglowe, dobowanie węgla kamiennego; 2) p. Steinkohlenbergwerk (górn.).

Steinkohlenbergwerk (Steinkohlengrube, Steinkohlenzeche, Kohlenbergwerk, Steinkohlenbergbau); kopalnia węgla kamiennego, góry kamiennie-węglowe (górn.).

Steinkohlenfeuerung; palenie (opalenie) węglem kamiennym (techn.).

Steinkohlenflöz (Kohlenflöz); pokład kamiennie-węglowy, pokład (warstwa) węgla kamiennego (geol.).

Steinkohlenformation p. Karbon.

Steinkohlenführend (kohlenführend); węglonośny (geol.).

Steinkohlengas; gaz kamiennie-węglowy, gaz z węgla kamiennego.

Steinkohlengebirge (Steinkohlenformation); górotwór kamiennie-węglowy, górotwór węgla kamiennego.

Steinkohlengewinnung; odbudowa, dobowanie węgla kamiennego (górn.).

Steinkohlengrube p. Steinkohlenbergwerk.

Steinkohlenhochofen (Steinkohlenofen); piec wielki opalany węglem kamiennym, piec wielki na węgiel kamienny (hut. met.).

Steinkohlenklein; węgiel kamienny drobny, miał (drobnina) kamiennie-węglowy (górn.).

Steinkohlenlager (Steinkohlenflöz); pokład kamiennie-węglowy, pokład węgla kamiennego (geol.).

Steinkohlenlagerstätte; złożenie kamiennie-węglowe, złożenie węgla kamiennego (geol.).

Steinkohlenlagerbildung; tworzenie się (powstawanie) pokładów węgla kamiennego (geol.).

Steinkohlenmeiler; milerz (mielerz) kamiennie-węglowy (węgl.).

Steinkohlenofen p. Steinkohlenhochofen.

Steinkohlenroheisen; surowizna kamiennie-węglowa (met.).

Steinkohlensandstein; piaskowiec kamiennie-węglowy (geol.).

Steinkohlenschiefer; łupek kamiennie-węglowy (geol.).

Steinkohlenteer; maź (smoła) kamiennie-węglowa, pogazowa (techn.).

Steinkohlenzeche p. Steinkohlenbergwerk.

Steinlähne; zwał, zwały kamieniste (kupy kamieni od skał poodpadających) (geol.).

Steinmannit (oktaëdrischer Bleiglanz); sztajumanit (min.).

Steinmark; szpik kamienny, mózg kamienny, mózgowiec, litomarga (min.).

Steinmasse; 1) masa kamienna; 2) kupa kamieni (techn.).

Steinmauer; mur kamienny (bud.).

Steinmetz (Steinmetzer, Steinhauer); kamieniarz (techn.).

Steinmetzerei (Steinmetzerhandwerk); kamieniarstwo, rzemiosło kamieniarstwa.

Steinmörtel p. Beton.

Steinmühle (Mahlmühle); młyn kamienny, żarnowy (sort.).

Steinofen; piec kamienny (bud.).

Steinöl (Bergöl, Erdöl, Petroleum, Naphtha); olej skalny, ziemny, nafta, ropa (min.).

Steinpappe p. Dachpappe.

Steinpfeiler (Versatzpfeiler); filar kamienny (górn.).
Steinflaster; bruk kamienny, posadzka kamienna (bud.).
Steinplatte; płyta kamienna (bud.).
Steinröstung (Rösten des Steins); prażenie maty (lecha) (hut.).
Steinsalz (hexaëdrisches Steinsalz); sól kamienna, kopalna, skalista, kuchenna (min.).
blaues —; sól kamienna niebieska.
feinkörniges —; sól kamienna drobnoziarnista.
grobkörniges —; sól kamienna gruboziarnista.
weißes —; sól kamienna biała.
Steinsalzbergbau p. Salzbergbau.
Steinsalzbergwerk p. Salzbergwerk.
Steinsalzgebirge p. Salzgebirge.
Steinsalzlager (Salzlager); pokład soli kamiennej (geol.).
Steinsalzlagerstätte; złożo soli kamiennej (geol.).
Steinsalzlösung; roztwór soli kamiennej (chem. warzel.).
Steinsalzsole; solanka z soli kamiennej (soln.) p. Salzsole.
Steinsatz p. Steinwurf.
Steinscheide; szczelina wąska (geol.).
Steinschicht; warstwa kamienna.
Steinschleifer; szlifierz (drogich) kamieni (techn.).
Steinschleiferei (Steinschleifmühle); szlifiernia (drogich) kamieni (techn.).
Steinschraube (Klauen schraube); śruba nacięta, zalewna, mурowa, śruba do kamieni (bud.).
Steinschutt; gruz, gruzy kamienne.
Steinwurf (Steinsatz); oskałowanie, narzut kamienny (rob. wod.).
Steinzange p. Steinklaue.
Steinzeit; okres kamienny, epoka kamienna (geol.).
Steinzeug (Steingut); kamionka p. Steingut.
Steinzustellung; zaprawa kamienna (wielkiego pieca) (hut.) p. Steingestell.
Stellage (pt. Stellagen) zum Trocknen des Torfes, der Ziegel; półka, półki.
Stellbrett (bei Waschherden) p. Stelltafel.
Stellbar; ustawialny, ustawny.
Stelle; 1) miejsce; 2) posada.
Stellen; stawiać, postawić, ustawić.
Stellhebel (Stellzeug, Steuerungshebel); nastawiak, drażek (rączka) stawiadła (maszyn.).
Stellit; stellit (min.).

Stellkette (beim Stoßherd); łańcuch nastawny, ustawniczy (sort.).
Stellkeil; klin nastawny, ustawniczy (maszyn.).
Stellklötzchen (Stimmklötzchen, Happen, Happenklötzchen, Klötzel) bei Waschherden; klocki rozdzielcze, lalki (sort.).
Stellkönig (König, Mönch) beim Waschherd; klocek rozdzielczy średni, król, mnich (sort.).
Stellmacher (Radmacher, Wagner); kołodziej, stelmach.
Stellmacherhandwerk; kołodziejstwo.
Stellmacherwerkstatt; koleśnia, warsztat kołodziejski, kołodziejnia.
Stellmutter p. Kontremutter.
Stellrad (beim Stoßherd); kółko ustawnicze (sort.).
Stelling (Ziehring); pierścień ustawny, nastawny, osadczy (wierc. ziem. maszyn.).
Stellsäulen (beim Stoßherd); słupki ustawnicze (sort.).
Stellschraube (an Meßinstrumenten); śruba wstawowa, osadza (miern.).
Stellschraube (Druckschraube); śruba naciskowa, martwica (maszyn.).
Stellschraube (Temperschraube) bei der Erdbohrung p. Nachlaßschraube.
Stelltafel (Stellbrett, Teilbrett, Happenbrett) bei Waschherden; deska rozdzielcza, rozlewka (sort.).
Stellung; 1) położenie, postawa; 2) ustawienie.
Stellvertreter; zastępca.
Stellvertretung; zastępowo.
Stellvorrichtung; 1) ustawidło, nastawidło, nastawka, przyrząd ustawniczy; 2) przyrząd zwrotniczy.
Stellwelle (b. Stoßherd); wał ustawniczy, nastawny (sort.).
Stellwinkel p. Schmiege.
Stellzeug (des Regulators); nastawiak regulatora (maszyn.).
Stemmeisen; 1) duto płaskie, rzezak (z ostrzem prostym, z obu stron ściętym) (cieś.); 2) doszczelniak.
Stemmen; 1) doszczelniać, uszczelniać, szczelnić; 2) dłutować.
Stemmhobel p. Hobel.
Stemmaschine; dłuciarka, dłutownica, dłubiarka, struglarka pionowa.
Stemmeißel; uszczelniak, doszczelniak, dłuto uszczelniające (techn.).
Stempel; 1) stempel, słup, słupek, stojak, fant, puls, podpora (górn. cieś.) p. Bolzen, Kastenstempel, Or-

gelstempel, Tragstempel; 2) przebój, przetłok (przebijarki); 3) stępor, tłuk, tłuczek (sort.); 4) piętno, wy-cisk, odcisk (znak fabryczny); 5) stempel (cecha na monecie); 6) stem-pel, znaczek stemplowy.

Stempelamt; urząd stemplowy.

Stempelbefund; dostrzeżenie prze-winienia stemplowego, defraudacyi stemplowej.

Stempelfrei; wolny od stempla, bez stempla.

Stempelgerüst (ganzer Schrot); cało-drzewie, wyprawa (obudowa) cało-drzewna (w chodnikach) (górn. cieś.).

Stempelhammer (Fallhammer, Frei-fallhammer, Vertikalhammer, Rah-menhammer, Parallelhammer); baba, młot mechaniczny, kafarowy, kafar kuźniczy (maszyn. hut.).

Stempelleitung (beim Pochwerk); wodzidło stęporowe, kierownica stę-porowa (sort.).

Stempelmarke (Stempel); znaczek stemplowy.

Stempeln; stemplować: 1) podpie-rać, rozpierać (górn. cieś.); 2) piętnować, znażyć (towa); 3) cecho-wać (miary); 4) zaopatrzyć znaczkiem stemplowym (n. p. kwity).

Stempelpochwerk p. Pochwerk.

Stempelrauben; rabowanie (rabu-nek, wychwytywanie, wrywanie, wydobywanie) stempli, podpór, słup-ków i t. d. (górn.).

Stempelschlag (das Stempelschla-gen, das Einbauen der Stempel); zaciąganie (ustawianie) stempli (pod-pór, słupków stojaków) (górn. cieś.).

Stempelschlag (Stempelzimmerung); wyprawa (obudowa, wydrzewienie) stemplowa (górn. cieś.).

Stempelschlagen; zaciągać (usta-wiać) stemple (podpory, słupy, słupki, stojaki) (górn. cieś.) p. Stempel-schlag.

Stempelskala; skala stemplowa.

Stempelzimmerung p. Stempel-schlag.

Stempelzug (Orgelzimmerung) p. Orgel.

Stengelig p. Stängelig.

Stephanit (Melanglanz, prismatischer Melanglanz, Sprödglererz, Sprödg-lanzerz, Röschgewächs); stefanit, srebro szkliste kruche, srebrniak szklisty kruchy (min.).

Stephensonsche Kulissee; jarzmo Stefensona (maszyn.).

Stephensonsche Steuerung; sta-widło Stefensona (maszyn.).

Steppe; step (geol.).

Stepensalz (Wüstensalz, Erdsalz); sól stepowa (min. soln.).

Stepputz (Besenputz, gesteppter Putz); wyprawa od miotły, wyprawa kędzierzawa (bud.).

Stercorit (mikrokosmisches Salz); sterkoryt (min.).

Stereometrie (Körpermeßkunst); stereometriya (geom.).

Stereoskop (Körperseher); stereos-kop (fiz.).

Stermontit; stermontyt (min.).

Stern (von einem Stempel gestütztes Kappenstück); przysłemek (górn.).

Stern (Rosette) beim Seilkorb; gwia-zda, rozeta (bębna) (maszyn. górn.).

Sternbergit (prismatischer Eutom-glanz); sternbergit (min.).

Sternförmig; gwiaździsty.

Sternförmige Kupplung p. Kupp-lung.

Sternkunde (Astronomie); astro-nomia.

Sternpunkt; punkt zerowy (el.).

Sternsaphir (Saphir-Asterie); szafir gwiaździsty (min.).

Sternschaltung; łączenie (połącze-nie) w gwiazdę (el.).

Sternspannung; napięcie niesprzę-żone, fazowe (el.).

Sternverkettung; sprzężenie w gwia-zdę (el.).

Sternwarte; obserwatorium (astro-nomiczne).

Sternzeit; czas gwiazdowy (astr. miern.).

Stetig; ciągły, ustawiczny.

Stetigkeit; stałość, niezmiennosc, ciągłość.

Stetigwirkend p. Kontinuierlich.

Steuer (das); ster.

Steuer (die); podatek.

Steuerbaum (bei den Wasserhal-tungsmaschinen); drążek sterowni-czy, stawidłowy (maszyn. wodociąg-owych) (maszyn. górn.).

Steuerbühne; mostek sterowniczy (walcow. żelaza).

Steuerhebel; drążek sterowniczy, stawidłowy (maszyn.).

Steuerkanal (Steuerungskanal);

1) kanał rozdzielczy (w cylindrze);

2) kanał rozrządczy (w suwaku) (maszyn.).

Steuerkolben; tłok sterowniczy, sta-widłowy (maszyn.).

Steuermann; sterownik (walcownictwo żelaza).

Steuern; sterować, rozrządzać (maszyn).

Steuerschalter; nastawnica (el.).

Steuerschieber (Dampfschieber); suwak parowy (maszyn).

Steuerung; stawidło, rozrząd (przyrząd do rozdzielania pary) (maszyn).

Corliss —; stawidło korlisowskie.

Doppelschieber —; stawidło suwakowe dwoiste, stawidło o suwakach dwoistych.

Expansions —; stawidło rozprężne, rozprężcze, zmieniakowe.

Katarakt —; stawidło kataraktowe, tłumiące.

Kolbenschieber —; stawidło tłoczkowe, staw. z suwakiem tłoczkowym.

Kulissen —; stawidło jarzmowe, kulisowe.

Lenker —; stawidło wodzikowe.

Lokomotiv —; stawidło parowozowe.

Schieber —; stawidło suwakowe.

Schleppschieber —; stawidło suwakowe z zabrankami.

Um —; stawidło nawrotcze, zwrotne.

Ventil —; stawidło wentylowe, zaworowe, przepustowe.

— **mit unrunnen Scheiben**; stawidło kształtówkowe (z tarczami niekolistymi).

Steuerungsbogen p. Reversierbogen.

Steuerungsbolzen; sworzeń stawidła (maszyn).

Steuerungshebel; drążek sterowniczy, stawidłowy (maszyn).

Steuerungskanal p. Steuerkanal.

Stererungskasten; skrzynka stawidłowa (maszyn).

Steuerungskulisse; jarzmo stawidłowe (maszyn).

Steuerungsmechanismus; mechanizm stawidłowy, sterowniczy, rozrządzący (maszyn).

Steuerungsschieber p. Steuer-schieber.

Steuerungsstange p. Reversierstange.

Steuerungswelle (Steuervelle); wał sterowniczy, stawidłowy, wał stawidła (maszyn).

Steuerventil; wentyl (zawór) sterowniczy (maszyn.) p. Dampfventil.

Steuerwalze (Steuerzylinder); walec nastawniczy (el.).

Steuerzylinder; 1) cylinder sterowniczy, stawidłowy; 2) Steuerwalze.

Stiblich (Styblith); styblit (min.).

Stibnit (Antimonit); stybnit (min.).

Stich (Stichloch, Stichöffnung, Abstichloch, Auge, Spur) eines Schachtofens; otwór spustowy, spust, sztych (hut.).

Stich (Abstich, das Abstechen); spust (wielkiego pieca) (hut.).

Stich (Gewölbshöhe, Pfeilhöhe); strzałka (wysokość) sklepienia (bud.).

Stichaxt p. Stoßaxt.

Stichbalken; podstopek krokwi (bud.).

Stichbogen; łuk koszykowy, odcinkowy, biga (łuk koła, mniejszy niż pół okręgu) (bud.).

Stichbogengewölbe; sklepienie bigowe (bud.).

Sticheisen (Stech Eisen, Laßeisen, Abstichspieß, Abstichstange, Lauf-laßspieß); przebijak, przetykacz, sztachulec (hut.).

Stichflamme (Feuerflamme); płomień ogniowy, spiczasty, żgący.

Stichflammenbleche (der Pfannen); blachy nadogniowe (warzel).

Stichhacke p. Stoßaxt.

Stichhältig; dosadny, ważny, gruntowny.

Stichherd (eines Schachtofens) p. Stichtiegel.

Stichkappe p. Lunette.

Stichlatte; łąta pionowa (pomiar schodkowy) (miern.).

Stichloch (eines Schachtofens) p. Stich.

Stichmaß der Achsen; wymiar rozstawy osi, wymiar osi.

Stichöffnung (eines Schachtofens) p. Stich.

Stichprobe; próba wrywkowa.

Stichsäge p. Lochsäge.

Stichschaufel (Stichspaten); rydel, ryskal (narz.).

Stichseite (eines Schmelzofens); strona spustu (pieca) (hut.).

Stichspaten (Riedel); rydel, ryskal (narz.).

Stichtiegel (Stichherd, Stechherd) eines Schachtofens; skrzynia spustowa, tygiel spustowy (hut.).

Stichtorf (gestochener Torf); torf ryty.

Stickgas p. Stickstoff.

Stickgase p. Schwaden.

Stickluft p. Schwaden.

Stickstoff (Nitrogen); azot (chem.).

Stickstoffoxyd (Stickoxyd); tlenek azotu (chem.).

Stickstoffoxydul (Stickoxydul); podtlenek azotu (chem.).

Stickwetter p. Schwaden.

Stiefel (einer Pumpe) p. Pumpenzylinder.

Stiefelrohr (Stiefelröhre) einer Pumpe p. Pumpenzylinder.

Stiege (Treppe); schody (bud.) p. Treppe.

Stiegenarm (Stiegenzweig, Treppenschucht); przeszło schodów, przeszło schodowe, ramię schodów (bud.).

Stiegengeländer; poręcz schodowe, poręcz u schodów (bud.).

Stiegenhaus (Treppenhaus); klatka schodowa (bud.).

Stiegenreiniger; stopniarz, stopniowy (w Wieliczce) (górn.).

Stiegenruheplatz p. Podest.

Stiel p. Helm.

Stielbagger p. Bagger.

Stieldurchschlag (Durchschlaghammer); przebijak trzonkowy (kow.).

Stielhammer p. Hebelhammer.

Stielmeißel (Schrotmeißel) p. Meißel.

Stier; byk (astr.).

Stift (Drahtstift); ęwiek, ęwieczek, druciak.

Stiftschraube; kołek śrubowy, bezgłowic (techn.).

Stiftung; 1) fundacya, założenie, utworzenie, ustanowienie, zaprowadzenie; 2) skojarzenie (związku); 3) zakład, instytut.

Stigmarien; stymarye (rośliny karbonu) (geol.).

Stil; 1) styl (arch.); 2) sposób pisania.

Stilbit; 1) p. Heulandit; 2) desmin (min.).

Stilisieren; 1) ułożyć, wystylizować, wystosować; 2) stylizować, ornamentować (arch.).

Stille Gicht; nabój cichy (schodzący, zwolna bez doprowadzania powietrza, jedynie do nabojów pustych, t. j. bezrudnych, dla rozgrzania pieca, stosowany) (hut.).

Stillstand; 1) spoczynek, zawieszenie czynności, nieczynność; 2) bezruch, postój, stanie (maszyny); 3) zastój (w handlu).

Stilpnomelan; stylpnomelan (min.).

Stilpnosiderit (Eisenpecherz, Pech-eisenstein, schlackiger Brauneisenstein, unteilbarer Habronemerz); stylpnosydyryt (min.).

Stimme; głos.

— **geben**; dać głos za kim, lub za czem.

Stimmen; 1) zgodzać się; 2) głosiwać; 3) usposobić kogo do czego; 4) stroić.

Stimmgleichheit; równość głosów.

Stimmenmehrheit; większość głosów.

Stimmgabel; widełki stroikowe, strojowe (fiz.).

Stimmgabelunterbrecher; przerywacz stroikowy (el.).

Stimmklötzchen (bei Waschherden) p. Stellklötzchen.

Stimmzettel; kartka głosowania, głos (na kartce podany).

Stimkgips (Gipsleberstein); gips śmierzdzący, smolisty, bitumiczny (min.).

Stinkkalk (Stinkkalkstein, Stinkspat, Stinkstein, bituminöser Kalk); wapniak śmierzdzący, smolisty, bitumiczny (min.).

Stinkquarz; kwarc śmierzdzący (min.).

Stinkspat p. Stinkkalk.

Stinkzinner, cynober śmierzdzący (min.).

Stipendist; stypendysta.

Stipendium; stypendyum.

Stipticit; stytycyt, fibroferyt (min.).

Stipulation (Festsetzung, Abmachung); stypulacya: 1) zawarowanie, zastrzeżenie; 2) układ.

Stipulieren (festsetzen, vereinbaren); wymówić sobie, zastrzedz, zawarować.

Stirlingit; styrlingit (min.).

Stirn; 1) czoło; 2) przyczółek; 3) przodek (górn.).

Stirnfläche; płaszczyzna czołowa, czoło (zęba, muru i t. d.).

Stirnetriebe; koło zębate czołowe (maszyn.).

Stirnhammer p. Hammer.

Stirnjoch p. Landjoch.

Stirnkurbel (Krummzapfen) p. Kurbel.

Stirnmauer (Schildmauer); mur czołowy, przyczółkowy (do którego sklepienie czołem przypiera) (bud.).

Stirnrad; koło storcowe, walcowate (maszyn.).

Stirnräderwerk; zestaw kół storcowych, walcowatych (maszyn.) p. Räderwerk.

Stirnseite (des Gebäudes); strona przednia (budynku) (bud.).

Stirnwand; ściana przednia, czołowa (bud. górn. hut.).

Stirnzapfen (Tragzapfen); czop czołowy, leżący (maszyn.).

Stirnziegel; czołówka (zdobina z gliny wypalanej, zastępująca czoło dachówki żłobkowanej nad okapem) (bud.).

Stockkessel; kocioł parowy (opalany węglem) (maszyn.).

Stock; 1) laska; 2) kłoda, pień (kowadła); 3) piętro; 4) skład, bryła, kłab (geol.).

Stock liegender (Lagerstock); skład (bryła, kłab) leżący (geol.).

Stock stehender (Gangstock); skład (bryła, kłab) stojący, żylny, wielożyła (geol.).

Stockartig p. Stockförmig.

Stockamboß p. Amboß.

Stöckchen (Treibstock); wrzeciono (kamienia młyńskiego) (sort.).

Stöckel; 1) pień, klocek (górn. cieś.); 2) kostka (bud.); 3) kowadełko.

Stöckel (Stöckelsalz, Formsalz in den Alpenländern); sól formowana, topkowa (warzel.).

Stöckelmauerung p. Klötzelzimmerung.

Stöckelpflaster p. Pflaster.

Stöckelsalz p. Stöckel.

Stöckelzimmerung p. Klötzelzimmerung.

Stocken der Wetter; zatrzymanie (wstrzymanie, zatamowanie) powietrza (górn.).

Stöckerl p. Fuderl.

Stockförmig (stockartig, stockweis); składowy, bryłowy, kłebowy (w postaci składu zalegający) (geol.).

Stockförmige Lagerstätte p. Lagerstätte.

Stockgeleise p. Geleis.

Stockhammer; 1) młotek murarski; 2) nasiłek, młotek kamieniarski.

Stockhammerverputz (Stockhammerputz); wyprawa groszkowana (bud.).

Stockholz (Astholz); drzewo gałęziowe, karpina.

Stockknecht p. Pocharbeiter.

Stockrinne (Austragrinne, Austragerinne, Ausgußrinne, Sammelrinne) beim Pochwerk; koryto (żłób) wywołne, wypustowe (sort.).

Stöcksalz (Stöckelsalz) p. Fuderlsalz.

Stockschiene (Anschlagschiene, Gengenschiene); szyna oporowa, opornica (kol.).

Stockstativ p. Stativ.

Stockung; 1) przerwa, stagnacja, zatamowanie, zastój; 2) butwienie (drzewa).

Stockwehr p. Wehr.

Stockwerk; 1) piętro (bud.); 2) p. Gangnetz (geol.).

Stockwerksbau (Weitungsbau auf Stockwerken); odbudowa składów piętrzonych (wplecionych), brył, kłębów, żylników (górn.).

Stockwerksbergbau (Bergbau auf Stockwerken); kopalnictwo (składowe) bryłowe, kłebowe (górn.).

Stoff (Materie); materia, tworzywo (fiz.).

Stollen (Stolln); sztolnia, podkop, (chodnik z powierzchni ziemi wgłąb poprowadzony) (górn.).

Anfahrt —, (Einfahrt —, Fahr —); sztolnia wjazdowa, wchodowa.

Erb —, (Haupt —, Wasserlosungs —); sztolnia dziedzienna, główna.

Förder —, (Förderungs —); sztolnia wywozowa, wydobywcza, dobywcza.

navigabler —, (schiffbarer —); sztolnia spławna.

Revier —; sztolnia okręgowa.

Such —; sztolnia poszukiwawcza.

Wasser —; sztolnia wodna.

Wetter —; sztolnia powietrzna.

Zirkumferential —; sztolnia okalająca.

Stollenanlage; 1) założenie sztolni; 2) zakład (urządzenie) sztolniowy, sztolnia (górn.).

Stollenarbeit p. Stollenbau, Stollenbetrieb.

Stollenarbeiter; robotnik (górnik) sztolniowy (górn.).

Stollenaufschluß p. Stollenlösung. **Stollenbau** (Abbau durch Stollenbetrieb); odbudowa sztolniami, odbudowa podkopowa (górn.).

Stollenbefahrung; objazd (przeгляд) sztolni (górn.); p. Befahrung.

Stollenbergbau; 1) kopalnictwo sztolniowe; 2) p. Stollenzeche (górn.).

Stollenbetrieb; prowadzenie (pędzenie) sztolni.

— **mit Ort und Gegenort**; prowadzenie z przodkami naprzeciwległymi, prowadzenie o dwóch czołach.

Stollenfeldort; przodek (najdalszy) sztolni (górn.).

Stollenfirst (Stollenfirste, Stollenförste); strop (wierzch, pował) sztolni (górn.).

Stollenflügel (Flügelort); skrzydło sztolni, odnoga sztolni (górn.).

Stollenförderung; przewóz (wywożenie, wywóz) sztolnią (górn.).

Stollengerechtigkeit; przywilej sztolni (pr. gór.) p. Stollenrecht.
Stollengerinne p. Rösche.
Stollengestänge; chodnice (ławy) sztolniowe (gór.).
Stollengrube p. Stollenzeche.
Stollenhalde; warpa (zwał, hałda) sztolniowa (gór.).
Stollenhieb; 1) wybieranie rudy po bokach chodnika; 2) prawo do kruszcu wydobytego przy kopaniu sztolni; 3) p. Stollenort, Stollenschlag.
Stollenhorizont p. Stollensohle 2).
Stollenkaue; szafas (jąta, kłeta) sztolniowa, przysztolniowa (gór.).
Stollenkreuz; krzyż sztolniowy (gór.).
Stollenlauf p. Stollensohle 2).
Stollenlichtloch (Lichtsacht) p. Lichtloch.
Stollenlösung (Stollenaufschluß); 1) otwarcie sztolni; 2) odkrywka sztolniowa, odkrywka sztolnią (gór.).
Stollenmauerung; omurowanie sztolni (gór.).
Stollenmund (Stollenmundloch); ujście sztolni, wylot sztolni (gór.).
Stollenort (Stollort, Stollenhieb); przodek sztolni (gór.).
Stollenpfeiler; filar (ochronny) sztolniowy, sztolny (gór.).
Stollenrecht (Stollengerechtigkeit); prawo sztolniowe, sztolne (prawa sztolniarzy opolnych, prawo prowadzących chodniki w opolach) (pr. gór.).
Stollenrösche p. Rösche.
Stollenschacht p. Lichtloch.
Stollenschlag (Stollenhieb); przekop (przebitka) sztolniowy, sztolny (gór.).
Stollensohle; 1) spąg (spód, spodek, dno, podłoga) sztolni; 2) poziom (piętro) sztolni (gór.).
Stollensteuer; sztolniowe (gór.).
Stollenteufe (Stollentiefe); głębokość sztolni, podgłębienie (gór.).
Stollenulmen (Stollenstöße); boki (poboki, ściany, ociosy) sztolni (gór.).
Stollenverleihung; nadanie prawa sztolniowego, sztolnego (pr. gór.).
Stollenwasser; woda sztolni, woda sztolniowa, sztolna (gór.).
Stollenwasserrecht; uprawnienie na wodę sztolniową, sztolną (pr. gór.).
Stollenzeche (Stollengrube, Stollenbergbau); kopalnia sztolniowa, sztolna, rudnik (gór.).

Stollenzimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa) sztolni (gór.) p. Zimmerung.

Stollner (Stöllner, Stollenträger, Stollenbesitzer o. Betreiber); stolnik, sztolnik, właściciel sztolni (gór.).

Stollort p. Stollenort.

Stolpenit (Bol von Stolpen); stolpenit (min.).

Stoltzit (Stolzit) p. Scheelbleierz.

Stolzche Gewichtsmaske; maska Stolza (przyrządy do oddychania) (gór.).

Stopfbüchse (Packungsbüchse); dławik, dławnica, szczelnica (maszyn.).
blinde —; dławik ślepy.

Kolben —; dławik tłokowy.

lederne —; dławik skórzany.

Regulator —; dławik miarkownika, regulatora.

Schieber —; dławik suwakowy, dławik suwaka.

Stopfbüchsenbrille (Stopfbüchsenbrille); przeciwdławik, nakrywa dławika (maszyn.).

Stopfbüchsendichtung (Stopfbüchsenliderung, Stopfbüchsenpackung); uszczelnienie dławika (maszyn.) p. Dichtung, Liderung, Packung.

Stopfbüchsenring; pierścień dławika (maszyn.).

StopfbüchsenSchraube; śruba dławikowa (maszyn.).

Stopfen (füllen, fassen); utykać, uszczelniać, fasować (ilem wieńce szybowe) (gór.).

Stopfstange; 1) ubijaczka, fasulec (do utykania lub ubijania piasku formierskiego w skrzynkach odlewniczych) (odl.); 2) zatykacz, fasulec (do zatykania, zalepu otworu spustowego po spuszczeniu wielkiego pieca) (hut.).

Stopfung p. Liderung.

Stoppel (Rohrstoppel); czop (korek drewniany do rur.).

Stoppelbau; odbudowa załamowa (gór.).

Stöpsel; korek, wtyczka, wkłętka, zatyczka, czopek, kofek.

Stöpselbrücke; mostek (mierniczy) zatyczkowy (el.).

Stöpselkontakt; styk zatyczkowy (el.).

Stöpselrheostat; opornik (opornica) zatyczkowy (el.).

Stöpselsicherung; bezpiecznik wtyczkowy, wkłętkowy, korkowy (el.).

Stöpselumschalter; przelącznik zatoryczkowy (el.).

Stöpselwiderstand; opornik zatoryczkowy (el.).

Stören (Störprozeß, Garsieden) der Sole; kipienie, burzenie solanki (poczatkowe warzenie soli w czasie którego zbierają się szumowiny (warzel.).

Störfeuer (starkes Feuern unter der Pfanne); ogień silny, wzmocniony, opalenie silne, wzmocnione (warzel.).

Störperiode (bei der die Sole bis zur vollen Sättigung in der Siedehitze und bis zur beginnenden Salzausscheidung angereichert wird); okres kipienia (burzenia) solanki (warzel.).

Störpfanne p. Pfanne.

Störung; 1) przeszkoda; 2) zaburzenie, zmiana, przewrót (o pokładach) (geol.).

Stoß; zetknięcie, styk (cieś. kol.).

gerader —, (bündiger —); zetknięcie proste (cieś.).

Schienen —; zetknięcie (styk, połączenie) szyn (kol.) p. Schienenstoß.

schräger —; zetknięcie ukośne (cieś.).

Stoß (Schlag); uderzenie (mech.).

elastischer —; uderzenie sprężyste.

exzentrischer —; uderzenie mimośrodkowe.

gerader —; uderzenie proste.

schiefer —; uderzenie ukośne.

unelastischer —; uderzenie niesprężyste.

unfreier —; uderzenie nieswobodne.

zentrischer —; uderzenie środkowe.

Stoß (Seitenstoß, Ulm, Streckenstoß, Schachtstoß); bok, pobok, ściana, ocios (chodnika, szybu) (górn.) p. Hangendstoß, Liegendstoß, Oberstoß, Unterstoß.

Stoß (Arbeitsstoß, Ortsstoß, Brust); przodek, ściana, czoło (górn.).

abgesetzter —; przodek ustępowy, przodek z ustępem, ustęp.

gerader —; przodek prosty, ściana prosta, przedsobie p. Stoßbau.

Stoßabbaustrecke; chodnik odrębowy (górn.).

Stoßartig; 1) odrębowy; 2) odrębowo.

Stoßaxt (Stichaxt, Stichhacke); cieślca, dziobas, przysiek (narz.).

Stoßbank p. Fugbank.

Stoßbau (Seigerverhauen, streichen der Strebau mit breitem Stoß auf steilen Flößen); odbudowa ścienna szerokobitna, odbudowa ścianami prostemi, ścianowanie proste (górn.).

Stoßbau (manchmal Strebbau) p. Strebbau.

Stoßbau (beim Pfeilerbau); odbudowa odrębowa (górn.).

Stoßblech (beim Stoßherd); blacha odbojowa, odrzutowa (sort.).

Stoßbohren (stoßendes Bohren, Stoßendbohren, Perkussionsbohren); wiercenie udarowe (wierc. ziem.).

— **mit steifem Gestänge**; wiercenie udarowe na sztywnym przewodzie.

Stoßbohrer; swider udarowy (górn. wierc. ziem.).

Stoßbohrmaschine; wiertarka udarowa (górn.).

Stoßel p. Mörserkeule.

Stoßen; uderzyć, pchnąć, odpychać.

Stoßendbohren p. Stoßbohren.

Stößer; 1) ubijacz, formacz (robotnik ubijający sól w formach w Alpach) (warzel.); 2) p. Stampfer; 3) taran hydrauliczny.

Stoßfiste; strop występu, strop występowy (górn.).

Stoßfuge (Seitenfuge); spój pionowy, spoina pionowa (bud.).

Stoßheber (Stößer, hydraulischer Widder); taran wodny, hydrauliczny (fiz.).

Stoßherd; stół płóczkowy (spławek, pławnisko) udarowy, odbojowy, odrzutowy (sort.).

stetigwirkender —; stół płóczkowy ciągłe działający.

Stoßherdarbeit (Arbeit auf dem Stoßherd); robota na pławnisku (stole płóczkowym) udarowem (sort.).

Stoßherdgerüst p. Herdstuhl.

Stoßherdköpfe (Druckköpfe, Ausschubflaschen) b. d. Stoßherdweile; palce wysuwne (sort.).

Stoßkissen; zderzak, poduszka, bufor (kol.).

Stoßkraft p. Kraft.

Stoßblade; wspornica (narzędzie do przystrugiwania drzewa pod kątem) (stol.).

Winkel —; wspornica prostokątna.

Stoßlinie; linia uderzenia, oś zderzenia (mech.).

Stoßmaschine; 1) strugarka pionowa (techn.); 2) p. Stoßwerk.

Stoßplatte; podkładka końcowa, czółowa, stykowa (kol.).

Stoßpunkt; punkt uderzenia, punkt zderzny (mech.).

Stoßrätter; rzeszoto (przesiewadło) udarowe (sort.).

Stoßsäge (Stichsäge) p. Lochsäge.

Stoßschaufel; korczyzna (u koła wodnego) (maszyn.).

Stoßschwelle; podkład czołowy, końcowy, stykowy (kol.).

Stoßsieb; sito udarowe (sort.).

Stoßsiebapparat (Stoßsiebwerk); przyrząd sitowy udarowy, przesiewadło udarowe (sort.).

Stoßstange p. Rennstange.

Stoßstelle; 1) miejsce styku; 2) miejsce uderzenia.

Stoßstempel; stemple stykowe, zbiegowe (ustawione obok siebie) (górn.).

Stoßverbindung; 1) połączenie stykowe (el.); 2) połączenie na ucios, na zetknięcie (stol.); 3) p. Schienenstoß.

Stoßverschießen; opięcie boków (górn. cieś.).

Stoßweiche; rozjazd (zwrotnica) całoszynowy (górn.).

Stoßweise; ustępami.

Stoßwerk (Stoßmaschine); 1) przebijarka, dziurownica (techn.); 2) p. Prägwerk.

Straffbar; karygodny, karalny.

Strafbarkeit; karygodność, karalność.

Straff; wyprężony, wyteżony, napięty.

Strafe; kara, kaźń.

Straffällig; podpadający (ulegający) karze.

Strafgeld; pieniądze karne (z kar zebrane).

Strafgesetz; ustawa karna.

Strafgesetzbuch; kodeks karny, księga ustaw karnych.

Strafgewalt; władza karania.

Strafsatz; wymiar kary.

Strafschicht; szychta karna, szychta za karę (górn.).

Strafverfahren; postępowanie karne, przewód sprawy karnej.

Strafverfügung; osąd, skaz.

Strahl (Lichtstrahl); promień (światły) (fiz.).

einfallender —; promień padania.

Strahl (Wasserstrahl); wytrysk (wody).

Strahlapparat; przyrząd smoczkowy (maszyn.).

Strahlen; promieniować (fiz.).

Strahlen des Kräftepolygons; promienienie wieloboku sił (mech.).

Strahlenbrechend; załamujący światło (fiz.).

Strahlenbrechung (Refraktion); załamanie, załamywanie światła, refrakcja (fiz. min.).

doppelte —; załamanie światła podwójne.

Strahlenbündel (Strahlenbüschel); wiązka (pęk) promieni (fiz.).

Strahlend; promieniujący (fiz. min. met.).

Strahlende Wärme p. Wärme.

Strahlherd (b. d. Siedepfannen); palenisko promieniste (gazy ogrzewają dno panwi we wszelkich kierunkach) (warzel.).

Strahlerz (Abichit, Aphanesit diatomer Habronemmalachit); miedź promienista, abichit (min.).

Strahlgips; gips promienisty (min.).

Strahlig; promienisty.

Strahlkies p. Markasit.

Strahlkondensation; skraplanie strumieniem (fiz. mech.).

Strahlkondensator; skraplacz smoczkowy strumienicowy, strumieniowy (maszyn.).

Strahlpumpe (Injektor) p. Dampfstrahlpumpe.

Strahlstein (Stralit, Aktinolith); promieniec, aktynolit (min.).

Strahlsteinschiefer (Aktinolithschiefer); lupek aktynolitowy (geol.).

Strahltiere (Radiata); promieniaki.

Strahl turbine; turbina odrzutna, rozpedowa (maszyn.).

Strahlung; promieniowanie (fiz.).

Strahlungsmesser (Bolometer); promieniomierz (el.).

Strahlzeolith (Desmin, Stilbit, prismatoidischer Kuphonspat); desmin (min.).

Stralit p. Strahlstein.

Strand; pobrzeże, wybrzeże, brzeg (geol.).

Strandbildung; tworzenie się wybrzeży (geol.).

Strang; 1) powróż, postronek; 2) tor, tok (maszyn.).

Straßbaum p. Stroßbaum.

Straße; 1) gościniec, droga (ładowa), ulica; 2) p. Strosse, Strecke (górn.); 3) p. Walzenstrecke.

Straßenarbeiter; robotnik uliczny.

Straßenaufseher; dozorca (nadzorca) drogowy.

Straßenbankett; pobocze drogi.

Straßenbau; 1) budowa dróg; 2) p. Strossenbau (górn.).

Straßenbeleuchtung; oświetlenie ulic.

Straßenböschung; skarpa drogi.

Straßenbrücke; most drogowy, uliczny.

Straßenerhaltung (Straßenunterhaltung); utrzymanie drogi.

Straßengraben; rów drogowy, przydrożny.

Straßenhydrant; hydrant uliczny.

Straßenkreuzung; skrzyżowanie dróg.

Straßenkrümmung; krzywizna drogi.

Straßenlampe elektrische; lampa uliczna elektryczna (el.).

Straßenleitung; przewód uliczny, poduliczny.

Straßenpflaster; bruk uliczny.

Straßenreinigung; czyszczenie (oczyszczanie) drogi, ulicy.

Straßenrinne; ściek uliczny.

Straßensprengung; skrapianie (polewanie) ulicy.

Straßenüberbrückung; założenie (zbudowanie) mostu nad drogą.

Straßenübergang; 1) przechód przez ulicę; 2) przelaz.

Straßenunterhaltung p. Straßenerhaltung.

Straßenwalze; walec (wałek) drogowy.

Straßenwärter; dróżnik, strażnik drogowy.

Stratameter; stratometr (do oznaczenia rozciągłości pokładu z rdzenia wiertniczego) (górn.).

Stratigraphie; stratygrafia (opis tworzenia się pokładów skorupy ziemskiej i ich następstwa) (geol.).

Stratopëit; stratopeit (min.).

Straube (Splitter, Span) von eisernen Gezähnen; rozszczepienie się, drzazga, zadra (górn.).

Strauberad (Straubrad, Staubrad); koło wodne z łopatkami na wale.

Straubig; rozszczepiony, zgnieciony. — **werden**; rozszczepić się (górn.).

Strazze (Strazzenbuch); straca (księga podręczna kupiecka dochodów i rozchodów).

Streb (Strebe, pl. Streben, Abbaustoß beim Strebbaubau, Stoß); ściana, przedsobie (górn.).

absätziger —, (abgesetzter —, abgesetzte Strosse); ściana ustępowa, odsadzona, ustęp.

diagonaler —; ściana ukośna, skośna, przekątnia.

fallender —; ściana upadowa, upadkowa.

erstenartiger —; ściana występową, występ.

liegender —; ściana leżąca, ustęp leżący.

schwebender —; ściana wznosząca się, dowierzchnia.

sohlstraßenartiger —; ściana zstępująca, zstęp.

streichender —; ściana kierunkowa, rozciągłościowa.

Strebbaubau (manchmal Stoßbau); odbudowa ścianami, odbudowa ścienna, ścianowanie (górn.).

absätziger —, (— mit abgesetzten Stößen oder Strossen); odbudowa ścianami ustępowymi, odsadzonemi, ścianowanie ustępowe.

diagonaler —; odbudowa ścianami ukośnymi, przekątniami, ścianowanie przekątnie.

fallender —; odbudowa ścianami upadkowymi, ścianowanie upadkowe.

erstenbauartiger —, (erstenartiger —); odbudowa ścianami występowymi, ścianowanie występowe.

rückwärtsgehender —, (heimwärtsgehender —, Rückbau); odbudowa ścianami wstecznymi, ścianowanie wsteczne.

schwebender —; odbudowa ścianami dowierzchniami, ścianowanie dowierzchnie.

sohlenbauartiger —, (strossenbauartiger —, sohlstraßenartiger —); odbudowa ścianami zstępującymi, ścianowanie zstępujące.

stoßartiger —; odbudowa ścianami odrębowymi, ścianowanie odrębowe.

streichender —; odbudowa ścianami kierunkowymi, ścianowanie kierunkowe.

streichender Strebbaubau mit breitem Blick auf steilen Flözen p. Stoßbau.

vorwärtsgehender —; odbudowa ścianami postępującymi naprzód, ścianowanie naprzód.

Strebe; 1) zastrzał, ramię (bud.); 2) wysięgnik (źorawia); 3) p. Streb (górn.); 4) krzyżulec (bud. most.).

Streband (Strebebalken, Sturmband, Strebe); zastrzał, ramię (bud.).

Strebobogen (Schwibbogen); przelęczce, łuk przyporowy (bud.).

Strebekappe; stropnica (wcias, kapa) zastrzałowa (górn. cieś.).

Strebekiel (großer Keil) p. Bletze.

Strebemauer p. Strebepfeiler.
Strebenfachwerk (Netzwerk); dźwigar (belka) zastrzałowy (bud.).
Strebenfachwerksträger: belka zastrzałowa (bud.).
Strebenschuh (Strebenfuß); stopa zastrzału (bud.).
Strebensystem (Strebenwerk); układ zastrzałowy (bud.).
Strebeort (Strebort, Ort mit breitem Blick, Strebstoß); 1) przodek ścienny, przodek (przedsobie) szeroki; 2) p. Strebstrecke (górn.).
Strebepfeiler (Strebemauer); przypora, filar odporowy (bud.).
Strebestempel (Spreize, Spannjoch); prężacz, pryk, rozpora (górn. cieś.).
Strebflügel (Flügel eines Strebbaues); skrzydło ścienne (górn.).
Strebort p. Strebeort.
Strebstoß p. Strebeort 1).
Strebstrecke (Strebort); chodnik ścienny (górn.).
Streckbar (dehnbar); ciągliwy, rozciągliwy, rozszerzalny (fiz. met.).
Streckbarkeit (Dehnbarkeit); ciągliwość, rozciągliwość, rozszerzalność (fiz. met.).
Strecke (Ort, Lauf, Straße, Schlag); chodnik, piec, ulica, droga kopalniana.
diagonale —; chodnik przekątny, ukośny, ukośnica,
fallende —; chodnik upadkowy, pochylnia.
Förder —; chodnik przewozowy, p. Förderstrecke.
Grenz —; chodnik graniczny.
Grund —; chodnik spodni, główny.
Kreuz —; chodnik krzyżowy.
längenschlägige —; chodnik podłużny, podłużnia.
querschlägige —; chodnik poprzeczny, poprzecznia.
schwebende —; chodnik wznoszący się, wstępujący, dowierzchnia.
Sohl —; chodnik spagowy.
streichende —; chodnik kierunkowy, rozciąłościowy.
Such —, (Glücksbau, Suchort); chodnik poszukiwawczy.
Umbruch —; chodnik objazdowy, kręty.
Wasser —; chodnik wodny.
Wetter —; chodnik powietrzny.
Strecke (Bahnstrecke, Bahnlinie); szlak kolejowy, linia kolejowa (kol.).

Strecke (Walzenstraße) p. Walzenstrecke.
Strecken: 1) wydłużać, wyciągać, rozciągać, wałkować; 2) płaszczyć, klepać, ścięniczać (kuć żelazo na skos) p. Recken.
Streckenarbeiter; robotnik torowy (kol.).
Streckenausbau; obudowa chodników (górn.).
Streckenbau (Örterbau, Ortbau, Ortsbau); odbudowa chodnikowa (chodnikami), odbudowa przedsobnia (górn.).
Streckenbetrieb p. Ortsbetrieb.
Streckenblitzableiter; odgromnik liniowy (el.).
Streckenbohrmaschine; wiertarka chodnika, piecowa (górn.).
Streckenbreite; szerokość chodnika (górn.).
Streckendamm; tama chodnikowa (górn.).
Streckenfirste; strop (poważa) chodnika (górn.).
Streckenflügel p. Flügelort.
Streckenförderung; przewóz chodnikami (chodnikowy), woźba chodnikowa (górn.).
Streckengedinge p. Geding.
Streckengeleise; tor szlakowy, tor na linii (kol.).
Streckengestänge (Kunstgestänge); żerdziny (trzony) pompowe (maszyn. górn.).
Streckengezimmer (Streckenpaar); odrzwia (górn.).
Streckenbauer; piecowy (górn.) p. Häuer.
Streckenhöhe; wysokość chodnika (górn.).
Streckenisolator; izolator liniowy (el.).
Streckenkelabel; kabel oddziałowy (el.).
Streckenkreuz (Ortskreuz); krzyż chodnikowy, krzyż w chodniku (górn.).
Streckenleitung; przewód (przewodnik) oddziałowy (el.).
Streckenmauerung; omurowanie (obmurowanie, omurowa, obudowa murowa) chodników (górn.).
Streckenmundloch (Mundloch einer Tagesstrecke); ujście (wylot) chodnika (górn.).
Streckenpaar p. Streckengezimmer.
Streckenpfeiler (Sicherheitspfeiler); filar ochronny chodnikowy (górn.).

Streckenscheider; przepierzenie (przegroda) chodnika (górn.).
Streckensicherung; bezpiecznik liniowy (el.).
Streckensole; spąg (spodek, dno, podłoga) chodnika (górn.).
Streckenulm (Streckenstoß); bok (ściana) chodnika (górn.).
Streckenvortrieb; prowadzenie (pędzenie) chodnika (górn.).
Streckenzimmerung; oprawa (wyprawa, wydrzewienie) chodników (górn.).
Strecker p. Laufer (Lauferstein).
Streckfeuer (Streckherd); ogień (piec) wygrzewczy (na żelazo) (met.).
Streckgrenze (bei der Festigkeit); granica ciastowatości.
Streckhammer p. Reckhammer.
Streckherd p. Streckfeuer.
Streckofen; piec do płaszczenia kafli.
Streckwalzen (pl.); walce początkujące, przygotowawcze (maszyn. hut.).
Streckwalzwerk (Streckwalzgerüst, Streckwerk); ciąg walców początkujących, przygotowawczych (maszyn. hut.).
Streckwerk; 1) p. Streckwalzwerk, Stabeisenwalzwerk; 2) p. Blechwalzwerk; 3) p. Plättwerk.
Streichbäume (Führungsbäume) p. Führungslatten.
Streichblech; 1) zarzynaczka; 2) blaszka zasuwkowa (ślus.).
Streichboden (Streichbrett, Schußbrett, Schoßbrett) beim Schlammgraben; dno zmiotkowe (sort.).
Streichbrett (beim Siebsetzen) p. Streichkiste.
Streichbrett (beim Schlammgraben) p. Streichboden.
Streichbretter (b. Schachtgestänge) p. Schleifbretter.
Streichen (Streichung) der Lagerstätte; kierunek, bieg, rozciągłość, azymut, rozpostarcie (geol. miern. górn.).
observiertes —; kierunek (azymut) spostrzegany, magnetyczny.
reduziertes —, (wahres —); kierunek (azymut) zredukowany, prawdziwy, geodezyjny (po uwzględnieniu deklinacji).
Streichen; 1) malować, bielić (pokoje) (bud.); 2) lakierować; 3) rozposcierać się, rozciągać się, zmierznać (geol.).
Streichend; kierunkowy, rozciągłościowy (geol.).

Streichende Strecke (Streichendort); chodnik kierunkowy, rozciągłościowy (górn.).
Streichender Abbau; odbudowa kierunkowa, rozciągłościowa (górn.).
Streichender Pfeilerabbau; odbudowa filarami kierunkowymi, odbudowa filarowa kierunkowa (górn.).
Streichender Verhau p. Verhau.
Streichende Verwerfung p. Verwerfung.
Streichhobel p. Hobel.
Streichholz; 1) zapalka; 2) p. Streichkiste; 3) gładzik, sznec (narzędzie w kształcie noża lub kielni do gładzenia wyrobów formierskich, zdunkskich i t. d.).
Streichkiste (Streichholz, Streichbrett) beim Siebsetzen; zgarniaczka (sort.).
Streichlinie p. Streichungslinie.
Streichmaß (Reißmesser, Streichmesser, Reißmodel, Streichmodel, Parallelmaß); znacznik stolarski, równoległoznacznik (narz.).
stehendes —; znacznik pionowy.
Streichtorf p. Modelltorf.
Streichwinkel p. Azimut.
Streichung p. Streichen.
Streichungssinus; dostawa (cosinus) kierunku (miern. górn.).
Streichungslinie (Streichlinie); linia kierunkowa, rozciągłościowa (geol.).
Streichungsrichtung (Streichen); kierunek, bieg, rozciągłość (geol.).
Streichungssinus; wstawa (sinus) kierunku (miern. górn.).
Streichungswinkel (Streichwinkel) p. Azimut.
Streif; stój (w kamieniu), smuga, pręga.
Streifholz; załęga (belki wsparte na podwyższeniu, dla łatwiejszego przesunięcia po nich ciężaru).
Streifig (streiflicht); prążkowany (min.).
Streik (Strike, Arbeitseinstellung, Arbeitsverweigerung); strejk, bezrobocie, bastówka, zmowa robotników (robotnicza).
Streiken (ausstehen, Arbeit einstellen); strejkować, bastówkować.
Streitfrage; pytanie sporne (będące przedmiotem sporu).
Strengflüssig (strengschmelzig, schwerschmelzbar); trudnotopliwy, trudnotopny (hut.).
Strengflüssigkeit; trudnotopliwość, trudnotopność (hut.).
Strengit; strengit (min.).

Strenglot p. Schlaglot.
Streuapparat; przyrząd rozsypujący, rozsypnik (sort).
Streudüse; rozpryskiwacz.
Streifeld magnetisches; pole rozprószania magnetycznego (el.).
Streufluß; ciek rozprószania magnetycznego (el.).
Streukraftlinien (Streulinien); linie rozprószania sił (el.).
Streuung; rozprószenie, usmyk (el.)
magnetische —; rozprószenie magnetyczne.
Streuungsfeld; pole rozprószania magnetycznego (el.).
Streuungskoeffizient; współczynnik rozprószania (el.).
Strich (der Mineralien); rysa (min.).
Strich magnetisierender; suw magnesujący, pociągnięcie przy magnesowaniu (el.).
Strichnadel p. Probiernadel.
Strick; powróż, sznur, postronek.
Strickgradierung (Bindfadengradierung) p. Seilgradierung.
Striegel (Spund); czop, czopek (kołek drewniany do zatykania otworów okrągłych).
Striegisan; strygizan (min.).
Strigovit; strygowit, stryglówit (min.).
Strike (Arbeiterstrike) p. Streik.
Stringocephalus (Brachiopoden); stringocephalus (geol.).
Stroboskop (Phänakistoskop, Phantoskop, Wunderscheibe); stroboskop (fiz.).
Stroganowit (Strogonowit); stroganowit (min.).
Stroh; słoma.
Strohdach; dach słomiany, poszycie słomą, strzecha (bud.).
Strohgelb; słomiany, słomiano-żółty (min.).
Strohalm (Strohzünder); źdźbło, zapalnik źdźbłowy (górn.).
Strohhütte; chata, chałupa, chałupka, strzecha (bud.).
Strohmatte; słomianka, rogóżka (mata) słomiana.
Strom (elektrischer Strom); prąd (el.).
Arbeits —; prąd roboczy.
Dreiphasen —, (Dreh —); prąd trójfazowy, trójprąd.
elektrischer —; prąd elektryczny.
Entlade —; prąd wyładowczy, prąd wyładowania, wyprąd.
galvanischer —; prąd galwaniczny.
Gleich —; prąd stały, sprąd.

Strom (elektrischer Strom); prąd (el.).
induzierender —; prąd wzbudzający.
induzierter —; prąd wzbudzony.
Lade —; prąd ładowania, naprąd.
magnetischer —; prąd magnetyczny.
Mehrphasen —; prąd wielofazowy, wieloprąd.
nicht stationärer —; prąd nieciągły.
primärer —; prąd pierwotny.
Parallel —; spótpąd.
Ruhe —; prąd ciągły, bierny.
Schwach —; prąd słaby, wątki.
sekundärer —; prąd wtóry.
Stark —; prąd mocny, wielki, silny.
stationärer —; prąd ciągły.
thermoelektrischer —; prąd termoelektryczny.
vagabundierender —; prąd błądzący.
verketteter —; prąd skojarzony.
wattloser —; prąd bezwartowy, jałowy.
Wechsel —; prąd zmienny, przezienny, rozprąd.
Zweiphasen —; prąd dwufazowy, dwuprąd.
Strom (Wasserstrom); strumień, rzeka.
Strom (Wetterstrom); prąd (strumień) powietrza (górn.) p. Wetterstrom.
Haupt —; główny prąd powietrza.
Neben —; boczny prąd powietrza.
Stromabgabe; odbył prądu, dostawa prądu (el.).
Stromabgeber; 1) dostawca prądu; 2) komutator, zwrotnik, przerzadnik (el.).
Stromableitung; odwód, (zбочenie) prądu (el.).
Stromabnahme; ubytek (odbiór) prądu (el.).
Stromabnehmer; 1) odbiorca prądu; 2) kolektor, zbieracz prądu (el.).
Stromabzweigung —; odgałęzienie prądu (el.).
Stromamplitude; amplituda prądu (el.).
Stromänderung; zmiana siły (wielkości) prądu (el.).
Stromapparat; przyrząd prądowodny (sort).
Stromarbeit; praca prądu (el.).
Stromart; rodzaj (system) prądu (el.).
Stromaustrittsstelle; punkt wyjścia prądu (ei.).
Strombahn; przebieg prądu (el.).

Strombedarf; zapotrzebowanie prądu (el.).
Strombelastung; obciążenie prądem (el.).
Stromdichte; gęstość prądu (el.).
Stromdreieck; trójkąt prądów (el.).
Stromdurchgang; przepływ prądu (el.).
Stromebene; płaszczyzna prądu (el.).
Stromeinheit; jednostka wielkości prądu (el.).
Stromeffekt; moc prądu (el.).
Stromelement; element (ogniwo) prądu (el.).
Stromenergie; energią (praca) prądu (el.).
Stromentnahme; 1) odbył prądu; 2) zdawanie prądu (koleje el.).
Stromentnahmestelle; miejsce odbioru prądu (el.).
Stromerzeuger; wytwarzacz prądu, prądnica (el.).
Stromerzeugung; wytwarzanie prądu (el.).
Stromerzeugungsanlage; elektrownia (el.).
Stromeyerit p. Silberkupferglanz.
Stromfeld; pole (magnetyczne) prądu (el.).
Stromfortleitung; odprowadzenie prądu (el.).
Stromgeber; elektroda (el.).
Stromgenerator; prądnica (el.).
Stromgerinne; żłób (koryto) prądowodny, przyrząd wodny złożony (sort.).
Stromimpuls; dawka prądu (el.).
Stromindikator; wskaźnik prądu (el.).
Stromintensität; wielkość (natężenie) prądu (el.).
Stromkapazität; pojemność prądu (el.).
Stromkombinator; kombinator prądu (el.).
Stromkomponente; składowa prądu (el.).
Stromkonsum; zużycie (spotrzebowanie) prądu (el.).
Stromkonsumstelle; miejsce zużycia prądu (el.).
Stromkraft; siła prądu (el.).
Stromkraftlinie; linia pola prądu (el.).
Stromkreis; obwód (obieg) prądu (el.).
geschlossenener —; obwód prądu zamknięty.
offener —; obwód prądu otwarty.
Stromkurve; krzywa prądu (el.).

Stromlauf; 1) bieg (przebieg) prądu (el.); 2) linia prądu, nurt (pęd) rzeki.
Stromleistung; moc prądu (el.).
Stromleiter; przewód (przewodnik) prądu (el.).
Stromleitungsanlage; sieć (zład) przewodów (przewodników) prądu (el.).
Stromlieferung; dostawa prądu (el.).
Stromlinie; linia prądu (el.).
Stromlos; bezprądny, bez prądu (el.).
Stromlosigkeit; stan bezprądny (el.).
Strommenge; ilość prądu (el.).
Strommesser; 1) p. Ampèr-meter (el.); 2) hydrometr. wodoskaz, wodomiar.
Strommessung; 1) pomiar prądu (el.); 2) hydrometria.
Strommoment; moment prądu (el.).
Stromnit (Barystrontianit); stromnit, baryto-stroncyanit (min.).
Stromöffnen (das); przerywanie prądu (el.).
Stromphase; faza prądu (el.).
Strompotential; potencjał prądu (el.).
Strompreis; cena prądu (el.).
Strompulsation; drganie prądu (el.).
Stromquelle; źródło prądu (el.).
Stromregulator; miarkownik (regulator) prądu (el.).
Stromregulierung; 1) miarkowanie (regulowanie) prądu (el.); 2) regulacja rzeki.
Stromrezeptor; receptor prądu (el.).
Stromrichtung; kierunek prądu (el.).
Stromrichtungsanzeiger (Stromrichtungszeiger); prądowskaz, wskaźnik kierunku prądu (el.).
Stromrückleitung; nawrót prądu (el.).
Stromsammler; akumulator, kolektor (el.).
Stromschalter; wyłącznik prądu (el.).
Stromschaltung; łączenie (wyłączenie, włączenie) prądu (el.).
Stromschleife; wykres pętlicowy prądu (el.).
Stromschließen (Stromschließung); zamykanie (zamknięcie) obwodu (el.).
Stromschluß; zanknięcie prądu (el.).
Stromschlüssel; przemiennik, zwrotnik, włącznik (el.).
Stromschwächung; osłabienie (zmnieszczenie) prądu (el.).
Stromschwankungen; wahania prądu (el.).

Stromsetzmaschine p. Setzrad.
Stromspannung; napięcie prądu (el.).
Stromspule; cewa (cewka) prądu, cewa w głównym obwodzie (el.).
Stromstärke; siła, wielkość (natężenie) prądu (el.).
effektive —; siła prądu rzeczywista.
Stromstoß; uderzenie (rzut) prądu (el.).
Stromstrich; wart (rzeki).
Stromtiefe (Wassertiefe); nurt, pęd, głębokość wody.
Stromtransformator; przetwornik (transformator) prądu (el.).
Stromumkehr (Stromumkehrung); zwrot prądu (el.).
Stromumwandlung; przemiana (przetwarzanie) prądu (el.).
Strömung; 1) strumień, pęd, prąd, ciek; 2) p. Wetterzug.
elektrische —; ciek elektryczny.
magnetische —; prąd magnetyczny.
Stromunterbrecher; przerywacz prądu (el.).
Stromunterbrechung; przerwanie prądu (el.).
Stromverband p. Festungsverband.
Stromverbrauch (Stromkonsum); zużycie prądu (el.).
Stromverbraucher; wchłonnik (odbieralnik) prądu (el.).
Stromverlauf; przebieg prądu (el.).
Stromverlust; utrata (strata) prądu.
Stromversorgung; zasilanie prądem (el.).
Stromversorgungsgebiet; obszar zasilany prądem (el.).
Stromverstärkung; wzmocnienie (zwiększenie, wzrost) prądu (el.).
Stromverteilung; rozdział prądu.
Stromverzweigung; 1) rozgałęzienie prądów (el.); 2) roztoka (rozplyw) rzeki.
Stromvibrationen (pl.); drgania prądu (el.).
Stromwage; waga prądowa, prądna (el.).
Stromwandler; przetwornica (el.).
Stromwärme; ciepło prądu (el.).
Stromwärmeverlust; straty ciepłne prądu (el.).
Stromwechsel; przemiana rozprądu (el.).
Stromwechsler; przełącznik (el.).
Stromwelle; fala prądu (el.).
Stromwender (Kommutator, Gyrotrop); przemiennik, zwrotnik, przełącznik, komutator (el.).

Stromwendung; przemiana, (zwrot) prądu (el.).
Stromwert; wartość prądu (el.).
Stromwindungen; zwoje głównobwodowe (el.).
Stromwirkung; działanie prądu (el.).
chemische —; działanie prądu chemiczne.
dynamische —; działanie prądu dynamiczne.
magnetische —; działanie prądu magnetyczne.
physiologische —; działanie prądu fizjologiczne.
Stromzeiger p. Ampèr-meter.
Stromzinn p. Seifenzinn.
Stromzuführug; doprowadzenie prądu (el.).
oberirdische —; doprowadzenie prądu nadziemne.
unterirdische —; doprowadzenie prądu podziemne.
Stromzuführungsdraht; drut doprowadzający (prąd) (el.).
Strontian (Strontianerde, Strontiumoxyd); stroncyna, tlenek strontowy.
Strontianit (peritomer Halbaryt); stroncjanit (min.).
Strontium; stront (chem.).
kohlensaures —, (kohlen-saurer Strontian, Strontiumkarbonat); wę-glan strontowy.
salpetersaures —, (salpetersaurer Strontian, Strontiumnitrat); azotan strontowy.
schwefelsaures —, (schwefelsaurer Strontian, Strontiumsulfat); siar-kan strontowy.
Stroßbaum (Straßbaum); listwica, smyk (w szybach pochylonych dla kubłów i beczek) (górn.).
Strosse (pl. Strossen, Sohlstraße, Sohlenstraße); przodek (rąb, ściana) zstępująca, zstępna, schodowa, zstęp (górn.).
Strossen p. Abstrossen.
Strossenartig (sohlstraßenartig); zstępująco, schodowo (górn.).
Strossenbau (Sohlenbau, Sohlstraßenbau); odbudowa zstępująca, zstępna, spągowa, odbudowa schodowa prosta, odbudowa pod nogi, odbudowa w upad (górn.).
Strossenhauer (Strossner); kopacz pod nogi pracujący, schodkarz (górn.).
Strossenkasten (pl. Strossenkästen, Strossenkastenzimmerung); rusztowanie (pomost) zstępowe, zstępne (górn.).

Strossenstirn (Strossenstoß); zbój spągowy, zstępnny, zbitka pod nogi (górn.).

Strossenstoß; przodek spągowy, zstępnny (górn.).

Strossenverhau (Sohlstraßenverhau); zroby (zrobiska) zstępujące, zstępne, spągowe, zroby pod nogi (górn.).

Strossenweise (mit Strossenbau); zstępująco, schodowo, przodkami (ścianami) zstępującymi, schodowymi (górn.).

Strossner p. Strossenhäuer.

Strossulmbau (Abbau der Ulmen in Strossen, Pfeilerörterern); odbudowa boków schodowa, zstępująca (górn.).

Strudel; odmet, wir, topiel.

Struktur (Gefüge, Textur) der Mineralien u. Gesteine; złożenie, budowa, struktura, tekstura (min. geol.).

blasige —; złożenie pęcherzykowate.

blätterige —; złożenie blaszkowe, blaszkowate. listkowe.

breccienartige —; złożenie druzgotowe.

dichte —, (kompakte —); złożenie zbite.

dendritische —; złożenie krzewiaste.

faserige —, (sehnige —); złożenie włókniste.

flaserige —, (fladerige —) p. faserige Struktur.

gestreckte —; złożenie słupkowate.

kristallinische —; złożenie kryształiczne.

körnige —; złożenie ziarniste.

lagenförmige —; złożenie warstwowe.

mandelsteinartige —; złożenie migdałowcowate, migdałowe.

poröse —; złożenie dziurkowane, porowate.

porphyrtartige —; złożenie porfiryrowe.

regelmäßige —; złożenie regularne.

schieferige —; złożenie łupkowate, łupkowe.

schieferige und blätterige —; złożenie tabliczkowate.

schuppige —; złożenie łuskowate.

stangenförmige —; złożenie pręcikowe, pręcikowate.

unregelmäßige —; złożenie nieregularne, przypadkowe.

zellige —; złożenie komórkowe.

Struvit; struwit, guanit (min.).

Stube; świetlica, pokój, izba.

Stubenmessung (Messung der Sole in großen, kubizierten Gefäßen in den Alpen); sześciowanie (mierzenie) solanki izbowe (soln.).

Stubensandstein p. Sandstein.

Stuck (Gipsmörtel); stjuk (zaprawa wapienna z gipsem i małąko połuczonym marmurem) (bud.).

Stück; 1) kawał, sztuka; 2) p. Wolf, Guß, Luppe (met.).

Stuckarbeit p. Stukkatur.

Stückerglätte (gelbe Glätte) p. Glätte.

Stückerz; ruda w kawałkach, ruda kawałkowa (górn.).

Stückgehalt; zawartość rudy w kawałkach (hut.).

Stückgut; 1) towar tobołkowy, jednostkowy; 2) bronz (spiz) działowy (met. techn.).

Stückkohle (Grobkohle, Grobkohle); węgiel gruby, kawałkowy, węgiel w kawałkach.

Stückmetall p. Stückgut 2).

Stückofen (Blauofen, Halbhochofen, Wolfsofen); piec półwiełki, niski, bezskrzynny, słoweński, wilczy (met.)

Stückofenarbeit (Stückofenbetrieb, Stückofenwirtschaft, deutsche Luppenfrischarbeit); dymarstwo piecowe, robota (praca) dymarska piecowa (met.).

Stücksalze (pl.); kawałki solne (w Wieliczce i Bochni) (soln.).

Studel; stempel, słup, słupek (górn. ciesz.).

Studerit; sztuderyt (min.).

Studien (pl.); studia, nauki, badania.

Studienjahr; rok naukowy, szkolny.

Studienplan; plan naukowy.

Stufe (Fußtritt); stopień, szczebel, schód (bud.).

Stufe geologische; poziom, piętro (geol.).

Stufe (Stufe, Erzstück, Mineralstück, oder Gesteinsstück); okaz (górn.).

Erz —, (Stuferz); okaz rudy, okaz rudny.

Stufe (Stufe, Marke, Zeichen in der Grube); znaczek, znak (górn.) p. Gedingstufe, Markscheidestufe.

— **schlagen**; zrobić znak, zaznaczyć.

Stufeisen p. Bergeisen.

Stufen (hauen, zerhauen); rąbać, rozrąbać (skałę) (górn.).

Stufenanker; twornik stopniowy (el.).

Stufenbatterie p. Kaskadenbatterie.

Stufenbreite; szerokość stopnia (bud.).
Stufenfolge; stopniowanie, następstwo kolejne.
Stufenhöhe (Stufensteigung); wysokość stopnia (bud.).
Stufenkompressor; sprężarka (kompresor) okresowa (maszyn.).
Stufemühle (zur Salzvermahlung); młyn stopniowy (sort.).
Stufenrad p. Stufenscheibe.
Stufenrost (b. d. Feuerung) p. Treppenrost.
Stufenschacht (Treppenschacht); szyb schodowy, szyb ze schodami (górn.).
Stufenschalter; wyłącznik stopniowy, okresowy (el.).
Stufenscheibe (Stufenrad); koło schodkowe, schodkowane, stopniowe, werteł, szyszka (maszyn.).
Stufenschmatzen (Abtrepung); strzępia stopniowe (bud.).
Stufensteigung p. Stufenhöhe.
Stufentrommel; bęben schodkowany, schodkowy (maszyn. sort.).
Stufenturbine; turbina kilkstopniowa (maszyn.).
Stufenventil; wentyl (zawór) o przegrodzie piętrowej (maszyn.).
Stufenwalzen (Staffelwalzen); walce stopniowe (maszyn. hut.).
Stufenwalzwerk (Staffelwalzwerk); walcownia stopniowa, ciąg walców stopniowych (maszyn. hut.).
Stufferz (Stufferz, Stufwerk, derbes Erz, edle Stufferze); ruda jędrna, czysta, bogata (górn. sort.).
Stufgrauen (Stuffgrauen, Stufen); orzechy (gruzły, grapie) rudne (górn. sort.).
Stuffschlich (Stuffschlich); miał (szlich) rudny, bogaty (górn. sort.).
Stufwerk (Stuffwerk) p. Stufferz.
Stuhl; 1) krzesło, stołek; 2) siodełko (podstawka do szyn i t. d.).
Stuhlkrückel (Krückenstuhl) p. Krückelstuhl.
Stuhllasche; łubek siodełkowy (kol.) p. Lasche.
Stuhlsäule p. Dachstuhlsäule.
Stuhlschiene (I-Schiene); szyna siodełkowa (kol.).
Stukkateur (Stuckarbeiter, Gipsmörtelarbeiter); sztukator (bud.).
Stukkatur (Stuckarbeit); sztukateria (bud.).
Stukkaturnagel (Rohrnagel) p. Nagel.

Stulp (Sturz. Mütze, Liderung eines Pumpenkolbens); cholewka (maszyn.)
Stufliderung; uszczelnienie cholewki (maszyn.) p. Stulp.
Stumpf; 1) tępy; 2) rozwarty (geom.).
Stumpfer Winkel; kąt rozwarty (geom.).
Stumpfkegel (abgestutzter Kegel); stożek ścięty (geom.).
Stumpfwinklig; rozwartokątny (geom.).
Stumpfwinkliges Dreieck; trójkąt rozwartokątny (geom.).
Stunde (pl. Stunden) des Bergkompasses; godzina, kierunek (miern. górn.).
Abend —; godzina wieczorna, zachód.
Mittags —; godzina południowa, południe.
Mitternachts —; godzina północna, północ.
Morgen —, (Tag —); godzina poranna, wschód.
 — **hängen** (— angeben); nadawać godzinę, wyznaczać kierunek.
in der — bleiben; trzymać się godziny, kierunku.
aus der — gehen; zbaczać, chybiać.
sich aus der — werfen (vom Gang); zmieniać kierunek, zbaczać (geol.).
Stundenring (Stundenkreis, Kompaßring, Kompaßkreis) des Bergkompasses; pierścień (krążek) godziny (kompasowy) (miern. górn.).
Stupp (Quecksilberstupp, Quecksilberschwarz, Quecksilberruß); sadza rtęciowa, kopeć rtęci (met.).
Sturmband (Strebeband); zastrzał (bud.).
Sturmhahn p. Sturmwechsel.
Sturmhaken; 1) haczyk (okienny); 2) ośka.
Sturmstrebe (Windstrebe) bei Grädierhäusern; zastrzał przeciwwiatrowy, wiatrownica (soln.).
Sturmwechsel (Sturmhahn, Reinigungshahn, Schnelldampfhahn); kurek przewiewny, cylindrowy, podcylindrowy (maszyn.).
Sturz; 1) ocap (sztuka drewniana lub kamienna, nakrywająca oścież drzwi lub okna) (bud.); 2) spad, usuw; 3) p. Haldenplatz, Haldensturz.
Sturzachse (Stürzachse) bei den Bergkübeln; oś rzutu, wywrotu (górn.).
Sturzboden p. Oberboden.

Sturzbühne (Stürzbühne, Stürzebühne, Sturzplatz); wysyp, zrzutnia, pomost (powąła) wysypowy, wywrotowy (górn.).

Stürze pl. von Sturz (Urwellstürze, Platte für Bleche); placek, sztorc, żelazo blachowe.

Stürzen (ausstürzen, abstürzen); wysypywać, wypróbnąć, zrażać (górn.).

Stürzen (von Gängen) p. Gang.

Stürzer; wysypywacz, sypacz, zrażacz, zrażny, odbieracz (górn.).

Sturzeleise (Stockgeleise, Blindgeleise); tor ślepy, martwy (kol.).

Sturzgerüst; zrzutnia, pomost wysypowy (górn. sort.).

Sturzgitter; krata wysypowa. przesypana, spadowa. przesypanik kratowy (górn. sort.).

Sturzhund (Sturzkarren, Wippwagen); wywrot, wózek (kopalnialniany) wywrotny, wywrotny (górn.).

Sturzofen (Senkofen); kupolak wieszający (met.).

Sturzraum (Vorratsraum unter der Füllortsohle) b. Gangbergbau; miejsce zsypania, zasobowe, zasobnia, sypka (górn.).

Sturzrolle (Rolle, Schutt, Sturzscht); komin (szybik) wysypowy, sypny, sypka (górn.).

Stürzung; zrzut, zwał.

Sturzwalzwerk; ciąg walcowy blachowy, walcownia blachowa (przygotowawcza) (maszyn. hut.).

Sturzipper (Wipper); wywrot (górn. sort.).

Stutband (Kniestütze, Tragband, Knagge); piętnar (sztuka drzewa krótka, podpierająca ukośnie sztukę poziomą i wiążąca ją z drugą sztuką pionową) (bud.).

Stütze; podpora, podpórka (bud.).

Stützen; króciec (u kotłów).

Stützen; wspierać, podierać.

Stützdruck; ciśnienie na podporę (mech.).

Stützenmoment; moment podporowy, nadpodporowy (mech.).

Stützenwiderstand (Auflagerdruck); oddziaływanie podpory, (mech.) p. Auflagerdruck.

Stützfläche; powierzchnia podporu. — **der Schraube**; powierzchnia wsporna śruby.

Stützkasten (Holzpfiler) p. Holzkasten.

Stützkegel (Türhaken); kruk zawiasy, wieszak zawiasy.

Stützkegeldorn p. Bandkegel.

Stützkraft (Reaktion); siła odporowa, odpór (mech.).

Stützeinie; linia ciśnienia, linia podporowa, linia podpory (mech.).

Stützmauer p. Mauer.

Stützpfiler; przymurek, słup (filar) podporowy (bud.).

Stützpunkt p. Punkt.

Stützweite (theoretische Spannweite, Tragweite); rozpiętość teoretyczna (stat. bud.).

Stützzapfen (Spurzapfen, Stehzapfen); czop stopowy, stojący, sztorcowy (maszyn.).

Stylotyp; stylotyp (min.).

Stypizit (strahlig schwefelsaures Eisenoxyd); stypicyt (min.).

Subapennin - Bildungen; utwory subapenińskie (geol.).

Sublimat (Produkt der Sublimation); sublimat (chem.).

Sublimat (Quecksilbersublimat); sublimat, chlorek rtęciowy (chem.).

Sublimation; sublimacja (chem.).

Sublimieren (überdampfen); sublimować (chem.).

Sublimiergefäß; naczynie sublimacyjne, naczynie do sublimacji (chem.).

Subordination (Gehorsam); posłuszeństwo.

Suboxyd; podtlenek (chem.).

Subsilikate; podkrzemiany (chem.).

Subsistenz (Lebensunterhalt); utrzymanie życia.

Substanz; 1) substancja, materia; 2) dobytek, miano, zapas.

Substanzwert; wartość minerału (przed odbudową) (górn.).

Substituieren; 1) mianować zastępcę, obmyślić zastępstwo; 2) zastępować, substytuować.

Substitut (Stellvertreter); substytut, zastępca.

Substitution; 1) podstawienie, 2) zastępstwo.

Substitutionsmethode; sposób podstawienia (mat.).

Subtangible (Teil der Berührungslinie); podstyczna (geom.).

Subtrahend (Verringerer); ujemnik, odjemnik (mat.).

Subtrahieren (abziehen, abrechnen); odejmować (mat.).

Subtraktion (Abziehung, Verminderung); odejmowanie, odciąganie (mat.).

Succinit (gelbe Variation des Kalkgranat); sukcynt (min.).

Succinit (elektrischer Succinit, Bernstein); bursztyn (min.).

Succusorische Beben (succusorische Stöße); uderzenia (wstrząśnienia) sukkusoryczne (geol.).

Sucharbeit (Versucharbeit) p. Schurfarbeit.

Suchbar; szukalny, poszukiwalny.

Sucher; szukacz, grajcar (wierc. ziem.) p. Bohrkrätzer (Spiralkrätzer).

Suchort (Suchstrecke, Schurfstrecke); chodnik poszukiwawczy (górn.).

Suchsacht p. Schurfsacht.

Suchstollen (Schurfstollen); sztolnia poszukiwawcza (górn.).

Suchstrecke p. Suchort.

Sud; warka solna, warzenie soli (warzel.).

Süd (Süden); południe.

Sudarbeiter; warycz, zwarycz (warzel.).

Sudfeuerdarre (Urenddarre); suszarnia zaogniowa, końcowa (ogrzewana gorącym odłotowem panew warzelnianych) (warzel.).

Sudhaus (Siedehaus, Siedegebäude, Pfannhaus, Sode, Salzkote, Sudwerk); warzelnia (karbarya, wieża, koktura) (warzel.).

Sudhütte p. Sudwerk.

Sudhüttenkonto; kredyt na prowadzenie warzelni, kredyt (rachunek) warzelniany, warzelniczy (soln.).

Sudhüttenkunde (Sudhüttenkunst); warzelnictwo (warzel.).

Sudkampagne; warka, zawar jednorazowy (okres warzenia soli) (warzel.).

Sudpfanne (Siedepfanne) p. Pfanne.

Südpol; biegun południowy (geogr.).

Sudprozeß p. Siedeprozeß.

Südrichtung; kierunek południowy.

Sudsaltz (Siedesaltz, Koktursaltz, gesottenes Saltz; warzonka, sól warzona) (warzel.).

Sudwerk (Siedewerk, Salzsudwerk, Salzsudhütte, Sudhütte, Sudhaus); zakład warzelniany, warzelniczy, warzelnia (warzel.) p. Sudhaus.

Sudwürdig (von der Sole); godzien warki, wart warki, poplatny (warzel.).

Suffitbrett; podsiebitka, sffitówka.

Suffitnagel p. Nagel (Rohrnagel).

Suhr (Sur) p. Sole.

Suhrstube p. Solbehälter.

Sulfate (schwefelsaure Salze); siarczany (chem.).

Sulfite (schwefligsaure Salze); siarczyny (chem.).

Sulfohalit; sulfohalit (min.).

Suluschmelzen (Rohsteinschmelzen) p. Rohschmelzen.

Suluschmiede (Sulufrischen, Bergmannsschmiede); świeżenie sulskie, kolejne (met.).

Sulze p. Sole.

Sulzenstück p. Sinkwerk.

Summand; dodajnik, dodajna (mat.).

Summe (Gesamtzahl, Gesamtheit); suma (wynik dodawania) (mat.).

Summieren (zusammenrechnen); zliczyć, sumować (mat.).

Sumpf; 1) bagno, trzęsawisko, kałuża; 2) rząp, czerpak (w szybach, w chodnikach) (górn.); 3) rząp (przy tłuczkach i płóczkach, t. j. skrzyntie, do których spływają rudy lub muł rudny, osiadający tamże i następnie z nich wybierany) (sort.); 4) zaprawa dolna, skrzynia (pieca szybowego) (hut.).

wilder —, (Flut —, Sau —, Sand —); rząp płonny, jałowy (sort.).

Sumpfboden; grunt bagnisty, łąg, załęże (geol.).

Sümpfen; czerpać wodę z rząpia, odwadniać (górn.).

Sumperz p. Morasterz.

Sumpfgas (leichter Kohlenwasserstoff); gaz błotny, bagienny, metan (górn. chem.) p. Kohlenwasserstoff.

Sumpfkasten; 1) p. Satzkasten; 2) p. Seihkasten.

Sumpfkorb p. Seiher.

Sumpfofen; piec czerpakowy (hut.).

Sumpfort p. Sumpfstrecke.

Sumpfsatz; pompa rząpowa, czerpakowa, smok pompy kopalnianej (maszyn. górn.).

Sumpfschlamm (Sumpfschlämme); muł rząpowy (sort.).

Sumpfohle (Wasserhorizont); poziom wodny, piętro wodne (górn.).

Sumpfstrecke (Sumpfort, Wasserstrecke); chodnik wodny (górn.).

Sumpftorf (Schlammtoif, Morasttoif, Baggertorf); torf błotny, bagienny, czerpany (min.).

Superchlorid; nadechlorok (chem.).

Supermängel; remonita (odparcie odpowiedzi na wytknięcie błędów czyli monita) (rach.).

Superoxyd (Hyperoxyd, Überoxyd); nadtlenek (chem.).

Supplementwinkel p. Nebenwinkel.

Support (Auflage der Drehbank); suport, ponośnik tokarki, wózek tokarki, suwnik, przesuwnik (tok.).

Quer —; nasuwnik.

Supportdrehbank; tokarka suportowa (tok.).
Supportstahl; nóż suportowy, suwadłowy, tocznik suwadłowy (tok.).
Sur p. Sole.
Susannit; zuzannit (min.).
Süßerde (Beryllerde, Berylliumoxyd, Glycerinde, Glyciumoxyd); glucyna, tlenek glucyny (chem.).
Sussexit; suseksyt (min.).
Süßwasser; woda słodka (studzienna, rzeczna, stawowa) (geol.).
Süßwasserbildung (Süßwassergebilde); utwór słodkowodny (geol.).
Süßwasserkalk p. Kalk.
Suszeptanz; susceptancja (el.).
Suszeptibilität (magnetische Empfanglichkeit); podatność magnetyczna (el.).
Sutte (Oberbaueinsenkung); wybójtorowy (kol.).
Svanbergit; swanbergit (min.).
Swanfassung; obsadka (oprawa) Swana (el.).
Swanlampe; lampa Swana (el.).
Syenit; syenit (geol.).
Syenitporphyr; porfir syenitowy (geol.).
Syenitschiefer; łupek syenitowy (geol.).
Sylvan (gediegen Sylvan, gediegen Tellur); telur, ziemian rodzimy (min.).
Sylvanit (Schrifterz, Schrifttellur, Tellursilbergold, prismatischer Antimonglanz); sylwanit, sylwan, ziemian napisowy, złoto pisarskie (min.).
Sylvin (Hövelit, Leopoldit); sylwin (min.).
Sylvinit (ein Gemenge von Chlornatrium und Chlorkalium); sylwinit (geol.).
Symbol (Sinnbild, Wahlspruch); symbol, godło, znamię, znak, oznaka.
Symmetrie (Gleichmaß, Ebenmaß); symetria, równomiar, zgodność rozmiarów (geom. kryst.).
 — **der ebenen Gebilde**; symetria układów płaskich.
Symmetrieachse; oś symetrii, symetralna (geom.).
Symmetrieebene; płaszczyzna symetrii, płaszczyzna symetralna.
Symmetrisch (ebenmäßig, gleichmäßig); symetryczny, pomierny.
Symplesit; symplezyt (min.).
Synchron; nadążny, synchroniczny (el.).
Synchrongang; bieg współkresowy, synchroniczny, zgodny (el.).

Synchronisator; synchronizator (el.).
Synchronisierungsstrom; prąd wyrównawczy (el.).
Synchronismus; współkresowość, synchronizm, zgodność (el.).
Synchronmaschine; maszyna synchroniczna (el.).
Synchronmotor; motor (silnik) synchroniczny, zgodny, trójprądnik nadążny (el.).
Syndikat; 1) orędownictwo, opieka, kuratela; 2) syndykat (stowarzyszenie producentów).
Syngenetische Lagerstätte; złoże syngenetyczne, jednoczesne (geol.).
Syngenit (Kaluszit); syngenit (min.).
Synklinal (synklinisch); synklinalny, zbieżny (geol.).
Synkline; łęk, niecka, synklinala, fałda synklinalna (geol.).
Syserskit p. Sisserskit.
System; układ, system (mech. mat. el. i t. d.).
absolutes —; układ bezwzględny.
astatisches —; układ astatyczny (el.).
Dezimal —; układ dziesiętny (mat.).
heterogenes —; układ niejednorodny.
materielles —; układ materalny.
monozyklisches —; układ jednokresowy (el.).
natürliches —; układ naturalny, peryodyczny.
polyzyklisches —; układ wielokresowy (el.).
starres —; układ sztywny.
veränderliches —; układ zmienny.
verkettetes —; układ sprzężony (el.).
 — **der Gleichungen**; układ równań.
Systematik (wissenschaftliche Ordnung); systematyka.
Systematisch (planmäßig); systematyczny, uporządkowany (według przyjętego planu).
Systemisierung; systemizowanie, umieszczanie na etacie (posad urzędniczych).
Szajbelyt; szajbelit, boran magnezu (min.).
Szybikersalz p. Szybikersalz.
Szybikersalz (Schibikersalz, Szibikersalz); sól szybikowa (uławicona w Wieliczce pod solą spizową, posiadająca do 1 $\frac{1}{2}$ % obcych domieszek i nazwana od szybików, którymi ją odkryto) (geol. soln.).

T.

Tabellarisch (listenförmig, übersichtlich); tabelaryczny.

Tabelle (Übersichtstafel, Liste); tablica, spis.

Tabergit; tabergit (min.).

Tachydrit; tachydryt (min.).

Tachygraph; tachograf (wskazuje i znaczy chyżość maszyn wyciągowych) (maszyn, gór.).

Tachometer p. Geschwindigkeitsmesser.

Tachyaphaltit; tachyafaltit (min.).

Tachygraph (Schnellschreiber); tachygraf (miern.).

Tachygraphometer; tachygrafo-metr (miern.).

Tachylit (Hyalomelan); tachylit (min.).

Tachylyttuff; tuf tachylitowy (geol.).

Tachymeter (Schnellmesser); tachy-metr, szybkomiar (miern.).

Tachymetertransporteur; transporter (kątomierz, przenośnik) tachy-metryczny (miern.).

Tachymetrie (Schnellmeßkunst); tachymetrya, szybko-miarnictwo (miern.).

Tachymetrische Aufnahme; zdjęcie tachymetryczne (miern.).

Tafel; 1) tablica; 2) płyta.

Kundmachungs —; tablica ogłoszeń.

Tafelbrikett (Salzbrikett); brykieta (cegiełka) tabliczkowa (soln. warzel.).

Tafeldifferenz; różnica tablicowa (mat.).

Tafelführer; tablicowy (znaczy ilość wózków kredą na tablicy) (gór.).

Tafelförmig (von Mineralien); tabliczkowy, tabliczkowaty (min.).

Tafelglas (Scheibenglas, Fensterglas); szkło taflowe, szyba, szklina.

Tafelgradierung; tężenie tablicowe (soln.).

Tafelholz; drzewo okładzinowe (bud.).

Tafelmessing (das stärkere Messingblech); mosiądz tafłowy, płytkowy (blacha mosiężna) (met. techn.).

Tafeln (vertäfeln); płyć, płytować, tafłować.

Tafelsalz; sól stołowa (soln.).

Tafelsalzverpackung; pakowanie (opakowanie) soli stołowej (soln. warzel.).

Tafelschiefer (Dachschiefer); łupek płytowy (geol.).

Tafelspat p. Wollastonit.

Tafeltombak (ein stärkeres Tombakblech); tombak tafłowy, płytkowy (blacha tombakowa) (met. techn.).

Täfelung (Täflung); płycenie, płytowanie (stol. bud.).

Tafelwage; waga pomostowa (techn. warzel.).

Täfelwerk; 1) tafłowanie, oszewka ścienna, okładziny; 2) posadzka (bud.).

Tafelzink; 1) cynk w tabliczkach; 2) p. Rohzink (met.).

Tag; 1) dzień; 2) powierzchnia ziemi, świat (gór.).

am Tage (über Tage, ober Tags, obertags); na powierzchni. na wierzchu, na świecie, na górze.

an den Tag bringen (zu Tage bringen oder fördern); wyciągnąć (wywieść) na świat, na powierzchnię.

unter Tage (in der Grube); na dole, pod ziemią, w kopalni.

zu Tage gehen; wychodzić na powierzchnię (na świat, zbliżyć się ku powierzchni (geol. gór.).

Tagabraum p. Abraum.

Tagarbeit (Arbeit über Tage); robota (praca) wierzchnia, światowa (gór.).

Tagearbeit (Tagarbeit, Tagesarbeit, Arbeit eines Tages); dniówka, robota (praca) dzienna.

Tagarbeiter (Tagearbeiter); 1) robotnik dzienny, światowy; 2) p. Tagelöhner.

Tagaufseher p. Platzaufseher.

Tagbau (Tagebau, offener oder oberirdischer Abbau) p. Abraum.

Tagbaugrube; kopalnia odkrywkowa, wierzchnia, światowa (gór.).

Tagbauhorizont (Tagbausohle); poziom (piętro) wierzchni, odkrywkowy, światowy (gór.).

Tagbogen (Tagebogen); łuk dzienny (gwiazdy) (astr. miern.).

Tagbruch (Tagebruch, Tagesbruch); załam, zawalisko, lej, zapadlisko, kotłisko (gór.).

Tagebau p. Tagbau.

Tagbogen p. Tagbogen.

Tagebuch (Tagbuch); dziennik, pamiętnik.

Tageerze (pl.); rudy powierzchniowe, światowe (geol.).

Tageförderung (Tagförderung); 1) przewóz wierzchni, dzienny, światowy; 2) wyciąganie na świat, na powierzchnię (górn.).

Tagegang (Taggang); żyła powierzchniowa, wierzchnia, dzienna, światowa (geol. górn.).

Tagegebäude p. Taggebäude.

Tagegebirge; wystercze skalne (geol.).

Tagegehänge (Taggehänge); złoże powierzchniowe, powierzchniowe (geol. górn.).

Tageinbau (Einbau); włom dzienny, wierzchni, wchód do kopalni (górn.).

Tagekranz p. Tagkranz.

Tagelohn p. Taglohn.

Tagelöhner p. Taglöhner.

Tagöffnung p. Tagöffnung.

Tageort p. Tagstrecke.

Tagerösche (Tagrösche) p. Rösche.

Tagesanlage; 1) zakład na powierzchni, na świecie; 2) urządzenie światowe, instalacja światowa.

Tageschacht p. Tagschacht.

Tageschicht p. Tagschicht.

Tagesleistung; dzionka (t. j. wytwórczość całodzienna).

Tagesoberfläche (Erdoberfläche); powierzchnia ziemi (geol.).

Tagesordnung; porządek dzienny.

Tagesrapport; doniesienie codzienne, raport codzienny.

Tagestollen p. Tagstollen.

Tagestrecke p. Tagstrecke.

Tagetiefbau (tiefigehender Tagbau); odbudowa odkrywkowa głęboka, odkrywka głęboka (górn.).

Tagewasser p. Tagwasser.

Tagewerk p. Tagwerk.

Tagezimmer p. Tagkranz.

Tagzug p. Tagzug.

Taggebäude (Tagegebäude); budynki (budowle) światowe, budynki (budowle) na powierzchni, na świecie (górn.).

Taggerölle; ława żwirowa, szutrowisko (geol.).

Taggeld (Tagegeld); płaca dzienna, dzienna.

Tagilit; tagilit (min.).

Tagkranz (Tagekranz, Tagezimmer); wieniec wierzchni, światowy, zrębowy, wchodowy (w szybie) (górn.).

Tagkranz (Tagöffnung des Schachtes) p. Schachtmund.

Taglohn (Tagelohn); płaca dzienna, dniowa.

Taglöhner (Tagelöhner); wyrobnik, najemnik dzienny.

Tagmaß; miara dzienna, wierzchnia, wychodnia (pr. górn.).

Tagöffnung (Tageöffnung) eines Schachtes p. Schachtmund.

Tagort (Tageort) p. Tagstrecke.

Tagrösche (Tagerösche) p. Rösche.

Tagschacht (Tageschacht) p. Schacht.

Tagschicht (Tageschicht, Schicht bei Tage); szychta (zmiana) dzienna, dniówka (górn.).

halbe —; półdniówka.

Tagschicht (Tageschicht, Schicht über Tage); szychta (zmiana) wierzchnia, górna, dzienna, światowa (górn.).

Tagsteiger; stygar (szytgar) wierzchni (górn., światowy) (górn.).

Tagstollen (Tagestollen); sztolnia dzienna, światowa, sztolnia dla wód dziennych, światowych (górn.).

Tagstrecke (Tagestrecke, Tagort, Tageort); chodnik (pochylnia) wierzchni, światowy (z powierzchni ziemi w głąb kopalni biegnący) (górn.).

Tagstunde; godzina dzienna, wschodnia (na kompasie 6 h) (miern. górn.).

Tagwächter; stróż dzienny.

Tagwasser (Tagewasser); woda wierzchnia, dzienna, światowa (górn.).

Tagwerk (Tagewerk, Arbeit eines Tages, einer Schicht); praca dzienna, jednodniowa, jednoszychtowa (górn.).

Tagzug (Tagezug); ciąg naziemny, światowy (miern. górn.).

Tal (pl. Täler); dolina (geol.).

Einbruchs —; dolina wylomowa.

epigenetisches —; dolina epigenetyczna.

Erosions —; dolina erozyjna.

Längs —; dolina podłużna.

Quer —; dolina poprzeczna.

Spalten —, (Verwerfungs —); dolina szczelinowa.

Synklinal —; dolina synklinalna.

tektonisches —; dolina tektoniczna.

Trocken —; dolina sucha.

Zirkus —, (Kare); dolina cyrkowa.

Talcosit; talkozyt (min.).

Talg (Insel, Unschlitt); łój (matr.).

Talk (prismatischer Talkglimmer); talk, łojek, słońiniec (min.).

Talkapatit (Kussinskite); talkapatyt kussynskit (min.).

Talkeisenerz (Talkeisenstein); talk żelazisty (min.).

Talkerde (Bittererde, Magnesia); ziemia gorzka, magnezja (min.).

Talkerdalaun p. Magnesiaalaun.
Talkglimmer; łyszczyk łojkowy, magnezowy, mika magnezowa (min.).
Talkneis p. Protogingneis.
Talkgranit p. Protogiu.
Talkhydrat (Brcuit, rhomboëdrischer Kuphonglimmer); brucyt (min.).
Talkoid; talkoid (min.).
Talkschiefer; łupek łojkowy, talkowy (geol.).
Talkspat p. Magnesitpat.
Talksteinmark (Myelin); mózgowiec talkowy, myelin (min.).
Talstrom; rzeka nizinna (geol.).
Taltalit; taltalit (min.).
Talweg; 1) droga w dolinie; 2) profil dna pod nurtem; 3) ściek doliny, linia ścieku (nurtu, wartu).
Tandemdampfmaschine p. Dampfmaschine.
Tandemmotor; motor (silnik) spółtloczyskowy (maszyn.).
Tangente (Berührungslinie); stycznica (geom.).
Tangentenbussole; stycznica, busola stycznych (el.).
Tangentengalvanometer; galwanomierz stycznych (el.).
Tangentenkraft p. Tangentialkraft.
Tangentenmethode; tyczenie rzęd-nemi od stycznej (miern.).
Tangentenschraube (Gefällschraube); śruba styczności, stycznych (miern.).
Tangentialbeschleunigung; przyspieszenie styczne, przyspieszenie po stycznej (mech.).
Tangentialbewegung; ruch po stycznej, ruch styczny (mech.).
Tangentialdruck; ciśnienie styczne (mech.).
Tangentialebene; płaszczyzna styczna (geom.).
Tangentialkraft (Tangentenkraft, tangierende Kraft); siła styczna, siła po stycznej (mech.).
Tangentialschraube p. Tangentenschraube.
Tangieren (berühren, treffen); stykać się, dotykać.
Tankit; tankit (min.).
Tankwagen (Zisternenwagen); wóz cysternowy, zbiornikowy (do przewozu nafty, benzyny i t. d.).
Tanne (Tannenbaum); jodła.
Tannenbalken; belka jodłowa (bud.).
Tannent Brett; deska jodłowa.
Tannenholz; jedlina, drzewo jodłowe.
Tantal; tantal (chem.).

Tantalierz; tantal (min.).
hemiprismatisches —, (Columbit); kolumbit.
prismatisches —, (Tantalit); tantalit.
Tantalit (prismatisches Tantalierz); tantalit (min.).
Tantallampe; lampa tantalowa (el.).
Tantieme (Ertragsanteil); tantiema (udział w zysku).
Tantochrone; tantochrona.
Tapete (Wandbekleidung); tapeta (obicie ścian pokoju z papieru kolorowego, tkaniny, skóry i t. p.).
Tapetenpapier p. Papier.
Tapetentür; drzwi kryte (bud.).
Tapetenwand; ściana tapetowana (bud.).
Tapiolit; tapiolit (min.).
Tapezier (Tapezierer, Wandbekleider); tapicer, dekorator, objacz, wyścielacz.
Tapezieren (die Wände mit Tapeten bekleiden); tapetować.
Tara (Gewicht der Warenverpackung); tara, ciężar opakowania, ciężar martwy.
Tarieren (das Reingewicht einer Ware bestimmen); tarować.
Tarierfläschchen (Pyknometer); piknometr (fiz.).
Tarif (Preisverzeichnis, Frachtsatz); taryfa, wykaz opłat, cennik przewozu.
Tarifbestimmung; przepis taryfowy, postanowienie taryfowe.
Tarifsatz; stopa taryfowa, cena zasadnicza.
Tariftabelle; skorowidz taryfowy, cennikowy.
Tarnowitzit; tarnowicyt (min.).
Taschenakkumulator; akumulator kieszonkowy (el.).
Taschengalvanometer; galwanometr kieszonkowy (el.).
Taschengalvanoskop; galvanoskop kieszonkowy (el.).
Tascheninstrument; przyrząd kieszonkowy (el.).
Taschenkompaß (Handkompaß); kompas kieszonkowy, ręczny (górn. geol.).
Taschnivellierinstrument; instrument niwelacyjny (przyrząd poziomniczy, poziomnik) kieszonkowy (miern.).
Tasmanit; tasmanit (min.).
Taster; 1) p. Tasterzirkel; 2) przycisk, klawisz (el.).

Tasterzirkel (Taster); cyrkiel tokarski, średnicowy, kabłąkowy.
Tatze (Hebetatze) eines Pochstempels p. Hebedaumen.
Tau (Seil); lina, linwa.
Taub (unhaltig); płonny, czezy, pusty, jałowy (geol. gór.).
Tauber Gang p. Gang.
Taubes Gestein p. Gestein.
Taubes Mittel p. Mittel.
Taube Kohle (Steinkohle); węgiel martwy, martwina.
Tauchelement; stos (ogniwo, element) zanurzany (el.) p. Element.
Taucher; nurtek.
Täucher (Senkröhre) p. Bohrtäucher.
Taucherapparat; przyrząd nurkowy.
Taucherarbeit; robota (praca) nurkowa.
Taucherglocke; dzwon nurkowy, podwodny.
Taucherkolben p. Plunger.
Taucherschacht; szyb nurkowy, szyb dla nurków (celem robienia prób podwodnych) (gór.).
Taufschein; metryka chrztu.
Taupunkt; punkt tania, topnienia.
Tauriscit; tauryscyt (min.).
Taxe (Preissatz); taksza, cena, opłata.
Taxieren (abschätzen); cenić, oceńnić, taksować.
Technik; 1) technika, nauka techniczna; 2) szkoła techniczna, zakład naukowy techniczny; 3) wykonanie należyte.
Techniker; 1) technik; 2) słuchacz techniki.
Technisch; techniczny.
Technolog; technolog.
Technologie (Gewerbelehre); technologia.
Teer; maź, dziegieć, smoła (płynna).
Berg —, (Erd —); dziegieć ziemny (min.).
Teeranstrich; powłoka smolna.
Teeren; mazić, smolić, smołować, dziegićować.
Teerfaß; maźnica.
Teergas; gaz smolny, gaz ze smoły.
Teerleinwand; płótno namazione.
Teerpappe p. Dachpappe.
Teerplache; płachta namazona.
Teerüberzug; powłoka smolna, powłoka z mazi.
Tegel; tegel (głina tłusta niebieskawa) (geol.).
Tegelformation (Tegelgebilde, Tegel); utwór tegłowy, itowy (geol.).

Teich; staw, sadzawka.
Sammel —, (Reserve —); staw zapasowy, zbioreczko.
Teichdamm; grobla stawowa.
Teichdambau (Dambbau); budowa grobli (rob. wod.).
Teichdammbruch (Dammbruch); przerwanie grobli (rob. wod.).
Teichdammkörper (Dammkörper); grobla, korpus grobli (rob. wod.).
Teichdammkrone p. Dammkrone.
Teichdammstauchung (Dammstauchung); ubijanie grobli, utykanie grobli (ilem).
Teichdammtor (Dammtor); wrota grobli.
Teichgräber; stawarz, grabarz (stawów).
Teichrechen (Teichgatter); krata w stawie.
Teichschlamm; muł stawowy.
Teichschleuse; śluza stawowa.
Teichwasser; woda stawowa.
Teigig (teigicht); ciastowaty.
Teigigerwerden des Eisens; tężenie żelaza (gdą w ognisku fryszerskim gęstnieje i zaczyna tworzyć dul.) (met.).
Teil; 1) część; 2) strona (mat.); 3) dział, udział.
Teilbar; dzielny, podzielny, rozdzielny.
Teilbarkeit; podzielność.
Teilbau; budowa częściowa (bud.).
Teilen; dzielić, podzielić, rozdzielić.
Teilentladung; wyładowanie (wyprądzenie) częściowe (el.).
Teiler; dzielnik, podzielnik (mat.).
größter gemeinschaftlicher —; największy wspólny podzielnik.
Teilgestänge; przedłużnica (wiercenie szybów) (gór.).
Teilhaber; spółnik.
Teilkoordinaten; współrzędne cząstkowe (miern.).
Teilkreis; 1) obwód podziałowy (kół zębnych); 2) koło podziałowe (miern.).
Teilleitersystem; układ (system) oddziaływy (el.).
Teilmaschine; dzielarka, podzielnica (techn.).
Teilnehmer; uczestnik.
Teilssole (Mittelssole) p. Mittellauf.
Teilstrecke; część szlaku (kol.).
 — **des Netzes**; działka sieci (rur, przewodów elektrycznych i t. d.).
Teilstrich; 1) kreska podziału (miern.); 2) znak dzielenia (mat.).
Teilstrom; prąd częściowy (el.).

Teilung; 1) dzielenie; 2) podział, podziałka; 3) rozdział.
 — **der Flächen**; podział płaszczyn.
 — **der Pfeiler**; rozdział filarów
 — **der Zahnräder**; podziałka kół zębatach.
Teilungsebene; płaszczyna działowa (geom.).
Teilungsfehler; błąd podziału, błąd w podziale (miern.).
Teilungssohle (Mittelssole, Teilungshorizont) p. Mittellauf.
Teilungsstrecke (Parallele, Teilungsdurchhieb) p. Parallelstrecke.
Teilungszeichen; łącznik.
Teilzahlung; upłata p. Rate.
Teilkreis; cyrkiel z podziałką.
T-Eisen (Einfach T-Eisen); teownik, żelazo teowe (met.).
Tekoretin (Fichtelit); tekoretyn (min.).
Tekticit (Braunsalz); sól brunatna, gniada, tektycyt (min.).
Tektonik; tektonika, układ skał (geol.).
Tektonisch; tektoniczny, górotwórczy (geol.).
Telegramm (Drahtnachricht, Kabelnachricht); telegram, depesza.
Telegraph (Fernschreiber); telegraf.
optischer —; ramieniec, semafor.
Telegraphenalphabet; alfabet telegraficzny.
Telegraphenamt; urząd telegraficzny.
Telegraphenanlage; urządzenie telegraficzne.
Telegraphenapparat; przyrząd telegraficzny.
Telegraphenbau; budowa telegrafów.
Telegraphenbeamter (Telegraphenbeamte, Telegraphist); telegrafista, urzędnik telegraficzny.
Telegraphendraht; drut telegraficzny.
Telegraphenleitung; 1) przewód (przewodnik) telegraficzny; 2) zarząd telegrafów.
Telegraphenlinie; linia telegraficzna.
Telegraphenmast (Telegraphensäule); słup telegraficzny.
Telegraphennetz; sieć telegraficzna.
Telegraphenschlüssel; klucz telegraficzny (do depesz).
Telegraphenstation; stacja telegraficzna.

Telegraphenstreifen; pasek (taśma) Morsego.
Telegraphentechnik; technika telegrafu.
Telegraphenwesen; telegrafia, urządzenie telegraficzne.
Telegraphie (Fernschreibekunst); telegrafia.
drahtlose —, (— ohne Draht); telegrafia bez drutu.
mehrfache —; telegrafia wieloznakowa.
Telegraphieren (drahten); telegrafować.
Telegraphisch (drahtlich, durch Draht); telegraficznie.
Telegraphist p. Telegraphenbeamter.
Telephon (Fernsprecher); telefon.
Telephonamt; urząd telefoniczny.
Telephonanlage; urządzenie telefoniczne.
Telephonbeamter (Telephonist); telefonista, urzędnik telefoniczny.
Telephonbrücke; mostek z telefonem.
Telephondepesche; depesza telefoniczna.
Telephondraht; drut telefoniczny.
Telephonempfänger; słuchawka, odbieracz telefoniczny.
Telephongebühr; telefonowe, opłata z telefonowania.
Telephongespräch; rozmowa telefoniczna.
Telephonieren (fersprechen); telefonować.
Telephonisch (durch Fernsprecher); telefonicznie.
Telephonist p. Telephonbeamter.
Telephonleitung; przewód (przewodnik) telefoniczny.
Telephonlinie; linia telefoniczna.
Telephonmast; słup telefoniczny.
Telephonmembran (Telephonmembrane); błona telefoniczna.
Telephonnetz; sieć telefoniczna.
Telephonschnur; sznur telefoniczny.
Telephonsender; przesyłacz (przesyłak) telefoniczny.
Telephonstation (Telephonzentrale); stacja telefoniczna, stac. telefonów.
Teleskop (Fernrohr); teleskop, dalekowiedz, dalekowied.
Tellerhammer; 1) p. Hammer; 2) p. Tritthammer.
Tellermetall (Tellersilber, Ausglühsilber); srebro wyżarzone, amalgamowane (met.).

Tellertrocknung (Salztrocknung mit Dampf); suszenie talerzowe (warzel).
Tellerventil p. Ventil.
Tellur; 1) telur (chem.); 2) telur, ziemian rodziny (min.).
Tellurblei (Altait, hexaëdrisches Tellur); altait, telurek ołowiu (min.).
Tellurdioxyd; dwutlenek teluru (chem.).
Tellureisen (tellurisches Eisen); żelazo teluryczne (min.).
Tellurerz (pl. Tellurerze); ruda telurowa, telurzak (min.).
Tellurglanz p. Nagyagererz.
Tellurgoldsilber p. Petzit.
Tellurige Säure; kwas telurowy (chem.).
Tellurische Kräfte; siły teluryczne (geol.).
Tellurischer Magnetismus (Erdmagnetismus); magnetyzm ziemski.
Tellurit (Tellurocker); teluryt, ochra telurowa (min.).
Tellurnickel p. Melonit.
Tellurocker p. Tellurit.
Tellursäure; kwas telurowy (chem.).
Tellursilber p. Hessit.
Tellursilbergold p. Sylvanit.
Tellurwasserstoff; telurowodór, kwas telurowodorowy (chem.).
Tellurwismut (rhomboëdrischer Eutomglaz); telurek bizmutu (min.).
Temper (Register) p. Essenklappe.
Temperament einer Grube (Grubentemperament); temperament kopalni (kwadrat objętości powietrza podzielony przez wysokość słupa wody) (górn.).
Temperatur (Wärmegrad); temperatura, ciepota, ciepłota.
absolute —; temperatura bezwzględna.
Gruben —; temperatura kopalni.
Luft —; temperatura powietrza.
kritische —; temperatura krytyczna.
mittlere —; temperatura średnia.
Mischungs —; temperatura mieszaniny.
Verbrennungs —, (pyrometryscher Heizwert); temperatura spalania.
Temperaturabfall; spadanie (zniżenie się) temperatury.
Temperaturänderung; zmiana temperatury.
Temperaturdifferenz (Temperaturunterschied); różnica temperatury.

Temperaturerhöhung; podniesienie się temperatury.
Temperaturerniedrigung; spadek (obniżka) temperatury.
Temperaturgefälle; 1) spadek temperatury; 2) różnica temperatury.
Temperaturmessung; pomiar temperatury.
Temperaturunterschied p. Temperaturdifferenz.
Temperaturzunahme; wzrost (podwyższenie się) temperatury.
Temperguß; leżna kujna, żelazolana odwłogone (met.).
Temperrn (Stahl, Gußeisen) p. Anlassen.
Temperschraube p. Stellschraube.
Temporär (zeitweilig); czasowy, tymczasowy.
Tender (Vorratswagen); tender, jaszczyk (kol.).
Tenderlokomotive (Tendermaschine); tendrzak, tendrówka, lokomotywa tendrowa (kol.).
Tennantit (dodekaëdrischer Dystomglanz); tenantyt (min.).
Tenorit; tenoryt (min.).
Tension (Expansivkraft, Spannkraft); prężność, rozprężliwość.
Tephroit; tefroit (min.).
Terolith (Eisensteinmark, sächsische Wundererde); teralit, cudowna ziemia saska (min.).
Terbium; terb, terben (chem.).
Terebratula; terebratula, przewiertek (maża ramionopława skamieniała) (geol.).
Termin (Frist); termin, okres.
Terminologie (Fachwörter); terminologia, słownictwo.
Ternärbleierz p. Leadhillit.
Terpentin; terpentyna (matr.).
Terpentinöl; olej terpentynowy (matr.).
Terpentinölfirnis p. Firnis.
Terra die Siena p. Hypoxanthit.
Terra sigillata p. Sphragid.
Terrain (Boden, Gelände, Gegend); naziom, powierzchnia ziemi, teren.
Terrainaufnahme; zdjęcie terenu, naziomu (miern.).
Terraindarstellung; przedstawienie kształtów terenu (miern.).
Terrainlehre; terenoznawstwo.
Terrainmessung; pomiar terenu.
Terrainverhältnisse; stosunki terenowe (terenu).
Terrakotte (Terrakott, gebrannte Tonerde); terakota (bud.).

Terrasse: 1) upłaz (taras u stóp gór, równina na stoku góry) (geol.); 2) p. Flusterassen; 3) taras, weranda oiwarta (naziom przed budowlą) (bud.).

Terrassenmauer (Futtermauer); mur podwałowy, oporowy, wsporczy, podporowy, tarasowy (bud.).

Terrazzo (eine Estrichart); terrazzo, posadzka mozaikowa (posadzka cementowa z wtłoczonymi w nią drobnymi kamyczkami) (bud.).

Terrestrisches Fernrohr (Erdfernrohr); luneta ziemska, terrestryczna.

Tertiär; trzeciorzędny, trzeciorzędowy (geol.).

Tertiärformation (Tertiärgebilde, Tertiärgebirge, Tertiärgruppe, Tertiärsystem, känozoische Formation); formacja trzeciorzędna, trzeciorzędowa (geol.).

Tertiärmeer; morze trzeciorzędne, trzeciorzędowe (geol.).

Tertiärperiode; okres trzeciorzędny, trzeciorzędowy (geol.).

Tertiärschichten; warstwy trzeciorzędne, trzeciorzędowe (geol.).

Tertiärsystem p. Tertiärformation.

Teschenit; cieszynit (geol.).

Teslalicht; światło Tesli (el.).

Tesserakontaoktaëder (Achtundvierzigflach); czterdziestoosmiościan (kryst.).

Tesseralsystem p. Kristallsystem.

Test (Teste, Kapelle); kapelka, czaraka, miseczka (z kości palonych zrobiona do kupolowania srebra) (met.).

Testasche p. Silberkrätze.

Testkörner (pl.) ziarenka kapelkowe (met.).

Tetartin (Natronfeldspat, Albit); tartaryn, albit (min.).

Tetartoëdrisch; tetartoedryczny, ćwiartkowy (kryst.).

Tetradymit (rhombödrischer Eutonglanz); tetradymit (min.) p. Tellurwismut.

Tetraëder (Vierflächner, reguläres Tetraëder, Vierflach, Hemioctaëder); czworościan, tetraedr (kryst.).

Tetraëdrisch; czworościenny (min.).

Tetraëdrit p. Fahlerz.

Tetragon; czworobok, czworokąt (kryst.).

Tetragonalsystem p. Kristallsystem.

Tetrahedraëder (Viermalsechsfach, Viermalsechsfächner, Pyramidenwürfel, hexaëdrisches Trigonal-Ikositetraëder, hexaëderkantiges

Ikositetraëder, Fluroid); tetrakisheksaedr, szescian piramidalny, szescian poczwórny (kryst.).

Tetrakontaoktaëder (Achtundvierzigflach); czterdziestoosmiościan (kryst.).

Tetraphylin; tetryfalin (min.).

Teufe (Tiefe); głębokość, głębia, głębizna (górn.).

ewige —; głębokość nieograniczona, głębokość niezmiernona (wieczna), bezednie, bezдно.

— einbringen p. Einbringen.

Teufen p. Abteufen.

Teufenzeiger; wskaźnik głębokości, głębizny, ostrzegacz (klatkowy) (maszyn. gór.).

Teuerungszulage; dodatek drożyzniowy.

Texasit p. Nickelsmaragd.

Texel p. Dexel.

Textilarien; tekstylarye (otwornice) (geol.).

Textur (der Mineralien) p. Struktur.

Thallium; tal (chem.).

Thenardit; tenardyt (min.).

Theodolit; teodolit, ścisłokąt (miern.).

Bussolen —; teodolit busolowy, teodolit z busolą.

Gruben —; teodolit kopalniany, górniczy.

Mikroskop —; teodolit mikroskopowy.

Repetitions —; teodolit powtarzający, repetycyjny.

Theodolitaufnahme; zdjęcie teodolitowe, zdjęcie teodolitem (miern.).

Theoretisch (wissenschaftlich, lehrmäßig); 1) teoretycznie, naukowo, 2) teoretyczny, naukowy.

Theorie (wissenschaftliche Anschauung); teoria.

Thermen (warme o. heiße Quellen); cieplice, termy, źródła gorące (geol.).

Thermisch; ciepły, termiczny.

Thermoaräometer; termoarometr (arometr z termometrem) (soln.).

Thermobarometer; termobarometr (termometr z barometrem).

Thermochemie; termochemia.

Thermodynamik (mechanische Wärmetheorie); termodynamika, dynamika ciepła.

Thermoelektrizität (Wärmeelektrizität); termoelektryczność, elektryczność ciepła (el.).

Thermoelement (thermoelektrisches Element); ogniwo termoelektryczne (el.).

Thermomagnetisch; termomagnetyczny.

Thermomanometer; termomanometr.

Thermometer (Wärmemesser); termometr, cieplomierz (fiz.).

Luft —; termometr powietrzny.

Quecksilber —; termometr rtęciowy.

Weingeist —; termometr wysokokowy, alkoholowy.

— **fällt**; termometr spada.

— **steigt**; termometr idzie w górę.

Thermometermessung (thermo-metrische Messung); pomiar termometryczny.

Thermometerröhre; rurka termometryczna (fiz.).

Thermometersäule; słupek termometryczny, słupek w termometrze (fiz.).

Thermometerskala; podziałka termometru (fiz.).

Thermometrograph; termometrograf (fiz.).

Thermomultiplikator; termomultiplikator (el.).

Thermonatrit (prismatisches Natronsalz); termوناتryt (min.).

Thermoreihe; szereg termoelektryczny (el.).

Thermosäule (thermoelektrische Säule); stos termoelektryczny (el.).

Thermoskop; termoskop (fiz.).

Thermostrom (thermoelektrischer Strom, durch Wärme erzeugter Strom); termoprąd, prąd termoelektryczny (el.).

Thjorsanit; tjorsanit (min.).

Thomas - Flußmetall (Thomas-Flußeisen); żelazo zlewne Thomasa (met.).

Thomas - Gilchrist - Prozeß (Thomasprozeß, Thomasverfahren, Thomasieren); sposób Thomasa i Gilchrista, świeżenie tomasowskie, tomasowanie (met.).

Thomasschlacke; żużel (zuzel) Thomasa (met.).

Thomasstahl; stal Thomasa (met.).

Thomaswerk; tomasownia (hut.).

Thomsenolith (dimetrischer Pachnolith); tomsenolit (hagemanit) (min.).

Thomsonit (Comptonit, orthotomer Kuphonspat); tomsonit, komptonit (min.).

Thorerde p. Thoriumoxyd.

Thorit; toryt (min.).

Thorium (Thor); tor (chem.).

Thoriumoxyd (Thoroxyd, Thorerde); ziemia torowa, tlenek torowy (chem.).

Thraulit (Hisingerit); traulit (min.).

Thrombolit; trombolit (min.).

Thulit; tulit (min.).

Thumerstein (Thumit, Axinit von Thum); aksynit (z Tumu) (min.).

Thunderit; thunderyt (materiał wybuchowy bezpieczny).

Thuringit; turyngit (min.).

Tiebel (Dübel) p. Doppel.

Tiefbau (Bau in der Tiefe); odbudowa w głąb, odbudowa wgłębną, podziemna (górn.).

Tiefbau (Tiefbauanlage, Tiefbaugrube, Tiefbauzeche); kopalnia głęboka, głębizna (górn.).

Tiefbauanlage p. Tiefbau.

Tiefbangrube p. Tiefbau.

Tiefbauschacht p. Schacht.

Tiefbaushohle (Tiefbauhorizont); poziom najgłębszy, piętro najgłębsze (górn.).

Tiefbaustollen; sztolnia najgłębsza, wgłębną (górn.).

Tiefbauzeche p. Tiefbau.

Tiefbohrapparat; przyrząd do głębokiego wiercenia (wierc. ziem.).

Tiefbohrmethode (Tiefbohrverfahren); sposób wiercenia głębokiego (wierc. ziem.).

Tiefbohrtechnik; technika wiercenia głębokiego, wiertnictwo głębokie (wierc. ziem.).

Tiefbohrung; wiercenie głębokie (wierc. ziem.).

Tiefdruck (Niederdruck); ciśnienie niskie.

Tiefe p. Teufe.

Tiefenaufnahme; pomiar głębokości (miern. górn.).

Tiefenwinkel; kąt spadu, obniżenia, głębokości (miern.).

Tieferlegung; pogłębianie (koryta rzeki, kopalni).

Tiefseeablagerungen; osady morskie (geol.).

Tiefseeton p. Ton.

Tiefstes (das Tiefste) eines Grubenbaues, des Schachtes p. Schacht-tiefstes.

Tiegel (Schmelztiegel); tygiel, topnik (chem. hut.).

Tiegelflußstahl p. Tiegelstahl.

Tiegelgießerei; odlewanie (lanie) tyglowe, w tyglach (met.) p. Gießerei.

Tiegelguß; odlew tyglowy (met.) p. Guß.

Tiegelgußstahl p. Tiegelstahl.

Tiegelgußstahlofen (Gußstahlofen); piec na stal (laną) tygłową (met.).
Tiegelofen; tyglak, piec tygłowy naczynny (hut.).
Tiegelprobe; próba tygłowa (hut.).
Tiegelschachtofen (kleiner Schachtofen zum Tiegelschmelzen); piec szybowy na tygle, szybówka tygłowa (hut.).
Tiegelschmelzofen; piec topliwny (topiący) tygłowy (hut.).
Tiegelstahl (Tiegelflußstahl, Tiegelgußstahl; stal lana tygłowa, stal tygłowa (met.).
Tiemannit (Selenquecksilber, Selenmerkur); timanit (min.).
Tierreste (Tierversteinerungen); resztki (skamieniałości, skamieliny) zwierzęce (geol.).
Tilkerodit p. Selenkobaltblei.
Tigerauge; tygrysie oko (min.).
Tilgung; 1) umorzenie (spłacenie) długu; 2) amortyzacja.
Tille (Dille); tuleja, tulejka (urkowska część narzędzia do osadzenia rękojeści).
Tinkal p. Borax.
Tinkalzit; tynkalcyt (min.).
Tinte; atrament, inkaust.
Tirmannsche Perkussionszündung; zapalenie udarowe (sposobem) Tirmanna (górn.).
Tirolit p. Kupferschaum.
Tischklemme; zacisk stołowy (el.).
Tischlampe (Stehlampe); lampa stołowa, stojąca.
Tischler (Schreiner); stolarz.
Tischlerarbeit (Schreinerarbeit); stolarka, robota stolarska (stol.).
Tischlerei; 1) stolarstwo, rzemiosło stolarskie; 2) stolarnia, pracownia stolarska (stol.).
Tischlerhandwerk p. Tischlerei 1).
Tischlerhacke; siekiera stolarska.
Tischlerkitt (Holzkitt); kit stolarski.
Tischlerleim (Hornleim); klej stolarski (matr.).
Tischlermeister; majster stolarski.
Tischlersäge; piła stolarska (narz.).
Tischlerware; wyrób stolarski.
Tischlerwerkstatt (Tischlerwerkstätte, Tischlerei); stolarnia (stol.).
Tischlerwerkzeug; narzędzia (naczynie) stolarskie.
Tischplatte; płyta stołowa (stol.).
Tischtelefon; telefon stołowy.
Titan; tytan (chem.).
Titaneisen (Titaneisenerz, Titaneisenstein, Ilmenit); żelazo tytanowe, że-

laziak tytanowy, nigryn, ilmenit (min.).
Titaneisensand (Titansand, Menaccanit, Menakan); ilmenit piaskowy, menakanit (min.).
magnetischer —. (Titanmagnet-eisen in Körnern); tytanowo-żelazny piasek magnetyczny.
Titanerz; tytanian, ruda tytanowa.
oktaëdrisches —, (Pyrochlor); pirochlor.
peritomes —, (Rutil); rudzieniec, rutil.
prismatisches —, (Titanit, Sphen); tytanit, sfen.
pyramidales —, (Anatas); anataz.
Titanhaltig; zawierający tytan.
Titanit (Sphen, Greenovit, Gelb- und Braunmenakerz, prismatisches Titanerz); tytanit, sfen (min.).
Titan-Magneteisen (Trappeisenerz, schlackiges Magneteisen u. magnetischer Titaneisensand); magnetyt tytanowy (min.).
Titansäure; kwas tytanowy (chem.).
Titanwürfel (pl.); kostki tytanowe (met.).
Titel; 1) tytuł; 2) dział, ustęp.
Tithon; piętro tytońskie (jura górna) (geol.).
Titrieren (den Feingehalt bestimmen); miareczkować, miarować, tytrować (chem. met. prob.).
Titrierung (das Titrieren); miareczkowanie, tytrowanie (chem. met. prob.).
Tombak (rotes Messing, Rotmessing, Rotguß); tombak, mosiądz czerwony (stop miedzi z cynkiem) (met. techn.).
Tombakblech; blacha tombakowa (met. techn.).
Tombakraht; drut tombakowy (met. techn.).
Tombazit; tombacyt (min.).
Tometzek-Ventil; wentyl (zawór) Tometzka (zawór piętrowy) (maszyn. gór.).
Tomsons-Ladevorrichtung; przyrząd ładowniczy (ładowadło) Tomsona (klatki wyciągowe) (górn.).
Tomsons-Wasserziehvorrichtung; podnośnik wodny Tomsona (maszyn. gór.).
Ton; 1) głos, dźwięk; 2) ton, dobór barw; 3) ił, glina, glinka (geol.).
Alaun —, (Alaunerde); glina alunowa.
Eisen —, (ockriger —); glina żelazista.

Ton: 1) głos, dźwięk; 2) ton, dobór barw; 3) il, glina, glinka (geol.).

letter —; glina tłusta.

feuerfester —; glinka ogniotrwała.

Halbporzellan —, (Fayence —); glinka fajansowa.

kalkhaltiger —; glina wapnista.

magerer —; glina chuda.

Porzellan —, (Porzellanerde, Kaolin); glina (ziemia) porcelanowa, porcelanówka, kaolin.

Salz —; il solonośny, solny.

Schiefer —; glina łupkowa, łupek ilowy.

seifiger —; miękisz, mydlak.

Töpfer —, (plastischer —); glina garnarska, zdruńska, plastyczna.

weißer Tiefsee —; il biały głębiny, głęboko-morski.

Ziegel —; glina ceglarska, glina na cegłę.

Tonartig p. Tonig.

Tonboden; ziemia gliniasta, grunt gliniasty (geol.).

Tonbohrer (Tonlöffel) p. Löffelbohrer.

Toneisenerz p. Toneisenstein.

Toneisenstein (Toneisenerz); żelaziak ilasty, jasnokrusz (min. geol.).

brauner —, (toniger Brauneisenstein); żelaziak ilasty brunatny.

gelber —; żelaziak ilasty żółty.

linsenförmiger —; żelaziak ilasty soczewkowaty.

roter —, (toniger Roteisenstein); żelaziak ilasty czerwony, hematyt ilowy.

Tonerde (Aluminiumoxyd); glinka, tlenek glinowy (chem.).

kieselsaure —, (kieselsaures Aluminium, Tonerdesilikat, Aluminiumsilikat); krzemian glinowy.

phosphorsaure —, (phosphosaures Aluminium, Tonerdephosphat, Aluminiumphosphat); fosforan glinowy.

schwefelsaure —, (schwefelsaures Aluminium, Tonerdesulfat, Aluminiumsulfat); siarkan glinowy.

Tonerdehydrat (Aluminiumhydroxyd); wodorotlenek glinowy (chem.).

Tonerdemetall p. Aluminium.

Tonerdephosphat p. Tonerde (phosphorsaure).

Tonerdesilikat p. Tonerde (kieselsaure).

Tonerdesulfat p. Tonerde (schwefelsaure).

Tönern (von Ton); gliniany.

Tongrüberei (Tongrube); glinisko, glinianka, glinica, glinnik.

Tonig (tonartig, tonhaltig); gliniasty, ilasty, ilowy.

Tonlehre (Akustik); nauka o głosie, akustyka.

Tonlöffel (Tonbohrer) p. Löffelbohrer.

Tonmergel; margiel ilasty, ilowy (geol.).

Tonmergelboden; grunt gliniasto-marglowy (geol.).

Tonne; 1) tona (waga 1000 kg); 2) beczka.

Tonnen (austonnen) einen Schacht p. Vertonnen.

Tonnenfach (Donfach, Dohnfach Fördertrumm für Tonnen); przedział beczkowy (w szybach) (górn.).

Tonnenfach (Donfach, Auskleidung der Schachttöße für Tonnen); opierzenie beczkowe, opierzenie dla beczek (górn.).

Tonnenfachholz (Tonnenholz, Tumbholz, Tunnholz, Dumbholz, Dumpfholz): podpórka opierzenia beczkowego (w szybach pochyłych) (górn.).

Tonnenförderung; wyciąganie beczkowe, wyciąganie w beczkach (górn.).

Tonnengang (Schachtstangengang, Schachtlattengang, Tonnenfach) in flachen Schächten; przedział beczkowy (górn.).

Tonnengerippe; okucie beczkowe, okucie beczek (górn.).

Tonnengewölbe p. Gewölbe.

Tonnenleitung (im Schacht); ślizy (prowadnice, kierowniki, wodzidla) beczkowe (górn.).

Tonnensalz p. Fässersalz.

Tonnlage (Tonnläge, Tonnlage, Donnlage, Donnlage, Dohnnlage); 1) upad, nachylenie (pokładu); 2) szyb pochyły; 3) chodnik upadkowy, pochyły, pochylnia (górn.).

Tonnlägit (tonlegig, donnlägit, donnläge, donląg, dohnlägit, dohnlege); upadkowy, pochyły, ukośny (górn.).

Tonnlägige Linie (flache Linie); linia pochyła (miern. górn.).

Tonnlägiger Schacht p. Flachsacht.

Tonnlagsort p. Tonnlagsstrecke.

Tonnlagsstrecke (Tonnlagsort, Tonnlage) p. Tonnlage 3).

Tonnudel (Tonwolger, Wolger) p. Lettenuudel.

Tonnung p. Vertonnung.

Tonplatte; 1) płyta gliniana; 2) załepa (w hutach cynkowych).

Tonporphyr (Tonsteinporphyr); porfir ilasty, itoporfir (geol.).

Tonrohr; rura kamionkowa, gliniana (bud.).
Tonsandstein; piaskowiec gliniasty (geol.).
Tonschiefer; ilołupek, łupek gliniasty, ilasty (geol.).
Tonskala; skala cieni, kreskowania, barw (miern.).
Tonstein (verhärteter Ton); glina stwardniała (geol.).
Tonsteinporphyr p. Tonporphyr.
Tonzelle; przepona gliniana (el.).
Topas (prismatischer Topas); topaz (min.).
Topazolith (gelber Granat); topazolit (min.).
Töpfer; garncarz, zdun.
Töpfererde (Töpferton); glina garncarska, zduńska (techn.).
Topfstein (Giltstein, Lavezstein, Schneidestein, Weichstein); garnkowiec, kamień garnkowy, zduński (geol.).
Topograph (Ortsbeschreiber); topograf.
Topographie (Ortsbeschreibung); topografia.
Tor; brama, wrota.
Torbernit; torbernit (min.).
Torer Schichten; warstwy torskie (tryas) (geol.).
Torf; torf (min. geol.).
Bagger —; torf czerpakowy.
Blätter —, (Papier —); torf słoisty, liściowaty.
Erd —, torf ziemny.
Faser —; torf włókuisty.
Fech —, (fetter —, Speck —); torf smolisty, tłusty, zgnilec smolny.
Preß —, (gepreßter —); torf tłoczony, prasowany.
Rasen —; 1) torf darniowy; 2) p. Fasertorf.
Stich —, (gestochener —); torf ryty.
Torfartig; torfowaty, torfowy.
Torfasche; popiół torfowy, popiół z torfu.
Torfbagger; torfiarka (techn.).
Torfberg (Hochmoor, Hochlandsmoor, Hochmoos, Filz); torfowisko wyżynne (geol.).
Torfbetrieb (Torfwirtschaft); torfowanie, gospodarstwo torfowe.
Torfboden (Torfgrund, Torfmoos); grunt torfowy, torfowisko.
Torfeisenerz (Sumpferz) p. Morasterz.
Torferde; ziemia torfiasta, torfowata, torf.

Torfgewinnung; wydobywanie torfu, torfowanie.
Torfgräber p. Torfstecher.
Torfgräberei (Torfstecherei); 1) p. Torfstechen; 2) torfiarnia.
Torfgrube; kopalnia torfu, kopanina torfu, torfowisko.
Torfgrund p. Torfboden.
Torfkäse p. Torfziegel.
Torfkohle; węgiel torfowy.
Torfköhlerei p. Torfverkohlung.
Torflager; złożo torfowe, pokład torfu (geol.).
Torfland p. Torfmoor.
Torflügel; skrzydło bramy, wierzeja, wrotnica.
Torfmoor (Torfmoos, Torfgrund, Torfland, Moor, Moos, Ried); torf, grunt torfowy, trzęsawisko torfowe, torfowisko (geol.).
Torfmoos p. Torfmoor.
Torfpechkohle (Dopplerit); dople ryt (min.).
Torfpresse; prasa torfowa, prasa do torfu.
Torfpressung; prasowanie torfu.
Torfstechen (Stechen des Torfes, Torfstecherei, Torfstich, Torfgräberei); rycie (wydobywanie) torfu.
Torfstecher (Stecher, Torfgräber); torfiarz.
Torfstecherei p. Torfstechen.
Torfstich p. Torfstechen.
Torfverkohlung; zwęglanie torfu.
Torfwerk; zakład torfowy, torfiarnia, torfownia.
Torfwirtschaft (Torfindustrie); gospodarstwo torfowe, przemysł torfowy, torfiarstwo, torfowanie.
Torfziegel (Torfkäse, Wasen, Soden); cegła torfowa, torfówka.
Tornister; tornister, torba skórzana.
Tornisterapparat; przyrząd tornistrowy, torbowy, (do oddychania) (górn.).
Torpedieren; torpedować, rozsadzać (w otworach wiertniczych pod wodą) (wierc. ziem.).
Torricellische Leere (der leere Raum über der Quecksilbersäule des Barometers); próżnia Torricell'ego.
Torriegel; zasuwka brama, zasuwka u bramy.
Torsion (Drilling, Zerdrehen, Drehen); skręcenie (mech.).
Torsionsbeanspruchung; natężenie przy skręceniu (mech.).
Torsionsdynamometer; dynamometr skrętowy (el.).

Torsionselastizität; sprężystość skręcenia (mech.).
Torsionselektrodynamometer; elektrodynamometr skrętowy (el.).
Torsionsfestigkeit p. Festigkeit.
Torsionsgalvanometer; galwanometr skrętowy (el.).
Torsionskraft; siła skręcająca (mech.).
Torsionsmoment p. Moment.
Torsionsspannung; napięcie przy skręcaniu (mech.).
Torsionswage; waga skręcenia, waga skrętowa (mech.).
Torsionswattmeter; watomierz skrętowy (el.).
Torsionswinkel; kąt skręcenia (mech.).
Torwächter (Torwärter); odźwierny, bramny, wrotny.
Tot (unbrauchbar, untauglich); nieużyteczny, niezdatny, płonny (górn.).
 — **bauen** (totschlagen, völlig abbauen); odbudować (wyrąbać) całkowicie, na czysto.
 — **brechen** (vollständig zusammenstürzen); zapaść się (zawalić się) całkowicie, zupełnie.
 — **gehen** (vom Wasser); ciec powoli, leniwo, bez spadu.
 — **hauen** (totlegen) die Stollensohle; prowadzić sztolnię poziomo, bez spadu.
Total (gänzlich, gesamt); całkowity.
Totalbelastung (totale Belastung) p. Belastung.
Totalreflexion; odbicie całkowite, zupełne (fiz.).
Totalsumme (Gesamtsumme); suma ogólna.
Totalverlust; strata doszczętna.
Totbrechen p. Tot.
Totbrennen; 1) przepalić (wapno) (techn.); 2) przepażyć (rudę) (hut.).
Tote Umdrehungszahl p. Umdrehungszahl.
Toter Gang (der Maschinen); ruch (trwoniony) martwy (maszyn.).
Toter Punkt (Totpunkt); punkt martwy (maszyn.).
Totes Gebirge; skała płonna, jałowa (geol. gór.).
Totes Gewicht (tote Last); ciężar jałowy, nieużyteczny, martwy p. Tara.
Totes Wasser p. Wasser.
Totgebaut; odbudowany całkowicie, na czysto (górn.) p. Tot.
Totgehen (vom Wasser) p. Tot.
Tothauen (die Stollensohle) p. Tot.
Totlage; położenie martwe (mech.).

Totliegendes (das rote Totliegende) p. Rotliegendes.
Totpochen (totzerkleinern); tłuc na miazko (sort.).
Totschreiben eine Zeche; uznać kopalnię za nieopłatną (górn.).
Totsöllig (ohne alles Fallen); poziomy, bez spadku (górn.).
Totsprecken; zaniechać, opuścić.
Totzerkleinern p. Totpochen.
Tour; 1) obrót, obejście na około, obieg; 2) porządek, kolej; 3) droga, podróż.
Tourenänderung; zmiana ilości obrotów (maszyn. el.).
Tourenmesser p. Tourenzähler.
Tourenregulator; miarkownik (regulator) ilości obrotów (maszyn. el.).
Tourenregulierung; miarkowanie (regulowanie) ilości obrotów (maszyn. el.).
Tourenschwankungen; wahania ilości obrotów (el.).
Tourenzahl; ilość obrotów (maszyn. el.).
Tourenzähler (Tourenmesser); liczydło obrotów, liczyobrot, licznik obrotów, liczebnik (maszyn. el.).
Tournai-Stufe; piętro tournajskie (karbon dolny) (geol.).
Trace p. Trasse.
Trachyt (Trapporphyr); trachit (geol.).
Quarz —; trachit kwarcowy.
Tracieren p. Trassieren.
Tragachse; oś dźwigająca, główna, nośna (kol.).
Tragbahre (Trage); nosze, mary.
Tragbalken (Unterbalken, Träger); podciąg, dźwigar, bierzmo, siostrzan (bud.).
Tragband p. Stutzband.
Tragbar; nośny, przenośny.
Tragbaum (Tragebaum) p. Tragstempel.
Tragbogen p. Gurtbogen.
Tragbühne p. Tragkasten.
Trage p. Tragbahre.
Trageviere; wieniec podstawowy (obudowa szybów) (górn.).
Trageisen; dźwigar żelazny, legar, żelazo dźwigające (bud.).
Tragekasten p. Tragkasten.
Tragekranz p. Tragkranz.
Träger; dźwigar, belka, legar, podciąg.
armierter —; dźwigar wzmocniony, belka podpięta.
Bogen —; dźwigar łukowy.
Brücken —; dźwigar mostu.
durchgehender —; dźwigar ciągły.

Träger; dźwigar, belka, legar, podciąg.
einfacher —; dźwigar jednoprzęsłowy.

eingespannter —; dźwigar (belka) utwierdzony, wmurowany.

Fachwerks —, (weitmaschiger Gitterwerks —); dźwigar (belka) przedziałowy, kratownica.

Fachwerks —, (— mit vertikalen Säulen); dźwigar słupowy, belka słupowa.

Fischbauch —; dźwigar (belka) dolnoparaboliczny, dwuparabolnica (zwykła).

Fisch — p. Linsenträger.

Frei —; belka wolno wisząca (końcem jednym osadzona, zresztą swobodna).

freiaufliegender —; belka podparta.

Gelenks —, (Gerberscher —); dźwigar przegubowy, belka Gerbera.

Gitter —, (Gitterbalken); dźwigar kratowy, kratownica.

Halbparabel —; dźwigar (belka) paraboliczny niezbieżny, parabolnica przycięta.

Hängwerks —; dźwigar wiszący, wieszak, nadeciąg.

Haupt —; dźwigar główny.

Konsolen —, (Konsole, Tragstein); wspornik, wspornica, konsola, krokoszyn.

kontinuierlicher —; dźwigar (belka) wieloprzęsłowy, ciągły.

Linsen —, (Fisch —); dźwigar (belka) osekowaty.

massiver —, (massiver Balken); dźwigar (belka) pełny.

Neben —, (Sekundär —, Zwischen —, Lang —); dźwigar drugorzędny, podłużnica.

Netzwerk —, (engmaschiges Netzwerk); belka siatkowa, kratownica.

Parabel —, (parabolischer —); dźwigar (belka) paraboliczny, parabolnica.

Parallel —; dźwigar (belka) równoległy, równoleglica.

Pauli's —; dźwigar Paulego, parabolnica skrzyżowana.

Quer —; dźwigar poprzeczny, poprzecznica.

Rost —, (Rostbalken, Roststabträger); dźwigar rusztowy, rusztownica.

stabiler —; dźwigar stały.

Sprengwerks —, (Sprengwerk); dźwigar rozporowy, rozpornica.

Strebefachwerks —; dźwigar (belka) zastrzałowy.

Träger; dźwigar, belka, legar, podciąg.
Trapez —; dźwigar (belka) trapezowy, trapeznica.

verdübelter —; dźwigar klinowy, belka skliniona.

verzahnter —; dźwigar zazębiony.

— **mit polygonalen Gurten**; dźwigar wieloboczny, belka wieloboczna.

— **mit schiefer oder mit schräger Lagerung**; dźwigar rozporowy prosty.

Träger (Gepäckträger); posługacz, tłumokowy, tragarz.

Trägerreisen (profilirtes Eisen für Träger); żelazo dźwigarowe, dźwigarownik (met.).

Trägerentfernung; odstęp dźwigarów (bud.).

Tragring; pierścień podstawowy, podporczy, nośny (obudowa szybów sposobem Kind-Chaudrona) (górn.).

Tragerolle p. Tragrolle.

Trägersystem; układ dźwigarów.

Tragestempel p. Tragstempel.

Tragewerk p. Tragwerk.

Tragfähigkeit (Tragkraft); 1) udźwig, nośność, siła nośna; 2) ładowność, objętość, pojemność (wozu).

Tragfeder; sprężyna nośna, wporna, resor.

Tragfestigkeit p. Festigkeit.

Tragfläche; powierzchnia nośna, udźwigowa.

Traggabel (für Gießer); nosze widłowe (odl.).

Trägheit (Trägheitsvermögen, Beharrungsvermögen); bezwładność (mech.).

Trägheitsarm; ramię bezwładności (mech.).

Trägheitsellipse; elipsa bezwładności (mech.).

Trägheitsellipsoid; elipsoid (elipsoida) bezwładności (mech.).

Trägheitsfläche; płaszczyzna bezwładności (mech.).

Trägheitsgesetz; prawo bezwładności (mech.).

Trägheitshalbmesser (Trägheitsradius); promień bezwładności (mech.).

Trägheitshauptpunkt; główny (zasadniczy, wytyczny) punkt bezwładności (mech.).

Trägheitskraft p. Kraft.

Trägheitskreis; koło bezwładności (mech.).

Trägheitsmoment; moment bezwładności (mech.).

achsiales —, (äquatoriales —); moment bezwładności osiowy.

Trägheitsmoment; moment bezwładności (mech.).

Haupt —; moment bezwładności główny.

polares —; moment bezwładności biegunowy.

Trägheitsradius p. Trägheitshalbmesser.

Trägheitsvermögen p. Trägheit.

Tragisolator; izolator podporowy (el.).

Tragjoch p. Tragkranz.

Tragkasten (Tragekasten, Tragbühne); pomost (powąła) podporowy (górn.).

Tragkasten (zur Abtragung des Salzes zum Formen u. s. f.); koryto solne, skrzynia solna (warzel).

Tragkette p. Kette.

Tragkorb p. Tragtrog.

Tragkraft (Tragvermögen); nośność, udźwig, siła udźwigu.

— **des Magneten**; nośność magnesu (el.).

Tragkranz (Tragekranz, Tragjoch) einer Schachttour; wieniec podstawowy, osnowny, podporczy, główny, zelbon (górn.).

Traglager (Stehlager) p. Lager.

Tragmantel (Tragungsmantel); cum, kotła (plecowa) grzbietna (pancerz piersiowy lub plecowy z lin spleciony i w Wieliczce i Bochni do noszenia soli używany) (soln.).

Tragmodul p. Elastizitätsgrenze.

Tragplatte; płyta nośna, wsporna.

Tragpratze; łapa (podpierająca) podporowa (u kotłów).

Tragrohr; rura dźwigająca, dźwigarowa.

Tragrolle (Tragerolle); krążek podporowy, koło podporne.

Tragsack; noszonka (kawałek płótna do noszenia soli miękkiej w Wieliczce i Bochni) (soln.).

Tragsäule; słup dźwigający (bud.).

Tragseil; nośnica (kolejki linowej).

festliegendes —; nośnica stała, **umlaufendes** —; nośnica okrężna.

Tragstein p. Konsole.

Tragstempel (Tragestempel, Tragbaum, Lagerbaum); 1) legar, dźwigar, zelbon (w szybach); 2) osnownik (u pomp); 3) podpórka, mostownik (chodnic, ław) (górn.).

Tragstück; wspornik, konsola, nośnik.

Tragstuhl (Kesselstuhl); podstawek (podstawka) kotła.

Tragtrog (Tragkorb); kobiałka (z łoziny pleciona), trajtak (górn.).

Tragung (Abtragung) der Mineralien, der Berge; noszenie, odnoszenie, wynoszenie (górn.).

Tragvermögen p. Tragkraft.

Tragwand; ściana dźwigająca (bud.).

Tragweite; 1) rozpiętość (teoretyczna); 2) dalekość rzutu.

— **des Fernrohres**; siła lunety.

Tragwerk (Trägwerk, Tragewerk, Treckwerk, Tretwerk, Treckwerrig, Trepperich); ławy, pochody, pomośty, tratwaki (deskowe) (pokrywające rów sztolni lub chodnika) (górn.).

ganzes —, (geschlossenes oder zugemachtes —); ławy zakryte.

offenes —; ławy otwarte.

— **schlagen**; układać ławy (pomosty).

Tragwerkspfosten; brusy (bale, dyle, deski) pomostowe (górn.).

Tragwerkssteg p. Laufspreize.

Tragzapfen (Stirnzapfen); czop leżący (maszyn.).

Traineur p. Fördergurt.

Traktion; napęd (maszyn.).

Traktionskoeffizient; współczynnik napędu.

Tram (Balken); dźwigar, belka stropowa, tram (bud.).

Tramboden (Tramdecke); strop belkowy (bud.).

Tramlage (Balkenlage); belkowanie (bud.).

Tränken (sättigen) p. Imprägnieren.

Tränkkessel; kocioł impregnacyjny, kocioł do napawiania, nasywania (techn.).

Tränkmasse; masa nasycająca (tech.).

Tränkung p. Impregnation.

Transferieren (versetzen, verlegen); przenieść.

Transformation; transformacja: 1) przeobrażenie, przekształcenie; 2) przetwarzanie (el.).

Transformationskoeffizient; współczynnik przetworności (el.).

Transformationsverhältnis; przetworność (el.).

Transformator; przetwornik, przetworzyciel, transformator (el.).

Kern —; przetwornik jarzmowaty, rdzeniowy, przetwornik z rdzeniem.

Mantel —; przetwornik płaszczowy, garnkowaty.

Transformatorenhäuschen; budka przetwornikowa (el.).

Transformatorenraum; transformatornia (el.).

Transformatorschalter; wyłącznik przetwornikowy (el.).

Transformatorstation; stacya przetworników, przetwornia (el.).

Transformatorspule; cewa (cewka) przetwornikowa, przetwornika (el.).

Transformieren (umbilden); przemienić, przekształcić.

Transformierung; 1) przetwarzanie (el.); 2) przekształcanie.

Transgression; transgresya (geol.).

Transit (Transito); transito, przewóz przechodowy, woźba przechodowa (przewóz towaru przez kraj do innego kraju bez zatrzymywania się).

Transitogebühr; przewozowe, przejemne.

Transitotarif; taryfa przewozu przejątego.

Translation; przesunięcie.

Translationsresultante; wypadkowa przesuniętych (mech.).

Transmission (Triebwerk); napęd, pędnia, transmisya, przewód ruchu, przenośnia (maszyn.) p. Kraftübertragung.

Transmissionsabsteller; przesuwak (pasa pędnianego) (maszyn.).

Transmissionsaufzug; 1) wyciąg napędny, transmisyjny, pędniany; 2) dźwign napędny, transmisyjny, pędniany (maszyn.) p. Aufzug.

Transmissionshammer; młot napędowy, pędniany, transmisyjny (maszyn. hut.).

Transmissionskran; żóraw napędowy, pędniany, transmisyjny (maszyn.).

Transmissionslager; łożysko napędne, pędniane (maszyn.).

Transmissionspumpe; pompa napędna, pędniana, transmisyjna (maszyn.).

Transmissionsrad (Triebwerkrad); koło napędowe, pędniane, transmisyjne (maszyn.) p. Rad (Treibrad).

Transmissionsriemen p. Riemen.

Transmissionsscheibe; koło napędowe pasowe (maszyn.).

Transmissionsseil; lina napędna, transmisyjna (maszyn.).

Transmissionswelle; wał napędny, pędniany, transmisyjny (maszyn.).

Transport; 1) przewóz, woźba, przeprowadzenie, przesyłka, transport; 2) z przeniesienia (rach.).

Transportabel (übertragbar, beförderbar); przenośny, przewoźny.

Transportband (Klaubbund); pas przenośny, przenośnik taśmowy, pasowy (sort.).

Transportbrensberg; pochylnia przewozowa, główna (górn.).

Transporteur; transporter, kątomierz, nanośnik (miern.).

Azimal —, (Viertelkreis —); transporter azymutalny, ćwierćkołowy.

Halbkreis —; transporter półkowy, półkolisty.

Vollkreis —; transporter kołowy, całokolisty.

Transportgebühr; przewozowe, przewoźne, woźbowe, należytość przewozowa.

Transportieren (fortschaffen, fortbringen); przewozić, przenosić, transportować.

Transportkosten; koszta przewozowe, koszta przewozu, przewoźne.

Transportmittel; środki przewozu, transportu.

Transportprofil p. Verteilungsprofil.

Transportschnecke; przenośnik ślimakowy, ślimak (maszyn. sort.) p. Förderschnecke.

Transportschraube; śruba przenośna (maszyn. sort.).

Transportvermögen einer Bahn; przewoźność kolei, dzielność kolei, zdolność przewozowa drogi żelaznej.

Transversal (quer, schief); poprzeczny.

Transversale (Querlinie); poprzeczna, linia przecinająca (geom.).

Transversalkraft p. Kraft.

Transversalmagnet; magnes poprzeczny (el.).

Transversalmaßstab; podziałka poprzeczna (miern.).

Transversalmethode; metoda poprzecznych, zdjęcie sposobem poprzecznym (miern.).

Transversalschwingung (Querschwingung); drganie poprzeczne (fiz.).

Transversalspannung; napięcie (natężenie) poprzeczne (wyt.).

Trapez; trapez (geom.).

Trapezoëder; trapezoedr, dwudziestoczterościán deltoidowy (kryst) p. Ikositetraëder.

Trapezoid (ungleichseitiges Viereck); trapezoid (geom.).

Trapezoid - Dodekaëder; dwunastocián deltoidowy (kryst.) p. Deltoiddodekaëder.

Trapezoidikositetraëder (Trapezoid - Vierundzwanzigflächner); dwunastościan podwójny (kryst.) p. Dyakis - Dodekaëder.

Trapezträger p. Träger.

Trapp (Trappgestein); trap, skała trapowa (geol.).

Trappeisenerz p. Titan-Magneteisen.

Traß (Tuffstein, Duckstein, vulkanischer Tuff); tras, tuf (martwica gąbczasta wulkaniczna) (geol.).

Trasse; trasa, ślad, wytyczna (projektowana oś kolei lub drogi) (miern.).

Trassieren (abstecken); wytyczać, trasować, wytknąć (miern.).

Trassierer; traser (inżynier trasujący).

Trassierpfahl (Absteckpfahl); tyka (tyczka, żerdka) miernicza (miern.).

Traßmörtel; zaprawa wapienna (bud.).

Traubförmig (traubig) von Gestalt; gronkowy, gronowaty (min.).

Traubrett; deska okapowa, osnowa (bud.).

Traubühne (Traufdach, Wasserbühne); okap, strzecha (dach deskowy celem ochrony robotników od wody zaciekającej) (górn.).

Traufe (Abfalltraufe); okap (brzeg dachu wystający dla ścieku wody) (bud.).

Traufkasten (b. d. Sudsalzherzeugung); skrzynia okapowa (warzel.).

Traufrinne (Dachrinne); okapnica, obdasznica, rynna okapowa (bud.).

Traulzcher Bleiblock; bryła otowiu Trauzla (badanie materiałów wybuchowych) (górn.).

Traverse (Querbalken); poprzecznica, belka poprzeczna, trawers (bud.).

Traversellit; trawerselit (min.).

Travertin; trawertyn, martwica, tuf wapienny (geol.).

Trecken (abtrecken); wlec, ciągnąć, włóczyć, przewłóczyć (górn.).

Trecker; wozak, traktor (górn.).

Treckwerk (Treckwerrig) p. Tragwerk.

Treibabteilung p. Förderabteilung.

Treibachse p. Triebachse.

Treibarbeit (das Treiben auf dem Treiber, Abtreibarbeit, Abtreiben); odciąganie w ogniu (srebra od otowiu) (met.).

Treibehaus; 1) p. Göpelhaus; 2) p. Treibhütte.

Treib Eisen p. Matteisen.

Treiben; 1) trudnić się przemysłem; 2) pęcznieć (zaprawa, cement); 3) wydobywać, wyciągać (z kopalni);

4) prowadzić, pędzić (chodnik w kopalni); 5) odciągać w ogniu (srebro od otowiu i t. d.).

Treiben des Meilers; wyleganie milerza, (opadanie po wypaleniu wewnątrz) (wegl.).

Treibepfahl p. Getriebepfahl.

Treiber; 1) p. Göpeltreiber; 2) odciągacz, trybarz (robotnik przy piecu trybowym) (hut.).

Treibfäustel p. Großfäustel.

Treibgelenkkette p. Kette.

Treibgestänge (Treibgestänge) beim Wasserradgöpel; żerdziny (ciągadła) wyciągowe (maszyn. górń.).

Treibhaus; 1) p. Göpelhaus; 2) p. Treibhütte.

Treibherd (Treibeherd, Treibofen); piec odciągalny, trajbowy, trybowy, probowny (met.).

deutscher —, (— mit fixem Herd); piec odciągalny niemiecki.

englischer —, (— mit beweglichem Herd); piec odciągalny angielski.

— **mit beweglicher Haube** (mit Treibhut); piec odciągalny z kopułą ruchomą.

— **mit fester Haube** (mit gemauertem Kuppel); piec odciągalny z kopułą stałą.

Treibhut (Treibeht, Haube) beim deutschen Treibeherd; kopuła pieca odciągального (met.).

Treibhütte (Treibhaus); huta odciągająca, odciągalna, trybowa (met.).

Treibkeil (Zugkeil) p. Keil.

Treibkette; łańcuch napędny (maszyn.).

Treibkolben p. Kolben.

Treibkorb; bęben, bęben linowy, wyciągowy (maszyn. górń.) p. Fördertrommel.

konischer —; bęben stożkowy.

Treibkorbwelle; wał bębnowy, wał bębnowy (maszyn. górń.).

Treibkraft (Triebkraft, bewegende Kraft) p. Kraft.

Treibkunst (Treibkunst) p. Göpel.

Treibofen p. Treibeherd.

Treibrad (Treiber, das bewegende Rad) p. Rad.

Treibriemen (Laufriemen, Transmissionsriemen); pas (napędny, pędny, pędzący) (maszyn.) p. Riemen.

Treibsack (Fördersack); worek wyciągowy (górn.).

Treibsalz; warzonka nieczysta (warzel.).

Treibsand p. Triebsand.

Treibschacht (Treibeschacht) p. Förder-schacht.

Treibscheibe; koło napędne, tarcza napędna (maszyn. górń.).

Treibscherben p. Kapelle.

Treibseil p. Förderseil.

Treibstange (Triebstange) p. Kurbelstange.

Treibstock (Stöckchen); wrzeczono kamienia młyńskiego (sort.).

Treibtonne (Treibbetonne) p. Förder-tonne.

Treibwelle; 1) bęben (kołowrót) wy-ciągowy (wierc. ziem.); 2) wał wy-ciągowy (maszyn. górń.).

Treibwerk; 1) p. Wassergöpel; 2) p. Treibzeug.

Treibzeug (Treibzeug, treibendes Zeug, Transmissionszeug, Treibwerk); 1) maszyna poruszająca, napędna; 2) tryb, transmisya, mechanizm ru-chodawczy (maszyn. górń.).

Treibzylinder; 1) cylinder parowy, cylinder poruszany parą, wodą; 2) but (pompy) (maszyn.).

Tremadoc-Schichten; warstwy tremadockie (sylur dolny) (geol.).

Tremolit p. Grammatit.

Trennausschalter p. Trennschalter.

Trennbarkeit; rozłączność, rozdziel-ność.

Trennen; rozdzielać, rozłączać, próc, przedzielać.

Trennschalter (Trennausschalter); odłącznik (el.).

Trennstück; rozłączka (el.).

Trennung; rozdzielenie, oddzielenie. — **der Verluste**; rozróżnienie strat (el.).

Trennungsebene (Trennungsfläche, Teilungsebene); powierzchnia roz-dzielająca.

Trennungsmauer; mur działowy (bud.).

Trennungswand; ściana działowa.

Trennungsvorgang; przebieg roz-dzielania (sort.).

Treppe (Stiege); schody (bud.).

äußere —, (— außerhalb des Ge-bäudes); schody zewnętrzne.

einarmige —, (einläufige —); schody jednoramienne.

eiserne; schody żelazne.

feuerfeste —; schody ogniotrwałe.

gebrochene —; schody łamane.

gedeckte äußere —; schody ze-wnętrzne kryte.

geheime —, (Lauf —); schody ukryte, tajne.

Treppe (Stiege); schody (bud.).

gemauerte —; schody murowane.

gerade —; schody proste.

gerade — mit Podest; schody proste przerywane.

Haupt —; schody główne.

hölzerne —; schody drewniane.

innere —, (eingebaute —); schody wewnętrzne.

Keller —; schody piwniczne.

Neben —; schody boczne, służbowe.

steinerne —; schody kamienne.

Turm —; schody wieżowe.

vielarmige —, (vielläufige —); schody wieloramienne.

Wendel —; schody kręcone.

zweiarmige —, (zweiläufige —); schody dwuramienne.

— **aus gemisctem Materiale**; schody mieszane.

Treppe (Treppenbaum, Trette, Steig-baum, Stiege); schody kopackie (górń.).

Treppenabsatz (Podest) p. Ruhe-platz.

Treppenarm p. Treppenflucht.

Treppenaub; budowa schodów (bud.).

Treppenbaum; 1) p. Treppe; 2) p. Treppenspindel.

Treppenfahrt; 1) schody; 2) zjazd schodowy, zjazd schodami (górń.).

Treppenflucht (Treppenarm, Treppenzweig, Stiegenarm); przeszło scho-dów, ramię schodów (bud.).

Treppengeländer; poręcz schodowa (bud.).

Treppenhaus (Stiegenhaus, Treppen-mantel); klatka schodowa, schodnia (bud.).

Treppenfeiler; słup schodowy (bud.).

Treppenpfosten p. Treppensäule.

Treppenrost p. Rost.

Treppensäule (Treppenpfosten); słup schodowy (bud.).

Treppenschacht (Stufenschacht); szyb schodowy (górń.).

Treppenschalter; wyłącznik scho-dowy (el.).

Treppenspindel (Treppenbaum); słup schodów krętych (bud.).

Treppenstein; stopień kamienny schodowy (bud.).

Treppenstich (Staffelstich) bei der Torfgewinnung; rycie schodkowe, stopniowe, usłupowe.

Treppenstufe; stopień schodowy, stopień u schodów (bud.).

Treppenwangen (pl.); ościenie (policzki, szaragi) schodowe, schodnice.
Treppenweig p. Treppenflucht.
Trepperich (Trepprich) p. Tragwerk.
Trethaspel; kołowrót nożny (górn.).
Tretpumpe; pompa nożna (maszyn.).
Tretrad (Trittrad); deptak zewnętrzny (maszyn. górn. wierec. ziem.).
Tretscheibe; deptak (maszyn.).
Trette p. Treppe.
Tretwage (bei der Salzgewinnung aus dem Meere); skrzynia nożna, huśtawkowa (soln.).
Tretwerk p. Tragwerk.
Triakisoktaeder (Pyramidenoktaeder); tryakisoktaedr, ośmiościan piramidalny, potrójny (kryst.).
Triakistetraeder p. Trigondodekaeder.
Triangel (Bohrtriangel); trójnóg (wiertniczy) (wierc. ziem.).
Triangulierung (Triangulation, Dreieckmessung); trójkątowanie, tryangulacja (miern.).
Triangulierungsbureau; biuro tryangulacyjne.
Triangulierungskarte; plan tryangulacji, mapa tryangulacyjna (miern.).
Triangulierungspyramide; piramida tryangulacyjna (miern.).
Triangulierungssektion; sekcja tryangulacyjna, sekcja trójkątów.
Trias (Triasformation, Triasgruppe, System der Trias); tryas, formacja tryasowa (geol.).
alpine —; tryas alpejski.
deutsche —, (germanische —); tryas niemiecki.
Hallstätter —; tryas hallstacki.
mediterrane —; tryas śródładowy.
pelagische —; tryas pelagiczny.
Triaskalk; wapień tryasowy (geol.).
Triasperiode (Trias); okres tryasowy (geol.).
Trichroismus (bei Mineralien); trójbarwność (min.).
Trichter; lej, lejek.
Trichterartig (trichterförmig); lejowaty, lejkowaty.
Trichterherd p. Schlüsselherd.
Trichterkolben; tłok lejkowaty.
Trichterrösten p. Röstofen.
Tridymit; trydymit (min.).
Trieb; 1) pęd, ruch, napęd (siły); 2) zębnik, tryb, cewie.
Triebachse (Treibachse); oś napędna, pędowa (maszyn.).
gekuppelte —; oś napędna dowiązana, sprzężona.

Triebbau p. Abtreibezimmerung.
Triebfeder; sprężyna napędna, poruszająca (maszyn.).
Triebkraft p. Treibkraft.
Triebpfahl p. Getriebepfahl.
Triebrad; 1) koło pędzone, gwane p. Getriebe; 2) koło poruszające, ruchodawcze (maszyn.).
Triebsand (Triebsand, Schwimmsand); kurzawka, zydz, zyz, piasek lotny, ruchomy, żygawica (geol.).
Triebstange p. Kurbelstange.
Triebstock (pl. Triebstöcke) eines Getriebes; 1) cewie, tryb; 2) latarnia (mechanizm ruchu) (maszyn.).
Triebstockverzahnung; uzębienie palczaste (maszyn.).
Triebwelle; wał napędny, pędny, pędzący, główny (maszyn.).
Triebwerk; 1) maszyna poruszająca, napędna; 2) tryb, transmisja, zazębienie (maszyn.).
Triebzahn; ząb napędowy, pędzący (maszyn.).
Trigondodekaeder (Trigonal-dodekaeder, Pyramidentetraeder, pyramidales Dodekaeder, tetraederkantiges Dodekaeder, pyramidaler Zwölf-flächner, Dreimalvierflach, Triakis-tetraeder, Kyproid); dwunastościan trójkątowy, dwunastościan trygonalny, czwororościan piramidalny (kryst.).
Trigonia; trigonia, kozłeka (małża bezłgowa dwumuszkolowa) (geol.).
Trigonometrie (Dreieckslehre); trygonometria (geom.).
ebene —; trygonometria płaska.
sphärische —; trygonometria sferyczna.
Trigonometrisch; trygonometryczny.
Trigonometrische Funktion (trigonometrische Winkelzahl); funkcja trygonometryczna (geom.).
Trigonometrische Höhenmessung p. Höhenmessung.
Trigonometrisches Nivellement p. Nivellement.
Triklines System p. Kristallsystem.
Trilling; 1) p. Drilling (Drehling); 2) trojaki, zespolenie (zrost) potrójne (kryst.).
Trilobit (Dreilapper, versteinertes Krustentier); trylobit, trójkłapeć (rząd skorupiaków wielonożnych, utworów paleozoicznych) (geol.).
Trimorph; trójkształtny (min.).
Trinkerit; trynkeryt (min.).
Trinkwasser; woda do picia (geol.).

Trinom; trójmian (mat.).
Trinomisch; trójmianowy (mat.).
Trio (Triowalzwerk, Walzentrio, Dreiwalzensystem); walcownia trójkowa, trojaki (maszyn. hut.).
Triowalze; trójka walcarska (maszyn. hut.).
Triowalzenständer; stanina trzywalcowa (maszyn. hut.).
Tripel (Tripelerde); trypla, ziemia okrzenkowa (min.).
Tripelofen (Tripelofen); piec (płomienny) potrójny (hut.).
Triphan p. Spodumen.
Triplexbogenlicht; potrójne światło łukowe (el.).
Triplit (Eisenpecherz, Manganeisen-sulfat, prismatischer Retinbaryt); tryplit, ewizelit, ruda żelazna smolista (min.).
Trisilikat; trójkrzemian (chem. hut.).
Tritomit; trytomit (min.).
Triton (Trompetenschnecke); triton, tryton, trąboróg (mięczak brzuchopelzy jednoskrupowy trąbikowy w utworach trzeciorzędowych) (geol.).
Tritopyramide; piramida trzeciego rodzaju (kryst.).
Tritt; 1) następ, pedał; 2) stopień, schód, szczebel; 3) chód, krok, stąpienie, ślad; 4) gradus.
Trittbalg (Trittbalgen); miech nożny, pedałoway (kow. hut.).
Tritthammer (Fußhammer); młot nożny, pedałoway, stopka (mech. techn.).
Trittrad p. Tetrad.
Trittstufe; stopień, podstopie.
Trochus (Kreiselschnecke); trochus, kędzior, skręt, kręzołek (mięczak brzuchopelzy skrętowy) (geol.).
Trockenaltar p. Trockenherd 2).
Trockenapparat; 1) suszak, przyrząd suszący, przyrząd do suszenia (techn.); 2) p. Trockenkammer.
Trockenaufbereitungsanstalt; sortownia (seperacya, uprawnia, obrobnia) sucha (sort.).
Trockenbatterie; bateria sucha (el.).
Trockenbohrer p. Lettenbohrer.
Trockendampfapparat; przegrzewacz pary (maszyn.).
Trockene Abschläge; otłuczki suche (sort.).
Trockenelement; stos (ogniwo, element) suchy (el.).
Trockener Gang des Ofens p. Ofengang (dürrer).

Trockene Säule (Zambonische Säule); stos suchy (el.).
Trockenes Erz (Dürrerz); ruda sucha (to jest bogata, łatwotopliwa, sprawiająca bieg suchy) (hut.).
Trockengewinnung (trockene Gewinnung) des Salzgebirges; odbudowa sucha, odbudowa na sucho (pozem następuje ługowanie) (soln.).
Trockenherd; 1) ognisko suszące, piec do suszenia, susznia (rudna) (hut.); 2) panew suszarniana, stół suszarniany (warzel.).
Trockenkammer (Trockenapparat); suszarnia, susznia (warzel. techn.).
Trockenkasten; suszarka (chem.).
Trockenlegen (entwässern) eine Grube; osuszyć, odwodnić (kopalnię).
Trockenlegung (Entwässerung); osuszenie, odwodnienie.
Trockenlöschen (des Kalkes); gąszenie na sucho (wapna).
Trockenmauer (Trockenmauerwerk); mur suchy, mur na sucho (bud.).
Trockenmauerung; murowanie na sucho, murowanie suche (bez zaprawy) (bud.).
Trockenmittel; środki suszące, ciała osuszające (chem.).
Trockenofen; 1) piec do suszenia, susznia (techn. hut.); 2) p. Trockenherd 2).
Trockenölfirnis (Sikkativfirnis) p. Firnis.
Trockenpfanne p. Pfanne, Trockenherd 2).
Trockenplatz; miejsce do suszenia, suszyszcze (techn. hut.).
Trockenpochen; tłuczenie suche (sort.).
Trockenpochwerk (trockenes Pochwerk); tłuczka sucha (sort.).
Trockenpresse; prasa (tłocznia, tłuczka) sucha, prasa na sucho (techn.).
Trockenpressen (Trockenpreßmethode, Trockenpreßverfahren, Trockenpressung) bei Torf, bei Briketts u. s. f.; prasowanie (tłoczenie) suche, prasowanie na sucho (techn.).
Trockenrätter; arfa, rafa (sort.).
Trockenschicht p. Isolierschicht.
Trockensetzen; osadzanie suche (sort.).
Trockenstallage; półki suszarniane (techn.).
Trockenstube; suszarnia (techn.).
Trockentrommel; bęben osuszający, suszący (warzel. soln.).

Trockenzentrifuge (Trockenseparator); wirówka (centryfuga) odpylająca (sort.).

Trocknen; suszyć. osuszać, wysuszać (techn. hut. warzel.).

Trocknung (das Trocknen); suszenie, osuszanie (techn.).

künstliche —: suszenie sztuczne.

natürliche —, (Luft —); suszenie naturalne, powietrzne.

Trocknungsart (des Sudsalzes); sposób suszenia (warzel.).

Trocknungsluft; powietrze suszące (warzel.).

Trog; 1) koryto, skrzynia; 2) niecka, nieculka p. Bergtrog.

Trägerit; tregeryt (min.).

Troilit (Einfach Schwefeleisen); troilit (min.).

Troleit; troleit (min.).

Trombolit; trombolit (min.).

Trommel; bęben (maszyn. górń. sort.).

Förder — p. Seiltrommel.

Ketten —; bęben łańcuchowy.

Reibungs —; bęben przewojowy.

Riemen —; bęben pasowy.

Seil —, (Förder —, Seilkorb); bęben linowy, wyciągowy.

Separations —, (Klassierungs —); bęben rozdzielający, sortujący, sortownik bębnowy.

Wasch —, (Abläuter —); bęben oplókujący, obmywający, oddzielający.

Wetter —, (Wind —); wentylator (przewietrznik) ręczny.

Trommelanker; twornik bębnowy (el.).

Trommelarmatur; zbroja bębnowa (el.).

Trommelbaum (Göpelshwengel, Tummelbaum) eines Pfordegöpel p. Rennbaum.

Trommelmaschine; maszyna bębnowa (el.).

Trommelrad (Tympanum, eine Wasserhebungsmaschine); czerpak bębnowy, tympan.

Trommelseparation; separacja (oddzielanie, przesiewanie) bębnowa (sort.).

Trommelsieb; sito bębnowe (sort.) p. Siebtrommel.

Trommelsiebapparat; przesiewnik (przesiewacz) bębnowy (sort.).

Trommeltrocknung (des Siedesalzes); suszenie bębnowe, suszenie w bębnach (warzel.).

Trommelwäsche; płóczka bębnowa (sort.).

Trommelwicklung; uzwojenie bębnowe (el.).

Trompe; kozub (sklepienia) (bud.).

Trompete p. Fangmutter.

Trona (Urao, prismatoidisches Tronasalz); trona, urao (min.).

Troostit; trustyt (min.).

Tropfapparat; wykraplarka (smaru) (maszyn. techn.).

Tropfbar (tropfbarflüssig); kroplisty (fiz.).

Tropfbühne (Traufbühne); pomost ociekowy, pryca ociekowa (warzel.) p. Ableckbühne.

Tröpfelgradierung (Dorngradierung) p. Gradierung.

Tröpfelrinne (bei der Tröpfelgradierung); rynna kropelkowa, kroplista (soln.).

Tröpfeltrog (bei der Tröpfelgradierung); koryto kropelkowe, kropliste, kroplak (soln.).

Tröpfelvorrichtung (b. d. Tröpfelgradierung); urządzenie (przyrząd) kropelkowe, ociekowe, kropliste (soln.).

Tropfkante des Weißbleches (Abwerfsaum); brzeg (brzeżek) blachy bielonej (wskutek krzepnięcia ociekającej cyny) (met.).

Tropfleiste (Wassernase); okapek (rynienka odwrotna, czyli wyżłobienie w spodzie płyty głównego gzymsu) (bud.).

Tropföler (Tropfschmiergefäß); oliwiarka kropłowa (maszyn.).

Tropfring; pierścień do oliwienia kropłami (maszyn.).

Tropfrohr; rurka ściekiewkowa (łożyska) (maszyn.).

Tropfsalz (Salzstalaktit); sól naciekowa, sopol solny (soln. geol.).

Tropfschmiergefäß p. Tropföler.

Tropfstein (Warzenstein); sopol. sopleńiec, naciek (geol.) p. Stalaktit, Stalagmit.

Tropfsteinartig; sopleńcowy, naciekowy.

Tropfsteinbildung; 1) powstawanie (tworzenie się) nacieków; 2) utwór naciekowy (min. geol.).

Tropfsteingrotte (Tropfsteinhöhle); jaskinia (grotta) sopleńcowa, stalaktytowa (geol.).

Tropfzink p. Werkzink.

Trottgang (Trottmühle) p. Kollergang.

Trottoir (Gassenfußweg, Bürgersteig); chodnik, trotuar (po bokach ulicy).

Trüb(e); mętny.

Trübe; zgęzły, męty (rudne) (sort.) p. Pochtrübe.

Trüben (einschlänmen); mącić, zamącić (sort.).

Trüberinne; żłoby zgręzowe, mętowe (sort.).

Trübhapp p. Schlammgraben.

Truck (Trök); system zamienny, zamiana (wynagrodzenie robotników towarem, nie pieniędzmi).

Trum (Trumm) eines Ganges, einer Lagerstätte; gałąź (ramię, odnoga, odnóże) żyły, odżyłek (geol. gór.). **hangendes** —, (Hangend —); odżyłek nadkładowy, odżyłek w nadkładzie.

liegendes —, (Liegend —); odżyłek podkładowy, odżyłek w podkładzie. **die Trümmer treten zusammen** (vereinigen sich zu einem Gang); odżyłki (żyły boczne) schodzą się.

Trum (Trumm, Schachtrumm) p. Schachtabteilung.

Trum (Trumm, Seiltrumm) p. Trummseil.

Trümmer; 1) gruzy; 2) p. Trum.

Trümmerartig (von Lagerstätten); gruzowiskowy, usypowy (geol.).

Trümmergestein (Konglomerat, Breccie); okruhowiec, brekcyka, druzgot, zlepieniec, konglomerat (geol.).

Trümmerlagerstätte (Seifen); złoża gruzowiskowe, usypowe, napływowe (geol.).

Trümmermarmor p. Marmor.

Trümmermauer p. Mauer.

Trümmerstock (Stockwerk) p. Gangnetz.

Trummseil (Seiltrumm); lina szybowa (górna lub dolna) (górn.).

Trumpf p. Stiebalken.

Trust (Unternehmerring); trust (zmonopolizowanie przemysłu w rękach kilku).

Tryphylin; tryfilin (min.).

Tscherper (Grubentscherper); sierpik, (nóż do próbowania wyprawy drzewnej dla przekonania się, czy jest zdrowa i czy nie murszeje, oraz do oczyszczania z grzybów i pleśni) (górn.).

T-Schiene; szyna teówkowa (met.).

T-Stück; rozszczepka prosta, trójzłączka.

Tubbing (beim eisernen Schachtausbau); tubing (górn.).

Tubbingkranz (eiserner Küvelagering); wieniec tubingowy (górn.).

Tüchertrocknung (Salztrocknung auf Tüchern); suszenie pasowe (na pasach płóciennych) (warzel.).

Tüchtig; 1) tęgi (co do objętości lub siły); 2) zdatny, usposobiony, uzdolniony.

Tüchtigkeit; zdatność, uzdolnienie, kwalifikacja.

Tuchwetterlutte; lutnia powietrzna z płótna, wiatrówka płócienna (górn.).

Tudorbogen; łuk Tudora (bud.).

Tuësit; tuezyt (min.).

Tuff; tuf, martwica (geol.).

Kalk —; tuf wapienny.

Kiesel —, (Kieselsinter, Kieselgur); tuf (nawar) krzemionkowy.

Mergel —; tuf marglowy.

Palagonit —; tuf palagonitowy.

Tachylit —; tuf tachylitowy.

vulkanischer —; tuf wulkaniczny.

Tuffstein (Traßstein, Traß); tras, martwica gąbczasta, wulkaniczna, kamień dziarnisty (geol.).

Tülle p. Dille.

Tumbholz p. Tonnenfachholz.

Tummel; sklep, dzwon, dół (górn.).

Tummelbau; odbudowa sklepowa, dzwonowa, dołowa (przy odbudowie węgla brunatnego) (górn.).

durch — gewinnen (austummeln); sklepować, dzwonować, odbudowywać sposobem sklepowym, dzwonowym, dołowym.

Tümpel (Tümpelstein) b. Hochofen; krzyżak (pokrywający przedskrzynie wielkiego pieca i stanowiący pierś pieca) (hut.).

Tümpelblech (beim Hochofen); blacha krzyżakowa (hut.).

Tümpelisen (beim Hochofen); legar (dźwigar) krzyżakowy (hut.).

Tümpelflamme (beim Hochofen); płomień krzyżakowy (hut.).

Tümpelstein (beim Hochofen) p. Tümpel.

Tünche; wyprawa, tynk, zaprawa (bud.).

Tünchen; wyprawiać, tynkować, bieleć wapnem (bud.).

Tungstein p. Scheelit.

Tungsteinmetall (Tungsténe) p. Wolfram.

Tunnel; tunel, przejazd podziemny.

Tunnelbau; budowa tuneli (bud.).

Tunnelbogen; łuk tunelowy.

Tunnelbohrmaschine; wiertarka tunelowa.

Tunneleingang; wlot tunelu.
Tunnelgewölbe; sklepienie tunelu.
Tunnellänge; długość tunelu.
Tunnelmauerung; omurowanie tunelu.
Tunnelprofil; profil (obrys, okrój) tunelu.
Tunnelsohle; spód tunelu.
Tunnelzimmerung; oprawa (obudowa, wyprawa, wydrzewienie) tunelu.
Tür: drzwi (bud.).
blinde —; drzwi ślepe.
doppelte —; drzwi podwójne.
einfache —; drzwi pojedyncze.
einflügelige —; drzwi jednoskrzydłowe, jednopole.
Eingangs —, (Haupt —); drzwi wchodowe, główne.
Fall —; drzwi leżące, zwodowe, poziome, spustowe.
geleimte —; drzwi klejone.
gestemnte —, (Füllungs —, — auf Fries und Füllungen); drzwi wnękowe, ramowe, otoczynowe, drzwi na wnęki i otoczniny.
Glas —, (verglaste —); drzwi oszklone.
Kreuz —; drzwi krzyżowe.
Latten —; drzwi łątowe.
Schub —, (Schiebe —, Kulissen —); drzwi zasuwane, sūwane.
Tapeten —; drzwi kryte.
verschalte —; drzwi opierzone, objamane.
Zimmer —; drzwi pokojowe, izdebne, wewnętrzne.
zweiflügelige —, (Doppel —); drzwi dwuskrzydłowe, dwupole.
 — **mit Einschubleisten**; drzwi szpagowe.
Türangel (Türband); zawiasa drzwio-wa (ślus.).
Türanschlag; przyłga (stol.).
Türband p. Türangel.
Türbeschlag; okucie drzwi (ślus.).
Turbine (Wasserturbine, Kreisrad, horizontales Wasserrad); turbina (wodna), wirówka, koło wodne wirowe (maszyn.).
Achsiel —; turbina osiowa, ośna.
äußere Radial —; turbina odśrodkowa, odosiowa.
einstufige —; turbina jednostopniowa.
Grenz —; turbina graniczna, turbina o strumieniu ujętym.
Hochdruckwasser —; turbina wysokopadna.

innere Radial —; turbina dośrodkowa, doosiowa.
Kegel —; turbina o przelocie postokowym.
mehrstufige —; turbina wielostopniowa.
Partial —; turbina cząstkowa, turbina z zasilaniem częściowym.
Radial —; turbina promieniowa, promiennicza, promienna.
Reaktions —, (Überdruck —); turbina naporowa (reakcyjna).
Strahl —, (Aktions —, Freistrah —); turbina odrzutna.
Voll —; turbina całkowita, turbina z zasilaniem całkowitem.
Turbinenachse; oś turbiny (maszyn.).
Turbinendynamo; dynamo (prądnicą) turbinowa (el.).
Turbinengebläse; dmuchawa turbinowa (maszyn. hut.).
Turbinengehäuse; osłona turbiny (maszyn.).
Turbinengöpel p. Göpel.
Turbinenkunst; maszyna wodociągowa (wywadniarka) turbinowa (maszyn. górń.).
Turbinenlagerung; ułożenie turbiny (maszyn.).
Turbinenpochwerk; głuzka turbinowa (sort. maszyn.).
Turbinenwelle; wał turbiny (maszyn.).
Türdrücker (Türfalle); klamka (ślus.).
Türflügel (pl.); skrzydła drzwi, podwoje (bud.).
Türfüllung; wnęki drzwiowe (stol.).
Türfutter (Türgestell, Türrahmen, Türzarge); odrzwia, futryna drzwi, rama, uszak (bud.).
Turgit; turgit (min.).
Türhaken (Stützkegel); kruk zawiasy, wieszak zawiasy (ślus.).
Türkette (Türkettel, Vorlegeeisen); wrzeciadze.
Türkis (Kallait); turkus, kalait (min.).
Türklinke; klamka drzwio-wa, klamka u drzwi (ślus.).
Turm; wieża (bud.).
Turmalin (rhomboedrischer Turmalin); turmalin (min.).
blauer — p. Indigolith.
roter — p. Rubellit, Siberit.
schwarzer —, (gemeiner —) p. Schörl.
wasserheller —, (Achroit); achroit.
Turmalinfels (Turmalinit, Schörlfels); skała turmalinowa, turmalinit (geol.).

Turmalinschiefer (Schörlschiefer); łupek turmalinowy (geol.).
Turmalinzang: szczypczyki turmalinowe (fiz. min.).
Turmdach p. Dach.
Turmhaube; 1) dach wieżowy p. Dach; 2) dach kopulasty (bud.).
Turmhelm; hełm wieży (bud.).
Turmhöhe; wysokość wieży.
Turmspille (Helmstange); igła wieżowa, sztyber (bud.).
Turmspitze; szczyt (wierzchołek) wieży.
Turmuhr; zegar wieżowy.
Turnerit; turneryt (min.).
Türöffnung; oścież (otwór w ścianie dla drzwi) (bud.).
Turon (Turonien); turon (kreda górna) (geol.).
Türpfosten p. Türsäule.
Türrahmen p. Türfutter.
Türriegel; zasuwa u drzwi, zasuwa drzwiowa.
Turrilites; turrilites, wieżyczka (mięczak brzuchopełzy skrętowy w utworze piaskowca zielonego, w kredzie i opoce) (geol.).
Turritella; turritella, wieżoskręt (mięczak brzuchopełzy skrętowy w utworach kredowych) (geol.).
Türsäule (Türpfosten); węgar (słupy pionowe po bokach ościeży na progu stojące, drewniane lub kamienne, na których opac spoczywa) (bud.).
Türschloß; zamek drzwiowy, zamek do drzwi (ślus.).
Türschlüssel; klucz drzwiowy, klucz do drzwi.
Türschwelle; próg (dolna część odrzwi, kamienna lub drewniana).
Türstange; zawora drzwiowa, wrzeciąg.
Türstock (Türstockgeviere, ganzer Türstock, Streckenpaar, Paartürl,

Paar): 1) odrzwia, para (górn.); 2) p. Türstockstempel.
halber —; półodrzwia, półpara.
Türstockgeviere p. Türstock 1).
Türstockkappe p. Kappe.
Türstockswelle (Schwelle, Grundsohle); próg (górn.).
Türstockstempel (Türstock); stempel (słupek, stojak) odrzwiowy, boznaczna (górn.).
Türstockzimmerung; oprawa (wyprawa, wydrzewienie, obudowa) odrzwiowa.
ganze —; oprawa całodrzewna, całodrzwiowa.
halbe —; oprawa półodrzwiowa, półowiczna.
Türsturz (Oberschwelle); nadproże, nadprożnik (bud.).
Türverkleidung; okładzina (otoczyna, opaska, oprawa) drzwi (stol.).
Türzarge p. Türfutter.
Tusche (chinesische Schwärze); tusz.
Tuschen; tuszować, nakładać (malować) tuszem.
Tuschmanier; lawowanie p. Manier.
Tuschschale; miseczka tuszowa, miseczka na tusz.
Tutia (zinkischer Ofenbruch) p. Gichtschwamm.
Tympanon p. Giebfeld.
Tympanum p. Trommelrad.
Typ (Typus, Grundgestalt, Musterform, Vorbild, Urbild); typ, kształt zasadniczy, wzór, pierwowzór.
Typisch (vorbildlich, mustergültig); typowy, charakterystyczny, znamienny.
Tyre (pl. Tyres) p. Bandage.
Tyrit (Fergusonit); tyryt, fergusonit (min.).
Tyroler Pfanne; panew tyrolska (warzel).
Tyrolit p. Kupferschaum.

U.

Übelstand; zły, wada, brak, niedostatek, nieprzyzwoitość, niedogodność.
Überanstrengung; przesilenie (bakteryi) (el.).
Überarbeit p. Zustand.
Überberg p. Kappe.
Überblattung (Blatt); łączenie na nakładkę, nakładka (cieś.) p. Hakenblatt.

einfache —, (einfaches Blatt); łączenie zwyczajne, nakładka zwyczajna.
schiefe —, (<schräges Hakenblatt); łączenie ukośne, nakładka ukośna.
Überbrechen (überfahren); przełamać, przebić (górn.).
Überbrechen (über sich brechen, überhohen, ein Überhohen treiben,

- überhauen, aufbrechen, aus der Tiefe in die Höhe arbeiten); kopać w górę, pod wierzch, luzować, kominować (górn.).
- Überbrechen** (das Übersichbrechen, Überhauen, Überhöhen, die Überhöhe, der Überbruch, Aufbruch); nadsobie, nadsiewłam, łom dowierzchni, dostropny, pochylnia wznożącą się, dowierzchnia, dostropna, komin (górn.).
- Überbrochenes Feld**; pole odbudowane, wyrabane (zupełnie) (górn.).
- Überbruch** p. Überbrechen.
- Überbrückung**; rzucenie (zbudowanie) mostu (przez rzekę) (bud. most.).
- Überbühnen** (mit Brettern überdecken); zapomostować, zabonować, pokryć deskami (górn.).
- Überbürdung**; przeciążenie.
- Überchlorsäure** (Perchlorsäure); kwas nadchlorowy (chem.).
- Überchloresure Salze** (Perchlorate); nadechlorany (chem.).
- Übercompoundieren**; przegłównić, przezowić (el.).
- Übercompoundierung**; przegłównienie, przezożenie (el.).
- Überdachen**; podryć (przykryć) dachem, dach nad czem (bud.).
- Überdecken**; nakryć z wierzchu (bud.).
- **mit Gewölbe**; przesklepić.
- Überdeckung**; przykrycie, pokrycie.
- **des Schiebers** p. Schieberüberdeckung.
- Überdrehen**; przekręcić.
- Überdruck**; 1) nadciśnienie (cieczy); 2) nadprężność (gazów); 3) ciśnienie zbytnie, przepor, przyrost ciśnienia.
- Überdruckturbine**; turbina naporowa, turbina o ciśnieniu hydraulicznem (maszyn.).
- Übereinanderschichtung**; uwarstwienie (geol.).
- Übereinkunft**; ugoda.
- Übereinstimmung**; zgodność.
- Übererregung** p. Überregung.
- Überfahren** (überbrechen) Lagerstätten; przeciąć, przejść, przejechać (złoża mineralne) (górn.).
- Überfahrt**; przejazd, przewóz.
- Überfall** (Überlauf); 1) przelew; 2) przewał (wał usypany, wstrzymujący do pewnej wysokości wodę w stawach).
- Überfallschütze**; stawidło przewalowe, nadskokowe (rob. wod.).
- Überfallswehr**; jaz przelewowy, przewał (bud. wod.).
- Überflurhydrant**; hydrant nadziemny, naziemny.
- Überfluß**; 1) nadmiar; 2) nadpływ (odl.).
- Überfluten**; zalewać, zalać.
- Überflutung**; zalew, wylew (rzeki).
- Überfuhr**; przewóz, przeprawa.
- Überführung**; przeprowadzenie, prowadzenie górą.
- Übergar** p. Übergar.
- Übergabe**; oddanie, wręczenie.
- Übergabeprotokoll**; protokół oddawczy.
- Übergabsverzeichnis** p. Abgabverzeichniss.
- Übergang**; przejście.
- Übergangsbestimmungen**; postanowienia przejściowe, warunki przejścia (towarów) (kol.).
- Übergangsbogen** (Übergangskurve); łuk przejściowy, krzywa przejściowa (kol.).
- Übergangsgebirge** (Übergangsformation, System der Grauwacke o. Grauwackengruppe); góry przechodowe, przejściowe, pierwotnowarstwowe, ościenne (geol.).
- Übergangsgebirgsarten** (pl.); skały przechodowe, przejściowe, pierwotnowarstwowe, ościenne (geol.).
- Übergangskalk**; wapień przechodowy, przejściowy (geol.).
- Übergangskurve** p. Übergangsbogen.
- Übergangsperiode** (Übergangszeit); okres przejściowy, epoka przejściowa (geol.).
- Übergangsstation** (Übergabstation, Grenzstation); stacya przechodowa, graniczna (kol.).
- Übergangsstil**; styl przejściowy (arch.).
- Übergangsvorschriften**; przepisy (ustawa) przejściowe.
- Übergangswiderstand**; opór stykowy, przechodni (el.).
- Übergar**; przegotowany, przegrzany, przerafinowany, przewęglony.
- Übergares Kupfer** p. Kupfer.
- Übergeber**; oddawca, wręczyciel.
- Übergekippt** (überstürzt) von einer Gebirgsschicht; odwrócony (geol.).
- Übergewicht**; 1) przewaga; 2) nadwyzka, przewyzka w wadze; 3) przeciążenie (techn.).
- Übergipsen**; pogipsować, zagipsować (bud. techn.).

Übergittern (vergittern); 1) zakratować, okratować; 2) ogrodzić.

Übergolden (vergolden); pozłocić, ozłocić (met. techn.).

Übergreifen; zachodzić na siebie.

Übergreifend; zachwytowy, zachwytny.

Übergreifende Lagerung (transgredierende Lagerung) p. Lagerung.

Überhang; pochylenie, nadwieszka.

Überhängen; 1) zwieszać się, wystawać; 2) wyjść z pionu.

Überhaseln; wyciągnąć wyżej, przeciągnąć (górn.).

Überhau (Überhauen, Überhöhe) p. Überbrechen.

Überhau (ein schwebender Pfeilerdurchhieb); przebitka (filarowa) dowierzenia (górn.).

Überhauen; 1) p. Überbrechen; 2) przekroczyć odbudową granicę (górn.).

Überheben (der Förderschale); nadźwig (klatki wyciągowej) (maszyn. górn.).

Überheber (Überreicher) beim Walzwerk; podawacz (hut.).

Überheizröhre; rura przegrzewacza, rura przegrzewcza (maszyn.).

Überheizungsfläche; powierzchnia przegrzewana.

Überhimmel (unregelmäßige Verätzung des Himmels); nadstrop (w ługowniach) (soln.).

Überhitzen; przegrzewać, przegrzać, przepalić (techn. hut.).

Überhitzen (das) p. Überhitzung.

Überhitzer (Überhitzungsapparat); przegrzewacz (maszyn.).

Überhitzt; przegrzany.

Überhitzter Wasserdampf; para wodna przegrzana.

Überhitzung (das Überhitzen); przegrzanie (pary).

Überhöhe p. Überbrechen.

Überhöhen p. Überbrechen.

Überhöht; podwyższony.

Überhöhtes Gewölbe p. Gewölbe.

Überhöhung; 1) podwyższenie; 2) przechylenie, przechył.

Geleis — p. Geleiserhöhung.

Überhub (einer Fördermaschine); nadźwig (maszyn. górn.).

Überkippt p. Übergekippt.

Überkipfung; odwrócenie (geol.).

Überkompoundieren p. Übercompoundieren.

Überkompoundierung p. Übercompoundierung.

Überlagen; nakrywać (o pokładach) (geol.).

Überlagerung p. Auflagerung.

Überlagerung (der Schurffkreise); pokrycie (kół wylącznościowych noweni) (pr. górn.).

Überlandzentrale; elektrownia okręgowa (el.).

Überlappung; zakładka (nicenie).

Überlappungsnetzung; nicenie na zakładkę.

Überlastung; przeciążenie (el.).

Überlastungsfähigkeit des Elektromotors; przeciążalność motoru (prąduka) elektrycznego (el.).

Überlastungsventil p. Zusatzventil.

Überläutern; przemywać, przepłókiwać (sort.).

Überlauf; przelew, przewał p. Überfall.

Überlaufen; przelewać się.

Überlaufgrube; dół przelewny.

Überlaufrohr; rura przelewowa.

Übermangansäure; kwas nadmanganowy (chem.).

Übermangansäure Salze; nadmanganiany (chem.).

Übermangansaures Kali; nadmanganian potasowy (chem.).

Übermaß; 1) nadmiar; 2) obfitość.

Übermauern; nadmurować.

Übermauerung; nadmurowanie.

Übermittler; doręczyciel.

Übernahme; objęcie, odbiór, odebranie.

Übernahmsprotokoll; protokół odbiorczy.

Übernehmer; odbiorca.

Überoxyd p. Superoxyd.

Überphosphorsäure; kwas nadfosforowy (chem.).

Überplattung p. Überblattung.

Überproduktion (Hyperproduktion, Zuvielerzeugung); hyperprodukcya, nadprodukcya, nadmiar wytwórczości.

Überregung; przebudzenie (el.).

Überlöschen (mit Röschen untersuchen); przekopać, rozkopać, przerować (górn.).

Überlöschen (pl.); przekopy, rozkopy (górn.).

Übersättigen; przesycić, przesycać.

Übersättigung; przesylenie.

Überschar; przymiar, przymiarek, miejsce niekopane (na kopalnię niezajęte) (pr. górn.).

Überschicht p. Zustandschicht.

Überschieben; nasunąć.

Überschiebung (Übersprung, Überwurf, Wechsel, das Doppelliegen eines Flözes); przesunięcie, przerzucenie, nasunięcie (geol.).

Überschiebungsschuppen; przesunięcie blaszkowe (geol.).

Überschlächtig (oberschlächtig); nasiębierny.

Überschlag (Anschlag, Voranschlag); kosztorys (wykaz kosztów zamierzonej roboty lub budowy) (bud.).

Überschlichten (schlichten); wyrównać (blache) (met. techn.).

Überschmieden; przekuć.

Überschmelzung; 1) przetopienie; 2) przechłodzenie.

Überschneidung kreuzförmige p. Kreuzkamm.

Überschreiten; przekroczyć.

Überschreitung; 1) przekroczenie, przestąpienie (np. granicy, kosztorysu); 2) skończenie (n. p. 20 lat życia).

Überschluß; nadmiar, zwyżka, nadwyżka.

Überschüttung; nadsypka.

Überschwefelblei p. Johnstonit.

Überschwefelsäure; kwas nadsiarkowy, nadsiarczany (chem.).

Überschwemmung (Inundation); wylew, powódź.

Überschwemmungsgebiet (Inundationsgebiet); zalewisko (rob. wod.).

Übersenden; przesłać.

Übersender; wysyłający, posyłający, nadawca.

Übersendung; przesłanie, przesyłka.

Übersetzen (durchsetzen) von Gängen p. Durchkreuzen.

Übersetzen (einen Ofen); przepelnąć rudą (piec), przerudzić (hut.).

Übersetzung; 1) przekładnia, stosunek przenośny (maszyn.); 2) przełożenie; 3) przeprawa (przez rzekę).

Übersetzungsverhältnis (Umsetzungsverhältnis); przełożenie, przenośnia, przekładnia, stosunek przeniesienia, stosunek w przekładni (maszyn.).

Übersieh (Übersiehbrehen); 1) komin; 2) kominowanie, luzowanie, robota pod wierzch (górn.) p. Überbrehen.

Übersichtreiben (Übersiehbrehen) p. Überbrehen.

Übersicht; pogląd, przegląd.

summarische —; pogląd ogólny.

Übersichtskarte; mapa przeglądowa, poglądowa, plan ogólny (miern.).

Übersichtskosten; ogólny plan wydatków.

Übersichtsplan; plan przeglądowy, poglądowy, ogólny (miern.).

Übersiedlungsgebühr; przesiedn. **Übersilbern** (versilbern); posrebrzyć (met. techn.).

Überspannen; napinać, napiąć.

Überspannung; 1) przepięcie, napięcie nadmierne, nadmiar napięcia (el.); 2) nadmiar naprężenia, wyężenia (mech.).

Überspannungssicherung; ochronnik przed przepięciem, bezpiecznik nadmiaru napięcia (el.).

Überspringen der Funken; przeskakiwanie iskier.

Überspritzer (zur Zerstörung der Salzhaut); natryskiwacz (warzel.).

Übersprung p. Überschiebung.

Überstädiges Erz; ruda zwietrzała (hut.).

Überstrom; przetężenie, nadmiar prądu (el.).

Überstromausschalter; krańcownik (dodatny) (el.).

Überströmung; 1) przepływ (cieczy); 2) przelot (gazów); 3) wylew, wzbicie (rzeki).

Überströmungsröhre; 1) rura przepływowa (dla cieczy); 2) rura przelotowa (dla gazów).

Überstürzt p. Übergekippt.

Übertags (über Tage) p. Obertags.

Übertrag (Transport); przeniesienie, z przeniesienia (w rachunkach).

Übertragen; 1) przenosić; 2) przesyłać (siłę).

Übertrager p. Relais.

Übertragung (Translation); przeniesienie, przenoszenie, przewód (siły), przenośnia (maszyn.).

Übertragungsstation telegraphische; stacya telegraficzna pośrednia, przejściowa (el.).

Übertünchen; pobielić, zabielić, otynkować (bud.).

Überwachung; nadzór, dozór.

Überwässerung nach Hutter; nadwodnienie (ługowni) sposobem Huttera (soln.).

Überwasserzapfen; czop nadwodny, górny (u turbiny) (maszyn.).

Überweisung; przekazanie, przekaz.

Überwölbung; przesklepienie (bud.).

Überwurf p. Überschiebung.

Überzählig; nadliczbowy.

Überzeit; podniówka, naddniówka.

Überzeitvergütung; podniowe, nad-dniowe.

Überziehen; powlekać, powlec.

Überzinken (verzinken); cynkować, pocynkować (met. techn.).

Überzinkung (Verzinkung); pocynkowanie (met. techn.).

Überzinnen (verzinnen); cynować, pocynować (met. techn.).

Überzinnung (Verzinnung); cynowanie, pocynowanie (met. techn.).

Überzug; 1) powłoka; 2) okładzina; 3) nadciąg (dźwigar).

U-Eisen (C-Eisen); ceownik, korytówka, żelazo korytowe (bud. met.).

Ufer; brzeg; wybrzeże (geol.).

Uferbefestigung; ubezpieczenie brzegów (rob. wod.).

Uferböschung; stok brzegu.

Uferbruch (Abbruch); urwisko.

Uferdamm; wał, grobla nadbrzeżna.

Uferdeckung; pokrycie brzegu.

Uferfassung; obudowa (zabudowanie, ujęcie) brzegów (rob. wod.).

Ufergegend; przybrzeże (geol.).

Ufergelände; nadbrzeże (geol.).

Uferkran; żóraw nadbrzeżny (maszyn.).

Uferland; pobrzeże, nadbrzeże, porzeczce, grunt nadbrzeżny (geol.).

Ufermauer; mur brzeżny, przybrzeżny, nadbrzeżny, bulwar (rob. wod.).

Uferpfeiler (Widerlager); przyczółek, filar przyczółkowy, przybrzeżny (bud. most.).

Ufersand; odmiał, piasek nadbrzeżny (geol.).

Uferschutz (Uferversicherung); ochrona (ubezpieczenie) brzegu.

Ulexit (Boronatrokalzit, Natroborokalzit); uleksyt, natroborokalcyt, boronatrokalcyt, hayezyn, tynkalcyt (min.).

Ullmannit (Nickelspießglanzerz, Antimonnickelglanz, Nickelantimonglanz, eutomer Kobaltkies); ulmanit, błyszcz antymonikłowy, krusz antymonikłu (min.).

Ulm (Ulme, Stoß, Wange) des Stollens, der Strecke; bok, ściana, ocios (chodnika, sztolni) (górn.).

Ulme (Ulmenbaum); wiąz, brzost.

Ulmenbau (Säulenbau); odbudowa słupowa (ścianowanie piętrowe kierunkowe) (górn.).

Ulmenholz; więzina, brzostowina, drzewo brzostowe.

Ulmennachnahme; przybieranie (przybierka, przybiórka) boków, ścian, ociosów (chodnika) (górn.) p. Nachnahme.

Ulmenfahl; okładziny (wścianki, paliki) bozeczne (górn.).

Ulmenvässerung (des Sinkwerkes); nawodnienie boków (ługowni) (soln.).

Ultramarin (Lasurblau); ultramaryna, lazur (barw.).

Umbau; 1) przebudowa; 2) przeróbka.

Umbauen; 1) przebudować; 2) obudować (bud.).

Umbildung (Metamorphismus); przeobrażenie, metamorfizm (geol.).

Umbördeln (auskrempen); zaoblicić, rozoblicić, wyoblicić (wywinąć brzeg rury u kotłów).

Umbördelung; 1) zaoblenie, zawinięcie (ku środkowi); 2) wyoblenie, wywiniecie (na zewnątrz).

Umbrä (Umber); umbra (min.).

kölnische —; umbra kolońska (barw.).

Umbrechen (umfahren, umgehen, einen Umbruch treiben); obejść okrążyć, objechać (górn.).

Umbruch (Umbruchsort, Umbruchstrecke); chodnik obchodowy, obwodowy, objazdowy, okrężny, kręty, obchód, objazd (szybu) (górn.).

Umdämmen; obwałować, ogroblicić.

Umdrehung (Rotation); obrót, wirowanie, krążenie, rotacja (mech.).

tote —; obrót czczy (maszyny).

Umdrehungsachse; oś obrotu (mech. geom.).

Umdrehungsbewegung; ruch obrotowy, rotacyjny.

Umdrehungselipsoid; elipsoid (elipsoida) obrotowy (geom.).

Umdrehungsfläche; powierzchnia obrotowa.

Umdrehungsgeschwindigkeit p. Geschwindigkeit.

Umdrehungskörper; bryła obrotowa (geom.).

Umdrehungsparaboloid; paraboloida obrotowa.

Umdrehungszahl; ilość obrotów (mech.).

tote —; czcza ilość obrotów (prądnic).

Umfahren; 1) obejść, okrążyć, ominąć, wyninać; 2) obwodzić (planimetrem).

Umfahrungsfehler (beim Planimeter); błąd obwodzenia (miern.).

Umfang; 1) obwód (koła); 2) rozległość (kraju); 3) obszar (lasu); 4) rozmiar (budowli).

Umfangsdamm; tama obwodowa (przeciwpożarna) (górn.).

Umfangsdrain; dren obwodowy.

Umfangsgeschwindigkeit p. Geschwindigkeit.

Umfangskraft; siła obwodowa, siła na obwodzie koła.

Umfanglinie (Umfang, Peripherie); obwód, linia obwodowa (geom.).

Umfangsmethode; sposób (metoda) obwodowy, sposób (metoda) obwodzenia, zdejmowania z obwodu (miern.).

Umfangswinkel (Peripheriwinkel); kąt obwodowy (geom.).

Umfassungsmauer; mur okalający, obwodowy, zewnętrzny (bud.).

Umflechtung; oplecenie (el.).

Umformen; przekształcić.

Umformer; przetwornica (el.).

Gleichstrom —; przetwornica prądu stałego, sprądu.

Sparschaltungs —; przetwornica niedochłonna.

Wechselstrom —; przetwornica prądu przemiennego, rozprądu.

Umformung; 1) przekształcenie (mat.); 2) przetwarzanie (el.).

Umfriedungsmauer; mur okalający, obwodowy (bud.).

Umgangszimmerung (Zimmerung mit Umrüsten) p. Bohlschrotzimmerung.

Umgehen (umbrechen) p. Umfahren.

Umgehen (im Betriebe sein); być w ruchu (wyciąganie szymbem), prowadzić (odbudowę) (górn.).

Umgekehrte Spülung; płókanie (przeplókiwanie) odwrotne (tj. wpływ wody rurami wiertniczymi zaś wpływ pustym przewodem) (wierc. ziem.).

Umgestaltung; przekształcenie.

Umhüllung; 1) obwój, otulisko, otulina; 2) zgłuszyna (od przepuszczania dźwięku).

Umhüllungsfläche; powierzchnia obwiedna, otulcza.

Umhüllungslinie p. Kämpferdruck.

Umhüllungsmaterial; materiał ostanający, otulający, otulczy.

Umkehranlasser (Umkehranlaßwiderstand); rozrusznik zwrotny (el.).

Umkehrmechanismus (Reversiermechanismus) p. Reversiervorrichtung.

Umkehrwiderstand; opornik zwrotny (el.).

Umkippen; przewrócić, przechylić.

Umklappung; kład (geom.).

Umklöppeln; oplatać, opleść.

Umklöppelung; oplót (el.).

Umkrählen; przegrabać (sort. hut.).

Umkreis; okrag, obwód.

Umladegebür; przekładowe, należytość za przeładowanie (kol.).

Umladegleise; tor przekładowy (kol.).

Umladen; przeładować, przełożyć.

Umladerampe; przeładownia, przekładnia, ładownia międzytorowa (kol.).

Umladestation; stacya przekładowa (kol.).

Umladung; przeładowanie, przełożenie.

Umlauf; 1) obieg (np. pieniędzy); 2) obrót, bieg, krążenie.

Umlaufen; krążyć, okrążać, obiegać.

Umlaufschreiben; okólnik, cyrkularz.

Umlaufsrichtung; kierunek obrotu, biegu.

Umlaufszahl; ilość (liczba) obrotów.

Umlaufszeit; okres biegu.

Umlegen der Erze (Klaubarbeit); przebiewanie (przerzucanie) rudy (górn.).

Umlegen des Fernrohres; przekładanie, lunety (miern.) p. Fernrohr.

Umlegen des Förderseiles; przekładanie (przełożenie) liny (maszyn. górn.).

Ummagnetisierung; przemagnesowanie (el.).

Ummauern; omurować, obmurować, murem otoczyć (bud.).

Umpolarisierung; przemianowanie (odwroćenie) biegunów (el.).

Umriß; zarys, kontur, szkic.

Umrühren des Roheisens; burzenie surowizny (tj. przerabianie surowizny roztopionej w piecu pudlowym) (met.).

Umrüste p. Schachtgeviere.

Umsatzkrückel (Bohrkrücke) p. Krückel.

Umschaltbar; przełączny, przełączalny.

Umschalten; przełączyć (el.).

Umschalter; przełącznik (el.).

Umschalthebel; dźwazek przełącznikowy (el.).

Umschaltung; przełączenie (el.).

Umschaltvorrichtung (Umschaltvorrichtung); wyłącznik, przyrząd wyłączający (el.).
Umschaltzähler; miernik przełączający (el.).
Umschlag (Umwindung); zwój (liny na bębnie) (maszyn. górń.).
Umschlageisen (für Spengler); zagnadło, klepadło, obrzeżka.
Umschlagen (Umsetzen) der Wetter; obrót powietrza (zmiana kierunku prądu powietrza) (górń.).
Umschmelzen; przetapiać, przetopić.
Umschmelzofen; przetapiak (hut.).
Umschmelzung (das Umschmelzen); przetwarzanie, przetopienie (hut.).
Umschreiben; opisać (geom.).
Umsetzen (Umsetzung) der Bewegung; zmiana ruchu (mech. maszyn.).
Umsetzen (Umsetzung) des Bohrers; obracanie (obrót) świdra (wierc. ziem.).
Umsetzen der Wetter p. Umschlagen.
Umsetzung; 1) obrót p. Umsetzen; 2) przetwarzanie (el.).
Umsetzungsverhältnis; 1) przekładnia (obrotów) p. Übersetzungsverhältnis; 2) przetworność napięcia (el.).
Umspinnen; omotać.
Umspinnung (des Drahtes); omotanie, oplecenie (przewodu) (el.).
Umstellvorrichtung; przestawiak (maszyn.).
Umsteuerbar; zwrotny, nawrotny, zwracalny.
Umsteuern; zwrócić bieg (kierunek biegu) (maszyny) (maszyn.).
Umsteuerung; stawidło zwrotne, nawrotne, nawrotnica, przestawia, przestawa (przyrząd); 2) nawrót, nawrotność, zwracanie biegu (maszyn.).
Umsteuerungshebel p. Reversierhebel.
Umsteuerungschieber; suwak do ruchu zwrotnego (maszyn.).
Umsteuerungswelle; wał dla ruchu zwrotnego (maszyn.).
Umstichapparat; zawrotnica (walcownictwo drutu).
Umstreichseite (der Pfanne); bok nadogniowy (bok panwi nad ogniem się znajdujący) (warzel.).
Umwandlung; przekształcenie, przemiana.
Umweg; obłąz, objazd (górń.).
Umwickeln; owijać, przewijać, zwoić.
Umwicklung; 1) zwój, zwoje; 2) przewinięcie, owinięcie (el.).

Umzäunung; ogrodzenie, oparkanie nie, oplotek (bud.).
Umziehen (das) p. Umfangsmethode.
Unabhängig; niezależny.
Unabhängigkeitsprinzip; zasada niezależności (mech.).
Unauflösbar; 1) nierozwiązalny; 2) nierozpuszczalny.
Unausbalanziert; nierównoważony.
Unausdehnbar; nierozciągalny.
Unauswechselbar; niewymienny.
Unbauhaft (nicht bauhaft); w złym stanie.
Unbauwürdig (nicht bauwürdig, nicht abbauwürdig); niegodzien (nie-wart) odbudowy, niezdatny do odbudowy (górń.).
Unbearbeitet; nieobrobiony.
Unbebaut; niezabudowany.
Unbegrenzt; nieograniczony, nieoznaczony.
Unbegründet; nieuzasadniony.
Unbefugt; nieupoważniony, nieuprawniony.
Unbehauen; nieobrobiony, nieociosany.
Unbekannte; niewiadoma (mat.).
Unbelastet; nieobciążony.
Unbenannt; oderwany, niemianowany (mat.).
Unbenannte Zahl; liczba niemianowana (mat.).
Unbeschlagen; bosy, nieokuty.
Unbestimmt; nieoznaczony, nieokreślony.
Unbeweglich; nieruchomy (mech.).
Unbewickelt; nieowinięty.
Unbiegsam; sztywny, niegiętki.
Uncites; uncites (mięczak dwuskopowy) (geol.).
Undehnbar (unhämmerbar); nierozciągalny, niekujny, niekwalny.
Undeutlichkeit; niewyraźność.
Undicht (luftlässig); nieszczelny (fiz.).
Undichtheit; nieszczelność (fiz.).
Undulationstheorie (Vibrationstheorie); teoria drgania.
Undulationsstrom (Wellenstrom); prąd falisty, tętniący.
Undulator; undulator, pisak Laurytzena (el.).
Undurchdringlich; nieprzenikliwy (fiz.).
Undurchdringlichkeit; nieprzenikliwość (fiz.).
Undurchlässig; nieprzepuszczalny, nieprzemakalny.
Undurchlässigkeit; nieprzepuszczalność, nieprzemakalność.

Undurchsichtig; nieprzeźroczysty, nieprzejrzysty (fiz. min.).
Undurchsichtigkeit; nieprzeźroczystość, nieprzejrzystość (fiz. min.).
Uneben; nierówny.
Unebenheit; nierówność.
 — **in der Sohle, oder in der First**; burt, burty, ustępy (górn.).
Unecht; 1) fałszywy; 2) niewłaściwy (mat.).
Unechter Bruch; ułamek niewłaściwy (mat.).
Unedel (arm); nieszlachetny, ubogi, bezrudny, podły (górn.).
Unedle Metalle; kruszce nieszlachetne, podłe (górn. hut.).
Uneinbringlichkeit; niemożność ściągnięcia, ściągnięcia.
Unelektrisch; nieelektryczny.
Unempfindlich; nieczuły.
Unempfindlichkeit; nieczułość.
Unendlich groß; nieskończenie wielki, nieskończony (mat.).
Unentzündbar; niezapalny.
Unerledigt; niezakończony.
Unerschroten; nieotwarty, nieodkryty (górn.).
Unfahrbar (nicht befahrbar); nieprzejezdny, nieprzystępny, niedostępny (górn.).
Unfall; wypadek, przypadek.
Unfallentschädigung; odszkodowanie za wypadek.
Unfallsrapport (Unfallsanzeige); doniesienie o wypadku.
Unfallverhütung (Unfallversicherung); ochrona (ubezpieczenie) od wypadków.
Unfrei; nieswobodny, krępowany (mech.).
Unfreie Bewegung; ruch nieswobodny (mech.).
Ungez (vom Gestein); 1) p. Gebrech; 2) Zerklüftet.
Ungezes Eisen p. Eisen.
Ungezes; niedogotowany, niedograny, niedorafinowany, niedowęglony (warszel. hut.) p. Gar.
Ungezeser Hund p. Hund.
Ungebrannt; niewypalony.
Ungebrüchlich; 1) nienależny; 2) nieprzyzwoity, niewłaściwy.
Ungehärtet; niehartowany, nieutwardzony.
Ungehebelt; nieostrugany, nieoheblowany, nieheblowany (stol.).
Ungehd (Unkosten des Arbeiters für Leucht und Sprengmaterial.); wydatki, potrącania, strączki (górn.).

Ungelösch; niegaszony.
Ungepflastert; niebrukowany.
Ungerechtfertigt; nieusprawiedliwiony.
Ungeröstet; nieprażony (hut.).
Ungeschichtet; nieuwarstwiony, nieuławiony (geol.).
Ungeschmiert; niesmarowany.
Ungestaltig (unhöflich, unhöflich von Erzlagerstätten); beznadziejny, nienadziejny (geol.).
Ungeteilt (zur ungeteilten Hand); niepodzielnie, solidarnie.
Unghwarit; unghwaryt (min.).
Ungleich; nierówny, niejednakowy, nieparzysty.
Ungleicharmig (vom Hebel); nierównoramienny (mech.).
Ungleichartig; różnorodny, odmienny (fiz.).
Ungleichförmig (von Bewegung); niejednostajny, zmienny (mech.).
Ungleichförmigkeitsgrad (der Bewegung); stopień niejednostajności (ruchu) (mech.).
Ungleichkantig; różnokrawędziowy (kryst.).
Ungleichmäßig; nierównomierny.
Ungleichschenklig; nierównoramienny, różnoramienny (geom.).
Ungleichseitig; różnobożny (geom.).
Unglücksfall; wypadek nieszczęśliwy.
Ungulitensandstein; piaskowiec ungulitowy (geol.).
Unhaltbar; 1) nietrwały, niespojny; 2) nieuzasadniony.
Unhaltig (taub, kein Erz enthaltend); płonny, jałowy, bezrudny (górn.).
Unhaltiges Gut; materiał ubogi (sort.).
Unhämmerbar p. Undehubar.
Unhöflich p. Ungestaltig.
Uniform (Dienstkleidung); strój, uniform, mundur.
Berg —; strój górniczy, mundur górniczy.
Uniformieren (gleichkleiden); umundurować.
Uniformierung; umundurowanie.
Unio (Flußmuschel); unio, skojka, skrzek (maża bezgłowa dwumuszkulowa w neokomie) (geol.).
Unipolarinduktion; indukcya jednobiegunowa (el.).
Unipolarmaschine; maszyna jednobiegunowa (el.).
Universal (allgemein); uniwersalny, ogólny, powszechny.

Universalbohrmaschine; wiertarka uniwersalna (techn.).

Universalbrücke; mostek uniwersalny (el.).

Universalbleisen (Flacheisen) p. Eisen.

Universalgalvanometer; galwanomierz (galwanometr uniwersalny (el.))

Universalgelenk; sprzęgło przegubowe, klucz Kardana, Hoocka (maszyn.).

Universalgerüst p. Universalwalzwerk.

Universalgrubinstrument von Fromme; instrument kopalniany uniwersalny Fromme'go (miern. gór.).

Universalinstrument; instrument uniwersalny (miern.).

Universalkompensator; kompensator uniwersalny (el.).

Universalnivellierinstrument; instrument niwelacyjny uniwersalny (miern.) p. Nivellierinstrument.

Universalschraubenschlüssel; klucz (nastawny, rozsuwalny) uniwersalny (narz.).

Universalwalzen (pl.); walce uniwersalne (maszyn. hut.).

Universalwalzwerk (Universalgerüst, Universalwalzen); walcownia (walcownica) uniwersalna (maszyn. hut.).

Universalwecker; dzwonek sygnałowy uniwersalny (el.).

Universalwiderstandskasten; uniwersalna skrzynka oporowa (el.).

Universalzange; kleszcze wszechstronne, uniwersalne (narz.).

Universität (Hochschule); uniwersytet, wszechnica.

Unkomprimierbar; nieściskalny, niezgęszczalny (fiz.).

Unkosten p. Aufwand.

Unlösbar; 1) nierozpuszczalny; 2) nierozłączalny, nierozzerwalny.

Unlösbarkeit; 1) nierozpuszczalność; 2) nierozłączalność, nierozzerwalność.

Unlöslich p. Unlösbar 1).

Unmessbar; niewymierny.

Unmessbarkeit; niewymierność.

Unmittelbar; 1) bezpośrednio, wprost; 2) bezpośrednio.

Unobligat (frei); nieobowiązkowy, wolny.

Unorganisch; nieorganiczny (chem.).

Unregelmäßig; nierównomierny, nierównokształtny, nieforemny, nieprawidłowy, nieregularny.

Unregelmäßige Fehler; błędy nieregularne (miern.).

Unregelmäßigkeit; nieforemność, nieregularność, nieprawidłowość.

Unschliff (Talg, Insekt); łój (matr.).

Unschlittbüchse; jasio, maniorka, tworzydło (puszka drewniana na łój do kaganka w Wieliczce i Bochni używana) (górn.).

Unschmelzbar; nietopliwy, nietopny (chem. hut.).

Unschmelzbarkeit; nietopliwość, nietopność (chem. hut.).

Unschweißbar; niespójny, niespawalny.

Unständig; niestały.

Unstetig; nieciągły.

Unstetigkeit; nieciągłość.

Unsymmetrisch; niesymetryczny.

Unteilbar; 1) niepodzielny; 2) niepodzielnie.

Unteilbarkeit; niepodzielność (mat.).

Unterabstich (bei der Schlammgrabenarbeit) p. Untersatz.

Unterabzweigung; odgałęzienie podrzędne, wtórne (el.).

Unterbacken p. Unterbank.

Unterbalken; 1) próg, podwalina, przycieś; 2) architrav, brus, nadslupie, płatwa; 3) podciąg, siestrzan (bud.).

Unterbank (Unterbacken, Unterbacken) eines Flözes p. Bank.

Unterbärort (die der Feuerung abgekehrte Pfannenseite); strona odogniowa, zaogniowa (warzel.) p. Oberbärort.

Unterbassin (b. d. Gradierhäusern); zbiornik dolny (soln.).

Unterbau; 1) budowa podtorowa, podtorze, poddroże (kol.); 2) fundament, budowa spodnia (bud.); 3) odbudowa (działo) spodnia, dolna, podpiętrze (górn.).

Unterbaukrone; podtorze (kol.).

Unterbauen (ein hangendes Flöz); podrabac (pokład górny, nadkładowy) (górn.).

Unterbaugen (mit Kappen unterziehen); podciągnąć (pod strop, stropnice, kapy, wciasy), podchwycić (strop stropnicami, kapami, wciassami) (górn. cieś.).

Unterbaustollen; sztolnia spodnia, dolna, podgłębna, podpoziomowa (górn.).

Unterbildkasten p. Holzkasten.

Unterbolzen; podpierac (górn.).

Unterbrecher; przerywacz (el.).

Unterbrechung; przerwa, przeszkoda.

Unterbrechungsfunke; iskra przerywacza (el.).
Unterbrechungsvorrichtung; urządzenie przerywaczowe, urządzenie do przerywania (el.).
Unterbühnung; poddyłowanie, ułożenie pomostu (górn.).
Unterchlorige Säure; kwas podchlorawy (chem.).
Unterchlorigsane Salze (Hypochlorite); podchloryny (chem.).
Unterchlorsäure (Unterchlorsäure-Anhydrid, Chlortetroxyd); kwas chlorawy (chem.).
Untercompoundierung; niedozwojenie (el.).
Unterdampf (bei einem Dampfhammer); para podrzucająca (maszyn.).
Unterdruck; ciśnienie niskie, niedopiężność.
Unterregung; niedozbudzenie (el.).
Unterfahren (unterteufen); podejść, podjechać, podkopać się, podgłębić (górn.).
Unterfahrt (Wegunterbrückung, Wegunterführung); przejazd dołem, podjazd (kol.).
Unterfahung; podjazd, podkopanie się, podgłębienie (bicie chodników niższych) (górn.).
Unterfangen (unterziehen); podchwycić, podciągnąć, podeprzeć (górn.).
Unterfertigen (unterzeichnen); podpisać.
Unterfertigung (Unterzeichnung); podpis.
Unterfeuerung p. Feuerung.
Unterführung; przeprowadzenie dołem, podprowadzenie, podkop.
Untergeordnet; podrzędny, podporządkowany.
Untergerinne; 1) pogródka (łotok) odpływowa, dolna (maszyn.); 2) p. Unterschotgerinne.
Untergerinnherd; zmiętnik na mół rzapowy (sort.).
Untergerschoß (Parterre) p. Erdgerschoß.
Untergesenk p. Gesenk.
Untergestänge (Fallgestänge); żerdki wiertnicze dolne (wierc. ziem.).
Untergestell; 1) zaprawa dolna, skrzynia (wielkopieczowa) (hut.); 2) dno, spodek (miecha); 3) podwozie.
Untergraben; podkopać, minować.
Untergrundwasser; woda głębiznowa, wgłębna (geol.).
Untergurt p. Gurt.

Unterhalten (Strecken, Zimmerung) p. Erhalten.
Unterhaltung der Grube (Grubenerhaltung) p. Erhaltbau.
Unterhaltungsarbeiten (Erhaltungsarbeiten); roboty zachowawcze, konserwacyjne.
Unterhaltungskosten (Erhaltungskosten); koszta utrzymania.
Unterhauen p. Unterwerken.
Unterirdisch (utertägig); podziemny, dolny.
Unterirdische Förderungsmaschine; maszyna wyciągowa podziemna (maszyn. górn.).
Unterirdischer Freischurf; wyłączość (wkop, podkop) podziemna (pr. górn.).
Unterirdische Wasserhaltungsmaschine; maszyna wodociągowa (odwadniarka) podziemna, kopalniana (maszyn. górn.).
Unterkasten; 1) dno, spodek (miecha); 2) skrzynka (formierska) dolna (form.).
Unterkellerung; podpiwniczenie (bud.).
Unterkessel; kocioł dolny (maszyn.).
Unterkette; łańcuch dolny, podwozowy (przewóz poziomy) (górn.).
Unterkohle; węgiel dolny (el.).
Unterkrampung (Unterstopfung); podbijanie (podkładów) (kol.).
Unterkriechen (von Gängen); podchodzić pod powierzchnię, zostać w ziemi, niewychodzić na wierzch (o żyłach) (geol.).
Unterkriechen (von Stollen); wznosić się w górę, wstępować (górn.).
Unterkühlung; podchładzanie, chłodzenie od spodu.
Unterlage; 1) podkładka; 2) podstawa, podwalina; 3) podkład, próg.
— des Feuerherdes; czeryn, trzon pieca.
Unterlagsplatte (Unterlagsscheibe); podkładka (kol.) p. Platte.
Unterlegen; podłożyć, podkładać.
Unterleitung; 1) prowadzenie dołem, spodem; 2) przewodnik podziemny (el.).
Untermauerung; podmurowanie (bud.).
Unternehmer; przedsiębiorca.
Unternehmung; przedsiębiorstwo.
Unteroxyd; podtlenek (chem.).
Unterpacken p. Unterbank.
Unterphosphorige Säure; kwas podfosforawy (chem.).

Unterphosphorsäure; kwas podfowy (chem.).

Unterphosphorsaure Salze; podfosforany (chem.).

Unterpölzen (unterstützen); podpieierać, podeprzeć.

Unterrichtsanstalt; zakład naukowy.

Untersalpetersäure (Untersalpetersäureanhydrid, Stickstoffperoxyd, Stickstofftetroxyd); kwas podazotowy, bezwodnik podazotowy (chem.).

Untersalpetrige Säure; kwas podazotawy (chem.).

Untersatz; 1) podstawkę, podkładka, postument; 2) podstawa, spodarka (miern.); 3) serek p. Käse.

Untersatz; (Unterstich, Unterabstich, Grobes, das Grobe, der Fuß) b. d. Schlammgrabenarbeit; osad spodni, dolny (sort.).

Untersatzschere (Abfangegabel) p. Bohrgabel.

Unterschacht (Rast und Gestell) eines Hochofens; szyb dolny, spodni (wielkiego pieca) (hut.).

Unterschied (Differenz); różnica (mat.).

Unterschlällig (unterschlächtig); podsiębierny, podlewny.

Unterschlächtiges Wasserrad p. Wasserrad.

Unterschneidmesser (pl.) podcinacze (wiercenie szybów) (górn.).

Unterschneiden p. Unterschramen.

Unterschögrinne (Untergerinne) b. d. Mehlführung; żłoby mączne, spodnie, chude, jałowe (sort.).

Unterschramen (unterschneiden); podrabać, podciąć, podszramować (górn.).

Unterschuren (unterschüren) beim Pochwerk; podsypywać (sort.).

Unterschurer (Unterschürer) p. Unterschurstempel.

Unterschurkasten (Vorsetzkasten); koryto nagarniające, podsypeze (sort.).

Unterschurstempel (Unterschurer, Förderstempel, Vorstempel, Eckstempel, Grobschüssler) im Pochwerk; stępor nagarniający, boczny (sort.).

Unterschwefelsäure (Dithionsäure); kwas siarkawy (chem.).

Unterschwellige Säure (dithionige Säure); kwas podsiarkawy (chem.).

Unterschwelle; podkładzina, podwalina, podproże (bud.).

Unterseil; lina dolna, spodnia (górn.).

Untersetzen p. Unterfahren.

Untersichbrechen; 1) głębić (szybik); 2) kopać w dół, pod nogi (górn.).

Unterspülen; podmywać, podmyć.

Unterstation; elektrownia pomocna, podrzędna, podstacja (el.).

Untersteiger; stygar (szytygar) młodszy, podstygar (podszytygar), warcabny (górn.) p. Oberhauer.

Unterstempeln; podeprzeć, podstemplować (górn.).

Unterstich p. Untersatz.

Unterstoß; bok spodni, upadkowy (górn.).

Unterstützen; 1) podpieierać, podeprzeć, wzmocnić; 2) wspierać, wesprzeć.

Unterstützung; 1) podparcie, podpieranie; 2) wspieranie, wsparcie.

Untersuchen; śledzić, badać, dochodzić.

Untersucher; badacz, poszukiwacz.

Untersuchung; 1) badanie, poszukiwanie; 2) dochodzenie, śledztwo.

chemische —; analiza (rozbiór) chemiczna.

Untersuchungsakten; akta śledcze.

Untersuchungsarbeit; praca wywiadowcza, badawcza, wywiad.

Untersuchungsverfahren; postępowanie śledcze.

Untertägig; podziemny, dolny (górn.).

Untertags (unter Tage); pod ziemią, w kopalni (górn.).

Untertertiär (eozän); eoceński (geol.).

Unterteufen (untertiefen, unterfahren); podgłębić, podejchać (górn.).

Unterwaschen; podmyć, podmywać.

Unterwaschung; podmycie.

Unterwasser; woda dolna (maszyn.).

Unterwasseretzen (Inundation) der Grube; zalanie, zalew (kopalni) (górn.).

Unterwerk (Unterwerksbau); działo upadkowe, podpiętrze (górn.).

Unterwerken (unterwirken, unterhauen); kopać (iść, pracować, odbudowywać) upadkowo, w podpiętrzu (górn.).

Unterwerksbau (Gesenkbau); odbudowa (podpoziomowa) szybikowa, odbudowa (podpoziomowa) szybikami.

Unterwerksbau (Unterwerksbetrieb, das Unterwerken); odbudowa podpoziomowa, podpiętrkowa, odbudowa w podpiętrzu (górn.).

Unterwind; 1) podwiew; 2) nadmuch (hut.).

Unterwindfeuerung p. Feuerung.

Unterwindgebläse; dmuchawa nadmuchowa (maszyn. hut.).

Unterwölben; podsklepić (bud.).
Unterziehen (durch Unterzug unterstützen); podciągnąć, zaciągnąć (górn.).
Unterzug (Unterbalken); podciąg, siestrzan, podwłoka (hud. górn.).
Unterzugzimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa, wydrzewienie) podciągowa, podciągami (górn.).
Unterzünden (die Pfanne); podpałić (panwę) (warzel.).
Untiefe; 1) mielizna, ławica; 2) bezdeń, głąb, topiel.
Ununterbrochen; ustawicznie, bez przerwy.
Unveränderlich; niezmienny.
Unverbrennlich; niepalny (fiz.).
Unverfahren p. Unverritz.
Unverhauen p. Unverritz.
Unvermeidlich; nieunikniony, nieuchronny.
Unvermeidliche Fehler; błędy nieuchronne (miern.).
Unverritz (unverhauen, unverfahren, unverschroten, unverwundet); nietknięty, nienaruszony (panieński) (górn.).
Unverritztes Feld; pole nietknięte, nieruszone, nienaruszone (górn.).
Unverritztes Gebirge (frisches Gebirge); skała (górotwór) nietknięta, nienaruszona, calizna (górn.).
Unverschroten p. Unverritz.
Unversorgt; niezapatrzony.
Unverzinslich; bezprocentowy, bezodsetkowy, bez prowizji.
Unverzollt; nieocłony.
Unvollkommen; niedoskonały, niezupełny.
Unvollkommen geröstetes Erz; ruda niedoprażona (hut.).
Unwägbar; niedający się zważyć, nieważki (fiz.).
Unwägbarkeit; nieważkość (fiz.).
Unwirksam; nie działający, bezskuteczny.
Unzählbar (unzählig); niezliczony.
Unzukömmlichkeit; 1) niestosowność, niewłaściwość; 2) niedogodność.
Uralit; uralit (min.).
Uralitporphyr; porfir uralitowy (geol.).
Uralorthit; uralortyt (min.).
Uralt; starożytny, prastary.
Uran; uran (chem.).
Uranblüte; kwiat uranowy (min.).
Uranerz; ruda uranowa, ruda uranu, uraniak (min.).

Uranerzbergbau; górnictwo (kopalnictwo) rud uranowych, dobywanie rud uranowych (górn.).
Uran gelb; żółcień uranowa (chem. techn.).
Uran glimmer (pyramidaler Euchloromalachit); uran błyszczak, uran minkowy (min.).
Uran grün (Uranochalzit); zieleń uranowa (min.).
Uranhydroxyd (Uransäure, gelbes Uranoxyd); kwas uranowy (chem.).
Uranit (Kalkuranit, Kalkuranglimmer, Autunit); uranit, uranit wapienny, autunit (min.).
Urankalkkarbonat; węglan uranowo-wapienny (min.).
Uranochalzit p. Uran grün.
Uranocireit; uranocyrejt (min.).
Uranocker (Uranhydroxyd); ochra uranu, uranopilit (min.).
Uranophan; uranofan (min.).
Uranosphärit; uranosferyt (min.).
Uranospinit; uranospinit (min.).
Uranotantal p. Samarskit.
Uranotil; uranotyl (min.).
Uranoxyd; tlenek uranowy (chem.).
salpetersaures — (Uransalpeter, Urannitrat); azotan uranowy.
schwefelsaures — (Uransulfat); siarczan uranowy.
Uranoxydul; tlenek uranawy (chem.).
Uranoxyduloxyd; tlenek uranowo-uranawy (chem.).
Uranpfecherz p. Nasturan.
Uranvitriol p. Johannit.
Urao p. Trona.
Urbar (Bergfrone) p. Frone.
Urbarer (Zehnter); olbownik, poborca dziesięciny górniczej (pobieranej na rzecz rządu i w rudzie uiszczanej).
Urbargeld; olborne, dziesięcinne, urbaryalne (górn.).
Urend (Urende, Urendseite) der Siedepfannen; strona odogniowa, zaogniowa (warzel.).
Urenddarre (Sudfeuerdarre); suszarnia odogniowa, zaogniowa.
Urendpranft (einer Siedepfanne); krawędź odogniowa, zaogniowa (warzel.).
Urgebirge (Grundgebirge, System der Schiefer); pragóry, góry (skały) pierwotne (geol.).
Urgens (Dringlichkeit, Mahnung); pismo naglące, przynaglenie, urgens.
Urgieren (auf etwas dringen); nalegać na kogo o co, przynaglać, urgować.

Urkalk (Urkalkstein); prawapień, wapień pierwotny, archaiczny (geolog.).

Urkunde; dokument, akt.

Urkundenbuch; księga dokumentów.

Urlaub; urlop.

Urmaß p. Normalmaß.

Urmeer; morze pierwotne (geol.).

Urnebel; mgławica (geol.).

Urpethit; urpetyt (min.).

Urproduktion; produkcya (wytwórczość) pierwotna.

Ursprung; początek, źródło.

Ursprünglich; pierwotny.

Urstoff (Grundstoff, Element); pierwiastek, rodnik, tworzywo (chem.).

Urteil; wyrok.

Urteilchen (Atom); atom, niedzialka (chem.).

Urtext; osnowa pierwotna, tekst pierwotny.

Urtonschiefer (Phyllit); łupek ilasty pierwotny, ilołupek pierwotny, filit (geol.).

Urwellhammer; młot sztorcowy (w blachowniach).

Urwellstab; sztorc mały (na blachę pobielaną).

Urwellstürze (Stürze, Platte für Bleche); sztorc (żelazo na wyrób blachy przygotowane).

Utensilien (Gerätschaften, Geräte, Zubehör); przybory, sprzęty, narzędzia, utensylia.

Uwarowit; uwarowit (min.).

V.

Vadium (Einsatz, Bürgschaft, Pfand); wadyum, zastaw, kaucya, rękojmia, poręka.

Vakant (unbesetzt); opróżniony, nieobsadzony.

Vakuum (Luftleere, luftleerer Raum); próżnia (fiz.).

Vakuumapparat; przyrząd bezpowietrzny, próżniowy (warzel.).

Vakuumbremse p. Bremse.

Vakuumdampfheizung; ogrzewanie parowe próżniowe.

Vakuumlühlampe; żarówka próżniowa (el.).

Vakuumluftpumpe; pompa powietrzna próżniowa (do wytwarzania próżni) (fiz.).

Vakuummeter; wakuometr, próżniomierz, wskaźnik próżni.

Valencianit; walencyanit (min.).

Valentinit p. Weißspießglanzerz.

Vanad (Vanadin, Vanadium); wanad (chem.).

Vanadinbleierz (Vanadinbleispat) p. Vanadinit.

Vanadinit (Vanadinbleierz, Vanadinbleispat, vanadinsaures Blei); wana-dynit (min.).

Vanadinsäure; kwas wanadowy (chem.).

Variabel (veränderlich, unstet); zmienny.

Variation (Veränderung); przemiana, waryacya (mat.).

— **der Deklination**; zmiana zбочe-nia (deklinacyi igły magnesowej).

Variationsrechnung; rachunek przemianowy, waryacyjny (mat.).

Varietät p. Abart.

Variieren (abwechseln, abweichen, verändern); wahać się, zmieniać się.

Variscit; waryscyt (min.).

Varvicit; warwicyt (min.).

Vaselin; wazelina (matr.).

Vauquelinit (hemiprismatischer Melanochlor-Malachit); wokelinit (min.).

Ventil; wentyl, zawór (maszyn.).

Absperr —; wentyl nastawny, przepustowy.

Anlaß —; wentyl rozruszny, wpustowy.

Auslaß —, (Ausblas —); wentyl wypustowy.

Auspuff —; wentyl wydychowy.

automatisches —, (selbsttätiges —); wentyl samodiałający, samoczynny.

Dampf —, (Steuer —); wentyl parowy, przepustnik pary.

Doppelsitz —, (doppelsitziges —); wentyl dwuprzylgniowy, dwusiedzeniowy.

Dreh —; wentyl obrotowy.

Drossel —, (Drosselklappe); wentyl przydławiający, dławik.

Druck —, (Druckklappe); wentyl naciskowy, tłoczny.

Durchgangs —; wentyl przelotowy, przepustowy.

düsenförmiges —; wentyl dyszowaty.

Ventil; wentyl, zawór (maszyn.).

Einlaß —; wentyl wlotowy, wpustowy.

einseitiges —; wentyl jednoosadowy.

entlastetes —; wentyl odciążony.

Etagenring —, (Stufenring —); wentyl piętrowy, wentyl pierścieniowy o przegrodzie piętrowej.

Expansions —; wentyl rozprężny, rozprężniczy.

fixes —; wentyl stały.

Gelenk —, (Klappen —, Scharnier —); wentyl zawiasowy, kłapa, przepust, pastka.

gesteuertes —, (zwangläufiges); wentyl sterowany.

Gleitungs —; wentyl posuwisty.

Glocken —, (Hauben —); wentyl dzwonowy, dzwonisty.

Hebungs —, (Hub —); wentyl podnoszony.

Kegel —, (konisches —); wentyl stożkowy, wentyl z grzybkim stożkowym.

Klappen — p. Gelenkventil.

Kolben —; wentyl tłokowy, wentyl tłoka, wentyl w tłoku.

Kugel —; wentyl kulisty, wentyl o kuli.

Luft —; wentyl powietrzny.

Luftzulaß —; wentyl dopowietrzający.

Misch —; wentyl mieszkankowy.

Muschel —; wentyl muszłowy, zasuwowy.

Prober —; wentyl dozoreczy.

Reduzier —; wentyl zamienny, redukcyjny.

Ring —; wentyl pierścieniowy.

Rohrbruch —, (selbstschließendes —); wentyl samodzielny, działający przy pęknięciu rury).

Rückschlag —; wentyl wsteczny, bezzwrotny, zapornik.

Saug —, (Einsaug —); wentyl ssawczy, ssawny, ssący.

Sicherheits —; wentyl bezpieczeństwa.

Speise —; wentyl zasilający.

Teller —; wentyl płaski, talerzykowany.

Verteilungs —; wentyl rozdzielający, rozdzielczy.

zwangläufiges — p. gesteuertes Ventil.

zweiseitiges —; wentyl dwuosadowy, dwusadny.

Ventilation (Wetterführung, Lüftung); przewiew, wietrzenie, przewietrzanie, wentylacja (górn.) p. Bewetterung, Wetterführung.

blasende —; przewiew tłoczący, nawietrzanie.

künstliche —, (mechanische —); przewiew sztuczny, pobudzany.

natürliche —; przewiew naturalny, samoistny.

Saug —, (saugende —, Unterdruck —); przewiew ssący, wywietrzanie.

Separat —, (Sonder —); przewiew oddzielny, wentylacja oddzielna.

Ventilationsmaschine (Wettermaschine) p. Ventilator.

Ventilationsrohr; rura przewiewna, wentylacyjna, przewiewka (górn.).

Ventilationssschacht (Wettersschacht) p. Schacht.

Ventilator (Wettermaschine, Ventilationsmaschine, Wetterrad, Wetterfocher, Focher, Bewetterungsapparat); wentylator, przewietrznik, przewiewnik, wietrznik, wywietrznik (maszyn. gór.).

Doppel —; wentylator podwójny.

Depressions —; wentylator depresyjny.

Druck —, (blasender —); wentylator tłoczący, nawietrznik.

elektrischer —; wentylator elektryczny.

Geisler —; wentylator Geislera.

Guibal —; wentylator Guibal'a.

Gruben —; 1) wentylator kopalniany; 2) p. Handventilator.

Hand —, (Handfocher); wentylator ręczny, młynek.

Kapell —; wentylator Kapell'a (z prądnikiem na osi).

Kley —; wentylator Kley'a.

langsamgehender —; wentylator wolnobieżny.

Luftstrahl — von Körting; smoczek powietrzny Körtinga.

Mortier —; wentylator Mortier.

Pelzer —; wentylator Pelzera.

Rateau —; wentylator Rateau.

Saug —, (saugender —); wentylator ssący, wywietrznik.

Schiele —; wentylator Schiele.

schnellgehender —; wentylator szybkieżny.

Schrauben —; wentylator śrubowy.

Witkowitz —; wentylator witkowicki.

Ventilator (Wettermaschine u. s. f.); wentylator, przewietrznik.

Zentrifugal —, (Schleudergebläse); wentylator odsrodkowy, wietrzak.

Ventilatorgebläse p. Zentrifugalgebläse.

Ventilaufsatz; kołpak wentyla (zaworu) (maszyn.).

Ventilauslösung; wymykadło wentyla (zaworu) (maszyn.).

Ventilbelastung; obciążenie (ciążą) wentyla (zaworu) (maszyn.).

Ventilbohrer; świder wentylowy, kłapkowy, świder z kłapką (wierc. ziem.).

Ventilbüchse (Schmandlöffel) p. Schlammöffel.

Ventildampfmaschine; maszyna parowa wentylowa, maszyna parowa ze stawidłem wentylowym (maszyn.).

Ventildeckel; przykrywa zaworu (maszyn.).

Ventilentlastung; odciążenie (ulżenie) wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilerhebung; wznios wentyla (maszyn.).

Ventilführung; wodzidło wentylowe, zaworowe (maszyn.).

Ventilführungsflügel; skrzydełka prowadnicze wentyla (maszyn.).

Ventilgehäuse (Ventilkörper); kadłub wentylowy, zaworowy, łożysko (kosz) wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilhaube p. Ventilaufsatz.

Ventilhahn; kurek wentylowy, zaworowy (maszyn.).

Ventilhebel; dźwazek wentylowy, zaworowy (maszyn.).

Ventilhub; skok wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilieren (bewettern); przewietrzać, wentylować (górn.).

Ventilkammer; 1) komora wentyli, zaworów; 2) skrzynka wentylowa, zaworowa (maszyn.).

Ventilkasten (Ventilgehäuse, Ventilstück) p. Ventilkammer 2).

Ventilkegel; grzybek wentylowy, zaworowy, grzybek wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilklappe; kłapa wentyla, zaworu, kłapa wentylowa, zaworowa.

Ventilkolben; tłok wentylowy, zaworowy, przelotny (maszyn.).

Ventilkopf; głowica wentyla, zaworu.

Ventilkorb; kosz wentyla, zaworu.

Ventilkörper p. Ventilgehäuse.

Ventilpumpe; pompa wentylowa, zaworowa (maszyn.).

Ventilrad; kółko wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilschluß (Ventilverschluß); zamknięcie wentyla, zaworu (maszyn.). **schleichender** —; powolne zamknięcie wentyla, zaworu.

Ventilsitz (Ventilsitzfläche, Ventilspiegel); siódło (przylgnia) wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilspindel; 1) wrzeciono (pokrętne) wentyla, zaworu; 2) trzon (niepokrętny) wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventilsteuerung; stawidło wentylowe, zaworowe, przepustowe (maszyn.).

Ventilstück (bei Pumpen) p. Ventilkasten.

Ventilverlust (Wasserverlust); strata wody, strata wodna (maszyn.).

Ventilverschluß p. Ventilschluß.

Ventilwiderstand; opór wentyla, zaworu (maszyn.).

Ventil- und Schneckenbohrer; świder ślimakowaty wentylowy (wierc. ziem.).

Verakkordieren (vereinbaren); ugodzić się, ułożyć się, zaakordować.

Veranda; 1) weranda, przybudówka; 2) altana (bud.).

Veränderlich; zmienny.

Veränderlichkeit; zmienność.

Verankern; kotwić, skotwić, zakotwić, ściągnąć (bud.).

Verankerung; zakotwienie, zakotwianie, ściągnięcie (bud.).

Veranschlagen; 1) wygotować (sporządzać) kosztorys; 2) obliczyć koszt budowy, szacować, oceniać.

Veranstalten; rozporządzić, przygotować.

Verarbeiten; przerobić, obrobić, przetworzyć (techn.).

Verarbeitung; przerabianie, obrabianie, przetwarzanie (techn.).

hüttenmännische —, (von Erzen); przeróbka hutnicza.

Veraschen; spopielić (chem. techn.).

Veraschung (das Veraschen); spopielenie (chem. techn.).

Verätzen (beim Salzbau); rozpuszczać, ługować (soln.).

Verätzung (beim Salzbau); rozpuszczanie, ługowanie (soln.).

Verätzungsperiode (Vergütungsperiode, wobei Wasser zur Auslaugung nachgeführt wird); okres rozpuszczania, ługowania (soln.).

Verausgaben (ausgeben); wydać, rozdać, zapisać na wydatek (rach.).

Veräußern (verkaufen); zbyć, pozbyć, sprzedać.

Veräußerung; sprzedaż, sprzedanie, zbycie.

Verband; 1) związek, stowarzyszenie; 2) opatrunek.

Verband (Mauerverband); układ spojów, wiązanie (więźba) cegiel (bud.).

Blend —; układ spojów licowy, wiązanie licowe.

Block —, (englischer —); układ spojów kowadełkowy, blokowy, wenecki.

Festungs —, (Strom —); układ spojów twierdzowy, wiązanie forteczne.

Heringsgrät —; układ spojów w trójnit, w jedlinkę.

holländischer —; układ spojów holenderski.

Kreuz —; układ spojów krzyżowy, wiązanie krzyżowe.

polnischer —, (gotischer —, Schornstein —); układ spojów polski, wiązanie polskie, gotyckie, kominowe.

Pfeiler —; układ spojów filarowy.

Schornstein — p. polnischer Verband.

Verbau (die passive Bilanz); bilans (stan) bierny (kopalni).

im — sein (im — stehen); pracować ze stratą, nie opłacać się.

Verbauen (Grubenräume, Stöße); zabudować, obudować (górn.) p. Ausbauen.

Verbauung (das Verbauen); zabudowanie, obudowanie, obudowa, oprawa, wyprawa (bud. gór.).

Verbesserung; 1) poprawianie; 2) poprawa, poprawka, ulepszenie.

Verbinden; 1) łączyć, połączyć, złączyć; 2) kojarzyć; 3) opatrywać (ranę).

Verbindung; 1) połączenie, związek (ciał); 2) komunikacja; 3) łączenie, złącze, wiązanie, spajanie, przewież; 4) związek, stowarzyszenie.

Verbindungsdraht; drut do połączeń (el.).

Verbindungskeil p. Keil.

Verbindungsklemme; zacisk łącznikowy, łączący (el.).

Verbindungsline; linia łącząca (geom.).

Verbindungsmuffe p. Muffe.

Verbindungsplatte; płyta łącząca (maszyn. techn.).

Verbindungsrohr; rura łącząca (maszyn. techn.) p. Knierohr.

Verbindungsschraube; śruba łącząca, łączna, łącznikowa.

Verbindungsstange; łącznik (techn. gór.).

Verbindungsstelle; miejsce (punkt) łączenia, styk (u szyn), złącze.

Verbindungsstöpsel; zatyczka łącznikowa, łączna (el.).

Verbindungsstrecke; chodnik łączący (górn.).

Verbindungsstück; łącznik, złącznik, część łącząca.

Verblenden; 1) przepierzać; 2) ościeniać (tamę) (górn. soln.); 3) licować, wykładać (ścianę) (bud.).

Verblender (Verblendstein); licówka, okładzinówka, cegła licowa, okładzinowa (bud.).

Verblendung; 1) okładzina, licowanie (ścian) (bud.); 2) opierzenie, przepierzenie (górn.); 3) ościankowanie (tamy) (soln.).

Verbolzen; 1) sworznić, zesworznić; 2) słupkami podeprzeć (ścianę, ławę, kłapeć oszramowany) (górn.).

Verbot (das); zakaz.

Verbrannt (vom Eisen); przepalony, spalony.

Verbrauch; spotrzebowanie, zużycie.

Verbrauchsmesser; miernik zużycia (prądu) (el.).

Verbrauchsstelle; miejsce zużycia (prądu) (el.).

Verbrechen; zbrodnia.

Verbrechen (zusammenbrechen, einstürzen); załamać się, zawalić się, zapaść się (górn.).

Verbrennen; spalić (chem. techn.).

Verbrennlich (verbrennbar); palny.

Verbrennlichkeit (Verbrennbarkeit); palność, palność.

Verbrennung (das Verbrennen); palenie, spalanie (chem. techn.).

Verbrennungsgase; spaliny.

Verbrennungsmotor; motor (silnik) spalinowy (maszyn.).

Drillings —, (Drillingsmotor); motor (silnik) spalinowy trojaczny.

Einzylinder —, (Einzylindermotor); motor (silnik) spalinowy jednocylindrowy.

Verbrennungsmotor; motor (silnik) spalinowy (maszyn.).

End zu End —, (End zu Endmotor); motor (silnik) spalinowy o łożach przeciwnieległych.

Mehrzylinder —, (Mehrzylindermotor); motor (silnik) spalinowy wielocylindrowy.

Verbrennungsmotor; motor (silnik) spalinowy (maszyn.).

Vierlings —, (Vierlingsmotor); motor (silnik) spalinowy czworaczy.

Verbrennungsprodukte (pl.); spaliny.

Verbrennungsprozeß; proces (przebieg) spalania (chem. techn.).

Verbrennungsraum; spalisko.

Verbrennungszone (im Hochofen) p. Oxydationszone.

Verbrennungsrückstände; pozostałości spalania (chem. techn.).

Verbrennungstemperatur; temperatura (ciepłota) spalania (chem. techn.).

Verbrennungswärme; ciepło spalania (chem. techn.).

Verbrochener Schacht p. Schacht.

Verbruch (Bruch, Einbruch, Einsturz); zapadlina, zawał, załom, zawalisko (górn.).

Verbuchen; zaciągnąć (wciągnąć) do ksiąg, książkować (rach.).

Verbuchung; zaciągnięcie (wciągnięcie) do ksiąg, książkowanie (rach.).

Verbühnen (zubühnen); zadyłować, zamościć, zabonować, przykryć, zakryć (szyb) (górn.).

Verbunddampfmaschine (Tandemdampfmaschine) p. Dampfmaschine.

Verbunddynamo (Verbunddynamo-maschine); prądnica sprzężona (el.).

Verbunden; połączony, sprzężony.

Verbundfördermaschine; maszyna wyciągowa sprzężona, wyciągar-ka sprzężona (maszyn. górn.).

Verbundkompressor; sprężarka (kompresor) sprzężona (maszyn.).

Verbundmaschine (Tandemdampfmaschine) p. Dampfmaschine.

Verbundturbine; turbina sprzężona (maszyn.).

Verbundventilator; wentylator (przewietrznik) sprzężony (maszyn. górn.).

Verdämmen (Wasser, Feuer) p. Abdämmen.

Verdämmung (Feuerverdämmung); zagrodzenie, (zawarcie, zaparcie) pola pożarnego (górn.).

Verdämmung (Wasserverdämmung); zagroblenie, zatamowanie (wody).

Verdämmungsmaterial (beim Wehrbau); mataryał tamowy, mataryał na tamy (soln.).

Verdampfen; 1) parować, wyparować, wywietrzeć; 2) odparować (fiz. chem. techn.).

Verdampfung (das Verdampfen); 1) parowanie, wyparowanie; 2) odparowanie (fiz. chem. techn.).

Verdampfungseinrichtung (Einrichtung zur Verdampfung der Sole); urządzenie do odparowania, parownik (warzel).

Verdampfungs-fähigkeit (Verdampfungsvermögen); zdolność parowania (fiz. chem. techn.).

Verdampfungspunkt; punkt parowania (fiz. chem. techn.).

Verdampfungsversuch; próba parowania, doświadczenie nad parowaniem (fiz. chem. techn.).

Verdampfungsvermögen p. Verdampfungs-fähigkeit.

Verdampfungswärme; ciepło (cieplik) parowania (fiz.).

Verdichtbar (verdichtungsfähig); ściśliwy, zgęszczalny (fiz.).

Verdichtbarkeit (Verdichtungsvermögen); ściśliwość, zgęszczalność (fiz.).

Verdichten; 1) zgęszczać, stłoczyć, sprężyć (powietrze); 2) zgęścić (płyn); 3) szczelnić, uszczelnić, utykać.

Verdichtung; zgęszczanie, sprężanie (powietrza); 2) zgęszczanie, zagęszczanie (płynu); 3) uszczelnianie, utykanie (części maszyn, otworów świrdrowych i t. d.).

Verdicken (eine Flüssigkeit) p. Verdichten 2).

Verdienen; 1) zarabiać (pieniądze); 2) zasłużyć na co (na pochwałę).

Verdienst (der); zarobek.

Brutto —; zarobek surowy, brutto.

Netto —; zarobek czysty, netto.

Verdienst (das); zaśluga.

Verdienstausweis (Verdiensttabelle); wykaz zarobków, lista zarobków (górn.).

Verdienstrevision p. Anschnitt.

Verdingarbeit (Arbeit im Gedinge) p. Gedingarbeit.

Verdingen (in's Gedinge geben, verakkordieren); 1) ugodzić, ułożyć się, zaakordować; 2) przeznaczyć (przydzielić, dać) do akordu (górn. hut.).

Verdingung (das Verdingen); 1) najem, układ, ugoda, akord; 2) przeznaczenie, (przydzielenie, danie) do akordu (górn. hut.).

Verdohnen p. Vertonnen.

Verdohnung p. Vertonnung.

Verdoppeln; podwoić, zdwoić.
Verdrängen; wypierać, wyrugować, uchylać.
Verdrängung; 1) wyparcie; 2) objętość zamurzenia (fiz.).
Verdrehen; przekręcać, przekręcić, skręcić.
Verdrehter Schacht; szyb skręcony (górn.).
Verdrehung, skręcenie, przekręcenie.
Verdrechungswinkel; kąt skręcenia, odchylenia.
Verdrillung; skręt, skręcenie.
Verdrücken p. Auskeilen.
Verdruck (Verdrückung) von Lagerstätten; ścisk, słabnięcie (umykanie, cieżczenie, wyklinianie się) (żyły, pokładu) (geol.).
Verdübeln; skółkować, zesworzniować.
Verdübelung; kołkowanie, sworzniowanie.
Verdünnen (Luft, Flüssigkeiten); rozrzedzić (powietrze), rozcieńczyć (płyn) (fiz. chem.).
Verdünnt; rozrzedzony (o powietrzu), rozcieńczony (o płynie) (fiz.).
Verdünnung (das Verdünnen); rozrzedzanie (powietrza), rozcieńczanie (płynu) (fiz. chem.).
Verdunsten (verdampfen); wyparować, ulotnić się (fiz. chem.).
Verdunstung (das Verdunsten); wyparowanie, ulatnianie się.
 — **des Meerwassers**; wyparowanie wody morskiej.
Verdunstungsfähigkeit (der Sole); zdolność (energia) parowania (solanki) (soln.).
Verdunstungsmenge der Sole (bei der Gradierung); ilość odparowanej (ulotnionej) solanki (soln.).
Veredeln (veradeln, sich veredeln) von Lagerstätten; szlachetnieć, nabierać kruszcu, wzbogacać się, bogacieć (geol. górn.).
Veredelung (Veredlung, das Veredeln) von Lagerstätten; 1) wzbogacenie się, uszlachetnienie się (pokładu), nabieranie kruszcu; 2) ukazanie się pokładu.
Verein; związek, stowarzyszenie, zjednoczenie, towarzystwo.
Vereinbaren; umówić się o co.
Vereinbarung; umowa.
Vereinfachen; 1) ujednostajnić; 2) uprościć.
Vereinfachung; 1) ujednostajnienie; 2) uproszczenie.

Vereinstrichen; stężyć, zaopatrzyć w poprzeczki (obudowę kopalnianą) (górn. cieś.).
Vereisung; zlodowacenie (geol.).
Verengung; 1) ścieśnienie; 2) zwężenie (pokładu).
Vererzen; kruszczyć, zrudzić, metalizować, zamienić w kruszec (geol.).
Vererzt; skruszczały, zrudniały (geol.).
Vererzung; skruszczenie, zrudnienie.
Verfachen; przegrodzić, rozgrodzić (górn. cieś.).
Verfachung (der Grubenbaue); przegrodzenie (rozgrodzenie) wyrobisk górniczych (górn. cieś.).
Verfahren; 1) postępowanie ustne, pisemne, jawne; 2) sposób.
Verfahren (fahren) eine Schicht; odbyć, ukończyć (szychtę) (górn.).
Verfahren (verfehlen, falsch treiben) eine Strecke; zejść z kierunku, odchylić się od kierunku prawdziwego, ominąć, chybić (górn.).
Verfall (eines Bergbaues, Bergwerkes); upadek (kopalnictwa, kopalni).
Verfallen (in Verfall kommen); upaść, podupaść, zniszczyć.
Verfallen (zuzammenbrechen); zawalić się, zapaść się.
Verfassen; ułożyć, sporządzić, napisać.
Verfaulen; gnić, psuć się.
Verfeiern (die Schicht); zaniedbać (szychtę), opuścić (szychtę) (górn.).
Verfeinen des Roheisens; bieleńie surowizny (met.).
Verfeinerung p. Raffinieren.
Verfertigen; robić, wyrabiać, sporządzić.
Verfertigung; wyrób, wytwarzanie, sporządzenie.
Verfirstung; 1) podłużka, kalenica; 2) kaleniczenie (bud.).
Verflachen (sich verflachen, verflachen, ein schwächeres Fallen annehmen) von Lagerstätten; kłaść się (geol.).
Verflachen (abfallen) von Lagerstätten; upadać, zapadać, nachylać się (geol.).
Verflachen (Abfallen, Abfall); upad, spad, nachylenie (warstw, pokładu) (geol.).
Verflächungswinkel p. Fallwinkel.
Verflüchtigen; ulotnić, ulatniać, wyparować (chem.).
Verflüchtigung; ulotnianie, ulotnienie (chem.).
Verfludern (verflutern, vergerinnen) einen Stollen; wyźłobić (sztolnię).

Verfrachten: przewozić, przesyłać.
Verfrachtung (Beförderung, Fortschaffung, Transport); woźba, przewóz.
Verfügung; rozporządzenie, postanowienie.
Vergasen (Vergasung, Umwandlung in Gas) der Steinkohle; zamienić (przerobić) na gaz, zgazować (górn. techn.).
Vergasen (Anfüllen mit Schlagwetter) der Abbauorte; zagazowanie (wyrobisk górniczych) (górn.).
Vergaser; ulatniak (w motorach spalinyowych).
Vergasung; 1) wytworzenie gazów; 2) ulotnienie; 3) p. Vergasen (Vergasung).
Vergasungsprozeß; proces (przebieg) gazowania (techn.).
Vergattieren p. Gattieren.
Vergattierung p. Gattierung.
Vergehen (das); przekroczenie, występki.
Vergerrinnen p. Verfludern.
Vergewerkschaften; zrzeszyć, stowarzyszyć (w celach górniczych).
Vergießen; zalać.
Vergittern; zakratować, okratować, ogrodzić.
Vergitterung; zakratowanie, okratowanie, ogrodzenie.
Verglasen; 1) szklić, oszkląć, zaszkląć; 2) zeszklić co, powlec szkliwem (chem. hut.).
Verglasung (das Verglasen); 1) oszklenie, zaszklenie; 2) zeszklenie.
Vergleichsausweis; wykaz porównawczy.
Vergleichsebene (Grundebene) p. Ebene.
Vergleichskondensator; kondensator porównawczy (el.).
Vergleichenwiderstand; opór porównawczy, wzorowy, wzorcowy (el.).
Vergleichung; porównanie.
Vergolden; pozłocić, wyzłocić (met. techn.).
Vergolder; pozłotnik.
Vergoldet; pozłacany, złocony (met. techn.).
Vergoldung (das Vergolden); złocenie, pozłacanie, pozłota, pozłotka (met. techn.).
 — **im Feuer** (Feuer —); pozłacanie (złocenie) w ogniu.
Vergrößerung; zwiększenie, powiększanie, powiększenie.
Vergrößerungsglas; p. Mikroskop.

Vergrößerungslinse; soczewka powiększająca (fiz.).
Vergrößerungsspiegel; zwierciadło powiększające (fiz.).
Vergüten (die Sole); nasycić solankę (soln.).
Vergütung (Sättigung der Sole); nasycenie solanki (soln.).
Vergütungsperiode p. Verätzungsperiode.
Verhalten (eines Ganges, Flözes) p. Gangverhalten, Flözverhalten.
Verhältnis; stosunek (mat.).
statisches —; stosunek statyczny (mech.).
Verhältniszahl; liczba stosunkowa, liczba stosunku (mat.).
Verhaltungsvorschriften (pl.); przepisy przy postępowaniu.
Verhandlung; 1) rokowanie, traktowanie, układ; 2) rozprawa.
Verhandlungsprotokoll; protokół rozprawy.
Verhau (Abbauort); miejsce (przodek) odbudowy, miejsce (przodek) wyrobów (górn.).
Verhau (Verhaustätte); wyrobisko, zroby (górn.).
alter — (pl. alte Verhaue) p. Alter Mann.
Verhau (Verhieb, Abbau); odbudowa, rąbanie, zrąb, wyrąb.
diagonaler —; odbudowa przekątnia (górn.).
schwebender —; odbudowa do-wierzchnia, wznosząca się.
streichender —; odbudowa kierunkowa, rozciągłościowa.
Verhauen (aushauen); rąbać, wyrąbać (wybierać) (filary) (górn.).
Verhieb p. Verhau.
Verhör; przesłuchanie, badanie.
Verhüttbar; przerabialny, przetwarzalny, przetapialny (nadający się do przetapiania) (hut.).
Verhütten (durch Hüttenprozesse zugutemachen); przerabiać, przetwarzać, przetopić (na drodze hut.) (hut.).
Verhüttung (der Erze); przeróbka hutnicza (rud) (hut.).
Verifikation (Bestätigung, Beglaubigung); sprawdzenie, weryfikacja.
Verifizieren (bekräftigen, beglaubigen); sprawdzać, weryfikować.
Verjüngen; zmniejszać, zwężać.
Verjüngtes Seil; lina zwężona (maszyn. górń.).
Verjüngung; pomniejszenie, zmniejszenie, zwężanie.

Verjüngungsmaßstab (Reduktionsmaßstab); podziałka (skala) zmniejszenia, podziałka (skala) zmniejszona, pomniejszona (geom.).

Verjüngungsverhältnis; stosunek zmniejszenia (geom.).

Verkämmung p. Kamm.

Verkasten (verkästen, mit Kastenzimmerung versehen); zakasztować, kasztami obudować (górn.).

Verkaufskontrakt; kontrakt (ugoda, umowa) sprzedaż.

Verkaufspartikulare; partykularz sprzedaży (wykaz sprzedanych materiałów i sprzętów).

Verkaufspreis; cena sprzedaży.

Verkaufswert; wartość targowa, wartość sprzedaży (sprzedażna).

Verkehr; 1) handel, obrót, obieg, ruch handlowy; 2) obcowanie, zażyłość.

Verkehrsdirektion; dyrekcya ruchu, zarząd ruchu (kol.).

Verkehrseinstellung; wstrzymanie ruchu.

Verkehrseröffnung; otwarcie ruchu.

Verkehrshindernis (Verkehrsstörung); przeszkoda ruchu, przeszkoda w ruchu.

Verkehrskontrolle; kontrola ruchu.

Verkehrskosten; koszta ruchu.

Verkehrsmittel (Kommunikationsmittel); środki przewozowe, komunikacyjne (kol.).

Verkehrsrichtung; kierunek ruchu.

Verkehrsstörung p. Verkehrshindernis.

Verkehrsunterbrechung; przerwa ruchu, przerwa w ruchu.

Verkehrsverhältnisse; stosunki ruchu.

Verkehrt proportionierte Größe p. Größe.

Verkeilen; zagłobić, zaklinować, zaklinić, uklinić, sklinować (bud. górn. cieś.).

Verkeilung; zagłobienie, zaklinowanie, zaklinienie, sklinowanie (bud. górn. cieś.).

Verkettet; sprzężony, skojarzony (el.).

Verketteter Strom; prąd skojarzony (el.).

Verkettung; 1) związanie łańcuchem; 2) sprzężenie (el.).

Verkettungspunkt; miejsce sprzężenia (el.).

Verkieselung; skrzemienienie (geol.).

Verkitten; zakitować, zakleić (techn.).

Verkittung (das Verkitten); zakitowanie, zaklejenie (techn.).

Verklammern; sklamrować, klamrami umocnić, spoić.

Verkleiden (abkleiden, auskleiden, verschalen); opierzyć, obić (górn.).

Verkleidung; 1) opierzenie, obicie (deskami); 2) odzież (muru); 3) otoczyna, obłogi, wyłogi (stol.).

Verkleidungsmauer p. Mauer.

Verkleinern; 1) zmniejszać; 2) rozdrabniać

Verklemmen sich (sich einklemmen) vom Erdbohrer; zaciąć się, zaciśnąć się, uwiąznąć (wierc. ziem.).

Verknistern (des Salzes); rozpryskiwanie (soli) (soln.).

Verkohlen; zwęglić (techn.).

Verkohlung (Karbonisation) des Holzes. Torfes; zwęglanie (techn.).
— in Haufen p. Haufenverkohlung.

Verkohlungssofen; piec do zwęglania (techn.).

Verkoken (vercooken, verkoksen, zu Koks machen); koksować, skoksować (techn.).

Verkokung (Vercokung, Verkokung); koksowanie (techn.).

Verkommen p. Verfallen.

Verkreuzen p. Verqueren.

Verkreuzung p. Verquerung.

Verkrustung; oskorupienie, inkrustacja.

Verkupfern; pomiedzić (met. techn.).

Verkupferung; miedzenie, pomiednianie (met. techn.).

Verladearm; ramię ładownicze, nakładowe (ładownia węgla).

Verladebühne (Ladebühne) p. Laderampe.

Verladegeleise; tor nakładowy (kol.).

Verladeholz p. Pfahlholz.

Verladekran p. Kran.

Verladen; 1) nakładać, łądownić (do wagonów), wagonować; 2) p. Verpfählen; 3) p. Besetzen.

Verladeplatz p. Ladeplatz.

Verlader; nakładacz, ładarz.

Verladerampe (Ausladerampe, Abladerampe, Laderampe); ładownia, przystań kolejowa, rampa ładunkowa. **gedeckte** —, (überdachte —); ładownia kryta. **offene** —, (unbedeckte —); ładownia odkryta. **Seiten** —, (Rampe für Seitenverladung); ładownia boczna. **Stirn** —, (Rampe für Kopfverladung); ładownia czołowa.

Verladung; załadowanie (towarów), ładowanie, nakładanie, p. Verladen.

Verladungskosten; koszta ładowania
Verladungsplatz (Ladungsplatz) p. Ladeplatz.

Verlag (Auslagen für den Grubenbetrieb); wydatki pieniężne na kopalnię, nakład pieniężny, koszta górnicze (górn.).

— **geben**, (— wiedererstatten); zwrócić koszta górnicze.

Verlagern (den Schachtkranz, die Pumpen); ułożyć, utwierdzić (wieńiec szybowy, pompy) (górn.).

Verlagszeche; 1) kopalnia popłatna (wkłady zwracająca); 2) kopalnia niepopłatna (z dopłat gwarków utrzymywana) (górn.).

Verlag- und Abfuhrkonto; konto (rachunek) zaliczki i (odstawy) odwozu (rach.).

Verlängern; przedłużać, przedłużyć.

Verlängerung; przedłużenie.

Verlängerungsstange; 1) przedłużnica; 2) sprzęgło rozpierające, rozwora (u wozów).

Verlaschen; łubkować, ołubkować (brać szyny w łubki) (kol.).

Verlaschung; łubkowanie, ołubkowanie (kol.).

Verlatten; łącić, połączyć (dachy) (bud.).

Verlattung; łączenie (dachów) (bud.).

Verlauf; przebieg.

Verlaugung p. Laugung.

Verlaubaren; ogłaszać, podać do wiadomości.

Verlautbarung; ogłoszenie, podanie do wiadomości.

Verleger; 1) nakładca; 2) pełnomocnik (gwarectwa) (górn.).

Verlegungsart (der Leitungen); sposób układania (przewodów, przewodników) (el.).

Verleihbuch; księga nadań, len, ulenień (pr. górń.).

Verleihen (belehnen); nadać (prawo poszukiwania, miary górnicze...) (pr. górń.).

Verleihkarte (Verleihungskarte); mapa (karta) nadań (pr. górń.).

Verleihung (Massenverleihung, Lehen); nadanie (prawa poszukiwania, miar górniczych) (pr. górń.).

Verleihungsgesuch; prośba o nadanie (pr. górń.).

Verleihungskarte p. Verleihkarte.

Verleihungs- und Konzessionsbuch; księga nadań i zezwoleń (koncesyi) górniczych (pr. górń.).

Verleihungsurkunde; dokument nadawczy, list lenny (pr. górń.).

Verleihungswert p. Substanzwert.

Verlesen (verzeichnen bei der Anstalt); odczytywać, wywoływać (nazwiska) zapisywać (górn.).

Verletten (mit Letten ausfüttern, vertonen); wyliwować, łąć zatrzeć, utkać (otwór wiertniczy) (górn.).

Verletzen; 1) uszkodzić; 2) skaleczyć (na cieiele); 3) obrazić.

Verlochsteinen (versteinen, vernarcken); odgraniczyć, ograniczyć, opalikować (miern. górń.).

Verlochsteinung (Vermarkung); odgraniczenie, ograniczenie, opalikowanie (miern. górń.).

Verloren; 1) stracony, bezużyteczny; 2) tymczasowy, prowizoryczny.

Verlorene Röhrentour p. Röhrentour.

Verlorene Zimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa, wydrzewienie) stracona, straconka (górn. cieś.).

Verlorenes Bohrloch; otwór wiertniczy (świdrowy) stracony, zagwożdżony (wierc. ziem.).

Verlöten; lutować, zalutować (techn.).

Verlötung; lutowanie, zalutowanie (techn.).

Verlust; 1) strata, utrata; 2) ubytek, kało.

Verlustlos; bezstratny.

Verlustloser Motor; motor (silnik) bezstratny (maszyn.).

Verlustziffer; stratność (el.).

Vermahlen; mleć, zemleć, przemleć (sort.).

Vermahlung des Salzes (Salzvermahlung); melcie soli (sort.).

Vermahlungsmaschine; maszyna do melcia, maszyna młyńska, młynowa (sort.).

Vermarken p. Verlochsteinen.

Vermarkung p. Verlochsteinung.

Vermauern; 1) zamurować; 2) zużyć (spotrzebować) do murowania (bud.).

Vermessen; mierzyć, zmierzyć, wymierzyć (miern. górń.).

Vermessigung; mosiężenie (techn.).

Vermessung (markscheiderische Messung); pomiar górniczy (miern. górń.).

Vermessungsarbeit; praca pomiarowa (miern.).

Vermessungsgebiet; obszar zdjećia, obszar mierzony (miern.).

Vermessungskunde p. Meßkunst.

Vermiculit; wermikulit (min.).

Vermitteln; pośredniczyć.
Vermittelnd; pośredniczący, pośredni.
Vermittelnde Beobachtung; spozstrzeżenie pośrednie (miern.).
Vermittler; pośrednik, pośredniczący.
Vermodern (vermorschen); butwieć, próchnieć, zmuszczać.
Vermögen; 1) majątek; 2) możność, zdolność; 3) moc, władza, siła; 4) zapas.
Vermorschen p. Vermodern.
Vernachlässigen; zaniedbywać, upośledzać.
sich. —; opuszczać się, zaniedbywać się.
Vernehmen; 1) słyszeć, usłyszeć, dowiedzieć się; 2) słuchać, przesłuchać (obwinionego).
Vernickeln; poniklować, oniklować, niklować (met. techn.).
Vernickelung; poniklowanie, oniklowanie, niklowanie (met. techn.).
Vernier p. Nonius.
Vernieten; zaniłować, zaklepać (tech.).
Vernietung (das Vernieten) p. Nietung.
Veröffnen (vorrichten) ein Sinkwerk; przygotować ługownię (przysposobić ją do ługowania) (soln.).
Veröffnung (Vorrichtung) der Sinkwerke, der Laugwerke; przygotowanie (otwarcie) ługowni (soln.).
Kreis —; przygotowanie (otwarcie) ługowni kołowe, koliste.
Kreuz —; przygotowanie (otwarcie) ługowni krzyżowe (podłużniowo-przecznice).
Parallel —; przygotowanie (otwarcie) ługowni równoległe (chodnikami równoległymi).
Veröffnungshöhe (anfängliche Höhe) des Sinkwerkes; wysokość pierwotna, początkowa (ługowni) (soln.).
Veroneser-Grün (Grünerde); zielenie werońska (barw.).
Verordnung; nakaz, polecenie, postanowienie, rozporządzenie.
Verordnungsblatt; dziennik rozporządzeń.
Verörtern (Stollen, Strecken); prowadzić (pędzić) dalej (sztolnię, chodnik) (górn.).
Verpachtung; wydzierżawienie.
Verpacken; zapakować, opakować, spakować.
Verpackung (des Salzes); pakowanie, opakowanie (soli) (soln.).

Verpackungsart; sposób opakowania.
Verpfählen (verladen, verschießen, verziehen, verpfänden); ościankować, opalikować, oklinić, opierzyć (górn.).
Verpfählung (das Verpfählen, Verladung, Verzug, Holzverzug); ościankowanie, opalikowanie, oklinienie, obicie wściankami (palikami, klinami, parzunami) (górn.).
Verpfänden (ein Gezimmer mit Holzverkeilung feststellen); utwierdzić klinami, zaklinować, uklinić (górn. cieś.).
Verpfändung; utwierdzenie klinami, zaklinowanie, uklinienie (górn. cieś.).
Verpflockung; palikowanie, opalikowanie (miern. górn.).
Verpuffen; wzbuchać.
Verpuffung; wzbuch (w motorach spalinowych).
Verpuffungsfähigkeit; wzbuchliwość.
Verpuffungsmotor; motor (silnik) wzbuchowy (maszyn.).
Benzin —, (Benzinmotor); motor (silnik) benzynowy.
Hochofengas —, (Hochofengasmotor); motor (silnik) na czad wielkopiecowy.
Leuchtgas —, (Leuchtgasmotor); motor (silnik) gazowy.
Petroleum —, (Petroleummotor); motor (silnik) naftowy.
Sauggas —, (Sauggasmotor); motor (silnik) wodnoczadowy.
Spiritus —, (Spiritusmotor); motor (silnik) spirytusowy.
Verputz (Anwurf, Putz); wyprawa narzut, tynk, tynkowanie (bud.).
feiner —, (Fein —); wyprawa gładka, tynkowanie gładkie.
Gipsmörtel —; wyprawa gipsowa.
Mörtel —; wyprawa wapienna.
Rauh —, (Rauhwerk, Bewurf); wyprawa surowa, wyprawa pod gont.
Spritzwurf —, (Spritzanwurf, Rapputz, Krausputz); wyprawa żwirowa, wyprawa z narzutem żwirowym.
Stapp —, (Besenputz, gesteppter Putz); wyprawa od miotły, wyprawa kędzierzawa.
Stockhammer —, (Stockhammerputz); wyprawa groszkowana.
Zement —; wyprawa cementowa.
Verputzen; wyprawić, obrzucić (narzucić) wapnem, otynkować (bud.).
Verqueren (verkreuzen, quer durchörtern o. durchfahren); przejeść (prze-

bić, przełamać, przekopać na poprzek (żyłę, pokład), spoprzeczyć, przekrzyżować (żyłę, pokład) (górn.).

Verquerung (Verkreuzung); spoprzeczenie, przekrzyżowanie, przebiecie, przełom (żyły, pokładu) przekopem (górn.).

Verquicken (amalgamieren); ortęcać, nartęcać, amalgamować (met. chem.).

Verquickung (Amalgamation, Amalgamierung); rtęcenie, ortęcanie, urtęcanie, amalgamowanie, amalgamacja (met. chem.).

Verrammeln (Bohrlöcher); zasypać, zabić, zasadzić (otwory wiertnicze) (górn.).

Verräumen (Grubenbaue); oczyścić, wyczyścić, wycudzić (górn.) p. Aufsäubern.

Verrechnen; złożyć rachunek, porachować komu co.

sich —; przeliczyć się, przerachować się, pomylić się w rachunku.

Verreiben; zatrzeć, zacierać (bud.).

Verrippung; uźebrowanie (techn.).

Verritzen (anritzen, durchritzen, verschroten); odkryć, otworzyć, odbudować (pole kopalniane) (górn.).

Verritztes Feld (verschrotenes Feld o. Gebirge); pole (kopalniane) odkryte, otworzone, odbudowane (górn.).

unverritztes Feld (unverschrotenes Feld o. Gebirge); pole nietknięte, nieruszane, panięskie.

Verrohren (verröhren ein Bohrloch); rurować, zarurować (otwór wiertniczy) (wierc. ziem.).

Verrohrung (Verröhrung, das Verrohrung) der Bohrlöcher; rurowanie otworów wiertniczych (wierc. ziem.).

verlorene —; rurowanie stracone, częściowe

Verrohrungskopf (bei der Wasserspülbohrung); głowica rurowa (przy wierceniu ziemnym z przepłókiwaniem odwrótnem).

Verrosten; zardzewieć.

Verrostet; zardzewiały.

Verrostung; zardzewienie, zaśnieźdzenie.

Verrückung; przesunięcie.

Verrüsten (verzimmern) p. Auszimmern.

Versagen (von einem Schusse); zawiść, nie wystrzelić, nie wypalić (górn.).

Versäger; niewystrzał, strzał zawieszony (górn.).

Versammlung; zgromadzenie, zebranie.

General —; zgromadzenie walne, ogólne.

Versammlungssaal; sala zgromadzeń, sala zebrania.

Versandstation; stacya wysyłkowa.

Versatz (Bergversatz, Bergversatzung); podsadzka, zasadzka (górn.).

ganzer —; podsadzka całkowita.

halber — (partieller —); podsadzka połowiczna, częściowa.

Versatzarbeiter (Bergversetzer); zasypywacz, podsadzac, zasadzac, zakładacz (górn.).

Versatzbeleuchtung; oświetlenie przenośne (el.).

Versatzberge (Versatzmaterial); materiały podsadzkowy, rumowisko, rumy, podsadzka (górn.).

Versatzbrett (pl. Versatzbretter) p. Ortsbrett.

Versatzdecke (beim Etagenbau mit Versatz); powała podsadzkowa (górn.).

Versatzkasten; kaszt (podsadzkowy), zastawa, zakładka (górn.), p. Holzkasten.

Versatzkörper; oprawa przenośna (el.).

Versatzleine; płachta ochronna podsadzkowa (przy podsadźce płynnej) (górn.).

Versatzmaterial p. Versatzberge.

Versatzmauer (Bergversatzmauer); mur podsadzkowy, kaszt mурowany (na sucho), zakładka (górn.).

Versatzfeiler (Steinfeiler); filar podsadzkowy, filar kamienny (na sucho ułożony) (górn.).

Versatzschacht p. Bergversatzschacht.

Versatzstoß (Stoss aus Versatz); ściana (bok) podsadzkowa (górn.).

Versatzstrecke (Strecke im Versatz); chodnik podsadzkowy, chodnik w podsadźce (górn.).

Versatzung (verstrebt Orgelzimmerrung); wyprawa organowa stężona, organy stężone (górn. cieś.), p. Orgel.

Verschalen (verblenden, verschieben); opierzyć, zaszalować, oszalować, ode-skować (bud., górn., cieś.).

Verschalung (Beschalung); opierzenie, zaszalowanie, oszalowanie, ode-skowanie (bud., górn., cieś.).

Verschalungsbrett (pl. Verschalungsbretter); szalówka, obitka, okładka, deska okładzinowa (bud. górn.), p. Ortsbrett.

Verschiebbar: przesuwalny, przesuwny.
Verschiebbarkeit: przesuwalność.
Verschiebeapparat: spycharka (wałownictwo żelaza).
Verschieben der Wagen (Rangieren der Wagen): przetok (przesuwanie) wozów (kol.).
 — **durch Menschenkraft**: przetok ludźmi.
 — **durch Pferde**: przetok końmi.
 — **mittels Lokomotivkraft**: przetok lokomotywą.
 — **mittels eines Taues**: przetok liną.
Verschiebung: 1) przesunięcie; 2) przesuwanie, przetok, przetaczanie.
virtuelle —; przesunięcie przygotowane (mech).
Verschiebung (Verrücken) der Schichten, des Flözes: przesunięcie, uskok, przerwa, wyrugowanie (warstw, pokładu) (geol.).
Verschließen (verschließen) p. Verpfählen.
Verschinen (verschinnen, markscheidenisch vermessen) p. Markscheiden.
Verschlacken: 1) zżuźlić, zżuźlować; 2) zżuźlić się, żuźlami się pokryć (met. hut.).
Verschlackung (Skorifikation); zżużlenie (met. hut.).
Verschlag (beim Schlammversatz); przepona, przepierzenie (górn.).
dichter —; przepona szczelna.
undichter —; przepona nieszczelna.
Verschlag (pl. Verschläge); przepierzenie, przegroda, przedział (górn. cieś.).
Verschlagen (mit Brettern) p. Verschalen.
Verschlagen (durch Gebrauch abstumpfen) Gezähe, Bohrer; stępić (narzędzia, świdy) (górn.).
Verschlagen (sich verschlagen) von Schüssen; zapaść, pójść (strzał zapadł, poszedł w szczelinę) (górn.).
Verschlagen (von Wettern); obrócić się, zmienić kierunek (górn.).
Verschlaggebirge (für den Wehrbau); materyał tamowy (materyał przesiany, do budowy tam w ługowniach przeznaczony) (soln.).
Verschlämmen (mit Schlamm verstopfen); zamulić (górn.).
Verschlämmung; zamulenie (górn.).
Verschleiß (Abnützung, Verbrauch); zużycie, spotrzebowanie (lin i t. d.).

Verschleiß (Verkauf, Absatz); sprzedaż, odbył, pokup.
Verschleißamt; urząd sprzedaży.
Salz —; urząd sprzedaży soli.
Verschleifen (abnützen, verbrauchen); spotrzebować, zużywać.
Verschleifen (verkaufen); sprzedać, zbywać.
Verschleißwürdig; wart (godzien) sprzedaż.
Verschlicken; zamulić się (górn.).
Verschließbar; zamykalny, dający się zamknąć. do zamykania.
Verschließen; 1) zamknąć, zamykać; 2) p. Verpfählen.
Verschluß: 1) zamknięcie; 2) zamek, zacisk (górn.).
Schacht —; zamknięcie (zawarcie) szybu.
Sicherheitslampen —; zamykałło (zamek, zacisk) lampy bezpieczeństwa.
Verschlußbügel; pałak zamykowy (u klatki) (górn.).
Verschlußdeckel; przykrywa (zamykająca, zamykowa).
Verschlußglocke; dzwon (kosz) zamykadłowy, zamykowy (el.).
Verschlußhebel; dźwignia zamykająca, zamykowa.
Verschlußkappe; naparstek (na rurze) (maszyn).
Verschlußstück; nasadka końcowa, końcówka.
Verschlußvorrichtung; przyrząd do zamykania, zamykadło (techn.).
Verschmälnerung (Verdruck) eines Ganges, Flözes; zwężenie (żyły, pokładu) (geol.).
Verschmanden (mit Schmand überziehen, anfüllen); zamulić, zabagnić (górn. wiere. ziem.).
Verschmelzen (Erze); stopić, przetopić, zlewać (hut.).
Verschmelzung (das Verschmelzen) der Erze; stopienie, przetopienie, zlewanie (hut.).
Verschneidung (Verschneiden, Durchbrechen) des Sinkwerkes in Bruchfelder, Nachbarwerke, Schächte u. s. f.; przecięcie się, zerwanie się (dwa ługowni) (soln.).
Verschnitte (Abschnitte); krajki, skrawki (blachy) (techn.).
Verschnüren; 1) obtroczyć, obwiązać (sznurem); 2) mierzyć (długość sznurem mierniczym) (miern. górn.).
Verschnürung (der Säcke); obtroczenie, obwiązanie (worków) (soln.).

Verschrämen: przerażać, przecinać, przeszramować (podszramować, wyszramować) (górn.).

Verschrämung (das Verschrämen); przerażanie, przecięcie, przeszramowanie (podszramowanie, wyszramowanie) (górn.).

Verschrauben: 1) prześrubować, przekręcić śrubę; 2) śrubować, ześrubować, ześrubić (techn.).

Verschraubung; 1) prześrubowanie, przekręcenie śruby; 2) śrubowanie, ześrubowanie, śrubienie, ześrubienie; 3) złącze śrubowe (techn.).

Verschroten p. Erschroten.

Verschrotenes Feld (verschrotenes Gebirge) p. Verritztes Feld.

unverschrotenes — (unverschrotenes Gebirge); p. Verritztes Feld.

Verschubdienst; służba przetokowa.

Verschubmaschine (Rangierlokomotive) p. Lokomotive.

Verschütten; 1) zasypywać, zasypać; 2) rozlać.

Verschwindungsebene; płaszczyna zniknięcia, zaniku (geom.).

Verschwindungspunkt; punkt zbiegu, zaniku (geom.).

Versendbar; przesyłalny, wysyłalny.

Versenden: posyłać, wysyłać, rozsyłać.

Versender; odsyłający, nadawca.

Versendung; wysyłka, przesyłka, ekspedycja.

Versengen; użeg, użgnienie, upalenie, upał.

Versenkbohrer; nawiernik, wpuszcz.

Versenken; 1) zatapiać; 2) wgłębiać, wpuszczać; 3) nawiercić.

Versenkkasten p. Senkkasten.

Versenkmaschine; zagłębiarka, wiertarka wpustowa (techn.).

Versenkniete (versenktes Niet) p. Niet.

Versenkung; 1) zatapianie; 2) nawiercanie.

Versetzen; 1) przenosić; 2) zastawiać; 3) wprawiać (w co); 3) przedstawiać.

Versetzen (bergversetzen); zasypać, założyć, podsadzić, zasadzić (górn.).

Versetzer p. Bergversetzer.

Versetzt; 1) przeniesiony; 2) przestawiony (o korbach); 3) zasypany, podsadzony, zasadzony (górn.).

Versetzung; 1) przeniesienie, 2) zapuszczenie (cieś.); 3) zasklepienie się (nabojów w wielkim piecu).

— **des Gestells**; zatkanie zaprawy (wielkopiecowej).

— **und Rutschen der Gichten**; zeskakiwanie nabojów wielkopieczowych (hut.) p. Kippen der Gichten.

Versicherung; 1) ubezpieczenie, asekuracja; 2) zabezpieczenie.

Versicherungsanstalt; towarzystwo ubezpieczeń.

Versicherungsschein; kwit asekuracyjny.

Versieden (ätzen); rozpuszczać, ługować (soln.).

Versiedung (Aufsiedung, Auslaugung des Gebirges); ługowanie, wylugowanie (soln.).

Versilberer; posrebrzacz (met. techn.).

Versilbern; srebrzyć, posrebrzać (met. techn.).

Versilbert; posrebrzony.

Versilberung (das Versilbern); srebrzenie, posrebrzanie (met. techn.).

Versorgungsanstalt; przytulisko, zakład zaopatrzenia.

Verspätung; spóźnienie, opóźnienie.

Verspreizen; rozeprzeć (górn.).

Verspunden (verspünden); 1) zatkać, zacopować; 2) p. Abdämmen.

Verspundung (Verspündung); 1) zatkanie, zacopowanie; 2) p. Verdämmung.

Verstäbung; laskowanie (bud.).

Verstählen (ein Werkzeug); stalić, ostalować, nastalić (met. techn.).

Verstählung (das Verstählen) von Werkzeugen; stalenie, stalowanie, nastalenie (met. techn.).

Verständigungsmittel; środki porozumiewawcze.

Verstärken; wzmacniać, wzmocnić, utwierdzić.

Verstärkung; wzmacnianie, wzmocnienie.

Verstärkungsbatterie; bateria pociągowa (el.).

Verstärkungsring; usztywniak, pierścień usztywniający (kotły).

Verstärkungsrippe; żebro wzmacniające (techn.).

Verstäuben; rozpylać (chem. met.).

Verstauchen (Verstauchung) p. Let-

tenstauchung.

Verstecken der Seiltrommeln; spinanie (łączenie) bębnow linowych (maszyn., górn.).

Versteifen; usztywniać.

Versteifung; 1) usztywnienie; 2) stężenie.

Versteifungsbalken; belka stężąca, usztywniająca (bud.).

Versteifungsgerüst; szkieleto usztywniający (bud.).

Versteifungsglied; tężnik, tężulec (bud. most.).

Versteifungsträger; dźwigar usztywniający (bud.).

Versteigern; sprzedawać przez licytację, licytować.

Versteigerung; przetarg, licytacja.

Versteinerung; 1) skamienienie (zamiana w kamień); 2) p. Petrefakt.

Versteinerungskunde (Petrefaktenkunde) p. Paläontologie.

Versteinung (Vermarkung) p. Verlochsteinung.

Verstellbar; przestawialny.

Verstellung; 1) przestawienie; 2) udawanie.

— **des Limbus**; obrót limbusa (miern.).

Verstemmen; uszczelniać, doszczelniać, czekanić, sztamować.

Verstemmer (Kesselverstemmer); czekaniak (do kotłów).

Verstemmung; uszczelnianie, czekanie, sztamowanie (techn.).

Verstollen; otworzyć (odkryć), sztolnię (górn.).

Verstopfen; zatkać, zatykać, zabić.

Verstopfen (Zufüllung) der Bohrlöcher; utykanie, uszczelnianie (otworów świdrowych) (soln.).

Verstopfung; zatkanie, zatkanie się (otworu, pieca).

Verstreben; stężyć, usztywnić (górn. cieś.).

Verstrebung; stężenie, usztywnienie (górn. cieś.).

Verstrecken (auslängen) einen Gang p. Auffahren.

Verstreichen (verschmieren); zamazać, zalepić, zasmarować.

Verstrossen (Strossen anlegen, mittels Strossenbaues abbauen); założyć przodki schodowe, odbudować schodowo, zstępująco (górn.).

Verstufen; naznaczyć, oznaczyć, znakiem zaopatrzyć (górn.).

Verstürzen; zawalić, zasypać (górn.).

Versturzschacht; szyb rumowy, zasypowy, podsadzkowy (górn.).

Versturzstrecke; chodnik rumowy, zasypowy, podsadzkowy (górn.).

Versuch; 1) usiłowanie; 2) próba, doświadczenie, dochodzenie.

Versuchsarbeit (Versucharbeit, Versuchsbau); robota próbna, poszukiwawcza (górn.).

Versuchsbau (Versuchsbau); 1) p. Versuchsarbeit; 2) odbudowa próbna, poszukiwawcza, poszukiwanie (górn.).

Versuchslänge; długość doświadczalna.

Versuchsort (Versuchort); 1) próbek próbny, poszukiwawczy; 2) p. Versuchsstrecke 2).

Versuchsschacht (Versuchsschacht); szyb próbny, poszukiwawczy, poszukiwalny (górn.).

Versuchsschlag (Versuchsschlag); przekop (poprzecznia) próbny, poszukiwawczy (górn.).

Versuchsstation; stacya doświadczalna.

Versuchsstollen (Versuchsstollen); sztolnia próbna, poszukiwawcza (górn.).

Versuchsstrecke; 1) chodnik doświadczalny (badanie materiałów wybuchowych); 2) chodnik próbny, poszukiwawczy (górn.).

Versudhöhe (Höhe der Aufsiedung, Höhe nach der Verätzung); wysokość ługowania (soln.).

Versudmaß (Ätzmaß, Bergdicke zwischen Werkshimmel und der oberen Sohle); miara ługowania, zługowania (soln.).

Versumpfung; zabagnienie.

Vertäfeln; płyć, płytować, taflować, deskować, deskami wyłożyć, opierzyć (górn., cieś.).

Vertäfelung; płycenie, płytowanie, taflowanie, deskowanie, wyłożenie deskami, opierzenie (górn. cieś.).

Vertauben (taub werden), zjałowacieć, zjałowić (o żyłach) (górn. geol.).

Vertaubung (das Vertauben); zjałowacenie, zjałowienie (żyły, pokładu) geol. górn.).

Verteilung; rozdział, rozdzielenie.

— **der Energie, des Stromes**; rozdział energii, prądu.

— **des Dampfes** (Dampfverteilung); rozdział (rozrząd) pary.

Verteilungsdynamo; rozdzielnica, dynamo (prądnic) rozdzielna (el.).

Verteilungsgeleise p. Geleis.

Verteilungskabel; kabel rozdzielczy (el.).

Verteilungskasten; pudło rozdzielcze (el.).

Verteilungsleitung; przewód rozprowadzający, rozdzielczy (el.).

Verteilungslinie; linia rozdzielcza.

Verteilungsnetz; sieć rozdzielcza (el.).

Verteilungsprofil (Transportprofil); rys rozwozu, profil rozwozu (stat. bud.).

Verteilungrohr (Sammelrohr); rura rozdzielcza, zbiorcza (pogłębianie szybów przez zamrażanie) (górn.).

Verteilungsschalttafel p. Verteilungstafel.

Verteilungsschieber p. Schieber.

Verteilungsstation; stacya rozdzielcza (el.).

Verteilungssystem; układ (system) rozdzielczy (el.).

Verteilungstafel (Verteilungsschalttafel); rozdzielnica, tablica rozdzielcza (el.).

Verteilungsturm; wieża rozdzielcza (el.).

Vertilungsventil p. Ventil.

Verteilungszentrale; stacya rozdzielcza (el.).

Verteufen p. Abteufen.

Vertiefung; 1) zagłębienie; 2) zatłoka (płytkie zagłębienie w ścianie, dla przerwania jednostajności jej powierzchni, również małe kwadratowe zatłoki na stropach lub sklepieniach) (bud.).

Vertikal (senkrecht, lotrecht); 1) pionowy; 2) pionowo.

Vertikalachse; oś pionowa (geom.).

Vertikalbewegung; ruch pionowy (mech.).

Vertikaldampfmaschine (vertikale Dampfmaschine); maszyna parowa pionowa, stojąca (maszyn.).

Vertikale (Vertikallinie) p. Linie.

Vertikalebene p. Ebene.

Vertikalfaden (im Fernrohre); nitka pionowa (miern.).

Vertikalförderung; wyciąganie, wyciąganie pionowe (górn.) p. Förderung.

Vertikalhammer (Fallhammer) p. Stempelhammer.

Vertikalintensität; natężenie pionowe (el.).

Vertikalkessel (stehender Kessel); kocioł stojący (maszyn.).

Vertikalkreis (Höhenkreis); koło pionowe, wierzchołkowe (miern.).

Vertikallinie (Vertikale) p. Linie.

Vertikalprojektion p. Projektion.

Vertikalschnitt, przecięcie pionowe, przekrój pionowy (geom.).

Vertikalstab; pręt pionowy, stojący.

Vertikalstellung; ustawienie pionowe (miern.).

Vertikalturbine; turbina stojąca (maszyn.).

Vertikalwinkel; kąt pionowy (miern.).

Vertikalwinkelmessung; pomiar kątów pionowych (miern.).

Vertonnen (verdohnen, austonnen, mit Tonnenfach bekleiden) einen Schacht; opierzyć, deskami wyłożyć (górn.).

Vertonnung (Verdohnung, das Vertonnen) eines Schachtes; opierzenie, wyłożenie deskami (szybu) (górn.).

Vertrag; umowa, ugoda, układ, kontrakt.

Vertragsbedingung; warunek ugody, kontraktu.

Vertragsbuch; 1) księga kontraktów; 2) księga umów gwareckich, górniczych.

Vertrauensmann; powiernik, doradca poufny, mąż zaufania.

Vertreter; zastępca.

Vertrieb; sprzedaż, odbyć.

Verunedeln sich (unedel werden); jałowacieć, jałowiec, chudnąć, gubić się (geol. górn.).

Verunedelung (der Erzführung in Gängen); jałowacenie, jałowienie, chudnięcie (rudoności żył) (geol. górn.).

Verunglücken; uleść wypadkowi (nieszczęśliwemu), wpaść w nieszczęście.

Verunreinigung; zanieczyszczenie.

Vervielfältigung; powielenie, pomnażanie (techn.).

Vervielfältigungsapparat; urządzenie do powielania, kopiowania, powielak (techn.).

Vervollständigung; uzupełnienie.

Verwachsen (von Mineralien); zrosnięty, zrosły.

Verwachsung; zrosnięcie, zrost (min.).

Verwalter (Verweser); zarządca, rzadca, zawiadowca.

Verwaltung; 1) zarządzanie, rządzenie; 3) urząd, administracya, zawiadowstwo.

Verwaltungsgebäude; budynek zarządu.

Verwaltungsgerichtshof; trybunał administracyjny.

Verwaltungskosten; koszta administracyjne.

Verwaltungsrat (Aufsichtsrat); 1) rada zawiadowcza, administracyjna; 2) członek rady zawiadowczej.

Verwandruten; wzmocnić (ściągnąć) kątownicami, wandrutować (górn. cieś.).

Verwandschaft (Affinität); powinowactwo (chem.).
Verwaschen; 1) płókać (rudę); 2) p. Lavieren.
Verwaschung (das Verwaschen); płókanie (rudy) (sort.).
Verwässerung (der Salzlager); 1) nawadnianie; 2) lęgowanie, rozpuszczanie (pokładów solnych) (soln.).
Verwehren (beim Salzbergbau) p. Abdämmen.
Verweis; nagana.
Verwendung; zużytkowanie.
in — stehen; pełnić obowiązki.
Verwerfen (verwerfend wirken); odrzucić, przesunąć (geol.).
Verwerfer (Verwerfungskluft); szczelina uskokowa (geol.).
Verwerfung (das Verwerfen, Verwurf, Sprung, Wechsel); uskok (przerwa w warstwie, połączona z usunięciem) (geol.).
Diagonal — (spießeckige —); uskok przekątny, ukośny.
echte —; uskok prawdziwy, właściwy.
Quer — (querschlägige —); uskok poprzeczny.
rechtsinnige — (rechtsinnisch fallende —); uskok z upadem zgodnym.
spießeckige — (spießwinklige —) p. Diagonalverwerfung.
streichende — (Längs —); uskok kierunkowy, rozciągłościowy, podłużny.
Terrassen —; uskok schodowy, stopniowy.
widersinnige — (widersinnisch fallende —); uskok z upadem niezgodnym.
Verwerfungshöhe (Sprunghöhe); wysokość uskoku (geol.).
Verwerfungskluft p. Verwerfer.
Verwerfungstäler; doliny uskoko-
 we (geol.).
Verwertung; zużytkowanie, spieniężenie.
Verweser p. Verwalter.
Verwesung; gnicie, butwienie.
Verwirrung (bei Gängen und Flözen); zamęt, bezład, chaos (geol.).
Verwittern; wietrzeć, zwietrzeć (fiz. geol.).
Verwittert; zwietrzały.
Verwitterung; wietrzenie, zwietrzenie.
Verworfen; przesunięty, przerzucony (o pokładach, żyłach...) (geol.), p. Verwerfung.

Verwurf p. Verwerfung.
Verzahnen; zazębiać (maszyn.).
Verzahnt; zazębiony, uzębiony.
Verzahnung (Hakenblatt); zamek, zazębienie, łączenie (cieś.) p. Hakenblatt.
Verzahnung (von Rädern); uzębienie (maszyn.).
äußere —; uzębienie zewnętrzne.
Evolventen —; uzębienie podług rozwijającej, uzębienie ewolwentowe.
Geradflanken —; uzębienie prostoboczne.
innere —; uzębienie wewnętrzne.
Triebstock —; uzębienie palczaste.
Zykloiden —; uzębienie podług cykloidy, uzębienie cykloldalne.
Verzapfen; zaczopować, zaszpuntować (cieś. stol.).
Verzapfung; zaczopowanie (połączenie dwóch kawałków drzewa zapomocą czopa i gniazda) (cieś. stol.).
Verzehren; 1) zużyć, spotrzebować, 2) pochłoniąć, zniszczyć (ogniem).
Verzehrssteuer; podatek konsumcyjny.
Verzeichnen (verlesen) bei der Anstalt; zapisywać (górn.).
Verzeichnis; wykaz, spis, konsygnacja.
Verziehbock; koziolatek mierniczy (miern. gór.).
Verziehbuch p. Zugsbuch.
Verziehen; 1) p. Verpfählen; 2) wymierzać sznuram (mierzyć, zdejmować) kopalnię (miern. gór.).
sich —; wicherzyć się, pacyć się.
Verziehholz (Ausfüllungsholz) p. Pfahlholz.
Verziehschemel; stołek mierniczy (miern. gór.).
Verziehschnur; sznur mierniczy (miern. gór.).
Verziehschraube; śruba miernicza (miern. gór.).
Verziehschraube; kołowrotek, nawijak (mierniczy) (miern. gór.).
Verzieren; ozdabiać, upiększać.
Verzierung; ozdoba, upiększanie, zdobina.
Verzimmern p. Auszimmern.
Verzimmerung p. Auszimmerung.
Verzinken; cynkować, pocynkować (met. techn.).
Verzinken (die Verzinkung, Verzinkerei); cynkowanie (met. techn.).
Verzinkt; cynkowany, pocynkowany.
Verzinktes Blech p. Blech.

Verzinnen; cynować, pocynować, pobielić cyną (met. techn.).
Verzinnen (Verzinnung); cynowanie, pobielenie cyną (met. techn.).
Verzinner (Zinner); cynownik, polewacz (pobielacz) cyną (met. techn.).
Verziint; pocynowany.
Verzinttes Eisenblech p. Weißblech.
Verzinnung p. Verzinnen.
Verzinsen; oprocentować.
Verzinsung; oprocentowanie.
Verzögert; opóźniony.
Verzögerte Bewegung; ruch opóźniony (mech.).
Verzögerung; 1) zwłoka, odwłoka; 2) zwolnienie (opóźnienie) (ruchu) (mech.).
Verzollen; clić, oclić.
Verzug; 1) zwłoka, odwłoka; 2) p. Verpfählung.
ohne —; niezwłocznie, bezzwłocznie.
Verzugleinen; płachta podstropowa (odbudowa węgla) (górn.).
Verzweigt; rozgałęziony.
Verzweigung; rozgałęzienie.
Verzweigungspunkt; punkt rozgałęzienia, punkt rozgałęźny (el.).
Verzweigungsstelle; miejsce rozgałęźne (el.).
Vestan (Fettquarz); westan (min.).
Vestibül (Vorhalle); przedsionek, westybul (bud.).
Vesuvian (pyramidaler Granat, Idokras, Egeran, Wiluit); wezuwian (min.).
Viadukt (Wegüberführung); wiadukt, drogociąg (most ponad doliną, przepaścią lub jarem).
Vibration p. Oszillation.
Vibrationsgalvanometer; galwanomierz drgawkowy (el.).
Vibrator; iskiernik,ibrator (el.).
Vibrieren (beben, zittern); drgać, wibrować (fiz.) p. Oszillieren.
Vidmieren (beglaubigen, bestätigen); poświadczyć za zgodność, widymować.
Viehlecksalz (Viehsalz); sól dla bydła, sól bydłowa (soln.).
Viehsalz p. Viehlecksalz.
Vielachsig; wieloosiowy (kryst.).
Vielachsiges System p. Kristallsystem.
Vieleck; wielobok, wielokąt (geom.).
dem Kreise eingeschriebenes —; wielobok wpisany w koło.
dem Kreise umschriebenes —; wielobok opisany na kole.

reguläres —; wielobok umiarowy.
unreguläres —; wielobok nieumiarowy.
Vieleckig; wieloboczny, wielokątny (geom.).
Vieleckmessung p. Polygonometrie.
Vieleckmethode; sposób (metoda) wielobokowania (miern.).
Vieleckzimmerung; oprawa (wyprawa, obudowa) wieloboczna (górn. cieś.).
Vielfache Zahl; liczba wieloraka (mat.).
Vielfaches (das Vielfache); wielokrotność (mat.).
Vielfachumschalter; przełącznik wieloliniowy, wielokrotny (el.).
Vielfach (Vielfächner); wielościan (kryst.).
Vielfältig; wielokrotny, różnoraki.
Vielphasenstrom; prąd wielofazowy, wieloprd (el.).
Vielphasig; wielofazowy (el.).
Vielseitig; 1) wielostronny; 2) wieloboczny.
Vielteilig; wieloczęściowy.
Vielwinklig; wielokątny (geom.).
Vierbasisch; czterosasadowy (chem.).
Vierdrittelarbeit; praca czterosazienna (górn.); p. Drittelarbeit.
Viereck (Vierseit); czworobok, czworokąt (geom. kryst.).
reguläres —, (gleichseitiges —, Quadrat); kwadrat.
Viereckig (vierseitig); czworoboczny (geom.).
Vierecksbau (Art Querbau am Rhein); odbudowa czworoboczna (górn.).
Vierflach (Vierflächner) p. Tetraëder.
Viergliedriges System p. Kristallsystem.
Vierkant; czworogran, czwórgrań.
Vierkanteisen (Quadrat-eisen); czworogrannik, kratówka (met.).
Vierkantig; czworograniasty, czworogranny, czworogranny.
Vierleitersystem; układ (system) czteroprzewodnikowy (el.).
Vierlingsmaschine; maszyna czworacza (maszyn.).
Vierlingsmotor p. Verbrennungsmotor.
Viermalsechsfach (Viermalsechsfächner) p. Tetrakis-hexaëder.
Viermännisch; w czwórkę, w czterech (o pracy wykonanej siłą czterech ludzi).
Vierphasenstrom; prąd czterofazowy, czworoprd (el.).

Vierphasenumformer; przetwornica czterofazowa, przetwornica czworoprądu (el.).

Vierräderig; czterokołowy.

Vierseitig; 1) czterostronny; 2) czworoboczny (geom.).

Viertakt; czworosuw (w motorach spalinowych).

doppelter —; czworosuw zdwojony.

Viertaktmotor; motor czterotaktowy, czterookresowy (maszyn.).

Vierteljahr (Quartal); ćwierćroczce, kwartał.

Viertelkreis p. Quadrant.

Vier- und Vierkantner p. Zirkonoid.

Vierundzwanzigflächner p. Ikositetraeder.

Vierung (Geviere) p. Schachtgevier.

Vierwalzenstuhl; młyn czterowalcowy (sort.).

Vierweghahn; kurek czterodrogowy, czterowylotowy (maszyn.).

Vierwinklig; czworokątny (geom.).

Vignolschiene p. Schiene.

Villa (Landhaus); willa, domek letni, pałacyk wiejski (bud.).

Villarsit; wilarsyt (min.).

Vinkulieren (verbinden, fesseln, festlegen); winkulować, położyć ostrzeżenie (np. na obligacyi czyli zapisie długu).

Vinkulierung; winkulacja, położenie ostrzeżenia (na obligacyi).

Violan; wiolan (min.).

Violett (veilchenblau); fioletowy, fiołkowy (min.).

Virgloria-Kalk; wapień wirgloriowy (geol.).

Virilstimme (Einzelstimme); głos osobisty.

Virtuelle Arbeit; praca (energia) przysposobiona (mech.).

Virtuelles Bild (scheinbares Bild, Zerstreungsbild); obraz rozprószony, pozorny (fiz.).

Visier; 1) p. Diopter; 2) wzornik, wzier (hut.).

Visierebene; płaszczyzna celowania, płaszczyzna celowa (miern.).

Visieren (pointieren); celować, mierzyć, wizować (miern.).

Visierhöhe; wysokość celowej (miern.).

Visierkompaß; kompas z przeziernikami przeziernikowy (miern.).

Visierkreuz p. Absehkreuz.

Visierlineal; celownica (miern.).

Visierlinie; linia celowa, celowa (miern.).

Visierloch p. Visier 2).

Visierplatte (Visierscheibe); tarcza celownicza (miern.).

Visierrohr; rurka celownicza (miern.).

Visierstab p. Absteckstab.

Visierstange (Signalstange); żerdka celownicza, sygnałowa (miern.).

Visiervorrichtung; przyrząd celowniczy, celownica (miern.).

Visitation (Musterung, Prüfung); przegląd, zwiedzenie, oglądanie, wizytacja.

Visitiereisen p. Erdbohrer.

Viskosität (Zähigkeit); 1) wisność, płynność (smarów); 2) lepkość, ciągłość (cieczy).

Visur; celowa, wizura (miern.).

Visurfehler; błąd celowania, błąd celowej (miern.).

Vitriol; wityryl, koperwas, siarczan (min. chem. techn.).

blauer —, (Kupfer —, cyprischer —, blauer Galitzenstein, Chalkantit); 1) wityryl niebieski, siny kamień, siarczan miedzi; 2) chalkantyt (min.).

grüner —, (Eisen —, Melanterit); 1) wityryl zielony, siarczan żelaza; 2) melanteryt (min.).

gemischter —, (Doppel —, Admonter —, Salzburger —, Adler —); wityryl mieszany, podwójny.

roter —; wityryl różowy, siarczan kobaltu.

weiser —, (Goslar'scher —, Zink —, Goslarit); 1) wityryl biały, siarczan cynku; 2) goslaryt (min.).

Vitriolblei (Vitriolbleierz, Anglesit, prismatischer Bleibaryt, Bleisulfat); anglezyt, ołowień, siarczan ołowiu (min.).

Vitriolerde; ziemia wityrylowa (geol.).

Vitriolerz; ruda wityrylowa, wityryl (min. geol.).

Vitriolgelb p. Gelbeisenerz.

Vitriolhaltig; wityrylowy, wityryl zawierający.

Vitriolhütte (Vitriolsiederei, Vitriolwerk); huta (warzelnia) wityrylu, wityrylnia (techn.).

Vitriolkies p. Wasserkies.

Vitriolocker; ochra wityrylowa (min.).

Vitriolöl p. Schwefelsäure.

Vitriolsalz; koperwas, siarczan miedzi (min.).

hemiprismatisches — p. Melanterit.

prismatisches — p. Goslarit.

tetartoprismatisches — p. Chalkanthit.

Vitriolschiefer; łupek wityrolowy (geol.).

Vitriolsiederei; 1) wyrób wityrolu; 2) p. Vitriolhütte.

Vitriolstein; kamień wityrolowy (techn.).

Vitrioltorf; torf wityrolowy (geol.).

Vitriolwasser; woda wityrolowa (geol. techn.).

Vitriolwerk p. Vitriolhütte.

Vivianit (Blaueisenerz, Eisenblau, Anglarit, Mullicit, dichromatisches Euklashaloid); wiwianit, ruda żelazna błękitna, żelazo błękitne, mulicyt (min.).

Vizesupparius; podżupek (zastępcza żupnika w Wieliczce, Bochni, Olkuzsu i Chęcinach).

Vizinalbahn (Sekundärbahn); kolej drugorzędna (kol.).

Vogelperspektive (Vogelschau, Bild aus der Vogelschau); widok z góry.

Vogelzunge p. Spatel.

Vogesensandstein; piaskowiec wogezki, piaskowiec z Wogezów (geol.).

Voglit; foglit (min.).

Volborthit; folbortyt (min.).

Volcanit p. Selenschwefel.

Völknerit (Hydrotalkit); felkneryt, hydrotalkit (min.).

Vollauf; bieg w pełnym obciążeniu (el.).

Voll auf Fug; naprzemianległość spojów (bud.).

Vollaushauen (der Sinkwerke); wyrąb całkowity, zupełny (soln.).

Vollaussprengung (der Sinkwerke); wystrzelanie całkowite, zupełne (soln.).

Vollbahn (Hauptbahn); kolej główna, pierwszorzędna (kol.).

Vollbelastung (totale Belastung); obciążenie całkowite, zupełne.

Volldampf; para pełna (kotłowa) (fiz. maszyn.).

Volldruck; ciśnienie pełne (fiz. maszyn.).

Volldruckarbeit; praca ciśnienia całkowitego.

Volldruckdampfmaschine (Voll-druckmaschine) p. Dampfmaschine.

Volldrucklinie; linia napełnienia (maszyn.).

Volldruckmaschine (Volldruck-dampfmaschine) p. Dampfmaschine.

Volldruckperiode; okres działania pary (maszyn.).

Volldruckverhältnis; ilokrotność rozszerzenia.

Volle Linie; linia pełna.

Vollendung; wykończenie, dokończenie, dokonanie, spełnienie.

Vollendungsarbeit; praca (robota) ostateczna, wykończająca.

Vollendwalzen (Vollendungswalzen, Fertigwalzen, Schlichtwalzen); walec wykończające, kończące, wymiarowe, kalibrowe (hut.).

Vollendwalzengerüst p. Vollend-walzwerk.

Vollendwalzwerk (Fertigwalzwerk, Schlichtwalzwerk, Vollendwalzengerüst); walcownia wykończająca (maszyn. hut.).

Voller Winkel; kąt pełny (geom.).

Vollfüllung; napełnienie całkowite (maszyn.).

Vollgatter p. Gatter.

Vollgebinde; wiazar pełny (bud.).

Vollgestalt p. Holoöder.

Vollgestänge; żerdki wiertnicze pełne, przewód pełny (wierc. ziem.).

Vollhäuer p. Althäuer.

Vollherd; stół pełny (sort) p. Herd.

Vollkolben (Massivkolben); tłok pełny (maszyn.).

Vollkreistransporteur; transporter kołowy, całokolisty (miern.).

Vollmacht; pełnomocnictwo, pleni-potencya.

Vollmond; pełnia (księżycy) (astr.).

Vollständig; zupełny.

Vollständige Verbrennung; spalanie zupełne.

Vollturbine; turbina całkowita, turbina z całkowitem zasilaniem (maszyn.).

Vollzugsvorschrift; przepis wykonawczy.

Volontär (Freiwilliger, Anwärter) unbesoldeter Gehilfe; ochotnik, wolutaryusz.

Volt (Maßeinheit für elektromotorische Kraft); wolt (el.).

Voltabogen; łuk Wolty (el.).

Voltaelement; stos (ogniwo, element) Wolty (el.).

Voltainduktion; indukcya Wolty (el.).

Voltaisation; voltaizacya (el.).

Voltameter p. Voltmeter.

Voltampère; woltamper (el.).

Voltscher Becher (galvanisches Element); stos galwaniczny (el.).

Voltscher Bogen p. Voltabogen (el.).

Voltsche Säule; stos Wolty (el.).

Voltsche Spannungsreihe; rząd napięć Wolty (el.).

Voltcoulomb; woltokulon (el.).

Voltmeter (Voltmeter, Voltmesser, Spannungszeiger); woltomierz, woltametr, woltometr, woltmetr, woltnik, prądomierz Wolty (el.).

Voltmeterumschalter; przełącznik woltomierzowy (el.).

Voltstrom; prąd Wolty (el.).

Voltverlust; strata (napięcia) w woltach (el.).

Voltzahl; ilość wolt (el.).

Voltzin; woltcyn (min.).

Volum (Volumen) eines Körpers; objętość, pojemność, brylowatość (fiz.).

Volumänderung (Volumenänderung); zmiana objętości.

Volumen p. Volum.

Volumeneinheit; jednostka objętości

Volumenverhältnis; stosunek objętości.

Volumetrie; miareczkowanie.

Volumetrisch; miareczkowy, objętościowy.

Volumgewicht (spezifisches Volum); objętość gatunkowa, właściwa.

Voluminös (umfangreich); obszerny, przestrzenny.

Volumvergrößerung (Volumzunahme); powiększenie objętości.

Volute (Schnörkel); ślimacznica, zwój, woluta.

Volufeder; sprężyna zwijana.

Vorakten; akta poprzednie, priora.

Voranschlag (Kostenvoranschlag); preliminarz, etat dochodów i wydatków, kosztorys.

Vorarbeit; praca (roboty) przygotowawcza, wstępna, przedwstępna.

Vorarbeiter; przodownik.

Vorausmaß (Vorausberechnung); przedmiar (obliczenie przedkosztorysowe).

Vorauspuff; wydech przedzwrotowy (maszyn.).

Vorauspuffkanal; kanał wydechu przedzwrotowego (maszyn.).

Voraussetzen; założyć, przypuścić.

Voraussetzung; założenie, przypuszczenie.

Vorausströmung (Voraustritt); wyłot przedzwrotowy (maszyn.).

Voraustrittsperiode; okres przedwyłotowy (okres przed ujściem pary) (maszyn.).

Vorauszahlung; przedpłata, zapłata z góry.

Vorbau (Vorrichtungsbau, Versuchsbau); roboty wstępne, przygotowawcze, poszukiwawcze, poszukiwanie (górn).

— **treiben**; wykonywać (prowadzić) roboty wstępne, przygotowawcze.

Vor- und Vorrichtungsbau; roboty wstępne i przedstanowcze (roboty przygotowawcze) (górn.).

Vorbedingung; warunek wstępny.

Vorbegriff; pojęcie wstępne.

Vorbehalt; zastrzeżenie.

— **eines freien Feldes**; zastrzeżenie kierunku rozkładu miar górniczych (pr. górn.).

Vorbehalten; zastrzedz sobie co, wymówić sobie co.

Vorbehaltene Mineralien; minerały zastrzeżone (pr. górn.).

Vorbehaltfeld (Reservatfeld); pole zastrzeżone (pr. górn.).

Vorbereiten; przygotować, przysposobić.

Vorbereitung; 1) przygotowanie, przysposobienie; 2) p. Vorrichtung.

Vorbereitungsbau p. Vorrichtungsbau.

Vorbereitungswalzen (Vorwalzen) p. Präparierwalzen.

Vorbereitungswalzwerk p. Vorwalzwerk.

Vorblech (Breche); zasłona ogniowa, ekran (blacha nad ogniskiem kowalskim) (kow. hut.).

Vorbohren; nawiercić, nawiercać, wiercić wstępnie (zbadać przodek wierceniem przed rozpoczęciem roboty kopackiej) (górn.).

Vorbohrer p. Anfangsbohrer.

Vorbohrung; nawiercanie, wiercenie wstępne, przedwyrobowe (górn.) p. Vorbohren.

Vorbringen eine Bitte; wnieść prośbę, upraszać.

Vordach; przeddasze, poddasze (bud.).

Vorder- und Hinterseil; lina przednia i tylna (maszyn. górn.).

Vorderansicht; widok z przodu, front (bud.).

Vorderblech (Foderblech, Förderblech, Futterblech, Weißblech); blacha przednia, biała (met.).

Vordergestell p. Vorherd.

Vorderglied; poprzednik (mat.).

Vordergrund; przód.

Vorderhütte; przedhuta (budynek przed wielkim piecem, gdzie się odbywa spust surowizny) (hut.).

Vordermann; 1) przodownik, przodowy, po awacz (walcownik w pudlingu lub walcowni, wpuszczający lupę lub żelazo między walce) (hut.); 2) poprzednik.

Vordermauer; mur licowy, frontowy (bud.).

Vorderseite; front, fasada, lice, strona przednia, czelna (bud.).

Vorderseite (Arbeitsseite) beim Schacht- o. Hochofen p. Brust.

Vorderseite (Arbeitsseite, Essbankseite, Sinterseite, Rol) beim Frischfeuer; ścianka przednia (hut.).

Vorderteil; część przednia, przód.

Vordertreppe; schody frontowe.

Vordertür (Haupttür) drzwi frontowe, główne (bud.).

Vorderwand; ściana przednia, frontowa (bud.).

Vorderzacken (eines Frischfeuers) p. Schlackenacken.

Vorderzimmer; pokój frontowy, pokój na przodzie (bud.).

Vordruck (Formular); wzór, formularz.

Voreilen; 1) wyprzedzać (o stawidle); 2) przodować (w ruchu) (maszyn.).

Voreilen (Voreilung) des Dampf-schiebers; wyprzedzenie (odmyk) suwaka (maszyn.).

lineares —; wyprzedzenie linijne (prześcig, odmyk) nazwrotowy.

Voreilen (Voreilung der Kurbel; prześcig (poprzedzanie, przodowanie) korby (maszyn.).

Voreilung (des Stromes, der Spannung); odskok prądu, napięcia (el.).

Voreilungswinkel (Voreilwinkel); kąt wyprzedzenia, przyspieszenia, prześcigu, poprzedzenia (mech.).

Voreinströmung; wlot przedzwrotowy (pary).

Voreintrittsperiode; okres przedwlotowy.

Voreisengicht (Windzacken) p. Gichtzacken.

Vorerinnerung; 1) poprzednie napomnienie; 2) przypomnienie.

Vorfeile p. Feile.

Vorfeuerung p. Feuerung.

Vorgabe (Geschick) bei Sprenglöchern; wyprzedzenie (prostolinijna odległość najgłębszego miejsca otworu strzałowego od wolnej powierzchni skały) (górn.).

Vorgang; 1) przebieg; 2) pierwszeństwo; 3) przypadek, zdarzenie; 4) postępowanie.

Vorgangssalz (das zu Beginn des Siedeprozesses sich ausscheidende Salz); sól zawarowa, pierwsza (gruobiarnista) (warzel.) p. Nachgangssalz.

Vorgebirge (Kap); 1) przedgórze; 2) przyładek (geol.).

Vorgelege; 1) przewód ruchu, przenośnia, transmisya; 2) przystawka (napędna) (maszyn.) p. Rädervorgelege.

Vorgelegehaspel (Haspel mit Vorgelege, Vorgelegewinde, Getriebehaspel); kołowrót z przenośnią, kołowrót mechaniczny (maszyn. górń.).

Vorgelegewelle; wał przystawkowy (maszyn.).

Vorgeschlagener Schacht; szyb nadkładowy (pogłębiony w nadkładzie do złoża mineralnego) (górn.).

Vorgesetzter; przełożony.

Vorgesümpfe (Vorsumpf) beim Abteufen; rzepik (szybowy) (górn.).

Vorgiebel; przyczółek, ściana czółowa (bud.).

Vorgriff (im Ort) p. Einbruch (im Ortsstoß).

Vorhalle p. Vestibül.

Vorhalt; przystawa (techn.).

Schrauben —; przystawniak śrubowy.

Vorhalter p. Nietenvorhalter.

Vorhaltgesenk; podelbek, babka przyporowa (techn.).

Vorhängschloß (Vorhängeschloß); kłódka (ślus.).

Vorhäuser; przodkowy (górn.).

Vorhaus (Vorhalle) p. Vestibül.

Vorhauserit; forhauzeryt (min.).

Vorherd (Vordergestell) eines Hochofens; przedskrzynie (część dolnej zaprawy pod krzyżakiem, która występuje przed pierś wielkiego pieca i zamknięta jest babką) (hut.).

Vorherdplatte (beim Frischfeuer) p. Schlackenacken.

Vorhof; dziedziniec, portyk (bud.).

Vorkammer; 1) przedpokój, izba wstępna; 2) komora powietrzna (pogłębianie szybów przy pomocy zgęszczonego powietrza) (górn.).

Vorkehren; zapobiedz, obmyśleć.

Vorkehrung; środek (zaradczy), przygotowanie.

Vorkeller; przedpiwnicze, szyja piwnicza (bud.).

Vorkommen (von Mineralien, Erzen, Gesteinen); występować, znajdować się, okazywać się (o minerałach).

Vorkommen (das Mineralvorkommen, das Erzvorkommen); występowanie (minerałów, rud.).

Vorkondensator; skraplacz wstępny (maszyn.); p. Kondensator.

Vorkragung; podpiętrzenie (wysunięcie ze ściany murowanej jakiej części budowli, na piętnarach wzniezionej) (bud.).

Vorkranz; przedwał, przedtama, tama przednia (w ługowniach) (soln.).

Vorkühler; podchładzacz (pogłębianie szybów przez zamrażanie) (górn.).

Vorlage; 1) zbiornik, odbieralnik, zbieralnik (chem.); 2) ławka przedwalcowa (maszyn. hut.); 3) szyja mufla (hut.); 4) projekt; 5) przedłożenie (sprawozdania władzy wyższej).

Vorland; 1) podgórze (kraj u podnóża gór się ciągnący) (geol.); 2) nadbrzeże zalewane, zalewisko ścieśnione (rob. wod.).

Vorlauf p. Möller.

Vorlegebrett; zapora, poręcz.

Vorlegen; przedkładać (sprawozdanie władzy wyższej).

Vorleghölzer (b. d. Mehlführung) p. Schwellbrettchen.

Vorleschloß (Hängschloß, Vorhängschloß); kłódka (ślus.).

Vorlesung; 1) odczyt, wykład; 2) odczytanie.

Vorlesungsgalvanometer; galwanometr wykładowy (el.).

Vorliegend; 1) leżący przed oczyma, przytoczony, obecny; 2) w załączeniu.

Vormann (Vorarbeiter); przodownik.

Vormaß; 1) p. Möller; 2) p. Herrschaftliches.

Vormaßboden (Beschickungsboden); p. Möllerbett.

Vormauer; przedmurze, wał obronny (bud.).

Vormerkbuch; 1) księga ostrzeżeń; 2) zapiski.

Vorschuß —; księga zaliczek, zapiski udzielonych zaliczek.

Vormerkung; 1) zanotowanie; 2) ostrzeżenie.

Vorort; przedmieście.

Vor Ort (Vorort); w przodku, w przedsobiu (górn.); p. Ort.

Vorortbahn; kolej podmiejska.

Vorortenbahnhof; dworzec zamiejski.

Vororttelefonverkehr; ruch telefoniczny zamiejskowy.

Vorpfanne (durch Dampfrohrensyste-
me geheizter Holzkasten); panew przednia, podgrzewacz skrzynkowy (warzel.).

Vorrang; pierwszeństwo.

Vorrat; zapas, zasób.

anfänglicher —; zapas początkowy.

schließlicher —; zapas końcowy, ostateczny, reszta.

Vorrat (beim Abbau); urobek; p. Hauwerk.

Vorrat (taubes Gestein); rum, rummy.

Vorrat (Abfälle, welche noch zu einer weiteren Bearbeitung bestimmt sind); zapas sortowniczy (sort.); p. Setzgut.

Vorratsbecken; zbiornik zapasowy.

Vorratssturm; wieża zapasowa, zasobowa (podsadzka plynna) (górn.).

Vorratskammer p. Speisekammer.

Vorratswagen p. Tender.

Vorrecht; pierwszeństwo, prawo pierwszeństwa, przywilej.

Vorreiber (Haspe); zakrętka (bud.).

doppelter —; zakrętka podwójna, skrzydlata.

— **mit Einlaßblech**; zakrętka wpuszczana.

— **mit Zugknopf**; zakrętka z guzikiem.

Vorrichte (für den Abbau), przygotować (rozdzielić) pole do odbudowy (górn.).

Vorrichtung (Apparat); przyrząd.

Vorrichtung (Vorrichtungsbau, Vorbau, Vorbereitung) für den Abbau; przygotowanie (rozdzielenie) pola do odbudowy (górn.).

Vorrichtungsbau (Vorrichtungsbau); robota przygotowawcza, przedstanowcza (górn.).

Vorrichtungsbetrieb (Vorrichtungs-
bau); robota przygotowawcza, przed-

stanowcza (górn.).

Vorrichtungsbau (Vorrichtungs-
betrieb, Vorrichtungsarbeit, Vor-
richtung, Vorbau, Vorbereitungsbau);
odbudowa (robota) przygotowawcza,
przedstanowcza, wstępna, przygotowa-
nie do odbudowy (górn.).

Vorrichtungsbau (Vorrichtungsort);
przodek przygotowawczy, działo
przygotowawcze (górn.).

Vorrichtungsbetrieb p. Vor-
richtungsbau.

Vorrichtungsort p. Vorrichtungsbau.

Vorrichtungsstrecke (Abbaustrek-
ke, Vorrichtungsort); chodnik przy-
gotowawczy, rozdzielczy, wyrobowy,
chodnik odbudowy (górn.).

Vorrösten (Vorröstung) p. Rohrösten.

Vorrücken; posunąć naprzód, awan-
sować.

Vorsatz; zamysł, zamiar, постано-
wienie.

Vorsatz (Vorsatzstufe, Gespreng, Ab-
gestemme); ustęp, stopień (podsadz-
kowy w odbudowie stropowej) (górn.).

Vorsatzstufe p. Vorsatz.
Vorschacht p. Bohrdüchel.
Vorschaltmaschine; maszyna (prądnicowa) dodatkowa (el.).
Vorschaltwiderstand; opór dodatkowy (el.).
Vorschieben; przysuwać, posuwać naprzód.
Vorschieber (Riegel); zasuwa, zasuwka (ślus.).
Vorschlag; 1) propozycja, wniosek, projekt, zalecenie; 2) p. Vorstecker.
Vorschläge (pl.) p. Zuschlag (hut.).
Vorschlagen; 1) przedstawiać, wnosić, proponować; 2) zaciąć (podawać cenę); 3) dawać top (do pieca) (hut.).
Vorschlaghammer p. Hammer.
Vorschreiben; 1) napisać co na wzór; 2) przepisać komu co, nakazywać, rozkazywać; 3) wziąć na przepis, zaciągnąć do opłaty (rach.).
Vorschreibbuch der Gebühren; wzięcie należności na przepis.
Vorschrift; 1) wzorki (do pisania); 2) przepis, instrukcja, regulamin, rozkaz.
Vorschub; 1) wsparcie, pomoc, poręka; 2) podsuv (noża lub przedmiotu); 3) postęp (wiertarki).
Vorschule; szkoła przygotowawcza.
Vorschuß; zaliczka.
Vorschuß (pl. Vorschüsse, Rücken, Klüfte, Sprünge); żyły płonne, szczeliny, rozpadliny (geol.).
Vorschufweise; zaliczkowo, tytułem zaliczek.
Vorsetzblech; osłona.
Vorsetzbrett (beim Waschherd); tarca (sort.).
Vorsetzkasten p. Unterschurkasten.
Vorsicht; przeczorność, ostrożność.
Vorsichtsmaßregeln; środki ostrożności, przepisy bezpieczeństwa.
Vorsitzender; prezes, przewodniczący.
Vorspringend; wysunięty, występujący.
Vorsprung (Risalit); wyskok, występ, ryzalit (bud.).
Vorstand; 1) zwierzchność, przełożenie; 2) p. Vorsteher.
Vorstechen; naznaczyć.
Vorstecher (Anfänger) p. Anfangsbohrer.
Vorsteckeisen; żelazo podstropowe (obudowa kopalni) (górn.).
Vorstecker (Vorstecknagel, Vorschlag); zatyczka, przetyczka (górn. cieś.).

Vorstecker (Schließe); przewłoka (klucz) kotwy (bud.).
Vorsteckstift p. Splint 2).
Vorsteher; przełożony, przewodniczący, naczelnik, prezes, zierzchnik.
Vorstellplatte (Schürplatte); płyta rusztowa.
Vorstempel (beim Pochwerk) p. Unterschstempel.
Vorstich; spust pierwszy (kruszcza z pieca szybowego) (hut. met.).
Vorstichbohren (das); wiercenie świdrem cienkim (górn.).
Vorstöß; ostatki, kończyny (węgla) (bud.).
Vorstöß des Bohrers; udar świdra, ruch świdra naprzód (górn.).
Vorstudien; studia (nauki) przygotowawcze.
Vorsumpf (Vorgesümpfe); rząpak, rząp pomocniczy, wanienska (górn.).
Vorsumpf (Vorherd) p. Spurtiegel.
Vortäucher; grzędy wstępne (soln.).
Vorteil; 1) korzyść; 2) zaleta.
Vortiegel (Vorherd) p. Spuriegel.
Vortrag; 1) wykład (naukowy); 2) mowa, rozprawa, rzecz; 3) sprawozdanie, relacja.
Vortragen; 1) wykladać (przedmiot naukowy); 2) przedstawiać.
Vortrieb (des Bohrers); postęp (świdra) (górn.).
fixer —; postęp stały.
variabler —; postęp zmienny.
Vortrieb der Strecke (Strecken-vortrieb); prowadzenie (pędzenie, kopanie) chodnika (górn.).
Vortrockentrommel; bęben poduszalny, podsuszający (warzel.).
Vortrocknung (des Salzes); podsuszanie (soli) (warzel.).
Vor- und Rückbewegung; ruch zwrotno-postępowy (maszyn.).
Vorversuch; próba pierwsza, doświadczenie przedwstępne.
Vorwalzen p. Präparierwalzen.
Vorwalzgerüst p. Vorwalzwerk.
Vorwalzwerk (Vorbereitungswalzwerk, Präparierwalzwerk, Vorwalzgerüst); walcownia (walcownica) wstępna, przygotowawcza (maszyn. hut.).
Vorwand (Stirnwand) eines Schacht-ofens; ściana przednia (hut.) p. Brust.
Vowärmen; podgrzewać, przygrzewać.
Vorwärmer (für Dampfkessel); podgrzewacz, przygrzewacz ogrzewacz (maszyn.).

Vorwärmherd (Vorglühherd, Vorwärmofen) bei Flammöfen; wygrzewacz (hut.).

Vorwärmpfanne p. Pfanne.

Vorwärmung; podgrzewanie, przedgrzewanie.

Vorwärts!; naprzód!, w drogę!, jaźda!

Vorwärtsablesung; odczyt wprzód (miern.).

Vorwärtsbewegung; ruch postępowy (mech.).

verzögerte —; ruch zwalniająco-postępowy.

Vorwärtsabschneiden (Vorwärtseinschneiden); odcinanie wprzód, wecinanie wprzód (miern.).

Vorwärtsgang; bieg naprzód, bieg wprzód (maszyn.).

Vorwärtsnivellieren (Nivellement aus den Enden); poziomowanie wprzód (miern.).

Vorzacken p. Schlackenackern.

Vorzeichnen; oznaczyć, naznaczyć, nakreślić, narysować.

Vorzeichner; rysownik wzorów.

Vorzeichnung; wzór.

Vorzieschnur; postronek (górn.).

Vorzimmer; przedpokój, sień (bud.).

Vorzug; 1) pierwszeństwo; 2) odznaczenie się, zaleta, przymiot celujący.

Votieren (abstimmen, genehmigen); dać głos, głosować, zatwierdzić.

Votum (Stimme, Gutachten, Entscheidung); wotum: 1) ślub, ślubowanie; 2) głos.

Vulkan; wulkan (geol.).

einfacher —; wulkan prosty.

erloschener —; wulkan wygasły.

homogener —; wulkan jednorodny.

monogener —; wulkan jednorożowy.

polygener —; wulkan wielokrotny.

Reihen —; wulkan szeregowy.

Schlamm —; wulkan błotny.

Zentral —; wulkan centralny.

zusammengesetzter —; wulkan złożony.

Vulkanasbest; azbest wulkanizowany.

Vulkanfiber; fibra (włókno) wulkanizowana (el.).

Vulkanisch; wulkaniczny (geol.).

Vulkanische Bombe; bomba wulkaniczna (geol.).

Vulkanische Gesteine p. Vulkanite.

Vulkanische Gläser; szkliwo wulkaniczne (geol.).

Vulkanischer Tuff; martwica wulkaniczna (geol.).

Vulkanisieren (dem Feuer aussetzen, schwefeln); wulkanizować.

Vulkanisierter Gummi; guma wulkanizowana (zmieszana z siarką).

Vulkanismus (Lehre, daß die Gebirgsbildung Werk der vulkanischen Tätigkeit sei); wulkanizm (geol.).

Vulkanist p. Plutonist.

Vulkanite (Eruptivgesteine, Erstarrungsgesteine, vulkanische Gesteine); wulkanity, skały wulkaniczne, wubuchowe, skrzeple (geol.).

Vulpinit; wulpinit (min.).

W.

Wache; straż, warta.

Finanz —; straż skarbowa.

Wachhaus p. Wächterhaus.

Wachs; wosk.

mineralisches — p. Erdwachs.

Wachsbüchse; puszka z woskiem (przyrząd ratunkowy w wiertnictwie ziemnym używany).

Wachsdraht; drut nawoskowany (izolowany woskiem).

Wachsen der Kristalle; krystalizowanie (chem. techn.).

Wachsgelb (von Farbe); woskowy, jak wosk żółty (min.).

Wachsglanz; połysk żywiczny.

Wachskohle p. Pyropissit.

Wachslinwand (Wachstuch); płótno nawoskowane, cerata (matr.).

Wachspapier p. Papier.

Wachstuch p. Wachslinwand.

Wächter; strażnik, stróż, wartownik.

Wächterhaus (Wächterhäuschen, Wachhaus, Wachthaus); strażnica, budka strażnicza.

Wächterkontrolluhr (Wächteruhr); zegar do kontroli stróżów.

Wacke (Wackestein); waka (górn. geol.).

Wad (Manganschaum, Braunsteinschaum, schaumartiger Wadgraphit); wad, piana manganowa (min.),

Waffelblech p. Wellblech.

Wągar; dający się zważyć, ważki (fiz. chem.).
Wągarkeit; ważkość (fiz. chem.).
Wągarbaum (Schwengel, Balanzier); wahacz (maszyn.).
Wągar; waga (mech.).
Balken — p. römische Wągar.
Brücken —; waga pomostowa.
Dezimal —; waga dziesiętna.
doppelarmige —; waga dwuramienna.
elektromagnetische —; waga elektromagnetyczna.
empfindliche —; waga czuła.
Feder —; waga sprężynowa.
gute —; waga rzetelna.
Hebel —; waga dźwignowa.
hydraulische —, (Wasser —, Libelle); libela, poziomnica.
hydrostatische —; waga hydrostatyczna.
metriche —; waga metryczna.
Probier —; waga probiercza.
römische —, (Schnell —, Balken —); waga rzymska, przezmian, bezmian.
unempfindliche —; waga nieczuła.
Zeiger —; waga wskazówkowa.
Zentesimal —; waga setna.
Wągarbalken (Wągarbalken) an der Wągar; dźwign (ramię) wagi, wahacz (mech.).
Wągarhaus (Wągarhaus, Wągargebäude); ważnia, ważnica.
Wągarmeister (Wągarmeister); ważnik, wagowy.
Wągar (Grubenwagen) p. Hund.
Wągar (Wągar, Eisenbahnwagen); wóz, wóz kolejowy, wagon (kol.).
Bahn —, (Roll —); wózek kolejowy.
Bei —, (Neben —); wóz dodatkowy.
Brems —; wóz hamulcowy, hamulczy, wóz z hamulcem.
Erd —; wóz do przewożenia ziemi.
Gepäck —, (Pack —); wóz pakunkowy, tłumokowy, bagażowy.
Güterwagen —, (Fracht —); wóz towarowy.
Holztransport —; wóz do drzewa.
Kipp —; wóz kolebkowy, kołyskowy, koleba.
Kohlen —; wóz węglowy, węglarka.
Kondukteur; wóz konduktorski, wóz pociągowego.
Lori (die Lowry); wóz odkryty, towarowy.
Personen —; wóz osobowy.
Pferde —; wóz dla koni, koniarka.

Reserve —; wóz zapasowy.
Rettungs —, (Hilfs —); wóz ratunkowy, pomocniczy.
Roll — p. Bahnwagen.
Sanitäts —; wóz dla rannych, wagon sanitarny.
Schluß —; wóz końcowy.
Schotter —; wóz na żwir, żwirówka.
warmlaufender —, (heißlaufender —); wóz zagrzany, grzejący się.
Zisternen —; wóz cysternowy, zbiornikowy.
Wągar; ważyć, odważyć, zważyć.
Wągarachse; oś wozowa, oś wozu.
Wągarusrüstungsgegenstände (Wągarutensilien); przybory wozowe.
Wągarbremse; hamulec wozowy, wózkowy (kol. gór.).
Wągarförderung p. Hundeförderung.
Wągargeld; wozowe (należność pocztowa).
Wągargeleise (Geleise, Geleis); tor, tor wozowy.
Wągargeschwindigkeit; prędkość (biegu) wózka.
Wągargestänge p. Hundegestänge.
Wągargestelle (Bohrwagen); wózek wiertniczy (górn.).
Wągarhaus p. Wągarremise.
Wągarkasten; 1) pudło wozowe (wozu), kadłub (klatka) wozu (kol.); 2) p. Hundekasten.
Wągarkessel p. Kessel.
Wągarkippe (Drehschemelarm) p. Runge.
Wągarkontakt; styk wagonowy (el.).
Wągarkupplung; 1) sprzęganie (spinanie) wozów; 2) sprzęgło wozu, (kol. gór.) p. Kupplung.
Wągarladung; ładuga (ładunek, nakład) wozu.
Wągarläufer p. Hundestößler.
Wągarmotor; motor (prądnik) wozowy, wagonowy (el.).
Wągarpark (Park); tabor wozów, tabor przewozowy.
Wągarpönale; grzywna wozowa, opłata za przetrzymanie wozów.
Wągarrad; koło wozowe, koło u wozu.
Wągarrahmen; ostoja wozu, wagonu.
Wągarremise (WągarSchuppen, Wągarhaus); wozownia, remiza wagonowa, szopa na wozy.
Wągarrunge p. Runge.
WągarSchale p. WągarSchale.
WągarSchalter; wyłącznik wozowy (el.).

Wagenschieber (Schieber); przetokowy (przesuwacz, ustawiciel) wozów (kol.).

Wagenschmiere; smarowidło do wozów, smarowidło wozowe.

Wagenschmierung; smarowanie wozów.

Wagenschuppen p. Wagenremise.

Wagenschuppengeleise; tor wozowni.

Wagenschutzvorrichtung; ochronnik wozowy (el.).

Wagensicherung; bezpiecznik wozowy (el.).

Wagenspritze p. Spritze.

Wagenstößer p. Hundestößler.

Wagentransport; 1) przewóz wozów, wagonów; 2) przewóz wozowy (wozami).

Wagenuntergestelle; podwozie (wiązanje dolne wozu wraz z podłogą) (kol.).

Wagenverschiebung p. Verschieben der Wagen.

Wagenwinde; dźwigarka (dźwignik) wozowa, lewar kołbowy (kol.).

Wagenzug; pociąg.

Wagenzunge; języczek wagowy, języczek u wagi.

Wagerecht (wagrecht, horizontal); 1) poziomy; 2) poziomo.

Wageschneide; ostrze (rzez) wagi.

Waggon p. Wagen.

Waghaus; waźnia, waźnica, budka wagowa.

Waglatte p. Abwägelatte.

Wagmeister p. Wagemeister.

Wagner (Stellmacher, Radmacher); kołodziej, stelmach.

Wagnerhandwerk; kołodziejstwo.

Wagnerit (Magnesiaphosphat, hemiprismatischer Dystomspat); wagneryt (min.).

Wagners transportabler Wetterdamm; przenośna tama powietrzna Wagnera (górn.).

Wagnerwerkstätte; kołodziejnia, warsztat kołodziejski.

Wagrecht p. Wagerecht.

Wagschale (Wagenschale); szala (szalka, miseczka) wagowa.

Wagzettel; kartka waźnicza.

Wahl; wybór.

Wahlakt; akt wyborczy.

Wähler; wyborca.

Wählerliste; spis wyborców, lista wyborców.

Wahlkörper; koło (ciało) wyborcze, wyborcy.

Wahlspruch (Denkspruch, Devise); dewiza, hasło.

Wahlverwandschaft; powinowactwo (chemiczne) (chem.).

Währen der Züge; sprawdzanie ciągów (miern. górń.).

Wahrer Horizont p. Horizont.

Wahrscheinlichkeit; prawdopodobieństwo.

Wahrscheinlichkeitsrechnung; rachunek prawdopodobieństwa (mat.).

Währung; 1) waluta; 2) danie rekojmii, zaręczenie.

Wahrzeichen; 1) cecha, znak, znamię, godło; 2) okaz; 3) sygnał; 4) oznaka, wróżba.

Währzug; 1) ciąg sprawdzany (miern. górń.); 2) ostateczny rozkład pola, ostateczne zamierzenie pola (pr. górń.).

Waisenhaus; dom sierót.

Walait; walait (min.).

Walchowitz; walchowitz (min.).

Waldburgerschaft p. Gewerkschaft.

Waldenburg - Ostrauer Schichten; warstwy waldenbursko-ostrawskie (geol.).

Waldenformation p. Wealdenformation.

Waldenkohle p. Wealdenkohle.

Waldenton p. Wealdenton.

Waldhorngebläse p. Schraubengebläse.

Walger (Wolger, Wulger) p. Lettennudel.

Walkerde (Walkererde, Walkerton); ziemia wałkarska, folarska, suknowalska, foluszowa (min.).

Wallonarbeit (Wallonenschmiede, Wallonschmiede); 1) świeżenie (fryszowanie) wallońskie; 2) huta wallońska (met.).

Wallstein p. Dammstein.

Walm (Dachwalm, Hammende, Schopf des Daches); naczótek (dachu) (trójkątna połać dachu na przyczółku budynku) (bud.).

Walmdach p. Dach.

Walmgewölbe (Klostergewölbe) p. Gewölbe.

Walpurgin; walpurgin (min.).

Walzarbeit (das Walzen); walcowanie (hut. techn.).

Walzarbeiter (Walzer); walcownik (hut. techn.).

Walzblech (gewaltes Blech); blacha walcowana (met.).

Walzblei (Bleiblech, Blattblei, Rollblei); ołów walcowany, blacha ołowiana (met.).

Walzdraht; 1) prętówka drutowa (cienkie żelazo prętowe na drut); 2) drut walcowany (met.).

Walze (pl. Walzen) zum Walzen der Metalle; walec (walce) (maszyn. hut.).

Walze (Rolle); krążek, blok (maszyn.) p. Rolle.

Walzeisen (gewalztes Eisen, Stabeisen); żelazo walcowane (met.).

Walzeisen (Bolzen einer Rolle); oś krążka (maszyn.).

Walzen (auswalzen, strecken) ein Metall; walcować, wywalcować (maszyn. techn.).

Walzenbank (Walzentisch) beim Walzwerk; ława walcowa (maszyn. hut.).

Walzenblitzableiter; odgromnik walcowy (el.).

Walzenbrücke; mostek walcowy (el.).

Walzenbund (Walzenkörper, Bund, Ballen) einer Walze; tułów walca (maszyn. hut.).

Walzenduo p. Walzenpaar.

Walzenförmig; walcowaty, walczasty, walcowy, obły.

Walzenfurche; bródza walca (maszyn. hut.).

Walzengerüst (Walzgerüst, Walzengestelle, Ständergerüst) eines Walzwerkes; 1) walcownia, walcarka, rusztowanie walców, stolec walcowy; 2) uprząż walców, para walców (maszyn. hut.).

Walzengetriebe p. Krauseln.

Walzenkaliber; wykrój walca (maszyn. hut.).

Walzenkalibrierung; kalibrowanie (wzorcowanie) walców (maszyn. hut.).

Walzenkessel (Zylinderkessel) p. Kessel.

Walzenkörper p. Walzenbund.

Walzenlager p. Lager.

Walzenmühle (Walzmühle, Zylindermühle); młyn walcowy (sort. maszyn.) p. Kollergang.

Walzenpaar (Walzenduo); para walców, sprzęg walców, walce łączone, dwójka walcowa (maszyn. hut.).

Walzenpresse; prasa walcowa (maszyn. techn.).

Walzenquetsche (Quetschwerk, Quetschwalzwerk, Quetsche); gnio-townik walcowy (sort.) p. Quetsche.

Walzenständer (Gerüstständer, Ständer) eines Walzwerkes; stojaki (kozły, staniny, podstawy) stolca walcowego (maszyn. hut.).

Walzenstraße p. Walzenstrecke.

Walzenstrecke (Walzstrecke, Strecke, Walzenstraße); zespół walcerek, zespół walcarski, ciąg walców walcowniczych (maszyn. hut.).

Walzentisch p. Walzenbank.

Walzentrio (Walzengarnitur von 3 Walzen, Drillingswalzen); trójka walcowa (maszyn. hut.).

Walzentrio (Triowalzwerk, Trio, Dreiwalzensystem); walce potrójne, trójka walcowa, walcownia trójkowa (maszyn. hut.).

Walzenzapfen (Laufzapfen, Laufer) beim Walzwerk; czopy walcowe (maszyn. hut.).

Walzenzugmaschine (Walzmaschine); maszyna walcarska, motor (silnik) walcarski (maszyn. hut.).

Walzer p. Walzarbeiter.

Wälzer; walec, walnik (robotnik bałwany soli i beczi niegdyś w Wielicze i Bochni do podszybia odwalający) (soln).

Walzergehilfe; konikowy (pomocnik walcownika) (hut.).

Walzervormann; walcownik starszy (hut.).

Walzhütte p. Walzwerk.

Walzmaschine p. Walzenzugmaschine.

Walzmeister; dozorca walcowni.

Walzmühle p. Walzenmühle.

Walzprozeß; przebieg walcowania.

Walzstrecke p. Walzenstrecke.

Walzwerk (Walzenstrecke); walcarka, walcownia, zespół walcerek, ciąg walców walcowniczych (hut. techn.).

Fertig —; walcarka wykończająca.

Universal —; walcarka czterostronna, uniwersalna.

Vor —; walcarka przygotowawcza, wstępna, początkująca.

Walzwerk (Walzhütte); walcownia (hut. techn.).

Bleeh —; walcownia blachy, blachownia.

Draht —; walcownia drutu, drutownia.

Eisenbahnschienen —; walcownia szyn, relsów.

Feineisen —; walcownia drobnowalcząca, cienka, walcownia na żelazo prętowe.

Grobeisen —; walcownia grubowalcząca, gruba, sztabikowa, walcownia na żelazo grube.

Stabeisen —; walcownia sztabowa, walcownia płóz.

Walzwerkerarbeiter; walcownik (hut. techn.).

Walzwerkkupplung; sprzęgło walcarskie (maszyn. hut.).

Walzwerksbetrieb; walcownictwo (hut. techn.).

Walzwerksfabrikat; wyrób (fabrykat) walcowniczy (hut. techn.).

Walzzange; kleszcze łąpiaste, walcownicze (hut. techn.).

Walzzinn (gewalztes Zinn); cyna walcowana (met.).

Wand; ściana (bud.).

Fachwerks —, (Fachwerk); ściana rozworowa, ściana w rozwory, mur pruski.

Giebel —; ściana szczytowa.

Mittel —; ściana środkowa.

Scheide —; ściana przedziałowa, przepierzenie, przegroda.

Stirn —, (Vorder —); ściana frontowa, licowa, czołowa, przednia.

Wand (ein Stück von der Lagerstätte losgerissenes Gestein o. Erz); bryła skalna, odłam skalny, wańda (górn.).
erzhaltige —, (erzhaltige Wände, Gänge); grudy, bryły (kawały, bałwany) rudne.

taube —, (Berg —, Gesteins —, Gruben —, Wandberg); bryła (kawał, bałwan, kulak) płonna.

Wand (Stoß, Abbaustoß); bok (ściana) wyrobiska, przodek odbudowy, przodek wyrobowy (górn.).

Wandanschluß; złącze (połączenie, przyłącze) ściennie (el.).

Wandanschlußdose; gniazdo łączowe (łączne) ściennie (el.).

Wandarm; wspornik ścienny.

Wandarmleuchter; naściennik, kiniet.

Wandbekleidung; okładzina ścienna (bud.).

Wandberg p. Wand (taube Wand).

Wandbewurf; otynkowanie (wyprawa) ściany (bud.).

Wandbogen (Schildgurt, Schildbogen); obłak przyczółkowy, łęk przyczółkowy (przypierający do muru przyczółkowego) (bud.).

Wandbohrmaschine p. Bohrmaschine.

Wanddampfpumpe; pompa parowa ścienna (maszyn.).

Wanddurchführung (Wanddurchgang); przebicie (przejście) przez ścianę (el.).

Wände (erzhaltige Wände, Gänge); 1) grudy (bryły, kawały, bałwany)

rudne (górn.); 2) ruda w kawałach, ruda karniasta, bulasta (górn.) p. Stückerz.

Wandeinsatz; gniazdo ściennie (el.).

Wandelbar; niestateczny, słaby, chwiejny (przy wyprawie drewnianej) (górn.).

Wanderblock (pl. Wanderblöcke) p. Erratische Blöcke.

Wanderz; 1) p. Wand (erzhaltige Wand); 2) p. Stufe (Erzstufe).

Wandfassung; obsadka (oprawa) ścienna (el.).

Wandfläche; powierzchnia ściany.

Wandhobel p. Hobel.

Wandkontakt; styk (kontakt, wtycznik) ścienny (el.).

Wandkran p. Kran.

Wandlampe; lampa ścienna.

Wandlaterne; latarnia ścienna.

Wandleiste; listwa ścienna, przyścienna (bud.).

Wandöffnung p. Türöffnung.

Wandpfeiler p. Halbpfeiler.

Wandpocher (Grobhäusel) p. Großhäusel.

Wandputz; wyprawa, tynk, tynkowanie (bud.).

Wandrute (pl. Wandruten); kątownica, przyściennica, stóg (górn. cieś.).

Wandrudenzimmerung; wyprawa (oprawa, obudowa, wydrzewienie) kątownicowa, przyściennicowa (górn. cieś.).

Wandschalter; wyłącznik ścienny (el.).

Wandschrank; szafa ścienna.

Wandstärke; grubość ściany, ścianki.

Wandtaster; przycisk ścienny (el.).

Wandträger; dźwigar ścienny (bud.).

Wandtrog; koryto, żłób (górn.).

Wandung (Wände in Bohrlöchern, Grubenbauen u. s. f.; ściana, ściany) (górn.).

Wandverkleidung; opierzenie ściennie, okładzina ścienna (bud.).

Wange (pl. Wangen); 1) p. Ulm; 2) p. Treppenwangen.

Wangenhobel p. Hobel.

Wangenmauer; mur policzkowy, podmurowanie schodów (bud.).

Wangenträger; dźwigar policzkowy, schodnicowy, dźwigar ościeni schodowych (bud.).

Wanne; wanna.

Wappen (das); herb.

Wapplerit; wapleryt (min.).

Wardein p. Münzwardein.

Wardieren (Münzen prüfen); próbować (monety).

Ware; towar.
Warenausfuhr; wywóz (eksport) towarów.
Warenbezeichnung; oznaczenie towaru.
Wareneinfuhr; dowóz (przywóz, wprowadzenie, import) towarów.
Warenhaus (Warenlager, Wareniederlage); skład (magazyn) towarów.
Warenkunde; towaroznawstwo.
Warenlager (Warenmagazin) p. Warenhaus.
Warenversicherung; ubezpieczenie towaru.
Waringtonit; waryngtonit (min.).
Wärme; ciepło, ciepota, ciepłik (fiz.).
freie — (ungebundene —); ciepło wolne, nieutajone, swobodne.
latente — (gebundene —); ciepło utajone, uwięzione.
Schmelz —; ciepło topnienia, topienia.
spezifische — (relative —); ciepło właściwe, gatunkowe.
strahlende —; ciepło promieniste, promieniujące.
tierische —; ciepło zwierzęce.
Verdampfungs —; ciepło parowania.
Wärmeabfuhrung (Wärmeableitung); odprowadzenie ciepła.
Wärmeabgabe (Wärmeemission); oddanie ciepła.
Wärmeableitung p. Wärmeabfuhrung.
Wärmeabsorption p. Wärmeaufnahme.
Wärmeakkumulator p. Wärmespeicher.
Wärmeänderung; zmiana ciepła, ciepłoty.
Wärmeäquivalent (das mechanische Äquivalent der Wärme); równoważnik ciepła (fiz.).
Wärmeaufnahme (Wärmeabsorption); wchłanianie (absorbeyca) ciepła (fiz.).
Wärmeaufwand; spotrzebowanie (zużycie) ciepła (fiz.).
Wärmeausdehnungskoeffizient; współczynnik rozszerzalności ciepła (fiz.).
Wärmeausnutzung (Wärmeausnutzung); wyzyskanie ciepła, zużycie ciepła.
Wärmeausstrahlung (Wärmestrahlung); promieniowanie ciepła (fiz.).
Wärmeaustausch; wymiana ciepła (fiz.).

Wärmebedarf; zapotrzebowanie ciepła.
Wärmeeinheit (Kalorie); ciepłostka, kalorya (fiz.).
Wärmeelektrizität p. Thermoelektrizität.
Wärmeemission p. Wärmeabgabe.
Wärmeerregung; wzniesienie ciepła.
Wärmeerzeugend; wytwarzający ciepło, ciepłorodny.
Wärmeerzeugung; wytwarzanie ciepła, ciepłorodność.
Wärmeград p. Temperatur.
Wärmeisolation (Umhüllung); otulina (rur).
Wärmesolierung; otulanie (rur od strat ciepła).
Wärmekapazität; pojemność cieplna (zasób energii w ciele pod postacią ciepła) (fiz.).
Wärmeleiter; przewodnik ciepła (fiz.).
guter —; dobry przewodnik ciepła.
schlechter —; zły przewod. ciepła.
Wärmeleitung; przewodzenie (przewodnictwo) ciepła (fiz.).
Wärmeleitungsfähigkeit (Wärmeleitungsvermögen); zdolność przewodzenia ciepła (fiz.).
Wärmemenge; ilość ciepła, ciepłik.
Wärmemesser p. Kalorimeter, Thermometer.
Wärmemessung (Kalorimetrie); ciepłomiernictwo, kalorymetrya (fiz.).
Wärmemotor; motor (silnik) ciepłikowy (maszyn).
Wärmen; grzać, ogrzać, ogrzewać, wygrzewać (techn. met.).
Wärmeregenerator p. Regenerator.
Wärmeschutzmantel; płaszcz ciepłochronny (maszyn. techn.).
Wärmeschutzmasse; masa otulinowa, otulecza (maszyn. techn.).
Wärmespeicher (Wärmeakkumulator); akumulator (zasobnik, gromadnica, odzyskница) ciepła (hut.).
Wärmestand p. Temperatur.
Wärmestoff; ciepłik.
Wärmestrahlung; promieniowanie ciepła (fiz.).
Wärmestrahlungsvermögen; zdolność promieniowania ciepła (fiz.).
Wärmetheorie; teoria ciepła.
mechanische —; mechaniczna teoria ciepła.
Wärmetönung; wartość cieplna, ciepło reakcyjne.
Wärmeüberschub; nadmiar ciepła.
Wärmeverbrauch p. Wärmeaufwand.

Wärmeverlust; utrata ciepła, strata ciepła.

Wärmeverteilung; rozdział ciepła.

Wärmewert; wartość cieplikowa.

Wärmewirkung des Stromes; działanie ciepłne prądu (el.).

Wärmerstreuung; rozpraszanie ciepła (fiz.).

Wärmезirkulation; krążenie ciepła.

Wärmezufuhr; doprowadzenie ciepła.

Wärmefeuер; ogień ogrzewczy, grzewczy (kow. met.).

Wärmegrube; jama grzewcza (kow.).

Wärmhahn p. Hahn.

Warmlaufen (das); grzanie się łożys, osi).

Wärmofen p. Ofen.

Wärmefanne; 1) żarzelnia, fajerka; 2) p. Vorwärmfanne.

Warmwasserheizung; ogrzewanie ciepłą wodą.

Warmwasserpumpe p. Pumpe.

Warnen; ostrzegać.

Warnungssignal; sygnał ostrzegający, ostrzegawczy.

Warnungstafel; tablica ostrzegająca, ostrzegawcza.

Warnungszeichen; znaki ostrzegające, ostrzegawcze.

Wartegeld; poczekalne (zasilek płacony robotnikom w czasie ich nieczynności, by się nie rozchodzili z braku zarobku) (górn.).

Wärter; dozorca, dozoruający, pilnujący, dozieracz.

Wartesaal (Wartezimmer); poczekalnia, czekalnia.

Wartung; 1) pilnowanie, doglądanie; 2) opatrywanie.

Warwickit; warwicyt (min.).

Warze eines Krummzapfens (Kurbelwarze) p. Kurbelzapfen.

Warzenblech; blacha żeberkowana (met.).

Warzenstein p. Stalagmit.

Waschapparat (Waschmaschine, Wäsche); płóczka (sort.).

Wascharbeit (das Waschen, die Wäsche, die Wäscherei); płókanie (sort.).

Wascharbeiter (Wäscher); płóczkarz, płóczek, płókarz, pławiarz (sort.).

Waschbar; do płókania przysposobiony, płókalny (sort.).

Waschberge (pl.); płóczyzny, zmywki (sort.).

Waschbottich; kadź (beczka) płóczkowa (sort.).

Waschbühne; pomost płóczkowy (sort.).

Wäsche; 1) p. Wascharbeit; 2) p. Waschapparat; 3) p. Waschwerk; 4) p. Seifenwerk (sort.).

Waschen; płókać, pławić, przemycać (rudę, węgiel) (sort.).

Gold — p. Seifen (seifen).

Wäscher (Waschwerksarbeiter) p. Wascharbeiter.

Wäscher (Golwäscher, Goldseifner); płóczkarz złota (górn.).

Wäscherei p. Wascharbeit.

Gold — p. Goldwäsche.

Wascherz (Seifenerz); ruda płóczkowa, płókana, wypłóki (górn. sort.).

Waschgänge p. Waschzeug.

Waschgold p. Seifengold.

Waschgrauen; gruzły (orzechy, grapie) płóczkowe (sort.).

Waschgries; orzeszki (krupy) płóczkowe (sort.).

Waschherd (Herd); 1) stół płóczkowy, szaławk, pławnisko (sort.) p. Herd; 2) gracownia, fola (skrzynia podłużna z tarcie do przepłókiwania rud).

Waschjunge (Waschwerksjunge); pomocnik płóczkarski (sort.).

Waschkaue; łaźienka, kąpiel.

Waschkohle; węgiel płókaný, przemyty (sort.).

Waschkrätze; płócznica (narzędzie do płókania rudy) (sort.).

Waschkupfer; miedz płókana (sort.).

Waschmaschine; maszyna płóczkowa, płókarzka, płóczka (sort.).

Waschmeister; dozorca płóczki, majster płóczkowy (sort.).

Waschschüssel; miska płóczkowa (sort.).

Waschsteiger; stygar (szytgar) płóczkowy (sort.).

Waschtisch; umywalnia.

Waschtrog; niecka płóczkowa (niecki płóczkowe) (sort.).

Waschtrommel (Läutertrommel, Abläutertrommel); bęben płóczkowy, omywalny, oddzielający, rozdzielający (sort.).

drehbare —; bęben płóczkowy obrotowy.

Fertig —, (Tratschtrommel); przemycacz wykończający.

Rauh —, (Vor —); przemycacz przygotowawczy, wstępny.

Waschtrübe (Waschwerkstrübe); męty płóczkowe (sort.).

Waschverfahren; sposób płókania (rud) (sort.).

Waschverlust; strata przy płókaníu (rud) (sort.).

Waschwasser (klares Wasser); woda do płókania, woda płóczkowa (sort.).
Waschwerk (Wäsche); płóczka, płókanaria, pławiarnia (rud) (sort.) p. Seifenwerk.
Waschwerksarbeiter (Wäscher) p. Wascharbeiter.
Waschwerksbetrieb (Wäsche); płókanie, przemywanie, pławienie (sort.).
Waschwerksjunge (Waschjunge); pomocnik płóczkarski (sort.).
Waschwerkstrübe p. Waschtrübe.
Waschzeug (pl. Waschzeuge, Waschgänge, Schurerz, Quetschwerk) bei Erzen; 1) ruda płóczkowa (do płókania); 2) ruda osadowa, opłóczki rudne (sort.).
Waschzinn p. Seifenzinn.
Wasenläufer p. Rasenläufer.
Wasenmesser p. Rasenmesser.
Washingtonit (Titaneisenerz); waszyngtonit (min.).
Wasser; woda (chem. min. geol.).
Chlor —, (javellische Lauge); woda chlorowata.
destilliertes —; woda dystylowana.
eisenhaltiges —; woda żelazna, woda żelazo zawierająca.
fließendes —; woda płynąca, bieżąca.
Gruben —; woda podziemna, zaskórna, sącznica.
Grund —; 1) woda zaskórna, gruntowa; 2) woda denna (górn.).
hygroskopisches —; 1) woda nawilżająca, wilgoć; 2) woda wchłonięta.
Juvenil —; woda młodociana.
Kalk —; woda wapienna.
Königs —; woda królewska.
kristallinisches —, (Kristallisation —); woda kryształująca, krystalizacyjna.
stehendes —, (stagnierendes —); woda stojąca.
Tag —, (Seih —, Sicker —); woda dzienna.
totes —, (Wasser ohne Gefälle); woda bezodpływowa.
zusitzendes —; woda zaciekająca, przeciekająca, przyplływająca, wciśkająca się.
— abfangen; wodę uchwycić, pokosić.
— ableiten; wodę odprowadzić, odciągnąć, ściągnąć.
— erschroten p. Erschroten.
— ziehen (— fördern); 1) wodę ciągnąć; 2) wodę wozić.

unter — setzen (inundieren); zalać, zatopić, nawodnić.
Wasserabfluß; odpływ (ściek) wody.
Wasserablaß; spust (wypust) wody.
Wasserablauf; odpływ wody.
Wasserableiter (Kondenstopf); odwadniacz (maszyn.).
Wasserableitung (Wasserabzug); odprowadzenie (ściągnięcie) wody, odwodnienie.
Wasserabscheider; odkraplacz, oddzielnik wody (maszyn.).
Wasserabscheidung; oddzielenie wody.
Wasserabschlag; spust wody (ze stawów).
Wasserabsperrung (Wasserabschluß); zamknięcie wody.
Wasserabtritt p. Wasser klosett.
Wasserader; żyła wodna (geol.).
Wasseranalyse; rozbiór wody, analiza wody (chem.).
Wasserantrieb; napęd wodą (maszyn.).
Wasseransammlung; nzbieranie się (nagromadzenie się) wody (górn.).
Wasserarm; bezwodny.
Wasserarbeiter; wodny (wodziarz, dziad w Wieliczce i Bochni) (górn. soln.).
Wasseraufzug (Wassertonnenaufzug, Wasserabalance, Kübelkunst); wyciąg wodny, przewaga wodna (maszyn. górn.).
Wasserbad; kąpiel wodna.
Wasserabalance p. Wasseraufzug.
Wasserbassin p. Wasserbehälter.
Wasserbatterie (Elemente von Kupfer und Zink im Wasser); bateria wodna (el.).
Wasserbau; budownictwo wodne, roboty wodne (rob. wod.).
Wasserbauingenieur; inżynier robot wodnych, hydrotechnik.
Wasserbaukunst (Hydrotechnik); budownictwo wodne, hydrauliczne, hydrotechnika.
Wasserbauten; budowle wodne.
Wasserbehälter (Wasserbassin, Wasserreservoir); zbiornik wody, zbiornik na wodę, wodozbiór.
Wasserberg; góra wodna, szyb wodociągowy (górn.).
Wasserbesatz; nabój (przybitka) wodociślonny, wodootulczy (celem uniknięcia zapalenia się gazów wzbuchających) (górn.).
Wasserbett; 1) koryto (łożysko) rzeki; 2) pogródka.

Wasserblei; 1) p. Molybdänglanz; 2) p. Graphit.

Wasserblende; zastawa (zapora, przegroda, tama) wodna, zawarcie oklinione (górn.).

Wasserbohrung p. Röhrenbohren mit Schlammauftrieb.

Wasserbrunnen; studnia wodna, studnia na wodę.

Wasserbühne p. Traufbühne.

Wasserchrysolith p. Moldavit.

Wasserdamm; tama (grobla) wodna (górn. rob. wod.).

Wasserdampf (Dampf); para wodna (fiz. chem. geol.).

gesättigter —; para wodna nasycona.

nasser —; para wodna mokra.

trockener —; para wodna sucha.

überhitzter —; para wodna przegrzana.

Wasserdicht; wodoszczelny, nieprzemakalny, wodonieprzenikliwy.

Wasserdichter Ausbau p. Ausbau.

Wasserdichter Abschluß (der Bohrlöcher); zamknięcie wodoszczelne, uszczelnienie (otworów świdrowych) (górn. soln.).

Wasserdichtigkeit; wodoszczelność, nieprzemakalność, wodonieprzenikliwość, nieprzepuszczalność wody.

Wasserdichtung; zamykanie wody, uszczelnienie (górn.).

Wasserdruck; napór wody, ciśnienie wody (fiz.).

Wasserdruckbohren p. Röhrenbohren mit Schlammauftrieb.

Wasserdruckmaschine p. Wassersäulenmaschine.

Wasserdruckprobe (der Dampfkesel); próba na ciśnienie, sprawdzanie ciśnieniem wodnym.

Wasserdunst; opary wodne, para wodna.

Wasserdurchbruch p. Wassereinbruch.

Wasserdüse; wytrysk, dysza wodna.

Wassereimer (Eimer); wiadro, węborek.

Wassereinbruch (Wasserdurchbruch) in der Grube; wtargnięcie wody, wdarcie się wody, zalew, raptowny napływ wody (górn.).

Wassereinfalld; wodne (pr. górn.).

Wasserfall; wodospad (geol.).

Wasserfassung; ujęcie wody.

Wasserfest; wodotrwały.

Wasserfläche; 1) powierzchnia (obszar) wody; 2) poziom wody.

Wasserflasche; bębenek (na wodę słodką, przez górników w Wieliczce i Bochni używany) (górn. soln.).

Wasserflügelbremse; hamulec wodny skrzydełkowy (maszyn. górn.).

Wasserförderung (Ausfordern von Wasser); wyciąganie (ciągnięcie) wody (szybem) (górn.).

Wasserförderung (Navigationsförderung); przewóz wodą, spławianie (w sztolniach spławnych) (górn.).

Wasserform; forma wodna (chłodzona wodą) (hut.), p. Form.

Wasserfrei (wasserlos); bezwodny.

Wasserführend; wodonośny (geol.).

Wasserführende Schicht; warstwa wodonośna (geol.).

Wasserführung (des Gebirges, der Lagerstätte); wodonośność (geol.).

Wasserfüller; narażacz wodny (wlewający wodę w beczki w kopalni)

Wassergang (Wassergerinne) p. Gerinne.

Wassergas; gaz wodny (chem. techn.).

Wassergebäude; zbiorniki wodne podziemne, kopalniane (górn.).

Wassergebiet (des Meeres); obszar wód (geol. geogr.).

Wassergebälse (hydraulisches Gebälse); dmuchawa wodna, wododmuch (maszyn. hut.).

Wassergefälle; spadek wody.

Wassergehalt (im Kochsalze); zawartość wody, wodność (soln.).

Wassergeld (Wassernot); wodne (składka gwarzków na odprowadzenie wód robotom kopalnianym szkoldliwych) (górn.).

Wassergerinne (Wassergang) p. Gerinne.

Wassergeschwindigkeit; prędkość (chyżość) wody.

Wassergeschwindigkeitsmesser (Schwimmer); pływak, spławnik (przyrząd do mierzenia stanu wody lub jej chyżości).

Wassergewältigung; zmaganie (poskramianie, ściągnięcie) wody, odwodnienie kopalni (górn.).

Wasserglas; 1) szkło wodne (krzemionka z potażem) (chem. techn.); 2) szklanka.

Wassergleich (horizontal); poziomy.

Wassergleiche (Horizont); poziom, wodorówność.

Wassergöpel p. Kehrрадgöpel.

Wassergaben p. Graben.

Wasserhaltend (wasserhaltig); wodnisty, wodny, zawierający wodę.

Wasserhaltung (Wasserlösung, Wasserhebung u. Wassergewältigung); odwadnianie, osuszanie (kopalni) (górn.).

Wasserhaltungs - Antriebsmaschine; motor (silnik) dla wywadniarek kopalnianych (maszyn.górn.).

Wasserhaltungsdampfmaschine (Wasserhebungsdampfmaschine); parowa maszyna wodociągowa, wywadniarka parowa (maszyn. górn.).

Wasserhaltungseinrichtung (Wasserhaltungsvorrichtung); urządzenie (górnictwo) wodne, urządzenie odwadniające (maszyn. górn.).

Wasserhaltungsmaschine (Wasserhebmachine, Wasserhebungsmaschine, Wasserlösungsmaschine, Pumpenmaschine); wywadniarka (kopalniana), maszyna wodociągowa, odwadniająca (maszyn. górn.).

Gruben — (— ohne Gestänge); wywadniarka bezżerdzinowa, podziemna.

hydraulische —; wywadniarka hydrauliczna.

Kornwaller —; maszyna wodociągowa kornwalska.

obertägige —; maszyna wodociągowa światowa.

unterirdische — mit Rotationsbewegung; wywadniarka podziemna obrotowa.

Woolf'sche —; maszyna wodociągowa Woolfa.

— mit elektrischem Betriebe; maszyna wodociągowa elektryczna (z motorem elektrycznym).

Wasserhaltungsschacht (Wasserschacht, Kunstschacht, Pumpenschacht); szyb wodny, pompowy (górn.).

Wasserhaltungstrumm (Kunsttrumm) im Schachte; przedział wodny, pompowy (w szybie) (górn.).

Wasserhaltungsvorrichtung p. Wasserhaltungseinrichtung.

Wasserhammer (durch Wasser betriebener Hammer); młot wodny (hut.).

Wasserhaspel; kołowrót wodny, pompowy (maszyn. górn.).

Wasserheben (das) p. Wasserhebung.

Wasserhebkunst (pl. Wasserhebkünste, Pumpenwerke im Schachte) p. Kunst (Pumpenkunst).

Wasserhebmachine (Wasserhebungsmachine) p. Wasserhaltungsmaschine.

Wasserhebung (Wasserhaltung), podnoszenie (wyciąganie, ciągnięcie, czerpanie) wody (górn.).

Wasserhebungsdampfmaschine p. Wasserhaltungsdampfmaschine.

Wasserhebungskunst (Wasserhebkunst) p. Kunst (Pumpenkunst).

Wasserhell; jasny jak woda, wodojasny.

Wasserhorizont (Pumpenhorizont); poziom wodny, pompowy, piętro wodne, pompowe (górn.).

Wasserhose; trąba morska, wodna.

Wasserhund (Hund zur Wasserförderung, Pülpert); wózek wodny (górn.).

Wasserhund (eine Pumpe, welche das Wasser auf ein Kunstrad hebt); pompa kołowodna (górn.).

Wässerig (wasserig); 1) wodnisty, wodny (chem. fiz.); 2) p. Wasser nötig.

Wasserinfluenzmaschine; maszyna influencyjna wodna (el.).

Wasserjoch (Wasserkranz); wieniec (jarzmo) wodny (z rynienką) (przy głębieniu szybów w warstwach wodonośnych zakładany) (górn.).

Wasserkalk (hydraulischer Kalk) p. Kalk.

Wasserkalorimeter; kalorymetr wodny (fiz.).

Wasserkasten (bei Schachtpumpen); skrzynia wodna, pompowa, zbiornik wody (maszyn. górn.).

Wasserkasten (Wasserkiste) zum Wasserfördern; skrzynia wodna, skrzynia na wodę (maszyn. górn.).

Wasserkessel; kocioł wodny (maszyn.).

Wasserkies p. Markasit.

Wasserkilogrammigkeit (Gewichtsmenge Wasser in einem Kubikmeter Sole); kilogramowość wody (soln.).

Wasserklosett (Wasserabtritt, Watercloset, Spülabort); wychodek (ustęp, klozet) spółkiwalny, angielski, z zamknięciem wodnemu.

Wasserkluft; szczelina wodna (geol.).

Wasserkraft; siła wodna, siła wody.

Wasserkraftmaschine (Wassermotor) p. Motor

Wasserkran p. Kran.

Wasserkreislauf; krążenie wody.

Wasserkühlung; chłodzenie wodą.

Wasserkunst p. Kunst (Pumpenkunst).

Wasserlässig; przemakalny.

Wasserlauf; 1) bieg wody; 2) rzeka, strumyk, woda płynąca; 3) ściek wody.

unterirdischer —; ponik (geol.).

Wasserläufer p. Rasenläufer.

Wasserleitung (Wasserwerk); wodociąg, przewód wody.

Röhren — (Röhrenfahrt); wodociąg rurowy.

unterirdische —; wodociąg podziemny.

Wasserleitungsanlage; urządzenie wodociągowe, zakład wodociągowy.

Wasserleitungsbrücke p. Aquäduktbrücke.

Wasserleitungsrohr p. Rohr.

Wasserlinderung (bei Gebläsen); szczelnio (szczeliwo) wodne (maszyn. hut.).

Wasserlinie (Wasserstandslinie, Wassermarke); znak stanu wody, znak poziomu normalnego wody, linia wodna (maszyn.).

Wasserlos; bezwodny.

Wasserlösung (Wasserlösung) p. Wasserhaltung.

Wasserlösungsmaschine p. Wasserhaltungsmaschine.

Wasserlösungstollen (Wasserstollen); sztolnia wodna, odwadniająca (górn.).

Wasserlösungsstrecke; chodnik wodny, odwadniający (górn.).

Wasserlotte p. Wasserlutte.

Wasserluftpumpe (Luftsaugepumpe); pompa wodno-powietrzna (fiz.).

Wasserlutte (Wasserlotte); lutnia wodna (górn.).

Wassermangel; brak wody, niedostatek wody.

Wassermann; 1) stawidłowy, wodny (robotnik kierujący ruchem koła wodnego w pundlingarni lub walcowni) (met.); 2) p. Wasserarbeiter; 3) wodnik (astr.).

Wassermantel; obchłodek (silników spalinowych).

Wassermarke p. Wasserlinie.

Wassermasse; wodociąg (masa wód nagromadzona sposobem sztucznym lub naturalnym).

Wassermenge; ilość wody, przepływ.

Wassermesser; wodomierz, wodomiar, hydrometr.

Wassermesskunst; wodomiernictwo, hydrometrya.

Wassermörtel (hydraulischer Mörtel); zaprawa wodotrwała, podwodna.

Wassermotor p. Motor.

Wasserniveau (Wasserhorizont); poziom wody.

Wassernot (Wassernötigkeit); 1) zalew kopalni, powódź w kopalni, napływ wód do kopalni (górn.); 2) brak wody, niedostatek wody.

Wassernötig (wasserkrank, wässrig); pełen wody, w wodę obfity, wodą zalany (górn.).

Wassernötige Grube; kopalnia pełna wody, w wodę obfita, wodą zalana (górn.).

Wassernötigkeit p. Wassernot.

Wasseropal; opal wodny (min.).

Wasserort (beim Sinkwerksbetrieb); przodek wodny (soln.).

Wasserpegel (Pegel); wodoskaz, wodomierz (rob. wod.).

Wasserpfündigkeit (Gewichtsmenge Wasser in einem Kubikfuß Sole); funtowość wody (soln.).

Wasserrad; koło wodne (maszyn.).

mittelschlächtiges — (mittelschlächtiges —); koło wodne śródbierne, boczne, skokowe, piersiowe.

oberschlächtiges — (oberschlächtiges —); koło wodne nasiębiejne.

rückenschlächtiges — (rückenschlächtiges —); koło wodne grzbiętowe.

unterschlächtiges — (unterschlächtiges —); koło wodne podsiębiejne.

watendes —; koło wodne unurzzone.

Wasserradgebläse; dmuchawa z kołem wodnym (maszyn. hut.).

Wasserradgöpel p. Kehrradgöpel.

Wasserradkunst p. Radkunst.

Wasserradpochwerk; tłuczka z kołem wodnym (sort.).

Wasserradschaukel; łopatką (szyba) koła wodnego (maszyn.).

Wasserradstube p. Radstube.

Wasserradwelle; wał koła wodnego (maszyn.).

Wasserregulator (hydraulischer Regulator, Windregulator); wiatrozbiór wodny, regulator wiatrowy wodny (maszyn. hut.).

Wasserreservoir p. Wasserbehälter.

Wasserinne; rynna, pogródka.

Wasserrohr; 1) rura wodna; 2) opłomka (w kotle).

Wasserrohrkammer; skrzynka opłomkowa, parownikowa.

Wasserrohrkessel p. Kessel.

Wasserrösche p. Rösche (offene Rösche).

Wassersack; 1) działko wodne (wyrobisko z wodą stojącą); 2) p. Bulge.

Wassersäge; tartak wodny, piła wodna.
Wassersaige p. Wasserseige.
Wassersaphir p. Luchssaphir.
Wassersäule; słup wody (fiz.).
Wassersäulenaufzug; wyciąg słupowodny, hydrauliczny (maszyn.).
Wassersäulendruckwerk (Wassersäulenpumpenwerk, Wassersäulen-kunst, Wassersäulen-Wasserhaltungs-maschine); maszyna wodociągowa (wywadniarka) słupowodna, hydrauliczna (maszyn. górń.).
Wassersäulengebläse; dmuchawa słupowodna, hydrauliczna (maszyn. hut.).
Wassersäulengöpel p. Göpel.
Wassersäulenhassel p. Haspel.
Wassersäulenkunst p. Wassersäulendruckwerk.
Wassersäulenmaschine (Wasserdrukmaschine); maszyna słupowodna, hydrauliczna, słupówka (maszyn.).
Wassersäulenpochwerk; tłuczka słupowodna, hydrauliczna (sort.).
Wassersäulenpumpenwerk p. Wassersäulendruckwerk.
Wassersäulen - Wasserhaltungs-maschine p. Wassersäulendruckwerk.
Wasserschacht p. Wasserhaltungsschacht.
Wasserschachtricht p. Wasserstrecke.
Wasserschaufel; 1) czerpak, chlustak, szufla; 2) p. Radschaufel.
Wasserscheide; dział wód, wododział (linia szczytowa dzieląca dwa sąsiednie dorzecza).
Wasserschlag; uderzenie (udar, napór) wody (w taranach hydraulicznych Wolskiego) (wierc. ziem.).
Wasserschlauch; wąż wodny, kieszka wodna (techn.).
Wasserschleier von Meyer; osłona wodna Meyera (rozsadzanie skał w kopalniach zagazowanych) (górń.).
Wasserschlitverfahren (Wasserschlitzarbeit) im Salzgebirge; wcinanie (szramowanie, rąbanie) natryskowe (przez wyługowanie).
Wasserschleuse; śluza wodna, upust wodny (rob. wod.).
Wasserschnecke (Wasserschraube, Archimedische Schnecke o. Schraube); śruba (ślimak) wodna, wodociągowa, śruba Archimedesowa (maszyn.).
Wasserschöpfen (Schöpfen des Wassers); czerpanie wody.

Wasserschöpfer; czerpak, skopiec.
Wasserschöpfmaschine p. Schöpfmaschine.
Wasserschram p. Wasserseige.
Wasserschraube p. Wasserschnecke.
Wasserschutzbau; budowa ochronna wodna, tama, grobla (rob. wod.).
Wasserschütze p. Schütze.
Wasserseige (Wassersaige, Seige, Wasserschram); ściek (w chodniku, sztolni) (górń.).
Wassersiphon; zamknięcie wodne, syfon wodny.
Wassersohle p. Sumpfsohle u. Wasserhorizont.
Wasserspeiserohr p. Speiserohr.
Wasserspeisung; zasilanie wodą.
Wasserspiegel (Oberfläche des Wassers); zwierciadło (powierzchnia) wody (rob. wod.).
Wasserspritze; sikawka p. Spritze.
Wasserspritzverfahren (bei der Solgewinnung); sposób natryskiwania (pokładów solnych) wodą (soln.).
Wassersprudel; wytrysk wody (geol.) p. Sprudel.
Wasserspülbohrung (das Wasserspülbohren); wiercenie z przepłókiwaniem, wiercenie płóczkowe (wierc. ziem.).
Rakysche —; wiercenie z przepłókiwaniem sposobem Raky'ego.
Wasserspülung (beim Erdbohren); przepłókiwanie (płókanie) wodą.
Wasserstand; stan wody, wodostan (poziom zwierciadła wody w rzecie, stawie, zbiorniku i t. d.) (rob. wod.).
Wasserstandsapparat (Wasserstandsanzeiger); wodoskaz.
Wasserstandsglas (Wasserstands-röhre, Wasserstandszeiger) bei Dampfkesseln; szkło wodoskazowe, wodoskazne, szkiełko wodoskazu.
Wasserstandshahn p. Hahn.
Wasserstandslinie p. Wasserlinie.
Wasserstandszeiger p. Wasserstandsglas.
Wasserstation; stacya wodna (urządzona celem zasilania parowozów wodą) (kol.).
Wasserstaucher (Trockenbohrer) p. Lettenbohrer.
Wasserstauung (Stau, Aufqualm); spiętrzenie wody (wzniesienie się wody ponad zwykły stan z powodu częściowego lub całkowitego zata-mowania odpływu) (rob. wod.).
Wasserstoff (Wasserstoffgas, Hydrogen); wodór (chem.).

Wasserstoffchlorid (Chlorwasserstoff, Salzsäure); chlorowodór (chem.)
Wasserstoffelektrode; elektroda wodorowa (el.).
Wasserstoffgas p. Wasserstoff.
Wasserstoffhyperoxyd (Wasserstoffsperoxyd, Wasserstoffüberoxyd); dwutlenek (nadtlenek) wodoru (chem.).
Wasserstoffmonosulfid (Wasserstoffsulfid) p. Schwefelwasserstoff.
Wasserstoffoxyd; tlenek wodoru, tlenowodór (chem.).
Wasserstoffsulfid p. Schwefelwasserstoff.
Wasserstoffsperoxyd (Wasserstoffüberoxyd) p. Wasserstoffhyperoxyd.
Wasserstoffthermometer; termometr wodorowy (fiz.).
Wasserstoffverbindung; połączenie wodorowe (chem.).
Wasserstoffvoltmeter; voltmetr wodorowy (el.).
Wasserstollen; sztolnia wodna (górn.).
Wasserstrahl; strumień wody, wytrysk (rob. wod.).
Wasserstrahlgebläse p. Wassertrummel.
Wasserstrahlpumpe; pompa prądowa, strumienica: 1) smoczek wodny (do cieczy); 2) dyszak wodny (do gazów) (maszyn.).
Wasserstraße; droga wodna.
Wasserstraßenbau; budowa dróg wodnych (rob. wod.).
Wasserstrecke (Sumpfstrecke); chodnik wodny, odpływowy (górn.).
Wasserstrom; strumień wodny, strumień wody.
Wasserstrudel (Wasserabgrund); wir wodny, topiel, topielisko.
Wasserthermometer; termometr wodny (fiz.).
Wassertiefe; głębokość wody.
Wassertonne (Wasserkübel); beczka na wodę.
Wassertonnenaufzug p. Wasser-aufzug.
Wassertonnenregulator; regulator wodny z dzwonem pływającym, dzwon pływający (maszyn. hut.).
Wassertopf; odwadniacz (maszyn.) p. Kondenswasserableiter.
Wassertransmission; przeprowadzanie (przesyłanie) wody.
Wassertransport; przewóz wodą.
Wassertrog; koryto wodne, koryto na wodę.

Wassertrommel (Wassertrommelgebläse, Wasserstrahlgebläse, Trommelgebläse, Trombengebläse, Trompe, Wettertrompe); trąba wodna, wododmuch, miech wodny (maszyn. górn. hut.).
Wasserturbine; turbina wodna (maszyn.).
Wasserturm; wieża wodna, wieża ciśnienia, wodozbiór.
Wasserüberfall; przelew wody.
Wasserumlauf (Wasserzirkulation); krążenie wody.
Wässerung (der Sinkwerke); nawadnianie (ługowni) (soln.) p. Verwässerung.
intermittierende —; nawadnianie przerywane, nawadnianie w przerywach.
kontinuierliche —; nawadnianie ciągłe.
Wasserverbrauch; zużycie (zużywanie) wody.
Wasserverdampfung; wyparowanie (odparowanie, parowanie) wody.
Wasserverlust; strata (utrata) wody.
Wasserversorgung; zaopatrzenie w wodę, dostarczenie wody.
Wasservoltmeter; voltmetr wodny (el.).
Wasservolumen; objętość wody.
Wasservorrat; zapas wody.
Wasservorwärmer; ogrzewacz wody (maszyn.).
Wasserwage; 1) p. Libelle; 2) poziomnik wodny, libela dwuramienna, wąż komunikacyjny (bud.) p. Kanalwage.
Wasserwanne; wanna wodna.
Wasserwehr (Wasserwehre); grobla, tama, jaz (bud. wod.).
Wasserwerk; 1) pompa wodna, przyrząd wodny; 2) wodociąg, zakład wodociagowy; 3) budowla wodna.
Wasserwerkbetrieb; 1) ruch zakładu wodnego, ruch wodociagu; 2) zarządzanie (zawadywanie) wodociągiem.
Wasserwiderstand; opór wody.
Wasserwippe (Wasserschaukel); czerpak, chlustak, szufła.
Wasserwirbel; wir wodny, wodoręk.
Wasserwirbel (Bohrkopf); głowa (nasada) wodonośna (wiercenie z przepłókiwaniem) (wierc. ziem.).
Wasserwirtschaft; gospodarstwo wodne, gospodarka wodna (górn. hut.).

Wasserwurfschaufel (Zornador) zur Solhebung; czerpak łopatowy (soln.).
Wassersetzung; rozkład wody (chem.).
Wasserziehen; ciągnąć (czerpać) wodę (górn.).
Wasserzieher; wodny, ciagarz wodny. oselbar (górn.).
Wasserzins; opłata za wodę.
Wasserzirkulation (Wasserumlauf); krążenie wody.
Wasserzuber p. Zuber.
Wasserzufluß; dopływ (przyływ) wody.
Wasserzuführungsvorrichtung; przyrząd do doprowadzenia wody (podsadzka płynna) (górn.).
Wasserzug (Handpumpe) p. Drückelpumpe.
Watercloset p. Wasserklosett.
Watt (oder Joule pro Sekunde, oder $\frac{1}{736}$ Pferdekraft); wat (el.).
Watte; wata (matr.).
Wattkomponente; składowa wata (el.).
Wattlos; bezmocny, bezwatowy (el.).
Wattlose Stromkomponente; bezwatowa składowa prądu (el.).
Wattloser Strom p. Strom.
Wattmeter (Wattmesser); watometr, watnik, watomierz (el.).
Wattsekunde; watosekunda (el.).
Wattstrom; prąd roboczy, mocny (el.).
Wattstunde (Arbeit, welche eine Maschine von 1 Watt Leistung innerhalb einer Stunde liefert = 3600 Joule = 367 Meterkilogramm); watogodzina (el.).
Wattstundenzahl; ilość watogodzin (el.).
Wattstundenzähler; licznik (zliczak, miernik) watogodzin (el.).
Wattverbrauch; zużycie watów (el.).
Wattverlust; strata w watach (el.).
Wattzähler; licznik (zliczak, miernik) watów (el.).
Wawellinhaloid prismatisches p. Wavellit.
Wavellit (Lasionit, prismatisches Wawellinhaloid); wawelit (min.).
Wealdenformation (Wealdformation, Walden- o. Wälden, o. Wälderformation); formacja wealdeńska, pokłady wealdeńskie (geol.).
Wealdenkohle (Waldenkohle, Wäldenkohle, Wälderkohle); węgiel wealdeński (geol.).
Wealdenton (Wälderton); ił wealdeński (geol.).

Websterit (Aluminit); websteryt, aluminit (min.).
Wechsel; 1) zmiana (miejsca); 2) zmienianie, wymiana (pieniędzy); 3) weksel (kupiecki); 4) przejma (bud.); 5) zwrotnica (kol.); 6) p. Verwertung; 7) p. Fahröhne.
Wechsel der Wetter p. Wetterwechsel.
Wechselbalken (Balkenwechsel, Wechsel); przejma (bud.).
Wechselfeld; pole przemienne (el.).
Wechselgeleise; tor rozjazdowy, zwrotniczy (kol.).
Wechselgeschwindigkeit; 1) prękość wzajemna (mech.); 2) szybkość przemian (el.).
Wechselhebel (Weichenhebel); drążek zwrotniczy, rączka zwrotnicy, przestawiak (kol.).
Wechselhohl (Wechelschwelle) p. Schwelle.
Wechselkasten (bei Pumpen) p. Linderkammer.
Wechselagerung (wechselweise Schichtung); ułożenie, (uławiczenie) przemienne (geol.) p. Lagerung.
Wechselläufig; różnobieżny.
Wechselläufige Kolben; tłoki różnobieżne (maszyn.).
Wechselnd; zmienny, przemienny.
Wechselnde Spannung; napięcie przemienne (wyt.).
Wechselplatte (Plattenbrücke, Weichenplatte); płyta zwrotnicza, rozjazdowa, pomost posadzkowy (górn.) p. Förderplatten.
Wechselpoldynamo (Wechselpolmaschine); dynamo (prądnicą) zmiennobiegowa, rozprądnicą naprzemiannobiegowa (el.).
Wechselchalter; wyłącznik (łącznik) zmienny (el.).
Wechselscheibe; tarcza (sygnałowa) zwrotnicza (kol.).
Wechselschere p. Rutschschere.
Wechelschwelle p. Schwelle.
Wechselnallaterne (Weichensignallaterne); latarnia (sygnałowa) zwrotnicy (kol.).
Wechselständer (Weichenbock, Weichenständer); koziółek zwrotnicy, stojak zwrotniczy (kol.).
Wechselstellung (Weichenstellung); 1) nastawianie zwrotnic (czynność); 2) ustawiania zwrotnic (urządzenie) (kol.).
zentrale —, (Zentral —); nastawianie zwrotnic centralne.

Wechselstrom; prąd zmienny, pręmienny, rozprąd (el.).

dreiphasiger —; prąd zmienny trójfazowy.

einphasiger —; prąd zmienny jednofazowy.

mehrphasiger —; prąd zmienny wielofazowy.

zweiphasiger —; prąd zmienny dwufazowy.

Wechselstromanker; twornik (dla prądu przemiennego) (el.).

Wechselstromanlage; instalacja (urządzenie) o prądzie przemiennym, instalacja (urządzenie) zmiennoprądne (el.).

Wechselstrombahn; kolej o prądzie przemiennym, kolej zmiennoprądna (el.).

Wechselstrombetrieb; ruch o prądzie przemiennym, zmiennoprądna (el.).

Wechselstrombogen; łuk (światły) prądu przemiennego, rozprąd (el.).

Wechselstrombogenlampe; łukówka przemienna (el.).

Wechselstromdynamo (Wechselstromerzeuger, Wechselstromgenerator, Wechselstrommaschine); przemiennica, rozprądnicza (el.).

Wechselstromgleichrichter; prostownica (el.).

Wechselstrominduktor; induktor prądu przemiennego (el.).

Wechselstromkabel; kabel dla prądu przemiennego (el.).

Wechselstromkreis; obwód dla prądu przemiennego (el.).

Wechselstromlampe; lampa dla prądu przemiennego (el.).

Wechselstromleistung; moc prądu przemiennego (el.).

Wechselstromlichtbogen; łuk światły prądu przemiennego (el.).

Wechselstrommagnet; magnes prądu przemiennego (el.).

Wechselstrommaschine; przemiennica, maszyna rozprądowa, maszyna prądu przemiennego (el.) p. Wechselstromdynamo.

Wechselstrommessungen; pomiary prądu przemiennego (el.).

Wechselstrommotor; motor (silnik) prądu przemiennego, rozprądniczek (el.).

Wechselstromnetz; sieć prądu przemiennego (el.).

Wechselstromquelle; źródło prądu przemiennego (el.).

Wechselstromschaltung; połączenie (łączenie) prądu przemiennego (el.).

Wechselstromtechnik; technika prądów przemiennych (el.).

Wechselstromtransformator; przetwornik prądu przemiennego.

Wechselstromumformer; przetwornica prądu przemiennego (el.).

Wechselstromwicklung; uzwojenie dla prądu przemiennego (el.).

Wechselstromzähler; miernik dla prądu przemiennego (rozprądu) (el.).

Wechselstromzentrale; elektrownia przemienna, zmiennoprądna (el.).

Wechselstück (Wechselschere) p. Rutschschere.

Wechselstunde; godzina zmiany (szychty) (górn.).

Wechselverbindungsstange (Weichenverbindungsstange); rozpórka zwrotnicza, igliczna (drażek żalazny łączący i rozpierający obie iglice zwrotnicy) (kol.).

Wechselverschluss (Weichenverschluss); zamek zwrotniczy (kol.).

Wechselweise; 1) przemienny, 2) naprzemiennie.

Wechselwinkel (pl.); kąty naprzemiennie (geom.).

Wechselzahl; ilość (częstość) przemian (el.).

Wechselzugstange (Weichenzugstange); ciężkiel (pociągacz) zwrotniczy (kol.).

Wechselzunge p. Zunge.

Wecker; budzik, dzwonek alarmowy. **elektrischer** —; dzwonek alarmowy elektryczny.

Weckinduktor; induktor dzwonekowy (el.).

Wedel; kropacz (do zwilżania listwie na zwale ułożonych, po których kubły suwano) (górn.) p. Sprengwedel.

Wedeln p. Buschen.

Wedgewood (engl. Steingut); wedźwuś, kamionka angielska.

Weg; 1) droga, gościniec, szlak; 2) sposób, środek.

fahrbarer —; droga jezdna.

Feld —; droga polowa.

gebahnter —; droga ubita, gładka.

Wegbrennen p. Abbrennen.

Wegfahren p. Wegfördern.

Wegfördern (wegfahren, weglaufen, abfördern); odwozić, odwieźć (górn.).

Wegfällarbeit (das Wegfälln mit der Schaufel, mit der Kratze u. Bergtrog); robota łopatowa, kopana, (kopanie, sypanie i napętnianie) (górn.).

Wegfälln; skopywać i sypać (górn.).

Wegkarren (mit dem Karren weg-fördern); odtaczkować (górn.).

Weglaufen p. Wegfördern.

Wegmeister; drogomistrz, drożny.

Wegrauben (mittels Raubbaues gewinnen); wyrabować, splądować (górn.) p. Rauben.

Wegräumen p. Abräumen (in der Grube).

Wegschaufeln; odgarnąć łopatą (górn.).

Wegschießen p. Abtun.

Wegschlägel (abstufen); odbić (odrabac) żelazkiem (górn.).

Wegspitzen; odłupać (skałę) (górn.).

Wegsprengen; odstrzelić (górn.).

Wegstufen (abstufen) p. Wegschlägeln.

Wegstürzen (abstürzen) p. Stürzen.

Weg tun (hinwegtun) einen Schuß p. Abtun.

Wegüberbrückung (Überfahrt); przejazd górą (kol.).

Wegübersetzung; 1) przejazd drogowy; 2) p. Niveauübergang (kol.).

Wegweiser (Wegsäule, Armsäule); słup drogowy, drogoskaz.

Wehr (das) —; jaz, zastawa (budowa w celu spiętrzenia wody) (rob. wod.).

Balken —; jaz zakładany.

bewegliches —; jaz ruchomy.

festes —; jaz stały.

Grund —; jaz zatopiony.

Klappen —; jaz zwodowy.

mobiles —; jaz przenośny.

Nadel —; jaz iglicowy.

partiell —; jaz częściowy, ostrogowy.

schiefes —; jaz ukośny.

Schleusen — (Freiarche); jaz upustowy.

selbstwirkendes —; jaz samostawny, automatyczny.

senkrecht —; jaz prostopadły.

Überfalls —; jaz przelewowy, przewał.

Wehre (Dammwehre, das Wehr, das Dammwehr) beim Sinkwerksbetrieb; 1) tama (w ługowniach soli); 2) p. Sinkwerk (soln.).

Berchtesgadener —; tama berchtesgadęńska.

gemeine — (liegende —, gemeine Damm —, liegende Damm —, Eben —); tama pospolita, zwyczajna, leżąca.

Gruben — (Pütten —, Roll —, stehende —); tama kominowa, szybkowa, stojąca.

Halleiner — (Dürenberger —, offene —); tama halleńska, duerenberska, otwarta.

Stock —; tama piętrowa.

Wehranlage (beim Sinkwerksbetrieb); 1) budowa tamy, zakładanie tamy; 2) tama (soln.).

Wehrdamm (zur Aufstauung des Flußwassers); 1) jaz, zastawa; 2) wał ochronny (rob. wod.).

Wehrdamm (Dammwehr) beim Sinkwerksbetrieb; tama (soln.) p. Wehre.

Wehrfläche (Himmelsfläche); powierzchnia nieba (w ługowniach) (soln.).

Wehrhimmel (Sinkwerkshimmel); strop, niebo (w ługowniach) (soln.).

Wehrkasten (Einseichkasten, Absaugkasten, Abseichkasten, Seichkasten, Abgangsschurf); cedzidło (w ługowniach) (soln.).

Wehrkörper; jaz (rob. wod.).

Wehrkränze (bei der Rollwehre); wieńce (skrzydła) tamowe (soln.).

Wehrkrone; korona jazu (rob. wod.).

Wehrlänge; długość jazu (rob. wod.).

Wehrlit; werlit (min.).

Wehroffen (der Sinkwerke); piec tamowy, przedtamowy, upustowy (soln.) p. Abblaßoffen.

Wehrröhr (Abblaßrohr) beim Sinkwerksbetrieb; rura tamowa, upustowa (soln.).

Wehrsole (Laugwerkssole, Sinkwerkssole, künstliche Sole); solanka tamowa, ługowniana, sztuczna (soln.).

Wehrstange; drążek oporowy (w kółwrotach) (górn.).

Wehrstatt (beim Sinkwerksbetrieb); szerzyna tamowa, przedtamowa (soln.).

Wehrstempel (Leitstempel); podpórka linowa, watek linowy (przy przewoźnie linowym na krzywiznach) (górn.).

Wehrulmen (Sinkwerksulmen); sciany (boki, ociosy) ługowni (soln.).

Wehrzustellung (Wehranlage) beim Sinkwerksbetrieb; budowa tamy (w ługowniach) (soln.).

Weichblei (Frischblei, Glättblei); ołów rafinowany, czysty (met.).

Weichbraunstein p. Pyrolusit.

Weiche (Wechsel); rozjazd, zwrotnica (kol.).

doppelte —; rozjazd podwójny, dwustronny.

einfache —; rozjazd pojedynczy, jednostronny.

Einfahrts —; rozjazd wjazdowy.

englische —; rozjazd angielski.

Kletter —; rozjazd przeskokowy.

Kreuz —; rozjazd krzyowy.

linke —; rozjazd lewy, lewozwrtny.

rechte —; rozjazd prawy, prawo-zwrtny.

symmetrische —; rozjazd symetryczny.

Weicheisen (weiches Eisen); elazo mikkie (met.).

Weicheisenkies p. Markasit.

Weichenanlage; ukad rozjazdw, zwrotnic (kol.).

Weichenbock p. Wechselstnder.

Weichenhebel p. Wechselhebel.

Weichenplatte p. Wechselplatte.

Weichenschiene; szyna zwrotnicza, zwrotwka (kol.).

Weichenschwelle (Wechselschwelle) p. Schwelle.

Weichensignal p. Signal.

Weichensignallaterne; latarnia sygnaowa zwrotnicy (kol.).

Weichenspitze (Weichenzunge) p. Zunge.

Weichenstnder (Weichenbock) p. Wechselstnder.

Weichenstelle; rozjazd (kol.).

Weichenstellung p. Wechselstellung.

Weichenverbindungsstange p. Wechselverbindungsstange.

Weichenverschluss p. Wechselverschluss.

Weichenwchter; zwrotniczy (kol.).

Zentral —; zwrotniczy centralny, ustawiacz zwrotnic centralnych.

Weichenzugstange p. Wechselzugstange.

Weichenzunge (Wechselzunge) p. Zunge.

Weichflo (weiches Flo, luckiges Flo); surowizna mikka, cignca si, porowata (met.).

Weichheit; mikko.

Weichlot p. Schnellot.

Weichlten; lutowa (spaja) mikko, lutowa (spaja) na mikko (met. techn.).

Weichmangan (Weichmanganerz) p. Pyrolusit.

Weichstein p. Topfstein.

Weichtier (Molluske); miczak (geol.).

Weichzerrennen; fryszowanie (uszczzerzanie) rafinowanej surowizny (met.); p. Hartzerrennen, Zerrennen.

Weilarbeit (Verweilarbeit p. Zustandarbeit).

Weingeist; spirytus, wyskok winny, alkohol etylowy (chem.) p. Alkohol.

Weingeistfirnis p. Firnis.

Weingeistthermometer; termometr alkoholowy (fiz.).

Weingelb (von Farbe); barwy winnej, winny (min.).

Weise und Monski-Pumpe; pompa systemu „Weise-Monski“ (maszyn. grn.).

Weiß; biay.

Weißahorn (Bergahorn); jawor, klon jaworowy.

Weißantimonerz p. Weißspießglanzerz.

Weißarsenikerz (Arsenit, Arsenolith, Arsenikblte, oktadrische Arseniksäure); arsenit, arsenolit, arsenik biay, pokwit arsenikalny (min.).

Weißarseniknickel p. Rammelsbergit.

Weißblech (verzinn­tes Eisenblech); blacha biaa, pobielana, cynowana.

— **mit Hochglanz** (Glanzblech); blacha biaa poyskujca.

mattes —, (Mattblech, Ternblech, mattweiß verzinn­tes Eisenblech); blacha biaa matowa, blacha ciemno-biaa.

Weißblechtafel; arkusz blachy biaej (matr.).

Weißblechware; towar blacharski, wyrb z blachy biaej.

Weißbleierz (Cerussit, diprismatischer Bleibaryt); ceruzyt, ow biay, owiak biay, biaa ruda owianna (min.).

Weißbuche (Hagebuche); grab, grabina.

Weiß Eisen; 1) p. Roheisen (grelles); 2) p. Roheisen (gefeintes) (met.).

Weiß en (des Roheisens) p. Weißmachen (des Roheisens).

Weißerz (silberhaltiger Arsenopyrit); piryt biay arsenowy, arsenopiryt biay (min.).

Weißgiltigerz (lichtes Weißgiltigerz); tetraedryt srebrny, frajbergit, biaokrusz, srebro biae, biaomiedziak poatny (min.).

dunkles — p. Silberfahlerz.

Weißglhend; rozarzony do biaoci (hut. mech.).

— **machen**; rozarzy do biaoci.

Weißglühhitze (Weißglut) p. Glühhitze.

Weißgülden (Weißgiltigerz) p. Weißgiltigerz (dunkles), Silberfahlerz.

Weißguß p. Weißmessing.

Weißit; weisyt (min.).

Weißkupfer (Argentan) p. Neusilber.

Weißkupfererz (Kupfereisenkies); ruda miedzi biała (min.).

Weißlot p. Schnellot.

Weißmachen (Weißfen, Feinmachen, Feinen, Affinieren, Raffinieren, Hartzerrennen, Bödenmachen) des Roheisens; bieleńie (rafinowanie) surowizny (met.).

Weißmachen (Nachlassen, Tempern) des Stahls; miękczenie (odhartowanie, odwęglanie) stali (met.).

Weißmessing (Weißguß); mosiądz biały (met.).

Weißmetall; metal (stop) biały (antymon, ołów, miedź, cynk, cyna).

Weißnickelerz (Weißnickelkies) p. Rammelsbergit.

Weißofen p. Feineisenfeuer.

Weißpinsel (Maurerpinsel) p. Pinsel.

Weißsieden (Sieden, Lorieren) des Silbers, der Münzplatten; wygotowanie (wywarzenie) na biało (met. techn.).

Weißspiegel (das normale Spiegel-eisen); surowiec zwierciadlisty biały (met.).

Weißspießglanzerz (Weißspießglanz, Weißspießglaserz, Weißantimonerz, Spießglanzblüte, Antimonblüte, Valentinit, prismatischer Antimonbaryt); walentynit, kwiat antymonu, antymon biały (min.).

Weißspießglaserz p. Weißspießglanzerz.

Weißstein (weißer Granulit); biały kamień, białoskał, bielec, granulit biały (geol.).

Weißstein (weißer Konzentrationsstein, weißer Kupferstein); matta miedziana (kamień miedziany, lech miedziany) biała (met.).

Weißstrahl (strahliges Roheisen) p. Roheisen (strahliges).

Weißsylvanerz (Weißtellur, Weißtellurerz, Gelberz, Müllerin, Tellurgoldsilberblei); mylleryn, telur biały, ruda żółta (min.).

Weißtellur p. Weißsylvanerz.

Weisung; zlecenie, rozkaz, wskazówka.

Weite (Weitung); szerzyzna, komora (górn.).

Weiterbeförderung; przewóz, (transport) dalszy.

Weiterteufen p. Nachteufen.

Weitmaschig; o dużych oczkach.

Weitspurig; szerokotorowy.

Weitung (Weite); szerzyzna, komora (górn.).

Weitungsbau (Kammerbau); odbudowa szerzyznowa, komorowa (w soli, gipsie i t. d.) (górn.).

Wellbaum p. Welle.

Wellblech (gewelltes Blech); blacha falowana, falista (met. techn.).

Wellblechdach; dach z blachy falowanej, falistej (bud.).

Welldaumen p. Hebedaumen.

Welle (Wellbaum, Wellenbaum, Welller, Achse); wał (maszyn.).

biegsame —; wał giętki.

Brems —; wał hamulczy, hamulcowy, wał hamulca.

Druck —; wał odporowy.

gekröpfte —, (gebrochene —, Kropfachse); wał wykorbiony, kolanekowy, łamany, kolano korbowe.

Hammer —, (Daumen —); wał młotowy, wał młota.

Hauptantriebs —; wał napędny główny.

hohle —; wał wydrążony.

liegende —, (horizontale —, Horizontal —); wał leżący, poziomy.

komprimierte —; wał stłaczany.

Kurbel —, (Kurbelachse); wał korbowy, oś korbowa.

Mittel —, (Mittelstück der Welle); wał pośredni p. Mittelstück.

oszillierende —; wał wahadłowy.

stehende —, (vertikale —, Vertikal —, Ständerbaum); wał stojący, pionowy.

Steuerungs —; wał stawidłowy, wał stawidła.

Transmissions —, (Triebwerk —); wał napędny, pędniący, transmisyjny, przynoszący, przesyłający.

Trieb —; wał napędny, pędny, pędzący, główny, poruszający.

Turbinen —; wał turbiny.

verzahnte —; wał zębaty.

Zwischen —; międzywał, pośrodek.

Wellen elektrische —; fale elektryczne (el.).

— — **stehende**; fale elektryczne stojące.

Wellenachse (Achse einer Welle); oś wału (maszyn.).

Wellenanzeiger (Detektor); wskaźnik fal (el.).

Wellenbewegung (wellenförmige Bewegung); ruch falowy (fiz.).
Wellendaumen (Wellendaumen) p. Hebedaumen.
Wellenblech p. Wellblech.
Wellendolomit; dolomit falisty (geol.).
Wellendurchmesser; średnica wału (maszyn.).
Wellenerreger; wywoływacz fal (el.).
Wellenförmig; falisty.
Wellenförmiges Land; kraj (ziemia, teren) falisty (geol.).
Wellenförmige Bewegung p. Wellenbewegung.
Wellengeschwindigkeit; prędkość osi, wału (maszyn.) p. Geschwindigkeit.
Wellengewicht; ciężar wału (maszyn.).
Wellenhals; szyja (szyjka) wału (maszyn.).
Wellenkalk; wapień falisty (geol.).
Wellenkröpfung; wykorbienie wału (maszyn.).
Wellenkupplung (Kupplung zweier Wellen); sprzęgło wałowe, sprzęgło wałów (maszyn. p. Kupplung).
Wellenlager (Wellager, Zapfenlager); 1) łożysko wału; 2) wałnica czopowa (panwie w których pionowo obraca się czop wału) (maszyn.).
Wellenlänge; 1) długość wału (maszyn.); 2) długość fali (el.).
Wellenleitung (Wellentransmission); przenośnia (transmisja) wałowa, przewód ruchu wałowy (maszyn.).
Wellenlinie; linia falista, krzywa falista (el.).
Wellenmesser; falomierz (el.).
Wellenstrom; prąd falisty, tętniący (el.).
Wellentelegraphie; telegrafia falista, telegrafia falami elektrycznymi (el.).
Wellentheorie; teoria fal (fiz.).
Wellenwicklung; nawinięcie faliste, nawój falisty (el.).
Wellenzapfen (Wellzapfen); czop wału (maszyn.).
Wellfuß (Welldaumen) p. Hebedaumen.
Wellkamm (Welldaumen) p. Hebedaumen.
Wellkranz (Wellenkranz, Wellring); pierścień wałowy, pierścień wału (maszyn.).
Wellkranz (Daumenkranz, Hebekranz) auf der Hammerwelle; ramiennik (maszyn. hut.).
Wellrad p. Rad an der Welle.

Wellrohr; rura falowana, płomienica falowana (maszyn.).
Wellrohrkessel; kocioł z rurą falowaną, kocioł o płomienicy falowanej (maszyn.).
Wellzapfen p. Wellenzapfen.
Welsche Praktik; praktyka włoska (mat.).
Weltauge p. Hydrophan.
Weltgegend; strona świata.
Wendebock (b. Feldgestänge) p. Wendedocke.
Wendedocke (Wendedogge, Wendebock) beim Feldgestänge; gibaczka (u ciągadeł polnych) (maszyn. gór.).
Wendeherd (Kippherd, eine Art Einkehrherd); stół płóczkowy obrotowy (sort.) p. Herd.
Wendekreis; 1) zwrotnik (astr.); 2) koło zwrotowe (mech.).
 — **des Krebses**; zwrotnik raka.
 — **des Steinbockes**; zwrotnik koziorożca.
Wendelatte p. Reversionslatte.
Wendelbaum p. Treibwelle 1).
Wendelbohrer p. Kurbelbohrer.
Wendeltreppe p. Treppe.
Wendepatte (Drehplatte, Wechselplatte, Förderplatte); płyta (pomost) zwrotnicza, rozjazdowa (górn.).
Wendepol; 1) biegun zwrotny (mech.); 2) biegun zwrotny, pomocniczy (el.).
Wendepunkt; punkt zwrotny, punkt zwrotu.
Wendescheibe; 1) p. Distanzsignalscheibe; 2) tarcza zwrotna, krążek zwrotny (miern.).
Wendescheibenlaterne p. Distanzsignallaterne.
Wendewalzwerk p. Reversierwalzwerk.
Wengener-Schiefer; łupek wengeniński (geol.).
Wenlock-Stufe; piętro wenlockie (sylur górny) (geol.).
Werfen (wirken) b. d. Sprengarbeit; działać, skutkować, targać (górn.).
die Schüsse —; naboje działają, skutkują, są skuteczne.
zu Bruche —; wybrać (odbudować) filar z załamem.
Werfen (einen Haken werfen); fałdować się, zaginać się, zakrzywiać się, tworzyć hak (o pokładach) (geol.).
Werfen (sich werfen) von Gängen; zanurzać się, zapadać (geol.).
Werfener-Schichten; warstwy werfenskie (geol.).

Werfener - Schiefer; łupek werfenski (geol.).

Werg p. Putzweg.

Werk; 1) czyn, uczynek; 2) dzieło; 3) budowa, mechanizm, ustrój, maszyna; 4) zakład, fabryka, p. Bergwerk, Hüttenwerk, Eisenwerk, Kohlenwerk, Salzwerk i t. d. 5) praca mechaniczna; 6) p. Sinkwerk; 7) p. Werkblei.

Werk (Periode vom Füllen bis zur völligen Entleerung der Sole durch Versieden und das dabei gewonnene Salz); okres warki, warka (warzel.).

Werkaussprengung; wystrzelanie ługowni, wykonanie komory, szerzyny ługownianej (przez odstrzeżenie i usunięcie filarów) (soln.).

Werkausteilung (Wahl der Punkte zur Anlegung der Sinkwerke); rozkład ługowni (soln.).

Werkbank (Arbeitstisch, Werktisch); warsztat (warsztat), stół roboczy.

Werkblei (Rohblei, Werk) p. Blei.

Werkführer (Werkmeister); zawiadowca (kierownik) ruchu, kierujący (wyrobnią) warsztatem, starszy czeladnik, wermistrz.

Werkarbeit p. Bergarbeit.

Werkatz (Dachwerksatz); więźba dachu, wiązanie dachowe (bud.).

Werkssäuberung; czyszczenie ługowni (soln.).

Werkbetrieb; prowadzenie (utrzymywanie) zakładu (górn. hut.) p. Betrieb.

Werkshimmel (Himmel, Decke der Sinkwerke); strop (niebo) ługowni (soln.).

Werkssinspektion; inspekcja zakładu, kopalni.

Werkseleiter; kierownik (zawiadowca, naczelnik) zakładu.

Werkseleitung; kierownictwo, (zawiadowstwo, zarząd) zakładu.

Werksoffen (Werksofen); chodnik (piec) ługowniany, chodnik (piec) w ługowniach (soln.).

Werkrechnung; rachunek zakładowy (górnicy, hutnicy i t. d.).

Werksohle (Sohle des Sinkwerkes); spodek (spód, podłoga) ługowni.

Werkstatt (Werkstätte, Werkstelle); pracownia, warsztat, warsztat (techn.).

Werkstättengeleise p. Geleis.

Werkstein (Werkstück, behauener Stein) p. Stein.

Werksteinverband; wiązanie ciosowe (bud.).

Werkstelle p. Werkstatt.

Werkstück (Werkstein) p. Stein.

Werksulmen (Ulmen, Seitenbegrenzungen der Sinkwerke); boki (ściany, ociosy) ługowni (soln.).

Werksveröffnung (Vorrichtung der Sinkwerke); zakładanie (przygotowanie, otwarcie) ługowni (soln.) p. Veröffnung.

Werkswässerung p. Verwässerung der Salzlager.

Werkswächter; stróż (wartownik) zakładowy.

Werktag (Arbeitstag); dzień powszedni, roboczy.

Werkisch p. Werkbank.

Werkzeichen p. Fabrikszeichen.

Werkzeug; narzędzie, naczynie, przybory (techn.) p. Gezähe.

Werkzeugkasten; skrzynka narzędziowa, przybornica.

Werkzeugmaschine p. Maschine.

Werkzeugstahl; stal narzędziowa.

Werkzeugtasche; torba narzędziowa, torba na narzędzia.

Werkzink (Tropfzink) p. Rohzink.

Wermut (Wermutkraut); piołun.

Wermutkrautpulver (Wermutpulver) zur Denaturierung des Salzes; proszek piołunowy (matr.).

Wernerit p. Skapolith.

Wernsdorfer Schichten; warstwy wernsdorfskie (geol.).

Wertigkeit chemische; wartość chemiczna (chem.).

Wertschätzung; szacowanie (oszacowanie) wartości.

Wertsendung; posyłka wartościowa.

Wertverminderung; zmniejszenie wartości, strata na wartości (towaru).

Wertzuwachs; przyrost wartości.

Wesersandstein; piaskowiec wezerski (geol.).

Westfalit; westfalit (materiał wybuchowy) (górn.).

Weston-Element; stos (ogniwo, element) Westona (el.).

Wetter (Grubenluft, gew. im pl. die Wetter); powietrze (wiatry, wyziewy, rozpary) kopalniane (górn.).

ausziehende —; powietrze wypływające, wyciągające.

böse —; powietrze złe, niebezpieczne, puch.

brandige — (Brand —); powietrze pożarne, płonące, palne.

einziehende —; powietrze wpływające, wpadające, wciągające.

faule —; powietrze stęchłe.

Wetter (Grubenluft, gew. im pl. die Wetter); powietrze (wiatry, wyziewy, rozpany) kopalniane (górn.).
frische —; powietrze świeże, czerstwe.
gute —; powietrze dobre.
matte —; powietrze mdłe, duszące, zaduch.
schlagende — (feuriger Schwaden, Schlagwetter); powietrze wybuchające, zapalne, trujące, zabójcze.
schlechte —; powietrze złe.
schwere —; powietrze ciężkie.
stickende — (schwadichte —, Stickluft, Schwaden); powietrze duszne, duszące, czad.
tote — (ohne Wetterzug); powietrze duszne, nieprzewiewne.
Umsetzen der —; zmiana prądu powietrza.
Wetterabteilung (im Schachte) p. Wettertrumm.
Wetterabzug (Wetterauszug); odpyw (wypływ) powietrza (górn.).
Wetterabzugsstrecke (Abzugsstrecke, Ausziehstrecke, Wetterstrecke); chodnik powietrzny, wydychowy (górn.).
Wetteranalyse; rozbiór powietrza, analiza powietrza (chem. górn.).
Wetteraufhauen (Wetteraufhieb, schwebende Wetterabzugsstrecke); chodnik powietrzny stropowy, wznoszący się, dowiezchni (górn.).
Wetteraufhieb p. Wetteraufhauen.
Wetteraufseher p. Wettersteiger.
Wetterausziehschacht p. Wetter-schacht.
Wetterausziehstollen. (Wetterstollen); sztolnia powietrzna (górn.).
Wetterauszug p. Wetterabzug.
Wetterbeschaffenheit; jakość (stan, skład) powietrza (górn.).
Wetterbeständig p. Wetterfest.
Wetterbläser (Bläser, schlagende Wetter in ihrer Entwicklung); wydmuch gazowy, fontanna gazowa, fukacz (górn.).
Wetterbläser (blasender Ventilator, Blaseventilator); wentylator (przewietrznik) tłoczący (maszyn. górn.).
Wetterblende p. Blende (Wetterverschaltung).
Wetterbohrloch; otwór powietrzny, przewiewny (górn.).
Wetterbrücke (Wetterkreuzung); pomost (mostek) powietrzny (do przepuszczenia dwóch strumieni powietrza nad sobą) (górn.).

Wetterdach (Schirmdach); daszek.
Wetterdamm; tama powietrza (górn.).
Wetterdamm (Explosionsdamm); tama przeciwwybuchowa (górn.).
Wetterdicht; nieprzepuszczający powietrza, szczelny.
Wetterdurchhieb (Wetterdurchschlag, Wetterschlag); przebitka (przecinka, przełom) powietrzna
Wetterdurchschlag p. Wetterdurchhieb.
Wetterdynamit; dynamit powietrzny (górn.).
Wetterdynammon; dynammon powietrzny (mat. wybuch. bezpieczny).
Wettereintrittschacht p. Wettereinziehschacht.
Wettereinziehschacht (Wettereintrittschacht, Einfallschacht, einziehender oder einfallender Wetter-schacht); szyb wciągający, wdychowy (górn.).
Wettereinziehstollen; sztolnia wciągająca, wdychowa (górn.).
Wetteresse (Wetterkamin, Wetter-turm); komin powietrzny (górn.).
Wetterfahne; chorągiewka (wiatrowa), wiatroskaz.
Wetterfahrt (im Bergversatz); chodnik powietrzny, chodnik w podsadze (górn.).
Wetterfang (Wetterhut, Windfang, Windfaß); wiatrochwył, hełm powietrzny, skrzynka powietrzna.
Wetterfest (wetterbeständig); niewietrzejący, niezwietrzały.
Wetterfocher (Focher, Handventilator); wentylator (przewietrznik) ręczny, młynek (maszyn. górn.).
Wetterfocherer (Wetterjunge); młynkowy, wietrzacz, przewietrzacz.
Wetterführung (Wetterhaltung, Wetterlosung, Wetterlösung, Wetterversorgung, Grubenventilation); przewiew, wietrzenie (przewietrzanie, wentylacja) kopalni (doprowadzanie powietrza do kopalni i rozprowadzanie tegoż po kopalni) (górn.).
blasende —; przewietrzanie tłoczące, wentylacja tłocząca, nawietrzanie.
künstliche —; przewiew sztuczny.
natürliche —; przewiew naturalny, samoistny.
saugende —; przewietrzanie ssące, wentylacja ssąca, wywietrzanie.
Wettergardine (Wettertuch); zasłona powietrzna (na drzwiach przybita) (górn.).

Wettergeschwindigkeit; chyżość, prędkość (strumienia) powietrza.
Wetterglas p. Barometer.
Wetterhaltung p. Wetterführung.
Wetterherd p. Wetterofen.
Wetterhut p. Wetterfang.
Wetterindikator; indykator (wskaźnik) powietrzny, gazowy (gazu kopalnianego) (górn.).
Wetterjunge p. Wetterfocherer.
Wetterkanal; kanał powietrzny.
Wetterkarte p. Wetterriß.
Wetterkreuz; krzyż powietrzny (łaty skrzyżowane, oznaczające złe powietrze w kopalni) (górn.).
Wetterkreuzung p. Wetterbrücke.
Wetterlade; wentylator (przewietrznik) skrzynkowy, skrzynia wentylacyjna (górn.).
Wetterlampe p. Sicherheitslampe.
Wetterlehre; nauka o przewietrzaniu, o wentylacji kopalni (górn.).
Wetterloch p. Luftloch (Luftschacht).
Wetterlosung (Wetterlösung) p. Wetterführung.
Wetterlosungsmaschine p. Wettermaschine.
Wetterlosungsschacht p. Wetter-schacht.
Wetterlotte (Wetterlutte); lutnia powietrzna, przewiewna, wiatrowód (górn.).
Wettermangel p. Wetternot.
Wettermann; dozorca powietrzny (górn.).
Wettermaschine (Ventilationsmaschine) p. Ventilator.
Wettermenge; ilość powietrza.
Wettermessung; pomiar powietrza (prędkości strumienia powietrza).
Wetternot (Wetternötigkeit, Wettermangel); niedostatek (brak) powietrza (górn.).
Wetternötig; potrzebujący, wymagający (zdrowego) powietrza.
 — **sein**; potrzebować (zdrowego) powietrza, przewiewu, wentylacji.
Wetterofen (Wetterherd, Wetterrost); piec powietrzny, ciągowy, przewiewny (górn.).
Wetterort p. Wetterstrecke.
Wetterprelle; odbojnica (odrzutnia) powietrzna (górn.).
Wetterpumpe p. Wettersatz.
Wetterquerschlag; przekop powietrzny, poprzeczna powietrzna (górn.).
Wetterrad (Rotationswetterpumpe); koło powietrzne (przewietrznik, wentylator) (maszyn. górn.) p. Ventilator.

Wetterriß (Wetterkarte); mapa powietrzna, mapa krążeńia powietrza, mapa przewiewu (górn.).
Wetterrösche; drożyna powietrzna (górn.).
Wettersaige p. Wetterseige.
Wettersatz (Wetterpumpe); maszyna (pompa) powietrzna, wiatrowa (maszyn. górn.).
Harzer — (Wettertrommel); maszyna powietrzna harceńska, trąba wiatrowa.
Wettersauger (saugender Ventilator, saugende Wettermaschine) p. Ventilator.
Wetterschacht (ausziehender Wetterschacht, Windschacht, Luftschacht); szyb powietrzny, przewiewny, wentylacyjny (górn.).
ausziehender — (Wetterauszieh-schacht, Ausziehschacht, Auszug-schacht); szyb wyciągający, wydychowy, powietrzny.
einziehender — (einfallender Wetterschacht, Wettereintrittschacht, Wettereinziehschacht, Einzieh-schacht, Einfallschacht); szyb wciągający, wdechowy.
Wetterscheider (Scheider); przegroda powietrzna (górn.).
Wetterschlag; 1) p. Wetterquerschlag; 2) Wetterdurchhieb; 3) p. Wetterverschalung.
Wetterschleuse p. Luftschleuse.
Wetterseige (Wetterführungskanal); kanał powietrzny, wiatrowód (górn.).
Wettersohle; poziom powietrzny, piętro powietrzne (górn.).
Wettersohlenort; chodnik powietrzny (górn.).
Wetterstation (Wettermeßstation); stacya powietrzna, stacya pomiaru powietrza (górn.).
Wettersteiger (Wetteraufseher); slygar (slygar, dozorca) powietrzny, wiatrowy (górn.).
Wetterstein-Kalk; wapień weter-sztyński (geol.).
Wetterstoilen; sztolnia powietrzna.
Wetterstrecke (Wetterort); chodnik powietrzny (górn.).
ausziehende — (Wetterabzugs-strecke, Abzugsstrecke, Auszieh-strecke, Auszugstrecke, Wetter-strecke); chodnik wyciągający, wydychowy.
einziehende — (Wetterzuleitungs-strecke); chodnik wciągający, wdechowy.

- Wetterstrom** (Wetterzug); prąd (strumień) powietrza (górn.).
- ausziehender** —; prąd powietrza wyciągający, wypływający.
- einziehender** — (frischer —); prąd powietrza wciągający, wpływający, świeży.
- Wetterteilung** (Wetterverteilung); rozdział (prądu) powietrza (górn.).
- Wettertragewerk** (Wetterkreuzung) p. Wetterbrücke.
- Wettertrommel** p. Wettersatz (Harzer —).
- Wettertrommel** (Windtrommel, kleiner Zentrifugalventilator für Handbetrieb); wentylator (przewietrznik) ręczny (maszyn. górn.).
- Wettertrumm** (Wetterabteilung) im Schachte; przedział powietrzny.
- Wettertür**; drzwi powietrzne, przewiewowe, przewiewne (górn.).
- Wetterturm** p. Wetteresse.
- Wetterverschalung** (Wetterverschlag, Wetterblende); przepierzenie powietrzne, przegroda powietrzna.
- Wetterverschlag** p. Wetterverschalung.
- Wetterversorgung** (Wetterführung); dostarczenie świeżego powietrza, zaopatrzenie kopalni w świeże powietrze, przewietrzanie, przewiew, wentylacja (górn.).
- Wetterverteilung** p. Wetterteilung.
- Wettervorhang**; zasłona powietrzna, przepona powietrzna (górn.).
- Wetterwechsel** (Wetterführung); wymiana powietrza, przewietrzanie, wentylacja (górn.).
- Wetterweg**; 1) p. Wetterzug; 2) p. Wetterstrecke.
- Wetterwirtschaft**; gospodarka powietrzna, rozrządzanie powietrzem (górn.).
- Wetterzirkulation** (Ventilation); krążenie powietrza, obieg powietrza, przewietrzanie, wentylacja (górn.).
- Wetterzug** (Wetterstrom); przewiew, przeciąg, ciąg powietrza, prąd (strumień) powietrza (górn.) p. Wetterstrom.
- natürlicher** —; przewiew naturalny, przyrodzony, samoistny.
- Wetterzug** (Wetterabteilung) p. Wettertrumm.
- Wetterzüge** (beim absätzigen Strebau); przecinki (dróżki) powietrzne (górn.).
- Wetterzuleitungsstrecke** p. Wetterstrecke (einziehende).
- Wetterzunge**; język (regulator) powietrzny (górn.).
- Wetterzündler** (Wetterzündschnur) p. Sicherheitszündler.
- Wetzkopf** p. Schränkhammer.
- Wetzschiefer** (Wetzstein); łupek szlifierski (geol.).
- Wetzstein**; 1) p. Wetzschiefer; 2) p. Schleifstein.
- Wheatstonesche Brücke**; mostek Wheatstone'a (el.).
- Whewellit**; wewelit, szczawian wapnia (min.).
- Whipper** p. Wipper.
- Whitamit** p. Withamit.
- Whitneyit**; witneit (min.).
- Wichtisit** (Wichtyn); wiczytyt, wiczytyn (min.).
- Wickeleisenmaschine**; zwijarka (walcownictwo żelaza).
- Wicklung** (Wickelung); uzwojenie, nawinięcie, nawój (el.).
- Anker** —; uzwojenie twornika.
- Einlochanker** —; uzwojenie dwuwskrośne.
- gemischte** —; uzwojenie mieszane.
- induktionsfreie** —; uzwojenie nieindukcyjne.
- primäre** —; uzwojenie pierwotne.
- Ring** —; uzwojenie napierscienne, pierścieniowe.
- Schleifen** —; uzwojenie pętlicowe.
- sekundäre** —; uzwojenie wtórne.
- Trommel** —; uzwojenie bębnowe, nabębenne.
- Wicklungsabteilung**; oddział uzwojenia (el.).
- Wicklungsanordnung**; układ uzwojenia (el.).
- Wicklungsart**; rodzaj uzwojenia (el.).
- Wicklungselement**; działka uzwojenia (el.).
- Wicklungsfläche**; powierzchnia uzwojenia (el.).
- Wicklungshöhe**; wysokość uzwojenia, nawinięcia (el.).
- Wicklungsmaterial**; materiał uzwojenia (el.).
- Wicklungsschritt**; skok uzwojenia, poskok (el.).
- Wicklungsteilschritt**; część skoku uzwojenia (el.).
- Wicklungstiefe**; głębokość uzwojenia (el.).
- Widder**; taran, baran.
- hydraulischer** —. (Stoßheber); taran wodny, hydrauliczny (fiz.).
- Widerlage**; 1) p. Nebenpfeiler; 2) p. Widerlager.

Widerlager; 1) wspora; 2) wspornica sklepienia, węzłowie, nasadnik (bud.) p. Kämpfer; 3) p. Landpfeiler.
Widerlagsmauer; mur przyczółkowy, węzłowiowy, oporowy (bud.).
Widersinnig (widersinnisch); nieprawidłowy, lewobieżny, wsteczny, opaczny (miern.).
Widersinnisch fallend; nachylony nieprawidłowo, przeciwnie, odchyłony (geol.).
Widersinniggang (widersinnisch-fallender Gang) p. Gang (widersinniger).
Widerspruch; 1) opór, sprzeciwianie się; 2) sprzeczność.
Widerstand; opór (mech. el.).
äußerer —; opór zewnętrzny.
Bahn —; opór toru.
Bewegungs —; opór ruchu.
elektrischer —; opór elektryczny.
hydraulischer —; opór hydrauliczny.
induktionsfreier —; opór nieindukcyjny.
induktiver —; opór indukcyjny.
innerer —; opór wewnętrzny.
kritischer —; opór krytyczny, obciążający.
magnetischer —; opór magnetyczny.
Neben —; opór szkodliwy.
Nutz —; opór pożytkowy, użytkowy, użyteczny.
ohmscher —; opór omowy, omienny.
Reibungs —; opór tarcia.
Roll —; opór toczenia się.
scheinbarer —; opór rzekomy, pozorny.
spezifischer —; opór właściwy, gatunkowy.
Trägheits —; opór bezwładności.
Widerstandsänderung; zmiana oporu.
Widerstandsband; taśma oporowa, oporna (el.).
Widerstandsbrücke; mostek oporowy, mostek dla oporu (el.).
Widerstandsdraht; drut oporowy.
Widerstandseinheit; jednostka oporu, oporostka (el.).
Widerstandsetalon; wzorzec (wzór) oporu (el.).
Widerstandsfähigkeit; opór, oporność, odporność.
Widerstandsfläche; pole wytrzymałości.
Widerstandskapazität; pojemność oporu (el.).

Widerstandskasten; skrzynka oporowa, opornikowa (el.).
Widerstandskoeffizient; współczynnik oporu, opór gatunkowy, właściwy (el.).
Widerstandskraft (widerstehende Kraft); siła odporna (mech.).
Widerstandsmesser; omomierz, omometr (el.).
Widerstandsmessung; pomiar oporu, mierzenie oporu (el.).
Widerstandsmoment p. Moment.
Widerstandsregulator; miarkownik oporu (el.).
Widerstandsrolle; cewka (krążek) oporowa, opornikowa (el.).
Widerstandsspirale; ślimacze opornikowe (el.).
Widerstandsspule; cewka oporowa, opornikowa (el.).
Widerstandsstufen; stopnie oporu (el.).
Widerstandszeiger; oporowskaz, oporomierz (el.).
Widerstrahl; promień odbity, refleks (fiz.).
Widmung; 1) przeznaczenie; 2) przypis, dedykacja.
Wieder-Schiefer (Wiedaer-Schiefer); łupki wiedejskie (geol.).
Wiederaufbau; odbudowa.
Wiederaufbauen; odbudować.
Wiederaufnahme des Verkehrs; przywrócenie ruchu.
Wiederherstellung; przywrócenie do pierwotnego stanu, naprawa, odnowienie, odrestaurowanie.
Wiege (eine Läutervorrichtung); kołebka (sort.).
Wiegen (Gewicht haben); ważyć.
Wiener-Sandstein; piaskowiec wiedeński (geol.).
Wiesenerz p. Raseneisenerz.
Wilde Flut; wody dzikie (wody zbyteczne polami odchodzące) (górn. sort.) p. Pochflut, Herdflut.
Wilde Laugung p. Laugung.
Wilderstahl (wilder Stahl, Willerstahl, Willer); stal dzika, surowa, bardzo twarda, surowiec stalowy.
Wilderz (wildes Erz); ruda dzika (górn.).
Wildes Gestein; skała twarda (górn.).
Willemit (Wilhelmit, brachytyper Zinkbaryt); wilemit (min.).
Willer (Willerstahl) p. Wilderstahl.
Williamsit; wiliamsyt (min.).
Willfahren; zezwolić, przychylić się do żądania.

Willfahrung; zezwolenie, przychylenie się do żądania.

Wiluit p. Vesuvian.

Wind (Gebläseluft); wiatr, dmuch, powietrze (hut.).

heißer —; wiatr gorący, powietrze gorące.

kalter —; wiatr zimny, powietrze zimne.

Windabbrand (beim Frischfeuer) p. Gichtzacken.

Windbehälter (Windregulator); zbiornik powietrzny, miarkownik (regulator) powietrzny, wiatrozbiór (maszyn. hut.).

Winddruck; ciśnienie (parcie) wiatru.

Winddüse p. Düse.

Winde (Lasthebemaschine); dźwigarka, dźwig, dźwignik, dźwignica, podnośnica, lewar, winda (maszyn.).

Dampf —; dźwigarka parowa.

englische —, (Schrauben —); dźwigarka angielska, śrubowa, lewar śrubowy.

Lauf —; dźwigarka przesuwowa, przesuwalna, wózkowa.

Pratzen —; dźwigarka dolnobierna.

Schacht —; dźwigarka szybowa, wyciągowa.

Stand —; dźwigarka stała.

Stock —; dźwigarka górnobierna.

Wagen —; dźwigarka wozowa, lewar korbowy.

Windeinströmung; wlot powietrza.

Winden; 1) wyciągać, wciągać, dźwigać; 2) wić, kręcić.

Winderhitzer; 1) p. Kalorifer; 2) p. Winderhitzungsapparat.

Röhren — p. Röhrenapparat.

steinerner — p. Kammerapparat.

Winderhitzung p. Lufterhitzung.

Winderhitzungsapparat (Winderhitzer) | ei Hochöfen; ogrzewak wiatru (hut.) p. Lufterhitzungsapparat.

Windfang p. Wetterfang.

Windflügel (einer Windmühle); skrzydła wiatraka (maszyn.).

Windform p. Form (Gebläseform).

Windfrischen (Windfrischprozeß); uszczerzanie (świeżenie, frysowanie) wiatrowe (met.).

basisches —, (basischer Windfrischprozeß) p. Thomas-Gilchrist-Prozeß.

saures —, (saurer Windfrischprozeß); uszczerzanie sposobem Bessemera, bessemerowanie.

Windführung; przeprowadzenie wiatru (przepuszczenie wiatru rurami od miecha do pieca) (hut. kow.).

Windgang p. Wetterstrecke.

Windgewölbe (eines Schachtofens) p. Formgewölbe.

Windgöpel; kołowrót wiatrowy (maszyn. gór.).

Windheizapparat (bei Hochöfen) p. Winderhitzungsapparat.

Windkammer; 1) nadmuchnia (przy gruszkach bessemerowskich); 2) p. Windkessel.

Windkasten; 1) p. Windkessel; 2) p. Windsammelkasten.

Windkessel (Windkammer, Windkasten, Windraum, Luftkessel) einer Pumpe; kocioł powietrzny, wietrznik, dzwon powietrzny, bania powietrzna (maszyn.).

Druck —; kocioł powietrzny tłoczny.

Saug —; kocioł powietrzny ssawny.

Windklappe (eines Blasebalges oder Gebläses); kłapa wietrzna, powietrzna, wietrznikowa (maszyn. hut.).

Windkraft; siła wiatru.

Windkreuze (Windverband); odwiatrowniki (bud. most.).

Windkunst; wywadniarka (pompa) wiatrowa (poruszana siłą wiatru) (maszyn. gór.).

Windladen; okiennica zewnętrzna.

Windleitung; przewód wiatru, wiatrowód, przewód dmuchowy (hut.).

Windleitungsrohr; (Windleitungsrohre); rura wiatrowa, wiatrociągowka (hut.).

Windloch; 1) p. Luftloch (Luftschacht); 2) p. Lichtloch.

Windlotte (Windlutte) p. Wetterlotte.

Windmenge (Windquantum); ilość wiatru, powietrza (hut.).

Windmesser (Anemometer); wiatromierz, anemometr (fiz. gór.).

Windmühle; wiatrak (maszyn.).

Windmühlenrad (zur Hebung der Sole in die Beete am Meere); koło wiatrakowe (soln.).

Windofen (Zugofen); piec ciągowy (piec z przedechami) (hut.).

Windpfeife; 1) rura powietrzna, przewiewowa (w tamach kopalnianych) (gór.); 2) p. Luftrohr (Luftabzugsrohr).

Windpressung (Pressung des Windes); 1) ciśnienie (wciskanie) wiatru; 2) zgęszczanie wiatru (maszyn. hut.).

Windquantum p. Windmenge.

Windrad (Windmühlenrad); koło wiatrakowe (maszyn.).

Windradgebläse p. Zentrifugalgebläse.

Windraum p. Windkessel.

Windregulator (bei Gebläsen oder Hochöfen) p. Luftregulator, Regulator.

Windrohr (Windröhre); rura wiatrowa (hut.).

Windsammelkasten (Windsammlungskasten, Windkasten, Sammelkasten) bei Gebläsen; skrzynia wiatrowa, wiatrowpust (maszyn. hut.).

Windschacht p. Wetterschacht.

Windscheider p. Wetterscheider.

Windschief; wichrowaty, spaczony.
Windschiefe Linie; linia wichrowata (geom.).

Windseite (Gichtseite, Rührseite) beim Schachtlofen oder Frischfeuer; strona podwietrzna, dowietrzna, przeciwwiatrowa (hut.).

Windseparation; separacja (oddzielenie, rozbiór) wiatrowa (sort.) p. Separation.

Windseparator; separator (oddzielnacz) powietrzny (sort.).

Windstein (eines Hochofens); kamień przeciwwiatrowy, wiatrak (hut.).

Windstrebe; zastrzał przeciwwiatrowy, wiatrownica (bud.).

Windtrommel p. Wettertrommel.

Windung; 1) zwój (el.); 2) p. Schraubenwindung.

Windungsebene; płaszczyzna zwojowa (el.).

Windungsfläche; powierzchnia zwojowa (el.).

Windungsmethode; sposób uzwojenia, nawijania (el.).

Windungszahl; ilość zwojów (el.).

Windverband p. Windkreuze.

Windzacken (beim Frischfeuer) p. Gichtzacken.

Windzeiger (Windweiser); wiatroskaz.

Winkel; kąt (geom. fiz. mech. miern.).
anliegender —; kąt przyległy.

Außen —, (äußerer —); kąt zewnętrzny.

Böschung —, (natürlicher Böschung —); kąt zespyu.

Brechungs —; kąt załamania.

Einfall —; kąt padania.

einseitiger —; kąt jednostronny.

Elongations —, (Aus Schlag —); kąt odchylenia.

gegenüberliegender —; kąt naprzeciwległy.

gestreckter —; kąt półpełny.

Höhen —, (Erhöhung —); kąt wzniesienia.

innerer —; kąt wewnętrzny.

Komplement —; kąt dopełniający.

konkaver — (hohler —); kąt wklęsły.

Kontingenz —, (Berührungs —); kąt zetknięcia, kąt krzywizny.

konvexer —; kąt wypukły.

korrespondierender —; kąt odpowiedni.

Kreuzungs —; kąt skrzyżowania.

Neben — p. Supplementwinkel.

Neigungs —; kąt nachylenia.

Peripherie —; kąt obwodowy.

rechter —; kąt prosty.

reduzierter —; kąt zredukowany, sprowadzony.

Reflexions —, (Ausfall —); kąt odbicia (światła).

Reibungs —; kąt tarcia.

Richtungs —; kąt kierunkowy.

Scheitel —; kąt wierzchołkowy.

Seh —, (Gesichts —, optischer —); kąt optyczny.

spitzer —; kąt ostry.

stumpfer —; kąt rozwarty.

Supplement —, (Neben —); kąt spełniający, przyległy.

Tiefen —, (Senkungs —); kąt spadku, obniżenia.

Verdrehungs —; kąt skręcenia.

voller —; kąt pełny.

Voreilungs —; kąt wyprzedzenia, przyspieszenia, prześcigu, poprzędzenia.

Wechsel —; kąt naprzemianległy.

Zentri —; kąt środkowy.

— **im Halbkreise**; kąt w półkolu, kąt na średnicy.

Winkel (Winkelmaß); węgielnica, kątownica, węgielnik, kątownik (przyrząd do oznaczania kątów prostych) (miern.).

Anschlag —; węgielnik przykładowy, węgielnica przykładowa.

Kreuz —; węgielnik krzyżowy, węgielnica krzyżowa.

Wand —; węgielnik (kątownik) łożyskowy, ścienny.

Winkelamboß p. Amboß.

Winkelauftragen (das); nanoszenie kątów (miern.).

Winkelausgleichung; wyrównanie kątów (miern.).

Winkelband; 1) zawiasa kątowna; 2) p. Scheinhaken.

Winkelbeschleunigung p. Beschleunigung.

Winkelbestimmung; wyznaczenie kąta, pomiar kąta (miern.).
Winkelblech (Blechwinkel); blacha kątowa (met.).
Winkelbohrer (Eckenbohrer); korba wiertnicza, krawężna (narz.).
Winkelbuch (Winkelprotokoll); księga kątowa, protokół kątowy (miern.).
Winkeldoppelisolator; izolator kątowy podwójny (el.).
Winkeldübel; kołek kątowy (el.).
Winkelseisen (Eckseisen, eckiges Eisen, L-Eisen, Winkelschiene); kątownik, żelazo kątowe (mét.).
gleichschenkliges —; kątownik równoramienny.
rundkantiges —; kątownik z brzegami zaokrąglonymi.
ungleichschenkliges —; kątownik nierównoramienny.
Winkelfehler; błąd kątowy, błąd kąta (miern.).
Winkelgeschwindigkeit p. Geschwindigkeit.
Winkelgetriebe; koła zębate stożkowe (maszyn.).
Winkelgleichung; równanie kąta, równanie kątowe.
Winkelhaken (Winkelmaß) p. Winkel.
Winkelhalbierende (Winkelhalbierungslinie); wspólsieczna, dwójsieczna (geom.).
Winkelhebel; dźwignia kątowa, kolankowata (mech.) p. Hebel (Kniehebel).
Winkelinstrument; instrument kątomierniczy (miern.).
Winkelkopf p. Winkeltrommel.
Winkelkreuz; 1) węgielnica krzyżowa (miern.); 2) krzyż żylny (krzyżowanie prostokątne żył kruszcowych); 3) p. Kunstwinkel.
Winkelkreuzstunden; godziny krzyżowe (dwie godziny kompasu różniące się od siebie o 90°) (miern. górń.).
Winkellasche p. Laseche.
Winkelmaß; 1) miara kątowa, miara kąta; 2) p. Winkel.
Winkelmesser p. Transporteur.
Winkelmessinstrument (Winkelinstrument); instrument kątomierniczy (miern.).
Winkelmeßmethode; sposób (metoda) pomiaru kąta (miern.).
Winkelmessung; pomiar kątów (miern.).
Winkelprisma; węgielnica pryzmatyczna, pryzmatowa (miern.).

Winkelprotokoll p. Winkelbuch.
Winkelpunkt (einer Leitung); punkt załomu, załom.
Winkelrad (Kegelrad) p. Rad.
Winkelrecht; 1) prostokątny; 2) prostopadły.
Winkelreibbohrer p. Bohrer.
Winkelrepetition; powtarzanie pomiaru kątów, repetycja kątów (miern.).
Winkelrohr; węgielnica rurowa (miern.).
Winkelrolle; krążek kątowy (el.).
Winkelschere p. Schere.
Winkelsparren (Gratsparren) p. Sparren.
Winkelspiegel; węgielnica zwierciadlana, zwierciadełkowa (miern.).
Winkelstation; 1) stacya kątowa; 2) stacya narozna.
Winkelstoßlade p. Stoßlade.
Winkelstreichmaß; znacznik kątowy, ukośnik (stol.); p. Streichmaß.
Winkelsumme; suma kątów (miern.).
Winkeltrommel (Winkelkopf); węgielnica bębnowa (miern.).
Winkelwert; wartość kątowa (miern.).
 — **der Libelle**; wartość kątowa libeli, przewaga libeli.
Winkelzähne; zęby daszkowate (maszyn.).
Winklersches Schachtsignal; sygnał szybowy Winklera (górn.).
Wippe; 1) duga (drag do poruszania ciężaru); 2) przełącznik huštawkowy (el.).
Wipper (Whipper, Aussturzvorrichtung); wywrot (maszyn. górń.).
Wirbel; 1) wir (wiatru, wody); 2) kruczek, zakładka (u okna); 3) czop (kurka); 4) strzemionko (łańcucha mierzniwego).
Wirbel (Gestängewirbel, Bohrwirbel) zum Fassen der Bohrstangen; obkrętka, okrętka, werbel (wierc. ziem.).
Wirbel (Seilwirbel, Seilbügel, Kappe); obkrętka (werbel) linowa (wierc. ziem.).
Wirbelströme (Foucaultströme) prądy wirowe, wicherzące (el.).
Wirbelstromverlust; strata (energii) wskutek prądów wirowych (el.).
Wirbelstück (beim Erdborhrer) p. Kopfstück.
Wirbelstück (Stellschraube) p. Nachlaßschraube.
Wirbelsturm; trąba powietrzna.
Wirbeltiere; zwierzęta kręgowce, kręgowce (geol.).

Wirkeisen; 1) p. Keilhaue; 2) p. Wirkmesser.

Wirken (bei der Sprengarbeit) p. Werfen.

Wirken (werken, werchen) p. Bauen (abbauen).

Wirker (Eisenwirker) beim Sinkwerksbetrieb p. Häuer.

Wirkerarbeit (Arbeit des Eisenwarkers) beim Sinkwerksbetrieb p. Häuerarbeit.

Wirkmesser (Wirkeisen); obcinacz, stróg kowalski (nóż do kopyt końskich).

Wirksam; skuteczny.

Wirkung; działanie, skutek, efekt.

Wirkungsart; sposób działania.

Wirkungsgrad; 1) stopień działania; 2) sprawność, wydajność; 3) skutek użyteczny.

Wirkungskreis; zakres działania.

Wirkungsweise; skutek działania, skuteczność.

Wirtel (Drehrolle, Stufenrolle, Stufenscheibe); wiertel, szyszka, koło stopniowe (tok.).

Wirtschaftsgebäude; zabudowanie gospodarskie, budynek gospodarski (bud.).

Wischer; 1) wycior (pręt żelazny do oczyszczania rur płomiennych) (maszyn.); 2) zacieracz (do rysunku).

Wiserin; wizeryn (min.).

Wiserit; wizeryt (węglan wodny manganu) (min.).

Wismut; bismut, piaskokrusz (min.).

gediegen — (oktaëdrisches —); bismut rodzimy.

Wismutbleierz p. Wismutsilber.

Wismutblende (Eulytin, Kieselwismut, Kieselwismutblende, Arsenikwismut, wismutisches Blenderz, dodekaëdrische Demantblende); eulityn, blenda bizmutowa (min.).

Wismutblüte (Wismutocker); ochra bizmutowa (min.).

Wismutbutter (Wismutchlorid); masło bizmutowe, chlerek bizmutowy (chem.).

Wismuterz; ruda bizmutowa (min.).

Wismutglanz (Bismutin, prismatischer Wismutglanz); błyszcz bizmutu, bizmutyn (min.).

Wismutglätte; glejta bizmutowa.

Wismutgold p. Maldonit.

Wismutit (Bismutit); bizmutyt, spat bizmutowy (min.).

Wismutkobalterz (Wismutkobaltkies) p. Kerstenit.

Wismutkupfererz p. Wittichit.

Wismutnickelkies p. Saynit.

Wismutnitrat (salpetersaures Wismut); azotan bizmutu (chem.).

Wismutocker p. Wismutblüte.

Wismutoxyd (Wismuttrioxyd); trójtlenek bizmutu, tlenek bizmutawy (chem.).

Wismutsäure; kwas bizmutowy (chem.).

Wismutsilber (Wismutsilbererz, Silberwismutglanz, Silberwismuterz, Chilenit); srebro bizmutyczne, chilenit (min.).

Wismutsilikat p. Wismutblende.

Wismutspat p. Wismutit.

Wismutspirale; ślimacze bizmutowe (el.).

Wismuttelluret p. Tellurwismut, Tetrydymit.

Wismutweiß; biel bizmutowa (chem.).

Wissenbacher-Schiefer; łupki wisenbachskie (geol.).

Wissenschaft; 1) umiejętność, nauka; 2) wiadomość.

Withamit (Whitamit); witamit (min.).

Witherit (diprismatischer Halbaryt); witeryt (min.).

Wittichenit p. Wittichit.

Wittichit (Wittichenit, Kupferwismuterz, Kupferwismutglanz, Wismutkupfererz); witychenit (min.).

Wochenlohn; płaca tygodniowa, zarobek tygodniowy.

Wog (Wogstrecke); chodnik wodny, odpływowy (górn.).

Wöhlerit; weleryt (min.).

Wohlfahrtseinrichtungen; urządzenia humanitarne.

Wohngebäude; budynek mieszkalny (bud.).

Wohnhaus; dom mieszkalny (bud.).

Wohnstube; izba mieszkalna.

Wohnung; mieszkanie, pomieszkanie.

Wohnungshygiene; higiena mieszkańia.

Wohnzimmer; pokój mieszkalny.

Wölben; sklepić, przesklepić (bud.).

Wölbfläche (innere Gewölbsfläche) p. Gewölbsleibung.

Wölbhöhe (Gewölbshöhe) p. Gewölbspfeil.

Wölbstärke p. Gewölbsstärke.

Wölbstein p. Keilstein.

Wölbstütze; podpora sklepienia.

Wölbung; 1) sklepienie, łuk, wypukłość (bud.); 2) mazuch, sklepnik (przejsię sklepienie od czeluści do czeluści przy wielkim piecu) (hut.).

Wölbungslinie; linia sklepienna, obłączystość (bud.).
Wölichit (Antimonkupferglanz, prismatoidischer Dystomglanz); welchit, blyszcz antymonowo-miedziany (min.).
Wolf; 1) p. Fimmel; 2) p. Eisensau.
Wolfabbbrand (beim Frischfeuer) p. Aschenzacken.
Wolfachit; wolfachit (min.).
Wolfseisen (Wolfseisen) beim Frischfeuer p. Aschenzacken.
Wolfram (Scheel, Tungsteinmetall); 1) wolfram, tungsten (chem. met.); 2) p. Wolframit.
Wolframate (wolframsaure Salze); wolframiany (chem.).
Wolframbleierz p. Scheelbleierz.
Wolframierz; ruda wolframowa (min.).
Wolframin p. Wolframoker.
Wolframit (Wolfram, prismatisches Scheelerz); wolframit, szelin zżelaziony (min.).
Wolframoker (Wolframin); ochra wolframowa, tunstyt (min.).
Wolframoxyd (Scheeloxyd); tlenek wolframowy (chem.).
Wolframroheisen; surowiec wolframowy, surowizna wolframowa (met.).
Wolframsäure (Scheelsäure); kwas wolframowy (chem.).
Wolframsäureanhydrid (Wolframtrioxyd, Scheelsäureanhydrid); bezwodnik kwasu wolframowego (chem.).
Wolframsaure Salze (Wolframate); wolframiany (chem.).
Wolframstahl; stal wolframowa (met.).
Wolfsbergit p. Kupferantimonglanz.
Wolfseisen (Wolfseisen) p. Aschenzacken.
Wolfseite (eines Frischfeuers); ściana tylna (met.).
Wolfsfeuer (Luppenfeuer); dymarka (met.) p. Luppenfeuer.
Wolfsofen p. Stückofen.
Wolfsrachen (Fallfangschere, Kluppe mit zwei gezahnten Armen); wilk, chwytacz zębaty (wierc. ziem.) p. Fallfangschere.
Wolfstahl p. Rennstahl.
Wolger (Wulger, Schießwolger, Tonwulcher, Lettenuudel, Schießnudel); przybitka (przysypka, nabojka) ilowa (górn.).
Wolkenachat; agat obłoczny (min.).
Wolkonskoit; wołchonskoit (min.).

Wollastonit (Tafelspat, Schalstein, prismatischer Augitspat); wolastonit, spat tabliczkowy, warstwowiec (min.).
Wolnyn (Schwerspat); wolnyn (min.).
Woodwardit; wodwardyt (min.).
Wootz (Wootzstahl, indischer Stahl); stal indyjska (met.).
Wörthit; wertyt (min.).
Wragstein (schwach gebrannter Ziegel); cegła okopciałka, niedopałka (bud.).
Wuchtbaum p. Hebebaum.
Wulfenit p. Gelbbleierz.
Wulst; 1) p. Bund; 2) p. Falz; 3) wypukłość (nabrzmałość) pokładu (geol.).
Wundererde sächsische p. Teratolith.
Wundersalz (Mirabilit) p. Glaubersalz.
Wunderscheibe (Wundertrommel); fenakistoskop, stroboskop.
Wünschelrute (Zauberrute, Glücksrute, Zwiesel); różdżka czarodziej-ska, wieszczbiarska, poszukiwawcza (górn.).
Wurf; rzut (mech.).
horizontaler —; rzut poziomy.
schiefer —; rzut ukośny.
vertikaler —; rzut pionowy.
Wurfbewegung; ruch rzutowy (mech.).
Wurfdamm; tama nasypowa (prze-ciwożarna w kopalni) (górn.).
Würfel (reguläres Hexaëder); sześcián, kostka (geom. kryst.).
Würfel (beim Steinkohlenbergbau) p. Würfelkohle.
Würfelbau (bei erdigen Braunkohlen); odbudowa w kostki, odbudowa stropowo-kostkowa (górn.).
Würfeisen (Roheisen in Würfeln); surowizna (surowiec) kostkowa.
Würfelerz p. Pharmakosiderit.
Würfelförmig; sześcienny, kostkowy.
Würfelkohle (Würfel); węgiel kostkowy, kostki (górn.).
Würfelsalpeter (Natronsalpeter); azotan sodowy (chem.).
Würfelspat p. Anhydrit.
Würfelstein (Borazit); boracyt, boran magnezji (min.).
Würfelsystem p. Kristallsystem.
Wurfkraft; siła rzutu (mech.).
Wurfschaufel (zum Wasserschau-feln); chłustak (górn.).
Wurfsieb p. Durchwurf.
Wurfweite; dalekość (przelot) rzutu (mech.).

Wurfwinkel; kąt rzutu (mech.).
Wurm; 1) robak; 2) czerw.
Wurmfraß (Wurmstich); czerwliwość, robaczliwość.
Wurmgetriebe; przewód ślimakowy.
Wurmkrankheit; choroba pasorczytnicza.
Wurmstich p. Wurmfraß.
Wurmstichig; czerwliwy, robaczliwy.
Wurtzit; wureyt (min.).
Wurzel; 1) korzeń; 2) pierwiastek (mat.).
 — **ausziehen**; wyciągać pierwiastki, pierwiastkować.

Wurzel der Gleichung; pierwiastek równania (mat.).
Wurzel der Spitzschiene p. Zungenwurzel.
Wurzelexponent; wykładnik pierwiastkowy (mat.).
Wurzelplatte (Wurzelstock) des Wechsels; osada iglicy (kol.).
Wurzelzeichen; znak pierwiastkowy (mat.).
Wüste; puszcza, pustynia, step (geol.).
Wüste Grube; kopalnia pusta, opustoszała, opuszczona (górn.).
Wüstensalz p. Steppensalz.

X.

X-Achse; oś X, oś iksów (geom.).
Xanthit; ksantyt (min.).
Xanthokon; ksantokon (min.).
Xanthophyll (Blattgelb); ksantofil.
Xanthophyllit; ksantofilit, wałujewit (min.).
Xanthosiderit; ksantosyderyt (min.).
X-Eisen (Kreuz Eisen); żelazo krzyżowe, krzyżówka, krzyżownik (met.).
Xenolith; ksenolit (min.).

Xenotim (Ytterspat, Yttrophosphat, pyramidaler Retinbaryt); ksenotym, fosforan itru, spat itrowy (min.).
Xonotlit; ksonotlit (min.).
X-Strahlen (Röntgenstrahlen); promienie X, promienie Roentgena (el.).
Xylit (Xylith); ksylyt (min.).
Xylochlor; ksylochlor (min.).
Xylotil (Bergholz); ksylotyl, drzewo górne (min.).

Y.

Y-Achse; oś Y, oś ipsylonów (geom.).
Yanolit (Yanolith, Axinit); aksynit, kliniastek, sklistyniec, skluteń (min.).
Yard (englische Elle); jard (0.914 m).
Ytterbit (Gadolinit, hemiprismatisches Melanerz); gadolinit (min.).
Yttererde p. Yttriumoxyd.
Ytterspat p. Xenotim.
Yttria p. Yttriumoxyd.
Yttrium; itr, itryn (chem.).

Yttriumoxyd (Yttererde, Yttria); tlenek itrowy, itrya (chem.).
Ytroceryt (pyramidaler Ceererbaryt); itroceryt (min.).
Yttrilmenit; itroilmenit (min.).
Yttrophosphat p. Xenotim.
Yttrotantalit (Yttrotantal); itrotantalit (min.).
Yttrotitanit (Keilhaut); itrotytanit, keilhaut (min.).

Z.

Zacken; 1) ostrze, kolec; 2) ostry szczyt (wierzchołek) góry.
Zacken (die Zacke, Frischzacken, Abbränder, Feuerplatte, Stein) eines Frischfeuers; całka, ostawa (ściana z płyty surowiznowej w ognisku fryszerskiem) (met.).

Zackenanker (Zahnanker); twornik zębaty (el.).
Zaffer (Zaffra, Saffer, Kobaltsafflor) p. Safflor.
Zagel (Zaggel) p. Knüppel.
Zäh (záhe); ciągly, ciągliwy, gibki, giętki.

Zähepochen (Zähpochen, Totpochen) p. Pochen (Totpochen).

Zähflüssig (von Schlacken); tęgo płynny, trudnoplłynny, ciągnący się, ciągliwy (hut.).

Zähgerinne (Schlammgerinne) p. Schlammrinnen.

Zähhäuptel (Zähheidel); głowizna miarka, miarł rudny (sort.).

Zähigkeit; wisność, ciągliwość (materiału).

Zähkupfer p. Raffinatkupfer.

Zahl; liczba (mat.).

abstrakte —; liczba oderwana.

allgemeine —; liczba ogólna.

benannte —; liczba mianowana.

besondere —; liczba szczególna.

Dezimal —; liczba dziesiętna.

einfach benannte —; liczba mianowana pojedyncza.

ganze —; liczba cała.

gemischte —; liczba mieszana.

gerade —; liczba parzysta.

gerade entgegengesetzte —; liczba wprost przeciwna.

Grund —; liczba zasadnicza, wartość zasadnicza.

negative —; liczba ujemna.

positive —; liczba dodatna.

Potenzgrund —; (Potenzbasis); zasada potęgowa.

Prim —; liczba pierwsza.

rationale —; liczba wymierna.

reele —; liczba rzeczywista.

relative —; liczba względna.

römische —; liczba rzymska.

unbekannte —; liczba niewiadoma, nieoznaczona.

unbenannte —; liczba niemianowana.

ungerade —; liczba nieparzysta.

vielfache —; liczba wieloraka.

zusammengesetzte benannte —; liczba mianowana złożona.

Zählapparat (Zähler); przyrząd do liczenia, liczydło (maszyn.).

Zahlbar; płatny, wypłatny.

Zahlen; płacić, zapłacić.

Zählen; liczyć (mat.).

Zahngleichung; równanie liczbowe.

Zahlentheorie; teoria liczb.

Zähler; 1) licznik (w ułamku) (mat.); 2) miernik (el.).

Zählerbrett; tablica (płyta) miernikowa (el.).

Zählerkasten; skrzynka miernikowa, mechanizm miernikowy (el.).

Zahltag; dzień wypłaty.

Zahlung; zapłata.

Zahlungsanweisung; przekaz wypłaty, upoważnienie na wypłatę, asygnacya (kas.).

Zahlungsbedingnis (Zahlungsbedingung); warunek zapłaty, spłaty.

Zahlungsbogen; arkusz (karta) wypłat (płac urzędniczych) (kas.).

Zahlungsliste (Lohnliste) p. Liste.

Zahlungstermin (Zahlungsfrist); termin wypłaty, rata.

Zählwerk; liczydło, licznik (maszyn.).

Zahlwoche; tydzień wypłaty.

Zahn (pl. Zähne) eines Zahnrades; ząb (maszyn.).

hölzerner eingesetzter —, (Kamm); ząb drewniany, palec.

Zahnanker p. Zackenanker.

Zahnbohrer (gezahnter Glockenbohrer, gezahnte Büchse, Ringbohrer, Kieselglocke); świder dzwonowy zębaty, dzwonic zębaty, świder pierścieniowy (wierc. ziem.).

Zahnbreite; szerokość zęba (maszyn.).

Zahndicke; grubość zęba (maszyn.).

Zahndimensionen; wymiary zęba (maszyn.).

Zahndruck; parcie (ciśnienie) zęba (maszyn.).

Zahneisen; 1) zębacz, żelazko zębate (stol.); 2) p. Zaineisen.

Zähnezahl; ilość zębów (maszyn.).

Zahnflanke; bok zęba (maszyn.).

Zahnform (Zahnprofil); kształt (obrys, zarys) zęba (maszyn.).

Zahnfräsmaschine; frezownica (wycinarka) zębów (techn.).

Zahnfuß; pień zęba (maszyn.).

Zahngesperre; wechwył zębaty (maszyn.).

Zahnhammer; zębak, zębnik, młotek nazębnik.

Zahnobel p. Hobel.

Zahnhöhe; wysokość zęba (maszyn.).

Zahnkolben (Erweiterungsbohrer von Degoussé); rozszerzacz zębaty, palczasty (wierc. ziem.).

Zahnkopf; głowa zęba, wierzchołek zęba (maszyn.).

Zahnkranz; wieniec uzębiony, zębaty (maszyn.).

Zahnkrone; korona zęba (maszyn.).

Zahnkupplung p. Kupplung.

Zahnlänge p. Zahnhöhe.

Zahnlücke; 1) wręb zębów (maszyn.); 2) przerwa (odstęp między dwoma ząbkami pod zrysem w stylach sta-
rożytnych) (arch.).

Zahnmeißel p. Meißel.

Zahnprofil p. Zahnform.

Zahnrad (gezahntes o. verzahntes Rad); koło zębate, zazębione (maszyn.).

äußeres —, (— mit äußerer Verzahnung); koło zębate zewnętrzne, koło zębate z uzębieniem zewnętrznym.

gerades —, (zylindrisches —, Stirnrad, Spornrad); koło zębate walcowe, walcowate, storcowe, czołowe.

getriebenes —; koło zębate pędzone.

inneres —, (— mit innerer Verzahnung); koło zębate wewnętrzne, koło zębate z uzębieniem wewnętrznym.

konisches —. (Kegelrad, Winkelrad); koło zębate stożkowe, ostrokrężne.

treibendes —; koło zębate napędzone.

— mit hölzernen o. eingesetzten

Zähnen (— mit Seitenverzahnung, Kronrad, Kammrad); koło zębate palczaste, koło z zębami drewnianymi, koło zębate drewniane.

Zahnradbahn; kolej zębata, zazębiona (kol.).

Zahnradwerk (Zahnräder, Triebwerk) p. Getriebe (Zahnraderge triebe).

Zahnradübersetzung; przekładnia zębata (maszyn.).

Zahnradvorgelege; przystawka zębata, przystawka z kołami zębatymi (maszyn.).

Zahnradwinde; dźwigarka (winda) z kołami zębatymi (maszyn.); p. Winde.

Zahnreibung; tarcie międzyzębne.

Zahnsägedach; dach wielogrzbiętowy (bud.).

Zahnschiene p. Schiene.

Zahnschmatzen p. Schmatzen.

Zahnstange (Kerbeisen, gekerbte o. gezähnte Stange); 1) drążek zębaty, zębak, zębica (maszyn.); 2) karbowanka, zębiatka (w upustach, u dźwigarek i t. d.).

Zahnstangenantrieb; napęd drążkiem zębatym (maszyn.).

Zahnstangenwinde; dźwignik zębiczny, dźwigarka z prętami zębatymi (maszyn.).

Zahnstärke (Zahndicke); grubość zęba (maszyn.).

Zahnsteine p. Schmatzen.

Zahnteilung; podział zębów.

Zahntrieb; zębnik, tryb (maszyn.).

Zahntriebverzahnung (Triebstockverzahnung) p. Verzahnung.

Zahntürkis (Odontolith); turkus świeży, odontolit (min.).

Zahnverbindung; połączenie zębate, zazębienie (stol. maszyn.).

Zahnzwischenraum; 1) międzyzębie (u piły); 2) wręb (u kół zębatych).

Zähpochen (Zähepochen, Totpochen); tłuczenie na miazdło (sort.).

Zain (Barre); sztaba (szeroka) (lana, kuta lub walcowana) (met.).

Zaineisen p. Krauseisen.

Zaineisenhammer (Zainhammer); 1) p. Reckhammer; 2) kuźnica z ogniskiem i młotem.

Zainen; 1) kuć, wydłużać, wyciągać; 2) dzielić (na sztaby) (met.).

Zainer (Reckschmied); fryzownik (wykuwający drobne żelazo pod lekkimi młotami fryszerskimi z ruchem pospiesznym) (met.).

Zainfeuer (Zainschmiede); 1) cajnarnia (ognisko z młotem cajnarskim); 2) topornia.

Zainschmiede p. Zainfeuer.

Zambonische Säule (trockene Säule); stos Zamboni'ego, stos suchy (el.).

Zange; kleszcze, szczypce, obcęgi, cęgi (narz.).

Anbinde —; kleszcze odlewnicze.

Beiß —, (Kneip —, Zwick —); kleszcze ostre, nożycowe, obcęgi krające.

Bind —, (Draht —); kleszcze drutowe, kleszcze do drutu.

Deck —, (Falz —); kleszcze blacharskie, zaginadło.

Feder —, (Federheber); kleszcze sprężynowe.

Feuer —, (Kohlen —); kleszcze ogniowe, kleszcze (szczypce do ognia).

Flach — p. Plattzange.

Greif —; 1) kleszcze chwytne, zębate; 2) kleszcze ręczne.

große —, (Schrötlings —); kleszcze wielkie, kleszczysko.

hintere —; kleszcze tylne, cęgi tylne, docisk tylny (stol.).

kleine —; kleszcze małe, kleszczyki, obcząki.

Leim —; kleszcze klinowe, śruba stolarska (stol.).

Löt —; kleszcze lutownicze.

Nagel —; kleszcze gwoździowe, kleszcze (szczypce) do gwoździ.

Platt —, (Flach —); kleszcze kowalskie większe, kleszcze płaskie, pospolite.

Zange; kleszcze, szczypce, obcegi, ceği (narz.).

Plombier —; kleszcze (szczypce) plombowe, obcegi do plombowania.

Probier —, (Kluft); kleszcze probierskie, probiercze, tyglowe.

Rohr —; kleszcze (szczypce) rurowe, cewiaki.

Rund —; kleszcze krągłe, okrągłe.

Schieb —; kleszcze z nasuwką.

Schmiede —, (Zange); kleszcze kowalskie, kuźnicze, kuzienne.

Spitz —; 1) kleszcze (szczypce, obcażki) śpiczaste; 2) kleszcze kabłąkowe.

Tiegel —, (Bauch —); kleszcze tyglowe (chem.).

vordere —; kleszcze (cegi) przednie, docisk przedni (stol.).

Zieh —; kleszcze do wyciągania, kleszcze druciarskie.

Zwick — p. Beißzange.

Zange (Bohrzange, Bohrkluppe) p. Kluppe.

Zängehammer (Zänghammer) p. Hammer (Puddelhammer).

Zängemaschine (Zängemühle) p. Luppenmühle.

Zängemühle p. Luppenmühle.

Zängen (das Zängeln) der Luppe, des Deuls; cyngowanie, młotowanie, kucie, odżuzlanie (met.).

Zangenfanhaken p. Fallfangschere.

Zängewalzen p. Luppenwalzen.

Zängewalzwerk p. Luppenwalzwerk.

Zänghammer (Zängehammer) p. Hammer (Puddelhammer).

Zapfen (einer Welle); czop (maszyn.).

Achs —, (Achsstummel, Achsschenkel); czop osiowy, szyjka osi (u wózków).

ebener Ring —; czop pierścieniowy (pierścieniasty) płaski.

Hals —; czop szyjowy, środkowy, szyja wału.

Kamm —; czop grzebieniasty, pierścieniowy, zwora grzebieniasta.

Kugel —; czop kulisty, gałkowy.

Kurbel —, (Kurbelwarze); czop korbowy, czop korby.

Mittel —; czop środkowy, pośredni.

Ring —; czop pierścieniowy, pierścieniasty.

Spur —, (Steh —, Stütz —); czop pionowy, stojący, stopowy.

Stirn —, (Trag —); czop czołowy, czelny, leżący.

Stütz — p. Spurzapfen.

Trag — p. Stirnzapfen.

Überwasser —; czop nadwodny, górny (u turbiny).

Unterwasser —; czop podwodny, dolny (u turbiny).

Zapfen (bei Holzverbindungen); czop.

Brust —; czop piersiowy, czop z odsadzka.

Doppel —, (Zwillings —); czop podwójny, bliźniaczy.

geächselter —; czop zbarczony.

gewöhnlicher —; czop prosty.

Jagd —; czop wtłoczny.

Kreuz —; czop krzyżowy.

schräger —; czop ukośny.

Seiten —; czop skrajny.

zurückgesetzter —; czop odsadzony;

Zapfenbalken (Zapfenstück); ocap (wierchnia belka ściany drewnianej, wiążąca budowlę od góry) (bud.).

Zapfenband; zawiasa czopowa (ślus.).

Zapfenbank (Angewäge, Angewiege, Anwelle); podwalina (maszyn.).

Zapfenbohrer; 1) p. Bohrer; 2) p. Kernbohrer.

Zapfendurchmesser; średnica czopa (maszyn.).

Zapfendruck; ciśnienie czopowe.

Zapfenfeile; pilnik czopowy (techn.).

Zapfenförmig; czopowaty.

Zapfenlager p. Wellenlager.

Zapfenlagermetall p. Metall.

Zapfenlänge; długość czopa (maszyn.).

Zapfenloch; gniazdo, stępka (wyżłobienie w drzewie, w które czop szczelnie wchodzi) (bud.).

Zapfenlöffel p. Kernlöffel.

Zapfenreibung; tarcie czopowe (czopa) (maszyn.).

Zapfenring; pierścień czopowy, zgrubienie czopa (maszyn.).

Zapfensäge p. Säge (Absatzsäge).

Zapfenschloß (beim Bohrgestänge); zamek czopowy (wierc. ziem.).

Zapfenstativ p. Stativ.

Zapfenstück p. Zapfenbalken.

Zapfwasser; woda czopowa (sort.).

Zapiekankensalz (Stöckelsalz) p. Fuderlsalz.

Zaratit (Texasit) p. Nickelsmaragd.

Zarge (Einfassung, Rand); 1) krawędź, brzeg, kraj, rama; 2) wator (u beczki); 3) łub, łubina (osłona kamieni młyńskich); 4) rama okienna; 5) odrzwia; 6) dzwono (carga) kotła.

Zauberlaterne p. Szioktikon.

Zauberrute p. Wiüschelrute.

Zaum Pronys (Bremsdynamometer) p. Prony'scher Zaum.

Zaun (Hecke); płot.
Zaunpfahl; kół (pal) płotu.
Zeagonit; zeagonit, gismondyn (min.).
Zechon; 1) p. Bergwerk; 2) p. Zechenhaus; 3) cech górniczy, gwarectwo górnicze, związek górniczy (górn.).
metallische —, (Erz —) p. Erzbergwerk.
Zechen dunkel bauen; zaniechać chodnik, kopalnię (górn.).
Zechenbuch p. Fahrbuch.
Zechenhaus (Zeche, Huthaus); dom zborny, zapisowy, nadszybowy, jata, cechownia (górn.).
Zechenschmiede p. Bergschmiede.
Zechenstube (Anstaltzimmer, Anstalt) p. Anstaltstube.
Zechmeister; cehmistrz, przełożony związku górniczego (górn.).
Zechstein (Zechsteinbildung, Zechsteinformation); cechsztyń, cechsztajn (górne warstwy formacji permskiej) (geol.).
Zechsteingips; gips cechsztynowy.
Zechsteinkalk; wapień cechsztynowy (geol.).
Zechsteinkonglomerat; zlepienie cechsztynowy (geol.).
Zehnt (Zehent, das Zehnte, Bergzehend) p. Frone.
Zehnter p. Urbarer.
Zehrgeld; strawne.
Zeichen; znak.
Zeichenbrett p. Reißbrett.
Zeichendreieck; trójkąt rysowniczy, kątownka, ekierka.
Zeichenkreide; kreda (techn.).
Zeichenpapier p. Papier.
Zeichenschiefer (Zeichenschiefer); łupek napisowy, ampelit (geol.).
Zeichentisch; stół rysowniczy, stół do rysunków.
Zeichenvorlage; wzorek rysunkowy.
Zeichnen; 1) rysować; 2) znaczyć, naznaczyć; 3) podpisać.
Zeichner; rysownik.
Zeichnung; rysunek.
Zeichnungsblatt; papier (arkusz) rysunkowy.
Zeichnungsaal; sala rysunkowa, rysownia.
Zeiger; wskazówka, skazówka, wskaźnik.
Zeigerablesung; przeczyt wskazówkowy.
Zeigerelektrometer; elektromierz (elektrometr) wskazówkowy (el.).
Zeigergalvanometer; galwanometr wskazówkowy (el.).

Zeigerwage (Neigungswage); waga wskazówkowa.
Z-Eisen; żelazo zetowe, zetownik, zetówka (met.).
Zeit; czas.
Abfahrts —; czas odjazdu.
Ankunfts —; czas przyjazdu.
Fahr —; czas jazdy.
mitteleuropäische —; czas środkowo-europejski.
mittlere —; czas średni.
Orts —; czas miejscowy.
Stern —; czas gwiazdowy.
Zeitabschnitt (Zeitraum, Epoche); okres, epoka.
Zeitachse; oś czasu (mech.).
Zeitalter (geologisches); okres geologiczny (geol.).
Zeitangabe; podanie czasu.
Zeitbestimmung; 1) wyznaczenie czasu, dnia; 2) oznaczenie czasu (miern.).
Zeitdauer; czas, okres, trwanie.
Zeitdifferenz; różnica czasu.
Zeiteinheit; jednostka czasu.
Zeitintervall (Zwischenzeit, Zeitfrist); międzyczas, rozkres.
Zeitpunkt; czas, pora, chwila.
Zeitverlust; strata czasu.
Zeitverwandlung; zamiana czasu.
Zeitzünder; zapalnik (elektryczny) czasowy, opóźniony (górn.).
Zelle; 1) korecówka, koreczyna, komórka, skrzynka (koła wodnego); 2) ogniwo, komórka (el.).
Zellenrad (Schöpfrad mit Zellen); czerpak korecwkowy (maszyn.).
Zellenrad (Wasserrad mit Zellen); koło komórkowe, przegródkowe, korecwkowe (maszyn.).
Zellenregulierung (der Turbinen); nastawianie wlotu (turbin) (maszyn.).
Zellenschalter; ładownica, dopręgarka, nastawnica (el.).
einfacher —; ładownica pojedyncza, jednorzędowa.
Zellenspannung; napięcie komórki.
Zellulose; celuloza, błonnik drzewny, drzewnik (techn.).
Zeltdach p. Dach.
Zement; cement (bud.).
langsambindender —; cement powoli-wiązący, krzepnący.
Portland —; cement portlandzki.
Roman — (Zementkalk); cement rzymski, wapno cementowe.
schnellbindender —; cement szybko-wiązący, krzepnący.
Scott's —; zaprawa Scott'a.

Zementanstrich; powłoka cementowa (bud.).
Zementation (Zementierung, das Zementieren); 1) cementacja, cementowanie (kruszców); 2) cementacja (nawęglanie) żelaza, stali (met. techn.).
Zementbüchse (Zementierbüchse) p. Zementierkasten.
Zementdach; dach cementowy (bud.).
Zementdamm; tama cementowa.
Zementdichtung; uszczelnianie cementem.
Zementisenbalken; belka żelazno-betonowa, żelbetowa (bud.).
Zementfabrik; fabryka cementu, cementarnia (techn.).
Zementfeuer; ogień cementacyjny (met. techn.).
Zementformstein; kształtówka (modelówka) cementowa (bud. gór.).
Zementgold; złoto cementowe (met. prob.).
Zementieren; cementować: 1) murować na cementcie (bud.); 2) nastalać, nawęglać żelazo (met. techn.).
Zementierkasten (Zementierbüchse, Zementbüchse, Stahlkiste); skrzynia cementacyjna, skrzynia do nawęglania (met.).
Zementierofen (Stahlzementierofen, Zementstahlofen, Brennstahlofen); piec cementacyjny, cementowy, nawęglający (met. techn.).
Zementierpulver (Zementpulver); proszek cementacyjny, proszek do cementowania (met.).
Zementierung p. Zementation.
Zementkalk (Romanzement); wapno cementowe, cement rzymski (bud.).
Zementkitt p. Kitt.
Zementklinker; klinkier cementowy (bud.) p. Klinker.
Zementkunststein (Zementstein); cementowiec (bud.).
Zementkupfer (Fällkupfer) p. Kupfer.
Zementmauerung; murowanie cementowe, murowanie na cementcie.
Zementmauerwerk; mur cementowy, mur na cementcie (bud.).
Zementmörtel; zaprawa cementowa (bud.).
Zementofen; 1) p. Zementierofen; 2) piec cementarski, piec do cementu (techn.).
Zementplatte; płyta cementowa.
Zementrohr; rura cementowa (bud.).
Zementsilber; srebro cementowe.
Zementstahl p. Stahl.
Zementstahlofen p. Zementierofen.

Zementstahlwerk; cementownia (huta z piecami do cementowania).
Zementstein p. Zementkunststein.
Zementtrottoir; chodnik (trotuar) cementowy (bud.).
Zementverputz; wyprawa cementowa (bud.).
Zementwasser (Kupferwasser); woda cementowa (geol. met.).
Zenit (Zenith, Scheitelpunkt am Himmel); zenit (astr.).
Zenitdistanz (Zenithdistanz); odległość zenitalna, odległość zenitu (astr.).
Zenitpunkt (Zenithpunkt); punkt zenitowy (astr.).
Zentesimal (hundertteilig); setny, przez sto podzielnny.
Zentesimalwage p. Wage.
Zentner; cetnar, centnar.
Meter — (metrischer —); cetnar metryczny (100 kg).
Zentnergedinge (kubisches Gedinge); ugoda cetnarowa, sześcienna p. Geding.
Zentnersalz (Formalstein); sól centnarowa, centnarka (sól w kruchach czyli kawałkach, wagi około jednego centnara, w Wieliczce i Bochni niegdyś wytwarzana) (soln.).
Zentral (im Mittelpunkt befindlich, mittelständig); dośrodkowy, środkowy, centralny.
Zentralbehörde (oberste Behörde); władza naczelna, najwyższa.
Zentralbewegung; ruch dośrodkowy, centralny, dośrodkowy (mech.).
Zentralbohrer p. Bohrer.
Zentraldirektion; dyrekcja główna.
Zentrale (elektrische Zentralstation); elektrownia, stacja wytwórcza, elektryczna stacja centralna (el.).
Zentrale (Zentrallinie, Mittellinie); dośrodkowa (geom.).
Zentrale Bewetterung (der Grube); przewietrzanie środkowe (górn.).
Zentrale und diagonale Bewetterung (der Grube); przewietrzanie środkowe i przekątne (górn.).
Zentralheizung; ogrzewanie centralne, zespolone.
Zentralisation (Vereinheitlichung, Zusammenziehung); centralizacja, skupienie.
Zentralklemmung; sprzęg środkowy (miern.).
Zentralcondensation p. Kondensation.
Zentralkraft (Zetripetalkraft); siła dośrodkowa (mech.).

Zentrallinie p. Zentrale.
Zentralprojektion; rzutowanie środkowe, rzut środkowy (geom.).
Zentralpunkt; punkt środkowy, zbiżny, centralny.
Zentralschmierapparat; smarownica samodzielna, centralna.
Zentralschmierung; smarowanie środkowe, centralne.
Zentralstation elektrische p. Zentrale.
Zentralumschalter; przełącznik centralny (el.).
Zentralvulkan p. Vulkan.
Zentralwechselstellung p. Wechselstellung.
Zentralweichenplatte (Zentralwechselplatte); płyta zwrotnicza, centralna (górn.) p. Wechselplatte.
Zentralweichenstellung p. Wechselstellung.
Zentralweichenwächter p. Weichenwächter.
Zentrierapparat p. Zentriervorrichtung.
Zentrieren (mittelständig machen); środkować, wierzełkować, pionować, centrować, odrzuć (miern.).
Zentrierplatte; krążek (płytką) do centrowania, wierzełkowania.
Zentrierung; 1) środkowanie, centrowanie, wierzełkowanie; 2) odrzutowanie (stolika mierniczego) (miern.).
Zentrierungsfehler; błąd centrowania (miern.).
Zentriervorrichtung (Zentrierapparat); przyrząd (urządzenie) do środkowania, centrowania, pionowania, środkownik (miern.).
Zentrifugal (auseinanderstrebend, mittelpunktfliehend); odśrodkowy, centryfugalny (mech.).
Zentrifugalbeschleunigung; przyspieszenie odśrodkowe (mech.).
Zentrifugalgebläse (Schleudergebläse, Ventilatorgebläse, Windradgebläse, Fächergebläse, Flügelgebläse); dmuchawa odśrodkowa, wentylator odśrodkowy, wietrzak (maszyn. hut.).
Zentrifugalkraft p. Kraft.
Zentrifugalmaschine p. Zentrifuge.
Zentrifugalmoment; moment odśrodkowy (mech.).
Zentrifugalmühle (Schleudermühle); młyn odśrodkowy, szarpacz (sort).
Zentrifugalpendel p. Pendel.
Zentrifugalpumpe (Saugschwungheber, Saugschwungpumpe, Schwungpumpe, Schleuderpumpe) p. Pumpe.

Zentrifugalregulator p. Regulator.
Zentrifugalventilator (Wettertrommel) p. Ventilator.
Zentrifuge (Zentrifugalmaschine, Schwungmaschine, Schleudermaschine); maszyna odśrodkowa, wirówka, centryfuga (maszyn. fiz.).
Differential —; wirówka (centryfuga) różnicowa (soln.).
Zentrifugentrocknung; suszenie w wirówkach, w centryfugach (soln.).
Zentripetal (zusammenstrebend); dośrodkowy (mech.).
Zentripetalbeschleunigung; przyspieszenie dośrodkowe (mech.).
Zentripetalkraft (Zentralkraft, Annäherungskraft); siła dośrodkowa (mech.).
Zentrisch; współśrodkowy, centralny (geom.).
Zentriwinkel; kąt środkowy (geom.).
Zentrum p. Mittelpunkt.
Zentrumbohrer p. Bohrer.
Zeolith; zeolit (min.).
Zepharovichit; zefarowichit (min.).
Zerbrechen; rozłamać, złamać.
Zerbrechlich; łamliwy, kruchy.
Zerbrechlichkeit; łamliwość, kruchość.
Zerbröckeln; pokruszyć, kruszyć, rozdrobić.
Zerdrehungskraft p. Kraft.
Zerdrücken; zgnieść, rozgnieść, rozmiadzić.
Zerdrückungskraft; siła zgniatająca, miadząca (mech.).
Zerfallen; dzielić się, rozpadać się.
Zerfließlich (zerfließbar); rozplywający się.
Zergabeln sich p. Gabeln.
Zerhauen (zerhacken); rozrąbać, rozsiekać.
Zerkleinern; rozdrabniać, kruszyć, miadzić, rozkruszać (rudę) (sort.).
Zerkleinerung (das Zerkleinern); rozdrabianie, rozdrabnianie (sort.).
Fein —; rozdrabianie ostateczne.
Grob —; rozdrabianie wstępne.
Zerkleinerungsanlage; urządzenie do rozdrabiania, rozdrabniania (sort.).
Zerkleinerungsapparat (Zerkleinerungsvorrichtung); przyrząd do rozdrabiania, rozdrabniania (sort.).
Zerkleinerungsmaschine; maszyna do rozdrabiania, rozdrabniania, rozdrabiacz, rozbijacz (sort.).
Zerklüftet (vom Gestein); popękany, rozpadnięty, rozszczepiony, rozzerwany, szczelinowaty (geol.).

Zerklüftung (des Gesteins); rozpadlina, rozszczepienie, szczelinowatość.
Zerknickung; zgniecenie, zmiążdżenie, wyboczenie.
Zerknickungsfestigkeit (rückwirkende Festigkeit) p. Festigkeit.
Zerlegen; rozebrać, rozkładać.
Zerlegung; 1) rozkład (sił); 2) rozłożenie (maszyn.); 3) rozbiór (chem.).
Zermahlen; zemieć, rozemieć (sort.).
Zermalmen; zgnieść, zgniatać, rozgnieść, skruszyć (sort.).
Zerpochen; rozłtuc, potłuc (sort.).
Zerquetschen; rozgnieść, zgnieść, rozmiążdżyć (sort.).
Zerreiben; rozcierać, rozetrzeć.
Zerreiblich (bei Mineralien und Gesteinen); kruchy, krupiasty, roztarliwy.
Zerreißung; rozcieranie, roztarcie.
Zerreißbar (zerreiblich); rozerwliwy, łatwy do rozerwania.
Zerreißen (entzwei reißen); 1) drzeć, podrzeć; 2) rozdierać, rozrywać, rozedrzeć.
Zerreißfestigkeit (absolute Festigkeit) p. Festigkeit.
Zerreißung (das Zerreißen); rozerwanie, rozdarcie.
Zerreißversuch; doświadczenie nad rozrywaniem.
Zerrenarbeit p. Zerrennen.
Zerrenboden (Frischboden, Bodenplatte) eines Frischherdes p. Bodenzacken.
Zerreneisen; żelastwo drobne, żelaziwo stare, drobne (matr.).
Zerrennen (Zerrenarbeit, das Schmelzen des Roheisens in Herden); przetapianie (rafinowanie) surowca (met.) p. Hartzerrennen, Weichzerrennen.
Nach —. (Zu —); doświeżanie (doszczerczanie) żelaza.
Zerrennfeuer (Zerrennherd) p. Frischfeuer.
Zerrennfrischarbeit (Zerrennfrischen); 1) p. Hartzerrennen; 2) p. Weichzerrennen.
Zerrennherd p. Frischfeuer.
Zersägen; przepiłować, rozerznąć.
Zerschießen; rozstrzelić (górn.).
Zerschirbeln (die Lupe); rozrąbać (na części), podzielić (met.).
Zerschlagen; rozbić, stłuc, zdruzgotać, pogruchotać (techn.).
sich —, (sich zertrümmern, sich zerschmeißen, zerwerfen, Trümmer absetzen); rozerwać się, rozgałęziać się (geol.).

Zerschmeißen (von Gängen) p. Zerschlagen (sich zerschlagen).
Zerschmelzen; roztopić, stopić (techn. hut.).
Zerschneiden; pokrajać, porznać, poprzerzynać (techn.).
Zersetarbeit (in Wieliczka); rozdzielanie, rozrąbywanie, bańkowanie (dzielenie kłapci solnych na kruchy) (soln.).
Zersetzeisen; walaś (narz. górń.).
kleines —, (Zersetzhammer); kogu-tek.
Zersetzen; 1) rozłożyć, rozkładać (chem.); 2) rozdzielać, bańkować (kłapcie solne) (soln.); 3) kruszyć, drobić (sort.).
Zersetzhammer p. Zersetzeisen (kleines).
Zersetzung; rozkład, rozkładanie. — **der Erzgänge** (Zertrennung der Erzgänge); rozbieg (żył kruszcowych) (geol.).
Zersetzungsapparat; przyrząd rozkładowy (el.).
Zersetzungserscheinungen (pl.); zjawiska rozkładu.
Zersetzungsprodukte (pl.); wytwory (produkta) rozkładu (chem. min. geol.).
Zersetzungsprozeß; przebieg (proces) rozkładu (chem.).
Zersetzungsspannung; napięcie rozkładowe (el.).
Zersetzungszelle; komórka rozkładowa (el.).
Zerspaltan; rozłupać, rozszczepać (techn.).
Zersplitterung; podruzgotanie, potrzaskanie, rozprysnięcie (techn.).
Zersprengen; rozsadzić, rozerwać (górn. techn.).
Zerstäuben; rozpylać.
Zerstäuber (Zerstäubungsapparat); rozpylacz, rozpylak (techn.).
Zerstäubungsdüse; rozpryskiwacz (techn.).
Zerstäubungsfeuerung; palenisko rozpryskowe, palenisko z rozpylaczem.
Zerstören; zburzyć, zniszczyć, rozwalić.
Zerstößen; stłuc, potłuc, rozłtuc (sort.).
Zerstreuung; rozpróśnienie, rozpraszanie (fiz.).
Zerstreuungsglas (Zerstreuungslinse); soczewka rozpraszająca (fiz.).
Zerstreuungskoeffizient; współczynnik rozpraszania (fiz.).

Zerstreuungsvermögen; zdolność rozpraszania (fiz.).
Zerstreuungswinkel; kąt rozpraszania (fiz.).
Zerstückelung; rozbijanie, rozszarpanie, rozdrabianie, posiekanie (sort.).
Zerstufen (zersetzen); tłuc, rozłtuc (górn.).
Zertifikat (Zeugnis); świadectwo (pisemne), poświadczenie, certyfikat.
Zertrennung der Erzgänge p. Zersetzung.
Zertrümmern; zmiażdżyć, zdruzgotać (techn.).
sich —, (von Gängen) p. Zerschlagen (sich zerschlagen).
Zertrümmert; zmiażdżony, zdruzgotany.
Zertrümmerung (eines Ganges); rozerwanie się, rozgaęzienie się (żyły) (geol.).
Zerwerfen sich (von Gängen) p. Zerschlagen (sich zerschlagen).
Zession (Abtretung, Überlassung); 1) cesya, odstąpienie (przelew) prawa; 2) akt odstąpienia.
Zettbohrer (Z-Bohrer); świder zętowy, świder-Z (wierc. ziem.).
Zettel; kartka, cedulka.
Zeug (das); 1) materyja; 2) sprzęt, narzędzie.
Zeuge; świadek.
Zeuge (pl.) (Geschicke, erzhaltige Massen); rudniny, rudy (górn. sort.) p. Pocherz, Waschzeug.
arme —; rudniny ubogie, chude.
bleische —; rudniny ołowne.
blendige —; rudniny blendowe, błyszczowe.
nasse —; rudniny mokre, słabe, rzadkie.
Zeugenaussage; zeznanie świadków.
Zeugkammer; skład materyałów.
Zeugkammerkonto; kredyt na zakupno materyałów, rachunek materyałów (kas.).
Zeugnis; świadectwo, zeznanie.
Zeugrad p. Kunstrad.
Zeugschmied; kowal sprzętowy.
Zeugschmiede; kuźnia sprzętowa, blacharska.
Zeunerit; zeuneryt (min.).
Zeuxit; zeuksyt (min.).
Zeylanit (Ceylanit) p. Pleonast.
Zickzacklagerung (der Flöze); ułożenie zygzakowate (pokładów) (geol.) p. Lagerung.
Zickzacknietung; nicenie (nitowanie) w zygzak, w zakosy (techn.).

Ziegel (Mauerziegel, Ziegelstein, Mauerstein, Backstein); cegła (bud.).
ägyptischer — p. ungebrannter Ziegel.
Falz —; cegła odsadzkowa, odsadówka.
feuerfester —, (Schamotte —); cegła ogniotrwała.
Flach —; cegła karpiówka.
Form —, (Schablon —, Fassung —); cegła modelowa, kształtówka.
gebrannter —, (Backstein, Brandstein); cegła palona.
gepreßter —, (Patent —); cegła prasowana, prasówka.
Gesims —; cegła gzymsowa, gzymsoówka.
Gewölb —, (Brunnen —, Kessel —); cegła klinowa, klinówka.
glasierter —; cegła polewana.
hartgebrannter —; cegła silnie wypalona.
Hohl —, (hohler —); cegła drażona, pusta, dęta, rurowa.
Kehl —, (Nonne); cegła koszowa, koszówka.
Kirschrot —; cegła wiśniówka.
Klink —, (Klinker); cegła zendrówka, szkłówka, klinkier.
Luft — p. ungebrannter Ziegel.
Patent — p. gepreßter Ziegel.
Pflaster —, (Fiese, Estrichplatte); cegła posadzkówka, brukówka, cegła posadzkowa, brukowa.
poröser —, (Schwamm —); cegła dziurkowata, porowata, gąbczasta.
Porzellan —, (Weißton —); cegła porcelanka.
Rauchschlot —, (Kamin —); cegła kominowa, kominówka.
Schlacken —; cegła żużlowa, żużłówka.
Schamotte — p. feuerfester Ziegel.
schwach gebrannter —; cegła niedopałka, bładówka, kopciałka.
ungebrannter —, (roher —, ägyptischer —, Luft —, Lehmstein, Lehmputzen); cegła niepalona, surowa, surowka, cegła egipska.
Ziegelbau; budynek ceglany, budynek z cegieł (bud.).
Ziegelbereitung p. Ziegelfabrikation.
Ziegelbrenner (Ziegler); wypalacz cegły, ceglarz, cegielnik.
Ziegelbrennerei; 1) wypalanie cegieł (czynność); 2) p. Ziegelei.
Ziegelbrennkohle p. Ziegelkohle.

Ziegelbrennofen p. Ziegelofen.
Ziegelei (Ziegelhütte, Ziegelbrennerei); cegielnia.
Ziegelerde (Ziegellem, Ziegelton); glina ceglarska, ceglówka.
Ziegelerz (Kupferpecherz); ceglanka, miedniak ceglasty (min.).
Ziegelfabrik (Ziegelhütte, Ziegelei, Ziegelwerk); fabryka cegieł, cegielnia.
Ziegelfabrikation; wyrób cegieł.
Ziegelfarbe; barwa ceglasta.
Ziegelfarben (ziegelfärbig, ziegelrot); ceglasty.
Ziegelform; 1) forma na cegły; 2) kształt cegły.
Ziegelformat; format cegły (bud.).
Ziegelgewölbe; sklepienie ceglane (bud.).
Ziegelhütte p. Ziegelei, Ziegelfabrik.
Ziegelkohle (Ziegelbrennkohle); węgiel ceglarski (do wypalania cegły).
Ziegellem p. Ziegelerde.
Ziegelmaschine; maszyna ceglarska.
Ziegelmauer (Ziegelmauerwerk); mur ceglany, mur z cegły (bud.).
Ziegelmehl; mączka ceglana (bud.).
Ziegelmeiler (Feldbrand, Feldziegelofen, Feldofen); cegielnia polna, piec polny (do wypalania cegieł).
Ziegelmeister; majster ceglarski.
Ziegelofen (Ziegelbrennofen); piec ceglarski, piec do wypalania cegieł.
Ziegelpresse; prasa do cegieł, ceglarka, maszyna do wyrobu cegieł.
Ziegelrohbau p. Rohbau.
Ziegelrot p. Ziegelfarben.
Ziegelschicht; warstwa cegieł (bud.).
Ziegelschutt; okraski cegły, gruz, rum ceglany, rumowisko ceglane.
Ziegelstein p. Ziegel.
Ziegelstreicher; ceglarz, strycharz.
Ziegelton p. Ziegelerde.
Ziegelverband p. Mauerverband.
Ziegelwand; ściana ceglana (bud.).
Ziegelwerk; 1) p. Ziegelfabrik; 2) mur ceglany, mur z cegły.
Ziegenfuß p. Krüchelstuhl.
Ziegler p. Ziegelbrenner.
Ziehband; ściągadło, okleszcz a, opaska, objemka (maszyn.).
Ziehbank p. Drahtziehbank.
Ziehbar; ciągliwy, rozciągliwy (fiz. met.).
Ziehbarkeit; ciągliwość, rozciągliwość (fiz. met.).
Ziehbarriere p. Zugbarriere.
Zieheisen (Drahtzieheisen, Draht-eisen); drucidło, przewlekadło, druciotciąg.

Ziehen; 1) ciągnąć, wyciągać, wydobywać (górn.). p. Aufziehen, Fördern Wasserziehen; 2) mierzyć (miern. górn.). p. Verziehen 2); 3) p. Draht, ziehen; 4) kopać rów, przekopać.
Ziehen des Erzes; wygarnianie (ściąganie) rudy (z pieca) (hut.).
Zieher (Haspelzieher) p. Haspler.
Ziehhaspel (Förderhaspel) p. Haspel.
Ziehklinge; skrobaczka, cyklina, cykla (blaszka żelazna lub stalowa do skrobienia drzewa) (stol.).
Ziehmesser p. Schnittmesser.
Ziehhöfnung (bei Röstöfen); otwór wypustowy, spustowy (hut.).
Ziehring; 1) pierścień wyciągowy (dla rur wiertniczych); 2) p. Stelling.
Ziehschacht p. Förderschacht.
Ziehscheibe p. Leier.
Ziehung; ciągnięcie, wyciąganie, rozciąganie.
Ziehwerk (Drahtziehwerk); drutownia, druciarnia, p. Drahtfabrik.
Ziehzange p. Zange.
Zielachse; oś celowa, celowa główna.
Ziellinie p. Visierlinie.
Zielscheibe (Zieltafel); tarcza celowa.
Zielstation p. Station.
Zielweite; długość celowej, odległość celowa (miern.).
Zierleiste; listwa ozdobna (bud.).
Zietriskit; zietryskit (min.).
Ziffer; cyfra (mat.).
Zifferblatt; 1) płyta cyfrowa (liczbową); 2) tarcza zegarowa; 3) wskaźnica (tarcza) manometru.
Zimentieren (eichen); cechować (miary i wagi).
Zimentierer; wagowy (urzędnik wagi i ciężarki w Wieliczce sprawdzający).
Zimentierung (Kubizierung) der Sole p. Solenmessung.
Zimentierungskasten (Kubizierungskasten, Zimenttrog, Zimentiertrog, Meßtrog); skrzynka cechownicza, solanko-miernicza (skrzynka do mierzenia, sześciانowania solanki).
Zimenttrog (Zimentiertrog) p. Zimentierungskasten.
Zimmer; 1) izba, pokój; 2) p. Gezimmer.
Zimmerarbeit (Zimmermannsarbeit); 1) robota ciesielska, ciesiołka, ciesielka, 2) p. Zimmerung.
Zimmeraxt (Bundaxt, Handhacke); siekiera, topór ciesielski (narz.) p. Bandhacke.
Zimmerdecke; powała, pułap, strop, sufit (bud.).

Zimmerer p. Zimmerhauer.

Zimmerfeld (Gezimmerfeld, Feld zwischen zwei Gezimmern); pole zrębowe, międzydrzewie (górn.).

Zimmergesell; czeladnik ciesielski.

Zimmerhandwerk (Zimmermannshandwerk, Zimmergewerbe, Zimmermannsgewerbe); rzemiosło ciesielskie, ciesielstwo, ciesiołka (bud. cieś.).

Zimmerhauer (Zimmerling, Zimmerer); cieśla górniczy, terlarz (górn.).

Zimmerhof p. Zimmerplatz.

Zimmerholz; 1) cembrowina, cembrzyna, budulec; 2) drzewo ciosane (bud. cieś.).

Zimmerkaue p. Zimmerschoppen.

Zimmerkunst p. Zimmermannskunst.

Zimmerling p. Zimmerhauer.

Zimmerlingszutter; linka ciesielska, cutra (górn.).

Zimmermaler; malarz pokojowy.

Zimmermann; cieśla.

Zimmermannsarbeit p. Zimmerarbeit.

Zimmermannsbohrer; świder ciesielski (narz.).

Zimmermannskunst (Zimmerkunst); ciesielstwo, ciesiołka, sztuka ciesielska p. Zimmerhandwerk.

Zimmermannssäge p. Säge.

Zimmermannsschraube; dźwigarka (podnośnica, winda, lewar) ciesielska, śrubowa (górn. cieś.).

Zimmermannswerkstätte; ciesielnia, cieślarnia, warsztat ciesielski.

Zimmermeister; majster ciesielski.

Zimmern; 1) ciosać, obciosywać, obrabiać drzewo (cieś.); 2) p. Auszimmern.

Zimmerplatz (Zimmerhof); cieślarnia, plac obróbczy, plac do obrabiania drzewa.

Zimmerpolier; podmajstrzy ciesielski.

Zimmerschlag; węzeł, zadziernik (związanie z sobą końców lin albo sznurów) (bud).

Zimmerschoppen (Zimmerkaue); jata (buda) ciesielska (górn.).

Zimmersteiger; stygar (szytgar, dozorca) ciesielski (górn.).

Zimmertür; drzwi pokojowe, izdebne (bud.).

Zimmerung (Auszimmerung, Verzimmerung, Grubenzimmerung); wyprawa (oprawa, obudowa) drewniana, wydrzewienie (chodników, sztolni, szybów) (górn.).

beständige — (bleibende —, definitive —, stabile —, standhafte —,

rechte —); wyprawa stała, ostateczna, prawdziwa.

Bolzen — (Bolzenschrot —); wyprawa słupkowa, wyprawa wieńcowa na słupkach (szybów).

Bolzen — mit Wandruten; wyprawa słupkowo-kątownicowa (szybów).

englische —; wyprawa angielska. **einfache** —; wyprawa pojedyncza, prosta.

eiserne — p. Eisenausbau.

ganze —; 1) p. Schrotzimmerung (ganze); 2) p. Türstockzimmerung (ganze).

Getriebe —; wyprawa wbijana.

halbe — p. Türstockzimmerung (halbe).

Kasten —; 1) wyprawa występowa, kasztowanie występowe; 2) wyprawa kasztowa.

provisorische —; 1) p. Rüstung; 2) p. verlorene Zimmerung.

rechte — p. beständige Zimmerung.

Schacht —; wyprawa szybowa, wyprawa szybów.

Schrot —; wyprawa wieńcowa, zrębowa (szybów).

standhafte — p. beständige Zimmerung.

Stollen —; wyprawa sztolni.

Strecken —; wyprawa chodników.

Türstock —; wyprawa odrzwiowa.

verlorene — (provisorische —); wyprawa stracona, tymczasowa.

wasserdichte — (hölzerne Küberlage) p. Küberlage.

zusammengesetzte —; wyprawa złożona.

— **einbauen** (— einbringen) p. Auszimmern.

in — stehen; być wyprawionym, obudowanym.

Zimmerbrand; pożar wyprawy.

Zimmerwerk; 1) wyprawa (oprawa, obudowa), dzieło ciesielskiej roboty; 2) ciesiołka, robota ciesielska.

Zinckenit (Zinkenit, Bleiantimonerz, Bleiantimonglanz, rhomboëdrischer Dystomglanz); cynkenit (min.).

Zink (Spiauter, Spelter); cynk (chem. met.).

kieselsaures — (kieselsaures Zinkoxyd, Zinksilikat); krzemian cynku.

kohlensaures — (kohlensaures Zinkoxyd, Zinkkarbonat); węglan cynku.

raffiniertes —; cynk rafinowany, czyszczony.

Zink (Spiauter, Spelter); cynk (chem. met.).
Roh — (Rauh —, Kauf —, Werk —, Tropf —); cynk surowy, pospolicity, nieoczyszczony.
Schmelz —; cynk odlewniczy, cynk na odlew.
schwefelsaures — (schwefelsaures Zinkoxyd, Zinksulfat, Zinkvitriol, weißer Vitriol, Galizenstein); siarczan cynku, witryol cynkowy.
Tafel — (Kauf —); 1) cynk w tablicach; 2) p. Rohzink.
Tropf — (Werk —) p. Rohzink.
Zinkakkumulator; akumulator cynkowy (el.).
Zinkarbeiter; cynkownik (met. techn.).
Zinkasche; popiół cynkowy (chem.).
Zinkbaryt; kalamin (min.).
brachytyper — p. Willemitt.
prismatischer — p. Kieselzink.
rhomboëdrischer — p. Zinkspat.
Zinkblech; blacha cynkowa (met. techn.).
Zinkblechschmied; cynkownik, blacharz cynkowy (met. techn.).
Zinkblende p. Sphalerit.
Zinkblumen (weißes Nichts, Philosophenwolle, Pompholix, Zinkoxyd); kwiat cynkowy, tlenek cynku (chem. met.).
Zinkblüte p. Hydrozinkit.
Zinkbruch (Zinkofenbruch) p. Gichtschwamm.
Zinkbutter; masło cynkowe (chem.).
Zinkchlorid (Chlorzink); chlorek cynku (chem.).
Zinkchromat (basisch chromsaures Zink, Zinkgelb); chromian cynku (chem.).
Zinkdach; dach cynkowy, dach kryty cynkiem (bud.).
Zinkdraht; drut cynkowy (met. techn.).
Zinkeisenerz (Franklinit, dodekaëdrisches Eisenerz); franklinit, ruda żelazno-cynkowa (min.).
Zinkeisenspat; spat cynkowo-żelazny (min.).
Zinkelektrode; elektroda cynkowa.
Zinkenit p. Zinckenit.
Zinkerz; ruda cynkowa (min. met.).
prismatisches — p. Rotzinkerz.
Zinkfahlerz (Kupferblende); tetraedryt cynkowy, blendą miedzianą (min.).
Zinkführend; cynkonośny (geol.).
Zinkführung; cynkonośność (geol.).
Zinkgelb (basisch chromsaures Zink); żółcień cynkowa (chem.).

Zinkgießerei; 2) odlewanie (lanie) cynku; 2) odlewnia cynku, cynkownia (met. techn.).
Zinkglas (Kieselgalmei) p. Kieselzink.
Zinkgrammit (Kieselgalmei) p. Kieselzink.
Zinkgrün (Rinnmann's Grün); zieleń cynkowa, zieleń Rinnmanna (chem. techn.).
Zinkguß; 1) odlewanie (lanie) cynku; 2) odlew cynkowy (met. techn.).
Zinkhaltig (zinkisch) von Mineralien, Metallen; zawierający cynk, cynkowy.
Zinkhütte (Zinkwerk); cynkownia, huta cynkowa (met. techn.).
Zinkhydroxyd (Zinkoxydhydrat); wodorotlenek cynkowy (chem.).
Zinkkarbonat p. Zink (kohlensaures).
Zinkisch p. Zinkhaltig.
Zinkit p. Rotzinkerz.
Zinkkomposition (Zinklegierung); stop (aliaz, spłyn) cynku, kompozycja cynkowa (met.).
Zinkläuterung (Zinkraffination); czyszczenie (rafinowanie) cynku (met.).
Zinkmeister; cynkmistrz.
Zinkmonosulfid p. Schwefelzink.
Zinkmuffel; mufla cynkowa (met.) p. Muffel.
Zinkmuffelofen p. Zinkofen (schlesischer).
Zinkoher (Zinkocker); ochra cynkowa (min.).
Zinkofen (Zinkdestillationsofen); piec cynkowy (met.).
belgischer — (Zinkretortenofen, Röhrenofen); piec cynkowy belgijski.
englischer — (Tiegelzinkofen); piec cynkowy angielski.
schlesischer — (Zinkmuffelofen, Muffelzinkofen); piec cynkowy śląski.
Zinkofenbruch (zinkischer Ofenbruch) p. Gichtschwamm.
Zinkosit; cynkozyt (min.).
Zinkoxyd; 1) tlenek cynkowy, tlenek cynku (chem.); 2) p. Zinkblumen, Zinkweiß (chem. techn.); 3) p. Zinkit.
Zinkoxydhydrat p. Zinkhydroxyd.
Zinkphyllit p. Hopeit.
Zinkplatte; płyta cynkowa (met.).
Zinkpol; biegun cynkowy (el.).
Zinkraffination p. Zinkläuterung.
Zinkrauch; kopeć (dym) cynkowy (met.).
Zinkretorte; retorta cynkowa, retorta na cynk (met.).
Zinkretortenofen p. Zinkofen (belgischer).

Zinksalze (pl.); sole cynkowe (chem.).
Zinkschaum; piana cynkowa (met.).
Zinkschutz (gegen Rosten des Pfannenbleches); ochrona (osłona) cynkowa (warzel).
Zinkschwamm p. Gichtschwamm.
Zinksilikat p. Zink (kieselsaures).
Zinkspat (Smithsonit, rhomboëdrischer Zinkbaryt); spat cynkowy, smitsonit (min.).
Zinkspinell (Automolit, oktaëdrischer Korund); spinel cynkowy, automolit, ganit (min.).
Zinkstaub (Poussiére); pył cynkowy.
Zinksulfat p. Zink (schwefelsaures).
Zinksulfid p. Schwefelzink.
Zinkvitriol; 1) Zink (schwefelsaures) (chem.); 2) p. Goslarit (min.).
Zinkvoltameter; voltametr cynkowy (el.).
Zinkwalzwerk; walcownia cynku (met. techn.).
Zinkweiß; biel cynkowa, tlenek cynkowy (chem. techn.).
Zinkwerk p. Zinkhütte.
Zinn; cyna (chem. met.).
Block —; cyna w bryłach, w gruzłach.
Körner — (Korn —, granuliertes —); cyna granulowana, ziarnista.
Löt —; cyna lutownicza, cyna do lutowania.
reines — (raffiniertes —); cyna czysta, rafinowana.
Roll — (Ballen —); cyna arkuszo-wa, cyna w zwojach.
Stangen —; cyna prętowa, cyna w prętach.
Zinnabfälle (Zinnaftern pl.); odpadki cyny płókaniej (górn. sort.).
Zinnamalgam; amalgam cyny (chem. met.).
Zinnasche (Zinnkrätze); popiół cynowy (chem. met.).
Zinnauflösung (Zinnsolution); rozczy-n cyny (chem.).
Zinnbarilla p. Zinnsand (Seifenzinn).
Zinnbergbau; 1) górnictwo cyny, kopalnictwo cyny (kopanie, dobywanie cyny); 2) p. Zinnbergwerk.
Zinnbergwerk (Zinnerzbergwerk, Zinngrube, Zinnerzgrube, Zinnzeche, Zinnbergbau); kopalnia cyny, góry cynowe (górn.).
Zinnblatt (Zinnfolie) p. Stanniol.
Zinnblech; 1) blacha cynowa; 2) p. Weißblech (met. techn.).
Zinnblock; cegiełka cyny, bryła cyny (met.) p. Blockzinn.

Zinnblumen (pl.); kwiat cynowy (chem. met.).
Zinnbutter (wasserfreies Zinnchlorür); masło cynowe (chem.).
Zinnchlorid (Zinntetrachlorid); chlorek cynowy (chem.).
Zinnchlorür (Zweifach-Chlorzinn); chlorek cynawy (chem.).
Zinnbraut; drut cynowy (met.).
Zinner (Verzinner); cynownik, polewacz (pobielacz) cyną (techn.).
Zinnern (von Zinn); cynowy.
Zinnerz; cyniak, ruda cynowa (min.).
pyramidales — p. Zinnstein.
Zinnerzalluvion; napływ rudy cynowej (geol.).
Zinnerzbau p. Zinnbergbau.
Zinnerzbergwerk p. Zinnbergwerk.
Zinnerzgang p. Zinnang.
Zinnerzgrube p. Zinnbergwerk.
Zinnerzmittel; warstwa cynowa (geol.).
Zinnfolie p. Stanniol.
Zinnführend; cynonosny (geol.).
Zinnang (Zinnerzgang); żyła cynowa, cynorudna (geol. górn.).
Zinngießer; cynownik, cynarz, konwisarz (met.).
Zinngießerei; 1) odlewanie (lanie) cyny; 2) p. Zinngießerhandwerk; 3) p. Zinngießerwerkstätte.
Zinngießerhandwerk; konwisarstwo (met.).
Zinngießerwerkstätte (Zinngießerei); konwisarnia, odlewnia cyny, cynownia (met.).
Zinngrauen (Zinnstein); gruzły (orzechy, grąpie) cynowe, kryształokrusz cynowy (min.).
Zinngrube p. Zinnbergwerk.
Zinnguß; 1) odlewanie (lanie) cyny; 2) odlew cynowy (met.).
Zinnhaltend (zinnhaltig) von Mineralien u. Metallen; cyniasty, cynowaty, cynę zawierający.
Zinnhütte; cynownia, huta cynowa (met.).
Zinnkies (Zinnkupferglanz, Stannin, hexaëdrischer Dystomglanz); staniu, szaromiedniak cynowy, piryt cynowy (min.).
Zinnkomposition (Zinnlegierung); stop (aliaz, spłyn) cyny, kompozycja cynowa (met.).
Zinnkrätze; 1) odpadki cyny; 2) p. Zinnasche (met.).
Zinnkupferglanz p. Zinnkies.
Zinnlot p. Schneelot.
Zinnober p. Merkurblende.

Zinnoberfarbe (Zinnoberrot); czerwień cynobru (barw.).

Zinnoberfarben (zinnoberfarbig, zinnoberrot); barwy cynobrowej, cynobrowy.

Zinnofen; piec cynowy, piec do wytapiania cyny (met. techn.).

Zinnoxyd; 1) tlenek cynowy (chem.); 2) Zinnstein (min.).

Zinnoxynatratron (zinnsaures Natrium, Natriumstannat); cynian sodowy (chem.).

Zinnoxydul; tlenek cynawy (chem.).

Zinnplatte; płyta cynowa (met.).

Zinnsalz (wasserhaltiges Zinnchlorür); sól cynowa (chem.).

Zinnsand (Zinnbarilla, Zinnstein); piasek cynowy (min.).

Zinnsäure; kwas cynowy (chem.).

Zinnsaure Salze (Stannate); cyniany (chem.).

Zinnsäureanhydrid (Zinnsäure); wodorotlenek cynowy (chem.).

Zinnschlacke; żużel (zuzel) cynowy.

Zinnseifen (pl.) (Zinnseifengebirge); usypy (usypnie) cynowe (geol.) p. Seife.

Zinnseifen (Zinnseifenwerk, Zinnwäsche); 1) płókanie (odbudowa) cyny; 2) płóczka cyny (urządzenie) (górn. sort.).

Zinnsolution p. Zinnauflösung.

Zinnstein (Kassiterit, Zinnerz, Kornnisch - Zinnerz, pyramidales Zinnerz); kasyteryt, kamień cynowy, kruszec cynowy, cyniak (min.).

Zinnstock (Stockwerk); skład piętrzony (wpleciony) cynowy (geol.).

Zinnstufe; bryła kruszcu cynowego.

Zinnsulfid (Zinnbisulfid, Zweifelschwefelzinn, Musivgold); siarczek cynowy (chem.) p. Musivgold.

Zinntetrachlorid p. Zinnchlorid.

Zinnwaldit (Lepidolith von Zinnwald); cynwaldyt (min.).

Zinnwäsche p. Zinnseifen.

Zinnweiß (von Farbe) bei Min. Met.; barwy cynowej, jak cyna biały.

Zinnzeche p. Zinnbergwerk.

Zinnzwitter (Zwitter, Zinnstein); cyniak saski (geol.).

Zins; czynsz.

Pacht —; czynsz dzierżawny, dzierżawne.

Zinsen; odsetki, procenta (mat.).

Zinseszins; odsetki składane, procent składany (mat. rach.).

Zinseszinsrechnung; rachunek procentu składanego (mat. rach.).

Zinsfuß; stopa odsetkowa, procentowa (mat. rach.).

Zinsgarantie; poręka odsetek.

Zinstermin; termin wypłaty odsetek.

Zipfel p. Bergspitze.

Zippeit; zippeit (min.).

Zirkel; 1) cyrkiel, krążydło, kręgownik, kołowiec, kolnik, okrężnik; 2) koło, obwód.

Binder —; kolik.

Bogen —; cyrkiel łukowy, kabłąkowy.

dreibeiniger —, (dreischenklinger —); cyrkiel trójnożny.

Ellipsen —, (Ellipsograph); cyrkiel eliptyczny, cyrkiel do elipsy.

Feder —; cyrkiel sprężynowy, cyrkiel ze sprężyną, prościk zawiasowy.

gerader —; cyrkiel prosty.

Greif —; cyrkiel chwytny, kalibrowy, otwornik zawiasowy (do mierzenia brył).

Haar —; cyrkiel włoskowy, drobny, mikrometryczny.

Hohl —, (Dick —, Faß —, Krumm —, Taster —); cyrkiel kabłąkowy, macki, wałkoniar.

Loch —; cyrkiel kalibrowy (do mierzenia dziur).

Null —, (Nullen —); cyrkiel zerowy, mikrometryczny (do kółek małych).

Profil —; cyrkiel profilowy.

Proportional —, (Reduktions —); cyrkiel proporcjonalny, redukcyjny, zmniejszający.

Scharnier —; cyrkiel zawiasowy, śpiczasty.

Spitz —; cyrkiel śpiczasty, kończasty.

Stangen —; 1) cyrkiel drążkowy, prętowy, drążkownik; 2) otwornik drążkowy, ćwiertniak stolarski.

Steck —, (Einsatz —); cyrkiel wtykowy (z nóżkami wysuwanymi i wsuwanymi).

Teil —; cyrkiel z podziałą.

Zirkelspitze; koniec (ostrze) cyrkla.

Zirkon (Hyacinth, pyramidaler Zirkon); cyrkon (min.).

Zirkonerde (Hyacintherde, Zirkoniumoxyd); tlenek cyrkonu (chem.).

Zirkonium; cyrkon (chem.).

Zirkonoid (Zweimalachtflächner, ungleichkante achtseitige Pyramide, doppeltachtseitige Pyramide, ditragonale Pyramide, tetragonales Pyramidöder, Vier- und vierkantiges Dioktaeder, Vier- und Vierkantner); ostrosłup ośmioboczny, szesnastościan (kryst.).

Zirkonsyenit; syenit cyrkonowy (geol.).
Zirkular(e) (Rundschreiben, Kurrende); okólnik, cyrkularz.
Zirkularpolarisation (zirkulare o. kreisförmige Polarisation, Rotationspolarisation); polaryzacja kolista, kołowa (fiz.).
Zirkularsäge (Kreissäge) p. Säge.
Zirkulation (Umlauf); cyrkulacja, obieg, krążenie.
Zirkulierherd; ognisko cyrkulacyjne, okrężne (warzel.).
Zirkulierpfanne (bei der Salzgewinnung durch Abkühlung); panew okrężna (soln.).
Zirkustäler; doliny cyrkowe (geol.).
Zisterne (Bottich); cysterna, zbiornik.
Zisternewagen p. Wagen.
Zitronengelb (von Farbe); barwy cytrynowej, cytrynowy (min.).
Zitterpappel p. Espe.
Zlambach-Schichten; warstwy zlambachskie (geol.).
Zoisit (Kalkepidot); zoizyt, epidot wapniasty (min.).
Zoll; 1) cal; 2) cło.
Zollamt; urząd cłowy, celniczy, cło, komora.
Zollbeamte; urzędnik cłowy.
Zollbrett; calówka (deska jednocalowa) (matr.).
Zolleinnehmer; celnik.
Zollfrei; wolny od cła.
Zollgedinge p. Lochgedinge.
Zollhaus (Zollkammer); dom cłowy, cło, komora celna.
Zollmaß; miara calowa.
Zollstock (Zollstab); calówka, metrowka (miern. i t. d.).
Zone; 1) strefa, okrąg, pas kulisty (geol.); 2) strefa (hut.); 3) wiersz, pas (miern.).
indifferente —; równik magnezu.
nasse —; strefa mokra, zraszana (w kopalniach zagazowanych) (górn.).
neutrale —; strefa obojętna, pas obojętny (el.).
Zootrop p. Wunderscheibe.
Zopfstil p. Rokoko.
Zoreseisen p. Eisen.
Zorger-Schiefer; łupek zorgejski.
Zorgit p. Selenbleikupfer.
Zuarbeit p. Zustand.
Zubau; 1) dobudowa, dobudówka (bud.); 2) p. Hilfsbau (górn.).
Zubauen; dobudować (bud.).
Zubauschlag (Zubaustrecke); przepok pomocniczy (górn.).

Zubaustollen; sztolnia pomocnicza (górn.).
Zubaustrecke; chodnik pomocniczy (górn.).
Zubehör 1) p. Armatur; 2) p. Zugehör.
Zuber (Wasserzuber); ceber, cebrzyk (górn.).
Zuber (Salzbrockenton, Salztongebirge) p. Haselgebirge.
Zubern; czerpać wodę (z rzepia szbowego) (górn.).
Zubrennen (das); 1) dopalanie milerza (ostatni okres zwęglania drzewa w milerzu) (wegl.); 2) p. Röstung in Haufen.
Zubringepumpe (Hilfspumpe); pompa pomocnicza (maszyn.).
Zubrucharbeit; robota z zawaleniem się stropu, robota załamowa (górn.) p. Bruchbau.
Zu Bruche bauen; odbudowywać (dobywać, urabiać) z zawaleniem się (z załamaniem się) stropu (górn.).
Zu Bruche gehen; zawalić się, załamać się (górn.).
Zubruchegehen (der Grubenbaue); zawalenie się, załamanie się (wyrobisk górniczych) (górn.).
Zu Bruche werfen (zu Bruche gehen lassen); zawalić, załamać (górn.).
Zubruchewerfen (des abgebauten Feldes); zawalenie (załamanie) pola odbudowanego (górn.).
Zubrüstel (beim Sprengloch); zasięg (zacięcie, przycięcie, wygniazdowanie) skały (górn.).
Zubrüsten ein Bohrloch, einen Schluß) p. Anbrüsten (górn.).
 — **oder zuführen das Gestein** (für ein Gezimmer); przysiekać, wyrównać, przyciąć.
Zubühnen p. Verbühnen.
Zubuße (Samkost, der Zuschuß, den die Gewerken zum Betriebe einer Grube einzahlen, so lange dieselbe die Kosten noch nicht selbst deckt; przedpłata, dopłata, wpłata, datek, wkładka, (pr. górn.).
Zubufzeche; kopalnia nieoppłatna (górn.).
Zudämmen; zamknąć groblą, zatamować, zagroblić.
Zufahrt; dojazd.
Zufahrtstraße; droga dojazdowa.
Zufallen (sich scharen oder zuscharen) von Gängen, Klüften; zbliżać się, przybliżyć się, zwracać się ku sobie (geol. górn.).

Zufällig; przypadkowy.
Zufälliges Lager (Erzlager, Steinkohlenlager); pokład przypadkowy, trafak (górn.).
Zufluchtsort; miejsce ucieczki, schronienia, schronisko, prztylisko.
Zufluß (von Wasser); dopływ.
Zuflußdampf; para wlotowa.
Zuflußrohr; rura (rurka) dopływowa (maszyn. techn.).
Zufördern; dowozić, dowieść (górn.).
Zufuhr; dowóz, dostawa.
Güter —; dowóz towarów.
Zuführen; dowozić, dostawić, dostarczać, doprowadzać.
Zuführen (zugleichen) das Gestein p. Zubrüsten.
Zuführungsdraht; drut doprowadzający (el.).
Zuführungsklemme; zacisk doprowadzający (el.).
Zuführungsnetz; sieć doprowadzająca, główna (el.).
Zufüllung (Verdichtung) der Bohrlöcher; uszczelnianie (utykanie) otworów świdrowych (wierc. ziem.).
Zug; 1) ciągnięcie, rozciąganie (mech.); 2) przeciąg, przewiew (powietrza); 3) ciąg (ognia, komina); 4) kanał ogniowy; 5) p. Zug (Eisenbahnzug); 6) p. Zug (Markscheiderzug); 7) p. Flözzug, Gangzug.
Zug (Eisenbahnzug); pociąg, pociąg kolejowy (kol.).
Arbeits —; pociąg roboczy, gospodarczy.
Blitz —; pociąg błyskawiczny.
Bummel —; powolny.
Extra — (Separat —); pociąg nadzwyczajny, osobny, umyślny.
gemischter —; pociąg mieszany, osobowo-towarowy.
Hilfs —; pociąg pomocniczy.
Hof —; pociąg dworski.
Holz —; pociąg z drzewem.
Kohlen —; pociąg węglowy, pociąg z węglem.
Kurier —; pociąg kuryerski.
Last — (Güter —); pociąg towarowy.
Material —; pociąg materyałowy.
Militär —; pociąg wojskowy.
Personen —; pociąg osobowy.
Post —; pociąg pocztowy.
regelmäßiger —; pociąg zwyczajny, normalny.
Sanitäts — (Lazarett —); pociąg sanitarny, pociąg dla rannych.
Schnell — (Eil —); pociąg pospieszny.

Schotter —; pociąg żwirowy, pociąg ze żwirem.
Vernügunqs —; pociąg spacerowy.
Zug (Markscheiderzug); ciąg mierni czy, wytyczna miernicza (miern.górn.).
eisenfreier —; ciąg pozbawiony żelaza, wolny od działania żelaza.
Gegen —; ciąg wsteczny, ciąg przeciwny.
Gruben —; ciąg kopalniany, podziemny.
Kreuz —; ciąg skrzyżowany.
Polygon —; ciąg wielobokowy, polygonowy.
Tag —; ciąg światowy, naziemny.
Währ —; ciąg sprawdzany p. Währzug.
Zugabfertigung (Zugexpedition); wysłanie pociągu (kol.).
Zugabsperrvorrichtung; zawieradło ciągu (kominowego) (maszyn.).
Zugang; 1) przystęp, dostęp; 2) nadmiar, nadwyżka, przybytek.
Zugänglich; przystępny, dostępny.
Zugbalken; jęta, podciąg, belka więzarowa (bud.) p. Bundtram.
Zugband p. Anker.
Zugbarriere (Drahtzugbarriere, Ziehbarrriere); rogatka zwodzona, mechaniczna (kol.).
Zugbaum (Tummelbaum) beim Pferdewagen p. Rennbaum.
Zugbrücke p. Brücke.
Zugbuch (Schinbuch, Verziehbuch); księga pomiarowa, księga pomiarów górniczych (górn.).
Zugehör (Zubehör); przynależność.
gewidmetes —; przynależność przeznaczona.
natürliches —; przynależność naturalna.
Zugespitzt; zaostrowy, spiczasty.
Zugewähren (einen Kux, ein Grubenfeld); nadać, przyznać, udzielić (pr. górn.).
Zugfeder; sprężyna ciągła, resor pociągowy (kol.).
Zugfestigkeit (absolute Festigkeit) p. Festigkeit.
Zugfestigkeitsprobe; próba wytrzymałości na ciągnięcie (mech.).
Zugflamofen; piec (płomienny) ciągowy (hut.).
Zugförderung (Zugförderungswesen); woźnictwo, parowoźnictwo (kol.).
Zugförderungsdienst (Zugförderungspersonale); służba woźnicza, parowoźnicza (kol.).

Zugförderungswesen p. Zugförderung.

Zugformierung; zestawienie pociągu (kol.).

Zugführer; zawiadowca pociągu, pociągowy naczelny (kol.).

Zuggeschwindigkeit; prędkość (biegu) pociągu (kol.).

Zuggestänge (Obergestänge); żerdki wiertnicze podnoszące (wierc. ziem.); p. Obergestänge.

Zughaken; hak pociągowy, zaprzęgowy, hak ciężła, sprzęgła, czep sprzętowy (kol.).

Zughobel; strug pociągniak, spajacz (narz.).

Zugkeil p. Keil.

Zugkette; łańcuch pociągowy, łańcuch do ciągnięcia.

Zugkraft p. Kraft.

Zugleichen (zuführen) das Gestein p. Zubrüsten.

Zugleine; linka pociągowa.

Zugloch; przewiewka, otwór przewiewny.

Zuglöcher; 1) p. Raumlöcher; 2) p. Zündgasse.

Zugmesser p. Schnittmesser.

Zugorgan (Faden); ciężno (mech.).

Zugofen (Windofen); piec ciągowy.

Zugramme p. Ramme.

Zugsanschluß; dobieg (łączość) pociągów (kol.).

Zugschachtofen; piec szybowy ciągowy (hut.).

Zugschraube; śruba pociągowa, naciągowa (maszyn. techn.).

Zugsdienst; 1) służba pociągowa; 2) obsługa pociągu.

Zugseil (Treibseil b. d. Seilbahn); ciągnica.

hin und herlaufendes —; ciągnica nawrotna.

umlaufendes —; ciągnica okrężna.

Zugsignal p. Signal.

Zugspannung; ciągnięcie (wyt.).

Zugspersonale (Fahrdienstpersonale); służba pociągowa (kol.).

Zugspindel; śruba przesuwowa (tokarki) (techn.).

Zugsschlußsignal (Schlußsignal) p. Signal.

Zugstange; 1) ścięgno, ściąg (bud. most.); 2) ciężgiel, pociągacz, trzon pociągowy (wozu); 3) ciagadło (wierc. ziem.).

Zugstärke (der Essen); siła ciągu.

Zugsverknötung; związanie ciągów (miern.).

Zugtebringen (das); przeróbka, przysposobienie, przygotowanie do obrotu (górn.).

Zugutemachen die Erze p. Verhütten.

Zugutemachung (das) Zugutemachen) der Erze p. Verhüttung.

Zugversuch; próba na ciągnięcie (wyt.).

Zugvorrichtung; 1) ciężgiel, przewód pociągowy, zaprzęgowy (wagonu kolejowego); 2) ściąg.

Zulage; dodatek, dopłata.

Personal —; dodatek osobisty.

Zulässig; dopuszczalny, dozwolony.

Zulässige Belastung p. Belastung.

Zulässige Spannung p. Spannung.

Zulegen (die Züge); przykładać, rysować, nanosić, mapować (ciągi) (miern. gór.).

Zulegen (das); przykładanie, rysowanie, nanoszenie, mapowanie (ciągów) (miern. gór.).

mechanisches —; przykładanie mechaniczne.

— nach berechneten Koordinaten; przykładanie według obliczonych spórzędnych.

Zulegeplatte; przykładka (miern. gór.).

Zulegzeug (Zulegekompas, Zuleginstrument); kompas przykładowy, leżący, mapowadło, nanośnik (miern. gór.).

Zuleiten; doprowadzić.

Zuleitung; 1) doprowadzenie; 2) przewód (przewodnik) doprowadzający.

Zuleitungsdraht; drut doprowadzający (el.).

Zuleitungsrohr; rura doprowadzająca, przewodowa, dopływowa (maszyn.).

Zuleitungsschnur; przewód sznurowy (sznurek doprowadzający) (el.).

Zumachebretter p. Ortsbrett.

Zumachen des Gestells; zawarcie pieca wielkiego (po jego wygrzaniu).

Zumauern; zamurować (bud.).

Zumessen; 1) odmierzyć (zamierzyć) pole (miern. gór.); 2) przypisać (komu zasługę).

Zunahme; powiększanie się, przybywanie, przyrost.

Zündapparat p. Zündmaschine.

Zündbar; zapalny.

Zündbarkeit; zapalność.

Zündbatterie; bateria zapalczą (el.).

Zünddraht p. Zündleitung 2).

Zünden (anzünden, wegtun) einen Schuß p. Abtun.

Zünder (Schmiedezunder) p. Glühspan.

Zünder (Sinter, feiner Gipsschlamm bei der Dorngradierung); naciek cieniowy, tężniczy (soln.).

Zünder; zapalnik (palnik, lont, stupina, zapłonnik, zagiew, zarzewie) (górn.).

Band —; zapalnik taśmowy, wstęgowy.

Bickford'scher (Bickford'scher Sicherheits —, Wasser —); zapalnik Bickforda, zapalnik bezpieczeństwa Bickforda.

elektrischer —; zapalnik elektryczny.

langsam brennender —; zapalnik powoli (palący się) płonący.

schnell brennender —; zapalnik szybko (palący się) płonący.

Schwefel — p. Schwefelmann.

Sicherheits —; zapalnik bezpieczeństwa.

Zundererz; ruda hubkowa, antymon hubkowy (min.).

Zündgasse (Zuglöcher); 1) zapal w milerzu (otwory od góry przez środek milerza i od spodu z boków strzechy do środka); 2) dymnik denny, dennik (otwierane przy końcu przewietrzania milerza) (węgl.).

Zündhalm p. Halm.

Zündholz (Kien); łuczywo, podpałka.

Zündhölzchen; zapalki.

Zündhütchen p. Sprengkapsel.

Zündkanal p. Zündspur.

Zündkapsel p. Sprengkapsel.

Zündleitung (Zünddraht); przewod (przewodnik) zapalczy, drut zapalczy (górn.).

Zündloch p. Zündspur.

Zündmaschine (Zündapparat); 1) zapalniczka, przyrząd zapalczy; 2) maszyna zapalczą (górn.).

elektrische —; maszyna (zapalczą) elektryczna, zapalarka elektryczna.

Zündmasse (Zündsatz); masa zapalczą, wybuchowa (górn.).

Zündmethode; sposób zapalania.

Zündmittel (pl.); środki zapalcze (górn.) p. Zünder.

Zündnadel p. Raumnadel.

Zündpatrone (Schlagpatrone); patron zapalczy (górn.).

Zündpille (bei Sicherheitslampen); spłonka zapalczą (górn.).

Zündpulver; proch zapalczy, podsypka.

Zündrequisiten; przyrządy zapalcze, przyrządy do niecenia ognia.

Zündrohr (Zündröhre); 1) p. Glühzünder; 2) p. Schießröhre.

Zündröhrchen (Rakete) p. Brandröhrchen.

Zündsatz p. Zündmasse.

Zündschnur (Sicherheitszünder, Lunte); zapalnik (palnik, lont, stupina) bezpieczeństwa (górn.).

Zündschwamm (Feuerschwamm); hubka.

Zündspur (Zündkanal, Zündloch); otwór (kanał) zapalczy, zagwiowy, lontowy (górn.).

Zündstoff; 1) materia zapalczą; 2) materia zapalna (chem.).

Zündstreifen; pasek zapalczy (w lampach bezpieczeństwa) (górn.).

Zündung (das Zünden); zapalanie, zapłon.

elektrische —; zapalanie elektryczne, zapalanie elektrycznością.

Funken —; zapalanie iskrowe.

Glüh —; zapalanie żarowe.

Zündung (das Zünden, Wegtun) eines Sprengschusses; odpalenie, odpał (naboju) (górn.).

Zündungsofen; cygan (piecyk przed zaprawą dla wygrzania wielkiego pieca) (hut.).

Zündvorrichtung; przyrząd zapalczy, zapalający (górn.).

Schlag —; przyrząd zapalczy udarowy.

Zunehmen des Flözes; zgrubienie pokładu (geol.).

Zunge (Weichenzunge, Wechselzunge, Spitzschiene); iglica, szyna zwrotnicza, kończasta, igłowa (kol.).

Zungenweiche; rozjazd iglicowy, zwrotnica iglicowa (kol.).

Zungenwurzel (Wurzel der Spitzschiene); skręt iglicy, czop obrotowy iglicy (kol.).

Zupassen p. Anpassen.

Zurechnung; 1) doliczenie; 2) poczytanie, przypisanie, imputacja.

Zurilit p. Humboldttilith.

Zurück (rückwärts); nazad, wstecz.

Zurückbewegung; ruch wsteczny, ruch wstecz.

Zurücklegung; złożenie, zwrócenie (czegoś).

— **einer Reise**; odbycie podróży.

Zurückschieben; odsunąć wstecz, cofnąć.

Zurückwerfung (Reflexion, Spiegelung) der Lichtstrahlen; refleksja, odbłask, odbłysek, odbicie (promieni świetlnych) (fiz.).

Zusammenbacken; spiekać się, spieć się (od gorąca).

Zusammenblattung p. Aufblattung.

Zusammenbrechen; 1) połamać na kawałki; 2) załamać się, zapaść się, zaważyć się, runąć.

Zusammendrückbarkeit (Kompressibilität) der Flüssigkeiten; ścisłość (fiz.).

Zusammengehörigkeit; przynależność wzajemna.

Zusammengetietet; znitowany.

Zusammengeschweißt; spawany, spojony.

Zusammengesetzt; złożony.

Zusammengesetzte Festigkeit; wytrzymałość złożona (mech.).

Zusammengesetzte Maschine; machina złożona (mech.).

Zusammenhang; związek, łączność.

Zusammenhängen; być w związku, łączyć się z czem.

Zusammenhängendes Erz (fortlaufendes Erz); ruda obłązgowa (ruda żelazna w cienkiej warstwie, lecz szeroko rozciągająca się) (geol. górń.).

Zusammenklappbar (zusammenlegbar); składalny, do składania.

Zusammenkuppeln p. Kuppeln.

Zusammenlegbar p. Zusammenklappbar.

Zusammenpressen; ścisnąć, ścisnąć, zgnieść.

Zusammenpressungsmaß; utłok, miara stłoczenia (w tłoczarce) (maszyn.).

Zusammenschlagen (vereinigen); złączyć, złożyć (górń.).

Zusammenschlagung der Grubenmaße; złączenie miar górniczych (pr. górń.).

Zusammenschlagungsbewilligung; pozwolenie na komasację.

Zusammenschmelzen (Metalle o. von Metallen); stopić, stopić się (met.).

Zusammenschneiden der Sinkwerke p. Verschneidung.

Zusammenschreibung der Grubenmaße; wpisanie (przypisanie, dopisanie) miar górniczych (łącznie z innymi) (pr. górń.).

Zusammenschweißen p. Schweißen.

Zusammensetzen; składać, złożyć, zestawić.

Zusammensetzung; 1) połączenie, złożenie; 2) skład (chem.).

— **der Farben**; dobieranie barw, kolorów.

— **der Kräfte**; składanie sił (mech.).

— **der Flöze, Gänge**; złożenie pokładów, żył (geol.).

Zusammenstellung; zestawienie, układ.

Zusammenstoß; 1) zderzenie; 2) zetknięcie, styk.

Zusammenstoßen; 1) zetknąć razem, trącić, uderzyć o siebie; 2) utłuc.

Zusammensturz; zawalenie się, runięcie.

Zusammenstürzen; zaważyć się, zapaść się, runąć.

Zusammenwirken; działać wspólnie.

Zusammenziehen; ściągać, ściągnąć.

Zusatz; 1) dodatek, przydatek; 2) p. Zuschlag.

Zusatzaggregat; agregat dodatkowy, dodany (el.).

Zusatzbestimmungen; przepisy dodatkowe, uzupełniające.

Zusatzdynamo; dynamo (prądnica) dodatkowa, dodana, pomocnicza, wzmoczna (el.).

Zusatzleitung; przewód (przewodnik) dodatkowy, dodany (el.).

Zusatzmaschine; maszyna dodatkowa, dodana, pomocnicza (maszyn. el.).

Zusatzspannung; napięcie wzmoczone (el.).

Zusatzventil (Überlastungsventil); wentyl (zawór) dla ciśnienia zwiększonego (maszyn.).

Zusatzwiderstand; opór dodatkowy (el.).

Zusatzzelle; ogniwo (bateria) dodatkowa, dopełniająca (el.).

Zuscharen (sich zuscharen, einander zuscharen, sich o. einander zusetzen); łączyć się, zbiegać się (geol.).

Zuschärfen (zuspitzen); zaostrzyć.

Zuschlag (pl. Zuschläge, Zusatz, Flußmittel); top, roztop, przyprawa, domieszka (hut.).

Zuschlagerz; top (roztop) rudny (hut.).

Zuschläger; pomocnik kowalski, młotownik, młotnik (kow.).

Zuschlaghammer p. Hammer (Vorschlaghammer).

Zuschlagkalkstein; top (roztop) wapienny (hut.).

Zuschlagmittel p. Zuschlag.

Zuschlagsschaufel p. Salzschlägel.

Zuschließen; zamknąć.

Zuschmelzen; zatopić, zalutować.

Zuschneiden (das); przyrznięcie (szyby, zwierciadła, drzewa).

Zuschrauben; zaśrubować, zakręcić.

Zuschrift; 1) przypisanie, dedykacja; 2) pismo, list, odezwa.

Zuschuß; dopłata, dodatek.
Zuschütten: 1) zasypać, przysypać; 2) dosypać.
Zusetzen (sich zusetzen, einander zusetzen); p. Zuscharen.
Zusetzen (zubegeben); dodać, domieszać, przyprawić (hut.).
Zusetzen (von Wassern) p. Zusitzen.
Zusitzen (zusetzen von Wassern); zaciekać, przeciekać, przyplýwać, wciśkać się (górn.).
Zuspitzen (zuschärfen); zaostrzyć.
Zustand; 1) stan; 2) położenie (osoby lub rzeczy).
aperiodischer — des Magneten; stan bezokresowy magnesu.
elektrischer —; stan elektryczny.
magnetischer —; stan magnetyczny, stan magnesowania.
stromloser —; stan bezprądowy.
Zustand (Zustandarbeit, Zuarbeit, Nacharbeit, Überarbeit, Weilarbeit, Verweilarbeit); przemytek, robota (praca) nadszychtowa, nadzwyczajna, ochotnicza, chwilowa, czasowa (górn.)
auf — arbeiten p. Zustehen.
Zustandsarbeit p. Zustand.
Zustandsänderung; zmiana stanu (fiz.).
Zustandschicht (ledige Schicht, Nebenschicht, Überschicht, Nachschicht); szycha (zmiana) nadzwyczajna, nadliczbowa, nadrobiona, przyrobiona (święteczna) (górn.).
Zustehen (sich zustehen, auf Zustand arbeiten); pracować przez czas, poza szychtą, przyrobić (część szychty).
Zustellen (zumachen) einen Schacht o. Hochofen; zaprawić (piec) (hut.).
Zustellen (Zumachen, Zustellung) eines Schachtofens; zaprawa pieca.
Zustellung; doręczenie, dostawienie. — **eines Ofens** (Ofenzustellung); zaprawa pieca (hut.).
Zustellungsbestätigung; poświadczenie doręczenia.
Zustellungsfrist; okres dostawy, termin dostawy.
Zustellungsgebühr; należność za doręczenie, dostawne.
Zustellungsort; miejsce doręczenia.
Zustimmung; zezwolenie, przychylenie się, zgoda.
Zuströmen; przyplýwać, dopływać.
Zu Sumpfe halten die Wasser p. Gewältigen (Grubenwässer).
Zu Tage ausgehen; wysterczać, wychodzić na powierzchnię (o pokładzie, żyłe) (geol.).

Zutagebringen (das); wyciąganie (wywożenie, wydobywanie) na świat, na powierzchnię (górn.).
Zutritt (Zugang); przystęp, dostęp.
Zutter p. Zimmerlingszutter.
Zuverlässig; pewny, wierny, niezawodny.
Zuwachs; przyrost, przybytek, powiększenie.
Zuweisung; przydzielenie, przyznanie na własność.
Zuwölben; zasklepić, sklepieniem zamknąć (bud.).
Zuzahlung; dopłata.
Zuzerrennen (Nachzerrennen) p. Zerrennen.
Zwangschiene p. Leitschiene.
Zwangsenteignung; wywłaszczenie przymusowe.
Zwangwerkbrücke p. Häng- und Sprengwerkbrücke.
Zwanzigflächner p. Ikosaëder.
Zweck (Ziel, Absicht); cel, zamiar.
Zwecke (die); ćwiek (zamkowy), ćwieczek.
Zweiachsig; dwuosiowy (kryst.).
Zweidrittellarbeit; robota (praca) dwuzmienna, robota na dwuzmian (górn.) p. Drittellarbeit.
Zweifachkabel (Zweileiterkabel); kabel podwójny, dwużyłowy (el.).
Zweifarbig; dwubarwny, dwubarwy, dwubarwisty.
Zweiflammrohrkessel p. Kessel.
Zweiflügelig (zweiseitig); dwuskrzydłowy.
Zweiflügeliger Bremsberg p. Bremsberg (beiderseitiger).
Zweig; 1) gałązka, gałąź, latorośl; 2) gałąź (nauki); 3) odgałęzienie, odnoga.
Zweighbahn; odnoga kolei, bocznica kolejowa (kol.).
Zweigeleisig (zweigleisig, zweispurig); dwutorowy (kol.).
Zweigleitung; przewód (przewodnik) odgałęźny, boczny (el.).
Zweigliedrige Größe p. Binom.
Zweigrohr (bei Rohrleitungen); rura odgałęziona, boczna.
Zweigschaltung; połączenie równoległe, bocznikowe (el.).
Zweigstrom; prąd bocznikowy (el.).
Zweigwiderstand; opór bocznikowy (el.).
Zweihändig; dwuręczny.
Zweikantig; dwukrawędziowy, dwukrawężny.
Zweileiterkabel p. Zweifachkabel.

Zweileiterschalter; wyłącznik dwuprzewodnikowy (el.).
Zweileiterschalttafel; tablica rozdzielcza dwuszynowa (el.).
Zweileitersystem; system (układ) dwuprzewodowy, dwuprzewodnikowy (el.).
Zweilichtlampe; lampa o świetle podwójnem.
Zweimalachtfächner p. Zirkonoid.
Zweimalsechsfach p. Pentagondodekaëder.
Zweimalzwölfächner (Beryloid, dihexagonale Pyramide, dihexagonales Pyramidoëder, Didodekaëder, Dipyramide, Sechs- und Sechskantner); ostrosłup dwunastoboczny, dwudziestoczterościan trójkątny (kryst.).
Zweimännisch; dwumężny, czterościczny (górn.).
Zweimeterstab; dwumetrówka, pręt dwumetrowy (miern.).
Zweiphasenanker; twornik dwufazowy, dwuprądowy (el.).
Zweiphasengenerator (Zweiphasenmaschine); prądnicza dwufazowa, dwuprądowa, dwuprądnica (el.).
Zweiphasenmotor; motor (silnik, prądnik) dwufazowy, dwuprądnik (el.).
Zweiphasenschaltung; połączenie dwufazowe, dwuprądowe.
außen verkettete —; połączenie dwufazowe z zewnętrznym sprzężeniem.
innen verkettete —; połączenie dwufazowe z wewnętrznym sprzężeniem.
Zweiphasenstrom; prąd dwufazowy, dwuprąd (el.).
Zweiphasensystem; układ dwuprądowy (el.).
Zweiphasenumformer; przetwornica^a dwufazowa (el.).
Zweiphasenwicklung; uzwojenie dwufazowe, dwuprądowe (el.).
Zweiphasig; dwufazowy, dwuprądny (el.).
Zweipolig; dwubiegunowy.
Zweiseitig; dwustronny, obustronny.
Zweiseitig behauenes Holz; płaszczak, oflisak (bud.).
Zweispannungsmaschine; prądnicza dwunapięciowa (el.).
Zweispitz (Zwiespitz, Doppelspitze, Doppelkeilhau, Doppelhaue); oskard, dwunosak, dwudziób (górn.).
Zweispitzig; dwukończasty.
Zweispurig p. Zweigeleisig.

Zweistöckig; dwupiętrowy (bud.).
Zweistufig; dwustopniowy.
Zweitaktmotor; motor dwuokresowy, dwusuwowy (maszyn.).
Zweitakt (bei Verbrennungsmotoren); dwusuw (maszyn.).
Zweiteilig; dwudzielny.
Zweitrümic (zweitrümmig, doppeltrümic) von Schächten; dwuprzędziałowy (górn.).
Zweitrümicger Bremsberg p. Bremsberg (doppeltrümicger).
Zwei- und einachsiges System p. Kristallsystem.
Zwei- und zweigliedriges System p. Kristallsystem.
Zweiwalzensystem p. Duowalzwerk.
Zweiwattig; dwuwatowy (el.).
Zweiweghahn p. Hahn.
Zweiwertig; dwuwartościowy (chem.).
Zweizöllig; dwucalowy.
Zweizölliges Brett; deska dwucalowa, dwucalówka (matr.).
Zweizylindermaschine; maszyna dwucylindrowa (maszyn.).
Zwerchaxt p. Queraxt.
Zwergkessel p. Kessel.
Zwergmotor; motor (silnik) drobny (maszyn.).
Zwickkeil; klinik.
Zwickzange p. Zange (Beiß—).
Zwiesel p. Wümschelrute.
Zwieselit (Eisenapatit); cwizelit (min.).
Zwieselkette p. Schurzkette.
Zwieselrohr (Gabelrohr) bei Rohrleitungen u. Schachtpumpen; rura rozdwojona, rozsochata, portki (techn. maszyn. górn.).
Zwieselung (eines Flözes) p. Gabelung.
Zwilling (Zwileh); drelich, parcianka (tkanina lniana lub konopna).
Zwilling; 1) p. Zwillingkristall; 2) p. Zwillingmaschine.
Zwillinge; 1) bliźnięta (astr.); 2) p. Zwillingkristall.
Zwillingssachse; oś bliźniacza, oś kryształów bliźniaczych (kryst.).
Zwillingssampfmaschine (Zwilling) p. Dampfmaschine.
Zwillingsecken; naroża bliźniacze, naroża kryształów bliźniaczych (kryst.).
Zwillingfördermaschine (Zwilling); wyciągarka (maszyn. wyciągowa) bliźniacza, dwucylindrowa (maszyn. górn.).

Zwillingskanten; krawędzie bliźniacze, krawędzie kryształów bliźniaczych (kryst.).
Zwillingskessel; kocioł bliźniaczy (maszyn.).
Zwillingskompressor; sprężarka (kompresor) bliźniacza (maszyn.).
Zwillingskristall (Zwilling); kryształy bliźniacze, bliźniaki, zrosnięcia bliźniacze (kryst.).
Zwillingsleiter; przewód (przewodnik) dwużyłowy (el.).
Zwillingsmaschine (Zwilling); maszyna bliźniacza, dwucylindrowa (maszyn.).
Zwillingspumpe p. Pumpe.
Zwillingschacht (Parallelschacht) p. Doppelschacht.
Zwillingszapfen p. Doppelzapfen.
Zwinge (Schraubenzwinge); zwornica krętowa, śrubowa.
Zwingenschraube (Schraubenzwinge, Zwingstock); ściskacz, śruba stolarska, zwora (śruba stolarska drewniana).
Zwischenablesung; przeczyt (odczyt) w bok (miern.).
Zwischenbehälter p. Receiver.
Zwischendiffusor (bei Grubenventilatoren); dyfuzor wewnętrzny, środkowy (maszyn. górń.).
Zwischendose; gniazdo przechodnie (el.).
Zwischenfeuerung; palenisko wewnętrzne.
Zwischengeleiseraum; międzytorze (kol.).
Zwischengeschirr p. Zwischenmaschine, Vorgelege.
Zwischengeschoß (Zwischenstockwerk) p. Halbgeschoß.
Zwischenglied; ogniwo pośrednie.
Zwischenisolator; izolator odporowy, pośredni (el.).
Zwischenhorizont p. Mittellauf.
Zwischenkasten; skrzynka przechodnia (el.).
Zwischenlauf (Zwischenläufel) p. Mittellauf.
Zwischenloch (Metope, Durchloch, Ausfall); międzytramie, metopa (przerwa między trójwřębami) (arch.).
Zwischenmaschine (Transmission); przenośnia maszynowa, przystawka (maszyn.).
Zwischenmauer; mur pośredni, wspólny, oddzielający (bud.).
Zwischenmittel; przerost płonny, jałowy (geol.) p. Gesteinsmittel.

Zwischenprodukt; wyrób połowiczny, przejściowy, pośredni (hut.).
Zwischenpunkt; punkt pośredni.
Zwischenrad; koło pośrednie (zębate) (maszyn.).
Zwischenraum; 1) rozstęp, przedział, luz; 2) przeciąg czasu.
Zwischenschacht (Durchschnittschacht); komin (odbudowa schodowa w stropie) (górń.).
Zwischenschaltung; włączenie (el.).
Zwischensohle (Zwischenhorizont, Mittelsohle) p. Mittellauf.
Zwischensparren p. Sparren.
Zwischenstation p. Station (Mittel).
Zwischenstockwerk (Zwischengeschoß) p. Halbgeschoß.
Zwischenstrecke p. Mittelstrecke.
Zwischenstücke (des Bohrzeuges); części środkowe (wierc. ziem.).
Zwischenträger p. Nebenträger.
Zwischenwand; ściana przedziałowa, środkowa, pośrednia, przepierzenie.
Zwischenweite; odstęp, odległość.
Zwischenwelle p. Welle.
Zwischgold; złoto połowiczne (met. techn.).
Zwitter (Zwittererz) p. Zinnzwitter.
Zwittergestein; oskał cyniakowy (geol.) p. Zinnzwitter.
Zwitterriß (Riß, Strom); pasmo żył cyniakowych (geol.).
Zwitterstock (Zwitterstockwerk); skład piętrowny (wpleciony) cyniaków (geol.) p. Zinnzwitter.
Zwölfeck; dwunastokąt (kryst.).
Zwölfeckig; dwunastokątny.
Zwölfflach (Zwölfflächner) p. Dekadeäder.
Zwölfstündner; dwunastnik, górnik 12 godzin pracujący (górń.).
Zygadit; zygadyt (min.).
Zyklisch (regelmäßig, wiederkehrend); cykliczny.
Zykloide (Radlinie); cykloida, toczna (geom.).
Zykloidenverzahnung p. Verzahnung.
Zyklopenmauer p. Mauer.
Zylinder; 1) walec, cylinder (geom.); 2) cylinder (maszyn.).
Zylinderachse; oś walca (geom.).
Zylinderanbohrung; nawiercenie cylindra.
Zylinderarmatur (Zylinderausrüstung); osprzęt (armatura) cylindra (maszyn.).
Zylinderausrüstung p. Zylinderarmatur.

Zylinderboden; dno cylindra (masz.)
Zylinderbohrer p. Röhrenbohrer.

Zylinderbohrmaschine p. Bohrmaschine.

Zylinderbohrung; draż cylindra (maszyn.).

Zylinderdamm; tama walcowa (osuszenie kopalń) (górn.).

Zylinderdarre (zur Dörrung der Salzhurmanen); suszarnia walcowa (wazzel).

Zylinderdeckel; pokrywa (dno, przykrywa) cylindra (maszyn.).

Zylinderdurchmesser; średnica cylindra (maszyn.).

Zylinderfläche; 1) powierzchnia walca (geom.); 2) powierzchnia cylindra.

Zylindergebläse p. Gebläse.

Zylinderhahn p. Hahn.

Zylinderkessel p. Kessel.

Zylinderlänge; długość cylindra.

Zylindermantel (Zylinderverkleidung); okrywa (płaszcz, osłona) cylindra (maszyn.).

Zylinderschieber (Drehschieber) p. Schieber.

Zylinderschmierung; smarowanie cylindra (maszyn.).

Zylinderstopfbüchse; dławik cylindrowy (maszyn.) p. Stopfbüchse.

Zylinderverkleidung p. Zylindermantel.

Zylindervolumen; 1) objętość walca (geom.); 2) objętość cylindra (maszyn.).

Zylinderwand (Zylinderwandung); ściana cylindra (maszyn.).

Zylinderwechsel (Zylinderhahn); p. Hahn.

Zylindrisch (walzenförmig); walcowy, walcowaty, walczasty, cylindryczny, obły (maszyn.).

UZUPEŁNIENIA.

- Abbähen** (bähen) ein Schwefelmännchen); upalić lont (nasiarkowany).
- Abbau** (Bau); odbudowa (żył, pokładów (górn.).
- diagonaler** —; odbudowa przekątnia.
- etagenartiger** — p. Etagenbau.
- firstenartiger** — p. Firstenbau.
- hydraulischer** —; odbudowa hydrauliczna (działaniem wody).
- offener** — (oberirdischer —) p. Tagbau.
- reiner** — (Preßverhau) p. Preßbau.
- schachbrettförmiger** — (schachbrettartiger —) p. Schachbrettbau.
- schwebender** —; odbudowa wznosząca się, dowierzchnia.
- streichender** —; odbudowa kierunkowa, rozciągłościowa.
- strossenartiger** — p. Strossenbau.
- tonnläger** —; odbudowa upadowa odbudowa z upadem.
- unterirdischer** —; odbudowa podziemna, kopalniana, dolna.
- Abbaubremsstrecke**; pochylnia hamulecza wyrobowa (górn.).
- Abbaugedinge**; ugoda (umowa, akord) wyrobowa (górn.).
- Abbauplan** (Abbauplan); plan odbudowy (górn.).
- Abbauraum** (Verhau, Weitung); miejsce odbudowy, wyrobisko, zroby, szeryzna, komora (górn.).
- Abbeizen** (beizen); wytrawić, wykwasić (chem. techn.).
- Abbiegung** (von der normalen Richtung); odchylenie, odchył.
- Abbohrung** (Abbohren) von Bohrlöchern; wiercenie (otworów świdrowych) (górn.).
- Abbruch** (Vorgabe, Vorgeben) bei der Gewinnungsarbeit; zbijanie, zbitka, odłamywanie, odrywanie.
— **tun** (dem Gestein abrechen); zbić, zbijać, odłamywać, odrywać.
- Abdörrstein** (abgedörrter Stein); mata (lech) srebrno-miedziowa (met.).
- Abfallapparat** (Abfallstück) beim Erdbohren; odpadak, spadak, samopadak (wierc. ziem.).
- Abfalleisen** (Eisenabfälle); odpadki żelazne (met.).
- Abfallschere** p. Abfallapparat.
- Abfallstange** (Zunge, Abfallstück) eines Freifallinstrumentes p. Abfallapparat.
- Abfangschere** (Bohrgabel); widełki podchwytcze, wiertnicze (wierc. ziem.).
- Abfeuern** (ausblasen, außer Betrieb setzen) einen Ofen; piec zgasić, wystudzić (hut.).
- Abflammen** (Steinkohle, Braunkohle); wypalić, opalić.
- Abfördern** (wegfördern); odwozić, odwieźć (górn.).
- Abförderung** (das Abfördern); odwożenie, odwiezienie, odwóz, odwózka (górn.).
- Abgangsschurf** (Wehrkasten) der Sinkwerke; cedzidło (soln.).
- Abgebepunkt**; punkt pomocniczy, palik pomocniczy (miern. górn.).
- Abgehen** (eines Gangtrummes o. Ganges); zboczenie (odnóża żyły, lub żyły samej (geol. górn.).
- Abgehendes** (abgehendes Trumm, Abgekömme, Abkommen, Abspließe, Ausläufer, Ausreißer, Gangtrum); odnóże żyły, gałąź żyły, żyła boczna, odżyłek (geol. górn.).
- Abgekömme** p. Abgehendes.
- Ableichen** (Flächen); wyrównać (bud.).
- Abgrenzungsstrecke** (Begrenzungsstrecke) eines Sicherheitspfeilers; chodnik odgraniczający, graniczny (górn.).
- Abhebekiste** (Abhubkiste, Kiste); zgarniaczka (sort.).

Abhebeschaufel (Auflegerspaten, Torfeisen) beim Torfstechen; łopatka torfowa, łopata do torfu.

Abhub (beim Siebsetzen); wygarnięcie, zgarnięcie, zebranie, zdjęcie (sort.).

Abhubkiste p. Abhebekiste.

Abichit (Strahlerz); abichit, miedz promienista (min.).

Abkerben (schlitzten); zacinać, zasiekiwać (górn.).

Abklauben (klauben); przebierać (sort.).

Abkleiden; opierzyć, opiąć (boki chodnika i t. d.) (górn. cieś.).

Abkleidung (das Abkleiden); opierzenie, opięcie (boków chodnika i t. d.) (górn. cieś.).

Abköhlen (zu Sumpfe treiben, Türkel hauen, abhütten) die Grube; zaniedbać, spustoszyć (kopalnię).

Abkommen (das Abkommende) p. Abgehendes.

Ablage (Anfluß, die Ausschütt) des Flusses; napływ, nanios (geol.).

Abläuterfaß (Ablauffaß, Schwenzbotich); kadz oddzielająca, opłókująca, przemywalna (sort.).

Abläuterkiste; skrzynka oddzielająca, opłókująca, przemywalna (sort.).

Abläutervorrichtung (Läutervorrichtung); urządzenie oddzielające, omywające, opłókujące, przemywalne (sort.).

Abläuterwasser (Läuterwasser, Waschwasser); woda płóczkowa, opłókująca (sort.).

Ablerschen (ablörschen) p. Ablürschen.

Ablürschen (ablörschen, ablerschen, ablurzen); głębić płytko, głębić szyb płytki (górn.).

Abmarken (abgrenzen); odmierzyć, odgraniczyć (miern. górn.).

Abnieseln (Gezähe abntützen); zużyć, spotrzebować (narzędzia górnicze).

Abpfählen (durch Pfähle bezeichnen); wypalikować, wytyczyć (miern.).

Abpfänden (verpfänden); utwierdzić klinami, zaklinować, uklinić (górn. cieś.).

Abpflocken (abstecken); wytyczać, wytykać (miern.).

Abplötzen (plötzlich abkühlen); nagle oziębić, ochłodzić (met.).

Abpritschen p. Abrichten.

Abrauchen (abdampfen); 1) parować, wyparować, ulotnić się; 2) odparować, ulotnić, w parę przemienić (chem. techn.).

Abrazit; abracyt (min.).

Abrichten (eine Zimmerung mit dem Sperrmaße abmessen); wymierzyć (wyznaczyć) wymiar drzwi kopalnianych (górn.).

Abrichten (ausrichten, geradrichten, abpritschen) Bleche u. s. f.; wyrównać, wyprostować (met.).

Abrichtplatte (Richtplatte, Richtbank); wyrównia, płaszcza, stół monterski, prawidło.

Abritzen (ausrichten, suchen) verworfene Lagerstätten; odszukiwać złoża przesunięte (uskokiem odrzucone) (górn.).

Abseheiben (Scheiben abheben, rosettieren; łupać (ścinać) krążki miedziane (met.).

Abscheider (Gasabscheider); oddzielnacz (rozdzielacz) gazu (techn.).

Abשמלזסicherung (Schmelzsicherung); stopka, bezpiecznik topny, topikowy (el.).

Abschwenzen (auf einem Schwenzsieb abläutern); opłókać (rudę) (sort.).

Absichern der Erze; mycie, oczyszczanie rudy (na korytku probierczem).

Abspließe (Absplisse) p. Abgehendes.

Abteilung für Ingenieurwesen; wydział inżynierski.

Abteilung für Maschinenbau; wydział budowy maszyn.

Abtrecken (abladen) das Erz, den Schlich; wyłożyć, wypróżnić, wyladować.

Abtrocknen (entwässern) Lagerstätten, Kohle; osuszyć, odwodnić (górn.).

Abtropfen (Tröpfeln, Absocken) der Sole in den Gradierhäusern; kapanie (ociekanie) solanki (soln.).

Abwärtsbohren (das); wiercenie w dół, na dół, ku dółowi (górn.).

Abwäsche (das Läuterwaschen, Läutearbeit); płókanie, mycie, czyszczenie rudy (oddzielanie części ziemnych) (sort.).

Abzapfen (ablassen) Wasser; ściągnąć, spuścić (wodę) (górn. hut. techn.).

Abzieher (Anschläger); ściągacz, zapinacz (górn.).

Abzugsbühne (Bühne, wo die Fördergefäße abgenommen werden); pomost odbiorczy (górn.).

Abzugsgerinne (b. Wasserrädern); łotok (koryto, rynna) odpływowy, odwadniający (maszyn.).

Abzugsrinne (Herdflutgerinne) beim Schlämmgraben; złób odpływowy, odciekowy (sort).

Abzugsröhre (Abzugsröhre); rura odpływowa, odciekowa, ściekowa (maszyn.).

Abzugsrösche (offene Rösche) zur Ableitung der Grubenwässer; rów odciekowy, ściek (górn.).

Acadiolith; akadiolit (min.).

Achatjaspis; jaspis agatowy (min.).

Achmatit; achmatyt (min.).

Achroit; achroit (min.).

Achtaragdit; achtaragdyt (min.).

Achtfiach (Achtfiachner, Oktaëder); ośmiościan (kryst.).

Achstünder (ein Bergarbeiter, welcher eine achtstündige Schicht verfährt); kopacz ośmiogodzinny, górnik 8 godzin pracujący (górn.).

Achtundvierzigfiach (Hexakisoktaëder); czterdziestoośmiościan (kryst.).

Adamantoid p. Achtundvierzigfiach.

Adamit; adamit (min.).

Ädelforstit (Aedelforstit); edelforstyt (min.).

Adiaphanspat; 1) p. Saussurit; 2) p. Gehlenit; 3) p. Nephrit.

Adlerstein (Klapperstein); kamień orłowy (min.).

Aegyrin; egiryń (akmit) (min.).

Aeschynit (diatomes Melanerz); eschinit, eszynit (min.).

Aftergerinne (Raßrinne); złoby mułowe (sort.).

Afterkristall (Pseudokristall, Pseudomorphose); kryształ fałszywy, nibykryształ, pseudomorfoza (kryst. min.).

Agalmatolit (Bildstein, chinesisches Speckstein, unteilbarer Glyphinsteatit); agalmatolit, obrazkowiec (min.).

Agricolit; agrykolit (min.).

Agtstein (gelbes Erdbarz, Bernstein); bursztyn, sukeynit (min.).

Akanthit; akantyt (min.).

Akmit (Achmit); akmit (egiryń) (min.).

Aktinolith (Actinolith, Strahlstein); aktynolit, promieniec (min.).

Aktinolithschiefer (Strahlsteinschiefer); żupek aktynolitowy (geol.).

Albertit; albertyt (min.).

Albin (Apophyllit); albin (min.).

Alexandrit; aleksandryt (min.).

Algerit; algeryt (min.).

Algodonit; algodonit (min.).

Alisonit; alisonit (min.).

Alkalimetalle (Metalle der Alkalien); kruszce ługowcowe, alkaliczne, potasowce alkaliczne (chem.).

Alkalicz; alkaliczny, ługowcowy.

Allagit; allagit (min.).

Allanit (Cerin, tetartoprismatisches Melanerz); allanit (min.).

Allemontit (Arsenikantimon, Arsenikspießglanz, Antimonarsen, Antimonarsenik); alemontyt (min.).

Allochroit; alochroit (min.).

Allogonit (Herderit); herderyt (min.).

Alloklas; aloklaz (min.).

Allomorphit; alomorfit (min.).

Allophan (lamprochromatischer Opalinallophan); alofan (min.).

Alluaudit (Grüneisenerz); aluodyt, alluauodyt (min.).

Alluivialboden; grunt napływowy, namulony, aluwialny (geol.).

Alluivialgebilde (Alluivialgebirge, Alluivialgruppe, Alluivialperiode, Alluivialschichten, alluiviale o. angeschwemmte o. rezente Bildungen, Alluvium); utwory napływowe, osady aluwialne, aluwium (geol.).

Alluvion (Angeschwemmtes); napływ, namulenie, przysypisko (geol.).

Alluvium p. Alluivialgebilde.

Almandinspat rhomboëdrischer (Eudialith, Eudialyt); eudyalit (min.).

Alquifoux (Glasurerz); alkwife, błyszcz garncarski (błyszcz ołowiu sproszkowany) (min. techn.).

Alstonit (Bromlit, Barytobikalzit); alstonit (bromlit) (min.).

Altait (Tellurblei, hexaëdrisches Tellur); altait, telurek ołowiu (min.).

Alumian; alumian (min.).

Aluminate (tonsaure Salze) gliniany (chem.).

Aluminit (Websterit); aluminit (min.).

Aluminiumhydroxyd (Tonerdehydrat); wodorotlenek glinowy (chem.).

Aluminiumoxyd (Tonerde, Alaunerde); tlenek glinowy, glinka (chem.).

Amalgamiergold; złoto amalgamowane, nartęcione (met.).

Amalgamiersilber; srebro amalgamowane, nartęcione (met.).

Amazonzenstein (Amazonit); kamień amazoński (min.).

Amblygonit (prismatischer Amblygonspat); amblygonit (min.).

Amiant (Amiant, Erdflachs, Bergwolle); amiant, len górny (min.).

Ammoniakalze (Ammoniumsalze); sole amonowe (chem.).

Amorphie (Amorphismus); bezpostaciowość (min.).

Amphibolit (Hornblendefels); amphibolit (geol.).

Amphibolitschiefer (Hornblende-schiefer); łupek amfibolowy (geol.).
Amphigen (Leucit); amfigen, leucyt (min.).
Amphodelit; amfodelit (min.).
Anamesit; anamezyt (geol.).
Anamorphose; anamorfoza (fiz.).
Anatas (Oktaëdrit, pyramidales Titan-erz); anataz, oktaedryt, tytan oktaedryczny (min.).
Anauxit; anauksyt (min.).
Anbähen p. Abbähen.
Anbau; dobudowa, dobudówka, przybudówka (bud.).
Anbremsen; zahamować (maszyn.).
Anfahrungsart (Anfahrungsplatz, Anfahrungsstelle); miejsce obnażenia (odkrycia) złoża mineralnego.
Anfangsfirstbohrer; początnik (nawiertak) stropowy (górn.).
Anfangsartbohrer; początnik (nawiertak) przodkowy (górn.).
Anfangsstange; żerdka (wiertnicza) pierwsza, początkowa (wierc. ziem.).
Anfangsstrossbohrer; początnik (nawiertak) spodkowy, spagowy.
Anfühlen (von Mineralien); dotykać.
Angeflogen (von Mineralien); naleciały.
Angeschmaucht (angeschmogen, angeflogen) von Gangmassen; naleciały (geol. gór.).
Angeschwemmtes p. Alluvion.
Angewachsen (von Kristallen, Gängen, Flözen); przyrośnięty, przyrosły.
Angewäge (Angewege, Angewägebalken, Angewelle, Angeweihe, Angewehre, Angewiege, Anwelle, Anwellblock, Anwegeh Holz); podwalina, podstawa, osada (maszyn.).
Angewittert (von Mineralien); zwiertzały (z wierzchu).
Anglarit; anglaryt (min.).
Anglesit (Vitriolblei); anglezyt, ołowien, siarczan ołowiu (min.).
Anhaspen (die Fahrten); przytwierdzić, przyskobić, przyklamrować (górn.).
Anheben (bei Pumpen); podnieść, nabrać, udźwignąć (maszyn. gór.).
Anheben (anholen, anziehen); podciągnąć, podźwignąć (wyciągiem, kołowrotem) (maszyn. gór.).
Anisometrisches System p. Kristallsystem.
Ankerit (paratomes Kalkhaloid); ankieryt (min.).
Ankleideraum (Ankleidezimmer); ubieralnia, szatnia.

Anlegegoniometer (Handgoniometer); goniometr ręczny (min. kryst.).
Annabergit (Nickelblüte); annabergit, kwiat nikłowy (min.).
Annit; anniwit (min.).
Anorthotyp (triklinische o. triklinoëdrische Pyramide, ein- u. eingliedriges Oktaëder); ostrosłup trójskośny, ośmiościan trójskośny (kryst.).
Ansaufen (sich mit Wasser füllen) vom Gestein, vom Bergbau; nawodnić się (napełnić się wodą), nabrać wody (górn.).
Ansäufen (ersaufen, unter Wasser setzen); nawodnić, zalać, zatopić kopalnię (górn.).
Anschläger; nakładacz, narażacz, zapinacz (górn.).
Antediluvianisch; przedpotopowy (geol.).
Antediluvianische Schichten; warstwy przedpotopowe (geol.).
Anteilsverhältnis; stosunek udziałów.
Anthophyllit (prismatischer Schillerspat); antofilit, goździkowiec (min.).
Anthosiderit; antosyderyt (min.).
Anthraconit; antrakonit (min.).
Anthrakoxen; antrakoksen (min.).
Antrazitschiefer; łupek antracytowy (geol.).
Anthropozoische Periode (Quartärformation); formacja czwartorzędna (czwartorzędowa) (geol.).
Antigorit; antygoryt (min.).
Antimon-Arsenfahlerz (Arsen-Antimonfahlerz); tetraedryt antymonowo-arsenowy (min.).
Antimonbaryt prismatischer (Weißspießglanzerz); walentynit, kwiat antymonu, antymon biały (min.).
Antimonblei; 1) p. Steinmannit (min.); 2) p. Hartblei (met.).
Antimonbleierz (Bournonit); burnonit, szaromiedniak ołowiany (min.).
Antimonblende (Pyrostibit); blenda antymonowa, antymon czerwonawy, kermesył, pirostybit (min.).
Antimonblüte (Spießglanzblüte) p. Antimonbaryt prismatischer.
Antimon-Fahlerz (dunkles Fahlerz, Schwarzgültigerz, Schwarzerz); tetraedryt antymonowy, ciemny (min.).
Antimonkupferglanz (Wölchit); błyszcz antymonowo miedziany, welchit (min.).
Antimonnickel (Breithauptit); breitauptyt (min.).

- Antimonnickelglanz** (Ullmannit); blyszcz antymoniklowy, krusz antymoniklu, ulmanit (min.).
- Antimonocker** (Spießglanzocker); ochra antymonowa (min.).
- Antimonsilber** (Spießglanzsilber); srebro antymonialne, dyskrazyt.
- Antimonsilberblende** (Pyraryryt); blenda antymonowo-srebrna, srebrzak czerwony, pirargiryt (min.).
- Antimonzinner** (Pyrostibit); blenda antymonowa, antymon czerwony, pirostybit (min.).
- Antrimolith**; antrymolit (min.).
- Anwäsche** (Abwäsche, Abwasch, Aufheben, Obrist) beim Kehlherd; opłókanie, przemycie (jedno opłókanie, jedno przemycie) (sort.).
- Apatelit**; apatelit (min.).
- Aphanesit** (Strahlerz); miedź promienista, abichit (min.).
- Aphrizit** (schwarzer Schörl o. Turmalin, Graupenschörl); afrycyt (min.).
- Aphrodit**; afrodyt (min.).
- Aphrosiderit**; afrosyderyt (min.).
- Aphthalos**; aftalos (min.).
- Aphthonit**; aftonit (min.).
- Aplit**; aplit (geol.).
- Aplom**; aplom (min.).
- Apyrit**; apiryt (min.).
- Aragonitsinter** (Sprudelstein); skrzep aragonitowy, kamień szprudlowy, karlsbadzki, źródleniec (min.).
- Aräoxen**; areoksen (min.).
- Arbeiterherberge**; gospoda robotnicza, gospoda dla robotników.
- Arbeitskraft**; siła robocza, robocizna.
- Arbeitsleistung**; 1) praca wykonana; 2) działalność, moc pożytkowa; 3) wytrócość.
- Arbeitspause**; przerwa w pracy, przerwa w robocie.
- Arbeitszacken** (Schlackenzacken) beim Frischfeuer; calka (ostawa) przodkowa, spustowa (met.).
- Arcanit** (prismatisches Pykrochylinsalz, Glaserit); arkanit, glazeryt (min.).
- Ardennit**; ardenit (min.).
- Arendalit**; arendalit (min.).
- Arfvedsonit** (peritomer Augitspat); arfvedzonit (min.).
- Argentan** (Packfong, Neusilber, Chinasilber); argentan, pakfong, nowe srebro, srebro chińskie (met.).
- Argentopyrit**; pyryt srebrny, argentopyryt (min.).
- Arkansit**; arkanzyt (min.).
- Arksutit**; arksutyt (min.).
- Arquerit**; arkeryt (min.).
- Arrondierung**; zaokrąglenie.
- Arsen-Antimonfahlerz** p. Antimon-Arsenfahlerz.
- Arsenblende** (Arsenikblende, Arsen-glas, gelbe Arsenblende, Auripigment); żłotołusk żółty, żłotokost, aurypigment (min.).
- Arsenblende** (Arsenikblende, Arsen-glas, rote Arsenblende, Realgar); żłotołusk czerwony, sandaraka, realgar (min.).
- Arseneisen** (Lölingit); lelingit (min.).
- Arseneisensinter** (Pittizit); skrzep arsenowo-żelazny, naciek żelazny, pitycyt (min.).
- Arsenfahlerz** (Arsenikfahlerz, lichte Fahlerz); tetraedryt arsenowy (min.).
- Arsenglanz** (Arsenikglanz); blyszcz arsenowy (min.).
- Arsenglas** (gelbes u. rotes Arsen-glas) p. Arsenblende.
- Arsenik**; arsen (min. chem.).
- gediegen** — p. Scherbenarsenik.
- gelber** — p. Auripigment.
- roter** — p. Realgar.
- weißer** — bezwodnik kwasu arsenowego.
- Arsenikalkies** p. Arseneisen.
- Arsenikantimon** p. Allemontit.
- Arsenik-Antimon-Fahlerz** p. Antimon-Arsenfahlerz.
- Arsenikblende** p. Arsenblende.
- Arsenikblüte** p. Arsenit.
- Arsenikeisen** p. Arseneisen.
- Arsenikeisensinter** p. Arseneisensinter.
- Arsenikerz** (Arsenerz); ruda arsenu (min. gór. hut.).
- Arsenikfahlerz** p. Arsenfahlerz.
- Arsenikglanz** p. Arsen-glanz.
- Arsenikkies** (Arsenikies, Arsenopyrit); krusz arseno-żelazny, mispikiel, arsenopyryt (min.).
- Arsenikkobalt** (Speiskobalt); arsenek kobaltu, smaltyn, smaltyna, kobalt siatkowy (min.).
- Arsenikkobaltkies** (Skutterudit); skuterudyt, pyryt teseralny (min.).
- Arsenikkupfer** (Domeykitt); domeykit, konduryt, arsenek miedzi (min.).
- Arsenikmangan** (Arsenmangan, Kanait); kaneit (min.).
- Arseniknickel** (Weißnickelkies, Ram-melsbergit); ramelsbergit (min.).
- Arsenikspießglanz** p. Allemontit.
- Arseniosiderit**; arseniosyderyt (min.).
- Arsenit** (Arsenolith, Weißarsenikerz); arsenit, arsenolit, arsenik biały, pokwit arsenikalny (min.).

Arsenkupfer p. Arsenikkupfer.
Arsenmangan p. Arsenikmangan.
Arsennickelglanz (Gersdorffit);
 błyszcz niklu, nikiel szary, gersdorffit.
Arsenolith p. Arsenit.
Arsenomelan (Skleroklas); skleroklas, sartoryt (min.).
Arsensilber (Arseniksilber); srebro arsenikalne (min.).
Arsensinter (Arseniksinter, Skorodit); skorodyt (min.).
Arzneimittel; środek leczniczy, lek, lekarstwo.
Asbestumhüllung; obwój (płaszcz) azbestowy, osłona (otulina) azbestowa (maszyn. techn.).
Asbolan (Asbolit, Kobaltmanganerz); asbolan, kobalt czarny ziemisty (min.).
Aschenseite (Wolfseite) beim Frischfeuer; ściana tylna (met.).
Äschynit p. Aeschynit.
Asmanit; asmanit (min.).
Aspasiolith; aspazyolit (min.).
Asperolith; asperolit (min.).
Aspidolith; aspidolit (min.).
Astrapialit (Fulgurit, Blitzröhre, Blitzsinter); fulguryt, strzałka piorunowa, piorunowiec (min.).
Astrophyllit; astrofilit (min.).
Atakamit (Salzkupfererz); atakamit, solan miedzi (min.).
Atelesit (Atelestit); atelestyt (min.).
Atheriastit; aterystyt (min.).
Atlasit; atlasyt (min.).
Ätzsublimat (Ätzquecksilber); sublimat, chlorek rtęciowy (chem.).
Auerbachit; auerbachit (min.).
Aufbereiten; przygotować (sort.).
Aufbereitung (mechanische Aufbereitung) der Erze, Kohle u. s. f.; przygotowanie, przygotowywanie, wzbogacanie (t. j. oczyszczenie rudy, węgla, soli i t. d. od towarzyszących im nieużytecznych minerałów z pomocą mechanicznego rozdrobienia i przemywania) (sort.).
Aufbereitungsanlage; zakład do przygotowywania, wzbogacania (rud i t. d.), wzbogalnia, p. Aufbereitungsanstalt.
Aufbereitungsgut; materiał do przygotowywania, wzbogacania (sort.).
Aufbereitungsverlust; strata skutkiem przygotowywania, wzbogacania (sort.).
Aufbruch p. Überbrechen.
Auflockerung; 1) rozpulchnianie, spulchnianie (ziemi); 2) skruszanie (rud przy prażeniu).

Aufmacharbeit p. Aufbereitung.
Aufsatteln (auftragen) einen Schacht; podwyższyć (nadstawić) szyb (t. j. ujście szybu) (górn.).
Aufsteigender Luftstrom; wznoszący się prąd powietrza (przy prażeniu rud).
Aufsteigendes Feuer; zar wznoszący (przy prażeniu rud).
Auftragebrett (Gefällbrett, Hauptbrett) beim Kehrherd; dno nadawcze, spód nadawczy (sort.).
Auftrag; nanosić (miern.).
Aufzugskloben; ścisnąć (pazur, hak) wyciągowy (wierc. ziem.).
Augenachat (Punktachat); agat kropkowany (min.).
Augelith; augelit (min.).
Augitoid (Hemiorthopy, monoklinische o. monoklinoëdrische Pyramide, klinorhombische o. schiefrrhombische Pyramide, zwei- u. eingliedriges Oktaëder); ostrosłup jednoskośny, ośmiościan dwuskośnoosiowy (kryst.).
Aurichalzit; aurychalcyt, kwiat mosiężny (min.).
Ausbärbühne (Ableckbühne, Abtropfbühne); ślimadło, okapnica (warzel.).
Ausbauchung (Bauch, Kohlsack) eines Hochofens; przestron (hut.).
Ausbruch (des Erdöles); wytrysk (ropy).
Ausreißer p. Abgehendes.
Ausschubflaschen (Stoßherdköpfe) b. d. Stoßherdwelle; palce wysuwne (sort.).
Austragegerinne (Austragrinne, Sammelrinne) bei Pochwerken; żółb (koryto) wylewny, wynośny (sort.).
Austrageloch (Spundloch) beim Naßpochwerk; otwór wysypany (sort.).
Austräger (Austragestempel, Mehlstempel) beim Naßpochwerk; stępor wypustowy, ostatki (sort.).
Auswaschen; 1) wymyć, przemyć, przepłókać (chem. sort.); 2) wymulić.
Automolit (oktaëdrischer Korund); automolit, spinel cynkowy (min.).
Autunit (Uranit); autunit, uranit (min.).
Axinit (prismatischer Axinit); aksynit, kliniastek, sklistyniec, skluteń (min.).
Babingtonit (axotomer Augitapat); babingtonit (min.).
Bacherz; żelaziak potokowy, ruda żelazna potokowa (min. geol.).
Bagrationit; bagratyonit (min.).
Baikalit; bajkalit (min.).
Balais (Balas) p. Ballas.

Balkengerüst; 1) rusztowanie belkowe; 2) belkowanie (bud.).
Ballas (Ballas-Rubin, Rubin-Ballas, Rubin-Balais, Balais); balas, ballas, rubin winny, bład, cielisty (min.).
Ballesterosit; ballesterozyt (min.).
Baltimorit; baltymoryt, skóra górna (min.).
Bamlit; bamlit (min.).
Bandjaspis; jaspis wstęgowy (min.).
Bandlesetisch (Leseband, Klaubband); przebieradło taśmowe, taśma (pas) do przebierania (sort.).
Bankweise; słojami, ławami (geol.).
Barnhardt; barnardyt (min.).
Barrandit; barrandyt (min.).
Barrengold (Stangengold); złoto prętowe, złoto w prętach (met.).
Barrensilber (Stangensilber); srebro prętowe, srebro w prętach (met.).
Barsowit; barzowit (min.).
Barytkalzit (hemiprismatischer Halbaryt); barytokalcyt (min.).
Basaltjaspis; jaspis bazaltowy (min.).
Basaltspeck (Basaltspeckstein); słoniec bazaltowy (min.).
Basanit; bazanit, porfir bazaltowy.
Basanomelan (Titaneisen, Eisenrose); bazanomelan, róża żelazna (min.).
Bastit (diatomer Schillerspat); bastyt, kamień migający (min.).
Batrachit; batrachit (min.).
Baubehörde; władza budowlana.
Bauch; brzuch, wzdęcie, zgrubienie.
einen — werfen (von Gängen); nadymać się, grubieć (geol.).
Baudisserit; baudyseryt (min.).
Bauführung; prowadzenie budowy.
Baulit (Krablit); baulit (min.).
Baumwollisolierung; izolacja bawełniana.
Baumwollumspinnung; omotanie (oplecenie) bawełniane.
Bauordnung; ustawa budownicza, budowlana.
Bawalit; bawalit (min.).
Beanständung; zakwestyonowanie.
Beaufsichtigung; dozór, dogład.
Beaumontit; bomontyt, beaumontyt (min.).
Bechilit; bekilit, bechilit, borokalcyt (min.).
Befahrungsbuch; księga objazdowa (gór.).
Beibrechen (einbrechen) von Mineralien; znajdować się, występować, przychodzić (gór.).
Beraunit; berunit, beraunit, eleonoryt (min.).

Berengelit; berengelit (min.).
Beresit; berezyt (geol.).
Bergbaugenossenschaft; stowarzyszenie górnicze.
Bergbraun (Umbrä); umbra (min.).
Bergfein (bergfeines Silber); srebro błyskowe, migocące (met.).
Bergfleisch (Bergkork); mięso górne (min.).
Berggold; złoto kopalne (min. gór.).
Bergingenieur; inżynier górniczy.
behördlich autorisierter —; rządowo autoryzowany inżynier górniczy.
Bergkamm; grzbiet góry (geol.).
Bergkork (schwimmender Asbest); korek górny (min.).
Bergkreide; kreda kopalna, rodzima (geol.).
Bergkupfer; miedź rodzima (min.).
Berglosung; odsypka rumów (odrzucenie rumów od przodka) (gór.).
Bergmannit (Spreustein); bergmannit, kamień plewisty (min.).
Bergmilch (Mondmilch); mleko górne, mąka skalna (min.).
Bergmutter (taube Bergart); skała płonna, jałowa (geol.).
Bergpapier (Art Asbest); papier górny (min.).
Bergpolizeiverordnung; rozporządzenie górniczo-policyjne.
Bergpolizeivorschriften (pl.); przepisy górniczo-policyjne.
Bergschwefel; siarka rodzima, kopalna (min.).
Bergzinn; cyniak górny, cyna kopalna (min.).
Bergzinner; cynober rodzimy (min.).
Berlinit; berlinit (min.).
Bernsteinerde; ziemia bursztynowa (geol.).
Bernsteinformation; formacja bursztynowa, utwór bursztynowy (geol.).
Bernsteinlager; złożo (pokład) bursztynu (geol.).
Bernsteinschichten (Bernsteinformation); warstwy bursztynowe, warstwy bursztynu (geol.).
Berthierit; bertyeryt (min.).
Berührungselektrizität; elektryczność dotykowa, galwanizm (el.).
Beryllerde (Berylliumoxyd, Glycinerde); glucyna (chem.).
Beryllid (Zweimalzölfflächner); ostrosłup dwunastoboczny, dwudziestoczterościan trójkątny (kryst.).
Berzelit (Kühnit); berzelit (min.).
Berzelin (Selenkupfer); berzelin (min.).

Beschickungsboden (Gichtboden); ganek gichtowy (hut.).
Besetzgrand (Besatz); przysypka, przybitka (nabojowa) (górn.).
Besitzstandsbuch; księga stanu posiadania (pr. górń.).
Bessemerprozeß (saurer Windfrischprozeß); świeżenie bessemerowskie (met.).
Bessemern; bessemerować, świeżyć sposobem Bessemera (met.).
Bessemern (Bessemerverfahren, Bessemermethode); bessemerowanie, sposób Bessemera (met.).
Bessemerstahl; stal bessemerowska, stal Bessemera (met.).
Betriebsabteilung; oddział ruchu.
Betriebsaufseher; dozorca ruchu.
Betriebseinstellung; zastanowienie (wstrzymanie) ruchu.
Betriebskanzlei; kancelarya ruchu.
Betriebsplan; plan ruchu, plan przedsiębiorstwa.
Beudantit; beudantyt (min.).
Beyrichit; bejrychit (min.).
Bieberit (Kobaltvitriol); biberyt (min.).
Bildstein p. Agalmatolith.
Bimssteinlava; lawa pumeksowa (geol.).
Bimssteinporphyr; porfir pumeksowy (geol.).
Binnenseebecken (Landseebecken); kotlina słodkowodna (geol.).
Binnit; binit (min.).
Biotin; biotyn (min.).
Bipyramidal-Dodekaëder p. Quarzoid.
Bismutin (prismatischer Wismutglanz); bizmutyn (min.).
Bismutit; bizmutyt (min.).
Bismutoferrit (Grüneisenerde); bizmutoferryt (min.).
Bissolith; bysolit (min.).
Bitterkalk (Bitterspat); spat magnezowy, spat gorzki, dolomit (min.).
Bittersalzsee; jezioro gorzko-słone (geol.).
Bitterspat p. Bitterkalk.
Bitterwasser; woda gorzka (min.).
Blasenkupfer (Rohkupfer); surowiec miedzi rafinowany, miedź czarna, czarnomiedź (met.).
Blasenstahl; stal bąblasta, pęcherzykowa (met.).
Blattel (pl. Blatteln, o. Platteln, Scheibeneisen); surowiec krążkowy (met.).
Blättergips; gips blaszkowaty, lodowaty, selenit (min.).

Blättertellur (Nagyagererz); telur blaszkowy, ziemian blaszkowy, nagyagit (min.).
Blättertorf; torf liściowaty (min.geol.).
Blätterzeolith (Heulandit); heulandyt, stylbit (min.).
Blaubleierz; ołów błękitny (min.).
Blaueisenerde (blaue Eisenerde, Eisenblauerde, erdiges Eisenblau, erdiger Vivianit); ziemia niebieska, wiwianit ziemisty (min.).
Blaueisenstein (Krokydolit); krokydolit (min.).
Blauerz; syderyt niebieski zwietrzały (min.).
Blaufarbe (Schmalte, Smalte); szmalta, smalta, błękit kobaltu (chem. techn.).
Blauspat (Lazulith); spat błękitny, klaprotyn, lazulit (min.).
Blauvitriol (Kupfervitriol); wityrol niebieski: 1) siarczan (wityrol) miedzi (chem.); 2) koperwas właściwy, chalkantyt (min.).
Blechsturz (Eisenblechsturz); placek, sztorc, żelazo blachowe (met.).
Blei-Antimonerz (Bleiantimonglanz, Zinckenit); cynkenit (min.).
Bleiantimonit (Jamesonit); jamesonit (min.).
Bleiar্সenglas (Skleroklas); skleroklaz, sartoryt (min.).
Bleiar্সenit p. Dufrenoyisit.
Bleibismutit p. Cosalit.
Bleigelb (Massicot); glejta żółta, masykot (min. chem. techn.).
Bleiglimmer; lyszczyk ołowiany, mika ołowiana (min.).
Bleigummi (Gummispat); plumbogumit (min.).
Bleihornerz (Kerasin); ołów rogowy, kerazyn, fosgenit (min.).
Bleilasur (Linarit); linaryt (min.).
Bleileder (Schwarzblick); błysk czarony (met.).
Bleimulm (mulmiger o. verwitterter Bleiglanz); błyszcz ołowiu zwietrzały, galena zwietrzała (min.).
Bleiniere (antimonsaures Bleioxid); ołów nerkowy, bindheimit (min.).
Bleisafran (Mennige); minia, minium (min. chem.).
Bleisanderz; ruda ołowiana piaszczysta (min.).
Bleischrot (Flintenschrot, Schrot); śrót (do strzelania).
Bleistein (Bleilech); matta ołowiana, kamień (lech) ołowiany (met.).
Bleizinner (Mennige); minia, minium (min. chem.).

Blendenfeuer (brennendes Grubenlicht, Blende, Grubenblende); lampka (latarnia) górnicza, kaganek górniczy (w Freibergu) (górn.).

Blicksilber (bergfeines Silber): srebro błyskowe, migoczące (met.).

Blödīt; bledyt (min.).

Bockhaspel dreibeiniger (Bohrtriangel); trójnóg wiertniczy (wierc. ziem.).

Bodenīt; bodenit (min.).

Bodenleiste (b. Bohrtürmen); listwa nożna (wierc. ziem.).

Bodenrennen (Weißmachen des Roh Eisens); bielenie, rafinowanie surowizny (met.).

Bogenlehre (Bogengerüst, Lehrgerüst, Lehrbogen); krążyna (bud.).

Bogensäge; piła łukowa, kabłącznica, esówka (narz.).

Bohlenungszimmerung (Bohlenschrotzimmerung); wyprawa dylowa (dylami), obudowa dylowa (dylami) (górn.).

Bohranlage; wiertarnia, zakład wiertniczy (wierc. ziem.).

Bohrbank (Bohrmeisterbank, Bank); ława (ławka) wiertnicza, wiertarska (wierc. ziem.).

Bohrbankverschluß; bramka ławy (ławki) wiertniczej (wierc. ziem.).

Bohrbetrieb (Bohrarbeit); ruch wiertniczy, wiercenie.

Bohrbüchse (Büchsbohrer); swider dzwonowy, dzwonec (wierc. ziem.).

Bohrgebäude; zabudowanie wiertnicze (wierc. ziem.).

Bohrgehilfe; pomocnik wiertniczy.

Bohrgeräte; przyrządy wiertnicze, narzędzia wiertnicze.

Bohrjournal; dziennik wiertniczy (wierc. ziem.).

Bohrkran; żóraw wiertniczy, ryg (wierc. ziem.).

kanadischer —; żóraw wiertniczy kanadyjski, ryg kanadyjski.

Bohrkrangebäude; zabudowanie (budynek) rygu wiertniczego, żórawia wiertniczego (wierc. ziem.).

Bohrkurbelzapfen; czop korby wiertniczej (wierc. ziem.).

Bohrmeister; wiertacz, majster wiertniczy (wierc. ziem.).

Bohrprofil; profil wiertniczy (wierc. ziem.).

Bohrterrain; teren wiertniczy.

Bohrtriangel; trójnóg wiertniczy.

Bohrturmkrone; korona (szczyt) wieży wiertniczej (wierc. ziem.).

Bohrturmtraverse; belka wieżowa, dźwigar wieżowy (wierc. ziem.).

Bol (Bolus, Bolarerde, Lemnische Erde); bolus, ziemia lemniejska, pieczętna (min.).

Bologneser Spat (bologneser Stein, bononischer Steinspat, strahliger Schwerspat); spat boloński, kamień boloński (min.).

Boltonit; boltonit (min.).

Bolus (Lemnische Erde) p. Bol.

Bombiccit; bombicyt (min.).

Bombit; bombit (łupek czarny, gliniasty z Bombaju) (geol.).

Bononischer Steinspat p. Bologneser Spat.

Bonsdorffit; bonsdorfit (min.).

Borazitoid (Hexakistetraëder); czworosćcian poszóstny, sześćczworosćcian, heksakistetraedr (kryst.).

Boraxspat (Boraxstein, Borazit); boracyt (min.).

Bordit; bordyt (min.).

Born; studnia solankowa (soln.).

Bornit; 1) p. Buntkupfererz; 2) tetradymit (jozeit) (min.).

Borokalzit (Hydroborokalzit); borokalcyt, bekilit (min.).

Boronatrokalzit (Natroborokalzit, Ulexit); boronatrokalcyt, natroborokalcyt, uleksyt (min.).

Borsäure (Boraxsäure); kwas borowy (chem.).

Borsäure (natürliche Borsäure, prismatische Boraxsäure, Sassolin); kwas borowy, sasolin (min.).

Botryogen (hemiprismatisches Botryogensalz, roter Vitriol); botryogen (min.).

Botryolith (Faser-Datolith); botryolit, gronowiec (min.).

Bouteillenstein (Moldavit); kamień butelkowy, moldawit (min.).

Bowenit; bowenit (min.).

Bramahkolben (Mönchskolben); nur, nurnik, łók peñny (maszyn).

Branchit; branchit (min.).

Branderz (Gemenge von Zinnober u. Idrialit); zgorzelica, smolista ruda rtęciowa (min.).

Brandgefährlich; zapalny.

Brandisit; brandyzyt (min.).

Brauneisenerz (brauner Eisenocker, erdiger o. ockeriger Brauneisenstein); ochra żelazna brunatna (min.).

Braunkalk; wapień brunatny (min.).

strahliger — p. Sphärosiderit.

Braunkupfer (Ziegelerz); ceglanka, miedniak ceglasty (min.).

Braunmenakerz (Titanit); tytanit, sfen (min.).
Braunsalz (Tektizit); sól brunatna, gniada, tektycyt (min.).
Braunspat (Dolomit, makrotypes Kalkhaloid); spat brunatny, burospat dolomit (min.).
Brechbacken (pl.); szczęki łamiące, gniotące, szczęki gniotownika (sort.).
Brechkopf (Kupplungsmuff); pochwa łącznikowa, nasuwka sprzęgłowa (maszyn.).
Breislackit; breislakit (min.).
Breithauptit (Antimonnickel); breithauptyt (min.).
Brennöhl (Leuchtöl); olej świetlny, palny (techn.).
Brennzeit (Brenndauer); 1) czas palenia się; 2) czas świecenia; 3) czas prażenia (rud.).
Brettelkohle (Blattelkohle); węgiel listkowy, płatkowy (w Czechach) (min.).
Breunerit (brachytypes Kalkhaloid); brejneryt (min.).
Brewicite (Natrolith); brywicyt (min.).
Brewsterit (megalogoner Kuphonspat); brewsteryt (min.).
Breithauptit; solowiec (min.).
prismatisches — p. Glauberit.
prismatisches — p. Polyhalit.
Brithynspat pyramidaler (Edingtonit); edyngtonit (min.).
Brochantit; brochantyt (min.).
Bromargyrit p. Bromit.
Bromit (Bromargyrit, Bromsilber, Bromyrit, Bromspat); bromit, bromargyryt (min.).
Bromlit (Alstonit, Barytobikalzit); bromlit, alstonit (min.).
Brongniartin (Glauberit); gleuberyt (min.).
Brongniartit; brongniartyt, broniar-tyt (min.).
Brookit; brukit (min.).
Bruchfestigkeit (relative Festigkeit); wytrzymałość na złamanie, na wy-boczenie, na wygięcie, wytrzymałość względna (mech.).
Brüchiges Eisen; żelazo łamliwe.
Bruceit (Talkhydrat, rhomboëdrischer Kuphonglimmer); bruceyt (min.).
Brushit; bruszyt, brushit (min.).
Bucheinlage; wykaz księgi.
Buchholzit (Fibrolith, Faserkiesel); bucholey, fibrolit (min.).
Bucklandit; buklandyt (min.).
Bunsenit (Nickeloxyd); bunzenit.

Buratit (Büratit); buratyt (min.).
Bustamit; bustamit (min.).
Bussolith (Bissolith); bysolit (min.).
Bytownit (Thjorsanit); bytownit (min.).
Cabrerit; kabreryt (min.).
Cadmiumblende (Greenockit); gree-nokit (grinokit) (min.).
Caeruleolactin; ceruleolaktyt (min.).
Calait (Kallait); kalait, turkus (min.).
Calaverit; kalaweryt (min.).
Calciphyr; kalcifyr (tupek wapienny z rozszianymi kryształami różnych ciał) (geol.).
Calcoferit; kalkoferryt (min.).
Caledonit (paratomer Bleibaryt); ka-ledonit (min.).
Calomel (Kalomel); 1) chlorek rtę-ciawy, kalomel (chem.); 2) p. Quec-silberhornerz.
Cancrinit; kankrynit (min.).
Cantonit; kantonit (min.).
Caporicianit; kaporezjanit, leonardy-t (min.).
Carnat; karnat (min.).
Carolathin; karolathyn (min.).
Carrolit; karolit (min.).
Castemandit; kastelmandyt (min.).
Cerauniansinter (Blitzsinter, Blitz-röhre) p. Astrapialit.
Cererbaryt pyramidaler (Yttro-cerit); itroceryt (min.).
Cerererz p. Cerit.
Cerin (Allanit, tetartoprismatisches Melanerz); allanit (min.).
Cerinstein p. Cerit.
Cerit (Cererit, Cerinerz, Cerinstein, unteilbares Cerererz); ceryt (min.).
Cerium (Cer, Cermetall); cer, ceryn (chem.).
Cervantit; cerwantyt (min.).
Ceylanit (Pleonast); cejlanit, pleonast, spinel czarny (min.).
Chalcoeit (Chalkosin, Kupferglanz); błyszcz miedzi, chalkozyn (min.).
Chalilith; chalilit (min.).
Chalkanthit p. Kupfervitriol.
Chalkolith p. Kupferuranglimmer.
Chalkomelan p. Kupfermangan.
Chalkophyllit p. Kupferglimmer.
Chalkosiderit; chalkosyderyt (min.).
Chalkosin p. Kupferglanz.
Chalkotrichit p. Kupferblüte.
Chesterlith; czesterlit (min.).
Childrenit; childrenit (min.).
Chilenit (Wismutsilber); chilenit, sre-bro bizmutyczne (min.).
Chiolith; chiolit (min.).
Chiviatic; chiwiatyt (min.).

Chladnit; chladnit (min.).
Chloanthit; chloantyt, piryt nikłowy biały (min.).
Chlorastrolith; chlorastrolit (min.).
Chlorblei; 1) chlorok ołowiany (chem.) 2) kotunit (min.).
Chlorbromsilber (Embolit); embolit (min.).
Chloritoid (Chloritspat); chlorytoid, spat chlorytowy (min.).
Chlorkupfererz (Atakamit) p. Salzkupfererz.
Chlorokalzit (Chlorokalzium); chlorokalcyt (min.).
Chloromelan (Cronstedtit, rhomboëdrischer Melanglimmer); kronzstedyt (min.).
Chloropal (Unghwarit); unghwarit (min.).
Chlorophäit; chlorofeit (min.).
Chlorophan (Pyrosmaragd); chlorofan (min.).
Chlorophyllit; chlorofilit (min.).
Chlorospinell; chlorospinel (min.).
Chlorwasserstoff (Chlorwasserstoff-säure) p. Salzsäure.
Chodneffit (Chodnewit); chodnewit (min.).
Chondroarsenit; chondroarsenit (min.).
Chondrodit (hemiprismatischer Chrysolith); chondrodyt (min.).
Chonikrit; chonikryt (min.).
Christianit (Phillipsit); chrystyanit, filipsyt (min.).
Christophit; chrystofit (min.).
Chromchlorit; chromchloryt (min.).
Chromdiopsid; chromdyopsyd (min.).
Chromeisen (Chromeisenerz, Chromit); chromit (min.).
Chromglimmer; mika chromowa (min.).
Chromocker; ochra chromowa (min.).
Chrysokoll (Chrysokolla, Kupfergrün); chryzokola, zielen miedzi, zielonokrusz, malachit krzemionkowy (min.).
Chrysophan (Seybertit); seybertyt, klintonit (min.).
Chrysotil p. Serpentinastbest.
Cimolit (cimolische Erde); cymolit (min.).
Cipollin; cypolin (min.).
Citryn (böhmischer Topas); cytryn (min.).
Clarit; klaryt (min.).
Claudetit; klodetyt (min.).
Cleavelandit (Albit); kliwlandyt (min.).

Clingmannit; klingmanit (min.).
Clintonit (Seybertit); klintonit, seybertyt (min.).
Clutalith (Cluthalit); klutalit (min.).
Coccinit (Jodquecksilber); kokcynit, jodek rtęci (min.).
Collirit (Kollyrit); koliryt (min.).
Columbit (Niobit); kolumbit, niobit (min.).
Comptonit (peritomer Kuphonspat); komptonit (min.).
Condurrit; konduryt, domeykit (min.).
Connellit; konelit (min.).
Copalin; kopalin (min.).
Copiapit; kopiapit (min.).
Coquimbit; kokimbit (min.).
Coracit; koracyt (min.).
Cordierit (Dichroit, Jolith, prismatischer Quarz); kordyeryt, dychroit (min.).
Cornubianit; kornubianit (min.).
Cornwallit; kornwalit (min.).
Cosalit (Bleibismutit); kozalit (min.).
Cotunnit (Kotunnit); kotunit (min.).
Couseranit; kuzeranit (min.).
Covellin p. Kupferindig.
Crednerit p. Mangankupfererz.
Crichtonit; krychtonit (min.).
Cronstedtit (Chloromelan, rhomboëdrischer Melanglimmer); kronzstedyt (min.).
Crookesit; kruksyt (min.).
Crucilith; krucylit (min.).
Cuban; kuban (min.).
Cuboit; kuboit (min.).
Culsageit; kulsazeit (min.).
Cummingtonit; kumingtonit (min.).
Cuprein; kuprein (min.).
Cupromagnesit; kupromagnezyt (min.).
Cuproplumbit p. Kupferbleiglanz.
Cyanochrom; cyanochrom (min.).
Cykłopit; cykłopit (min.).
Cymophan (Chrysoberyll, prismatischer Korund); cymofan, chryzoberyl, złotogórek, złotoberyl (min.).
Cypryn; cypryn (min.).
Dacit; dacyt (geol.).
Damourit; danuryt (min.).
Dampfkesselzertifikat; certyfikat kotłow parowych.
Danaït (Kobaltarsenikies, Kobaltarsenikkies); danaït, mispikiel kobaltowy, arsenopiryt kobaltowy (min.).
Danalith; danalit (min.).
Danburit; danburyt (min.).
Dannemorit; dannemoryt (min.).

Darwinit; darwinit (min.).
Datolith (prismatischer Dystomspat); datolit (min.).
Daubreñit; dobreñit (min.).
Dawyn (peritomer Eläinspat); dawyn (min.).
Dechenit; dechenit (min.).
Degeroit (Degeröit); degeroit (min.).
Deklinationsbussole; busola nachyleñ magnetycznych, deklinatoryum.
Delanouit (Delanovit); delanowit (min.).
Delessit (Eisenchlorid); delessyt (min.).
Delphinit; delfinit (min.).
Deltoëder p. Del' iddodekaëder.
Delvauxit; delwoksyt (min.).
Demantoid Diamantoid, Achtundvierzigflach; czterdziestoośmiościan (kryst.).
Demidoffit (Demidowit); demidowit (min.).
Depressiondiagramm; diagram (nakres) depresyj (górn.) p. Diagramm.
Dermatin; dermatin (min.).
Descloizit; dekluzyt (min.).
Desmin (Strahlzeolith); desmin (min.).
Deuteropyramide (Pyramide zweiter Art); piramida wtóra (kryst.).
Dewillin; dewillin (min.).
Dewyllit; dewyllit (min.).
Diadochit p. Phosphoreisensinter.
Diaklasit; dyaklazyt (min.).
Diamantoid p. Demantoid.
Diaphan (durchscheinend); przeźroczysty (min.).
Diaspor (eutomer Disthenspat); diaspor, kruszeñ (min.).
Diastatit; dyastatyt (min.).
Diatom; dwułupny, dwułupliwy (dwa kierunki łupliwości posiadający) (kryst.).
Dichroit (Cordierit, Jolith, prismatischer Quarz); dychroit, kordieryt (min.).
Dichroitgneis (Cordieritgneis); gnejs dychroitowy, kordyerytowy (geol.).
Dichroitit (Cordieritfels); dychroityt (geol.).
Didodekaëder (Beryllid) p. Zweimalzwölfllächner.
Dienstordnung; porządek służbowy, regulamin służbowy.
Digenit; dygenit (min.).
Dihexaëder p. Quarzoid.
Dihydrit; dyhydryt (min.).
Dillnit; dylnit (min.).

Dimorphin; dymorfin (min.).
Dioktaëder vier- und vierkantiges p. Zirkonoid.
Dioplas p. Kupfersmaragd.
Dioplagiëder (hexagonales o. sechseitiges Trapezoëder); trapezościan sześcioboczny, ukosiec dwunastościenney (kryst.).
Diploid p. Dyakis-Dodekaëder.
Dipyr (Schmelzstein); dypir (min.).
Dipyramide (Beryllid) p. Zweimalzwölfllächner.
Diskrasit (Antimonsilber) p. Spießglanzsilber.
Disphen p. Skalenoëder (tetragonales).
Disterit (Brandisit); brandyzyt (min.).
Disthenit (Disthenfels, Cyanitfels); dystenit (geol.).
Domanit (Domanitschiefer); domanit (geol.).
Domeykit (Arsenikkupfer); domeykit, konduryt (min.).
Doppelaufbruch; chodnik dowierzchni podwójny (górn.).
Doppelstreckenbetrieb (Parallelbetrieb); 1) przodkowanie podwójne, prowadzenie (pędzenie) chodników równoległych; 2) chodnik podwójny, równoległy (górn.).
Dopplerit (Torfpechkohle); dopleryt (min.).
Doublierstein (Dublierstein) p. Spurstein.
Drahtkorb (bei Sicherheitslampen); kołpaczek druciany (górn.).
Drahtsilber; srebro drutowe, rodzime (min.).
Drahtwalzen p. Schnellwalzen.
Dreelit; dreelit (min.).
Dreimalvierflach p. Trigondodekaëder.
Dreipolanordnung; urządzenie trójbiegunowe, urządzenie o trzech biegunach (sort.).
Drei- und Dreikantner p. Skalenoëder.
Dublierstein (Dublierstein) p. Spurstein.
Duckstein (rheinischer Traß); tras, tuf (geol.).
Dufrenit; dufrenit (min.).
Dufrenoisit; dufrenoysit (min.).
Dunit (Olivinfels); dunit, skała oliwinowa (geol.).
Durangit; durangit (min.).
Durchgangswetterstrom; przepływający prąd (strumień) powietrza (górn.).
Durchtränkt; przesiąknięty.

Dysanaljt; dyzanalit (min.).
Dysintribit (Agalmatolith); agalmatolit, obrazkowice (min.).
Dyslujt; dyzlujt (min.).
Dysodil (Papierkohle); dysodyl (min. geol.).
Dystom; niedokładnie łupliwy (nie-dokładną, niewyraźną łupliwość posiadający) (kryst.).
Dystomglanz; kruszec (min.).
diprismatischer — p. Bournonit.
dodekaëdrischer — p. Tennantit.
hemiprismatischer — p. Plagionit.
hexaëdrischer — p. Zinnkies.
prismatoidischer — p. Wölchit.
rhomboëdrischer — p. Zinckenit.
tetraëdrischer — p. Fahlerz.

Eckebergit; ekebergit (min.).
Edingtonit (pyramidaler Brythinspat); edyngtonit (min.).
Edwardsit (Edwarsit); edwarsyt (min.).
Egeran (Vesuvian); egeran (min.).
Ehlit; elit, prazyń (min.).
Eigentumsübergang; przeniesienie własności.
Einheitspol; biegun jednostkowy, biegun o napięciu jednostkowym (el. sort.).
Einlage; 1) wkładka, przekładka, zakładka; 2) wykaz.
Einreihung; zaliczenie, zaszeregowanie, wstawienie.
Einspielen (b. einer Libelle); górować, równać się, zerować (miern.).
Einspruch; sprzeciwienie się.
Eisenbitterkalk (Eisenbitterspat, Braunspat); spat brunatny, burospat, dolomit (min.).
Eisenblauerde (Blaueisenerde, erdige Eisenblau, blaue Eisenerde, erdiger Vivianit); wianit ziemisty, ziemia niebieska (min.).
Eisenbraunkalk (Braunspat); spat brunatny, burospat, dolomit (min.).
Eisenchrom (Chrom Eisen, Chromit, Chromeisenstein, oktaëdrisches Chromerz); żelaziak chromowy, chromit (min.).
Eisenchrysolith p. Hyalosiderit.
Eisendrahtbürste; szczotka druciana.
Eisendrahtpinsel; pędzel druciany.
Eisenglimmerschiefer (Itabirit); łuppek miko-żelazny, itabiryt (min.).
Eisenkalkstein (oolithischer Kalkstein, Eisenoolith); ruda żelazna oolityczna (min.).
Eisenkiesel (Eisenquarz); kwarc żelazisty (min.).

Eisenkobalterz (Eisenkobaltkies, Saflorit); safloryt (min.).
Eisenmagnetisch; żelazo-magnetyczny (sort.).
Eisenmangan p. Ferromangan.
Eisennickelkies; piryt żelazno-niklowy (min.).
Eisenniere (Schaleneisenstein); żelaziak skorupiasty (min.).
Eisenoolith (oolithisches Erz, oolithisches Eisenerz, Eisenrogenstein); ruda żelazna oolityczna (min.).
Eisenopal (Jaspopal); opal jaspisowy (min.).
Eisenoxydulgranat p. Almandin.
Eisenpecherz; 1) p. Stilpnosiderit; 2) p. Triplit; 3) p. Pittizit.
Eisenplatin; platyna żelazista (min.).
Eisenquarz (Eisenkiesel); kwarc żelazisty (min.).
Eisenrahm (Eisenschau, Roteisenrahm); śmietana żelazna, piana żelazna (min.).
Eisenresin p. Oxalit.
Eisenrogenstein (Eisenoolith, oolithisches Eisenerz); ruda żelazna oolityczna (min.).
Eisenrose (Basanomelan); róża żelazna, bazanomelan (min.).
Eisensand magnetischer; piasek żelazny magnetyczny (min.).
Eisensanderz; zlepieniec żelazisty (min. geol.).
Eisenschau p. Eisenrahm.
Eisensinter; 1) p. Pittizit; 2) p. Eisenhammerschlag.
Eisensteinmark p. Teratolith.
Eisenzinkblende (Marmalit); marmatyt (min.).
Eisstein (Kryolith); kryolit (min.).
Eläolith (Fettstein, rhomboëdrischer Eläinspat); eleolit, kamień tłusty (min.).
Eliasit; eliasyt (min.).
Embolit (Chlorbromsilber); embolit (min.).
Embrithit; embrytyt (min.).
Emerald-Nickel p. Nickelsmaragd.
Emerylith (Margarit); emerylit (min.).
Emmonit; emmonit (min.).
Emplektit (zum Teil Kupferwismutglanz); emplektyt (min.).
Enargit; enargit (min.).
Enceladit (Warwickit); warwicyt (min.).
Entgasungsanlage; urządzenie do odprowadzenia gazów (wiere. ziem.).
Entkupfern; odmiedzić, pozbawić miedzi.

Entleerung; wypróżnienie, opróżnienie.
Entzinken; odcynkować, pozbawić cynku.
Ephesit; efezyt (min.).
Epiboulangerit; epibulanżeryt (min.).
Epichlorit; epichloryt (geol.).
Epidosit; epidosyt (geol.).
Epistilbit (diplogener Kuphonspat); epistylbit (min.).
Erdharzbergbau; 1) kopalnictwo żywicy ziemnej; 2) p. Erdharzbergwerk.
Erdharzbergwerk (Erdharzbergbau); kopalnia żywicy ziemnej.
Erdharzminerale (pl.); minerały żywiczne (min.).
Erdharznutzung; użytkowanie żywicy ziemnych.
Erdkobalt; kobalt ziemisty (min.).
gelber —, (brauner —) p. Kobalt-ocher.
roter —, (Erythrin) p. Kobaltblüte,
schwarzer — p. Kobaltmanganerz.
Erdmannit; erdmannit (min.).
Erdölabfälle; odpadki ropne.
Erdölausbruch; wytrysk ropy, erupcja ropy.
Erdölbehälter (Erdölreservoir); zbiornik ropny, zbiornik na olej skalny (wierc. ziem.).
Erdölbergbau; 1) kopalnictwo oleju skalnego (ziemnego); 2) kopalnia oleju skalnego (ziemnego).
Erdölbohrloch; naftowy otwór świdrowy (wierc. ziem.).
Erdölbohrung; wiercenie za olejem skalnym (wierc. ziem.).
Erdölgrube; 1) dół na ropę; 2) kopalnia oleju skalnego, ropne.
Erdölschacht; szyb naftowy (górn.).
Erdwachsbergbau; 1) kopalnictwo wosku ziemnego; 2) kopalnia wosku ziemnego (górn.).
Erdwachslagerstätte; złoża wosku ziemnego (geol.).
Erdwachsschmelze; topiarnia wosku ziemnego (techn.).
Erdwachswäscherei; płóczka wosku ziemnego (sort.).
Erdwall; wał ziemny.
Erynit (monomotor Dystommalachit); erynit (min.).
Erlan; erlan (min.).
Eröffnungsfunke; iskra przy łączeniu, przy otwieraniu obwodu (el.).
Ersbyit; ersbyit (min.).
Erythrin p. Kobaltblüte.
Ergzemenge; mieszanina rud (sort.).

Erzscheider; 1) rozdzielacz rudy (przyrząd); 2) oddzielacz (klepacz) rudy (robotnik) (sort.).
Erzquarz; kwarc rudny (geol.).
Eschwegit; eszwegit (min.).
Esmarkit; esmarkit (min.).
Essonit p. Hessonit.
Ettringit; etryngit (min.).
Euchlormalachit; 1) p. Kupferschaum; 2) p. Uranglimmer; 3) p. Kupferglimmer (rhomboëdrischer Euchlormalachit).
Euchlorsalz hemiprismatisches p. Johannit.
Euchroit (prismatischer Smaragdmalachit); euchroit (min.).
Eudialith (Eudialyt, rhomboëdrischer Almandinspat); eudyalit (min.).
Eudnophit; eudnofit (min.).
Eukairit (Selenkupfersilber); eukairyt.
Euklas (prismatischer Smaragd); euklaz (min.).
Euklशलoid; gipsowiec (min.).
diatomes — p. Kobaltblüte.
dichromatisches — p. Vivianit.
hemiprismatisches — p. Pharmakolith.
prismatisches — p. Haidingerit.
prismatoidisches — p. Gips.
Eukolit; eukolit (min.).
Eukrit; eukryt (min.).
Eulysit; eulizyt (min. geol.).
Eulytin p. Wismutblende.
Euosmit; euosmit (min.).
Euphyllit; eufilit (min.).
Eupyrchroit; eupirchroit (min.).
Eurit; euryt (geol.).
Eusynchit; eusynchit, areoksen (min.).
Eutom; dokładnie łupliwy (wyróżna łupliwość posiadający) (kryst.).
Eutomglanz; 1) p. Molybdänglanz; 2) Tellurwismut; 3) p. Nagyagererz; 4) p. Sternbergit.
Euxenit; euksenit (min.).
Evansit; ewansyt (min.).
Exekutionsordnung; ordynacja egzekucyjna.
Exploitationsvertrag; umowa eksploatacyjna.
Fachkurs für Bohrwesen; fachowy kurs wiertniczy.
Fachschule für Bergwesen; fachowy wydział górniczy.
Fahlunit; falunit (min.).
Fahraufbruch (Kamin) p. Überbrechen.
Fahrgesenk; szybik drabinowy, szybik zaopatrzony drabinami (górn.).

Famatinit; famatynit (min.).
Faser-Datolith (Botryolith); botryolit, gronobor, gronowiec (min.).
Faserkiesel (Fibrolith, Buchholzit); fibrolit, bucholcyt (min.).
Faserquarz; kwarc włóknisty (min.).
Faserzeolith (Mesotyp); mezotyp.
Fassait; fassait (min.).
Faujasit; fożazyt (min.).
Fauserit; fauzeryt (min.).
Fayalit; fajalit (min.).
Feldesgrenzen (pl.); granice pola.
Felsöbanyit; felsöbanyit (min.).
Ferberit; ferberyt (min.).
Fergusonit (brauner Ytrotantalit, pyramidales Melanerz); fergusonit, tyryt (min.).
Fettstein (Elaolith, rhomboëdrischer Eläinspat); kamień tłusty, eleolit.
Feuerlegen (das); niecenie ognia.
Feuersignal; sygnał pożarny, alarmowy.
Feuerwehrmannschaft; straż pożarna.
Fibroferrit; fibroferryt (min.).
Fibrolit (Faserkiesel, Buchholzit); fibrolit, bucholcyt (min.).
Fichtelit; fichtelit (min.).
Finbo-Tantalit (Tantalit von Finbo, Kassiterosiderit); tantalit z Finba, kassiterosydyt (min.).
Fischaugenzahn p. Ichthyophthalm.
Fischerit; fizyeryt (min.).
Flin (Flint, Flintz, Feuerstein, Flintenstein); krzemień, skałka, krzesak.
Flinz p. Spateisenstein.
Flockenerz p. Mimetesit.
Fluchtweg; droga ucieczkowa, droga do ucieczki.
Fluellit; fluelit (min.).
Fluocerit; fluoceryt (min.).
Fluorapatit; apatyt fluorowy (min.).
Fluoroid p. Tetrakisheksaëder.
Flufhaloid 1) p. Fluorit; 2) p. Skorodit; 3) p. Herderit; 4) p. Apatit.
Flußsand (Schwemmsand); piasek rzeczny (geol.).
Forcherit; forcheryt (min.).
Forellenstein (Eurit); kamień pstrągowy, euryt (geol.).
Foresit; forezyt (min.).
Fournetit; furnetyt (min.).
Fowlerit; fowleryt (min.).
Francolit; frankolit (min.).
Franklinit (Zinkeisenerz, dodekaëdrisches Eisenertz); franklinit (min.).
Freibau (Freibauzeche); kopalnia obojętna (o dochodach równych rozchodom) (görn.).

Freieslebenit p. Schilfglaserz.
Freischurf anmelden; zgłosić wyłączość górniczą (pr. gór.).
Frenzelit p. Selenwismutglanz.
Friedelit; frydelit (min.).
Frigidit; frygidyt (min.).
Frischboden (Feuerboden, Zerrenboden, Boden, Bodenplatte, Bodenackken); płyta spodkowa, spodek fryszerski (met.).
Fruchtschiefer (Kräuterschiefer); łupek plamisty (geol.).
Frugardit; frugardyt (min.).
Fuchsit; fuksyt, fuchsyt (min.).
Fundpunkt (Fundort, Fundstelle); punkt odkrywki, miejsce znalezienia, odkrycia, natrafu (görn.).
Gadolinit (hemiprismatisches Melanerz); gadolinit (min.).
Gahnit (Automolit); ganit, automolit, spinel cynkowy (min.).
Galenoid p. Triakisoktaëder.
Galizenstein 1) p. Goslarit; 2) p. Kupfervitriol.
Ganomatit (Gänseköthigerz, Gänseköthigsilber); ganomatyt (min.).
Gänseköthigerz (Gänseköthigsilber) p. Ganomatit.
Garbenschiefer; łupek snopkowy.
Garnierit; garnieryt, numeit (min.).
Gasabscheider (Abscheider); oddzielnacz (rozdziałacz) gazu.
Gasatmosphäre; atmosfera gazowa.
Gasausbruch (Gaseruption); wybuch gazu, erupcja gazu.
Gasfeuerung; 1) opalanie (ogrzewanie) gazowe; 2) palenisko gazowe (techn. hut. warzel.).
Gassammler; zbiornik gazowy, zbiornik gazu.
Gastaldit; gastaldyt (min.).
Gaylussit p. Natrokalzit.
Gedrit; gedryt (min.).
Gefahrenklasse; klasa niebezpieczeństwa.
Gelenit (pyramidaler Adiaiphanspat); gelenit (min.).
Geierit; gajeryt (min.).
Gelberz p. Weißsylvanerz.
Gelbmenakerz p. Titanit.
Geokronit; geokronit (min.).
Geröstetes Erz; ruda wyprażona.
Gewerkenbuch; księga gwarectw księga gwarków (pr. gór.).
Gewinnungsberechtigter; uprawniony do wydobywania.
Gewinnungsberechtigung; uprawnienie do wydobywania.

Gewinnungsrecht; prawo wydobycia.

Gezogenes Erz; ruda wygarnięta, ściagnięta (po wyprężeniu) (hut.).

Gibbsit; gibsyty, hydrargilit (min.).

Gichtbeförderung; podawanie (do-stawa) do wylotu, do gardzieli (hut.).

Gieseckit; gizekity (min.).

Giftkobalt (gediegen Arsenik); arszenik rodzimy (min.).

Gleichkörnig (gleichgekörnt); równoziarnisty (sort.).

Glockerit; glockeryt (min.).

Glottalith; glottalit (min.).

Glyhnsteatit; 1) p. Speckstein; 2) p. Agalmatholit.

Gmelinit p. Natronchabasit.

Gneisformation p. Laurentinische Formation.

Goldsilber; 1) p. Silber (güldisches Silber); 2) złoto srebrzyste, jasno żółte, elektrum (min.).

Granatdodekaëder (Granatoid) p. Rhombendodekaëder.

Graustein; doleryt, szaroskał (geol.).

Goldklumpen; rodzimek złota, rodzimek złoty (min.).

Grubensignal; sygnał kopalniany.

Grubenterrain; teren kopalniany.

Grundbucheinlage; wykaz księgi gruntowej.

Grundbuchgericht; sąd hipoteczny.

Grundbuchkörper; ciało hipoteczne.

Guadalcazarit; gwadalkazaryt (min.).

Gütertarif (Frachttarif); taryfa towarowa, cennik przewozu towarów.

Habronemerz 1) p. Braueisenerz; 2) p. Göthit; 3) p. Stilpnosiderit.

Habronemmalachit 1) p. Strahlerz; 2) p. Malachit; 3) p. Salzkupfererz.

Halbaryt 1) p. Witherit; 2) p. Barytokalzit; 3) p. Strontianit; 4) p. Schwerspat; 5) p. Cölestin.

Hältiges Gut; materyał bogaty (sort.).

Handscheidung; przebiewanie (obieranie) ręczne (sort.).

Hängebank (Hängbank); pomost nadzwybowy (górn.).

Harttantalierz p. Ildefonsit.

Haspel (Förderhaspel, Berghaspel); kołowrót (maszyn. górn.).

einmännischer —; kołowrót jednoręczny, jednomeżny.

zweimännischer —; kołowrót dwuręczny, dwumeżny.

Hauptwetterstrom; główny prąd (strumień) powietrza (górn.).

Hauptwetterweg; główna droga powietrzna (górn.).

Haytorit; hajtoryt (min.).

Heimfall (Heimfallsrecht); prawo powrotu.

Heimfallsberechtigter; posiadający prawo powrotu (kaduka).

Heizkammer; komora ogniowa (hut.).

Heizöl; ropa opałowa, ropał.

Heizölbehälter; zbiornik ropy opałowej, ropału, zbiornik na ropał.

Haufenröstung; prażenie w miele-rzach, kupach, stosach (hut.).

Hilfsbauberechtigter; uprawniony do budowy pomocniczej.

Holzbottich; kadź (stągiew) drewniana, zbiornik drewniany.

Holzgerinne; rynna drewniana (sort.).

Inangriffnahme; rozpoczęcie.

Inkrafttreten (das); wejście w życie. **Inspektionsdienst**; służba inspekcyjna.

Instrumentierungsarbeit (Instrumentieren); robota instrumentacyjna, instrumentowanie, instrumentacja (wierc. ziem.).

Irrespirabel (von Gasen); trudny do oddychania, duszący.

Kalzination (Kalzinierung); prażenie, wypalanie, zwapnienie, kalcynowanie (chem. techn.).

Kennzeichen; znamię, oznaka, cecha, znak (widoczny).

Kessel (Dampfkessel); kocioł, kocioł. **Innenfeuerungs** —; kocioł o palenisku wewnętrznym (maszyn.).

Klärteich; osadnik (sort.).

Kolben des Erdöles (Erdölförderung mittels des Kolbens); tłokowanie oleju skalnego, ropy.

Kollergang; gniotownik biegunowy (sort.).

Kombination; kombinacja: 1) zestawienie; 2) domysł.

Königswelle; wał prowadzący, królewski (sort.).

Kontinent (Festland); ląd (geol. geogr.).

Kontrollmarke; znak (marka) kontrolny, sprawdzający.

Konzentration; koncentracja: 1) stężenie, skupienie, zgęszczenie; 2) zbogacenie (chem. met. soln.).

Konzentriert; 1) stężony, skupiony, zgęszczony; 2) zbogacony (o rudach).

Krankenversicherung; ubezpieczenie na wypadek choroby.

Kubation (Kubatur, Kubisierung); sześciastowanie (obliczanie objętości brył) kubatura (geom.).

Kübelförderung; wyciąganie kubłowe, wyciąganie w kubłach (górn.).

Kubieren (kubizieren); 1) kubikować, podnosić do sześciastu; 2) sześciastować (obliczać objętość brył).

Kupferblock (Harlstück); bryła miedziana, zlewki miedziany (met.).

Küvelagering (b. d. eisernen Kütvelage); wieniec (pierscień) nasadczy, wieniec (pierscień) obudowy właściwej (górn.).

Lager; łożysko, łożo (maszyn.).

Dynamo —; łożysko prądnicy, dynamomaszyny.

Lampenbuch; księga lamp (górn.).

Landes - Berg - und Bohrschule; krajowa szkoła górniczo-wiertnicza.

Landesgesetz - und Verordnungsblatt; dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych.

Lattenkreuz; krzyż łątowy (łaty skrzyżowane) (górn.).

Laugenrückstand; pozostałość (od) ługowania.

Leinwandschlauch; wąż płócienny, parciany, kieszka płócienna, parcianna.

Lepschmelze; topiarnia lepu (oczyszczanie wosku ziemnego.)

Liegenschaft; nieruchomość.

Liegenschaftseigentümer; właściciel nieruchomości.

Lohnabzug; potrącenie z płacy, strączka.

Lokalaugenschein; oględziny miejscowe, oględziny na miejscu.

Losbrechen des Erzes; wyłamywanie rudy (hut.).

Löschboden; panewka (we fryszerkach) (skorupa utworzona z żuźla, zamroźów i miału węglowego, chroniąca stopioną surowiznę od przepalenia) (hut.).

— **ausstampfen** (— mit Kohlenstaub ausschlagen); zrobić panewkę z drobnych węgli (w dnie ogniska fryszerskiego).

Löschung (des Naphthafeldes); wykreślenie pola naftowego.

Luftzug; ciąg (przeciąg) powietrza, przewiew.

Luftzuführungsöffnung; otwór powietrzny, otwór dla dopływu powietrza (hut.).

Luftlässig (undicht); nieuszczelny, powietrze przepuszczający (fiz.).

Magnet; magnes (fiz. sort.).

Dauer —; magnes trwały.

Elektro —; elektromagnes.

bewegter —; magnes ruchomy.

feststehender —; magnes stały, nieruchomy.

Stahl —; magnes stalowy.

Hufeisen —; magnes podkowiasty, magnes w kształcie podkowy.

Magnetische Anziehungskraft; siła przyciągająca magnesu (el. sort.).

Magnetische Durchlässigkeit (Permeabilität); przenikliwość magnetyczna.

Magnetische Kraftspannung (magnetomotorische Spannung); napięcie magnetyczne (el. sort.).

Magnetischer Widerstand; opór magnetyczny (el. sort.).

Magnettrommel (Trommelapparat); rozdzielacz magnetyczny bębnowy.

Mangelhaft; niedokładny, niedostateczny, wadliwy.

Manilaseil; lina manilowa.

Manipulationsöffnung; otwór manipulacyjny.

Mannschaftsbad; łazienki robotnicze (dla robotników).

Mannschaftsverzeichnis; spis (rejestr) robotników.

Markscheidekarte; mapa górniczo-miernicza (miern.).

Mahlbahn; misa gniotownika (sort.).

Mauersattel; łożo (podłoże) murywane (hut.).

Maximalbelegung; obsadzenie (obłożenie) największe, maksymalne (górn.) p. Belegung.

Meßstation; stacya miernicza (wierc. ziem. górn.).

Mindestwettermenge; najmniejsza (minimalna) ilość powietrza (górn.).

Müselerlampe; lampka (lampa) Mueselera (górn.).

Nachlaßvorrichtung; popuszczadło (wierc. ziem.).

Naphthabucheinlage; wykaz księgi naftowej.

Naphthafeldeigentümer; właściciel pola naftowego (górn.).

Naphthagase (pl.); gazy naftowe.

Naphtha - Landesgesetz; krajowa ustawa naftowa.

Naphthaproduktionseinlage; wykaz pola naftowego wytwórczego (pr. górn.).

Naphthaproduktionsfeld; pole naftowe wytwórcze (pr. górn.).

Naphtharat; rada naftowa.
Naphtharecht; prawo naftowe.
Naphtharechtsverhältnis; stosunek uprawnienia naftowego.
Naphthaschurfeinlage; wykaz pola naftowego poszukiwawczego (pr. górń.).
Naphthaschurffeld; pole naftowe poszukiwawcze (pr. górń.).
Naphthaterrain; teren naftowy.
Notfahung; jazda ratunkowa (górń.).
Novelle; nowela.

Ölleitung; ropociąg, rurociąg dla oleju skalnego.

Ölpumpstation; stacya pomp ropy, tłoczni.

Ortsältester; starszy przodkowy (górń.).

Ortsbrust (Brust); zbój przodkowy, czoło robocze (górń.).

Permanenzdienst (permanenter Dienst); służba nieustanna.

Pfandrecht; prawo zastawu.

Planimeter (Flächenmesser); planimetr, powierzchni (miern.).

Amslers —; planimetr Amslera.

Plattform (bei Bohrtürmen); balkon, platforma (wierc. ziem.).

Polizeiverordnung; rozporządzenie policyjne.

Privattechniker; technik prywatny.
behördlich autorisierter —; rzadowo autoryzowany technik prywatny.

Quarzoid (gleichkautige sechseitige Pyramide, hexagonale Pyramide o. Protopyramide, hexagonaler Pyramidenflächner, hexagonale Pyramidoeder, sechseitige o. sechsgliedrige Doppelpyramide, Dihexaeder, Bipyramidal - Dodekaeder, Hexagondodekaeder, Hexagonal dodekaeder); ostrosłup sześcioboczny, diheksaedr, dwunastościan trójkątny (kryst.).

Rampenaufseher; dozorca ładowni, dozorca ramp.

Rapportbuch; księga raportowa.

Rauchbrille; okulary przeciwdymne.

Reservoiraufseher; dozorca zbiorników.

Rettungsaktion; akcja ratunkowa.

Rettungsfenster; okno ratunkowe.

Rettungsrohr; rura ratunkowa (wierc. ziem.).

Rettungsschraube; śruba ratunkowa (wierc. ziem.).

Rettungsseil; lina ratunkowa.

Rettungsstation; stacya ratunkowa (górń.).

Revisionsbuch; księga rewizyjna, księga rewizyj.

Riegelwerk (Fachwerkswand) p. Fachwerk.

Rohölförderung mittels des Kolbens; wydobywanie oleju skalnego (ropy) zapomocą tłoka, tłokowanie oleju skalnego, ropy.

Rollengehäuse (Rollengestell); oprawa (opaska, podstawa) krążków (maszyn.).

Rollknecht (Rollbolzen, Rollstange, Förderbolzen, Prellsheit) beim Pochwerk; przenośnik, sypnik (sort.).

Sandvorrat; zapas piasku.

Sauerstoffflasche; 1) balon z tlenem; 2) balon na tlen.

Schachtbrand; pożar szybu, pożar w szybie.

Schachtöffnung p. Schachtmund.

Schlußbestimmungen; postanowienia końcowe.

Schmandförderung; łyżkowanie (wierc. ziem.).

Schmandgrube; dół na łyżkowiny.

Schmandkorb; beben (kosz) szlamowy (wierc. ziem.).

Schmandlutte; kosz łyżkowy, szlamowy (wierc. ziem.).

Schmandseilrolle; krążek dla liny łyżkowej (wierc. ziem.).

Schmelzpfanne; panew (panewka) odlewnicza, panewka do topienia.

Schmierkluft (Lettenkluft, faule Kluft); szczelina ilasta (geol.).

Schnellschlagbohrung; wiercenie udarowe pospieszne (wierc. ziem.).

Rakysche —; wiercenie udarowe pospieszne sposobem Raky'ego.

Schotterschicht; warstwa szutrowa, żwirowa (geol.).

Schotterwasser; woda szutrowa, żwirowa (geol.).

Schutzdach; daszek ochronny.

Schwefelmangan; 1) siarczek manganu; 2) dwusiarczek manganu.

Seilfahung; zjazd linowy (górń.).

Seilfahungsvorschriften; przepisy dla jazdy linowej.

Senkpfanne (Grobsalzpfanne, Soggepfanne); panew dowarzająca, obniżona, panew dla warzonki gruboziarnistej (warzel).

Sicherheitsdrahtnetz; druciana siatka bezpieczeństwa.

Siebrückhalt (Rückhalt); pozostałość na sicie, nasitne (sort.).

Signalordnung; przepisy sygnałowe.

Sohlenauffahrung; prowadzenie (pędzenie) poziomu (górn.).

Sprengmittel - Betriebsordnung; regulamin obchodzenia się z materiałami wybuchowymi.

Spülbohren (Spülbohrung); wiercenie z przepłókiwaniem, wiercenie płóczkowe (wierc. ziem.).

Stauvorrichtung; zastawka.

Strafgericht; sąd karny.

Strebhauer; ścianowy, ścianarz (górn.).

Strecke mit breitem Blick; chodnik o szerokim przodku (górn.).

Streukupfer (Spreukupfer, Sprühkupfer, Kupferregen); deszcz miedziarny (met.).

Sturzrolle (Rolle, Schutt); komin (szybik) wysypowy, sypny, sypka, spust (górn.).

Sulfosalze (Schwefelsalze); sole siarczane (chem.).

Tabakrauchen (das); palenie tytoniu.

Tabularbehörde; władza tabularna.

Tabulargläubiger; wierzyciel tabularny.

Tagbauförderung (Abraumförderung); przewóz odkrywkowy, światowy, wierzchni (górn.).

Teilwetterströme (pl.); cząstkowe (oddzielne) prądy powietrza (górn.).

Tellurwismutsilber (Silberwismutspiegel); srebro telurowo-bizmutyczne (met.).

Trockenfrischen (Glühfrischen); świeżenie w żarze, odwęglanie równe (met.).

Turmseilrolle; krążek linowy wieżowy (wierc. ziem.).

Übergangsbestimmungen; postanowienia przejściowe.

Überkippen (das); przeważenie się, przechylenie się.

Umkleideraum; szatnia.

Umwallung; obwałowanie.

Ventilationsfeld; pole wentylacyjne (górn.).

Verbandkasten; skrzynka z opatrunkami, skrzynka opatrunkowa.

Verbandzeug; opatrunki, bandaże.

Verfügungsrecht; prawo rozporządzalności.

Vermögensobjekt; przedmiot majątkowy.

Verwaltungsgebiet; okręg administracyjny.

Verwäsung; zapłókanie.

Verwässerung (des Bohrloches); zawodnienie (otworu wiertniczego).

Vollstreckbarkeit; wykonalność.

Vollzug; wykonanie.

Vormerkblock; blok zapiskowy.

Vormerkbuch; księga ewidencyjna.

Wäldermoor (Holzmoor); trzęsawisko, oparzelisko leśne.

Wäldertorf (Holztorf); torf leśny.

Wetterdurchschlag; przebitka powietrzna, wentylacyjna (górn.).

Wetterkarte; mapa powietrzna, mapa wentylacji (górn.).

Wettermeßstation (Wetterstation); stacja pomiaru powietrza (górn.).

Wettermotor; motor powietrzny, wentylacyjny (maszyn. gór.).

Wetterschachtabschluß; zamknięcie szybu powietrznego, wentylacyjnego (górn.).

Wettertrum (Wetterabteilung) im Schachte; przedział powietrzny, wentylacyjny (górn.).

Wiesenmoor (Grünlandsmoor, Müser); torfowisko łąkowe (geol.).

Wiesentorf (Grastorf); torf łąkowy (min. geol.).

SPROSTOWANIA.

Str.	Wydrukowano:	Powinno być:
1	Abbaustrecke ; p. Vorrichtungsort	p. Vorrichtungsstrecke
2	Abbauzimmerung ; odbudowa zrobów	obudowa zrobów
2	Abdünstungshaus p. Gradierhaus	p. Gradierwerk
2	Abendschlag p. Schlag	p. Schlag 4)
3	Abflauherd ; spław płukalny	spławek płókalny
3	Abgelaufener (abgemahlener Stein)	Abgelaufener Stein (abgemahlener Stein.)
3	Abgelöstes Gestein p. Ablösen	Abgelöstes Gestein; kamień odłupany, skała odłupana
3	Ab- u. zugewähren	Ab- u. Zugewähren
5	Abnehmen das Gedinge	Abnehmen des Gedinges
5	Abschärfen (Zuspitzen)	Abschärfen (zuspitzen)
6	Absperrrampe	Absperrrampe
11	Angereichert p. Anreichern	zbogacony, stężony, nasycony p. Anreichern
11	Anker (Zugband); ściąg kotew	ściąg, kotew
12	Anlaufeisen ; żelazo olejne	żelazo olawne
13	Anschuß von Krystallen	Anschuß von Kristallen
14	Anstand ; 2) p. Antehen	2) p. Anstehen
14	Anthrazit ; autracyt	antracyt
15	Äquivalente Ausflußöffnung	Äquivalente Ausflußöffnung
15	Arbeit (Klopf-, Krummhäuser-)	Krummhäuserarbeit
19	Aufrichten p. Gänge	p. Gang
20	Auftun p. Gänge	p. Gang
25	Ausstechen den Deul p. Ausbrechen	Ausstechen den Deul p. Aufbrechen
27	Bahnkörper p. Unterbau	p. Unterbau 1)
27	Bahnwechsel p. Wechsel	p. Wechsel 5)
28	Bären p. Ausschlagen des Salzes	p. Ausbären des Sudsalzes
28	Bärer p. Sieder	p. Sieder 1)
28	Barriere (Absperrrampe)	(Absperrrampe)
30	Beauspruchung	Beanspruchung
30	Beförderung p. Transport	p. Transport 1)
33	Bergglas p. Bergkrystall	p. Bergkrystall
34	Bergkrystall	Bergkrystall
36	Bergwolle p. Amianth	p. Erdflachs
39	Blättererz p. Nagyagit	p. Nagyagererz
41	Blick p. Anbruch	p. Anbruch 4)
52	Centrifugentrocknung	Centrifugentrocknung
53	Classierstrommel p. Klassierungstrommel.	p. Separationstrommel
54	Cupolofen p. Kuppelofen	p. Kupolofen
55	Dachgebirge p. Hangendgebirge	p. Hangendgestein
57	Dampfmaschine schnelllaufende	Dampfmasch. schnelllaufende

Str.	Wydrukowano :	Powinno być :
57	Dampfmasch. sehr schnelllaufende	Dampfmasch. sehr schnelllaufende
58	Dampfschlot p. Dunstschlot	p. Dunstfang
59	Dessindraht p. Draht fassonierter	p. Draht (Form —)
60	Diagonaler Strebekbau p. Stoßbau	p. Strebekbau
61	Diebel p. Döbel	p. Doppel
66	Drilling (Drillingskristall) p. Trilling	p. Trilling 2)
69	Dürre Kluft p. Kluft	p. Kluft (taube)
72	Einmännisch p. Bohren einmännisches	Einmännisch; jednoręczny, jednomężny p. Bohren einmännisches
74	Einwaggonieren p. Verladen	p. Verladen 1)
74	Einziehen (der Bohrröhren) p. Verrohren	p. Verrohrung
80	Emissionsventil (Anlaßventil)	(Auslaßventil)
86	Erzstock p. Stock	p. Stock 4)
86	Esse (Überhöhen) p. Übersichbrechen	p. Überbrechen
89	Falllinie	Falllinie
90	Fallrichtung (Falllinie)	(Falllinie)
90	Fallungslinie p. Falllinie	p. Falllinie
91	Faserschicht p. Schicht	Faserschicht; warstwa włókna
97	Fixe Fron p. Fron	p. Frone
102	Förderschacht ; szyb wyciągowy	szyb wyciągowy
104	Fortschaffung p. Transport	p. Transport 1)
106	Fuchsschwanz p. Krätzer	p. Bohrkrätzer
110	Gänge (erzhaltige Gänge) p. Wände	p. Wand
114	Gegenmutter p. Kontramutter	p. Kontramutter
119	Gestängebrett p. Laufbrett	p. Laufboh'e
120	Gestöcke p. Stockwerk	p. Stockwerk 2)
124	Gitterwerksträger p. Träger	p. Träger (Gitter —)
127	Glimmerkondensator	Glimmerkondensator
139	Haloide ; haloidy	haloidy
144	Hauptschwinge p. Schwinge	p. Schwinge 2)
146	Hemiëdrie ; hamiedrya	hemiedrya
146	Hemiëdrische Form ; postać hemidryczna	postać hemiedryczna
153	Holzpaar p. Türstockpaar	p. Türstock 1)
154	Hornkobald	Hornkobalt
164	Kalkmesotyp p. Skolerit	p. Skolecit
176	Knochenhöhle	Knochenhöhle
178	Kohlenmeilern p. Meilerverkohlung	p. Meilerung
181	Kompaß (rechtssinniger)	Kompaß (rechtsinniger)
190	Kristalwasser	Kristallwasser
191	Kröpfling (Krümling)	Kröpfiling (Krümming)
191	Krumhölzerarbeit	Krummhölzerarbeit
197	Ladenwassergerinne p. Pochrinne	p. Pochgerinne
200	Längenschlag p. Schlag	p. Schlag 3), 4)
215	Lutte 1) p. Wetterlutte, Windlutte; 2) p. Sturzlutte	1) p. Wetterlotte, Windlotte; 2) p. Stürzrolle
229	Margel	Mergel
231	Metallplattierung	Metallplattierung
237	Monoklinisches	Monoklinisches System
238	Moos p. Tormoor	p. Torfmoor
242	Nacherben den Begleuten	Nacherben den Bergleuten
247	Nicheloxydul	Nickeloxydul
256	Öffnung des Brücke	Öffnung der Brücke
261	Parallachse	Parallaxe

Str.	Wydrukowano :	Powinno być :
262	Partiallwelle	Partiallwelle
285	Pumpensteigrohr p. Steigrohr	p. Steigrohr 1)
321	Salzwage ; 2) p. Solwage	2) p. Solspindel
321	Samkost p. Zubaß	p. Zubaße
326	Schachtbrettbau (schachtbrett- förmiger oder schachtbrettartiger Abbau)	Schachbrettbau (schachbrettförmiger oder schachbrettartiger Abbau)
332	Seherbenkobalt	Scherbenkobalt
334	Schieberausweichung	Schieberausweichung
347	Schörlfels p. Turmalinit	p. Turmalinfels
347	Schräge Überblattung p. Über- blattung	p. Überblattung (schiefe)
347	Schämarbeit	Schrämarbeit
362	Selenkupfer	Selenkupfer
379	Spießhölzer (Ledeholz)	Ladeholz
394	Stockwehr p. Wehr	Stockwehre p. Wehre
422	Tränkung p. Impregnation	p. Imprägnation
474	Wasserdunst	Wasserdunst

